

1934
SERIALS

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Belfizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: Ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Hogy is állunk a politikával?

Valamikor nemcsak arra voltunk büszkék, hogy a gyomai választókerület volt az ország legnagyobb kerülete (Gyoma, Endrőd, Kondoros, Mezőberény, Köröstarcsa, Körösladány, Szeghalom, Füzesgyarmat, Vésztő, Doboz.) hanem azzal is büszkélkedtünk, hogy mindig független párti képviselőt választottunk.

Nem is tudott Ferenc József olyan kormányt ki nevezni, amelyik nekünk megfelelő lett volna. Még az sem csábított bennünket, hogy a szomszédságunkban lévő Békéscsaba, vagy más kerületek a kormánypárti képviselőn át olyan közintézményekhez is jutottak, melyekből nálunk is elkelt volna valamelyik. De mert ellenzékiek voltunk, még egy állami iskolához sem jutottunk. Útakkal is nagyon vékonyan voltunk és vagyunk még ma is. Amit fel tudunk mutatni (polgári iskola, járásbíró) már azóta kaptuk mióta kormánypárti kerület lettünk.

A régi függetlenségi szellem, melyet ma is úgy értelmeznek, hogy minden bajunkért most is a kormányt szidjuk, ismét kísért. Nem volt jó Bethlen, sem Károlyi, Gömbös sem jó, mert nem pusztítja ki irmagját is a kartelleknek. Az is baj, hogy van boletta, de az is baj volna, ha nem volna.

A „mindenáron ellenzéki” ember kívánja mindig az ellenkezőt, s talán meg

is van róla győződve, hogy az volna neki az előnyös is.

Pedig olyan könnyű volna rájönni, ha építő munkával akarunk segíteni magunkon, össze kell fogni az erőket. Széthuzással, pártoskodással, „csak azért is” ellenkezéssel nem leszünk erősek sem befelé, sem kifelé.

Az ősszel egyik párt vezére azt a kijelentést tette

Békéscsabán:

„Ellenzékiek voltunk, vagyunk és leszünk.”

Ebben a kijelentésben benne van az is, hogy ez a párt — ha többségbe kerülne is — nem vállalná a kormányzást. Vajon miért nem? Mert könnyebb felelőtlenül független kizsákmányolónak lenni, mint felelősséggel kormányozni a mostani nehéz időben.

Gyoma népesedési adatai az 1933-ik évről.

Születés: 312. Halálozás: 170.

Az elmúlt esztendőben több volt a születés (312), mint az előző évben (379) és kevesebb halálozás (170),

mint az előző évben (236). Így 1933-ban 142 volt a szaporodás az 1932-beli 43-mal szemben.

A RÉSZLETES ADATOK A KÖVETKEZŐK:

	Év: 1933	1932
Házasság	105	101
Halálozás	170	236
Születés	312	279

A házasságok közül 10 vegyesházasság van. Ebben az évben először fiú született.

Községi ügyforgalom.

Beérkezett összesen 7778 darab.

Kiadtak: szegénységi bizonyítványt 2000 darabot, járlatot 9000 darabot.

Táncvigalom volt 42.

Tüzeset 14.

Ipart váltottak 68-an.

Útlevelet váltottak 9-en.

Községi segélyt kap 72 egyén.

A bíróság hivatalvesztésre ítélt 13 egyént.

Községi bíróságnál

volt 253 per.

Mezőrendőri kihágás 30. Cselédkönyvet kiadtak 10, gazdasági cselédkönyvet 28 és munkásigazolványt 70 darabot.

Népmozgalom 1933-ban Endrődön.

A születések száma Endrődön 334 volt. 280-al kevesebb, mint 1914-ben. (163 fiú és 171 leány). Törvényes 324, törvénytelen 11.

Az esketések száma 143, 133 tiszta katolikus, nyolc vegyesházasság. Ezeket mind az endrődi templomban kötötték a kat. vallás törvényei szerint.

Meghalt 104 férfi és 125 nő, összesen 229 (127 felnőtt és 105 gyermek). Szentségekkel ellátva 109, szentség nélkül 8. Tudóvészben elhalt 46.

Az elmúlt évben a községben 378, Kondorostanyán 42 beteget láttak el a bűnbánat szentségével.

A husvétii gyónók száma Endrődön 5100, Kondorostanyán 905, összesen 6005. (200 csökkenés.) Az évi szentáldozók száma a két templomban összesen 60.000 volt.

A szent Antal perselyből kiosztott részint pénz, részint élelmiszersegélyként a belterületen 643, Kondorostanyán 108 P-t. Ezenkívül gyűjtésekből liszt, szalonna, főzelék és más élelmiszer képen mintegy 400 P értéket. A „Kat. Női-liga” saját adománya, gyűjtések és a plebános adományából most karácsonykor 132 iskolás gyermeknek és 150 felnőtt szegénynek juttatott ruha és élelmiszer segélyt.

Az endrődi róm. kat. egyházközség

f. hó 4-én tarjotta meg képviselőtestületi választását Kalmár Vince elnöklele alatt. Egyhangulag megválasztották rendes tagokul: Id. Árvai Imre, Bula Gábor, Csuvár Mihály gondnok, Csuvár András, Dinya Vilmos, Duda Lajos, Elek János, Gellai István (Király u.) Hunya A. István, Hunya Vilmos, Hunya Ince, Hunya E. Mátyás, Iványi István, Kalmár Bálint, Kalona Máté (iparos), Kajla István, Kovács Sándor, Pap György, Pintér Imre, Szujó György, Szurovecz György, Szurovecz Pál, D. Timár Mihály, D. Timár József, Uhrin M. Vendel, Uhrin Sándor, Uhrin Péter, Vaszkó Pál, Varju József, Varju Ferenc. Pótlagok: Fülöp A. István, Balázs István, Véha Vendel (iparos), Varju Gergely, D. Timár Mátyás, D. Timár Lajos, Gellai Mihály, Tóth István (csizmadia), Ifj. Gyuricza Imre (Csejt), Uhrin Benő.

A Hangya újéve

30 pár cipőt kaptak a szegény gyermekek.

Újév délelőttjén a Hangya üzlethelyiségél szorongásig megtöltött gyermekek és felnőttek jelenlétében osztotta ki a Hangya 30 szegény gyermeknek újévi ajándékát: egy pár cipőt és három csomag kávé.

Az ajándékok kiosztása előtt Ifj. Kovács János, a Hangya pro-

paganda osztály vezetője ügyes és tartalmas beszédben ismertette az első szövetkezések létrejöttét, mikor a gyors meggazdagodási vágy egyes kereskedőket annyira elragadott, hogy silány árú tartottak és azt drágán árúsították. A mai gazdasági vergődésben még fokozottabban van szükség a szövetkezésre és ebben főként az

ifjúság támogatásánál kéri.

Id. Kovács János beszámoló-jából megtudtuk, hogy a gyomai Hangya ajándékokban és visszatérítésben mintegy 1000 pengőt juttatott vissza tagjainak.

Az ünnepélyen megjelentek mindannyian 3 csomag kávéval kaptak ingyen.

Előjáróság választás Endrődön.

December 28-án volt Endrődön az előjáróság választása. Bíró lett: Timár Imre, albíró: Kovács Frigyes, közgyám: Timár Péter Pál, gazda: Kovács Sándor, adópénztáros: Németh Imre, közpénztárnok:

Hegedüs Ignác, közpénztári ellenőr: Rostás István, esküdtek: Knap János, Czikkely János, Galambos Pál, Valuska Mátyás.

A választáson Bakos József tb. főszolgabíró elnökölt.

BESZÁMOLÓ AZ ENDRÓDI HONSZ-FIÓK KARÁCSONYI SZERETET ÜNNEPÉLYÉRŐL.

Szép és megható karácsonyi szeretet ünnepélyt rendezett tagjai részére az Endrődi „Honsz” fiók, a község társadalma és a hatóságok részvételével, ünnepies külsőségek között f. hó 24-én, vasárnap d. u. 2 órakor.

2 óra után megérkezett Bakos József tb. főszolgabíró úr és az ünnepély a Magyar Hírszekegy elénekklésével kezdődött:

1.) Szurovecz András elnök szeretettel üdvözli Bakos tb. főszolgabíró urat, Róna Károly békésmegyei központi ügyv. igazgató urat, a gyomai „Honsz fiók” bajtársi küldöttségét, a helyi egyesületek küldöttségeit, a megjelent bajtársakat és az egész ünneplő közönséget.

2.) Szavalt. A Rokkant katoná című költeményt szavallta Szurovecz Teruska.

3.) Ének. „Iók legyünk gyerekek” énekelték a hadirokkantak gyermekei, Klinghammer László tanító úr vezetésével.

4.) Róna Károly megyei központi ügyv. ig. beszéde: A szeretetről, a társadalomnak a rokkantak iránt való szeretetéről.

5.) Karácsonyi ének.

6.) „A Rokkant” szavallta Varga Sándor.

7.) Szabó Gyula „Honsz” jegyző ünnepi beszéde az isteni szeretetről, mely magához hívja az élet fáradtjait és a szenvedés terheljeit, figyelmébe ajánlva a bajtársaknak az összetartó szeretetet, mely még a nyomorban is cselekedni képes. Kérve a bajtár-

sakat, hogy amint a rokkantak szeretetet várnak mindenkitől, úgy ők is szeretettel legyenek.

8.) Bakos tb. főszolgabíró ur beszélt a csonka hazánk fokozottabb szeretetéről és a magyar fellámadás törhetetlen reménységéről.

9.) Karácsonyi ének.

10.) A karácsonyfa meséje, előadta Gyuricza Margit.

11.) Karácsonyi ének.

12.) 50 hadiözvegynek a lisztsegély kiosztása.

13.) 25 pár cipő kiosztása a hadirokkantak gyermekei között.

Majd a karácsonyfa ajándékainak szétosztása a jelenlevő gyermekek között.

Végül Szabó Gyula záróbeszéde után a Himnusz elénekklésével az ünnepély véget ért.

Az endrődi Honsz fiók ezután mond köszönetet azoknak, kik adományaikkal hozzájárultak a „Honsz” fiók jótekonysági akciójához.

Igy Csernus Mihály apát úrnak egy pár cipő adományozásáért.

Spielberger József bőrkereskedő urnak a nála vásárolt cipő anyagok humanus fölszámításáért és az azonfelül 1 pár ajándékcipő adományozásáért külön is köszönetet mond.

Ugy szintén köszönet illeti Püngödsi Géza urat, ki egy pár cipő előnyös becserélésével és 150 P adományozásával járult a szeretet akcióhoz.

Külön köszönettel és mély hálával emlékezik meg a

„Honsz” fiók az Első Endrődi Hengermalom és Villanytelep igazgatóságáról, mivel másfél év óta adott ingyen villanyárammal és az akció céljára náluk vásárolt lisztnek igen méltányosfölszámításával nagymértékben hozzájárult a Honsz fiók anyagi helyzetének javításához.

S végül Hunya Imre cipész urnak, ki szintén egy pár cipővel járult az akcióhoz és Hornok József urnak, ki cukorka ajándékával igyekezett a szegény hadiárvaiknak boldog karácsonyt szerezni.

Az összes adományozóknak ismételtén köszönetét fejezi ki és Isten áldását kéri rájuk a **Honsz fiók vezetősége.**

A békéscsabai búzakiállítás díjai a gyomai járásban.

Földmivelségi miniszteri oklevelet kaptak: Gazdasági Népiszkola Gyoma, gróf Bethlen Ödönné, Tüköry József nagylaposi uradalom.

Gazdasági kamarai oklevelet kaptak: Wagner Márton Fiai.

Gazdasági egyesületi oklevelet kaptak: Kocsis Gábor, Csik Imre, Szabó Lajos.

Egy mázsa Pétisót kaptak: Szabó Lajos és Kovács János. Planet kapott: Fülöp József Endrőd.

Bronz érmet kaptak: Gazdasági Népiszkola Gyoma és Kovács János.

Ifjúsági Vöröskereszt karácsonyi ünnepélye.

A helybeli állami polg. isk. kehelében működő Ifjúsági Vöröskereszt ez idén is ünnepély keretében osztotta szét szeretet adományait. Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik ebben segítségünkre jöttek szíves adományaikkal. Különös köszönetet mondok Sebessy János pékmester urnak, aki ez idén is 50 kgr. lisztet díjlanul, ajándékképpen dolgozott fel kenyérnek.

Következő adományok érkeztek: Bakos Józsefné ruhanemű, Balogh Gyuláné ruhanemű, dr. Bartha Gusztáv 3 pengő, Békésmegyei Áll. Takarékpénztár 20 kg. liszt, dr. Chrisztian Kálmánné liszt, ruhanemű, Csernay Géza 3 pengő, Glück Ármán ruhanemű, élelmiszer, Grosz Zoltán 50 kg. tüzelő fa, Grosz Salamon ruhanemű, Hartenstein Ignác 40 kg. búza, Iványi Aladár és István 50 kg. liszt, Kollmann József 100 kg. vágott fa, Kner

Izidor 5 pengő, Molnárné 2 pengő, Messinger Albert 1.50 P., dr. Neményi Honfi 2 P., ifj. Oláh Lajos szalonna, dr. Singer István 1 P., dr. Szász Lajosné ruhanemű, dr. Szilágyi Ferenc 2 P., dr. Tardos Gáspárné ruhanemű, Tibai András 2 P., Wagner Márton Fiai 50 kg. tüzifa, dr. Vogel Károlyné 50 kg. burgonya, dr. Vincze Endre 2 pengő.

Köszönetet mondok kis tanítványaink kedves szüleinek is, akik sokszor a kevésből is szívesen adakoztak a náluknál elhagyatottabb, árvaabb, szenvedőbb embertársaik segélyezésére, megértvén ezzel az iskola ama nevelő célját, hogy a serdülő ifjúság tanulja megérteni, hogy a szűkösen kapott javak szeretetből megsosztva az inséggessel, meglermik a lélek nemességéből fakadó békét, lisztia örömet, amit az önző nem ismer!

Pétermanné tanárelnök.

Az Egyetértés Olvasó Egylet

ifjúsága Újév napján előadást tartott, melyen a „Naftalin” című 3 felvonásos bohózatot adták elő.

Értesülésünk szerint a vezetőség és a műkedvelők között némi ellentétek is vannak, melyeket ha nem jóakarattal és közmegelegedésre oldanak meg, úgy felborul az Egyetértés és az a műkedvelő gárda szétzillesztésével fogvégzódni, amiből az egyletnek anyagi kára lesz. Pedig mint tudjuk, megalakulás óta már nagyon sok anyagi és erkölcsi sikerhez juttatta az egyletet. Az észszerűség azt parancsolja, hogy

kivánságukat teljesíteni kell az Egylet nevéhez méltóan egyetértéssel.

A szereplők közül Tandí Imre és T. Domokos Pirit kell kiemelni, kik Bódi Bözsikével elsőrangúak voltak és szép összejátékoit produkáltak. Tokai Ezsike lökéletesen beleléte magát szerepébe. B. Stefanovits Terike, Kéri Pirike és Kovács Aranka játéka élvezetet nyújtott. Nagy Lajos, Bíró István tudásuk javát adták. Nemes István, Kéri Lajos, Kovács Gyula szintén hozzájárultak a darab sikeréhez. Kéri Lajos külön dicséretet érdemel szép zene számáért.

Az előadás sikere érdekében sokat fáradozott Bagi Sándor jegyző és Megyeri István.

Az előadást jól sikerült bál követte.

Sok ilyen siker kívánunk az Egyetértésnek — és főként egyetértés — az Egyetértésnek.

Hol lehet panaszt tenni?

Csütörtökön délelőtt azzal köszöntött szerkesztőségünkbe Vincze Dániel bácsi, mondjuk meg neki, hol lehet panaszt tenni azért a gyalázatért, hogy a búzát már 5-50 pengő árral csúfolják?

Pironkodva vallottuk be Dániel bácsinak, panaszolni csak lehet, de olyan hatalmat nem ismerünk az országban, mely ezt a búzacsúfságot meg tudná szüntetni.

Közben leültettük Dániel bácsit s elhallgattuk, hogy 83 és fél életével a vállán a legsötétebb jövőt látja... Tönkre megy a termelő, mert termelvényeiért nem kap megfelelő árat... De tönkre megy a gyomai gazdáknak az a része is, kik fiatalok bár, de nem dolgoznak, hanem élnek abból, amit örököltek, vagy a feleségük hozott s az életambiciójuk csak annyi, hogy „aki hátramarad, majd beteszi az ajtót!”

Elmenőben még annyit közölt Dániel bácsi fájdalmas érzéseiből: Eddig azt hangoztatta, hogy 50 év múlva a gyomai határ a szorgalmasabb endrődiek kezébe kerül, — ezt most oda módosítja, hogy 30 év is elég lesz, hogy ez bekövetkezzék!...

Milyen kegyetlen a sorsunk! Emberi számítás szerint, aki — mint Vincze Dániel bácsi is — ilyen szép kort tudott elérni és öreg korára ilyen vészes fellegetek lát a fajtája jövője egén, a természetből nyújtott lehetőségek könyörtelen szétrombolása folytán nem az életén át végzett munka és tanulás tapasztalataiból leszűrt bölcsesség prizmáján át aranyozza be utolsó éveit, azzal a megnyugvással, hogy az utódok megbecsülik az elődök szerzeményét és azt szorgalmukkal gyarapítják, hanem azzal a keserű eldérzettel emésztli magát, hogy az elődök szerzeményéből élőködők talpa alól kicsúszik az ősi rög.

HIREK

ALAGON

egy elvetemült nő meggyilkolta férjét, testét feldarabolta és különböző helyekre rejtette. A csendőrség a tettest kinyomozta és a budapesti törvényszék fogházába szállította.

Ezzel a förtelmes bűnüggyel a magyar sajtó, szinte kivétel nélkül, terjedelmesebben foglalkozott és foglalkozik még ma is, mint akár egy népjóléti, vagy tanügyi, vagy jelentősebb gazdasági kérdéssel. S így nem is csoda, ha az ember társaságba megy, vagy vonaton utazik, férfiakon és nőkön egyaránt egy hisztériás rémületet figyelhet meg, mely háttérbe állít minden érdeklődést, őket csak a hentesné-bestiális figurája érdekli.

A „sajtó” meg szorgalmasan szállítja az idegfürészelő újabb vallomásokat.

Ki tudna annyi pirosítót gyártani, amennyi az ezerti szégyenkezés pirulásához kellene???

Kinevezés. A pénzügyigazgató a pénzügyminiszter felhatalmazása alapján Bertalan Béla gyomai pénzügyőri szemléslési főszemléssze nevezte ki.

Uj kántor. A gyomai ref. egyház presbiteriuma a kántori állásra Zöld Sándor kántor tanítót helyettesként alkalmazta.

Névváltoztatás. Draho Pál endrődi községi ulász „Drávai”-ra és Lipták József endrődi községi alkalmazott „Lévárdi”-ra magyarosították nevüket.

Az endrődi Katolikus Polgári Társulat újév napján tartotta szokásos tisztújító közgyűlését, amely alkalommal a következő tisztikart választotta meg: Elnök Frolyó István, alelnök Hornok Máté, jegyző Urbán János, gazda Baranyai Antal, pénztáros: Kajla István, ellenőr Giricz Antal, könyvtáros Váradai Mátyás.

József kir. herceg a hadigondozottakért. Egy a karácsonyi ünnepek előtt tartott hidirokant ünnepélyen derült ki József kir. herceg, tábornagy csodálatos együttérzése a hadigondozottakkal. A kir. herceg ugyanis úgy tábornagi fizetéséről, mint a Mária Terézia-rend illetményeiről a hadigondozottak javára lemondott. Az összes, amely a kir. herceg nemeslelkűségéből a rászorult hadigondozottaknak jutott, közel fél millió pengőt tesz ki.

Tisztújító közgyűlés a Varjasi Körben. December 31-én tartotta meg a Varjasi Polgári Olvasókör évi közgyűlését. A zárszámadás és költségvetés elfogadása után következett a tisztikar megválasztása, mikor is Lesniczky József igazgatótanító ajánlatára a közgyűlés nagy szülőbbséggel a Nemzeti Egység Pártjának a körzeti vezető tagjait választotta meg.

A gyomai pénzügyőrség ügyforgalma. Beérkezett az elmúlt évben 1535 ügydarab. Szeszfőzde ellenőrzés volt 70 esetben, Engedélyesek ellenőrzése 60 esetben. Adómentes ásványolajügy 75 ügy. Kezeli a szakasz egy tagja azonkívül 2 év óta a kincstári kezelésben levő dohánynagyárudát teltelemes jövedelemmel. A szakasz összesen 4 tagból áll, kik irodai és külszolgálatot is végeznek. Az elmúlt évben a kincstárnak 1625 P.értékű kárát fedezték fel.

Gyula 8000 pengőit kapott a földművelésügyi minisztertől inségmunkára, mellyel a körgát kiépítését kezdi meg január 15-én.

Tolja balfülét előre! „Vegye le kalapját, tolja balfülét előre, öltse ki a nyelvét és akkor maga is udvarias ember lesz Tibetben, ahol ez a legudvariasabb köszönési mód...” Ezeket írja többek közt egy Indiában élő magyar ember Tolnai Világlapjának. A uepszerű képeslap a világ minden részéről kapja a érdekességeket és a szebbnél szebb képeket.

Romaó és Julia válik. Ez a címe annak a rendkívül érdekes és vidám regénynek, amelynek közlését most kezdte meg a Délibáb. A népszerű színházi képeslap új száma 84 oldalon pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, nagyszerű színházi beszámolókat, pletykákat, egyfelvonásos szindarabokat, filmrovatókat, rejtvényeket és közel száz képet közöl. Ára 20 fillér.

ANYAKONYVI HIREK:

Születtek:

B. Marjai István, Kulik Antal, Véha Julianna, RácZ lános, Szalmári Sára, Aranyos Ferenc, K. Kovács Mária Róza, Cs. Szabó Róza Piroska.

Házasságot kötöttek:

Csikós Bálint—Simon Ida, Szabó András — Szántai Mária, Barla Lajos—Kun Róza.

Elhaltak:

Özv. Beinschróth Mártonné Beinschróth Mária 88 éves, Fekete Balázs 66 éves, Dóczi Andrásné Gábor Eszter 42 éves, Joó Dániel 82 éves, Paróczai Ferenc 71 éves, Szilágyi Bálint 3 hónapos.

Nagy előadás.

A gyomai református leány egyesület nagy előadást rendez f. évi január hó 14-én, vasárnap este nyolc órakor a központi uri kaszinó disztermében. Ez alkalommal színre kerül Csiky Gergely nagy sikert aratott hírneves darabja „A nagymama.” A szereplők hetek óta odaadó nagy munkát végeznek, nagy buzgósággal és lelkesedéssel, mert minden igyekezetük arra irányul, hogy ezt a gyönyörű, szép vigjátékot híven adják elő. Mesterük: Molnár Gyuta kiváló szakértelemmel irányítja a lelkes gárdát. Aki az előadáson részt vesz, bizonyára egy kellemes estély emlékével távozik onnan. A református leány egyesület még minden évben nagy sikert és elismerést aratott szép előadásaival. Jegyek a református lelkészi hivatalban kaphatók. Felhívjuk lakosságunk szives figyelmét ezen értékes előadásra s arra, hogy minél előbb gondoskodjanak a jegy megváltásáról, akik jó helyet óhajtának maguknak biztosítani.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 24 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítástartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Az Uri kaszinó szilveszter estéjén elveszett egy hosszú szürke női szarvasbőr kesztyű. Kérik a megtalálót, hogy dr. Vogel Károly orvos ur lakására juttassa el azt.

Többezer kéve leveles csutka eladó, Nyilason az Aranyiak szomszédságába, ugyanott 110 hold föld haszonbérbe kiadó 50 hold búza vetéssel. Értekezni lehet kint a tanyán vagy Mezőberényben Vincze Lajosnál Deák Ferenc utca 24 szám. Ugyanott morzsolt tengeri is van eladó.

Szenet,

tüzifát Wagner Márton Fiai
fatelepen vegyon

Fejféltás

ASPIRIN
TABLETTÁK

A valódiságért és jó-ságért a Bayer keresz-t szavatol, mely minden csomagoláson és tab-letán látható.

Gyógyszertárban kapható.

Közgazdaság

Felhívás az 1934. évi országos mezőgazdasági kiállításon és vásáron való részvételre.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 1934. március 22-26 napjain rendezti a jövő évi országos mezőgazdasági kiállítást és vásárt Budapesten. A kiállítás tenyészállatcsoportjában kiállítható és eladásra bocsátható bármilyen fajtájú, nemű és kora tenyészlő, szarvasmarha, sertés, juh, kecske, baromfi, házinyul és kutya. A kereskedelemügyi miniszter előreláthatóan ismét biztosítani fogja az 50 %-os vasúti szállítási kedvezményt. A föld-

mivelésügyi miniszter pedig máris megadta a kiállítási tenyészállatvásárlásnál legutóbb élvezett nagy kedvezményeket. Ezek közül a legnagyobb jelentőségű a kiállításon vett tenyészállatok díjmentes hazaszállítása, 1 %-os tenyészállatbeszerzési hitel engedélyezése és a köztenyésztés számára a kiállításon vásárolt apaállatoknál 30 %-ig terjedő ár- visszatérítés nyújtása.

A bejelentési határidő: 1934. január 15.

AMERIKA BÚZATERMÉSE 127 MILLIÓ MÁZSAVAL CSÖKKENT.

A hivatalos termésjelentések összesítésekenél közzétették Rómában a világ búzaterméséről elkészült statisztikai adatokat és ezekből megállapítható, hogy az idén az egész világon körülbelül 60 millió mázssal kevesebb termelt, mint az utolsó néhány esztendőben.

A legnagyobb csökkenés az amerikai országokban van, amelyek 1930-ban még 417 millió mázst termeltek, ellenben 1933-ban már csak 290 millió mázst. Ezzel szemben Európában az importállamok

lényegesen kiterjesztették búzatermésüket, mely 248 millióról 339 millióra emelkedett.

Az amerikai termelésesökkenés lényegesen megjavította volna a buza árát, ha az európai importállamok, különösen Németország többtermelése, mely az önellátásra irányuló törekvés eredménye, az erre vonatkozó reményt teljesen meg nem semmisítette volna.

A világ összes búzatermése 1930-ban 1247, míg 1933-ban 1311 millió mázsa volt.

121 ezer védett birtok van Magyarországon.

Szakkörökben megállapították, hogy csak 121.000 olyan földbirtokos van, aki birtokának védeltségét igényelheti. Miután azonban legalább 10-20% nem fogja ezt a védelmet igényelni, addig is, míg a hiteles jelentés nem fog jelenni, legfeljebb 100.000 olyan földbirtokkal kell számolni, mely védeltséget kér és fog kapni. A rendelet tervezői is erre a számra voltak elkészülve és így senkit sem ért meglepés.

Most kell a magtárakat zsizsikteleníteni.

A magtáraknak kellemetlen és hivallan vendége a zsizsik, mely nagy károkat okoz a magvakban és igen nehéz tőle megszabadulni. Erre leghatásosabb szer a szénkénnel való gázos fertőtlenítés, mely azon-

ban igen óvatos és szakszerű eljárást igényel. Ennek hiányában a magtárak fokozatos megtisztítása kívánatos. Gyakori lapátolás, állandó szellőzés biztosítása, a készletek átrostálása, gyakori alapos kiséprések kiürülés után, szemétnak, hulladéknak az eltakarítása, padlóhasadékoknak és falrészeknek a behapasztása, a falak lemosása 1 %-os karbolsavval kevert mésztejjel pusztítják a zsizsiket és a szivós munka fokozatosan megszabadítja magtárunkat a csapástól. Minden gazda jól teszi, ha nem hanyagolja ezt el és az elősoroltakat lelkiismeretesen végzi. A gabona eladásánál lájja csak igazán a hasznát.

NYOMTATVÁNY

szükséglet beszerzése előtt kérjen ajánlatot a Hungária könyvnyomdától

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Könnyítés az általános forgalmiadónál. Akik az elmúlt évről, vagy az azt megelőző időből forgalmiadóhátralékban vannak, ha ezt a hátralékot január 31-ig kiegyenlítik, úgy a kamatmentességen felül a tőkehátraléknak csak 80 százalékát kell lefizetniük, míg 20 százalékot hivatalból törölnek.

A kisipar forgalmiadó mentessége. A segédnélkül dolgozó kisipar eddig is forgalmiadó mentességet élvezett. Most a kereskedelemügyi miniszter több kézműves iparos részére újabb mentességet biztosított, így a borbélyok és női fodrászok bevételei 1934 január 1-től mentesek a forgalmiadó alól, ugyanígy a szobafestő, mázoló, vegyilisztelő iparosok bevételei.

Rendelet az OTI hátralékok fizetéséről. A m. kir. minisztérium 16500/1933. M. E. rendelete folytán az OTI javára 1932 december 26-ától az 1933. december 31-ig terjedő időre fennálló hátralékok megfizetésére a hátralékosokat a közadókra vonatkozó kedvezmények illetik meg és pedig azokat, akik 250 P-n alul tartoznak, külön kérelem nélkül illetik meg a kedvezmények, akiknek a tartozása 250 P-n felül van, azok az OTI pénztárához fordulhatnak a hátralékok rendezése ügyében.

Meghívó.

A Magyar Vöröskereszt gyomai fiókegylete folyó évi január hó 10-én d. u. 3 órakor, határozatképtelenség esetén január hó 16-án d. u. 3 órakor a Községháza kis tanácstermében évi rendes közgyűlést tart, melyre t. tagjait ezenel tisztelettel meghívja az

Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és 2 jegyzőkönyvhitelesítő kirendelése, a határozatképeség megállapítása.
  2. Elnöki jelentés a fiókegylet múlt évi működéséről.
  3. Az 1933. évi számadás előterjesztése, vagyonskimutatás.
  4. A számvizsgáló-bizottság jelentése. A felmentvény megadása.
  5. A választmány és tisztikar megválasztása 3 évre.
  6. Számvizsgálóbizottság kirendelése.
  7. Az 1934. évi munkaterv megállapítása.
  8. Két delegáló tagnak megválasztása a megyei választmányba.
  9. Esetleges indítványok.
- Kelt, Gyomán 1934. évi január hó 4-én.

Nónay Ferenc Nyisztor Péter
titkár. elnök.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzenetvezető: Brücher Mihály.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P., Fél évre 2-60 P., Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Politikai pártok.

Bírálunk, kifogásolunk, fenyegetőzünk, de annyira már nem futja sem az időnk, sem a türelmünk, hogy egy kissé belemélyednénk a politikai életünkben szereplő pártok alapos megismerésébe.

Ha nagylelkűek vagyunk és minden pártnak előlegezzük, hogy az ország javát akarja, a kiviteli módokban mégis nagy különbségeket találhatunk.

Ha az ország népeit egy olyan vonat első-, második és harmadosztályú utasaihoz hasonlítjuk, kik egyetlen vonaton utazva igyekeznek a nemzet boldogulásának állomását mielőbb elérni, de ez a vonat útközben megrekedt, ekkor azt látjuk, az egyik politikai párt programja szerint szállítja a III-ad osztályú utasokat és azokkal akarja tovább tolatni a vonatot; a másik párt az I-ső osztályú utasokkal akarja

bevinni a vonatot. Olyan párt is van, amelyik lekapcsolja a szerelvényt, ott hagyja és a mozdonyral szalad be. Olyan párt is van, amelyik nem „bevitetni”, hanem „betolatni” akarja a vonatot. Pártkülönbségnek ez is valami.

A Nemzeti Egység programja szerint osztálykülönbség nélkül — az összes utasokat leszállítja, még a mozdonyvezetőt, vonatvezetőt és kalauzokat is s így egyesült összefogással el is bírják és a tömeges érzetével be is viszik a nemzet szerelvényét a magyar sors által kijelölt boldogulás állomásába.

S ha az egyik pihenő alatt a mozdonyvezető megtalálja a mozdonyhibát, azt kijavítja, ez a mozdonyvezető minden utasát felveszi a vonatjára, mert a bajban sem volt osztálykülönbség, egyformán tolták a nemzet megrekedt vonatát.

Gyoma megint kimaradt az útépitésekből.

Ebben az évben 37 km. útépitést veti a vármegye programba s ebből a gyomai határban egy métert sem építenek.

A közelünkben befejezik a kondoros—endrőd—mezőturi utat és megkezdik Szarvasról a szarvas—mezőberényi utat.

Tehát elesett Gyoma a mezőturi és kondorosi úttól és mellé fog esni a gyoma—dévaványai útnak is, ha már most meg nem kezdi teljes erővel a vármegye vezetőségét megnyerni, tekintsen el Békésvármegye attól, hogy Szolnokmegye a Dévaványa átcsatolásával megindított akció leszerelésére a kéthalmi uradalmon átvezetett út ki-

építésével a dévaványai kisbirtokosok hátrányára a dévaványa—körösladányi út fontosságát toltá előtérbe, maradjon Békésvármegye a régi terve mellett és építse ki a gyoma—dévaványai utat, melynek földmunkálatait már a háború előtt elvégezték.

Hiába a nagy úri befolyás Szolnok megyénél, a dévaványai gazda nem Körösladányba viszi a gabonáját eladni, ha ki is építené Békésmegye is az utat oda, hanem Gyomára hozza azt.

A gyoma—mezőberényi út is előtérbe kerülhetne, ha megyebizottsági tagjaink egy kicsit utánajárnának a dolognak, mert ez igazán az ő dolguk volna.

Gazdagondok.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület december havi közgyűlésén gróf Somssich László elnök nagyszabásu beszámolót mondott az elmúlt évről, melynek két kiemelkedő passzusára kell a gazdaközönségnek felfigyelnie.

Az egyik az Omge illustris elnökének az a megállapítása, hogy a mezőgazdaság talpraállításának legfontosabb tétele a terményárak emelése, mely a mezőgazdaságot ismét jövedelmezővé teheti. Szerinte „ennek az állításnak helytálló voltát legjobban bizonyítja az a tény, hogy mindaddig, amíg a termények árai magasak voltak, nem volt hiány az adó-és kamatfizetésekben, sem a törlesztésekben, mert a magyar gazda, egy pár kivételtől eltekintve, mindig eleget tett kötelezettségeinek az állami és a hitelezővel szemben is, ameddig a jövedelemből ezt tenni

ludja és csak akkor akadt meg, amikor beállott a nagy diszcrepancia a termények termelési költségei és értékesítési árai között és csak adósságok halmozásával tudott eleget tenni kötelezettségeinek. Tehát a termények árának emelése kell, hogy fölörékvésünk legyen és ennek mikénti való megoldása a legsürgősebb leendő.”

A megoldásra nézve is tesz javaslatot: külföldi vonatkozásokban kedvező kereskedelmi megállapodásokat és megfelelő valulapolitikai kíván, a belöldi forgalomban pedig oly magas árszint megállapítását, mely részben fedi a külföldi értékesítés veszteségeit. Utóbbi a túlsok szemü közvetítő kereskedelem hasznának lefaragása, a szállítási költségeknek a termékek áraival való arányba hozása és a boletta-alap javára a közönség részéről eddig különféle címeken

Hogy kérjünk adókedvezményt.

A rendelet szerint mindazoknak, akiknek egy évi adóelőírása a 250 pengőt nem haladja meg, nem kell kérvényezni az adókedvezményt, mert azt hivatalból adják meg és erről az érdekeltek január 31-ig értesítést kapnak. — Akiknek évi előírása meghaladja a 250 pengőt, azok 1000 pengőig az adóhivatal útján, 1000 pengőn felüli után a pénzügyigazgatóság útján kérhetik a kedvezmény megadását. A kérvények 500 pengő hátralékig bélyegmentesek, az 500 pengőn felüliek 2 pengő

okmánybélyeggel látandók el. A fenti hatósághoz címzett kérvényeket jan. 31-ig a községházán kell benyújtani.

A kisebb adózók, kiknek évi előírása a 250 pengőt nem haladja meg, a hátralékot kamatmentesen törleszthetik. A 250 pengőn felüliek évi 6 százalék (az eddigi 9 helyett) késedelmi kamatot tartoznak fizetni, de akik pontosan eleget tesznek kötelezettségüknek, azoknak a befizetett kamat felét a tőkéhez írják, vagyis csak 3 százalék kamatot fognak fizetni.

A FEGYENC PLÉBÁNOS.

Irla: Gyergyószentmiklósi Köllő Gábor.

fizetelt adók és összegek felhasználása után véli elérhetőnek. Szükségesnek tartja másrészt e célból az irányított gazdálkodás bevezetését, hogy bizonyos rendszeri hozzonk a termelésbe. Az irányított gazdálkodás megszervezése jobb értékesítési lehetőség biztosítására irányul és nemcsak a nagyobb eladási árakra való törekvést foglalja magában, hanem ama tételek lefaragását is célozza, melyek a termelést megokolatlanul túlságosan megterhelik és veszteségesé teszik.

A másik igen érdekes része a beszámolónak az az idézet, melyet Viscount Snowden, volt angol kincstári kancellár „Fizetésektől a világ” című cikkéből vesz:

Bármily kellemellen is legyen, a nemzetközi adósságok egy részét le kell írni, hacsak azt nem akarjuk, hogy az adósok a fizetést teljesen megtagadják. Az adós államok legyengült pénzügyi helyzetükben nem hurcolhatják tovább adósságaikat, mert ezek már nincsenek aktívák által fedezve. Ez adósságok egy részétől megszabadulva, az adós államok módot találnának termelésük talpraállítására. Az adósságok drasztikus csökkentése nemcsak az államközi, hanem a magánadósságokra is vonatkozik. Ez nem jelent lényeges veszteséget, mert jobb a hitelezőnek valamit megmenteni, mint mindent elveszíteni, különösen ha a megkönnyebbült adós ismét értékes üzletiféllé válhatik a hitelező számára.”

Az Omge elnöke szerint ezt a figyelemreméltó nyilatkozatot — olyan férfiú részéről, aki jól ismeri a világpenzügyi helyzetét — komoly megfontolás tárgyává kell tenni a mi hitelezőink körében is, akik nem akarnak tudomást szerezni minden egyéb tőke értékesíthetőségéről és száz százalékgig akarnák megmenteni a gazdasági válságból a kihelyezett tőkét, nem véve figyelembe, hogy ma kétféle háromszor akkora területű ingatlan vásárolhainak pénzükön, mint amikor a pénzüket kihelyezték. Végsőleges adósságrendezés a kihelyezett tőke bizonyos méltányos részének elengedése nélkül az Omge elnökének elképzelése szerint lehetetlen.

Sok egyéb érdekes megállapítást is tartalmaz ez a beszámoló, a helyszűke miatt azonban csak a legfontosabbakat választottuk ki, hogy gazdaközönségünk ismerje meg, hogy vélekedik a gazdasági válság hivatott vezére a mezőgazdaság legégetőbb problémáiról.

Röpke, rövid kis újságcikk számolt be a múlt héten a magyar sajtóban arról, hogy Erdélybe „öt-évi fegynádra ítéltek egy csikmogyei magyar plébánost”. A tudósítás szerint a csikmogyei törvényszék a Morsescuféle törvény alapján államellenes izgatás miatt ítélte el Török Ferenc gyergyócsomafalvi plébánost 5 évi fegynádra, mellékbüntetésként tízezer lei pénzbüntetést és politikai jogainak egész életére szóló felfüggesztését modotta ki a dicső ítéletet. A legérdekesebb azonban a dologban az, hogy Lascu ügyész ur indítványa alapján a törvényszék 2—6 hónapig terjedhető elzárás terhe mellett tiltotta meg az újságíróknak, hogy a tárgyalás anyagáról közlést adjanak a nyilvánosságnak.

Ezen titokzatos rövid ítélettel egy magyar plébános, a magyar országgyűlésnek volt tagja mögött zárult be a vasajtó és a fekete reverendát felváltotta a daróc fegyenc ruha.

Török Ferenc! Te, amikor Rákóczi fejedelmünk áldott hamvait hozatta az anyaföldbe a hálás utókor, mint képviselő a határtól végig az országon kuruc dalokat énekeltél s a képviselők s minden testvéred aki hallotta a „Haranghangu Török Ferenc” lelkeket tépő szép kuruc nótáit, megkönnyezte a szép magyar lelket s most mindenki, aki látja hős magyar lelked kálváriáját s aki nem hallja harang hangodat, megkönnyezi bús magyar sorsodat.

Te Hazádban, Hazáért lettél magyarságod rabját Keresztapám! Ne csüggedj és légy büszke sorsodra! Légy meggyőződve arról, hogy Csomafalva csak külsőleg maradt árva, lelked ott fog élni és tüzelni fogja székely testvéreinket a további kítartásra!

Lövéte, a hegyek közé elrejtett kis székely szülőfalu büszke székelyeinknek szemében egy-egy könyvesep fog szétmorzsolódnia a

falu nagy szülőltjének tragédiája fölött s végig a székelyföldön titokban, — úgy ahogy a csikmogyei törvényszék bölcs elnöke kívánta, — ezer és ezer székely kéz fog ökölbe szorulni az ítélet hallatára!

Te pedig, mint a székelység nagy mártirja, viseld büszkén reverendád helyett a fegyencruhádát, de kezedből ne engedj kivenni a breviáriumot, hanem imádkozzál tovább is éjet nappá téve a magyar feltámadásért!

Mi már megszoktuk azt, hogy magyarságunkért rabsorsra kerülünk s nem is vagyunk kíváncsiak Lascu ügyész ur vádbeszédére, sem az ítélet indokolására! Tudjuk, érezzük azt, hogy azért lettél fegyenc, mert jobb magyar voltál, mint talán sokan mások!

Mikor így elgondolkozom szomorú sorsodon, önkéntelenül egy érdekes hasonlat jut az eszembe. Mikor csonka országunkban a kommunisták behatoltak a keresztény templomokba és papjainkat kezdték rabláncra fűzni, mindnyájan, akik annak a kornak voltunk fegyenc magyarjai, úgy éreztük lelkünk mélyén, hogy a vég kezdetén vagyunk s ha érzésem nem csal, most is úgy érzem, hogy szép Erdély országunkban az oláh uralom vége közeledik!

A „magyar Isten” nem nézheti télenül a Török Ferencek sorsát! Cellád legyen a magyar fájdalom kápolnája s imád szárnyán törjön ég felé minden magyarok legszentebb fohászja, harang hangod kiáltása bele mindent megsemmisítő erővel a hatalmi tébolytól megkőtyagosodott, önzéstől fertőzött vén Európa bűnös fülébe, hogy ez így nem maradhat tovább! Térjen már egyszer észre s nyissa ki szemét a korhadtt, recsegő hajlón mámoros fejjel dözsölő Népek Szövetsége s adja vissza az annyira megérdemelt „Igazságot Magyarországnak!”

Gallyazzák a fákat.

Létrákkal és kézfűrészekkel felszerelt munkás csapat járja be az utcákat és gallyazzák a fákat.

Most van ennek ideje s ha nyers is a levágott gally, most van erre a legnagyobb szükség, mert bizony a legtöbb háztartásban igénybe vette a hideg december azt a kis tüzelő tartalékot, mit a kis kereséiből erre fordíthatnak.

Ilyenkor látjuk, mit jelentene a szegény embereinknél, ha a

közüljaink a külterületen is fásítva volnának, vagy még azokon kívül pár száz hold erdőségünk is volna. A fák gallyazásából is többször lehetne befűteni a szomorú munkás lakásokban, hol didergő gyermekek nehezen várják a tél elmúlását.

A vásárlér melletti eperfák gallyazását is figyelmébe ajánljuk előljáróinknak. Esős időben ott nem lehet ernyővel járni, az alacsony gallyak elszakítják a kifeszített ernyőt.

Hosszu évek óta beváltak az

ASPIRIN

tabletták
minden meghűléses
betegségnél és
reumás fájdalmaknál.

A valódiságért és jószágért szavaival
a minden tablettán látható felírás:

Gyógyszertárban kapható.

Kulturszellemet a közművelődési egyesületekbe.

A kaszinók, körök és egyesületek általában most tartják meg rendes évi közgyűlésüket és most választják meg az új tisztikarokat. Egy esztendő munkája kerül mérlegre és ugyanekkor kibontják a jövő tennivalóinak konturjait is. Hogy ezek a konturok mennyire lesznek határozottak vagy elmosódottak és mennyi tartalmat tartalmaznak körül, kizárólag az új vezetőségek tagjainak kiválasztásától függ. Ha olyan embereket állítanának az egyesületek élére, akik tisztában vannak azzal, hogy az egyesületek megalakításával nem pipázgató, kvaterkázó és a szalmaözvegyeségek unalmát elűző szórakozó helyek megteremtése, hanem a közművelődés fejlesztése volt a cél, az egyesületek éppen olyan szép jövőnek nézhetnek elébe, mint amilyen a múltjuk volt. Persze az egyesületek vezetésére hivatott embereknek tisztában kell lenniük azzal is, hogy a közművelődés fejlesztésének ma egészen más előfeltételei vannak, mint 20—30 esztendővel ezelőtt voltak. Ma már nem elég megrendelni néhány újságot, esetleg egy-két folyóiratot és rábízni a tagokra, hogy ki-ki azt olvassa ki belőlük, amit tud, hanem a vezetőségeknek igenis tisztában kell lenniük mindazokkal a társadalmi, szociális és politikai problémákkal, amelyek egyesületeik tagjait a legközelebből érintik, hogy adott esetekben határozott irányt is tudjanak mutatni. A választásokat ne a maradiság jellemesse, hanem egyedül a jelöltek szellemi tudása és taktikai érzéke legyen az értékmérő. Ha ehhez ragaszkodnak, az egyesületeket újból fel lehet emelni arra a kultúrnívóra, amelyen alapításuk idején álltak.

A Nemzeti Egység pártja

f. hó 21-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor a Községháza nagytermében gyűlést tart. Fő előadó KÖLLŐ GÁBOR, a vármegyei Nemzeti Egység pártjának főtitkára.

Aznap délután 3 órakor ENDRÓDÓN a községházán tart a Nemzeti Egység párt gyűlést.

Kamatmentes hitellel lehet tenyészállatot vásárolni a mezőgazdasági kiállításon.

A nehéz gazdasági viszonyok ellenére is szép kilátásokkal bízik a március 22-26-ig tartandó országos mezőgazdasági kiállítás. A tenyésztő gazdák a súlyos pénzügyi helyzethez alkalmazkodva szabják meg tenyészállataik árát. A vásári forgalom pénzügyi lebonyolításának megkönnyítése céljából a földművelésügyi miniszter elő kívánja segíteni a tenyészállatok beszerzését és ebből a célból az OMGE előterjesztésére a mai rendkívül nehéz viszonyok ellenére is kamatmentes, ugynevezett jutalékos tenyészállatbeszerzési hitelt engedélyezett. A hitelt igénybe vevő magántenyésztők a kölcsönösszeget 18 hónapra kapták, amelyeket két egyenlő részletben, 1934 november 30-ig és 1935 augusztus 31-ig kell visszafizetniük. Az igénybevett hitel kamatmentes, csupán a folyósításért és kezelésért kell évi 1 % jutalékot fizetni. Azok a magántenyésztők, akik ezt a hitelt igénybe óhajtják venni, igénylésüket az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságánál (Budapest, IX. Köztelkek utca 8. Telefon: 866-01, 866-05, 886-85) mielőbb, de legkésőbb folyó évi február 25-ig jelenítsék be. Későbbi bejelentések figyelembe nem vehetőek.

A bejelentésekben a beszerezni kívánt tenyészállatok pontos megjelölése mellett azok hozzávetőleges vételárát, az igénylő nevét, lakhelyét, az igényelt hitelösszeget és azt is közölni kell, hogy az igénylő tagja-e az OKH. köztelékbe tartozó helyi szövetkezetnek, továbbá rövid, tömör formában ingatlan és ingó vagyona, valamint terheltségállapota felől szintén tájékoztatást kell nyújtania. A jutalékos hitelt igénybe vevő tenyésztők részére, ha hitelképességük megállapítást nyert, az Országos Központi Hitelszövetkezet a vásárlásra bejelentett tenyészállatok beszerzésére hitelt engedélyez, amelynek ellenében a tenyésztő az országos mezőgazdasági kiállításon az igényelt tenyészállatokot megvásárolhatja. A hitel csak tenyész származású, sérülés- és juh vásárlására vehető igénybe. Községek és közbirtokosságok ezt a hitelt nem vehetik igénybe, de ehelyett rendelkezésükre áll a gazdasági felügyelőségek közbejöttével történő vásárlásoknál engedélyezett jutalék és kamatmentes állami hitel, amely utóbbinak a keretében 30 %-ig terjedhető árvisszatérítést is kaphatnak.

Bikavásár Hortobágyon.

A Debrecen-Hortobágyi Magyar Tenyészbika-Telep Közös Legelői Haszonbérlet Társulat szokásos évi bikavásárát február huszonegyedikén csütörtökön rendezte a Nagyhortobágy vasútállomás közelében fekvő Kis-Álomzug pusztai bikatelepen, hol ez alkalomból havanódi darab ridegen nevelt, jó esonozatú, hortobágyi törzs és cifragulyai származású, fajtiszt magyar három éves tenyészbika kerül értesítésre. A hortobágyi bikatelep 10 évi fennállása s 8 ízben rendezett bikavásárára alkalmával összesen

több, mint 400 darab tenyészbikát bocsított a köztenyésztés rendelkezésére s a bikák a tenyésztésbe mindenütt kiválóan beváltak jó esonozatúak, edzettségük, igénytelenségük és tartósságuk folytán s ennek tulajdonítható, hogy a hortobágyi bikák messze vidékeken jó hínevre tettek szert s a Kis-Álomzug-i bikavásárok élénk forgalmuk szoktak lenni. A bikavásár ügyében közelebbi felvilágosítás a Debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatalában (Debrecen, Hatvan u. 1.) nyerhető.

A Ref. Leányegyesület Előadása.

A Gyomai református leányegyesület f. hó január 14-én vasárnap este nyolc órakor a központi úri kaszinó dísztermében nagy előadást rendez. Ez alkalommal színre kerül Csiky Gergely országos hírnagy sikereket elérő hírneves darabja: „A nagymama”. Kiváló gárda készült hetek óta Molnár Gyula mesteri vezélése mellett, hogy ezt a nagyon szép darabot úgy adják elő, hogy nagy hatást érjenek el vele. A főpróba olyan különösen sikerült, hogy csak dicsérrel és elismeréssel tudunk róla meg emlékezni. A Református Leányegyesület még

minden évben nagy sikert arató előadásaival. E mostani előadás is nagy sikerű lesz.

A szereplők a következők: Csökönyi Eszike, Makcsali Juliska, Kovács Aranka, Négyessi Annuska, Varga Pöszi, Balogh Erzsike, Siklody Irma, Csökönyi Elvira, Joó Mariska, Szücs Ilonka, Kruchió Piri, Juhos Mariska, Kovács Gyula, Jakus József, Laky Sándor, Biró János, Makcsali Márton.

Jegyek a református lelkesi hivatalban előre kaphatók. Felhívjuk a közönség szives figyelmét ezen értékes előadásra s kérjük, hogy minél többen jelenjenek meg azon.

A Magyar Alföld

Január 6-iki számában a „Kis szencziók” rovatában az alábbi közlemény jelent meg:

„Nagy érdeklődéssel és szeretettel várják Békésmegyébe Eckhardt Tibor országgyűlési képviselő, a Revíziós Liga elnökét, mint azt lapunk megírta, hogy egyenesen tőle hallja a közönség londoni útjának eredményét. Már a dátum is fixitrozva van. Csabai előadásait január 14-én fogja megtartani. Vele együtt érkezik dr. Lukács György, a gyulaiak volt nagynévű képviselője is. — Jön dr. Zeőke is, a gyomaiak követe. Megnyugtatóan közöljük — nem fog beszélni: (O)“ Nekünk nincs e közleményhez sem hozzátenni, sem elvenni való.

LEÁNYVÁSÁR

Az Iparos és Kereskedő ifjak Önképzőkörre karácsonykor Jacobi Viktor világhíru operettjét a Leányvásári szerepeltette műsorán, melyet e hó 7-én a szegény iskolásgyermekek ruhaneművel való segélyezésére, közkívánatra megismélt. Értésülésünk szerint 30—35 gyermek részese ruhasegélyben. A siker bizonyítéka a három lelt ház,

Bódi Rózsika: Lucy, Szilágyi Ilonka: Bessy, valamint Paráizs László: Tom, Benke Márton: Fritsz és Szalóki Lajos: Rottenberg gróf szerepében kiváló nyújtottak. Kőszegi Terike, Jenői Bálint mint Harrison házaspár, Balogh Lajos: Jim, Romhányi János: kapitány, Balogh József a pap és Biró Lajos: Sam egyenrangú részesei a sikernek. Lechnitzki Ilonka, Kéri Ilonka, Tóika Teri és Kovács Mariska, illetve Takács

Pál, Vatai Imre, Kovács Gyula és Bódi József képezték a kórust, kiknek szintén elismerés jár.

Hantzmán Ferenc, Farkasinszky Imre keitős zenekíséretével tökéletesebben nyújtani nem lehet. A rendezés a Molnár házaspár műve. Domokos Albert által nyújtott villanyfényhatás káprázatos volt.

Védett birtokosok figyelmébe.

A Budapesti Közlöny legutóbbi száma közli a védett birtokok tulajdonosait terhelő, a gazdavédelmi rendelet értelmében tíz év alatt kamatmentesen fizetendő együttesen kezelt közadóknak nyilvánlítására és beszédésére vonatkozó eljárási szabályokat.

A rendelet szerint ezeket az adónálrálékokat az adózó rendes adókönyvi számláján apadásba hozzák és külön főkönyvbe vezetik át, úgy hogy a védett birtokok tulajdonosainak ez 1934 évtől kezdődőleg két főkönyvi számlájuk és két adóvívük lesz, az egyik a folyó adókra, a másik pedig az 1935 év végén fennálló hátralékokra.

Mindenesetre ügyeljen minden védett birtokos, hogy a fizetési határidőket pontosan betartsa.

A gyomai Honsz csoport 1934 január 14-én délután 1 órai kezdettel évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Zárszámadás. Jegyző és pénztárnok választás. Ellenőrök és választmányi tagok választása. Eselleges indítványok.

H I R E K

Szép leányok,

*hetyke legények! Áll a bál, por-
dül a tánc, kacagva száll a nótá.
És ha kopott gúnyában, búra ej-
tett fejjel cselleng is köztetek a
Farsang, azért ti csak mulassatok.
Mert nem igaz, hogy „az idők ko-
molysága” nektek is lemondást
parancsol. A fiatalság belső kény-
szeréről nem lehet lemondani soha.
Az élet csak a ti korotokban iga-
zán élet. Ha most nem éltek, ké-
sőbb akár hermelin drapériákkal
szeghetitek be a sorsotok ország-
útváltját, — nem lesz örömtőlök ben-
ne, mert mire odáig elérték, el-
szökik mellőletek a fiatalság.*

*Ezért szép leányok, hetyke le-
gények csak mulassatok!*

Dr. Imrédy Béla pénzügyminiszter dr. Csizik Béla miniszteri osztálytanácsos kíséretében Genfben részt vett a Népszövetségi ülésen.

Helyreigazítás. A múlt számban közölt gyomai népesedési adatoknál az első bekezdés első felében a születéseknél... „míni az előző évben (379)“ ... helyett „míni az előző évben (279)“ ... kellett volna.

*Nelünk mindegy, hogy
kérges tenyérrel, avagy
csiszolt ésszel keresed ke-
nyeredet és gyűjtöd vagy-
nodat — mindenképen test-
vér, magyar testvér vagy.
Gömbös Gyula.*

Nagykőrös a múlt évben salátából, uborkából, zöldborsóból, zöldbabból, zöldpaprikából és paradicsomból 11.751 mázsát szállított külföldre és 22.769 mázsát belföldre. Cseresznyéből, barackból, meggyből, almából, szilvából és szőlőből 61.975 mázsát szállított külföldre és 28.487 mázsát belföldre.

Kiskunhalas élelmiszer exportja 1933-ban. Élőbaromfiból 108 vagonnal (javarészből Ausztria, kis részben Olaszország.) Vágott baronfit 427 vagonnal (Ausztria, Németország Anglia.) Gyümölcsöt: alma, barack, szilva, szőlő stb. 497 vagonnal (Ausztria, Németország, kis rész Csehszlovákia) Lóft vadat, nyulat 21 vagonnal (Ausztria, Németország.) Tojást 182 vagonnal (Ausztria, kis rész Németország.)

Heti hírszemle

Magyarország: Dálnoki Kovács Gyulát kereskedelmi államtitkárrá nevezték ki. — Arzénnel megmérgezte magát Ádám Juliska budapesti második polgarista leány. Tettét szüleinek brutális veszekedése miatt követte el. — Farkas József kereskedősegéd Szatymaznál ki akarta siklatni a budapest-szegedi gyorsvonatot. — Hegedüs Károly dúsgazdag szőlőnoki szőlőbirtokos volt a vezsenyi kasszafuró banditák orgazdája. — Százezer pengőt sikkasztottak Wagner Richard és Mezey János, a Postamesterék Nyugdíjintézetének elnökei. — Az alsógödi vasútállomás helyén megtalálták a felesége által meggyilkolt Bognár István alagi hentesmester fejét és hiányzó testrészeit. Bognárné először elkábította, azután kétszer fejből lövte alvó férjét. — Debrecenben, Szegeden és Pécsen felosztatták a diákok harmincas bizottságait. A bizottságok erkölcsi pressziót gyakoroltak a diákokra, hogy ne iratkozzanak be a második félévre. — A hivatalos lap január 10-iki számában megjelent a hátralékos adók kedvezményes fizetéséről a végrehajtási utasítás. — 65 fokos hővíz és földgáz tört elő a debreceni második mélyfúrásból. — A legújabb statisztika szerint a világ civilizált országaiban összesen 15 millió 646,533 magyar él. — Január 10-én diákzavargások voltak Debrecenben.

Külföld: — Sasa Stavinszki az orosz származású francia bankár 600 millió frankkal megkárosította a francia államot. Stavinszki Chamonixban fejből lövte magát. — 140 bányász meghalt a beomlott duxi bányában. — A franciaországi Epinal mellett egy katonavonatot kisiklott, tizen-négy katona súlyosan megsebesült. — Tatarescu György elnöklése alatt megalakult az új román kormány. Károly királyt elárasztják fenyegető levelekkel és azzal fenyegetik, hogy megölik. A király sinajai kastélyát tűzértség és három század katonaság őrzi. — Shinsaku Hirota japán katonai szakértő megállapítása szerint a szovjet hadsereg meghaladja a cári hadsereg legmagasabb létszámát. — A Sárga tengeren elsüllyedt az Árpád magyar gőzös. Legénységét a Leverbank angol motorhajó megmentette. — Németországban egy Kroisch és egy Rieger nevű munkást megfertálandításra ítélte a dessau-i törvényszék, hogy ne lehessenek utódaik. A két munkás több ízben követett el erkölcstelen merényletet. A sterilizációs törvény alapján ez a legelső ítélet. — Tirol Németországhoz való csatlakozás mellett foglalt állást. — A Daily Express szerint a sikkasztás Románia legvirágzóbb iparága. — Ujból Titulesku lett az új román külügyminiszter. — Lipcsében lefejezték Van der Lubbert, a német birodalmi gyűlés épületének felgyújtóját.

Kecskemét kapja az első mintaszállót. Az Országos Idegenforgalmi Tanács elhatározta, hogy az idegenforgalom fejlesztése érdekében azokban a vidéki városokban, ahol sűrűbben fordulnak meg külföldiek, mintaszállókát épít. Hír szerint az első mintaszállót Kecskeméten fogják felépíteni. A választás azért esett Kecskemétre, mert a bugaci puszták és a gyümölcs piac igen sok külföldit vonz a városba.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Születtek:

Szalóki János, Bainschróth József, Rácz Lidia, Koloh Éva, Tokár Eszter.

Elhaltak:

Kató Lajos 9 és fél hónapos, Vatai Sándor 72 éves.

Házasságot nem kötöttek.

Meghívó. A gyomai-nyilas olvasókör 1934 évi január hó 14-én délután 6 órakor tartandó évi rendes közgyűlésére. Tárgy: 1.) Az 1933 évi számadás felülvizsgálása. 2.) Az 1934 évi költségvetés bemutatása. 3.) Tiszttakar választás. 4.) Hátralékos tagdíjak rendezése. 5.) Indítványok. A közgyűlésen való minél számottevőbb megjelenést kér az Elnökség.

Iparos és Kereskedő ifjak önképzőköre jelmezbálja jan. 28-án.

A Japán miniszterelnök ellen merényletet szándékoztató elkövetni egy ember, de mielőtt tervét megvalósíthatta volna, elfogták.

Mezőberény képviselőtestülete elhatározta, hogy közlegelőin kiirtják a szerbtövis és más aszatot. A törzskönyvezett két bikával kézből fedeztetnek.

Nemes példa a selyemtenyésztésre.

Európa legelső selyemtenyésztő államában, Olaszországban, ahol akárcsak Japánban és Kinában, nemzeti ügynek tekintik a selyemtenyésztést, a nagybirtokosok között vannak olyanok is, akik örömmel lelik abban, ha személyesen foglalkoznak selyemtermeléssel és egyáltalán nem szégyenlik ezt a munkát. Ezeknek a családtagjai maguk gondozzák a selyemhernyókat, sőt azokat, amíg kicsinyek, városi lakásuk egyik szobájában tartják. Ismeretes az is, hogy Japánban a császároknak szinte hagyományos szerepük a selyemhernyótenyésztéssel való személyes foglalkozás. Ilyen irányú felemelő példamutatást látfunk az idén nálunk is. A györmegyei zöldmajori uradalomban ugyanis Pálffy Józsefné grófnő úgy az első, mint a második selyemtenyésztésben részt vett és a hernyókat saját maga gondozta. A grófné 92 kiló 20 dekagramm, vagyis kevés híján egy métermázsa gubót termelt és örült az elért eredménynek. Mondanunk sem kell, hogy a grófné nem anyagi haszonért, hanem azért munkálkodott, hogy példát mutasson a népnek. Bizony, okulhatna ebből igen sok pipeskedő falusi magyar menyecske és leány, akik annyira kedvelik a selyemkeszkenőt és selyemvigánót, de azért lealázó munkának tekintik a selyemhernyókkal való bibelődést.

Pazar villanyfénben körözhet előre és hátra a Nőegyesület jégpályáján.

Unalmas téli estéit itt töltheti el legkellemesebben. Itt világos minden, itt csúszik a korcsolya, itt derű van, élet van, egészség van s mindezt pár fillérért megszerezheti magának.

„Fegyverre magyar”- helyett itt a jelszó: „Jégre magyar!”

A Gyomai Jótékony Nőegyesület január 20-án, este 8 órai kezdettel a Központi Kaszinó nagytermében Teaestélyt rendez. Belépődíj nincs, a teajegy ára 60 fillér.

Endrődön a főutcán fűszer és vegyes kereskedés eladó.

Bővebbet Hornok József fűszerkereskedőnél Endrődön.

A nagyadóval kapcsolatosan alakíttassa át készülékét L a c h és K u n-nal.

Kik kaphatnak hadikölcsön segélyt? Amint ismeretes, eddig csak 5000 koronán felüli hadikölcsönjegyzés után lehetett segélyt kapni. Újabb rendelkezés szerint, ha valakinek kettő és ötezer korona között van hadikölcsöne, akkor, ha munkaképtelen vagy sok gyermeke van, föltétlenül számíthat segélyre. Kétezer koronán alul ezer koronáig szintén kérelmezhető segély, de csak az esetben, ha az illető olyan viszonyok között él, hogy jogosan szorul rá az inségsegélyre. A segély első feltétele, hogy mennyi a családfő jövedelme. Ha ez nem haladja meg az évi 2000 pengőt, akkor jogosult a kérelem. Minden gyermek után évi 300 P. nagyobb jövedelem tudható be az igényjogosultsághoz. Külön kérvényt nem kell beadni, hanem a község házában kapható nyomtatványt kell kitölteni és azt azután hivatalból felterjesztik.

Tudja Ön már, hogy az ismeret Aspirin-tabletták 1895-ben beható kísérletek és tudományos kutatások után kerültek forgalomba és immár kb. 33 év óta az emberiséget a „meghűlések” elleni védekezésnél támogatják. Hűlések minden tüneteinek, influenza, spanyol-járvány, reuma, csusz, ischiásnál ma már az egész világon Aspirin-tablettákat az eredeti csomagolásban a „Bayerkereszttel” szedik.

Fagázzal hajtott autók térhódítása. Berlińi közlés szerint Németországban ezidőszere már több, mint 600 fagázzal hajtott tehernocsai áll üzemben. Svájcban pedig egy társaság megkezdte a fagázzal hajtott autók előállítását és üzembe helyezését. Ugy látszik, a fagázzal való motor-hajtás nagy fejlődésére van kilátás, különösen teherautóknál és igen valószínű, hogy a fagázzal hajtott teherautók lassanként teljesen ki fogják szorítani a mai típust, erre annál is inkább számítanak, mivel a fagázzal szerkesztettek tovább fejlesztésén ugyszólván minben országban erősen dolgoznak.

Az országos mezőgazdasági kiállítás előkészületei folynak. Jelentkezni január 15-ig lehet. A kiállítás március 22—26 között lesz. A lérdíjakat az idén csökkentették. A kiállítás rendezőbizottsága címe: Budapest, Köztelek u. 8., telefon 886—85.

Békéscsabán a múlt évben 9400 fát ültettek el köztereken, ezekből több mint a fele mézeldő (akác, juhar, hárs és sophora).

Szeghalmon is megalakult a Békésmegyei Kertészeti Egyesület fiókjá. Reméljük, Gyoma és Endrőd is követik a példát.

Husszor meggyujtható gyufa. Németországban újfajta gyufát hoztak forgalomba, amelyet husszor lehet meggyújtani. Mivel a gyufa igen olcsó, valószínű, hogy használata rövidesen az egész világon el fog terjedni. A gyufán, mely alig hosszabb és vastagabb, mint a rendes gyufa, hussz gyújtógyűrű van. Amint az egyik gyűrű elégett, a gyufát újból meg lehet gyújtani. Ha ez a fajta gyufa Magyarországon is forgalomba fog kerülni, aligha lesz olcsó, mert nagyon kérdéses, hogy a kormány, mint az öngyújtókat, nem fogja-e megadóztatni. Kár lenne.

Ahol a tűzlopás a legnagyobb bűn. Az Andansan-szigeteken élő benszülöttek a tűzlopást tartják a legnagyobb bűnnek. A benszülöttek nem ismerik a tűzgerjesztés módját és ezért életkérdés náluk a tűzök őrzése. Ha a tűz őrzésére kirendelt férfi elalszik, halállal büntetik. Az Andansan-szigetéről renkívül érdekes levelet írt Tolnai Világlapjának egy ott élő magyar hittérítő. Tolnai Világlapja a világ minden részéről kapja a legérdekesebb tudósításokat és képeket.

Megkezdtek a szárnyas puszkagolyók gyártását. Londonból jelentik: A dán Funen-szigeten fekvő Schultz and Larssen gyárban a legnagyobb titokban megkezdtek Gerlich dr. találmányának, az úgynevezett „szárnyas puszkagolyó”-nak gyártását. A golyó alakja két összeragadt gúlához hasonlít és titkos összetételénél fogva kissé összeszorul, amikor a vége felé szűkülő pukacsából kilövik. Ez az eljárás elképzelhetetlen sebességet és borzalmas átütőerőt ad a lövedéknek. A gyár azt állítja, hogy a golyókat csak afrikai vadászat céljaira készíti.

Egy készülő premier pikantériái. Ez a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely a Délibáb új számában jelent meg. Ezenkívül pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, színházi cikkeket, slágerszövegeket, filmriportokat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, novellát, rejtvényeket és közel száz képet talál az olvasó a 84 oldalas népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Csökken a műtrágyafogyasztás. Magyarország mezőgazdasága 1927-ben 136.360 tonna szuperfoszfátot használt fel, 1928-ban ez a mennyiség 164.430 tonnára emelkedett, 1930-ban pedig 67.000 tonnára csökkent. Azóta a szuperfoszfát felhasználása újból erősen hanyatlott. Mésznitrogénből 1928-ban 12.730, 1930-ban 6700 tonna volt a fogyasztás.

Közgazdaság

A SERTÉSEK „HIÁNYBETEGSÉGEIRŐL”

A mai nehéz időben mindgyakrabban válik szükségessé, hogy az állatorvos takarmányozási kérdésekben is az állattartó gazdának tanácsadója legyen, mert a sertéseknek nemcsak fertőző betegségeik vannak, amelyek ellen ma már ugyszólván biztonsággal tudunk védekezni, hanem a malacoknál és süldőknél az úgynevezett hiánybetegségek is tetemes károkat okoznak. Ezek a betegségek rendszerint a téli takarmányozás idejében lépnek fel abból az okból, mert hiányzik az állatok takarmányában a szervezetüknek nélkülözhetetlen szénsavas mész (fulor) vagy D. vitamin, illetve mindkettő. Legelőre járó állatoknál ezek a bántalmak ritkán fejlődnek ki, mert a gyepszéna és különösen a lucerna bőven tartalmaz D. vitamint és a szervezet által emészthető meszt.

A mész- és vitaminhiányban szenvedő malacok gyakran epileptikus görcsös tünetek között megbelekednek, hirtelen — visítás közben — összeesnek, sőt gégegörcs következtében meg is fulladnak. Gyakran jelentkeznek izzadási tünetek, felrakódások a bőrön, később koszosság, a hasuk nem tisztá és a fejlődésben visszamaradnak. Az ilyen izzadó malacokra azt mondja a gazdája, vagy a kondás, hogy összehujtak, melegük van és eltől izzadnak, holott ez már akkor a belső betegségnek külső tünete. Gyakran a legszebb malacok gégegörcs következtében megfulladnak, mert gyorsabb növekedésnél nagyobb mész- és vitaminhiány áll fenn.

Süldőknél a mészhiány következtében angolkór fejlődik, mely abban nyilvánul meg, hogy a csontvégeknél a porcok megduzzadnak, ennek következtében a járás fájdalmassá válik, lesántulnak, később lérdelnek, vagy egyáltalán nem tudnak mozogni. Ez a betegség itt elég gyakori és a nép helytelenül köszvénynek nevezi.

Ezek a bántalmak fejlődésben lévő állatoknál fordulnak inkább elő, nem ritkák azonban vemhes kocáknál sem, mert hiszen a fejlődő magzatok csontrendszere rendkívül sok csontmesztel igényel. Mészhiány következtében fejlődik ki a kocáknak az a rossz tulajdonsága, hogy malacukat felfalják, valamint a süldőknél az a tünet,

hogy egymás fülét, farkát lerágnak.

Ezek a betegségek nemcsak egymagukban okoznak károsodást, hanem elsődleges okát képezik a gazdaságok mai rémének, az úgynevezett paratyphusnak, mely ellen ojtással védekezni nem lehet, sőt a pestis ellen szimultán ojtásoknál néha bekövetkező veszteségek rendszerint a már ojtáskor fennálló, vagy azután fellépő paratyphus rovására irandók.

E bántalmak megelőzése céljából a szervezet mészszükségletét egyensúlyban kell tartani, azaz annak sem többnek, sem kevesebbnek nem szabad lenni. Általános szabály az, hogy minden kilogramm abraktakarmányra 2 deka takarmánymeszt (fulor!) adjunk. Ha azonban lucernát etetünk, akkor elegendő minden kilogramm abraktakarmányra 1 deka takarmánymeszt adagolnunk. A takarmánymeszt vízben nem oldódik, tehát legcélszerűbb azt darabban vagy korpában adagolni.

A szervezetnek azonban nemcsak mész, hanem a vitamin-szükségletéről is gondoskodnunk kell, annál is inkább, mert a szervezet a meszt nemcsak a D. vitamin által tudja felhasználni. Amint említettem, a lucerna bőven tartalmaz D. vitamint és emészthető meszt. A lucernának ezen fontos tulajdonságait felismerve, ma már egy békéscsabai malom liszt alakjában hozza forgalomba, úgy tudom mázsánkenti 6 P 50 filléres árban. Ebből a lucernalisztből igen ajánlatos a választási hóban lévő malacok takarmányához 5—10 százalékot keverni. Ha azonban az említett bármely tünetek mutatkoznak, vagy azoknak megelőzése céljából, adagoljunk csukamájolajat, vagy a sokkal megbízhatóbb hazai készítményű mesterségesen előállított D. vitamin készítményeket, a Pekk-et és a Din-t.

A D. vitamin adagolásán alapszik az u. n. gyors és expressz hizlalás, mert a fiatal malacok erősebb táplálásával követő lesántulást nemcsak, hogy kiküszöbölhetjük, hanem a leszávat olyan erőteljessé tudjuk kiépíteni, amelyre az eddig megszokottnál lényegesebben magasabb végsúlyt rakhatunk fel, pl. egyéves mangalicánál 180—200 kg.-ot.

Dr. Kis Sándor

A magyar gazdai fjak bel- és külföldi csereakciója.

A Faluszövetség ez évben is megrendezi az immár tízéves múlttal bíró németországi, valamint az 1933. évben jó sikerrel megkezdett olaszországi és belföldi gazdai fjusági csereakciókat. A magyar gazdai fjak a tavaszról ősziig terjedő idő alatt mintegy hat hónapot töltenek beosztási helyükön, ahol mint családtagok részt vesznek az összes előforduló gazdasági munkákban és ezen idő alatt díjlan ellátásban részesülnek. Ugy a bel-, mint a külföldi csereakcióra csak olyan 17 évesnél idősebb ifjak vételek fel, akiknek szülei önálló gazdasággal bírnak és egy magyar vagy külföldi csereifju családlagként való befogadását vállalják. A bejelentések a szülők részéről történnék, de a jelentkezői ajánlania kell a szülők lakóhelyén lévő Faluszövetségnek, gazdasági egyesületnek vagy gazdakörnek, továbbá a Hangya vagy Hírelszövelkezelő vezetőségének, ezenkívül a községi előjáróságnak is. A belföldi csereakció részvételi díja (utiköltség nélkül) 10 pengő. A belföldi csereakcióra felvett ifjak kedvezményes vasúti jeggyel utaznak beosztási helyükre. A külföldi csereakció részvételi díja pedig 190 pengő, mely összeg két részletben fizelendő és ebben befoglaltatik az oda- és visszautazás, valamint az őszi hazatérés alkalmával rendezendő tanulmányi kirándulás költsége teljes ellátással együtt. Jelentkezési határidő 1934 február hó 15. Bővebb felvilágosítást az érdeklődőknek a Falu Országos Földmives Szövetség (Budapest, V. Báthory utca 24) nyújt.

Az adók legújabb érvényükben címmel külözhetetlen utmutató jelent meg dr. Klug Emil fővárosi ügyvéd tollából. A februári felmondások és adóbevallások a lakót és háztulajdonost, kereskedőt és iparost, vállalkozót és tisztviselőt egyaránt érdekli. Az adónaptárral bővített, világosan és egyszerűen feldolgozott aktuális könyvecskét 1.- pengő előzetes beküldése esetén bérmentve küldi meg Erdős József hirdetési irodája, Budapest, VI. Teréz-köut 35.

Márkázni akarják a csabai kolbászt, a békésmegyei lisztet és tojást.

A Hangya 10 vagon répmagot hozott be Lengyelországból.

Közegészségügy

Hogyan táplálkozhatunk legolcsóbban.

Irta: Dr. Pápp Jenő.

Amint a munka és az erőgépeknek széne, úgy az emberi szervezetnek élelmiszerekre van szüksége, hogy az élet fenntartásához szükséges energiát termeltesse. Kulturájával az ember táplálkozására a növény-, az állat- és ásványvilág minden termékét hasznossá tette. Hosszas vegyi és anyagforgalmi vizsgálatok feltárták az élelmiszerek vegyi és élettani lényegét, s a vizsgálatokból tudjuk, hogy az emberi szervezet energia szükségletét az élelmiszerekben lévő tápanyagokból fedezi.

A napi tápanyagszükséglet. Tápanyagok: a fehérjék, a zsírok és a szénhidrátok. Ezek a különböző élelmiszerekben más más mennyiségben foglaltatnak, ezért az élelmiszerek vegyi szerkezetük szerint nem egyforma tápértékűek. Napi tápszeranyagszükségletünk a biológusok és a szociálhigiénikusok vizsgálata szerint 80 gramm fehérje, 50 gramm zsír és 500 gramm szénhidrát. Tudva azt, hogy 1 gr. fehérje 4.1; 1 gr. zsír 9.3 és 1 gr. szénhidrát 4.1 kalóriát szolgáltat, könnyen kiszámíthatjuk, hogy az említett tápanyagok elégségénél a szervezetben körülbelül 2800 kalória keletkezik.

A tápanyagok közül az egészség: a szervezet egyensúlyának fenntartása végett legfontosabb a fehérje. Ez a szervezet építő anyaga. A zsír és a szénhidrát csak fűtőanyagok. Mint említettem, naponta legalább 80 gr. fehérjére van szüksége az embernek, hogy munkaképességét, a betegségekkel szemben ellentálló erejét megtarthassa. Ezért a népegészség védelme, a munkásság gazdaságos élelmézés szempontjából aktuális kérdés: hogyan szerezhettük be legolcsóbban élelmiszereinket úgy, hogy szervezetünk a higiénikus minimumként felvett napi 80 gr. fehérjét megkaphassa.

Az élelmiszerek árak nincsenek arányban a tápértékükkel. Leghasználtabb élelmiszerek piaci árai községünkben 1934 január havában a következők: marhahús közepes 100, borjúhús 120, sovány sertés 120, kövér sertés 120, birka 80, vaj 200, sertészsír 140, szalonna 130, búzaliszt 21, búzakenyér 24, cukor 140, burgonya 5, bab 18, borsó 12, alma 50, sárgarépa 4, káposzta 10 fillér kilogrammonként; 1 liter tej 12, 1 drb. tojás 10 fillér.

Helyszűke miatt mellőzöm a fenti élelmiszerek vegyi összetételének és kalória értékének közlését, csak röviden megjegyzem, hogy az élelmiszerek mennyiség árai nincsenek arányban tápértékükkel. Például a sovány sertés és a háromszorta táplálóbb kövér-sertés ára között nincsen különbség. Ezért a mennyiség árakat, amelyek nagyságát a termelés költségei, a kereslet és a kínálat határozzák meg, vásárlásunk alapjául nem fogadhatjuk el. Hogy gazdaságosan és célszerűen vásárolhassunk, ismernünk kell a mennyiség árakon kívül: 1.) az élelmiszereink kalóriaárát, hogy az egyes élelmiszereket tápérték szempontjából összehasonlíthassuk, 2.) ismernünk kell a fehérje, zsír és szénhidrát árakat, mert csak így határozhatjuk meg a napi tápérték minimum árát.

Községünkben az 1934. januári piaci árak alapján 100 kalória ára az egyes élelmiszerekre vonatkozólag: közepes

marhahús 6, borjúhús 8, sovány sertés 8.4, kövér sertés 3, birka 6, tehéntej 1.8, vaj 2.5, tojás 12, sertészsír 1.5, szalonna 1.7, búzaliszt 0.53, kenyér 0.9, burgonya 0.55, bab 0.5, borsó 0.3, alma 8, répa 0.9, káposzta 4 fillér.

Legolcsóbb élelmiszera borsó. Ha végignézzük a kalória árakat, azt látjuk, hogy községünkben legolcsóbb élelmiszert 1934 január havában a borsó, bab, búzaliszt, burgonya és kenyér. Ha összehasonlítás alapjául a kenyeret vesszük (háboru előtt ez volt a legolcsóbb), szomorúan állapíthatjuk meg, hogy a mai alacsony búza árak ellenére a kenyér megdrágult. Épen olyan drága, mint a sárgarépa és háromszorta drágább, mint a borsó.

Kombináljuk a tápszerkeket. A modern táplálkozás tan megállapítása szerint napi tápanyag szükségletünk nem fedezhető csak borsóval, babbal, kenyérral, zsírral, répával, vagy káposztával, mert ha a 2800 kalóriának megfelelő mennyiséget is tekintetbe vesszük, tehát tejből 4 liter, marhahusból, burgonyából 3 kilogramm, tojásból 34 drb., répából, káposztából 6-10 kilogramm mennyiségre volna szükség. Ilyen tömegek feldolgozására nincsen berendezve emésztőberendezésünk. Kombinálni kell tápszerkeinket úgy, hogy a napi 2800 kalória szükségletet a fehérje, zsír és szénhidrát harmonikus aránya adja meg. Ezért nem tartjuk gazdaságosnak, hogy mennyiségár alapján vásároljunk, de nem tartjuk mérvadónak az élelmiszerek kalória árát sem.

Tápanyagok minimális beszerzési ára. A felsorolt 19 élelmiszerekből 100 kalória átlagos ára 3.6 fillér. Ez az élelmiszereknek úgynevezett kalóriás alapon kiszámított bevásárlási indexe, de mi nem kalóriákat eszünk, hanem fehérjéket, zsírokat és szénhidrátokat; még pedig a leghigiénikusabban úgy, ha a 2800 kalóriából 250-300 kalória a fehérje. Eszerint a leggazdaságosabban úgy vásárolhatunk élelmiszert, ha a fehérje és kalória árakon kívül ismerjük a fehérje, zsír és szénhidrát árakat is.

Fehérje, zsír és szénhidrát árak. Élelmiszereink 1934 január havi piaci árai szerint 100 gramm fehérje ára: babból 2, tejből 7.3, marhahusból 25, birkahusból 24 fillér; 100 gr. zsír ára: sertészsírból 14, szalonnából 15, tejből 16, vajból 23 fillér; 100 gr. szénhidrát ára: borsóból 1, búzalisztból 2.1, burgonyából 2.5, cukorból 14, kenyérből 3.5 fillér. E számítás szerint fehérjeforrásaink a bab és a tej. Legolcsóbb zsirunk a disznózsír. Legolcsóbb szénhidrátunk a borsó és a búzaliszt. Általában szólva: a tápanyagok között legdrágábbak a zsírok és a fehérjék. Ezek után, ha agrármunkásságunk kereseti viszonyaira gondolunk, nem csodálkozhatunk azon, hogy fehérje és zsír helyett főleg szénhidrátokkal (kenyér, liszt, burgonya, stb.) táplálkozunk.

A fenti számítások alapján a higiénikus minimumként felvett napi 80 gr. fehérjét legolcsóbban babfehérje alakjában szerezhettük be. Élettani szempontból a növényi és állati fehérje egyenértékű. A húst nem evő, dán és

ir és az-északnémetországi földmives a legszebb és legmunkásabb faj. De tekintve, hogy népünk a hústáplálkozáshoz van szokva, ezért a növényi fehérjét 20 százalékban állati fehérjével is kombinálhatjuk. A fennmaradó kalóriát pedig 40 gr. sertészsír, 200-200 gr. kenyér és burgonya, 100 gr. liszt és 12 gr. cukor formájában vásárolhatjuk meg.

A tápanyagok árai alapján kiszámíthatjuk, hogy mennyi községünkben 1934 január havában a közepes munkát végző felnőtt ember minimális kiadása a napi 2800 kalória megszerzésére.

A napi szükséglet ára

60 gr. bab fehérje	0.6 fillér
20 gr. hús fehérje	5.- fillér
40 gr. sertészsír fehérje	5.6 fillér
200 gr. kenyér szénhidrát	7.- fillér
200 gr. burgonya szénhidrát	5.- fillér
100 gr. liszt szénhidrát	2.1 fillér
12 gr. cukor szénhidrát	1.7 fillér
Összesen	27.0 fillér

A tápanyag árának napi minimuma. A napi tápanyag mennyiség 632 gr. = 80 gr. fehérjével, 40 gr. zsírral, 512 gr. szénhidráttal,

összesen 2799 kalóriával. Ennek az ára 27 fillér. Ez összeg egy közepes munkát végző ember számára a tápanyagminimumok beszerzési ára. Ennek alapján könnyen kiszámíthatjuk, hogy egy ötagu családnak napi tápanyaga a mai élelmiszerek árak alapján 1 pengőbe kerül. Sajnos, a nagytömeg ezt megfizetni nem tudja. Ezért a drága hús és zsír táplálkozás helyett főleg szénhidrátokkal (kenyérrel, liszttel, burgonyával) táplálkozik. E három élelmiszerekből 2800 kalória 18 fillérbe kerül.

A fenti tápszerkeket legolcsóbban úgy vásárolhatjuk meg, ha a húsfehérjét 80 százalékban növényi eredetű fehérjével pótoljuk, mert például a bab fehérje tizenkétszer, a tej fehérje három és félszer olcsóbb, mint a hús fehérje. A zsirszükséglet fedezésére a legolcsóbb zsírt, a disznózsírt használjuk; a szénhidrátok közül pedig a drága cukorral készült készítményeket mellőzve, megmaradunk a kenyér, a búzaliszt mellett, amelyek kétszer olcsóbbak, mint a cukor.

Ez volna higiénikus értelemben az olcsó „koszt”, mely tápérték szempontjából alkalmas nemcsak az egyén, hanem a faj egészségének fenntartására is. Sajnos, ettől községünkben népünk különböző táplálkozási típusai szerint nagy eltérések vannak, de ezekről majd más alkalommal szölok.

OLCSÓBB A BÖRÖM mint a szódaviz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 24 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés itallak. tiszta, tökéletes zamatauk és nem savanyusak.

Cim: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.
Nyomtatta a „Hungaria” könyvnyomda vállalat, Gyomán.
Felelős ügyvezető: Brückner Mihály.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A múlt mérlege és a jövő programja.

Gömbös Gyula miniszterelnök sátorlajuhelyi beszéde komoly figyelmet kellő jelentőség annak ellenére is, hogy a mai kormányzat irányának sánpárjai le vannak fektetve, a program tulajdonképpen a nemzet előtt fekszik, csak az a kérdés, hogy a mai idők milyen sürgős kívánalmakkal lépnek fel, milyen reformokat kell az élet ütemébe rögtönösen beállítani? Gömbös Gyula részletesen vázolta a kormányzatnak erre vonatkozó elgondolásait és terveit.

Külpolitikailag elfoglalt álláspontunk nem fog változni. Tehát változatlanul előtérben tartjuk a revízió gondolatát és ha elkövetkezik az a pillanat, amikor meghívunk bennünket nemzetközi tárgyalásokra, nem késlekedünk majd megmondani, hogy mit értünk revízió alatt, de addig politikai hibát látna a miniszterelnök abban, hogy ha eleve leszögezné álláspontját, mert ez a pisztoly időelőtti eldurranása volna.

Amikor a miniszterelnök ötnegyedévvél ezelőit átvette az ország ügyeinek vezetését, ugynevezett rögtön megvalósítandó programot is tűzött maga elé. Érthető önérettel állíthatja Sátorlajuhelyen a miniszterelnök, hogy ez a program minden intrika, lebecsülés és gáncsvetés ellenére is, ugyszólván százszázalékig megvalósult. Megvalósult annak ellenére, hogy még mindig hinárok akarják befenni Gömbös Gyula lábait, de ezeket a nemzet célkitűzései s az öncélú magyar nemzeti politika felismerése szépen, tervszerűen orsóra fejt s talán egyszer ezek a hinárfonók is építő tagjai lesznek a nemzeti közösségnek. Ebben a kialakuló szerencsés légkörben azután gyorsvonati tempóban lehet megvalósítani mindazokat a

gondolatokat, amelyekkel a sokszor lámadott és lekicsinyelt 95 pontban a Nemzeti Munkaterv felölel.

Az 1934-ik esztendő azonban még mindig a rögs és kátyukkal telített magyar országút képét mutatja. Lépésről-lépésre, kitartással és nem kishitűen halad a kormányzat a cél felé; alkotja egymásután reformjait, amelyek nem a kormányzás könnyebbé tételét, hanem a nemzet érdekeit szolgálják. Ezért van szükség arra, hogy minden minisztérium a maga hatáskörében olyan programot készítsen elő, amely keresztülvihető és a köz célját rögtönösen szolgálja.

Gömbös Gyula miniszterelnök Sátorlajuhelyen a közvélemény elé terjesztette az 1934-ik esztendő programját, pontról-pontra vette az egyes minisztériumok által elkészített vagy elkészítendő törvényjavaslatokat és ha ezeket kerek egészbe foglalva vesszük bírálat alá, azt a megállapítást szűrhetjük le, hogy a trianoni Magyarország jelenlegi kormányzata tudja a kötelességét és nem retten vissza a reformok szolgálatától.

Fontos dolog ezt tudnunk, mert ha visszatekintünk a rövid ötnegyed esztendő Gömbös-kabinet működésére s tényeit gazdasági vonatkozásban csupán egyetlen statisztikai adatra egyszerűsítjük le, előtűnik fekszik az eredmény summázata, ami ezt a képet mutatja: az elmúlt idők kiviteli passzívumával szemben sikerült Magyarországnak 81 millió pengő kiviteli többletet produkálnia.

Az új életforrások után sóvárgó magyar közgazdasági élet megújuló reménnyel kiállja a kormány elé: így tovább és akkor nem kell félnünk, hogy elveszünk!

Elmarad a Nemzeti Egység Párt vasárnapi gyűlése.

A most vasárnap délelőtt Gyomára és délután Endrődre hirdetett Nemzeti Egység Párt gyűlése közbejött akadályok miatt elmarad és később lesz megtartva.

Dévaványa átcsatolása Békésvármegyéhez.

Különösen a gazdákat fölöttele el nagy bizakodás az átcsatolás sikerében. Gömbös Gyula miniszterelnök biztatására — mikor az országos gazdaösszejevetelen Z. Nagy Ferencék ismertették a miniszterelnökkel Dévaványa közigazgatási és igazságszolgáltatási helyzetét — Dévaványa nagyközség mindentársadalmi osztálya megmozdult és ennek a lelkesedésnek volt az eredménye, hogy Dévaványa község képviselőtestülete a főjegyző kivételével egyhangulag a Békésmegyéhez való csatlakozás mellett szavazott. Ezt a

képviselőtestületi határozatot Szolnok vármegye még máig sem tárgyalta.

Az egyhangú határozatot egy küldöttség közölte Békésvármegye alispánjával, ki a küldöttségnek kilátásba helyezte, mihelyt megtörténik az átcsatolás, Békésvármegye azonnal kiépíti a gyoma—dévaványai utat.

Az összes dévaványai, gyomai és endrői társadalmi egyesületek által megválasztott bizottság memorandumot készített, azt kinyomatta és megindította a protokollorok szerzését.

Megindítják az útépítést.

Szolnokmegye teljes gőzzel megindította a közállítást Dévaványára és a község megkerdezése nélkül megkezdte az útépítést, de nem Gyoma felé, hanem báró csetei Herczog Péter uradalmán át Körösladány felé akarják elérni a határt.

Békésmegye már a háború előtti elvégeztette a gyoma—dévaványai út földmunkálatait, Szolnokmegye pedig két éve végeztette el az ő területére esőket. S mégis nem itt keresték Békésvármegyével az összeköttetést, hanem a csetei uradalmon át Körösladány felől.

Békésmegye melyik utat építse meg?

Szolnokmegye elérte célját: ezzel az útépítéssel leszerelte az átcsatolási mozgalom egyik erősségét s 1934 január 11-iki közgyűlésén Dévaványa képviselőtestülete szónoka úgy maga, mint képviselőtestületi tagtársai nevében hangsúlyozta, hogy Dévaványa ragaszkodik az anyavármegyéhez és minden lehetőséget fel akar használni arra, hogy ennek gyakorlatilag is kifejezést adjon.

Békésmegye maradjon meg évtizedes terve mellett és föltétlenül a gyoma—dévaványai utat építse meg a határig, hogy az arra lakó gyomai birtoko-

zok megmaradjon a határig, hogy az arra lakó gyomai birtoko-

sokon kívül a gabonájukat Gyomára szállító dévaványai birlokosoknak legalább Békésvármegye területén ne kelljen

lovaikat agyongyóitorni a sárban. Gyomán mégis csak többet fog érni ezután is a gabona, mint Körösladányban.

Erkölcsei felelősség.

Talán mégsem lehet felelőség nélkül egy község lakosságát egy még a vak előtt is világosan álló igazság mellett megindítani, de közben letagadhatatlan kielégítés után egy könnyen hajlítható képviselőtestület helyeslése közben hűséget ígérni, miközben a község nagyobb része az álcátolással járó sok előnytől el-esik és egy újabb csalódással állapíthatja meg Dévaványa lakosságát:

Nagy hű-hóval felzaklatták a közhangulatot a Szolnokvármegyéhez tartozandóság nap-nap mellett érezhető hátrányai megszüntetésének kiharcolására, melynek generális megol-

dása Dévaványa földrajzi fekvéséből adódóan a Békésvármegyéhez történő átcsatolás volna s amikor egyes érdekek kielégítést kapnak, az istenadta nép érdekeivel mit sem törődve, az egész mozgalmat visszahoztatják.

Most már megértjük azokat a dévaványai urakat, akik az első gyomai összejöveteleken hangoztatták az átcsatolás előnyeit, de az otthoni helyzetet ismerve azt is kilátásba helyezték, kár a nagy lelkesedésért és minden lépésért, mert akadnak, akik az átcsatolást megakadályozzák, ha az ő kis pecsenyájuk megsült a megmozdulás tüzénél.

A Gyomai Ipartestület

február 4-én, délután 2 órákor rendes évi közgyűlését tartja. Amennyiben határozatképes számban nem jelennének meg, február 11-én délután 2 órákor — tekintet nélkül a megjelentek számára — határozatképes lesz a gyűlés.

Az évi jelentés, zárszámadáson és költségvetés tárgyalásán kívül választásra kerül az elnök, alelnök, pénztárnok, gondnok, számvizsgálók, könyvtárnok, előjárósági tagok,

testületi-szék tagok és az ügyész.

A Gyomai Ipartestületnek 252 tagja van, ezek közül cipész 27, férfi szabó 24, asztalos 18, hentes 18, ács 17, borbély 15, női szabó 15, vendéglős 9, csizmadia 8, malom-iparos 8, kerégyártó 3, nyomdaiparos 3, fényképész, szilgyártó, szücs, órás, kádár 2—2, esztergályos, fazekas, fogtechnikus, szítás, kárpitos, köszörős, kéményseprő, kosárfonó, takács, üveges 1—1 van.

A Békésmegyei Ipartestületek békési közgyűlése.

Január 14-én tartották meg Békésen iparosaink gyűlésüket, melyen Papp József az IPOK elnöke azt indítványozta,

hogy a kézműiparosságnak legyen egy külön biztosító intézménye, amelybe az OTI fizesse be a fiatal felszabdult és már nem OTI tagok által befizetett összeget, hogy az ne vesszen kárba.

Körmendy Mátyás országgyűlési képviselő anyagbeszerző, termelő és értékesítő szövetkezetek létesítését ajánlotta.

A gyűlés a következő indítványokat fogadta el:

Az ipartestületek indítványozzák az iparendély megvonását attól az iparostól, aki há-

rom éven át nem teljesíti tagdíj fizetési kötelezettségét az ipartestülettel szemben;

igazolványt csak mestervizsgát tett iparos kaphasson;

a kisipari kölcsönhöz az az ipartestület, amelynek módjában áll, járuljon hozzá ugyanolyan összeggel, mint az állam, illetőleg a város;

iparigazolványt csak az kaphasson, aki a felvételi díjat befizeti, addig nem szabad dolgoznia az iparosnak;

kérlik az ipartörvény 47. §-ának módosítását, hogy a kereskedők ne kontárkodhassanak bele az iparosok munkájába.

A légközelebbi rendes közgyűlést Szarvason tartják.

GYULÁRA OSZTRÁK HOROGKERESZTESEKET INTERNÁLTAK.

Ausztriából több horogkeresztes menekült át Magyarországra, ezeket — mint politikai menekülteket — lehozták Gyulára és a város külterületén fekvő Szeretelházba internálták, míg ügyüket diplomáciai úton elintézik.

A menekültek meggyőződése, hogy pár hónap múlva a horogkeresztesek kezébe kerül a hatalom Ausztriában és azt követi a Németországhoz való csatlakozás. Az internáltak 106-an vannak, nagyrészt munkások és iparosok,

A telki malacgyár üzemben van.

71 kocának 468 malaca van.

A telki uradalom malac-tenyésztete az idén nagyrészt mangalicából áll. Eddig 71 kocának 468 malaca van.

Micsoda élvezetes élmény egy ilyen tenyésztetnek csak egy órai életfolyamatát is megfigyelni a nap 24 órájából.

Délután 4 óra volt. A kocák kint vacsoráztak, a malacok a meleg istálló rekeszeiben egy-egy gomolyagba bújva pislantgattak ránk, amikor benéztünk egy-egy rekesznél. Egyszerre nyílik az ajtó, a sok koca betódul a rekeszek közötti két folyosóra, mindenik megáll egy rekeszajtó előtt. A koca kint rőfög, a malacok bent sirnak, visítanak. Nincs az a vegyeskar dzseszre hangszerezve, mely különben fűiná. A kanászok ide-oda tértitgetik a gyakorlatlan szemnek mind egyforma kinézésű kocákat, mindeniket a maga kutricájához s mikor végre bekerülnek kicsinyekhez, azok valósággal lehúzzák őket a földre.

A visitás mindig halkabb-halkabb lesz, míg malac-hang már nem is hallatszik, de helyébe olyan ritmikus rőfögés tölti be az egész istállót, nincs az a traktor, amelyik olyan lár-

mát tudna csapni. Amint benéztünk a rekeszekbe, a kocák oldalt fekszenek és hat-nyolc malac, mint a pióca kinyulva, a táplálkozás ösztönös gyönyörével van elfelve.

A motorbúgás is elhallik és alig telt el a kocák bejövételétől egy negyed óra, csend lesz. Ha benéztünk a rekeszekbe, a kocák hason fekszenek, hogy a malacok ne tudjanak szopni; a malacok turkálnak az alomszalmában, egyik-másik az anyja hátán tanul egyensúlyozni.

A kanászok olajméccsesel végig nézik a rekeszeket s meggyőződnek róla, hogy 468 malac jólakott és 71 koca kielégítette malacait, ezen felül minden rendben van.

A múlt évi telki keresztetésekéből hizlalóba fogott malacok 12 hónapos korukra mind 180 kg.-on fölültre hiztak meg. Az idén kipróbáljuk a mangalicákat is, hogy ugyanarra az időre mennyire viszik.

Az tagadhatatlan: a sertés-tenyésztés és sertéshizlalás még ma is kifizető. Azonban a hizlalásban és tenyésztésben sem árt a mások által bevált eredményeket megtanulni.

Református Leányegyesület előadása.

A Gyomai Református Leányegyesület I. évi, január hó 14. én, vasárnap este nyolc órákor tartotta meg nagyon értékes előadását. Mint már a múlt számunkban is említettük, a Leány Egyesület lelkes és buzgó gárdája mindent megtett a

maga részéről, hogy az előadás sikerüljön. Ez teljesült is, mert az Úri Kaszinó díszterme teljesen megtelt s még sokan a másik terem ajtajából nézték végig az előadást. Ilyen nagy számu közönség évek óta csak a Leány Egyesület elő-

adásain vett részt.

Az előadás Jakó Pityu konferálásával kezdődött, aki nagyon ügyesen oldotta meg feladatát. Ezután a „NAGYMAMA” 3 felvonásos vígjátékot adták elő. Egyik szereplő jobb volt, mint a másik. De minden szereplő dicsérettel állotta meg helyét s méltán érdemelte ki a közönség elismerését, a mit a meg-megújuló lapsvihar mutatott nagyon sokszor.

Szerémi grófné, a nagymama szerepét Csökönyi Eszlike adta olyan kiválóan, hogy mindenki a legnagyobb elismeréssel beszélt róla. Feledhetetlen lesz Balogh Erzsike, mint Seraphine nevelőnő és Bíró János, mint Tódorka Szilárd tanár. Mindketten annyi tapsot kaptak, hogy nem lehetett volna megszámlálni s olyan ügyesen adták szerepüket, hogy a legnagyobb igényeket is kielégítették s előadásuk valóban gyönyörködélő volt. Varga Pöszi, Márta szerepében régi sikeréhez újabb dicséretet szerzett, szép játékával nagyban biztosította az estély sikerét. A legnagyobb elismerés illeti Kovács Arankát is Piroska szerepében. Nagyon ügyesen játszott s fellalálta magát a színpadon. Mit mondjunk Jakus Józsefről, aki Örkényi báró szerepét úgy adta elő, hogy ha hivatásos színész lett volna, akkor sem érhető volna el nagyobb hatást. Ugyanígy dicsérettel és teljes elismeréssel emlékezünk Laky Sándor, Kovács Gyula, Makcsali Márton szerepéről. Sokolovenséget, élénkséget vittek a darabba ügyes játékaikkal. Makcsali Juliska, a Leány Egyesület buzgó tagja, Galambosné szerepében olyan élethűen játszott ez alkalommal is, hogy csak elismeréssel emlékezhetünk róla. Négyessi Nusika első szereplésével, mint igazgatónő szép reményekre jogosít, hogy az egyesület kiváló szereplői között foglaljon helyet. Siklódy Irma, Csökönyi Elvira, Joó Mariska, Szücs Ilonka Krucsó Piri, Juhos Mariska mint intézeti tanuló lányok olyan ügyesen és szépen adták elő szerepüket, hogy mind-egyik dicséretet érdemel.

Sok ilyen estét s ilyen eredményt s ilyen kiváló buzgó szereplőket kívánunk a Református Leány Egyesületnek.

Sürgős felhívás

a svájci búzakivitelben részesülni kívánó gazdákhhoz.

Az új svájci búzakiviteli kontingensből közvetlenül kapnak a termelő gazdák is.

A m. kir. Földmivvelésügyi miniszterrel egyetértőleg a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal az előreláthatólag január végével széleszítésre kerülő újabb svájci búzakiviteli kontingensekben a termelőket is részesíteni kívánja.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja tehát a kerületbeli eladható és jóminőségű búzakészlettel rendelkező gazdákat, hogy legelőször bejelentik be a kamarához, hogy milyen mennyiségű búza kiszállítására igényelnek kiviteli engedélyeket. A bejelentési eljárás a következő:

1. a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához (Debrecen, Hunyadi utca 5.) bejelentendő a gazda, illetve a gazdaság pontos címe, a gazdaság területe kat. holdakban, továbbá, hogy milyen búzakészlettel rendelkezik és milyen mennyiséggel óhajt a svájci kivitelben részesedni;

2. a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához egyidejűleg beküldendő egy másfélkilogrammos minta „svájci export” jelzéssel. És pedig egy csomagban 2 minta; egyik 1 kg.-os, másik fél kg.-os. Együttesen tehát másfél kilogramm.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a legnyomatékosabban felhívja a svájci kivitelben részesülni akaró és kiviteli kontingensét nyerő gazdákat arra, hogy külföldi szállításaiknál a kamarához beküldött mintával teljes mértékben azonos búzát exportáljanak, mert eltekintve attól, hogy a mintának meg nem felelő szállításból eredő kelmességek és anyagi károk őket fogják terhelni, a közvetlen gazdaértékesítés lejárásával az egyetemes gazdátársadalomnak okoznak súlyos erkölcsi és anyagi károkat.

Végül nyomatékosan figyelmezteti a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az érdekelt

gazdaközöniséget, hogy a tárgyalások felvételtek Svájccal újabb kivitel érdekében, de a dolog természetében rejlik, hogy azok befejezése előre nem látható, hogy mikor és milyen mérvben vezetnek azok eredményre, tehát a gazdaközöniség a svájci búzakiviteli kontingens elnyerésével biztosan csak akkor számolhat, ha a megállapodások létrejöttével, valamint a kontingens felosztásáról a m. kir. Külkereskedelmi Hivaltól értesítést kap.

Természetesen az egyes gazdák, illetve gazdaságok első sorban búzakészletük minőségére alapján, másodsorban pedig a majd rendelkezésre bocsátható kontingens mérvétől függően fognak részesedni a svájci kivitelben, tehát a mezőgazdasági kamarához bejelentett igénylésük távolról sem jelent azt, hogy feltétlenül részesedni fognak a svájci kivitelben, vagy hogy igénylésük teljes mértékben kielégülhető lesz.

A kivitelnél elérhető jobb árakra tekintettel minden gazdának érdeke, akinek eladható búzafeltelege van még, hogy a svájci exportban részvételre jelentkezzen. A bejelenthető legkisebb készlet 50 mázsa, akiknek tehát ennél kisebb tételeik vannak értékesítésre többen álljanak össze a kiviteli lehetőség biztosítása céljából. A bejelentést ilyen esetben is egy gazda néven kell eszközölni, de fel kell tüntetni a bejelentésben mindazoknak a gazdáknak nevét és gazdasága területét, akik összeálltak s a beküldendő mintáknak az összeállított tételből kell származniok.

A jelentkezés sürgős, legkésőbb 1934. évi január hó 25-én beérkező jelentkezések lesznek figyelembe vehetőek.

Huszonegy moziengedélyt kaptak a békésvármegyei községek.

A m. kir. belügyminiszter a legutóbb megjelent hivatalos lapban tette közzé, hogy hány békésmegyei kis- és nagyközségben adott újból moziengedélyt. A mozik számának megállapítása 1933 december 31-ig érvényes. Ahol a kontingens már be van töltve, ott elutasítanak minden kérelmet.

Orosháza két mozit kapott, míg az alant felsorolt községek egyet-egyet: Békés, Köröstarcsa, Mezőberény, Kétegyháza, Gyoma, Endrőd, Békéssámszon, Csorvás, Gádoros, Nagyszénás, Tótkomlós, Doboz, Békésszentandrás, Kondoros, Öcsöd, Szarvas, Gyulavári, Ujkigyós, Füzesgyarmat, Körösladány, Szeghalom és Vésztő.

A Budai Hírlap kettős pályázata.

A *Budai Hírlap* pályázatot hirdeti kölleményre, melynek tárgya: a magyar megújulás és a magyar igazság győzelmébe vetett törhetetlen hit. A kölleménynek alkalmasnak kell lenni szavalókórusra való megzenésítésre.

A pályázat ilkos és 1934 február hó 15-én jár le. Jelíges pályaműveket a *Budai Hírlap* szerkesztőségéhez (I. Mészöly utca 1.) kell küldeni és mellékelni kell jelíge-feliratos lezárt borítékban a pályázó nevét és címét.

I. díj 50 P, II. díj 20 P. Érdemes kölleményeket a bírálóbizottság dicséretben részesíthet.

A pályanyertes köllemények szavaló kórusra való megzenésítésére a *Budai Hírlap* február 24-iki számában újabb pályázatot fog kiírni.

NYOMTATVÁNY

szükséglet beszerzése előtt kérjen ajánlatot a Hungária könyvnyomdától

A Jótékony nőegylet teaestélye ma lesz az Úri Kaszinóban. Mindenki ott legyen.

HIREK

Tanfelügyelő Gyomán. Hercsuth Kálmán kir. tanfelügyelő a gyomai iskolák meglátogatására pénteken Gyomára érkezett.

Uj rendőrbiztos. A községi elöljáróság Zöld Lászlót megbizta a rendőri tizedesi teendők elvégzésével, illetőleg a rendőrség vezetésével.

Nagy gyázpompával temették el Kuna P. András. Kunszentmártonban vasárnap délután 6000 főnyi közönség részvételével temették el Kuna P. András országgyűlési képviselőt. Az országgyűlés és a Nemzeti Egység Pártja nevében vitéz Kenyeres János képviselő, a vármegye nevében Borbély György főispán, a barátok nevében Patacsí Dénes mondott búcsúbeszédet.

Járlatkezelés Pusztacsegen. A szomszédos gazdaságokkal együtt közel 2000 lelket számláló Pusztacsegen a járlatkezelői hivatal megkezdte működését. A marhalevelek kiállításával és az átíratásokkal Ritóók Sándor ref. tanítót bízták meg.

Elítélték egy gyomai betörőt. Szilágyi Lajos, 25 éves gyomai napszámost, aki 1954 január első napjaiban Bíró Lászlóhoz betört, a gyulai kir. törvényszék 5 hónapi fogházra ítélte.

A jövedelem és vagyonadó felmondása. A jövedelem és vagyonadót a nagyobb jövedelemeknél évről évre állapítják meg. A kisebb adózók adója rögzítve van, vagyis az egyszeri megállapítás érvényben marad addig, amíg felmondás nem történik. Aki tehát úgy találja, hogy a változott viszonyok folytán nincs már meg az a jövedelme, amely akkor volt, amikor jövedelem adóját megállapították, vagy a vagyona csökkent, illetve kevesebb értékűvé vált, a jövedelem és vagyonadóját január havában felmondhatja és szabályszerű vallomás alapján kérheti az új megállapítást. A jelenlegi nehéz gazdasági viszonyok között főként nagyobb nagyonosságú ez a kérdés, mert hiszen a kisebb adók iróvási lehetősége csak a felmondás révén érhető el. Ha felmondás nem történik, a rögzített adók továbbra is megmaradnak. A bevallási iv nyomtatványok kaphatók a község házában az adóügyi irodában.

Heti hírszemle

Magyarország: Gömbös Gyula miniszterelnök vasárnap Sátoraljaujhelyen beszámolt az elmúlt év politikai eseményeiről és programot adott a jövő évre. — Minden rendbontási megakadályoznak, megvalósítják a tervgazdálkodást, átszervezik a főváros közigazgatását és tovább küzdenek a revízióért. — A budapesti, debreceni, szegedi és pécsi egyetemeken tovább sztrájkol a diákság és megtagadják a beiratkozásokat. Debrecenben a diákok az alábbi szövegű röpiratokat osztogatták: Trianon lizennegyedik esztendejében bocsánatot kérünk, hogy élünk. — 2000 diplomás fiatalembert helyeznek el az államnál és a magángazdaságokban. — Tizenkét évi fegyházra ítéltek Nemes Gyula budapesti mérszárosszegédet, aki meggyilkolta leánya vőlegényét. — Gróf Khuen Hederváry Sándort Magyarország párisi követévé nevezték ki.

Szigorított dologházra ítélték Dévaványa és környéke „szarkáját.” Kiss János dévaványai napszámós lopások miatt már néhány évet töltött különböző fegyházakban. Legutóbbi szabadulása után végiglopkodta Dévaványát és környékét, míg végre csendőrkézzre került. Tizenhat rendbeli lopás büntette miatt vont felelősségre kedden a szolnoki törvényszék Folkusházy-tanácsa. A bíróság megállapította az üzletszerűséget s Kiss Jánost 3 évi szigorított dologházra ítélte. Vádlott az ítéletben megnyugodott.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Születtek:

O. Timár Mária Magdolna, Bíró Péter, Kiss Piroska, Kolbusz Hilda Franciska, sarkadi Nagy Ágnes Sarolla Katalin.

Házasságot nem kötöttek.

Molnár József—Makcsaji Róza, Kocsis János—Csáki Margit, Weigert György—Kiss Margit, Gál Lajos — Bíró Terézia, Imre Elek—Nagy Eszter.

Elhaltak:

Kató Lajos József 9 és fél hónapos. Vatai Sándor 72 év. (szegény ápoli) Győri Lászlóné Szilágyi Etel 48 éves, özv. Márton Bálintné Kovács Erzsébet 81 éves.

Külföld: Lyon közelében zuhant a „Smaragd” nevű francia óriásrepülőgép. Hét utas, köztük Indokina kormányzója életét veszítette. — Indiában hatalmas földrengés pusztított. 10.000 ember meghalt, 20.000 ház összedőlt. Kétnagy város rombadólt. — Dessauban kivégezték Hans Károly péket és Bicsér Vilmos kosárfonót, akik Hecklingenben meggyilkolták a rohamcsapatok Csésliék nevű tagját. Auholtban 1886 óta most volt az első kivégzés. — Puccsot kíséreltek meg Ausztriában a nemzeti szocialista barát Heimwehr alvezérek. A puccs nem sikerült. Hármast letartóztatás történt. — A londoni lapok szerint Párisban az elmúlt héten államcsíny akartak végrehajtani. Öttagú direktórium vette volna át a hatalmat. A direktórium tagjaiként Doumergue, Caillaux, Daladier politikusokat, Weygand tábornokot és Chioppe rendőrfőnököt emlegetik.

A magyar mezőgazdaság tragédiája számokban.

Hogy agrártermékeink ára milyen katasztrófálisan esett, azt legjobban az alábbi 1953. évi összeállítás mutatja:

	1913. évi ár	1953. nov. 30-i ár
Rozs q	20.66	4.00
Buza q	25.84	7.78
Zab q	22.06	7.75
Árpa q	18.66	6.75
Marha kg	1.18	0.46
Tengeri q	17.51	8.10
Bab kg	0.20	0.15
Burgonya q	6.50	3.10
Sertés kg	1.50	0.78

Az agrártermékek átlagos jelezőszáma ma 54, tehát alig több, mint a békebeli árszínvonal fele.

A vagyonváltságbuza januári ára. A pénzügyminiszter a földmivelésügyi miniszterrel együtt a vagyonváltságbuza januári árát métermázsként 7 pengő 40 fillérben állapította meg. Ez a rendelkezés annyit jelent, hogy a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltságára az új év első hónapjában teljesített befizetések elszámolásánál minden 7 pengő 40 fillér fejében egy métermázsza buzáat irnak a befizető javára.

ASPIRIN

tabletták

Beváltak a megfűlés első jeleinél és fejfájásnál
Gyógyszertárban kapható.

Megváltoznak a középiskolákban az osztályozási jelek. Hóman Bálint kultuszminiszter a középiskolák reformjáról törvénytervezetet készített, amelyet most vitatnak meg a tanügyi hatóságok. Eszerint a középiskolák alsóbb négy osztálya egységes lesz úgy a fiú, mint a leánygimnáziumban. A felső négy osztály háromféle típusú lesz és pedig gimnázium, reálgyimnázium és reáliskola. Az osztályozás eddigi rendje is megváltozik. Pontozással klasszifikálnak és pedig öt pont kitűnő, négy jeles, három pont jó, két pont elégséges. 1 pont elégtelen osztályzatot fog jelenteni. Aki a negyedik osztály elvégzése után a legtöbb pontegységnek felét nem éri el, nem léphet felsőbb osztályba. Szelekeiöt tervez a javaslat az érettségénél is. Főiskolára nem iratkozhatnak be az, aki az érettségi után a legtöbb pontegységnek legalább háromötödét el nem éri. A javaslat elé nagy érdeklődéssel fordulnak tanügyi körökben.

Szenet,

tűzfát Wagner Márton Fiai fatelepén vegyen

Kerekes Károlynál az óborkaliterje 48 fillér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtetellen jó feleségem temetésén megjelentek és fájdalommat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

Győri László.

A nagyadóval kapcsolatosan alakítassa át készülékét L a c h és K u n-nal.

Vitézi Bál! A Vitézi Rend ez évben február 5.-án (szombaton) este 10 órai kezdettel tartja meg hagyományos bálját a pesti Vigadóban. Miután ez a bál a háboru előtti udvari bálakat van hivatva pótolni, az előkelő és történelmi rendezésével felejthetetlen emléke lesz mindazoknak, akik azon megjelennének. Meghívók igényelhetőek a „Vitézi Bál” rendezőségénél; Budapest, IV. ker. Váci utca 62. fszt. 7. Telefon: 855-77.

A sertéskereskedelem idegenkedik az irányítástól. Az irányított gazdálkodás ügye egyre nagyobb hullámokat ver a közvéleményben. Gazdasági körökben párhuzamosan annak megvitatásával, hogy az irányított gazdálkodás ki tud-e bennünket vezetni a mezőgazdaság válságából vagy sem, állandóan folynak kombinációk, hogy a mezőgazdasági ipar mely ágában fogják bevezetni az irányított gazdálkodást. A sertéskereskedelemben erősen tartja magát a hír, hogy a sertéstermelés és értékesítés terén is bevezetik az irányított gazdálkodást. Sertéskereskedelmi körökben élénken vitatják, meg lehet-e valósítani a sertéstermelésben az irányított gazdálkodást. Főnehézségét abban látják, hogy a termelés szél van forgácsolva és jelentős részben kisgazdák kezében van, akiknek irányítása igen nehéz feladat. Ezenfelül a fogyasztás is erősen megoszlik a vidék, Budapest és külföld között, ami a problémát különösen nehézzé teszi.

A magyar vajkivitel 1933-ban. Az 1933. évi számviteli évi — 1932. december 21-től 1933. december 20-ig — az eddig beérkezett adatok alapján kerekén 342 vagon vajot szállítottunk külföldre. Ez kb. 70 százalékkal több az előző év 203 vagonnyi kivitelénél. (1931-ben 184, 1930-ban 156 vagon volt a kivitel). Fent mennyiségből Németország kb. 56, Franciaország 62, Anglia 176, Belgium 12, Olaszország (lejszinnel együtt vajra átszámítva) 32, Csehszlovákia 5 és Svájc 1 vagoni vett fel.

Ujra divát a tetoválás. Ujabb az előkelő színésznők újra divatba hozták a tetoválást. Erről érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezen kívül pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, színházi beszámolókat, pletykákat, filmriportokat, egy teljes vigjátékot, folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság csülörtökön vitatást tartott a tejkérdésről. Előadó volt dr. Nagy Ferenc ny. miniszter. A Társaság legközelebbi programja: a mezőgazdasági szakoktatás reformja. Termelési szerződések. A mezőgazdasági cselédek gyógykezelésének országos megszervezése.

Megjelent a SZABADSÁG, v. *Bajcsy-Zsilinszky* Endre pompás hetilapjának új száma. Vitéz *Bajcsy-Zsilinszky* Endre vezércikkben foglalkozik az irányított gazdálkodás tervével és állást foglal a rögtönzött ötletszerű gazdasági elvek megvalósítása ellen. *Balla* Antal a Staviszky-bojtány háttérét világítja meg és világpolitikai helyzetképet ad. *Féja* Géza nyílt levelet intéz Zilahy Lajoshoz az eugenetika kérdésében. *Afra Nagy* János dr. a „Föld népe” rovat szerkesztője az aktuális gazdasági problémákról cikkezik és a hozzá intézett kérdésekre ad választ. *Nádas* József dr. a szérumkariell-cikksorozat befejező közleményében kimutatja, hogy kik kapnak részt a kariell milliós hasznából. *Simándy* Pál cikksorozatát kezd az ifjúság problémáiról. Folytatásos regény, riportok, hetirigmus és aktualitások teszik teljessé a lapot, amely minden újságárusnál 10 filléres árban kapható.

A gyümölcs téli tisztogatásáról és permetezéséről ír a Növényvédelem és Kertészet most megjelent száma. Cikkét közöl még a mandula termesztéséről, az öreg gyümölcsösök felújításáról, a zöldségfélék melegágyi termesztéséről, boroshordók kezeléséről, a befőtt romlásáról, a szójabab termesztéséről stb. A dusan illusztrált két szaklapból e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjtalanul küld mutatószámot a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11. szám.)

Egy hindu tudós csodálatos mutatóványa. Sudarshan Das hindu tudós egy professzorokból álló bizottság előtt felakasztotta, majd eltemette magát. Amikor kiásták, egy pohár tömény savat ivott és ugyanezzel a savval megmosta arcát és kezét. A csodálatos mutatóványa befejezte után mosolyogva meghajolt elképett hallgatói előtt. Erről a kísérletről hosszú levélben számol be Tolnai Világlapjának egy Indiában élő magyar ember, akinek a hindu tudós ezekkel a szavakkal magyarázta meg mutatóványát: „Ez az akaraterő feltétlen uralma volt a test fölött!”

A képviselőházban Reisinger megtámadta Meskó képviselőt és összeverekedtek.

Gyulán a háztulajdonosok szövetségbe tömörültek és megalakították a „Gyulai Háztulajdonosok Szövetségét.”

Indiában nagy földrengés volt, melynek sok ember is áldozatul esett.

A kormány rendelettel akarja megakadályozni, hogy azok a férjes szonyok, kiknek a férje legalább 300 pengő havi fizetést kap, ne kapjanak állást.

A dévaványai téli vásár. A január 15-iki ványai téli vásárra felhajlottak 515 drb. szarvasmarhái, 700 lovat, 550 sertést és 40 juhot. Eladtak: 2 ökröt, 26 tehenet, 25 borjút, 86 lovat, 20 két éven aluli esikót, 1 hizott sertést és 30 juhot. Árak: tehen 150-250, ló 60-150-180 két éven aluli csikó 60-80 pengő volt. Kilogrammonként hizott sertésért 60, ökörért 35, borjuért 50-60, juhért 40-45 fillért fizettek.

**OLCSÓBB
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csak 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cim: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Hirdessen lapunkban!

Közegészség

A fogak és a betegségek.

Az emberek fogai az utóbbi időben annyira romlanak, hogy tréfás tudósok állítása szerint egykét száz év múlva az emberiségnek nem lesz foga.

Addig is, amíg ez a boldog korszak bekövetkezik, szükséges, hogy az emberek gondozzák fogait. Különösen szükséges ez községünkben, ahol a fogak romlása és azok elhanyagolása szinte megdöbbentő.

Nem akarok itt a fog romlásának okaira és a száj helyes ápolására kitérni, mivel e cikknek csupán az a célja, hogy felhívja a figyelmet azokra a veszedelmes betegségekre, amiket a beteg fogak okozhatnak.

Nem a szúvas fogak okozta fájdalmakra, vagy a foggyulladásokra gondolok, mert ezek inkább csak fájdalmasak, ijesztők, de nem veszedelmesek. *Legkárosabbak azok a rossz fogak, amik lassan, alattomban, fájdalom nélkül mennek tönkre.* És sajnos, ezeket a fogakat hanyagolják el leginkább éppen azért, mivel nem fájnak.

Hunter angol orvos húsz év előtt kimutatta már, hogy *a beteg, szagos, gennyes, fertőzött fogak és gyökerek egész sereg betegséget okozhatnak.*

Ezt a különös dolgot megérthetjük, ha nem feledkezünk meg arról, hogy az emberek betegségeknek legtöbbször szabad szemmel nem látható lények, a baktériumok okozzák. A baktériumok a fogakban vigan tenyésznek, kevés lesz számukra a talaj, bekerülnek az

erekbe, onnan a vér elviszi őket és leteszi valamelyik szervbe, például a szívbe, vagy vesébe, ahol elszaporodnak és beteggé teszik azt a szervet. Bebizonyosodott, hogy a rossz fogak az alábbi betegségeket okozhatják:

- 1.) vérszegénységet
- 2.) gyomor- és bélbetegségeket
- 3.) lázat
- 4.) idegszabát, ideggyulladást
- 5.) izomfájdalmakat
- 6.) reumát
- 7.) szembetegségeket
- 8.) bőrbajok különböző fajtáit
- 9.) vesebajt
- 10.) szívbajt.

Ezek csak a fontosabb betegségek, amiket a rossz fogak okoznak.

Most már az a kérdés, miképpen lehet ezeket elkerülni?

Amerikában az a szokás, hogy születésnap ajándékkul mindenki megvizsgáltatja magát tetőtől-talpig és ekkor a beteg fogak is napfényre és a foghuzásra kerülnek.

Sajnos, nálunk nemcsak egészséges emberek, de betegek is akkor fordulnak orvoshoz, amikor betegségük már elhatalmasodott. A fogbetegségekre pedig különösen áll, hogy a *romló fog csak rosszabb, betegebb lesz, de egészségesebb soha.*

Ezért az egészségét védi, aki romló, szagos, gennyes (fistulás) fogaival (akár fájnak azok, akár nem) idejében felkeresi a fogorvost. Az ilyen ember sok szenvedéstől, betegségtől menti meg magát.

Dr. Gál István.

Közgazdaság

A sertéspestis és ellene való védekezés.

Írta: dr. Kiss Sándor.

A mezőgazdaságnak legfontosabb ágazata az állattenyésztés, a mi vidékünkön a sertésenyésztés. Jelen soraimmal az állategészségügyi vonatkozású problémák nagy tömegéből kiemelem a legfontosabb kérdést, a sertéspestis elleni védekezést, hogy átvigye a köztudatba a szakköröknek azt a fel-fogását, miszerint ma már megszünt a sertésenyésztésünket fenyegető nagy pestisveszedelem, mert olyan megbízható és értékes védekezési módszer áll rendelkezésünkre, mely ugyszólván 100 százalékos jó eredményt biztosít.

A sertéspestist Amerikából hurcolták be 1895-ben Biharvármegyébe, ahonnan hamarosan az egész országban elterjedt.

A betegséget egy körcsira idézi elő, amely a szervezet természetes védekező és ellenálló képességét legyengíti és ezzel alkalmas talajt készít elő a tüdőben a septicémia, a bélben a paratyphus körcsiráinak.

A sertéspestis legrövidebb lapangási ideje 5 nap. Ez szavatossági szempontból bir jelentőséggel, mert minden olyan pestises megbetegedést, melynek tüneteit a vétel után 5 napon belül már megállapítottak, jogosan lehet a vétel idejére visszavezetni.

A betegség tünetei: magas láz, bágyadtság, étvágytalanság, hányás, hasmenés, a test hátulsó felének gyengesége és vérzések a bőrben. Ehez csatlakoznak a tüdő-és bélbeli elváltozások. A boncolási tünetet általában a vérömléses jelleg uralja.

A betegség vagy nagyon rövid idő, 1—2 nap alatt, vagy ellenkezőleg csak hosszabb betegség után vezet elhullásra.

A sertéspestis biztos és idejekorán való felismerése a járvány elleni védekezés egyik legfontosabb feltétele.

A fertőzésnek leggyakoribb módja az egészséges állatoknak beteg állatokkal való érintkezése, valamint a beteg állatok válladékaival, ürülékeivel szennyezett tárgyak, fertőzött eleség, ivóvíz útján jön létre.

A betegséget okozó körcsira beszáradt vérben, váladékokban, csontokban sőt jégben hónapokon keresztül megtartja megbetegítő képességét, a fertőzött helyen egyik évről a másikra áttelelhet. Ahová tehát a betegség egyszer már befészkelte magát, ott mindig számolnunk kell ezzel az eshetőséggel.

Epen azért nem szabad várni, míg a betegség az állományban fellép, hanem már előre kell védekezni az u. n. pestistől **szimultán** ojtással. A felépült, azaz átvészelt sertések, a pestis iránt többé nem fogékonyak. A szimultán ojtás is azon alapszik, hogy mesterségesen átvészeltetjük a sertéseket, mégpedig úgy, hogy az egyik combjába beojtjuk a virust, ami nem egyéb, mint maga a pestis, míg ugyanakkor a másik combjába beojtjuk a szérumot, azaz a gyógyító vérsavót, hogy az állat bár vészeljen át, de el ne hulljon. Ilyen módon sikerül egészséges állományokat egészen elenyésző (átlag 0—3 % os) veszteség mellett átvészeltetni. A hurutos bántalmak, angolkór, bélférgesség, vitaminhiányban szenvedő, avagy már pestissel erősen fertőzött állományban a veszteségek a csökkent ellentállóképesség miatt már sokkal nagyobbak lehetnek.

Általános tapasztalat, hogy rossz indultu járvány esetén a beteget megmenteni nem lehet, azért fertőzött állományban csak a hőmérőzessel kiválogatott egészségeseket érdemes beojtani.

Az ojtott állatok egy része 5-6 nap múlva rövid ideig tartó étvágytalansággal, bágyadtsággal, esetleg hasmenéssel és közepes lázzal reagál.

A védettség fokozása és állandóbbá tétele céljából ajánlatos három hét múlva a sertéseket ismétlenül virussal beojtani, mikor már a szimultán ojtás oly nagyfokú ellenállóképességgel bir, hogy a virussal beojtott többeszeres halálos adagot kibírja.

Ezzel a pótvirusozással egyidejűleg célszerű az orbánc elleni első ojtást és rákövetkező 12-ik napra az orbánc elleni második ojtást alkalmazni, miáltal a két főbetegség ellen élethossziglan megvan védve a sertés.

Szimultán ojtani bármely koru sertést lehet, legcélszerűbb azonban 3-4 hónapos korban végrehajtani, mert akkor már kiheverte az elválasztási kor után fellépő mindenféle gyengítő körülményeket (angolkórt, vitaminhiányt, bélférgességet). A már egyszer szimultán ojtott sertéseket nem kell többé szimultán ojtani, csak azoknak a szaporulatát.

A szimultán ojtott állatoknak az ojtás utáni 3 hétben kényelmes pihenőre és könnyen emészthető takarmányra van szükségük.

A szimultán ojtást csak állatorvos végezheti akkor, ha az ojtásra a főszolgabírói hivatal megadta az engedélyt, vagy ha a község pestissel fertőzöttnek van nyilvánítva. A szimultán ojtott sertések 30 napi zárlat alá kerülnek azokat elhajtani, vagy csúrhére kihajtani nem szabad. 30 nap után pedig alapos fertőtlenítést kell végrehajtani.

Azon uradalmak, amelyek már ezelőtt is alkalmazták a szimultán ojtást, ott a tavalyi rosszindultu pestisjárvány sem okozott bajt, sőt sülldőiket magasabb áron eladták, mert a hizlaldákba csak szimultán ojtott sülldőt keresnek, úgy, hogy itt már visszatért nekik az ojtási költségük és amellel elhullásuk sem volt. Így vált az ojtás ugyszólván egyetlen jövedelmi forrásukká a sertésenyésztés.

Ezt a célt óhajtom én elérni a gazdánál is, amidőn felhívom a figyelmüket arra, hogy a mi vidékünknek legmegfelelőbb, és ezidőszert legkeresettebb tisztavérű mangalicát tenyészessenek, lehetőleg januári fialtatással, mert koratavasszal a szopósmalac a legkeresettebb, ősszel pedig a sülldő. Ha egyöntetű és szimultán ojtott sülldők lesznek itt a kisgazdánál nagyobb mennyiségben kaphatók, akkor a vevők messzevidékről fel fogják keresni ezen községeket és a kisgazdák is uradalmi áron adhatják majd el azokat.

Bizonyos, hogy a sertéspestis elleni küzdelemben az új eljárás új korszakot jelent és a félelmetes betegség ellen — mely időnként egész országrészek sertésállományát kipusztította — immár a biztos győzelem tudatában vehetjük fel a harcot.

Hirdetmény.

Értesítjük az adózó közönséget, hogy akinek az 1933 év végén adóhátraleka maradt fent és az adózónak az 1933 évre kirólt helyesbített együttesen kezelt közadóelőírása 250 P-t nem haladja meg, az abban a kedvezményben részesül, hogy külön kérvény előterjesztése nélkül részletfizetési kedvezményt kap és pedig, ha az 1933 év végén fennmaradt hátralék az 1933 évi helyesbített előírási meghaladja öt évi, vagyis halvan hónapi részletfizetési kedvezményt, míg ha az 1933 év végén fennmaradt hátralék nem éri el az 1933 évi helyesbített előírás összegét, úgy a hátralék törlesztésére a folyó adókon felül még a folyó adók 25 % át kell befizetni, vagyis pl. ha valakinek az 1933 évi helyesbített adóelőírása 100 P, volt, viszont az 1933 év végén 50 P. adóhátraleka maradt fent, úgy az 1934 évben a 100 P. folyó adón felül még 25 P-t tartozik befizetni. Jogában áll azonban az adózónak a havi részletek helyett a hátralék törlesztésére szükséges összeget minden évnegyed második hónapjának közepéig, vagyis február, május, augusztus és november hó 15. napjáig befizetni úgy, hogy ilyenkor egyszerre három hónapra eső törlesztést kell megfizetnie.

Figyelmeztetnek az adózók, hogy a hátralékre törlesztendő összegben felül a folyó, vagyis pl. az idén az 1934 évi adót is havi, vagy évnegyed évi részletekben meg kell fizetni.

Akiknek az 1933 évi helyesbített adóelőírása a 250 P-t nem haladja meg, azok adóhátralekukat a már előadott feltételek mellett kamatmentesen törleszthetik.

Akiknek pedig 1933 évi helyesbített adóelőírása a 250 és 1000 P. között van, azok részére a kir. adóhivatal, míg 1000 P-n felüli adóelőírása esetén pedig a kir. pénzügyigazgatóság adhat indokolt esetben évi 6 % os kamattal mellé legfeljebb 60 havi részletfizetési kedvezményt.

A kérvényt január hó 31-ig bezárólag a községi adóhivatalnál kell benyújtani s a kérvény, ha a hátralék tőke összege 500 P-n alul van illetékmentes, míg azon felül a kérvényre 2 P-s okmánybélyeg ragasztandó.

Figyelmeztetnek az adózók, hogy a kormány a gazdavédelmi, valamint az ill. előadott adókedvezményeken felül a jövőben most már további kedvezményeket nem fog nyújtani, tehát mindenkinek nagy anyagi előnye fűződik ahhoz, hogy a kedvezmény feltételeit betartsa.

Aki a részletfizetési kedvezmény feltételeit pontosan nem tartja be, a részletfizetésre és kamatmentességre való jogát elveszti és tőle az egész tartozás a szabályszerű késedelmi kamatokkal együtt azonnal be fog hajtani.

Gyomán, 1934 január 14.

Dr. Szász Lajos jegyző.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

ifj. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Feladós igazgató: Brücker Mihály

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felolvasó szerkesztő: HJ. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Budapest önkormányzata és Gyoma.

Régi dolog, mihelyt valaki Budapestre költözik, alig egy félv év múlva a többi pesti benlakossal már ő is különbnek tartja magát az otthon maradt „vidékieknél“, mert hát ő is „székesfővárosi“ lett.

Ezt a hiúságát még csak elviseljük a pestieknek, mert ez nem kerül pénzbe, de a zsebbe vágó fájdalmainkat nem hagyjuk szó nélkül.

Szerencsétlenül kialakulás szerint minden gyárüzem, nagyobb iparüzem és nagykereskedelmi vállalat Budapesten van és csakis Pesten át tudunk ezekhez a cikkekhez jutni, melyek-

nek borsos árban tulajdonképpen mi, ezeknek a cikkeknek fogyasztói fizetjük meg azt a magas adót, melyből Budapest önkormányzati székesfőváros az állami tisztviselők által is irigylet tisztviselői fizetéseket, de még inkább a feleslegesen szervezett állások protekciós betöltőinek és nyugdíjazott volt fővárosi főtisztviselőknél a városi üzemekben üzem- és vezérigazgatói állásokban feltűnő magas összegeket fizetett és fizet. Persze az általunk Budapestre szállított cikkeknel fordítva bár, de ismét érzi a zsebünk az „önkormányzati“ gaz-

dálkodást. A vámsorompónál álló pénzügyőrök nem azt mondják: a városba vinni szándékolt csirkéért, sertésért és más élelmicikkért ennyit és ennyit fizet neked a fővárosi önkormányzat, hanem Te fizetsz adót, amiért beviheted azokat.

Összegezve: amit Budapestről kapsz, drágábban fizeted meg és amit bevisszel, azért kevesebbet kapsz mert mindkét esetben „Te“ fizeted meg azt a sok-sok milliót, mellyel Budapest a beruházásait és a sok derék tisztviselője, munkása mellett a pártvezérek érdekeit támogató protekciós

„feleslegeseket“ a vezér-és más-igazgatóit fizeti.

Nem a szükséges és becsületos munka ellen, sem a tisztességes ipari vagy kereskedelmi haszon felszámítása ellen lázadozunk, hanem szívvel, lélekkel támogatjuk Gömbös Gyula miniszterelnököt abban a becsületos szándékában, hogy Budapest önkormányzatát az egész ország érdekeihez akarja kényszeríteni és megszüntetni az „önkormányzat“ leple alatt azt a fővárosi párturalmat, mely inszégellátást is csak párttagoknak adott, adópolitikájával pedig az ország mezőgazdasági termelőit mint termelőket és mint ipari és kereskedelmi fogyasztókat is feleslegesen sújtott a magas budapesti adókkal.

Léda asszony halott

„Csütörtökön este a Parkszanatóriumban meghalt egy sziporkázó szellemű, nagyon művelt és finom lelkű asszony, aki a legnagyobb modern poétának, Ady Endrének muzsája volt. Diósy Ödönné Brüll Adél férjével együtt a nagy költő legszűkebb baráti köréhez tartozott. Ady rajongó hódolattal nézett a rendkívüli asszonyra, akiről a híres Léda-versek hosszú sorát írta.“ (Napihir.)

Tizenöt esztendővel Ady Endre halála után Léda asszony is megtért az örökkévalóságba. Amíg élt, nagy és szent titkok hordozója volt: soha nem hallott melódiákat gyűjtött az égre Ady Endre zenijéből. Az ő szelleme, meleg asszonyisága és végtelen szeretete volt az a kohó, amelyben Ady Endre lebirhatatlan titánná acélosodott az emberek felé. Abban az időben lett a költő sorává, amikor még Ady Endre vidéki újságró volt és akkor is mellette maradt, amikor majdnem mindenki a nagyköltő ellen tá-

madt, amiért be mert törni Dévénynél az „Új időknek új dalival“. És Ady Endre érezté, hogy édesanyján kívül csak egy hű kísérője van: Léda asszony. Ebben az időben írta „Az én két asszonyom“ című versét:

És meghalok és semmi, semmi.
Körülbelül két asszony fogja
Észrevenni.

Az egyik az édesanyám lesz,
A másik meg egy másik asszony,
Ki sirasson.

Be szép lesz: egy idegen sirra
Két asszony hordja a virágot
És az átkot.

Hogy ez a jóslat mennyire lett valóság Léda asszonyban, nem tudjuk. Tény az, hogy utjaik jóval Ady Endre halála előtt elváltak egymástól. Ettől kezdve Léda asszonyt néma csend vette körül. A nagy nyilvánosság számára soha sem beszélt a költőről, pedig senkinek sem lett volna több mondanivalója róla. Hiába kérték, hiába ígérték neki hirt, dicsőre-

get, vagyont, halála pillanatáig néma maradt: sem a feljegyzéseit, sem a kettőjük levelezését nem adta ki.

Az emlékeinek élt és ezek az emlékek a világirodalom legszebb verseivel voltak szegélyezve. Léda asszony inspiráló ereje lobog Ady verseinek több mint a fele mögött. A neki írt versek között talán legjellemzőbb „A Léda arany-szobra“-nak ez a három sora:

Csaló játékba sohse fognál,
Aranyba öntve mosolyognál
Az ágyam előtt.

Léda asszony közelségében döbbent rá Ady Endre arra az abszolút igazságra, amelyet „Vér és arany“ című versében így fejezett ki:

Nekem egyforma, az én fülemnek
Ha kéj liheg, vagy kin hörög,
Vér esurran, vagy arany csörög.

Én tudom, állom hogy ez: a
[Minden
S hogy minden egyéb hasztalan:
Vér és arany, vér és arany.

Meghal minden és elmúlik minden,
[den,
A dies, a dal, a rang, a bér.
De él az arany és a vér.

Nemzetek hálnak és újra kikelnek
[nek
S szent a bátor, ki mint magam,
Vallja mindig: vér és arany.

Ezt a versét követték a legem-beribb meglátásai és amikor Léda asszonytól megválni rendelte a sorsa, újból felrövellt előtte a vér és arany örök célja: az asszony. „Valaki utravált belőlünk“ című versében dalolja:

Kopott az arcunk, kopott minden,
Kopott a világ s a szívünk
S minden világ a szemeinkben:
Mi hirért, sikerért szalasszon,
Ösztönzőnk, igazi valónk,
Kiszakadt belőlünk, az asszony.

Léda asszony kilépett Ady Endre hétköznapi életéből és most örökre eltávozott. Sirját a nagy költő hegyi beszédein felnőtt nemzedék hívó százszereit állják körül és magukban felidéznek egy elfelejtett Ady-verssort: Szent asszony volt... ( )

A Tűzoltó Egyesület választmányi gyűlése.

Január 22-én délután 4 órakor gyűlést tartott a Gyomai Tűzoltó Egyesület választmánya. A gyűlésen 11-en vettek részt. A múlt évi zárszámadás előterjesztésénél megtudtuk, hogy Gyoma háztulajdonosai, önálló lakosai közül csupán 33-an érzik szükségét, hogy a Tűzoltó Egyesületet évi 2 pengő tagsági díjjal is támogassák. Ezek is legnagyobb részt azok, akik az egyesület működésében is részt vesznek.

Nem adunk igazat azoknak, kik azt az elvet vallják: a tűzoltói intézményt a községnek kell ellátni a szükséges pénzzel és nem szabad a lakosság tetszésére bízni, hogy tagsági díjjal támogassa vagy ne támogassa az Egyesületet. Kell egy területeink lenni, ahol az ember egy nemesebb érzés belső kényszeréből hozzon

áldozatot a közért és erre a leghálásabb terület a tűzoltói intézményünk. Aki erre a magaslatra tud emelkedni, az évente 2 pengő pénz áldozatot hoz ugyan, de az önbecsülésben sokkal nagyobb értéket nyer.

Akik nem tagjai a Tűzoltó Egyesületnek, gondolnak-e arra, hogy a tűzoltói szolgálatot ingyen teljesítő tűzoltóink munkája milyen arányban áll az önközünkkel szemben? Nem hiszünk, hogy az évi 2 pengő tagsági díj hozzájárulásával legalább részbeni megnyugtatást nem tudnának maguknak szerezni a nem tagok. A belépést bármelyik tűzoltónál, vagy a község házában lehet bejelenteni.

A Tűzoltó Egyesület február 11-én, a publikáció után rendezte évi közgyűlését tartja.

A Gyomai Hangya Igazgatósága az alábbi felhívást intézi lakosainkhoz:

Magyar Testvérek!

Községünkben ma már mindenütt ismeretes a Fogyasztási és Hangya Szövetkezet működése, mely olcsó áruellátásával — különösen az utóbbi években — hervasztatlan érdemeket szerzett a vásárló község előtt. Tettei és eddig elért eredményei világosan bizonyítják, hogy a célkitűzések nem maradtak üres szövegek-igéretnek. Szövetkezetünk Igazgatósága azonban úgy érzi, hogy nem elegendő vásárlóinak csupán anyagi megsegítése, hanem szükséges más irányú érdekeinek felkarolása is. Ez a nagy cél lebegett szemünk előtt, mikor a legutóbbi igazgatósági és felügyelőbizottsági együttes ülésen elhatároztuk, hogy élénk figyelemmel kísérjük tagjaink, illetve vásárlóink egészségügyét is.

Teljességgel átérezzük a mai idők válságát, mely kisebb ingatlannal bíró polgárok nagy részét is — anyagiak híján — elvonja az esetleges orvosi gyógykezel-

tetés lehetőségétől. Ennek tudatában határoztuk el a szövetkezeti orvosi intézmény felállítását, ahol a tag, illetve vásárlók ingyenes vizsgálatban részesülhetnek.

Szövetkezeteink az orvosi állás megszervezésével Gyoma lakosságának kettős szolgálatot tesznek:

1. Lehetővé teszik minden tag, illetve vásárló részére szükség esetén az orvosi kezelésnek ingyenes igénybevétele.

2. Az orvosi társadalom egy, esetleg több tagja számára kereseti lehetőséget biztosítanak.

Ez a tervünk nem ütközik senki érdekébe, még az orvosi etikába sem, mert a helyi orvosok magánpraxisából senkit sem von el, hiszen a szövetkezet vizsgálati utalványát többnyire csak azok veszik majd igénybe, akiknek enélkül nem állna módjukban a gyógykezelés; nem is szólva arról, hogy a szövetkezeti orvosi állást legnagyobb va-

lószerűség szerint helyi orvos, esetleg orvosok nyerik majd el.

Mielőtt azonban ezt a nagy horderejű lépést igazgatóságunk megtenné, szeretné Gyoma lakosságát e nyílt levél útján megkérdezni, vajjon milyen álláspontot foglal el tervünkkel szemben?

Helyesnek tartja-e vagy nem? Különösképpen kérjük a közelebbiről érdekelt orvosokat, méltóztassanak szavukat felemleni.

Legyen mindenki vélemény nyilvánításával segítségünkre akkor, mikor ilyen óriási áldozatot akarunk Gyoma lakossága érdekében hozni.

Magyar Testvérek! A szövetkezetek vezetősége ezúton hív bizonyágtételre minden igaz magyar embert. Akinak nem közömbös a jövő nemzedék életképessége, annak lelkiismeretbeli kötelessége a nyílt állásfoglalás. Mivel tudjuk kedves olvasó Testvérem, hogy Te becsületes, hazaszerető polgára vagy a Községnek, bizton számítunk a Te válaszodra is.

Levélbeli válaszokat teljes névvel a Gyomai Hangya címére kérjük 1934. február 15-ig.

A Gyomai „Hangya“

és a

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetek.

Feiler Ernő ok. Kovács János ok.

Közművelődés.

Január hó 5-án a gyomai Közművelődési Egyesület ismét megnyitotta ismeretterjesztő előadásainak sorozatát. A népszerű szerdai estéknek esztendőre nagyszámú hallgatósága van. Az előadói osztálynál eddig ott láttuk: Szóke Ferenc, Fehér István, dr. Legeza Tibor, Kner Imre, Nyisztor Péter, Klein Sándor, vitéz Varga Kálmán és Domokos Jánost, mint a magyar népmű-

velés mindenkor lelkes előadóit. Értékes szép közgazdasági, jogi, egészségügyi, történelmi előadásokat hallottunk és örömmel állapítjuk meg, hogy községünk kulturális egyesülete jelentős részt vesz a nemzeti ujjáépítés nehéz munkájában.

A legközelebbi előadást Tibor András tartja január hó 31-én a Kísérleti Olvasókönyvtárban este 7 órai kezdettel.

Szarvason a II-ik Terstyánszky emlékversenyen a legjobb olaszvívók küzdenek majd a magyarokkal

A Szarvasi Vívóklub tavaly vitéz Terstyánszky Ödön ezredes, elhunyt olimpiai bajnok emlékére megindította a Terstyánszky emlékversenyt, mely igen jól sikerült hazai egyéni verseny volt.

Az idén február 4-én az olaszok is részt vesznek a szarvasi versenyen. Az olasz vívókai Gaudini, Marzi, Pinton fogja képviselni. A legjobb három olasz vívó ellen a legjobb magyarok indulnak egyéni versenyben. A nagyszabásu

nemzetközi verseny Európa egyik legnagyobb vívóversenye lesz. A versenybírószék elnöke a Budapesten megrendülő Nemzetközi Vívóakadémia versenybírószék elnöke Klettlinger osztrák tábornok lesz. A verseny előtt Budapesten egyéni meccsek keretében fognak az olasz vívónagyságok a legjobb magyarokkal mérkőzni. Fokozza még az érdeklődést a szarvasi egyéni nyílt verseny iránt ez a reális mérkőzés is.

Felhívás.

Kérjük Békésvármegye azon gyümölcsstermelőit, akiknek lószemű szilvára vagy más népies néven ismert vörösszilvára oltott kajszi barackfájuk van, tudassák azt mielőbb akár

személyesen, akár levelezőúton a Békésmegyei Kertészeti Egyesülettel, Címe: Békéscsaba, Széchenyi u. 4 sz., vagy a szerkesztőségünkkel, honnan a bejelentést továbbítjuk.

Obsitos.

A Gyomai Levente Egyesület otthonában lázas készülődéssel folynak a próbák Kálmán-Bakonyi Obsitos című daljátékából, mely február 11-én, farsang utolsó vasárnapján kerül előadásra a Hollerban. A derék műkedvelő ifjúság bámulatos ambícióval tanulja a legszebb magyar daljátékokat, hogy méltó előadásban tárhassa közönségünk elé a híres magyar mű szépségeit. Molnár Gyula rendezése, Farkasinszki Imre és Hantzman Ferenc zenei tudása készíti elő derék levente műkedvelőinket olyan szereposztásban, mely előrelátható biztosítéka a sikernek. A szereposztásból egyelőre Nagy Teréz, Papp Aranka, Kéri Ilonka, Vatai Imre nevével jegyezzük fel, közülük még, akiken már előre is kacagni kell: Szalóki Lajos mint Százsorszép bolto és Molnár Gyula mint Tihamér, a fia!

Figyelem?

Aki buba merült, akinek pénze nincs, az nézze meg az Obsitosban Molnár Gyulát és Szalóki Lajost, mint Százsorszép duót a Levente Egyesület műkedvelőivel egybekötött farsangi bálján! Pénze ugyan nem lesz, de legalább a búból ki-merül.

Százhuszonnégy évvel előzött sem volt jobb világ.

A győri Kereskedő és Iparos Évkönyvben olvassuk az alábbi verset, mely 1810-ben íródott. Ez a költemény a nappal fényesebben igazolja, hogy kutyavilág volt már akkor is és a magyar már akkor is nyögött az adóterhek alatt.

Egy adózó kérése.

Ha meghalnék véletlenül,
Ami megtörténhet...
Érezvén a gutaütést,
Ha új adót kérnek;
Arra kérek minden embert,
Irdák koporsómra:
„A sok adó végzte ki,
Még élhetett volna!”

A panaszos költemény egy akkori kalendáriumból írják ki. Láthatjuk ebből, hogy százhuszonnégy esztendővel előzött is szuszogott a magyar, ha nyomták az adópréssel.

H I R E K

A faluba

egy délutánra besuhant a tavasz. Kék magasában az égnek arany napfénycsóvák lobogtak, langyos szellők fujdogáltak és eleredtek a vadvizek. Észrevétlen megtáruhtak az emberek, furcsa sejtések imbolyogtak, bimbóba szöktek a vágyak és ölelésre feszültek a károk. Új ígéretek voltak a leánzok és bomlottak utánuk a legények. Aztán megint minden megfagyott. A tavasz dideregve loholt a faluból és hogy itt járt, mi tudjuk csupán, — mi fiatalok, akik azóta százszor inkább sóvárogva várjuk, mikor jön el Pán isten útján a mi tavaszunk...

Gyoma község képviselőtestülete folyó év január hó 29-én hétfőn rendkívüli közgyűlést tart, melynek fontosabb tárgyai a következők: A gyomai telekezeti iskolák segély iránti kérelme. Polgári iskola részére tornaterem biztosítás. A Széchenyi utcai ártézi kutifurásának befejezése. Tenyészállatok beszerzésére kölcsön felvétel. A köteles lúzoltóság felállításának mellőzése. A májusi vásár áthelyezése.

Cigánybál Gyomán. — Dógi Elemér és zenekara február 4-én a Nyugati Vendéglőben cigánybált rendez tetszésszerinti belépődíjjal. Szünidőben szépségverseny.

Az Endrődi Vöröskereszt fiókegylet f. évi február hó 2-án este 7 órakor a Kath. Népházban jótekonycélú műsorral ünnepséget fog rendezni.

Megkezdik az ország tervszerű befásítását. A földművelésügyi miniszteriumban elkészült az új erdőtervény tervezete, amely azt célozza, hogy az ország egész területén alkalmas erdőtelepek és fasorok javítsák a nem mindig kedvező éghajlatot, főképp az Alföldön. Az ország tervszerű befásítása egyúttal a fabehozatali akarja kiküszöbölni. A rendelet a gazdákat olyan intézkedésekre fogja kényszeríteni, amelyeket önszántukból nem tettek meg, de amelyek az ország egyetememes érdekéből tovább nem halaszthatók.

Anyakönyvi hírek

Született:

Varga Mária, Fekécs Piroka, Vigh Etel, Kasuba Mária, Dina Margit, Kós Sándor és Nyiri Jullanna.

Meghaltak:

Özv. Márton Bálintné Kovács Erzsébet 81 éves, Czeglédi Sándor 89 éves.

Házasságot kötöttek:

Gál Lajos — Bíró Terézia, Imre Elek — Nagy Eszter, Hajdu Lajos — B. Kovács Julianna, Kocsis Sándor — Heinfahrt Magdolna.

Az idén május első felében tartják meg a Nemzetközi Vásárt. A budapesti Nemzetközi Vásárt az idén május 4-ike és 14-ike között tartják meg. Az előkészületek már nagyban folynak és a jelek szerint a vásár mindeneddiginél nagyobb arányúnak ígérkezik.

Megbüntetik a farongálókat.

A szépen induló fásítás érdeke megkívánja azt, hogy a fa kirtördelők és pusztítók szigorúan büntetessenek meg. Ezért a községi előjáróság a községi mezőőröket szigorúan utasította arra, hogy a facsemeték pusztítását, tördelését akadályozzák meg és felmerülő esetekben pedig a pusztítók ellen a feljelentést minden esetben tegyék meg.

Mennyit fizetnek a régi pénzekért? Az a régi közmondás, hogy akad még egy-két garas a ládafiában, — idejét multa. Szegényebbek vagyunk a templom egerénél. Ha még is akadna valaki, akinek emlékként őrzött ezüst vagy arany pénze van, az alábbi kurzuson értékesítheti. Ezüst pénzek: egy darab egykoronás 28 fillér, kétkoronás 56 fillér, ötkoronás 1.40 pengő, régi egyforintos 76 fillér. Arany pénzek: egy darab 20 koronás 80.25 pengő, egy darab 10 koronás arany 15 pengő. Tizenegykarátos törött arany grammonként 2.62 pengő.

Új rend Lőkőházán. A Magyarországot látogató külföldiek részére a MÁV érdekes új szolgálatot vezet be a határállomásokon. A határon áthaladó gyorsvonatokat felvilágosításokat adó tiszt fogadja, aki sorban felkeresi a vonattal érkező idegeneket és felajánlja szolgálatait. Az információs tiszték polgári ruhában és information feliratú vasúti karszalaggal teljesítenek szolgálatot.

ASPIRIN

tabletták

beváltak a meghülés első jeleinél és fejfájásnál

Gyógyszertárban kapható

NYILTTÉR*

Nyílt levél.

Nagyságos

Hordy Béla okl. mérnök
urnak

Helyben.

Ugy tudják, hogy a jelmezből világítási tervezetét Ön tervezte meg az egyik helyen megjelent hirdetés másokat jelöl meg tervezőknek. Van azonban aki még tudni szeretné, hogy valóban ki is hát a jelmezből világítás igazi tervezője, mire vonatkozó szives válaszával kérjük „Érdeklődők” feligére e lap kiadóhivatalába. Teljes fizetéssel: Több Érdeklődő.

* E vonatban közöltékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

OLCSÓBB A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cim: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

Búzakivitelünk fokozódik, ha a Dunán a hajózás megindul. Eddig közel négy és fél millió métermázsza volt a kiszállítás, ami jelentékenyen fokozódik, ha az időjárás megenykül és viziuton a szállítás megkezdődhetik Braille felé. Csonkagyarország ennyi búzát még sohasem szállított vámkülföldre.

A nagyadóval kapcsolatosan alakította át készülékét L a c h és K u n-nal.

Megjelent a „SZABADSÁG“ viléz Bajcsy Zsilinszky Endre pompás helilapijának új száma. Gazdag tartalmából kiemeljük Tombor Jenő dr. ny. ezredes vezércikkét, amelyben a nemzeti szocialistáknak a földreform körüli szemfényvesztését leplezi le. Féja Géza szenzációs cikke a „Baumgarten-díj“ szétosztása körüli érthetlenségekről szól. Balla Antal világpolitikai krónikájában a hét külpolitikai eseményeit rögzíti le. Julier Ferenc a magyar harcmodorról írt cikket és az ezer éves magyar katonának állít emléket. Nádas József dr. a tejkartel rejtelmeibe hatol be. Áfra Nagy János a Föld Népe rovatban az általános gazdasági problémákat teszi szóvá. Tamási Áron folytatásos regénye, Simándi Pál cikksorozatának folytatása, heti rigmus, riportok és aktualitások teszik teljessé a lapot, amely 12 nagy oldalon jelenik meg és 10 filléres árban kapható minden újságárúsnál.

Budapesti tudósítónk jelenti: Örvendetes jelenség! Ötszáz új állás vár betöltésre. — Már eddig is több mint kétszáz ember nyert alkalmazási egy olyan speciális szakban, mely egyedülálló egész Európában. A Tolnai Világlapja bekapcsolta kedvezményei sorába a Tolnai Világlexikona sorozatát, mely mű a magyar könyvtermelés szenzációja és hatalmas tárháza a tudásnak. Évekre szóló foglalkozás, egyesek két, három, sőt négyszáz pengőt is keresnek havonta. Az alkalmaztatás tárgya olyan, hogy kifogástalan öltözék és intelligencia mellett csak szorgalom kell hozzá. Ez a foglalkozás igazi kulturmissziót jelent. Mindenkit saját lakhelyén foglalkoztat a vállalat. Küldje be írásbeli ajánlatát családi állapot, eddigi működése és kora megjelölésével a Tolnai Világlapja kiadóhivatalának Budapest, VII. Dohány u. 12. Megszűnt a munkanélküliség jellegére.

Rendület a csomagfeladásról. A posta felhívást intézett a közönséghez, amelyben arra figyelmeztet, hogy a csomagokon a küldemények tartalmát pontosan nevezzék meg. A kézbesítés ugyanis sokszor azért késik, mert a csomagokat a fogyasztási adó megállapítása végett fel kell bontani. Tehát nem elégséges a csomagra annyit írni, hogy „húsnemű“, hanem pontosan meg kell jegyezni, hogy „friss hús, szárnyas, malac, füstölt sertés stb.“ és ugyanígy megjelölendő a darab szám is, pl. „5 kg. narancs, 10 kg. csokoládé, 10 db. alma.“

Közgazdaság

Tenyésszünk fekete pulykát.

Írta: Szántó László.

Őseitől örökölte a magyar gazda a földszereletét, a munka szereletét, de örökölte termelési konzervatívizmusát is. A kor, az idő azonban halad s ezt a természetes haladást követnie kell a termelési politika haladásának is. Azt és olyan árut termelünk, ami a külföldi piacok izlésének legjobban megfelel és ennél fogva legkönnyebben elhelyezhető.

Annak a mezőgazdasági árunak van jövője, amelynek termelése a legkevesebb kész kiadással és nagy tömegben való elhelyezése a legkevesebb gondal jár.

Ez az áru a baromfi és a tojás.

A magyar gazda a közelmúlt évek folyamán felismerte a baromfi tenyésztés fontosságát és a mai gazdasági viszonyok közötti aránylagos rentabilitását is.

Arégebbi esztendőben, amikor még a baromfitenyésztésnek csak a monarchia szükségletének ellátása volt a célja, annak minőségére nem is fektettek súlyt.

Ma, a változott viszonyok mellett a gazda magától rájött, hogy a baromfitenyésztés nem csupán a mezőgazdasági termelés egy mellékes ágazata,

hanem annak a többi termelvényekkel egyenrangú tényezője.

Ez a felismerés azonban nem hozta magával a szükséges változást. Észre vette a gazda a termelés növelésének szükségességét, de nem változtatta a termelvény minőségén, pedig, mint cikkem bevezető részében említettem és nem győzöm a fontosságát eléggé hangsúlyozni, hogy azt az árut kell termelni, amit a vevő, illetve a fogyasztó kíván.

„Minőségi termelés“, ezt a jelszót halljuk felelős tényezőinktől s ez legyen gazdánk jelszava is.

A gyakorlatban pedig az eljövendőre nézve felhívom ugy a gazdákat, mint a gazdaérdekeltségek figyelmét arra az országosan, de különösen a Dunán—Tisza közén felmerült akcióra, amely célul tűzte ki, hogy a gazdák, illetve tenyésztők fehér és tarka pulyka helyett

térjenek át a feltmentes fekete pulyka tenyésztésére.

A fekete pulyka minőségileg is sokkal jobb a fehér és tarka pulykánál, a fogyasztóknál is sokkal szívesebb fogadással talál (angliai piacokon kilogramonként körülbelül 10 fillérrel értékesebb a többinél) s hasonló életkörülmények között körülbelül 40 százalékkal nagyobb súlyt ér el.

Tenyésszünk tehát fekete pulykát!

Vidám írások.

Egy embernek meghal az anyósa. A hírt először ő tudja meg és kíméletesen akarla a felesége tudomására hozni.

Délben, amikor hazamegy így szól az asszonyhoz:

— Mit gondolsz kérlek, meddig élhet még a mamád?

— Hát kérlek — mondja elgondolkozva az asszony — jelenleg hatvan éves, élhet még legalább harminc évig.

— Akkor vedd tudomásul kérlek, hogy pont 50 évet tévedtél!

A bíró megkérdi a tanúk beidéztét nőtől:

— Hajadon?

— Én igen, — mondja a tanú — de a lányom már férjnek van.

Az asszony azon az alapon akart válni, hogy a férje verte.

A bíró megkérdezi a férjtől:

— Igaz az, hogy verte a feleségét?

— Nem vertem én kérem — mondja a férj.

— Hát?

— Csak házilag figyelmezteltem... (—or)

VASUTI MENETREND 1933. október hó 8-tól.

gyors	gyors	gyors	gyors
5:55	9:00	13:32	17:00
Bpest k. p. é			
5:00	10:45	11:45	19:10
19:53			
11:06	11:57	18:07	19:59
2:10 é Gyoma			
6:38	11:14	12:02	18:15
2:35 é			
7:31	12:09	12:40	19:10
2:41 é Békéscsaba			
23:15	5:00	8:14	13:26
16:22			
18:12			
3:53	12:45	17:30	20:05
é Gyoma			
7:24	11:47	16:46	21:56
4:21	13:13	17:58	20:33
é Dévaványa			
6:53	11:16	16:15	21:25
4:26	13:18	18:03	20:38
é Szeghalom			
6:15	10:38	15:37	20:42
4:57	13:49	18:34	21:10
é Vésztő			
6:13	10:37	15:36	20:37
4:58	13:50	18:45	21:11
é Békéscsaba			
5:17	14:09	19:04	21:30
4:05 8:20 13:29 18:24			
7:27	16:00	20:58	

Ingatlanforgalom

D. Kovács Gábor (nős Szabó Piroskával) gyomai lakos vett 1 hold 799 öl tanyai szántót P. Kovács Lajos (nős volt Barta Eszterrel) gyomai lakostól 550 P-ért.

Vincze József és neje Csapó Etelka gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Lakatos Sándorné Joó Pirooska gyomai lakostól 1150 P-ért.

D. Kovács Erzsébet Csapó Károlyné gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Fekete László (nős Nádudvari Zsófiával) és társaitól 1200 P-ért.

Bíró Géza (nős Kun Lidiával) gyomai lakos vett egy hold 1285 öl fattyasi szántónak a felezését R. Kiss Sándor (nős Bartha Erzsébettel) gyomai lakostól 559 P-ért.

Kereki István és neje Püski Eszter gyomai lakosok vettek 1472 öl pusári szántót Lehoczki Ádám (nős Rau Karolinnal) gyomai lakostól 540 P-ért.

Kisbirtokosok Országos Földhitelintélete vett 6 hold 1400 öl póhalmi szántót özv. Rác Jánosné Venczák Anna és Rác Imre endródi lakosoktól 3600 P-ért.

Kölös Péter és neje Kiss Klára biharnagybajomi lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Szilágyi László (nős Cselei Eszterrel) gyomai lakostól 1100 P-ért.

Fekete Lajos békési lakos vett 1 hold 600 öl görbektalposi szántót Szilágyi Kálmán Gyomai lakostól 1000 P-ért.

Majoros István (nős Kruchó Juliánával) gyomai lakos vett 3 hold 867 öl tanyaföldi szántónak egynegyed részét Vizenyi Endre (nős Lazi Annával) tótkomlói lakostól 450 P-ért.

Weidmann Ádám gyomai lakos vett 360 öl pusári ingatlant özv. Vas Andrásné Laczkó Sára gyomai lakostól 58 P-ért.

R. Szűcs Dánielné Kovács Ilona gyomai lakos vett 1 hold 117 öl kölesfenekei ingatlant Molnár Mihályné Vidó Rozától 400 P-ért.

Özv. Bodon Gyuláné Timár Ilona gyomai lakos vett 5 hold 1000 öl zsófiai szántó 10/15-öd részét, valamint 1 hold 1400 öl és 1200 öl zsófiai szántókat özv. Papp Lajosné Timár Karolin és társai gyomai lakosoktól 4000 P-ért.

Urbanecsek Ádám és neje Brandt Antónia gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Herter Gyula gyomai lakostól 1675 P-ért.

Rác Ferencné Földesi Róza gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Tuba Sándor gyomai lakostól 660 P-ért.

Kiss Sándor és neje Barta Erzsébet gyomai lakosok vettek 191 öl és 1150 pusári szántót Nagy Juliánna endródi lakostól 210 P-ért.

Szakács Eszter budapesti lakos vett 1 hold 1059 öl, 1329 öl és 1330 öl póhalmi szántót Pataki Gyuláné Szabó Etel és társaitól 2100 P-ért.

Gábor Ferenc és neje Marjai Karolin gyomai lakosok vettek 1 hold 121 öl kölesfenekei szántót Molnár László és neje Török Juliánna gyomai lakosoktól 500 P-ért.

Kiss Gáborné Berta Anna gyomai lakos vett 437 öl cifrakerti szántót özv. Hornok Istvánné Fülöp Anna gyomai lakostól 300 P-ért.

Szenet,

tűzfűt Wagner Márton Fiai fatelepén vegyen

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungaria“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Feladvány-vezető: Barta Miklós

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Debreceni beszámoló.

Irta: dr. Papp Jenő.

Gróf Bethlen István személyi súlyát és politikai szereplésének jelentőségét csak most kezdi igazán mérlegelni és értékelni a magyar közvélemény. Külföldön már miniszterelnökségének derekán tudták róla, hogy azok közé a politikusok közé tartozik, akik messze túl nőliek országaik határain és vezető szerepet játszanak az európai népek sorsának irányításában. Fritz Klein, a legnagyobb német baloldali politikai író „Dreizehn Männer regieren Europa“ című könyvében gróf Bethlen Istváni besorolja a tizenhárom uralkodó európai politikus közé és egy fejezetben tárgyalja Mussolinivel. Azóta az európai politikai helyzet lényegesen megváltozott. Chamberlain, Primo de Rivera, Maniu, Csicserin, Snowden kidőlték a „nagy tizenhármak“ sorából, de a bent maradtok nevei is többé kevésbé megkopáltak. Egyedül gróf Bethlen István személye áll változatlannul, — sőt ha ez egyáltalán lehetséges, — minden eddiginél nagyobb érdeklődés homlokterében az európai politika horizontján. Népszerűsége az utóbbi időben főleg a magyar tömegek felé mélyült el.

A tulzolt várakozások ezáltal sem elégültek ki, mint eddig soha, ha gróf Bethlen Istvánról volt szó. A volt miniszterelnök vasárnap is megmaradt diplomafának, aki pontosan meg tudja válogatni a kifejezési formáit. Kényszerű zárkózottságából csak akkor engedett, amikor a belpolitikai kérdéseket érintette, hogy egyszer és mindenkorra elejét vegye azoknak a híreszteléseknek, amelyekkel közéje és Gömbös Gyula miniszterelnök közé szeretnének éket verni. Félreérthetetlen módon kijelentette, hogy teljes erejéből támogatja a Gömbös kormányt, amit nem tenne, ha nem volna meggyőződve arról, hogy helyes irány-

ba viszi az ország sorsát. De ennél is tovább ment gróf Bethlen István. Mintha a 95 pont visszhangját hallottuk volna ebben a mondatában: „A szociális szolidaritás korát éljük: mindenki egyért, egy mindenkiért.

Beszéde további során magáévá tette a Gömbös kormány programját: *Rentabilissá kell tenni a mezőgazdaságot, magasabb bűzadrt kell biztosítani a gazdának, meg kell valósítani a kötött gazdálkodást, a valódi relációnak megfelelően kell a pengő jegyzéséről gondoskodni, be kell hozni az őrleési és a benzín monopóliumot, államosítani kell a tüzkárbiztosítást.*

A mezőgazdaság helyzetének enyhítésére tett intézkedéseket nem tartja véglegesnek. *Le kell szállítani a gazda közterheit, mert egészségtelen dolog tőlük közterheket fedezni. Meg kell szüntetni a hitelszervezet túlméretezett voltát. Mindezt alkotmányos uton kell megvalósítani, mert nem kér a diktatúrából.*

Hol vannak itt azok a sokat korpoltált ellentétek, amelyek állítólag elválasztották Gömbös Gyula miniszterelnök és gróf Bethlen István útját? Nincsenek sehol, de nincsenek meg külpolitikai téren sem.

Az utóbbi időben Gömbös Gyula miniszterelnököt sorozatos parlamenti támadások érik. Szemére hányták, hogy tulzoltan germanofil külpolitikát folytat. Gróf Bethlen István beszédéből nem ez tűnik ki, pedig elképzelni is lehetetlen, hogy a két államférfi más és más külpolitikát csinálna.

Gróf Bethlen István Debrecenben kijelentette, hogy: „Ha másért nem is, már azért hálával tartozunk Németországnak, amiért kilépett a Népszövetségből.“ Ez a zseniálisan megfogalmazott mondat sok mindent elárul. Nem fordíthatunk hátat az entente cordiale fellelegvárát alapjaiban megrendítő Németországnak, de nem engedhetjük meg azt sem, hogy

járszalagra fogjon beennünk. Mondatának első négy szava feltétlenül magában foglalja azt a ki nem mondott megállapítást, hogy nem mindenért tartozunk hálával Németországnak és vannak olyan okok, amelyek angol és francia orientáció felé készítik a magyar külpolitikát. Ma még csak az angol orientációnál tartunk, de nem messze az az idő, amikor Páris is kénytelen lesz meghajolni az igazunk előtt. Egé-

szen bizonyos, hogy így van, különben gróf Bethlen István, aki mindig tartózkodott a nagyhangu kijelentésektől, aligha állapította volna meg, hogy a revízió bekövetkezése olyan bizonyos, mint a kélszerkeltő. Ilyen kijelentést pusztán Németországra lámaszkodva gróf Bethlen Istvánnál sokkal könnyebb fajsúlyu politikus sem lehet meg, még akkor sem, ha feltétlenül bizonyosak vagyunk Olaszország támogatásában.

Képviselőtestületi közgyűlés Gyomán.

Gyoma község ujonnan megalakított képviselőtestülete f. évi január 29-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az alábbi közérdekű határozatokat hozták:

A felekezeti iskolák segély iránti kérelme ügyében a ref. iskolának 1933 évre 1932 pengő, az 1934 évre pedig a 3 felekezet iskolái részére 4148 pengő segélyt szavazott meg, melyből a ref. iskolára 2932 pengő, a róm. kath. iskolára 889 pengő 60 fillér és az ev. iskolának 326 pengő 40 fillér esik. Érdekes volt, hogy a javaslat ellen csak a szocialisták és Kner Izidor szavaztak.

Elhatározták, hogy az Árvaház alsó épületének átalakításával a polgári iskola részére tornatermet létesítenek.

Oláh András lemondott rendőrtizedes kérelmére 28 évi szolgálata elismeréséül egyszersmindenkorra 500 P. segélyt szavaztak meg.

A Széchenyi uti ártézikut furásának folytatását — az

eredeti szerződés egyes pontjainak megváltoztatásával — elhatározták.

Megválasztották az új számvizsgáló bizottságot. Elnökévé Szőke Ferencet, tagjaiul pedig: Nyisztor Péter, Szabó A. Lajos és Kruchió Istvánt választották.

Ailer Márton csudaballai bérletének összegét 900 P-ről 600 P-re szállították le.

A csudaballai kiszállások alkalmával ezentúl a soros jegyzővel egy orvos is kiszáll.

Újjá alakították a testnevelési bizottságot és tagjaiul Kovács Gábor bírót, Kató Lajos jegyzőt és Bácsy Elek társ. igazgató-főmérnököt választották meg.

Tenyészállatok beszerzésére kölcsön felvételét határozták el.

Kimondották a kötelező tűzoltóság felállításának mellőzését.

Végül elhatározták, hogy a májusi vásárt, mely a Hősök emlékünnepével összeesik, áthelyezik az emlékünnepet követő hétre.

A közgyűlés ezzel véget ért.

Búzát loptak a Hartenstein magtárból.

Ismét a katolikus temetőben rejtették el a lopott árút.

Szerdán virradóra 2-3 órakor, mikor a Hartenstein Ignác téglagyári telepén Juhász Lajos éjjeli őr rendes ellenőrző útját végezte, észrevette, hogy a magtár előtti folyosón tárolt 34 zsák búzából két ember két zsák búzát lopott és azzal a ka-

tolikus temető felé igyekeztek. Juhász utánuk kiáltott és amikor nem állottak meg a levegőbe lőtt. Mikor a tolvajok eltűntek a szem elől, bement Weigert György magtárost felébreszteni s így ketten elindultak a tolvajok keresésére.

Megtalálják a két zsákot a sírok között.

A felihold világossága mellett a tolvajok menekülési irányában a katolikus temetőbe siettek, hol nagy meglepetésükre mindkét lopott zsákot félig tele bú-

zával megtalálják a sírok között, de a búza másik részét, egy zsáknyi mennyiséget nem találják meg, azt sikerült nekik mégis elloponi.

Kerítsék el a katolikus temetőt.

Már a Bars Sándor évkeg üzör lopásaiból megtudtuk, hogy a lopott holmikat a katolikus temetőben rejtették, sőt maga is ott rejtőzött. A temető népes elkerítés közvelelőn a vasút mellett fekvése is csábító lehet a tolvajokra, hogy ott rejtőzödjön. Ennek az érdekből végezni kell valamit: azonosak a katolikus temetőt, hanem a katolikus ó temetőt is

sürgősen el kell keríteni.

Tudjuk, hogy mindkét egyház nehéz anyagi helyzetben van, így az a véleményünk: adjon a község a két felekezetnek kölcsön, mit évek alatt visszafizethetnek a községnek. De ezt a nyitott temetői állapotot a vasuti állomás közelében vagyonzási szempontból mielőbb meg kell szüntetni, mert addig ez a tolvajok búvóhelye.

Kedvezők a vármegyei tűzrendészeti viszonyok.

Közel 800 ezer pengővel kevesebb az 1933. évi tűzkár, mint az 1925. évben.

Békésvármegye tűzrendészeti felügyelője a napokban terjesztette be az alispánhoz a tűzrendészeti kormányrendelet alapján rendő negyedévi jelentését. A részletes jelentésből az állapítható meg, hogy a vármegye tűzrendészeti viszonyai az 1933. évben ismét kedvezők voltak. A tűzrendészeti intézkedések betartásával és a gyakori ellenőrzésekkel sikerült úgy a tüzesetek számát, mint a tűzkár összegét csökkenteni. Az 1932. évben a tüzesetek száma 224, a tűzkár összege pedig 218.574 P volt. Ezzel szemben az 1933. évben már csak 174 tüzeset volt, a kár összege pedig 117.562 P-t tett ki. Ezek szerint a tűzkár összegének csökkentése 46 százalékos javulásnak felel meg, a tüzesetek száma pedig több mint 22 százalékkal csökkent. Megállapítható a statisztikai adatokból is, hogy a tűzoltóság munkája is igen eredményes volt, mert csaknem minden esetben sikerült a tüzeknek tűzvésszé való फैulásár meg-

akadályozni, a tüzesefeket még idejekorán elfojtani s a nagyobb kárösszeg keletkezését megelőzni. Az 1925. évi állapothoz viszonyítva az 1933. évben csaknem 800 ezer P-vel kevesebb a tűzkár összege. Ez országos viszonylatban is igen szép eredmény s arra enged következtetni, hogy tűzrendészetünk 10 év alatt hatalmas lépésekkel fejlődött.

A vármegye tűzkáradataiból azt állapíthatjuk meg, hogy közigazgatásunknak tett intézkedéseivel, tűzrendészetünk megalapozásával és fejlesztésével sikerült több millió pengővel a tűzkár összegét csökkenteni, ami az ország súlyos gazdasági helyzetére is tekintettel örvendetes. Tűzrendészetünk magas színvonalra való emelése dr. Mátyás Barna alispán érdeme, aki a vármegye lakosságának érdekeit minden tekintetben s a legmesszebbmenő módon szívén viseli.

Hirdessen lapunkban!

Eifeljezett népdalok.

Szabad a legénynek.

Arra járunk, arra,
Merre furulyáznak;
Merre a legények
Éjjel nappal járnak.

Szabad a legénynek
Éjjel nappal járni,
De a szegény lánynak
Házához kell várni.

Házához kell várni,
Talpon istrávszáni,
Sok éjjeli álmat
Érte elmulasztani.

Szomorú az idő.

Szomorú az idő,
Meg akar változni,
Talán a rózsámból
Kellitük aiválni.

Csak azt mondd meg rózsám,
Melyik úton megy el,

Felszántatom én azt
Aranyos ekével.

Be is vetem én azt
Szemen szedett gyönggyel,
Be is borondítom
Sűrű könnyeimmel.

Három huszas.

Három huszas, látod-e?
Ha megiszom, ódnod-e?
Hogy ne bánám edesem,
Mikor veled keresem.

Három huszast kerestem,
Selyem kalapot vettem,
Majd meglátod estére
Ki teszi a fejére.

*y Három eredeti népdal a XIX-ik század első feléből. Ma már alig ismerik őket. E sorok írója magyarországi utazgatásai során Kecskemét környékén és a Rábaközben még hallotta dalolni a „Szomorú az idő” című népdalt, de más változatban. A másik kettő a nép között teljesen ismeretlen.

Sportoló nők.

Ahogy a lépten nyomon előforduló női sportversenyek győztesinek kedvesen mosolygó fényképeit nézi az ember, vagy üde, csengő hangjukat hallja a rádiószekrényéből, vagy a sportpályákon, önkéntelenül eszébe jut Sároli, vagy Sarolta, Gejza fejedelemnek első felesége, az erdélyi vezérnek gyors paripán száguldó, szenvedélyes vadász leánya, aki az éisők közt volt még a kitűnő férfilovások között is. Hogy példáját sokan követték, azt már őseink addigi élete is kétségtelenné teszi. Hiszen az ázsiai vándorlások idején az öblös ekhós szekereknek elég volt vinni a sátrakat, élelmet, ruhát, fegyvereket, kis gyermekeket s a gyenge öregeket. A férfiakkal együtt a nők fiatalja, az erős, izmos aszozonyép is mind nyeregbe száll s egymást multa felül ügyességben a lovasjátéko-

kon, a pihenés idején s edzés-ségben a vándorlások alatt. Gyalog csak a szolgálk jártak s azok se mindig.

Van hát multja a magyar női sportnak, a lovaglás, vivás, futás, gerelyvetés, ugrás stb.-nek, még pedig fényes és nagyszabású. A férjét és királyát megmentő Rozgonyi Cecille kardot köt s maga vezeti a mentő gályát. Galambócz nélküle királyi temetővé válik, ő maga árva özvegyé.

Dobó Katica és az egri nők férfimódra pusztítják a sáncakra felkapaszkodó vad törököt. Debrecen alatt Dobózi Mihály hitvese nem reiten meg a duló csatába követni férjét s elpusztulni saját könyörgésére a szeretet férj kardjától, hogy ellenség kezébe ne jusson. Ezer szenvedéssei sujtott nagyaszonynak Zrinyi Ilona is mindaddig hőiesen védi Munkács várát, míg azt gaz árutás fel nem adatja vele.

A védett birtokok békéscsabai és gyomai felügyelő bizottsága.

Békéscsabai székhellyel a békéscsabai, valamint a gyomai kir. járásbíróság területén működő védett birtokok felügyelő bizottságának kinevezése megtörtént.

Az igazságügyi miniszter által kinevezettek: Rendes tag, egyúttal a bizottság elnöke: dr. Szilassy Antal ügyvéd. Póttagok: dr. *Christián Kálmán* ügyvéd (Gyoma,) dr. Gally Károly ügyvéd (Békéscsaba,) dr. Lang Frigyes ügyvéd (Békéscsaba,) dr. Tardos Dezső ügyvéd (Békéscsaba) és dr. *Tóth István* ügyvéd (Endrőd.)

A földmivelésügyi miniszter által kinevezettek: Rendes tag: baiczai Beliczey Miklós földbirtokos (Békéscsaba—Gerendás-puszt.) Póttagok: Benedek Pál mezőgazd. szakisk. igazgató (Békéscsaba,) vitéz Bocskóy András gazd. isk. igazgató (Békéscsaba)

és Veres András földbirtokos (Békéscsaba.)

A pénzügyminiszter által kinevezettek: Rendes tag: Bohnert József m. kir. kormányfőtanácsos, a Békésmegyei Általános Takarékpénztár Egyesület vezetője (Békéscsaba.) Póttagok: Ajtay János a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület vezetője (Békéscsaba,) Hudy József a Békésmegyei Kereskedelmi Bank Rt. vezetője (Békéscsaba,) Kiss Endre szövetségi ügyvezető (Gyoma,) Maczák Mihály szövetségi cégvezető, főkönyvelő (Békéscsaba.) Nyisztor Péter (Békéscsabai Általános Takarékpénztár Rt. gyomai fiókjának főnöke Gyoma.)

A Békés székhellyel megalakított békési járás területén működő felügyelőbizottságba póttagul *Pikó Béldt* nevezte ki a földmivelésügyi miniszter.

Lovas bravur — baj nélkül.

Január 31-én, szerdán délután megérkeztek Gyoma községébe a fedező ménék. A megérkezéskor azonban majdnem baj történt. A mikor a 4 drb. mén a községháza elé ért a négy méneskari katonával, az egyik mén hirtelen felágaskodott és a másik lovon ülő méneskatonát fogával a combjánál megragadva lerántotta a földre. Neki fordult a második és harmadik lónak s azokról is egykettőre leszede a katonákat. Az állomásvezető rögtön leszállt, mert

a lovak úgy összegabalyodtak, félt volt, hogy vagy egymásban, vagy valamelyik szembejövő kocsiban lóban kárt tesznek, és igyekezett őket szétválasztani, ami sikerült is. Két mén elszabadult, kettőt fogva tartottak a kantárszínél fogva. Az egyik mént a holtkőrös hidján fogták el minden baj nélkül, a másikat ügyesen betelítették a községháza udvarába, hol bement az istállóba régi helyére. Lóbane, mberben semmi kár nem történt, csak egy nadrág repedt végig.

Minden magyar reformátushoz!

Kevesen vagyunk, akiket a halál kegyetlen, váratlan megjelenése ne állított volna már a kétségbeesés sötét örvényének szélére, de sokan vannak azok, akiket e váratlan nagy veszteségek és kétségbeesések idején éppen a pillanatnyi anyagi segítség hiánya, kenyérkereső elvesztése felletti fájdalomban a tanácstalanság és bizonytalanság szíveitépő óráiban a legszükségesebbektől, az árvákra nézve talán pótolhatatlan jövedelmi forrástól, kedves emlékekhez fűződő családi ereklyéktől, jószágoktól és a terményektől vagy az ősi föld egy részétől váltak meg, hogy méltó tisztességgel eltemethessék a kedves halottat s rendezhessék a halál esetekkel járó orvos és patikai költségeket, közjegyzői és örökösödési illetékeket stb.

A halálesetekkel járó családi vagyon pusztulásának megakadályozása, egyben a nemzeti vagyon megmentését is jelenti.

Elsősorban ezt a célt akarja szolgálni az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat kebelében dr. Baltazar Dezső püspök Ur elnökle alatt működő, eddig és szép eredményeket felmutató temetkezési segélyakció.

Másodszor: ennek az akciónak keretében a legszebb szociális elgondolásokat is meg lehet valósítani, amellyel a mai erkölcsileg eltorzult világban a szenvedések iránt érzéketlen közönyös, fásult szíveket fel lehet melegíteni és áldozatkésztségre serkenteni az egyház közönséges szükségletei és a nélkülözhető árva gyermekek érdekében.

Minden községben vannak olyan jó református házastársak, akik vagy nem érezték a gyermekáldás örömeit, vagy az Isteni gondviselés úgy látta jónak, hogy vissza vette tőlük a legkedvesebbet, — a gyermeket.

Ezek a házastársak tehetnek legjobbat a mai szeretetlenség között élő emberiségért, hiszen a temetkezési segélyakcióban való napi néhány filléres részvétellel egész tekintélyes összeget biztosíthatnak sírjuk gondozására, illetve mindenütt a helybeli református egyháznak árvagyermek felsegélyezésére. Ez nem teszi nehezebbé az életkörülményeit senkinek és ezzel jóleső érzést a sír, a síron túl pedig mindenki által megbecsülést, maradandó emléket állíthatnak maguknak és követendő példát az emberiségnek.

Egy táblácska — „árva gyermekek gondozása alatt”-i felirattal fogja jelezni ezeknek a megértő lelkű református híveknek sirjait.

Egy táblácska a szépen gondozott virágos sírhanttal a temető felett elterülő csendes békekészen megfogja állítani egy pillanatra a járó-kelőköt s önkéntelenül is felvetődik az emberek előtt e kérdés: Kié ez a szépen gondozott sír... Miért van árva gyermekek gondozása alatt?... Mit tett az elhunyt életében az emberiségért, hogy elnyerte halála után a legszebb kitüntetést — árva gyermekek ápolják felettük a virágokat.

Mennyivel könnyebb lehet örök álomra hajtani fejünket abban a

Hősi erények, sportszeretet, — ügyesség nem volt idegen soha a magyar nő előtt.

Nem tagadható azonban, hogy sok gáncs éri mégis a női sportot, annak tulzásait és kinövéseit. Azt mondják, nem más, mint eszköz a férfi fogásra! Mintha nem ugyanaz volna minden egyéb ténykedése a nőnek tudat alatt, vagy tudatosan, akár a báltermekben, vagy a sportpályákon, akár irodákban, házi vagy mezői munka közepett?! A csalogány szívhez szóló éneklése, vadgalambbűgés, tücsök ciripelés stb. mind párját kereső melódia. Az még a virágok kelyhéből kiáramló édes illat is. Miért volna hát bűn, ha a pompásan elkészített malacsült vagy turósbélesek, a művészi asztalterítések és magyaros vendéglátásokon kívül földön, vízen jégen, havon, vagy levegőben is

ügyeskedik s egymáson túltenni kíván a mai nő?

Ki akar tenni, mint a letűnt, antik világ birkozó, céllövő harcos amazonjai, akik azonban férjük oldalán már egyre több időt fordítanak a rokkapörgetésre, mint a nyíl- és kopjvetésre, s karon ülő kisgyermekük gügyögését többre tartják minden amazoni vetélkedésnél.

Nálunk nem válhatik a küzdőtársból ellenség ellenfél helyett. Nem fájulhat oda, — legalább is azt hisszük, — a női sport, ahová a férfiaké néha márel-elteved: gyűlöletté, a maga korlátlan uralmáért. Mert akkor már megszűnik minden létjogosultsága. Az már a női méltóságból való kivetkőzést jelentené, mely több még az általános emberi méltóságnál is, ha meg van hozzá, ami szükséges: tiszta fő és szív és

erős lélek. Az emberi méltóságnál, melynek lábbal taposságára a trianoni béke a legkiáltóbb példa, melyben a győzelem a legyőzöttekre halál és rémuralom, mely mohóságában kirugja a kultura és civilizáció gyökereit. Előzménye minden, ami gonosz, egy szóval kifejezve: háboru. Világégés, melyben szinte odaégett minden, ami megbocsátás, lovagi erény, a hős ellenfél megbecsülése. Ha nem ez lett volna a helyzet, nem sujtott volna le a német tisztí ököl a belga maubeugi vár bevételeinél a foglyul ejtett s kezüket legyőzetésük elismeréseként naív emberséggel nyújtó angol katonák egyik tisztjének arcába, ahogyan beszélük. Berlinnek ezt most jóvá kell tenni a jövő olimpiáson. Ott ők lesznek a házigazdák s nem tehetik azt „felfokozott koesmai verekedéssé” a

Hitler sportoló harcosai s a kancellár nagyobb dicsőségére, hogy még több okunk legyen visszahajítani azt a szép időt, amikor nem apró egyéni sérelmeket, hanem csaták és nemzetek sorsát döntötte el a párviadalra kiálló vezérek ügyessége és bátorsága a tömegek feláldozása nélkül.

Kolbay Rudolfné

Hosszu évek óta beváltak az

ASPIRIN

tabletták

minden meghűléses
betegségnél és
reumás fájdalmaknál.

A valódiságért és jóságért szavatol
a minden tablettán látható felírás:

Gyógyszertárban kapható

tudatban, hogy emlékünkhöz élni fog tovább s a hely, ahol sirunk domborul közmegbecsülés helye lesz, felettünk árvák imája száll az ég felé, imára kulcsolt kis kezük ha kibontakozik egymásból sirunk virágait ápolja.

Ilyen és hasonló gondolatokat szülnék a jelzőtábláskákkal ellátott virágba borult sírhantok, mivel pedig minden embert életében egyszer vagy máskor átvezeti útja a temetőn, a szegényt, a gazdagot, a gögös fukart éppen úgy, mint az adakozót. És ilyenkor, ha mindjárt egy pillanatra is, megszállja lelkét az elmúlás szomorú gondolata, hiába igyekszik azt elhessegetni magától, megilletődve megy végig a sírok között s önkéntelenül is meg fog állni egy ilyen sírnál, és akik még nem érezték eddig szükségességét annak, hogy áldozatokat hozzanak nemes, szép, egyházi akciókért, nagy nemzeti célok megvalósításáért, itt a temető néma csendjében egy virágos sírdomb példát mutató élő emléke előtt érezni fogják, hogy kötelesség teljesítéssel tartoznak szenvedő felebarátaikkal szemben, anyaszentegyházunknak és dícsőséges multu szegény hazánknak stb.

Amikor a mai sivár, érzéketlen, anyagi világban azt kell látnunk, hogy sem politikai eszközökkel, sem törvényes rendelkezésekkel az emberi gyarlóságokhoz tartozó önzést és kapzsiságot alig lehet féken tartani, tehát nincs más hátra, mint: szép és nemes akciók fejlesztésével, léleknevelő munkálkodással, a minden ember lelkében ott szunnyadó áldozatkészség ébrentartásával lehet csak biztosítani a szebb magyar jövő kialakulását.

Az egész sirgondozási alap elgondolásának megvalósításában nagy szerep vár tanítóinkra, nemcsak azért, mert ennek az akciónak egyik feltétele, hogy iskolai szünetekben és kirándulások alkalmával ünnepélyes keretek között a gyermekesereg megkoszorúzza ezeket a sírokat, hanem azért, hogy a sokoldalú és hozzáértő tanítói léleknek kell megtanítani a módját, hogy ez a nagy reményeket keltő, hitet tápláló és léleknevelő akció menőül szélesebb rétegek között találjon megértésre, hiszen később automatikusan fejleszti magát, mert azokban a gyermeki lelkében, akik az iskolai években tanítóikkal többször leróják a hála és kegyelet adóját az árvák jövedőinek emléke előtt, azoknak magmarad a szépség és jószág iránti érzék és ez a generáció lesz hívatva pótolni azokat a szociális mulasztásokat, végképpen megszüntetni a szenvedéseket, melyeket korunk lelkiismeretiensége zúdított a világra.

Magyar reformátusok: Gyermekünk szebb jövője függ ennek az akciónak sikeres kiépítésétől, vegyük ki mindnyájan belőle a részünket.

Itt mondunk köszönetet azoknak a megértő lelkű református híveknek, akik már eddig is ki-mondottan sirgondozásra, illetve

árva gyermekek felsegélyezésére, egyházközségeiknek adományozták a temetkezési segélyakció összegét.

Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat Tiszántúli Egyházkerületi Irodája

Mind ezekre az érdeklődőknek szíves felvilágosítást adnak a gyomai református lelkesíthivatalban.

Hirdetmény.

Értesítelnek az adózók, hogy mindazok, akiknek a múlt évi ált. ker. adója, még nem jogerős, akiknek a múlt évi ker. alapja a 10.000 P-t meghaladja, akiknek a múlt évi kereseti adó alapja csonka év alapján lett megállapítva, akik a múlt év folyamán kezdték meg ált. ker. adó alá eső foglalkozásukat Gyoma községben és akik a múlt évben általános kereseti adó alá eső foglalkozásukat megváltoztatták, folyó évi február hó végéig a községi adóhivatalban általános kereseti adóbevallást tartoznak benyújtani az ugyanott kapható nyomtatványon.

Azok terhére, akiknél az itt elősorolt feltételek nem forognak fenn és általános kereseti adóval meg vannak róva, amennyiben 1933. évi általános kereseti adójukat nem mondják fel, az 1933. évre ki-rótt általános kereseti adó lesz megrögzítve.

Általános kereseti adó alá esnek általában az iparosok, felesek, földbérletiek, kereskedők, szülésznők, ügyvédek, orvosok, fuvarosok stb. vagyis általában azok, akik nem földművelésből és nem házbérbeadásából vagy valahonnan húzott fizetésből élnek, hanem valamilyen önállóan folytatott kereseti adó alá eső foglalkozásból származó jövedelemből tartják fenn magukat.

Azok az adózók, akiknek a múlt évi jövedelem adója még nem jogerős, akiknek a jövedelemadó alapja a 10.000 P-t, vagyonadó alapja pedig a 200.000 P-t meghaladja, akiknek az adóalapja csonka és eredményének alapján lett megállapítva, akik az általános kereseti adóra nézve új bevallás beadására felhívtak, akik a múlt év folyamán váltak adókötelesekké, akiknél az adóztatás helye a múlt év folyamán változott, folyó évi február hó végéig a községi adóhivatalban jövedelem-vagyonadó bevallást tartoznak benyújtani az ugyanott kapható nyomtatványon.

Azok, akiknek jövedelemadó

alapja a 10.000 P, vagyonadó alapja pedig 200.000 P-n alul van, vagy pedig a múlt évben csupán adómentes jövedelmük volt, vagy adóköteles és adómentes jövedelmük az 1.000 P-t, vagyonuk értéke pedig az 5.000 P-t nem haladta meg, vagy ha jövedelmük meg is haladta az 1.000 P-t, de ebből az adóköteles jövedelem 600 P-n alul maradt, a közszolgálati alkalmazottak, ha közszolgálati illetményükön kívül más jövedelmük nem volt, vagy pedig az a 600 P-t nem haladta meg, az egyház javadalmasok és magánszolgálatban állók ha múlt évi járandóságuk a 5.600 P-n alul maradt, vagy a más forrásból származó jövedelmük szintén nem érte el a 600 P-t, végül azok, akiknek jövedelemadó alá eső jövedelmük nem volt, vagyonuk értéke pedig december hó 31-én a 25.000 P-t nem haladta meg, nem kötelesek jövedelem vagyonadó bevallást adni.

Azok, akik az 1933. évi általános kereseti, jövedelem és vagyonadójukat jövedelmi viszonyaikhoz képest sérelmesnek tartják, január hó végéig a községi adóhivatalban benyújtandó bevalláson ezen adóikat felmondhatják és új kivételt kérhetnek.

Aki bevallását, ha bár annak beadására köteles, idejében nem nyújtja be, bírságolásnak teszi ki magát. Bővebb felvilágosítás a községi adóhivatalban nyerhető.

Gyoma, 1934. január 25.

Dr. Szász Lajos
jegyző.

Szerkesztői üzenetek.

„Kiváncsi.” Megkérdeztük, az Ön nevét nem említettük és azt a választ kaptuk, hogy dr. K. Máriának eszé ágában sincs Gyomára költözni.

Többeknek. A múlt számunkban tett felhívásra, hogy kiknek van lószemű szilvára vagy más népies néven ismert vörösszilvára oltott kajszibarackfájuk, eddig hárman jelentkeztek nálunk. Akik még e héten jelentkeznek, azokat is együtt jelentjük be a többiekkel a Békésmegyei Kertészeti Egyesületnél.

Szoba, konyhas lakást keresek
Cím a Hungária nyomdában.

Jelmezbál.

Az előző farsangi jelmezbált a Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőköre tartotta január 28-án. Jelmezbelen jelentek meg: Laczkó Rózsika (magyar lány), Tolnai Sándor (rokokó), Tóth Juliska (diákleány), Lechnitzki Böske (spanyol tancosnő), Ladnai Erzsébet (éjkirálynő), Lechnitzki Illus (szobafestő), Domokos Albert (cigánylány), Reisz Ella (szivkirálynő), Bódi Rózsika (aranykalász), Kéri Ilonka (erdész), Cs. Nagy Juliska, (katonatiszt)... és még sokan.

Díjat nyertek: Tóth Juliska, Bódi Rózsika, Cs. Nagy Juliska, Domokos Albert és Tolnai Sándor.

A jelmezekről külön és a szünetben az egész közönségről fényképfelvételt készített a „Hawaii” fénykép műterem.

Meghívó.

A Gyomai Önkéntes Tűzoltó Testület folyó év február hó 11-én azaz vasárnap délelőtt 1/2 11 órakor a község háza kis tanácstermében tartandó

rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

- 1.) Jegyzőkönyv hitelesítése.
  - 2.) Jelentések az 1933. évről.
  - 3.) Zárszámadás jóváhagyása, felmentvény megadása.
  - 4.) 1934 évi költségvetés elfogadása.
  5. Segédtszít választása, valamint 3 rendes és 1 pótválasztmányi tag választása.
  6. Esetleges indítványok.
- Gyoma, 1934. január 24.
Madaras Gyula Köszegi Mihály
elnök jegyző

Indítványokat 48 órával a közgyűlési megelőzőleg kell az elnöknek bejelenteni, különben azok nem tárgyalhatók.

OLCSÓBB A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítástartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélvegy ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

K I A D Ó

1934. szeptember 29-től
Pusztapón (Szolnok m.)
kb. 388 mhold.

Tökeerőst tájékoztat

Bátly Gyula
Budapest, József utca 3.

HIREK

Békés vármegye Főispánja a Nemzeti Egység Pártja endrődi csoportjának elnöke Timár Imre községi bíró. Utakárul pedig Klinghammer László tanítói nevezte ki. Ezen ki nevezés a községben osztatlan örömet keltett. A gazdaközönység körében nagy érdeklődés nyilvánul ezen pártirány és amint hírlík, nagyban gyarapszik a párt endrődi tábora.

Esküvő. Klein Rózi és Breuer Sándor február 4-én délután tartják esküvőjüket az izr. templomban.

Házadómentesség és lakás-gazdálkodás címmel dr. Csizik Béla min. o. tanácsos február 1-én előadást tartott a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában.

Az endrődi Vöröskereszt Fiókegylet

február 2-án este 7 órakor a Katolikus Népházban rendezte szokásos farsangi műsoros láncestélyét a következő műsorral: 1. Nyitány. Farkasinszky Imre, zenekara. 2. Műdal. A Vöröskereszt Fiókegylet alkalmi vegyeskara. 3. Feleségem családfája. Dialóg. Soczó Éva és ifj. Dinya Vilmos. 4. Szavalt. Kugler Margit. 5. Nótáduett. Paróczay Gergelyné és Lacsny István. 6. Szobalánylanc. A Női Liga Leányklubja. 7. Apuka mesél. Felolvasás Fehérváry Ferenc. 8. Hová menjünk? Tréfás jelenet. Fülöp Mária, Soczó Brigitta és Laczkó Ferenc. 9. Népdalegyveleg. Alkalmi vegyeskar. 10. Induló. Farkasinszky Imre, zenekara. Reggelig tánc volt.

Bál 1934-ben, Karnevál farsangi kiskalé, jelmez és estélyi divat, — a jókedvű farsangnak szentelt februári új számmal a mindenütt nagy népszerűségnek örvendő TÜKÖR. Persze bőven akad azért egyéb érdekesnél érdekesebb közlemény, Cholnoky Jenő professzor, Hevesi Sándor, Imrédy Magda írta bele gazdagon illusztrált tanulmányokat és riportokat, a szám irodalmi nivóját pedig Karinthy Frigyes Komáromi János, Erdélyi József, Molnár Ákos, Török Sándor, Szerb Antal, Schöpflin Aladár biztosítják. Elbeszélésekkel, versekkel, humoreszkekkel bőven adják a legjobb olvasnivalót. Mni az eddigi számok, ez is részletesen beszámol a színház, a film legújabb eseményeiről és most is 100 szebbnél szebb fénykép és rajz veszi fel győztesen a

versenyt a külföld, bármely magazinjával. A magyar közép-osztály számára ép azért nincs szebb ajándék, mint a TÜKÖR. A rejtély, sakk, grafológia és a kozmetika rovat pedig a család minden tagját el fogja szórakoztatni. Lapunk olvasóinak szívesen küld ingyenes mutatószámot a TÜKÖR kiadóhivatala (Budapest, VI., Egyetem-u. 4.)

Tizenöt kertmunkás tanulót vesz fel a Duna—Tisza közti Mezőgazdasági Kamara „Purgly Emil mintagyümölcsöse” Kecskeméren. A két éves tanfolyamra február hó 15-ig lehet a Kamaránál kérvényt benyújtani.

Az endrődi „Katolikus Népszövetségi Kiszgazdakör”

a napokban tartotta évi szokásos közgyűlését, amidőn is a zárszámadások előterjesztése és elfogadása után egyhangulag a következő tisztikari választotta meg: egyházi elnök a mindenkori helybeli plebános, jelenleg Csérnus Mihály apátplebános, világi elnök: Kalmár Imre, gazda: Vaszkó Pál, háznagy: Uhrin Vendel, jegyző: Kovács Mátyás, pénztáros: Varró Imre, ellenőr: Kalmár Károly, könyvtáros: Fehérváry Ferenc, ügyész: dr. Haller József. Számvizsgáló tagok: Orbók József, Baranyai István, Kreznerics Gy. Ferenc, Kalmár Bálint, Uhrin Gáspár.

Az Öregszőlői r. kat. Olvasókör

Január 13-án tartotta tisztújító közgyűlését. Egyhangulag (ültekos szavazással) *Dienes Izra* tanítói választották meg a kör elnökévé. Örömmel üdvözljük Öt ezen új tisztségében, annál is inkább, mert ismerjük az Ő izzó magyar szeretetét, alkalmi vágyó és tudó ambiciózus munkakészségét, melynek már annyiszor tanujelét adta. Szeretnénk, ha ezt új munkakörében még fokozottabb mértékben kifejtené és megvalósítaná. A közgyűlés a következő tisztikari választotta: alelnök: Kiss Lajos, jegyző: Timár József, pénztáros: Sztancsik Vince, ellenőr: Bula Gábor, gazda: Gyuricza Miklós, könyvtáros: Bordács Lajos. Választmányi tagok: Dinya Imre, Mészáros István, ifj. Botos István, Farkasinszky Péter, Bordács Mátyás, Hornok Dávid. Számvizsgáló Bizottsági tagok: Dinya János, Hornok János, Draho Imre. A körnek 98 tagja van.

Szekszárd város a nagy városi terhek miatt nagyközség-gé akar alakulni.

Az angol posta az elmúlt évet több mint 11 millió font (200 millió pengő) nyereséggel zárta.

A Kertészeti Szemle januári száma többek között közli: Szabó Zoltán dr. egyetemi tanár megemlékezését Baur Ervinnél, a neves növénynevelőnél. Moesz Gusztáv dr. nemzeti múzeumi igazgató tanulmányát egy új növénybetegségről. Szabó Gábor gazdasági akadémiai adjunktus cikkét egy ajánlható körtefajtaról. Kisebb közleményeket a fiatal gyümölcsfák helyes kezeléséről, a téli permetezések költségeiről, a januári leendőkről a faiskolákban és még sok értékes gyakorlati tanácsról. A bőven illusztrált füzet közli a kül- és belföldi gyümölcs- és virágpiac híreit, méhészeti és kertészeti tanácsokat. Mutatószámot díjmentesen küld a kiadóhivatal, Budapest, II., Hídegkúti-út 31.

Decemberben 54 millió pengő értékű textilárut hoztunk be.

A gazdasági szerszámokat azzal akarják olcsóbbá tenni, hogy kevesebb fajtájú szerszám nagybani gyártásával olcsóbban állítják elő azokat.

Egy biztos tip. Fejfájás ellen hatásos szer az Aspirin! De tudja-e, hogy igen jó hatású más esetekben is? Erősíti a szervezetet a megfázás ellen, megkegyedés elleni védekezésben és megszünteti a reumatikus fájdalmakat. Hogy azonban csalódás ne érje, kérje mindig az eredeti csomagolási a Bayer-kereszttel.

A Gyoma—Endrődi Hitel-szövetkezetbe kísértel betöréssel van tele a község, holott az egész betörési mese csak farsangi képzelődés.

Anyakönyvi hírek

Született:

Lukács Ilona, Vörös Jolán, Dala Mária, Oláh Róza, Mácz István Pál.

Házasságot kötöttek:

Marjalaki Lajos — Berde Erzsébettel, Pap Sándor — Márton Ilonával, Breuer Sándor — Klein Rózával.

Meghaltak:

Czeglédi Sándor 89 éves, Rác Lidia 3 hetes.

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősege ad.

Kidöntött nyárfák.

A vasúti állomáshoz vezető járda melletti nyárfákat kiásták, mert a nyárfasorral párhuzamosan vezetett telefon- és távírda vezeték-nél sok zavart okoztak az ágak.

A hosszú évek óta megszokott hatalmas nyárfák eltűntek. A friss hánvás mutatja csak a helyet, hol a hatalmas törzs állott, melynek széles koronáján évről-évre új levelek ezre nőtt ki.

Nagy idők tanúit fűrészelték darabokra. Emlékező öregek szerint 75 éve ültették el e fákat. Csak a községünk életét számítva is, milyen nagy fejlődés történt ezalatt!

Emberi tulajdonság, mikor az ember nehéz helyzetbe kerül, mikor elesügged, a látása egyoldalúvá lesz; nem a jövőbe tekint szívesebben, hanem a múltba néz vissza s ezért van az, hogy más-kor a természet rendjéhez tartozónak tekinti, ha az öreg fát kivágják s helyébe fiatalat ültetnek, ... most fájlaljuk, hogy a visszavágást multunk 75 éves tanúitól, a vasúti nyárfáktól el kellett búcsúznunk!

A Kat. Népszövetségi Kiszgazdakör

Január 17-én nagyszabású ünnepi vacsorát rendezett abból az alkalmából, hogy fennállásának tizedik évét üli. A Katolikus Népház nagyterme zsúfolásig megtelt ezen ünnepélyes alkalomra összegyűlt vendégekkel. Ott volt Bakos József a járás főszolgabírája, Csérnus Mihály apátplebános, Timár Imre községi bíró, dr. Haller József ügyvéd, v. nemzetgyűlési képviselő. Alapj Endre és Sterczula Jenő gyógyszerészek, a polg. és elemi iskola tanáriületének nő és férfi tagjai teljes számban, a különféle körök és egyesületek számos képviselője. Kalmár Imre elnök üdvözlő szavai után Csérnus Mihály apátplebános emelkedett szólásra, vázolta a kör tízéves történelmét és azt a nemes munkát, melyet a kör 10 éves fennállása óta kifejtett. Endrődön számos objektum köszönheti e körnek létrejöttét. Beszéltek még Bakos József főszolgabíró, Timár Imre községi bíró, Kovács Ferenc ipariestületi elnök és Dienes Izra tanító, kör elnök.

Saroküzlet

nagyforgalmu helyen, berendezéssel, amelybe csak az árut kell elhelyezni, kézraktárral és pincével ellátva április 1-re kiadó Gyomán Horthy Miklós ut 51 szám alatt. Bővebbet Schusztak Sándor tanítónál.

A Tiszántuli Faültetők Társasága folyó évi február hónap 11.-én d. e. 10 órakor a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara tanácstermében (Debrecen, Hunyadi u. 5.) tartja évi rendes közgyűlését a fásítási törvény gazda vonatkozása és tanya-fásítási jelentőségének ismeretelése, valamint a vidékenkénti típusos gyümölcsstermesztés és fásítás kialakításának tárgyalásával. A közgyűlésre mindenkit meghív az elnökség.

Akar ön százéves lenni? Orvosok és statisztikusok megvizsgálták a százévesek életkörülményeit s megállapították, hogy a százéves férfiak mind borivók, dohányzók és husevők. A hosszú életűek legnagyobb része olyan foglalkozású, aki vidéken, szabadlevegőn él és az átlagnál több a gyermeke. A hosszú élet titkairól szólnak Tolnai Világlapja felbecsülhetetlen értékű orvosi cikkei és a népszerű képeslap minden héten ezer hasznos jótanácsot ad olvasóinak.

A Tizenkét éves magyar csodagyerekről redkivül érdekes cikkel közöl a Délbáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben gazdag tartalommal jelent meg. Számítalan pompás színházi cikkel, beszámolóval, pletykával, külön budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, filmriportokat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és száz képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Megjelent a SZABADSÁG, vitéz Bajcsy Zsilinszky Endre pompás hetilapjának új száma. A gazdag, szenzációsan érdekes tartalomról kiemeljük vitéz Bajcsy Zsilinszky Endre cikkét, amelyben a Tragédia bécsi előadása alkalmából Madách génuszának hódol s a bécsi és a budapesti előadás közötti von párhuzamot. *Féja Géza* folytatja a Baumgarten alap kezelésének erős bírálatát. *Balla Antal* a világpolitika elmúlt heti eseményeiről ad részletes tájékoztatást. *Nádas József dr.* a tejkartel rémeibe világít be cikkeivel. *Vér Andor* egy vidéki lakarékpénztár bukásáról ad riportot. *Simándi Pál* Ady Endre halálának 15-éves évfordulója alkalmával emlékezik meg a nagy magyar költőről. *Afra Nagy János dr.* a Föld népe rovaiban több cikkben foglalkozik a falusi lakosság gondjával, bajával. *Sántha György* verset írt. Riportok, cikkek, hetirigmus, krónika teszi teljessé a 12 nagy oldalon megjelenő lapot, amely 10 fillérért minden árusítónál kapható.

Az endrődi műkedvelő ifjuság

február 11-én (farsang vasárnapján) a Népház mozitermében nagyszabású Farsangi estet rendez. Szinre kerül a Lakodalom c. 2 felvonásos és még 4 drb 1 felvonásos bohózat. Szereplők: David Eszter, Hunya Irén, Hunya Maca, Pintér Mária, Soczó Brigitta, Soczó Évi, Alt György, Csík József, Dinya Elek, Dinya Vilmos, Haros Lajos, Hanyecz Elek, Iványi Máttyás, Kiszely Lajos, Pelyva Gergely, Szeles Lajos, Szmola János, Laczkó Ferenc. Előadás kezdete fél 8 órakor. Belépődíj: 40, 50, 20 fillér.

Egységes búzáarakra van kilátás a világpiacra. Ugyanis a nemzetközi búzabizottság január 29-én kezdődő londoni ülésén határozatba akarja hozni a búzáarak minimális megállapítását. Az albizottság erre vonatkozó javaslatát már ki is dolgozta és azt a plenáris ülés elé terjeszti. A tervezett minimális árak a mai árakat jóval meghaladják s így azok elfogadása sokat segítene a világ legalacsonyabb áraival küzdő magyar gazdákon.

A lenmag termelésre vonatkozó tárgyalások a németekkel még mindig folynak. Magyar részről nagy az érdeklődés, mert a szerződéses területek már is följegyezték a gazdákat.

A gyöngybab vetőmag az irányított termelés kezelésében már is elhelyezkedett. Ugyanis azon célból, hogy az egységes minőségi termelés mennél sikeresebb legyen, a földművelésügyi minisztérium növénytermelési hivatala a Dunántúlra közép, soproni hosszú és kanizsai lapos, az Alföldre és az északi dombos vidékre gyöngybab vetőmagot oszt ki 5 métertermésénél nagyobb tételekben.

Javul a búzakivitel. December havában több mint 300 ezer métermázsza búzát szállítottunk külföldre és a búza legutóbbi árfeljavulásához bizonyára hozzájárult az a körülmény, hogy az ilyen nagymérvű elszállítások közelében a piaci készletek megcsappantak. Braila felé az utóbbi hetekben 1000 vagon búza és 500 vagon rozs kelt el. Buzáért brailai átvételre átlag 9.25 pengő, a rozsért közel 6 pengős árat fizettek a külföldi vevők. Svajccal jelenleg tárgyalások folynak újabb 500 ezer métermázsza búza kiviteléről. Az 1933. esztendőre vonatkozó adatok szerint búzakivitelünk a múlt évben több mint háromszorosa, rozskivitelünk pedig négyszerese volt az 1932. évnek.

Az iparcikkek ára búzában kifejezve. Érdekesen mutatja be a Köztelek egyik legutóbbi száma, hogyan jutott kifejezésre az iparcikkek drágasága a búza alacsony árában. A felsorolás szerint az acéleke, mely békében 365 kilogramm búzából volt beszerezhető, ma 1022 kilogramm búzát ér, így a vetőgép ára 2648 kilogramm búzáról 7205 kg.-ra emelkedett. Néhány kivételt lehet csak találni az általános szabály alól; így a kocsikenőcs a békebeli 87 kg. búzával szemben most csak 47 kg. búzába kerül. Általánosságban azonban az iparcikkek ára a békebeli paritásnak három-négyszerese, de ez az arány egyes cikkeknel, mint pl. a cementnél a békeparitás ötszörösére emelkedett. Igynem csoda, ha a gazdák panaszkodnak az iparcikkek árára!

A gyomai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. 75/934 szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Weisz Mór és társa rt. gyulai bej cég végrehajtatonak Szabó Józsefné Miklovicz Mária végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság az utóajánlatra az újabb árverést 254 P. tőkekövetelés és jár. behajtása végett a gyomai kir. bíróság területén levő Gyoma községben fekvő s a gyomai 3500 sz. betétben A + I sorsz. 3632 hrsz. a. foglalt s végrehajtást szenvedő nevén álló 179 öi területű lakóház és udvarra 1155 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1934 március hó 8. napján d. e. 9 órakor a tkvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási áránál alacsonyabban eladni nem lehet.

Az árvereini szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arányammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147. 150., 170. §§; 1908: LX. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. 1908: LXI. 25. §.)

Gyoma, 1934 évi január hó 8 napján. Dr. Molnár s. k. kir. bíró. A kiadmány hitelűl: PULUGOR kiadó.

Ingatlanforgalom

Horváth Gábor (nős Hatvani Erzsébettel) gyomai lakos vett 960 n. öi kölesfenéki szántót 250 P-ért Szilágyi Sándorné Nagy Máriaától.

Csik Imre és neje Szabó Rozália gyomai lakosok vettek 1 hold 1461 n. öi kölesfenéki szántót Korpos Jánosné Vatai Margit gyomai lakostól 1000 P-ért.

Kiss István és neje Murák Rozália gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Bernstein Gizella gyomai lakostól 8000 P-ért.

Kremmer Irma gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Horváth Erzsébet Cselei Jánosné és társaitól 1000 P-ért.

Édelsbrünnér Sándor és neje P. Szilágyi Juliánna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat özv. Cs. Kovács Sándorné Sági Julianna és társaitól 700 P-ért.

Szerető Sándor és neje Cs. Nagy Róza gyomai lakosok vettek n. öi kölesfenéki szántót Thuri Sándorné Tandi Róza békési lakostól 170 P-ért.

Klein László gyomai lakos vett egy beltelkes lakóház 2/12-ed részét Kerekes Károly gyomai lakostól 3000 P-ért.

T. Kocsis Lajos és neje Garai Erzsébet gyomai lakosok vettek 1 hold 1045 n. öi előhalmi szántót Józsa Sándor gyomai lakostól 600 P-ért.

Kovács Sándor (nős Kovács Terézszel) gyomai lakos vett 1 hold 459 n. öi félhalmi szántót Kiss Lajos (nős Csalah Ilonával) gyomai lakostól 700 P-ért.

Kruchió István (nős Berta Emiliával) gyomai lakos vett 1 hold 275 n. öi kölesfenéki szántót Sebők Jánosné Makcsali Etelkától gyomai lakostól 550 P-ért.

Domokos László és neje Kurilla Erzsébet gyomai lakosok vettek 1252 n. öi pocaszug és holtkörösi szántót Kiss Róza Papp Vazulné gyomai lakostól 400 P-ért.

Csath Sándor és neje Ágoston Teréz gyomai lakosok vettek 381 n. öi kölesfenéki szántót Varga István és neje Dinya Etel gyomai lakosoktól 80 P-ért.

Szabó Bálint (nős Magyar Eszterrel) gyomai lakos vett 411 n. öi és 410 n. öi kölesfenéki szántót Ailer Márton és társa gyomai lakosoktól 260 P-ért.

Iványi Aladár gyomai lakos vett egy ház ingatlant Lampér Pál és nejétől 5101 P-ért.

kk. Hegedüs László endrődi lakos vett 669 n. öi tanya szántót Düber Sándorné Mészáros Mária endrődi lakostól 275 P-ért.

Nádudvary Mihályné Nemetz Adél gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Szebeni Lajos és neje Both Vera gyomai lakosoktól 4850 P-ért.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

ifj. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungaria“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felölős. üzemvesztő: Brückner Mihály.

VASUTI MENETREND 1933. október hó 8-tól.

gyors	gyors	gyors	gyors
5:55	9:00	13:32	17:00
20:50 i Bpest k. p. é			
5:00 10:45 11:45 19:10 19:53			
11:06	11:57	18:07	19:59
2:10 é Gyoma			
i 0:32 6:02 8:52 14:28 17:00 19:11			
6:38	11:14	12:02	18:15
2:35 i Gyoma			
é 0:17 5:52 8:51 14:20 16:59 19:04			
7:31	12:09	12:40	19:10
20:41 3:41 é Békéscsaba			
i 23:15 5:00 8:14 13:26 16:22 18:12			
3:53	12:45	17:30	20:05
i Gyoma			
é 7:24 11:47 16:46 21:56			
4:21	13:13	17:58	20:33
é Dévaványa			
i 6:53 11:16 16:15 21:25			
4:26	13:18	18:03	20:38
é 6:48 11:11 16:10 21:20			
4:57	13:49	18:34	21:10
é Szeghalom			
i 6:15 10:38 15:37 20:42			
4:58	13:50	18:45	21:11
é 6:13 10:37 15:36 20:37			
5:17	14:09	19:04	21:30
é Vésztő			
i 5:53 10:17 15:16 20:17			
7:27	16:00	20:58	
é Békéscsaba			
i 4:05 8:20 13:29 18:24			

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés

20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél

15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és

tévévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Ha mélyre fúránk...

Alföldünk különböző helyein (Hajdusoboszló, Karcag, Debrecen, Szolnok) végzett 1000 méter körüli mély fúrások vizének nemcsak különböző értékes vegyi összetétele, gáz és hélium tartalma, hanem magas hőfoka (60-70 Celsius) is felbecsülhetetlen értéket ad, ha ezt ki is tudjuk használni.

Ha volna nekünk egy ilyen kútunk, ezzel megoldanánk a vízvezeték szükséges kérdését; alapját fektetnénk le a községi csatornázásnak és állandó meleg vízzel tudnánk ellátni a bekapcsolt házakat, amely meleg vízzel télen nemcsak az emberi lakásokat fűthetnénk, hanem állataink istállóját, a sertés- és baromfiólakat is. Így mindig volna téli tojás is. A vízvezető csövek mentén lévő területen üvegházi konyha- és virágkertészetet vezethetnénk be. A vízzel feltöltött földgázzal, vagy ezt villannyá átdolgozva községünk köz- és magánvilágítását láthatnánk el; ezzel főzhetnénk, ezzel hajtathatnánk géperejű üzemünket (malmok, téglagyárak, jéggyár, hűtőház stb. stb.) A gyógyhatású vízzel gyógyfürdőt létesítenénk, amely nemcsak községünk közegészségét szolgálná, hanem a környékbeli községek betegei is idejönnek, pénzt hoznának ide, ezenkívül az a pénz is itthon maradna, amelyet a mi betegekünk visznek most más-hová.

Mindezeket máról—holnapra nem tudjuk megva-

lósítani, egyszer azonban el kell kezdeni.

A mély-fúrású kútra irányozzon elő a község évente legkevesebb 5000 pengőt. Ha már együtt lesz erre a célra valamennyi pénzünk és a gazdasági helyzet is megjavul, a még szükséges összeget kölcsön vesszük. A mostani fúrási árak mellett 100-150 ezer pengő körüli összegből kitelnék a kút fúrása.

A vízvezetékre 100 ezer pengőnyi összeget vehetünk számításba. A házakba való bevezetés már a fogyasztók költsége lenne.

Ezeket a költségeket, esetleg még a gáz- vagy villanytelepi költségeket is, vállalatba adással lehetne biztosítani.

Egy dolog bizonyos: most a község lakosainak évente legkevesebb 100 ezer pengőt kell tüzelőanyagra kiizzadni, amely összeg 5 % kamatnak számítva 2 millió pengő tőkének felel meg. Tehát ha csak a fűtést számítjuk, évente körülbelül 2 millió pengő tőkének megfelelő kamatot fizetünk erre; a meleg víz vezetéki és fűtési berendezése pedig 2 milliónál jóval kevesebbe kerülne.

Vállalatnak is jövedelmező volna egy mély-fúrású kút vizének ilyesféle kihasználása, azonban ez a hasznosítás annyira közjelentőségű, az ebből származó haszon a község, illetőleg a lakosság jövedelmét kell, hogy képezze.

Eljön az idő, amikor minden alföldi községnek mély-fúrású kútja lesz. Ezeket a községeket nem érin-

ti majd sem a román, sem a magyar tűzifa kartell.

És még valamit: hátha a mi fúrásunk tárja majd fel a rég keresett „magyar petróleumot“?

Kiszámíthatatlan lehetőségei kínálkoznak egy szerencsés mély-fúrásnak, amelyre az előzetes terveket

a geológiai és műszaki vélemények alapján készítsük el, az engedélyeket szerezzük be. Mindezeket vagy a község vagy a társadalmi egyesületek által kijelölt lelkes emberek vegyék kézbe és mielőbb valósítsák meg községünkben a mély-fúrást. W.

Az osztrák kancellár pesti látogatása.

Ünnepségekkel, tanácskozásokkal és látogatásokkal telt el két nap.

Dollfuss osztrák kancellár szerdán délben érkezett Budapeszre, honnan csütörtökön éjjel utazott vissza Bécsbe.

A gazdasági egymásra utaltság közjogi kapcsolat nélkül természetszerűleg hívta elő, hogy Magyarország és Ausztria a szoros gazdasági összefogásban baráti érzelmeket is engedjen érvényesülni. Dollfuss kancellár és Gömbös miniszterelnök a szerdán esti rádióbeszédjeikben is hangsúlyozták, hogy ők egyénileg is ba-

rátok, tehát a két ország gazdasági viszonyának kiépítésében a két államférfi barátsága is jelentős tényező, melyet mi azzal húzunk alá: legyen ez a barátság a rideg üzleti-életben az a hőmérséklet szabályozó, mely a kötött üzlet lebonyolításában mindkét félnél állandóan azt a kellemes érzést keltsse, hogy üzletileg is jól jöjünk ki egymással. Így még majd igazán jó sógorok is leszünk egymással önálló vámterülettel és barátsággal.

Kibékült a kormány Oroszországgal.

A kommunista Oroszországgal eleinte diplomáciai divat volt, hogy nem ismerték el és nem kötöttek vele szerződéseket. Nekünk, akik a kommunista izelitőtől talán örökre elrontottuk a gyomrunkat, érthető volt, ha ösztönösen tartózkodtunk a Szovjet barátságától.

Kormányunk magabizásának erő kifejezője, hogy a multra való tekintet nélkül előzetes tárgyalások után helyreállította a diplomáciai viszonyt Oroszországgal. A gazdasági szerződések megköté-

sére hamarosan szintén sor kerül. A részben sikerült balkáni pak-tum egyesekből azt a megállapítást váltotta ki, hogy Törökország belépése a „balkánblokkba“ kormányunk külpolitikai veresége. Vajon az orosz megállapodást győzelemnek merik-e ezek beállítani?

Ez is egyik bizonyossága, hogy kormányunk résen van, tudja mit csinál... és jól csinálja a dolgát még külpolitikai téren is, ahol pedig a lebíráló kételkedők mindent jobban akarnak tudni.

Gyomai Gazdasági Népiskola zárszámadása.

18 kat. hold szántón és 1 kat. hold kertészetén
957,07 pengő jövedelem.

Holdankénti tiszta jövedelem
50 pengő 48 fillér.

A községi iskolaszék számvizsgáló bizottsága átvizsgálta a Gazdasági Népiskola múlt évi számadásait, melyekből kiűnik, hogy az önállóan, a maga tőkéjéből gazdálkodó iskola 18 hold szántó művelésű és 1 hold kerti művelésű földjén terményekből és állatokból 957 pengő 7 fillér jövedelmei éri el, ami holdankénti átlagban

50 pengő 48 fillér

tiszta jövedelemnek felel meg.

Örömmel térünk vissza minden esztendőben ilyenkor a Gazdasági Népiskolánk működésére és így most is a legnagyobb elismerést adjuk *vitéz Pajor Gyula* igazgatónak és *Biró Teréz* szaktanitónőnek, akiknek érdeme, hogy tanköteles gyermekeink lelkiismeretes és eredményes oktatása mellett a rájuk bízott 19 hold területen nemcsak szakszerűen és személtetően gazdálkodnak, hanem jövedelmét is tudnak elérni.

Szerelménk már egyszer átvinni gazdálkodó lakostársaink tudatába, hogy a Gazdasági Népiskola működését ne úgy vegyék, hogy azzal csak bosszantani akarják a község gazdálkodóit, akik legjobb tudásuk szerint folytatják gazdálkodásukat s mégsem tudnak most boldogulni. A Gazdasági Népiskola sem művel csodákat. Ő sem tud mestersegesen esőt csinálni. Az ő talaja is ugyanolyan időjárásnak van kitéve, mint a környékbeli gazdáké.

Semmi más eltérés nincs, minthogy a tudományos kísér-

letek szerint bevált eredményeket felhasználja, kihasználja, hasznosítja — és nem folytat egyoldalú gazdálkodást, hanem mezőgazdasági, konyhakerti és gyümölcsstermeléséből, lojás, tej eladásából szerzi be azt az összeget, mellyel holdanként 50 és fél pengő átlaghasznosíthat ki.

A békéscsabai búza versenyen elért elsőrendű helyezés is dicséretére válik az iskolának.

Az iskola gazdálkodása olyan közel folyik hozzánk, s vitéz Pajor Gyula érinkezésű természete olyan közvetlen, szívesen áll rendelkezésére nemcsak tanítványainak, hanem bárkinek, aki hozzá tanácsért fordul.

Mihelyt arra a belátásra jutnak gazdálkodóink, hogy olyan ember nincs, aki mindent tudna és hogy nem szőgyen a tanulás és ha „divatos” tudnak belőle csinálni, hogy vasárnaponként festékesleg lesélálnak a Révlaposra, szélnéznek a Gazdasági Népiskola gazdaságában, megbírálják a talaj művelést, vetést és gazdasági felszerelést s amit jónak látnak ott, azt a saját gazdálkodásukba is átviszik... akkor megindul a nemes versengés a gazdák és iskola között, melyből mindenkinek csak haszna lehet.

A Gazdasági Népiskola múlt évi számadásaival kapcsolatban felvetett gondolataink jó indulatú szándékkal kívánják gazdáink figyelmét fokozottabban felhívni az iskola működésére.

Kigyulladt a gyulai központi református elemi iskola.

Múlt szombaton éjjel kigyulladt a gyulai központi református iskola. A tűzet esirájában elfojtotta a tűzoltóság. A tűzvizsgálat a tűz okául a kéményre épített gerendák meggyulladását állapította meg.

A tél folyamán nálunk is volt két olyan belső tűz, melynek

oka a szabálytalan építkezés folytán a kéményből a gerendákhöz jutott szikrákból lámadt.

Az új építkezéseknél szigorú ellenőrzéssel, a régi építményeknél utólagos vizsgálatokkal kell elejét venni a rossz, lelkiismeretlen építkezésekből keletkező tűzeseteknek.

Iparosok inségmunkája.

Gyuláról kapjuk a hírt, hogy dr. Márky Barna alispán a rendelkezésére álló összegből a vármegye építő iparosainak (kőműves, ács, asztalos, lakatos) mintegy 22 ezer pengő értékű inségmunkát indít meg a vármegyei épületek kijavításával.

Tudtunkkal a járásunkban lévő vármegyei épületek (főszolgabíróházak, útkaparóházak) jó karban vannak, úgy a járásunk-

beli építőiparosoknak a járás területén nem igen jut munka alkalom, tehát felkérjük járásunk megyebizottsági tagjait, főszolgabíróinkat és előjáróinkat, hássanak oda befolyásukat alispánunknál, hogy járásunk építőiparosai — ha itt hon nem tudnak nekik munkát adni — a megye területén kapjanak inségmunkát, meri nagyon—nagyon rá vannak szorulva a támogatásra.

Betörési kísérlet a Gyoma-Endrődi Hitelszövetkezetenél.

Január 30-án este 6 órakor az Iványiék cselédijánya a Hitelszövetkezet épületében lakó özv. Zolnaynéhoz tejet vitt. Az épület magasabban fekvő széles folyosóján két férfi állott. Egyiknek felgyüri szélű puha kalap, a másiknak „micisapka” volt a fején; mindkettőn hosz-

szú félikabát volt és a hónuk alatt egy-egy irattáskát szorongattak.

A lány a tejet bevitte s mire visszajött, a két férfi már nem volt ott és ő nem is tulajdonított nekik annyi érdeklődést, hogy erről szólj volna akkor mindjárt valakinek.

Mire jó, ha rossz a rádió!

A Hitelszövetkezet szolgálójához ment akkor este 9 órakor Marjai Albert, hogy a rossz rádiót elvigye kipróbálás végett. Mikor a lágas szárazkapubejárón bement, a magasabb folyosó vastag léglaszlopa mellett egy emberfejet látott. Odament, mire a guggoló helyzetben lévő alak felállott, így

mögötte még egy másik férfit látott meg. Marjai az ellenkező oldalon besietett Szabó János szövetkezeti szolgálóhoz, elmondta neki, mit látott. Kísértek mindketten, átkutatni a folyosót és udvart, de már nem találtak ott senkit, mire Marjai elvitte a rádiót, Szabó meg bement a lakásába.

Harmadszor is visszajöttek.

Szabó János nem nyugodott, hanem a holdtölte mellett az ablaknál leste a folyosót. Tíz óra előtt látta, hogy egy alak a folyosón járkal. Azt hitte, a társa már a bankban van, így azt tervezte, ő a Körös felől átugrik a kerítésen és beszél az átellenes csendőrrésre. Amint az 1 méter magas kerítéshez ért, meglepődve látta, hogy az átellenes sarkon áll a két alak. Rájuk kiáltott, mire ők futásnak eredtek és a községháza melléképületei mellett a Körösparton elszaladtak.

Szabó és a községi rendőrök a felihold világossága mel-

lett a hóban megtalálták az udvaron a lábnyomokat, ahol járkáltak a hivallan látogatók.

A rendőrök figyelték is akkor éjjel a községet de nem találtak rájuk.

Az Iványiék cselédijánya által megadoit öltözködésüket Szabó János is megerősítette.

Ugy látszik, a mostanában divatos kasszafurásokból egy fúrást a Hitelszövetkezetenél is ki akartak próbálni, de a rádió elromlása következtében Szabó János éberségén belelört a fúró, mielőtt megkezdhetnék volna a fúrást.

Nyomtatvány rendelést teljes bizalommal a Hungáriában eszközöljön (Gyomán), mert ezzel lapunkat is támogatja!

HIREK

Junker Arthur

Meghalt a csupa-szív ember, a Husnaggyágó, a Gyomai Sport Club és a sokak által szeretett egyszerű, puhtán gondolkozású, segítére mindenkor kész „Franci bácsi”.

Meghalt hirtelen, életében 54 éves korában, vérmérgezés következtében, a halotti szentsegek áttatos felvétele után. Temetése szombaton délután történik a gyászházból. Nyugodjon békében.

Új jegyző. Kovács Sándor földink a szombathelyi jegyzői tanfolyamot jó sikerrel elvégezte és jegyzői oklevelet nyert. Gratulálunk és mielőbbi elhelyezkedést kívánunk.

Bálint Imre miniszteri tanácsos Gyulán korcsolyázás közben elesett és eltörte bokáját.

Móra Ferenc a kiváló író 54 éves korában meghalt Szegeden, ott is temették el.

Az endrődi Keresztény Földmives Egylet február 11-én tartja évi közgyűlését. A tagok érdeklődését külön fokozza azon körülmény, hogy Fekete Pál, az Országos Keresztény Földmives Szövetség főtitkára is megjelenik a gyűlésen. A Közgyűlési d. u. 4 órakor a Mihályi Iskolában tartják.

Ipartestületi közgyűlés. Vasárnap d. u. tartotta az ipartestület választó közgyűlését. A választáson elkövetett szabálytalanságok miatt az ipartestületi biztost a választási megsemmisítette és új közgyűlésre hívják ki a választásokat.

A Nemzeti Egység gyomai új vezetősége.

Gömbös Gyula min. kir. miniszterelnök úr főispán úr. Ömeltősága előterjesztésére a Nemzeti Egység Pártja gyomai elnökevé **Nyisztor Péter** takarékpénztári igazgatót, az kerület titkárává **Madaras Gyula** malomigazgatót nevezte ki. A kinevezés mindazok előtt, akik a kinevezettek magyar érzését és szervező erejét ismerik, általános elégedettséget és közmegnyugvást kellett és a kinevezés nyomán a Nemzeti Egység magaslatos eszméinek Gyomán is erőteljesebb fellendülése várható.

A Vöröskereszt Egylet endrődifőlkja f. hó 2-án műsorral egybekötött nagyszerű fényes táncestélyt rendezett a Kulturház feldiszített nagytermében. Ezen táncestély szokolendród legelegánsabb farsangbálja lenni, amelyen most is éppgy, mint mindig, — nemcsak a helybeli intelligencia velt részét leljes számban, hanem még a szomszédos községekből is számos előkelő vendég érkezett. Az estély nívóját nagyban emelték az intelligencia köréből ezen alkalomtal alakult vegyeskar ének-számái, ezek sikeréért Csennus Mihály apátplebános - karnagyot illeti a dícséret és elismerés.

Megakadályozott öngyilkosság. A Póhalmi uradalomban, szerelmi bánatában felakasztotta magát — nagymennyiségű alkoholt elfogyasztása után

— Botos Gyula 23 éves gazdasági cseléd. Hozzátartozói azonban idejekorán levágták. Mire az orvos megérkezett már vigan aludt.

Hitler legutóbbi beszédét veszi bonckés és kritika alá vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre a Szabadság politikai hetilap legújabb számában. Tombor Jenő ny. ezredes Bethlen debreceni beszédével polemizál és az abban levő tévedésekre világít rá. Julier Ferenc ny. ezredes a porosz hadseregben szolgált magyar huszárokról ír Balla Antal dr. külpolitikai krónikájában az elmúlt hét külpolitikai eseményeit rögzíti le. Vér Andor érdekes riportot ír a távolkeleti magyar francia barátságáról. Áfra Nagy János dr. a föld népe rovatban az aktuális gazdasági kérdésekről közöl cikkeket. Riportok, folytatásos regény és novella teszik teljessé a lapot, amely tíz filléres áron kapható mindegyik újságárusnál.

Fejtámas

ASPIRIN
TABLETTAK

A valódiságért és jó-ságért a Bayer kereszti szavatól, mely minden csomagoláson és tabletán látható.

Gyógyszertárban kapható

Mulatságok.

Február 11-én Gyomán a Levente Egyesület a Hollerban műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot tart. Belépti díj 1 P. és 80 fillér. Az előadás kifünőnek ígérkezik.

Február 11-én az endrődi ipartestület saját helyiségében farsangi bálát rendez. Belépti díj 1 P.

Február 11-én az endrődi műkedvelő ifjuság a Népház mozi termében nagyszabású farsangi estét rendez. Belépti díj 20, 30 és 40 fillér.

Február 12-én az endrődi Kath. Népszövetségi Kisgazdakör az ifjuság közreműködésével saját helyiségében zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj 1 pengő.

Február 13-án az endrődi róm. kath. Szent Imre polgári fiúiskola 571 sz. Szent Alajos cserkészcsapata d. u. 5 órai kezdettel műsoros farsangi ünnepélyt rendez a polgári iskolában. Belépti díj nincs. Önkéntes adományokat kérnek.

ADY halálának évfordulós margójára.

Írta: dr. Csorba Tibor, 1934. I. 29.

Az élet néha csodálatosan kiemel valamit. Néha erőteljesebben húz alá eseményeket, hogy a hárszában élő emberek részére is feltüntesse bizonyos dolgok és események figyelemreméltó voltát. Azt mondjuk ilyen többszörösen kiemelt, kihangsúlyozott esetekben, hogy érdekes. A véletlennek különösen érdekes játékan elcsodálkozunk és talán csak kevésszer mutatunk hajlamot a rendeltetészerűség meglátására? ... Pedig ha kiérezzük az aláhuzottságon keresztül a magasabb intézkedés erejét, akkor megláttuk a dolgok értékét is.

Hát így sokszorosan kiemelt az élet számunkra a napokban is valamit. Valami értékre tett figyelemessé különös módon. Egy magyar értékre és egy világhó-

dolatát magával hozóra. Valakire, aki nagyon a mi fajtánkból valónak tudta magát, mert „példás alakban” a mi orcánkra ütött. Dacos volt a magyarsága és kulturált. Aki Szilvániából, erdők mélyéről jött, hogy „lombosan, virágosan pusztuljon el.” De előbb láttnoki szemével meglátta és elvitathatatlan művészetével mindnyájunk számára megérzékeltette katasztrófa előtt állását fájának. És ADY jóslata beteljesült. ADY művészete és zsenialitása, irodalomtörténeti értéke és nemzeti kincsé lett élete tizenöt esztendő távlatában kibontakozott ködösségéből. A költő 15 éve nyugszik a kerepesi temetőben, lehullt „a porba, amelyből vétegett”. Épen tizenöt éve! És ezt a sokatmondó évfordulót előkészítette az élet. Megrendezte mindnyájunk számára a felfigyelés ünnepét. Néhány nappal ADY halálának évfordulója előtt utána

ment az, aki legtöbbet jelentett életében. Aki volt „a másik asszony.” LÉDA asszony. Most ment utána. Halálával előkészítette az ADY-ra figyelést mindenki számára. Ott feküdt a ravatalon és mi olvastuk. olvastuk a halálát és olvastuk a LÉDA verseket ADY kötetében. Hogyis írta?

„Szemembe nézett s szívéért nyúlt,
Az arcomon még most is érzem:
A bús csodáknak ligetében
Arcomhoz vágta a szívet,
Meleg, beteg, szegény szívet.”

A meleg szív kihűlt. LÉDA asszony ott pihen ADY-val és maga után vitt minket is. Lélekben újra látjuk őket. Látjuk ADY költői nagyságát és szeretnénk világgá kiáltani, hogy volt ADY ENDRÉNK! Hogy ma is van. Ma még inkább van, mint volt. Meri hiszen amikor volt, akkor még nem is kellett... Nem kellett? ... Ugyan kell-e ma igazán?

Az ember azt gondolja, hogy nagyon is! És felsőbb rendelkezést mégsem kaptak az iskolák, hogy szenteljenek ennek a nagyon nagy magyarnak néhány percet, halálának 15-ik évfordulóján. Az ifjuságtól még mindig távol akarják tartani ADY ENDRÉT. Miért kívánnak ilyen lehetetlenséget? És miért nem ismerik el már a leghivatalosabban irodalomtörténetileg? Ha máskor gondoltak illetékes körök évfordulók hivatalos megünnepléséről, miért maradt ki éppen ADYENDRE? Tizenöt év nagy idő. S ha egy lánglelkű és tehetséges költő, akinek igazán sok mondanivalója volt és mindenkor lesz is, nemzetéhez még 15 év alatt sem érkezhét hivatalosan meg az ifjusághoz, akkor mit várhatnak a mában élők és a mának dalolók? Szegény költőink, a ma élők, akiknek látniuk kell, hogy mily hosszú idő telik el, meghallgatásukig! De szomorú a sorsuk. Vagy talán éppen ezért magyar?...

A GYOMAI POLGÁRI ISKOLA most szombaton este tanulóival farsangi előadást tart az Uri Kaszinóban.

Párizsban vér folyt.

A Slaviszky botrány kirobbantotta a becsapott emberek elkésredését, melybe a lesben álló politikusok is belevitték tömegeiket s ma már több halottnál és ezernél több sebesültnél tart az eredmény. A kormány bukását nem is számoljuk.

A francia nép még mindig nem elég becsapott és erős hozzá, hogy a nemzeti irányzatnak adjon nagyobb lezárta, rázza le nyakáról a szűkhátúkkal barátkozó politikát és tisztult franciasággal fogjon össze a többi nemzeti államokkal, hogy végre Európában legalább megbéküljenek a nemzetek.

Az endrődi Honsz

február 4-iki közgyűlésen résztvettek Békéscsabáról dr. Forray Lajos és Róna Károly elnökök, Endrődől Finta Albert főjegyzővel a községi előjáróság és nagyon sokan mások.

Az endrődi Honsz elismerő oklevelei kapott a központi legeredményesebb működéséért.

Gyűlés után kivonultak és megkoszorúzták a Hősök szobrát, este pedig 500 terítékes társas vacsorát tartottak az ipartestületben, hol többek között felszóltak dr. Forray Lajos, Csernus Mihály apátplebános és Róna Károly.

A következők fizettek felül: Finta Albert 3 P., dr. Zeőke Antal 1.80 P., Hirschl Mihály, Stercula Jenő, dr. Timár Sándor, Varju Mihály 1.20 P., Fénákel Lajos 1 P., Csernus Mihály, Ungár Mór 80 fillér.

A vacsora megrendezését, megfőzését és a kiszolgálást Honsz tagok és hozzájárulóik végezték teljes megelégedésre.

A legtragikusabb Trilyk. Az állatok hipnotizálását érdekes fényképekkel illusztrált cikkben leplezi le a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Az érdekesebbnél érdekesebb cikkeken kívül pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, egyfelvonasos szindarabot, folytatásos regényt és közel száz képet közöl. Egy szám ára 20 fillér.

Fájdalomtól megtört szívvel tudaljuk felejthetetlen jó barátunknak, drága, jó munkatársunknak

Junker Arthur Ferenc

úrnak

f. hó 7-én történt gyászos elhunyját. A megboldogult hült tetemét hazahozattuk és f. hó 10-én d. u. 2 órakor a róm. kath. anyaszentegyház szerhartása szerint a gyomai róm. kath. temetőben drága, jó szülei mellé helyeztük örök nyugalomra.

Drága emlékedet kegyelettel őriztük.

A megboldogult lelkiüdvéért az engesztelő szent miseáldozat f. hó 12-én d. e. 8 órakor fog az Egek Urának bemutatni.

Dukesz Testvérek.

A Budapesti Hűsnagyvágó R. T. Igazgatósága, Tisztviselőkara s az egész vállalat mélyen megrendülve tudalja felejthetetlen és önzetlen munkatársaságát s a tisztviselőikar drága, jó barátjának

Junker Arthur Ferenc

úrnak

f. hó 7-én történt tragikus elhunytát. A megboldogult hült tetemét f. hó 10-én szombaton d. u. 2 órakor helyeztük örök nyugalomra a gyomai róm. kath. temetőben drága, jó szülei mellé.

Emléke szívünkben örökké él.

A megboldogult lelkiüdvéért az engesztelő szent miseáldozat f. hó 12-én d. e. 8 órakor fog az Egek Urának bemutatni.

Budapesti Hűsnagyvágó r. t. Igazgatósága és Tisztviselőkara.

A Budapesti Hűsnagyvágó r. t. igazgatósága, tisztviselőkara és munkásai, baráti köre, valamint a Gyomai Sport Club fájó szívvel tudatják, hogy felejthetetlen jó munkatársuk és barátjuk

Junker Arthur Ferenc

életének 54. évében folyó hó 7-én rövid, de nagy szenvedés után váratlanul meghalt.

Kedves barátunk hamvait f. hó 10-én, délután 2 órakor fogjuk a gyászháztól a gyomai róm. kath. temetőbe kísélni és ott az egyház szerhartása szerint drága jó szülei mellé helyezni.

Gyoma, 1954 február hó 8.

Kedves jó barátunk, emlékedet örökké megőrizzük!

Anyakönyvi hírek Született:

Györi Sándor, Vatai Erzsébet, Dávid Ilona.

Házasságot kötöttek:
Cs. Szabó Imre — Nagy A. Eszter.

Meghaltak:

Szebeni Antainé Lada Rebe-ka 71 éves, özv. Fekete Sándorné Csikós Eszter 56 éves.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legoicsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály. Békéscsaba, Horthy Miklós ut 62.

Mérvizsgálás. Február hó 13-án délelőtt 1/4 10 órakor pótl mérvizsgálal lesz Gyomán. akik méneiket meg akarják vizsgáltatni, a köséháza udvarára vezessék fel.

Birkózó verseny. A gyomai és békési levante esapatok között Vasárnap délután 4 órakor a Holler vendéglőben birkózó verseny lesz. Belépti díj 30 és 20 fillér.

Olaszország jelenlős meny-nyiségű búzát kért fölünk, ez kis élénkséget csinál a búza piacon és az árat is emelte.

A Gy. S. C. jelmezes bálja.

(Báli ludósítónktól.)

Régen látott nagyszámu kö-zönség jelent meg a GySC jelmezes táncosbáliján.

Vidékről még egy alkalom-mal sem volt ilyen nagy ér-deklődés, ugyszolván az egész megye községei képviselve voltak: Szeghalom, Mezőbe-rény, Békéscsaba, Orosháza, nagyszámmal Endrőd és még sok más helyektől.

Huszonhárom szebbnél-szebb jelmezes vonult fel éjfélkor, hogy a nagy közönség bírál-ni és szavazni tudjon. A kö-vetkező jelmezesek neveit si-került feljegyezni:

**Gy. S. C. jelmez bálon megje-
lent jelmezesek.**

Bódi Rózsi aratólány, Drezman Maca elida reklám, Horváth Ica cigány asszony, Fagyas Mária török leány, Cs. Nagy Juci cov-boly, Köszegi Terész Mátyás diák, Fekete Gézané várkisasszony, Sik-lódi Irma virágáros lány, Simon Ica Szivkirálynő. (Mezőtur.) Sepsi Mária Miki egér. (Mezőtur.) Gar-gya Zsófia Rokokó. (Szeghalom.) Vargáné Német Irén vadász, Wallner Zsuzsi pattogatott ku-ktorica, Wanblick Judit cigánylány (Szeghalom,) Kató Gábor, Kiss Zsigmond, Tóth P László 21-es kártya, Domokos Albert Sziriusz, Batári István halál, Biró Sándor halál (Mezőtur,) Tolnai Sándor skót, Zsombok Rózsi skót leány, András Magda holland leány, Szivós Ilonka orosz, Imre Ferenc hirdetés.

Díjat nyertek:

1-ső díj Horváth Ica, 2-ik díj Gargya Zsófia, 3-ik díj Sepsi Mária, 4-ik díj Fekete Gézané, 5-ik díj Wanblick Judit, 6-ik díj Bódi Rózsi, 7-ik díj Drezman Ica, 8-ik díj Simon Ica. Férfiak: 1-ső díj Kiss Zsigmond, Kató Gábor, Tóth P. László, 2-ik díj Domo-kos Albert, 3-ik díj Batári István, 4-ik díj Biró Sándor.

Országszerte legelőnyösebben ismert

LIPTÓI

módon készült

Friss tavaszi csemege juhtúró.
Hegyaljai csemege juhtúró.
Morzsás juhtúró (tésztára)
és erős ízű keserűtúrót

a létező legjobb minőségben szállít

**Felvidéki tejtermékipar
Sátoraljaujhely**

Postafiók 23.
Bevezetett
helyi ügynököket felveszünk.

**1-27 és itt van a tavasz. Hozassa rendbe
kerékpárját Lach és Kun-nál.**

Egyszerű ének

az örök tantárgyak iskolájáról.*

Írta: Gyökössy Endre.

Félve nyitom szívem e dalra.
Hátha nem érti, aki hallja?
Hátha kinevet az Ifjú-Ma
S rám csúfolódó nyelvét nyújtja?
Pedig hiába: így kell mondanom,
Nem játszhatom más-húru dallamon,
Nem kísérhetem a Századon át
Más énekkel az ősi iskolát.

Örök tantárgyak tanítója,
Ki a diákot megcsókolja;
Ijesztő vaskalapot nem tűr,
Majd kicsattan a Szeretettül.
Őle ölelő, magyarhú tanya,
A távol-anya helyett az anya;
Körötte s benne az Élet pezsgő,
A boldogan tanuló gyerekek!

A szépségre esküsznek hittél,
A rút ruháját nem veszik fel,
A sár-sár és a harmat-harmat,
A károgást nem fújják dálnak.
Nem kérdik, hogy a Ma még fekete
Holnap már tisztafehér lehet-e?
Örök tantárgy, hogy mindig szép a Szép
S mocskos lesz, aki a mocskosba lép.

A jószág foglya a sok gyermek,
Velé fekszenek, vele kelnek,
Riasztó estém a Rossz s ha néha
Elcsipi őket: egy se préda,
A síró-rívó tántorgás után
Mind visszatér a Jóság kapuján,
Szeretet várja már a küszöbön,
Mert örök tantárgy: a Jóság öröm!

A Becsület ifjú lovagja
Minden diák, ki el nem adja
A léha-rinyó becstelenség
Ős ördögének lelkét-testét.
Nem ront irigyen soha senkire,
Vidáman tiszta keze és szive.
Szegénységében kísértése nincs...
Örök tantárgy: Becsület, a Kincs.

Alig ember s a hűség hőse,
Ezt a hazát nem hagyja ő se!
Ha halni kell: már hívni nem kell,
Megy, száguld az első sereggel.
Férfivá nő a lobogó alatt,
Gyerek-kuckóban csak a körös marad,
Mert örök tantárgy: mindig szent a [kard,
Ha török-tépik a vitéz magyart.

Az Imádság szívéből zeng fel,
Igy ölelkezik az Istennel.
Tiszta szájáról tiszta ének
Repül egyenesen az égnek
S a nagy-templom is feli van vele.
Mert a buzgóság lelki kenyere
S örök tantárgy: ki támad ellenünk,
Mikor erős vár a mi Istennünk?

Kihull belőled latin, számtan...
De él minden öreg diákban
Az örök tantárgyak hű lelke,
Mely életed fölépítette,
A Szépség, Jóság, Hazaszeretet
Becsülettel szorítja kezdet,
Imádsággal az Istenhez emel
S tanáraidat nem felejtet el.

Félve szállt ki a dal szíveimből,
Érzem: értő szívekbe zendült,
Minden melege Szarvast áldja,
Hogy virágozzék iskolája!
Hiába: csak így kellett mondanom,
Nem játszhattam más húru dallamon.
A száz esztendő iskola falát
Más énekkel nem karolhatom át!...

*A Sz. Ö. Sz. január 6-iki, a szarvasi Váda Péter gimnázium Szarvasra hozatalának 100-ik évfordulóján rendezett összejövetelén előadta a szerző.

Jön a benzinadó.

A pénzügyi kormány április 1-én életbe lépteti az új autódót, mégpedig olyan formában, hogy megszünteti az autó hengerűrtalma után megállapított adót és helyette életbe lépteti a benzinadót.

Ezek szerint április 1-től a benzin literje 7 fillérrel megrágul, de nem lesz autódó.

Baltazár Dezső püspök és Vásáry József felsőházi tag agrárpártot alakítottak.

Husz évre szóló közmunkát jelentettek be Németországban. Ha ezeket a munkákat sikeresen befejezik, Németországnak nem lesz többé szüksége külföldi behozatalra és a bíródalom évente legalább 2 milliárd márkát takarít meg.

Franciaország 440 vagon dohányt vásárolt tőlünk.

Bíróválasztás Szedresen. Dombóvárról jelentik: Szedres községben most folyt le az előjárósági választás. Községi bírónak Fiáth Tibor báró földbirtokost, a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület elnökét választották meg.

A vagyonszámbavétel februári ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszámbavételére február 1-én megállapította az árakat. A mezőgazdasági ingatlanok vagyonszámbavételére február 1-én megállapította az árakat. A mezőgazdasági ingatlanok vagyonszámbavételére február 1-én megállapította az árakat.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításra 50%-os vasúti kedvezményt adnak. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március 16-tól 26-ig, a visszautazásra március 22-től április 1-ig bezáróan érvényes.

Az egészség és fiatalság titka. Van egy csodaszer, amelylyel megőrizhetjük egészségünket, és fiatalságunkat és ez a nevetés. A nevetés gyógyító erő. Egyes orvosok szerint a vérkeringést meggyorsítja, az emésztést megkönnyíti, az idegeket megnyugtatja és a máj működését kedvezően befolyásolja. Tehát nevéssünk minél többet! Tolnai Világlapja. minden száma pompás orvosi cikket közöl és az 52 oldalas lap egy száma mindössze 20 fillér.

A gyulai Államépítészeti hivatal február 15-iki határidővel versenytárgyatást hirdet a f. évben a megyei állami utakra szükséges fenntartási és hengerlési anyagok kiszállítására. A kiírás és feltételek szerkesztőségünkben megtekinthetők.

Általában az autódónak ez a formája bizonyos megnyugvást keltett a szakmában és az autótulajdonosok körében, mert az autódónak ez lehet az egyetlen igazságos megvalósítása. A benzin árán keresztül való adófizetés ugyanis azt jelenti, hogy a jövőben minden autótulajdonos csak a kocsijának használata arányában fizeti az adót.

101-es Emlékek. A volt 101-es gyalog ezred „Bajtársi Köre” 101-es Emlékek cím alatt röpiratot ad ki Machalek Pál szerkesztésében. A röpirat célja a volt 101-eseket a katonai emlékeikkel összetartani.

A Békéscsabai Kisgazda Egyesületnek 689 tagja van.

Vidám írárok.

A kórházban a reggeli vizitnél azt mondja a tanár az egyik betegnek;

— Úgy látom, már könnyebben köhög!

— Igen, tanár ur, mert egész éjjel gyakoroltam magamat.

A bíró kérdezi a vádlottól:
— Arcul ütötte ön a panaszoszt?

— Igen bíró úr!

— Hányszor?

— Egyszer bíró úr.

— Panaszos azt állítja, hogy hatszor vágta arcul.

— Tekintetes bíró úr! Én a panaszoszt csak egyszer vágtam pofon, de ezt — tekintve gyenge fizikumát — hat részletben adtam neki.

A beteg kérdezi az orvost:
— Doktor úr, a vakbél teljesen felesleges?

— Betegnek igen, de az orvosnak nem — felelte a doktor.

Nagymagyarországon 1913-ban 6885 postahely volt, 1932-ben Csonka-Magyarországon 2764 postahely volt. A mostaniakból 121 kincstári, 1715 postamesteri, 548 posta ügynökség, 380 tisztii és altisztii mozgóposta, tanyai gyűjtőhely, levélfelvétellel megbirozott vasúti állomás.

Husvétkor Kultuvonat indul Békéscsabáról Budapestre, ha február 14-ig megfelelő számu utas jelentkezik. A menetdíj oda-vissza 6:24 P. A vonat előreláthatólag úgy közlekedik, hogy az utasok husvét mindkét napját Pesten tölthetik. Jelentkezni a Menetjegyiroda békéscsabai fiókjánál lehet.

FELHÍVÁS AZ ÁLLÁSTALAN DIPLOMÁSOK NYILVÁNTARTÁSA CÉLJÁBÓL.

A diplomás ifjuság elhelyezésének elősegítése céljából alakult Állástalan Diplomások Országos Bizottsága (ÁDOB.) amely dr. Illés József egyetemi tanár, országgyűlési képviselő elnöki és jóformán valamennyi pártot magában foglaló országgyűlési képviselői bizottság vezetése alatt immár mintegy 2 esztendeje munkálkodik, a m. kir. kormány által egyedül illetékesnek elismert azon politikamentes társadalmi szerv, amelyen keresztül az állástalan diplomások jelentkezése, nyilvántartása és ügykezelése történik. Abban az országos akcióban, amelyet a közelmúltban a diplomás ifjuság elhelyezkedése érdekében a m. kir. kultuszminiszter ur indított meg, állástalan diplomások érdekeit az előbb említett Bizottság képviseli. Miután pedig ezen akció keretén belül csakis az juthat alkalmazási lehetőséghez, aki az ÁDOB. nyilvántartásaiban szerepel, ezért az ÁDOB.

e helyről is felhívással fordul az állástalan diplomásokhoz, hogy — tekintet nélkül arra hogy ennek előtte akár már magánál az ÁDOB.-nál, vagy annak egyes szakosztályainál, akár bárhol másutt nyilvántartásra jelentkeztek, — az új egységes eljárás céljából, személyi adataikkal, az országos nyilvántartás részére legkésőbb március hó 1-ig jelentkezzenek. Állástalan diplomásnak számít

mindazon alkalmazás nélküli magyar honpolgár férfi és nő, aki magyar egyetemen, vagy főiskolán szerzett, avagy külföldről nosztrifikált hasonló rangú oklevéllel rendelkezik. (Pl. orvos, mérnök, jogász, közgazdász, gazda, tanár stb.) Aki nem bír főiskolai képesítéshez kötött oklevéllel, mint pl. tanító, jegyző, technológus, felsőkereskedelmi iskola stb. ebbe a fogalom jelölésbe még nem sorolható be. Az általános jelentkezés a következő módon történik:

1. A fővárosban lakó állástalan az ÁDOB helyiségeiben (Budapest, Országháza, Árkádsor) naponta délután 9-2 és délután 4-6. személyesen jelentkezhetnek, lehetőleg okmányikkal együtt. Akik okmányikat bárminő oknál fogva egyidejűleg magukkal hozni nem képesek, azok adataik hitelesességét a fent jelölt határidőn belül igazolni tartoznak.

2. A vidéken lakók közöljék nevüket és pontos lakcímüket levelező lapra az ÁDOB-ban, hogy onnan postán 2 db. kérdőívet kaphassanak, amelyek kitöltve visszaküldendők az ÁDOB. címére. Okmányok mellékelése ezuttal felesleges, az adatok helyessége helyileg fog igazoltni. Természetes, hogy helytelen adatszolgáltatás következményei az illető jelentkezőt sújtják.

Az ÁDOB ezuton is hazafias köszönetét fejezi ki a magyar sajtónak, hogy hasábjait úgy, mint eddig is, önzetlenül rendelkezésére bocsátotta a nemes cél érdekében.

NYOMTATVÁNY

szükséglet beszerzése előtt kérjen ajánlatot a Hungária Könyvnyomdától

Irányított lenmagtermelés.

Megkezdődnek a szerződéskötések a német export és a belföldi lenmag 1934. évi termeltetésére.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közli, hogy:

2500 waggon 1934. évi termelésű magyar lenmag Németországba való exportjára nézve sikerült végleges szerződést kötni, miután az Ipari Növénytermelés Irányító Bizottság által gazdaérdekekből felállított kivánságok egy részének teljesítésére sikerült rábírnai a németeket.

A lebonyolítás keresztülvitelére magyar részről a Kormány intenciói szerint a Lentermelő Szövetkezet és a „Futura” létesített megfelelő szervezet, amelynek a címe „**Olajmag-értékesítő Szövetkezet mint az OKH. tagja.**” Ez a szerv folyó évi február hó 15-éig ideiglenesen a Lentermelő Szövetkezet helyiségében (Budapest V. Gróf Tisza István u. 1. II. 5.) míg ettől kezdve véglegesen a „Futura” székházában (Budapest Gróf Tisza István u. 6.) alatt fogja kifejteni tevékenységét.

Az Olajmagértékesítő Szövetkezet nemcsak a Németországba exportálandó 2500 waggon lenmagra, hanem a magyar olajgyárak belföldi szükségletét képező kb. 600 waggonra is egymaga köti meg a termelési szerződéseket, úgy, hogy a belföldi olajgyárak a termelő gazdákkal ez évben külön szerződéseket nem fognak kötni. Az Olajmagértékesítő Szövetkezet úgy a külföldi, mint a belföldi lenmagra nézve egységes termelési szerződéseket köt és pedig azért, mert a német exportra való lenmag termeltetés világpiaci ár alapján 45—50 % felár mellett történik, viszont a belföldi növényolajgyárak Budapestre szállítva q-ként 26 pengő áron veszik meg a 600 waggon lenmagot. Így nem lett volna igazságos és méltányos, hogy a belföldi szükségletre való termeltetés a belföldi termelők részére esetlegesen előnyöket biztosítson.

A lenmagtermelésben résztvenni kívánó egész magyar gazdaközönség érdekében tehát úgy kellett intézkedni, hogy a külföldi szükséglet világpiaci áron és a belföldi szükséglet fix áron való termelési szerződéseit együvé kellett vonni, hogy így ebből a két tényezőből egy jobb átlagár jöjjön ki különbség nélkül mindegyik szerződött lenmagtermelő számára.

Az ideai lenmagtermelési szerződés tartalmazni fogja egyrészt a németekkel, másrészt a belföldi olajgyárakkal a Szövetkezet által kötött megállapodásokat szó szerinti szövegben, úgy, hogy minden lenmagot termelni óhajtó gazda kimerítő és hű tájékoztatást fog kapni arról, hogy a termelési szerződésből mily jogok illetik meg őt és milyen kötelezettségek terhelik.

Az átvételi árat a felajánlott lenmagnak német részről történő elfogadása napján a hamburgi és rotterdami tőzsdei jegyzések átlagaképezi, mint világpiaci ár, amelyhez valuta előny címén 45—50 % felár jár. Minden lenmag eladás cíj Hamburg alapon történik, vagyis az árut a magyar eladó fél köteles magyar folyami hajón Brailáig leszállítani, ott tengeri hajóra átrakni és a német vevő rendelkezéséhez ké-

dest elszállítani az árut Hamburgba, Rotterdamba, vagy Antwerpenbe.

A belföldi olajgyárak szerződés értelmében 600 waggon lenmagot, q-ként 20 pengő fix árért vesznek át ab Budapest.

A termeltetési megállapodás lényege szerint tehát az Olajmagértékesítő Szövetkezet és a gazda között azon az alapon köttetik, hogy a Szövetkezet átveszi a gazdától értékesítésre az 1934. évi termésű lenmagját és kötelezettséget vállal arra, hogy ezt a lenmagtermést úgy a külföldi, mint a belföldi megállapodásban foglaltak szerint és azok által megadott keretek közt értékesíti. Minden előnyt, amely ezen értékesítésből adódik az Olajmagértékesítő Szövetkezet teljese egészében átengedi a gazdának, úgy, hogy a termelő gazda tisztán megkapja azt az egész összeget, amely mint átlagár a külföldi és belföldi értékesítés alapján adódni fog, viszont a Szövetkezetnek a lebonyolítás körüli közreműködéséért a kiutalás alá kerülő nettó összegből 2 % közvetítői jutalékot fizet.

A vetőmag kérdésében biztosítva lett, hogy elegendő vetőmag álljon az ország rendelkezésére. Az Olajmagértékesítő Szövetkezet igyekszik befolyást gyakorolni a vetőmag árának megállapítására oly irányban, hogy az a tényleges költségek figyelembe vétele alapján határozassék meg. Erre nézve most vannak folyamatban a tárgyalások és a legközelebbi napokban remélhetőleg megállapítást fog nyerni az olajlen vetőmag készpénzbeli ára, valamint azon százalékos többlet, amellyel az, aki esetleg hitelezni fog vetőmagot, a hitelezett vevő lenmagot visszaigényelheti. Értesítésünk szerint a Futuránál (Budapest V. Gróf Tisza István u. 6.) lesz a vetőmag beszereshető.

Mindazon jelentkezések, amelyek idáig az 1934. évre való szerződéses lenmag termelésére nézve akár a Lentermelő Szövetkezetnél, a Külkereskedelmi Hivatalnál, Futuránál, vagy az egyes mezőgazdasági kamaráknál történtek, mind áttétettek a gazdákkal lenmag termeltetésre egyedül és kizárólag szerződni hivatott szervhez: az Olajmagértékesítő Szövetkezethez. A Szövetkezet a jelentkezések sorrendjében még február hó 10-ike táján elküldi a szerződési űrlapokat a jelentkezettek címére.

Bárki, aki lenmagot kíván termelni, forduljon közvetlenül írásban az Olajmagértékesítő Szövetkezethez, amely a jelentkezést beérkezte után a szükséges szerződési űrlapokat az illető címére minden további nélkül megküldi.

Saroküzlet

nagyforgalmu helyen, berendezéssel, amelybe csak az árut kell elhelyezni, kézraktárral és pincével ellátva április 1-re kiadó Gyomán Horthy Miklós ut 51 szám alatt. Bővebbet Schusztak Sándor tanítónál.

Tíz év óta januárban nem volt olyan hideg, mint az idén.

„Aki jósol, az figyel” s e megfigyelések során sok értékes tapasztalatot szerez, mely után tényleg jóslásokba bocsátkozik, de mert az időjárás szélszélyes, egyben tartozkodó is lesz s csak utólag hagyja jóvá, amit előre megjósolt.

Régi megfigyelések január hóról:

„Ha Piroska napján fagy
Negyven napig el nem hagy”

Ezen a napon —6 reggeli fagy után a hőmérő egész nap 0°-on állt.

„Ha csurog Vince
Telik a pince”

ezen a napon —5 reggel fagy után nappal —2° mellett nagyon keveset csurgot az eresz.

Pál fordulás, a medve meséjével szintén e hóra esik s a nap sem süttöt ki.

A régi gazdák és pásztorok az észleletekből következtettek egyes évszakok időjárására, természetesen nem tudományos alapon, de ezek a mondásaik még a mai nap is szájról-szájra, nemzedékről-nemzedékre járnak a nép nyelvén.

Mindenesetre érdekes az időjárás szélszélyessége s a

természet erőinek mérkőzése.

Ezzel az ember még nem tudott megbirkózni s még nem kerithette hatalmába úgy, mint sok másit.

Mint előre látható volt a decemberi nagy hideg után csak mérsékeltbb időjárás következhet — mint mondani szokták: kitombolta magát.

Január hóban mérsékelt, egyenletes hideg, végig köddel, csupán a hó közepén vált az időjárás egy tengeri meleg ciklon hatása alatt viharossá, mely néhány napi enykülést hozot, de a viharos zóna alföldünkig nem jutott el.

A hó végén, bár megindult a havazás, a viharok benünket bizonyos légköri elfordások folytán eddig elkerültek — csapadék e hóban alig számbevehető mennyiségű volt.

Január hónapban a legalacsonyabb hőmérséklet

reggel: 13-án —15°
délben: — 5°

Legmagassabb hőmérséklet
reggel: 19—20 án 0°
délben: 8—20-án + 8°

Tíz év óta januárba nem volt olyan hideg, mint 15-án reggel.
Tallér Ferenc.

OLCSÓBB A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szótküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatuk és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Hirdessen lapunkban!

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztőse ad.

KIADÓ

1934. szeptember 29-től
**Pusztapón (Szolnok m.)
kb. 388 mhold.**

Tőkeerőst tájékoztat

Bátky Gyula

Budapest, József utca 3.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felölés üzemvezető: Brückner Miklós.

VASUTI MENETREND 1933. október hó 8-tól.

gyors	gyors	gyors	gyors
5:55	9:00	13:32	17:00
20:50 i Bpest k. p. é 5:00 10:45 11:45 19:10 19:53			
11:06	11:57	18:07	19:59
2:10 é Gyoma i 0:32 6:02 8:52 14:28 17:00 19:11			
6:38	11:14	12:02	18:15
2:35 i Gyoma é 0:17 5:52 8:51 14:20 16:59 19:04			
7:31	12:09	12:40	19:10
20:41 3:41 é Békéscsaba i 23:15 5:00 8:14 13:26 16:22 18:12			
3:53	12:45	17:30	20:05
i Gyoma é 7:24 11:47 16:46 21:56			
4:21	13:13	17:58	20:33
é Dévaványa i 6:53 11:16 16:15 21:25			
4:26	13:18	18:03	20:38
i 6:48 11:11 16:10 21:20			
4:57	13:49	18:34	21:10
é Szeghalom i 6:15 10:38 15:37 20:42			
4:58	13:50	18:45	21:11
i Vésztő é 6:13 10:37 15:36 20:37			
5:17	14:09	19:04	21:30
é Békéscsaba i 5:53 10:17 15:16 20:17			
7:27	16:00	20:42	
é Békéscsaba i 4:05 8:28 13:28 18:30			

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.30 P, Fél évre 2.60 P, Egész évre 5.20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Közvélemény.

E cikket a Gyomai Újság 1931 évi február 21-iki számában ugyancsak vezető helyen hozta. Aktuálisnak tartjuk most ismét leközölni, amikor a polgári iskola tornaterméről határozott legutóbb a községi képviselőtestület; amikor az iskola nagyközönségű ünnepélye volt; amikor még mindig nincs községünkben egy megfelelő nagyságú előadóterem; amikor a polgári iskola igazgatója személyében van egy agilis szakemberünk, ki a feladatok testgyakorlását szakszerűen tudná vezetni.

A Duna-Tisza csatorna eszméjével kapcsolatban a szolnoki Tisza Kongresszuson gróf Klebelsberg közoktatásügyi miniszter beszédében a következőket is mondotta: „... De ennek a munkának a megindítására két tényezőre van szükség. Az egyik az anyagi tényező, a másik a közvélemény megfelelő kimunkálása”.

A községünk egyik hiányzó szükségletének megvalósítására szeretném a közvéleményt kimunkálni, hátha ezzel a szükséges másik tényezőt, a pénzt is megszereshetnénk valahogyan.

Nincs a községünkben egy alkalmas helyiség, hogy akár egy iskolai ünnepélyt, akár egy kultur előadást tartsunk.

A népművelési előadásaink már olyan népszerűek, ha az azokon résztvevőknek egy kis ülőhelyi kényelmességet tudnánk nyújtani, négy-öt száz hallgató igencsak akadna mindig. Az iskoláink is megrendeznék évente a maguk iskolai előadásait a tanulók hasznára és a szülők öröme.

Rendes és műkedvelő színelőadásokat is több eredménnyel lehetne tartani.

Vagyis: községi kultur-

munkát csak megfelelő előadóterem segítségével lehet végezni.

Sem az iskoláinkban, sem a levéltárakban, sem a társadalmi- és sport életünkben nem tud egy rendszeres testgyakorlási élet kifejlődni, mert nincs egy

megfelelő terem, ahol tornászni lehetne.

Munkáljuk ki a „közvéleményt”, hogy a polgári iskola tornatermét minél előbb építsük meg úgy, hogy az tornaterem, előadóterem és oktatóelőadásokra alkalmas vetítőhelyiség is legyen.

A Gyomai és Endrődi Nemzeti Egység Pártja

folyó hó 20-án, kedden délelőtt 11 órakor Gyomán a község háza nagytermében és délután 2 órakor Endrődön ugyancsak a község háza nagytermében tart nagygyűlést, mely gyűlésekre Gyoma és Endrőd közönségét meghívja az elnökség.

Fő előadó gyergyószentmiklósi Köllő Gábor központi vármegyei lítkár.

Törvény készül a városok és községek szabályozásáról.

Két éven belül kell elkészíteni az általános szabályozási tervet.

A kereskedelemügyi miniszter törvénytervezetet készített, mellyel a községek szabályozásának kérdését, a parcellázásokat és építési rendszert kívánja szabályozni.

A törvény életbelépésétől számított két éven belül tartoznak a községek elkészíteni az egész területükre szóló általános szabályozási tervet a belterületekre, valamint az előreláthatólag öt éven belül beépítésre kerülő többi területeik részletes szabályozására vonatkozólag.

A tervek készítésénél figyelemmel kell lenni a község területeinek földtani, vízrajzi és éghajlati viszonyaira, a lakás-szükségleteire, a közegészségügy, a tűzbiztonság, az ipari termelés, az őstermelés, valamint a közforgalom kövele-

ményeire, műemlékeinek történelmi becsü. helyeire, természeti kincseire, a tájék szépségére és sajátosságának megóvására, a községnek és a szomszédos helyiségeknek várható fejlődésére és ezekkel már meglévő vagy várható kapcsolataikra. A szabályozási tervek készítésénél ki kell jelölni azokat a területeket, amelyek közterek, játszóterek létesítésére, továbbá templomok és iskolák emelésének céljaira alkalmasak, gondoskodni kell arról, hogy a fennforgó vagy várható lakásszükséglet kielégítése érdekében házhelyek céljaira

új utcák tervezésével megfelelő telektömbök és területek jelöltessenek ki és hogy a közegészségügy követelményeinek meg nem felelő

beépített területeknek egészségesebbé tétele érdekében szükséges létesítmények tervei is kidolgoztassanak.

A szabályozás végrehajtásához szükséges területeket a községek

eltilthatják olyan építkezéseknek, átalakításoknak a végzésétől, amelyek a szabályozás végrehajtását megnehezítenék vagy költéseit fokoznák.

Ezt a körülményt a kérdéses ingatlan tulajdonosaival közölni kell és a tilalom a közlés napjával lép életbe.

Továbbiakban a törvénytervezet a parcellázásokkal és büntető rendelkezésekkel foglalkozik.

Mennyiben érinti ez Gyomát és Endrődöt?

Az új építkezések már évtizedek óta a községi szabályozási tervek szerint történnek. Tehát ez rendben volna. Feltűnően szembeötlő és közforgalmi szempontból egy pár régi épület kifogásolható Gyomán (Kherudl—Horváth ház a Kossuth Lajos és Hősök emléktűze torkolatánál, Góth ház a gróf Tisza István úton), rendezésre vár még a Horváth Miklós út betorkolása a piacra. Egyes helyeken a villanyvezeték tartó oszlopok elhelyezését is rendezni kell, valamint a villanyt át kell vezetni a vasút feletti Beszenszegré.

A vasúton túl a Szik és Újkertek területét be kell osztani későbbi beépítésre,

mert Gyoma és Endrőd között csak ez a rész még beépítetlen. Ennél a beosztásnál kell beiktatni azt a széles összekötő utat, mely Gyoma Kossuth Lajos utcát a Klein vendéglő előtt a vásártéren a vasúti híd magasságára fel emelt pályaudvar alatt egyenes vonalban köti majd össze Endrőddel, a széles Selyem utcával, mert a mostani gyoma—endrődi út a két község szélén halad, egyúttal kerülő is. Remélem, mire ez így kiépül, Gyoma és Endrőd nagyköz-

ségek már Gyomaendrőd várossá egyesülnek.

Sem Gyomának, sem Endrődnek a piac- és vásártereket kivéve nincs számottevő terület,

tehát ezen a beépítetlen részen kell a jövő fejlődésünkhöz szükséges teret is kijelölni.

Ezen a területen, az egyesült két község központjában kell megfelelő térről gondoskodni, mely a közös piac lesz és ahol az új városházát építjük fel és más szükséges középítményeinket. Sűrű autóbuszjáratokkal — legfeljebb 20 fillér viteldíjjal — Gyoma külső szélétől Endrőd külső széléig lehessen menni, ezt figyelembe véve kell az úthálózatot kiépíteni.

A közös vágóhidat is ezen a területen építsük fel.

Ezekon felül:

További betonjárdák építése. A mellék-utcákban kocsiközlekedésre szalagutak építése. Lehetőleg mélyfúrású kúttal vízfvezeték és közfürdők létesítése; föld alá sülyesztett víztároló medencék építése tűzvédelmi rendeltetéssel. Községi csatornahálózat építése, egyben a csapadékvíz elvezetése. A terrek és földutak parkirozási tervzetelét is el kell készíteni és még sok-sok szükségletet és lehetőséget kell figyelembe venni és feltárni, melyek feltétlenül szükségesek, hogy községünk jövő fejlődése ne öletszerűen,

hanem levszerűen történjék.

Sok községben, városban már szép eredményeket értek el a „községfejlesztő” és „köz-

ségszépítő” alakulatok, melyek hivatalos embereken kívül a községük szociális és fejlesztési akaró emberekből állanak.

Ipartestületi választás.

Az ipartestület február hó 11-én, vasárnap délután 2 órakor tartotta rendes évi választóközgyűlését. A közgyűlésen megjelent dr. Pálka Pál közszolgabíró is.

Az elnöki tisztségre Oláh Lajos, Beinschróth Márton és Szendrei Ferenc jelöltek. Megválasztották Oláh Lajost 26 szavazattal.

Az alelnöki tisztségre Mészáros Lajos 30 szavazattal, pénztárnoknak Szerető Dániel 45 szavazattal, gondnoknak Payer Imre 39 szavazattal, könyvtárnoknak Zöld Dániel 38 szavazattal, számvizsgálóknak Podani János 30, Urbanosek Ádám 25, Karsay Lajos 23 szavazattal. Előjáróságilagoknak Dancsó Árpád 33,

Kocsis Imre 29, Beinschróth Márton 28, Molnár Imre 25, Cselei János 26, Bartolf Mihály 24, Diószegi Dániel 25, Kiss Gábor 22, Megyeri István 21, Szilágyi Péter 21, Podani Mihály 21, Tári Albert 20 szavazattal. Pótlagoknak Szabó Imre, Nagy Lajos, Kolón Antal és Pap Mihályt 19—19 szavazattal választották meg.

Az új Ipartörvény alapján megválasztották az iparos-szék elnökévé Szabó Albertet és tagjaiul Szendrei Ferenc, Szász Antal és Sebess Jánost.

Elhatározták még, hogy az ügyészi állást nem töltik be, hanem esetről-esetre adnak megbízást.

A választás a legnagyobb rendben folyt le és este 7 órakor ért véget.

Dr. Papp Jenő előadása a „Köztisztaság”-ról

Dr. Papp Jenő dévaványai községi orvos február 9-én este tartotta meg negyedik közegészségügyi előadását Dévaványán a Munkásönképzőkörben. Ezuttal a köztisztaságról beszélt.

Bevezetesként elmondotta, hogy a falun a közegészségügy csaknem egyenlő a köztisztaságra való törekvéssel. A tömeg egészségkultúrája a köztisztaság jelentőségének felismerésével kezdődik,

mert öntudatosan csak így tud fellépni, a közegészségügyi hatóság munkáját, csak így tudja támogatni az egészséget fenyegető betegségekkel szemben. A ma emberének önérdeke azonos a közérdekkel. Mindenkinek át kell hatva lenni attól a társadalmi szellemtől, hogy egy község utcáinak, közttereinek, épületeinek, nyilvános helyiségeinek tisztasága minden esetben visszatükrözi a lakosság civilizációjának a fokát. Ezuttal sorra vette a lakások, utcák, köztterek, piacok, nyilvános helyiségek, közutak, ipartelepkeköztisztasági követelményeinek tárgyalását. Majd ismertette a falaj egészségtanát. Ennek a falajnak a szemétdombok, a pöcegödörök a valóságos tályogjai, melyek a községben már megfertőzték az ástott kuliakat úgy, hogy rövidesen az állatok itatására sem lesznek használhatók. Vízvezetékkel lenne a falura is, de ettől nagyon messze vagyunk, mert hisz felületi vizeket lecsapoló csatornák sem felelnek meg a közegészségügyi követelményeknek. Az árnyékszékrendszerek is tökéletlenek, valósággal a hastífuszt terjesztő legyek melegágyai.

A portalanítás kérdése is csak a bölcsőjében ring falun. A háziszemetek és szennyvizek ártalmatlanná tétele is sok kívánnivalót hagy maga után. A fürdővel is sok baj van, mert sem szabadtéri, sem tisztasági melegfürdővel nem rendelkezik a község.

Az államhatalom, mint a közegészségügy legfőbb öre, mindent

Harc az életért.

Az élet nagy vásárijában a mai kor emberei tülekedve, rohanva, semmit nem adva a tisztességes, becsületos uton való haladásra, igyekeznek célhoz jutni, eredményeket, sikereket elérni, egyénileg érvényesülni igen sok esetben.

Az életküzdelem az embereket hajtja és bizony sokszor türelmetlen, kíméletlen, talán durva és tolokodó módon löki félre embertársait a kenyérért való nehéz harcban a szegény, anyagi gondoktól agyonhajszolt idegzetű, küzködő felebarátunk.

Az anyagiakért való ezen általános és nagy törekvés és törtetés megérthető és a megengedett eszközökkel harcolóknál nem is kifogásolható mai helyzetünkben. Az élethez joga van mindenkinek és ha dolgozni akar valaki, ha tehetségét, képességét, erejét a társadalom és embertársainak javára és hasznára kívánja fordítani, ez esetben a tisztességes módon való ajánkozás, önmagának észrevételezése nem ütközik az illem és jó ízlés szabályaiba.

Ma az önhirdetés, a képességnek, tudásnak, rátermettségnek, életrevalóság-nak a piacra vitele szükséges. Azon kell igyekezni a mai élet forogtatásában, hogy

észrevegyék felebarátai az embert, mert különben ezen lázasan élő mai korban nem veszik észre és igen sok esetben szóba se állanak vele. Egész életén keresztül lesheti, várhatja a sikert, az elismerést, a méltánylást, nem fog az bekövetkezni.

Erkölesei szempontból nézve az önmaga hirdetésének dolgát, azt megállapíthatjuk, hogy a nagyhangú, tolokodó, szélhámoskodó, szédelgő, lármás hirdető és ajánkozó sokszor meglepésztik, félrevezetik, megcsalják és kijátszák a hiszékeny, tudatlan embereket.

A törvény erejével kell a hazug hirdetőket, a csalókat, a szédelgőket, tolokodó szélhámosokat megfékezni és tisztességre szorítani.

A gondolkodó, értelmes embert a ózan esze és élettapasztalata megállítja különben is arra, hogy a nagyhangú, öntelt dicsekedő és kérkedő beszédre semmit ne adjon; hazug ígéreteknek és hízeltéseknek fel ne tüljön.

A létért folytatott küzdelem és harc ma kíméletlen módon, válogatás nélküli eszközökkel tart a nemzedékek között. Sok esetben keresztül gázolnak a másik ember jogán, becsületén, talán életén is a küzdő felek, csak hogy egyéni érvényesülésük céljára, sikerüljön.

A munkanélküliség, az állástalanság a féltenségre kárhözvétel ezen nehéz idején milyen vége lehet a kegyetlen mérközésnek és fusának? Miként lehetne a sok értékes tehetséget és erőt idejében és kellő mértékben munkába állítani és hasznosítani? Az életküzdelem végig menő harcában békességet és megnyugvást ki tud teremteni a szembenálló felek között?

Ezen kérdésekre megfelelő feletetet adni és céltudatosan vezetni, irányítani a mostani zürzavaros korszak elkeseredetten küzdő embereit, ez ma a legnehezebb, egyben pedig a legsürgősebb feladat.

A családi, társadalmi, közéleti rend, nyugalom, békesség és megértés érdekében legfontosabb lenne a megérthetés kérdésénél ma fennálló szörnyű ellentétet kiegyenlíteni a lehetőleg mindenki kielégítő módon.

Az életnek kiforgatott rendjét helyreállítani igyekezzünk mindnyájan! Nagy, nehéz munkánkban az önzellenség, az igazságszeretet, a felebarát szeretet nem eszméi vezessenek bennünket!

A jobb jövő megépítése ekként lehetséges. Ez pedig mindnyájunk sürgős érdeke!

Széké Ferenc
ref. ig. tanító

elővet ugyan, hogy a köztisztasági az ideális magaslatra emelje, de ez a munka csak akkor lesz eredményes, ha nagy a tömeg mindenben magáévá teszi az állami intencióit. Jegyezzük meg, hogy a köztisztaság mindenkor az egyénnél és a családban kezdődik. Ha itt érvényesül, nem

fog elmaradni a tömegek köztisztasága sem. Ne várjunk mindent a hatóságok kényszerintézkedéséről, hanem önmagunk kezdjünk a tisztaság szabályai szerint élni, különösen falun, ahol annyi levegő, szabadtér, napfény, mint egészségügyi erőforrások állanak a rendelkezésünkre.

A GABONAMONOPOLIUM BEVEZETÉSÉVEL 18 PENGŐBEN AKARJÁK MEGÁLLAPÍTANI A BÚZA ÁRÁT.

Beavalt kormánykörökben bizonyosra veszik, hogy rövidesen megvalósul a gabona és őrlési monopólium, melyet gazdáink megsegítésére és a termelési kedv fokozására kíván megcsinálni a kormány.

A terv szerint a rozs ára 15, a búzáé 18 pengő lesz. Az őrlési monopólium életbe-

léptetése után a vidéki malomok egyáltalán nem örülhetnek, hanem azok cseretelepeké válnak.

A liszt ára nem lesz magasabb a tavalyi legjobb áraknál.

A monopóliumnak természetesen nem lesz visszaható ereje.

A polgári iskola farsangja.

Február 10-én este az Úri Kaszinóban nem lehetett volna az a bizonyos gombostű a földre ejteni, annyian szorongtak a gyomai állami polgári fiú- és leány iskola 8 óra kor kezdődött előadásán.

A műsor első számaként magyar népdalokat énekelt az iskola vegyeskara.

„A szekrény titka” vigjátékot Perei Béla, Katona Gyula, F. Nagy Géza és Izsó Klára ügyesen és értelmesen játszották.

Molnár Gyula „A fálos alma” kölleményét olyan értelmesen és olyan nagy terjedelmű hanggal szavalta, egy felnőttnél is becsületére vált volna.

A leányok zenére végzett ritmikus és mozgásos torna-gyakorlatok mutatottak és nagy tetszést keltettek.

Dr. Gyógykuthy Elvira (Kiss Ella) tréfás darabban Bedő Magda, Práf Györgyi, Mészáros Lidia, Hoczmann Márta, Sipos Ica, Cziriák Ilona, Molnár Mária és Izsó Klára állandó derűségben tartották a közönséget.

A fiútanulók talajtornája újdonság volt a közönségnek,

egyben meggyőző szemléltetése annak, ha szakember kezébe kerül a tanulói ifjúság testnevelése, izommunkában, ügyességben, hajlékonyságban, mozgás fegyelmezettségben — egyenként és tömegben egyaránt — olyat lehet kihozni a fiatal szervezetből, hogy az emberiség vonalában, a mozgás plasztikusságában, az ügyesség és erő ifjú megnyilatkozásában és öntudatában a klasszikus idők elképzelésével vesszük biztosra, hogy polgáristáink természetből kapott teste ilyen szakszerű és tervszerű munkával válik azzá az „ép testté”, melyben az ép lélek lakik.

Jövőre már a test homorítása, a láb — és lábfejnyújtás is teljesen kifogástalan lesz;... egyszerre nem megy minden. A tömegfegyelem fokmérője a térsaggyakorlatok mikénti végzése: itt mindenik tanuló tudja a feladatát és azt csendben, derzatosan el is végezte. A gyakorlatok gyorsan, filmszerűen peregtek, minden fennakadás nélkül — egy színpadi ablakból kinyújtott kéz intésére, amely kézhez növe az iskola igazgatója: Göndös József állott.

Színpadi képek is üdítő volt a magyarruhás lányok magyar tánca. Úgyesen táncoltak. Szép volt.

Befejezésül néhai Kálmán Farkas vejének „A magyar asszony imája” irredenta előképét mutatták be. A kép olyan hatásos volt, hogy sokan könnyeztek Hunnia szenvedésén.

Az izlésesen gördülő előadásban csak az énekszámok csetlettek — botlottak. A vezetőszólam a színpad belsejére volt eldugva és a közönség felőli szólamokkal elnyomva. A barátság fokmérőjeként „bujdosó pohár” és a „két rocka bor” talán megsem azok a gyöngyei gazdag dalköltészetünknek, melyeket polgárista lányainkkal érdemes volt betanítani. Ha a karvezető rossz-

sul adja meg a hangot, állítsa le közben az éneket és kezdje előlről a megfelelő hangon.

A nagyszámú közönség nagy meglepedésével mondunk mi is köszönetet Göndös József igazgatónak és a tantsülöt fáradhatatlanul tevékeny nőtagjainak, hogy nekünk és tanulóinknak ilyen kellemes estét szereztek.

Jól esik még megállapítanunk, hogy Göndös igazgató szakított az elődök által csökönyösen védeft felfogással és a polgári iskola ünnepélyei iránt érdeklődő közönséget nem préselte egy szűk tantszembe. Amint ezzel, úgy más ténykedéseivel is feljogosít benünket Göndös József igazgató, hogy működésétől sokat várjunk.

Obsitos

(Beküldött cikk)

Szinte ritkaságszámba menő szép műkedvelő előadásban volt részünk elmúlt vasárnap a Holler szálló nagyertermében, hol a gyomai Levente Egyesület ifjúsága Kálmán-Bakonyi Obsitos című daljátékát játszolta szépszámu közönség előtt.

Kifogástalan szerep tudás, fegyelmezettséget, élénk színészes minden szereplőnél. Az előadás mindvégig élvezetes volt és biztosan gördült az utolsó függöny összecsapódásig.

A nemzeti asszony glóriás alakját Nagy Teréz játszotta... Nem is játszotta: Végig élte. Az anyai szív minden jóságát, fájdalomát árasztotta felénk.

Papp Aranka (Málcsi) kedves színpadi jelenség, sangia kellemes. Szívesen tapsoltunk ügyes játékának. Kéri Ilonka derűsen illeszkedett a bollos trióba, amelyet Molnár Gyula rendező és Szalóki Lajos képviseltek olyan jóízű humorral, hogy még a legsavanyúbb nézőnek is alaposan működött a nevetőizma.

Az obsitos huszárt Vatai Imre személyesítette. Kifogásolni való, mint műkedvelő bonviván, nem hagyott maga után. Szerepről-szerepre láthatóan fejlődik. Nemes igyekezete, ügyes játéka dicsőrelet érdemel.

Édelsbrunner Sándor (Buzogány) a régivágású, zsinóros magyar urat zamatosan találta. A fiában (Jóska) Vatai Albert

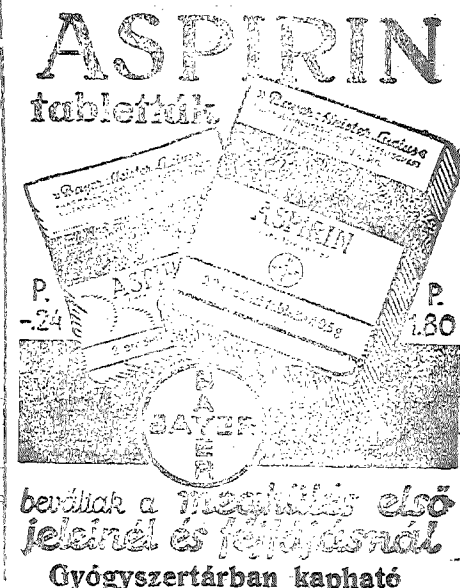
volt megnyerő jelenség. Dicsőrelet érdemelnek még Baria Rózsika (Kafi), Vincze Endre (Bazirker) és a főbb epizórista: Nagy Károly, Forgács Erzsike, Biró Gyula és Molnár II. Gyula (sugó).

A jól betanult ének és táncszámok külön élvezetet szereztek Hantzmann Ferenc zongorajátéka és Parkasinszki Gyula hegedűkísérete mellett.

Ez az előadás a gyomai Levente Egyesület műkedvelő ifjúságának kitűnő márkát biztosított.

Sárgarépa vagy murek vetéséhez kat. holdanként 2-3 kgr. magot számítunk. 12-14 napra csirázik kb. 50 százalékban csiraképeséget 3-4 évig megtartja. Termése gyökérbe 100-150 q. magban 80-200 kgr. Magtermesztéshez kat. holdanként 25-35 q. répat kell eltenni. (Kertészeti.)

ASPIRIN
tabletták

berúlik a megalkís első jelénél és fejfájásnál.
Gyógyszertárban kapható

1-27 és itt van a tavasz. Hozassa rendbe kerékpárját Lach és Kun-nál.

HIREK

Lapzárta után kaptuk az értesítést, hogy a Nemzeti Egység Pártja gyűlését Gyomán vasárnap (18-án) délelőtti 11 órakor és Endrődön akkor délután 1/2 3 órakor tartja meg, mindkét helyen a község háza nagy termében.

Gy. Köllő Gábor központi vármegyei tükár a Nemzeti Egység Pártja 18-án Gyomán és Endrődön tartandó gyűlésének előkészítése ügyében szerdán délelőtti Gyomán és délután Endrődön tartózkodott.

Dr. Cseh József Endrőd közsegi orvosát történeti megválasztását a kisgyűlés, mint II. fokú hatóság is jóváhagyta.

Adatok az alispáni jelentésből. A február 12-iki kisgyűlésen elhangzott alispáni jelentés szerint a vármegye városai és községei 2 407.000 drb. különböző facsemetet és 32 211 drb. suhangot vettek át a békescsabai erdőhivataltól. A Körösök hajózhatóvá tételének tervezési munkálatai Fricskó Ferenc műszaki tanácsos vezetésével megindultak. Elek Lajos pénzügyigazgató jelentése szerint az egyenesadó hátralek 4.834.063 P, a tényleges hátralek pedig 3.224.742 pengő. A forgalmiadó összege januárban 96.811 pengő volt.

Az endrődi rk. Szent Imre polg. fiúiskolában a nagybőrti idő alatti magyarázatokkal kísért vallásos tárgyú vetített képes előadások lesznek 5 órai kezdettel minden héti szerdáján a felnőttek és csütörtökön az iskolás gyermekek számára, hogy a vallásos érzelmet ezáltal is mélyüljön a katolikus hívek lelkében. Ezáltal is felhívjuk az endrődi katolikus hívek figyelmét a lelket nemesítő előadásokra.

Elfogott tyuktolvaj. A szerdai piacon elloptak Hornok József Endrődi lakost, ki a gyomai határban lakik és már hosszabb idő óta tyuklopással foglalkozik. Őt esetet beismert. Beszállították az ügyészségre.

Molnár Gyula március 5 és 4-én mutatja be a gyomai közönségnek az 3 felvonásos vidám játékát Égő. Halászok címen, melynek meséje egy tonkrement baró család és egy parasztnő körül forog. A szindarab 11 szereplőt foglalkoztat, közülük Molnár egy lecsuszott vidéki színigazgató alakít, aki Burgonya nevű tükarával a legkacaglatóbb helyzetekbe került.

Kecskeméten két új gyümölcsfűtőházat építenek mintegy 300 ezer pengő költséggel.

Véres szocialista lázadás Ausztriában.

A lázadást leverték.

Dollfuss osztrák kancellárnak arra az intézkedésére, hogy a szociáldemokrata védőőrségeket le kell fegyverezni, az egész Ausztriát területén lázadás tört ki. A szocialista munkásság Bécsben, Bécsúthelyen, Linzben, Grácban és az ipartelegeken szembe-

szállt a rendőrséggel, csendőrséggel és a katonasággal. Több helyen barrikád- és lövészárokharcra került a sor. A katonaság végül ágyukat vonultatott fel a lázadók ellen. Több száz ember meghalt, sok ezer megsebesült. A lázadást leverték. Bécs szocialista vezetőségét letartóztatták.

A Gy. S. C. tisztújítása.

Február 11-én tisztújító közgyűlést tartotta a Gy. S. C. melyen elnöknek vitéz Havjár Gyula közigazgató, ügyvezető elnöknek Tiba András ref. lelkész, alelnöknek dr. Vincze Endre orvost, jegyzőnek Ehrmann Izidort és Kovács Kálmánt, tükárnak Kiss Ákost,

intézőnek Kéri Gábort és alelnöknek Fekete Gézáválasztották meg. Megválasztották még 3 számvizsgáló tagot és 10 választmányi tagot. A második alelnöki állást, melyet Junker Arthur töltött be, iránta való kegyelettel egy évig nem töltik be.

A Gy. S. C. tavaszi bajnoki fordulója.

Március 11. Gy.S.C.—Textil (Mezőberény).

Március 18. Békéscsabai Törekvés—Gy. S. C.

Március 25. Gy.S.C.—Kondoros T. E.

Április 8. Mezőberényi Törekvés—Gy. S. C.

Április 15. Gy. S. C.—Bise

(Békés iparos.)

Április 22. Mezőberényi T.K.—Gy.S.C.

Április 29. Gy. S. C.—Oroszázi F. C.

Május 5. Bocskay (Szarvas)—Gy. S. C.

Május 10. Gy. S. C.—Turul (Szarvas.)

Az Endrődi Keresztény Szocialista Földmives Egylet f. hó 11-én tartotta évi közgyűlését a Mihály iskolában. A központ részéről Fekete Pál orszázos főtitkár jelent meg, aki élénk színekkel esetenle a mai kor gazdasági és társadalmi hibáit. A gyűlés iránt nagy volt az érdeklődés, mintegy 14-en vettek részt. Ezt megelőzőleg az öregkeresztény Katolikus Olvasóköriben tartottak beszámoló gyűlést nagy érdeklődés mellett.

Tavaszi szállításra

már most jegyeztesse elő

gyümölcsfa, diszfa, disz-erje, róza, fenyő, és örökzöld szükségletét az

Unghvári László

faiskola r. t.-nál

CEGLÉD

Budapesti iroda IV. Vercs Pálné utca 8.

Árjegyzék ingyen.

Kultur est

A gyomai Közművelődési Egylet f. évi február hó 21-én, szerdán este 7 órai kezdettel az Apolló mozgóban nagyszabású Kultur estét tart, amelyen mint vendég-előadó megjelenik Hercsuth Kálmán kir. tanfelügyelő is a Békés-megyei Népművelési Bizottság ügyvezető elnöke. Érdekes előadására külön felhívjuk közönségünk figyelmét. Nyisztor Péter tak. pénzt. igazgató ez estén Gróf Széchenyi István történelmi arcképét vázolja. Részt vesz a Dalárda is, továbbá közönségünk műkedvelő ifjusága.

A terem kellemesen fűtve lesz.

Az endrődi rk. polgári iskola cserkészcsapata f. hó 15-én ismét sikeres farsangi előadást tartott a polg. iskola kulturtermében. A nagytermet zsúfolásig megtöltötte a szórakozni vágyó hallgatóság. A műsor-számok közül különösen a klasszikus táncok bemutatása nyerték meg a nézőközönség tetszését, melyet az iskolás lányok bájos kedvességgel és könnyed hajlékonysággal adtak elő. A jól sikerült előadás Zeleny Oiga és Csókási Béla tanárok munkájával dicséri.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó barátunk és munkatársunk.

Junker Arthur Ferenc végelszínességén megjelentek és részvételükkel fátalmunkat enyhítették halás köszönetet mondunk.

Gyomán, 1934 febr. 11.
Dukesz testvérek.

Eiköltözésünk alkalmával mindazon jó barátainkiól, kik től személyesen nem búcsuzhattunk el, ez úton mondunk Isten hozzádot.

Friss Ferenc és családja.

Egy éjjelen át!

Ön is kiirthatja patkányait rendeljen „KAJA” egérpatkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.35.
5 doboz P. 7.50
10 doboz P. 14.—

WONISCH Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Budapest, VIII. Köfárágó-utca 10/2 sz.

Irtásokat vidéken is jótállással vállalunk!

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály. Békéscsaba, Horthy Miklós ut 62.

OLCSÓBB A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejteti ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 30 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartására kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélvegg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cim: Székely Ferenc Soltvadkert, Pestmegye.

Saroküzlet

berendezéssel együtt április 1-re és egy

kisebb üzlethelyiség, mely eddig borbélyüzlet volt, rögtön beköltözéssel kiadó nagyforgalmu helyen Gyomán a Horthy Miklós ut 51. szám alatt. Bővebbet Schusztik Sándor tanítónál.

Versenyárgyalási hírdetmény. A gyulai kir. államépítészeti hivatal március 14-iki lejárattal versenyárgyalást hirdet az öcsödi 214 m. hosszú Hármaskörös híd vasszerkezeti részének megerősítésére és mostani fapálós pályaburkolat helyett vasbeton pályaszerkezeti kisköburbkolat megépítésére.

Budapestről a Marsba szeretne utazni. „Rakéta repülőgépem elkészült és nemsokára a Mars bolygóra utazom... mielőtt azonban utrakelek, néhány tanácsért jöttem.” Ezekkel a szavakkal állított be Tolnai Világlapja szerkesztőségébe egy exaltált fiatal ember. A népszerű képeslap szerkesztőségét naponként százan és százan keresik fel tanácsért és sok ezren levélben fordulnak ügyes-bajos dolgaikkal a „Tolnai“-hoz, amely mindig szívesen áll olvasói rendelkezésére.

A romváros asszonya. Steve Jarett híres író „A romváros asszonya” című izgalmasan érdekes regénye a világ minden nagy lapját megelőzve, először a Délibábban jelenik meg. A népszerű színházi képeslap pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszóvegeket, nagyszerű színházi vicceket, remek filmriportokat, egyfelvonásos szindarabot és közel száz képet közöl. Egy szám ára 20 fillér.

Egypengős Regények 66. sz.

A konok leány esete. Regény. Írta: Erle Stanley Gardner.

Ott ült a leány az ügyvéddel szemben, a hatalmas karzékban, amelynek sötét háttérére még inkább kiemelte aranyhajának sugárzó szépségét. Szenvedőnek és gyámoltalannak látszott, de folytató vadság, dac és keserűség bujkált a hangjában. „V a d m a c s k a”, állapította meg Perry Mason, a híres neves kriminalista, a leány fel-fellobbanó, sötét szemébe nézve. Rettogást, halálos félelmet árult el egy-egy ilyen ellopott pillantásban ez az izzó szempár, meghazudtolva a leány szavainak konok elszántságát. Az ügyvéd azonnal tisztában volt vele, hogy Fran Celane a maga akaratos, fékezhetetlen természetével valami veszedelmes csapdába került s most kétségbeesetten vergődve igyekszik szabadulni belőle.

Mégis, van valami megható is ebben a leányban, akinek a sorsa gyámjának meggyilkolásával hirtelen tragikussá fordul, s Perry Mason teljes erővel veti bele magát a küzdelembe. Senki másnak nem állhatott ugyan érdékében, hogy Fran Celane gyámját eltegye láb alól, mindenki előtt világos és megekkolt az eset, a zseniális védőügyvéd mégis rendületlenül bizik a leány büntetlenségében és reméli, hogy az utolsó pillanatban sikerült megmenntenie a folytatató hurokból...

Léleketviszafajító izgalom lepi meg és sodorja végig megállás nélkül az olvasót ennek a regénynek végzetes fordulatain, s már-már reménytelennek látszó bonyodalmain keresztül, a váratlan villámcsapásként ható megoldásig. A Palladis ezt a legújabb Egypengős Regényét Zigány Árpád művészi fordításában bocsátja nagy sikert ígérő útjára.

Közgazdaság

A baromfibetegségek rövid népies ismertetője.

Írta: Dr. Kiss Sándor.

Az állattenyésztésünk igen fontos ágazata a baromfitenyésztés. Minden piacon láthatjuk, hogy mennyi baromfit és tojást szállítanak el teherautókon tőlünk és mit tesz az ki éven által. A szegény embernek ez ugyszólván egyetlen jövedelme, ha van 25—50 tyukja, azonban a közép- és nagygazdáknál sem különböz, hogy megmarad-e a 200 libája, vagy sem, főképp ha olyan ára van, mint tavaly tél elején volt, amikor egy sovány libáért 2 mázsa szemestengerinek az árát is megadták. Akinék sertése és libája nem hullott el, az könnyen kifizette az adóját. Ne hagyja tehát elpusztulni vagyonát a gazda, ha azt meg lehet menteni.

Hazánkba baromfiért, tojásért és tolért több pénz jön be, mint főterményünkért, a búzáért, amelynek termeléseivel Amerikával nem vagyunk és nem is leszünk versenyképesek. Így hát kénytelenek leszünk termelvényeinket fokozottabb mértékben az állatokon keresztül értékesíteni, mert bár nagy nehézségekkel, de mégis könnyebben tudjuk azokat külföldön elhelyezni, mint a gabonaműveket.

Jelen sorimmal azon tanító és nevelő munkába kívánok bekapcsolódni, mely azt célozza, hogy a baromfitenyésztést ne csak mint mellékfoglalkozást, mostohagyormekként kezelje a gazda, hanem az helyes tartás, takarmányozás és betegségek ellen való védekezéssel biztos jövedelmi forrásává váljék. Szükszabott kereten belül ismeretnő óhajtom a baromfibetegségekre vonatkozó legfontosabb tudnivalókat.

A baromficholera a szárnyasok legjelentősebb fertőző betegsége. Okozója a vérben elszaporodó kis kórcsira, amely földben, vízben hónapokig életben maradhat. A fertőzött takarmánnyal és ivóvízzel veszik fel az állatok a ragályanyagot, mely után 1—3 nap múlva megbetegednek. Akárhányszor az este még jóétvágyú állatokat hajnalban holtan találják, másszor szomorúak, felborzolják tollazatukat, lógtatják szárnyukat, nem esznek. A szomorkodást sokszor az álomkórságig fokozódó tompultság váltja fel. Azután hasmenés jelentkezik, mely vérnek hozzákeveredése folytán caokolódó színű lesz. A betegség rendszerint elhullással végződik. A meggyógyultak bacillusgazdákká válnak.

Az igen gyors lefolyású esetekben elváltozást a belső szervekben nem találunk. Rendszerint azonban a szíven és beleken vércségeket találunk, a hértartalom vércségeket tartalmaz, a lép rendes, a májban sárgás góccok vannak.

A betegség ellen ojtással lehet olcsón és eredményesen védekezni. Egészséges állományokat nyáron, vagy őszön ajánlatos ojtani, mert a betegség ilyenkor szokott fellépni és az ojtás hatása 4—5 hónapnál tovább nem tart. Ha azonban valamely állományban az első baromficholera elhullás történt, vagy a fertőzés veszélye közvetlen fenyeget, akkor bármely időszakra azonnal kell ojtani. Eredményes az ojtás azonban csak akkor lesz, ha az állomány más betegséggel fertőzve nincsen és ha az állatok helyének tisztántartásáról és fertőtlenítéséről, valamint a hullák megsemmisítéséről gondoskodunk. Az ojtott állatok az ojtás napján igen bágyad-

tak és szomjasak, amiért gyakran friss ivóvízről kell gondoskodni.

A tyuktyphus és a csirkék fehér hasmenése ugyanazon betegség, amelyet kis csirkék megbetegedésénél fehér hasmenésnek, felnőtt állatoknál pedig tyuktyphusnak neveznek. Okozója egy fertőző kórcsira.

Egészséges állományokba rendszerint fertőzött tenyészállatokkal, ilyenektől származó tojásokkal, vagy fertőzött u. n. napocsibékkel hurcolják be a ragályanyagot. A fertőzött, egyébként egészségesnek látszó tojók, vagy fertőzött kakással párosodó tojók fertőzött tojásokat raknak.

A fertőzött tojásokból kikelő csirkéknel az élet első napjaiban, egészségesen a világra jött kis csirkéknel a fertőzéstől számított néhány nap múlva bágyadtság, étvágytalanság és fehér hasmenés jelentkezik, mely a kloáka körül gipszszerű anyag alakjában ragad oda. A betegek nagyjából 2—3 nap múlva elhullanak. A betegségből kilábadó csirkék nem gyógyulnak meg teljesen, hanem bacillus gazdákká válnak. Az ilyen tojótyukban mindig fellelhető a petefészkek megbetegedése és ezek rendszerint belső elvérzés, vagy hashártyagyulladás következtében, hirtelen elpusztulnak.

A betegség gyógyíthatatlan lévén, az ellene való védekezésnek a betegség behurcolásának a megakadályozására kell szorítkozni. Tenyészállatokat, tenyésztojásokat és napos csibéket csak olyan tenyészetből szabad beszerezni, mely biztosan mentes a szóbanforgó fertőzéstől. Ha a bajjelentkezett, akkor a beteg csirkéket azonnal meg kell semmisíteni és alaposan fertőtleníteni. A tenyészet nagyobb részének fertőzöttsége esetén új anyaggal kell kezdeni a tenyésztést.

A gümőkór a tyukoknál elég gyakran fordul elő. A belső szervekben, különösen a májban különböző nagyságu sajtos gümők fejlődnek.

A baromfidiphthéria (baromfihimlő) tyukfélék betegsége, amelyet vészmentes állományba fertőzött állatokkal, vagy anyagokkal hurcolnak be.

Tünetek: borsónagyságu sárgásbar-na csomók a fej bórén, szomorkodás, étvágytalanság, gennyes orrfolyás, szájtáta lélekenek, sipoló, vagy szörtyögő hangokat hallatnak. Arci rész elődomborodik, szájban, garatban és gégeben sárgásszürke lemezek keletkeznek.

Orvoslás: a felrakódásokat csipővel leemeljük és 1 rész jódtinctura + 10 rész glicerinből álló folyadékkal, vagy 1 %-os hypermanganos denaturált szeszszel (olcsó) ecetetjük. A köthártyaszakban és orrüregben felgyülemelő izzadmányt naponként el kell távolítani és azt 3 %-os langyos borsavoldallal kimosni. Lágy eleséget kell adni, a tartózkodási helyüket tisztántartani és fertőtleníteni. Olyan tenyészetekben, amelyekben a baj ősz vagy pedig a tél folyamán újból jelenkezn szokott, ajánlatos a jól bevált védőohtást alkalmazni.

Ragadós nátha a tyukfélék légutainak hurutos gyulladása. Meghülés és elégtelen táplálkozás (zöld takarmány hiány) következtében jön létre, főképp őszön és télen. Tünetei: általá-

nos roszullét, nyálkás-gennyes orrfolyás, később az állatok szájtáta lélekenek és sipoló-hörgő hangot hallatnak, szemrészük összetapad, szemhélyuk elődomborodik, tollazatuk szárnyak tövében szennyezett. Orvoslás: az orrüregnek és szemeknek naponta kétszer 3 %-os langyos borsavoldallal való kifecskendezése (3 gr. borsavat venni és 1 deci vízben feloldani.)

Spirochaetosis (nincs magyar neve.) Okozója a spirochaeta anserina nevű vérelősködő, amelyet ovantagok (tyukpoloska) közvetítenek. Főképp tyukfélék, ritkábban libák, kacsák között fellépő fertőző betegség, mely gyógyszeres beavatkozás nélkül elhullásra vezet. Tünetek: szomorkodás, hig bélsár, álomkórság. A lép mündig megnagyobbodott. A betegek biztosan meggyógyíthatók atoxyl 5 %-os vízben oldatából tyukoknak 1—2, libáknak 3—6 kcm-t mellizomba való fecskendezéssel.

Orsóférgesség növendék tyukfélék között nem ritkán jelentős veszteségeket okoz. Tünetei: lesóványodás, vérszegénység, fejlődésben való visszamaradás, bélsárban orsóféreg találhatók ugyszintén elhullott állatok bélsóvében is. Orvoslás: 1/2 kg. száraz eleségre 1 deka dohányport 2 hétig adagolni. Leghatásosabb az aralban nevű gyógyszer, melyből a teatsuly minden 1 kg.-jára 1 kcm.-nyit kell beadni. 1/2 napi koplaltatás után, fecskendőre illesztett gumicső segítségével.

Tolltetvek, petéiket a tollszárak alsó részébe, sárgásszürke „fészkekbe” rakják, állandó mozgásukkal az állatokat éjjeli nyugalomukban megzavarják, melynek következtében azok leromlanak. Írtásuk csipetnyi fluornatriumnak (olcsó) 4—5 helyen a tollak között való elhelyezésével törétnik, mely 2 hét múlva megismétlendő. Fontos a kollók rovarmentesítése. Homokfürdőhöz 5 %-os kénvirág keverendő.

Ovantagok (tyukpoloskák) kifejlett egyedei csak éjjel támadják meg vérszívás céljából leggyakrabban a tyukokat, nappal résekben tartózkodnak, az álcák azonban tartósan tapadnak a bőrben. Kártétele: vérszegénység, lesóványodás, enyveség, tojás hozam csökkenése. Közvetítője a spirochetosisnak. Írtásuk: faalkatrészeket karbolummal meszelni, rosz ólat elégetni.

A helyes takarmányozást, mint függelékét szükségesnek tartom megemlíteni, mert ezen a téren sok mulasztás történik. Általános szabály az, hogy az mentől vegyesebb legyen. Az ilyen keverék minden kilójára két deka futort kell adni. Télen ajánlatos egy kis lucernalevelet (nem forrázva) keverni az eleséghez, az őiban pedig kelkaposztát vagy répát felakasztani. Ha azt akarjuk, hogy a növendékbaromfiink gyorsan fejlődjenek, akkor keverjük az eleséghez (a Chioin gyár által forgalomba hozott) pekk-et, vagy csukamájolajat (olcsóbb), amely a csirkék lábgyengeségét, valamint a malacok u. n. „nehézségét” (vitaminhiány) és a súldők angolkórját (itt helytelenül köszvénynek nevezik) is gyorsan és biztosan meggyógyítja.

Metélőhagyma, melyet általánosan és helytelenül snidlingnek neveznek, nemcsak mint fűszernövény, hanem mint disznóvénny is alkalmazható, mert ágyások közül, vagy utak mentére ültetve igen szép úde zöldsszínű és szárazságot is jól tűró szegélyt ad. Roppant szapora és széjjel szedve terjeszthető is. (Kertészeti.)

A gabonasziszik és gabonamoly ellen a legjobb védekezés a — tisztaság. (Növényvédelem.)

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Nemzeti Egység Pártja gyűlései

Komoly, méltóságteljes volt a gyűlés Gyomán és Endrődön egyaránt.

Gyergyószentmiklósi Köllő Gábor központi vármegyei titkár hatalmas beszédeket mondott.

Vasárnap délelőtti 11 órakor a község háza udvarát és a széles, hosszú folyosót megöltő hallgatóság előtt nyitotta meg Nyisztor Péter, a Nemzeti Egység Pártja gyomai elnöke a gyűlést és átadta a szót gyergyószentmiklósi Köllő Gábor vármegyei központi titkárnak.

A mai magyar politika tengelyébe a „revízió” állította. Első kötelességünk a megszállt területeken szinylődő magyar testvéreinket felszabadítani. A revízióra csak úgy készülhetünk, ha nem szakadunk szét pártokra, hanem egységesen állunk a háta mögé Gömbös Gyula miniszterelnöknek. — A magyar munkásság érdekeinek felkeresését ne a nemzetköziség vörös eszméjében levitézeli marxizmustól várja, hanem a nemzeti és a testvéri kapcsolatok erőösszefogásában, a Nemzeti Egységben keresse és ott meg is találja. — A gazdák helyzetének megjavítása, hogy a kisbirtokos megtarthatja a földjét, hogy a mezőgazdasági terményeket elhelyezhessék és minél jobb áron, — ez képezi legfőbb gondját a kormánynak. Ezért csinálták a gazdasági rendelkezéseket, ezért keresik a módját, hogy a búza árának minimálásával segítsenek. A kormány főüdvöskéje, hogy a gazdának jó sora legyen, mert ha ezt elérjük, mindenkinek lesz keresete az országban.

Rámutatott Köllő Gábor még arra is, hogy hajdanában csak választások idején keresték fel a falusi embereket és nagyokat ígértek nekik, de az ígéretek közül mit sem váltottak be. A Nemzeti Egység Pártja helyi szervezeteit úgy alakítja meg, ha bárkinek ügyes-bajos dolga akad, forduljon bizalommal a helyi vezetőséghez, de 6 ma-

ga is bárkinek készséggel rendelkezésére áll, aki hozzáfordul. Felhívja egyben azokat, akik az összefogás elvét vallják és követni akarják. Gömbös Gyula miniszterelnököt politikájában, lépjenek be a Nemzeti Egység Pártjába. Akik a csekély — havi 20 fillér — tagsági díjat nem tudják fizetni, azok jelentsek ezt s nem kötelezik őket a fizetésre s fizetés nélkül is olyan tagjai lehetnek a pártnak, mint a fizető tagok.

Köllő Gábor központi vármegyei titkár közvetlen módorban, nagyszerű hangjával elmondott beszéde lelkesedést váltott ki a nagyszámú hallgatóságban és hatalmasan megélték.

Nyisztor Péter helyi elnök zárószavai után elénekelték a Himnust.

Az ott voltak közül sokan bementek a nagyterembe, aláírták az ott kitélt íveket és beléptek a Nemzeti Egység Pártjába.

Endrődön

Délután 1/2 8 órakor Timár Imre községi bíró, a Nemzeti Egység Párt endrődi elnöke nyitotta meg a gyűlést, üdvözölve a vendégeket és a szokatlan nagyszámban megjelenteket.

Elsőnek dr. Schweiger László, az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat alelnöke, jószágigazgató, mint a Körösvölgyi Vizhasznosító Társaság egyik oszlopos tagja tájékoztatta a hallgatóságot, hogy a kormány magáévá tette a Körösök hajózhatóvá tételét, a vonatkozó tervek már készülnek is és kiállítás van rá, hogy talán már hamarosan hozzá is fognak a munkához, melynek legnagyobb része a Kettős- és Sebes-Körösök összefolyása alatt lesz, így Endrőd, Gyoma, Dé-

ványa, Körösladány és Köröstarcsa földmunkásai egészen közelben egy-két évig is munkával lennének ellátva. Tehát a földmunkásságnak is elsőrendű érdeke támogatni ezt a kormányt, mely ezt a munkakalmat készíti elő nekik. A gazdáknak is nagy előnyük lesz, ha a Körösökön hajózni lehet, mert terményeiket jobban tudják majd értékesíteni.

A jelen volt nagyszámú földmunkásság és gazdák kilörő örömmel vették dr. Schweiger László bejelentését és lelkesen megélték érte.

Utána Köllő Gábor titkár a délelőtti Gyomán elmondott beszédének szellemében Endrődön is hatalmas beszédet mondott: Új honfoglalás előtti állunk. Nekünk a semmiből fel kell támasztani a boldog Nagymagyarországot. Az országban csak egy szó s egy cél lehet: revízió. Ehez a nagy munkához erő kell, ezt csak akkor tudjuk megvalósítani, ha megszűnik az országban a pártoskodás, a széthúzás. Testvér a testvért, magyar a magyart értse meg és szeresse. Bár jól tudjuk azt, hogy külföldön már számos jóindulatu barátunk van, akik belátják a mi ügyünk igazságát, de hiába várjuk egyedül tőlük a segítséget, az nem jön el, nekünk kell érte harcolni. Ügyünk csak akkor vezet sikerhez, ha ezen nemes törekvésben egyek vagyunk, ha az országban és a községben is egy párt van, a Nemzeti Egység Pártja és egy cél: Nagymagyarország feltámasztása... Minden nemzet annyit ér, amennyi erőt tud magában egyesíteni. Mi csak nyolcmillió magyar vagyunk, de ha összetartunk, az országon a poklok kapui sem vesznek erőt. Fogjunk össze és akkor elérjük, hogy nemsokára magyar zászló leng a Kárpátok telején.

A Himnus eléneklésével fejezték be a szép gyűlést.

Úgy a gyomai, mint endrődi gyűlésen ott voltak dr. Pálka Pál és Bakos József főszelektőrök, a községi főjegyzők, jegyzők és előjárósági tagok, Tápay Károly kerületi elnök, Madaras Gyula kerületi titkár, Hatzlhofer Ferenc dévaványai főjegyző.

A varjasi kaszinóban

Az endrődi gyűlés után Köllő Gábor, Bakos József, Madaras Gyula, Lesnitzky István és Klinghammer László autóval kimentek a varjasi kaszinóba. Lesnitzky József ig. tanító megörült a váratlan látogatásnak s azonnal árbócra húzta a hívó zászlót s hamarosan együtt volt a jól szervezett gárdából mintegy 40 lelkes tanyai lakos. Beszélgetés közben egyik varjasi gazda szóváltotta, szívesen javítanák digózással a szikes földjeiket, de nincs rávaló pénzük. Véleménye szerint, ha az így javítandó földek után engednék az adót, ebből megdígózhatnák a földjeiket. Megállapodtak, hogy erre vonatkozó memorandumot készít Lesnitzky József ig. tanító és az Köllő Gábor illetékes helyre juttatja.

Sok-sok kérdést intéztek még a vendégekhez s végül megköszönték a sok jó tanácsot. Igéretet tettek a tanyai emberek: Köllő Gábor és munkatársai meggyőzték őket, hogy valóban segítségre, támogatásra számíthatnak a Nemzeti Egység Pártja részéről és ez a kellemes kapcsolat, melyet Bakos József főszelektőr már a muliban teremtett meg velük, hogy többször felkereste már őket tanyai magányukban, ez a kapcsolat is arra kötelezi őket, hogy higgyenek a Nemzeti Egység Pártja vezetőinek s ezért be is lépnek a pártba.

Este 6 óra volt már, mikor a varjasi tanyákról egy óvatosan haladó autóban ülő pártvezetők fáradtan, de azzal a boldog érzéssel mentek haza: A Nemzeti Egység a gyomai járásban egy hatalmas lépéssel jutott előbbre.

Megalakult a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége (MANSZ) gyomai csoportja.

64-en voltak az alakuló gyűlésen.

Vitéz dr. Haviár Gyuláné lett az elnök.

Február 20-án délután 4 órakor 62-en jelentek meg a község háza nagytermében a meghívott gyomai asszonyok közül. Vitéz dr. Haviár Gyuláné üdvözölte a megjelenteket és felkérte dr. Csiky Jánosné úrnőt, a MANSZ központi kiküldöttjét, ismertesse a MANSZ programját.

Dr. Csiky Jánosné elsőben Tormay Cecil, a MANSZ országos elnöknőjének üdvözlését adta át a gyomai asszonyoknak, azután azazal folytatta, hogy a MANSZ nem egyesület, hanem egy asszonytábor összefogása. A MANSZ-ot ezelőtt 15 évvel alakították meg Tormay Cecil kezdeményezésére, ki az akkori kétségbeesítő helyzetet látva, letette trófiáit és elhangzott hívó szavára rövid idő alatt 300 csoport alakult, melyeknek jelszava volt: „Pártolni a honi ipart!”, „Védeni a magyar művészetet, a magyar gondolatot.” „Segíteni a nélkülözőkön.” „Erőt önteni a csüggedőkbe.” És főképpen előkészíteni a revízió gondolatát.

Nem egyesületeket csinál a MANSZ, hanem társadalmi munka végzésére tömöríti a magyar asszonyokat. A MANSZ-ban nincs sem felekezeti, sem rangkülönbség, ott minden asszony egyforma.

Azután a következő tisztikart választották:

Elnök: vitéz dr. Haviár Gyuláné, al-
elnök: Pétermann Józsefné, titkár:
Göndös polg. isk. igazgató, Jegyző:
Fischer Nándorné, pénztáros: Pintér
Istvánné, ellenőr: dr. Debreczeni Ivánné.

Számvizsgáló bizottság: Wag-
ner Mártonné, Kaucil Borbála.

Választmányi tagok: Bakos Jó-
zsefné, dr. Bartha Gusztávné, özv.
Nagy Ernőné, dr. Christian Kálmánné,
dr. Kanyó Tivadárné, Feiler Ernőné,

Felkutatják a népművészet
kézimunkákat, házi-
ipari munkákat végeztettek.
Ma Sopronban 200 asszony
szó és fon, mely készárú-
kat Antwerpenben értékesít-
tik.

Nagy tevékenységet fej-
tenek ki az ifjúság neve-
lése és elhelyezése körül.
Gyermekszeretet Egyesüle-
tek, Napközi Otthonok és
Internátusok létesítésével
tettek eddig nagy szolgál-
latot az ifjúságnak.

A revízió szorgalmazá-
sában minden magyar ass-
zonyoknak össze kell fogni.

A szeretet munkájára
hívja a megalakuló gy-
omai csoportot is.

Élénk helyesléssel, éljen-
zéssel fogadták dr. Csiky
Jánosné lebilincselő szó-
noki képességgel és kész-
séggel elmondott élvezetes
és tartalmas beszédét, mely
után vitéz dr. Haviár Gy-
uláné köszönetet mondott dr.
Csiky Jánosnének, míg a
megjelent asszonyokat
meghívta a dr. Csikyné ál-
tal színesen megadott mun-
kában való részvételre és
kérte a jelenlévőket, ne néz-
zenek kicsinyes dolgokra,
ne legyenek ellentétek kö-
zöttük, hanem fogjanak
össze a gyomai keresztény
magyar asszonyok és ala-
kiúlsák meg a MANSZ gy-
omai csoportját.

Tiba Andrásné, Nyisztor Péterné, dr.
Szász Lajosné, Pánczél Emilné, Nónay
Ferencné, Wagner Józsefné, Iványi Ala-
dárné, dr. Pálka Pálné, Répás Pálné,
Schuszték Sándorné, vitéz Pajor Gy-
uláné, Wainmann Károlyné, Tóth Ist-
vánné, özv. Schröder Jánosné, Sebes-
sy Jánosné, Herdy Ferencné, Beinsch-
róth Gáborné, Kruchió Ferencné, Ko-
vács Gáborné.

Elfajult politika.

Ugyan minek is lehetne más-
nak nevezni azt a személyes
gyűlölködéssé vált érdek és vé-
leménykülönbségei, amely most
úrrá lett az embereken. Ma
mindenki, de leginkább a leg-
vérmesebb természetű embe-
rek foglalkoznak a legtöbbször
politikával, talán még olyanok
is, akik a „politikának” a jó
magyar nevét is aligha tudják
megmondani. De mert közülük
néhányek jól győzik hanggal,
tehát rendületlenül letörni és
legázolni akarnak mindent és
mindenkit, ami és aki az ő cél-
jaiknak útjában áll. Az ilyen el-
fogult „politikások” azután na-
gyon hajlandók arra, hogy a
magánérdeket összekeverjék a
közérdekkel és csak addig
hajlandók azt közérdeknek el-
ismerni, amíg az ő saját érde-
keiket is szolgálja az. Például:
valahol a környéken ártézi kút-
tal akartak fúrni. A Minisztéri-
um ki is utalt évekkal ezelőtt
erre a célra egy bizonyos ösz-
szegelt. Volt azonban azon a
körülményen két iskola, amelyek
közül különösen az egyiknek
még a közelében levő kútak-
ban sem volt és ma sincs jó
ivóvíz. Az ezen a környéken
lakók, amikor hallották, hogy
ott, — csak nevezzük valahol,
— ártézi kút lesz, kérték, hogy
ezzel egyidejűleg az iskolánál
a meglévő kút alakíttassék át
legalább fúróit Northon kúttá.
Az akkori előjáróság örömmel
fogadta a kérést, avval az
indokkal, hogy a kiutalt összeg
egy ártézi kútra megközelíthe-
tőleg sem elég, ellenben 3, sőt
4 mélyfúrású készíthető belőle.
A képviselőtestület is az utóbbi
értelemben határozott. A Mi-
nisztérium, a Megye, az Állami-
építészeti Hivatal, a községi

Tisztiorvos, mind ennek a
helyessége mellett döntöttek.
A kútak a múlt 1933. év őszén
el is készültek és kifogástalan
jó és liszta ivóvizet szolgál-
tálnak. És a következmény?
Arra a néhány emberre, akik
az iskolához kútalt mertek kérni,
de ezek közül is különösen
egyre ráfogták, hogy a „köz-
ügy” ellensége volt. (Mert az
ő moráljuk szerint az lett volna
a közügy, ha ők ártézi kútalt
kapnak, az iskolás gyermekek
pedig szomjaznak és jeget,
havat, zúzmarát esznek a fá-
ról, mint eddig tették, amíg
ivóvizük nem volt.) A lakos-
ságnak az a része, amely most
kilométernyiről is elmegy a jó
ivóvizért, az csak itta volna
tovább is a keserű, sós, sa-
lértomos vizet, csak nekik lett
volna kifolyós ártézi kút És az
ilyen „politikások” el merik
hinni magukról, hogy ők a
közügynek a legrátermettebb
önzettel harcosai. Az pedig,
aki a többi polgártárs felszó-
lítására, minden önérdék nél-
kül, szerény tehetségével köz-
remunkált azon — ha már ők
azt állítják, — hogy azon a
területen most egy kút helyett
három van, az ő szerintük a
köznek az ellensége... Hol
van itt az igazság?...

Madách Imréről azt írja a
történelem, hogy „megundoro-
dott a közélet szennyétől” és
visszavonulva írta meg az Em-
ber tragédiáját. Ha akkor is
ilyenek voltak a közéleti visz-
nyok, mint manapság, volt is
mitől megundorodnia.

Tanulság: politikával csak
az foglalkozzon, aki kissé tá-
volabb lát az orra hegyénél.
És az, akinek drótkötélből
vannak az idegei — enyhén
szólva. **Elfogulatlan figyelő.**

Alkoholelles fogadalom az iskolákban.

Az Országos Magyar Alkohol-
elless Egyesület körlevelet inté-
zett valamennyi iskolához. Arra
kéri benne az iskolák igazgatóit
és tanítóit, hogy 1. a tankönyvek
és tantervek alkoholelless utasi-
tásait és irányításait népszerűsít-
sék, 2. rendezzenek az év egy
napján a régi szüreti szünet he-
lyébe alkoholelless napon, tés-
sék le a tanulókkal az országos
ifjúsági alkoholelless liga foga-
dalmát, amelynek rövidített szö-
vege: „Megfogadom, hogy sem-
miféle szeszes italt nem iszom és

mást is iparkodom visszatartani
az ivástól.” 3. irassanak dolgo-
zatot erről a tételről: „Miért ne
igyanak a tanulók szeszes italt,”
4. Az iskolák iratkozzanak be az
Országos Magyar Alkohol-
elless Egyesületbe és 5. június végén
küldjenek be az egyesületbe je-
lentést arról, hány tanuló vett
részt az alkoholelless napon, há-
nyan tették le a fogadalmat, hány
dolgozatot küldtek be, kik azok
a tantestületben és a szülők kö-
zött, akik sohasem isznak sze-
szes italt.

Homonnai István szintársulata 28-án érkezik Gyomára

Eltélték az endrődi kommunistákat.

Szegedről jelentik: Monstre kommunista-párti tárgyalás pénteken délelőtt és délután a szegedi törvényszék Vild tanácsa. A gyomaendrődi és mezőtúri kommunista-szervezkedés ügye került a törvényszék elé.

A szervezkedés vezetője és irányítója **Dávid Vince** endrődi 32 éves földműves volt, aki még 1932. nyarán a budapesti kommunista központtal lépett összeköttetésbe és a központ utasítása alapján elhatározta, hogy Endrődön, Gyomán és Mezőtúron kommunista szervezkedést indít. Az ehhez szükséges nyomtatványokat, röpiratokat és könyveket Budapesten kapta egy Szántó nevű nyomdászsegéditől. Az egyik éjszaka Endrőd községet lelesezta a „Munkás,” a „Kommunista,” „A proletár” és a „Magyarország marsol” című röpiratokkal. Ezek a röpiratok izgatták az egyes társadalmi osztályok ellen és harcra szólították fel a proletárságot. Közben beszervezte a munkába **Giricza Vendel** 34 éves földműves, majd **Szentesi Antal** nevű ismerősét, akit azzal bizott meg, hogy az összeköttetést tartsa fenn a sejték között. **Szentesi** később összehozta **Dávidot** **Magda Árpád** mezőtúri fiatalemberrel, akit az 1930-as kommunista szervez-

kedés miatt már nyolc hónapi börtönre ítél a budapesti törvényszék. **Szentesi** kézi nyomdát is szerzett, amellyel röpiratokat akartak készíteni.

A szervezkedésbe bevonták még **Varga Mihály** és **Bogdán Dánielt** is a vád szerint még **Csuvár Miklóst**, **Hajbach Márton** és **Uhrin Istvánt**.

A pénteki tárgyaláson a vádlottak részben beismerő vallomást tettek, részben pedig tagadták bűnösségüket. A törvényszék ítéletét este negyed tízkor hirdette ki Vild tanácselnök.

A bíróság bűnösnek mondta ki Dávid Vincét az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló bűntettében és ezért 1 évi és 10 hónapi börtönre,

Giricz Vendelt, **Szentesi Antalt**, **Magda Árpádot**, **Varga Mihályt** és **Bogdán Dánielt** az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló vétségben és ezért **Giriczet** és **Szentesi** 2-2 hónapi fogságra, **Magda Árpádot** 1 hónap és 15 napi, **Vargát** 1 hónap és 15 napi fogságra ítélte. **Csuvár Miklóst**, **Hajbach Márton** és **Uhrin Istvánt** a bíróság felmentette.

Az ítélet nem jogerős.

Külterületi tűz.

Február 16-án este 3/4 7 órakor kigyulladt **Márton László** tanyája a Siska-földön. A náddal és szalmával fedett tető gyorsan lángba borult. **Márton László** menteni akart a padlásról, amit lehetett, hiszen ott volt minden húsféléje, főzelék, gazdasági szerszámok, de alig dobálta le a húsféléket, már csak égési sebekkel tudott kimenekülni a lángokból, így a többi tárgyak mind odaégték a

padlásra. Még jó volt, hogy a menyezet nem gyulladt be. Az is szerencse volt, hogy keleti szél fújt, így megmenekült a lakarmány is a tűztől.

A kemencében fűtöttek és a kéményen kikerült és a tetőre visszaesett szikragyújtotta meg a gyúlékony tetőt.

A tanya nem volt biztosítva, így a kárból nem térül meg semmi. Az oltásnál a szomszédok segítettek.

Kedvezményes árú takarmányvetőmag akció.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kedvezményes áron tavaszi takarmányvetőmagokat oszt ki a gazdaközönység részére. Kiosztásra kerülnek: hazai származású fehérbárcás ólomzárolt lóhere, hazai származású fehérbárcás ólomzárolt lucerna, tavaszi bökköny, homoki borsó, csillagfürt (lapos magvu fehérvirágu), nyulszapuka és fehér bárcás ólomzárolt egy és két éves somkóró.

A vetőmagvak árának 30, illetve a homoki borsónál 40 %-át a m. kir. Földművelésügyi Miniszeri tárcatéríti.

A vetőmagvak a kamara útján igényelhetők és az általa kiállított utalvány ellenében átvethetők a Schäffer Testvérek cégnél (Debrecen, Bádógos u. 2.) a vetőmagvak ára átvételkor fizetendő. A vetőmagvak vasúton történő elszállítása esetén a fuvardíj az igénylőt terheli.

A vetőmagvak ára fejében alábbi összegek fizetendők: Lóhere árában: ab Budapest q-ként 144 P 90 f. 3 % forgalmi adó 4 P 35 f. bruttó fűr nettó (zsákkal együtt) összesen 148 P 15 f. ab Debrecen 147 P 70 f. 3 % forgalmi adó 4 P 43 f. bruttó fűr nettó (zsákkal együtt) 152 P 13 fillér.

Lucerna árában: ab Budapest 124 P 25 f. 3 % forgalmi adó 3 P 73 f. bruttó fűr nettó (zsákkal együtt) 127 P 98 fill.; ab Debrecen 126 P 70 f. 3 % forgalmi adó 3 P 80 f. bruttó fűr nettó (zsákkal együtt) 130 P 50 f.

Tavaszi bökköny árában: ab Debrecen 7 P 35 f. és eladó zsákjaiban történő szállításkor a zsákok ára drb-ként 1 P 60 f.

Homoki borsó árában: ab Debrecen q-ként 13 P 80 f. és a zsákok drb-ként 1 P 60 f. ára.

Csillagfürt árában: ab Debrecen q-ként 4 P 90 f. 3 % forgalmi adó 15 fillér, összesen 5 P 05 f. és a zsákok drb-ként 1 P 60 f. ára.

Nyulszapuka árában: ab Debrecen q-ként 66 P 50 f. 3 % forgalmi adó 2 P., összesen 68 P 50 f. és a zsákok drb-ként 1 P 60 f. ára.

Somkóró árában: ab Debrecen 133

P., 3 % forgalmi adó 4 P., bruttó fűr nettó (zsákkal együtt) összesen 137 pengő.

A lóhere és lucerna ab Debrecen-árában a Budapest-Debrecen közötti wagontétel fuvardíja bennefoglaltatik, így a Debrecenhez közelebb eső Hajdu, Bihar, Szabolcs és Szatmár megyei állomásokra történő darabáru szállításánál előnyösebb a debreceni ár, mintha a darabáru budapesti áron Budapestről kerülne leszállításra, mivel az utóbbi esetben a Budapest-Debrecen közötti darabáru fuvardíja (100 kgr-ként kb. 5 pengő) is terhelné a vetőmagot igénylőt. A Budapesthez közelebb eső Szolnok és Békés megyei állomások szempontjából viszont a budapesti árak kedvezőbbek. A vetőmag leszállításánál a kamara e körülményre tekintettel lesz.

A vetőmagigénylések a kamara hivatalánál (Debrecen Hunyadi u. 5. sz.) jelentendők be, hol a vetőmag kiutalása iránt az igénylések beérkezési sorrendjében azonnal intézkedés történik. Az egyes községek, illetőleg városok igényléseit az illetékes községi előjáróság, (polgármester) írja össze és küldi be a kamarához. Az igénylések beküldési határideje folyó évi március hó 5-ében van megállapítva.

Zilahy Lajos lesz a Magyarország napilap felelős szerkesztője.

Kivételes jelentőségű eseményt hoz a közeljövő a budapesti sajtó életében: Zilahy Lajos, a kitűnő író, március első napjaiban szellemi lapvezérként kapcsolja be irodalmi és publicisztikai munkásságát a Magyarország újjászervezett keretébe.

A negyvenéves Magyarország felelős szerkesztője továbbra is **Magyar Elek** marad, aki a saját nagy hagyományait és magyar élköltőzéseit, **Kossuth Lajos** szellemét, a **Magyarország** halhatatlan emlékü-irógárdájának: **Bartha Miklósnak**, **Kaas Ivornak** és **Holló Lajosnak** gondolatvilágát szolgálja. Ezt a szellemet akarja új és ifjú gondolatokkal tovább szolgálni a lap, amikor vezérévé emeli **Zilahy Lajost**, azt a magyar író, akinek regényei, színművei ma már külföldön is hirdetik a magyar kultúrát, a sajtóban kifejtett szociális eszméi pedig az utóbbi években hatalmas visszhangot keltettek az egész magyar közvéleményben.

Különösen az ifjúság szíve dobog együtt a magyar újjászülétségnek ezzel a bátor és független apostolával, de együtt

érez vele mindenki, aki a nemzet érdekében szervesen átgondolt, gyökeres újjáépítést vár és sürget. Mindenkinek boldogulása a nyolcmillió magyar nép boldoguldsának keretében: ez az a széles eszméi alap, amelyen minden érték és érdek összhangban egyesülhet, ez az a nagy cél, amelyért Zilahy Lajos az új magyar reformkorokat építi.

A Magyarország, külső formájában is gazdagodva, a világ gazdasági élet új, magyar szempontjaiban felfrissülve, munkatársul szólítja az új magyar építő szellem minden harcos értékét. Zilahy Lajos zászlaja alatt a legnemesebb és legszabadabb eszmék jegyében lép új korszakába és a nagy cél felé törő erőfeszítéssel függetleníti magát minden pártpolitikától. Riadó! fuj a tisztább levegőjű és magasabb erkölcsi színvonalú irodalom szellemi seregeinek.

Az egyetemes magyar társadalom a legnagyobb érdeklődéssel és szeretettel fordul az új szárnyakkal induló Magyarország felé.

Pályázat. Békés vármegyei alispánja egy nyugdíjazás folytán megüresedett kiségitői szolgai állásra pályázatot hirdetett. Az állás odaítélésénél az igazolvánnyal ellátott alისტiek előnyben részesülnek, ha pedig igazolványos nem pályáznak, a vitézek, frontharcosok és hadirokkantok elsőbbségi igényvel bírnak. A pályázat határideje március 20 délután 2 óráig.

A gyomai

Strand Fürdő

eladó, vagy haszonbérbe kiadó. Érdeklődők forduljanak **Wagner Márton Fiai** fatereskedőkhöz.

Kerekes Károlynak a borítójára 32 fillér.

HIREK

Kegyelet.

A rajongva szeretett édesanya tavaly halt meg. A boldogultnak február 20-án volt a születésnapja. Nemesérzésű leánya ez évforduló alkalmával lemond a szokásos sírvirágról, mely most egy nap alatt elfagy a síron, ehelyett elkéri arra a napra, az elemiskolából a tizenkét legszegényebb gyermekét s egy ízletes, kiadós ebédet ad nekik. ...Milyen nemes megváltása ez a kegyeleti szokásnak.

Hasonló követők is bizonyára kedvesek lesznek Isten és a szegény gyermekek előtt.

Endrődön március harmadikától kezdődőleg nyolc napos nagyböjti lelkigyakorlat lesz a katolikus hívek számára. Ezen is felhívjuk erre az érdekeltek figyelmét.

Endrődön a Békés vm. Iskolánkülső Népnevelés kebelében a téli hónapok alatt tartott általános ismeretterjesztő tanfolyamoknak, melyeket a „Honsz“-ban, a Gyoma végi iskolában és a varjasi iskolában tartottak, f. hó 17-én voltak a vizsgái. A lakosság széles rétegében élénk érdeklődés mutatkozott a tanfolyamok iránt s nagyon soknál azon gondolat került kifejezésre, ha tudta volna előre, hogy mi sok mindent lehet ezeken a tanfolyamokon tanulni, úgy ők is és még többen jelentkeztek volna hallgatóul. Mindez azt mutatja, hogy a jövőben a tanfolyamok tartásánál jobb hallgatóra és érdeklődőre lehet számítani.

Az őszibarackfa metszéséről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteti az egér- és nyúlragta fák kezelését, a gyümölcsös korlatvaszi ápolását, a szőlőoltványok alanykérdését, a karfiol termesztését, a gyümölcsfaültetés hibáit, a kerti termények trágyázását stb. A dúsan illusztrált két szaklapból e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjlanul küld mutatványszámot a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V., Kossuth Lajos-lér 11. sz.)

Szarvas-Gyoma ping-pong versenye vasárnap d. e. 9-től.

GÁBOR ÖDÖN

Régi vágásu iparos volt. A kézműseprői szakmát egyedül és szinte egy emberöltőn át, 53 évig, képviselte a gyomai iparos társadalomban. A mesterségén kívüli működése a gyomai tűzoltótestület megszervezésében és a testületnél 31 évig viselt alparancsnoki tiszttségében jutott kifejezésre. Szép kort ért el, 78 éves korában halt meg s február 20-án délelőtt 10 órakor temették el a helybeli róm. kath. temetőbe. Temetésére a tűzoltótestület díszszakasza is kivonult és megadta a végtisztességet volt alparancsnokának.

Nyugodjék békében.

Anyakönyvi hírek

Házasságot kötöttek:

Cs. Szabó Imre — Nagy A. Eszter, Izsó Lajos — M. Szabó Piroska.

Született:

Cs. Szabó Imre, Barna, Pelyve Gizella, Dávid Mária, Teréz, H. Juhász Lajos, Szerelő Bálint, Czinege János József, Misurda Mihály, Farkas Mihály.

Meghaltak:

Fagyas Máté 33 éves, Lukács Imre 36 éves, Czinege Ilonka fél éves, Paráizs Gáborné Antal Eszter 71 éves.

Olaszország követének látogatása Magyarországon. Mussolini képviselőjeben Suvich olasz államtitkár visszaadta Gömbös miniszterelnök tavalyi látogatását. Az itt töltött idő alatt fontos gazdasági és politikai megbeszéléseket folytatott Olaszország követével.

Albert belga király hegymászás közben leesett a mélységbe és halálra zuzta magát. Csültrőlökön temették el nagy gyászpompával.

Ping-pong verseny és tea. A Gy. S. C. ping-pong szakosztálya 25-én, vasárnap az Uri kaszinóban d. e. 9 órai kezdettel tartja ping-pong versenyt, majd ezt követőleg este 8 órakor tea keretében a díjak kiosztását. A versenyen Szarvas csapata és két gyomai csapat indul. Az érdekesnek ígérkező versenyen és leán mindenkit szívesen lát a ping-pong szakosztály.

Zongora hangolás. Zongorák rendbetozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

Megjelent a „Szabadság“ vezérlő Bajcsy-Zsilinszky Endre nagyszerű hetilapjának új száma. Középeurópa sorsdöntő óráiról ír vezérlő cikket a lapban vezérlő Bajcsy-Zsilinszky Endre. Szabó István nagy cikkben fejli ki, hogy mit várhat Ausztria Hitlerrel! Gulácsy József dr. izes történelmi ad a Vasárnap délután és Hangok a faluból rovatban. Talpássy Tibor befejező riportot közöl a Nácigróf birodalmáról. A lódegyári textil munkások sztrájkjáról ír Vér Andor. A Föld Népe rovatban cikket ír és a falu népének ad tanácsot Áfra Nagy János dr. A Mezőgazdaság és Nemzetgazdaság rovatok az aktuális gazdasági problémákkal foglalkoznak. Féja Géza Szótkérek-ét és irodalmi kritikát ad. Folytatásos regény, színes riportok, hetirigmusok teszik teljessé a lapot, amely tiz filléres áron kapható minden újságárusnál.

A Kertészeti Szemle most megjelent februári száma közli többek között Mohácsy Mátyás, a M. kir. Kertészeti Tanintézet igazgatójának a gyümölcsismeret fontosságáról, Magyar Gyula gazd. tanácsosnak hét új és igen értékes akácfaíjáról, továbbá Budai József tanárnak a kétszer termő körtefaíjáról, Karmacs Bertalanak a gyümölcsfák helyes metszéséről írt cikket Domokos János érdekes közleményei a hazai növényekről és több ismeretlen növényről. Ezeket kívül sok kisebb közlemény és hasznos tanács a gyümölcsös, díszkert és méhes gondozásáról egészíti ki a bőven illusztrált folyóirat e havi számát. Mutatványszámot díjmentesen küld a kiadóhivatal. Budapest, I., Nagyboldogasszony-utja 45. M. kir. Kertészeti Tanintézet.

A világ legkülönösebb pannoitkuma. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben gazdag tartalommal jeleni meg. Pompás külföldi és budapesti rádióműsorokat, slágerszövegeket, színházi és filmbeszámolókat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot, közel száz képet és ezernyi érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Ping-pong tea vasárnap este a Kaszinóban.

A Mezőgazdasági Kiállításra féláru vasúti utazásra jogosító igazolvány 1 P.-ért Wagner Márton Fiai-nál kapható.

A „Kelet“ nevű magyar hajó 400 vagon dunavidéki búzát vitt Sanghaiba. Ez az első eset, hogy Kinába magyar búzát szállítottak.

Az Egyetértés Kör jelmezes estje.

A „Gyomai Egyetértés Olvasó Egylet“ Tolyó hó 11-én tartotta szokásos farsangi jelmezes táncmulatságát, amely jagadhatatlanul legmozgalmasabb volt a szezon valamennyi ilyen nemű báljai között.

Összesen 49 jelmezes volt szebbnél-szebb, drága ruhákban. S most, amikor a leg-egyszerűbb jelmez is 10—15 pengőbe kerül, látva e drága ruhák sokaságát, melyeknek löbb részét más célra használni nem is lehet, az ember önkéntelenül is mosolyogva gondol a súlyos gazdasági válságra.

Az egyesület vezetősége jól teszi, ha megbecsüli fiatalságát és jól megszervezett mulatságokkal kedvét keresi vendégeinek, annál is inkább, mert ilyen szép számú közönséggel nem minden egyesület dicsekedhet.

A jelmezesekek között az első díjat Csapó Bözsike „hegedű“, második díjat Fábian Annus „irredenta“, a harmadik díjat Sebők Vilma „háremhölgy“, a férfi díjat pedig Igrócz Ede „palesztinai zsidó“ jelmezével nyerte. De, hogy még más 15—20 jelmezes éppen úgy megérdemelte volna a díjat, az az Egyetértés jelmez báljának jólsikerültségét igazolja.

Két éve alszik egy leány Oak Parkban, egy amerikai városban 1932. év elején elaludt egy Patricia Maguire nevű leány és azóta sem ébredt fel. Az orvosok minden elkövetnek, hogy felébredjen, de ez eddig nem sikerült. Nemrégiben megfordult ágyában, hozzátartozóira mosolygott és ebből édesanyja — aki magyar származású, azt következteti, hogy fel fog ébredni. A kétségbeesett asszony két év óta alig mozdult el leánya betegágyától és aggodalommal teli életéről megrázó sorokat írt Tolnai Világlapjának, amelyek még odakinél Amerikában is hű olvasója maradt.

Figyelmeztetés.

A „Magyar francia biztosító rt.“ temetkezési csoportja felkéri a biztosított feleit és a község lakosságát, hogy Singer Aladár nevű egyénnek, a biztosító intézetre való hivatkozással sem adjanak pénzt, mert a nevezettnek semmi féle megbízatása nincs és nem is volt. Megbizottaink fényképes igazolvánnyal vannak ellátva.

1-27 és itt van a tavasz. Hozassa rendbe kerékpárját Lach és Kun-nál.

Közgazdaság

Amikor a kotló elpusztul a fészken.

Hiába tart a tél december eleje óta, azért a mi magyar tyúkjaink közt akadnak már egynehány, amelyek dacolva az állandóan tartó hideggel, kotlásnak adták magukat.

Az élelmes gazdasszony hamarosan tojást is rakott alá, hogy minél hamarabb legyen csirkéje, mert a korai csibének nagyobb az ára.

Sőt némelyik annyira megy az élelmességben, hogy a már egykotló alja tojást kiköltött kotló alá ismét rak másik csomó tojást.

A jámbor kotló nagy elszántsággal ül tovább a friss tojásokon is, hogy aztán kibírja-e ezt a dupla anyaságot, az aztán nem bizonyos, mert sokszor megtörténik, hogy egy szép napon elpusztulva találja a gazdasszonya a fészken.

Igy aztán a kapzsiságával elvesztette a réven, amit nyert volna a vámon. És talán meg is érdemli, mert miért olyan kegyetlen, hogy egy gyenge tyúktól ilyen megerősítő munkát kíván.

De ha kibírja is a kotló e kettős anyaságot, akkor sem nyer vele sokat a gazdasszonya, mert az ilyen elcsigázott kotló nagyon soká fog hozzá ismét a tojás rakáshoz.

Tehát itt veszti el a kapzsiság azt, amit nyert a dupla keltetés-sel.

De elpusztul a kotló sokszor az első fészkek alja tojáson is.

Persze meglepetve emeli fel a gazdasszony, s addig vizsgálja a hullát, amíg egyszer csak azon veszi észre, hogy a kezén holmi apró lények kezdenek mászkálni.

Azonnal le is löki a kotlót, mert bizony azon csak úgy hemzsegnek a tetvek. Azok szívták ki a vért annyira, hogy szinte fakó volt a taréja már napokkal az elpusztulása előtt is.

Még jó, ha ilyenkor rászánja magát a gazdasszony, hogy megvizsgálja a többi tyúkjait is.

Csak nehogy a még életben maradt kotlókat oly módon találja a tetvektől megszabadítani, hogy petróval, vagy olajjal kenje be — ha vékonyan is — a tollukat, mert a petró felmarhatja a bőrüket, de az minden esetre be fog következni, hogyha visszaülnek a tojásra, azokat beolajozzák s azokból egyetlenegy csirke sem fog kikelni, mert az olaj betömi a tojás héjak likacsait s valamennyi csirke belefut a tojásba.

Egyszerűbb módja a tetvek elpusztításának, ha veszünk a boltból kénport, népies néven kénvirágot, ami elég olcsó, hiszen 10 fillérért 17 dekát adnak, ezt keverjük össze 25 deka fahamuval s ezt szórjuk a kotló felborzott tolla közé, különösen a szárnya töve alá, s néhány napra elpusztulnak a tetvek s a kotló taréja kezd elveszíteni halálos fakó színét és sikeresen ki is költi a tojásait.

De jobb a bajt megelőzni.

Igy télen minden háznál van fahamu, mert ez a legjobb, de ha ez nincs, jó a köszén hamu is, de pernye biztosan van mindenütt.

És a legtöbb helyen hová szokták mindezeket önteni? Az udvarra, vagy a trágyára, esetleg a kertbe.

Legrosszabb, ha az udvar olyan helyére öntögetik, ahol közel van a szalma kazal, mert néha megtörténik, hogy még van a hamuban parázs és addig fujja a szél, amíg véletlenül a szalmába sodorta és felgyújtja vele a kazlat.

Sokkal jobb, ha valami ócska pléhvederbe töltjük a hamut s ha meggyőződünk róla, hogy a paráznak az utolsó szikrája is kialudt benne, akkor terítsük szét a már előzőleg kisépért tyúkólban.

Ennek kettős haszna van.

Egyik az, hogy a baromfiak erre a hamurétegre trágyáznak, s az nem ragad hozzá az ő földjéhez és így könnyebb lesz kisépenni. A másik pedig az, hogy az ülőre felszálló, majd onnan lerepülő baromfiak a szárnycsapásaikkal felverik ezt a hamut, ami aztán a tolluk közé is lerakódva, lugos tartalmánál fogva elpusztítja a tetveket.

Az ilyen ólban nem is lesz tetű soha, de persze naponta ki kell azt seperi és utána lehamuzni, nem pedig csak akkor takarítani baromfiólakat, ha eszünkbe jut, mert így néha félévben, sőt egy évben egyszer lesz kitakarítva a tyúkok ólja, különösen a nehezebben takarítható padlás baromfiólak.

Természetesen az ilyen elhanyagolt tisztaságú baromfiólakban olyan vastag rétegben halmozódik fel a piszok, hogy a baromfi nem szívesen tartózkodik benne, hanem amint az idő enyhül valamennyire, szokik ki a piszkos ólból, s a tökinde aljától kezdve a kazal tetejéig minden elképzelt helyre bujik el tojni, csak az ólba nem.

Hálni pedig szívesebben hál a fa tetején, mint a takarítatlan ólban, ahonnan csak akkor szedi le őket a gazdasszony és zárja be a nekik sehogys sem tetsző piszkos ólba, amikor már a keményebb hideg éjszakákon lefagyott a taréjuk.

Legyen csak az a tyúkól tiszta, sőt kissé meleg, különösen legyen egy sarokban hamuval kevert homok a fürdésre, akkor szívesen tartózkodik ott a tyúk, hamarabb kezdi a tojásrakást és többet is tojik s így a gazdasszonynak a kissé több munkájáért több lesz a pénze is.

— Igeti. —

Nyolcvanezer zsirsertést vásárolnak a németek Magyarországon.

A magyar-német kereskedelmi tárgyalások jelentős sikerrel jártak. A megállapodások egyik legfontosabb tételeként **80.000 zsirsertés átvételére biztosítanak keretet az új megállapodásban,** ezzel szemben Magyarország megfelelő mértékben Németországból fogja fedezni **gázszen és gázkosz szükségletét.**

amit eddig jelentős tételben Csehszlovákiából hoztunk be.

Rövidesen nagy keresletnek fog örvendeni tehát ország-szerint a kövér sertés, míg a hizlaldák a kukoricát keresik majd.

Védekezzünk az őszi felfagyás ellen

Az időjárás alakulás következtében tartani kell attól, hogy az őszi vetésekben a felfagyás esetleg nagyobb mérvű károsodást idézhet elő, ha a gazdaközönség az ezen károsodás elhárításához szükséges óvintézkedéseket elmulasztaná idejében alkalmazni — holott

a felfagyás által okozott nagyobb károsodás a felfagyott vetések idejében történő meghengerelés után elkerülhető,

illetve nagy mértékben csökkenthető.

Tekintettel arra, hogy a gazdaközönség a hengert a felfagyás ellen rendszerint elkésve alkalmazza, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a felfagyás elleni hengerelesnek a talaj kiengedése után — amint a táblára rá lehet menni, azonnal meg kell történnie, mert ha a gazda a hengert csak akkor alkalmazza amikor a növényzet szabadon

álló gyökérzete már részben, vagy egészben elszáradt, a hengerelesnek megfelelő hatása természetesen már nem lehet s a felfagyás által okozott károsodás a hengereles ellenére is be fog következni.

A kamara felhívja a gazdaközönség figyelmét arra is, hogy a hengerelesnek mindenkor talajszárító hatása van, miért is amint a földbe visszanyomott növényzet már kellően megerősödött, tehát mintegy 10 nappal a hengereles után, — a hengerelest fellétele nélkül követnie kell a vetés megfogasolásának a céljából, hogy a hengereles által helyreállított hajcsövesség a talaj felső rétegének megbontásával újra megszűnjön s így a talajnedvesség a talajban visszatarassék.

Tenyézkosokat hoznak be Franciaországból, hogy biztosítsák a juhkitelét. A múlt évben részben élő, részben pedig levágott állapotban több mint 80.000 drb. hizott bárányt és ürüt szállítottak ki a francia piacra. További kivitelünknek azonban az a feltétele, hogy cserekepen mezőgazdasági terményeket vásároljunk. A franciák első sorban tenyészállatokat akarnak cserébe adni és gazdáink kísérletképpen 50-60 drb. kos behozatalához hozzá is járultak azzal, hogy a keresztezések elszigetelten és kizárólag hizott bárányok és ürük tenyésztése céljából történjenek.

A „vérbélű“ görögdinnye termelési titka. Sokan nem tudják, hogy a görögdinnye ízét és színét mennyire lehet befolyásolni, még ugyanannál a fajtánál is. A jó görögdinnye közelében például nem szabad uborkát ültetni, mert az uborkavirág beporzása tönkreteszi a dinnye izét. A görögdinnye pompás piros színét azzal lehet biztosítani, ha szép piros fajta paradicsomot ültetünk el a görögdinnye közé. Ha a két növény virágjának hímpora méhek után együvé kerül, az eredmény az igen szép vörösbélű dinnye lesz.

**OLCSÓBB
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZ!
26 fillér**

egy liter **Kadarka** vagy **Isher** fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból miatásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatok és nem savanyúk.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Hirdetéseket mérsékelt áron vesz fel lapunk kiadóhivatala

Megjelent „A légy az egészség veszedelme“ című falikép II. kiadásban!

Az Országos Közegészségi Egyesület a múlt év augusztus hó végén hozta „A légy az egészség veszedelme“ című faliképet forgalomba és ezen falikép máris II. átdolgozott kiadásban jelenthetett meg.

Ezideig nem volt az országban olyan szemléltető eszköz, amely a légy károsító voltáról a lakosságot megfelelő formában felvilágosította volna, úgy hogy az Országos Közegészségi Egyesület által kibocsátott falikép ennek köszönheti nagy sikerét.

A nép legszélesebb rétegei megdöbbenően tájékozatlanok s ezért könnyűek a légynek az egészséget károsító szerepét illetőleg. A lakosság nem látja a légyben egyik legveszedelmesebb ellenségét, nem üldözi, nem pusztítja, hanem úgy viselkedik és kezeli a legyet, mintha senkinek sem ártó háziállatkáról volna szó.

Pedig a légykérdés a nép egészségének kérdése. Hiszen a légy a súlyos betegségek, így a hastífusz, vérhas, kolera, tuberkulózis stb. terjesztésében nagy szerepet játszik.

Az Országos Közegészségi Egyesület másfél éves tartós munka után a „Légyplakát“-ot olyan formában és kivitelben adta ki, amely szakvélemények szerint európai viszonylatban is egyedülállóan mondató.

A plakát mindazokkal a kérdésekkel foglalkozik amelyek a légyről mindenki számára tudnia kell. A légyplakát összeállításban: egyedülálló, stílusa tudakosságtól mentes, úgy az egyszerű nép gyermeke, mint az intelligens osztályhoz tartozóknak egyaránt szól. Élvezetes és tanulságos mindenki számára. Kiállítás a nehéz gazdasági viszonyok ellenére pazar és művészi.

Ezen 70/100 cm. nagyságu falikép 13 darab 15/15 cm. és egy 23/25 cm. nagyságu hatszínű, gyönyörű litografikus képekből áll. A képeket gördülékeny versikék egészítik ki, a kép bal oldalát a hazilégy petéjének, lárvájának és a kitejlődött hazilégynek nagyított képe és egészségügyi leírása foglalja el. Foglalkozik a falikép a hazilégy ellen való védekezés lehetőségével és a legyek pusztításának módjaival is.

„A légy az egészség veszedelme“ című faliképet a Vallás és Közoktatásiügyi Miniszter Úr 48.5.1933. és 33.9.19/1933. számú rendeletekkel segédtaneszközüli engedélyezte, a Belügyminiszter Úr pedig 212.000/1933. sz. rendeletével a közhivataloknak megvásárlásra rendelte el.

A falikép Gerlóczy Zsigmond dr. egyetemi tanár, az Országos Közegészségi Egyesület elnöke, Darányi Gyula dr. egyetemi ny. r. tanár, a kir. magy. Pázmány Péter Tudományegyetem Közegészségügyi Intézete igazgatójának, Szilády Zoltán dr. egyetemi magántanár, a Nemzeti Múzeum állattára igazgatójának, Drózdly Gyula tanítóképző intézeti tanár, a Néptanítók Lapja szerkesztője irányításával készült.

Bizonyos, hogy a fenti plakát mindenhol, ahol az ország közegészségügyét és ezzel a magyar nép boldogulását szem előtt tartják, rövidesen feltalálható lesz.

Ára fémlécekkel P. 4., lécek nélkül P. 3., 34/49. cm. nagyságu, fémlécezett falikép ára P. 2. Kapható és megrendelhető az Országos Közegészségi Egyesületnél, (Budapest VIII. Eszterházy utca 14—16.)

Méhészet

Tavaszi teendők a méhesben.

Közlő: Schuszték Sándor.

II. közlemény.

Helytelen eljárás mindjárt az első tisztuló kirepülés alkalmával szükség nélkül kaptárt bontani és merő kíváncsiságból a még meglévő mézkészletről meggyőződni. Ennek csak akkor van helye, ha a mézkészlet fellelésünk szerint is fogytán van és kénytelenek vagyunk beavatkozni, hogy a méheken segítsünk.

Azt, hogy mikor lehet károsodás nélkül kaptárt bontani, a méhek nagyzerű ragasztóanyaga, az ugynevezett propolis szahja meg. Ez a méhek által készített kiülő ragasztóanyag hűvös időben megkeményedik és a hidegben csontkeménységű lesz, de nyh és meleg időben meglágyul és nyulossá válik. Ennek légy vagy kemény állapota szolgálaton egyúttal irányadóul a megengedhető kaptár bontás. Ha a kaptárban időjárásban megbontjuk a kaptárt, úgy ez a kemény ragasztóanyag miatt csak nagy erőfeszítésekkel és esetleges törések útján eszkelhető. A kaptár anyagának rongálásától eltekintve azonban mérhetetlen nagy kárt

okozhatunk az által, hogy a fészekben már megindult fiasítást a külső hideg levegő behatolásával megfázásnak tesszük ki, mi által a fiasítás megbellegszik, ragályossá válhatik és nemcsak a méhesben lévő többi méhekre, hanem egy község egész méhállományára nézve katasztrófális következményekkel járhat. Méhészeti törvényeink az ilyen beteg állomány hatósági megsemmisítését rendelik el, minden kártérítési igény nélkül.

Ha a tél beállta előtt nem burkoltuk be eléggé a család fészket, hogy ez által a nagyobb páráképződést és lecsapódást a kaptárban elő ne mozdítsuk, úgy ezt most a mindinkább terjedő fiasítás melegségi szükségletére való tekintettel feltétlenül tegyük meg az által, hogy a fészkek fedődeszkáira többrétegű újságpapíros helyezzünk. A legfontosabb most a kellő meleg, az elégszű méz és az ősszel gyűjtött virágpor mellett a közelben található napsütötte helyen lévő ivóviz.

(Folytatom.)

Figyelem: Figyelem:

Kölcsön könyvtár.

Tisztelettel értesítem az Olvasó közönséget, hogy a mai napon özv. Vass Andrásné Horthy Miklós uti trafikjában kölcsönkönyvtárt nyitottam.

Tisztelettel
Neumann Dezső

Szenet,

tűzifát Wagner Márton Fiai
fatelepén vegyen

Egy éjjelen át!

Ön is kiírhatja patkányait
rendeljen „KAJA“ egér-
patkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.

5 doboz P. 7.50

10 doboz P. 14.—

WONISCH
Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Budapest, VIII. Kőfaragó-utca 10/2 sz.

Írtásokat vidéken is
jótállással vállalunk?

VASUTI MENETREND 1933. október hó 8-tól.

gyors	gyors	gyors	gyors
5:55	9:00	13:32	17:00
20:50	i	Bpest k. p.	é
5:00	10:45	11:45	19:10
19:53			
11:06	11:57	18:07	19:59
2:10	é	Gyoma	i
0:32	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	i	
0:17	5:52	8:51	14:20
16:59	19:04	i	
7:31	12:09	12:40	19:10
20:41	3:41	é	Békéscsaba
23:15	5:00	8:14	13:26
16:22	18:12	i	
3:53	12:45	17:30	20:05
i		Gyoma	é
7:24	11:47	16:46	21:56
4:21	13:13	17:58	20:33
é		Déaványa	i
6:53	11:16	16:15	21:25
4:26	13:18	18:03	20:38
é		6:48	11:11
16:10	21:20	i	
4:57	13:49	18:34	21:10
é		Szeghalom	i
6:15	10:38	15:37	20:42
4:58	13:50	18:45	21:11
i		6:13	10:37
15:36	20:37	é	
5:17	14:09	19:04	21:30
é		Vésztő	i
5:53	10:17	15:16	20:17
7:27	16:06	20:58	é
4:05	8:20	13:29	18:24

A Gyomai Újság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér

Ingatlanforgalom

B. Marjai Sándor és neje Dutkon Eszter gyomai lakosok vettek 1 hold 237 n. öl kölesfenéki szántót Munkácsi Lajosné D. Kiss Róza gyomai lakostól 500 P.-ért.

Szalóki István és neje K. Kocsis Etelka gyomai lakosok vettek 1 hold 578 n. öl csergettyűlapi szántót Szalóki Lászlóné Putnoki Erzsébet gyomai lakosok 600 P.-ért.

Szücs Lajos és neje P. Szabó Mária gyomai lakosok vettek 403 n. öl 1276 n. öl és 1095 n. öl cfrakerti szántót P. Kovács Lajosné Putnoki Zsófia és társaitól 1100 P.-ért.

Dutkon László és neje Batári Mária gyomai lakosok vettek 3 hold 116 n. öl tanyai szántót Zöld János (nős Cselei Teréz) gyomai lakostól 2350 P.-ért.

kk. Izsó Erzsébet vett 033 n. öl pocozug és holtkörösi szántót Márton Bálint (nős Tótka Eszterrel) gyomai lakosoktól 400 P.-ért.

Kató Gergely (nős Kertész Máriaival) debreceni lakos vett 1 hold 374 n. öl tanyai szántót Pfeiffer Mihályné Braun Juliánna és társaitól 390 P.-ért.

Sütő Ferenc és neje Konya Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat kk. Erdei Sándor gyomai lakostól 700 P.

Varga István és neje Józsi Eszter gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat 1/3-ad részét Varga Lajos tóvárosi lakostól 400 P.-ért.

Kovács Imre (nős Márton Teréz) tápiószélei lakos vett 231 n. öl cfrakerti szántót Varju György és neje Harangozó Margit gyomai lakosoktól 200 P.-ért.

Gál Sándor és neje Kocsis Eszter gyomai lakosok vettek 1082 n. öl és 4 hold 686 n. öl pocozug és holtkörösi szántónak felerészét Budai Jánosné Gál Lidia és társaitól 1050 P.-ért.

Fekete József (nős Cselei Juliánával) gyomai lakos vett 328 n. öl pocozug terület fekete Erzsébet gyomai lakostól 280 P.-ért.

K. Szilágyi Lajos (nős Bácsi Etelkával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat K. Szilágyi Albert (nős Bere Juliánával) gyomai lakostól 1500 P.-ért.

Balázs Mihályné Mikus Anna gyomai lakos vett 3 hold 1014 n. öl kölesfenéki szántónak 2/3-ed részét Hegedüs Lukácsné Mikus Viktória gyomai lakostól 750 P.-ért.

Szilágyi Juliánna gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Gábor Mihály (nős Csapó Eszterrel) gyomai lakostól 600 P.-ért.

Herter Lajos és neje Arany Lidia gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóháznak 2/6-od részét Vaskor Károly és neje Nádudvari Mária gyomai lakosoktól 1000 P.-ért.

Csökönyi Lajos és neje Dobó Eszter gyomai lakosok vettek 51 n. öl, 77 n. öl, 654 n. öl, 153 n. öl, 3 hold 894 n. öl és 1 hold 115 n. öl tanyai szántókat Ferenc Jánosné Barta Teréz gyomai lakostól 2400 P.-ért.

G. Szabó József és neje Földi Ágnes gyomai lakosok vettek 565 n. öl, 3 hold 1024 n. öl és 357 n. öl tanyai ingatlanokat Ferenc Jánosné Barta Teréz gyomai lakostól 2800 P.-ért.

F. Nagy Benedek és neje Zöld Róza gyomai lakosok vettek 787 n. öl rév-laposi ingatlant Hajdu Béla gyomai lakostól 700 P.-ért.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
Ist. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.
Felső üzemvezető: Brécher Mihály.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P., Fél évre 2:60 P., Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A Földesgazdaság gyűlése.

Vasárnap délután tartotta meg a Földesgazdaság évi rendes gyűlését 565 sertésjárás jogosítvány képviselőivel. Elfogadták a múlt évi zárszámadást, tudomásul vették a jelentéseket a köröstarcsai határban vásá-

rolt „Bereczki“ féle földről és elhatározták, hogy a legellettésre be nem töltött sertésjárásokért darabonként 3 pengő kártalanítást fizetnek a tulajdonosoknak. A gyűlés 2 órától villanygyújtásig tartott.

A közbirtokosság vagyona.

A Körös hullámterében van 340 k. hold kaszáló; Telken van 176 k. hold legelő; szalag és csúcsföld van 10 k. hold; a köröstarcsai határban vettek tavaly 27 k. hold 1524 négyszögöl szántót.

1933 december 31-én raktáron, pénzért megváltva, egyeseknél kamatra kiadva, a kiseréli házhelyekért követelés és hátralékban volt a Földesgaz-

daságnak.

l. o. búza 362 mázsa 15 kg.

l. o. árpa 62 mázsa 36 kg.

kötvényben 3522.15 P.

hátralékban 3619.36 P.

A számvizsgálóbizottság helybenhagyásával a Gazdaság vagyona

84.950 Pengőre értékelik.

A Közbirtokosság 2016 osztatlan járásból áll.

A köröstarcsai földvétel.

Az 1932. évi december 31-iki zárlat szerint készpénzben, kötvényekben és pénz hátralékban 24.589.57 pengője volt a Közbirtokosságnak. Egyik közgyűlésen a többség — félve, hogy egy pénzinfláció következhetik be — elhatározta, hogy megveszik a Békésmegyei Kereskedelmi Banktól a köröstarcsai határban lévő „Bereczki“ féle 27 k. hold 1524 négyszögöl területű szántóföldet 25.500 pengőért, mely vételár azonban a százalék, átlrás, utánjárás és más költségekkel eddig mintegy 3000 pengővel szaporodott, azonban az on-

nan elhozott lérmények körülbelül 1100 pengő értékével csökkentek ezek a költségek.

Ha tehát több költség nem lenne, akkor a köröstarcsai földnek vételára 25.400 pengő lenne, vagyis k. holdanként 910 pengő.

Eladtak a Cifrakeriben, Újkerlben és Félhalmon 4 k. hold 1246 négyszögöl szántót 2624 pengőért.

Eddig kifizettek a földért 18 ezer pengőt, tartoznak még a banknak 5500 pengővel.

Eljárást indítottak, hogy Bereczki volt tulajdonost bíróilag lakoltassák ki a tanyából.

A földvételtől nem lehet már visszalépni.

Azzal, hogy a köröstarcsai föld volt tulajdonosa nem megy ki a tanyából és megadályozta, hogy a Földesgazdaság művelés alá vegye a birtokát, surlódások lámadtak a Gazdaság tagjai között is és a gyűlésen löbben kifejezési is adtak ennek és azt hangoztatták, álljanak el a földvételtől. Ettől azonban már elkéslek, mert a miniszterium hozzájárulásával a földet már a közbirtokosság nevére írták, így az lenne a

leghelyesebb, ha közös erővel a föld mielőbbi birtokba vételének lehetőségét szorgalmaznák, hogy további veszteségek ne legyenek a föld nem műveléséből és e miatt ne legyenek további surlódások a Gazdaság tagjai között.

Azt a tanácsot azonban nem hallgatjuk el, hogy mihelyt alkalmas áron vevő akad erre a földre, adják el, mert a Földesgazdaságnak, mint Közbirtokossági szervnek kívül esik a

működési körén a szántóföldi gazdálkodás, neki a rendelkezésre álló tőkéjével a rél és

legelő művelést kell folytatni, hogy az állattenyésztést segítsse elő.

Kártalanítás az állattenyésztés rovására.

A Földesgazdaságban állandó feszültség van az állattulajdonos legellettők és a járásukat be nem töltő „kártalanítást“ igénylők között.

A legellettők mindig sokalják a legelletési béreket, akik pedig nem vernek ki állatot a legelőre, azok minél magasabb „kártalanításra“ törekcsenek.

A közforgalomban ma egy sertésjárást 20 pengőért lehet örökáron megvenni. A vasárnapi gyűlés egy járás kártalanításáért 3 pengőt szavazott meg. Tehát a tőkéjének 15 százalékát kapja az, aki nem tölti be legelőállattal a járását. Ezt az összeget pedig csak úgy tudja a Gazdaság előteremteni, ha forszirozza a széna lekaszását és magas legellettő-árakat állapít meg.

Tavaly 282 járásért 846 pengő kártalanítást fizettek. Szénáért befolyt 1534 pengő, ez az 1867

pengő adót sem futotta. Tehát az állattartókat fizették meg és pedig 1 birkáért 3 P-t, 1 bárányért 1.50 P-t, 1 sertésért 3 P-t, 1 szarvasmarháért a „szakadék csoportban“ 21 P-t, a „szűzgulyán“ 12—21 P-t. Ezek a magas legelletési bérek az oka, hogy tavaly csak 204 szarvasmarha, 40 sertés és mintegy 100 birka elkeseredett gazdája elmélkedhetett azon, nem kellene-e olyan megoldást keresni, hogy mindenki a tulajdonában lévő járásoknak megfelelő állatot hajthat ki, akár az ő, akár a más állatja legyen az, aki pedig nem hajt ki annyit, az nem kap semmi kártalanítást, mert a közlegelő az állattartást köteles szolgálni. Egy- más között eladhatják vagy kiadhatják a járásokat, de a kártalanítást községünk állattenyésztése érdekében be kell szüntetni.

Miért nem tartanak kiscgazdáink birkát?

Gyoma állatstatisztikája szerint az 1926-ik évben 6659, az 1929-ik évben 5775 és az 1933-ik évben már csak 2905 birka volt. Felievésünk szerint ez a nagy visszaesés kiscgazdáinknál található meg, kiknek saját legelőjük nincs, a közbirtokossági legelő pedig a

folytatott „kártalanítási“ szokás szerint annyira költségessé teszi a birka legelletését, hogy sokan felhagyják a birkatartással. Pedig jól tudják, akik már tartottak birkát, milyen kifizető tud annak a tartása lenni, ha megfelelő olcsó legelőt tudunk neki szerezni.

A közbirtokossági legelő az állattenyésztés alapja.

Községi statisztikánk szerint a községi legelő 860 k. hold, a birtokossági közlegelő 510 k. hold és a birtokosság által bérelt legelő 722 k. hold, vagyis 2092 k. hold osztatlan legelőnk van. Tekintélyes terület, melyen helyes gazdálkodással községünk állatállományát szaporítani lehetne, sőt kellene is, ha az egyes közbirtokosságok a legelők karbantartásával, javításával fokoznák a legelők termés-

hozamát, egyben redukálnák a legelletési költségeket.

A vagyonosság kifejezésének holdakbani mennyisége csak egyik része a gazdagságnak, az állatok száma, a marha mennyisége és minősége teszi a gazdát.

Okszerű gazdálkodást csak megfelelő talaj műveléssel és megfelelő trágyázással lehet folytatni, ezekhez pedig állat kell, az állatnak pedig legelő, legelő és legelő kell. W.

Köllő Gábor szervező körútja.

A Nemzeti Egység Pártja vármegyei életében nagy élénkségű volt a múlt hét. Gyoma és Endrőd után február 19-én Békésen, 21-én délelőtt Öcsödön, délután Szentandráson, 22-én délelőtt Csabacsüdön, délután Kondoroson tartottak gyűléseket, hol mindenütt *gyergyószentmiklósi Köllő*

Gábor központi vármegyei titkár mondott nagy beszédek, melyeknek hatása alatt sokan beléptek a Nemzeti Egység Pártba.

Gyomai és endrödi hírek szerint itt is serényen folyik a szervező munka és szépen szaporodnak a tagok, miről legközelebb beszámolót adunk.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete 1934. évi március hó 3-án délelőtt 9 órakor a község háza nagytermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Mult ülési jegyzőkönyv hitelesítésének bejelentése.

2. Jóváhagyott határozatok bemutatása.

3. A póhalmi iskolának községi iskolává tétele érdekében beadott kérelem.

4. A Stefánia Egyesület évi jelentése.

5. Marjai Sándor kérelme egészségügyi rendőri állásába való visszavétele iránt.

6. Gyoma község házipénztárának 1933. évi zárszámadása jóváhagyása.

7. Községi vagyonleltár jóváhagyása.

8. Községi gazdai 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

9. Törzsvagyon alap 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

10. Letétpénztár 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

11. Gazd. munkás és cseléds. alap zárszámadás jóváhagyása.

12. Építési alapok 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

13. Vámos utak alapja 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

14. Testnevelési alap 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

15. Kertpénztár 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

16. Községi iskola alap 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

17. Felozlott gyomai nőgye-sületi alapítvány 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

18. Báró Wodiáner alapítvány 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

19. Németh Lukács alapítvány 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

20. Schultz Jenőné szegény alapítvány 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

21. Schultz Jenőné protestáns árvaház alapítvány 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

22. Simon István szegény alapítvány 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

23. Községi gyámpénztár 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

24. Fattyasi tehéntartó gazdaság 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

25. Horthy segély alap 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

26. Takarékmagtár 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

27. Iparostanoncskola 1933. évi

zárszámadás jóváhagyása.

28. Községi elemi iskolák 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

29. Községi ovodák 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

30. Önálló gazdasági népiskola 1933. évi zárszámadás jóváhagyása.

31. Wodiáner árvaház mellék-

épületére vonatkozó szerződés és átalakításra vonatkozó terv és költségvetés jóváhagyása.

32. Az Andrassy utca kiépítése érdekében beadott kérelem.

33. Közsegélyezés iránti kérelem.

34. Póttárgysorozatban felveendő ügyek.

Nem lesz se boletta, se gabonamonopolium

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter szerdán délután a parlament folyosóján határozottan kijelentette, hogy a kormány a boletta elejtésével kívánja megoldani a gabonaérlékesítés kérdését. Sem monopoliumról, sem új gabonaérlékesítő szerv felállításáról nincs szó és a gabona bevásárlását ugyanazok a kereskedelmiszervek fogják végezni, mint amelyek eddig végezték. Igen sok

érlékesítési terv fekszik a kormány előtt, amely ebben a nehéz problémában természetesen még nem döntött. Mi helyt megfelelő és gyakorlatilag megvalósítható megoldási mód áll rendelkezésre a gabona árak emeléséhez szükséges pénzügyi eszközök előteremtése céljából, megtörténik a kormány végleges döntése a gabonaérlékesítés megszerzése ügyében.

Lóvizsgálatok ideje.

Endrődön:

1. Március 19-én 8—12-ig és 13 óra 30 perctől 17 óráig a község háza udvarán.

2. Március 20-án 8—12-ig a község háza udvarán.

3. Március 21-én 8—13-ig a Körösön túl a volt Kató malomnál.

4. Március 22-én 8—13-ig Kondoros tanyán.

Gyomán:

5. Március 25-én 8—12 és 13 óra 30 perctől 17 óráig a község háza udvarán.

6. Március 24-én 8—12-ig a község háza udvarán.

7. Március 26-án 8—13-ig a „Hasitáson“ Perei László tanyájánál.

8. Március 27-én 8—12-ig a Körösön túl Batári Antal tanyájánál.

A vizsgára minden tulajdonos köteles minden lovát és csikóját elővezettetni. Az elmaradt lovak tulajdonosait szigorúan büntelik és az utólagos vizsgálatnál már vizsgálati díjat tartoznak fizetni. Az évenként egyszer megtartott lóvizsgálat azt a célt szolgálja, hogy az esetleg fertőző betegségekben szenvedő lovakat a korlátlan forgalomból kivonják s így a betegséget tovább ne terjeszthetik. Ezen vizsgálat és az évenként végzett állatösszeírás is csak állategészségügyrendészeti és állattenyésztési célokat szolgál.

„Cuharé“

Irta: Polányi Lajos napszámos.

Egy csikorgósan hideg, téli estén hazafelé igyekeztem. Egy világos ablak alatt elhaladva, élénken csengő citeraszó pendült felém a házból. Nagyon halkán, de mégis tisztán és világosan, úgy, hogy még a nótát is megismertem. Az a nóta volt, hogy: „Haza is kéne már menni, mit is kék hazudni!“

Ez a fülbemászó dallamú, jó csárdásra való ütemű, régi nóta, meg a pengő citeraszó elem idézte azt a kort, ami már nekem emlékező, mikor még én is elvetődtem minden cuháréba és a felforrázott, lepelyvázott agyagon jól megforgattam a lányokat. Nem is olyan régen volt, még jól emlékszem.

De éppen úgy megy az most is. Csak éppen az idő mulik, mások a fiúk, mások a lányok. Csak a nézők voltak akkor még szereplők.

Hogy egy „cuharé“ jól sikerüljön, ahhoz alapos előkészület és szervezés szükséges. A hebehurgán összerántott „cuharé“ nem igen szokott sikerülni. De ha jól megszervezik, nagyon szép tanyai vagy falusi szórakozása a fiataloknak. De meg jól is meg lehet a „cuháréban“ tanulni táncolni.

És hogy kezdődik? Biz az sokszor körülményes, mert ehhez először anyai támogatás, másodszor pedig apai beleegyezés szükséges. Legtöbbször az elsőt legnehezebb megszerezni. De ha meg van, a „cuharé“ félig már kész is. Csak meg kell rendezni.

Ha van a háznál lány, van ba-

ránője több. Ezekkel beszél meg, mindenre kiterjedő figyelemmel, hogy kiket hívjanak meg. Kellő megfontolás után összeállítják a lánycsoportot. És most a fiukra kerül a sor.

Ha van is fiu a háznál, a lányok ritkán vonják be a tanácskozásba míg a lányokról van szó, ha csak magától bele nem szól. De a fiukat igen mindig rábizzák. Vállalja is. Szól a komáinak, azok is tovább adják megfelelő helyeken, sőt néha olyan fiúk előtt, akiket szeretnének ott látni, el is szólják magukat, hogy: „Cuharé“ lesz a Nagy utcán. Mert a fiukat nem olyan zártkörűen hívják össze, mint a lányokat.

Igy aztán összejön a „cuharé“ és csak egy hujja van: a citerás. Ez is nehéz kérdés, mert a citera

a „cuharé“ lelke. Igaz, hogy nagyon egyszerű hangszer, de mesteri kéz alatt szép és jóhangú csárdást is élénken friss ropogást ad.

A jó citerást nagy becsben tartják és ez természetes is, mert szivességből és a legtöbbször teljesen ingyen citerál hajnal vagy reggelfelégig.

A „cuharé“-hoz készülődő háznál többnyire mindig észre lehet venni a készülődést már délután, mert mindenki ismeri a ház vagy tanya rendes életmozgását és ettől eltérő bizonyos jelenségek, élénkebb mozgás, izgatottabb járás-kelés elárulják a készülődést. Ezalatt kikerül a kanapé, sifon és bekerül mamák számára a lóca, meg egy asztal, de olyan, amelyiken jól szól a citera. Mert ez is fontos.

Vármegyénk a búzatermelés élén.

Kovács Mihály békéscsabai gőzmalmos alábbi indírványát fogadta el a február 28-iki vármegyei közgyűlés:

Minden évben új termés-kor vármegyei vagy országos gabonakiállítás és vetőmagvásárt rendez a vármegye.

Propagandával biztosítsuk megyénknek a gabonatermelés és export szempontjából a vezetőszerepet az Alföldön.

Építsenek mielőbb állami gabonatarházat Békéscsabán.

Tegyen a kormány a bolettrendszer helyett az új

termésévből hatásosabb intézkedést és szabad gabonaforgalommal minimálja az árakat.

Külföldi forgalomban vezessék be a gabona-, őrlmény-, és állatexporthatárolást.

Reformálják meg a gabonatörzsdét és töröljék el teljesen a határidős üzleteket és a gabonatörzsdévezetést vegyék át a termelők.

Állapítsák meg időnként a mindenkire kötelező minimális munkabéreket, hogy a munkások fogyasztóképessége emelhető és állandó lehessen.

A magyar lelkesedni szokott.

Barabás Béla, Hentaller Lajos, Hoitsy Pál és az ezekkel a volt képviselőinkkel hozzánk eljött jó szónokok, amikor beszédeket intéztek a gyomai polgárokhoz, ezek tetszésüknek vagy nemtetszésüknek hangosan is kifejezést adtak; tudtak lelkesedni is, amikor kellett, vagy amikor lehetett.

A multkori szép felépítésű beszédek közben többször lehetett volna alkalma a hallgatóknak hangosan is kifejezést adni tetszésüknek, de valami, az idők nyomásából magukra öltött szemtelenség befolytotta az em-

berekbe a lelkesedést, a tetzést.

Nem az üres szóvirágok elhangzása nyomán kívánjuk népünk kitörő lelkesedését, de amikor a revizióról, az idegen megszállás alatt sínylő testvéreinkről, az elszakított részek visszaszerzéséről van szó, kell, hogy minden magyar ember szíve hevesebben dobogjon, ajka szóra nyiljon. Csak lelkesedni tudó emberekkel lehet nagy dolgokat végezni. Nekünk pedig, hogy méltók legyünk régi hírünkhöz, még nagy és nehéz dolgot kell végeznünk...

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér

Tanyán, ahol nincs távolság, az esti homályban, az első dűlő felől is, a másik felől is siető árnyak tartanak a „cuharé“ felé és hamarosan kész van az élénk terefe.

De sokszor még előbb fosztóka van és egy jókora csomó naggyja tollat meg kell fosztani. Így meg van a haszna is, mert sok hozzáértő, ügyes leánykér jön így össze. A fiuknak azonban ügyetlen a keze az ilyenhez.

Egészen még vége sincs a fosztásnak, mikor már kabát alatt becsempészik a citerát és most már vége, a tollfosztásnak befellegzett, mert felcsendül a csárdás és bizony sokszor a maradék tollat az öregasszonyoknak kell eltakarítani, hogy a sergő-forgópárok szelje el ne fújja az asztalról.

De jut itt szerep az öregeknek is a lócákon. Itt vitatják meg, hogy disznó öléskor a májas vagy pedig a tüdős hurkával kell-e kezdeni a vacsorát?

Egyszer már majdnem szenvedélyessé vált ez a vita, de éppen eltaláltam és ketté vágtam az igazsággal; vagyis, hogy: Káposztával kell azt kezdeni.

Megütődve hallgattak el az öregek a sokizű igazság hallatára. De kár volt hangot adni az igazságnak. Azóta nincs tekintélyen. Az igazság miatt. Ha nem lett volna igazam, másként volna.

(Folytatom.)

A Mezőgazdasági Kiállításra féláru vasúti utazásra jogosító igazolvány 1 P.-ért Wagner Márton Fiai-nál kapható.

Mindenki énekelje a Himnust.

Egyik legalkalmasabb kifejezője a tömegérzésének a közös-ének. A hajótöröttek vallásos énekeket énekelve merültek a habokba. ... A vallási üldözések halálra ítéltjei tömeges kivégzéseikor énekelve mentek a halálba. ... Vigasságok alkalmával is énekelnek az emberek. ... Hazafias összejövetelekkor nemzeti imájukat, a himnust éneklék el a nemzetek népei...

A multkor Gyomán is, Endrődön is a Himnus éneklése közben sokan csukott szájjal álltak. Ilyen alkalmakkor a Himnust énekelni hazafias érzés diktálta lelkesedés, tömegező hatása, de egyáltalán kutya kötelessége min-

den jóra való hazafinak.

Iskolai, vallási, egyesületi és társas életünkben tegyük intézményessé a Himnus éneklését, hogy akik nem tudják énekelni, azok is megtanulhassák, akik pedig szegyenkeznek, azok megszokhassák a Himnus nyilvános éneklését.

Hivatalos helyen pedig döntsék el már végérvényesen, hogy a Himnus ismétlése a „Balsors“-nál, vagy a „Megtűnt“-nél történjék.

Kevés nemzetnek van olyan szép Himnusa mint nekünk. A magunk gyönyörűsége, gyermekeink épülése lesz, ha a Himnusunkat megtanuljuk szépen énekelni.

HIREK

TRAGÉDIA.

Írta: Csáki Imre.

Három pengő egy napra! ...
Ezer hómunkás kapja három napja.
És hull a hó! Jaj, de jó!
Ki tudja, meddig hull a hó! ...
Ezer hómunkás dűdöl, örül, kacag és dalol.
Ezer családnak lesz kenyér!
Nem morzsa, karéj, nagy, fehér! hússzagú hús, leves meleg!
és csók és kacagó gyerek!
pincszobákban jó meleg!
Kacag a veréb, kacag a ló,
kacag a füstös, lármás bérház,
kacag a Duna, kacag a tó,
kacag az élet, kacag a hó! ...
Ezer hómunkás szíve remeg!
És hull a hó! Jaj de jó!
Ki tudja meddig hull a hó! ...
— Három napig még ne állna [meg]!

János fiannak ruhát veszek
És akkor újra-újra iskolába megy...
Boldog kacagás cseng az estbe.
Ezer szobában kacag az este!
Ezer Jánosnak dalol a lelke! ...

Jószívű Isten, jaj! Tudod, hogy reggelre elállt a hó? ...

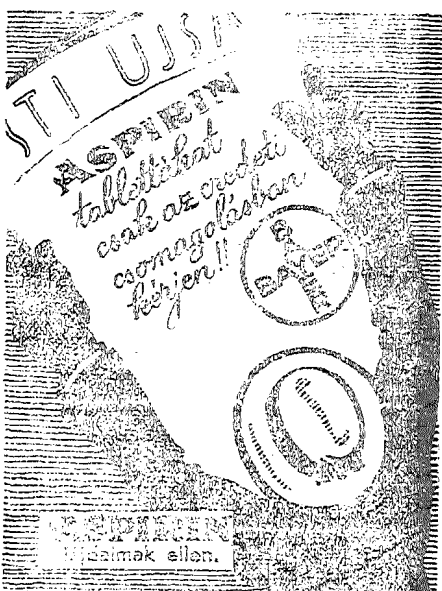
Halálozás. Alicsek Gyula János-szabóóriumi főgondnok felesége Eisler Edith 41 éves korában Budapesten szövődményes influenzában meghalt.

Takarmányozási tanfolyam volt mult héten Orosházán, melyen Zaitsek Arthur az állatvédelmi és takarmányozási állomás igazgatója, Rigler József a Zöldmezőszövetség igazgatója és Reichard Béla gazdasági felügyelő adtak elő.

Laczkó Ferenc endrődi segédkantori, a népszerű műkedvelő-gárda vezetője Tolnarmásiba főkantornak választották meg. Midőn távozásakor szomorúan veszünk tőle búcsút, egyben örülünk sikerének, mert tudjuk, hogy ezen kiüntetés igaz férfit ért, aki tudását, hosszú gyakorlatát új állomáshelyén csak kamatoztat-halja.

Endrődön a katolikus hívek számára f. hó 3-ától nyolc napos nagybőjti előadások vannak. Az ájtatos lelki gyakorlatokat az endrődön jól ismert P. Krajnik jezsuita atya, ki ezelőtt Endrődön is képlánoskodott, nyitja meg. Előadótlarsa P. Csák Boldizsár, a jól ismert népszónok. Ezuton is felhívjuk ezen lelkét nemeseítő előadásokra az érdeklő hívek figyelmét.

Farkas István miskolci református püspök március 10-én Gyulán lesz.

Gyógyszertárban kapható

Az Endrődi Keresztény Szociálista Földmives Egylet részére február hó 25-én d. u. 4 órakor a mirhői iskolában iskolán kívüli népművelési előadás volt, mely alkalommal dr. Haller József v. nemzetgyűlési képviselő, ügyvéd a munka, a munkásság és a hazaszeretetről tartott értekezést.

Világhírre csak igazán jó gyártmányok lehetnek szert. Aspirin-tabletták az eredeti „Bayer” csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és—aminél számtalan szakképzett igazolja— a világ összes országaiban általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer az oly gyakran fellépő hüléses betegségek az azokkal együtt járó kellemetlen mellékhatások és sokszor súlyos következményei ellen való védekezésre.

Félpengős Regények 43. sz.

Rosemary átmegy a hídon. Amerikai történet.

Írta: Christine Whiting Parmenter
Az emberi lélek legfinomabb hurjain játszik s megkapó szépségekkel tölt meg ez minden ízében modern korszellemet érzető, romantikus regény. Amerika társadalmi életének kispolgári miliójébe lépünk, egyszerű, derék embereket ismerünk meg, becsületes munkában töltött életüket, egy-egy titkon őrzött álmot a fájó szívekben, majd friss erővel nyílnak meg előttünk a szabadabb tekintetű fiatal nemzedék új horizontjai.

„Hosszú ez a híd és nagyon nehéz átmenni rajta nekünk, szegény ördögöknek”, mondja a kis Rosemarinak rezignáltan az édesanyja, amikor szegényes otthonukból sétálni indulnak a tulsó part fényes kirakatai, pompás villái és parkjai közé. A gyermek nem fogja fel még a szavak értelmét, később azonban sokszor az eszébe jut, amikor mindinkább kénytelen érezni ő is a korlátokat, amiket születés és vagyon vonnak az emberek közé. És megtelik a szíve dacos elszántsággal, hogy csak azért átmenjen a hídon. De nem is a könnyű sikerek kalandos útjait keresve, hanem a maga erejéből és úgy, hogy megérkezése a tulsó partra, a becsületes munka és a szívjószág diadala legyen.

Egy tehetséggel és bájjal megáldott, fiatal leány küzdelmes útja ez. Az új jövőt építő harcos fiatalság diadalmas útja, amely az életben mindenütt fellelhető örök szépségekre, felejthetetlen örömekre tanítja meg e könyv olvasóit. A Palladis-nak ez a legújabb Félpengős Regénye nemcsak mint érdekfeszítő, izgalmas olvasmány számíthat népszerűsége, hanem mint olyan könyv is, amelyből a mai ezergonddal küzdő generáció biztatást és hitet meríthet.

Dr. Márky Barna alispán a szerdai vármegyei gyűlésen a kisemberek támogatására vonatkozóan a következő kijelentéseket tette; „Cselekedni, segíteni kell. S hogy ez a megállapítás nem frázis, mutatja az, hogy a lörvényhalóság közmunkára cca egy millió pengő áldoz a folyó esztendőben.”

Nagy Károly a Zöldmező Szövetség gyomai kerületének titkára értesíti a tanfolyamot végzett legeltető gazdákat, hogy ezután minden vasárnap délelőtt publikáció után az Alsó-részi (48-as) Olvasóköri megbeszélést tartanak. Kéri a legeltető gazdákat és az érdeklődőket, jöjjenek el ezekre a megbeszélésekre. Most vasárnap is lesz már összejövétel.

Endrőd község bikát vásárol. Timár Imre községi bíró Lehoczky Károly gazdasági felügyelővel március 6-án Oroszára mennek bikát vásárolni a község részére.

Anyakönyvi hírek

Született:

Herter Imre, R. Kiss Klára Piroška, E. Kiss Erzsébet, Nótári Pál, Marjai Piroška, F. Kiss Béla, Maráz Juliánna.

Házasságot kötöttek:

Izsó Lajos—M. Szabó Piroška, Weigerl György—Imre Teréz, Tóth Lajos—Nemes Jolán, Herter Mihály—Braun Erzsébet.

Meghaltak:

Gábor Ödön 78 év, E. Kiss Lajosné Nagy Róza 39 éves, Zöld János 56 év, öz. Kocsis Sándorné Harmati Lidia 77 év, öz. Imre Lajosné Diószegi Eszter 61 év, Márton Lászlóné Toldi Eszter 56 év, Krutk Gábor 5 hónapos.

A MANSz gyomai kulturszakosztályának elnökéül **Bácsy Elek** né, gyermekvédelmi szakosztályának elnökéül **béri Balogh Gyuláné** és gazdasági szakosztályának elnökéül **heőpapi Piko Béláné** úrnőket választotta meg.

Erdélyben és Romániában a hirtelen olvadás folytán nagy árvizek vannak.

Meghívó. A gyomai Levente Egyesület által 1934 év március hó 14-én délután 3 órakor, határozatképtelenség esetén március hó 25-én délelőtt 11 órakor a levente otthonban megtartandó közgyűlésre. Tárgy 1.) Tiszfíkar, valamint 12 lagu válaszlány és 5 lagu számvizsgáló bizottsági tag megválasztása. 2.) Esetleges indítványok. Válaszlány.

Beszédes számok. Sokat vitatkoztak arról, hogy a legnépszerűbb magyar képeslap: Tolnai Világlapja hány példányban jelenik meg hetenként. A lapvállalat nemrégiben elhatározta, hogy királyi közjegyzővel állapítja meg a példányszámot. A közjegyző lepecsételte annak a rotációs gépnek a számláló készülékét, amelyen Tolnai Világlapja készül és egy bizottság jelenlétében megállapította, hogy a lap az utóbbi hetekben 86.104, 83.045, 82.702, 82.666 és 82.786 példányban jelent meg. Olyan számok ezek, amelyek minden dicséretnél többet mondanak.

A primadonna szerelmei és házasságai. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, pompás filmrövidet, színházi beszámolókat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, közel száz képet és ezer érdekes apróságot talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Elhalasztották a müncheni daloskirándulást. Az Országos Magyar Dalosszövetség március hó 3-ára müncheni daloskirándulást készített elő, amelyet azonban az osztrák belpolitikai zavarok miatt, április hó 14-ére kellett elhalasztani. A korábban közölt program semmiben sem változik. Az elhalasztással természetesen mód nyílik arra, hogy a részvevni szándékozók részéről újabb jelentkezéseket a rendező bizottság (Országos Magyar Dalosszövetség Bpest IV., Reáltanoda u. 7.) elfogadhasson. Az utiköltség a 3 napos uton oda-vissza, teljes ellátással, összesen 72 pengő személyenként.

Színház.

Csütörtökön este mutatkozott be Homonnay István színtársulata a „Fehérvári huszárok” 3 felvonásos operettben.

A megnyitó előadásra szép számmal megjelent közönség jól szórakozott, mert mindenik szereplő megjártotta a magáét. A darabot **Homonnay István és Korándy Sári vitték, de a darabban együtt a közönséget is. Hortobágyi és Nagy Eta kacagásig fokozták a derűt. Kárpáty Gacsaj Pestát rajzolta meg jó ízűen és szilajon. Szécsy Rózi a táncosnőt, Korándy Stefi Anicó szerepét, Fejes Endre az őrmestert játszották megelégedésre. Balogh László az ifjú földesurat, Marossy Lajos Horkai Gyuszi szerepét alakították nagyszerűen. — Lónyay karmester fiatalos hévvel kísért zongorán.**

(Egy rossz májú megfigyelő szerint zongorázás közben majdnem olyan szépen táncolt a kezével, mint a primadonna a lábával).

Az összjáték és összhatás jó volt. Mindenki jól tudta és legjobb tudása szerint ügyesen játszotta meg a szerepét. Megérdemli a Társulat a támogatást.

Pénteken Szigligeti „Cigány”-át, szombaton „Tessék beszélni”, vasárnap délután „Kadétszerelmem”, este „Fehérvári huszárok”, hétfőn „Ember a híd alatt”, kedden „Egy csók és más semmi” kerül színpadra.

A jövő héten ifjusági és iskolai előadás lesz, mely alkalommal **Móricz Zsigmond örök szépségű „Légy jó mindhalálig” c. szindarabját adják. Felhívjuk iskoláink figyelmét előre erre az előadásra.**

Közgyűlés. A Ballai Legeltető Társaság március 4-én vasárnap délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését a községháza kistanácstermében.

A vármegyei gyűlés a sokgyermekes szegény anyák segélyezésére 3000 pengő szavazott meg.

Megszűnnek a városi és községi képviselőtestületek — egy pesti híradás szerint.

Pestmegyében kóborcigányok között 3 esetben kiütéses tifusz-betegét találtak.

Tavaszi szállításra

már most jegyeztesse elő gyümölcsfa, diszfa, diszcserje, róza, fenyő, és örökzöld szükségletét az

Unghváry László

faiskola r. t.-nál

CEGLÉD

Budapesti iroda IV. Vercs Pálné utca 8.

Árjegyzék ingyen.

10
FILLÉR

„Gyomai Ujság”

előfizetői vagy példányonkénti vásárlói ezen 10 FILLÉRES szelvényt készpénz gyanánt fizetésül felhasználhatják azon esetben, ha e lap apróhirdetési rovatában hirdetnek. Egy apróhirdetés 20 fillér. Hirdetést felvesz a kiadóhivatal és az összes elárúsítók, valamint a kihordók.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége

gyűlésén Schandl Károly dr. beszédjében ezt is mondotta:

„Ebből a gazdaságpolitikai forradalomból egy tanulságot lehet csak leszűrni, hogy a kisebb egyszisztenciák az új gazdasági életben elszigetelten és védelem nélkül többé nem boldogulhatnak. Ebben az új gazdasági életben úgy a termelés, mint az értékesítés és a fogyasztás terén a szövetkezeti szervezkedésnek jut a legnagyobb szerep.“

Ugyanakkor Antal István dr., a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője többek között ezt mondta:

„... a válságból kivezető új gazdasági átalakulás csak a termelési rendnek szövetkezeti alapon való átszervezésével, a gazdasági élet keretének szövetkezeti tartalommal való telítésével, a gazdasági élet „átszövetkezetesítésével“ érhető el.“

Naponta 4 perccel hosszabbodnak a nappalok. Két perccel korábban kel a nap és két perccel később nyugszik. Lassan közeledünk a tavasz felé, amely hivatalosan március 21-én köszönt be, amikor az éjszaka és a nappal egyaránt 12 óráig tart.

VI. Szegedi Ipari Vásár: május 20-27. A Szegedi Ipartestület az idén is megrendezi évenkénti vásárát. A VI. Szegedi Ipari Vásárt május 20-27 között az eddigieknél szélesebb keretek között rendezik meg és ez a vásár a délvidék egész gazdasági életének demonstrációja lesz, a fellétezés, a versenyképesség, a művészi felkészültség és a vidék dolgozó társadalmának élni akarása mellett. Minden a vásárral kapcsolatos ludnivalók ügyében készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére az ipari vásár irodája Szeged, Horváth Mihály u. 5. sz.

Nagyszerű gyümölcsfaápolási tanfolyam volt Szeghalmon. Szeghalmon rendezte a Békésmegyei Kertészeti Egyesület első gyümölcsfaápolási tanfolyamát febr. 14-16-17-ig. A tanfolyam iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Célul tűzte ki az egyesület, olyan munkásgárda kiképzését, amely Szeghalom gyümölcsöseinek szakszerű ápolását látja el. A tanfolyam vezetősége Ikrich Arnold közjegyző elnöklete alatt vizsgáztatta a résztvevőket szép eredménnyel. A négy napos tanfolyam előadója Malusek György vm. gyümölcs-termelési intéző volt.

Baromfi kiállítás lesz Orosházán március 3-5 között.

Méhészet

Tavaszi teendők a méhesben.

Közlő: Schuszték Sándor.

III. közlemény.

Méheink a múlt évben még késő ősszel is hordták virágot. Ha most mégis ennek hiányát érzik, úgy tavasszal szívesen keresik fel a lálcára elhelyezett friss tengeridarát, pörkölt lisztet, vagy pedig — miként azt a márciusi vásár alkalmával Gyomán sokszor tapasztaltuk, a méhek a paprikát áruló asszonyoknak hivatalos vendégei. Valóságban fürdenek a nyitott zsákokban lévő paprikákban és így hordják haza. A paprikát áruló elmés asszony azonban nem haragszik ezért, hiszen ez ellen úgy sem lehet semmit, hanem reklámnak használja a méheket és azt kiabálja, hogy csak az a jó, hamisítatlan paprika, amelyre a méhek járnak. Nincs tehát olyan kár, melyből haszon ne származna.

A méhek azonban rögtön abbahagyják a kihelyezett virágpörpótléknak gyűjtését és többé feléje sem néznek, mihelyt a természet maga nyújtja nekik a természetes virágpórt. Ezt megtalálják elsősorban a korán virágzó mogyoróberkén és az elszórtan ültetett szilván.

A fiasítás terjedésével rohamosan fogy a mézkészlet. Amely családnál kevés a méz, ott a fiasítás lassan terjed, majd megszűnik, sőt a méhek a már kelőfélben lévő fiasítást táplá-

lák hiányában a sejtekből kihúzzák, amit a kapfár alján heverő fehér bábínges fiasítás jelez. Ez már kiáltó jele annak, hogy a család szükségét szenved. Itt rögtön segíteni kell táplálék beadásával. Ez a táplálék, méz hiányában az Országos Magyar Méhészeti Egyesület útján beszerezhető cukor segítségével történhet, melynek kiutalása most van folyamatban. A cukor nem liszt, hanem denaturált, vagyis 4 % mosott homokkal van keverve, hogy azt emberi táplálkozásra ne lehessen felhasználni. Ez által elejét veszik annak, hogy az adómentes cukorral visszaélések történjenek. Etetés céljára a következő módon készítjük el: 1 liter langyos liszt vízhez adjunk 1 kg. kiutalt cukrot és azt jól összekeverjük, hogy a cukor feloldódjon. A feloldott folyadékot azután állni hagyjuk, hogy a benne lévő homok leülepedjen. Ha ez megtörtént, úgy az oldatot a homokról óvatosan leöntjük, azután tűzre tesszük és felforraljuk. A forralás közben képződött habot leszedjük és az így elkészített cukoroldatot — csak is estefelé — langyos állapotban a méziür felé helyezett etetőedénybe töltve, a méheknek beadjuk.

(Folytatom.)

A Kötelező növényvédelem bevezetéséről, a gyümölcsösök lételegi permetezéséről, gyümölcskiviteli lehetőségeinkről, a szőlők átollásáról, a kaliforniai pajzstetű felismeréséről és még számtalan érdekes gyakorlati kérdéssel ir „A Magyar Gyümölcs“ első száma, mely a Gyümölcstermelők Országos Egyesületének kiadásában most jelent meg. A bevezető sorokat Kállay Miklós földmivelésiügyi miniszter írta, és az egyesület programját Gyömöre György főispán ismerlette. A lapból egy alkalommal mulatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrásy-út 8.

A Békéscsabai m. kir. Mezőgazdasági Szakiskola ifjúsági gazdaköre február 25-én délután Gerendás községben rendezett téli gazdasági tanfolyam befolyezésének folytatásaként vándorgyűlést tartott 16 program számból álló gazdag műsorral.

Nagyszabású gyümölcskiállítás lesz a mezőgazdasági kiállításon. Az országos mezőgazdasági kiállítás évről-évre fokozódó sikere lehetővé teszi a keretek tervszerű bővítését. Így az idei kiállításon a gyümölcstermelés is jelentőségének megfelelő szerephez fog jutni. A gyümölcstermelők Országos Egyesülete vállalta a gyümölcskiállítás megrendezését, ahol az őszi kiállítás mintájára bemutatásra kerülnek a téli gyümölcsfajták (elsősorban alma és körte) és megismeri a közönség az összes bevált eltevési módokat, különösképpen a hűtőházi tárolást.

Vöröshagymából egy kat. holdon (dughagymából) teremhet 80-150 g. Ha magot termesztünk, úgy 4-50 hl. azaz körülbelül 250 kgr. magra számíthatunk. 60-70 liter hagymamagból 120-150 q. dughagymát nyerünk. (Kertészet.)

Mecset iskola építésére kértek engedélyt a pesti mohamedánok, még pedig az újonnan épülő Tábanban.

A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSRA kiadott kedvezményes utazásra szóló jegyek a felutazásra MÁRCIUS 12-26-IG, a visszautazásra március 22-én 16 órától április 1-ig érvényesek.

Uj kamarai törvény. A kereskedelemügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be, hogy a jövőben a kereskedelmi és iparkamarák két osztályra, külön az ipari és külön a kereskedelmi osztályra tagozódjanak, mert a kamarai intézmény csak úgy tud az ipar és kereskedelem egyetemes érdekeinek megfelelni, ha az iparosok külön és a kereskedők is külön kamarában intézik a dolgaikat.

OLCSÓBB A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból miatásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italnak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

Egy éjjelen át!

Ön is kiírhatja patkányait rendeljen „KAJA“ egérpatkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.

5 doboz P. 7.50

10 doboz P. 14.—

WONISCH Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Budapest, VIII. Köfár-gó-utca 10/2 sz.

Irtásokat vidéken is jótállással vállalunk!

Kerekes Károlynál a bor literje 32 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

A kinek 6-7 hónapos **Csincilla** nyula van eladó, jelentse, a szerkesztőségben.

Közgazdaság

A háziipar és haszna.

Bármelyik ágát nézzük is a gazdaság fájának, egyiken sem látunk valami igen biztató, reményt fakasztó gyümölcsöt. Amit meg kell venni a gazdának, sok pénzbe kerül, amit elad, alig kap érte valamit, s így a megélhetést és más sok egyéb kiadást is számítva, bizony nem nehéz kitálatni, hogy nem sok öröme van ma a gazdálkodásból a vele foglalkozóknak. Jövedelem sem a terményekből, sem az állatokból, sem az állati termékekből nem igen van, hát érdemes lesz szét nézni egy-kissé magunk körül, hol adódik egy kis lehetőség a bevétel emelésére.

Ha figyeljük a helyzetet, azt látjuk, hogy a leleményes, minden munkát megfogó gazda még a mai nehéz viszonyok között is megtalálja a boldogulás útját. Hány olyan figyelembe sem méltatott alkalom és lehetőség áll a gazda rendelkezésére, melyeknek segítségével az alig folydogáló, mindig elapadó bevételeit fokozni tudja.

Egy ilyen nem sok figyelembe vett, de annál inkább figyelemre érdemes munkaalkalom a háziiparral való foglalkozás.

Télen át szünetel a mezőgazdasági munka, szünetel tehát úgy a gazdának, mint a mezőgazdasági munkásnak a jövedelem szerzésének lehetősége is. Ma pedig mindenkinek meg kell ragadnia minden alkalmat, ha a megélhetés nehéz gondján könnyíteni akar. Kézenfekvő tehát, hogy télen át háziipari munkával foglalja el magát a gazda, vagy mezőgazdasági munkás, amikor is kényelmesen megkereshet annyit, ami távortartja tőle a megélhetés gondját.

A legtöbb háziipari munka el-sajátítása könnyű, még gyerek is elsajátíthatja, mint azt az önálló gazdasági iskola tanfolyamain látjuk, csak egy kis gyakorlat és kezűgyesség kell hozzá, semmi más.

Vidékünkön a legtöbb háziipar üzéséhez szükséges anyag megtalálható a gazdaságokban, mint amilyen a tengeri fosztás és a szalma, vagy pedig kevés befektetéssel foglalkozhatunk a termelésével, amilyen a cirokszakáll; vagy pedig még hasznavehetetlen gazdasági területeket is jövedelmezővé teheti, mint a fűzvesző telepítés és gyékény termelés.

Legfontosabb, s talán a legnagyobb jövedelmet biztosítják a fűzvesző munkák. Mennyi nyirkos, vadvizes, termelésre hasznavehetetlen föld, árokpart, vá-

lyogvetéshez vagy digózáshoz kiásott gödör hoznia a gazdaságnak szép hasznot, télen át keresztet, ha fűzveszővel telepítene be, mert az éppen a vizes, hasznavehetetlen helyeken diszlik legjobban. Vesszőfonásra legalkalmasabb a hosszú, vékonyzájú, egyenes fűzvesző, tehát csak ily fajtát telepítsünk. Legalkalmasabb telepítési idő a tavasz, amikor 30—40 cm. hosszúságú, mindkét végén simára vágott vessződarabokat dugványozunk le, hogy csak a legfelső rügy álljon ki a földből. Gondozása: állandóan tisztán tartandó és porhanyitandó a földje kapálással. A legkülönbébb alakú használatú kosarak és tárgyak készíthetők belőle egyszerű munkával és kevés gyakorlat és kezűgyességgel.

Lábtörő, szakajtó kosár és sok más használati tárgy készítéséhez gyékényt, szalmát és tengeri fosztást használhatunk minden nagyobb befektetés nélkül, kézimunkával, ügyességgel.

Gyékényt ugyancsak vadvizes, hasznavehetetlen mocsaras helyen termelhetünk, munkája egyedül csak a letakarításból áll.

Szalmafonáshoz szép, hosszúzájú zsuppszalma kell, mely minden gazdálkodónak rendelkezésére áll; valamint az ezen vidéken szépen elterjedt tengeritermés folytán a tengeri fosztás, mely egyike a legolcsóbb és ingyen rendelkezésre álló háziipari anyagoknak.

Már több befektetést igényel a szobaseprű kötés, melyhez legjobb a hosszuszakállu seprűcirkot termelni. Vetése és munkái meg-egyeznek a tengeriével. Belőle készíthetünk kézzel vagy géppel szobaseprűt, mely utóbbi beszerzése egyes embernek nem, hanem inkább szövetkezés útján fizelődne ki.

Az ismertett háziipari anyagokon kívül még sok más anyag is van, amelyekkel való munka több tanulást igényel, vagy ezen vidéken a beszerzésük nehezebb, s így nem is ajánlhatók úgy, mint a fentebbiek.

Nagyon helyes volna, ha a jövő télen egy tanfolyam megszervezésére a helyi társadalmi egyesületek valamelyike indítana mozgalmat, hisz ezzel hatalmas segítőkezet nyújtana a mezőgazdasággal foglalkozóknak, melynek hatása úgy az egyesekre, mint a községre hasznos volna. (Gazda.)

Hírdessen
a Gyomai Ujságban

Vetésjelentés.

A három hónapig tartó szigorú tél után február végén megfordult az időjárás, enyhére változott. Éjjelenként megismétlődnek ugyan a gyenge fagyok, ezek azonban remélhetőleg már nagyobb károkat nem okoznak.

A tél folyamán hótakaró beborította a földeket. Ez a hótakaró megóvta az őszi vetéseket a fagykártól. Felfagyást nem is lehet észlelni, legfeljebb szórványosan foltonként, ami azonban jelentéktelen. Mindenesetre a vetések fejlődése figyelemmel kísérendő és ahol felfagyás észlelhető, ott munkába kell állítani a hengert. A búzák szépen kezdenek zöldelni.

Az őszi ugarok kitünően beértek és igen jó tavaszi munkára nyújtanak kilátást. Ha csapadék közbe nem jön, néhány nap múlva a talajelőkészítés kezdetét veheti.

Téli csapadék nem sok, mintegy 20 m/m-re becsülhető. Tekintve azonban, hogy ősszel igen sok eső volt, a téli nedvesség a talajban kielégítő mennyiségű.

Minden természeti jelenség arra mutat, hogy kedvező gazdasági év elé nézhetünk.

A jószágállomány egészséges, kondíciója kielégítő. Takarmány van bőségesen az új termésig. Járványos betegségek csak szórványosan fordultak elő.

A gyomai kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.
544/934. sz.

Árverési-hirdetmény kivonat.

Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület végrehajtónak H. Kovács Gábor (nős volt Vincze Zsófiával) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyben a tkvi hatóság újabb végrehajtási árverést 2300 P tőke követelés és járuléka behajtása végéig a gyomai kir. járásbíróóság területén levő Gyoma községben fekvő s a gyomai 2557. sz. betétben A † 1. sorszám 87. hrsz 244 n-öl területű végrehajtást szenvedett nevében álló beltelkes házra 840 pengő, a gyomai 5456. sz. betétben A † 1. sorszám 4082. hrsz. 781 n-öl területű végrehajtást szenvedett nevében álló Csepüskertben levő szántóra 476 P, ugyanezen betétben A † 2. sorsz. 4083/2. hrsz. 226 n-öl területű végrehajtást szenvedett nevében álló Csepüskertben levő szántóra 169 P 50 fillér, a gyomai 5455 sz. betétben A † 1. sorsz. 9723. hrsz. 1 hold és

807 n-öl területű Cs ergettyüláposi szántónak végrehajtást szenvedett nevében álló felerészére 376 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1934. évi április hó 4 napjának délelőtt 9 órakor a tkvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlanokat és pedig a gyomai 2557. sz. betétben foglalt 87. hrsz. ingatlant a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület végrehajtató érdekében a kikiáltási ár felénél, Fekete Elek csatlakozottnak kimondott végrehajtató érdekében 3070 pengőnél, Hartenstein Hermann és Fia csatlakozottnak kimondott végrehajtató érdekében 3195 pengőnél, — a gyomai 5456. sz. betétben A † 1—2. sorsz. 4082. és 4083/2. hrsz. ingatlanokat a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület végrehajtató érdekében a kikiáltási ár 2/3-ánál, — Fekete Elek csatlakozottnak kimondott végrehajtató érdekében egyenként 3410 pengőnél a gyomai 5455. sz. betétben 9723. hrsz. ingatlant pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet (5610) 1931. M. E. sz. rendelet.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldötttől letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147. 150., 170. §§. 1908: LX.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerinti megálapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1934 évi február hó 17 napján.
Dr. Molnár sk. kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:
Pulgor
kiadó.

Figyelem: Figyelem: Kölcsön könyvtár.

Tisztelettel értesitem az Olvasó közönséget, hogy a mai napon özv. Vass Andrásné Horthy Miklós uli trafikjában kölcsön könyvtár nyitottam.

Tisztelettel
Neumann Dezső.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemenvezető: Brücher Mihály.

VASUTI MENETREND 1933. október hó 8-tól.

gyors	gyors	gyors	gyors
5:55	9:00	13:32	17:00
Bpest k. p. é			
5:00	10:45	11:45	19:10
19:53			
11:06	11:57	18:07	19:59
2:10 é			
6:38	11:14	12:02	18:15
2:35 é			
Gyoma			
é			
0:32	6:02	8:52	14:28
17:00			
19:11			
0:17	5:52	8:51	14:20
16:59			
19:04			
7:31	12:09	12:40	19:10
20:41			
3:41 é			
Békéscsaba			
é			
23:15	5:00	8:14	13:26
16:22			
18:12			
3:53	12:45	17:30	20:05
é			
Gyoma			
é			
7:24	11:47	16:46	21:56
4:21	13:13	17:58	20:33
é			
Dévaványa			
é			
6:53	11:16	16:15	21:25
4:26	13:18	18:03	20:38
é			
6:48			
11:11			
16:10			
21:20			
4:57	13:49	18:34	21:10
é			
Szegehalom			
é			
6:15	10:38	15:37	20:42
4:58	13:50	18:45	21:11
é			
6:13			
10:37			
15:36			
20:37			
5:17	14:09	19:04	21:30
é			
Vésztő			
é			
5:53	10:17	15:16	20:17
7:27	16:00	20:58	
é			
Békéscsaba			
é			
4:05	8:20	19:20	18:24

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.30 P., Fél évre 2.60 P., Egész évre 5.20 P.

Befizetések postacsékkon:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: Ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Március 15.

A közelmúlt európai események a 86 évvel ezelőtti időkre is emlékeztetnek. A német, a francia, az osztrák és legújabbban a spanyol erőmérkőzések a nemzetköziség, a marxizmus ellen ugyanazzal a célkitűzéssel indultak meg most, mint akkoron: a szabadság, a nemzeti szabadság, a nemzeti önrendelkezés megszerzése, részben az uralkodó családok, részben más népekkel szemben.

Mi 1848-ban túlerővel szemben elvesztettük szabadság harcunkat. A nemzet testén, lelkén ütött sebek még mindig sajognak, még máig sem hegedtek be.

Mai csonkított állapotunkban emberfeletti erőfeszítéssel éljük önrendelkezésű nemzeti életünket. Ezer és ezer elválasztó politikai, világnézeti, felekezeti, osztály és sok más belső ellentét közepette is a kormányzatunkbani bizásunk, igazunk és az országos rend adta mindannyiunknak azt a megnyugtatót, hogy annyi belső ellentéttel sem nyugtalanított bennünket, mikor Németország belső forradalmában kevesebb vérrel, Ausztria már súlyosabb véráldozattal tudta függetlenségét, nemzeti ébredését a nemzetköziség megmentéséért elveiben félrevezetett testvérei vére árán megszerezni s a nemzetköziség lejtőjéről nemzeti irányba állítani életét.

Franciaországnak még nem sikerült lerázni magát a nemzetköziségtől, de

a nemzetközi uralom botrányainak sorozatán át ott is hajnalodik. Ugyanígy Spanyolhonban is.

Mi csóakán is tiszteletet, megbecsülést tudunk kelteni nemzeti törekvéseink iránt a nemzetek többségénél. Öntudatosan, erősen, nagy nemzeti célok kitűzésében állunk Kormányzónk és Kormányvezérünk mögött. Rendíthetetlen hittel, mártír türelemmel várjuk a Revízió bekövetkezését. Ettől, a Revíziótól várjuk azt a szabadságot, melyért 1848-ban elődeink vére hullott: az egész, a Nagy-Magyarország felszabadításáért, az osztrák elnyomás alól akkor, ma pedig a megszállott területek felszabadítását várjuk a Revíziótól.

A március 15-iki évfordulón Gömbös Gyula miniszterelnökünk Rómában lesz, hol nemzetünk igaz barátjával, Mussolini miniszterelnökkel és Dollfuss osztrák kancellárral tanácskoznak országunk jövőjéről.

Az ünnepi elmélyedésben, amikor szívünket és értelmünket egy egységes magyar nemzeti érzésre hangoltuk, fordítsuk tekintetünket Róma felé, mert látjuk, érezzük, a mi virradásunk csak az lesz, ha elszakított testvéreinket és határainkat visszakapjuk, ennek a virradásnak a napja pedig nem a keleti égbolton, hanem délen, Rómában kel fel.

A mutatkozó jelek szerint a jövő évfordulónkig több reménységünk válhatik valóra, — ha összefogunk és vezetőink után megyünk.

W.

Négy-öt millió pengő költséggel rövidesen megindulnak a Körösök hajózhatóvá tételének munkálatai.

Március 2-án értekezlet volt Budapesten a földművelésügyi minisztérium vízrajzi osztályában Sajó Elemér miniszteri tanácsos elnöke alatt. Az értekezleten a körösvölgyi vízitársulatok képviselői is résztvettek és a Körösök hajózhatóvá tételével kapcsolatban megvitatták a vízitársulatok műszaki tennivalóit.

Az értekezleten Sajó Elemér elismeréssel nyilatkozott az ármentesítő társulatokról, melyek közgazdasági szempontból olyan nagy fontossággal bíró terv kivételét szeltek egy erkölcsi, mint anyagi szempontból biztosítani és e célból nem riadtak vissza a szükséges áldozatkészségtől sem. Bejelentette, hogy a földművelésügyi miniszter még Békéscsabán elrendelte a műszaki tervek leg-sürgősebb elkészítését és e célból a minisztérium egy külön osztályt állított fel Freytag Emil műszaki tanácsos vezetésével.

Az ármentesítő társulatok feladata lesz mindazoknak az adatoknak a megállapítása és közzéte, melyek szükségesek ahhoz, hogy a terv kidolgozható legyen.

A vízitársulatok képviselői készséggel elvállalták ezt a munkát és a maguk részéről kérték ezeknek a műszaki terveknek minél gyorsabb kidolgozását, hogy azok végrehajtása mielőbb megtörténhessen. tekintettel a hajózásnak nagy közgazdasági jelentőségére és a munkálatok szociális jelentőségére. A földmunkák ugyanis megfelelő nagyobb költséggel járnak és ez az összeg a munka nélkül álló kubikosoknak jut, akik már nagy várakozással tekintenek az íf meg-

nyiló keresési lehetőségek elé.

Ugy az elnöklő Sajó Elemér miniszteri tanácsos, mint báró Urbán Gáspár országgyűlési képviselő azt az öröndetes felvilágosítást adták, hogy a Körösök hajózhatóvá tételére céljából szükségessé váló mintegy 4—5 millió pengő a transfer kasszából, vagy a pénzügyi intézetek részéről rendelkezésre fog állani és ha az érdekelt vízitársulatok, törvényhatóságok és községek aránylag csekély hozzájárulást biztosítanak, a szükséges hitel felvételének mi sem fog útfában állani.

Valószínűleg új kerettörvény készül, mely lehetővé teszi a vízitársulatokból alakuló hajózási társulat megalakulását, miután azt a fennálló vízjogi törvény nem biztosítja. Ennek a kerettörvénynek az előadója minden valószínűség szerint báró Urbán Gáspár országgyűlési képviselő lesz, akinek nagy agilitása, jóakarata és tudása elegendő biztosíték arra, hogy a hajózás minél gyorsabban a megvalósulás stádiumába fog jutni.

Az értekezlet résztvevői azaz a megnyugtató érzéssel távoztak az értekezletről, hogy még a mai nehéz viszonyok között is összetartással a legnehezebbnek látszó feladatokat is meg lehet oldani.

Ugy gazdáink, mint munkásaink nagy örömmel várják a munkálatok mielőbbi megindítását.

Tűzoltó gyűlés. Március 18-án vasárnap délután 5 órakor a tűzoltó testület a községházán közgyűlést tart a már kitűzött és meghirdetett tárgysorozattal. Azonkívül napirendre van felvéve egy szakasparancsnok választás.

Az iparosok OTI járulék tartozásait további intézkedésig nem szabad végrehajtás útján behajtani.

A 16.500/1933. M. E. sz. rendelet az OTI járulék-tartozásokra részleltfizetési engedményt biztosít, ezért az ipari munkaadók ellen folyamaiba tett végrehajtási eljárást a további intézkedésig függőben kell

tartani. Ez az intézkedés Gyomán is nagyon sok iparost érdekel.

A végrehajtás felfüggesztése a házfartási alkalmazottak után fizetendő biztosítási díjakra nem vonatkozik.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete március, 3-án szombaton rendes közgyűlést tartott, melyen az összes községi zárszámadásokat tárgyalták és jóváhagyták.

Azonkívül a Wodiáner Árvaház haszonbéri szerződését és a tornaterem átalakítására vonatkozó mérnöki tervet és költségvetést mutatták be, melyet a közgyűlés elfogadott és az átalakítás keresztülvételére — jóváhagyás után — 1500 pengő költséggel felhatalmazást adott.

Elhatározták az Andrassy utcának (Besenszeg) közmunka igénybevitelével való kiépítését.

Bácsy Elek képviselőtestületi tag indítványára elhatározták, hogy a Gyoma-Endrődi Hitelszövetkezet előtt a Köröshöz vezető köz kihasználásával az onnan és a köz-

ségi szeszfőzdétől kezdődő lejtő megépítéséből kikerült földtömeg felhasználásával a Holt-Körösön át egy gyalogjáróul szolgáló áttöltési építményt a ligetbe, (lásd Enrődön a Dombszög előtt) hogy ezzel a ligetbe most a hidon át történő állandó veszéllyel fenyegető gyalogjárást ide tereljék.

Inségmunka tekintetében is jó befektetés lesz ez az áttöltés, mert ezt a munkát akár holnap már meg lehetne kezdeni, nem úgy, mint egy útépitést, ahol az időjárás is beleszól; azonban mégis meg kell várni az alispáni engedélyt, melyre vonatkozólag dr. Pálka Pál főszolgabíró és Pánczél Emil főjegyző már megtették a lépéseket és így az áttöltést még a tavasszal elvégzik.

Kádár Gyula dévaványai gulyás a mezőgazdasági kiállításon pásztorkunyhót épít, bográcsban lebbencslevest, gulyásost és öregkását fog főzni.

Nagy megliszteltetés érte Kádár Gyula dévaványai gulyást. Meghívást kapott dr. Madarassy Lászlótól, hogy a Mezőgazdasági Kiállításon vegyen részt és itt a magyarpusztai pásztorkunyhó jellegzetes életét, kunyhóját, főzési módjait, ruházatát és művészetét mutassa be. Kádár Gyula örömmel tett eleget a meg-

hívásnak és 23 éves Lajos fiával már március 18-án felutazik Pestre. Pásztor kunyhót épít és a kiállítás tartama alatt bográcsban lebbencslevest, gulyásost és öregkását fog főzni. Ezenkívül művészetének remekbe készült darabjaiból: a pásztorbotokból, a pöszörékből, az ostorokból és a kazettákból kiállítást rendez.

Öngyilkosság.

Még a mai öngyilkossági örületben is feltűnő egy 17 éves kereskedő-tanonc öngyilkossága. *Erdei Sándor* vasárnap elment a moziba, hol barátaival a legvidámabb hangulatban szórakozott. Az együttműködésnek búcsújelleggel adott Erdei, azt mondta barátainak, hogy Pestre utazik s közben apró emléktárgyakat ajándékozott barátainak. Mozi után hazament, lefekvés előtt ivott egy pohár vizet s alig feküdt az ágyba, elkezdett nyöszö-

rögni, s mire szülei lámpát gyújtottak, már végzett is vele az eddig ismeretlen méreg, melyhez úgy jutott Erdei, hogy egy ideig a Balogh-gyógyszertárban laboránskodott s bizonyosan akkor lopta el a mérget.

Több búcsúlevelet hagyott hátra, melyekből kitétnik, hogy már 1931 óta készült az öngyilkosságra, állítólag azért, mert vézna, beteges volt és nem hitték el neki, hogy beteg.

Kedden délután temették el nagy részvét mellett.

„Cuharé“

Irta: Polányi Lajos napszámos.

Az első részben már leírtam a „cuharé“ megalakulását egészen a citera felcsendüléséig vagyis a kezdetéig. És most leírom a folytatását is.

A jó citerás ujjai alól zsongva, de tisztán, szinte táncra únszolóan peng a magyar nóta. A csárdás. És a legények vizsgálódva kutatnak a lányok közt. Hamarosan meg is leli mindegyik azt, akit meg akar táncoltatni. A nagy bálakból átvett illedelmes „szabad“-dal kéri fel táncra a lányokat. A régi „gyere Julcsa táncolni“ féle felszóllítás már nem szokásos.

Itt is a mamák előtt van mindenki és rendszerint illedelmes is. A rendezetlenkedőnek megszokták mutatni az utat, kívül a kapun.

Peng, zsong a citera. A fiatal-ság sereg-forog. Az öregek

és a mamák pedig a lócákon ülve nézik, „szemelik“, kinék hogy kívánja az érdeke. Az egyik a Palinak gondol egy jányt, a másik pedig a jánnak gondol egy Palit.

A figyelmes szemlélő pedig szépen le tudja ezokról a szinlelés nélküli magyar arcokról olvasni a gondolatokat. Meg lehet állapítani, hogy abból a négy fiuból, akik a Böskével táncoltak, melyik tetszene legjobban vőnek. De azt is, hogy Miska most sem a Böskét kérte fel, inkább Peszlit.

Igen. A magyar arc, nyitott könyv. De ezt már tudják a fiatalok is. De inkább csak a lányok olvasnak belőle. Táncosuk válla mellől oda-oda pillantanak a mama szemébe. És sokszor jól is teszik, ha igazodnak ahhoz, amit ott látnak.

Mert már megtörtént az, hogy egy „cuharén“ kinyílt egy mindig erősödő kupocs, de az is, hogy köiődött egy másik, ami

bizony elég erős, mert hollig tart.

Általános az a felfogás, hogy a jó csárdás a legjobb tánc. De azért egy jó citerásnak a tudománya tovább is terjed. Jó ütemű trappol is kell tudnia, ami vanszepp alá való. Mert erre is rákerül a sor. Egyik-másik pár nagyon jól elláncolja ezt is, de csak két-három figurában és korántsem olyan lüzzel, hévvel, mint a csárdást. Mintha éreznék, hogy a csárdás a cuharé és egészen a miénk, míg amaz aligha a miénk.

Igy folyik le a „cuharé“, tartitva tánc, beszélgetés és vidám mókákkal. Jól eltelik az idő ilyenkor, mert a jól össze-verbuváló fiatal-ság együtt és otthonosan érzi magát.

No és később jön a „Nő válasz“. Ez a dolog osztán nagy esemény a „cuharében“. Élénken mozgolódnak a lányok, hogy kivétel nélkül mindenkinek visszaadhassák a kölcsönt. Mert nem szép, ha a lány

nőválaszkor ellefedkezik valamelyik fiúról azok közül, akik előzőleg megtáncoltatták. De ha mégis, szándékosan, vagy véletlenségből megtörténik, hamar megludja az egész „cuharé“. Sokszor előbb a nézők veszik észre, akik figyelő szemekkel tartják számon az ilyesmit. Ez is jó téma egy órai beszélgetéshez.

Azután már vége felé közeledik a „cuharé“. Lassanként kint előkészülnek a nagykabátok, nagykendők és megbomlik a céh. Ez már nem tart sokáig. Egyik másik fiu hazakíséri azt, akihez kapcsolatot érez. Pedig ez egy hélig szó beszéd tárgya. De legtöbb lány mamájával megyen haza és bizonyos, hogy mivel az idő jól előre haladt, nem kevés igyekezettel bújik a tollas bálba.

Mostanában nagyon ritkán csinálnak cuharét és sokan vannak, akik örülnek ennek. Pedig lévednek ezek. Mert bár igaz, hogy nem teljes egészében helyes dolog, de az is igaz, hogy a pajtáságot, együttérzést magyar népünk egyszerű fiai közt nagyban szolgálta.

A MAGTERMELESRŐL.

Írta: Juhász Gergely ref. lelkész.

„Ha e föld Isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta.“ A költő e szavai alapján azt is mondhatjuk: ha e föld az Ur szántóföldje, úgy hazánk annak veteményes kertje. Miért? Azért, mert hazánkban nemcsak a legacéiosabb búza és a legizletesebb gyümölcs terem, hanem földrajzi fekvésénél és alföldje talajminőségénél fogva sok olyan vetemény termelhető rajta, mely más országokban nem képes megérlelni magvait, de azért termelik, mert termésük zölden, éretlen állapotban is használható.

Már ez az egyetlen ok is elegendő volna, hogy a magyar nép a búzavetés mellett magtermeléssel is foglalkozzék, de van ezenkívül még sok más ok, melyekből én csak egy párat említek.

A traktorok és gézek ma már úgy Európában, mint Ázsiában és Amerikában nagyon sok eddig műveletlen területet hasogattak fel és tettek dúsantermő búzatablák-ká, melyek a magyar búza árát annyira leszorítják, hogy az ma-holnap, alig fedezi a termelés költségét.

A Felvidék, Erdély, Horvátország, Bosznia, Hercegovina, Ausztria és Csehország népe a háború előtt magyar lisztből sült kenyeret evett, ma pedig drága pénzen sem juthat hozzá, mert ezeknek az államoknak kormányai valósággal kiltitják országuk területéről a magyar búzát és rákényszerítik polgáraikat még áldozatok árán is a búza- és gabonatermesztésre. A magyar búzát ma csak távoli piacokon lehet eladni, hol a sok vám és szállítási költség miatt más búzáakkal nem képes versenyt tartani.

Ezen okok miatt adósodott el a magyar gazda, ezért nem képes fizetni adóját és ezért kezd a magyar föld a magyar ember talpa alól kicsuszni annyira, hogy maga a kormány jött az eladósodott gazdák védelmére. Ezért kell áttérni a magtermelésre, mivel a magtermelés nagyban növeli a föld terméshozamát.

Tudom én azt, hogy a magtermesztésre való áttérés nem könnyű, mert mint minden újítástól, úgy ettől is idegenkedik a mi sok csalódáson átment népünk. Amikor öt évvel ezelőtt én is hozzá kezdtem, sokan csak mosolyogtak eljárásomon. A felesem nem volt hajlandó egy magyar hold ugor-kát felesbe vetni, de a másik esztendőben, mikor látta, hogy az a hold föld nekem 260 pengőt jövedelmezett, örömmel vetett volna akár 20 holdat is. Ma már községemben nincs ember, aki a magtermelés előnyéről meg ne győződött volna és ne foglalkoznék örömmel magtermeléssel.

A magtermesztés nem kíván nagy áldozatot, a legegyszerűbb pár holdas gazda is megpróbálkozhat vele. Leghelyesebb magtermesztéssel szerződéses alapon foglalkozni, mely esetben a vetőmagot is a termelőtő cég adja. A legfontosabb kelléke a magtermelésnek az alapos munka. Azt a területet, amelyen magot termelünk, lehető legjobb gondozzuk, trágyázzuk és a gyomtól tisztán tartjuk, fáradozásunknak bőségesen meg lesz a jutalma. De nem céloim most nekem a magtermeléssel részletesen foglalkozni és az egyes magvak termelési módjait ismertetni, ezt helyettem a termelőtő cégek készséggel megteszik. Ezen soraim által én csupán földművelő népünknek és vezetőinek figyelmét óhajtom felhívni a magtermelés nagy jelentőségére, és záradékkul ismertetem a múlt évi magtermelésem eredményét.

1 magyar hold turbolya termelt 865 kg.-ot, melynek eladási ára volt 320 P. termelési költsége pedig összesen 44 P.

2 m. hold mák termelt 990 kg.-ot, eladási ára 495 P. term. költsége 140 P.

2 m. hold len termelt 960 kg.-ot, eladási ára 210 P. term. költsége 60 P.

6 m. hold ugorka termelt 930 kg.-ot, eladási ára 1.302 P. term. költsége 360 P.

1 m. hold mezei saláta termelt 450 kg.-ot eladási ára 144 P. term. költsége 34 P.

2 m. hold póré hagyma termelt 450 kg.-ot, eladási ára 450 P. term. költsége 140 P.

2 m. hold phacélia termelt 480 kg.-ot, eladási ára 336 P. term. költsége 56 P.

Megjegyezni kívánom, hogy az elmúlt esztendő a magtermesztésre nem volt a legalkalmasabb, csak a turbolya és mák termése mondható kifogástalannak, a többi csak fele termésnek nevezhető, ezt saját tapasztalatom alapján állítom.

Juhász Gergelyt jól ismeri gyomai lakosságunk itteni segédlelkési működéséből. Az ősszel többször jártam Körösnagyhársányban, ahol Juhász Gergely ref. lelkész gazdálkodását láttam és hallottam is, hogy úgy ő, mint tanító az egyházi földjeiken úgy gazdálkodnak, hogy a község több kisbirtokosa követi már őket a jól kifizető magtermelésben. Juhász Gergely 16 magyar hold terméséből bevett 3257 pengőt, termelési költségekre kifizetett 334 pengőt, tehát maradt neki 2423 pengő.

Szociális szempontból is figyelemre méltó, ha 16 magyar holdon olyan művelést folytat valaki, hogy abból a művelésből csak munkabérré mintegy 700 pengőt fizet ki. Szerkesztő.

A ZSÓFIA GYERMEKSZANATÓRIUMOK NEGYEDSZÁZADOS MŰKÖDÉSE.

Huszonöt évvel ezelőtt indult meg Széli Kálmán, Rákosi Jenő és gróf Zichy János kezdeményezésére az a mozgalom, amely az Országos Gyermekszanatórium Egyesület megalapítására vezetett és amelynek eredménye hogy ma a jövő generáció érdekében három szanatórium működik 1460 ágygal Balatonszabadin, Balatonalmádin és Húvösvölgyben, kizárólag társadalmi erőforrásokból.

Most jelent meg gazdag illusztrációkkal a Zsófia Gyermekszanatóriumok 1933 évi jelentése dr. Fodor Oszkár igazgató-főorvos szerkesztésében. Ismerletli a jelentés a Zsófia Szanatóriumok gyermekvédelmi munkáját, amelyet dr. Rott Nándor veszprémi püspök, kormányzóelnök vezetése mellett folytatott, amikor a Salvator Tanító Rendház irgalmas nővérei és beosztott tanerőikkel 2994 gyermeket gondoztak 92.612 ápolási napon.

Tartalmazza a jelentés dr. Rott Nándor püspök, Süle Antal író, ügyvivő

elnök, dr. Sándor László v. főkapitány h. ügyvivő elnök, dr. Strausz István orsz. képviselő, Lőrinczy György író, dr. Csiky Gábor, dr. Kerekes Ödön egészségügyi főtanácsos, Szönyi József vezérigazgató lelkesítő előadásait, melyekkel propagálták a gyermekszanatóriumok áldásos munkáját.

Hálával emlékezik a jelentés Lord Rothermere, a Gyermekszanatóriumok fővédnökének nagyértékű támogatásáról, aki minden alkalmat felhasznál arra, hogy segítsen hazánkon és kegyelettel emlékezik az egyesület alapítói dr. Lichtenberg Kornél és Pakots József haláláról.

Közi a jelentés Gömbös Gyula honvédelmi miniszternek, Almásy László képviselőházi elnöknek, dr. Semsey Aladár Ujpest polgármesterének, a Julián Egyesületnek, továbbá számos nyaraltató fórumnak, a külföldiek közül a Berliner Jugendamt, a Wiener Krankencassának kitüntető elismerését a gyermekeknek elsőrendű ellátásáról.

A Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet közgyűlése.

Vasárnap délután 2 órakor tartotta a Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet rendes közgyűlését Kovács János gróf Tisza István-úti házában, olyan nagy érdeklődés mellett, hogy a belső helyiségeken kívül az udvar is megtelt a Szövetkezet tagjaival és érdeklődőkkel.

A gyűlést megelőzően ifj. Kovács János részletes tájékoztatást adott a Szövetkezet jövő programjáról. A fogyasztási cikkek olcsóbb árusításával a tagok jólétét segítik elő. Ingyenes egészségügyi tanácsokkal a tagok egészségét kívánják szolgálni. Ügyesbajos dolgokban szintén ingyen adnak tanácsot. A szövetkezeti élet teljesen

politikamentes kimélyítésére törekszenek, hogy az emberek maguk is ráeszméljenek, hogy csak az összefogásnak, a szövetkezésnek van jövője.

Közgyűlés elfogadta a múlt évi zárszámadást. Két lemondott igazgatósági tag helyett megválasztották dr. Kovács Mária orvost, egyúttal ügyvezető igazgatónak és ifj. Kovács Jánost. Felügyelő bizottsági tagoknak választották: Kovács Jánost, Tari Elekét és Beinschróth Mihályt, póttagokul: Oláh Istvánt, Pfeifer Mihályt és Izsó Gergelyt.

Választás után dr. Kovács Mária ügyvezető igazgató rövid programot adott, melyhez különösen az aszszonyok támogatását kérte.

Ellopott tilalomfa. Valami szenvedélyes fürdőző akinek nem tetszett, hogy a község hova állította fel a fürdési tilalomfal, ellopta annak karóját és a tilalmi táblát beledobta a Körösbe. A nyomozás megindult.

Hivatal vizsgálat. Mézes János számvevőségi főtanácsos Szerdán Gyomára érkezett s a főszolgabíróság és község valamint 2 egyesület ügykezelését vizsgálta felül.

Hírdessen
a Gyomai Uságban.

Az egész világ bizalma az

ASPIRIN

tablettákban

igazolja a készítmény kitűnő voltát. Felülmúlhatatlan megkülönböztetés és fájdalomkialakítás. Minden tablettán és csomagoláson látható a valóság jele a BAYER-kereszt. Kérje kifejezetten az eredeti csomagolást.

Gyógyszertárban kapható

Telek uradalomtól vett Gyoma község mangalica kanokat.

Gyoma község az idén Telekuradalomtól szerezte be a szükséges kanokat s hogy jó helyről, az is mutatja, hogy kivülről Mezőberény és Turkeve is Telek-uradalomtól szereztek be a mangalica kanokat.

Telek-uradalom a Mangalicatenyésztők Országos Egyesületének az egyesület megalkakulása óta tagja, így tenyésztete annak ellenőrzése alatt áll, ami azt jelenti, hogy csak azok az egyedek maradnak meg a tenyésztetben, melyek a szaporaság és a malac felnvelő képesség követelményeinek megfelelnek. Ennek kihatása már érezhető is a tenyésztetben, mert a kocák 90 %-a 7 malacot nevel fel.

Az eladoit kanok is törskönyvezett kocák ivadékaik.

A földművelésügyi miniszter nem régen elrendelte a gazdasági felügyelőségeknek, hogy községek részére csak törskönyvezett tenyésztetből szerezhető be apaállatok.

Ezeknek a sertéseknek a hízkonyorsága is ki lett próbálva, mire bizonyították, hogy az 1924 május hóban tartott I. Országos Hízoltserítés Kiállításán elismerő oklevelet nyert az uradalom. Az egész állomány jól kiegyenlített: jellemző az erős csontozat, jó végtag állás,

rövid orr és szép göndör szörzet.

Kísérletképpen vannak az uradalomnak mangalica—berkshirei keresztezésű malacai is, melyek igen jól beválnak s ugyanannyi eleséggel nagyobb súlyt érnek el, de nem minden hízaló szereti, így annak tenyészítésével nagyban nem foglalkozik.

Az uradalom minden évben vásárol kanokat és pedig Mezőhegyesről, csak a múlt évben vásárolt Komlódy József szintén törskönyvezett kóipusztai birtokostól.

Már többször írtunk Telekuradalom kiváló mangalica sertésenyészteléről és csak örülni tudunk, hogy Gyoma és a környéki községek is ottan szerezték be a kanokat, amivel a köztenyésztet kétszeres előnyét is szolgálják, mert jó kanokat vettek és olcsón, darabonként 100 pengőért. A mostani kiállításán jobb tenyésztetből származó kanok ára 180—200 pengő lesz a katalógus szerint.

Gyoma 5 darabot, Mezőberény 10 darabot és Osváth Sándor Turkevére 8 darabot vásárolt. A kanok 15 hónapok. Még van az uradalomnak 6 prima kanja eladó.

DÉLUTÁNI TEA.

(Beküldött cikk.)

A gyomai református leányegyesület március 7-én, szerdán délután tea összejövetelt tartott, melyen nagyon szép számban jelentek meg az egyesület tagjai. Több leányka az édesanyjával jött el s a leányegyesület munkái iránt érdeklődő gyülekezeti tagok közül is többen részt vettek ezen kedves családi összejövetelen.

Az ünnepély megnyitáskor hatalmas erővel hangzott a XXV. zsoltár gyönyörű szép dallama, melyet a leányegyesület tagjai adtak elő. Majd Répás Pál elnök lelkes imádsággal nyitotta meg az ünnepélyt. Ez után a tea felszolgálás volt. A református egyház nagy tanácssterme szépen volt berendezve ez alkalomra. Az asztalok megterítve s minden hely el volt foglalva. A sok szép kedves kis leány szolgálta fel a teát és a sok jó süteményt, amelyet élvezettel fogyasztottak az egybegyűltek.

Tea után Jó Mariska szavalt egy költeményt nagyon szép

előadással. Majd Négyessi Nusika adott elő egy monológot, közvettlen, dicséretet érdemlő előadása vidámságra hangolta a megjelenteket s hatalmas tapssal jutalmazták a szép előadást. Ez után Tari János ref. tanító tartott felolvasást Senczi Molnár Alberttről, aki a zsoltárokat fordította magyar nyelvre. Nagyon tartalmas és eszméletlő volt és mély hatást tett minden hallgatóra. Batári Ella adta elő „tizenharmadika, péntek“ című monológot. A tréfás, szellemes, szép előadásban sokáig gyönyörködött a hallgatóság s szünni nem akaró tapssal jutalmazta azt. Ezután a Hymnust énekelte el a közönség. Utána szünet volt. Szünet után Répás Pál elnök lelkes tartott biblia magyarázatot, melyet buzgó figyelemmel hallgattak meg. Ebben a leányegyesület magasztos feladatáról, az egyházépítő munka szépségéről és gyönyörűségéről s a leányok erős fogadalmáról szólott meggyőző erővel. Éneklés után kezdődött a társalgás.

Az ünnepély előkészítésében és megrendezésében sokat fáradoztak Répás Pálné, Vaskor Károlyné és Oláh Istvánné.

HIREK

Felhívás a polgári iskolai magántanulókhöz. A gyomai m. kir. állami polgári fiu- és leányiskola igazgatósága felszólítja azokat a magántanulókat, akik a tanév végén vizsgázni kívánnak, hogy felszerelt kérvényeiket a Kir. Főigazgatósághoz címezve március hó folyamán nyújtsák be az igazgatósághoz.

Hirdetmény.

Gyoma község hazafias közönsége március hó 15-én, csütörtökön délután 2 órakor a Hősök Emlékszobrá előtt, kedvezőtlen időjárás esetén pedig a község-háza udvarán

ünnepélyt

tart, melyre a község lakosságát iisztelettel meghívjuk.

Az ünnepély műsora:

1. Nemzeti zászló: énekl. a Gyomai Dalárda.
2. Sajó Sándor: Magyar ének. Szavalja: Kiss Zsigmond.
3. Talpra magyar: énekl. a Gyomai Dalárda.
4. Ünnepi beszéd: tartja dr. Legeza Tibor.
5. Nem, nem, soha!: énekl. a Gyomai Dalárda.
6. Pérey Sándor: Uj „Talpra magyar!“ szavalja: Marton Imre.
7. Hímnus: énekl. a közönség.

Előljárásság.

Országos vadászkongresszus. Illetékes helyről azt az értesítést kaptuk, hogy a magyar vadászok 28000 lelket számláló népe, április 22-ikén, Budapesten, a régi képviselőházban, országos értekezletre gyűl össze, hogy a gazdasági válság folytán támadt mostoha helyzetét és kívánságait megvitassa s azokra orvoslást keressen. A kongresszus kezdetét és tárgysorozatát, a jövő hó folyamán közöljük olvasóinkkal.

Ausztriában is megvalósítják a levante intézményt.

Az osztrákok megengedik a Habsburg családnak, hogy visszatérhessen Ausztriába.

Orosházán feltörték az ev. templom két perselyét.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság 1934 március 12-én, hétfőn délután pont fél 6 órakor a Társaság helyiségeiben (VI., Andrássy-út 8. IV. em. lift) a gazdatartozások rendezése magánegyezség és vegyes bírósági eljárás után címmel vitaülést rendez. Előadó: Dr. Ormándy János gazdasági főtanácsos. Legközelebbi vitaülés április elején lesz „Telepítés és parcellázás“ címmel, külföldi tapasztalatok ismertetése mellett. Előadó: Dr. Lányi Márton országgyűlési képviselő, ny. főispán.

Félpengős Regények 42. sz.

Robinson Romantika.

Regény

Írta: Arthur Stringer.

Fordította: Felte Oszkár dr.

A „Csak azért is“ és „A nőstény-larkas“ írója ismét egy eredeti elgondolású, érdekesítően izgalmas és minden ízében modern regénnyel lept meg olvasóit. Két világot állít szembe itt is egymással, az élet legkezdetesebb, ősi állapotában és a kultura legmagasabb fokán élő emberi világot egy romantikus szerelmi történet keretében. Pompás erővel rajzolja meg az amerikai milliomosvilágnak elpuhult ifjúságát, azt a nemzedéket, amelynek már semmi sem jutott ki a küzdelemből, mert készen kapta az élet minden megszereshető kényelmét és gyönyöreit. Sport-szenvedély és bohó élvezetvágy között, céltalanul hanyódik a gazdaságnak ebben a fülledt légkörében e regény hősnője is, és a Kóbor-tó melletti éppen hazalátogató édesapja, a hatalmas bányatulajdonos, megdöbbenve érzi, hogy tennie kell érte valamit. De vajjon lehet-e még ezen az ideáljavesztett fiatal női lelken segíteni? Vajjon lehet-e még ezt a szép, de gögös és önteljű teremtést ebből a mocsárból kiragadni? Vajjon még nem késelt el vele?

Ezen a partron már nincs tovább. De hirtelen fordulattal egy messzi, távoli part tűnik fel a szemünk előtt a Sívár Földek szélén, ott, ahol a Gonosz Canyon mérföldeken át bömbölve rohanó haláztuhatagja és egekbenyúló hatalmas meredélye mögött egy mindaddig még ember nem látta ósvadon várja a maga első hódítóit. Mintha évezredekkel repültünk volna visszaelé az ember őskorába, ahol csupasz testtel, csupasz földre vetve az ősi emberpár képét látjuk megelevenedni regényünk hőseiben. Mi sors vár itt a modern Ádáma és Évára, akik egymásban természetesen társra lelve meztelen öklükkel kénytelenek felvenni a harcot a kérlelhetetlen őstermészettel, hogy állati sorsukból kiassák magukat. Egyetlen fegyverük a tudás, ami régi életükből még megmaradt számukra, de vajjon ez a kétélű fegyver elég erős lesz-e, hogy saját értékeik félelmetes kísértéseivel szembe is megvédje őket?

Izgalommal olvassuk ezt a könyvet, amelyet nemcsak a nagyoknak, hanem az egész mai ifjúságnak kezébe kellene adni, hogy tisztultabb, nemesebb erkölcsökre, a modern élet utvesztőjéből kivezető új ideálokra, egészségre és mindeneken győzni tudó cselekvő optimizmusra nevelje őket. Arthur Stringernek ez a legújabb, nagy sikert ígérő regénye a Palladis Félpengős Regényei sorában jelent meg.

Huszezer katasztrális holdon termelnek lent az idén Magyarországon.

Szarvason szeptember 7-én avatják fel a Nagymagyarország közepe emlék-művét.

A csehek makói dughagymát vásárolnak és szegedi paprikatermelőket szerződtenek, így akarják magukat függetleníteni ezekben a termékekben.

A mezőgazdasági kiállításán a gazdasági szakoktatási tanintézetek is nagy arányban vesznek részt.

Vöröshagymából egy kat. holdon (dughagymáról) teremhet 80-150 g. Ha magot termesztünk, úgy 4-50 hl. azaz körülbelül 250 kgr. magra számíthatnk. 60-70 liter hagymamagból 120-150 q. dughagymát nyerünk. (Kertészet.)

Anyakönyvi hírek

Született:

Erdei János, Varga Bálint, H. Kovács László.

Meghaltak:

Erdei Sándor 18 éves.

Házasságot kötöttek:

Tóth Lajos—Nemes Jolánnal, Herter Mihály—Braun Erzsébettel.

Zahorán Pál Békéscsaba város gazdasági intézőjének a Kormányzó a mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági tanácsosi címet adományozta.

Békéscsabán már kétmehesztanfolyamot tartottak. A másodikon 110 kapott bizonyítványt. Részt vett 16 tisztviselő, 65 iparos, 8 kereskedő, 20 földmives és kisgazda, 3 gyári munkás, 1 hadirokkan.

Orosháza városná akarja alakulni, de már a vármegyei közgyűlésen megfenekelt a szándék, mert a kisgyűlés kimondta — „Orosháza nincsen abban az anyagi helyzetben, hogy a városi adminisztráció teherfölletét viselni tudná.”

Már légi útonállók is vannak. A bostoni rendőrség John Carol bankrablót letartóztatta, ki a Pennsylvánia felett repülő paratörőgépet gyors repülőgépkőről gépfegyverrel akarta lelőni 8 tagú bandájával.

Mennyit táncol egy nő egy bál éjszaka alatt? Ha egy erősebb fizikumu nő tíz kilométert gyalogol, fáradtnak érzi magát. Husz kilométeres utat már egészen kimerültté teszi. És mégis az este kilenc órától reggel ötig táncoló nők 40—45 kilométeres utat taposnak végig nyolc óra alatt és sokan akár újra kezdenék a táncmulatságot. A számok pontosak, mert az idő-távolságméréseken kívül a táncoló nők nyakába akasztott lépésmérő készülékekkel ellenőrzik megfigyeléseiket.

A Levélbélyeggyűjtők Első Hazai Egyesülete 50 éves fennállásának emlékére 1934 május 6-13 között rendezti a II. Országos Bélyegkiállítást („Jubileum”), melynek fővédnökségét dr. József Ferenc kir. herceg és Anna kir. hercegnő vállalta. A kiállítás alkalmából a m. kir. posta hivatalos emlékbélyeget bocsát ki, mellyel bármilyen küldemény bérmentesíthető. Az ugyanabban az időben tartott nemzetközi vásár látogatói a bélyegkiállításon a belépőjegyekből 60 %-os kedvezményben részesülnek.

Hirdetéseket mérsékelt áron vesz fel lapunk kiadóhivatala

„Gyomai Ujság”

előfizetői vagy példányonkénti vásárlói ezen **10 FILLÉRES** szelvényt készpénz gyanánt fizetésül felhasználhatják azon esetben, ha e lap apróhirdetési rovatában hirdetnek. Egy apróhirdetés 20 fillér. Hirdetést felvesz a kiadóhivatal és az összes előrusított, valamint a kihordók.

Lóvizsgálatok ideje.

Endrődön:

1. Március 19-én 8—12-ig és 15 óra 30 perctől 17 óráig a községháza udvarán.

2. Március 20-án 8—12-ig a községháza udvarán.

3. Március 21-én 8—13-ig a Körösön túl a volt Kató malomnál.

4. Március 22-én 8—13-ig Kondoros tanyán.

Gyomán:

5. Március 23-án 8—12-ig és 15 óra 30 perctől 17 óráig a községháza udvarán.

6. Március 24-én 8—12-ig a községháza udvarán.

7. Március 26-án 8—13-ig a „Hasításon” Perei László tanyájánál.

8. Március 27-én 8—12-ig a Körösön túl Batári Antal tanyájánál.

A vizsgára minden tulajdonos köteles minden lovát és csikóját elővezetnie. Az elmaradt lovak tulajdonosait szigorúan büntetik és az utólagos vizsgálatnál már vizsgálati díjat tartoznak fizetni. Az évenként egyszer megtartott lóvizsgálat azt a célt szolgálja, hogy az esetleg fertőző betegségekben szenvedő lovakat a korlátlan forgalomból kivonják s így a betegséget tovább ne terjeszthetik. Ezen vizsgálat és az évenként végzett állatösszeírás is csak állategészségügyrendészeti és állattenyésztési célokot szolgál.

Roncsoló toroklob, torokgyík, diphtheria.

A gyermekkor egyik legveszedelmesebb betegsége, melyet a Löffler által felfedezett diphtheria bacillus idéz elő. Rendesen a torok garat, orr nyálkahártyáján telepszik meg s penészszerű szennyes szürkés lepedéket képez, míg ha a gége nyálka hártáján üti fel tanyáját rekedtséggel, ugatászerű köhögéssel, majd egyre nehezedő húzó-hörgő lélegzéssel árulja el magát.

A betegség olyan régi, mint maga az emberiség. Szórványosan itt ott mindig fel-felütötte fejét, de mikor bizonyos időszakokban járványszerűen lépett fel, óriási pusztítást vitt végbe a kis gyermekek táborában.

Nemcsak egyes családok összes gyermekei pusztultak el, hanem nemzedékeket tarolt le az élet fájáról ezen gyilkos betegség, melyet joggal lehet a kis gyermekek öidőklő angyalának nevezni.

Ezt tudva, nem lehet azon csodálkozni, hogy az idők folyamán sok tudós lángelme fáradozott azon, hogy felfedezze a védekezés és gyógyítás módjait. Végre a múlt század 80-as évek végén és 90-es évek elején — mikor a torokgyík különösen veszedelmes járvány alakjában pusztított ártatlan kisdedeink között — sikerült Löffler német tudósnak felfedezni a gyilkos kór csiráját a diphtheria bacillust, amely letelepülési helyén megmarad, a szervezetben azonban sohasem szaporodik máshelyen.

Hogyan lehetséges az mégis, hogy a szervezetet az a néhány bacillus megöli. Erre a feleletet megadta Roux francia tudós, aki kimutatta, hogy a diphtheria bacillus mérge anyagot — toxint — termel, mely a szervezetet megmérgezi és az élet mécsét kioltja.

Hosszas és fáradságos kísérletek kellettek ahhoz, hogy Roux-nak ezen nagy horderejű felfedezéséből kisarjadjon azon gyakorlati tudomány, mely megtanított bennünket arra, hogyan lehet a diphtheria bacillusok által termelt s a vérbe bejutott mérge anyagot úgy megsemmisíteni a szervezet végkonyhájában, hogy ez által a halál torokában levő, szenvedő embertársunk sok ezreit az életnek megtarthassuk.

Behring berlini egyetemi tanár fedezte fel azt az ellenmérget, mely diphtheria antitoxin néven ismert. Ha ezt az ellenmérget, egy diphtheriában szenvedő ember szervezetébe, a betegségnek abban a stádiumában fecskendezzük be, mikor a bacillus által termelt mérge anyag még nincsen a sejtek alapanyagával — szervesen összekötve, nincsen abba szervesen beszívódva, akkor szinte bizonyosra lehet venni, hogy a beteg meggyógyul. Mivel pedig a vizsgálatok azt mutatják, hogy a szervezetbe bejutott bacillusok által termelt mérgeanyag 24 óráig szabadon kering a vérben és csak azután kötődik le a sejtekben, önként következik, hogy az ellenoltásoktól akkor várható szinte biztos eredmény, ha az oltóanyag nyomban a szervezet fertőzése után, de legkésőbb 24 órán belül jut be a szervezetbe. A 24 óra utáni oltási eredmény annál kétségesebb, minél hosszabb idő telik el a szervezet megfertőzése és a beoltás időpontja között.

Gyakorlati tény az, hogy a diphtheriában megbetegedett egy igen jelentékeny százaléka meggyógyul mindentétele oltás nélkül is. Ennek az oka az, hogy — Goethe szavai szerint — a vér ez a csodálatos „nedű” a bejutott mérge anyag ellen nyomban u. n. ellenmérget termel, mely ha elég gyorsan képződik tönkre képes tenni a bacillusok által termelt és a vérbe bejutott mérgeanyagot. Bacillus gazdák is ezt mutatják. Ez a tapasztalat vitte a tudósokat arra a gondolatra, hogy hogyan lehetne a szervezetet, annak megbetegedése nélkül, ilyen ellenmérgegyártására rábírní, melynek alapján ha később a szervezetbe a diphtheria bacillusok le is telepsznek, az általa képzett mérgeanyagot a szervezet kellő ellenméréggel felfegyverkezve találja. Masszóval: hogyan lehetne a szervezetet védett — immunis — állapotba hozni a diphtheria bacillusának mérge ellen?

Ezt a célt valósítja meg az u. n. Ramon-féle diphtheria anatoxinnal való oltás, melynél a diphtheria bacillus által termelt mérget — toxint — egy megfelelő eljárással akként lehet átalakítani, hogy azt, ha a szervezetbe beviszük, a vért éppen olyan ellenmérge képzésére tudjuk serkenteni, mintha valódi diphtheria toxint vittünk volna bele.

Maga az oltás teljesen veszélytelen, legalkalmasabb időszak a 2—7 év közötti kor.

dr. Vass Albert.

Erdős József fővárosi előnyösen ismeri hirdetőiroda tulajdonosa „Tanintézetek-internátusok Hirdetési Kiskaléja” címen rendkívül ügyesen összeállított könyvecskét adott ki, mely az összes újsághirdetési lehetőségeket népszerű formában mutatja be és ezzel tanintézeteknek és internátusoknak igen jó szolgálatot tett.

A hetedik próba. A királyi közjegyző a múlt héten heted-szer pecsételte le a mélynyomó rotációs gépnek a számlálókészülékét, amelyen Tolnai Világlapját nyomják és hivatalosan megállapította, hogy a népszerű képeslap 82.820 példányban jelent meg. Ez olyan példányszám, amihez fogható keveset lehet találni Európában. Mi ennek népszerűségnek a titka? Kiváló, gazdag tartalommal és a 20 filléres ár.

Pesti színésznőből hercegnő. Erről közöl rendkívül érdekes illusztrált riportot a Délbáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, színházi és filmcikkeket, pléykákat, slágerszövegeket, folytatásos regényeket, rejtélyrovatokat és számtalan érdekességet talál az olvasó a népszerű képeslapban. A Délbáb egy száma 20 fillér.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér

Közgazdaság

A tenyész-koca kiválasztása.

Az elmúlt évben sok helyen nem volt disznótör. Ilyen helyen lesz térvé aztán, hogy többet nem lesz így, sőt ha lehet, még magkocának való malacot is szerez valahogy.

Ezzel az eltökélt szándékkal gyüri a hóna alá a zsákot, s megy ki a sertés piacra. Hosszas alkudozás után végül megvesz két malacot, két kocát.

A hogy gondolataiba elmerülve viszi hazafelé őket a zsákban, eltervezi, hogy a kisebbiket meghizlalja, a nagyobbikat — a szebbiket — pedig meghagyja magkocának.

De hát szegény ember szándékát boldog Isten bírja.

Szépen nőnek a malacok, de bizony a mi szegény emberünk nem oltatja be őket sem orbánc ellen, sem sertés-vész ellen. Erre már nincs pénze, de meg valahogy úgy van vele, hogy nem hisz az oltás sikerében, úgy gondolja, hogy ha az Isten akarja, akkor megmarad.

Eljön a nyár, s vele a tikkasztó hőség. Fellépnek a sertésbetegségek.

A mi szegény emberünknel is beteg lesz az egyik süldő — a szebbik — a magkocának való.

Néhány napi kintodás után el is pusztul.

Beteg lesz aztán a másik is — a kisebbik.

Sokáig kinlódik, míg végül csak megmarad, ő lett a győztes és nem a betegség.

Megkönnyebbülten sóhajt fel a szegény ember, mondván: Legalább a hizónak való megmaradt.

Meg is hizlalja, le is öli, s ebben az évben legalább volt disznótör, de nem lett magkoca, aminek minden évben talán kétszer is el lehetne adni a malacait.

Mennyit is tud jövedelmezni egy jó koca disznó.

Na, majd jövőre talán sikerül magkocát is nevelni és nem viszi el a vész.

Pedig lehet, megint az az eset következik be, hogy a szebbik koca pusztul el, mert annak nem olyan ellenálló a szervezete a betegségekkel szemben, mint a kevésbé gyors fejlődésűnek.

Valahogy úgy van ez, mint a serdülő korban levő gyermekeknel, hogy némelyik annyira gyorsan fejlődik, hogy a növekedésével a belső szervei nem tudnak lépést tartani a fejlődésben, s ha az ilyen gyereket, a gondos szülői ápolás, s talán orvosi segítség át nem segíti a fejlődésnek ezen a kritikus idején, úgy azt könnyen elragadja valami járványos betegség, legtöbbször a tüdővész.

Tehát a süldők közül is nem mindég jó a leggyorsabb fejlődésűket meghagyni magkocának, mert ezek nem annyira ellenállóak a betegségekkel szemben, mint azok a közepes növekedésű, zömök testvérei.

Ha pedig belecsapott a süldőinkbe a sertés-vész és egy csomót elseper, akkor szinte magától értődik, hogy azok közül kell magkocát hagyni, ami átvészelt, mert úgy ez, mint az utódai már ellenállóbb szervezetűek a betegségekkel szemben, mint azok, amelyek a betegségeken át nem estek.

Ezt meg is teheti az, akinek a sertés-vész után még mindég maradt annyi süldője, hogy hizónak való és magkocának való is kikerül belőlök.

De a mi szegény emberünk nehezen határozza el magát arra, hogy még egy telet disznótör nélkül koplaljon át, s az átvészelt kocáját csak nem hagyja meg magnak, mert még az is motoszkál a fejében, hogy hát ha jövőre csak elviszi valami szerencsétlenség, talán csontot nyel, s úgy pusztul el, s akkor se hizó, se koca nem lesz.

Inkább megeshi a betegségektől mentesebb kocát.

Pedig az ilyen betegségektől meggyötört állatok milyen szármalmasan néznek ki a járványból való kilábadozásuk után.

Csupa csont, meg bőr. Sőt némelyik talán koszos is.

Az elmondottak folytán érthető is, hogy miért. Hiszen ugyan olyan jó tulajdonságai vannak az ilyen koszos malacnak, mint a szebb fejlődésű testvéreinek, csak talán már szopós korában is rossz helyen fogott csecset, s később is elmarták az erősebbek a vályuról.

És ime, ennek köszönhetette talán, hogy megmaradt, mert a sertésbetegségeknel rendszeren a szebbek kezdenek először elpusztulni. Miért?

Talán azért, amiért az operációknál és a lázasbetegségeknél — különösen a gyászos emlékü 1918 évi spanyol náthánál — éppen a kövér emberek halnak, illetve haltak el.

Kövér szervezet nem bírja úgy a lázzal járó betegségeket, mint a kevésbé kövér.

És bizony a sertésbetegségek legtöbbje is lázzal jár, a mit a túlfellett szervezet kevésbé bír el, mint az, amelyik nem fejlődött olyan rohamosan.

Ne gondolja azonban senki, hogy ennél fogva azok a hosszú orru, hosszú lábú, hegyes fülű, felaszott hasú süldők lesznek jók

magkocának, amelyek átugorják néha még az akol kerítését is, ellenben a moslékot csak immetáminál eszik, a vályut felborogatják, mert ezekből soha sem lesz mázsás hizó.

Legokosabban teszi a gazdájok, ha úgy tesz, amint az egyik magyartól hallottam: „Már annyira bosszantott, hogy felborogatta a moslékot és átugrálta az akol kerítést, hogy egy ilyen átugrálása után beleszurtam a kést“.

Hát lett neki olyan vastag szalonnája, amilyen már úgy sem lett volna soha.

Még mindig jobb az ilyen lenni, ha valamennyire feljavult, mint úgy tenni, mint a másik gazda tett:

„Na, ha nem eszel rendszeren, kicsaplak a csürhére“ mondta.

A csürhén felbúgott. S mivel gólyának csak gólya a fia, ennek is olyan vályuborogató, akolt átugráló malacai lettek.

Ha magkocának való malacot választunk ki, ne legyen az olyan hosszú orru, hegyes fülű, hosszú lábú, felaszott, agár hasú, amelyik versenyt tud futni a nyúlal, hanem legyen neki takaros, formás feje, rövid orra, lelógó nagy füle, kurta lába, gömbölyű teste, mert az ilyen kocától származó hizóktól várhatjuk, hogy tele lesz a zsiros bődön és lesz vastag sütni való szalonna a nyársra.

— ligeti. —

Köztenyésztésre csak törzskönyvezett apaállatot szabad tartani.

Az apaállatokat az érdekeltek a gazdasági felügyelőség útján kölcsön útján is beszerezhetik. Nem törzskönyvezett apaállatokra a főszolgabírói hivatal tenyész igazolványt nem ad ki.

Végezzünk csiráztatási próbát a vetőmag tengerivel.

1933 év őszén a kedvezőtlen időjárás miatt a tengeri későn ért be és igen sok esetben nyirkosan került a göréba. December 2-án megjött az erős hideg s valószínű, hogy a nyirkosságuk miatt megfagyott tengeri szemek csiraképességükben kárt szenvedtek és elvetésre nem alkalmasak. Ezért célszerű, hogy az elvetésre szánt tengeri csiraképességét megvizsgáljuk. A csiráztatási próba kivitele az, hogy szoba hőmérséklet mellett ládába vagy cserépedénybe tett földbe tengeri szemeket vetünk és csirázásuk útján győződünk meg arról, hogy vetésre alkalmas tengerink van-e?

Összeírják a baromfi állományt.

A kormány tervbe vette az ország baromfi állományának az összeírását.

Vidám írások.

Elmélet és gyakorlat.

A főnök: Most pedig felszólító levelet fogunk írni annak a pizsok csirkefogó, gazembernek. Irja kérem: „Kedves Schwarz, igen tisztelt barátom...“

Elfogulatlan szülők.

Régi arisztokrata vice, de jó. Arisztid mondja a barátjának: — Barátom, az én fiam remekül tudja az egyszerűget. — Brávó, hány éves a fiad, kérek?

— Huszonöt.

Földrajzi diagnózis.

A pilóta eltévedt a levegőben. A társa egyszer csak örömmel kiált fel:

— Megvan pajtás! Skócia fölöött vagyunk!

— Honnan tudod?

— Látok a folyópartján egy asszonyt, aki papírszalvétát mos.

Nincs már baj.

Zolika szalad a mamájához. — Mama kérem, a tejbe beleesett egy egér. — Na és mit csináltál? — kérdi a mama. — Nincs semmi baj. Utána dobtam a macskát!

Mind a kettőt ismeri.

— Apám! Gyorsan gyűjék segíteni! A bika elszabadult és megtámadta az édesanyámat.

— Te jó ég! és él még a bika?

Figyelem: Figyelem:

Kölcsön könyvtár.

Tisztelettel értesítem az Olvasó közönséget, hogy a mai napon özv. Vass Andrásné Horthy Miklós uti trafikjában kölcsön könyvtárt nyitottam.

Tisztelettel
Neumann Dezső.

NYOMTATVÁNY

szükséglet beszerzése előtt kérjen ajánlatot a Hungaria könyvnyomdától Gyomán.

Szenet,

tűzfát Wagner Márton Fiai fatelepén vegyon.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1*30 P, Fél évre 2*60 P, Egész évre 5*20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, i negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Leventéink faültetése.

Áldott talajunk mezőgazdasági művelésében gazdáink nem szerették és még most sem szeretik a fát. A fa értékét és a fa árnyékát fikkasztó melegben nem tartják olyan értékűnek, hogy azt többre becsüljék, mint amennyit a búza vagy tengeri gyengébb fejlődése ér a fa árnyékában.

A mai, sokban változott gazdasági helyzet az alföldi lakosságot is kényszeríti, hogy ne csak gyümölcsfa, hanem haszonfa termeléssel is foglalkozzék. Erre az okszerű fásításra irányul hatóságaink nagyarányú fásítási propagandája, melybe leventéink is bekapcsolódnak a március 18-iki és 25-iki vasárnapokon elültetendő 500 darab japánakác elültetésével, a vásártéren kijelölt helyen.

A március 25-iki elültetést a Levente Egyesület és Polgári Iskola együttműködésben községi ünneppé kívánja tenni, ezzel is külső kifejezést adandó, hogy a leventék által elültetett fák elültetése nem egy egyszerű munkaaktus, hanem ünneppélyes kidomborítása a fa-termelés nemzetgazdasági jelentőségének, neveléstani szempontból pedig ifjúságunk intézményes rávezetése a fa megbecsülésére, ápolására és szeretetére.

A japánakác mézelő fa s így a méhészek részéről is alkalmat kell adni, hogy az ünneppélyen a méhészet nemzetgazdasági jelentőségével is megismertessék ifjúságunkat.

Kiosztották a búzakiállítás díjait.

Dr. Márky Barna alispán hatalmas beszédet mondott.

A vármegyei búzaverseny díjait március 14-én délelőtt 11 órakor osztották ki a Békéscsabai Kisgazdák Egyesületében, mely alkalomra az egész vármegyéből sokan összegyűltek a nyertesek közül. Gyomáról is bent voltak: *vitéz Pajor Gyula* gazd. iskolai igazgató, *Kovács János* feleségével, *Szabó László*, *Csik György*, *Kocsis Lajos*.

Dr. Márky Barna alispán lelkesen méltatta a búzakiállításra vonatkozólag a békéscsabai vegyikísérleti állomás kezdeményező és kivitelező munkásságát, mellyel országos viszonylatban párállanul áll a kiállítás eredménye. Buzdította

a gazdákat további versengésre és munkálkodásra, hogy a búza minőségét még jobban megjavítsák. Figyeljenek, tanuljanak s a különféle eredmények szerint legjobb belátásuk szerint döntsenek, hogy mit tudnak és mit érdemes nekik megpróbálni.

Gyűlés után alkalmam volt *Remenár Géza* m. kir. fővegyész, a békéscsabai vegyikísérleti állomás vezetőjével beszélve megtudni, hogy a versennyel kapcsolatban beküldött földmintákról a vizsgálatok nagyrésztben már elkészültek és talán már a nyáron kiadják és megismertetik az eredményeket.

A gyomai járás búzamintáiról szóló jelentés.

Remenár Géza fővegyész jelentése a kiállításon részt vett gyomai járás búzamintáiról a következő:

A vizsgált minták száma 28. **Átlagos minőség 67.5.** (A békécsi járás átlagos minősége 62.7, a gyulai járásé 59.3, az orosházi járásé 64.7. A többit még nem ismerjük.)

A járás területéről származó 28 drb búzamintában 12 búzaféleség van képviselve. Ezek közül 60.7 százalék az általános termelésben is bevált nemesített fajta (Bánkúti és Székács), „Tiszavidéki“ és „Magyar“ 28.3 százalék. Egyéb kevésbbé ismert vagy be nem vált fajta 11 százalék. Terméshozam tekintetében a Bánkúti 5-ös kivételével a Bánkúti fajták és a Székács 1055 bizonyultak 14.6—12.7 q./kh. átlaggal a legjobbakkal. A Tiszavidéki búzák terméshozama valamivel gyengébb. Felülően alacsonyabb eredményt adott ebben a járásban a Bánkúti

5-ös 9.9 q./kh. átlaggal.

Hektolitersúly tekintetében ebben a járásban is a Bánkútiak és a Székács 1055-ös vezetnek 85.6—83.4 kg. átlagos hektolitersúlyokkal. A „Tiszavidéki“ búza hektolitersúly átlaga csak 82.9 kg.

A vizsgált búzák lisztjének minőségi értékszámai legjobbab: a Bánkúti 1201-es, Bánkúti (családszám nélkül), Bánkúti 417-es és Bánkúti 5-ös búzáknál 82.2—70.2 ponttal, az minőséggel. Jó eredményt adtak még a Bánkúti 1205 és Székács 1055. 68.5—68.1 ponttal, igen jó b1-es minőséggel. A „Tiszavidéki“ búza 62.9 ponttal közepes b1-es minőség.

Az eredmények alapján a gyomai járásban az említett Bánkútiak (1201-es, 417-es, Bánkúti családszám nélkül és 5-ös) igen jól beváltak, egyedül terméshozam tekintetében a B—5-ös maradt el.

Ennek tekintetbe vétele mellett további természetük kívánatos.

Gyengébben kötött talajra beválnak mutatkozik a Székács 1055-ös, azonban helyette Bánkúti 1014-es is jó eredményt adhat.

A gyomai járás területén a Tiszavidéki búza hektolitersúly, terméshozam és minőség tekintetében is a termelésre ajánlott nemesített fajták után következnek.

Egységes minőségbúza termelés szempontjából kívánatos, hogy a gazdaságok a termelésre nem ajánlott nemesített fajták elhagyásával intenzívebben térjenek át a bevált és azért ajánlott fajták termelésére.

A békécsi járásban a Bánkúti 1205, 1201, a gyulaiban ugyan csak ezek és az orosháziban a Bánkúti 1014-es a legjobb, utána az 1201-es váltak be legjobban.

JOB B VASUTI KÖZLEKEDÉS LESZ BÉKÉSCSABA — GYULA KÖZÖTT.

Végre illetékes helyről is szóvalészik, amit mi, jámbor utazók esetről-esetre álmérgelődünk, valahányszor Gyulán van dolgunk. Reggel 6.38 órakor indulunk el Gyomáról és csak 9 órakor érkezünk Gyulára. Ez még nem is volna baj. Hanem alig intézett el az ember egy-két ügyet, már rohanni kell a vasúthoz, mert 11.51 órakor indul a motor, mellyel 12 óra után pár perccel Békéscsabára érkezünk és ott 15.26 óráig gyönyörködhetünk a szép állomásban. Aki nek pénze van, az meg is ebédelhet, van rá idő bőven. És végre 14.20 órakor megérkezünk Gyomára.

Távól voltunk itthonról 8 órát és ebből dolgaink elintézésére Gyulán csak 2 óra idő jutott.

Dr. Márky Barna alispán javaslatára a vármegyei közgazdasági bizottság felir a MÁV-hoz, hogy megfelelőbb vonaljáratokat állítson be Gyula és Békéscsaba között.

Minden ember részére.

Irta: idős Vincze Dániel
unalom gondolkodásába.

Ki volt e világnak
A megteremtője
Ennek a széprendnek
Az elintézője
Ki volt a ki nekünk
Az életet adta
Ezt a nagy szép rendet
Nekünk fenntartotta
Ki adott minékünk
Nappalt és éjszakát
Ki adta nekünk a
Természet áldását
A ki a nagy földet
Termékennyé tette
És az első magot
Nekünk elhintette
Ki az ki esőt ad
A szomszós földnek
Mert a táplálékok
Az esőtől nőnek
Napi munkánk után
Ki adott éjszakát
Hogy kipihenhessük
Testünk fáradságát.
Ki volt a ki adta
Az éltető napot
Éjlelre a holdat
Sok fénylő csillagot
Ki adta vizeknek
Sok féle halait
Ki teremtette meg
A lég madarait
Kerteknek mezőknek
Sok szép virágait
Búza termő földön
Ringó kalászatokat
Gyümölcs hozó fákat
Ki teremtett nekünk
Észt a mi fejünkbe
Ki adta a látást
A mi két szemünkbe
Ki öltözteti a
Mezők liliomát
Ki teremtette meg
A lelkünk világát
Ezt a sok jóságot
Kinek köszönhetjük
Hálánk e jóságért
Ki elébe tegyük
Világ teremtője
Te vagy jó Istenünk
Imát és hozsánát
Csak tenéked zengünk
Őn fogad el hálánk
Világ teremtője
Rólad zeng a madár
A föld hegye völgye
Ó emberi szívek
Mind mind ébredjétek
Világ teremtőjét
Szívükből szeressétek
Mert Ezredik az
A ki megfogadja
Világ Teremtőjét
Szívükből imádja.

Isten veled. Isten vételek.

A Mezőgazdasági Kiállításra
féláru vasuti utazásra jogosító
igazolvány 1 P.-ért Wagne-
ner Márton Fiai-nál kapható.

Méhészet

Tavaszi teendők a méhesben.

Közlő: Schuszték Sándor.

IV. közlemény.

Az etetésnél két szempont
lebegjen szemünk előtt.

1. Mindig csak este felé ete-
sünk.

2. Ne csurgassunk el a mé-
hes körül semmiféle etetőanya-
got, mert különben rablást idé-
zünk elő a méhek között.

Ha az etetés nappal történik,
úgy a méhek a kapott ételeni
feletti örömeiket nagyon élénk
kirepülésükkel elárulják a többi
méheknek, jelezve azt, hogy ők
most lakmároznak, mi által
más törzsekben annyira felkel-
lik az irigységet, hogy azok
az eteteli családra rárontanak
és vad mézszállítás közepette
maguk is részt követelnek a
lakmározásból. Ez a rablás

napokon keresztül is tarthat,
míg a megfáradott méhcsalád
teljesen el nem pusztul.

Ha a méhek rákaptak az ilyen
könnyű élelemszerzési módra
és a megfáradott méhcsalád-
ban a táplálék már elfogyott,
úgy megkísérlik a szomszédos
többi kaptárakba való behato-
lást és az így folytatódik, míg
az egész méhállomány el nem
pusztul. Ugyanaz történhetik
akkor is, ha etetés közben mé-
zet vagy cukoroldatot elcsur-
gatunk.

A már kilört rablásnak a
megakadályozása nagy és ki-
tartó munkát igényel, úgy, hogy
könnyebb a bajt megelőzni,
mint kilörésének továbbterjedé-
sét megakadályozni.

Tíz év óta az idén volt a legkevesebb csapadék a három téli hónapban.

Időjárás jelentés február haváról.

A decemberi nagy hideg után
fokozatos enyhülés követte-
zett, ami már januárban is ész-
lelhető volt, de feltűnőbb lett
az enyhülés február hóban, mi-
kor is a jégtörő Mátyás után
a hónap utolsó napjaiban egé-
szén tavasziasra fordult az idő,
a hó csendben elolvadt s vele
együtt a tél is elmúlt.

Február hó eleje bár hava-
zással kezdődött, csapadék
azonban oly kevés volt, hogy
számba sem vehető. Általában
száraz, derült s enyhülő idő
jellemzi e hónapot dacára, hogy

néhányszor viharos hideg sze-
lek fújtak.

Legalacsonyabb hőmérséklet
5-án reggel — 14° volt.

6-án délután — 3° volt.

Legmagassabb hőmérséklet

28-án reggel † 6° volt.

27-én délután † 22° volt.

Csapadék e hóban mérhető
mennyiségben nem volt. Tíz
év óta az első esél, hogy egész
hónapon keresztül nem volt
csapadék.

Ugyancsak tíz év óta az idén
volt legkevesebb csapadék a
három téli hónapban.

Tallér Ferenc.

VASUTI MENETREND 1933. október hó 8-tól.

gyors	gyors	gyors	gyors
5:55	9:00	13:32	17:00
i Bpest k. p. é			
5:00	10:45	11:45	19:10
19:53			
11:06	11:57	18:07	19:59
2:10 é			
6:38	11:14	12:02	18:15
2:35 i Gyoma			
é 0:32 6:02 8:52 14:28 17:00 19:11			
é 0:17 5:52 8:51 14:20 16:59 19:04			
7:31 12:09 12:40 19:10 20:41 3:41 é Békéscsaba			
i 23:15 5:00 8:14 13:26 16:22 18:12			
3:53 12:45 17:30 20:05 i Gyoma			
é 7:24 11:47 16:46 21:56			
4:21 13:13 17:58 20:33 é Dévaványa			
i 6:53 11:16 16:15 21:25			
4:26 13:18 18:03 20:38 i é 6:48 11:11 16:10 21:20			
4:57 13:49 18:34 21:10 é Szeghalom			
i 6:15 10:38 15:37 20:42			
4:58 13:50 18:45 21:11 i é 6:13 10:37 15:36 20:37			
5:17 14:09 19:04 21:30 é Vésztő			
i 5:53 10:17 15:16 20:17			
7:27 16:06 20:06 é Békéscsaba			
i 4:05 8:20 13:20 18:24			

Hol kapható a „Gyomai Ujság“??

GYOMÁN: a Nagytrafikban, a Hangyában, Czeglédi István,
Kiss Dániel, özv. Vass Andrásné trafikjaiban, Neimann De-
zső árusítónál. ENDRÖDÖN: Hornok József kereskedőnél.

Meghívó. A gyomai Levente
Egyesület által 1954 év márci-
us hó 14-én délután 3 órakor,
hátrózaiképtelenség esetén
március hó 25-én délután 11
órákor a levente otthonban
megtartandó közgyűlésre. Tár-
gy 1.) Tiszttakar, valamint 12 tagu
választmány és 3 tagu szám-
vizsgáló bizottsági tag meg-
választása. 2.) Esetleges indít-
ványok. Választmány.

Kerekes Károlynál a bor literje 32
fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rend-
behozását legolcsóbban vállalja. Han-
golás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba,
Hortby Miklós út 62.

A kinek 6—7 hónapos Csin-
csilla nyula van eladó, jelentse,
a szerkesztőségben.

Egy éjjelen át!

Ön is kiirthatja patkányait
rendeljen „KAJA“ egér-
patkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.

5 doboz P. 7.50

10 doboz P. 14.—

W O N I S C H
Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Bu-
dapest, VIII. Kőfa-
ragó-utca 10/2 sz.

Írtásokat vidéken is
jótállással vállalunk!

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő föld-
birtokot vennék. Bővebb felvilá-
gosítást a Gyomai Ujság szer-
kesztősége ad.

NEM OLCSÓBB MÁR

A B O R O M

mint a szódavíz,

DE NEM IS SZÓDAVIZI

26 fillér

egy liter kadiarka vagy
fehér fejetté ujbór Soltvad-
kert állomásra kiszállítva
s feladva. Vasuti fuvar kb.
4 fillér literenként. Csakis
50 literen felüli rendelést
fogadok el. Hordót díjmen-
tesen adok a szállítás tar-
tamára kölcsön; hordóm
30 napon belül bérmentve
küldendő vissza. Szétkül-
dés utánvétellel. Egy pengő
levélbélyeg ellenében kül-
dők mintát a borból min-
tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés
italuak. tiszta, tökéletes za-
matuak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

Dr. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda
vállalat, Gyomán.

Feladós üzemvezető: Brúner Miklós.

A jótett elismerése.

A mai küzdelmes élet leg-szomorubb igazsagai közzé tartozik, hogy: a Jótett és a Hála nagyon keveset találkozik egymással.

A Jótett olyan cselekedetek között, mint az az államférfi, aki csupán a közérdeket szolgálja, de ritkán találkozik elismeréssel,

A Hála, az erények királynője; mindnyájan ismerjük, de csak hallomásból, — ígéretekből, — azonban keveset jár közöttünk, mint az országok igazi fejedelméi. Csak a nagy csapásokkal járó kétségbeesés és szivetiépő tanácsstalanság idején jelentkező segítség tudja kiváltani a hálát a gyarló emberi lelkekből, mint pl. a kenyérkereső családok váratlan halála, amikor az élet ezernyi gondja-baja szakad az özvegyre, elsősorban is a temetési-, orvos-, patika költségei-, örökösödési illeték és közjegyzői díjak-, a gyermekek további nevelése, taníttatása, az üzlet, az ipar vagy a gazdálkodás további vitele, mert az élet tovább folytatódik és ezeket nehezíti meg ez a legtöbbször váratlan és senki által el nem kerülhető kiadás.

Az Országos Református Ló-léti és Gazdasági Társulat nagy lendülettel vett temetkezési segélyakciójának debreceni Egyházkerületi Irodájában százával hozza a posta a belépési nyilatkozatokat, a véres verejtéken szerzett legszegényebb emberek és gazdák, iparosok, kereskedők és tiszviselők nehezen nélkülözhető filléréi sorakoznak itt egymás mellé, hogy előbb vagy utóbb egy tekintélyes összegben, — amikor legnagyobb szükség van a segítségre — rendelkezésre álljon a családnak. Ezeket a belépési nyilatkozatokat hozó napi posták között nem ritkaság, amikor egyik-másik Nagylisztelelű úr szomorú haláleseti jelentésében a temetkezési segély gyors kiutalásának kérésével találkozunk. És az Egyházkerületi Iroda azonnali se-

gélyt nyújtó intézkedése után kaptuk az özvegyektől és árváktól azokat a megható hálanyilatkozatokat, amelyek e szerény soroknak megírására készítenek bennünket.

... „legyen áldva az ilyen intézkedés“... írja fájdalmában az egyik fiatal özvegy, — „és imádkozok a tisztelt társulatért, hogy ne maradjon senki közülünk szegény keresztyének közzül árvaságban, segítség nélkül“ — stb. „Csak jó Atyám elhalálozása után tudtam meg, hogy beiratkozott a temetkezési segélyakcióba: — írja egy másik fiatal ember, — és nem tudok eléggé hálás lenni annak az embernek, aki jó Atyámat annak idején felvilágosította“, stb...

Ezeknek az egyszerű lelkeknek spontán megnyilatkozásai-ból mindenképp világosan láthatja, hogy ez a Temetkezési Segélyakció több, mint aminek látszik, mert a gyász nehéz óráiban: könnyeket szárit, gondokat oszlat, vigasztalást nyújt, sebeket gyógyít és a családi vagyton pusztulásának megakadályozásával a nemzeti vagyton menli meg.

Álljunk minden cselekedetünkkel ennek a magasztos elgondolással létesített temetkezési segélyakciónak szolgálatába, segítsünk diadalra vinni a szeretetnek és jóságos intézménynek püspöke, a magyar reformátusság hivatali nagy Vezérének dr. Baltazár Dezső Ónagyméltóságának eszméit, hogy ha jön a váratlan halál: „Ne maradjon senki-közülünk szegény keresztyének közzül árvaságban segítség nélkül“.

Ha a mai keserves élet alig elviselhető szenvedéseiből, erkölcsi és anyagi válságából ki akarunk emelkedni, gyakoroljuk mentől többször a két legszebb erényt: jótettet és a hálát, hozzuk közelebb őket egymáshoz, mert csak így biztosíthatjuk gyermekeinknek a szebb és boldogabb magyar jövőt.

Orsz. Ref. Jóteti és Gazdasági Társulat
Tiszántúli Egyházkerületi Irodája.

A szegedi Kir. Kath. Tanítóképző Intézetbe való felvételt

a jövő tanévre f. évi május 31-ig lehet kérvényezni. A kérvényre 2 P bélyeget kell tenni. Mellékelni kell: 1.) Születési anyakönyvi kivonat. 2.) Orvosi bizonyítvány. 3.) Iskolai bizonyítvány. 4.) Szülők polgári állásáról és

vagyoni állapotáról hatósági bizonyítvány. Mindezekre 30 filléres okmány bélyeg kell külön-külön. Internátusban kedvezményt kaphatnak a jó tanulók.

Bővebb felvilágosítást szerkesztőségünk ad.

Missió Endrődön.

Aki az elmúlt héten figyelemmel kísérte Endrőd vallásos életét, mélyreható mozgalomnak volt tanuja. A község művészi stílus templomában tartottak lelki exerciciomot Páter Csák Boldizsár S. J. és Páter Krajnik György mezőkövesdi jezsuita házfőnök, a lelkek művészei.

A község lelki vezetője, Csernus Mihály apátplebános gondolata volt, hogy egy lelki gyakorlatra (márc. 3-tól—11-ig bezárólag), nagy misszió tartására hívja a jezsuita atyákat. Kivánta ezt a falu nagyobb tömegének visszafejlődött lelki állapota. Kivánta az a tény, hogy amikor világkrízis van, akkor van leginkább szükség nyugodt lelkű, hibőlélő emberekre, akiknek kat. krisztusi világnézete megingathatatlan. Kivánta a lelkek Krisztus utáni vágya, amint ezt a beszédek hallgatóinak tömegei mutatták, különösen a missziós hét második felében. A szent gyónások száma kielégítő. Megható a tanyai vallásos nép lelki kultúra iránti vágya, a nagy távolságok — 10—15 km. — nem tartotta őket vissza a beszédek hallgatásától.

Az endrődi misszió egyben példa rá, hogy az örök igazságok, melyeknek forrása Krisztus Urunk szíve és tanítása s amelyeket az Ő meg-

bizásából már kétezer éve hirdeti az Ő Kat. Anyaszentegyháza, — sohasem időszerűtlenné. Időhöz kötött a népek jóléte, időhöz kötöttek az országok határai, az idő folyásával változik a népek ízlése, tudománya, kereskedelme, technikája... még testi adottságai is, de az emberi lélek az „anima naturaliter christiana“ a természeténél fogva keresztyén lélek megérzi, hogy Ég és Föld elmúlnak, de az Ő igéi, Krisztus igéi el nem múlnak... Ennek a nagy gondolatnak a jegyében zajlott le az endrődi misszió is. Ennek a nagy gondolatnak az átélése adta vissza sok férfinak, nőnek és családnak lelki békéjét és bizalmát az élethez, amely ma küzdelem és sanyaruság... Akadtak természetesen olyanok is, akiket az élet nyomorusága, vagy az élet kevélysége annyira leverl, hogy nem voltak képesek megérteni a misszió és lélek jelentőségét, amint nem érli meg az afrikai néger sem a kultúra áldásait. Endrőd katolikus népének zöme és többsége megértette azonban, hogy az emberek boldogsága akkor kezdődik, amikor komolyan, őszintén elkezdnek Krisztus nyomdokán járni, — megértették és megindultak Krisztus nyomában.

Keltsük életre a színügyi bizottságot.

Két hélig egy jó erőkből álló rokonszenves színtársulat működött Gyomán Homonnay István színigazgató vezetése alatt. A társulat minden tagja tudását és úri viselkedését vitte bele az előadásokba és az itt töltött magánéletébe. S mégis, községünk intelligens osztályából is sokan maradtak távol, hogy egyellen előadásra sem mentek el, de iparossaink és gazdáink közül feltűnő volt azoknak száma, akiknek legalább egy előadásra teltett volna is, szórakozásnak is jó lett volna, de művelődésre is szükséges lett volna.

A tanulságot hasznosítsuk a jövőre. Keltsük életre a valamikor nagyon eredményesen működött Színügyi Bizottságot, mely egész éven át havonta 1—1 pengős befizetési serkenetéssel megszervezné a színházlátogatók bérlőit s ezzel a szervezethez befolyást tud-

na szerezni az idejövő színtársulatok megválasztásában és az előadásra kerülő darabok kiválasztásában.

Felkérjük Pánczél Emil főjegyző urat, keresse elő a Színügyi Bizottság iratait, vegyen maga mellé egypár segítőtársat és szervezzék meg újra ezt a bizottságot, mely kulturéletünkben értékes munkát végezhet.

Fejfájást megszüntetik és meghűlésnél gyors javulást eredményeznek az Aspirin tabletták.

De a valódi Aspirin tabletták legyenek a BAYER kereszttel

Gyógyszertárban kapható

Március 15-ikének ünneplése Gyomán.

Délelőtt a templomokban és iskolákban, délután a Hősök szobra előtt tartották meg az ünnepet.

Mintegy 500 ember (köztük a leventék, cserkészek és egyesületek) érezte szükségét, hogy a nyilvános ünnepélyen megjelenjen és ebben a megjelenési külsőségben is kidomborítsa, hogy tényleg ünnepnek tartja a Március 15-ikét.

Lelkes szavaltatok és a Gyomai Dalárda szép énekszámait mellett, dr. Legeza Tibor tartalmas, lelkes beszédet tartott az 1848-as ifjúságról. A beszéd előadása is nagyon jó volt. De közönségünk ennek tüzes előadása alatt sem tudott lelkesedésbe jönni. Ugyanígy a Himnusz éneklésébe sem tudott belekapcsolódni.

A házakon is alig egypár zászló hirdette ebben a valamikor büszke 48-as kerület székhelyén, hogy a magyar szabadság ünnepét üljük.

Este azonban a kaszinói vacsorákon már nagyobb élénkség volt. Az egész községben, mintegy 1000 résztvevővel ünnepeltek a kaszinók.

Értesüléseink szerint már a tanyákon is divatba hozták a március 15-iki vacsorákat. Igazuk is lehet, ők csak a községben lakókat utánozzák.

Március 15-ike Endrődön.

Szokásos bensőséggel áldozott a 48-as márciusi ifjúság emlékének Endrőd hazafias lakossága. Kilenc órakor ünnepélyes szent mise volt a rk. nagylemplomban, melyet Csernus Mihály apátplebános celebrált jobb papi segédlettel, melyen a hatóságok, egyesületek és testületek is résztvettek. Utána a Hősök Emlékénél volt hazafias ünnepély a következő műsorral:

1. Himnusz. Énekelték az Iparos Dalkör.

2. Petőfi: Nemzeti dalát szavaltta Pelyva Gergely levante-cserkész.

3. Talpra magyart énekelték az Iparos Dalkör.

4. Pohárnok Jenő: Jöjj el Petőfi c. költeményét szavaltta Kovács Olga polg. isk. IV. o. tanuló.

5. A nap jelentőségét méltatta Dienes Izra rk. tanító.

6. Móra László: Márciusi ének c. költeményét szavaltta Hanyecz Valér polg. isk. III. o. tanuló.

7. Magyarország. Énekelték az Iparos Dalkör.

8. Falu Tamás: Magyar viszhang c. költeményét szavaltta Fekécs Ignác polg. isk. IV. o. tanuló.

9. Nemzeti hiszekegy. Énekelték az Iparos Dalkör.

Este a nap jelentőségének emlékére ünnepies vacsora volt az Ipartestületben, zsufolt hazafias polgárok jelenlétében.

Kovács Ferenc ipartestületi elnök megnyitó szavai után Csernus Mihály apátplebános mondott izzó hazafias lelkesedéstől áthatott ünnepi beszédet. A Dalkör hazafias dalokat adott elő Palotai Ferenc karnagy vezényletével.

Gömbös Gyula Rómában.

Az egész világ élénk érdeklődése közben tárgyal Gömbös Gyula miniszterelnökünk Rómában Mussolinival és Dollfuss kancellárral. A dunai kérdés rendezésében nagy hódereje lesz ennek a tárgyalásnak. Magyarország szempontjából pedig azt

reméljük, hogy gazdasági előnyein lesznek és a revízió kérdését viszi előbbre a megegyezés Olaszországgal és Ausztriával.

A körülöttünk acsarkodó kisántánt pedig csak pukkadozzon továbbra is.

A vármegyei kisgyűlés

március 12-iki ülésén Mác Ákosnak és Farkas Andornénak a vármegyei árvaszék elleni panaszát tárgyalva megállapította, nem látja indokoltnak, hogy az ügyből kifolyólag vizsgálatot indítson. — Vésztő és Széghalom között Mágormajori kitérő névvel állomás lesz. — A vármegyei főorvos jelentette, mivel a mázas cserépedények miatt számos mérgezés történt, a cserepeseknél vizsgálatot

végeztek s megállapították, hogy legtöbb mester olyan mázzal dolgozik, amelyből a savas ételek ólmot oldanak ki. A szükséges intézkedés megtörtént.

Megsemmisítették az endrői képviselőtestület határozatát, melyben vezető orvosnak a most megválasztott dr. Cseh Józsefet és nem a 25 éve községi orvost, Weisz Aladárt választották meg.

S z i n h á z

Március 10-én, pénteken a Csipetke operettben Korándy Stefi vezetése alatt Homonnay és a társulat tagjai remekeltek.

Március 12-én, hétfőn Légy jó mindhalálig színmű ment. Korándy Sári a főszerepben elsőrangú volt, méltó partnere volt Hortobágyi Artur. A nagy sikerhez hozzájárult Homonnay igazgatója és Balogh László. Meg kell emlékeznünk a kis Wagner Marcikáról, ki korát meghazudtoló (9 éves még csak) ügyességgel talpra esetten illeszkedett bele Sanyika szerepébe az együttesbe és lámpaláz nélkül többször kacagásra készítette a közönséget. Korándy Sári pedig megrikatta a nézőket.

Utolsó előadás zsufolt ház mellett kedden volt. Szabad a csók operett ment. Kanizsay főhadnagy—Homonnay, Hortobágyi tábornoka — elegánsak és közvetlenek voltak. Korándy Sári—minden temperamentumát bele vitte táncosnjébe. Fejes—állat-

orvosa és Kárpáthy pucerja sok derűt hoztak. Nagy Eta—szerefinja kacagásig fokozta a hatást. Nagyon jók voltak még Szécsi Rózsi, Balogh L., Korándy Stefi és Korándy Lajos.

A búcsúelőadás keretében ünnepelte Hortobágyi Artur, a társulat rokonszenves titkára, társulat legjobb színésze 25 éves színészi jubileumát, mely alkalommal tisztelői értékes ajándékokkal halmozták őt el, melyek között feltűnést keltett csabai Wagner József gyönyörű pasztell csendélete.

A társulat szerdán reggel Sarkadra utazott el, kedves emléket hagyva a gyomai színházat látogatók szívében. L.

Hírdessen
a Gyomai Uságban.

NYEREMÉNYEK

az új

m. kir. osztálysorsjátékban.

Az elérhető legnagyobb nyeremény:

Arany-pengő 500.000 Arany-pengő

Jutalom és nyeremény:

300.000

200.000

100.000

50.000

40.000

30.000

25.000

20.000

stb., stb., összesen közel

8 millió pengő készpénzben.

84.000 sorsjegy közül 42.000

drb-t sorsolnak ki, tehát minden

m á s o d i k sorsjegy nyer!

Első húzás ápr. 14-én kezdődik!

Sorsjegyek hivatalos áron:

Egész Fél Negyed Nyolcad

24 P 12 P 6 P 3 P

az összes főarúsnál kaphatók.

Hírdessen lapunkban.

Megszabadul gondjaitól
a jelenlegi súlyos viszonyok között,
ha szükségleteit az

„Aruforgalom“

kötélkébe tartozó, nagy választékkal rendelkező cégeknél szerzi be

kényelmes
részletfizetésre.

Felvétel a központi irodában, Gyoma
Kossuth Lajos utca 15 sz. és a
kötélkébe tartozó cégeknél.

Vásárlási könyv beszerzése
díjmentes.

Köszönetnyilvánítás.

Köszönetet mondunk mindazoknak,
akik felejtethetetlen, jó férjem temetésén megjelentek és részvételükkel
fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Özv. Pfeiffer Mihályné
és gyermekei.

NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csak 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italnak. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

HÍREK

A gyulai államépítészeti hivatal főnökévé Ritter Sándor kir. műszaki tanácsost nevezték ki.

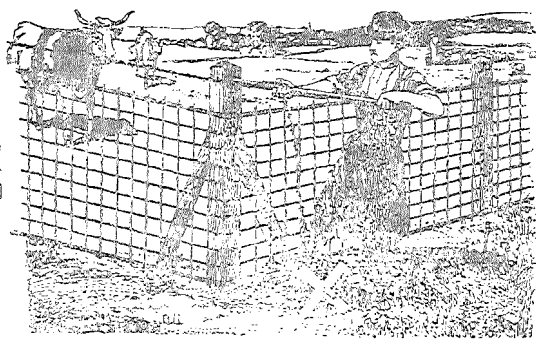
Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás március 22-én nyílik meg. A kiállításon részt vesznek a gazdasági szakoktatási intézmények, az önálló gazdasági népiskolák, a tejüzemek, a békéscsabai és szolnoki buzakiállítások, a halászat és erdészet, háziipar, méhészet, bortermelők, élelmiszer cégek. Külkereskedelmi Hivatal, a zöldmezőgazdálkodás, gyümölcstermelők, 224 drb. hízósertés, gazdasági gépjármű és a „villamos udvar”, ahol bemutatják a villamosság használatát a gazdaságban és háztartásban.

Lóvizsgálat Március 25-én 8—12-ig I. és II. tized, fél 2—5-ig III. és IV. tized, március 24-én 8—12-ig V. tized részére a község háza udvarán, március 26-án 8—d. u. 1-ig a VI. tized részére Perei László tanyájában a hasításon, március 27-én 8—12-ig VII. tized részére (Körösöntül) Batári Antal tanyájában.

Április 1-ig kell befizetni a gazdasági cselédek balesetbiztosítási díját. A gazdasági cselédek után fizetendő évi 1.44 P hozzájárulási, balesetbiztosítási díjat a 370.000/1924. F. M. számú rendelet 18. szakasza értelmében április elsőjéig minden gazda köteles megfizetni. A fizetési határidő betartása annál is inkább elsőrendű érdeke a gazdának, mert az április elsője után balesetet szenvedett gazdasági cselédeket az Országos Gazdasági Munkáspénztár csak abban az esetben segítyezi, ha utánuk a munkaadó a hozzájárulási díjat kifizette. Ellenkező esetben a gazda tartozik a balesetet szenvedett cselédet kártalanítani.

„Vadászati Közlöny” címen január 15-ével új szaklap indult meg Budapesten bánáti Nagy László, az ismert vadászati szakíró szerkesztésében. A lap a vadászati tudomány sokáig hiányzó ismereteinek szakszerű terjesztését, az intenzív vadgazdálkodás kérdéseinek napirendentartását, a vadászati igazgatásának intézményes kiépítését, vadászati múzeum felállítását, a vadászati szakiro-

LEGJOBB ÉS
LEGGOLCSÓBB A
HEIDEKKER
féle
DRÓTFONAT

Minden mennyiségben kapható:
Wagner Márton Fiai
fakereskedésében, Gyomán.

dalom erőteljes felkarolását, az egységes magyar vadásznyelv megteremtését, a vadászattal összefüggő kereskedelem és ipar fejlesztésének istápolását stb. tűzte ki főcéljainul. Az eddig megjelent három szám tartalma és a vadászközönségnek a célkiűzések iránt megnyilvánult széleskörű rokonérzése igazolja a „Vadászati Közlöny”-nek hiánypótló hivatását az egyetemes magyar vadászati kultúra fejlesztésében. A lap szerkesztősége VIII., Üllői-út 58. szám, kiadóhivatala II., Balfhyány-u. 59. szám alatt van. Előfizetési ára egy évre 5 pengő.

Anyakönyvi hírek

Született:

Illyés Éva, Baráth Piroska, Baráth Róza.

Házasságot kötöttek:

Ladni Sándor—Bosnyák Eszterrel, Feké János—Csapó Eszterrel.

Meghaltak:

Pfeiffer Mihály 55 éves, özv. Gálos Dánielné Farkas Lidia 87 éves, Véha Juliánna 3 hónapos, Vaszkó Mária 3 hónapos.

Balkányi Kálmán könyve.

„ARCOK, HARCOK, KUDARCOK”

Írta: SZÉKÁCS ANTAL felsőházi tag.

Pompás, poétikus közgazdasági könyv. Az olvasó joggal kérdezheti, honnan veszem a bátorságot ahhoz, hogy ezt a három jelzőt egymás mellé állítsam. Ez az éppen, amit ebben a könyvismertetésben megmagyarázni kívánok.

Harnack írta egykor: „A közgazdaságtan nem egyéb, mint rendszeres visszaélés egy külön célra kitalált terminológiával”. A közgazdaság-tudomány e megsemmisítő kritikájának napjainkban sokszoros visszhangja van. Legegyszerűbb és leglogikusabb alapfeltételeit eltorzítják, megtagadják és megmosolyogják nemcsak a tudatlanok, hanem azok is, akik a műveltekhez számítják magukat és legmélyebb sajnálattal kell megállapítani, hogy a közgazdasági axiómák ellen való ez a harc még vezető helyeken is mindjobban érvényre jut. Erre nézve csak egy példával óhajtok élni. Smith Ádám összes tanainak a kvintesszenciája a következő: „minden termelés csak a fogyasztásért van és a termelő érdekei csak annyiban veendő figyelembe, amennyiben a fogyasztás érdekeivel összhangba hozhatók”. Azt hiszem, hogy nincs a közgazdaságtanban tétel, amely világosabb és következetesebb volna, mint ez az igazság, amelyet nálunk leginkább támadnak és feje tetejére állítanak, mert egész közgazdaságpolitikánk most nem a fogyasztó érdekein épül fel, hanem kizárólag a termelő érdekei irányítják gazdaságpolitikánkat. Aki közéletünket figyelemmel kíséri, arra a meggyőződésre jut, hogy még a közgazdaság legnagyobb tudósai, a legalaposabb argumentumok és doktrínák sem segíthetnek itt és nem képesek az igazságot diadalra vinni.

És ime most megjelenik egy könyv, amelynek már szellemes címe is elárulja, hogy az szépiradalmi könyv, telve kedéllyel, poézissal, humorral és satírával. Bájos, miniatűr arcképek vannak benne, glosszák a napi eseményekhez, uti benyomások, vázlatok, interjúk: röviden egy finom szellemű újságíró gondolatai és emlékezései, aki egyben az írásművészet egyik legnehezebb feladatát oldotta meg: élvezetes, népszerű közgazdasági munkát alkotott.

Balkányi könyvének előszavát Hegedüs Loránt írta, a tág gazdasági szemhatáru gondolkodó és költő. Ez a szellemileg oly magas szintű férfiú ragyogó előszavában mondja: „Nincs unalmas tárgy és nincs fakó tudomány”. Bizonyára senki sem hivatottabb, hogy ezt megállapítsa, mint Hegedüs

Loránt, aki szellemének faszettáival és sziporkázó humorával tud mindenre rávilágítani.

Balkányi könyve két részre oszlik. Az elsőben arcképek vannak, amelyeket színdusan vetett oda a művészkéz. Többnyire elhunyt, vagy még élő és alkotó vezérei ezek a közgazdaságnak, de szerényebb alakok is, sőt egész kis kereskedők, akik életük fogytáig küzdöttek a magyar boltos sorsával és akik nem hagytak hátra egyebet, mint becsületes jó nevüket. Hogy glorifikálja Apponyi alakját és beszédét, amelyet az OMKE közgyűlésén tartott a kereskedelemről, hogy plasztikusan rajzolja meg Mattekovits és más nagyság képét, az magától értetődik. De hogy Balkányi a legkisebb embert is, akit megörökit, benső szeretettel, sőt idealizáltan fest meg, az jellemző rá nézve, mert mint egy kereskedelmi érdekképviselő vezetője, ugyanazzal az odaadással dicsőíti azokat a nagy férfiakat, akik vezércsillagai, mint a kis kereskedőket, akiknek életérdekeiért legjobb erőt és érzései állítja sorompóba.

A könyv második része a gazdasági élet harcairól és kudarcairól szól. Vannak ebben a részben olyan írások, amelyeknek műfaj szerint való hovátartozásuk nehezen volna megállapítható. Vannak itt tárcák, naplólapok, előadások, vázlatok, utleírások, vitairatok, stb., amelyek között kevés a kapcsolat, amelyek azonban együttesen pompás szemináriumot alkotnak azok részére, akik a közgazdaságtanba akarnak behatolni. Ezek a kis írások inyesfalatok, széljegyzetek a gazdaságpolitikához, azokhoz a gazdasági problémákhoz, amelyek a kereskedelmet érintik, a kereskedelmet foglalkoztatják és izgatják. A kereskedő sorskérdései ezek. Egyik cikkében fejtegeti, hogy mit jelent a paraszt a kereskedő és mit a kereskedő a paraszt számára és mily érdeke fűződik a parasztnak a kereskedelem szabadságához. Majd megírja, hogy a szocialista Garami, midőn miniszterré lett, mint magyarázta meg a magántisztviselők küldöttségének, hogy tévedésben vannak, ha azt hiszik, hogy most a munkanélküli jövedelem korszaka kezdődik. Balkányi fegyverét — az éleshegyű tört — újra és újra az álszövetkezetek ellen fordítja, amelyek elősdiék az állam testén és emellett tönkreteszik a kereskedelmet. Az infláció idejében kioktatja a hatalmas méltóságos urat, hogy a kereskedő nem uzsorás, ha az utánpótlási árhoz ragaszkodik. A vámankétről szóló írásában már-már meggyőződtnék hitte magát arról, hogy a tervezett autonóm vámtarifa egzorbitáns tételei rendbemennek, míg azután a tarifa kitűnő szerzője beszédében megemlítette, hogy ez az autonóm vámtarifa az ország gazdasági sorsát 50 évre előre eldönti, mire Balkányi, páni félelemtől eltelve,

ennek a vámtarifának ellenségévé válik. Propaganda útjain előadásokat tart a vidéki OMKE-fiókokban a kereskedelem helyzetéről, új törvényekről, kormányrendeletekről, a kereskedelem kívánságairól, panaszairól és szenvedéseiről és mindez vonzóan, könnyed, élvezetes formában tárul fel a könyvben. Tragikomikus szemináriumban figurázza ki a belga gróf Hemptien esetét, aki Magyarországon különböző kereskedelmi vállalatokat alapított és az államtól óriási vámhiteleket csalt ki. Szellemes panaszt ír arról, hogy mibe kerül a nagy Hangya és mit dolgoznak a kis Hangyák. Mindezek pompás alkotásai a miniatűr-művészetnek. Amerikai utazásáról is sok érdekeset és hasznosat hozott magával Balkányi és mindazt, amit az Egyesült Államokban látott és tanult, a magyar gazdasági viszonyokra aplikálja.

De kabinetdarabja Balkányi Kálmán könyvének a „Main-Street” című előadás. Ebben visszapillantást vet szülei házára és kegyeletes emlékeket állít atyjának, az egykori vidéki dolgos ügyvédnek, aki talán sohase tette ki lábát Debrecenből, de akiben mégis egy csöpp amerikai vér és amerikai vállalkozó szellem kellett hogy legyen, mert amikor földije, Puskás Tivadar telefonálalmányával Amerikából visszatért, vállalkozásában azonnal résztvett. A „Main-Street” legérdekesebb része azonban az állandó párhuzam, amelyet Balkányi a Main-Street — egy kis amerikai vidéki város főuccája — és a Piac-ucca, Debrecen főuccája között von. Balkányi alaposan tanulmányozta a kis amerikai város gazdasági életét. Csodálattal hallja a kisváros nagykereskedőitől, hogy 15 év óta sok minden változott a kereskedelemben. Régebben is a nagykereskedelem volt a kereskedelmi forgalom szükséges rezervoárja, most azonban nem könnyű a dolga, mert „Stock kontroll” és „Sales managemen”-t kell vezetnie. Egy detaillista azt mondotta, hogy a kereskedőnek letémenyes üzletembernek kell lennie, nem pedig rak-tártartónak. A „Main-Street”-ben a detailkereskedő a kisváros főtenyezője, aki emeli a forgalmat, szükségleteket teremt és ezért nagybecsűli őt a nagykereskedő, a termelő és a fogyasztó is. Tehát a Main-Street-ben is: az amerikai service-gondolat. Mindezt és sok egyebet mást Balkányi összeveti a gondolatokkal, szokásokkal és üzleti elvekkel, amelyek még ma is uralkodnak a Piac-uccában és teszi ezt sok humorral, élelátással és ebből az összehasonlításból keserű-édes tanulságokat von le.

„Arcok, Harcok, Kudarcok” szellemes és szórakoztató olvasókönyve a közgazdaságnak. Olyan könyv, amely megérdemli, hogy ne csak dicsérjék, hanem olvassák is.

Husvétí műkedvelő előadás.
A Gyomai Iparos és Kereskedő-
ifjak Önképzőköre, Lehár Fe-
renc „Luxemburg grófnő” című
operettjével kedveskedik a
műkedvelés iránt érdeklődő
közönségnek. Kétségtelen, a
sikerteljes és jó előadás iránti
érdeklődés.

Vásári beszámoló.

*Március 9-én és 10-én volt
a tavaszi állatvásár Gyomán,
melyre sok felhajtás volt és
sok eladás történt.*

	Felhajtás Eladás	
Szarvasmarha		
(borju is)	818	538
Ló	856	625
Juh	96	54
Sertés	1520	1229
Kecske	4	2
Szamar	3	1

Átlagos eladási árak;

Javitott szarvasmarha	
kg.-ja	35—40 fillér
Fejős tehén	100—350 P
Borju kg.-ja	75—85 fill.
Növendék	100—170 P
Ló igás	130—300 P
Ló növendék	100—200 P
Hasas koca	70—90 P
1 éves sertés	40—50 P
Fél éves sertés	25—30 P
Választott malac	23—32 P
Kecske	15—20 P
Juh kg.-ja	35—40 fill.

Kirakodó vásár.

A kirakodó vásárra sok
árús érkezett. — Helypénzt
1100 pengőt vett be a köz-
ség. Dacára a csipős szél-
nek és az előző napi eső-
nek, sok érdeklődő volt kint,
de az árusok nem voltak
megelégedve a forgalommal.

Rendőri kihágásról nem
kaptunk értesítést.

83.334. Ez a szám bizonyítja
legjobban Tolnai Világlapja
nagy sikerét és népszerűségét.
Királyi közjegyző hivatalosan
megállapította, hogy 83.334
példányban jelent meg a leg-
népszerűbb képeslap új száma,
ami azt jelenti, hogy Tolnai
Világlapját közel félmillió em-
ber olvassa, hiszen egy-egy
példány a család öt-hat tagjá-
nak kezébe kerül.

A csehek Sipos Ferenc csor-
vási segédjegyzőt, ki anyja te-
metésére ment a megszállott
területre — katonaszökevény-
ként letartóztatták.

A legremekőbb képes rádió-
műsorokat a Délibáb közli.
A népszerű színházi képeslap
számtalan érdekesebbnél érde-
kesebb színházi riportot, film-
cikket, ezerapróságot, közel
száz képet, folyóiratos regény,
egyfelvonásos szindarabot, slá-
gerszövegeket közöl. A 84
oldalas gazdag tartalmu Déli-
báb egy száma 20 fillér.

A szabadság vitéz Bajcsy-
Zsilinszky Endre hetilapja ün-
nepi számot ad március idusa
alkalmából. Vitéz Bajcsy-Zsi-
linszky Endre a lap vezércikké-
ben 12 pontba foglalja azokat
a követelményeket, amelyek a
nemzet további boldogulása
érdekeiben elkerülhetetlenül
szükségesek. Balla Antal már-
cius 15-ének történelmi krili-
káját írta meg, a jobbgyfel-
szabadulásról ír Tombor Jenő
dr. ny. vezérkari ezredes. Ko-
dolányi János 2-ik levelét írja
Kozma Miklóshoz a Rádió
igazgatójához. Féja Géza egy
balmazújvárosi riportot ad és
az új márciusi feladatokról ír
első cikket. Simády Pál Új
Magyarország címen hívja fel
a földmivelő lakosságot új
küzdelemre. Kossuth népéről
Áfra Nagy János dr. cikkezik.
Van-e a dunántúlon német ve-
szedelem címen tartott előadá-
sát közli Német Imre. A tejkar-
tel ártalmas működését teszi
szóvá Nádas József dr. Vér
Andor Szeged környéki riport-
ban számol be a kisbérlok
követeléseiről. Novellát közöl
Szabó Pál és Talpassy Tibor.
Verseket Illyés Gyula és Sértő
Kálmántól, Sinka Istvántól,
Bartalis Jánostól. Riportok, ver-
sek, krónika, folytatásos regény
teszi teljessé a 10 oldalas,
nagyalaku hetilapot, amely 10
fillérért minden árusítónál és
trafikban kapható.

A fényes eredmények, me-
lyeket sok résztvevő az osztá-
lysorsjáték utolsó 4 hét alatti
főhúzásain elért, nagyban hoz-
zájárulnak a fokozott vétekedv
emeléséhez azok körében is,
akik előbb barátaik és ismer-
őseik által elért eredményeket
várták meg. Nem kétséges,
hogy az új m. kir. osztálysors-
játék sorsjegyei, ép úgy, mint
az utolsó években ismét elkel-
nek. Aki tehát részt akar venni
az új sorsjátékban, biztosítson
magának egy sorsjegyet minél
előbb, akármelyik főárusítónál
már az első osztályra, mert
későbbi vételnél — a hivatalos
terv szerint — amugyis meg-
kell fizetni a lejátszott osztá-
lyok árát is.

Csabacsúd község pályáza-
tot hirdetett községi orvosi
állásra. Április 5-ig lehet pá-
lyázni.

Meghívó

A Gyomai Önkéntes Tűzoltó
Testület folyó év március 18-án
délután 3 órakor a község háza
kistanácsstermében tartandó
rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

- 1.) Jegyzőkönyv hitelesítése.
- 2.) Jelentések az 1933 évről.
- 3.) Zárszámadás jóváhagyása,
felmentvény megadása.
- 4.) 1934. évi költségvetés elfo-
gadása.
- 5.) Szakasparancsnok, vaia-
mint 3 rendes és 1 pótválasztma-
nyi tag választása.
- 6.) Esetleges indítványok.

Gyoma, 1934 március 9.

Madaras Kőszegi Mihály
elnök. jegyző.

Indítványokat 48 órával a köz-
gyűlést megelőzőleg kell az el-
nöknél bejelenteni, különben azok
nem tárgyalhatók.

A gyümölcsös egész évi ke-
zezelését ismerteti az a 32
oldalas utmutató, amely most
a Földmivelésügyi Miniszterium
Növényvédelmi és Növényfor-
galmi Irodájának kiadásában
megjelent. Ez az utmutató nél-
külözhetetlen minden gazdá-
nak, kertésznek és kerttulajdo-
nosnak, mert ebben minden
részletebben megtalálható,
amit a gyümölcsfák kezelésé-
vel kapcsolatban tudni kell.
Ismerteti és képekben bemu-
tatja a különféle gyümölcsfa
betegségeket és rovarkártevő-
ket, a védekező szerek házi
elkészítési módját, a gyümöl-
csös trágyázásának a kérdését,
a védekezési munkálatok idő-
beni sorrendjét, stb. Az utmu-
tatót díjtalanul megküldi bárki-
nek a Földmivelésügyi Mi-
niszterium Növényvédelmi és
Növényforgalmi Irodája, (címe:
Budapest, V., Földmivelésügyi
Miniszterium) aki azt onnan
válaszbélyeggel ellátott levél-
ben kéri.

A levélbélyeggyűjtők Első
Hazai Egyesülete 50 éves fenn-
állásának emlékére 1934. má-
jus 6—13 között dr. József Fe-
renc kir. herceg és Anna kir.
hercegasszony fővédnöksége
alatt rendezti a II. Országos
Bélyegkiállítást, mely iránt már
most is meleg érdeklődés nyil-
vánul meg ország szerűen. A ki-
állítók között az ország filaté-
listáinak színe-java felvonul,
sőt külföldről is számosan
jelentkeztek. A II. Országos
Bélyegkiállítás („Jubilehe”) al-
kalmából a m. kir. posta hi-
vatalos emlékbélyeget hoz for-
galomba, mellyel bármilyen
postai küldemény bérmentesít-
hető. Az ugyanabban az idő-
ben tartott budapesti nemzel-
közi vásár látogatói a bélyeg-

kiállításán a belépőjegyek árá-
ból 60 százalékos kedvez-
ményben részesülnek. A kiállít-
ás főbb létszámadatai 1934. már-
cius 1-től kezdve a Magyar
Légiforgalmi Társaság (Malert)
Váci-utcai kirakatában tekint-
hető meg.

Februárban 6.8 millió pengő
kiviteli többletünk volt.

Mult vasárnap letartóztatták
Pesten a magyarországi kom-
munisták egész vezérkarát.

Egy éjjelen át!

Ön is kiírhatja patkányait
rendeljen „KAJA” egér-
patkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.
5 doboz P. 7.50
10 doboz P. 14.—

W O N I S C H
Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Bu-
dapest, VIII. Kőfa-
ragó-utca 10/2 sz.

Irtásokat vidéken is
jótállással vállalunk!

50—150 hold

nagyságu egy tagban lévő föld-
birtokot vennék. Bővebb felvilá-
gosítást a Gyomai Ujság szer-
kesztősége ad.

Figyelem: Figyelem:

Kölcsön könyvtár.

Tisztelettel értesítem az
Olvasó közönséget, hogy
a mai napon özv. Vass
Andrásné Hortlhy Miklós
utli trafikjában kölcsön
könyvtári nyitottam.

Tisztelettel
Neumann Dezső.

Kerekes Károlynál a bor literje 32
fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rend-
behozását legolcsóbban vállalja. Han-
golás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba,
Horthy Miklós út 62.

Műlép-prést megvételre keresek.
Perei László asztalos, Petőfi-u. 46 sz.

A helyi állatbiztosító szöv. ez évi
rendes közgyűlését i. évi március hó
25-én, határozatképtelenség esetén apr.
hó 8. napján délelőtt 11 órakor tartja
a község háza tanácsstermében. Kéretnek
a tagok minél nagyobb számban való
megjelenésre.

A helyi állatbiztosító szöv. a folyó
évben a lépfene elleni védőoltást az
alábbi időben foganatosítja. I. oltás
1934 április 5-én, II. oltás április 16-án
és III. oltás április 26-án a már szokott
helyeken, külterületen is. A mázsház-
nál fél 7 órakor új biztosítások is köt-
hetők.

Az elmebetegségről.

Írta: dr. Gál Imre.

Az embert sújtó betegségek között a legkülönösebb, de egyben legfélelmetesebb az elmebetegség.

Különösen a fantasztikusan viselkedő elmebeteg olyan lenyűgöző hatást gyakorolt a régi népekre, hogy azok a beteg elméjű embert földöntúli képességűnek, megszállottnak tartották.

Milyen ember az elmebeteg?

Az elmebeteg gyakran semmiben sem különbözik az egészségestől. Ismerünk olyan elmebajosokat, akik évekig együtt éltek családjukkal, dolgoztak, sőt magas méltóságokat töltöttek be. Más elmebetegek pedig annyira badar, feltűnő viselkedést mutatnak, hogy még a gyerekek is felismerik őket és — igen helytelenül, — gúnyolódásaik céltábláivá teszik. Ezekből kerülnek ki az u. n. „falu bolondjai“.

Ki az elmebeteg?

A legtöbb elmebetegről csak hosszabb orvosi vizsgálat és megfigyelés állapíthatja meg a betegséget. Magam is találkoztam sok olyan beteg idegrendszerű emberrel, akiről azt hittem volna — ha nem viselték volna az elmeintézet csikos ruháját, — hogy igen művelt, okos, kiváló, szellemes emberek. Ezek szellemileg kiemelkedő elmebetegek, azonban erkölcsi és szociális téren beszámíthatatlanok. Mindezt tekintetbe véve, elmebetegnek tartjuk azt, akinek elméje, vagy idegrendszere annyira csökkent értékű, hogy a szokott mértéket nem üli meg.

Ki gyanús elmebetegségre?

Természetes hogy azok a betegek, akik dühöngenek, vagy észszerűtlen dolgokat művelnek, könnyű megismerni. Nehézebb azokat a betegeket észrevenni, akik nem annyira zavartak. De joggal gyanúsíthatjuk elmeállapota meggyengülésével az olyan embert, aki féktelenül hazudik, badar dolgokat beszél, önmagát az égit magasztalja, aki ok nélkül belemegy mindenbe; feltűnően izgatottan viselkedik, hangoskodik, vagy aki nyilvánosan szemérmellenkedik. Hogy a legészszerűbbnek látszó beszéd mögött is rejtőzködhet beteg elme és ez csak akkor derül ki, ha tovább kérdezősködünk: ennek egy érdekes példáját ill adom; az elmeklinikán egy intelligens, tanult elmebeteg

akinek sok jó cigarettával kedveskedtem, egy alkalommal így szólt hozzám: „Doktor úr, maga olyan jó ember, hogy aranyból szobrot kellene állítani magának Aradon.“ Miért Aradon, kérdem és miért aranyból? „Azért — feleli — mert Aradon oláhok vannak és azért aranyból, hogy hadd lopják el az oláhok.“

Mi az elmebetegség oka?

Lehet az elmebaj:

Veleszületett (mint pl. a gyengeelméjűeknél és hülyéknél). Ezek rendszerint iszákos, vérbajos, elmebeteg, vagy vérrokon szülőktől származnak.

Lehet hajlamot örökölni és az elmebaj csak évek, évtizedek múlva tör ki, rendszeren valami testi megerőltetés, betegség, lelki megrázkódtatás után. Sőt egyszerűen a serdülés, vagy a változás kora is kiválthatja a betegséget.

Lehet végül szerzett az elmebaj, amit egészséges emberek szerezhetnek maguknak például bódítószerek élvezete, mérgek, iszákosság, vagy vérbaj útján.

Az elmebaj hatása a családra és a közre.

A legtöbb, nem dühöngő elmebeteg családi körében él.

Az ilyen szerencsétlen nagy terhet jelent környezetére. Természetesen kenyerét megkeresni nem tudja, ellátásra szorul. Ezenkívül egy másik egyént is igénybe vesz, aki reája felügyel.

De a közre is igen súlyosan nehezednek az elmebetegek. Az ilyen betegek ellátása, gondozása, továbbá elmekórházak fenntartása, ápolók, orvosok fizetése pár millió pengővel növelik évente a közterhet.

De még nagyobb baj, hogy az ideg és elmebetegeknek alkalmuk van a házasságkötésre, különösen akkor, amikor még az elmebaj lappangó állapotban van. Ezekből a házasságokból azután újabb terhelt és beteg idegzetű gyerekek zúdúlnak a társadalomra. Különösen a fertőzésből származó elmebaj veszedelmes a közre, főleg pedig a vérbaj okozta elmebaj kétszeresen veszedelmes. A vérbaj, ez a horasztó népnövény, nemcsak az elmebajnak okozója, hanem a népszaporodásra is gátló hatással van.

A vérbajos emberek gyermekei gyakran hülyék, korán elhalnak, vagy éppen holtan születnek. Ezenkívül a vérbaj a leggyakoribb oka a vetélésnek. Száz áldott állapotban lévő nő közül 10 nem viseli ki

a gyerekét a vérbaj miatt. Nem számítva a veleszületett butaságban szenvedő és a később elmebajossá váló, vérbajos szülőkötől származó gyermekeket, minél nemzeti veszteséget.

Küzdelem az elmebaj ellen.

Különös, paradox tényleg látszik, hogy éppen a mai emberségesnek nem mondható önző korban kezdődik a nagy harc az elmebaj ellen. De ennek okát a következők magyarázzák:

Éppen a társadalomnak van legegésőbb szüksége arra, hogy a felesleges, improduktív terhektől szabaduljon.

A mai példátlanul nehéz életlehetőség érteti meg igazán az egészség és munkaképesség értékét.

A nemzeteknek most van a legnagyobb szükségük, hogy a népek öldöklő versenyében szaporodó, egészséges, munkaképes, kitartó utódok által fennmaradásukat biztosítsák.

Ezen okok miatt indította meg a mi kormányzatunk is harcát az elmebetegségek ellen. Ennek a harcnak legelső mozdulata az, hogy az egész országban meg kell számlálni és nyilvántartást kell vezetni az elmebetegekről. Mostan Magyarországon 6000 elmebetegét ápolnak kórházban. Az összes elmebetegek száma 16 ezer, a hülyéké pedig 12 ezer.

Fajnemésítésre van szükség.

Az elmebetegségeket az orvosi tudomány még nem tudja tökéletesen gyógyítani. Az elmebajosok folyton növekvő száma pedig erősen veszélyezteti a társadalmat. Ez a veszedelem szülte azután azt az új főrekvést, amelyik az elmebajt úgy óhajtja megszüntetni, hogy az elmebetegeket, bűnözőket, iszákosokat, stb. szóval azokat, akiktől elmebajos utódokat várhatunk, szaporodásra alkalmatlanná teszi.

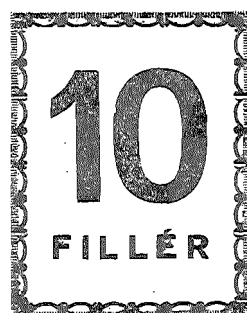
Ezt a főrekvést eugenikának, fajnemésítésnek — szerintem helyesebben népnemésítésnek — nevezik és célja egészséges, nemesített emberek, termelése. „Hogy miképpen akarják ezt elérni, annak ismeretése már nem tartozik a cikk keretébe.

VASUTI MENETREND 1933. október hó 8-tól.

gyors	gyors	gyors	gyors
5:55	9:00	13:32	17:00
11:06	11:57	18:07	19:59
6:38	11:14	12:02	18:15
7:31	12:09	12:40	19:10
3:53	12:46	17:30	20:05
4:21	13:13	17:58	20:33
4:26	13:18	18:03	20:38
4:57	13:49	18:34	21:10
4:58	13:50	18:45	21:11
5:17	14:09	19:04	21:30
7:27	16:06	20:06	

Hol kapható a „Gyomai Ujság“??

GYOMÁN: a Nagytrafikban, a Hangyában, Czeglédi István, Kiss Dániel, özv. Vass Andrásné trafikjaiban, Neimann Dezső árusítónál. **ENDRÓDÓN:** Hornok József kereskedőnél.

„Gyomai Ujság“

előfizetői vagy példányonkénti vásárlói ezen 10 FILLÉRES szelvényt készpénz gyanánt fizetésül felhasználhatják azon esetben, ha e lap apróhirdetési rovatában hirdetnek. Egy apróhirdetés 20 fillér. Hirdetést felvesz a kiadóhivatal és az összes elárusítók, valamint a kihordók.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
M. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungaria“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.
Felelős üzemvezető: Brücher Mihály.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkiszám: 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: N. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Ha mélyre fúránk . . .

Sokan vannak már a községben, akik megpróbálták a hajduszoszlói mélyfúrás nyomán feltörő csodavíz jótékony hatását. Sok helyütt verik már is a készülődőt s alig várják, hogy Szoboszlóra menjenek és testi fáradalmaikat ismét enyhítsék egy időre.

Pedig nem kis strapával jár egy ilyen kirándulás. Hajnalban, 4 órakor indul a rázós motor s egy óra múlva már ki kell szállni Szeghalmon, ahol a ridég állomáson másfél órát kell várni. Püspökladányban újra át kell szállni. Bizony ez a sok átszállás, ácsorgás a sok csomaggal nem kellemes. — Hajduszoszlón valami járműre kell felkapaszkodni, mert messze van a fürdő az állomástól.

Az utazásban kevésbé jártas embereknek bevezetésül elég is ennyi az utazásból.

Akik már jártak a szoboszlói fürdőben, tudják, milyen rozoga házak vannak a fürdő körül, ahol a borsos árak mellett nemcsak kényelemről nincs szó, de még a tisztaság miatt is lehetne kifogásokat tenni.

Mindezeket azért bocsátjuk előre, hogy rávilágítsunk, ha szerényen csak 100 embert számítunk, akik egy év alatt Szoboszlóra elmennek és fejenként 50 pengő kiadással teszik meg ezt a kirándulást, ha nekünk is volna egy mélyfúrásu forrásunk, ez az 5000 pengő is itthon maradna s lakostársaink kevesebb fáradsággal ápolhatnák egészségüket és gyógyít-

hatnák betegségüket.

Nem lehet és nem szabad egyszerűen elsiklani a mélyfúrás dolga mellett. Mondjuk ki elvben, hogy a mélyfúrást szükségesnek tartjuk

s tegyünk félre minimálisan 5000 pengőt erre a célra évenként s már most kezdjük meg a tervezéseket.

Az alattunk szunnyadó értékek készek bennünket szolgálni, csak annyi fáradságot vegyünk magunknak, hogy lenyuljunk értük.

Gazdasors.

Írta: Csermák Kálmán urad. tisztartó.

Soraimnak az lenne a célja, hogy egy szerény, de objektív kritikát mondjak a kiskgazdák gazdálkodási rendszeréről, a melyből talán egyesek okulást vonhatnak le a jövőre nézve. A mai gazdasági válságban és élet-halál harcban csak úgy boldogulhatunk, ha menél jobbat, többet és olcsón termelhetünk. A helyzet pedig az, hogy állag-termeléseink rettenetesen mögötte maradnak más országok állag-terméseinek. A minőség elérésére a lehetőség adva van, mert az éghajlati viszonyaink azt igen kedvezően befolyásolják, különösképpen a búza termelését illetően. Az előállítás költségei talán szintén fognak csökkenni, ha az iparcikkék ára összhangba jön a nyers termékek árával? De ezt okszerű gazdálkodással a gazda maga is csökkentheti. A jobbnak a termelése szintén lehetséges, csak igénybe kell venni.

Hogy ezen életbevágóan fontos célunkat elérhessük, az alábbiakra hívom fel a gazdátársak figyelmét, a mely sok kicsinységeknek látszó dolgokból tevődik össze s így a sok kicsinységnek látszó dolog végeredményben igen sokat enyhíthet a válsággal küzdő gazdák sorsán.

A kisemberek földjeiket igen gyöngén művelik, mert soknak nincs megfelelő igaerő rendelkezésre, a termő réteg talán még soha sem lett megbolygatva 3-4 collnál mélyebben, tehát ott még mindig lehetne egy friss réteget felhozni a fel-

szinre, a mely még tápanyagokban bővelkedik s így a terméshozamot nagy mértékben emelné. Ennek keresztülvitelét úgy vélném megoldhatónak, hogy azok, akiknek nincs elég iga rendelkezésre, társulnának és a szántásokat 4 vagy akár 6 loval végeznék. Ösmerve azonban a magyar ember természetrajzát, hogy ő társulni nem szeret és már ott kezdődne a baj, hogy kinek szántsanak előbb? Ilyen kicsinységen nem szabad a dolognak mulni. Arad megyében Elekén már 40 évvel ezelőt volt gazdaszövetkezet és egy 24 es gőzeke szelvény szántotta az eleki kisemberek földjét. Hány embernek kellett itt társulni? De boldogultak is és volt 50 q állag tengeritermésük. Olaszországban is láttam, hogy a szántást 6 ökörrel végezték, három gazda összefogta 2-2 ökrét. Láttam ott jó mélyen szántott földben 3-4 m. magas tengerit.

A szántóknak ősszel való felszántása is igen fontos, az ilyen föld a nedvességel jobban megtartja, a vízre pedig a mi aszályos éghajlatunk alatt igen nagy szükség van, sokszor ezen múlik az egész termés. Amint látom azonban, ezt a kiskgazdáknak csak egy említésre sem méltó csekély száma teszi meg.

A legtöbb kiskgazda ma is kézzel vet. Ennek igen sok hátránya van, a mag mind a barázdákba hull s ott túl sűrűn van a vetés, míg a barázdákon kívül ritka, így nincs a növényeknek egyenlő tenyészterü-

lete. A vetés sem egyenletes, így a beérés sem lesz az, minek folytán ha az érést összevárja, a korai kalászkok az aratásnál peregnék és előáll egy nagy pergési veszteség.

Itt is lehetne társulni, hogy löbb kiskgazda közösen tartana vetőgépet, ha egymaga nem képes arra.

Itt volt a múlt év őszén az állami vetőmag kiosztási akció, az egész Gyomán kiosztottak cca 300 q B 1201-es búzái, holott százszor annyinak is kevésnek kellett volna lenni ilyen nagy határban. Ezt is igen kevés ember vette igénybe, pedig pénzébe sem került, mert a különbözetet az állam viselte. Ez fényes bizonyítéka annak, hogy a kiskgazdák nem akarnak a korrallal haladni. Tisztelet annak a kevés kivételnek.

Az említett búzafajta pedig a tiszavidéki búzáknál sokkal jobb. Első sorban jobb a siker tartalma, ami a legfontosabb, mert ma már nem a fajsúlyt nézik a kereskedők első sorban, hanem a sikérjét. A szalmája erősebb s nem dől meg olyan hamar, mint a tiszavidéki búza. A toklásza zártabb s nem pereg el. A fagyállósága is van olyan, mint a tiszavidéki búzáé, ezt már magam is éveken keresztül próbáltam, mielőtt annak nagybani termesztéséhez fogtam volna. Már 5 éve más búzát nem is termeltek csak B 1201 számú búzát. A múlt évben ezek a búzák 13-14 pengővel értékesültek, míg a más búzákat 8-9 pengővel vesztetették el a gazdák, bőletit is beleértve. (Folytatom.)

A Svájcba exportálandó búzakontingens felosztása.

A svájci kormánnyal történt megegyezés, szerint Magyarország f. évi június 16-ig újabb 600 000 q búzát vihet ki a köztársaság területére. Ebből a mennyiségből a földművelésügyi miniszter engedélye alapján 300 000 q-t a termelők, 100 000 q-t a szövetkezetek és 150 000 q-t a kereskedők exportálhatnak. A fennmaradó 50 000 q-t a később jelentkező termelők között osztják szét.

Világítsuk meg az utat a két közuti-híd között.

Ha az ember sötétben kocsival a Közuti hídon át a községbe jön s a község felőli Körösgátat elhagyja, az út vonala bele esik a feleslegesen pazarul kivilágított „Szabadság-térre“ (Piac-tér) és az innen szembekapott villanyfény annyira kápráztatja a látást, hogy a községből kihaladó, tehát a szembejövő járművet nem látja meg a kocsis, csak az utolsó pillanatban. Sőt az út szélességét sem tudja az ember meglátni.

Ezt az állandó közuti veszélyességet kevés költséggel és könnyen meg lehet szüntetni, ha a Liget-

ből 2—3 villanylámpát az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat telefon oszlopaire szerelnek fel és ezeket a Révlaposi vezetékbe kapcsolják.

A Körösön túlról bejárók hálásak lesznek az út megvilágításáért.

A Szabadság-téri (Piac-tér) égőkől olyan mellékutcákba kellene tenni egy párat, ahol nagy szükség volna azokra.

Nem ártana a közvilágítás rendelkezésére álló égők elhelyezését revízió alá venni, hátha vannak korrigáló szükségek és lehetőségek.

A lutheránus egyház fásítása.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy közületeink nemcsak fásítási versenyében, egyházaink is részt vesznek.

A lutheránus egyház az ősszel és most tavasszal összesen 1700 darab akác-fát ültetett el. Ezekből 1457 darabot az ó-femetőbe, 140 darabot az új-femetőbe, 70 darabot a németzugi tanya körül és további 70 darabot az iskolásgyermekek ültettek el szintén az új-femetőben, az iskolás gyer-

mekek faültetési területén.

A lutheránus egyház már tavaly hozzájárult, hogy az iskolásgyermekek tanítói irányítás mellett fákat ültessenek el. Schusztik Sándor tanító tanítványával már tavaly meg is kezdte a faültetést és most tavasszal csak folytatta a megkezdett munkát, mellyel növendékeit a faültetés és faápolás gyakorlati munkálatain kívül arra is rátanítja, hogy a fát megszeressék, megbecsüljék.

Tűzoltó Egyesületi közgyűlés.

Vasárnap délután tartotta meg a Tűzoltó Egyesület Madaras Gyula elnöklété alatt rendes évi közgyűlését — a szokásos érdeklődés nélkül. Az Egyesület tisztikarán, a Tűzoltótestületen kívül csak egy pártoló tag vett magának fáradságot az eljövételre.

Kor-tünet, helyesbítve: kórtünet.

Elnök elparentálta Gábor Ödön és Junker Artur elhalt egyesületi tagokat, kiknek emlékét jegyzőkönyben

örökítették meg,

Az elnöki- és parancsnoki jelentést, a zárszámadást és jövő évi költségvetést elfogadják.

Köszegi Mihályt, ki kerületi tanfolyamot végzett — szakasparancsnoknak választották meg. Sorshúzás utján kisorsolták, de újra megválasztották Bácsi Elek, Hartenstein Ignác és id. Kovács G. Lajost, választmányi tagokul. Junker Artur póttagsági helyét kegyeletből egy évig nem töltik be.

Tűzifabehozatalunk nagyarányú csökkenése 1928 óta.

A magyar szén előnyére, tehát egyttal a hazai munkavisszonyok befolyására is óriási arányban csökkent a tűzifabehozatalunk 1928 óta. Még 1928-ban 169.243 vagon hoztunk be, de 1933-ban már csak 14.071 vagon volt a tűzifabehozatalunk; százalékosan kifejezve csak 8.3 százaléka az 1928-iki behozatalnak.

Ezt a nemzetgazdasági eredményt az tette lehetővé, hogy az utóbbi években olyan rendszerű kályhákat találtak fel, melyekben a hazai gyengébb minőségű szénnek is teljesen gazdaságosan égethetők. Tüzelőtechnikusaink pedig olyan kályhatüzelési módokkal (felülgyújtás) ismertettek meg bennünket, hogy gyomai háztartásaink legtöbbjében is teljesen a hazai szén fűtésére tértek át, mert

a mostani tüzelőanyagok ára szerint, de különösen a legdrágább tüzelőanyag, a tűzifa árához viszonyítva az a legolcsóbb fűtés, sőt sokan már a főzésnél is hazaiszenet használnak

A legszerűsebb számítással is legkevesebb 3 millió pengő marad így bent az országban.

Tűzifabehozatalunk 1928 óta a következő volt:

1928-ban	169.243 vagon
1929-ben	169.665 vagon
1930-ban	121.056 vagon
1931-ben	59.992 vagon
1932-ben	37.197 vagon
1933-ban	14.071 vagon

Tisztelettel kérjük, ugy helybeli, mint vidéki előfizetőinket, hogy elmaradt díjaikat ki egyenlíteni, illetve beküldeni szíveskedjenek.

VOLT ÉS LESZ MÉG EGYSZER ÜNNEP E VILÁGON.

Ünnepi beszéd, 1934 március 15-én a gyulai országzászlónál: Harsányi Pál esperes.

Ma a magyar föld, történelem és élet tavaszi dalos paszirtája akarok lenni, — ma reménységet és életet adó fényes napsugár akarok lenni, midőn a magyar szabadság örök nagy emlékűnnepén, a hazaszeretet szent csókjával köszöntelek Titeket, Gyula város népe, magyar véreim, magyar testvéreim.

Ma a lelkem lobogó lángjával tüzet gyújtok a Ti lelkeitekben is, — ma a szemem szikrázó tekintetével dicsőség és nagyság villámló fényét teremtem a Ti szeméitekben is, — ma azt akarom, hogy összedobbanjon minden szív, egybe-

fonódiék minden lélek, együtt pezsdüljön a vérünk és fölsugározzon innen a nagy alföldről Kárpátok bércein át az egek királyi trónjához, a közös, szent vallomás:

A magyarok Istenére

Esküszünk

Esküszünk, hogy rabok többé Nem leszünk!

Még félárbocra eresztett zászló mellett is, még porig megalázott és meggyalázott magyarság nyomoruságának a mélységeiről is e történelmi mullu város falai közül Isten királyi trónjájáig kell fölszárnyni a magyar föld, történelem és élet bizonyágtévéésének: Volt és lesz még egyszer ünnep e világon!

Igen! Volt már ünnep egyszer e világon s ez ünnep tartott egy ezredéven át! Rózsás ujjú hajnalhasadással kezdődött, mikor föld, fű és harmatos

virág köszöntötte őseinket itt a Kárpátok völgyében, Duna-Tisza medencében, mondván: Hozsánna! Áldott aki jött a nagy Hadurnak, a magyarok Istenének nevében! — Azután feljebb sugározódott a dicsőség fénye István, László, Könyves Kálmán és IV. Béla alatt, mikor a keresztyénség glóriájával homlokán, a nagy Hadur kardjával kezében rajtunk torpant meg a szörnyű talárdulás, — még feljebb hágott a dicsőség sugárzó napja, mikor előbb az európai műveltség és keresztyénség védbástyája lévénk török áradat idején, mikor a Hunyadiak, Kinizsyek kezében villogott a győzedelmes kard, azután pedig mikor a haza és vallásszeretet szolgálatában a világtörténelem egére csillagbetűkkel iratott fel a Boeskaiak, Beihlenek, Rákóciak neve s

fennt lobogott a győzedelmes zászló: Istenért, hazáért és a szabadságért! — Delelő pontra azonban mégis akkor emelkedett, mikor csaknem egy évszázad előtt a magyar szabadság Géniuszának csókjától ihletetlen félistenként jártak e földön Petőfi és Kossuth, mikor földből nőttek a honvédek, mikor Branyiszkö, Isaszeg, Komárom, Nagysalló győzedelmes tűz és vérkeresztiség megszentelt helyévé leve, mikor a szabadság világtörténelmi tavaszát szülte, teremtette a magyar, mikor mámorosan remegett a föld, örömben reszkedtek a csillagok, mikor talán még az ég angyalai is azt énekeltek, hogy „mindnyájunknak el kell menni“, mikor mélység és magasság s az egész világ hirdeté, hogy: bizony a szabadság és dicsőség Istenének népe a magyar!

Mezőgazdasági kiállítás.

A kiállított állatok száma: 222 ló, 609 szarvasmarha, 1260 sertés, 451 juh és 1000-nél több baromfi, galamb és házinyúl.

A most kiállított állatanyag minőségben és számban is felülmúlja a múlt évit. Ez is bizonyítja annak, hogy még mindig van fokozat s ez az örvendős fokozat nem is annyira a nyugati, mint inkább a magyar állatfajtáknál van meg. Szép-szép a szimmentáli szarvasmarha, de a mi szemünknek mégis szebb erős csontozatával, villás szarvaival a magyar fajta. Így vagyunk a mangalica sertésekkel és a magyar parlagi baromfival is.

Amennyire a magyar fajta állatok fejlődését és az apaállatok kelendőségét látjuk évről-évre, ebből joggal következtethetünk a magyar fajta állatok olyan arányu kitenyésztesére, hogy a nyugati fajtákat itthon háttérbe szorítja.

A kiállítás csütörtökön nyílt meg, de már akkor délelőtt alig volt eladatlán apaállat a szarvasmarhánál, sertésnél és juhoknál.

Békésmegyéből ismét az orosházi kiscsászok vezetnek. Ők már alapját vetették az orosházi tájfajtának; ők már élvezik ezeket az előnyöket; őket már nem kell serkenteni. Kár, hogy Gyomán és Endrődön is nem akad egynéhány törekvő gazda, kik áttérnének a törzskönyvezett állattenyésztésre; a versenyben ők is az elsők közé kerülhetnének.

Hol volna ma Gyoma szarvasmarha tenyésztete, ha a Tejszövetkezet által 1928-ban kezdeményezett bonyhádi tehének vétele sikerült volna akkor?! De még mindig nem késő. Most van egy tisztavérű bikája a községnek, csak legyenek vállalkozó és önmagukért áldozatot hozó gazdáink.

A zöldmezőmozgalom országos méreteihez méltó keretben jelent meg a kiállításon a **Zöldmező Szövetség** egy terjedelmes, de máris szűknek bizonyult nádfedeles, elől nyitott helyiségben. A Zöldmező Szövetség vidékenkénti szakosztályainak nagyszerűen szemléltető térképei, grafikonjai oktatónan érzékeltetik a helyes rét- és le-

gelőgazdálkodást. Az épület előtt kicsinyített mintákban szemléltetik a legelők fásítását és szakaszos beosztását. Itt ütött kunyhót Kádár Gyula Dévaványai gulyás is, kinek fa- és csontfaragványait érdeklődéssel és elismeréssel nézegeti a közönség.

Az állatprimadonnák nemcsak karcsúságban, hanem súly-tuitengésben is versenyeznek. A 250 kilón felüli horkoló mangalicák, a nyugdíjas bányász 2 éve hizlalt 500 kg-os disznója, a hatalmas csődörök és bikák mind teljes elismerést kapnak a látogatóktól.

Jó táblázatok és fényképek mutatják be az „expressz hizlalás” előnyeit.

A gazdasági akadémiák, főiskolák és gazdasági népiskolák oktató és szemléltető anyaga is olyan értékes és tanulságos, kár, hogy ez nem áll egész éven át rendelkezésre Pesten, hogy az ember többször megtekinthetné. Így vagyunk a többi térképekkel, táblázatokkal is: ezeket mind sokszorosítani kellene és így terjeszteni.

A békésmegyei búzakiállítás anyagából a harminc első díjast állították ki. Gyomáról a Gazdasági Népiskola, a Telki uradalom és Endrődön a Nagylaposi uradalom szerepelnek. A bánkúti uradalom kiállított mintái között van egy T. REVALD névvel jelzett tavaszi búza, melynek további keresztezésével, attól őszibúzaként az eddigi bánkúti búzákat felülmúló eredményt várnak.

A gépipar is megfelelően vonult ki. Legnagyobb érdeklődést a lucernaőrök keltették. Reméljük, őszre már nálunk is lesz lucernaőröl s mi is bevezetjük állattenyésztésünkben a lucernaliszt használatát.

Apróbb megfigyeléseink a kiállítással kapcsolatban:

— A belépődíj 2 pengő, ezt sokalják.
— A Békéscsabai Kiscsászok Egyesülete 10 ifjúsági tagnak és 18 másik tagjának megfizette a költségeit. Ezt

a mi olvasóköreink is utánozhatnák, ha csak egy-egy tagnak is fizetnék a költségeit, azok elmondhatnák, hogy mit láttak. A törekvő gazdának a kiállítás megtekintésére szükséges költségekhez még a föld alól is elő kellene teremteni a pénzt. Erre éppen olyan szüksége van a gazdának, mint a vetőmagra. Akinek nincs szellemi vetése, annak nem is lehet szellemi aratása.

— A méhészeti pavillon előtt egy különálló kaptárba vígan hordja egy méhcsalád a mézet.

— A magyar szarvasmarhák istállójába lépve az egyik balatonalmádi gazda a teli istálló szép állatainak értékesítésére azt a véleményét fejezte ki lársának: hozzák el őket a nyáron a Balaton mellé, majd megesszik az urak.

— A hangos híradónál csütörtökön 1 órakor Tóth Ferinek azt üzenték a szülei, ha nem megy azonnal haza, nem kap ebédet. (Általános derűtlenség a szép napsütésben.)

A kiállítás hétfőig lesz nyitva.

1894 MÁRCIUS 20.

Immár 40 éve, hogy Kosuth Lajos dicső és egyben szomorú, fájoan magyar pályafutását befejezte.

A magyar sorsunk rajzolója azóta véres betűkkel írta bele sorskönyvünkbe, hogy független, szabad állam lett a magyar, de ezt a szabadságát csak rettenetes megcsönkítés árán érte el.

Ha feltámadna, ha közbénk jöhetne, ha látná a jelen eseményeket, mit szólna hozzá, mit tanácsolna?

Magyar-osztrák barátkozás... Római megegyezés... Habsburg restauráció... Kis-

ántánt... Magyar üldözések a megszállott területeken... Pártoskodás...

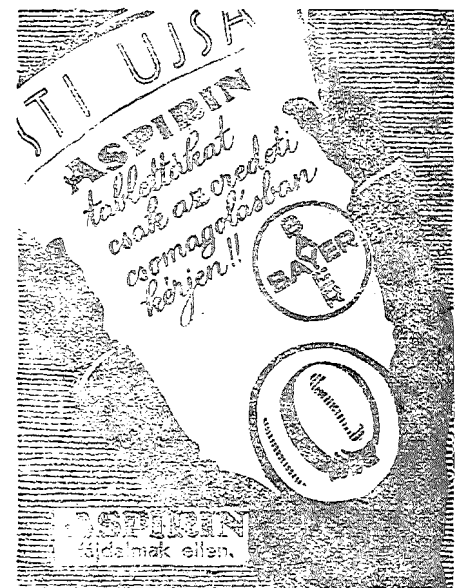
Bizonyosan megnyugvással látná, hogy Magyarország legőszintébb barátja az „Ö” Olaszországa.

HIREK

A magyar paraszt legyen büszke arra, hogy tehetségben és erkölcsiekben kiapadhatatlan forrása nemzetének, s ha valamelyik fiát felveti a sors, szeresse abban mindig saját fajtáját. Ez az igazi demokrácia, nem pedig az, amely állandóan le akarja fejezni az értékeit, hiszen egy nemzet végeredményében annyit ér, amennyi tehetséget tud felmutatni.

GÖMBÖS GYULA.

Névváltoztatás. A belügyminiszter megengedte, hogy Uhrin László dr. vm. lí od főjegyző, lb. főjegyző családi nevét Ugrin-ra változtassa át.

Gyógyszertárban kapható

Én ma nem történelmet írok, én ma nem eseményeket beszélek el, én a magyar föld, történelem és élet tavaszi dalos pacsirtája, reménységet és életet adó fényes napsugara akarok tenni, épen azért hirdetem, hogy ennek a népnek a nemzetsége, ennek a dicsőségnek letéteményese, hordozója és örököse, ennek a vérnek továbbplántálója, ennek az ünnepségnak szent részese vagy Te, én magyar népem.

Embernek lenni, teremlés koronájának lenni magában is nagy és dicső dolog, tudással alászállani a földnek mélyibe és fölemelkedni a csillagoknak magasságába, szédületes dolog, — de magyarnak lenni, szülni itt a gyöngyharmatos, pacsirtadalos magyar rónán, — élni itt a buzavirágos, délibábos magyar földön, — járni azt az ugari, melyet atyáink köny-

nye, — verejtéke, — vére egy ezredéven át öntözött! — érezni, hogy a vér, mely ereinkben lüktet, magyar vér, a láng, mely szememben szikrázik s él a magyarság villáma, fénye, — az élet, amelyet élek, szent és ezredéves nagy történelem gyökeréből sarjad s az örök nagy Hadur királyi trónjához sugárzik: — egyszóval magyarnak lenni, több mint emberi méltóság és nagyság! A magyar nem egy faj, nem egy nép, nem egy nemzet a többi száz között, hanem a golgotái vérhullajtás szentségének, a husvéli fellámadás dicsőségének örök inkarnációja, — magyarnak lenni még az Uristenlő! is kivételes kegyelem!

Ha így érzesz, ha így hiszsz, ha így szeretsz, ha a márciusi nagy napok emlékéi így ünnepeled, óh én magyar népem, ugy hirdetem néked

bizonyosabban, mint ahogy a kétszer kellő négy, nemcsak azt hogy volt, hanem azt, is, hogy lesz még ünnep egyszer e világon.

Megmámorosodott a szívem a magyar föld, történelem és élet szerelmétől március idusán, megihletődik a lelkem a magyar szabadság örök nagyünnepén s látásokat látok. Nézem, ahogy az ég legszebb csillaga alászáll a földre, ide Duna—Tisza tájára, a Muzcum lépcső oszlopára, valahogy zendül, harsog a szó ma is: „Talpra magyar, hi a haza”, — nézem, ahogy az ég legfényesebb napja leszál a földre, ide Duna—Tisza tájra s lánggra gyújt millió szívet mondván: „Veszélyben a haza”. — nézem ahogy Csaba királyfi ulja, millió és millió csillag leszál földre, ide Duna—Tisza tájára, atyáink, őseink, hőseink serege s ke-

zünkbe adják a tatár, török, német verő kardot, a nagy Hadurnak kardját és áramlunk Szegednél, Makónál, Aradnál, Gyulavárinál, Nagyváradnál, Szalmárnál, Kassánál, Miskolcnál, Pozsonynál egy beláhatatlan, örök győzedelmű sereg gyermekből, aggastyánból, a beteg is megépül, az asszony is hős lesz, csak egy parancsol hallunk, azt is a vérünk diktálja: — előre a Kárpátok bérceire, az örök szent magyar határookra, kitűzni a magyar dicsőség zászlaját!

Magyar így emlékezz, magyar így ünnepelej, magyar így élj, ne félj, bizonyos, hogy lesz még egyszer ünnep e világon!

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér

Meghívó.

A Gyomai Dalárda Gyomán 1934. évi április hó 6-án este 8 órakor, határozatképtelenség esetén 1934. évi április hó 15-én d. u. 2 órakor az iparos-tanonciskola egyik tantermében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. tagok ezennel tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelesítő kirendelése, a határozatképeség megállapítása.

2. Az 1933 évi zárszámadás előterjesztése, a számvizsgálóbizottság jelentése és határozatalhozatal a felmentvény iránt.

3. Az 1934 évi költségelőirányzat előterjesztése.

4. Titkár jelentése a Dalárda 1933 évi működéséről.

5. Gondnok jelentése a Dalárda ingó vagyonáról.

6. A vegyes-kar megszűntetésének bejelentése.

7. Esetleges indítványok.

Gyoma, 1934 március 19.

Szabó Ferenc Nyisztor Péter
titkár. elnök.

A gyomai kir. Postahivatal értesíti a lakosságot, hogy a rokkant utalványokat mindig a hó utolsó napján fizeti ki, tehát folyó hó 31-én lesz az április havi utalvány kifizetve. Jelentkezzenek érte.

A gyomai Polgári Olvasókör 1934 április 2-án húsvét másodnapján zárkörű lánemulatságot rendez. Beléplődij személyenként 1 pengő. Kezdeté 7 órakor. Vig Sándor muzsikál.

Az Egyetértés Olvasó Egyesület 1934 április 1-én műkedvelő főpróbát április 2-án húsvét másodnapján műkedvelő előadással egybekötött lánemulatságot rendez. Beléplődij a főpróbára 50 és 30 fill, az előadásra és lánra 1 pengő. 1-ső hely 80 fillér. Színpad kerül „Marica grófnő” operett. Az egyesület legjobb műkedvelőit mozgósította, az előkészületek nagyban folynak s így az előadás elé a legnagyobb bizalommal tekint az Olvasó Egyesület.

Gyümölcsösök április hónapi kezeléséről, a szőlő ápolásáról, a gyümölcsfapermetezések egyszerűsítéséről, az őszibaracktermés kivételéről, Jonathánalmáról, a borkezelésről, a nagyban termelődő almafajlákról, ribizke, egres kezeléséről, a monília elleni védekezésről és még igen sok egyéb aktuális gyümölcsstermelési kérdésről ír, képekkel bőven illusztrálva „A Magyar Gyümölcs”

legújabb száma, melyből egy alkalommal a kiadóhivatal (Budapest Andrassy út 8. szám.) mutalványszámmal ingyen küld.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Such György, Tokai Lajos. **Házasságot kötöttek:** Takács István—Kiss Máriaival. **Elhaltak:** Vaszkó Mária 3 hónapos.

Országos vásárok. Március 25-én Füzesgyarmaton és Turkevén, március 28-án Jászberényben, április 9-én Dévaványán lesz országos állat- és kirakodóvásár.

A gazdasági cselédek balesetbiztosítási díja. A gazdasági cselédek után fizetendő évi egy pengő 44 fillér hozzájárulási (balesetbiztosítási) díjat a 57.000/1924 F. M. számú rendelet 18. szakasza értelmében április elsejére minden gazdának be kell fizetni. Az április elseje után balesetet szenvedett gazdasági cselédekkel az Országos Gazdasági Munkás-pénztár csak abban az esetben segít, ha utánuk a munkaadó a hozzájárulási díjat a baleset előtt kifizette. Ellenkező esetben a gazda tartozik a balesetet szenvedett kártalanítani.

A védett birtokok felett közfelügyeletet gyakorló békéscsabai helyi bizottságtól.
2/1934. ikt. sz.

Hirdetmény.

A gyomai kir. járásbíróóság mint felekkönyvi hatóság működési területén a védett birtokok felett közfelügyeletet gyakorló helyi bizottság Békéscsaba székhellyel 1934 március hó 7-én megalakulván, 16200/1933. M. E. rendelet 3 §-a, valamint a 100/1934. M. E. rendelet 14 §-a értelmében Gyoma község határát I. sz. körzetbe, Endrőd község határát pedig II. sz. körzetbe osztotta be.

Mindazoknak a gazdaadósoknak, akiknek védett birtokuk az I. számú körzetben (gyomai határban) fekszik, a védett birtokok tulajdonosainak kötelezettségeik teljesítése és minden ezzel összefüggő ügyben díjmentes felvilágosítást nyújt dr. Christján Kálmán póttag minden szerdán d. e. 9-től 12 óráig és vasárnap d. e. 9-től 10 óráig ügyvédi irodájában Gyomán.

Azoknak a védett birtoku gazdaadósoknak pedig, akiknek ingatlanai a II. körzetben (endrődi határban) fekszenek, fenti tárgykörben díjmentes felvilágosítást nyernek minden csütörtökön d. e. 9-től 12 óráig és minden vasárnap d. e. 9-től 10 óráig dr. Tóth István póttag ügyvédi irodájában Endrődön.

Békéscsaba, 1934 március hó 8-án.
Dr. Szilassy sk. elnök.

Dr. Szász
jegyző.

Hírdessen

a Gyomai Ujságban.

Szerezze meg

Ön is a lehetőségét annak, hogy ne legyen kedvetlen, kilátástalan az élete, hanem **reménysége** legyen egy **szébb élet és boldogabb jövő iránt!**

Állami felügyelet és ellenőrzés, tehát feltétlen meghízható.

Vegyen

osztálysorsjegyet, önmagának és családjának tesz vele szolgálatot, mert mihelyt sorsjegye van, már meg is szerezte a **jóleső reményt**, hogy **10, 20, 25, 30, 40, 50, 100, 200, 300 ezer aranypengőt** is nyerhessen!

Mindenkinek

és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyerési esélye. Tehát szerencse fel!

A húzások már április 14-én kezdődnek.

A sorsjegyek hiv. ára mindenütt:

1/1	1/2	1/4	1/8
24 AP	12 AP	6 AP	3 AP

Az összes sorsjegyek felét kisorsolják, tehát minden második sorsjegy nyer!

Értesítjük a n. é. közönséggel, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos
műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden szakmába vágó munkákat.

Szíves pártfogást kérünk:

Kun és Társai
épület- és bútorasztalosok.

Kiadó

1934 szeptember 29-től

Pusztapón (Szolnok m.)

kb. 388 m. hold

Tőkekereseti tájékoztató

Bátky Gyula

Budapest, József-utca 5.

Hirdetéseket mérsékelt áron vesz fel lapunk kiadóhivatala

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. *Egy pengő* levélbélyeg ellenében küldők mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tőkélletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Tisztelettel kérjük, hogy helybeli, mint vidéki előfizetőinket, hogy elmaradt díjaikat ki-egyenlíteni, illetve beküldeni sziveskedjenek.

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA!

CIPÓ**UJDONSÁGAIM**

ÜGY NŐI,
MINT FÉRFI- GYERMEKCIPŐKBEN

MEGÉRKEZTEK

SZIVES LÁTOGATÁST KÉR

KEREKES KÁROLYNÉ

Március 15-ike Endrődön cím alatt múlt számunkban közölt híradásból tévedésből kimaradt, hogy este az Ipartestületben a 48-as ifjuság emlékére rendezett vacsora alkalmával dr. Haller József ügyvéd, v. nemzetgyűlési képviselő lelkes hazafias beszéd keretében méltatta a márciusi ifjuság érdemeit.

Laczó Ferenc volt endrődi segédkántor eltávozott körünkből, hogy Tolnatamásiba főként állását elfoglalja. Gyorsan kellett újállomás helyét elfoglalni s a kedves ismerőseitől nem is tudott személyesen elbúcsúzni. Ezen alkalommal vesz búcsút azoktól a jó barátoktól, családoktól és ismerősöktől, akiktől személyesen nem köszönhetett el.

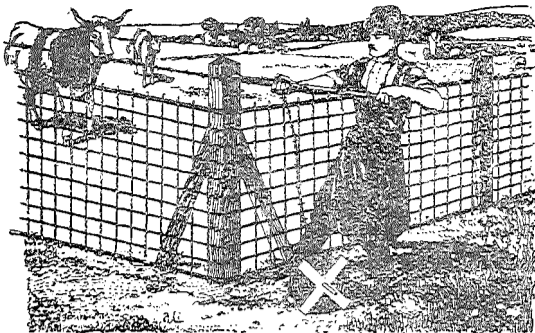
Turkevén. Kiss István és társai tojás és baromfi bevásárlására indított mozgalmuk támogatására kérték a város képviselőtestületét. Hozzávetőlegesen százezer pengőre értékelik azt az összeget, mit a jól szervezett kartelek a tojás és baromfi vásárlásnál egy év alatt a tenyésztők zsebéből kivesszenek. A bevásárló telepet a Hangyával akarják felállítani. Tervezik még egy textil és bőraru telep felállítását is.

A békési faiskolákat feloldották a zárlat alól. A földművelésügyi miniszter táviratilag értesítette a községi előjáróságot, hogy a békési faiskolákat a növényegészségügyi zárlat alól feloldotta.

Elrendelték a törvényhatósági választások előkészítését. 1935. január elsejével felfrissítik a vármegye törvényhatósági bizottságát. A törvény szerint a virilis és érdekképviseleti tagok mandátuma lejár és újra választás alá esnek, ugyancsak a választott tagok egy része is. A rendelet előírja, hogy mindenekelőtt gondoskodni kell a névjegyzék összeállításáról. A névjegyzéket június 1-15. napjaiban kell közszemlére kitenni. A belügyminiszter egyébként rendeletét megküldte a megyeháza.

Csoda-tojás. Keleti Szvetozárné békési, Zsilip-utca 10. szám alatti lakos egy tojást mutatott a Békési Hírlap szerkesztőségében. A tojást az egyik rendes nagyságu tyúkja tojta. A tojás libatojásnagyságu. Keletiné a tojás két végét kilyukasztotta, amikor is kiömlött annak fehérje és sárgája. Keletiné ekkor meglepődve vette észre, hogy a tojásban még egy normális nagyságu héjjal ellátott tojás van. Keletiné házát most a kíváncsiak tömege keresi fel a különös tojás meglekintése végett.

**LEGJOBB ÉS
LEGOLCSÓBB A
HEIDÉKKER
féle
DRÓTFONAT**

**Minden mennyiségben kapható:
Wagner Márton Fiai
fakereskedésében, Gyomán.**

A tizedik próba. Tizedszer jelent meg egy előkelő emberekből álló bizottság és a királyi közjegyző Tolnai Világlapja nyomdaüzemében, hogy hivatalosan megállapítsák ennek a népszerű képeslapnak a példányszámát. Nyolcvanezer példányban jelenik meg Tolnai Világlapja és ha egy-egy családra négy-öt olvasó veszünk, akkor megállapíthatjuk, hogy minden héten közel félmillió ember kezén fordul meg a lap. Mi ennek a népszerűségnek a titka. A páratlan érdekességű tartalom és a 20 filléres ár.

VIDÁM IRÁSOK

— *Mondja kérem, mi szeretne lenni inkább: milliárdos vagy tifuszbeteg?* — *kérde egyik úr a másiktól.*

— *Feltétlenül milliárdos. — hangzik a felelet.*

— *Látja milyen ostoba uraságod! A milliárdosok kivétel nélkül meghalnak, a tifuszos betegek közül pedig csak 5 százalék hal meg.*

§§§

Két atyafi az orvosokról beszélget:

— *Én már csak amondó vagyok, — szentenciázott az egyik, — hogy az orvosok sem tudnak semmit!*

— *Osztán miért? — tudakolta a másik.*

— *Hát ehun a Balog sógor is! Rúla is azt mondta az orvos, hogy a hektika viszi a sírba, oszt mégis a lú rugta agyon.*

§§§

Az asszony válni akar az urától. Megkérde tőle az ügyvéd:

— *És miért akar válni?*
— *Ataki okból! — hangzik a rövid válasz.*

— *Ataki okból? Hogy-hogy?*
— *Ugy, hogy a férjem egy piszok alak! — szól az asszony le-sújtó kritikája.*

Makra Lajos pusztalacsegi juhászszámadó a Mezőgazdasági Kiállításra viszi saját faragású ménesét és juhnyáját.

Szerencse, váratlan gazdagság el sem képzelhető kísérlet, próba nélkül. Hogy érheti Ön egy nagyobb nyereséget, szerencse, ha nincs sorsjegye? Még ha csalódott is eddig, — nem szabad reményét, optimizmusát elveszíteni. Kizárás a fő! Most itt az alkalom, próbálja ki szerencséséjét és legyen, vagy rendeljen egy sorsjegyet akármelyik főárusítónál. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma a nyeresési esélye. A huzások már április 14-én kezdődnek. Fizetni van ideje a huzás előtt.

A gyümölcsfametszés hibáiról ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a szőlő idejében speciális metszéséről, az elvénült gyümölcsösök felújításáról, a gyümölcsös egyszerűbb és olcsóbb permetezéséről, a mandulafajtákról, a borderítésről, a szőlő tavaszi munkáiról, a sziklakerti készítéséről, hiányzó szőlőtőkék pótlásáról, a gyümölcsfák terméketlenségének okairól stb. A dúsan illusztrált két szaklapból e lapra való hivatkozással egy alkalommal díjlanul küld mutatványszámot a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám).

A szinpad páriái. A szinpad névtelenjeiről rendkívül érdekes cikket közöl a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Remek illusztrált budapesti és külföldi rádióműsorokat, pompás színházi beszámolókat, pletykákat, slágerszövegeket, egyfelváltásos szindarabot, folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Szolnokmegyében 1933-ban 10.571 születés és 6322 halálos eset volt, így a szaporulat 4249 lélek.

Megszabadul gondjaitól a jelenlegi súlyos viszonyok között, ha szükségleteit az

„**Áruforgalom**”

kötetékebe tartozó, nagy választékkal rendelkező cégeknél szerzi be

**kényelmes
részfizetésre.**

Felvétel a központi irodában, Gyoma Kossuth Lajos utca 15. sz. és a kötetlékebe tartozó cégeknél.

**Vásárlási könyv beszerzése
díjmentes.**

Kerekes Károlynál a bor literje 32 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendezését legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

A helyi állatbiztosító szöv. ez évi rendes közgyűlését f. évi március hó 25-én, határozatképtelenség esetén ápr. hó 8. napján délelőtt 11 órakor tartja a község háza tanácstermében. Kéretnek a tagok minél nagyobb számban való megjelenésre.

A helyi állatbiztosító szöv. a folyó évben a lépfene elleni védőoltást az alábbi időben foganatosítja. I. oltás 1934 április 5-én, II. oltás április 16-án és III. oltás április 26-án a már szokott helyeken, külterületen is. A mázsaházánál fél 7 órakor új biztosítások is köthetők.

Egy éjjelen át!

Ön is kiirthatja patkányait rendeljen „KAJA” egérpatkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.
5 doboz P. 7.50
10 doboz P. 14.—

WONISCH
Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Budapest, VIII. Köfár-gató-utca 10/2 sz.

Írtásokat vidéken is jótállással vállalunk!

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

Figyelem: Figyelem:

Kölcsön könyvtár.

Tisztelettel értesítem az Olvasó közönséget, hogy a mai napon özv. Vass Andrásné Horthy Miklós uti trafikjában kölcsönkönyvtárt nyitottam.

Tisztelettel
Neumann Dezső.

Hirdessen lapunkban.

Kivánságok a gazdasági és magánegyezségi és vegyes szerződési úton való rendezéséről

(G. H.) Dr. Ormándy János egyetemi magánjogi értékes vitaelőadást tartott a Magyar Mezőgazdasági Társaságban, Budapesten, a szakminiszteriumok, a gazdaérdekképviselők és a hitelintézeti érdekeltségek kiküldötteinek jelenlétében. A védett és nem védett gazdászokat rendkívül közlelő érintő vitaelőadás elején dr. Ormándy János a 14.000/1933. sz. gazdászrendeletről kapcsolatos, a való életből merített észrevételeket terjesztett elő, melyek az együttműködés kötelezettségét (kezesek) méltányos elbírását sürgették abból a fundamentális igazságból indulva ki, hogy a kezeseket nem lehet kedvezőtlenebb elbírásban részesíteni, mint magát a főadóst. Sürgeti, hogy a P. K. kötelekbe nem tartozó hitelezők és áruhitelzők egy jogszabályban szintén csak a mérsékelt kamatok szedésének jogával ruháztassanak fel. A 14.000 es

rendelet 16. §-ában kijelölt, melyeket magánegyezségi és kényszer teherrendezési eljárás mielőbbi bevezetésével kapcsolatban ismertette az előadó a FOB., az OHE. és az OMHE. által a kormány elé terjesztett javaslatokat. Ez utóbbit előadó könyvtanulmány alakjában is részletesen kidolgozta azon alapelv alapján, hogy gazdaságos menjen el a teljesítés terén képességének maximális fokáig, míg a hitelező átmenetileg elégedjék meg a minimális teljesítéssel. A kamatmérésnél a főkivétel az államkormányzatnak hatalmi szóval kell kiegyenlítenie. A birtokosadósok időről időre a továbbgazdálkodásra; a felügyelet és ellenőrzés decentralizálandó, az eljárás legyen olcsó, gyors és szakértő. Nem elég az 1100 nagvadóst megmenteni, meg kell menteni a 60—70.000 kisgazdát is.

Nagyszabású iparművészeti kiállításra készülődnek a magyar iparművészek.

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat március havában fogja megnyitni az O. M. Kir. Iparművészeti Múzeumban azt a rendkívül nagyszabásúnak ítélt kiállítást, amelyen a legkiválóbb magyar grafikusok, fotóművészek, ötvösművészek és kőművészek műveinek fogják részvenni. A kiállítás, amely egész nyáron át nyitva marad, idegenforgalmi szempontból is nagy szerepet fog játszani, mert dr. Fabián Tihomér m. kir. kereskedelmi miniszter kívánságára a társulat az összes magyar idegenforgalmi szervezet bekapcsolásával fog külföldön is erőteljes propagandát indítani a kiállítás érdekében. A kiállítás célja, hogy főleg a sok-

szorosított iparral és művészetekkel összefüggő egész termelés színvonalának kvalitás-fokozása számára feltsen ki az érdekelt iparágakban propagandát. A nagyközönség figyelmét továbbá azokra a rendkívül értékes teljesítményekre kívánja felhívni, amelyeket ezen a téren a magyar iparművészek és az érdekelt iparágak — a mai nehéz viszonyok között is — produktív képesek és amelyek megvilágításában is megfelelő pozíciót képesek elfoglalni.

Az érdekelt szakmai körök a legnagyobb várakozással tekintenek a kiállításra. A kiállításra vonatkozólag minden érdeklődőnek szívesen áll rendelkezésére a társulat ügyveze-

Az Országos Társadalombiztosító Intézet tagok passzív tagsága.

Községünkben napról-napra előfordul, hogy az OT körzeti vezető orvos-nagyon betegek jelentkeznek kezelésre, akiknek igényjogosultsága már megszűnt. Ezért szükségesnek tartjuk, hogy a pénztári tagság fogalmát rövidesen ismeres- sük.

A pénztári tag kétféle: aktív és passzív jogon követhető az intézettől a törvényes segélyeket. Aktív tag az, aki bejelentésre kötelezett munkaviszonyban van. Passzív tag az, aki bejelentésre kötelezett munkaviszonya megszűnése után terjeszti elő igényét, tehát igényjogosultsága csak esetleges megelőző tagság esetén állapítható meg.

A passzív jognak három feltevése van: 1. az a biztosított, aki a biztosításra kötele-

zett munkaviszonya megszűnése napját megelőző egy éven belül legalább három hónapon át biztosított volt, az alapszabályszerű segélyeket megkapja az esetekben, ha az ezekre vonatkozó igényjogosultság a munkaviszony megszűnésétől számított *nyolc napon* belül következik be. 2) A munkaviszony megszűnésétől számított *három héten* belül való jelentkezés esetén igényjogosult az a munkaviszonyban nem álló egyén, aki az utolsó munkanapját megelőző egy éven belül legalább hat hónapon át volt biztosított. 3) Ha pedig a munkaviszony megszűnését megelőző két éven belül legalább 12 hónapon át volt biztosított igényjogosultsága a munkaviszony megszűnésétől számított *hat héten* belül felmerülő esetekre terjed ki.

VASÚTI MENETREND 1933. október hó 8-ától.

gyors	gyors	gyors	gyors
5:55	9:00	13:32	17:00
20:50	Bpest k. p. e	5:00	10:45
11:06	11:57	18:07	19:59
2:10	6:38	11:14	12:02
18:15	20:04	2:35	6:02
8:52	14:28	17:00	19:11
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35	6:02	8:52
14:28	17:00	19:11	6:38
11:14	12:02	18:15	20:04
2:35	6:02	8:52	14:28
6:38	11:14	12:02	18:15
20:04	2:35		

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám: 18.208.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: Ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Feltámadunk.

Irtó: HARSÁNYI PÁL esperes.

A keresztyén hitnek leggyőzedelmesebb ünnepe a húsvét! Sziklasír szájáról vétegett el a nehéz fedőkő, — komor halál követét váltotta fel a fehérruhás angyal, — temetési ének bús melódiája változott át az örök győzelemnek himnuszává, mikor hallatszott a szó: Feltámadott az Úr!

Igazatosan szép és kedves az, hogy a feltámadásnak győzedelmes emlék-ünnepe összeesik a természet tavaszi újjászületésével. Ahol néhány hét előtt a tél királya ülte nagy halotti torát, ahol száraz ágak között az északi szél zúgta, sikogta temetési énekét, ahol hó és jégkristály volt az enyészetnek dermesztő pompája, ott ma közös édes anyánk, a föld vállaira veszi a reménység zöld bársony köntösét, telehímezi tarka virágok pompájával, kebelét ékfi kertjeinkben nyíló ibolyával, fehér gyöngyvirággal, homlokát díszíti suttogó erdők lombkoronájával s a mámoros tavaszi lég megteljesedik újjászületés himnuszával, melyet millió kis madárka zeng s minden ezt hirdeti: Feltámadott a föld.

Mi e lap hasábjain a keresztyénség nagy ünnepét is innen a földről, az édes magyar földről nézzük. Ezt is golgotai keresztre vonta, nagyságának és dicsőségének magasságáról meggyalázta és megcsufolta az emberi bűn. Ezt is a pusztulás sötét sírjába zárta a Trianon elvakult gonoszsága. E felett is

halálmadarak csunya vijjogása hallatszott s ékeségein, kincses Kolozsvárján, fejedelmi Kassáján, Pozsonyán osztozkodtak áruló és rabló gonoszok.

Immár két évtizede, hogy újból szomorú a magyar nóta, — immár két évtizede, hogy gyöngyharmatot sír a magyar földön minden zöldelő fűszál, de gyöngyharmatot sír a Hargita alján is minden gyöngyvirág s búsán sutlog kuruc dicsőségről a Magas-Tátra fenyves erdeje.

Am ma húsvétnek szent és nagy ünnepe van. Fedőkő mozdul, angyal földre száll s örök igazság, kegyelem és győzelem hangja zendül: Feltámadott az Úr!

Am ma tavasz van. Fagynak bilincse összetört, életnek lelke szállott el a világ felett, új virágok látatnak, új ének szava hallatik: Feltámadott a föld.

Török már a jég a szomorú magyar jelen felett is, égő gyűlölet helyett a megbékélés angyala lebegtetti fehér szárnyait egész Európa felett. Angolok, olaszok és franciák vallják — hirdetik ma már a magyarról, hogy e nép igaz és dicsőség népe volt. Talán meg se gondoljuk, hogy mily közel lehet a nap, húsvétnek, magyar húsvétnek napja, melyen régi, szent, örök határainkon, Kárpátok bércein tesszük a boldog vallomást: Feltámadott a magyar dicsőség!

Ebben a gondolatban köszöntöm én e lap olvasóit, magyar festvéreimet azzal az üzenettel: Előre, a magyar feltámadásra.

Az Első Endrődi Hengermalom és Villanytelep mint Szövetkezet XXIV-ik évi közgyűlése

A múlt évi nyereség 3455 pengő 75 fillér.

Március 25-én tartotta az Első Endrődi Hengermalom és Villanytelep, mint Szövetkezet XXIV-ik évi rendes közgyűlését Kurilla Mihály vezérigazgató elnöklésével. A gyűlésen 278-an vettek részt és egészen megöltölték a malomhelyiséget.

A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le. Elfogadták egyhangulag a zárszámadást és a nyereségként kimutatott 3455 pengő 75 fillért teljes egészében a tartaléktőkéhez csatolták, azután betöltötték a megüresedett lisztiségeket és megválasztották:

vezérigazgatónak Kurilla Mihályt,

igazgatósági tagoknak: Fülöp Máté, id. Gellai Vince, Duda Lajos, ifj. Mészáros János, Kovács Ferenc, Dinya Imre, Hunya Elek és Halvani Eleket.

felügyelő-bizottsági tagoknak: Dinya Vilmos, Kalmár Vince, Vaszkó Pál, Nagy Imre, Gellai Mihály, Vaszkó Máttyás, Dinya Imre, Mastala János, D. Timár Mihály és Uhrin M. Vendelt.

Az Első Endrődi Hengermalom ezelőtt 24 évvel alakult meg szövetkezeti alapon. Ma 750 darab 40 pengő névértékű üzletrésze van. 1924-ben önálló villanytelepet létesített, amikor is 50 évre szóló koncessziót kapott a községtől.

Endrőd község gazdasági életében immár 24 éve jelentős szerepet tölt be a Szövetkezeti Malom, azonban szövetkezeti önzellensége most jutott legbeszédesebben kifejezésre, mikor a kormány által

engedélyezett 5 százalék öröklési pólvámot nem vette igénybe, hanem még ma is a régi 12 százalékért örökl. Hogy ez a 5 százalék Endrőd lakossága mai gazdasági életében mit jelent, azt nem kell külön részleteznünk.

Endrőd lakossága úgy a Szövetkezeti Malom, mint a Kereskedelmi Részvénytársaság kebelében évtizedek alatt bizonyosságát adta, hogy a szövetkezésben található erők és előnyök a saját és a köz javára okosan tudja felhasználni és kihasználni. Ennek a két ipari és kereskedelmi vállalatnak, szövetkezésnek működése annyival is értékesebb, mert mindig az üzletrészesekből választották meg a vezetőiket s hogy azok jól sáfárolták az is mutatja, az üzletrészek értékét jóval túlhaladja a vállalatok feltári vagyona.

A Szövetkezeti Malom közgyűléseit a malomban szokta tartani, hol a pipa is elő szokott kerülni. Ebből a legnagyobb szerencsétlenség származhatik egyszer, ezért ezt megelőzendő, azt tanácsoljuk a vezetőségnek, hogy az ezutánani gyűléseket a község háza nagytermében tartsák.

Féláru utazás a Szegedi Ipari Vásárra. Május 20-án kezdődik és 26-ig tart a Szegedi Ipari Vásár. A vásárra a kereskedelemügyi miniszter a Máv. és a Szeged Csanádi Vasul vonalain ötvenszázalékos vasúti utazási kedvezményt engedélyezett. A vásárral kapcsolatos mindennemű kérdésre készséggel ad felvilágosítást a Szegedi Ipari Vásár irodája: Horváth Mihály u. 3. Telefon: 14—15.

Gazdasors.

Írta: Csermák Kálmán urad. tisztartó.

(II. közlemény.)

A tengerik művelése sem vall sok gazdai érzékre. Annak munkája először is mély őszi szántás, amit csak elvéve lehet látni, mert sok gazda azt tartja, hogy jobb a tavaszi szántás tengeri alá. Ez óriási tévedés! Hogy az őszi szántásnak mi az előnye, már előző közleményemben említettem. A barázdára való vetés talán az egyedüli munka a régi módosok között, amit még el lehet fogadni. A tengeri vetőmag megkapja a szükséges takarást s a távolságot is lehet a falta szerint szabályozni, aszerint, hogy a 3-ik vagy a 4-ik barázdára vetik. A kapálásokat azonban rendszerint nem akkor végzik, amikor kellene, hanem amikor éppen eszükbe jut. A kapálás nemcsak a gyom irtására szolgál, hanem a nedvesség megőrzésére is, így az eső után kellene végezni és akkor is, ha nem is gyomos a föld, de repedezik a szárazságtól. A két kapálás legtöbbször nem elég, de olyat nem lát az ember, hogy valaki is csak háromszor megkapátna a tengeri földet. A tengeri feltöltése egy teljesen felesleges munka és káros s a megdülés ellen egyáltalán nem védi meg a tengerit. Igen káros azért, mert a sorok közt, ahonnan a porhanyó földet a lókapa félre tolja, a nyári hónapokban olyan repedések keletkeznek, hogy az ember lába bele megy s ezen a repedésen keresztül annyi nedvesség távozik el a talajból, hogy az egész termést kockáztatja s ha pedig egy sebes eső jön, az a repedésekbe szalad be s a tengeri nem tud belőle semmit hasznosítani. Ahol a tengerit okoszerűen művelik, ott a feltöltést már régen mellőzik.

Ahol a tengerit már harmadszori kapálásra nem érdeme-

sítik, ajánlatos legalább a gaztól kigyomláni címer hányás láján. Hiszen egyik-másik gyom 10—40,000 csiraképes gyommal fertőzi meg a földet. Itt pedig a tengeri után rendszerint búza jön s azért van, hogy a tengeri után következő búza vetésekben már kora tavasszal több a gyom, mint a búza. Ezt látni e vidéken mindenütt.

Fontos volna az üszög irtása is, ami elszívja a tápanyagot a tengeritől és a termést csökkenti. Az üszkös szár és szemtermés vemhes állatoknál elvetélést is okoz. Olyan embert azonban, aki ezt irtotta volna, még e vidéken nem látam.

A tengerinek még nagy elensége a drót féreg, a védekezés ellene a jó vetéscsörgő, a gyom irtás, a mesgyékről s az árokpartokról is. Ezt azonban sajnos, sehol sem látni, ha valahol van egy gyom (pl. számarlóvis) azt is körül kaszálják s ott hagyják, hogy az megérjen és tovább szaporodjon. Ennek pedig az irtása törvényileg is el van rendelve.

Ha azután sok a drót féreg, ezt a kisczorda az időjárásnak tulajdonítja. Szóval fogalma sincs, hogy miért van.

Van sok gazdának a földjén aposabb hely, ahol a vizek összefolynak s ha búzavetés van ott, akkor az kipusztul, ha tengeri vagy tavaszi jön bele, addig nem tudja vetni, amíg a kutyafürösztő ki nem szárad, ami pedig sokszor későn következik be. A csatorna pedig nincs is messze, de azt, hogy a földjeik végénél egy kis árkot csinálnának közösen, erre nem kaphatók, inkább írják ezt az állapotot. Az ármentesítő társulatok nem vállalkozhatnak minden kutyafürösztő lecsapolására. (Folytatom.)

A MÁV fásítása a kivágott nyárfák helyén.

Lelkiismeretlen emberek — gyerkőcök tördelik a tujacsemetéket

Alig parentáltuk el a vasúthoz vezető gyalogjáró mellett volt 70 éves nyárfákat, dr. Kanyó Tivadar állomásfőnök és Csapó Gábor pályamester becsülendő fásítási igyekezetével a Klein vendéglőtől kezdve az állomásig alul jegenyenyárfákat, fent pedig a járda mellett sűrű sorban tujafákat ültetett. Azonban nem sokáig tartott az ültetési öröm, mert a vásártéren át rövidítők átgázoltak a tujákon és letördelték azokat.

Az első harag elmúltával nem

hagyták meg az útrövidítőknek azt az örömet, hogy tovább is letaposák a csemetéket, hanem őriztetik a tujá sorát és akik rajta csipnek, azt irgalmatlanul átadják a törvény szigorának, kiket rendőri kihágásért súlyosan megbüntetnek.

A vasúthoz vezető fásítás mindannyiunké, tehát közvagyonként becsülünk meg, ha azt nem bántjuk és közvagyonként védjük meg, ha azt másokkal is megbecsülnék.

Megkezdte Gyoma község az inségmunkát

A besenyezgi Andrassy úti áttöltést végezték el elsőnek.

Ha szakértő látja a vasúton túl lévő anyaggyödrök és a gyoma-endródi törvényhatósági úton át több mint 60 emberből álló talicskázók szorgos munkáját, mellyel a hajdani rövidlátás hibáját, mikor a törvényhatósági út rámpáját építették ki a legközelebb eső földdel és a földbirtok rendezéssel házhelyeknek kiosztott részen, a mostani Andrassy utca végénél nem vették figyelembe, hogy az utca község felőli vége ne a hajdani gypmester telep mélységére essék, most nagy munkával, tekintélyes költséggel kell az utcabelteknek kijáratot biztosítani a besenyezgi település szélén. Mintegy 4000 köbméter föld kell az áttöltéshez, mely munka cca 2500 pengőbe kerül.

A községi háztartásban már rendszerint kellett csinálni, hogy minden tavasszal munkaalkalmat teremtsünk derék munkásainknak, kiknek az előző évi keresele nem fulja a mezőgazdasági munkák megkezdé-

ség. S ők ezideig türelemmel, becsülettel tudták ezeket a szükség munkaalkalmakat kivárni.

Munkásaink az elmúlt évek alatt ön- és tömegfegyelmességükkel a nyilvános elismerést is kiérdemelték, mely dícséretet ez alkalommal fejezzük ki. Reménységünk, hogy a súlyos megpróbáltatás legnehezebb részén túl vagyunk és örömmel könyveljük el derék munkáslelkűjeink minden érdemét, mellyel a mindannyiunkra súlyos helyzetet nem borították fel, hanem hősiesség kitarással tűrték, nélkülöztek. A javuló gazdasági helyzettel legyünk tekintettel munkáslelkűjeinkre e becsülendő tőrésére és mihelyt lehet, tegyük lehetővé, hogy megfelelő bérért kapják szenvedéseiknek.

A magyar munkás a tűzvonalban hős volt, de nagyobb értékű az a hősiessége, mellyel a háború óta eltelt gazdasági háború állandó pergőüzét állta.

Csudaballa közigazgatási életéből.

Minden héten pénteken reggel kimegy a községi adóhivatal vezetője egy esküdttel Csudaballára, hogy a kintlakó birtokosok adófizetését felvegyék és más ügyes-bajos közigazgatási dolgaikat elintézzék.

Ezzel a hivatalos aktsal hetenként egyszer élénk-ké válik a ballai iskola környéke. A két órás kocsizás után megérkező községi urakat ott várják már a megidézettek, vagy panaszosok, vagy adófizetők s le sem verve az út porát, megkezdik működését a „közigazgatási üzem” és felveszi az adót, vagy igazságot tesz, vagy tanácsot ad: vagyis mindenkit eligazít, kit úgy, kit így. S ha már ritkul a felek sora, hogy a közigazgatásban folytonosság ne álljon be, hát az esküdt uram fürkésző

szemével az ablakon át észrevett, a láthatáron feltűnt ember szándékát együtt latolgatják munkálkodás közben: vajjon ide tart-e? S mikor már közelebb jutott, újabb találgatás: milyen ügyben keresi fel a községi urakat?

Telik, múlik az idő s delután 4 óra körül, mikorra már minden megjelentet becsülettel elközigazgattak, ismét kocsira ülnek a községi urak és 2 órai kocsizás után hazaérkeznek.

Ime a csudaballai elszakadás egyetlen elfogadható érvének, a külfelki közigazgatásnak olyan kivitelezése, mellyel a Csudaballán lakók közigazgatási igénye kielégítést kap és Gyoma község is megtalálja számítását.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér

Gyoma község apaállat beszerzése.

2 bikát Szentetornyán,
4 bikát Mezőhegyesen vett a község.

Pánczél Emil főjegyző, Kovács Gábor községi bíró és Lehoczky Károly kir. gazdasági felügyelő még a Mezőgazdasági kiállítás megnyitása előtt Szentetornyán vettek egy telivér szimentáli bikát, mely import apa és anya után származott, 440 pengőért és egy darab törzskönyvezett hazai pirosarka bikát 360 pengőért. A bikák 33—19 hónaposok.

A még szükséges 4 darab bikát a Mezőgazdasági Kiállításon akarták megvenni, de már a kiállítás megnyitási napján sem találtak megfelelőt, azok már el voltak adva, így elmentek Mezőhegyesre és vettek két darabot, egyenként 560 pengőért és két darabot, egyenként 480 pengőért. Mind a négy bika telivér szimentáli. Kellő 15 hónapos, egy 14 és egy 16 hónapos.

Még jobban járt a község, hogy nem tudott a kiállításon venni, a mezőhegyesi bikák aránylag olcsóbbak, mint a

kiállításiak voltak.

A Mezőgazdasági Kiállítás szarvasmarha eladási nagy-szerű eredménye, valamint az apaállatok beszerzése körüli nagy kereslet ismét serkentőleg kell hogy hasson gazdáinkra a törzskönyvezett állattenyésztés bevezetésére. Ha az orosházi gazdák első helyre kerültek, nekünk több adottságunk van az elsőbbségre, mert megfelelőbb legelőink vannak, mely legelőket kis áldozattal még javítani is tudjuk.

Most van több tisztavérű apaállatunk, legalább ezeket ne silány keresztesekre használjuk, hanem megfelelő magasabb vérű tehennel egy magasabb tenyésztési nivó elérésére törekedjünk ezekkel.

Természetes követelmény még ezekkel a drága apaállatokkal szemben, hogy bevezessük a mindenütt jól bevált kézből fedezetelést, melynek előnyeit a gazdák előtt már nem kell hangoztatni.

Országos Mezőgazdasági Kiállítás.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás március 22—26. között zajlott le Budapesten. A kiállításnak úgy erkölcsi, mint anyagi sikere minden várakozást felülmúlt. Általában az előző évekhez képest erősen javult a tenyészanyag minősége és az állattenyésztésünk fokozatos fejlődését mutatja. Büszké lehetünk arra, hogy a magyar tenyésztők a mai gazdasági viszonyok között is egészen elsőrangú eredményt produkáltak és megmutatták, hogy a magyar gazda bármely nyugati nemzet mezőgazdájával felveszi a versenytudás, szorgalom és áldozatkészség tekintetében.

Minden bemutatott tenyészállat elkelt, a múlt évihez képest mintegy 50 százalékkal magasabb áron, sőt a híresebb tenyésztelek otthoni anyagukat is eladták.

A magyar tudás és élni akarás fényes bizonyága volt a kiállítás.

A nagydíjat a lovagnál gróf

Teleki Tiborné, a simmentháli marhánál herceg Festetics György, a magyar marhánál Tripolszky Mátyás, a juhoknál az egri főkáptalan, a mangalica sertéseknél a zirci apátság előszállási uradalma, a hussertéseknél báró csetei Herzog Mór Lipót csetei uradalma nyerte. Utóbbi megkapta még a juhoknál az I./A díjat és így csak egy fejhosszal maradt le ebben a csoportban az egri főkáptalan mögött.

Herzog báró berkshire tenyészete 41 darabbal jeleni meg és a sertés kiállítás legnagyobb csoportját alkotta. A pénteki ünnepélyes megnyitáson a Kormányzó Herzog báró megköszönésével üntette ki és melegen érdeklődött nála a berkshire tenyészettel, valamint a dévaványai gazdasági viszonyok iránt. Herzog báró uradalmának tenyészete a kapott nagydíjjal az ország legelső tenyészetei közé lépett.

A kiállítók tulnyomó része a Dunántulról került ki, ami ösz-

tönzésül szolgálhat arra, hogy igyekezzünk minden eszközzel a Tiszántul állattenyésztését fejleszteni, mert az egyol-

dalú szemtermelés nem lehet a jövőben sem biztos mezőgazdasági existencia alapja.

A gyomai járás utépítései és utjavításai.

Májusban két útgyaluval javítják a törvényhatósági földutakat a gyomai határban.

Farkas László utbiztosítól vett értesítés szerint közöljük hogy az endrőd—mezőfuri ut-építését folytatják és mintegy 70 ember dolgozik ott.

Most van versenytárgyalási kiírás alatt az endrőd—kondorosi szakasz folytatásához szükséges kőanyag kiszállítása Kondoros állomásról.

Ünnepek után kézi erővel megkezdik a törvényhatósági utak mély bevágásainak betöl-

tését körülbelül májusban Gyomára jöhet a vármegyének két új utgalya, melyekkel a mezőberényi, dévaványai és turkevei föld utakat javítják.

Most látjuk, mert a törvényhatósági utjellegel elvették az orosházi és mezőfuri utakról ezért nincsen bent ennek a két utnak a karbáhozása a vármegyei utgalyuk programjában, tehát ezeket a községnek kell rendbe hozni.

A vágósúly kiszámítása az élősúlyból.

Éhomra, az utolsó etetés után 8—12 órával mázsálva,
a vágósúly az élősúlynak:

58—61	0/0-a a teljes húsú kihízott ökörnél
54	" a fiatal, húsos, nem kihízalt ökörnél
50	" a közepesen táplált ökörnél
58—60	" a teljes húsú, teljesen kifejlett bikánál.
56	" a teljes húsú fiatalabb bikánál
45—55	" a közepesen hizalt, fiatal, vagy jól táplált öregebb bikánál
60	" a kihízalt fiatal tinónál
57	" a kihízalt, teljes húsú fiatal tehénél
40—50	" az idősebb, kihízalt tehénél
44—48	" a közepesen táplált tehénél
40—45	" a gyengén táplált tehénél
60—64	" a legfinomabb hizott borjúnál
60	" a közepes és legjobban tartott szopóborjúnál
57	" a gyenge és jól tartott szopóborjúnál
49—54	" a gyenge szopóborjúnál
82	" a 125 kg-os és súlyosabb sertésnél
80	" a 100—125 kg-os sertésnél
78	" az 80—100 kg-os sertésnél
75—76	" a könnyebb sertésnél
80	" a hizott birkánál
48—50	" a gyenge és idősebb hizott birkánál
42—46	" a feljavított mustabirkánál

Kiadó

1934 szeptember 29-től
Pusztapón (Szolnok m.)

kb. 388 m. hold

Tökeerőst tájékoztat

Bátky Gyula

Budapest, József-utca 3.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árban beszerezhető

Bary Pál

üvegesnél Endrődön

(az Ipartestület mellett).

Közönséges ablaküvegből, valamint matt mintás ornament minden színben és sima üvegekben állandóan nagy raktár.

H I R E K

Ünnepi istentisztelet. Folyó évi április hó 2-án, húsvét hétfőn ünnepi istentisztelet és az úri szent vacsora kiszolgálása lesz Endrődön a református egyház tagjainak. Az istentisztelet a szokott helyen, a gyomavégyi községi ovoda helyiségében lesz délelőtt 10 órakor. A gyülekezés már fél tíz órakor kezdődik. Az istentiszteleten imádkozik és prédikációt mond, utána urvacsorát oszt Répás Pál gyomai elnökelkész. Felkéretnek az egyház tagjai, hogy minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni s az úri szent vacsorával való élésre készítsék elő magukat méltóképen a nagy hét bűnbánati napjaiban.

A gyomai járásbírósnál brassói Greissing József nyugdíjazása folytán megüresedett telekkönyvvezetői állásra április 1-ig lehet pályázni.

A békési országgazdász felavatására, április 8-ikára Urnánczy Nándor mondja az ünnepi beszédet.

A Gyomai Sport Club húsvét másodnapján „Piros lojás estét” rendez az Uri Kaszinóban.

Tisztességtelen versenynek minősítelle egy pesti törvényszék, ha valaki üzletében zárórán túl is árusít, mert ezzel az üzleti versenyt a kereskedelmi tisztességbe és jóerkölcsbe ütköző módon folytatja.

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőkörre húsvét első és másodnapján Luxemburg grófia operettel adja elő a Hollerban.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Vatai Géza, Vékony József, Szász Ferenc, Szántai Imre, H. Takács Eszter, Dráhó Károly, Török Margit, Szinger János. Elhaltak: özv. Becher Sándorné Schwarc Fáni, Kovács Ilona, Lukács László. Ósapai György. Házasságot kötöltek: Botos Gyula—Fülöp Kriszlinával.

K É K K A T Á N G.

*Fáradt út oldokán, árokpart porában,
szaggatott ruhában élt a kék katáng
mint egy parányi tiszta ég, kacagó tiszta kék,
kacagó tisztaság a kék katáng, a kék katáng.*

*Letörik a szára, elhai a virága,
cupogó sárba topossa millió láb.*

Aratók dalával játszik aztán a nyár.

Ki gondol arra, hogy élt egy kék katáng

árokpart szélén, fekete sárban

mint egy parányi tisztaság,

a kék katáng, a kék katáng.

*Füstölgő kémények, bérházak udvarán,
pesti esti utcán élt egy kék katáng.*

*Derékban törte az élet; lehullt a sárba,
kacagó fekete sárba, a síró kék katáng.*

Beletaposita millió láb.

Fekete kacajjal játszott aztán a nyár.

Ki gondol arra, hogy élt egy kék katáng,

mint egy parányi tisztaság...

s zokogva hullt a sárba valamikor, valamikor

a kék katáng, a kék katáng...

Csáki Imre.

Levente-egyesületi közgyűlés. Vasárnap, március 25-én tartotta a gyomai Levente-Egyesület tisztújító közgyűlését, melyen elnöknek: vitéz Havari Gyula dr., alelnöknek: Tiba András, jegyzőnek: Bárdos József, pénztárnoknak: Arany Mihály, ellenőrnek: Biró Béla és könyvtárnoknak Kaló Ferencet választották meg.

Költségmentesen helyben szerezzé be

OSZTÁLY-SORSJEGYÉT a BÁCZY ÉS TÁRSAI BANKHÁZÁNÁL

Egész P 24.—, fél P 12.—, negyed P 6.—, nyolcda P 3.—

Húzás már április 14-én
Elérhető legnagyobb nyeremény **500.000 pengő**

Kellemetlen ünneplésben lesz része Zöld Elek 21 éves gyomai lakosnak, aki élete legnagyobb részét Gyulán és Aszódon a javítóintézetben töltötte és 7 havi elzárás büntetését is most töltötte ki, ismét megüvedt. Nádudvaron egy hentesmestertől 200 pengőt lopott és azzal meglógott. Azonban beteljesedett rajta is a közmondás, hogy „eből szerzett vagyonnak ebből kell elveszni”, mert ütközben utólérte egy auló, melyre felkérkedett és hozzáfogtak kártyázni. Az ered-

mény: Zöld Elek lecsuszott, a lopott pénz elcsúszott... és már hétfőn menek érte a csendőrök, kik a pénzből már csak 2 pengőt találtak nála. Zöldet elvitték Nádudvarra s onnan, hogy az ünnepeket szük családi körben tölthesse: az ügyészégi fogdába.

A m. kir. osztálysorsjáték főárusítói kérik, hogy akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, szíveskedjenek a megfelelő összegeket azonnal megfizetni, mert a nyereségigény és minden más jog csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára a megállapított 30 fillér költségátalánnyal együtt az április 14-i húzás előtt kiegyenlített. Ha azonban bármely oknál fogva a sorsjegyeket sem akarják megtartani, kegyeskedjenek az illetékes helyre visszaküldeni, mert a főárusítóknak kárt okoznak, ha azokat nem küldik vissza. Ugyanis fogosan számolnak azzal, hogy a visszajutott sorsjegyek elvannak adva.

FÜRDŐKÁDAK és KÁLYHÁK MOSDÓK, FÜRDŐSZOBA-BERENDEZÉSEK, CSÖVEK, FÉMÁRUGYÁRTÁS, SZIVATTYÚK, LEMEZEK HUBERT ÉS TSA b. t. BUDAPEST IV., Liszt Ferenc-tér 4. sz.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér

Eddig nem létező olcsó áron kaphat homlokzat és lábazati **DISZTYÉGLÁT**
Gyári áron: Fayence-, kerámit-, Metlachlapot, Samot-téglát és habarcsot stb. a Drasche gyár képviselőjénél
WERNER EDENÉ ÉS TSA
cégnél Békéscsaba, Andrássy u. 27.
Nagy gyári lerakat.
Eladás nagyban és kicsinyben.

A „PROVINCIA”

mező- és közgazdasági termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezet (Bpest VI., Teréz körút 47.)
Telefon: 17—2—46.

Minden eladásra kerülő mezőgazdasági termelvényeket, jószágokat, úgy a bel- mint a külföldi piacon a legmagasabb napiáron értékesít.

Beszerez mindent, ami ruházkodás-, lakás- és munkálkodáshoz szükséges.

Kamatmentes előlegot mezőgazdasági terményekre és jószágokra folyósít.

Körzelékvisezők kerestetnek.
Nyugdíjas köztisztviselőik előnyben.
Cséplési, ipari szövet előnyös feltételek mellett szállít.

Pk. 416 sz. 1932. 1931 vghtói 522 sz.

Árverési hirdetemény.

Dr. Morvai Béla ügyvéd által képviselt Hofherr—Schantz stb. Rt. (csatl. Shell Kőolaj Rt. 291 P 67 fillér) javára — ellen 1500 P — f. tőke és több követelés járulékaik erejéig a bp. közp. kir. járásbírósnak 1930 évi 459964 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőktől 1931. évi június hó 15-én lefoglalt 2300 P-re becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírósnak fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltaték javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamataiban nincs végr. szenv. lakásán, üzletében Endrőd, Selyem út 47 házsz. alatt leendő megtartására határidőül 1934 évi április hó 7 napjának délelőtt 11 órája tüzetik ki, amikor a bírósággal lefoglalt gőzgép, cséplőszekrény s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzül letéteszik.

Gyoma, 1934. évi márc. hó 5-én.

Fischer Nándor
kir. bír. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

Hírdessen

a Gyomai Ujságban.

Kerékpárok Japán árban L A C H és K U N-nál

Nem lehet eléggé hangoztatni,

mily fontos intézmény

a m. kir. osztálysorsjáték

Tudni kellene mindenkinek, mily sokan nyertek az óriási főnyereményeken kívül tekintélyes összegeket és ma gondtalanul élhetnek. Az osztálysorsjáték húzásainál az állam gyakorolja az ellenőrzést, ott nincs protekció, nincs kiváltság, se rang, se kor, se idő, se érdem, se képesség, se tehetőség, se vagyon, **hanem** teljesen a

„véletlen szerencse” dönti el melyik sorsjegy nyer.

Senki se mulassza el most a gyors meggazdagodás lehetőségét és a kiváló alkalmat.

Április 14-én kezdődik az új sorsjáték, rendeljen egy sorsjegyet, még ma akármelyik főárusítónál, **fizetni** van ideje legkésőbb a húzás előtt.

Összeírják a gyümölcsstermelőket. A megyék alispánjai utasítást kapnak a földművelésügyi miniszteről a gyümölcsstermelők újabb összeírására. Külön statisztikába kerülnek azok a termelők, akik a munkájukat szakszerűen folytatják, úgy a minőség, mint az ápolás és csomagolás szempontjából. Az összeírásnak az a célja, hogy az ország gyümölcsstermelőinek üzemi viszonyai áttekinthetőbbé váljanak. Ha a statisztika elkészül, az lesz az alapja a gyümölcsértékesítés új megszervezésének is.

Az egymillió felé... Az elmúlt hetekben létszere jelent meg a királyi közjegyző Tolnai Világlapja nyomdájában, hogy hivatalosan megállapítsa, hány példányszámban jelent meg a népszerű képeklap. Tíz hét alatt közel egymillió példányt nyomtak Tolnai Világlapjából. Ez olyan szám, amely ritkán fordul elő a lapkiadás-történelmében. Tolnai Világlapja ezt a példátlan népszerűséget annak köszönheti, hogy egy szám ára mindössze 20 fillér.

II. Frontharcos Tura-ut. Folyó évi május hó 26-án és 27-én az Elestl Hősök emlékére rendezi meg az Országos Frontharcos Szövetség autó- és motorsport osztálya idei nagy autó- és motorkerékpár versenyét, II. Frontharcos Tura-ut címmel. Nevezési határidő 1934 május. A nevezési ívek a Szövetség autó- és motorsportosztályánál szerezhetőek be, Budapest, VI., Podmanický u. 45. sz. alatt, ahol is minden, a turautra vonatkozó felvilágosítást megadnak.

Kerekes Károlynál a bor literje 32 fillér.

A BUDAI HIRLAP ZENEI PÁLYÁZATA.

A *Budai Hírlap* pályázatot hirdeti a költeménypályázatán második díjat nyert „Testvéri ének” című költemény férfikarra vagy vegyeskarra való megzenésítésére. Pályázati határidő 1934 április 20. A pályázatok jelíges levéllel ellátva a szerkesztőség címére küldendők (I. Mészöly-u. 1.) A pályaművek díjazására I. díjként 50, II. díjként pedig 20 pengőt tűz ki a *Budai Hírlap*.

TESTVÉRI ÉNEK.

*Fel! Fel! Ébredj álmaidból!
Csüggedés népe: ébreddezz!
Fel! Fel! Ami most rád köszönt:
Életed döntő perce lesz!
Fel! Fel! A jobb sors nevel feléd!
Biztatva egyre hívogat.
Fel! Fel! E hajnaiköszöntést
Megértően fogadd!*

*Fel! Fel! Reád új élet vár,
Eléri könnyen két kezéd.
Fel! Fel! S elnyűtt, kopott ruhád,
Szenvedés-ruhád leveted.
Fel! Fel! A kínzó, gyötrő mélyből
Testvérem, fajtám: talpra fel!
Fel! Fel! — A hitnek szírtfokán
Testvéred énekel.*

Csizmadia Sándor.

Ami nélkül nem szórakoztat a rádió. Jó megbízható rádióműsor nélkül nem szórakoztat a rádió. A Délbáb minden számában gazdag, illusztrált budapesti és külföldi rádióműsorokat közöl. A nagyszerű színházi képeslapban pompás színházi beszámolókat, filmriportokat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, szebbnél szebb képeket, rengeleg vidám és szórakoztató apróságokat talál az olvasó. A Délbáb egy száma 20 fillér.

A Szabadság új száma gazdag tartalommal jelent meg. Fellüнден érdekes cikkben válaszol vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre Eckhardt Tibor támadásaira. Ajtay József cikkében a revízió igazi útját jelöli meg. Kodolányi János a Rádió műsorának kirívó magyartalanságait teszi szóvá. Szabó István folytatja Hitler magyarellenes propagandájáról szóló cikksorozatát. Balla Anlál világpolitikai szemléjében a római ut jelentőségét méltatja. Féja Géza, Áfra Nagy János dr., Nádas József dr., Vér Andor, vitéz dr. Rácz Gábor irtak még cikkeket. Szabó Pál novellát ad a lapban. Föld népe rovat, érdekes riportok teszik teljessé a Szabadság mostani számát is, amely 12 nagy oldalon jelenik meg és minden ujságarusnál és dohánytőzsdében 10 fillérért kapható.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerőröknek és jóbarátoknak, kik felejtethetetlen édes anyánk

Özv. Becher Sándorné

végtiltszességén megjelentek és mélyszégyes fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezen-nel hálás köszönetünket fejezzük ki.

Gyoma, 1934 március hó 27.

Becher család.

HIRDETMÉNY.

Az általános és fényüzési forgalmi adóhátralékok kiegyenlítésének megkönnyítése céljából a m. kir. Pénzügyminiszterium 1934 évi 36.000 sz. rendelete a következőképp intézkedik:

1.) Fizetési kedvezményben részesíthető az a hátralékos, aki az 1934 évi március 1-i állapot szerint általános (fényüzési) forgalmi adót fizetni már nem tartozik részint azért, mert forg. adó alá eső foglalkozását beszüntette, vagy valamely válság (fázis) forg. adó és egyéb mentesítő (pl. kiskézműves iparosok mentesítése) rendeletek adóalanyiságát megszüntették és így kereseti tevékenysége után mentesült a forgalmi adófizetés alól.

2.) Az említett hátralékosok részére az engedélyezhető részletfizetési kedvezmény legfeljebb 60 hónapig terjedhet az egyesek anyagi körülményei szerint.

3.) Az első részletfizetés teljesítésének f. évi április hó 10-től számítva kell havonként történnie (a hivatal 55.923. sz. számlájára).

A 250 P-ön felüli hátralékok után a részletfizetés ideje alatt méltányosság-ból a törvényes havi 10% helyett havi 1/40% adópótlék nyer felszámítást, míg 250 P-n alul — a részletek pontos betartása esetén, adópótlék nem számítatik.

4.) A részletek be nem tartása a kedvezmények elvesztését és a hátralék soromkivüli bebajtását vonja maga után.

5.) A rendelet vonatkozásában a 250 P-t meghaladó részletfizetési kérelmek 2 P-ös okmánybélyeggel ellátva nyújtandók be.

6.) Oly hátralékosok részére, akiknek kereseti tevékenysége után még a folyó adófizetési kötelezettség is fennáll — a kir. pénzügyigazgatóság csak az általános szabályok szerint engedélyez 2 P-ös okirati bélyeggel ellátott kérelemre — a tartozás rendezésére részletfizetést a folyó adófizetés ugyan-csak pontos teljesítése mellett és csak egész kivételes méltánylást érdemi esetben ennél is hosszabb időre terjedő kedvezményt.

7.) Ha az engedélyt nyert hátralékos anyagi körülményeiben oly kedvező változás áll be, amely indokolatlanná teszi a kedvezmény további fenntartását — a nyert kedvezmény hatálytalanná válik.

Gyula, 1934 évi március hó 17-én.

Békésvármegyei közp. forg. adóhivatal Gyula.

Tisztelettel kérjük, ugy helybeli, mint vidéki előfizetőinket, hogy elmaradt díjaikat kiegyenlíteni, illetve beküldeni sziveskedjenek.

Zongora hangolás. Zongorák rend-behozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

A helyi állatbiztosító szöv. ez évi rendes közgyűlését f. évi március hó 25-én, határozatképtelenség esetén apr. hó 8. napján délelőtt 11 órakor tartja a községháza tanácstermében. Kéretnek a tagok minél nagyobb számban való megjelenésre.

A helyi állatbiztosító szöv. a folyó évben a lépfene elleni védőoltást az alábbi időben fogantatosítja. I. oltás 1934 április 5-én, II. oltás április 16-án és III. oltás április 26-án a már szokotti helyeken, külterületen is. A mázsaház-nál fél 7 órakor új biztosítások is köthetők.

Hegedüs József Horthy Miklós út 63 sz. háza, mely üzlethelyiségnek is alkalmas, elköltözés miatt eladó. (1-2)

Egy éjjelen át!

Ön is kiirthatja patkányait rendeljen „KAJA” egérpatkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.

5 doboz P. 7.50

10 doboz P. 14.—

WONISCH
Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Budapest, VIII. Köfáragó-utca 10/2 sz.

Irtásokat vidéken is jótállással vállalunk!

Pk. 102 sz. 1933. 1931 vgtói 525 sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Neményi Sándor ügyvéd által képviselt Első magy. műdomborító és papirdíszműgyár stb. (csatl. Fodor Testvérek 98 P, Marx és Grossmann 138 P 48 f., Werner János 101 P 20 f.) javára — ellen 1663 P 06 f. tőke és több követelés járuléka erejéig a bp. közp. kir. járásbíróóság 1931 évi X. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931 évi december hó 28-án lefoglalt 1070 P-re becsült ingóságokra a gyoma kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végr. szenv. lakásán, üzletében **Endrőd, Andrassy út 22 házzs.** alatt leendő megtartására határidőül 1934 évi április hó 5 napjának délelőtt 11 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt kopersók, temetkezési tárgyak s egyéb ingóságokat a legelőbbit ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytized-résztét bánatpénzül leteszik.

Gyoma, 1934. évi márc. hó 5-én.

Fischer Nándor
kir. bir. végrehajtó,
mint bíróságí kiküldött.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: Ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 54.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A gyomai járás fásítása

Gyomán 207.959 és Endrődön 110.912 darab haszonnfat ültettek el 1933 őszétől 1934. március 28-ig a gyomai állami és községi csemetekertekből.

A gyomai állami csemetekertből ősztől március 28-ig 1 millió 21 ezer csemetét adtak ki.

Ha lassan is ment, ha sok áldozatába is került az államnak az Alföld fásítására végzett eddigi beruházása, már kezdi jótékony hatását éreztetni és már kezd kibontakozni az a hatalmas megindulás, mely 20—30 év múlva jelentős gazdasági tényezője lesz az alföldi közületeknek és a most fásító gazdáknak. Pedig az összlakosságnak még csak egy töredéke végez fásítást. Ősztől mostanig az állami és a községi csemetekertből csak 359-en vittek csemetéket. Pedig ha Gyoma 39.104 katasztrális hold határát

vesszük, mely 1050 tanya-számból áll, láthatjuk, milyen sokan vannak még, akik nem fásítanak. Megjárnák majd, akik nem sietnek kihasználni a mostani helyzetet, amikor részben ingyen, részben potom áron lehet a csemetéket beszerezni, mert egyszer beszünteti az állam a csemetetermelést, majd azután sokba kerül a fásítás. Akik még nem vették komolyan a fásítást, határozzák el magukat, adják be az igényléseiket, hogy ősszel és tavasszal töltesse nek rajta. Most még olcsón juthatnak a csemetékhez.

Az állami csemetekert forgalma ősztől mostanig.

A község által átengedett 45 k. hold területű csemetekertben Galambos József kir. erdőmérnök irányítása mellett Tandí Imre vezetésével serény munkát folytatnak. A szikes, rossz földet meg-

munkálással és trágyázással megjavították és gazdaságosan ki is használják. Ősztől március 28-ig 1,021.310 darab csemetét adtak ki, mely mennyiségnek nagyobb részét kocsival vitték el.

A körülöttünk lévő községekbe és más megyékbe a következő mennyiségeket adták ki a csemetekertből.

Gyoma	189,754 darabot	Szarvas	51,209 „
Endrőd	110,912 „	Füzesgyarmat	26,000 „
Déaványa	110,440 „	Fáspuszta	15,000 „
Körösladány	95,645 „	Ócsöd	10,000 „
Szentandrás	70,500 „	Köröstarcsa	600 „
Csabacsúd	67,000 „	Más megyékbe	274,250 „

A Gyomára kiadott csemeték fánemenként:

akác	85.095 darab	zöld juhar	1.800 „
magas kőris	22.850 „	fürtös juhar	2.000 „
kocsányos tölgy	10.300 „	maklura	29.500 „
kanadai nyárfa	24.409 „	gledicsia	13.800 „

A gyomai ültetéshez hozzá kell még vennünk a községi csemetekertből 301 egyénnek kiadott 18.205 akácot.

Az ültetett fák fele akác, Alföldünk legelterjedtebb fája. Eddig olyan kevés akácunk termelt, hogy

évente több vagon akácot hoztak fakeskedőink, mert az itt termelt mennyiség még kerítésoszlopnak sem volt elég. Azt is joggal remélhetjük még ettől a tervszerű fásítástól, ahogyan megnőnek ezek a fák, abban az arány-

ban fokozódik az itthon termelt haszonnfat használata, amivel évente itthon tarthatjuk azt a tekin-

teljes összeget, mit szerszámfáért és kerítés oszlopokért adunk ki a községből.

Kisbirtokosok csak 74,468 fát ültettek.

A környékbeli községekhez képest Gyoma jóval több fát ültetett, csak hogy ezt a többletet nem írhatjuk a kisbirtokosok javára. Az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat 40.000 drb., a MÁV 32.000 drb., a Debreczeni család 25.975 drb., az Előjáróság 13.430 drb., a Ref. Egyház 13.000 drb., gróf Bethlen Ödönne 8.000 drb., az Államépítészeti hivatal 1086 drb., tehát összesen 133.491 darabot, míg a kisbirtokosok csak 74.468 darabot ültettek.

Különösen az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat fásítását kell kiemelnünk. Más társulatok, intézmények és közületek is példát

vehetnének az Ivánfenéki Társulattól.

Békésvármegye is dicsérendő fásítási tevékenységet fejt ki, nemcsak haszonnfat, hanem gyümölcsfák ültetésével is.

Ami eddig történt, az a tervszerű fásításnak csak a kezdete. A folytatásba bele kell kapcsolódni minden ház- és földtulajdonosnak. A községek azonnal készítsék el fásítási szabályzataikat és terveiket és mielőbb végezzék el a bel- és külterületi fásításokat. A külterületi közutakon, dűlőutakon termelt fákból a birtoktulajdonosok is részesüljenek, melynek ellenértékétől ők gondozzák a fákat.

Szükség van-e továbbra is az állami csemetekertekre?

A várható fásítási tevékenység fokozódása a gyomai állami csemetekert mostani méreteit valószínűleg túlhaladja majd. Azonban azon az egypár hold területen nem fog mulni, melyre szükség lesz, hogy a várható többlet igényléseknek megfelelő csemetét termelhesen az Erdőhivatal. Anynyival is szívesebben vesszük a csemetekert nagyobbitását, mert ez további munkaalkalmat jelent munkásaink részére.

Ugy értesültünk, az Erdőhivatal Igazgatósága tárgyalni fog Gyoma községgel a csemetekert

nagyobbitásáról. Minden reményünk megvan, hogy a bővítéshez szükséges területet a község megadja és ezzel is lehetővé teszi, hogy a gyomai járás további fásítását még inkább megkönnyíti, hogy a szükséges csemetéket mindenki helyben tudja beszerezni.

Az állami csemetekertekre nagy hivatás vár, tehát azokra még továbbra is szükség van. A gyomai állami csemetekertet pedig bővíteni kell, mert ezen a környéken még sok csemetére lesz szükség.

W.

Nagypénteken éjjel betörték a Hangya főüzletébe.

Nagymennyiségű árút és 180 pengőt loptak el.

Nagypénteken éjjel, szombaton reggeire betörök kulccsal kinyitották a Hangya rollóját, bementek az üzletbe és a kézipénztárból elvitték 155 pengő készpénzt, az egyik elárusító lány retiküljét 25 pengővel, még eddig ismeretlen mennyiségű bélyeget, trafikot, vászonneműt.

A betörőknek volt idejük válogatni is és így csak a finomabb

cigarettákat vitték el, a rosszabb minőségűt otthagyták.

Hogy mit vittek el, még nem tudták pontosan megállapítani; ezt csak a most folyó leltározás befejezése után tudják meg.

A csendőrség széles körben nyomoz. A nyomozás munkáját megnehezíti, hogy a betörök után semmiféle nyom nem maradt.

Gazdasors.

Írta: Csermák Kálmán urad. tisztartó.
(III. közlemény.)

Most néhány szót a trágya kezeléséről. Okszerű trágya kezelést a kisember nem ismert. A szalmát és trágyát nem sokra becsüli, azt ellüzi, pedig állítom, hogy ennél drágább tüzelőszer a világon nincs, még az angolországi 8000 kalóriás szén is sokkal olcsóbb, mint a tőzeg és szalma tüzelő. Ezek, miután szerves anyagokból állanak, az elégségnél teljesen megsemmisülnek. Ha tehát azt okszerűen kezelni nem tudja, legalább becsülje meg és rakja össze rendesen, hogy az erjedhessen és hányjon földet a telejére, hogy a gáz alakú tápanyagok el ne illan hassanak. E helyett mit lát az ember? Rendszerint kihordják a földjeik végére s vele együtt jön ki a háznál egész évben összetört konyhadény, üveg és vasdarabok és rossz pléhfazekak. Sajnos ez nem korhad el, hanem a szántóföldön veszélyezteli a gazda családtagjai és állatai épségét. A trágya a kihordott helyen aztán szépen kiszárad és ott kialakul egy hatalmas gyommag lenyészítő telep, ami a trágyával együtt ismét a szántóföldekre kerül, ahol már a fentebb említett okok miatt a kellelténél is sokkal több van.

Olyan trágya kupacot azonban még nem láttam, amelyről a gyomnövényeket ellávolították volna. A mezei utakon alig lehet sokszor kocsival is áthaladni, olyan nagy és sok a gyomnövény, ezt azonban levágni senkinek eszébe nem jut, sőt egyenesen véteknek tartaná. Pedig ezeknek a magja is az ő földjére kerül, elviszi oda a víz, az állatok sár alkalmával a lábaikon. Ki gondolna azonban közülük ennek káros voltára? Sok kártevőnek az álcái ezen tenyésznek, mert aratás után már csak ill van nekik eledel és búvóhely. A tanyájuk környékén elterülő kis legelőjük is siralmas képet mutat. Ott is legelőbnyire gyomnövényeket lehet látni, — amit az állatok nem esznek meg — és nem hasznos füvet. Gyomlálás által ezek mind eltávolítandók volnának, amit a gyerekek és családtagok könnyen és játszva elvégezhetnének. Ilyen legelőn az állatai minden esetre jobban élhetnének, sulyban és testben

gyarapodva értékesebbé válnának.

Hogy arra a kevés kis legelőre pedig mennyire szükség van, egy velem megtörtént esettel világítom meg. Egy kisgazdához mentem egy tehenet venni, akinek 2 darab tehene volt és az egyiket el akarta adni. A tehenre megalkudtam és megvettem 15 l. tej garanciával. Megkérdeztem azonban, ha ilyen jó fejős a tehen, miért adja el? Azt válaszolta, hogy már nincs legelője, így el kell adnia. Széjjel nézek a legelőn s látom, hogy az egész tanya körüli legelő ebkaporral van benőve. Az eset augusztus hóban történt, amikor a tarlókon már nem volt a nagy szárazság miatt egy szál fű sem. Mondom aztán neki, hogy a tehen az ebkaprot nem szereti ám! Hány családja van? Mondja, hogy 6 gyermeke van. Nahát akkor 6 szál ebkapornak sem volna szabad itt lenni ezen a legelőn — mondom én. Ha már rég kigyomlállak volna, esetleg 4 tehen is megélhetne ezen a területen. Hát igaza van az úrnak! — mondja ő. Maga nekem most igazat ad, de ha 100 évig erre járnék, azt hiszem, akkor is csak ezt látnám? Még nem tell el csak 5 év, de a helyzet nem változott.

Nagyon örülnék, ha mennél többben megfontolás tárgyává tennék és köveinék ezen jóakaratu elgondolásom és tanácsom, hiszem hogy akkor nem lenne ennyi panaszgató gazda ezen a környéken, ameddig ezen tartalmas kis helyi lapnak szárnyain ezen sorok elszáguldanak.

Telek, 1934. március 15-én.

(Vége.)

Költségmentesen helyben szerezzé be

**OSZTÁLY-
SORSJEGYÉT
a BÁCSY ÉS TÁRSAI
BANKHÁZÁNÁL**

Egész P 24.—, fél P 12.—,
negyed P 6.—, nyolcad P 3.—

**Húzás már április 14-én
Elérhető legnagyobb nyeremény
500.000 pengő**

Az új magyar-német kereskedelmi megállapodás a mezőgazdaság érdekeit szolgálja.

A néhány hét óta Budapesten folyó magyar-német gazdasági tárgyalások a német-magyar kereskedelmi szerződés pótegyezmény aláírására vezettek.

Ez az egyezmény, amely május 1-én lép életbe a magyar gazdasági életre nézve komoly nyereséget jelent. Agrárkivitelünk olyan akadályait sikerült ebben az új megállapodásban elhárítani, amelyeknek lerombolásáért a magyar gazdaságpolitika évek hosszú során át hiába küzdött. A három évvel ezelőtti megállapított vámtételek most léptek életbe. Ezek a vámtételek és az, hogy bizonyos ipari behozatali tilalmakat enyhítettünk, lehetővé teszik oly németipar-cikkek behozatalát, amelyeket Németországból szereztünk be és amelyeknek Magyarország természetes piaca volt. Ennek ellenértéke, amelyre magyar részről elsősorban irányult a törekvés, agrárkivitelünk felélén-

kítése Németország felé.

A mezőgazdasági kivitelünket illetőleg a szerződésjelenlőségét a következő számadatok világítják meg: buza évi 500.000 mázsa, tengeri évi 500.000 mázsa, árpa 250.000 mázsa. Zsirkivitelünk: rendes magyar zsir 30.000 mázsa, ezenkívül speciálisan készített, úgynevezett pure large zsir, szállítunk továbbá 6000 darab vágómárhát, 15.000 mázsa szalonnát, tekintélyes mennyiségű vaját, sajtot, babot, lencsét, bort (lokai, somlyói badacsonyi, neszmélyi), paprika konszervet, lőtt vadat, köleset, vörös herét, csillagfürtöt, vágott libát, tojást. 40.000 holdon fogunk lenmagot termelni a német fogyasztás céljaira. Általában a megállapodás módját ad olyan termelési ágak művelésére, amelyek lehetővé lesznek a buza-terület csökkenésével olyan cikkek termelésére való áttérést, amelyeknek biztos elhelyezési piaca Németország.

A tűzbiztonság fokozása érdekében rendeletet adott ki az alispán

Minél nehezebbek a gazdasági viszonyok, annál nagyobb érdeket képez az, hogy a vagyoni értékek a tűzveszély pusztításától megóvassanak. Dr. Márky Barna alispán a tűzveszélyesebb időszak bekövetkeztével, mint minden évben, az idén is e tárgyban rendeletet adott ki a polgármesterekhez és a községi előljáróságokhoz. A rendeletnek az a célja, hogy a tűzveszély keletkezése a vármegye területén megakadályoztassék s a tűzkár összege tovább csökkentessék.

A rendelet szerint a megelőző tűzrendészet hatályos végrehajtása érdekében kötelesek a polgármesterek és a községi előljáróságok az általános tűzrendőri szemléket megtartani s ezzel kapcsolatosan meggyőződni, hogy a tűzrendészeti szempontból fontos és szükséges óvó rendszabályok be vannak-e tartva s a lakosság saját jól fel-fogott érdekében maga is megtesz mindent a tűzveszély keletkezésének megelőzésére, eleget tesz-e kapitányviz tartási kötelezettségének, vagyis hogy a házak udvarán lévő kut mellett hordóban tartanak-e vizet.

A tűzrendészeti bizottságnak kötelességük nagy súlyt fektetni arra, hogy a tűzveszélyes üzemek, telepek, gyárak, faterlek, műhelyek stb. tulajdonosai a tűzbiztonsági intézkedéseket szüntelen pontosan betartják s az előírt tűzvédelmi szereket és eszközöket jókarban tartják-e s végül, hogy a szükséges vízikészletről gondoskodnak-e. A tűzrendészeti bizottság ugyancsak köteles megvizsgálni azt is, hogy a nyilvános előadásokra, táncmulatság, színelőadások stb.-re használni szokott helyisé-

gekben az élet és tűzbiztonsági érdeket szolgálni hivatott tűzrendészeti kikötések be vannak-e tartva.

Nagy érdeket képez, hogy a keletkezett tüzesetről a tűzoltóság mielőbb tudomást szerezzen, ennek érdekében szükséges a tűzjelzés kiépítése.

A gyors tűzjelzés és riasztás fokozatos keresztülvitele érdekében elrendelte az alispán a kerékpáros tűzjelző körzeteknek a lehetőséghez képest való szaporítását. Ugyancsak intézkedik a rendelet arra vonatkozólag is, hogy a cséplőgéptulajdonosokat már most fel kell hívni arra, hogy a szikrafogó szerkezet és a hamuláda jókarba helyezéséről gondoskodjanak s figyelmeztessék a cséplőgéptulajdonosokat, hogy a követelményeknek minden tekintetben megfelelő cséplőgéppel és traktorral lehet csak csépelni.

Részletes intézkedést tartalmaz a rendelet a tűzoltói létszámra vonatkozólag. A rendelet szerint ugyanis olyan létszámú tűzoltóságról kell gondoskodni, amely a város, község nagyságának lélekszámának, továbbá a tűzbiztonság érdekeinek intézményes biztosítására alkalmas.

A rendelet erre vonatkozó részének végrehajtása után a vármegye területén mindenütt olyan létszámú tűzoltóság lesz, amely közveszély, árvíz, tömegbaleset, tűzveszély esetén a követelményeket teljes mértékben ki fogja tudni elégíteni.

A vármegye minden városában és községében, a malmok, faterlek, tűzveszélyes üzemek és uradalmakban is lesz tűzoltóság, amely a helyi érdeke-

Kerékpárok Japán árban L A C H és K U N-nál

ket fogja tudni kielégíteni. A tartalék tűzoltóság célját a köteles tűzoltóság fogja szolgálni.

Végül megemlékezünk még arról, hogy a rendelet egyik intézkedése a tűzvédelmi szerek és eszközök műszaki kipróbálásának kötelezettségét is

magában foglalja. Ha a lakosság megteszi a maga kötelességét és igyekezni fog a tűzrendészeti kormányrendeletek és szabályrendeletekben foglaltaknak megfelelni, akkor remélni lehet, hogy a rendeletnek meg lesz az értékes és tüdős eredménye.

Műkedvelői előadás.

A gyomai „Egyetértés Olvasó Egyesület” vizsgálmi bizottsága husvét ünnep elsőnapján este Marica grófnő 3 felvonásos operettnek főpróbáját és második napján pedig táncmulatsággal egybekötött rendes előadását rendezte, mely előadás ugy anyagilag, mint erkölcsileg is — elismerésre és dicséretre méltóan — igen jól sikerült.

Ugy a főpróbán, mint a rendes előadáson megjelent és az Egyetértés Olvasó Egyesület megjelenésükkel megtisztelt intelligens közönséget is teljesen meglepte az előadás sikere és csodáikozásuknak adtak kifejezést, hogy ezen nehéz operettet és illetve szerepjüket a csupán egyszerű és többnyire munkás személyekből, mindannyian olyan ügyesen, olyan átérzéssel és olyan precízen játszották meg. Meghajtjuk minden egyes műkedvelő tag előtt az elismerés zászlaját és érdemük szerint meg is dicsérjük őket és jövőre is hasonló sikereket kívánunk nekik.

A darab szereplői közül mégis ki kell emelnünk Marica grófnő: Bódi Bözsikét, Török Béla tisztartó: Kéri Lajost és Popolesku Dragomir herceg Nagy Lajos, kik nehéz szerepjüket, mint régebbi műkedvelők teljes szakszerűséggel játszották meg; továbbá báró Zsupán Kálmán: Debreceni Lajost, G. Klunec Cecília hercegnő, ugyis mint Lidi cigány leány: Tokai Eszter, mindkét szerepében, valamint End-

ródy Wittenburg L. grófnő: Kéri Pirkét, akik szintén hosszú és nehéz szerepjüket, — mint ujonc műkedvelők tökéletesen játszották meg. Igen jók voltak még kisebb szerepjükben; Libenburg István báró: Bakonyi János, Dombosi Ilka: Kovács Ilonka, Kudelka főkomornyik: Petneházi Sándor, Mihály öreg huszár: Nemes István és Lajcsi cigány Barta József. Végül pedig meg kell emlékeznünk a felusi gyermekek szereplőiről is, u. m. Sárka, Juliska, Mariska, Veronka, Teruska és Erzsikéről, kiknek nevét nem tudják és ezért dicséretünket szüldik adják át nekik.

A darabot nagy körültekintéssel Nagy Lajos rendezte, aki mint régi műkedvelő közönségünk előtt előnyösen ismeretes, ugy szintén Igrócz Ede is, ki a nehéz zene és ének számokat teljes hozzá értéssel fáradságot nem ismerve tanította be, mindketten külön dicséretet érdemelnek. A sugó nehéz szerepét Bagi Sándor töltötte be.

Csak előre Egyetértés Olvasó Egyesület műkedvelő gárdája és többször szerezenek hálás közönségünknek hasonló estétet.

Itt említjük meg, hogy a darabot közkívánatra mai vasárnap este újból előadják és dobszó utján és falragaszokon hozzák a közönség tudomására, mely előadást mi is közönségünk figyelmébe ajánljuk. b. G.

Egy éjjelen át!

Ön is kiírhatja patkányait rendeljen „KAJA” egérpatkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.
5 doboz P. 7.50
10 doboz P. 14.—

WONISCH
Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Budapest, VIII. Köfáragó-utca 10/2 sz.

Irtásokat vidéken is jótállással vállalunk?

stituto Nazionale Delle Assicurazione, Roma. Olasz Állami Biztosító Intézet magyarországi leányvállalata az

ASTRA Biztosító R.-T.
Békésmegyei Főügynöksége

BÉKÉSCSABA
Szent István-tér 9. (Katholikus bérpalota)

ELFOGAD
tűz, malom, betörés, baleset, szavatosság, autó és élet biztosításokat.

KERES
magas jutalék mellett minden községben és városban körzet és helyi képviselőket.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér

„Gyomai Ujság”

előfizetői vagy példányonkénti vásárlói ezen 10 FILLÉRES szelvényt készpénz gyanánt fizetésül felhasználhatják azon esetben, ha e lap apróhirdetési rovatában hirdetnek. Egy apróhirdetés 20 fillér. Hirdetést felvesz a kiadóhivatal és az összes elárusítók, valamint a kihordók.

10
FILLÉR

HIREK

KOVÁCS JÁNOS JEGYZŐ

Ismét kidőll az élők sorából egy komoly munkás, régi közigazgatási tisztviselő: Kovács János adóügyi jegyző. Évlizedeken keresztül a 90-es évektől kezdve volt a községi adóügyi osztály köztisztviselője és becsülésben álló főnöke. Halálát 5 gyermeke és unokái gyászolják. Szombaton éjjel agyvérzést kapott. Temetése húsvét hétfőjén ment végbe nagy részvét mellett.

Mezőgazdasági bizottsági tagválasztás lesz Gyomán a község háza kis tanácstermében április 8-án vasárnap reggel 9 órától egyfolytában délután 4 óráig. Választás 5 csoportban lesz. Minden csoport 4 rendes és 4 pótlagot választ. Szavazati joggal bírnak azok, akik a külön összeállított mezőgazdasági bizottsági tagválasztói névjegyzékébe fel vannak véve.

Diphthéria elleni oltás lesz április 15-én d. u. 2 órakor a község háza kis tanácstermében.

Elsősorban frontharcosokat és rokkantakat alkalmaznak a megyei közmunkáknál. A vármegye főispánjának átirata értelmében az államépítészeti hivatal által indítandó vármegyei utépítési munkáknál elsősorban frontharcosokat és hadirokkantakat kell alkalmazni.

Megjelent a Szabadság, vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre pompás helilapjának új száma. Vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre folytatja Eckhardt Tibor lámadására írt válaszát, Borbély Andor Románia gazdasági összeomlásáról, Németh Imre pedig a dunántúli veszedelemeiről ír színes riportot. Kodolányi János folytatja a magyar Rádió műsorának visszasságairól írt leveleit, Julier Ferenc ny. vezérkari ezredes pedig Csehország stratégiai helyzetéről ír feltűnést keltő cikket, Kállay Miklós földművelésügyi miniszter nyilatkozik a magyar lengyel gazdasági kapcsolatokról. Féja Géza irodalmi cikkei, Áfra Nagy János dr. Föld népe rovata, Sásdi Sándor novellája, számos érdekes cikk, riport és Tamási Áron folytatásos regénye teszik teljessé a lapot, amely 12 nagy oldalon jelenik meg és 10 fillérért minden újságárusnál és dohánytőzsdében kapható.

Gyógyszertárban kapható

Az Ipartestület vezetősége értesíti tagjait, hogy hivatalos óráit hétfőn és csütörtökön este 7 órától 9 óráig tartja.

Anyakönyvi hírek

Született:

Ehrmann Zoltán, Zeisler István, vitéz Lévardi Ignáz, Timár Róza, Heinfarh Ferenc, Biró Ilonka, Biró Margit, Biró László István.

Házasságot kötöttek:

Szóllósi Sándor—Ohvála Juliánával, Pillz József—Wagner Zsuzsánna, Weisberger Miklós—Trafikánt Matilddal, B. Kovács János—Krucsió Sárával.

Meghaltak:

Baráth Piroska 2 heles, Baráth Róza 2 heles, Kis Gergelyné Á Kovács Róza 50 év., Gábor Tibor 4 éves, Kovács János jegyző 66 éves, Herter Erzsébet 11 hó, Pufnoki Lajos 67 éves, Kéri Gábor 58 éves.

ÉGŐ KALÁSZOK

Molnár Gyula új 3 felvonásos vidám játéka április 14-én és 15-én a **HOLLER** BENT!

FILLÉRES HELYÁRAK!
Csupa derű és kacagás!

Figyelem: Figyelem:

Kölcsön könyvtár.

Tisztelettel értesítem az Olvasó közönséget, hogy a mai napon özv. Vass Andrásné Horthy Miklós uti trafikjában kölcsön könyvtárat nyitottam.

Tisztelettel
Neumann Dezső.

Hirdessen

a Gyomai Ujságban

A gyomai strand-fürdő e l a d ó, vagy h a s z o n b é r b e kiadó.

Molnár Gyula új 3 felvonásos vidám játékát 1934 április hó 14-15-én, szombaton és vasárnap este mutatja be Gyomán a Hollerszálló színháztermében Égő kalászkok címen filléres helyárrakkal. Az érdekes meséjű, helyzetkomikumban bővelkedő szindarab a próbák után itélve, még annak idején bemutatott nagysikerű Bohémhercegnőt is felülmúlja. Számozott helyek elővételben kaphatók.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság április 4-én elnöki és igazgatótanácsi ülést tartott melyen dr. Nagy Ferenc elnök, ny. miniszter és lovag Sternád István ügyvezető elnök, kormányfőtanácsos beszámoltak a Társaság eddigi működéséről. Elhatározták egy havi lap megindítását, mert a Társaság 60.000 tagjával az állandó kapcsolatot egy olcsó és jól szerkesztett lappal kívánják fenntartani.

Sajnálatra méltó emberek, kik rheumától szenvednek. Könnyen segíthetünk azonban rajtuk néhány Aspirin-tablettával. A tablettán látható Bayer-kereszt szavato! a valódiságért és jószágért.

A világ hangja. A világ hangját, a rádió muzsikáját csak úgy tudjuk élvezni, ha jó rádióműsorunk van. A legjobb illusztrált budapesti és külföldi rádióműsorokat a Délibáb közli, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelenik meg minden pénteken. Érdekesebbnél — érdekesebb színházi és filmcikkekkel folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot és közel 100 képet közöl a Délibáb. Egy szám ára 20 fillér.

832.211 ujságpéldány. Tíz héten át királyi közjegyző hitelen állapította meg Tolnai Világlapja példányszámát és a közjegyzői tanusítványok szerint, tíz hét alatt 832.211 példányban jelent meg a legnépszerűbb magyar képeslap. Tekintettel arra, hogy Tolnai Világlapja legtöbb példányát a család négy-öt tagja olvassa, könnyen kiszámítható, hogy a lap minden héten mintegy félmillió ember kezén fordul meg.

FÜRDŐKÁDAK
és KÁLYHÁK
MOSDÓK, FÜRDŐSZOBA-
BERENDEZÉSEK, CSÖVEK,
FÉMÁRUGYÁRTÁS,
SZIVATTYÚK, LEMEZEK
HUBERT ÉS TSA b. t.
BUDAPEST
IV., Liszt Ferenc-tér 4. sz.

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA!

SPORT

Gyomai S. C. — Dévaványai S. C.
4-0

Husvét vasárnapján Dévaványára látogatott el a GySC és Dévaványán eddig nem látott szép játékkal győzte le a DSC jóképességű együttesét. A GySC játéknál már meglátszott az új tréner munkája. Az eddigi tervszerűtlenül keresztül vitt támadások már megszűntek s az egyes csapatrészek ötletes és egymást megértő játéka meghozta a várt eredményt.

Sporthírek.

Lapunk jövő heti számában tipp-versenyt kezdünk.

A Gyomai T K husvét első napján ünnepi csemegével akart kedveskedni sportközönségének, de a meghívott Csabai Á K állítólagos vonatlekedés miatt nem jött meg s ezzel érzékeny anyagi és erkölcsi kárt okozott a GyTK-nak. Értésülésünk szerint a GyTK vezetősége emiatt panasszal fordult a DLASz-hoz.

A GySC április 8-án a Mezőberényi Törekvés SC ellen játszik bajnoki mérkőzést Mezőberényben. Reméljük, hogy az idegen pálya és a közismerten temperamentumos berényi közönség ellenére is megismétli a GySC őszi bravurját; 2-0-ás eredményt tippelünk.

Új tréner a GySC-ben. A GySC nagy anyagi áldozattal le szerződtette Bankó József külföldet járt hivatásos tréner.

A GyTK április 8-án a Mezőberényi Textilgyári SC jóképességű csapatát látja vendégül. A fejlődő GyTK-ban erős ellenfélre talál a Textil s teljes tudását kell latbavetnie, hogy minimális gólarányú győzelmet arathasson.

A GySC tánckedvelő fiatalsga Husvét hétfőjén jól sikerült „Pirostojás-estet” rendezett.

Dr. Vincze Endre, a GySC népszerű alelnöke a KTE elleni győzelem után 11 új hupikék sportnadrágot ajándékozott a GySC dicsőségben gazdag, de nadrágban szegény csapatának. A nadrághoz tartozó „ruhát” ezuttal a Kondorosi TE kapta. K.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árral
ban beszerezhető

Bary Pál

üvegesnél Endrődön

(az Ipartestület mellett).

Közönséges ablaküvegből, valamint mált mintás ornament minden színben és sima üvegekben állandóan nagy raktár.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves párfogatást kérünk:

Kun és Társai

épület- és bútorasztalosok.

Megszabadul gondjaitól a jelenlegi súlyos viszonyok között, ha szükségleteit az

„Áruforgalom”

kötelékébe tartozó, nagy választékkal rendelkező cégeknél szerzi be

kényelmes részletfizetésre.

Felvétel a központi irodában, Gyoma Kossuth Lajos utca 15 sz. és a kötelékébe tartozó cégeknél.

Vásárlási könyv beszerzése díjmentes.

Kiadó

1934 szeptember 29-161

Pusztapón (Szolnok m.)

kb. 388 m. hold

Tőkeerőst látékoztal

Bátyk Gyula

Budapesti, József-utca 3.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Borsaim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

Kerekes Károlynál a bor literje 32 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendezését legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

Hegedűs József Horthy Miklós út 63 sz. háza, mely üzlethelyiségnek is alkalmas, elköltözés miatt eladó. (1-2)

Hirdetéseket mérsékelt áron vesz fel lapunk kiadóhivatala

A gyomai kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság.
5823/933. sz.

Árverési-hirdetmény kivonat.

Endrőd-Gyomai Takarékpénztár rt. végrehajthatóknak Ágoston József végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi. hatóság a végrehajtási árverést 70 P. tőkekövetelés és jár. behajtása végett a gyomai kir. bírósa területén levő Endrőd községben fekvő s az endrődi 5444 sz. betétben A + I sorsz. 6480/2 hrsz. a 200 öi területű Ágoston József nevében álló Décspáskum dűlőben lévő lakháza 1890 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1934. évi április hó 26-án d.e. 9 órakor Endrőd község-házánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlant Endrőd Gyomai Takarékpénztár rt. végrehajtható érdekében és Kerekes Károly, valamint Östreich Lipót és fia Nándor csatlakozottaknak kimondott végrehajthatók érdekében a kikiáltási ár felénél, Gyöngyösi Forgalmi Bank rt. csatlakozottaknak kimondott végrehajtható érdekében 1127 P.-nél, Weisz Mór és társa rt. csatlakozottaknak kimondott végrehajtható érdekében 1794 P.-nél, Wolf Andor csatlakozottaknak kimondott végrehajtható érdekében 3580 P.-nél, Kecskeméti Szeszfinomító rt. csatlakozottaknak kimondott végrehajtható érdekében 3793 P.-nél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltásnál letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltásnál átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1933 évi december 30 napján.
Dr. Molnár sk. kir. bíró.

A kiadmány hitelül:
vitéz Szabó
kiadó.

A „PROVINCIA”

mező- és közgazdasági termelő, értékesítő és fogyasztási szövetséget (Bpest VI., Teréz körút 47.)
Telefon: 17-2-46.

Minden eladásra kerülő mezőgazdasági terményeket, jószágokat, úgy a bel- mint a külföldi piacon a legmagasabb napiáron értékesít.

Beszerez mindent, ami ruházkodás-, lakás- és munkálkodáshoz szükséges. Kamatmentes előleget mezőgazdasági terményekre és jószágokra folyósít.

Közzétképviselek kerestetnek. Nyugdíjas közisztviselők előnyben. Cséplési, ipari szövet elnyős feltételek mellett szállít.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
iff. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős ügyvezető: Brücher Mihály.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 130 P, Fél évre 260 P, Egész évre 520 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: Ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Temető és kegyelet.

Aki már külföldön járt és a temetőkben is széjjelnézett, valamint hazánk különböző vidékein is megfigyelte a temetőket, arra a szomorú tapasztalatra jut, hogy a magyarországi temetők meg se közelítik a külföldi temetőkben uralkodó rendet és az ott kifejezésre jutott kegyeletet.

Házai viszonyok között is rendezetlenségben az Alföldet illeti meg a vezető szerep. Talán sehol a világon kulturáltan oly elhagyatott és rendezetlen temetők nincsenek, mint az Alföldön. Egy pár városi temetőt leszámítva, a többi mind egyforma. Egy árokkal körülvett terület, amelynek egyik sarkában a sírok még sorban vannak, de mire középre ér, a legnagyobb rendszertelenség uralkodik. (Lásd a gyomai Kiserélti temetőt!) A sírokhoz út nem vezet. A sírokhoz koporsót vagy sírkövet csak a régi sírhantokon átgázolva lehet oda vinni. Hogy esős időben milyen az állapot, arról a valóságban mindenki meggyőződhet, mert azt leírni nem lehet. Azonkívül a temető az eldobott tárgyak, állati hullák gyűjtő helye, csavargó tehenek legelője és főleg baromfi nevelőhely, vagyis minden, csak nem a kegyeletnek a helye.

Ilyen körülmények között lehet-e temető kulturáról, vagy megfelelő kegyeletről beszélni? — Bizony nem! — A sírokról ellopott virág, vagy a baromfiak által széjjelrugott sírhalom, hogy milyen fájdalmas, azt csak az tudja, akinek kegyeletesen érző szíve van.

Azonban azt el kell ismerni, hogy nálunk Gyomán az utóbbi évtizedekben a helyzet a sírok tisztítása és ápolása körül sokat javult. A múlt hibáját a szerkezetében rendszertelen temető, azonban teljesen rendbehozni nem lehet. Ha számításba vesszük, hogy az évek hosszú során a díszsírhelyek árából, temetőföldek bérjövödelméből már több tíz-

ezer pengő folyt be, de a temetőkbe alig áldoztak valamit: ezt még büntül sem róhatjuk fel elődeinknek, mert az nemcsak Gyomán volt így, hanem mindenütt, sőt még így van ma is. Magyar népünknek a temetővel szemben tanúsított ezen magatartását én abból következtetem, hogy őseink nomád életmódja volt az oka annak, hogy a temető iránt kevés érzéssel bírt. Vándorlásaik közben halottaikat, ha eltemették, az elkunytának a kopja fáját mellé tűzték: tovább mentek azzal a tudattal, hogy azt a sírt nem is látják soha többet. A sírok gondozása ismeretlen volt előttük és ez a tudat sokkal mélyebben vésődött a lelkekbe, mint azt az első pillanatban gondoljuk. De legtovább az Alföldön maradt meg, annak pedig oka csak az lehet, hogy sírjaikat kő hiányában fával jelölték, ami hamar elkorhadt s vele együtt a kegyelet is.

Az Alföldön a kegyeletérzés csak napjainkban kezd fejlődésnek indulni. Ha már a kegyeletérzés megvan, ezt növelni és ápolni mindenkinek kötelessége. Én, aki a temetőket már több év óta úgy hazai, mint külföldi vonatkozásban tanulmányozom, a múlt év őszén elhatároztam, hogy a rendelkezésemre álló eszközökkel, a viszonyokhoz alkalmazkodva, javaslatot teszek, hogy a gyomai református temetőkben valamilyen rendet teremtsünk. Különösen a már teljesen megtelt Öreg temetőben, az újból való temetkezésre megfelelő tervet adjak, illetve tervet állapítsunk meg, nehogy a jelenlegi rendszertelenség megisméllódjon. A másik két temetőben is, amennyire csak lehet, a helyzeten minden tekintetben javítsunk.

Készítettem a Öregtemető egész területére kiterjedő sírbeosztással egy térképet, amelynek alapján lehetséges

fokozatosan, a mai kornak megfelelő rendezett temetőt létesíteni. A temető egy kilenc oldalú szabálytalan 12 kat. hold nagyságú terület, ebből azonban egyelőre csak egy negyed rész jön rendezés alá. A rendezésnél figyelemmel voltam a kegyeleti, szépészeti, célszerűségi és a gyakorlati szempontokra, valamint az itteni hagyományos szokásokra is.

Tervemet és az ezzel kapcsolatos összes indítványomat Egyházunk elnöksége, illetve teljes presbiteriuma a legnagyobb megértéssel fogadta és azt két ízben fél napokon tárgyalta és magáévá tette.

Megalakult egy tíz tagú Temetőbizottság. Meg lett szövegezve a temetői szabályrendelet, amely később szintén közölve lesz. Valamint temetői kataszter és üzemi terv készült és az említett bizottság ezen az alapon lesz hivatva intézni a temetői ügyeket. Temetői ügyekben ezenül minden kérdés és panasz ezen bizottsághoz intézendő.

Az Öregtemetőben az új beosztásnak megfelelően már le-

het sírhelyeket váltani.

A jövőben, különösen az újabbkeletű síroknál elhelyezendő sírkő és keret a temetőbizottságnál, illetve a mindenkori temető-gondnoknál előre be jelentendő és a megadott méret és irány betartása mellett lehet azt csak elhelyezni. Előre megállapított terv és egyöntetű irányítás mellett lehet a mai rendszertelenséget megszüntetni. A temetőbizottság nevében ezúton kérem Egyházunk híveit a temetők rendezése és fenntartására vonatkozó szabályok betartására, mert azok a rend, tisztaság és a kegyelet érdekét szolgálják.

Nem az a fontos, hogy minden síron kő legyen, csak legyen rajta mennél több virág és ne éktelenítse a gyom.

A temetőbizottság egy több évre terjedő munkatervet állapított meg, amelynek a megvalósításához híveink megértő jóindulata szükséges, hogy elérhessük azt, hogy temetőink a környék egyik legrendezettebb temetői legyenek.

PAPP ZSIGMOND
ref. temető-gondnok.

Készülnek a tervek a Körös hajózására.

Itt járt a tervezés vezetője Freytag Ferenc műszaki tanácsos.

Az öntözési terveket is elkészítik.

Március 27-én Gyomán volt Freytag Ferenc műszaki tanácsos, a Vizrajzi Intézet körösvölgyi víz szabályozások tervezési csoportjának vezetője és Szitkey Béla miniszteri osztálytanácsos, vízepítési kerületi felügyelő, kik az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat vezetőivel megbeszéléseket folytattak a Körös hajózhatóvá tételére vonatkozólag, valamint az öntözések ügyében.

Freytag és Szitkey végig mentek a Körös mindkét oldalán, hogy helyszíni megfigyeléseiket, valamint az ármentesítő társulatoktól szerzett adatokat felhasználhassák a hajózási és öntözési tervek elkészítésénél.

Eddigi tapasztalataink alapján a kiépítés szempontjából a viszonyokat megfelelőnek találják. Véleményük szerint az öntö-

zés aránylag olcsón lesz megoldható.

Gazdáink még mindig hitetlenül veszik a Körös hajózhatóságát, de még ennél is tamásabbak az öntözést illetően.

Pedig de nagy szó lesz az, ha a búzánkért mázsként egy pengővel többet kapunk majd, mert azt Gyomán vagy Endrődön rakhatjuk hajóra. Vagy

amikor száraz nyári időben a Körösmenti birtokosok pótolhatják az esőt és jó Körös-vízzel öntözhetnek.

Beszélni kellene ezekről máris, mert akár helyeslik a „csakkritizálók“, akár nem, pár éven belül rendszeres forgalom lesz a Körösön és a felduzzasztott vízből öntözésre is lesz mindig elég.

az V-ik csoportban rendeztagnak: Csermák Kálmán, G. Nagy László, Uhrin György, viléz Székely Sándor, pótagnak: Uhrin Vendel, Pikó Béla, Haibach György, Vaszkó And-

rás (Csudaballa).

Az alakuló közgyűlésen elnököknek: G. Nagy Lászlót, al-elnököknek: Kruchió Istvánt, jegyzőnek: Kaló Ferencet választották meg.

Hozzászólás a községi inségmunkák végzéséhez.

Megkezdődtek a szokásos tavaszi inségmunkák. A besenyszegi Andrassy-utcai áttöltés az esőzések miatt félbemaradt s az egyidejűleg hozott képviselőtestületi határozat szerint a ligeti áttöltés következett volna, e helyett — érihetetlenül — a körgát mellett olyan munkát kezdtek meg, melynek gyakorlati értéke nincs arányban azzal a nagy költséggel, amibe az kerül.

Nagy kár, hogy az inségmunkákra nincsenek már előre olyan tervek készen, melyek a munkákat időjárás szerinti végrehajtásra csoportosítanák. A nagyobb munkáslétszámú foglalkoztatások csak földmunkálatoknál lehetségesek. Községi háztartásunkban sürgős és gyakorlati jelentőséggel első helyen földművelés állanak. A többi eddig végzett földmunkáknak vajmi csekély gyakorlati értékük van. Szerencsére most olyan kedvező az idő, hogy a télen felvágott földművelésünket is rendbehozhattuk volna.

A jövő évi inség munka keretében okvetlenül fel kell venni a földművelés rendbehozását is. A mostani sorrendi kivételben pedig joggal kívánhatjuk, hogy a ligeti áttöltést még most, tavasszal végezzék el, és pedig a község háza portája mellett, mert tudtommal az előjáróság e mellett döntött.

Hallottam már, hogy a Holler szálloda előtti járda folytatásaként kellene az áttöltési véggezni. Ez az elgondolás mint terv is tisztázatlan, de kiviteli nehézségek mellett túl sokba is kerülne.

A közúti közlekedés szempontjából a gát és híd melletti kiszélesítés lesz a megfelelőbb megoldás, de ezt nem sorozhatjuk az inségmunkákba. És e miatt a megoldás miatt nem lehet a képviselőtestületi határozattól eltérni, mert — amint az indítványozó képviselőtestületi tag is kifejtette — a ligeti áttöltés körülből 350 pengőbe kerül és csak a ligetbe menők átjárását szolgálja.

Ha már a főutcák portalanítását nem tudja biztosítani a község, tegye lehetővé legalább azoknak, akik egészsé-

güket valamennyire meg akarják kímélni a hídön lévő kibíratatlan nyári portól, hogy a képviselőtestület által egyhangulag elhatározott ligeti áttöltésen mehessenek le a ligetbe és jöhessenek fel onnan.

Figyelő.

Fenti cikk kézhezvétele után felkerestük Uhrin István községi mérnököt, kitől megtudtuk, hogy a fattyasi új ház helyek és a körgát közötti levelezésre egy 20 méter széles és 400 méter hosszú árkot ásnak. Ez és a planírozó munka mintegy 12.000 köbméter föld mozgósítása lesz. A moslani munkabérek mellett 5—6000 pengőbe kerül ez a munka, mellyel 6—7 k. hold területet nyerünk fásításra. Tehát k. holdanként cca 900 pengő, ami elég sok. Ebből a munkából erre az évre 50 méter hosszúságot vettek fel, tehát az egésznek nyolcadát.

Uhrin mérnök kijelentette még, hogy ez a munka az 1954 évi inségmunkák közé fel van véve.

A ligeti áttöltéssel egyelőre várnak, mert esetleg a Holler előtti járda meghosszabbításában csinálják meg az áttöltést.

Megtudtuk még Uhrin mérnökötől, hogy a piac tér burkolására elkészült tervek és műveletek még a megyénél vannak;

a gróf Tisza István utcai ár-tézikút tovább fúrása munkában van;

a Varga iskola melletti ár-tézikútnál egy súlyosított víztároló medencét építenek.

Elfelejtettük megkérdezni a mérnök urat: mit szándékozik a község tenni a Kossuth Lajos utcai porhalálra itélt adófizelők érdekében, hogy az autók által felvert portól meg ne fulladjanak?

A Kossuth Lajos utcai lakosok mozgalmat indítottak, hogy a községi képviselőtestület nyári gyűléseit a Kossuth Lajos utcában — esetleg a Vafay-ház előtt — tartsa 11—12 óra között, ekkor vágatnak el ott a vonattól az autók, hátha akkor meggyőződnek, de tesznek is ellene, hogy a moslani poros állapot megszűnjék.

Az Endrődi Iparos Dalkör hangversenye.

Folyó hó 8-án az Ipari-terület nagyertermében nagyszabású hangversenyt rendezett. A nagytermet zsúfolásig megtöltötte a nagyszámú érdeklődő közönség, amelyen Gyomáról, Mezőtúrról, sőt Szolnokról is számosan jelentek meg. Ott volt Vigh Endre kerületi elnök, Bakos József a járás íb. főszolgabírája, Törzsök Béla mezőtúri Belvárosi Iparos Dalkör és Petrányi Elemér szolnoki Máv. Dalkör karnagya, Nyisztor Péter gyomai Iparos Dalkör elnöke, Györköss Károly csendőrszázados, a helybeliek közül Csernus Mihály apátplebános, az endrődi Iparos Dalkör díszelnöke, dr. Haller József ügyvéd, v. nemzetgyűlési képviselő, dr. Cseh József községi orvos, a helybeli kat. lelkészek, a polgári- és elemi iskola tan-területére csaknem teljes számban. A meglehetősen hosszán tartó előadást a közönség mindvégig nagy figyelemmel élvezte s minden egyes műsor-számot zugó lapssal honorált. Külön kiemelendő számai az estélynek Vigh Endre kerületi elnök, gordonka művészek előbb klasszikus, majd magyar

dál gordonka számai voltak, melyeket nagy művészettel adott elő. Nagy sikert aratott a Vöröskereszt Egylet Vegyeskara Csernus Mihály apátplebános-karnagy vezetésével. A Női Liga Leányosztály tagjai látványos magyar táncot mutataltak be, melyet a közönség szünni nem akaró lapssal megisméltetett és a függöny elé kívánta a tánc rendezőjét, Zelezin Olga polg. isk. tanárnőt. A Dalárda tagjai írfás kvintettet adtak elő. Petrányi Elemér szolnoki Máv. karnagy betanításával, melyet a közönség szintén megisméltetett. Nagy tetszéssel fogadták a Kaukázusi hercegnő c. vig jelenetet is. Az Iparos Dalkör számos dallal szórakoztatta a közönséget Palotay Ferenc karnagy vezetésével, melyek közül a legnagyobb tetszést aratta Csernus Mihály: Tovaszálló felhők c. dalegyvelege.

A sikert mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a hangverseny után a közönség Farkasinszki Imre zenekarának muzsikája mellett sokáig maradt együtt vidám jó kedvvel.

Megválasztották Gyomán a mezőgazdasági bizottságot.

Április 8-án, vasárnap tartották Gyoma községében a mezőgazdasági bizottsági tagok választását. Megválasztották:

az I-ső csoportban rendeztagnak: Szilágyi Sándor, Csete István, Kató Gábor, Imre Péter, póttagnak: Megyeri Lajos, Megyeri Sándor, Heinfatih András, Sáfri Sándor,

a II-ik csoportban rendeztagnak: Garai László, Nyiri Sándor, Csillag János, Lukács Mihály, póttagnak: Király Sándor,

Ladnai Lajos, Csapó Mihály, ifj. Kiss Antal,

a III-ik csoportban rendeztagnak: Lukács László, Veres Sándor, Aranyi László, Kató Ferenc, póttagnak: Pútnoki Mihály, Domokos Mihály, Zöld László, ifj. Wagner Ádám,

a IV-ik csoportban rendeztagnak: Kovács Gábor, Vincze Andor, Szabó Á. Lajos, Kruchió István, póttagnak: Piltz Márton, Joó László, Ágoston Gábor, Kéri Sándor,

Albrecht főherceg Telek-uradalomban és a dévaványai határban tuzokvadászaton volt.

A főherceg 3 tuzokkakast lőtt.

Országos híre van már a Telek-uradalmi párszáz tuzokból álló, talán az egész országban egyedüli ilyen erős családnak. Minden évben előkelő vadászok jönnek Telekre, hogy országunk legnagyobb repülővadjaiból kilőjenek egykét 12—15 kilós tuzokkakast.

Az előző években itt jártak már nevesebb politikusaink közül Gömbös Gyula miniszterelnök, Sztranyavszky Sándor és gróf Ráday Gedeon. Többször volt már itt Kittenberger Kálmán oroszánvadászunk is.

Április 6-án megint előkelő vendégei voltak Teleknek. Este 6 órakor autóval érkeztek meg Debrecenből Dévaványára, honnan kocsival mentek ki Telekre, ott vacsoráztak és ott aludtak is: Albrecht főherceg, Hadházy Zsigmond hajdumegyei főispán, Vásáry István debreceni polgármester, Péchy Kálmán ezredes és dr. Magoss György takarékpénztári igazgató.

A vadászat napján, 7-én esős, szeles idő volt, egyáltalán nem kedvező a vadászatra, mert ilyenkor a tuzok óvatosabb, vigyázóbb, Albrecht főhercegnek azonban mégis sikerült egy szép kakast lőni.

Estefelé megköszönték Csermák Kálmán tisztartónak a figyelmes ellátást és bementek Dévaványára aludni.

Nyolcadikán a ványai határban vadásztak, hol a főherceg két szép kakast lőtt.

... Külföldi vagyonos emberek kezdenek Magyarországra szokni, hogy vadászszenvedélyüknek itt is áldozzanak. Ezzel nemcsak tekintélyes pénzt hoznak be, hanem megismerik Magyarország vidékeit és barátainkká válnak.

Kár, hogy gróf Bethlen Ödönné, Telek-uradalom tulajdonosa nem használja ki a — talán az országban egyedülálló nagyságú — tuzokállományának ilyenféle hasznosítását.

TAVASZ ELSŐ NAPJÁN 24 FOK MELEGET MÉRTEK

Márciusi időjárásjelentés.

Amint az idei tél hirtelen minden átmenet nélkül jött, úgy a tavasz is március elejével minden átmenet nélkül köszöntött be. Meleg lett és a meleg változatlanul egész hónapra keresztül tartott.

Korai tél után, korai tavasz, szinte szokatlanul jó idő lett. Az első napokban jól esett, de később aggodalommal gondoltunk a változásra. Mert állandó jó időt nem remélt senki. És mégis egész hónapra keresztül állandóan szép derült, sőt egyes napokon nyári meleg volt, a fák már márciusban virágoztak. Benedek, aki zsákba szokta hozni a meleget az ideig valahogy elkésett, csapadék az átlagnál kevesebb volt.

Tehát a március száraznak

mondható, ami a régi gazdák szerint jó, mert a márciusi eső méreg s inkább kívánatos a száraz március és nedves április.

Gazda szemmel nézve arra a gondolatra jutunk, talán fordul a sors, mert már az időjárás is segítségére jön a mostoha sorsban levő gazdának. Egybevetve az egészet, március általában enyhe meleg igazán szép tavaszias idő jellemzi, fagy csak egyszer volt 6-án s többi napon átlag +5—20° meleget mutatott a hőmérő

Lagalacsonyabb hőmérs. regg. 6-án—3°
Lagalacsonyabb hmérs. délb. 6-án +8°
Legmagasabb hőmérs. regg. 14-én +14°
Legmagasabb hőmérs. délb. 21-én +24°
Csapadék 2 alkalommal 22 1/2 mm.

Kevesebb az átlagos márciusi csapadéknál. Tallér Ferenc.

H I R E K

Mennysországból
Mennysországba.

Irta: Kőrödi Ferenc.

Betöltöttem a hetvenet,
Készül is tán az üzenet —
Üzenet: hogy hazafelé...
Öreg szolgálom nyugodj belé.

Szent végzések tudom, Uram,
Megmásíthatatlan ugyan —
Mint a vén Simeon mégis
Csak még egyet kérek én is:

Láthatnám meg, hogy az ország
Egész ország, hogy — Menny-
[ország!]

Ugy az ember csak áthágna
Mennysországból Menny-
[országba.]

Bál után.

A szoba hintázik, simulóbb a párna és mintha terhesebb volna a levegő. A távolodó csillárfényes éjszaka egyre szebb lesz; csak a hajnal ne tolakodna olyan nagyon. Már beüzüstözi az ablakot és jaj! hétköznapra festi a dolgokat.

Megfordul és fejére huzza a paplant. Alatta még van egy darab éjszaka; valahonnan messziről sejtelmesen bűg a tangó. Valaki a derekát karolja, árad a vére, lázrózsák gyullnak az arcán és szédül, de oly jó ez a szédülés. Már alig érzi, hogy teste van, könnyű mindene és Valakivel száll, száll a nap felé...

A szomszéd ágyban felül egy jóságos asszony és ijedt arccal int az ajtó felé: Pszt!, csendesen, a kisleányom még alszik... Alszik és álmodik; mennyi mosoly van az arcán...

Az államépítészeti hivatal új főnöke lovag Ritter Sándor kir. műszaki tanácsos kedden délután Endrődön járt Goszleth Lajos kir. főmérnökkel, az államépítészeti hivatal helyettes főnökével, ott megnézték a kondoros — endröd — mezővárosi útépítést. Akkor éjjel Endrődön aludtak, másnap Gyomán át folytatták az útbeutazásukat. Lovag Ritter Rándor most vette át a gyulai kir. államépítészeti hivatal vezetését.

A Kőrösök hajózhatóvá tételére a földmivelésügyi minisztérium 400 ezer pengőt irányozott elő.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter megengedte, hogy Wiszt Alajos járási irodafőtiszt, gyulai járási tűzrendészeti felügyelő családi nevét Várkői-re változtassa.

Az evangélikus lelkészek kedden, szerdán és csütörtökön konferenciát tartottak Békéscsabán, melyen Raffay és Kapi püspökök is részt vettek.

Olyan hírek hallatszanak, egyengelik az utat, hogy a Független Kisgazdapárt beolvadjon az Egységes Pártba.

A Békésvármegyei Általános Tanító Egyesület április 9-én Békéscsabán tartotta a rendes évi közgyűlését. Az egyesületi és tanügyi aktualitások leírása után újra megválasztották elnöknek Kozsuch Istvánt, alelnöknek Benczur Lajost, jegyzőnek Liska Jánost, pénztárosnak Hursán Györgyöt, könyvtárosnak Such Jánost.

A francia kormány 86 ezer tisztviselőt bocsát el.

Az osztrák sertéskontingens felosztása. Az osztrák külkereskedelmi hatóságok az április havi sertésbehozatali kontingenst úgy osztották fel, hogy az Ausztriába április hó folyamán behozható sertésekből Magyarország 3100, Jugoszlávia 2800, Lengyelország 1350, Románia 2900, Dánia 1140, Litvánia és Hollandia pedig 700 drb. sertést exportálhat.

Csak elismerten megbízható cégnél szerezze be fürdőköd, kályha, mosdó, fürdőszobafelszerelést, csövet, szivattyút és lemezeket. Ilyen az ország-szerte a legelőnyösebben ismert Hubert és Társa b. t. budapesti cég (VI. Liszt Ferenc-tér 4.) hova bizalommal fordulhatnak olvasóink és nevezett cég készséggel szolgál részletes költségvetéssel.

Tenyészapaállat pótvizsgálat. Április 27-én reggel 9 órakor Endrődön a községi bikaakolnál, 2 órakor Kondoroslánynán, április 28-án reggel 9 órakor Gyomán a községi bikaakolnál, délután 2 órakor Csudaballán a ballai közös bikaakolnál pótvizsgálat lesz. Ballára a varjasiak és csejliek is elővezethetik köztenyésztésre szánt bika, kan és kos apaállataikat.

Megrögzött tyúktolvaj. Hornok József 21 éves gyomai lakos a napokban lőltette ki Gyulán 21 napos elzárás büntetését Gyulán tyúklopásért. Kedden ismét tetlen érték, amikor kacsát és tyúkot lopott. Hiába, így van az, ha valaki csak a tyúkhúst szereti — és nem a hentesnél vásárolt marhahúst. Ismét lekapcsolta a rendőrség.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Oláh Margit, Bariák Illés, Jónás Gizella. Házasságot kötöttek: Veysel Elmas—Eke Eszter. Elhallak: V. Csapó József 69 éves, Garai Lajos 25 éves (vérmérgezés), Miczura Jánosné Fekete Róza 80 éves.

Dr. Dobránszky Béla kormányfőtanácsos-budapesti ügyvéd, volt békési képviselőjelölt a kerepesi úti lemelőben agyonlőtte magát.

Békésvármegye közigazgatási bizottsága táviratilag üdvözölte Gömbös Gyula niszterelnököt római utjával kapcsolatban.

A román kormány beillotta a kukorica kivitelét.

Félmillió ember. Magyarországon egy sereg város lélekszáma alig haladja meg a tízezer embert és ha tudjuk, hogy Tolnai Világlapját hétről hétre félmillió ember olvassa, akkor könnyen kiszámíthatjuk, hogy a népszerű képeslap olvasóinak száma meghaladja ötven város teljes lakosságának számát, még a csecsemőket is ideszámítva. Tolnai Világlapja 52 nagy oldalon, gazdag tartalommal jelenik meg minden héten és egy szám ára 20 fillér.

Molnár Gyula új 3 felvonásos vidám játéka 1934. április hó 14—15-én, szombaton és vasárnap este mutatja be Gyomán a Hollerszálló színháztermében Égő kalászkok címen filléres helyárrakkal. Az érdekes meséjű, helyzetkomikumban bővelkedő szindarab a próbák után íélve, még annak idején bemutatott nagyszerű Bohémhercegnőt is felülmulja. Számozott helyek elővételben kaphatók.

A vakok egyharmada megkeresi a maga kenyerét. Magyarországon 6749 vak él, 4046 férfi és 2703 nő. A harminc évnél fiatalabb vakok száma 990, a 30—60 éves vakoké 2700, míg a löbbi 3070 vak mind 60 évesnél idősebbek. A vakok két harmada eltarított, a keresők egyharmadának megosztlása foglalkozási ágak szerint: 1107 öslérmelő, 600 nyugdíjas, lökepénzes és hasonló, végül 464 ipari foglalkozású.

ÉGŐ KALÁSZOK

Molnár Gyula új 3 felvonásos vidám játéka április 14-én és 15-én a Hollerben!

FILLÉRES HELYÁRAK!
Csupa derű és kacagás!

Magamra maradtam.

Írta: B. Molnár József*

Egyedül maradtam,
mert igaz maradtam,
mert hívő maradtam,
mert csodás maradtam,
mert krisztus maradtam,
mert pogány maradtam,
mert kemény maradtam,
mert magyar maradtam:
egyedül maradtam.

Egyedül maradtam:
mert csak jót akartam,
mert békét akartam,
mert hitet akartam,
mert Istent akartam,
mert nagyot akartam,
mert jogot akartam,
mert élni akartam,
egyedül maradtam.

Egyedül maradtam,
mert csúszni-mászni,
csalni, falni,
vágni, hágni,
űzni, tűzni,
kérni, félni
nem akartam.

Hát egyedül maradtam:
Magamra maradtam.

* B. Molnár József többed magával az „Arcok” című kötetben 1931-ben jelentkezett először a nagyközönség előtt. A legizmosabb tehetségű fiatalok közé tartozik.

Román katonai összeesküvők húsvél napján fel akarták robbantani a Domnita Balasa templomot, hogy romjai alá temessék a királyt, Lupesku asszonyt, a király barátnőjét és Románia hivatalos vezetőit, akiknek meg kellett volna jelenni az ünnepi istenliszteleten. Több katonalisztel lejárítottak, köztük Precup ezredesi, a király legbizalmasabb barátjának.

NEM OLCSÓBB MÁR A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartárára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Áthelyezésem alkalmából ezúton mondok búcsút barátainak és jóismerőseimnek.
Szegevári István Máv tiszt.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesült április 13-án délután 3 órakor igazgatóválasztmányi gyűlést tart. Békéscsabán és április 15-én rendes tavaszi gyűlést tartja Szarvason a gazdakörben, melyen dr. Mutschenbacher Emil az OMGE ügyvezető-igazgatója az időszakos mezőgazdasági kérdésekről, Fabricius Endre az OMGE főtitkára a mezőgazdaság rentábilis termeléséről, dr. Tóth Pál országgyűlési képviselő az aktuális közigazdasági állapotokról szólnak fel. Délután megtekinlik a Thesedik középfolku gazdasági iskolát.

A Körös—Tisza—Maros ármentesítő társulat vezetésére Ribárszky Pál főmérnök nyugalmába vonulásával Takátsy Sándor szakaszmérnököt nevezte ki a szarvasi szakaszmérnöki állásba főmérnöki rangban. Előreláthatólag nem is löllik ke a békési szakaszmérnöki állást, hanem azt is Takátsy főmérnök vezetése alá helyezik. Az április 3-iki gyűlésén a Körös—Tisza—Maros ármentesítő társulat is belépett a Körösvölgyi Vízhasznosító Társulatba.

A Délmagyarország novellapályázata.

1. A pályamunka tárgyát a pályázó szabadon választhatja.
2. A pályamunkát zárt borítékban, jelíges levél kíséretében kell beküldeni. A pályamunkát tartalmazó borítékra rá kell írni „Pályamunka”, a jelíges levélnek pedig a szerző teljes nevét, foglalkozását és lakáscímét kell tartalmaznia. A jelíge ugy a jelíges levélre, mint a pályamunkát tartalmazó borítékra ráírandó.
3. A pályamunkát 1934. május 31-ig kell beküldeni a Délmagyarországhoz (Szeged, Aradi-utca 8., vagy Somogyi utca 22. Postafiók 184.)
4. A pályázaton csak olyan novellával lehet résztvenni, amely nyomtatásban nem jelent meg.
5. Pályadíjak: I. díj 100 pengő, II. díj 50 pengő, III. és IV. díj 25—25 pengő.
6. A pályamunkák közül azokat, amelyeket a szerkesztőség közlésre alkalmasnak ítél, a Délmagyarország, amelynek valamennyi pályamunka közlésére és könyvalakban való kinyomtatására elsőbbségi joga van, leközi. A pályamunkák közlése egy hónappal a pályázati határidő lejártá után kezdődik s mindaddig tart, amíg valamennyi közlésre érdemesnek ítelt pályamunka meg nem jelent. A díjat a közlések befejezése után a közönség itéli oda, még pedig olyan módon, hogy az első díjat az a megjelent pályamunka kapja, amely a legtöbb szavazatot nyerte. A szavazatok arányában osztják ki a második, harmadik és negyedik díjat.
7. Szavázni az újságban közzétett szavazólappal lehet.
8. A Délmagyarország jogosult a pályamunkákat, függetlenül az újságban való megjelenésétől, kötetben kiadni. A pályázókat a kötetben való megjelenítésért sem illeti meg külön díj.

Megjöttek a gölyák.

Kelepelő fahangjuk úgy csattog a háztetőkön, mintha tudnák, hogy az élet mecha-nizmus a taposómalom, — szürke és monoton. Örök idők óta önmagát ismétli, de ez az ismétlés mindenkor új életet, folytatást jelent. A gölyák figyelmeztetése nélkül is azt jelentené, csak a jelentés nem volna olyan hangos. Kelepelésük bántóan csengene a fülbe, ha a mithoszi köd nem teregetné meg ma is fölénk azt a mesét, hogy az új életet, a folytatást a gölya hozza. De kell ez a mese, mert színt ad a taposómalomnak és ez a szín is többrétűvé teszi az illúziót, az élet egyedüli örömet. Higyük a mesében, hogy hihessünk életünk színes folytatásában, a jövő csodájának képzelt gyermekben, akiben egy kicsit mi is tovább élünk...

**FÜRDŐKÁDAK
és KÁLYHÁK
MOSDÓK, FÜRDŐSZOBA-
BERENDEZÉSEK, CSÖVEK,
FÉMÁRUGYÁRTÁS,
SZIVÁTTYÚK, LEMEZEK
HUBERT ÉS TSA b. t.
BUDAPEST
IV., Liszt Ferenc-tér 4. sz.**

stituto Nazionale Delle Assicurazione,
Roma. Olasz Állami Biztosító Intézet
magyarországi leányvállalata az
ASTRA Biztosító R.-T.
Békésmegyei Főügynöksége
BÉKÉSCSABA
Szent István-tér 9. (Katholikus bérpalota)

ELFOGAD

tűz, malom, betörés, baleset, szavatosság, autó és élet biztosításokat.

KERES

magas jutalék mellett minden községben és városban körzet és helyi képviselőket.

Egy éjjelen át!

Ön is kiírhatja patkányait
rendeljen „KAJA” egér-
patkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.
5 doboz P. 7.50
10 doboz P. 14.—

W O N I S C H
Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Bu-
dapest, VIII. Köfa-
ragó-utca 10/2 sz.

Írtásokat vidéken is
jótállással vállalunk!

Olcsón, kényelmesen ragaszthatja mindenki kerékpárgumiját **VELŐ** szabadalmazott vulkanizáló készülékkel. Kapható **LACH** és **KUN**-nál

A „Magyar Mezőgazdasági Társaság” helyiségében (VI., Andrassy-út 8. IV. em. lift) követező előadásokat tartja: ápr. 16-án, hétfőn délután fél 6 órakor „Telepítés és parcellázás”. Előadó: dr. Lányi Márton országgyűlési képviselő, ny. főispán. Április 24-én, kedden délután fél 6 órakor „A Magyar termelés jövő irányítása”. Előadó: dr. Steinecker Ferenc nyilvános rendes egyetemi tanár. Legközelebbi előadások: F. é. május hó elején „Szövetkezeti eszme és irányított termelés a szőlőgazdaság szolgálatában” előadó: dr. Miklós Aladár. Május hó végén: „A mezőgazdasági kényszerügyezés keresztlüvelé” előadó: Figlár Géza vezérigazgató.

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat „Györgyi Kálmán Emlékkiállítás”-ának, amely az O. M. Kir. Iparművészeti Múzeumban lesz, rendezési munkálatai máris megkezdődtek, s a magyar grafikus művészek nagy várakozással néztek annak a plakát pályázatnak az eredménye elé, amelyet a kiállítás plakátjára vonatkozólag hirdetett a társulat. A bíráló bizottság ülése Helbing Ferenc m. kir. kormányfőtanácsos, az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola igazgatója elnöklésével beható tanácskozás után megállapította, hogy a pályázat rendkívül örvendetes eredménnyel járt, mivel nagyon magas színvonalon álló pályamunkák érkeztek be. A társulat által kiűzött 300 pengős díjat a bírálóbizottság szótöbbséggel Végh Guszláv plakátjának ítélte oda. A bíráló bizottság dicséretben részesítette Bartha Ferenc és Borlnyik-Berény közös pályatervét.

A Szabadság új számában vitéz Balcsy-Zsilinszky Endre befejezi Eckhardt Tibor támadására adott válaszával. Tombor Jenő dr. ny. vezérkari ezredes a földbirtokreform és a hadsereg címen írt vezércikkkel. Balla Antal dr. világpolitikai szemlélet ad. Kátai Miklós az olasz magyar szövetség lehetőségéről értekezik. Féja Géza, Nagy Lajos, Áfra Nagy János dr., Szabó István, Vér Andor, Bárdossi Német János írtak még cikkeket és riportokat. — Gazdag „Föld népe” rovat, Illyés Gyula verse, Tamási Áron folytatásos regénye teszik még teljessé a lapot, mely 10 filléres árban minden újságárusnál és dohánytőzsdében kapható.

A sertéspestis szérum árát literenként 72 pengőről 68 pengőre szállította le a földművelésügyi miniszter.

„Gyomai Ujság”

előfizetői vagy példányonkénti vásárlói ezen **10 FILLÉRES** szelvényt készpénz gyanánt fizetésül felhasználhatják azon esetben, ha e lap apróhirdetési rovatában hirdetnek. Egy apróhirdetés 20 fillér. Hirdetést felvesz a kiadóhivatal és az összes elárusítók, valamint a kihordók.

Megkezdik a zöldhitel folyósítását. Az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Pénzüntézési központ információk szerint már értesítette a vidéki hitelszövetkezeteket és a vidéki pénzüntézeteket, hogy a zöldhitel folyósítását kezdik meg. A zöldhitelt a folyó évben október 17-ig kell visszafizetni. A hitel után 5 százalék kamatot kell fizetni. A hitelkeret 10 millió pengő. A zöldhitelt a védelt birtokok tulajdonosai is igénybe vehetik.

Március 25-én kiadott rendelettel a kivileli lisztet márkázzák.

Csökken a gyufafogyasztás. Az elmúlt év utolsó 4 hónapjában az ország területén 75 millió doboz gyufa fogyott el, ami 12 millió dobozzal kevesebb fogyasztást jelent az 1932 év ugyanazon időszakával szemben. Ez a látszólag jelentőséggel alig bírós statisztika is mutatja, hogy a rossz gazdasági viszonyok következtében az embereknek a legközönségesebb szükségleti cikkek beszerzésénél is takarékoskodniuk kell.

Mennyibe került a világháború. 215 milliárd aranydollárba került a világháború és 41 és fél millió lélek halálozott el a világon a háború ideje alatt. Ebből 15 millióra becsülik azok számát, akik a spanyol náthának estek áldozatul.

Leleplezett fakirok. A fakirok „csodálatos” trükkjeiről rendkívül érdekes leleplező cikket közöl a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, filmriportokat, egyfelvonásos szindarabot, folyólatos regényt, számtalan népszerű színházi cikket és közel száz képet talál az olvasó a Délibábnak. Ára 20 fillér.

Az áprilisi búzakamatkulcsot métermázsanként 870 arany pengőben állapították meg.

A kerékpárokat is rendszám-táblákkal akarják ellátni.

VIDÁM IRÁSOK

A vádlott a bíró kérdésére hencogón így felelt:

— *As ugy történt kérem, hogy már régen vágytam arra, hogy a panaszt pofon vágjam. Mondhatom, olyan élvezettel vágtam pofon, hogy a nyálam is csurgott bele.*

A bíró kihirdette az ítéletet, mely szerint a vádlottat 55 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— *De bíró ur, — szólt a vádlott, — én ugy tudom, hogy egy pofon csak 50 pengő.*

— *No igen, — felelt mosolyogva a bíró, de ebben az esetben hosszúságitottam 10 % luxusadót is.*

* * *

Két ember beszélget. Az egyik a kutyájára mutat és azt mondja:

— *Furcsa, ennek az állatnak az apja dogg, anyja komodor, ő meg pinsi. Hogy lehet ez?*

Mire a másik ember:

— *Semmi csodálkozni való nincs rajta. A mi falunkban ennél furcsább eset van, a Balog Kati esete. Annak az ura kőműves, ő maga bábaasszony, a fia meg tűzoltó Pesten.*

Modern kölcsönkönyvtár

ujdonságai:

Kassák L:	A telep
Markovits R:	Sánta farsang
Gergely M:	A salakmosó
Nagy L:	Kiskunhalom
Feuchtwanger L:	Zsidó háború I. II.
Traven B:	Aranyásók
Trenker L:	A hegyek hőse
Priestley J. B:	A nap hőse
Ostenso M:	Előjáték a szerelemhez
Ibanez B:	Meztelen asszony

Beiratkozás havonta
MAGYAR JÓZSEF
(Márcz trafik)

Olcsón eladó drótvezeték nélküli újfajta négyzet tengeri és babültető gép ekekapára szerelve, 2 csővel és mint ekekapá is használható 1 ló után, 70x70 cm. távolságra ültet. Marjalaki Lajos uradalmi gépész, Telekpuszta.

Meghívó.

A Keresztény Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet Endrőd, 1934. április hó 25-én délután 5 órakor tartja a r. kath. polgári iskolában rendes évi közgyűlést, amelyre a t. tagokat ezuton is tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
3. Az 1933. évi zárszámadások és eredményszámja ismertetése és határozat a fölmentvény megadása iránt.
4. Az alapszabályok 6., 15., 16., 17., 20., 22., 23., 31. és 44. §-ának módosítása.
5. Indítványok.

Amennyiben a közgyűlés határozatképtelen volna, úgy 1934. május hó 2-án ugyanezen a helyen és időben tartjuk meg a közgyűlést, mely a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határoz.

Keresek megvételre egy jókarban levő használt kukoricamorzsólót. Fülöp Imre Kondorostanya 298. 1-2

Jóhangú hagedű eladó. Jókai-utca 10, vagy községháza iktató iroda. 1-2

Az Ipartestület vezetősége felkéri hátralékos tagjait, hogy 8 nap alatt rendezzék az elmúlt évi tagdíjhátralékaikat a végrehajtás elkerülése végett.

Eladó Nagyálláson 6011 öi szántóföld 4540 öi búzavetéssel. — Czmarkó János, Nagyállás. 1-2

Haszonbérbeadó

1934. szeptember 29-től kb.

388 m. hold föld

épületekkel Pusztapón, Szolnok vármegyében. Tehermentes ingatlan tulajdonosát levélben tájékoztatja

Bátky Gyula Bpest

József utca 3.

Költségmentesen helyben szerezzé be

OSZTÁLY-SORSJEGYÉT a BÁCSY ÉS TÁRSAI BANKHÁZÁNÁL

Egész P 24.—, fél P 12.—, negyed P 6.—, nyolcad P 3.—

Húzás már április 14-én

Elérhető legnagyobb nyeremény 500.000 pengő

Figyelem: Figyelem:

Kölcsön könyvtár.

Tisztelettel értesitem az Olvasó közönséget, hogy a mai napon özv. Vass Andrásné Horihy Miklós uli trafikjában kölcsönkönyvtári nyitottam.

Tisztelettel
Neumann Dezső.

SPORT

A Csabai II. oszt. bajnokság állása 1934. április 9-én:

		Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Veszített	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	Turul	13	11	1	1	29	8	23
2	BISE	13	10	1	2	32	8	21
3	MTK	12	9	—	3	33	13	18
4	Textil	11	8	1	2	21	12	17
5	Bocskay	12	6	1	5	12	8	13
6	GySC	12	6	—	6	12	20	12
7	M. Törekvés	14	4	—	10	6	26	8
8	OFC	12	3	1	8	16	19	7
9	KTE	13	2	2	9	8	37	6
10	B. Törekvés	18	2	1	15	4	22	5

Csabai II. oszt. április 15-iki programja:

Gyomán: GySC—BISE, Mezőberényben: Textil—MTK, Orosházán: Turul—OFC.

GySC—M. Törekvés S. E.
1:0 (0:0)

Bajnoki, Mezőberény. Bíró: Gallovis.

A GySC a következő összedállásban játszott: Szrenkányi — Pekete, Pulugor — Oldh K., Mattlak, Oldh S. — Fried, Bartha, Jenei, Zöld, Nagy B. —

A napokig tartó esőzés következtében felázott sáros talajon a csapatok nem tudták teljes tudásukat kifejteni s a játékosok sokat csuszáltak a feneketlen sárban. A meccset állandó GySC fölény jellemzi, de Jenei és Zöld több biztosnak látszó helyzetben hibáznak. Gól a II. félidő 20. percében esett. Nagy Béla beadásának szánt labdáját a Fried által zavart berényi kapus elvéteti s a labda gólba esik. A GySC-ben Szrenkányin kívül senki sem játszott ki szokott formáját. Az újonc Bartha rövidesen a csapat legjobbjai között lesz. A GySC e győzelmével megerősítette pozícióját a tabella 6. helyén s ha a BISE-t legyőzi, úgy megelőzi a Bocskay-t és az 5. helyre kerül.

GyTK—Mezőberényi Textil SC.
1:1 (0:0)

Barátságos, Gyoma. Bíró: Heinfarth M.

GyTK: Kiss Zs. — Bartha I., Kurcz — Kéri, Megyeri, Weigert — Lakatos, Csikós, Bartik, Vatai, Bartha II.

A 4 tartalékkal játszó Textil erős ellenfélre talált a GyTK-ban. Gól nélküli félidő után, a II. félidő 14. percében Büngösdí (az Endrődi TK volt játékosa) Kurcztól erősen zavartatva lövi a vezető gólt, de a következő percben Csikós lövéséből egyenlít a GyTK,

A GyTK fejlődő játéka szép reményekre jogosít.

Sporthírek.

A CsAK fényes elégtételt ajánlott fel a GyTK-nak, hogy kárpótolja a húsvéti veszteségért. Hajlandó komplett I. csapatát díjmentesen leküldeni április 15-én. GyTK az ajánlatot elfogadta, de új meccsterminust kell kérnie, mert április 15-én a GySC játszik bajnoki mérkőzést.

Bankó tréner vezetése alatt erős tréninggel készül a GySC a BISE ellen. A BISE az elmúlt vasárnap 2:0 arányban győzte le a KTE-t. Papirforma alapján így döntetlen valószínű.

A GySC új öltözője tető alá került. Az ujonnan épült csinos házikó már a közeli napokban alkalmassá válik a beköltözésre.

E helyről vagyunk kénytelenek Mattlak Márton figyelmét felhívni arra, hogy a meccseken tanúsított kiméletlen játékmódora, valamint sporttársaival szemben tanúsított indolens viselkedése nem alkalmas a sportszellem fejlesztésére.

Endrődi TK húsvétkor a csabai Máv csapatával játszott és veszített 4:2 arányban.

GySC—Törekvés meccset mintegy 800 ember nézte végig Mezőberényben s ezt a belépődíjak méltányos leszállításával érték el. Figyelmébe ajánljuk e tényt egyesülteinknek.

A GyTK alelnöke, Grósz Sallamon 11 sportnadrágot, Nagy Károly pedig 11 piros foccipőhöz való anyagot ajándékozott csapatának. A cipőket a GyTK cipész-tagjai díjmentesen elkészítik. Örömmel regisztráljuk a sport-szeretel ezen újabb megnyilvánulását. K.

A Gyomai Ujság mai számától kezdve tippversenyt rendez.

Tipp-verseny.

Mai számunkban tipp-versenyt kezdünk. Akik az április 22-iki MTK—GySC meccs végeredményét eltalálják egy negyedévig ingyen kapják a „Gyomai Ujság”-ot.

Vágja ki Ön is az alanti szelvényt és kitöltve adja be a piactéri Nagytrafikba április 19-én, csütörtökön délig. A tipp-verseny állandó lesz és hétről-hétre újabb díjat tűzünk ki.

MTK—GySC bajnoki mérkőzés.

Győz: ..... Végeredmény: .....

Beküldő neve: .....

Címe: ..... utca ..... sz.

A „PROVINCIA”

mező- és közgazdasági termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezet (Bpest VI., Teréz körút 47.)

Telefon: 17—2—46.

Minden eladásra kerülő mezőgazdasági termelvényeket, jószágokat, úgy a belmínt a külföldi piacon a legmagasabb napiáron értékesít.

Beszerez mindent, ami ruházkodás-, lakás- és munkálkodáshoz szükséges. Kamatmentes előleg mezőgazdasági terményekre és jószágokra folyósít.

Körzetképviselők kerestetnek. Nyugdíjas köztisztviselők előnyben. Cséplési, ipari szövet előnyös feltételek mellett szállít.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árrban beszerezhető

Bary Pál

üvegesnél Endrődön

(az Ipartestület mellett).

Közönséges ablaküvegből, valamint matt minás ornament minden színben és sima üvegekben állandóan nagy raktár.

Kerekes Károlynál a bor literje 32 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehhozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA!

VASUTI MENETREND 1933. október hó 8-tól.

	gyors	gyors		gyors	gyors
5:55	9:00	13:32	17:00	20:50	Bpest k. p. é 5:00 10:45 11:45 19:10 19:53
11:06	11:57	18:07	19:59	2:10	é Gyoma i 0:32 6:02 8:52 14:28 17:00 19:11
6:38	11:14	12:02	18:15	20:04	2:35 i Gyoma é 0:17 5:52 8:51 14:20 16:59 19:04
7:31	12:09	12:40	19:10	20:41	3:41 é Békéscsaba i 23:15 5:00 8:14 13:26 16:22 18:12
3:53	12:45	17:30	20:05	i Gyoma é 7:24 11:47 16:46 21:56	
4:21	13:13	17:58	20:33	é Dévaványa i 6:53 11:16 16:15 21:25	
4:26	13:18	18:03	20:38	i é 6:48 11:11 16:10 21:20	
4:57	13:49	18:34	21:10	é Szeghalom i 6:15 10:38 15:37 20:42	
4:58	13:50	18:45	21:11	i é 6:13 10:37 15:36 20:37	
5:17	14:09	19:04	21:30	é Vésztő i 5:53 10:17 15:16 20:17	
7:27	16:00	20:58	é Békéscsaba i 4:05 8:29 13:29 18:24		

Megszabadul gondjaitól a jelenlegi súlyos viszonyok között, ha szükségleteit az

„Áruforgalom”

kötélékébe tartozó, nagy választékkal rendelkező cégeknél szerzi be

kényelmes
részletfizetésre.

Felvétel a központi irodában, Gyoma Kossuth Lajos utca 15 sz. és a kötelékébe tartozó cégeknél.

Vásárlási könyv beszerzése
díjmentes.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos
műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves pártfogást kérünk:

Kun és Társai
épület- és bútorasztalosok.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

iff. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Brücher Mihály.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Van e szükség agrárszövetségre.

Aki figyelmesen meghallgatta a pénzügyminiszter expozéját, vagy gondosan elolvasta az újságokban annak szövegét, megállapíthatja, hogy az egész expozé tengelye az agrárpolitika volt. Nem emlékezünk olyan költségvetési beszédre, amely valaha is jobban, éle-
sebben kidomborította volna a mezőgazdaság talpraállításának szükségességét, és sürgősségét, mint a mostani pénzügyminiszteri expozé. A beszéd a szó szoros értelmében az agrárkérdések köré épült fel, annak igazolására, hogy a kormányt nem kell kívülről figyelmeztetni, mivel tartozik az ország mezőgazdasági érdekeinek. Ez az expozé tárgyilagosan és következetesen, ismétellen és határozottan utal a kormányra arra az állásfoglalására, hogy a nemzeti jóléttel fokozni a szociálpolitika lehetőségeit megteremteni, gazdasági téren konszolidációt elérni csak akkor lehet, ha a mezőgazdaság boldogulásának feltételei biztosítva vannak.

Ez az expozé bátran hirdeti olyan adóreformot, amely az ingóvagyon közleherviselését fokozza és a földben lévő ingatlanvagyon közérdekből védi. Következetes továbbfűzése ez annak az alkotó kormányzati agrárpolitikának, mely megteremtette a védeltség jogi fogalmát, biztosította a gazda számára a magánegység lehetőségét és két év alatt ötven százalékkal csökkentette a gazdák kamatterheit.

Vajon lehet-e, sőt tovább

menve — politikai szempontból ildomos-e épen azt a kormányt illetni ellenzéki oldalról azzal a kritikával, hogy elhanyagolja a mezőgazda-
érdekeket? Kénytelenek vagyunk ezt kérdezni, mert a napokban egy új „agrárszövetség“ alakult és ennek alakuló ülésén egyes képviselők és főrendek azt vitatták hamisan hangolt beszédek során, hogy veszélyben vannak az agrár-
érdekek, ők tehát blokkot alakítanak, hogy megmentsek a mezőgazdaságot.

Kérdezzük az ország minden tárgyilagosan ítélő gazdájától, vajon szükség van-e ma az ilyen „agrárszövetségre“? Adva vannak-e azok a politikában is kötelező etikai dolgok, amelyekre ma ilyen csoportosulás agrárlobogó alatt megszervezhető? És vajon mit tudna ma ez, vagy bármely más politikai agrárblokk elérni? Tudna exportpiacokat teremteni? Tudna csak tízedrészt annyi eredményt elérni, mint amennyit a Miniszterelnök Romában elért? — Nem tudna! És nem is fog tudni mást csinálni, mint azt, hogy vitéziül döngöteni fogja a nyitól kapukat, vitéziül követelni fogja azt, amit a kormány már akkor elhatározott, amikor a nemzeti munkatervet megszövegezte.

Azulán a pénzügyminiszteri expozé után, amely most hangzott el a parlamentben, ez az „agrárszövetség“ csak az operaházi kórus szerepét töltheti be, a kórusé, amely a hőstenor nagyáriája után kullog.

Összeírják a gyümölcsstermelőket.

A vármegyei gazdasági felügyelőséghez megérkezett a Gyümölcsstermelők Országos szövetségének leírata, amely a kormány intencióinak megfelelően szükségesnek tartja, hogy a vidéki, városi és megyei hatóságok útján összeírják azokat a gyümölcsstermelőket, akik megfelelő minőségű és mennyiségű exportk-

pes gyümölcsöt termelnek.

A békésvármegyei gyümölcsstermelők örömmel fogadják a kormánynak a gyümölcsexport megszervezésére irányuló intézkedéseit, mert a múltban rendkívül sok károkat okozott a termelőknek a gyümölcsök kivitele elé tornyosuló akadályok és a külföldi piacok szervezatlensége.

Csatornaépítés inségmunkával.

A dévaványai motoronulazók az elmúlt héten örömmel láttuk, hogy a vasút vonal mellett haladó uton szorgalmas munkások százai ássák és talicskássák a földet.

Minden esetre vigasztaló az ilyen látvány most, amikor még nem régen a munkanélküliek ijesztő tömegéről beszéltek mindenfelé és csak megerősíti a gazdasági élet javulásába vetett bizakodó hangulatot.

Egyébként megtudtuk, hogy az említett 350—400 főnyi endródi, dévaványai és kisebb részben gyomai földmunkás az Ivánfenéki Társulat részére épít csatornát, melynek költségeire a rendelkezésre álló saját pénzen kívül felhasználja azt a kb. 10.000 pengőt is, melyet Endrőd község munkásai foglalkoztatása

érdekében későbbi visszafizetés mellett bocsátott rendelkezésre.

Megtudtuk még, hogy a csatornaépítés során 30 ezer m³ földet kell kiemelni és a föld egy része a gyoma—dévaványai út őzedi szakaszának domborítására fog felhasználni s fogja az utat megjavítani, épen azon a szakaszon, ahol eddig az év egyrésztében csaknem járhatatlan volt.

A csatorna célja a dévaványai határ Lórés illetve Nádösvény nevű mélyfekvésű területeinek hatékonyabb víztelenítése, azonban a tervezésnél már figyelemmel voltak arra, hogy a Körösön tervezett duzzasztó mű rövidesen remélhető kiépítése után öntöző víz szállítására is felhasználható legyen.

Dán példa az önellátás tökéletesítésére.

A dán gazdasági élet vezető egyéniségeinek számos nyilatkozatából egyre jobban kialakul Dánia ama törekvése, hogy olyan iparcikkkel, amelyekből eddig igen nagy behozatalra szorult, piacait saját belföldi termelés útján lássa el. A dán beviteli rendelkezések egészen különleges intézkedései következtében az utolsó két év folyamán számos új iparágat vezettek be, részben a külföldi vállalatok letelepedésével, részben pedig belföldi tökéletesítések alapításával, amelyek a külföldi termékek behozatalát majd-

nem teljesen kiszorították. Ez a mozgalom most annyira erősödött, hogy a vezető ipari körök bizonyosra veszik, hogy a legközelebbi két esztendőn belül Dánia teljesen függetleníteni tudja magát a külföldtől, ami annál inkább fontos életérdeke az országnak, mert kivitele a legutóbbi évek során több mint 20 százalékkal csökkent és semmi remény sincs arra, hogy valaha is visszanyerje régi fogyasztó területeit. Mérlegének kiegyensúlyozására tehát egyedül csak az önellátás legteljesebb megvalósításával gondolhat.

Megalakult a Magyar Belhajózási Egyesület.

(G. H.) A kereskedelmi miniszteriumban a közgazdasági élet szakembereinek részvételével multkoriban tartotta alakuló közgyűlését a Magyar Belhajózási Egyesület. Borbély György főispán megnyitó beszédében megemlékezve gróf Klebelsberg Kunó haláláról, utalt a Széchenyi-emlékhajó mult évi utjára, ami a propaganda szempontjából igen nagy jelentőségű volt. A belhajózással kapcsolatos előmunkálatok során fontos közgazdasági jelentőségű intéz-

mények máris megvalósultak és ha ebben az iramban haladunk, talán tíz év múlva rákérül a sor a Duna-Tisza-csatorna megépítésére is. E kérdések erkölcsi alátámasztására alakul meg az egyesület.

Csauner János főmérnök indítványára az egyesület országos elnökévé az akkor beteg fekvő Bud János volt miniszter, alelnökké Borbély főispánt és Domony Móricot választották meg, Dr. Márky Barna alispánt igazgatósági taggá választották.

Egy szarvasi polgár aranyékszert ajánlott fel a „Nagymagyarország Közepe Emlékmű” javára.

Szarvasról jelentik: A Nagymagyarország Közepe Emlékműbizottság nagyszerű ünnepélyt rendezett az Árpád dísztermében.

Dr. Schauer Gábor főszolgabíró, az emlékműbizottság elnöke az ünnepélyen mondott köszönetet egy szarvasi polgárnak, aki névtelenül, szép kíséreléssel utolsó aranyékszereit ajánlotta fel az emlékmű építési céljaira.

A levél tartalma a következő:

Kedves Főbirám!

Mellékeltlen küldök egy szerény ajándékot azzal, hogy azt értékesíteni és az érte begyűlt összeget Nagymagyaror-

szág Közepe Emlékmű felállításánál felhasználni sziveskedjék.

Szeretnék ez ajándékkal jó példát mutatni azoknak, akik löbbit is adhatnának és így Nagymagyarország közepét impozánsabb emlékművel jelölhetnék meg.

Életem delén már jóval tul vagyok és nekem már olyan mindegy, hogy órámat arany, vagy pedig egyszerű ezüstlánccon nézem-e meg! Ugyanugy az is mindegy már nekem, hogy kézelőgombom arany, vagy más egyszerű fémből való-e.

Nevemet nem írom alá, de ez részemről nem akar feltü-

nés lenni. Lépésemben csupán hazám iránti nagy szeretetem vezérelt. Ereimben székely vér folyik.

Adja a jószágos Isten, hogy jobbmódu embertársaim tehetőségükhöz mérten, az én sze-

rény áldozatom nagyságának arányában kövessék példámat.

Az Isten áldását kérem az Emlékműbizottságra és annak munkájára!

Tisztelő hive: Anonimus.

BEVEZETI A MÁV A FILLÉRES MOTORJÁRATOKAT.

A Csongrádmegyei Idegenforgalmi Tanács ludvaleművelő elölterjesztést tett az Orsz. Idegenforgalmi Tanács ulján a Máv. igazgatóságának, hogy a filléres gyorsok minifájára rendszeresítsen filléres motorosokat is, hogy a lakosság a vicinális vasutvonal miatt ne legyen elzárva a filléres gyorsok által élvezhető előnyöktől. A filléres motorosok egyfelől idegeneket hoznának a városokba, másfelől pedig lehetővé tennék, hogy a vicinálisok

mentéről eljuthatnának olcsó menetdíj mellett az ország legjavolabb eső helyeire is és megismerkedhetnének hazánk természeti szépségeivel is.

Az Idegenforgalmi Tanács magáévé tette a felvetett eszmét és az előterjesztést pártoló javaslattal tette át a Mávhoz. Budapestről nyert értesülésünk szerint a Máv, meghozta döntését az ügyben és az kedvező. Rendszeresítik a filléres motorosokat.

Megállapították a selyemgubó beváltási árát.

Most jelent meg a hivatalos hirdetmény, mely a selyemgubók ez évre megállapított beváltási árát közli. E szerint kilogrammonként az I. osztályu gubókat 80 fillérért, a II. osztályut 70 fillérért, a hasznavehetelleneket pedig 10 fillérért fogják átvenni a termelőkötől az ország különböző vidékein levő állami beváltóállomásokon. Az idén 87 ilyen

beváltóhely lesz. A hirdetmény utal arra, hogy a fennebbi öszszegekkel a multévi gubóbeváltási árak megmaradtak, holott azóta a selyemgubóárak ismét esték a világpiaccon. Ezt a szociális gondoskodást bizonyára méltányolni fogják a selyemhernyótenyésztők és minél nagyobb számban iparkodnak majd a gubótermelés révén kínákozó kereseti al-

Boldogok a tudatlanok.

Írta: Szilas Frida*

Boldogok a tudatlanok,
Istenhez közel állnak ők:
A füzfák és a temetők...
A virágok s a gyermekek...
Az ősemlék s a csermelyek...
A hegyek és a tengerek...
S a vakon hívő emberek...

De az emberi öntudat:
Nem nyugszik, lázong és halad...
Uj törvényt alkot, fur, farag,
Sokszoroz, kivon, összead.
Sűrít levegőt, vért kavar...

— Isten csak nézi, mit akar? —
Titkos erőket összehoz,
Mindent, mi régi, ostromoz!
Uj világ készül s bajt fakaszt,
Ezer gyötrelmet ránk fakaszt:
Gépek indulnak vészesen...
Élők kidülnek éhesen!...
Érik a végzet: kattog a gép...
Mint föltűrt hangyaboly nyüzsgő
[a nép...]

*Szilas Frida a legutóbb elindult fiatal magyar lírikusok legtehetségebbjei közé tartozik. Ezt a verset az „Arcok” című kötetéből közöljük.

Feszül az ideg... szakad a húr...
— Földön és légben, Ember az
[Ur —
Arat a Halál! örjögve dul:
Vágja a földet a talpunk alul...
Reszket az ember... viszi az ár...
Megállni... megállni... nem lehet már...!

Mérgek az agyban,
Mérgek a vérben...
Átok a földön!
Átok az égben!
Ember! a Műved
Redd tapos!

EMLEKEZÉS GRÓF TISZA ISTVÁNRA, SZOBRÁNAK LELEPLEZÉSE ALKALMÁBÓL.

Felidézlek tragikus árnyék, idején holt halott! Te, akinek elzuhanása belerengett a szívekbe akkor, mikor minden elzuhant, aki külön tragédia tudtál lenni minden tragédiák idején. Magános erő, elpazarolt akarat, kétségbeesetten, halálosan magyar végzet. Téged akarlak olvasni.

Magunk voltál, amikor ellened küzdöttünk, halálos szerelem volt, hogy gyűlölni akartunk s fajunk végzetének mélyére akarunk látni, ha Téged idézünk.

Felidézlek, halálos szeretet, halálos gyűlölet hőse, felidézlek prófétái látásod és végzetes vakságod utáiban, hogy a jövő felé induló magyar lelkén ott legyen minden fény és árnyék, ami voltál. Hogy nagyságod ne legyen apró ragadozók cégére, tévedések, álforradalmárok, jó üzlete, hanem légy az, amivé felépített zord történelem: nagy tanulsága fajodnak, melynek oly mély kifejezője voltál. (Szabó Dezső: Egyenes uton.)

Budapesten már áll a szobor és talán épen most hull le róla a lepel. A geszti kriptába iszonyu időben megtért vezér magányos bronzalakja gránitalapzatról néz farkasszem sok száz és százezer magyarral, mint életében annyiszor megtette.

Az országos ünnepség mögül felrémlenek a végzetes évek. Gróf Tisza István apjától vette át a hatalmat, amelynek árnyékában már ott lappangott az elkövetke-

zendő tragédia. Az erőszakolt nyugatosítás modern városainak, iparának, kereskedelmének, sajtójának és demokráciájának ropant anyagi és erkölcsi terheit, rogyadozó lábakkal hurcolta a nacionalista tartalmától megfosztott magyarság. Bűn volt még csak kiejteni is ezt a szót, hogy nacionalizmus. Európának, nyugatnak kendőztek bennünket és liberális volt rajtunk a máz. Felvilágosodottság volt a jelszó és a nacionalizmus kétes értékűvé tette volna ezt a fogalmat.

A nacionalizmus egészséges önzést jelent és ez az önzés nem engedte volna meg, hogy minden idegen gazdaggá lakmározza magát az országból. De vakok voltunk és hiszékenyek. A bankok mindent elnyelő páncélszekrényei egyre puposabbak lettek, ipari és kereskedelmi sikereknek hurrázott a demokráciától megszédült sajtó, csak a magára hagyott magyar szegényedett. 1914 telekkönyveinek C lapjai semmivel sem voltak vigasztalóbbak, mint ma, trianoni elesettségünk idején. A

kalmat kihasználni. Mindenki gondolja meg jól, hogy első-sorban önmagának és családjának árt az, aki a mai júsé-

ges viszonyok között munkacerejét minden kitérhető módon, tehát a gubótermeléssel is nem érdekli.

BÉRMÁLÁS ENDRÓDÓN.

(Endrői tudósítónktól.) Mindaz, amit az anyagi kultúra alkotásaként bámul az ember, legyen az mintagazdaság, országút, vasútvonal, gyártelep, vagy bármi más, nem vezethető vissza maradék nélkül a nyers energiára, mert nem annyira az ázó, a kapa, a gépek hozták létre, mint inkább az akaraterő.

A szellemi kultúra pedig nyilvánvalóan és kézzelfoghatóan az emberi szellem kivirágzása. Ahány új automobil elkészül, ahány épület és gép kikerül az alkotó ember kezéből, ahány könyv, írás megjelenik, mind, mind az emberi akaraterő és az emberi szellem vasba, kőbe, sorokba kényszerített bizonyítéka. Azt mondták a régi keresztény bölcselők, hogy „mens agitat molem”, — a szellem az, ami mozgatja az anyagot. S talán nem volt igazuk? Az a munkás, aki tagadja a lelket, amíg él zsákot emel, kubikol és erőt fejt ki. De ha a lélek elszáll a testéből, ugyanaz a test nem képes a legparányibb erő kifejtésére sem. A kéz lélek nélkül még a legyet sem tudja elhajtani, amely a pétéit akarja lerakni. „Nem a természet hordozza és irányítja az embert, hanem az ember markol bele a természet gépezetébe.” A lélek energiája a mozgó erő. „Töröld el

a gyémántot, fog-e az a létnek hiányozni? „Töröld el az ibolyát, megrezzen e a mindenség? Töröld el a majmot s megváltozik-e az élet lényege? Töröld el az embert, és egy világ omlik össze!” Mondja korunk egyik kiváló bölcselője. S ha megerősíted az ember lelkét, egy világ épül az előbbin vonhatjuk le a konkluziót. Erős lélek kell a mai világba, hisz a kisportolt generációnak erősebbek az izmai, a modern ember gépeivel és tudományával felülmulja az elmúlt korok fiait. Az expresszvonat vezetését nem bízzák csecsemőre. Az erős iramu modern világnak erős lélekre van szüksége.

A legszükségesebbet kérjük tehát, amikor a Szentlélekistentől jobbat, szentebb és erősebb lelket kérünk a bérmálás szentségében a serdülő generáció számára. Ez a gondolat vezette az apátplébánost, Főtisztelendő Csernus Mihályt, hogy a nagy missió után meghívja Nagyméltóságú és Főtisztelendő Zadravetz István OFM volt táborigazgatót a bérmálás szentségének kiszolgáltására. Endrődön a belterületiek május hó 11-én, a külterületiek pedig 12-én részesülnek az erősítő és vigasztaló Szentlélekisten áldásában és megerősítő eljövételében.

Nevelni kell a kert virágait,

üditő eső kell a termőföldnek, az Isten segítségével kell az emberi léleknek. Meg nem alkuvó és hitűket mindenek fölött becsülő igaz keresztény katolikust alkoss a Te hiveidből Szentlélekisten az örök haza és a magyar haza javára!

Javítsák a földútakat.

A mezőberényi és turkevői földutakat Farkas László úrbiztos kézierővel nagyjából helyrehozatta. A nagyobb levágásokat betömtek, a kiálló göröngyöket levágták. A nagyobb úljavítás csak a jövő hónapban kezdődik, amikor itt lesz a vármegye két úgyalúja.

A községi úgyalú is működik az orosházi úton, azonban nem tud teljes munkát végezni, a feltöltést nem tudja hengerelni, nincs hengere a községnek.

Tavaszi acatolás.

Ha vonaton száguld az ember az Alföldön át, egyes uradalmak vetésén 40—50 főnyi acatoló csapatokat lát. Kisbirtokosok vetésén semmiféle acatolási tevékenységet nem látni, így azt hiheleinék, csak az uradalmi vetésekben van acat.

Mikor aztán szárba szökken a vetés, akkor iúnik ki, hogy a gyenge talaj-

magyar lába alól fogyott a föld, fogyott a falu és fogyott a magyar, de azért jólétet potemkinozott az idegen demokrácia. Azzal senki sem törődött, hogy Északamerikai Egyesült Államok, Kanada, Ausztria és Románia felé patakokban folyt el a vérünk, hisz' nem az ő vérük volt.

Gróf Tisza István látta a belső szakadékokat. Látta a közelgő világháborút és látta, hogy ugyanakkor a bécsi Belvederéből is ellenséges szelek fujdogálnak Magyarországra. Három óriási problémával állott szemben és mind a három problémát egyedül akarta megoldani. Nem bizott senkiben másban, csak önmagában. Legelőször a Belvedere felé fordult. Gróf Czerninnek megüzente Ferenc Ferdinánd trónörökösnek, hogy a királya ellen is kész harcolni, ha az az alkotmányt bántja. Kossuth óta ez volt az első magyar erő, amelyet a Habsburgok felé megmutattak. És a trianoni gondolat fészke megremegett a magyar Herkules ereje látán. A magyar nemzetiségek buj-

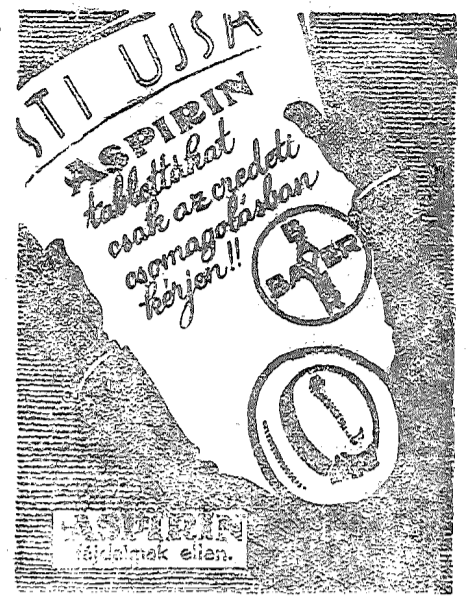
togatása egy időre megszűnt. Gróf Tisza István nekilátott első fáját kihuzni az ingoványból.

Liberális politikus volt, de érezte, hogy a liberálisizmus csónakaványra viszi az országot. Nemzeti tartalmat akart adni neki, új nacionalizmust hirdetett és ezzel maga ellen uszította a liberális demokráciát, amely hatalmas állam volt a gyengülő nemzeti államban. Megsejtették benne a jövő áráz ellenségét és hatalmára törtek. És gróf Tisza István felvette velük a harcot. Keményen és kíméletlenül küzdött. Nem kétséges, hogy övé maradt volna a győzelem, ha a világháború réme eléje nem áll. Gróf Tisza István az új ellenséggel is szembeszállt. Egyedül, de királyi göggel és Koppányok minden fanatizmusával. Mikor Bécs már javában kardot csörtetett, gróf Tisza István fájának kétségbeesett féltésével sikoltott fel: Nem kell háború! Körömszakadtáig, a hadüzenet elküldése napjáig verekedett a háború ellen; az események azonban az ő robusztus

erejét is legyűrték...

Folytassuk e tovább? Féreállították a kormánykerék mellől, mintha siettetni akarták volna a végzetet, amely sötét hatalmával már ott lebegett az ország és gróf Tisza István felett. Egyszerre bukott el nemzetével. De az ő tragédiája kellett ahoz, hogy felnyíljon a magyarság szeme és elinduljon a nemzeti és öncélú államiság felé.

Ennek így kellett lenni! Ezek voltak gróf Tisza István utolsó szavai. Vajon mire értette őket? Igaz volna az, hogy tévedéseinek beismerése és halálos ítéletének jóváhagyása akart lenni ez a négy szó? Nem igaz és nem lehet igaz. Gróf Tisza István egy pillanatig sem látta végzetesnek azt, amit csinált és így nem is hihetett abban, hogy jogosan hívta ki maga ellen fajtája halálos haragját. Nem ismerhette be, hogy akár akaratlanul is bűnös, mert nem volt az. Más akart mondani és mást is mondott az elzuhanó vezér. Halálos pillanatában is beelátott a jövőbe és tudta, hogy

Gyógyszertárban kapható

műveléssel elősegített acotermelés a gazdája lustaságát is hirdeti, ki nem acatot.

Ezt a lustaságot pedig büntetni kellene.

Modern kölcson-könyvtár

ujdonságai:

Zilahy L.: Két fogoly
A szökevény
Halálos tavasz
Valamit visz a víz
A lélek kiálszik

Móricz Zs. Az asszony beleszólt
Beiratkozás havonta
MAGYAR JÓZSEF
(Márcz trafik)

az ő mártíromsága az eikövetkező nacionalista Magyarország nagyon nagy ereje lesz. Tehát nem a bünhődés miatt, hanem azért kellett ennek így lenni, hogy a jövő Magyarorszáért folyó áráz küzdelemben az ő izmai is megfeszülhessenek, hogy az ő lelki ereje is tartsa a reményeket és az ő öklének rettentő zuhanása is benne legyen abban a csapásban, amely pozdorjává zuzza mindazt, aminek bekövetkezése ellen halálos harcot vívott a geszti kripta nagy elpihentje. (bj.)

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Jön! A z E z ü s t k ó c s a g Jön!

HIREK

Áthelyezés. Szomjas Károly (Sztrecskó) katonatelepi állomásfőnököt Kötegyánba helyezték át állomásfőnöknek.

Hivatalvizsgálat. Dr. Pánczél József vármegyei főjegyző kedden és szerdán Gyomán tartózkodott és a szokásos hivatalvizsgálatokat tartotta meg. Dr. Pánczél József, mint a vármegye ügyi referense járásunk ügyei iránt is érdeklődött, mely alkalommal felhívta figyelmét dr. Pálka Pál főszolgabíró a község házálól a közúti hídig terjedő szakaszra, mely a legforgalmasabb útja a községnek (Mezőtur, Turkeve, Dévaványa, Körösladány, valamint a Körösön túli birtokok forgalmát bonyolítja le) ezt a mostani makadam helyett állandó burkolattal kellene kiépíteni. Helyeseljük, hogy a két híd közötti útszakaszra felhívják a vármegye figyelmét és kiszorgalmazzák, hogy az állandó burkolattal legyen megépítve, — de minél előbb ám.

Kedvezményes utazás a Nemzetközi Vásárra. Az idei Nemzetközi Vásárra is kedvezményes utazást tesz lehetővé a MÁV. Kedvezményes jegyek Wagner Márton Fiai fakereskedésében kaphatók.

Égő kalászkok Endrődön. Április 22-én, vasárnap este a kacagásiól ismét hangos lesz az Endrődi Ipartesület színházterme. Molnár Gyula közismert komikus színész és rendező mutatja be Égő kalászkok című új 3 felvonásos vídám játékát, mely a közelmúltban Gyomán aratótt őszinte és osztatlan sikert. Az érdekes meséjű vídám játék Endrődön is az eredeti 12 tagú kifünő szereposztásban kerül színre, filléres helyárrakkal. Jegyek vasárnap délután 10 óraiól egész napon át válthatók és előjegyezhetők az Ipartesületben.

A Gyomai Levente Egyesület 1934 év május 20 és 21-én Pünkösöd vasárnap és Pünkösöd hétfőjén nagyszabású népiünnepélyt tart az Erzsébet-ligetben Bemutatásra kerül „Az Ezüstköcsag” énekes népszínmű Drózdgy Győző pályadíjat nyert műve. A zenét a békéscsabai honvéd katonazene szolgáltatja.

Két apátfalvi halász 46 kilós harcsát fogott a Marosban.

Ausztriának Lengyelország sertés eladásra ajánlatot léll, de Ausztria nem fogadta el, kijelentette, hogy sertésszükségletét Magyarországról szerzi be.

A „HONSZ” GYOMAI CSOPORT KÖZGYŰLÉSE.

Az 1934 évi április hó 8-án tartott rendkívüli közgyűlésen választotta meg a diszlisztviselőket és vezetőségét a Honsz.

Diszlisztviselők névsora: Fővédnök: vitéz Purgli Emil. Védnökök: dr. Zeőke Antal, dr. Pálka Pál, dr. Szilágyi Ferenc. Diszelnökök: Kner Izidor, gróf Bethlen Ödön, Pánczél Emil. Tisztifarselnökök: Bakos József, Nyisztor Péter, Simonovánszky Ödön őrnagy. Tiszteletbeli elnökök: Bácsy Elek, Iványi Aladár, Gaál István.

Vezetőség névsora: dr. Legeza Tibor ügyész, Fekete Lajos elnök, B. Szabó János alelnök, Sáfri Sándor jegyző, Csáki Károly pénztárnok, vitéz Juhos József, Szerető Lajos ellenőrök, Kéri József, Csete István, Braun Lipót, Icsa Antal, Gyüre István, K. Szilágyi Sándor, Kiss Dániel, özv. Reis Simonné, özv. Csáki Dánielné, özv. Toldi Lajosné választmányi tagok, vitéz Biró Endre, Garai László Kéri Endre számvizsgálóbizottsági tagok.

Bábaképzésre Gyomáról egy nő mehet. Kérvények „A gyulai szülész kerület főorvosi hivatalához” Gyula állami kórház — legkésőbb f. évi május 31-ig személyesen nyújtandók be.

A ligeti áttöltést a lavaszi inségmunkák keretében okvetlenül elvégezteti a község és pedig a község háza és Szövetkezet közölli részén.

A legtökéletesebb szórakozás. A rádiót csak akkor élvezhetjük igazán, ha jó rádióműsorunk van. A Délibáb pompás, illusztrált műsorokat közöl és ezenkívül minden színházi és filmeseményről beszámol. Kifünő riportokat, nagyszerű cikkeket, folytatásos regényit, egyfelvonásos szindarabot, slágerszövegeket és közel száz képet közöl a népszerű képeklap. A 84 oldalas Délibáb egy száma 20 fillér.

A békési és szarvasi gyümölcsfaápolási tanfolyamok nagyon jól sikerültek.

A Szabadság új számában Tombor Jenő dr. vezércikkben kritizálja az új költségvetést Balla Antal külpolitikai szemlélet ad, Szabó István folytatja Hiller magyarellenes propagandáját leleplező cikksorozatát. Kodolányi János a rádió visszáságát teszi szóvá, Németh Imre a Dunántul veszedelmeiről ír. Áfra János, Féja Géza, Simándi Pál, Talpassy Tibor, Borbély Andor és Nagy Lajos irtak még értékes riportokat és cikkeket. Föld népe rovat, hetirigmus és Tamási Áron folytatásos regénye lesznek teljessé a lapot, amely 10 fillérért minden ujságárusnál kapható.

A PÓSTADÍJAK MÉRSÉKLÉSE.

A gyomai kir. postahivatal értesíti a közönséget, hogy április 1-től kezdve a következő változások, illetőleg mérséklések léptek életbe: helyi levelezőlap díja 6 fillér, belföldi levelezőlap díja 10 fillér, válaszos levelezőlap díja 20 fillér, zárt levelezőlap díja 20 fillér.

Az új telefon előfizető belépéskor csak 8 pengő díjat fizet. Áthelyezési díj 3 pengő. Mellékállomáson bekapcsolásnál belépési díj 4 pengő. A belépési díjakat kamat felszámítás nélkül 4 havi részletben lehet kifizetni.

Helyi távirat szódíja 4 fillér. Távirat nyomtatvány 10 szóig 40 fillér. (Csak 20 drb. adható fel egyszerre különböző címre.)

Táviratok feladása minden előzetes engedély nélkül telefonon is eszközölhető. Közvetítési díja 12 fillér, hitelezési díj 4 fillér, úrlap hozzá 4 fillér.

Érkezett táviratok bemondási díja 12 fillér. Ezt bélyegmentes beadványban kérhetik az előfizetők.

Minden egyéb felvilágosítást szívesen ad a postahivatal.

A vármegyei cukrászok szerdán gyűlést tartottak Békéscsabán.

Csipkeházat építenek Kis-kunhalason 16 ezer pengőért.

Gyula város lisztviselőinek fizetéséből csak egy részét tud fizetni.

Tizenkétezer fotóriporter. Kiszámították, hogy az egész világon tizenkétezer híres fotóriporter működik. Ezek minden eseményt lefényképeznek és a képeket beküldik ügynökségeiknek. Az ügynökségek irodáiban kiselejtezik a képeket és csak a legérdekesebbek kerülnek a közönség elé. Tolnai Világlapja minden héten válogatottan szép és érdekes képeket közöl a világ minden jelentős eseményéről. Tolnai Világlapja képanyaga tizenkétezer fotóriporter munkájának eredménye.

Köszönet. Drága Nagymamánk Szilvádi Irma vendéglősné hazaszállításához hozzájárultak: Karsay Lajos, Kerkes Károly, Szilágyi Gergely, Schwarcz Károly, Szerető István, Kovács Antal, Pribelszki Anna, Fried Géza, Varju Fülöp, Balogh István, Szabó József, Gyuricza Sándor, Fried Irén, Klein László, Braun Márton, Gálos Gyula, Szabó Imre kartársak, kiknek ezuton fejezzük ki hálás köszönetünket. Rácz Tibor és neje.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik drága nagymamánk Szilvádi Irma vendéglősné temetésén megjelentek és nagy bánatunkban részvételükkel felkerestek, ezuton mondunk hálás köszönetet
Rácz Tibor és neje.

Keresek megvételre egy jókarban levő használt kukoricamorzsólót. Fülöp Imre Kondorostanya 298. 1—2

Jóhangú hegedő eladó. Jókai-utca 10, vagy község háza iktató iroda. 1—2

Eladó Nagyálláson 6011 öl szántó-föld 4540 öl búzavetéssel. — Czmarkó János, Nagyállás. 1—2

Egy keveset használt férfi **kerékpár** és egy új kemenceajtó eladó. Horthy Miklós ut 76 sz. alatt csak páratlan napokon délután.

A vasut állomáson a vendéglő előtt 9 m. hosszú vasrács, amely sirkerítésnek is alkalmas, jutányos áron eladó. Ugyanott 1 drb. 7 m. napellenző felszerelés ponyva nélkül olcsón eladó. Érdeklődők forduljanak Gálos Gyula vasuti vendéglőshöz.

Kerkes Károlynál a bor literje 32 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

Kész ablakok

minden méretben leszállított áron beszerezhető

BARY PÁL

üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3—4 mm. belgaüveg, matt, mintázott, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

50—150 hold

magyságu egy tagban levő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősege ad.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér

Közgazdaság

Egymillió tehén
1650 millió liter tejet termel
évenként Magyarországon.

Magyarországon egymillió tehén van, ezek évi termelése tehenenként 1650 liter, vagyis az ország évi termése 1650 millió liter. Ebből vajnak 168 millió litert, sajnak 45 millió litert, egyéb tejtermékeknek 150 millió literet dolgoznak fel. A termelők által a helyi fogyasztásra vagy közvetlenül a fogyasztási központoknak eladott tej mennyisége 434 millió liter. A belföldön 60.000 métermáza vaj kerül eladásra, ami 144 millió liter tejnek felel meg. Ugyancsak belföldön eladott sajt 600 vagon, amihez 60 millió liter tej szükséges.

Külföldre szállítottunk 1933. évben: vaj 36.462 q, sajt 250 q, tejfel 6335 q, tej 12 q, lúró 1295 q, konzerv 14 q.

Ugyanennek a hivatalos statisztikának kimutatása szerint a tejfogyasztás 146 liter személyenként, vagyis naponként és személyenként 4 deci. (Az nincs benne a statisztikában, hogy például Dévaványán is hányan vannak, akik naponként és évenként semmi tejet nem fogyasztanak. Nem azért, mert nem akarnak, de nem tudnak, mert nincs pénzük tejre).

Befejeződtek a gyapjutermeles értékesítésére vonatkozó tárgyalások.

A gyapjutermeles értékesítésére folyó tárgyalások befejeződtek és — sajnó — ismét a gyárak álláspontja győzött, a gazdaérdekek rovására.

A gyárak kötelezik magukat, hogy 35 ezer mázsa gyapjút átvesznek, világpiaci ár feletti 30 százalékos ár mellett.

Ez így szépen is hangzik. Nem kell azonban elfeledni, hogy a külföldi gyapjút sem tudnák olcsóbban megvásárolni, mivel azért árupengőt tartoznának fizetni s az árupengő értéke 30 százalékkal magasabb a rendes pengőnél. Végeredményében a termelő a világpiaci árat élvezi, hiszen ha a gyapjút külföldre adná el, árupengőben kapná az ellenértéket s az árupengőt 30 százalékos felárral értékesíthetné. Ezzel szemben a gyárak a világpiaci áron beszerzett gyapjuból dolgozhatnak,

de a védővámok és kartelek támogatása révén áruikat horribilis áron varrhatják a fogyasztók, elsősorban tehát a termelők nyakába és az így elért kivételes haszonból a termelők semmitsem kapnak.

Ezek után érthető, hogy a gazdák mindjobban elhanyagolják a juhienyésztést, mivel számításaikat nem találják meg. A gyárak ellenben — azok igen, nagyon is megtalálják a számításukat, amire vall az is, hogy szövöszékeiket folyton szaporítják. Fonák helyzet ez nagyon. A juhállomány csökken, a szövöszékek szaporodnak, holott az egészséges az lenne, ha egyik sem hizna a másik rovására.

Megjegyezzük még, hogy a tájékoztató árakat annakidején széles körökben ismeretlenné fogják és az eladás és vétel gyapjувételijegyek mellett foglórúnni.

Adókedvezmény a sokgyermekes adózóknak.

Az olyan adózót, akinek négyél több gyermeke van s a jövedelemadó és vagyonszerzési adó miatt nem alanya, mert évi adóköteles tisztajövedelme az ezer pengőt, adóköteles tisztavagyonának az értéke pedig a 25 ezer pengőt nem éri

el, a terhére előírt földadóból, házadóból és általános kereseti adóból, valamint az ezek után járó állami, megyei és községi adóból az ötödik és azonfelül minden további gyermek után 5—5 százalékos adómérséklés illeti meg.

SPORT

A Csabai II. oszt. bajnokság állása 1934. április 21-én:

		Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	Turul	14	11	2	1	29	8	24
2	BISE	14	11	1	2	37	11	23
3	Textil	12	9	1	2	24	13	19
4	MTK	13	9	—	4	34	16	18
5	Bocskay	12	6	1	5	12	8	13
6	GySC	13	6	—	7	15	25	12
7	M. Törekvés	14	4	—	10	6	26	8
8	OFC	13	3	2	8	16	19	8
9	KTE	13	2	2	9	8	37	6
10	B. Törekvés	18	2	1	15	4	22	5

Csabai II. oszt. április 22-iki programja:

Mezőberényben: MTK — GySC, Kondoroson: KTE — Bocskay.

BISE—GySC 5 3 (2-0)

Gyoma, bíró: Göndös.

BISE: Cs. Varga—Zwickl, Fábán—Baukó, Koncz, Zahorán—Bartalos, Bartik, gróf Wenckheim, Bezzegh, Lipcsei. GySC: Szrenkányi — Fekete, Pulugor—Oláh K. Matlak, Zöld — Cs. Nagy, Fried, Bartha, Nagy B. Bíró.

Békési kezdés után Bartik kapja a lapját, lefut és Szrenkányinak már az első percben ráveléssel kell menteni lapos lövését. A kiadási Bartha kapja de Koncz szereli és bal-szélre ad, de a védelem ment. A beket játszó Bíró labdáját Oláh kapja, ki Nagyhoz adja de Békés hazaadással ment. (Általában a meccsfolyamán Békés sokszor használta a védekezésnek ezt a módját). 5 percben Cs. Nagy ügyesen magára vonja a békési védelmet, de pontos beadását a centeri játszó Pulugor az ötös-ről mellé gurítja. 6 percben gróf Wenckheim lapos lövését Szrenkányi ráveléssel védi, majd a 7 percben ismét a gróf lö a 16-osról, de mellé megy. 8 percben Nagy—Bartha—Pulugor összjáték után Pulugor nagyon előre ad s a labda a kapus zsákmánya lesz. Békés támad, Lipcsey beadására Szrenkányi kifut, de a labdát elveszti s a védelem kórnerre ment a 9 percben. Kórnereredménytelen. 11 percben ismét Békés támad de Bartik fölé fejel. Most kis gyomai fölény alakul ki, Cs. Nagy remekül elhuz, beadását Bartha kapja, de hárman is nyomják s a lövés nem sikerül. Gól a 14 percben esik. Koncz hosszú labdájával a békési balössze-

kötő lerohan. Feketét is kicselezi s a jól helyezkedő Bezzegh közelről beleszi a Bise első gólját. Gyoma támadással felel de Cs. Nagy iveli beadását Bartha ismét mellé rugja. 17 percben Pulugor bemutatja, hogy nem szabad a centernek játszani, Az ötösig fut s a labdát régi recept szerint a kapus kezébe gurítja. Békés fokozza az iramot, gróf Wenckheim, majd Bartik lö, de a tömörülő GySC védelembe ment, a gólt azonban megakadályozni nem tudja: gróf Wenckheim Bartiknak ad, kinek védhető lapos lövése a rosszul vetődő Szrenkányi alatt a gólt csuszik. 2-0. Tipikus kapushiba! 21 perc.

Gól után Bíró és Pulugor helyet cserélnek, de a kapu csak nem szabadul a nagy nyomás alól. 24 és 25 percben veszélyes kórner a GySC ellen, de gróf Wenckheim sarokra irányított lövését Szrenkányi bravúrosan védi. Békés tovább rohamoz, ismét a gróf lö, de Szrenkányi helyén van! Baukó és Zöld összecsapnak és Baukó sérülten elhagyja a pályát. Közben a GySC csatárai is kipihenték magukat és a hátralévő percekben élénken foglalkoztatják a Bise jól védő kapusát.

A csatársor lelke Cs. Nagy, kinek minden lefutása veszélyes. 33 percben küldött süvítő lövését csak kórnerre tudja öklözni a kapus. Bartha—Nagy B.—Cs. Nagy a labda utja, az utóbbi futtából bomba lövést küld, de a kapus a 16-osig kifutva ment. 40 percben ismét Cs. Nagy kapja a labdát, ügyes testessel átdolgozza magát a védelmen, de laposan mellé

lő. A kirugást Mallak fogja, aki Birót szökletli, mintaszerű beadását azonban Nagy B. gyenge lövéssel mögé küldi. Az utolsó percek említésre méltó eseménye Koncznak a 43 percben 20 méterről küldött süvítő bombája, amit Szrenkányi szép stílusban tesz ártalmatlanná. Mezőnyjátékkal ér véget a félidő.

Második félidőben nagyon szépen kezd Gyoma. A védelem biztosan áll a lábán, a halvesor lömi labdával a csatárok, de elkövetik azt a hibát, hogy a csatársor legveszélyesebb nagytechnikájú tagját Cs. Nagyot percekig labda nélkül hagyják s a 3 belső csatár rövid passzokkal viszi előre a labdát. A békési védők azonban könnyűszerrel rombolják szét a pehelysúlyú csatárok erőitlen támadásait. Végre Zöld kiugratja Cs. Nagyot, aki 1 méterről a velődő kapusba lő. Óriási helyzet! Az 5 percben a bíró sipja 3 békési csatárt állít meg offszajdon Szabadrugással Bíró lefut, 16-osról remek félmagas lövést küld, de a kapus szépen véd, majd Cs. Nagy ad be, de mögé megy. 9 percben gróf Wenckheim offszajdon áll. A szabadrugást Zöld Bíróhoz irányítja, kinek ivelt beadásával Nagy B. a GySC első gólját lövi. 2-1. Továbbra is Gyoma támad. Bíró, Nagy B. és Barta lövései foglalkoztatják a kapust, sőt Nagy B. a közönség biztatására támadja a kapust, de a bíró lefujja. Lassan feljön Békés is, Koncz—gróf Wenckheim—Bartik összjáték után az utóbbi közléről gólt lő. 3-1. Most már magára talál a békési csatársor is és kilátóan ostromolják a gyomai kaput. Zwickl félpályáról küldött szabadrugását Szrenkányi kifutva lábbal védi. A 20 percben esik a 4-ik békési gól. Koncz előre vág, gróf Wenckheim magára vonja a védelmet, jobbösszekötőhöz passzol, kinek közeli lövése hálót ér. 4-1. Két perc múlva válaszol a GySC, Zöld remekül szökletli Cs. Nagyot, kinek süvítő lapos lövésére hiába dobja magát a kapus! 4-2. Erőitlen gyomai támadások következnek, Nagy B. Bíró és Barta lövéseit sorra ártalmatlanná teszi a kapus. A 27 percben ismét nagyhelyzet, Cs. Nagy keresztül verekszi magát a békési védelmen, de az 5-ös sarkáról lécc mellé vágja. Koncz Bartikot szökletli, ez kicszelezi Feketét, Pulugort, a kapus rosszul fut ki és melléte Bartik habozás nélkül berugja az 5-ik gólt a 29 perc. Gyoma nem adja meg magát

Bíró és Cs. Nagy lövései alig mennek mellé. 33. percben Cs. Nagy eredménytelen kornerrug. A 35 perc meghozza a GySC harmadik gólját. Fried nagyon előre ad, de Cs. Nagy remek starttal a kornervonalon elfogja és szép beadásából a nagy irammal befutó Bíró a 16-osról a meccs legszebb gólját lövi 5-3. Gyoma élénken finisel. Bíró, majd Barta lö emberbe. 45 percben Fekete 25 méterről küldött szép szabadrugása a kapu mellé kerül. GySC támadással ér véget a meccs.

GyTK—KAC 3-3 (2-0)

Körösladány, bíró: Fehér. (Gyulai)

Ismeretes, hogy a közbejött mezőberényi levente verseny miatt, úgy a derbi, mint a GyTK mérkőzés elmaradt. Dacára annak, hogy az elhalasztásról a GyTK vezetősége hivatalosan csak péntek délután szerzett tudomást, hogy csapatát mégis foglalkoztassa, lekötötte szombaton este 9 órakor a Körösladányi AC csapatát. A késői lekötésről nem tudott minden játékos tudomást szerezni és így egy erősen tartalékos csapattal volt kénytelen a GyTK átrándulni.

Pontosan 4 órakor állottak ki a csapatok. A gyomaiak kapuját a kapus ilhonnmaradása miatt Bartik center védte, míg a center posztot Barta II. töltötte be eredményesen.

Egyenlő erők küzdelme mellett a gyomaiak voltak a többet támadók és így az 5 percben Rau meg is szerzi a vezetést. A gólról Ladány erősen válaszol — de a tartalékos védelem helyén van és biztosan veri vissza a támadást. A GyTK lelkes játéka folytán a 25-ik percben Barta fél pályára kiszökik, védelmet kicszelezve megszerzi a második gólt.

Szünet után a gyomai tartalékokon kiülközött az első félidő fáradalma és így az iram alább hagyott. A ladányiak a visszaesést kihasználva, 10 majd a 18-ik percben kiegyenlítenek. A kiegyenlítés után mindkét csapat küzd a győzelem megszerzéséért, ami sikerült is a 30-ik percben Barta remek góljával. Az öröm nem sokáig tartott, mert az ismételt kiegyenlítő gólt Körösladány is berugta. Így a mérkőzés eldöntetlenül végződött.

A gyomaiak megállták helyüket, ha a teljes csapat ludott volna kiállani, ugygólókkal nyerték volna meg a mérkőzést.

Sporthírek.

Textil SE—Mezőberényi TK 3-1. Ápr. 16-ra halasztott mezőberényi derbit a nagy játékerőt képviselő Textil nyerte, de nagyon érezte katonai szolgálatot teljesítő centerhalfja — Zahorán — hiányát.

Ápr. 22-én a GyTK a mezőberényi Törekvés SC-t látja vendégül, akivel bemutató mérkőzést tart.

A GySC kombinált — GyLE csapatát 6-0 arányban győzték le. Góllövők: Mácz (4), Kiss Sándor és Jenei voltak.

Breuer Laci, a GySC jóképességű játékosa, aki jelenleg

Csabán teljesít katonai szolgálatot, szerencsétlen esés következtében jobb alsó karját törte. Szegedi kórházban ápolják.

Az MTK. ápr. 22-én a következő csapatot állítja a GySC ellen: Konyár—Mező, Földesi — Pangert, Puskás, Balázs — Szentesi, Gyebnár, Szigeti, Ancsin, Makai.

Barta I., a GyTK jóképességű játékosa a GySC-be lépett át.

Békesség okáért közöljük, hogy f. hó 15-én Heinfarht ur és a GySC egyes tag urai között történt félre értés, teljes egészében tisztázódott s így béke velük.

Tipp-verseny.

Akik az április 28-iki GySC—OFC meccs végéredményét eltalálják **1-1 meccs belépőjegyet kapnak.**

Vágja ki Ön is az alanti szelvényt és kitöltve adja be a piactéri Nagytrafikba április 28-án, szombaton délig.

GySC—OFC bajnoki mérkőzés.

Győz: ..... Végeredmény: .....

Beküldő neve: .....

Címe: ..... utca ..... sz.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves párfogást kérünk:

Kun és Társai

épület- és bútorasztalosok.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak. tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Haszonbérbeadó

1934 szeptember 29-től kb.

388 m. hold föld

épületekkel Pusztapón, Szolnok vármegyében. Tehermentes ingatlan tulajdonosát levélben tájékoztatja

Bátky Gyula Bpest

József utca 3.

Egy éjjelen át!

Ön is kiírhatja patkányait rendeljen „KAJA” egérpatkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.

5 doboz P. 7.50

10 doboz P. 14.—

WONISCH

Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Budapest, VIII. Kőfaragó-utca 10/2 sz.

Irtásokat vidéken is jótállással vállalunk!

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

ijj. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Brücher Mihály.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felélős szerkesztő: **Dr. WAGNER MÁRTON**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Rádió mellett falun.

„Szól” a rádió. Fehérre meszelt búboskemence mellett — falun. Az asztal körül parasztok ülnek: jókomák, szomszédok és horozgatnak. Budapestről gróf Tisza István szobrának teleplezési ünnepségét közvetítik. Beszédék pattognak... rapszódikusán és megfontoltan... Félfüllel hallgatják is, meg nem is. Aztán felviharzik a Rákóczi induló. A mikrofon megreccsen, mintha eresztékében indulna meg a mindenség. Valahol a parlament előtt megdobban a föld és bele remeg a lelkükbe. Magyar bakák nehéz léptei alatt dübörög az aszfalt, huszároknak pátkói csatlagnak a Szabadságtéren.

Nézem az asztalok körül ülő parasztokat. Félbemarad a mozdulatuk, amellyel szájukhoz akarták emelni a borospoharat. Beléjük torpan a szó, mondanivalók enyésznek el... Mindez most nem fontos. Magyar bakák és magyar huszárok díszmenelétől viharzik a pesti utca...

Az imént még alig hederítették a mikrofonra. Nem igen bánták a beszédeket. Hisz annyit beszéltek már nekik... A díszmenet, az más. Az ő ere-

jük dobog benne, az ő inaik feszülnek keményre, az ő becsületes bronzarcuk sugárzik ős indulatokat: hűségel, halálos fajszeretettel és maradéktalan odaadást.

Dübörög a díszmenet az elpihent vezér és az új vezér előtt. Gróf Tisza István szobra és Gömbös Gyula miniszterelnök fogadják a legszebb tisztelgést és köszönik az elvonulókat, akik talán éppen most lépnek rá a magyar történelem országújtáira.

Nézem a parasztokat és látom, hogy megtáruhnak. Kinyílik a lelkük és nem fásultak többé. A nyelvükön szólnak hozzájuk és köszöntötték őket: a bakákban és huszároknak a parasztiot. Így kell köszönteni őket! Nemcsak ünnepekkor, hanem hétköznapiokon is, amikor verejéjéktől ázik a föld és szurony helyett kasza lendül. Mindig így kell szólni hozzájuk és így kell köszönteni őket: övék az erő és övék az ország. Így kell szólni hozzájuk és így kell köszönteni őket és meglesz az az egységes éreget, amelyre új ezer esztendő lehet építeni.

Két útépitésre írt ki versenytárgyalást az alispán.

Dr. Márky Barna alispán Békésvármegye területén, folyó évben, a közuti költségvetés terhére, a gyula—doboz—vésztő—szeghalmi th. közut 13—21.4 km szakaszának kiépítésével kapcsolatos munkálatoknak vállalati uton való biztosítása céljából, nyilvános versenytárgyalást hirdet: alap nélküli talajjavítással előkészített földmunkára

helyezett betonut létesítésére; valamint: Békésvármegye területén, folyó évben, a közuti költségvetés terhére a békéscsaba—kétégyháza—eleki th. közut 0—2 km szakaszának kiépítésével kapcsolatos munkálatoknak vállalati uton való biztosítása céljából, nyilvános versenytárgyalást hirdet: beton alapra, helyezett cementhabarcsba ra-

kott lemezes kőburkolat létesítésére.

Dr. Márky Barna alispán ajánlatokat a hivatalos

költségvetések és ajánlati űrlapok felhasználásával 1934 évi május hó 30-án délelőtt 9 óráig fogad el.

Cserkész-céllövőverseny.

A Magyar Cserkészszövetség V. kerülete május hó 6-án rendezi ezévi ker. céllövőversenyét a szegedi Horthy Miklós laktanya házi löterén.

A ker. versenyen az öreg-cserkész-lövészcsapatok vitéz Shvoy Kálmándr. altábornagy örökös vándordíjáért, a cserkész-lövészcsapatok pedig Somogyi Szilveszter dr. Szeged sz. kir. város polgármesterének örökös vándordíjáért küzdenek. A verseny összes díjai Podven Henrik Szeged Kigyó u. 3. sz. alatti egyenruházati cég Feketes utcai kirakatában vannak kiállítva.

A cserkészek a céllövőversenyen korosztályokra elkülönítve versenyeznek. A 12—15 évesek 25 méteren cserkész-

puskával, a 15—18 évesek és 18 éven felüliek külön-külön csoportban 50 méteren leventepuskával először két próbálövést, majd 10 értékelt lövést lőnek.

A versenyen csak igazolt cserkészek indulhatnak és helyszüke miatt a versenyzőkön kívül csak a díjalapítók és a versenybizottsági tagok jelenhetnek meg.

Díjkiosztás szép idő esetén ünnepélyes keretek között a katonai sportpályán a verseny napján d. u. 4 órakor lesz, melyen a cserkészek minden érdeklődőt szívesen látnak. Rossz idő esetén a díjkiosztás egyszerű keretek között az iparoslanonciskolában lesz.

V. Cserkészkerület Elnöksége Szeged.

Meg kell akadályozni a sertésvész.

Dr. Mészáros Elek írja a következőket a Karcagi Hírlapban:

Mi az oka a sertéspestis járványnak? Az aktív-immunizálási oltást! Az ugynevezett szimulánózás, azért, mert nem végzik el helyesen az óvintézkedéseket.

Mi a szükséges intézkedés? Szigorú elkülönítése az oltott sertésnek! A szigorú elkülönítés azért szükséges, mert a beoltott sertés az ürülékével fertőzőképes baktériumokkal szennyezi be a gyepet, a mezőt és ha ott legel egy olyan sertés, amelyik nem volt beoltva, azt fertőzi, megbetegíti, ezáltal felép a járvány!

Hogy ezt az egyszerűbb ember is megérthesse, megmagyarázom az oltás lényegét!

Az orvosok észrevették, hogy a járványos betegek vagy

azok az állatok, amelyek át-estek bizonyos betegségen, többé nem betegek meg ugyanazon betegségen. Példát hozok fel rá. Az állat, amelyik megbetegedett sertéspestisben, de nem döglött meg, az többé nem betegszik meg sertéspestisben. Az ilyen sertésre azt mondjuk, átvészelt a betegséget. Ezt a példát, amit az élet nyújtott, az állatorvosi tudomány is igyekezett kihasználni. Azért az a célja a sertéspestis vaccina oltásnak, hogy vele kismértékben megbetegítse a sertést, csak azért, hogy védőanyagokat nyerjen a szervezete, hogy így ne kapja meg többé azt a betegséget. Ez a sertés tehát, mint fenlebb írtam, mivel beteg, fertőzi a többi nem oltott sertést!

Ebből mi a tanulság? Ha nincs

Jön! A z E z ü s t k ó c s a g Jön!

sertésjárvány, ne oltuk a sertéseket, sőt még a patikában sem kellene megengedni, hogy pesiis vaccina legyen, mert könnyen kerülhet avatallan ke-

zekbe és ezáltal okozója lehet egy újabb nagy sertéspesziis járványnak, amiből mindenki hasznol húz, csak a gazda nem!

Beszámoló

a Körösvölgyi Vízhatszósító Társaság munkája eddigi eredményéről.

Dr. Sebők Eleknek a gyulai Rotary Clubban tartott előadásából.

Száraz tényekről számolok be, amikor időrendben, a hírlapokban ismertetteit, vagy egyébként ismertté vált adatok ismétlésével elmondom, hogy a Körösvölgyi és azok mellékfolyóin a hajózás lehetőségének reményében ma élet van és biznunk kell abban, hogy a valóságot csak egy, a nemzetet érő csapás akadályozhatja meg.

Vizeink hasznosításának gondolata az Alföldi Bizottság keretei között akarta a megoldást keresni. Sajnos, az Alföldi Bizottság híven megörzött emlékü Klebelsberg gróf halálával elvesztette cselekvő erejét és miután nem volt remény arra, hogy ez az aktivitás hamarosan feléled, egyedül kellett lábraállni.

Az előkészítő munkálatok után 1933 június 22. napja együtt találja a Köröshajózás érdekelteit, amikor az értekezlet közgyűléssé alakul, megállapítja a Körösvölgyi Vízhatszósító Társaságot, elfogadja alapszabályait és mint társadalmi egyesülés munkába lép.

Megindul a sajtópropaganda, megbeszélések folynak, melynek eredményeként az a gondolat nyomul előtérbe, hogy a Körösvölgyi Vízhatszósító Társaság mint társadalmi egyesület talán célját el is érte, mert az érdekelt vármegyék nagyközönségének olyan tömegeit találta maga mellett, hogy a társadalmi előkészítés máris kész eredmény és tovább a megvalósítás útjára kell lépni.

Az 1933 október 16-án Gyomán nagy érdeklődés mellett megtartott intézőbizottsági ülés két kérdést állított előtérbe: megnyerni a földmivelésügyi miniszter urat és megtalálni azt az alakulatot, amely hivatva lehet arra, hogy ne csak kérjen, hanem a maga erejéhez mérten adjon is.

Az intézőbizottsági ülés a társadalmi egyesülés átalakítását vette tervbe úgy, hogy a Körösvölgyben lévő ármentesítő társulatok a maguk egészében, vagy érdekeltégi arányukban jogi életet élő társulattá alakulnak.

Az így életrehívandó társulatnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy az építési tőkét kölcsönvegye, annak amortizációját a társulati érdekeltekre kivetendő vízhatszósítási járulék, a politikai közületek önkéntes hozzájárulása, magasabbrendű kereskedelmi és ipari vállalatok felajánlása és főként az állami támogatás felhasználásával eszközölje.

Az alapszabály-tervezet felett megindult vita nyitvahagyandó kérdésekre talált, amelyekre választ a kormány volt hivatva adni.

A földmivelésügyi miniszter úr megnyerése érdekében az intézőbizottság emlékiratot adott ki, melyben a mű-

szaki lehetőség feltárása mellett beleilleszkedett a kormányzat nemzeti munkatervébe, kérte az alakulat jogosságának elismerését, az előkészítő munkálat elrendelését és az építési tőke biztosítását.

Társadalmunk előkelőségei egyengették az utat az érdekeltség előtt, hogy a már mindenki közös gondolata, vágya és reménye a kormányzat előtt az országos érdek színében jelenhessen meg.

Közismert, hogy a Körösvölgyi Vízhatszósító Társaság népes küldöttségét a földmivelésügyi miniszter úr 1933 december 16-án Békéscsabán a búzakiállítás alkalmával fogadta.

A miniszter kíséretében Sajó Elemér, a földmivelésügyi minisztérium vízügyi osztályának főnöke volt jelen s a küldöttség kérését báró Urbán Gáspár, Mezőtur város illusztris képviselője terjesztette elő.

A miniszter mindenre kiterjedő és részletes válaszában tanujelét adta annak, hogy a kérdéssel behatóan foglalkozott. A küldöttséget különös melegséggel fogadta s az emlékirat kérésait munkaprogramul elfogadta. A fogadás során elhangzott beszédében elrendelte az általános tervek elkészítését és kilátásba helyezte, hogy 1934 nyarán a helyszínen tanulmányozni fogja a kérdést.

Ettől a pillanattól kezdve a Köröshajózás a reménység útján a realitás mesgyéjére lépett.

A Körösvölgyi Vízhatszósító Társaság mellett a vármegye törvényhatósága, a városok és községek is élénk tevékenységet fejtettek ki.

Békésvármegye törvényhatósági bizottsága a Körösvölgyi és mellékfolyói hajózhatóságát érdekelte felirattal fordult a földmivelésügyi kormányzathoz. A városok és községek egyhangú és lelkesedéstől fűtött közgyűlési határozatokkal csatlakoztak a mozgalomhoz, elvi készséget fejezve ki az anyagi hozzájárulás tekintetében is; Gyula megyei város különösképpen még polgári munkarejét is a kivitel szolgálatába kész állítani.

Az ármentesítő társulatok közgyűlései egymásután delegálják kiküldöttségeket a megalakuló társulatra és költségvetésük terhére jelentős összegeket szavaznak meg a munkálatokra.

A Körösvölgyi Vízhatszósító Társaság emlékiratára 1934 január 9-ről már így szól a miniszter úrnak dr. Márky Barna úrhoz, a társaság elnökéhez intézett leirata:

„A Körösvölgyi Vízhatszósító Társaság küldöttségének a Körösvölgyi hajózhatóvá tétele ügyében előterjesztett

kérelmére értesitem Méltóságodat, hogy a magam részéről is nagy fontosságot tulajdonítok a Körösvölgyi vízügyi kérdései mielőbbi gyökeres megoldásának és ezért a Körösvölgyi hajózhatóságát érdekelte, valamint az ezzel kapcsolatos egyéb kérdéseknek tanulmányozása, illetőleg a szükséges általános terveknek elkészítése céljából a tárcám fennhatósága alá tartozó Vizrajzi Intézetben belül egy külön tervező csoportot alakítottam. A tervező csoport vezetésével Freytag Ferenc kir. műszaki tanácsost bízom meg.

Felkérem Méltóságodat, hogy a tervező csoportot munkájában támogatni és a szükséges adatok összegyűjtésénél a Vízhatszósító Társaságba tartozó érdekeltségek kilátásba helyezett közreműködését biztosítani sziveskedjék.

A miniszteri leírásban említett külön tervező csoport már megkezdte működését és négy kir. mérnök megfelelő segéderővel dolgozik.

A vízügyi főosztály annak a támogatás és adatszolgáltatás módjainak megbeszélésére, amelyet a miniszteri leírás megemlít a földmivelésügyi minisztérium előkelőségei és a Körösvölgyi ármentesítő társulatának kiküldöttséivel Budapesten 1934 március 2-án értekezletet tartott. A megbeszélést az érdekeltség teljes száma s az egyöntetű állásfoglalás teszi különösen fontossá.

A Körösvölgyi Vízhatszósító Társaság a tervező csoport megkeresésére az érdekelt vármegyék területéről már gyűjtött és szolgáltatott be adatokat. Freytag kir. műszaki tanácsos úr pedig ez év március havában helyszíni bejárások során további adatgyűjtést eszközölt.

A Körösvölgyi Vízhatszósító Társaság közelebbi célja egyikének, a földmivelésügyi kormányzatnak a fentiekben vázolt elnyerése után a társaság átszervezésének tervét vette munkába. A földmivelésügyi kormányzat meghívására részt vett azon a megbeszélésen, amelynek tárgya a hajózás érdekében való kerettörvény előmunkálata volt.

Az újjalakítandó társaság alapszabálytervezetében a fentiekben említett nyitott kérdés volt az, hogy mint kereskedelmi társaság, vagy mint vízjogi társulat nyerjen jogi létet és hogy jogosult-e, vagy pedig csak külön törvény alapján nyer jogosultságot vízhatszósítási járulék kivetésére és beszedésére.

Ennek a megbeszélésnek az eredményét főbb vonásokban a következőkben van szerencsém ismertetni:

Az eldöntendő kérdések elseje az, hogy van-e létjogosultsága a Körösvölgyi Vízhatszósító Társaságnak és általában kell-e lehetőséget biztosítani az ország vizeinek hasznosítása érdekében hasonló társaságoknak.

A hajózás állami feladat. Ezt a feladatot meghatározott sorrendben lehet elvégezni, ütemét a fedezet szabja meg.

Az állam belátható időben fedezet hiányában nem tudja a hajózás terén reá váró feladatokat olyan idő alatt megvalósítani, mint ahogy azt egyébként a szükségesség megkövetelné, azért, ha jelentkezik olyan érdekeltség, amely a megvalósítást elősegíti, ezt a felajánlást el kell fogadni.

Az építési tőke ma legelőnyösebben a transzfer-alapból szerezhető meg. Ez az alap a hasznosság mellett szívesebben hitelez a társulatra tömörült érdekeltségnek, mint az államnak.

Ezeknek a tényeknek a megállapítása

után az az elvi meggyőződés alakult ki, hogy a vizek hasznosítása tekintetében az állam segítségére jelentkező érdekeltségre, mint jogi alakulatra szükség van és a kerettörvényben elhárítandók azok az akadályok, amelyek a mai tételes intézkedések mellett jelentkeznek. Törvényben biztosítandó, hogy a hajózásra és ezzel kapcsolatban az öntözésre társulat alakuljon.

Az állam az ilyen szerkezetben jelentkező érdekeltség célkitűzését elbírálja és amennyiben a kivitelezés jogosságát megállapítja, az érdekeltség megalakulását megengedi. Elrendeli a munkálat elvégzését. Megszerzi a társulat részére az építési költséget, melynek felhasználásával a munkálatot végrehajtja.

Az országos viszonylatban elkészült sorrendben elsőbbséget, vagy egyidejűséget biztosít a társulattá alakult érdekeltségnek célja végrehajtására.

Az állam az építési kölcsön törlesztési szolgáltatának legalább fele összegét magára vállalja.

Az első kép, amelyet a tervező csoport a Körösvölgyi és mellékfolyói hajózhatóságát érdekelte, hogy megálljon az, hogy míg a Duna—Tisza csatorna 100 km-es vonalának megépítése 90 millió pengővel van előszámítva, addig a 200 km-es Köröshajózó út költsége 8 millió pengőnél nem tehető többre.

A legfelsőbb kormányzatnak a viziutak építési sorrendjére az a felfogása, hogy elsősorban a szivó erекet kell munkaképessé tenni és üzembe állítani, hogy a folyamok és a hajó utat rövidítő Duna—Tisza csatorna gazdaságosan táplálható legyen.

Ez az elv és az aránylagos olcsóság a Körösvölgy kivételes helyzetét tolja előtérbe.

Követésre méltó példaként kell megemlékezni a Békésmegyei Takarékpénztár Egyesületnek az 1934. évi közgyűlésének jelentéséről, amelyben elismeréssel emlékezik meg a Köröshajózás problémájáról és hetvenedik ülésvét azzal ünnepli meg, hogy a „Körösvölgyi hajózhatóvá tétele és a Gyula város határában létesítendő kikötő, illetve rakodó alapja” néven 1000 P-vel nyitja meg alapítványát.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak. tiszta, tökéletes zamatuk és nem savanyuak.

Cim: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér

H I R E K

Mindennap lemondunk valamiről... A falat kenyérről, amely szükséges lenne még a jólakáshoz... A pohár borról, mely megbékítene a világgal... Egy jó szivarról, amelynek békés füstjében legalább egy szebb jövő képeit láttuk... Egy új cipőről... egy új ruháról, a fényesre kopott vagy talán a sűrűn foltos helyett... Lemondunk lassan minderről, mely az életet elviselhetőbbé tenné... Egy jó könyvről... egy színházi jegyről... egy új dalról... Lemondunk lassanként arról is, hogy a gomblyukba, vagy a kalapunk mellé virágot tűzzünk... Le kell mondanunk arról, hogy másoknak örömet szerezzünk... És lemondunk arról a boldog érzésről, hogy a kérőt valamicskével megsegíthettük...

Bolondok vagyunk mi emberek... Megrontjuk mások életét és így csúffá tesszük a magunkét... Jónak kellene lenni... Szivesnek, segítőnek... Szeretőbbnek, hogy széressenek és megértőbbnek, hogy megértsenek... Emberiesebbnek az emberekhez és alázatosnak az Istenhez... Akkor nem kellene mindennap lemondani ismét valamiről...

Eljegyzés. Dr. Dévai Károly fővárosi ügyvéd eljegyezte Erdős Böskét, Erdős József hirdetőirodátulajdonos leányát. (Minden külön értesítés helyett.)

Dr. Hercsuth Kálmán m. kir. tanfelügyelő az elmúlt héten az endrődi iskolákban tett hivatalos látogatásokat. Szerdán pedig az elemi iskola tanfőnöke dr. Hercsuth Kálmán vezető tanfelügyelő és Csernus Mihály apátplebános, iskolaszéki elnök vezetésével Kondorosianán tartott módszeres értekezletet, amikor is Kovács Mátyás igazgató-tanító méltatta az Akció Katolika jelentőségét, különösen helyi vonatkozásokra kiterjeszkedve, Bencze József kántor-tanító pedig ügyes játékos tornát mutatott be növendégeivel. Értekezlet után Bencze József kántor-tanító házigazda vendégül látta megjelent karlársait.

Kerekes Károlynál a bor literje 22 fillér.

A NEMZETI EGYSÉG PÁRTJA ENDRŐDI CSOPORTJÁNAK TISZTIKARA ÉS VÁLASZTMÁNYA.

Dr. Korossy György főispán a Nemzeti Egység Pártja endrődi csoportjának vezetésével a következőket bizta meg:

I. kerület.

Alelnök: Kalmár Imre gazdálkodó, ügyvezető alelnök: Kovács Ferenc kovácsmester, ügyvezető titkár: Stefán Béla polg. isk. tanár, körzeti titkár: ifj. Dinya Vilmos. Választmány: Walthier György polg. iskolai igazgató, Duda Lajos csizmadia, Hunya A. István gazdálkodó, Hunya Antal gazdálkodó, Tóth József tanító, Szabó Elek borbély, Szurovecz András „HONSZ” elnöke, Dinya Imre ács, Szalai Ignác, Csuvár Mihály csizmadia, Csókássy Béla polg. isk. tanár, Hunya Lajos tanító, Takács Imre ács, Palotay Ferenc tanító.

II. kerület (Belterület).

Alelnök: Kovács Vince gazdálkodó, ügyvezető alelnök: Orbók József igazgató tanító, ügyvezető titkár: Kovács Mátyás igazgató tanító, körzeti titkár: ifj. Gellai Miklós. Választmány: Bartos Málé iparos, Varju József gazdálkodó, Kovács Frigyes gazdálkodó, Véha Vendel kovácsmester, Kalmár Károly gazdálkodó, Gellai Miklós gazdálkodó, Kovács Illés gazdálkodó, Uhrin Sándor gazdálkodó, Dinya Vilmos szabó, Timár Menyhért szabó, Kalmár Bálint gazdálkodó, Pintér János gazdálkodó.

(II. kerület (Öregszőlő)).

Alelnök: Kiss Lajos gazdálkodó, ügyvezető alelnök: Diénes Izra tanító, titkár: Brikse Ernő tanító. Választmány: Dinya Imre gazdálkodó (II. ker. 584), Bula Gábor gazdálkodó, ifj. Bólos István gazdálkodó (II. ker. 75.), Farkasinszky Péter munkás (Öregszőlő), Szakálas Máté (III. ker. 6), Mész-

ros István munkás (Öregszőlő).

III. kerület (Páskum).

Alelnök: Kellár Vince kőműves, ügyv. alelnök: Vaszkó Mátyás gazdálkodó. Választmány: Iványi Antal gazdálkodó, Kulik Imre gazdálkodó, Pap György gazd., D. Timár Mátyás gazd., Uhrin Mihály gazd., Hegedüs Péter gazd.

III. kerület (Ugar).

Alelnök: Timár Miklós gazdálkodó, ügyvezető alelnök: Elek János gazdálkodó. Választmány: Uhrin A. József gazdálkodó, Julis József gazdálkodó, Oláh István gazdálkodó, Bula Vince gazdálkodó, Varju Imre gazdálkodó, (III. ker. 176), Szurovecz Pál gazdálkodó.

IV. kerület.

Alelnök: Hunya Vince gazdálkodó, ügyvezető alelnök: Bencze József kántor-tanító, körzeti titkár: Paróczay Gerely tanító.

V. kerület (Varjas).

Alelnök: Pintér Bálint gazdálkodó, ügyvezető alelnök: Lesniczky József igazgató-tanító. Választmány: Gubucz Imre gazdálkodó (V. ker. 149), Hunya Imre gazd. (V. ker. 160), Farkas Lajos gazd. (V. ker. 153), Andor László (V. ker. 111), Varga Máté gazd. (V. ker. 207), Kalona Imre gazd. (V. ker. 224).

V. kerület (Csejt).

Iványi Imre gazd. (Nagylapos, Csejti Olvasókör), Gyuricza Imre gazd. (Csejti Olvasókör), Földvári András (Csejti Olvasókör), Szabó József gazd. (Nagylapos, Gazdasági Népház), Fekécs Ignác gazdálkodó (Gazdasági Népház), Farkas Lajos gazd. (Gazdasági Népház).

Címadohányozás. A Kormányzó a magyar királyi földmivelésügyi miniszter előterjesztésére Varga Lászlónak, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkárának a hazai mezőgazdaság körül szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi gazdasági tanácsosi címet adományozta.

Tűzvédelmi intézkedés. Az elsőfokú tűzrendészeti hatóság felhívja a lakosságot, hogy a közelgő melegebb időjárás beálltára való tekintettel legyen eleget a tűzrendészeti előírásoknak, melyek azon vannak, hogy az emberi életet, vala-

mint a vagyont pusztulásait megakadályozzák. E célból elrendeli, hogy a háztulajdonosok és bérlők házaikban az előírt 1-2 hordó víz, létra, nádfedeles épületeknél ezenkívül még 1 drb csákiya (horog) állandóan készenlétben tartásáról gondoskodjanak.

Bérmálkozás Endrődön május hó 11-én a belterületiek, 12-én pedig a külterületiek részére.

Olcsóbb lesz az O. T. I. Hir szerint az O. T. I.-nál rövidebben megszüntetik a 20 filléres munkaadói igazolványt és a 30 filléres recept hozzájárulást.

A Gyomai Levente Egyesület 1934 év május 20 és 21-én Pünkösöd vasárnap és Pünkösöd hétfőjén nagyszabású népiünnepélyt tart az Erzsébet-ligetben. Bemutatásra kerül „Az Ezüstkócsag” énekes népszínmű Drózdly Győző pályadiját nyert műve. A zenét a békéscsabai honvéd katonazene szolgáltattja.

Megalakult a Magyar Dalpártoló Bizottság. Tehetséges, eddig nyilvánosság előtt nem szerepelt nótaszerzők és dalköltők támogatására és a magyar dal hatatos népszerűsítésére az Önálló Hivatású Nők Egyesületeinek Szövetsége keretében megalakult a Magyar Dalpártoló Bizottság, amely elhatározta, hogy 100 pengős pályadiját tűz ki a legjobb magyar dal jutalmazására. A pályázaton részt vehet minden magyar dalszerző, akinek szerzeménye nyomtatásban még nem jelent meg. A pályázatok május hó 5-ig küldhetők be a Bizottsághoz (VIII., Horánszky-utca 16. II. em. Telefon: 441-41). A díjnyertes szerzemény a Zeneművészeti Főiskola nagytermében június 1-én rendezendő nagy magyar est keretében fog bemutatásra kerülni, amelynek eredményét lapunkban közölni fogjuk.

Vizsgálóhoz akarják kötni a patkolásra képesítést. Az IPOK felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a jövőben a kovácsmesterek patkolást csak akkor végezhessenek, ha a patkolásból külön vizsgáló lettek. Fontos nemzetgazdasági érdek indokolja ezt a javaslatot, mert a rossz patkolás miatt az ország állományának ötven százaléka hibás lábállásban és kóros pataképződésben szenved.

Huszonnégygyűjű torzszülött. Néhány nappal ezelőtt a gyulai kórházban egy mezőberényi asszony, aki születése óta különböző betegségekben szenvedett, egy torzszülött gyermeknek adott életet. A torzszülöttnél nyúl ajka, farkas lorka volt, a kezén és a lábain pedig 24 ujjá nőtt, a keresztcsont táján, a hátán pedig hasított volt a gerince. Mindössze néhány napig élt.

1.000 kiló eperfalevél — 5 kiló selyemfonál. Egy selyemtenyésztő írja: 25 gramm selyemhernyó-peléből 16 gramm kis selyemhernyó kel ki. Amíg ez az összesen 16 grammnyi kis hernyósereg felnő, 1000 kgr. zöld eleséget, eperfalevet eszik meg és ebből az óriási lakarmánymennyiségből a selyemhernyók szervezete 5 kiló selyemfonalat termel. Vagyis 1.000 kiló zöld levélből származik 5 kiló selyem.

Kedvezményes utazás a Nemzetközi Vásárra. Az idei Nemzetközi Vásárra is kedvezményes utazást tesz lehetővé a MÁV. Kedvezményes jegyek Wagner Márton Fiai fakeskedésében kaphatók.

A „Debreceni Hét” szenzációja az Ipari Árumintavásár lesz. A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár építkezései megkezdődtek. Eddig 250 kiállító jelentkezett. Az ország területéről naponta két filléres vonat fogja önteni a közönséget és 50 százalékos menetdíj kedvezményben részesül mindenki, aki a Debreceni Hét vásárigazolványát megváltja. Minden iparos és kereskedő, aki ezen a vásáron részt kíván és fog venni, meg fogja találni számításait. A Debreceni Hét programja olyan dúz látnivalókkal szolgál, a vásáron kívül is, mint Stadion avatás, tornász ünnepélyek, szabadtéri előadások, hogy bárki, aki vidékről az ország területéről Debrecenbe jön, felejtethetetlen napokat fog eltölteni.

Gyümölcsösök májushavi védekezési teendőiről ír dr. Kadocsa Gyula kísérletügyi állomásvezető és dr. Husz Béla kertészeti tanintézet tanár „A Magyar Gyümölcs” legújabb számában. Ezenkívül a gesztenye természetéről, a külföldi piacokon keresett magyar gyümölcsfajtákból, a gyümölcsfajtákról, a gyümölcsfák nyeléséről, nyári hajtásválogatásról, a levéltetvek irtásáról, a monília gyümölcspenészgomba elleni védekezéséről, a szőlő és pince kezeléséről, a trágyaléöntözésről, őszibarack, egres, ribizke, uborka stb. természetéről számos értékes cikket közöl. Mélynyomáson gyümölcsfajták képét és sok illusztrációt hoz. A lapból egy alkalommal mutatványszámot az érdeklődőknek ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrassy ut 8 szám.

Gyógytelepet létesítettek az iparosok. Az Iparosok Országos Központja az OTI Hévízszenlandráson levő házát megvásárolta és így lehetővé tette az arra rászoruló iparosoknak, hogy a gyógyulást a legkedvezőbb feltételek mellett — indokolt esetben ingyen — igénybe vehessék. A Hévízszenlandrási Iparos Gyógytelepre utalt belegek — mely május 7-én nyílik meg — a vasuti költséget maguk viselik, de a rászorultaknak a Ipartestületek megtérítik. Az IPOK a Hévízszenlandrási Iparos Gyógyteleppel olyan jóléti intézményt nyit meg az iparosság részére, amely nemcsak egészségi szempontból nagy horderejű, hanem elősegíti a csökkent munkaképesség gyors helyreállítását.

Zongora hangolás. Zongorák rendezését legolcsóbban vállalja. Hangolás P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

Magyarok Istene.

Irta: **Matuska Vince** endródi polg. isk. III. oszt. tanuló.

1. *Magyarok Istene — tekints le népedre,
Tekints le az árva, elhagyott nemzetre!
Halld meg könyörgésünk, sikolyunk, jajsavunk.
Magyarok Istene — hozzád fohászunk!*
2. *Ó Isten, egyedül ura e világnak,
Parancsolsz viharoknak, bolygóknak, villámnak,
Kinek kebelében nyugszik ég, föld, minden:
Könyörülj ez árva, elhagyott nemzetet!*
3. *Ó ne sujts haragod villámával tovább!
Vérben fuldokolva így kiáltunk hozzád:
Ó vedd vissza tőlünk e keserű pohárt,
Add vissza ismét az áldott magyar hazát!*
4. *Add vissza a magyar Kárpát koszoruját!
Magyar tengert! Magyar erdőt! Magyar rónát!
Ó halld a vérző rabmagyarok fohását:
Magyarok Istene — támaszd föl a hazát!*
5. *Szenvedtünk már, mit csak ember szenvedhetett.
S most hozzád emeljük fájo szívünket
És összetört, sajtó magyar lélekkel kiáltunk
Magyarok Istene — könyörülj mirajtunk!*

A szárnyas és hal vásárlása.

Miről ismerjük meg az öreg baromfit? — A pulyka: fején, nyakán szivacszerű a vörös bőr. — A tyúk galamb: kemény mellest, száraz bőr, elhasznált karom. — A liba, kacska: kemény talpbőr, vastag uszóhártya, vékony csőr. — Friss hal: kopollyuja piros, bőre: feszes, szemei: kemény, fényes, nem beesett.

Gyomorstatisztika. Mennyit eszik egy ember? A statisztika erre is megfelel. Együttal arra is, hogy tulajdonképpen miért oly sok a gyomorbajos ember. Nos, hát, e gyomorstatisztika szerint, ha például, valaki naponta átlag fél kilogramm kenyeret eszik, akkor, mire a 70. életévét betölti, körülbelül 120 métermázsa kenyeret fogyaszt el. A megfelelő gabonamennyiség 3 teherautó rakományának felel meg. Ugyancsak 3 teherautót töltene meg az a rengeteg főzelékféle, elsősorban burgonya is, amely egy életén át az asztalára került. Mintegy 4500 kilogramm cukor, 750 kiló só, legalább 10 borjú, 10 marha és 15 disznó szerepel még a 70 éves ember táplálkozásának statisztikájában. A folyékony táplálékok (ital, étel) összege pedig 300 hektoliter. Ha ez az ember nem a nincsellenek közül való. (Annál, akinek vizen kívül, egyéb is jut).

Fizessen elő lapunkra!

Egy pengős Regények 68. sz.

Bársonyos karmok.

Regény. Irta: Erle Stanley Gardner.

Egy asszony, hogy a gyilkosság gyanúját magáról elhárítsa, saját ügyvédjét igyekszik körmönfont módon gyanuba keverni. Ez az okos, számító, minden asszonyi furfangban járatos tigrismacska igazán nem mindennapi téma még a detektívirodalomban legjáratosabb olvasók előtt sem. „A konok leány esete” című regény szerzőjénél azonban már megszoktuk, hogy mindig egészen friss témákkal és eredeti alakokkal lép meg olvasóit és regényét olyan ötletekkel és frappáns meglepetésekkel, fordulatokkal fűszerezi, hogy egyik ámulatból a másikba esünk: mintha egy eddig még egészen ismeretlen, új világrészt nyitott volna meg a bűnügyi regények kedvelői előtt. Erle Stanley Gardner ebben az új regényében is, mint az előbbiben, nem a detektív, hanem a védőügyvéd kéré fonja meséje szövevényét, neki kell a bűnügyi rejtelméből az igazságot napfényre hozni s a magasztos hazugságok hálójába került védelem önmaga ellen is megvédeni. És Perry Mason valóban az az ideális védőügyvéd, aki ezt meg is tudja tenni. Éles logikája, igazi harcos jellem, aki végtelen türelemmel tud küzdeni a legvégzetesebbnek tetsző látszatok ellen és kiapadhatatlan energiával sodorja olyan helyzetbe a legkörmönfontabb ellenfelét is, hogy azután egyetlen biztos csapással végezhet vele.

A „Bársonyos karmok” a Palladis Egy pengős Regényei közt látott napvilágot és biztos, hogy egészen kivételes élménye lesz az olvasónak.

Néhai özv. Becher Sándorné hagyatékát képező butorok, konyha felszerelések és más ingóságok f. hó 29-én, vasárnap délelőtt 11 órakor publikáció után szabad kézből el fognak adni, Horthy Miklós út 11 szám alatt.

Feltétlenül tekintse meg!!!

most érkezett fekete svéd gránit
SIREMLÉKEINKET
rendkívül olcsók!
Márvány és műkövek is nagy választékban — olcsó árak!
Szakmunka felelősség mellett.
Meghívásra átmevünk rajzokkal.
WERNER EDÉNÉ és TÁRSA
kőfaragó telepe
BÉKÉSCSABA, Andrassy ut 27.
(Belicei u. sarok)
Ugyanott gyári áron: **disztéglék,**
fayence, keramit, samot áruk.

A tavaszi fagyok elleni védekezést ismerteti a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a csiperkegomba kertbeni természetéről, a szőlőművelés költségeinek csökkentéséről, az új ültetésű gyümölcsfák kezeléséről, a gyümölcsös virágzás utáni permetezéséről, a bündabogár elleni védekezéséről, a virágok kiültetéséről, a gyümölcsfák mézgázosodásáról, a szőlőtőkék visszaeséséről, a spárga telepítéséről stb. A dusan illusztrált két szaklapból egy alkalommal a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11), e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

Haszonbérbeadó

1934 szeptember 29-től kb.

388 m. hold föld

épületekkel Pusztapón, Szolnok vármegyében. Tehermentes ingatlan tulajdonosát levélben tájékoztatja

Bátky Gyula Bpest

József utca 3.

Figyelem! Figyelem!

MÉRLEGEK

és súlyok javítását, meghitelesítését, leállítását, valamint a vállalkozás

KOCSIS IMRE

mérleg- és géplakatos.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szives párfogást kérünk:

Kun és Társai

épület- és bútorasztalosok.

MÉHESZEK!

Ha jó kaplart akarnak, keresenek fel bennünket!

Hírdessen

a „Gyomai Ujság”-ban

Olcsón, kényelmesen ragaszthatja mindenki kerékpárgumiját **VELÓ** szabadalmazott vulkanizáló készülékkel. Kapható **LACH** és **KUN**-nál

Az erdélyi írók (Az Erdélyi Szépmíves Céh) meglátogatják községünket és a vármegye főbb kulturgócpointjait.

Kolozsvári tudósítónk jelenti, hogy az Erdélyi Szépmíves Céh (az erdélyi írók egyesülése) magyarországi fogadtatása nagy lelkesedést kelt az egész erdélyi magyarság körében. A szomorú gazdasági helyzet és a kisebbségekre fokozódó kiméretlenséggel nehezdedő nyomás nagy csüggedtséget okozott a városok és falvak lakóiban egyaránt, egész Erdélyben. Főleg nem becsülhető tehát az az erkölcsi hatás, amelyet annak tudata gyakorol, hogy ime, a trianoni Csonkaország számontartja a mesterséges határain túlra került testvéreket és együttérez velük szenvedéseikben. Különös örömet okoz az, hogy ez a testvéri érzés a legmagyarabb alföldi népben a legerősebb. Ezek a testvéri érintkezések, a nemzeti egységnek ez a meg nem szűnő ápolása legnagyobb biztosítéka annak, hogy a magyarság egy marad ma és mindörökké.

Értesülésünk szerint az Erdélyi Szépmíves Céh tervbe vette községünk meglátogatását, ami a közeljövőben várható és ekkor ki fog tűnni, hogy teljes mértékben átérezzük Erdély ügyének fontosságát.

A Szabadság új száma teljes egészében közli viléz Bajcsy-Zsilinszky Endre interpellációját, amelyet a kultuszminiszter Kölnische Zeitungban megjelent nyilatkozatával kapcsolatban a miniszterelnökhöz intézett. Kodolányi János érdekes riportban számol be a baranyai viszonyokról. Balla Antal világgazdasági krónikát ad. Borbély Andor Románia válságáról ír riportot. Feja Géza, Simándy Pál, Áfra-Nagy János, Vér Andor, Nagy Lajos, Gyuricskó Béla, Keszthelyi Nándor irtak még riportokat és cikkeket a lapban. Föld népe rovat, hetirigmus, Tamási Áron folytatásos regénye tesz még teljessé a lapot, amely 10 filléres árban minden ujságárúnál és dohánytözsdeben kapható.

Gazdasági cselédek és gazdasági munkások kitüntetése. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az évenként szokásos gazdasági cseléd és gazdasági munkások kitüntetései során Békésvármegye területéről ezidén Lada Lajos gazdasági cseléd gyomai, B. Szabó Imre bogárnármester békéssámsóni, Legény Pál gazdasági cseléd szarvasi lakost részesítette munkáskitüntető oklevélben és 50 pengő pénzzutalomban.

Új köntöst kapott a ligeti átjáró hid. Nagy munkában voltak a héten a megyei utkarparók. A községháza melletti hid téglá és cement-részeit fehérre és téglavörösré meszelték be. A csinosan felöltöztetett hid Farkas László utbiztos szépérzékét dicséri.

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA!

Tyuklopás. Baromfiban az elmúlt héten nagy volt a kínálat és nagy volt a kereslet is, de a tyuktolvajok részéről. Hol itt, hol ott lopták el a baromfit. A napokban T. Kocsis Mihály lanyáján szedték össze és vitték el a tyuktolvajok mintegy 100 darab baromfit. A nyomozás megindult.

Nikotin permetező szer kapható a dohány nagyáruháiban előzetes bejelentés mellett 10 gr. papirzacskóban 10 fillérért. Kevésbé mérgező, mint a nikotin. Tájékoztató ugyanott kapható.

Megkövesedett egy gyermek. Különös baleset ért egy kishut. Anyja kétéves korában leejtette és közvellen utána teste merevedni, kövesedni kezdett. Ma már hét éves, majdnem teljesen megkövesedett. A világ sok furcsaságáról hétről-hétre közöl képeket és cikkeket Tolnai Világlapja, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelenik meg minden hétfő keddién. Egy szám ára 20 fillér.

A levegő királyai. A modern költélláncosok izgalmas és veszélyes foglalkozásáról rendkívül érdekes cikkeket közöl a Délibáb új száma, amelyben ezenkívül pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, nagyszerű színházi beszámolókat és filmriportokat talál az olvasó. A 84 oldalas gazdag tartalmu színházi képeslap egy száma 20 fillér.

Békéscsaba belterületén 2730 akácfát, 10 álplaiánt, 10 hársfát, 440 nyárfát, 620 kőrifát, 400 eperfát, 300 fűzfát, 140 fenyőfát, 1000 fenyőfa csemétét, összesen 5650 fát ültettek el.

Országos vadászkonferencia Budapesten. A vadászok 28.000 lelket számláló népét, a terményárak lemorzsolódásából és az iparcikkek, illetékek árának emelkedéséből származó tarthatatlan helyzetnek, valamint az égetően szükséges vadászgazdasági kamara és az ezzel kapcsolatos vadászati felügyelőségek felállításának a megvitatása és szánálása céljából, 1934. május 6-ikán, Budapesten tartandó országos vadászkonferenciára hívják össze. A konferencia a Fővárosi Vigadóban (Vigadó-tér), reggel 9 órakor kezdődik, amelyen a miniszterelnök és összes szakminiszterek is részvesznek. A vidéki vadászok, akár az árumintavásár, akár a vadászkonferencia címén, féljeggyel jöhetnek Budapestre: jegyüket azonban az árumintavásáron, vagy a konferencián le kell bélyegeztetniük. A konferencia tárgysorozalát, a helyszínen mindenki megkapja.

Anyakönyvi hírek: Születtek: Barják Illés, Jónás Gizella, Ungi Lajos, Ailer Mária, Eiler Julianna Margit, Beinschróth Mária, Beinschróth József, Pap Tibor János, Stranzki Mihály, Balogh Gyula, Csikány Lajos. Házasságkötés nem történt. Elhaltak: Farkas Mihály 2 hónapos, Kakuk Mihályné Klimó Juszilna 35 éves, öz. Eiler Lajosné Balogh Zsuzsanna 71 éves, Csapó Gyula 6 hónapos, Szilágyi Erzsébet 14 éves, öz. Pálkás Lászlóné Szilágyi Eszter 84 éves, Beinschróth József 2 napos, Biró Bálintné Gyányi Ilona 23 éves.

Karcagon tízezer darab 10 pengős részvényt az Alföld legnagyobb szeszgyáráról akarják felépíteni.

Kisgyűlési határozatok. A szeptemberben Münchenben tartandó Világ nemzetközi ügyi kongresszusra kiküldte a kisgyűlés dr. Márky Barna alispánt, akadémizálására esetén az államépítészeti hivatal egyik németül tudó mérnökét. — A folyó évre a védhímő oltás végzésére Gyomán: dr. Bartha Gusztáv és Endrődön: dr. Weisz Aladár községi orvosokat jelölte ki az alispán.

A halászlé tilalmát a folyó évre május 1—31 közötti időre állapította meg a miniszter.

Tűz Endrődön. Április 19-én özv. Mastaláné Zrínyi Ilona utca 10. szám alatt levő nád-fedeles háza kigyulladt. A tűz csakhamar elharapódzott a tetőzetlen s lángokban állt az egész épület, de még a szomszédos lakások is teljesen veszélyeztetve voltak. A helybeli tűzoltóságnak azonban derék munka után sikerült lokalizálni a tüzet s így a falakat megmentették. A kár azonban a szegény, sok gyermekes családnak így is igen nagy.

Egy éjjelen át!

Ön is kiirthatja patkányait rendeljen „KAJA“ egérpatkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.
5 doboz P. 7.50
10 doboz P. 14.—

W O N I S C H
Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Budapest, VIII. Kőfagyó-utca 10/2 sz.

Írtásokat vidéken is jótállással vállalunk?

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árban beszerezhető

BARY PÁL
üvegesnél Endrődön

(Apponyi út 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3-4 mm. belgáüveg, matt, mintázott; rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungaria“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzenvezető: Brücher Mihály.

Pénzt Hitelt Kölcsönt

folyósítatunk 3—20 évi időtartamra 6% kamat-alapon, **földbirtokra**, bérletekre, terménylekötés-sel; **házakra**, telkekre, **építkezésekre**, valamint **személyi hiteleket** váltóra 12—24 havi törlesztéssel. **Házbérhozam-előlegek**. **Keretkölcsönök** 5—10 évre hitközségeknek, közületeknek, egyleteknek. **Finanszírozunk** gyárakat, vállalatokat. **Ipari áruhitel**ek. **Beruházási kölcsönök**. **Óvadékok** bizalmi állásokhoz, házfelügyelőségekhez, stb. **Áruértékesítés**, export. **Értékpapírokra**, keresk. árúra, értéktárgyakra magasösszegű kölcsönök. **MAGYAR GAZDASÁGI ÉS ÁRUFORGALMI RT. BUDAPEST, Rákóczi út 57/b.** (Válaszbélyeg küldendő.) Üzletszerzőket díjazunk.

SPORT

A Csabai II. oszt. bajnokság állása 1934. április 28-án:

		Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	Turul	14	12	1	1	29	8	25
2	BISE	14	11	1	2	37	11	23
3	Textil	12	11	—	1	23	11	22
4	MTK	14	10	—	4	36	17	20
5	GySC	15	7	—	8	16	27	14
6	Bocskay	13	5	—	8	10	8	10
7	KTE	14	3	2	9	9	37	8
8	M. Törekvés	14	4	—	10	6	26	8
9	OFC	13	3	1	9	16	19	7
10	B. Törekvés	18	2	1	15	4	22	5

Csabai II. oszt. április 29-iki programja:

Gyomán: GySC—OFC (OFC lemondta, Szarvason: Turul—BISE.

Mecseredmények.

MTK—GySC 2:1 (1:0).

Mezőberény, bajnoki. Bíró: Gallowits.

MTK: Konyár, Mező—Földesi, Puskás—Plavetz—Pangert, Makai—Ancsin—Szigeti—Valkusz—Szentesi.

GySC: Jakó, Fekete—Pulgor, Oláh K.—Oláh S.—Zöld, Cs. Nagy—Fried—Bartha—Nagy B.—Bíró.

GySC kezd erős szél ellen, Plavetz szereli Barthát, de labdája Szigetit offsideon találja. Szabadrugásból Nagy Bélához kerül a labda, de hosszú szöktetése kimegy, taccsdobásból Bíró Barthához iveli a labdát, de a center gyengén lö. 2. percben ismét szabadrugáshoz jutunk, de Cs. Nagy lesállása miatt eredménytelen. 3. percben Berény lendül támadásba, Ancsin—Szigeti—Makai összjáték után ismét Szigeti a labda, kinek bombalövése a kapufa belső oldaláról — nagy megkönnyebbülésre — mezőnybe pattan. Berény tovább erősít, lövés-lövés után megy, de az elsőben szereplő Jakó kapus meglepő biztonsággal teszi ártalmatlanná Valkusz, Ancsin, majd Szigeti lövéseit. 9. percben Szentesi megszökik, laposan lö, de Jakó beledobja magát a lövésbe, Valkusznak a következő percben küldött magas labdáját pedig ügyesen lehuzza. 12. perc. Veszélyes korner a GySC ellen, de a kitűnő Fekete kifejeli. Alább hagy az MTK ostroma és 3 half frontba dobja a GySC-t. Oláh S. Barthát szökteti, ez Cs. Nagyhoz adja, de a nagy irammal futó szélső beadását a belsők lekésik. Ujból ő kap labdát, lefut, de Mező leszereli. 16. percben Nagy B. faultol, majd Bartha hátulról támadja Szigetit. Szabadrugások eredménytelenek. Zöld—Bíró—Bartha kombinációt Földesi rom-

bolja, rugása Cs. Nagyhoz kerül, hátrahúzott labdáját a kapus kornerra menti. 20. percben Makai beadással kísérletezik, de Fekete mellett nem tud megélni. 21. percben MTK kornert erőszakol ki, nagyon veszélyes helyzet, de a nagy rőssel befutó Pangert „magas” nivójú lövése az égbe száll. Nyomasztó az MTK főlénye, Oláh S. nem találja fel magát a center-half poszton és nem tudja tartani a berényi belsőket. Plavetz lö, Jakó fogja, de Ancsin támadja s a bíró labdahordozás címén lefújja, a büntető azonban mellé megy. Gallowits most erősen rákapcsol, egész síp-koncertet rendez. Ha 2 játékos összefut már rémeket lát és sípol. 34. perckor Oláh S. támadja Valkuszt, a bíró kétségbeesetten fúj és 30 méterről lött szabadrugást Mező a bal alsó sarokba vágja 1:0. GySC támadással válaszol, de eredmény nincs, Ancsin mellé fejel, majd a 42. percben Puskás 35 méteres szabadrugását Jakó remekül kornerra öklözi. Az utolsó percben még Makai kísérletezik, de Fekete a régi recept szerint sarkalással leégeti. Berényi támadással ér véget a félidő.

A félidőben a testületileg átrándult GySC elnökség további küzdelemre biztatja a csapatot és elismerését fejézi ki a szép játékáért, ami szemmel láthatólag jól esik a játékosoknak. Berényi támadással kezdődik a második félidő, de gól csak a 9. percben esik. Szentesi lefut, lövésszerű beadását Ancsin befejezi 2:0. GySC támadás következik ezután, de Földesi a 16-oson belül faultol. A megítélt 11-est Zöld általános megrökönyödésre gyengén a sarokra irányítja s a kapus elvetéssel kifogja. 12. perc Fekete és Pulgor tértől rugásai előre

dobják a csatársort s megvan a gól is. 19. percben Cs. Nagy elhúzott beadását a bekkék elvétik. Bartha a befutó Nagy Béla elé stoppol, aki közlelő beteszi 2:1. GySC élénken finisel, kiütözik a nagyobb állóképessége, ami Bankó tréner kitűnő fáradozásának köszönhető. Berény elkeseredetten védekezik, húzza az időt, Fekete és Pulgor a félpályán állnak. Most már nyomasztó a gyomai főlény, de eredmény nincs. Még egy utolsó alkalom volna az egyenlítésre. 44. percben Cs. Nagyot Földesi felvágja a 16-os vonalon. A bíró kis vita után szabadrugást ad, ezt Cs. Nagy iveli a berényi kapu elé. Az egész MTK a kapuban tolong s maradék erejük kihasználásával kétségbeesetten védekeznek, óriási tumultus, de a bíró a gólvonalon álló csatársort megakadályozza az egyenlítésben és lefújja a meccset. Óriási kövek hullanak a berényi keblekről...

GyTK—M. Törekvés 2:0 (1:0)
Gyoma, barátságos. Bíró: Heinfarth.

GyTK-ból Kiss, Bartik, Hatvani igyekezett. Törekvéből Kondács, Lukovecz és Nagy vált ki.

Heinfarth kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Déaványai SC.—Levente SE.
2:1 (2:0)

F. Kiss — Vatai, Szilágyi — Seprenyi, Bordács II., Bolehovszky — Tóth, Bordács III., Kertész, Kruchió, Imre F.

Góllövő: Bolehovszky. Jók voltak: F. Kiss, Vatai, Szilágyi és Tóth.

Sporthírek.

A Gyomai Levente Egyesület május 6-án nagy sportversenyt rendez, melyen az atletika minden ága képviselve lesz. Az ujonnan szervezett ijász-csapat is be fog mutatkozni. E sportverseny keretében GyTK—GySC futballmérkőzés lesz a Levente által kiűzött 11 ezüst éremért.

Pünkösdkor ünnepi csemegével kedveskedik a 2. helyi egyesület a sportszerető közönségnek. Vendégül látják a budapesti VIII. ker. Move SE csapatát, mely Pünkösd első napján a GySC-vel, második nap pedig a GyTK-val fog mérkőzni.

Az OFC a GySC ellen most vasárnapra kisorsolt bajnoki mérkőzést „zilált anyagi viszonyai” miatt lemondta (Táblázatunkban gólarány nélkül már szerepel a GySC ezen újabb 2 pontja is). Jellemző az OFC mentalitására, hogy mikor a GySC a múltban hasonlóképpen járt el vele szemben, nyilatkozatot tett közbe az „A Sport”-ban, melyben kevés sportintelligenciával rendelkező „könynyű fajsúlyú” vezetősége pöffeszkedve tanította ki a GySC-t. A kedves OFC a jövőben bizonyára jobban fog vigyázni a kasszájára, illetve a — szájára!

A futball-bajnokság befejezésével a környékbéli egyesületek részvételével serlegmérkőzéseket készít elő az egyesület. Ezirányú tárgyalások már folyamatban vannak.

Vegyen részt a GyTK—GySC tippversenyen.

Tipp-verseny.

Lehet már tippelni a GyTK—GySC meccsre.

Az MTK—GySC meccs eredményét senkisémmé váltta el, mert a beküldött 27 szelvényen mindenki a GySC nagyobb gólarányú vereségét tippelte. A szelvények nagyobb részét a tippelők közvetlenül szerkesztőségünkhez küldték be, miért is kérjük, hogy a szelvényeket a jövőben kizárólag csak a Nagytrafikba adják le, ahol azt azonnal külön borítékba zárják. Ujítás az, hogy ezentúl egy személy több szelvényt is küldhet be más—más eredménnyel.

Vágja ki Ön is az alanti szelvényt és kitöltve adja be a piacféri Nagytrafikba, legkésőbb május 4-én, péntek délig. Akik a pontos végeredményt eltalálják 1-1 meccs belépőjegyet kapnak a Gyomai Ujságtól a GySC—Textil meccsre.

GyTK—GySC éremmérkőzés.

Győz: ..... Végeredmény: .....

Beküldő neve: .....

Címe: ..... utca ..... sz.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Akácfa - magyarfa.

Tizedik Sámuel emlékére.

Nincs a világnak az a fája, vagy illatszeriára, mely bódítóbb volna, miní most az akác-illatosított magyar róna. Nincs is a magyar falárnak olyan eldugott zuga, ahol akácfa nem volna, mely koratavaszi virágzásában a közelében szorgoskodó nekikeseredett magyar földműves testvérünknek egyegy szippantás akácillattal új éllekedvel, új bizakodást ne adna.

A magyar földnek, éghajlatnak csodás magyarrá alakító képessége alig 160 év alatt az akácfa is magyarságunk nemzeti fájává honosította.

— Csecsemő korában akác-bölcsőben ringatják a magyar gyermeket.

— Fáradtságát akácfaszéken pihenni ki sok magyar munkás és akácfaasztal mellett élkezik kis családjával.

— Robotos szállításait akác-fából készült szekéren végzi a magyar.

— Ha likkasztó hőségben, nehéz nyári munkája közben, enyhét adó árnyékba menekül a magyar mezőgazdasági munkás, akácfa fűvében találja meg ezt a felrisszülést.

— A lebbensleves, a betyáros és a többi eredeti magyar ételek nagyrészt akácfa tüze mellett főnek meg.

— A téli hideg elviselhetőségében az akácfa is jól szerep.

— Sok betegségnek a világ-híres magyar akácmező az orvossága.

— S mikor a 25—30 éves akácfa kivágja a gazda, amikor az erős törzset darabokra fűrészeli, a legszebb darabot a fűrészbe rakja s meghagyja a családnak: abból faragtassanak neki fejét...

Ahogy a harcos időkben a lovával volt összenőve a magyar ember, úgy most, helyhezköltőségében az akácfaival van összenőve az élete.

Ahogy a magyar kenyér-

nek tápláló zamata, a magyar bornak mámorító ereje van, úgy van a mi akácvirágunknak a világ összes illatai között a legbódítóbb illata.

Amikor megállapítottuk, hogy a magyar élet keresztül-kasul van szöve az akácfaival, ismerjük meg a történetét is a magyar akácfaának.

Az akácfa őshazája Észak-Amerika és Mexikó. Európába a párizsi fűvészkertbe hozták az első akácfa 1601-ben, vagy 1635-ben Robin János, vagy ennek fia. Magyarországon körülbelül 160 évvel ezelőtt Szarvason ültette el az első akácfa Tizedik Sámuel ottani evangélikus tudós pap, aki ugyancsak Szarvason vetette el Magyarországon az első lucernát.

A Tizedik ültette s még lábán álló, de teljesen elszáradt első magyar akácfa pár évvel ezelőtt emléktáblával jelölték meg.

Ha értékeljük még, hogy a duna-liszaközi futóhomok megkötésénél mit köszönhetünk az akácfaival Tizedik Sámuelnek, pirulnunk kell, hogy a lexikonban sincs fel-említve az akácfa ismeretlenségénél, hogy az első akácfa Tizedik Sámuel hozta Magyarországra. De még az iskolákban sem tanítják gyermekeinkkel, kinek köszönhetjük a legkedvesebb fánkat?

Szarvas nagyközség nemes társadalmá indíson mozgalmat, hogy Tizedik Sámuel munkássága még az elemi iskolákban is méltóan legyen ismerttetve. Ezenkívül az volna a stílszerű, ha az első akácfa mellett Tizedik Sámuel méltó bronz emléke is tanúsítaná, hogy az utókor — ha 160 év múlva is, — de megbecsüli emlékét annak a férfúnak, akinek az országban létesített első magángazdasági iskolája és iobb értékes munkássága mellett köszönhetjük az első ma-

gyar akácfa 1 és első magyar lucernát is köszönhetjük.

Ha minden akácfa tulajdonos minden 100 darab fa után csak 1

fillért adna az emlékre, talán a legdrágább szobrot állíthatnánk Tizedik Sámuelnek.

W.

Csapadék beszámoló az 1929-1933 évekről.

Öt év eredményei szerint legkevesebb csapadék (404 mm.) 1929-ben és a legtöbb csapadék (508 mm.) 1933-ban volt.

A tartós szárazság jogos aggodalommal tölt el mindannyiunkat. Különösen a tavaszi vetések és konyhakerti vetemények silylődnék. Pedig naponta feltornyosulnak a fellegek, de nem kapunk belőlük esőt.

Időszerűnek tartjuk leközölni az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat csapadék méréseiből összeállított mennyiségeket az 1929 évtől 1933 év végéig.

A társulati csapadék mérések a következő helyeken történnék: Társulati székház; Ladányi I. számú őrház; Folyáséri IV. számú őrház; Peresi VIII. számú őrház; Udvarnoki 1. számú csatorna-őrház; Kéihalom 3. számú csatorna-őrház.

A mérési helyekből láthatjuk, hogy a Körösön túli határrészre kiterjedően kapjuk meg a csapadék eredményeket. Ezeket nagyrészt a Körösön inneni részre is vonatkoztatathatjuk s így ezeket a mérési adatokat az egész gyomai járás csapadékának is vehetjük.

Évente és havonta a következő átlagszapadékok voltak 1929 január 1-től 1933 december 31-ig.

(Acszapadék mennyiségek milliméterben értendők)

Év	1929	1930	1931	1932	1933
I.	25	25	42	21	—
II.	25	—	17	—	24
III.	14	9	32	39	47
IV.	60	53	22	69	21
V.	39	55	34	54	81
VI.	55	22	53	44	52
VII.	17	22	13	61	51
VIII.	54	35	88	75	57
IX.	22	24	104	27	31
X.	46	91	40	60	58
XI.	36	23	36	17	65
XII.	8	55	16	21	21
Össz.	401	414	497	488	508

A táblázat szerint az elmúlt 5 év csapadék átlaga évenként 462 milliméter, ami jóval alatta van az Alföldre általánosan kimutatott évi 600 milliméternél.

Ha a táblázat első 6 hónapját tekintjük, akkor június végéig volt 1929-ben 218 mm., 1930-ban 164 mm., 1931-ben 200 mm., 1932-ben 227 mm., 1933-ban 225 milliméter csapadék.

A folyó évről is rendelkezésre álló adatok szerint az évenkénti január, február, március és április hónapok összesített csapadéka a következő:

1929. évben 124 mm.
1930. évben 87 mm.
1931. évben 113 mm.
1932. évben 129 mm.
1933. évben 92 mm.
1934. évben 57 mm.

Tehát az idei csapadék mennyiség az elmúlt 5 év alatti 1930-as évi (87 mm.) legkisebb összegű csapadéknak is csak 65%-át teszi ki. S ha figyelembe vesszük még, hogy az április

4., 5., 6. és 7-iki esők óta nem volt számottevő csapadék, a hőmérséklet meg 30 celsiusig emelkedik naponta, minden okunk megvan az aggodalomra.

den tízedik tűz keletkezésének oka, a gyermekek játéka gyufával, vagy tűzveszélyes játékszerrel. A gondatlanságból keletkezett tüzesetek előidézését a bíróság szigorúan bünteti.

Minden háznál a kút mellett állandóan vízzel telt hordó tartandó. A keletkezett tüzet tartozik mindenki haladéktalanul a tűzoltóság tudomására hozni. A tüzesetet a leggyorsabban telefonon és kerékpá-

ros ulján lehet a tűzoltóságnak tudomására hozni.

Több község az első kerékpáros tűzjelzőt a rendelkezésre álló fedezet terhére pénzbelleg jutalmazni szokta.

Mindenkinek hazafias kötelessége a nemzeti vagyonnak a tűzvész pusztításától való védelmét előmozdítani s ezzel a vöröskakas pusztításának gátat vetni.

A vöröskakas garázdálkodása.

Az ország területén a legutóbbi napokban előfordult tüzeseteknek bebizonyítottan az volt az oka, hogy a tűzbiztonsági szabályokat gondatlan emberek nem tartották be.

A napilapok részletesen beszámoltak Verpelét és Feldebrő községek tűzkatasztrófájáról, amelyet egy könnyelműen eldobott cigarettavég idéztfelő. Több száz egyénnek megsemmisült minden vagyona, sok-sok család hajlék nélkül maradt.

Hatóságaink a mai példálánul súlyos időben mindent elkövetnek, hogy a tűzvész keletkezése megakadályoztassék. Ennek a köteles gondosságnak azonban csak akkor lesz meg a kívánt eredménye, ha a lakosság megleszi a maga kötelességeit, betartja a tűzvédelmi intézkedéseket és elegendő az az övörendszabályoknak. Különösen fontos ez most, amikor szokatlanul meleg száraz időjárás van.

Lakosságunk érdekében szükségesnek tartjuk a következőket közölni: Tűz keletkezésére vezethetnek ezért kerülni kell a gyújtóval, gyufával való gondatlan bánást, a nyílt világításnak olyan helyen való

alkalmazását, ahol a tűz keletkezésének a veszélye fennförog. Tilos többek között a be nem épített nyárikonyhák használata, a szabadban való tűzrakás, a szénvasalónak szabálytalan módon való izzítása s olyan helyre való tétele, ahol az tűz keletkezésére vezethet, — a tűzveszélyes helyeken való dohányzás, takarmánynak és szalmának belterületen való halmozása. Csak olyan hordozható kailant szabad használni, amelynek jól zárható hamuládája és jóállapotban lévő szikrafogója van. A kailanok tűzbiztos helyen s tűzbiztos épülettől 10, puhafedelű épülettől pedig 15 méternyire állíthatók s csak szélmentes időben szabad azokat használni. Boglya kemencék használatánál is nagy figyelemmel kell lenni, mert a gondatlanság itt is tűzvész keletkezésére vezethet. Mindenkinek érdeke gondoskodni arról is, hogy a kéménye rendszeren s perve legyen s ezzel a kéménylűz keletkezése megelőztesék.

Nagyon vigyázni kell arra, hogy a gyermekek kezébe ne kerülhessen gyújtószer, mert a statisztikai adatok szerint min-

Gyorssegély.

Egy évtizeddel ezelőtt különösen méregdrága volt nálunk a ruhaszövet. Ezt egyéb okokon kívül leginkább koronánk folytonos értéktromlása idézte elő, mely kizárt minden biztos üzleti számítást. Ebben a vonatkozásban ezt a korszakot akkoriban olyképp jellemezte egyik vezércikkírónk, hogy régebben könnyebb volt a kislottón egy ternót megütni, mint most egy öltözet ruhát csináltatni. Sajnos, a jelenlegi nehéz időkből, a súlyos megélhetési viszonyok hőzepette, még mindig nagy gondot okoz leginkább a kisembereknek az, hogy saját maguknak és gyermekeik számára miképp lehetnének szert egy-egy rend ruhára. Ezt azért mondjuk el így előljáróban, mert nemsokára kiosztják a selyemhernyókat és megkezdődik az ideiselyemtenyésztés, mely a könnyű pénzszerzésre a legjobb alkalmat szolgáltatja. Hiszen rövid néhány heti mellékes munka után, még a mai gubóárak mellett is 40—50—60 pengőt, sőt gondos tenyésztéssel még ennél is többet jövedelmez egy-egy családnak a gubótermelés. Ma-

napság egyszerre ily összeg birtokába jutni nem éppen megvetendő dolog. Ha tehát a családoknál a gyermekek is kiveszik részüket a munkából és segítenek szüleiknek a levélszedésnél, hát mindjárt megvan oldva a ruhabeszerzés kérdése és gyorssegélyként pár hét múlva már megvan egy-két öltözet ruha ára. Az állam mindenképp rajta van, hogy a listességes munkát és keresetet megbecsülje, és főnyel dolgozni akarókon segítsen. Ezért az idén is a tavalyi áron váltja be a gubókat, pedig ezzel a mai értékén tulfizeti azokat. Erre egyedül az indítja, hogy a nép a selyemtermeléssel szerezhető keresettel is mindinkább javíthasson szűkös helyzetén. Selyemhernyókért mindenütt a városi vagy községi selyemtenyésztési felvigyázónál lehet jelentkezni. Ahol ilyen nincs, ott a szomszédos községbeli felvigyázó szolgáltatja ki a hernyókat.

Tavaszi film.

Irta: Bakó József.

Az utca zsongó
Csorduló korsó
Mindenkinek ház.
Új pár megy keccsel,
Asszonyraj lebzsel
S róluk vitáz.

Halott a hó már,
Tort ül a tónál
Széllel a nap.
Táncol a nádas,
Szüzzét les szájás
Libahadat.

A táj most népes,
Ekéz a béres,
A csósz pöröl.
Méh száll a kasból,
Kenyérért harcol
Minden ököl.

Gép száll az ürbe,
Sárt túr a csürbe,
Sebzik a nyírt.
Levétől buggyan,
A gond ma sutban:
Új tavasz int.

Rigó ha füttyent,
Száz szembe tűz leng
S párért kutat —
Mágnesként vonz a
Völgy, a hegy orma
S kőszá útak.

Árad az ének,
De a bú véreb,
Lopva lohol.
Hej! aki árva,
Ezerszer fáj ma
Dal s a mosoly.

FÖLD ÉS EMBER

Parasztszekér dőcög az uttalan úton. Üres és mégis nagy a terhe. Búra ojtett fejü magyar ül a bakon: vele van minden keserve.

Kerékgagyig süpped a szekér. Nyomában új sebei nyílnak a földnek. Mélyek és szélesek.

Ős Veronika-kendő ez az út. A dőcögő parasztszekér vérverejtékes nyomot hagyott rajta.

* * *

Delel a nap. Fényzőnben izzik

a határ. Nekivetkeztető a meleg. A szalonna nyúlóssá olvad a kezükben. Bicskájukról csöpög a zsir. Szó nélkül, tempósan esznek...

Lassan az utolsó falatot is lenyelik. Beszójazzák a bakót és megindulnak az árok felé. A sok giz-gazt halomba rakják. Egyikük tüzet csíhol alája és megállnak a fellobogó lángok előtt. Inas kordovánarcukra kiül az elsülyedt pagonyok áhitata és én remegő lélekkel várom, hogy felcsendüljön a sámának hálaadó éneke.

* * *

Lajtorját támasztanak a nádfeleles ház ereszenek.

— Na, eredj fiam, majd én feladom utánad.

Suttó gyerek kapaszkodik a háztetőre. Az apja rogyant kocsi-kereket nyújt utána.

— Fogod má'?!
— Fogom, édesapám!

— E' ne erzd, oszt a közepire tedd, hogy le ne billenjen.

A gyerek félkézzel felhuzza magát a kémény mellé. Körülóvatokodja, minden téglát megtapogat, hogy nem eresztette-e el a sárkötés, aztán a kémény tetejére teszi a kereket. Az apja alulról figyel.

— Jó lesz má' fiam, legyühetsz!

Megkérdezem a tatárképű öregtől, hogy minek a kocsikerék a kéményen.

— Minek?! Hát hogy a golya fészket rakhasson hegyibe.

Nem fél, hogy elhordja az aprójószágot?

— Mit csináljak? Így vót ez má' öregapám idejében is, így lesz a fiam illetibe is. Nem a jó van azokkal, akik elűzik portájukról a golyát.

Mintha Gótámát olvasnám: „... és gondját viseljétek az ég madarainak, mert azok sem haszon nélkül valók... Ha elhagynak benneteket, elfordul tőletek az Isten...” (bj.)

HIREK

Dr. Debreczeni Iván

Súlyos szenvedés után hunyt el 55 éves korában. Május 2-án nagy részvét mellett temették el. A gyászháznál Répás Pál ref. elnök-lelkész, a temetőben Tibor András ref. lelkész mondott beszédet. Ügyvédtársai nevében dr. Legyeza Tibor búcsúztatta: „Búcsúzni jöttünk Tőled mi is, pályatársaid. De nem is búcsú ez, hanem a tiszteltnak minden megnyilvánulása aziránt a pályatársunk iránt, akinek ügyvédsége a békeidőben nevelt szolidaris gavallérság volt, aki a klienseiben előbb a panaszkodó, nélkülöző, szűkölködő embert látta és csak azután az ügyéért esdeklőt. Emberszerető, szeretettől vezérelt volt az egyéniséged mindenkor, tűzön-vízen keresztül is csak az igazságot kerested, leked minden lán-goldásával küzdve az ellen, hogy valaki is az általad látott igazat elgáncsolja. Kenyeredhez csak az utóbbi években igyekeztél nagyobb falatot szelni az ügyvédségből, de ezt is mindenkor nobiles, előző-kenyen tetted. Veled sírba száll egy korszak, mely valóban nem kenyéréért harcolta az igazságot, hanem igazságért harcolással szelte meg a kenyert.

Minden pályának megvan a maga szépsége és nehézsége. A mi pályánkon Te megletted az előbbit és túlszárnyaltad az utóbbit, amiért szerettünk, tiszteltünk mindnyáján pályatársaid.

A Te jószágos emléked közöttünk marad és Justitia katonái nevében a Te kollegáid, barátaid és a magam nevében is búcsúzom Tőled. Vezéreljen az Úr az ő igaz útján Téged. Isten Veled!

Dr. Hercsuth Kálmán Békés-vármegye kir. tanfelügyelője az endrődi rk. elemi iskoláknál befejezte ellenőrző látogatását és teljes megelégedését fejezte ki a tanítók munkája felett.

Bérmálás lesz Endrődön május 11-én a bellerületiek, 12-én pedig a külterületiek részére. Május 10-én este 6 órakor érkezik meg Endrődre dr. Zadravetz István ny. jáborei püspök, dr. Lindenberger János apostoli kormányzó kíséretében, mely alkalommal az egyházközségi képviselőtestület és Timár Imre községi bíró üdvözlök. A küldöttség tisztelgése a püspök érkezése után azonnal törté-
nik.

Május 6-án tartják Békés-csabán Békés-, Bihar- és Arad vármegyék kéményseprői közgyűlésüket.

Zöldhiteleket

folyósít a MEZŐGAZDASÁGI KÖZRAKTÁRAK R.T.
Békés csaba, II., Andrassy-ut 54. Telefon 215.

Helybeli és vidéki előfizetőinket — azokat, akik az esedékes előfizetési díjjal hátralékban vannak — fizsittellet felkérjük, hogy a tartozásaikat szíveskedjenek kiegyenlíteni.

Hat darab daru Csudaballán.

Még áprilisben volt, amikor Karsay Lajos vendéglős Csudaballán járt és szép hat darut látott a ballai legelőn.

Ez a kiveszőben lévő madár évente látható Csudaballán, átvonuláskor.

Ki tudja, a ballai nagy legelőterületek madártani és növényfani szempontból milyen érdekes megfigyeléseket nyújthatnának ornitológusainknak és botanikusainknak?!

A Gyomai Dalárda által május 6-ára hirdetett sítahangverseny a Levente versenyek miall május 13-án (vasárnap) délután lesz megtariva. Akkor nap érkezik községünkbe Kner Imre vendégeként Kovács Zoltán zeneszerző, kinek liszteletere az ő saját szerzeményeit is elénekli majd a dalárda.

Tudja Ön már, hogy ismeri Aspirin-tabletták 1895-ben beható kísérletek és tudományos kutatások után kerültek forgalomba és immár kb. 58 év óta az emberiséget a „meghülések” elleni védekezésnél támogatták. Hülések minden tünelelnél, influenza-, spanyol-járvány-, reuma, csusz, ischiásnál ma már az egész világon Aspirin-tablettákat az eredeti csomagolásban a „Bayerkeresztrel” szedik.

Nyáreleji kereset. Most osztják ki az ország minden vidékén a selyemhernyókat és megkezdődik az idei gubótermelés. A hernyók 5 hét után bekötnek, rá 10 napra pedig már beállják a gubókat és azonnal kifizetik az értük járó vételárt. Sok háznál elkel az ilyen pénzsegítség, melyben bárki részesülhet, ha a helyi selyemtenyésztési felvigyázónál a hernyók átvétele végett haladéktalanul jelentkezik. A szekszárdi állami selyempelevizsgáló állomáson nagyobb petymennységet tartalékolnak, hogy még utánküldéssel is minden igénylést rögtön kielégíthessenek.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Cs. Nagy Lajos, Izsó József. Házasságot kötöttek: P. Tóth Lajos—Csáki Ágnessel, Gellai Gergely—Hornok Krisztinával, Kruchió Endre—Hegedűs Ilnával. Elhaltak: F. Kiss Gabriella 10 hónapos, özv. Gaál Imréné Barta Zsófia 75 éves, özv. Kovács Lajosné Barna Juliánna 68 éves.

Szeghalmon a Péter András ref. gimnázium május 20-án Pünkösdi napján délután 3 órai kezdettel a vándorzászló megszerzéseért nagy tornaünnepélyt rendez.

Felhívjuk figyelmét a rádió-előfizetőknek, a Stúdió május 6-án vasárnap délután fél 6 órai kezdettel anyák napja ünnepséget rendez, melyen Liber alpolgármester beszéde után nem Aisleitner Mária, hanem községünk szülőite, Leimdörfer Ilonka, a Csalogány-utcai tanítónőképző jeles növendéke üdvözlö az anyákat.

Eső. Végre egy kis esőzelet. Pénteken délután 1 órakor csendesen rázendített, de nem sok esett. A levegő kissé lehűlt s most már bizakodunk az időjárás jelentésben, hogy végre kapunk jó kiadós esőt.

MÁJUS ELSEJÉN

- teljesen virágzásban volt az akác;
- virágzott a rózsza;
- már elvirágzott az orgona;
- kinyílt a pünkösdi rózsza;
- már volt érett cseresznye;
- a lucernát először kaszálták;
- cinege fiókák már egy hetesek voltak;
- a kajszi barack már galambtojás nagyságú volt;
- a Körös vizállása olyan alacsony volt, mint augusztus-szeptemberben máskor (50 cm);
- a hőmérséklet délben 30 Celsius fok volt;
- megnyílt a strandfürdő;
- már búzavirág is volt.

A világító szívü asszony titka. Az egész világot bejárta az a hír, hogy Triest közelében egy világító szívü asszonyt fedeztek fel, akinek keble időnként foszforeszkáló fényben ragyog. Világhírű orvosprofesszorok vizsgálják a rejtélyes fény eredetét. Ennek a csodálatos jelenségnek a titkát egy nagynevü tudós Tolnai Világlapja új számában leplezi le és a népszerű képeslap a világító szívü asszony képét is közli.

Kerékpár és bérkocsi karambol.

Csütörtökön 11 óra után a pesti személyvonattól hazahajtott Kruchió István bérkocsis. Amint a községi vendéglő előtt a vásárszéli útra kanyarodott, szintén a vasut felől jövet a betonjárdán kerékpáron száguldott egy 15 év körüli fiatalember és ugyanakkor kanyarodott ki a járdáról az útra, amikor a bérkocsi a vásárszéli útra kanyarodott. Hiába húzta meg Kruchió a gyeplőt annyira, hogy elszakadt, a ló már nem tudott megállni és az összeütközés megtörtént: a kerékpáros a fiakker alá került, kit a szakadt kántárú ló vagy 10 méterre húzott a fiakkerrel, míg valaki a ló elé ugrott. A szorult helyzetből kimentett fiatalember szerencsésen megúszta az összeütközést komolyabb baj nélkül, csak a kerékpár kereke fogott pár nyolcast.

Felhívjuk hatóságaink figyelmét az újra divatosá vált járdán való kerékpározásra. Ezek a kerékpárosok nemcsak a saját, hanem a lakosság testi épességét is veszélyeztetik.

Csók és játékszenvedély. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikkel a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Nagyszerű budapesti és külföldi rádióműsorokat, színházi beszámolókat, slágerszövegeket, filmriportokat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot és közel száz képet talál az olvasó a Délibábban. Egy szám ára 20 fillér.

beváltak a meghülés első jeleinél és fejfojásnál

Gyógyszertárban kapható.

Jön! A z E z ü s t k ó c s a g Jön!

A TESTVÉRI szeretetet hirdetem a nemzetiségekkel szemben is. Nincs szükség ebben a kérdésben új profétákra. A magyar ezeréven keresztül az egyenjogúság szellemében oldotta meg ezt a kérdést. Nincs szükség arra, hogy új proféták új eszméket hirdessenek. Egyedül arra van szükség, hogy ne válasszanak szét bennünket, hanem maradjunk együtt, mert az Isten is úgy akarja, hogy a sváb falu mellett magyar falu legyen s a magyaroknak utja a sváb falun, s a svábnak utja a magyar falun vezessen át.

GÖMBÖS GYULA.

A Szabadság új számában viléz Bajcsy-Zsilinszky Endre Tisza Istvánról ír vezércikkét, Balla Antal világgözüllikai szemléjében Barthou varsói utjával foglalkozik, Kodolányi János a rádió visszasságait teszi szóvá, Szabó István Hitler magyarellenes propagandájáról ír. Dr. Horváth Elemér amerikai riportja, Féja Géza, Áfra Nagy János dr., Földessy Gyula, Vér Andor, Gyuricskó Béla, dr. Geszner Márton cikkeket és riportjait közli még a lap. Tamási Áron folytatásos regénye, Föld népe rovat, Bartalió János verse teszi lejjé a lapot, amely 10 fillérért minden újságárusnál és dohánytőzsdében kapható.

Ősszel mezőgazdasági kiállítás rendeznek Budapesten.

Niktin permetező szer kapható a dohány nagyárudában előzetes bejelentés mellett 10 gr. papírzacskóban 10 fillérért. Kevésbé mérgező, mint a nikotin. Tájékoztató ugyanott kapható. (A gyümölcstermelők panaszkodnak, hogy a Niktint csak hirdelik, de kapni nem lehet.)

A cserebogár kötelezően irtandó. A törvény rendeli el, hogy mindenki köteles a cserebogarat irtani. A cserebogár fáink, veteményeink és virágaink egyik legveszedelmesebb kártevője. A cserebogártól és pajorjaitól egyaránt szenved a mezőgazdaság, konyhakertészet, gyümölcsös, szőlő és az erdő. A védekezés elsősorban a bogarak irtásából áll. Cserebogarat reggelenként, míg a bogarak dermedten a fákon pihennek, le kell a fákról rázni, össze kell gyűjteni s meg kell semmisíteni. Legjobb a bogarakat zsákba szedni és forró vízbe tenni. Az idén nagymérvű eserebogárjárázás észlelhető, ezért a rendeletben foglaltak hatványozottan végrehajtandók. A mulasztók kihágást követnek el és a törvény rendelkezése szerint szigorúan büntetve lesznek.

Hirdessen

a „Gyomai Ujság”-ban

Szekérbefogott lovak akadály ugratása.

Látkóczy Mihály endródi lakos Gyomán a Gróf Tisza István úti Kertész darrálóban volt, lovait szekérbefogva fenntartott estrángokkal kint hagyta. A lovak elindultak a vásártér felé s mindig szilajabb vágatásba mentek. A Petőfi utcából egyenesen — a vásártérszéli úton át — a vásártérre vezető úton neki rugaszkodtak a bezárt sorompónak, azon átugrottak s a gyenge estrángok olyan könnyen szakadtak el a sorompóba ütközött és helyben maradt kocsiól, a lovaknak semmi bajuk sem történt s csak a vásártér közepén állottak meg.

Micsoda könnyelműség a lovakat így az utcán hagyni! Milyen nagy szerencsétlenség történhetett volna, ha valamelyik keresztezésnél beleszaladtak volna egy másik kocsiába? Milyen keves élrelátással végzi sok ember a dolgát.

Méhcsaládok és nagy boconádi kaptárak pergetővel együtt eladók Zöld Péternél Kossuth Lajos ut 29.

Gyulai híradás szerint oda kevesebb fecske érkezett az idén, mint máskor. Sok fecskéfészkek maradt üresen. Nálunk is így van?

A kukoricamoly elleni védekezés. Nagyfotosságú érdekek fűződnek a kukoricamoly irtásához. Erre való tekintettel a földművelésügyi miniszter újabb rendeletet adott ki, melyben felhívja a hatóságokat a kukoricamoly elleni hathatós védekezésre. A szokatlanul meleg időjárás miatt a kukoricaszár, vagy annak bármely része, továbbá a ciroknövény minden szárrésze alkalmas módon tárolandó, elásandó, vermelendő, vagy feletetés és elégetés által megsemmisítendő. A hatóság a kiadott rendelet végrehajtását szigorúan ellenőrizni fogja s az ellene vétőket pedig megbünteti. A rendelet végrehajtásának elmulasztása azzal jár, hogy hatósági beavatkozással fogják azt foganatosítani, ami természetesen az érdekelteknek költséget fog jelenteni. A szokatlanul meleg időjárás miatt a molypillék rajzása az idén hamarabb fog bekövetkezni, ezért a védekező eljárás megtétele halasztást nem tűr. Ha a kirajzást kellő időben nem akadályozzák meg, akkor az egész védekezési eljárás eredménytelen lesz, ez pedig kimondhatatlan kárt fog maga után vonni.

FÜRDŐKÁDAK és KÁLYHÁK MOSDÓK, FÜRDŐSZOBABERENDEZÉSEK, CSÖVEK, FÉMÁRUGYÁRTÁS, SZIVATTYÚK, LEMEZEK HUBERT ÉS TSA b. t. BUDAPEST IV., Liszt Ferenc-tér 4. sz.

Özv. dr. Debreczeni Ivánné szül. Mányi Olga a legmélyebb fájdalommal jelenti, hogy a legjobb férj, vő, testvér, rokon és jóbarát:

DR. DEBRECZENI IVÁN

Ügyvéd, földbirtokos, népl. honv. huszár százados

életének 55-ik, nagyon boldog házasságának 9-ik évében, hat hetes súlyos szenvedés után f. hó 29-én Budapesten délután fél 3 órakor visszaadta jószágos lelkét az Úrnak.

Áldott porait a gyászháztól május 2-án, szerdán délután 3 órakor helyezzük örök nyugalomra, a ref. egyház szertartásai szerint, a gyomai róm. kath. temetőben levő Mányi-család sírboltjába.

Gyoma, 1931 május 1.

Drága emlékéket szeretettel őrizzük!

Hálás köszönetünk az őszintén megnyilatkozó részvételért!

Özv. dr. Debreczeni Ivánné.
Debreczeni család.

Modern kölcsönkönyvtár

ujdonosságai:

Zilahy L.: Két fogoly
A szökevény
Halálos tavasz
Valamit visz a víz
A lélek kiálszik

Móricz Zs. Az asszony beleszól

Beiratkozás havonta

MAGYAR JÓZSEF

(Márcz trafik)

HIRDETMÉNY.

Figyelemztetnek mindazon háztulajdonosok, akiknek a háza bérbe van adva és a bérbeadott épület után fizetett haszonbér a házadó kivétel alapján vett, tehát a múlt évi novemberi bérjövédellel szemben időközben emelkedett vagy csökkent, hogy a ház tényleges birtokosa köteles a bérjövédellel összegében beállított változást május hó 20-ig a községi adóhivatalnál bejelenteni. A beállított változás alapján az év második felére kivetett házadó megfelelően helyesbítve lesz.

A bejelentést úgy a háztulajdonos, mint a bérlő is aláírni tartozik.

A bejelentésben a május havában járó házbérnek egy teljes évre átszámított összegét kell feltüntetni.

Amely épület április havában üresen állott, arra nézve nem kell bejelentést tenni.

Aki bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, az előállított bércsökkenést folytán járó adótörítéshez való jogát elveszíti.

Akinél a házbér emelkedett és azt nem jelenti be, az házanként 100 P-ig terjedhető pénzbírsággal büntetettik. Ha a háztulajdonosa a csökkenést bejelenti, de a lakbéremelkedést nem, cselekménye adócsalást képez és a fennálló szabályok szerint büntetettik.

Fenti bejelentések csak a bérbeadott házakra vonatkoznak.

Dr. SZÁSZ LAJOS
jegyző.

Hegedüs József Horthy Miklós-út 63 sz. háza, mely tűzihelyiségnek is alkalmas, elköltözés miatt eladó.

MEGHIVÓ.

A Gyomai Hangya Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet

f. hó 13-án délután 2 órakor a Hangya udvarán tartja 1933 évről rendes közgyűlését, melyre nemcsak a tagokat, hanem az összes érdeklődőket is tisztelettel meghívja a vezetőség ezzel, aki megjelenik a gyűlésen, akár tag, akár nem tag, ajándékot kap.

A PÉNZ AZ URALKODÓ PLANÉTA

napjainkon... Az arany... Ez után futunk, balga emberek... Véresre rohanjuk a lábunkat érte és letöredeznek a körmeink a kiásásában... Kiszikkad az agyunk és belegörbed a derekunk... Száguldunk egyre, megpihenés nélkül, mert meg akarjuk szerezni a pénzt s ha már megvan, meg akarjuk tartani vagy még többet szerezni... Űz a vágyunk... És nem látjuk meg utunkon a nyíló virágot s nem halljuk meg a szíves ránk-köszöntést... Urai akarunk lenni a pénznek és szolgálói lettünk... Azt hittük, hogy birtokában az Élet királyai leszünk és az utána való vad hajzában elmúlik tőlünk az ifjuság, az egészség, az élet... És nincsenek álmaink és kő lesz a szívünk helyén... Megcsufolnak bennünket a pénzért és keresztrefeszítenek... Odadjuk a pénzért az elveinket... Becseréljük pénzre a zsoltárunkat, a himnuszunkat... Megalkuvók, hajlongók, vigyorgók és gerinctelenek leszünk... Ha más-sal soha, ezzel: a pénzzel győzedelmet arathatnak felettünk még a gyávák is...

Pedig mennyi minden nem vásárolható meg pénzen!... Sem az, amit másoktól vehetnének meg; sem a szeretet, de a szerelem se... sem egy kedves mosoly, sem egy igaz baráti kézszorítás... Az sem vásárolható meg pénzen, ami önmagunk vagyunk: a testünk, a természetünk, az egészségünk, az életünk... Nem vehető meg pénzen csak egy bensőnkéből fakadó csendes, boldog óra sem, nem a lelkünk harmóniája, a szívünk meleg dobbanása, vérünk forró ritmusa... Nem vehető meg pénzen semmi a világon, ami általános és maradandó értékű lenne...

Bizony, boldogabbak lennénk, ha nem a pénz volna az uralkodó planéta napjainkon...

Kedvezményes utazás a Nemzetközi Vásárra. Az idei Nemzetközi Vásárra is kedvezményes utazást tesz lehetővé a MÁV. Kedvezményes jegyek Wagner Márton Fiai faterkedésében kaphatók.

Május végén, vagy június elején a Körösvidéken helyszíni szemlét tart a földmivelésügyi miniszter.

A Magyar Királyi Vízrajzi Intézet most gyűjti össze azokat az adatokat, amelyek alapján hozzávetőlegesen ki lehet számítani, hogy a Körösök hajózhatóvátétele esetén mekkora lenne a folyók teherforgalma. Az intézet főleg aziránt érdeklődik, hogy mennyire rug az egyes kö-

rösmenti községek tűzifa, épületfa, cserép, mész, cement és kavicsbehozatala.

Itt említjük meg, hogy a földmivelésügyi miniszter május végén, vagy június elején bejárja az egész Körösvidéket és a tervbe vett vízimunkálatokkal kapcsolatban helyszíni szemlét tart.

A Nemzeti Egység Pártja endrődi csoportja tisztikarának és választmányának múlt számunkban történeti közlésénél tévedésből kimaradt, hogy Békésvármegye Főispánja V. kerület (Csejt) élére alelnökké Varju Elek gazdálkodót, ügyvezető felkarrá pedig Lesnizky István tanítót nevezte ki.

Növendékhangverseny. — Az Úri Kaszinó nagytermében f. hó 12-én d. u. 3 órai kezdettel tartják zongoravizsgájukat Szilágyi Eszter növendékei. — Belépődíj nincs.

Május 1-én az egész országban csend és rend volt.

A hadirokkantak vasúti kedvezményért folyamodhatnak.

Érett cseresznyét árulnak már az Alföldön.

Május 9-én tartja a Békésvármegyei Általános Tanítóegyesület közgyűlését Békéscsabán.

Vármegyei gyűlések: 7-én közigazgatási bizottsági, 14-én kisgyűlés és 15-én rendes tavaszi közgyűlés.

VIDÁM IRÁSOK

A pilóta kisfia felkelti éjjel a mamát: „Gyujts villanyt, mama!” „Miért, fiam?” „Kényszerleszállást kell végeznem.”

* * *
Kivolt az az ur, aki tegnap veletek volt a vacsorán? — XIV. Lajos. — Hogy-hogy? — Igen, Lajos a neve és mindig akkor hívják meg, ha tizenhárman vannak az asztalnál.

* * *
Tanító: Ki tudná megmondani, hogy miből keletkezik a harmat? Gyerek: A föld olyan gyorsan forog, hogy megizzad bele.

VIDÁM SIRFELIRÁSOK

Itt nyugszik Kun Estván. Andrásnak az apja. Temette a kántor, Mert nem telt a papra.

* * *
Ez élet csak füst és pára, Ne másszatok körtefára, Mert a fáját átok veri, Ugy pottyant le Butyka Feri, A fa alatt nem volt szalma, Békés legyen nyugodalma.

Pénzt Hitelt Kölcsönt

folyósítatunk 3—20 évi időtartamra 6% kamatalapon, **földbirtokra**, bérletekre, terménylekötés-sel; **házakra**, felkekre, **építkezésekre**, valamint **személyi hitelek** váltóra 12—24 havi törlesztéssel. **Házbérhozam**-előlegek. **Keretkölcsonök** 5—10 évre hitközségeknek, közületeknek, egyleteknek. **Finanszírozunk** gyárakat, vállalatokat. **Ipari áruhitel**ek. **Beruházási kölcsönök**. **Óvadékok** bizalmi állásokhoz, házfelügyelőségekhez, stb. **Áruértékesítés**, export. **Értékpapírokra**, keresk. árúra, értéktárgyakra magasösszegű kölcsönök. **MAGYAR GAZDASÁGI ÉS ÁRUFORGALMI RT. BUDAPEST, Rákóczi ut 57/b.** (Válaszbélyeg küldendő.) Üzletszerzőket díjazunk.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cim: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Haszonbérbeadó

1934 szeptember 29-től kb.

388 m. hold föld

épületekkel Pusztapón, Szolnok vármegyében. Tehermentes ingatlan tulajdonosát levélben tájékoztatja

Bátky Gyula Bpest

József utca 3.

Figyelem! Figyelem!

MÉRLEGEK

és súlyok javítását, meghitelesítését igényesen vállalja

KOCSIS IMRE

mérleg- és géplakatos.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos

műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves párfogást kérünk:

Kun és Társai

épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaptárt akarnak, kereszenek fel bennünket!

MINDENNEMŰ

nyomtatványt bizalommal rendeljen

a

HUNGÁRIA könyvnyomdában Gyomán

Fizessen elő lapunkra!

SPORT

A Csabai II. oszt. bajnokság állása 1934. május 5-én:

		Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	Turul	15	13	1	1	30	8	27
2	BISE	15	10	1	4	38	14	21
3	MTK	14	10	—	4	36	17	20
4	Textil	12	10	—	2	23	12	20
5	Bocskay	13	7	—	6	13	9	14
6	GySC	15	7	—	8	16	27	14
7	KTE	14	3	2	9	9	37	8
8	M. Törekvés	14	4	—	10	6	26	8
9	OFC	14	3	1	10	16	19	7
10	B. Törekvés	18	2	1	15	4	22	5

Csabai II. oszt. május 6-iki programja:

Szarvason: Bocskay—Turul, Békésen: BISE—Textil,
Orosházán: OFC—MTK.

Meccseredmények:

GyTK—Körösladányi AC 4:3 (3:1)
Bíró: Heinfarth.

Futballéhes klubfanatikuskok és notórius drukkerok adtak találkozót egymásnak az elmúlt vasárnap. Minden okuk megvolt arra, hogy könnyű és nagy gólarányú GyTK győzelmet lássanak, de a GyTK dalái nem honorálták a közönség igényeit és olyan elképesztően primitív futballját szoltak, hogy helyenként egyenrangúakká kezdtek válni. Körösladány színeit képviselő futball-analfabétákkal! Nem ezt vártuk a GyTK csapatától és hisszük, hogy ilyen stílustalan és lélek nélküli játékkal és sportszerűtlen viselkedéssel többé nem fogja elkészeríteni híveit.

A játék egyébként jól indult, Csikós és Barlik gyorsan berámolt 2 gólt, de Ladány is eredményes, mert a jobbszélső egy ártatlannak látszó lövését a tartalék kapus, Hatvani a gólba ejti 2:1. GyTK újabb góllal válaszol: Barla beadását Kiss Gyula befejezi 3:1.

A szünetben adományozott citromtól felüdülve élénk támadásba kezd Ladány s meg is van az eredmény: 8. percben a center négy emberen átmegy, jobbra ad s a szélső beadását a balösszekötő ötösről berugja 3:2. Center támad újra, de Kéri lekeni. Szabadrugásból korner, kornerből gól 3:3. Valai dühös és nem bébihez méltó kifejezést használ a bíróval szemben, mire Heinfarth habozás nélkül kiállítja. A GyTK erősít, de Barla és Barlik lövéseit nem kíséri szerencse,

sőt a 27. percben Barlik 11-esét Horváth balbék nagy mázlival kivédi! 31. percben Kurcz megmérgekedik, mindenkit kitribliz, bead, de Barla lövését kornerre védik. A gólt azonban nem tudják elkerülni. Megyeri a ladányi kapu elé ivel, nagy összefulás és Kiss fürgén bekaparja a negyedik gólt. Kurcz küld még egy 30 méteres szabadrugást és szinte fellelegzik a közönség, mikor utána a bíró sípja a meccs végét jelzi. A ladányiak büszkén vonulnak 2 lövéses stráfkocsijukhoz. Hogyisne! A GyTK-tól 4:3-as eredményt kicsikarni elég nagy kunszt volt! Heinfarth biztosszemű, ügyes bíró.

GySC—Dévaványai SE 8:0 (4:0)
Bíró: vitéz Nagy-Szabó.

Az elmúlt vasárnap Ványa megtanult meccset kezdeni Gyomán. Nyolc gólt kaplak ugyan, de nincs miért szégyenkezniök, mert nívós küzdelemben maradtak alul. A GySC az adott gólokat akár meg is duplázhatta volna, ha ehhez a ványai kapus is hozzájárult volna! Szenzációs védést produkált a kis termetű kapus és bravuros védésével nem egyszer ragadta tapstra a közönséget. Rajta kívül még Cudor centerhalf tünt fel szép — hálósípkájával.

Gyomai támadással indul a játék s a GySC úgólzsákja Kiss Sándor már a harmadik percben próbára teszi a kapust, de szép lövését kivédi. A 14. percben esik az első gól. Fekete félpályáról küldött szabadrugásával Bíró lefut, bead, Kiss közletről beleszi, 2 perc

mulva pedig Jenei átadását sarkos lövéssei értékesíti. 30. percben Kiss jó lövőhelyzetben elgáncsolják. A 11-est ugyanő nagylelkűen félrerugja. 34. percben Jenei passzából Kiss újabb gólt rug, a 44. percben 4-re emeli a gólok számát.

Második félidő 2. percében ismét Kiss eredményes 5:0, majd Nagytól kapott labdája a kapu bal alsó sarkában köt ki 6:0. 21. perc. GySC ezután már nem gólrá, hanem kombinációs játékra törekszik, közben Nagy Béla 2 gólt még belesz, a 22. illetve a 29. percben. Nagy a hőség, Ványa teljesen elkészül erejével s mindenki örül, mikor a bíró véget vet a viadalnak.

Sporthírek.

Mezőberényi TK vasárnap Endrődön játszott és győzött 2:0 arányban.

A jövő vasárnap a GyTK a Csabai AK komplett első csapatát látja vendégül, a GySC pedig Békésszentandrásra rándul át.

A fellebbviteli bizottság megváltoztatta az intéző-bizottság döntését s a Bocskay 4 pontját visszaadta. Ezzel a GySC újból a 6. helyre kerül a tabellán.

GySC vezetősége Kéri Gábor lemondásával megüresedett intézői tisztségre a klub agilis és szimpatikus fiatal tagját, Kruchió Mihályt ref. tanítót választotta meg. Sok szerencsét kívánunk működéséhez.

GyTK—GySC éremmértőzés levezetésére a Levente Egyesület Göndös József polg. isk. igazgatót, szövetségi bírót kérte fel, kinek személye garancia a meccs sima és nyugodt lefolyására.

Tipp-verseny eredményeit jövő heli számunkban közöljük. K.

Járásí sportverseny.

A gyomai járás f. év május hó 6-án délelőlt 8 órai kezdettel a levente sportléren levente sportversenyt, céllovó és ijazó versenyt rendez.

Versenybizottság elnöke: Tüköry József földbirtokos, versenybíró: Nyisztor Péter vez. főoktató, versenyintéző: vitéz Molnár Pál főoktató, indító: Kaló Ferenc oktató, célbíró: Fehér István tanár, időmérő: Bácsy Géza bankigazgató, térmérő: Vincze Lajos oktató, versenyjegyzők: Kuba Ferenc, Bárdos József és Csik József, eredményhirdető: Laki Sándor oktató.

A diszkoszhoz versenybizottsági tag: Göndös József polg. isk. igazgató, súlydobáshoz biz. tag: Tiba András ref. lelkész, magasugrásnál biz. tag: Ruzska Sándor tanár, Távolugrásnál biz. tag: Arany Gusztáv s. jegyző, Birkózásnál biz. tag: Szilágyi Imre oktató, boxolásnál biz. tagok: Kner Endre, Kiss Pál oktató, buzogánydobásnál biz. tagok: Nyisztor Péter és Walther György vezető-főoktatók.

Lövészelel versenybizottság elnök: vitéz Haviár Gyula dr. levente egyesület elnöke, h. elnök: Bakos József lb. főszolgabíró, versenybizottsági tagok: Fehérváry Ferenc, Madarass Gyula, Hanczmann Ferenc, Ruzska Sándor, Pánczél Emil, Wagner József és Wagner Márton.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendezését legolcsóbban vállalja. Hangolás. 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

Egy éjjelen át!

Ön is kiirthatja patkányait rendeljen „KAJA” egérpatkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.
5 doboz P. 7.50
10 doboz P. 14.—

WONISCH
Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Budapest, VIII. Köfárágó-utca 10/2 sz.

Írtásokat vidéken is jótállással vállalunk!

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árban beszerezhetők

BARY PÁL
üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3-4 mm. belgaüveg, matt, mintázoti, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
ifj. WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Brücher Mihály.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Az én édes anyám.

Ünnepi beszéd Makón 1934 évi május 6-án,
Anyák napján.

A nemes értelemben vett emberi életet legrövidebben és legáfogóbban így határozhatjuk meg: törekvés a szépre és jóra, — szolgálat a szépnek és jónak.

Minél feljebb tudunk emelkedni a szépnek és jónak kultuszában, a szeretetnek minél több bársonyos virágát tudjuk pompázóvá tenni, a boldogságnak minél zengőbb madárdalával tudjuk elbűvölni és a lizsla örömeinek minél ragyogóbb sugárözönébe, káprázatos fénykévéjére tudjuk beállítani önmagunknak és embertársainknak életét, minél mélyebbre tudunk aláérezkedni a jónak szolgálatában, holott az egész életünk azulán eseng, hol ludnánk egy könnyet lecsókolni, egy sebet bekötözni, egy jajl hosszánvá átváltoztatni: — annál nemesebb emberi életet élünk, mert a nemes értelemben vett emberi életet legrövidebben és legáfogóbban így határozhatjuk meg: törekvés a szépre és jóra, szolgálat a szépnek és jónak.

Az örök szépnek és jónak a szolgálatában leggyönyörűbb a teremés gyöngyének, a nő léleknek, az asszonynak az élete, aki maga a szépségnek és jósnak inkarnálódása s teremő isleri élethivatása, hogy bogárfekete vagy tengerkék szemű anyalkákkal népesítse be e földet, célt adjon a férfiu életnek s mennyekországának kapujává legye az olt-hont.

A női életek között is pedig az édes anyánk élete a legszentebb, a leggyönyörűsebb.

Épen azért állok ma itt Önök előtt, hogy az élő édes anyák lábai elé odaszórijam a gyermeki szeretet, tisztelet és hála gyöngyharmatos, bársonyos virágainak minden gazdagságát, beleállítsam drága életüket gyermeki szívünknek abba a fény-

kévéjébe, amely mellett erőtel- len a hold és halovány a nap- sugár, — viszont Istenben dicső- üll édes anyák emlékéi glori- fikáljam az el nem muló ke- gyeletnek minden imádságo- san szent érzésével, mert az édes anya a jó gyermek előtt életében és haló poraiban az örök szépnek és az örök jó- nak drága bizonyága.

Az én paróchiámon vannak szép virágok, melyeket napon- ta féltő gonddal ápolok, van- nak régibb és újabb butorok, szerény keretek között bár, de vannak ezüstneműek és arany ékszerek, azonban ha mind- ezeket egybeveszem is, sőt esetleg, ha mindezeket nagyon megsokasíthatnám is, akkor is, ingyen sem hasonlíthatnám ezeknek értékét két, aránylag jelentéktelen képhez, melyre én mindennap kegyelettel le- kintek fel, melyet úgy szeretek mint a Bibliámat. E két kép közül az egyik csaknem egy évszázados messze mulból, több mint 70 év távlatából va- ló, nagyszerű üvegfénykép, az édes Anyám leánykorában drága Grätchen hajfonattal a nagyanyám mellett, — a másik kép pedig egy szénrajz, hol az édes Anyám 80 éves korá- ban van megörökítve 90 éves Anyám mellett gond — és élet- barázdázott arccal, hófehér hajjal s ha Cornélia régen gyermekeire mutatva mondta: imé az én ékszereim, én meg e két képre mondom: imé az én legdrágább értékeim.

Az anyák napiának ünnepén jó édes anyám drága emléké- nek is áldozván, hármas meg- látásba állítom be az édes anyát.

Nézem az édes Anyámat, ahogy kilép abból az üveg- fényképből az élete 18-ik évé- ben. Maga egy élő virágnylás Arcának hamva, szemének bár- sonya, Grätchen hajfonatának egyszerűsége, homlokának re- dőllen szépsége megszégye-

nili a virág bársonyát, hamvát szépségét. Ő maga a legszebb virág, a lizsla és szent szere- tetnek a virága, ahogy a deb- receni Nagytemplomban rebegi ajka a holtomiglan holtodiglan! és ahogy belép mint papné a mikepéresi paróchia szegényes házába. Fejedelmi palotává változtatja a szegényes lakot, lünderkerlő annak kertjét, merl maga volt a tisztaságnak hó- fehér lilioma, a hűségnek kék nefelejse, a reménységnek örökzöld mirtusa, az alázatnak szerény ibolyája, a szeretetnek lánggal égő királyi rózsája. Azután tovább virágozott drága élete könny és vérhullajlason át bár, de mindig a teremő Isten mellé magasztosulva, mi- dőn miközöttünk, mosolygó, csacsogó, lapszó ujjongó gye- rekek között lett az édes Anyánk és anyai életének szent- ségében maga a legdrágább, a legszebb, a legholdogabb vi- rág.

Nézem az édes Anyámat, amint állép az ifjuság virág- nyílásából az élet detére, a lizsugaru, arany kalászt ér- telő, buzatermő nyárba. Itt már nem virág mégcsak nem is aranykalász, ezek mind kicsi- nyekké válnak az ő számára. Itt már maga lett a fényes, ki- rályi nap. Kimeríthetetlen a szeretet káprázatában, elfogy- hatatlan az éretlünk való imád- ság áldozatában, megfáradha- tallan a gyermekekéri való szolgálatban, minl ahogy a nyári nap elfogyhatatlan, ki- meríthetetlen és szünet nélkül való a fény és meleg csóko- lásában, hogy aranykalász le- gyen a buzából. Nem voltunk leher az Ő számára mi 12-en gyerekek, ha a nap rövid volt, megtoldotta hajnalhasadással, esti alkonyattal. A homlokának fénylő koronája, a mi tanulá- sunk, előhaladásunk lett az Ő disze, dicsősége. Gazdag lett az édes Anyánk a szegény- ségben, győzedelmes a küz- delemben, felmagasztosuló a szolgálatban azért, mert mi fe- lettünk, növekvő kalászok. gyermekek felett az édes anyánk volt édes anyai életének szent-

ségében a csókos napsugár, maga a királyi nap.

S nézem az édes Anyámat, amint állép a lizsugaru, arany kalászt érlelő, buzatermő nyár- ból az ezer szinpompás, de mégis csak bucsuzkodó ősz- be, egy nagy öregségbe. Né- zem, amint patriarchai korában fel 87 esztendő kornagy ma- gasságába, meggyöngül a fá- lása, révedező lesz a járása, halkan szelid és erőtelm a szava, — óh de gyönyörű volt az édes anyám, mikor egyszer mi gyerekek szolgál- gálhattunk Neki szent tiszte- lettel, mikor csak a szíve ma- radi éretlünk dobogó, mikor csak a keze, a csókja maradt áldó, mikor sutfogva mondott utolsó szavai ezek voltak hoz- zám: Fiam, imádkozom tiér- tetek.

Nem halt meg az édes Anyám. Az édes anya nem hal meg, csak örökéletbe dicsőül. Az örök szépség, az örök jóság hervadhatatlan virágozása, örök- életre illettelek át.

Az édes Anyámról szólottam, de az önök édes Anyjáról is. Az édes Anyám emlékéi glori- fikáltam, de az Önök édes Anyáit is.

Anyák! Az éttetek szentség! Gyermekek! Halásnak lenni lenni legnagyobb dicsőség!

Harsányi Pál
esperes.

Június elsején életbelép az építőanyagfázis.

Az építőanyagfázis ügyében az érdekeltiségek bevonásával tárgyalást tartottak a pénzügy- minisztériumban. A rendelet hir szerint az ipar és keres- kedelem köréből elhangzott ki- vánásoknak megfelelően né- hány módosításon fog még keresztülmenni és előrelátha- lólag május 15-én jelenik meg. A fázisadó életbeléptetésének időponijául június elsejét szab- ták meg a tanácskozáson.

Fabinyi miniszter Szarvason.

Dr. Tóth Pál szarvasi képviselő
beszámolója.

A körülöttünk lévő kerületek képviselői szorgalmasan felkeresik kerületüket és beszámolnak a kormány és saját működésükről. Ilyen impozáns beszámolója volt *dr. Tóth Pál* szarvasi képviselőnek az elmúlt vasárnapon, mely alkalommal *Fabinyi Tihalmér* kereskedelemügyi miniszter, *Korossy György* főispán, *Márky Barna* alispán, *Csizmadia András*, *Temesváry Imre*, *Jánossy Gábor*, *Létay Ernő* országgyűlési képviselők is Szarvasra mentek.

Fabinyi miniszter beszé-

dének gerincét képezték: a gabonának megfelelő áron való értékesítése; az iparcikkek árának helyes irányban való kialakítása;

az agrártermékek külföldi piacainak megszervezése, az értékesítéshez szükséges forgalmi eszközök tökéletesítése és olcsóbbítása;

a vasuti tarifák megfelelő alakítása;

a szárazföldi és vízi utak helyes kiépítése kapcsán a földmunkás és kubikos népességnek munkaalkalmak nyújtása.

Tárgyalások a vidéki pénzintézetek hitelkereteinek kibővítéséről.

A kormány a zöldhitelengedélyezésével meg nem elégedve, ezenfelül is segíteni kíván a gazdákon a vidéki pénzintézeteket oly helyzetbe kívánja juttatni hogy a zöldhitelen felül más különféle termelési hiteleket is adjanak nemcsak a gazdáknak, hanem az iparosoknak is és fokozatosan kielégíthessék a kereskedelem hitelgényeit is.

Ennek a tervnek keresz-

tülviteléhez elsősorban az kell, hogy a vidéki bankok hitelkereteit megfelelően felemeljék.

Az erre vonatkozó terveket a Pénzügyi Központ most tárgyalja. Szó van arról, hogy a szükséges új hiteleket a P. K. vagy a P. K. és a Nemzeti Bank fogja a vidéki bankoknak, valószínűleg még az aratás előtt rendelkezésére bocsátani.

Az olasz-osztrák-magyar gazdasági tárgyalások május 15-ére befejeződnek.

A Lavoro Fascista Winckler István a magyar delegáció vezetőjének a nyilatkozatát közli a római gazdasági tárgyalásokról. A nyilatkozat szerint a tárgyalások kielégítő módon folynak és május 15-re befejeződnek és eddig az időpontig elkészülnek a megkötendő gazdasági szerződések.

Hála az együttműködés szellemének és annak a kölcsönös felismerésnek, mely a három bizottságot uralta, sikerült egy összefoglaló tervezetet elkészíteni, amely a három közös érdekeit inkább szem előtt tartotta, mint az egyes államok külön szempontjait. A készülő szerződések a legjobb reményekre

jogosítanak a jövőre illetően.

A római lapok Winckler dr. nyilatkozatához azt a kommentárt fűzik, hogy ez a nyilatkozat bizonyítja a legjobban, mennyire nem

helytálló az a tendenciózus híresztelések, hogy a magyar delegáció magatartása a tárgyalásokban nehézségeket okoz.

HOL VAN NAGYMAGYARORSZÁG KÖZEPE?

A Magyar Földrajzi Intézet véleménye.

Szarvasról kérdést intéztek a budapesti Magyar Földrajzi Intézethez azzal, hogy létezik-e a földrajzban egy ország középpontja, meghatározták-e azt Nagymagyarországra nézve és ha igen, mi annak a pontos helye.

A napokban érkezett Szarvasra a válasz, amelyből kivonatolva a következőket közöljük:

Tudományos szempontból egy ország középpontjáról beszélni nem lehet, nem szokás és ilyen fogalom a tudományos földrajz szótárában nincs is.

Még nehezebb aztán ezt a pontot néhány méternyi pontossággal meg is határozni és így azt eldönteni, hogy például Nagymagyarország földrajzi középpontja Szarvas határának melyik részére esik.

Mivel tehát a kérdéses fogalom használatát nem szokásos, nincs is oly kifejezett és előírt módszer, amelyiket egyedül lehetne felhasználni a középpont kijelölésére.

Mégis több úton lehetne a cél elérését megkísérelni, de a dolog természetéből következik, hogy mindegyik módszer más és más eredményt fog adni.

Az alkalmazható módszerek nem oly pontosak, hogy a kérdéses hely kiválasztásában 1—2 kilométernyi hibát ne engednének meg. Így meghatározható elsősorban az ország súlypontja és ez az ország területének középpontját jelenti egyenmű anyag feltételezésével. Eszint Nagymagyarország középpontja Öcsödötől keletre és Békésszentandrásról északra a Körös északi partján a „Laczkó“-hát 90 méteres magassági pontjának a közelében fekszik.

Az ország határának fokozatos szűkítésével nyert központ pedig Eudródtól északra, keletre a 75 ezres katonai térkép „Balla-puszta“ kiírásának második „a“ betűje közelébe jut.

A Magyar Földrajzi Társaság végső megállapítása ezután a következő: Amikor tehát a köztudat Szarvas környékét omlegeti Nagymagyarország földrajzi középpontjának, egészen helyes nyomon jár és ez ellen ellenvetést nem lehet tenni. Pontosabb módszerekkel sem lehetne sokkal jobb adatokhoz jutni.

Az abnormis időjárás

okait teljes pontossággal nehéz kideríteni. Közvetlen magyarázata abban van, hogy az Atlanti óceánról jövő ciklonok a szokásos nyugat-keleti irány helyett észak felé kanyarodnak. Ez az északnak haladó légörvénylelés maga után huzza a Dél-Európa és Észak Afrika fölött felmelegedett, párában szegény levegőtömegeket. Ez a magyarázata annak is, hogy az uralkodó szél déli és délkeleti, ami egyébként szintén ritkán szokott előfordulni.

Egyelőre úgy látszik, hogy a száraz meleg időjárás májusban is folytatódik, aminek igen szomorú kö-

vetkezményei lehetnek. A vetések, különösen a tavasziak máris erősen sárgulnak a csapadékhiányt, s ugyszólván csak napok kérdése a teljes kistülsük. Egyetlen mentség volna még az öntözés, amit azonban nálunk csak igen kevés helyen lehet megvalósítani. Viszont ez a sorscsapásnak is beillő időjárás kell, hogy figyelmeztessen minden intézkedésre hivatott tényezőt arra, hogy az Alföldnek nincs és nem lehet sürgősebb problémája, mint az öntözés, az okszerű vízgazdálkodás megvalósítása.

Olvassa a „Gyomai Ujság“-ot

HIREK

ESŐVÁRÁS

Szomjas a föld.

Hetek óta nem kapott egy kortyot sem és most vékony csikokban meg megnyitja fekete mélységét, várja az ég áldását, hogy azon megerősödve megteremthesse a föld áldását.

Korai kánikula bágyasztja a természetet, az embereket. A tavaszi napsugárnak az a hivatása, hogy lesimítsa a téli gondredőket az arcokról. De ez az aszályos forráság nem gyógyít, nem üdít, ez csak növeli a gondokat.

Még nincs baj. Még nem késett el az eső. De letelőben van a határidő, melyet a természet kiszabott. Még egy-két nap és baj lehet belőle, ha nem ereszkednek alá a felhők. A kék eget a gond fekete felhői fogják beárnyékolni és üdítő csapadék helyett busító könnyek öntözik meg a földet.

Szellő, ha rezdül, felhő, ha elsuhan — epekedő tekintetek ostromolják az eget: hátha mégis, hátha csakugyan eső lesz belőle... Nehány napja jelennek meg már a biztató felhők felettünk. De eddig csak egy harmatra való esett. Talán a mai felhőzet többet hoz...?!

Zöldelő növények, pompázó virágok nyuladoznak az ég felé versenyt az aggódó gazdaszemekkel, nézik, de hiába nézik felhőknek járását, napnak változását, szélnek suhanását.

Szilági Eszter növendék hangversenye közben jött akadály miatt 12-ike helyett 15-én kedden délután 3 órai kezdettel lesz megtartva.

II. Frontharcos Turaut. Az Országos Frontharcos Szövetség autó és motorsportosztályának rendezésében május 26 és 27-én futják le 1200 km-es távon a Etesell Hősök emlékére megrendezendő 24 órás versenyt. A verseny útvonala Magyarország legszebb vidékein vezet keresztül. A versenyzők május 26-án, szombaton reggel indulnak Budapestről, Hősök Terén lévő starthelyről, Cegléd, Kecskemélt, Hódmezővásárhely, Sze-

ged, Baja, Dunaföldvár, Szekszárdon keresztül aznap délután 5 órakor érkeznek Pécsre, ahol abszolválják a 3240 méter hosszú hegyversenyt a Mecsekre. Pécsről megállás nélkül Kaposvár, Boglár, Keszthely, Balatonfüred, Veszprém, Pápa, Szombathely, Nagycenk, Kapuvár, Győrön keresztül érkeznek vissza Budapestre vasárnap reggel hat órakor a Bécsi uti vámnál lévő célhoz, ahonnan azután a versenyzők csoportonként vonulnak be az Andrászi ut végén lévő Hősök Terére és megkoszorúzzák a Hősök Emlékkövét.

Csizmadia Andrást az orosházi kerület képviselőjétől m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezték ki.

Öngyilkosság. Kruclió László 30 éves nőlén gyomai lakos vasárnap éjjel a Körösbe vetette magát, s belefult. Biciklijét a parton hagyta. Zsebében találtak egy pár bucsu sört, de az a vízben úgy elázott, hogy olvashatatlan. Teltének oka ismeretlen. Hulláját szerdán kifogták és csütörtökön eltemették.

Baleset. Nagylapos—Mezőtur közötti utépítéshez vízet szállító vármegyei vaslajtót a reggeli gyors vonat elütötte. A lószerszám elszakadt s lovaknak csodálatosképen semmi bajuk nem történt. A vizes lajtón levő fuvaros Timár János azonban súlyosan megsérült. Beszállították a csabai kórházba.

10 millió pengő az adóhátralék Békésmegyében.

Az élő cserebogár kilójáért 8 fillért fizet a hatóság.

Csanádmegyében betörték a kolumbácsi legyek. Csanádmegye keleti részében hatalmas raj kolumbácsi légy tört be és veszélyezteteti az állatállományt. A riasztó hírt az egyes községek telefonon adták tovább, a birtokosok pedig lovas küldöncök útján értesítették a közelben fekvő földek és tanyák urait. Dombegyházán a tenyészállatoknak nagy része áldozatul esett a kolumbácsi legyeknek. A lassan vonuló légy raj több helyen megtámadta a mezőn dolgozó munkásokat is úgy hogy körülbelül husz mezőgazdasági alkalmazottat orvosi ápolás alá kell venni.

Lugos környékén 4 nap óta égnék az endők.

A pápa rövidesen új biborost nevez ki.

Gyomán és Endrődön mindenütt kérje a „Gyomai Ujság” ot.

Hamu eső esett Nagykörösön. A múlt hét csütörtökén különös eső esett Nagykörös egyes helyein. Az eső a szőlő, gyümölcs és vetemények levelei szürkésárga foltokkal vonta be permelezésszerűen. Beretvási János kormánytanácsos, felsőházi tag birtokán is esett ilyen eső, ami a melegágyak üveglábláit is teljesen beleppte, melyből egyet beküldtek a hamusó anyagának megvizsgálása céljából a szegedi egyetemre. A hamusó lehetséges, hogy valami lezuhanó meteor szélomlásából támadt, de az is lehet, hogy a felhők elhozták valami távoli vulkán kráterének a hamuját és az hullott le az esővel együtt a határban.

A méh a gyümölcstermelésben. Naponta 40 millió virágot látogat meg hordás idején egy lízezer tagból álló méhesalád. Ez nagyon előmozdítja az alma-, körte-, cseresznye- és szilvafák megfelelő beporzását. Az amerikai méhészek, éppen ezért, pénzt kapnak a gyümölcstermelőktől, ha virágzás idején a gyümölcsösbe helyezik kaptárakat. A méhek kirándulásai alkalmával mindig ugyanazonnemű virágokat látogatnak. Sokszor 10—15 napig, mindig, alma-, vagy körtevirágra szállnak. Ez azért fontos, mert 65 almafajta közül csak 19, 30 körtefajtából csak 4, 41 szilvafajtából csak 2 és 20 cseresznye fajtából csak 5 képes önmagát megtermékenyíteni.

Pünkösdkor Levente-bál a pavilonban.

Fontos gazdasági tudnivalók.

A községi előlíjáróság már most felhívja a gazdákat arra, hogy a gabonapoloska ellen védekezzenek. Ha valaki gabonapoloskát észlel a földjén, azonnal tegyen jelentést a község-házán, hogy a veszély megelőzhető legyen. Irtni kell a szerb fővisit, még pedig elvirágzás előtt, nehogy érell szerblövist mag kerüljön a földre. Legjobb a lekaszált szerblövist elégeini. A cserebogár pajorok irtása kötelező. Az idén korábban kell megkezdeni a permelezést, mert az időjárás a növényzetet erősebb vegetációra készítette. Lehetőleg ne csak permelezéssel, hanem porozással is igyekezni kell elejét venni a kártékony elősdiék pusztításainak. A kukorica moly elleni sikeres védekezés érdekében a kukorica iziket és a kukorica főveket el kell égeini, vagy jó mélyen elföldelni. Május 15-ig ezt a munkát el kell végezni.

Azt mondják, hogy a magyar fajnak egyik eredendő hibája a kitartás hiánya. Örömmel állapítom meg a magyar gazdasági élet most küszöbön lévő demonstrációjával, a Budapesti Nemzetközi Vásárral kapcsolatban, hogy a magyar faj tud kitartó lenni. Huszonkilenc év óta folyó szakadatlan munka, a termelő erők összefogásának ezen intézmény keretében gyakorolt erénye olyan eredményre vezetett, amely a Budapesti Nemzetközi Vásár elnevezés alatt ismert magyar export-demonstrációt a legutóbbi évtizedekben nemzetközi hírű és gazdasági jelentőségű eseménnyé avatta.

Gömbös Gyula.

Kodály Zoltán Gyomán.

Vasárnap délben érkezik körünkbe, a jelenkor legnagyobb magyar zeneszerzője.

Olyan kitüntetés ez számunkra, amivel ritka község dicsekedhet. Kodály Zoltán egy helybeli uricsalád vendége lesz s ebből az alkalomból a „Gyomai Dalárda” is kedveskedni akar a világhírű zeneszerzőnek. Két szerzeményét fogja előadni sétahangverseny keretében a népligetben.

Őszinte nagy öröm számunkra, hogy idevárhatjuk Öt, hogy látni fogjuk, hogy szerényen, de igaz szívből ünnepelhetjük azt, akinek olyan műve látott napvilágot, mint a Psalmus Hungaricus, melyet a magyarság új himnuszának mondanak s melyet több mint 14 államban, 6 nyelvre fordítva adtak elő, olyan világfogalomná lett. Angol székesegyházak, olasz, holland, amerikai koncerttermek mutatták be ezt a művet az egész magyarság dicsőségére.

Kodály Zoltán és Bartók Béla fáradságot nem kimélve, évtizedeken át barangoltak az országban, hogy a magyar nép dalkincseit összegyűjtsék, megmentsek az utókor számára. Ezeknek a felbecsülhetetlen értékeknek feldolgozásait tárja most elénk Kodály Zoltán, hogy az egész zenei világ szemét felénk fordítsa.

Ez az, amiért nekünk Kodály Zoltánt tisztelnünk és megbecsülnünk kell. Kodály Zoltán magyarsága felcsillan muzsikájának minden ütemén, példát adva sok idegenbeszakadt magyar művészeknek, velünk él, velünk érez és velünk harcol a magyar igazságért.

LACH MIHÁLY
a „Gyomai Dalárda” tagja.

Helybeli és vidéki előfizetőinket — azokat, akik az esedékes előfizetési díjjal hátralelben vannak — tisztelettel felkérjük, hogy a tartozásaikat szíveskedjenek kiegyenlíteni.

A Békésvármegyei Orvosszövetség Gyula-Továbbképző Előadásai

1934 május 12-én (szombaton)

Dél előtt 9 órakor Hajnal József dr. a békésvármegyei fiókszövetség elnökének megnyitója.

D. e. 9—10-ig Karoliny Lajos dr. egyetemj. m. tanár: A gyakorlati orvos laboratóriuma (bemutatásokkal).

D. e. 10—11-ig Remenár Elek dr. Az appendicitisről.

D. e. 11—12-ig Szatmáry Sebestyén dr. egyet. m. tanár: Gombás bőrbetegségek.

D. e. 12-1-ig. Szórády István dr. Elmebetegség zárt intézeti elhelyezéséről.

D. u. 3-4-ig Páll Gábor dr. Lágyszövet sérülések szülés kapcsán.

D. u. 4-5-ig Issekutz Béla dr. egyet. ny. r. tanár: A collapsus gyógyítása.

D. u. 5 órakor: Zöldy János dr. Visszaemlékezés Kacsvinszky Jánosra.

Utána: Dr. Bakay Lajos egyet. ny. r. tanár Kacsvinszky emlékelőadása: A tetanus elterjedése Magyarországon.

1934. május 13-án (vasárnap)

D. e. fél 10-fél 11-ig: Gáli Géza dr. Emphysemáról és bronchitisről,

fél 11-fél 12-ig: Csépay Károly dr. egyet. m. tanár: Basedow kór terápiája.

fél 12-fél 1-ig vitéz Duzár József dr. egyet. ny. r. tanár. A fiatal csecsemő anyagcsere zavarái.

Anyakönyvi hírek

Született:

Gyöngyösi Sándor, Imre Sándor, Percze Béla, Danadai Erzsébet.

Házasságot kötöttek:

Kruchió Endre—Hegedüs Ilnával, Szerető Lajos—Dancsó Lidiával, Czeglédi János—Lechnitcki Idával, Timár Sándor.—Kruchió Máriaival.

Meghaltak:

Barna Julianna Kovács Lajosné 68 éves, G. Nagy László 52 éves, özv. Pfeiffer Mihályné Wolf Magdolna 82 éves, Kun József 80 éves, Kruchió László 30 éves (vizbefull.)

Bál Endrődön. Május 13-án, pünkösd előtti vasárnap az endrődi Népházban bál lesz 1 pengős belépődíjjal.

Pünkösd mulatság.

Megjeleni a gyomai Levente Egyesület nemzetiszínű, pompás és szemnek is tetsző plakátja.

Május 20-án vasárnap este az „Ezüst kócsag” énekes színmű főpróbája lesz 8 órakor a ligetben 50—40—20 fill. helyárakkal.

Május 21-én hétfőn d. u. érkezik meg a hírneves békéscsabai honvéd gyalogezred zenekara. Zenésfelvonulás lesz

Délután szabad színpad. Belépti díj tetszés szerint. Lesz ott színpadi tréfa, tánc, monológ, kuplé — helyiaktualitás. Jó bor—friss sör. Hangverseny és pogácsa.

Este 8 órakor előadás — 30 szereplővel, utána táncmulatság amelyen a katonazenekar szimfonikus és jazz band részlege húzza a talpalávalót. Belépődíj 1.20,1.—, 80 és 60 fillér.

Egy úr Pesten meg akart szállni és érdeklődött a szobaárak iránt. A szálloda portása azt mondta:

— Az első emeleten húsz, — a másodikon tizenöt, — a harmadikon tíz, — a negyediken két pengő.

— Az önök szállodája nagyon alacsony nekem — felelte az úr és eltávozott.

A gyomai róm. kath. egyház magtárlaposi 100 magyar hold szántóföldje május 30-án d. u. 4 órakor tartandó nyilvános szóbeli árlejtésen haszonbérbe lesz kiadva. Feltételek megtekinthetők a plebánia hivatalban.

MEGHIVÓ.

A Gyomai Hangya Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet

f. hó 13-án délután 2 órakor a Hangya udvarán tartja 1933 évről rendes közgyűlését, melyre nemcsak a tagokat, hanem az összes érdeklődőket is tisztelettel meghívja a vezetőség azzal, aki megjelenik a gyűlésen, akár tag, akár nem tag, ajándékot kap.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árban beszerezhetők

BARY PÁL

üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3—4 mm. belgáüveg, matt, mintázott, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

Akinek két fillérje van abból, — ha okos, — az egyiket reklámra adja, mert reklám nélkül ma már nem lehet üzletet csinálni. Hirdessen a Gyomai Ujságban.

Modern kölcsönkönyvtár

ujdonságai:

Zilahy L.: Két fogoly
A szökevény
Halálos tavasz
Valamit visz a víz
A lélek kiábrándul

Móricz Zs. Az asszony beleszólt

Beiratkozás havonta
MAGYAR JÓZSEF
(Márcz trafik)

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 55 szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves pártfogást kérünk:

Kun és Társai
épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaptárt akarnak, kereszenek fel bennünket!

Figyelem!

Figyelem!

MÉRLEGEK

és súlyok javítását, meghibéltetését, javítását, utána vállalja

KOCSIS IMRE

mérleg- és géplakatos.

50—150 hold

magyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

SZERETETTSZÖVETSÉG SZÁMOKBAN.

Talán semmi sem érdekli úgy a modern embert, mint a statisztika. Röviden csengő, szürkének látszó számok, de bennük összesűrűsödik és kifejeződik az ezertitű élet. Megannyi képlet: megannyi fotográfia: mit végez, miért küzd, hogyan él egy közösség!

Az alábbiakban számokban foglaljuk össze, mit jelent ma az alig néhány éve megindult Országos Református Szeretetszövetség. Mi a képlete annak a sok-sok imádságnak, tusakodásnak, verítkezésnek és örömmek, ami az első három esztendő mértőldköveiként áll.

Hejőpápin, ebben a csillagostornyú kis borsodi faluban három árvaháza van már a Szeretetszövetségnek. A legrégebben, a zsuffedeles „Erzsébet”-árvaházban 13 árva él. A bérlet, „Mária”-házban 22, az újonnan épült „Magdolna-árvaházban 20 árva örvendezik, hogy anyára és testvéreire találtsa. A „Mártáró” elnevezett ház a konyha, napról-napra itt készül 55 árva és a személyzet számára a tápláló és egészséges étel...

Földesen, az özv. Karacs Elekné adományozta ház ragyog a tisztaságtól, hangos a gyermekkacagástól. 21 gyermek talált itt otthon, de a számuk még növekedőben van. 30 árva is eltérne itt...

Fehérgyarmaton, ezen a Trianon parancsolta kényszerhatáron meghúzódó járási székhelyen egyik legszebb és legnagyobb szeretet háza van az Országos Református Szeretetszövetségnek. 40 személyes rokkant- és agyménház és 10 ágyas szülőszoba. A tegnap emberei és a holnap emberei találkoznak itt egymással.

Berettyóújfaluban tavasszal lesz az árvaházak ünnepélyes felavatása. De árváktól hangos már mind a két épület, 41 gyermek érzi magát bennük otthon.

Sziksón városzéli bérelt ház varázsolódott át árvaházzá. 16 kis magyar emberke készül és növekszik egy egyszerű, de áldott szív melegétől körül sugározva, hogy a holnap feladataival szemben szegény nélkül megállja a helyét.

Derecskén 22 magával tehetetlen öreg ad napról napra hálát, hogy vannak még másokért dobogó szívek, él az Országos Református Szeretetszövetség.

Kisujszálláson sokáig üresen vártak gyermekek zsiromására egy áldott lélek által adományozott házikó falai. Jött a Szeretetszövetség és ez a kis ház is megnyitotta kapuit. Tíz árva örvendezik benne.

Ezek az intézeteken kívül otthon, az özvegy édesanyánál segítyez a Szeretetszövetség 57 árvagyermeket, úgy hogy az összes gondozottak száma ma 272.

Számok, nevek. A nehézségekhez képest nagyok, a szükséghez képest törpék. Hol vannak a Te filléridek ebből a könnyet törölő, mosolyt fakasztó, holnapot érintő munkából?

Éppen a Te részed hiányzik még!

Pünkösdkor katonazene lesz a ligetben.

Jön! A z E z ü s t k ó c s a g Jön!

Május 16-tól június 14-ig közszemlére teszik ki a képvisezőválasztók pótnévjegyzékét és a kihagyottak névjegyzékét. A felszólalásokat május 30-ig lehet bejelenteni.

Vasmegyei szilvafa telepítések. Nagyarányú gyümölcsfa-telepítés indult meg Vasvármegyében is, amelynek éghajlata a szilva-termelésnek különösen kedvez. Ennek és bizonyára a bécsi piac közelségének tudható be az a nagyarányú ültetési akció, amelynek nyomán a múlt évi 20.000 csemete kiültetésével szemben, az idén 1 millió db. besztercei muskotály szilvafacsemelét ültettek el. Az akció lelke és irányítója Szentiványi Egon földbirtokos, neki lesz köszönhető, ha Vas megye községi határain néhány év alatt egész szilvafa erdők létesülnek.

100.000 rózsabokorból álló liget. Budapest székesfőváros illetékes körei elhatározták, hogy részben munkaalkalom teremtése, részben a főváros szépségének emelése szempontjából a többholdas régi labáni temetőt parkirozni fogja és a parkban 100.000 rózsafő ültetésével rózsaligetet létesít. A hatósági helyszíni szemlé már meg is tartották s a terület rendezése rövidesen már meg is kezdődik, ami sok száz munkátlannak hosszabb időre kenyeret biztosít s a fővárost egy új vonzó látványossággal gazdagítja.

Hol és hogyan hirdessünk kevés pénzért eredményesen? Erre a kérdésre felel meg részletesen a most megjelent „Az Ipar és Kereskedelem Hirdetési Kiskaléja” könnyen áttekinthető, tetszetősen kiállított ügyesen összeállított könyvecské. Fel vannak sorolva az összes budapesti és vidéki lapok címei, azok hirdetési árszabása és olyan hasznos tanácsok, amelyekel a hirdetőnek tudnia kell a hirdetés feladása előtt. Ezt a hirdetőnek nélkülözhetetlen jubileumi újságkatalógust bárkinek ingyen és bérmentve küldi meg Erdős József hirdetési irodája, Budapest, VI., Teréz-körút 35. (Telefon: 125—58).

Milyen az ideális nő? Ezt írja meg és mutatja be pompás képekben a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Nagyszerű budapesti rádióműsorokat, slágerszövegeket, színházi beszámolókat, filmriportokat, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt, közel 100 képet és rengeteg érdekességet közöl a népszerű színházi képeslap. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Pénzt Hitelt Kölcsönt

folyósítatunk 3—20 évi időtartamra 6% kamat-alapon, **földbirtokra**, bérletekre, terménylekötés-sel; **házakra**, telkekre, **építkezésekre**, valamint **személyi hitelek**et váltóra 12—24 havi törlesztéssel. **Házbérhozam-előlegek**. **Keretkölcsonök** 5—10 évre hitközségeknek, közületeknek, egyleteknek. **Finanszírozunk** gyárakat, vállalatokat. **Ipari áruhitel**ek. **Beruházási kölcsönök**. **Óvadékok** bizalmi állásokhoz, házfelügyelőségekhez, stb. **Áruértékesítés**, export. **Értékpapírokra**, keresk. árúra, értéktárgyakra magasösszegű kölcsönök. **MAGYAR GAZDASÁGI ÉS ÁRUFORGALMI RT. BUDAPEST, Rákóczi ut 57/b.** (Válaszbélyeg küldendő.) Üzletszerzőket díjazunk.

Zsiros kabátújj — gazdagság. A libeli gazdagot a szegényről bundájának ujjáról lehet megkülönböztetni. A gazdagok kedvenc eledele ugyanis a zsiros sertéshús és élkezés után a lányért a bunda ujjával szokás kitérőlni. A szegényeknek nem áll módjában az ilyen ingyenkedés és ezért kabálja ujján nincs zsirfolt. — Tolnai Világlapjának mindenütt a világon vannak munkatársai, akik időnként rémek képeket és érdekes cikkeket küldenek a népszerű képeslap szerkesztőségnek.

A ceglédi hengermalom beszüntette üzemét.

Balatonfüredért 60.000 P évi bérj ítélt me a Kuria.

A Szabadság, vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre hetilapjának új számában Baila Antal az új osztrák rendi alkotmányról ír vezércikket. Közli a lap dr. Tombor Jenő érdekes vitacikkét a telepítésről. Talpassy Tibor dunántúli riportja, Vér Andor beszámolója a debreceni eseményekről, Földessy Gyula cikke: „Goethe és a németesség”-ről s dr. Horváth Elemér riportja Amerika vértelen forradalmáról, érdekességei még a lapnak, amelynek tartalmát gazdag Föld népe rovat, Tamási Áron folytatásos regénye egészíti ki. A Szabadság 12 nagy oldalon jelenik meg és 10 filléres árban minden újságárusnál és dohánlyőzsdében kapható.

A Prepuk összeesküvést leplező örmestert, kit alhadnaggyá léptették elő, Kolozsváron ismeretlen tettes agyonlőtte.

A fogyasztási adó mérséklését kéri a husiparosok.

Vidám írásk.

Egy hölgynek azt mondta a kalauz:

— Asszonyom, kutyát nem szabad a női szakaszba bevinni.

— De kérem, ez egy nőtény kutya, — mondotta a hölgy.

* * *

Egy úr kérdi az orvost:

— Doktor úr, vannak ellenségei?

— Sajnos vannak a másvilágon, mondta az orvos.

* * *

Egy szülő és a tanító beszélgetnek:

— Kérem tanító úr — mondja a szülő, — az én fiam jó gyerek. De ha egyszer véletlenül mégis rosszkodna, tessék csak jól elverni a szomszédját.

— Miért a szomszédját? — álmélkodik a tanító.

— Azért kérem, — feleli az okos szülő, — mert akkor az én fiam megijed és nem mer rosszkodni.

* * *

A tanító hittan órán megkérdezi az iskolában:

— Mond meg nekem Toka Péter, mit kell tenni az embernek, hogy a mennyországba jusson?

A gyermek csak áll, egy hangot nem ad, majd nagyot nyel és így szól:

— Hát meg kő halni tanító úr!

* * *

— Tudtam én, — kezdi az asszony, — hogy csak a pénzemért vettél el!

— Na hál' Istennek, hogy megváltozott rólam a véleményed, — válaszolja a férj.

— Mi az, hogy megváltozott?

— Tegnap ugyanis még azt mondtad, hogy hülye vagyok.

Junius hó elején tárgyalják Dréhr Imre v. államfőlkár bűnügyét.

A gyomai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
527/934. sz.

Árverési-hirdetmény kivonat.

Endrőd-Gyomai Takarékpénztár R.T. bej. cég végrehajtonak Gircz János endrői Öregkert 255 sz. alatti lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 195 P tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területe levő, Endrőd községben fekvő s az endrői 1841. sz. betétben A. 71. sor-számu 2326. hrsz. alatt felvett 666 négyzetöl területű szántóra az Állásdomb dűlőben 400 P. kikialtási árban elrendelte.

Az árverést 1934 évi június hó 2. napján délelőtt 9 órakor Endrőd község házájánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikialtási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §.-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letébe helyezéssel kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikialtási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikialtási ár százaléka szerint megálapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1934 évi február hó 13 napján.

Dr. Molnár sk. kir. bíró.

A kiadmány hitelül:
vitéz Szabó
kezelő.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódaviz,
DE NEM IS SZÓDAVIZ!
26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés itatvaak. tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

SPORT

A Csabai II. oszt. bajnokság állása 1934. május 5-én:

		Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	Turul	16	14	1	1	33	8	29
2	MTK	16	12	—	4	38	17	24
3	BISE	16	10	1	5	38	16	21
4	Textil	12	10	—	2	23	12	20
5	Bocskay	14	7	—	7	13	12	14
6	GySC	15	7	—	8	16	27	14
7	KTE	14	3	2	9	9	37	8
8	M. Törekvés	14	4	—	10	6	26	8
9	OFC	15	3	1	11	16	19	7
10	B. Törekvés	18	2	1	15	4	22	5

Csabai II. oszt. május 13-iki programja:

Mezőberényben: Textil—Turul, Békésen: BISE—M. Törekvés.

Gy.S.C—Gy.T.K. 2:1 (2:0)

éremmérkőzés, bíró: vitéz Nagy-Szabó.

A levente-verseny keretében került sor a két helyi csapat találkozására. A szépszámban megjelent közönség érdeklődéssel tekintett a meccs elé, de nívós küzdelem helyett sorozatos durvaságokat kellett végignézni. Ez a meccs igazán nem mondható a futball hathatós propagandájának, mert egyes játékosok részéről tanusított kíméletlen játékmódor, minden másnak mondható inkább mint futballnak.

Láthatólag kinosan lepte meg a levente-vezetőket és a megjelent előkelőséget az állóhely egy kisebb, de vérmesebb részének dijkiosztáskor történt hangoskodása. Nem mondhatjuk, hogy a bíró hibamentesen vezette le a meccset, de megállapítjuk, hogy helytelen ítélkezéseivel éppen úgy súlytotta a GySC-ét, mint a GyTK-t.

Pontban 3/4 5 órakor veszi kezdetét a játék és a GyTK. mindjárt támadásba lendül, de Megyeri faultja miatt a 3 percben megakad. Szabadrugást Zöld küldi, villámgyors Bartha I.—Bíró—Kiss S. kombináció után Kiss S. áttör, laposan lő, a kapus későn dobja magát s alatta becsuszik a GySC vezető gólja 1:0. Élénkül a játék. 9 percben Oláh S. miatt szabadrugás, de Zöld hazaadással ment. 15 percben Bartikot a 2 Oláh szereli, majd 16 percben Hatvani jó beadásával Bartha II. kitör, de a lövés kornerre megy. Fekete hátrahúzással ment Bartha II. elől. Zöld és Hatvani összeütközik, Hatvani földre esik, 2 percig áll a játék. 27 percben félpályáról küldött szabadrugását Kiss Zs. védi GySC ostromol. 40 percben Kiss S. Kéritől szorongatva 30

méterről lő, kapus pózolva védi a labda kapuba csuszik, de a kapus utánakap és kihuzza. Szabályos gól de a közönség a pályára tódul s a bíró megzavarodva nem itéli meg. A gól azonban nem késik. 42 percben Kiss S. 16-osról remekül hátrafejel, s az újabb gólt nem lehet letagadni 2:0. 44 p. Hatvani faultolja Pulugort, majd Kurcz és Weigert Kisst jó lövőhelyzetben ollóba fogják s ezzel vége a féldőnek.

Második féldőben magára talál a GyTK s tetszetős támadások egész sorozatát indítja 7 percben Pulugor Feketéhez passzol, de a labda karjára pattan. 11-es! Nagy izgalom, Bartha II. rugja, de a labda felső kapulécéről visszapattan. (A bíró nem vette észre, hogy a rugás pillanatában Oláh S. beugrott a büntetőterületre!) 9 perc Megyeri 20 méterről mellé lő. A közönség Oláh K.-nál hendszet reklámál. 18 p. Bartha II. Hatvaninak ad, de Pulugor lekeresztezi s a labda kimegy. 19 perc Kurcz legázolja Kisst s bírói parancsra bocsnatol kér. Oláh S. faultol, szabadrugást Pulugor kifejeli. Főlényben a GyTK, de Hatvani, Bartha II. és Bartik lövéseit nem kíséri szerencse. Veszélyes korner GySC ellen, utánna Bartik átdolgozza magát a védelmen és remek lapos lövését Jakó nem tudja védeni 2:1. Gól után GyTK marad frontban, de Megyeri 30 percben csunyán lerugja Oláh S. s a játék percekig áll, 33 p. Bartik majd Bartha II. lő fölé GySC már fáradt s elmarad a finis. Weigert és Kurcz faultjai keltenek izgalmat. 44 percben Fekete szabadrugása kapulécéről pattan vissza. 45 p. korner GySC ellen de mögé rugják. 47 p. Hatvani lő szépen, de Jakó felugorva fogja s ezzel vége a nagy meccsnek.

Járásí
Levente-verseny.

Nagy érdeklődés mellett tartották meg e hó 6-án sportversenyüket a gyomai járás leventéi. A kitérdően sikerült verseny főképpen Nyisztor Péter vezető főoktató lelkes munkálkodásának az eredménye. Versenybizottság elnöke dr. Tüköry József földbirtokos volt, ki ugy az elődöntő mérkőzéseken, mint a döntőmérkőzéseken egész családjával jelen volt. A versenyen megjelent a várm. testnevelési felügyelőség részéről annak vezetője Hermády Géza ezredes ki érdemdíjakon kívül 2 értékes órát is adományozott. Ugyancsak 2 zseborát adományozott. díjként dr. Tüköry József is. A leventék ellátására dr. Tüköry József 2 birkát, gróf Bethlen Ödönné uradalma 1 birkát, báró Huszár Lászlóné uradalma 1 bárányt és ifj. Purgly János földbirtokos 10 pengőt adományozott, mely adományokért a Levente Egyesület vezetősége ezután is hálás köszönetét fejezi ki. A verseny végeztével a dijkiosztást dr. Tüköry Józsefné urasszony eszközölte ki ezen tisztelet közvetlen kedvességgel látta el. K.

Versenyeredmények:

100 m. síkfutás: 1.) Kovács Kálmán Gyoma 12.04 mp. 2.) Balogh Bálint Endröd.

800 m. síkfutás: 1.) Balogh Péter Endröd 2.28 mp. 2.) Erdei Imre Gyoma.

Súlylökés: 1.) Csikós László Gyoma 963 cm. 2.) Bene Imre Gyoma 916 cm.

Diszkoszdobás: 1.) Jakó László Gyoma 37.97 cm. 2.) Bene Imre Gyoma 37.18 cm.

Magasugrás: 1.) Kruchió József Gyoma 160 cm. 2.) Balogh Bálint Endröd 160 cm.

Távolugrás: 1.) Balogh Bálint Endröd 545 cm. 2.) Kruchió József Gyoma 530 cm.

4-szer 100 m. staféta. I. Gyoma. II. Endröd.

Buzogány céldobás. 1.) Várkonyi Elemér Gyoma 48 találat. 2.) Fésüs József Gyoma 24 találat.

Buzogány távdobás: 1.) Kertész Sándor Gyoma 49 m. 2.) Papp János Gyoma 46 04 m.

Levente céllövészet egyéni: 1.) Fekete Lajos Gyoma 114 egység 2.) Marton Imre Gyoma 103.

Céllövészet csapatverseny: 1.) Gyoma a) 475 egység, 2. Gyoma b) 389 egység, 3. Endröd 370 egység.

Oktatók versenye: 1.) Papp Vazul Gyoma 103 egység. 2. Tóth József Endröd 93 egység.

Ijverseny leventék: 1. Kató József Gyoma 34 pont.

Ijverseny oktatók: 1. Kató Ferenc Gyoma 45 p.

Boxolás: Andrasik László Gyoma. 2. Szmola Sándor Gyoma.
Birkózás: 1. Bakonyi János, 2. Perei Mihály Gyoma.

Sporthírek.

Érdemes lesz megnézni a CsAK-GyTK meccset, mert a CsAK a teljes első csapatát küldi le.

Oláh Károly a GySC népszerű játékosa a GySC—GyTK meccsen súlyos izom-zuzódást szenvedett és hosszabb időre harc képtelenné vált.

Most vasárnap két csapatot indít utnak a GySC. Az egyik Békésszentandrason, a másik Kunszentmártonban játszik.

Göndös József polg. isk. igazgató vezette az elmúlt vasárnap a CASS — MAFC elsőosztályu meccset, de bemutatkozása nem járt kellő sikerrel.

Mezőturi kupa sorsolást részben már megejtették. Ezek szerint Pünkösdi vasárnapján GySC—Levente meccset látunk, Pünkösdi hétfőn pedig Turkeviben játszik a GySC a TAC-cal.

Az áldozócsütörtöki BISE—Textil mérkőzést bíró meg nem jelenése miatt barátságosként játszották le. Győzött a Textil 3:0 arányban.

MTK—OFC meccs két pontját MTK javára írták.

GySC—GyTK meccs eredményét ifj. Szrenkányi János és Bencse Zsigmond találta el. A jutalmul kitűzött meccselépjegyet a Nagytrafikban vehetik át.

Egy éjjelen át!

Ön is kiírhatja patkányait rendeljen „KAJA“ egérpatkányirtó konzervet.

1 doboz P. 1.85.
5 doboz P. 7.50
10 doboz P. 14.—

WONISCH
Patkányirtó Vállalat

laboratóriuma, Budapest, VIII. Köfőragó-utca 10/2 sz.

Irtásokat vidéken is jótállással vállalunk?

Hegedüs József Horthy Miklós-út 63 sz. háza, mely üzlethelyiségnek is alkalmas, elköltözés miatt eladó.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendezését legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

Hírdessen
a „Gyomai Újság“-ban

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.
Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.
Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 130 P, Fél évre 260 P, Egész évre 520 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Vegyetek Lelket.

Sok szomorú Pünkösztől értünk már meg mi ma élő nemzedék. Az aggodalom és bánat fellegeivel voltak beárnyékolva azok, melyek a négyéves szörnyű világégés idején következtek el reánk. Azóta meg immár 15 hosszú éven át nemzeti létünkben megalázva és megszagatva örök és állandó gazdasági háború vergődése alatt várjuk és esengjük a szabadulásnak pünköszi lelkét. S mindezekhez ma csaknem öszszeroszkasztólag járul a tavaszi aszálynak szörnyű és alig megmérhető csapása úgy, hogy a testi és lelki levertségnek mélységeiből valóban semmi más nem emelhet fel a megvigasztalásnak magasságára, mint egyedül a lélek, egyedül a pünköszi lélek.

Hogy is volt csak régen, nagy ezredévek előtt? Csüggetegébb, összetörtebb emberek alig lehettek valaha is ezen a földön, mint a tanítványok ezekben a napokban. Urunk, Mesterünk a Golgota keresztiéig alázatalott, a Messiás Izraeli birodalmában vetett nemzeti dicsőségük és újjászületésük reménysége, mint hajnali álom foszlott szét, ők maguk tizenegyen ott maradtak egy égő gyűlölettel, háborgással teli világ közepette; szomorúbb napokat alig látott valaha is ember, mint amilyenek öreájuk elkövetkeztek.

És mégis együttmaradtak reménykedve, imádkozva és szeretve. S mikor elmúlt a 10 nap, imé sebesen zúgó szélnek zendülése hallatik,

fejeikre kettős tüzes nyelvek szállanak, veszik a Léleknek örök győzedelmes erejét s lesznek az ingadozókból sziklaszilárdak, a gyöngékből erősek, a remegő emberekből hősök, odaállanak a háborgó tömeg közé prédikálni a megfeszített, de feltámadott Krisztust, gyűlölködő világban gyűllik fel az örök szeretet evangéliumának lánggal lobogó fáklyáját, hirdetik a világnak, hogy nem adható más név és lélek, amely által megtarthathatnánk, mint a Krisztus neve és lelke s egyszerre lettek győzedelmessé ama három ezrek által a Jézus Krisztusban!

Mi is maradjunk együtt reménykedve, imádkozva és szeretve. Vegyük a lelket, a sebesen zúgó szélnek zendülését és a kettős tüzes lángnyelveket. Gazdasági nyomoruságunk szükségében, minél nagyobb a megpróbáltatás, annál erősebben térjünk Urunkhoz Istenünkhöz, ki soha nem próbálta még feljebb a világot, mint ahogy elszenvedhető volt s kinél bizony egyedül van a szabadulás!

Mi is maradjunk együtt reménykedve, imádkozva és szeretve. Vegyük a lelket, a sebesen zúgó szélnek zendülését és a kettős tüzes lángnyelveket. Nemzeti megalázottságunknak szenvedéseiben érezvén, hogy Kelet Európa földén örök isteni elrendelés szerint egyedül a magyar a gránit szikla, egyedül a magyar a becsület, tisztesség, hősi vitézség népe, egyedül a magyar az örök győzedelmes béke és dicsőség

nemzetsége, tegyük vérré és életté önmagunkban s hirdessük a világnak, hogy mi pedig hirdetjük s meg is látjuk a keresztrefeszített magyarság feltámadását!

Mi is maradjunk együtt reménykedve, imádkozva és szeretve. Vegyük a lelket, a sebesen zúgó szél-

nek zendülését, a kettős tüzes lángnyelveket, s legyünk győzedelmesek, diadalmasak!

A csüggedők elpusztulnak!

A hősök örökké élnek!
Gyula, 1954 Pünköszt.

Harsányi Pál
esperes.

HOGYAN KELL VÉDEKEZNI A KOLUMBÁCSI LÉGY ELLEN?

Békés vármegyében is pusztít már a kolumbácsi veszedelem.

Márky Jenő vármegyei gazdasági felügyelő nyilatkozata.

A lapok ezelőtt néhány nappal megírták, hogy Temesvármegyében nagy rajokban jelentek meg a kolumbácsi legyek s onnan észak felé húzódnak. A legyek rövidesen meg is érkeztek és Biharvármegyén keresztül már a mi vármegyénkbe is eljutottak. Márky Jenő vm. felügyelő a kolumbácsi legyek megjelenésével és kártevésével kapcsolatosan a következőket mondotta:

— A legyek megjelenéséről már én is kaplam jelentést és pedig Kétegyházáról és Gyulaváriból. A jelentés vétele után azonnal kimentem a két faluba, a iószágookról rovarmintát vetttem s azt a jelentéssel együtt felküldtem a rovarügyi intézetbe. Szombaton reggelre meg is jött a válasz: a rovarok kolumbácsi legyek. Az értesítés alapján tehát, de már előzőleg is intézkedtem, hogy a fenyegetett helyeken a szükséges óvintézkedéseket tegyék meg. Egyelőre nagyobb veszélyről nincsen szó, azonban ha az időjárás nem változik s eső rövidesen nem lesz, nem lehetetlen, hogy a most még csak szórványosan jelentkező esetek megsaporodnak s a legyek nagy pusztítási végveznek az állatállományban.

A kolumbácsi légy 2–3 milli-

méter hosszú, hamuszürke légy, sárga szőrzettel, csápijai sárgák, állatszó szárnyai hosszabbak a testénél. Petéit a vízbe rakja, lárvája ott él, majd földre behámozódik s a tavaszi nap melegétől kel ki. Ha száraz, meleg a tavasz, túlnyomó részük megmarad, ellenben a hideg, esős tavaszban nagyrészt elpusztul. Az idei tavasz rendkívül kedvezett nekik, az a Duna táján nagy rajok vörödtek össze s indultak útnak észak felé. A legveszedelmesebb és legnépesebb mindig az első raj, a későbbi kelésű bábok raja távolról se a jelent olyan veszélyt az állatokra, mint a korábbi. Az első raj rovarok nem térnek vissza kelési helyükre, kóborlás közben elpusztulnak, amerre hűzódik azonban, ott megtelepednek a iószágot s vértüket szívják.

A legtöbb állat pusztulását fulladás okozza, mert az orr és száj nyíláson keresztül a a legyek a torokba férkőznek, azt összemarják, a csípés következtében a torok bedagad, összeszűkül, úgy, hogy az állat rövidesen megfullad. A kolumbácsi legyekkel irítani nem lehet s a védekezés is csak korlátozott ellenük. Legjobb a iószágot csak naplemente után kihajtani, nappal besötétített istálló-

A községi pénzek elhelyezése Endrődön.

Endrőd község múlt évi képviselőtestülete tiszteletben tartván a vármegye vezetőségének és a lakosság nagy tömegének óhaját, múlt év december havában akként hozta meg határozatát, hogy Endrőd község kamatozó tőkéjét megfelelően, a községi gyámotkét a Békésmegyei Általános Takarékpénztár Endrődi Fiókjánál, a többi községi betéteket pedig az Endrőd-Gyomai Takarékpénztárnál helyezi el.

E határozat ellen felebbezéssel élt az Általános Takarékpénztár ügyésze, dr. Tóth István, a vármegyei kisgyűlés azonban elutasította a jogalap nélküli fellebbe-

zést. Nevezett nem nyugodott bele a vármegye határozatába s ezért felülvizsgálati kérelemmel élt a belügyminiszter úrhoz.

A vármegye alispánja értesítette a községet, hogy a belügyminiszter úr elutasította dr. Tóth István kérelmét s ez oknál fogva szigorúan elrendelte a községi tőkepénzeknek az Endrőd-Gyomai Takarékpénztárnál való azonnali elhelyezését.

Mint illetékes helyről értesültünk, az intézet a községi pénzeket mint zöldhitelt, hat havi időtartamra bocsátja Endrőd község kisbirtokos lakosságának rendelkezésére.

Bérmálás Endrődön.

Áldozócsütörtökön délután Endrőd főutcája mozgalmas, városias és ünnepélyes színt mutatott. Az emberek számai lepték el a gyalogjárókat, a tanulóifjúság diszbe öltözve, virágcsokrokkal állt hosszú sorokban, fehérkarszalagos rendezők sűrűgtek, rendőrök és tűzoltók siettek kerékpáron a nézők soraival között. Endrőd katolikus népe várta a püspököt. Hat óra tájban megérkezett a díszmenet. Legelől jött az endrődi cserkészkerékpárosraja. Azután a magyarruhás bandérium festői képe bontakozott ki a délceg legényekkel. Uhrin Mihály lovagolt az élen s Uhrin Péter, volt őreghusár irányította a menetet. Majd a négyes fogat és a hintók sora következett, melyek az ünneplő tömeg miatt csak lépésben haladhattak.

Az ünnepi fogadtatás úgy az egyházközség, mint a politikai község részéről már kint a falu határában megtörtént, ahol az egyházközség tisztos világi elnöke, Kalmár Vince, az izig, vérig katolikus magyar Vince bácsi üdvözölte az egyházi előkelőségeket. A politikai község reprezentánsa Timár Imre községi bíró, a község nevében beszélt.

A plébánia kapujában káplánjai élen Csernus Mihály apátplébános üdvözölte P. Zadravetz István főszentelt püspököt, aki dr. Tüköry József négyes fogatán érkezett. A bérmáló püspököt a nagyváradi csonkaegyházmege apostoli kormányzója, dr. Lindenberger János kísérte. Vele voltak: Fetzer József szarvasi esperes-plebános, Fehér Lajos körösladányi plebános, pápai kamarás, Szabó Frigyes a szeghalmi plébánia vezetője. Ugyancsak a díszmenettel érkezett dr. Pálka Pál járási főszolgabíró is.

A szertartásos egyházi püspökfogadás a plébánia templomban történt, ahol az egyházi vegyeskar Csernus Mihály apátplébános nagyhatású „Ecce Sacerdos”-át énekelte a szerző vezényletével. Utána az egyházközség teljes számban tisztelgett a plébánián a Püspök és az Apostoli kormányzó előtt, ahol az üdvözlő beszédet dr. Haller József v. országgyűlési képviselő, Endrőd köztisztviselő és szeretetben álló ügyvédje mondotta.

Másnap 8 órakor a bérmáló püspök misét celebrált, majd rövid, gyújtó hatású beszéd után megkezdte a bérmálást. Ezen a napon több, mint 1100-an bérmálkoztak. A nagytömeg példás rendben fogadta a szentség kiszolgáltatását. A szépen gondozott templomkert pazar látványt nyújtott az ünneplő ezrek tarkaságával. Közben megérkezett báró Vecsey, a híres egyháztörténész és Gáspár István mezőberényi plébános is.

Az érkezteteket és a község vezető katolikus férfait Csernus Mihály apátplébános látta vendégül asztalánál. — Másnap a bérmálás tovább folytatódott, amikor is nemcsak a külterületiek, de a szomszédos községekből, így Gyomáról is, igen sokan jöttek Endrődre, hogy felvegyék a bérmálás szentségét. A két nap alatt 2361-en vették fel a szentséget.

Szombaton délután 5 óra tájban a bérmáló püspök tovább ment Szarvasra. Mégegyszer zajos sürgés-forgás a plébánia előtt a főutcán, a bandérium, a hintók felvonulása, az ünneplőbe öltözött iskolásgyermekek sora... s végetért Endrőd község két ünnepi nagy napja.

TRAGIKUS SZERENCSETLENSÉG ENDRÖDÖN.

Endrődön az Első Endrődi Hengermalom és Villanytelep Szövetkezete szolgáltatja a világításhoz az áramot. A Király utcában kedden este nem égett a villany s így a villanytelepről kértek embert, aki azt rendbehozza. A villanytelepen már több éve dolgozott Vaszkó Imre villanyszerelő, s mivel szolgálatban volt, így őt küldték ki a javítási munkák elvégzésére. Ugy gondolta, hogy a Király utca sarkán levő elosztónál lehet a baj, így könnyedén, gumikesztyű nélkül felment a póznára, hogy ott

dolgozzon. Itt érte a végzet szomorú keze. Szemtanuk állítása szerint, amint fenn dolgozott a póznán, egyszer csak szikra pattant ki a vezetékből, a szerelő a magasban egy kissé hátrahanyatlott, de hogy a leesés ellen védekezzen, azért támasz után kapott, pillanatnyi zavarában azonban a vezetéket fogta meg mindkét kezével s a benne keringő 220 voltos áram azonnal kioltotta életét. Mikor hosszú munka után kiszabadították a vezetékről és leemelték a póznáról, az orvos már csak beállott

ban tartani s az ismétlődő ajtaja előtt zöldbombot vagy nyers trágyát égetni, hogy a füst távol tartsa a legyeket az állatoktól. A kint járó jószágot lanácsos, különösen a lágy részeken (nyak, ágyék, has, stb.) petróleummal, avas zsirral, vagy olajjal bekenni. Az emberre nem igen veszélyes a kolumbácsi légy, azonban megtörtént már, hogy a magára hagyott apró gyermekel annyira összemarták, hogy rövidesen belepusztult.

A „HANGYA” KÖZGYÜLÉSE.

A Gyomai Hangya Szövetkezet impozáns keretek között tartotta meg vasárnap délután évi rendes közgyűlését. Az udvart zsufolásig megtöltötte az érdeklődők több mint 600 főnyi csoportja.

Feiler elnök méltatta az előző évi gazdálkodás eredményét, melyből kiténik, hogy a mérleg nyereséggel záródott. Ismertette a szövetkezet múltját, fejlődését s örömmel állapította meg, hogy a forgalom — a nehéz gazdasági viszonyok ellenére is — folytonosan emelkedik, ez — ugymond — elsősorban Kovács János ügyvezető igazgató érdeme, aki fáradhatatlanul dolgozik a Hangya érdekében s előrelátó kereskedelmi politikával vezeti a szövetkezet ügyeit. A közelmúltban is 10.000 Ft ajándékozott a szövetkezet régi adósságainak rendezésére s jelenleg is kamatmentes kölcsönökkel segíti.

Ifj. Kovács János propaganda igazgató zárószavában az elmúlt esztendő eredményeire hivatkozva, a Szövetkezet tagjai, illetve vásárlóinak sorába való belépésre buzdította a lakosságot, mert csakis a megszervezett vásárlóközönség szállhat eredményesen szembe a kizsákmányoló törekvésekkel. Egyesült akarattal, bizó lélekkel dolgozva rövidesen eljön az az idő, mikor a magyar gazda munkájának veritéke nyomán nem keserűség, hanem ismét áldás, megelégedés fog fakadni. A lélekemelő közgyűlés a Hymnusz eléneklése után oszlott szét.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árban beszerezhető

BARY PÁL
üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3—4 mm. belgaüveg, matt, mintázoti, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

halálát konstataja. Az eset annál szomorubb, mert a szerencsétlenül járt villanyszerelőnek két héttel ezelőtt volt az esküvője. — Mennyi sok bajt meg lehetne előzni gondos, óvatos vigyázattal.

Iskolaépítés.

A beszenszegi részen lakók 100 aláírással ellátott kérvényben kérték az iskolaszéktől, hogy miután a község részéről 4 év óta megígérték részükre az iskolát, de az még ma sincs, vegye az ügyet kezébe az iskolaszék.

Felpanaszolták, hogy se vizük, se járdájuk, se villanyuk, se iskolájuk nincs. 120 gyermeknek kell onnan a 2 km-re levő iskolába járni.

Az építkezéshez az iskolaszéknek a kellő pénz rendelkezésre áll, telke a politikai községnek van, s így az együttesen megtartott gyűlésen egyhangulag elhatározták, hogy egy 2 tantermes iskolát még a folyó évben felépítenek és szeptember 1-én rendeltetésének átadják.

Gyomai vásár.

Gyoma községben a legközelebbi országos vásár 1954. június 1, 2 és 3-án fog megtartani és pedig:

június hó 1-én pénteken hasított körmű állat felhajtással,

június hó 2-án szombaton lóvásár,

június hó 3-án vasárnap kirakodó vásár.

Az állatvásárra szabályszerűen kiállított marhalevéllel minden fajú állat felhajtható, — eladásra nem szánt, szekérbe fogott állatok szintén csak szabályszerűen kiállított marhalevéllel bocsáthatnak a vásárlásra. Minden sertésről, juhról külön-külön marhalevél állítandó ki.

Iparosok, kereskedők iparigazolványukat felmutatni tartoznak.

Csökkentette a miniszterium a megyei utadót.

Békésvármegye főrvényhatóságának 1954. évi közüti költségvetéséhez most érkezett le a vármegyéhez a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyása, amely lényegesen változtatásokat tartalmaz.

A miniszterium az igás napszám pénzbeli egyenértékét a közüti költségvetésben 6 pengő 50 fillér helyett 6 pengőre szállította le, az utadó kivetési százalékát a múlt évi 18 százalék helyett 11 százalékban állapította meg. Ezek a mérséklések az adózók javára összesen mintegy 150 ezer pengőnyi adócsökkentést jelentenek. Az így keletkező hiányt a tartalékbetétekből fedezik.

A rét- és legelőgazdaság fellendítése.

Részletek baiczai Beliczey Miklós szakosztályi elnöknek Gyulán tartott előadásából.

Az Alföldi Zöldmező Szövetség célkitűzéseiben és munkájában minden hivatalos lényezőknek és minden gazdának olyan mozgalmat kell látnia, amely a magyar földnek az értékét, a magyar gazdának az erejét akarja és fogja fokozni. Vármegyénk földjeinek a minőségi megosztásánál és éghajlati viszonyainknál fogva itt tulnyomó részben olyan gazdák vagyunk, akik leginkább — kizárólagosan — szemtermeléssel kell, hogy foglalkozzunk. Talán kevesen vannak most itt közöttünk is olyanok, akik rét-, vagy legelőtulajdonosok és így aránylag kevesen vannak azok, akik az Alföldi Zöldmező Szövetség munkájának gyümölcsét közvetlenül élvezhetik. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy érdeklődésünk és támogatásunk a mozgalom iránt ne százszázalékos legyen, mert valóban megbélyegzendő lenne az az álláspont, amely nem törődik és nem érdeklődik aziránt, hogy milyen egyszerű, olcsó és kézenfekvő eszközökkel javítható

meg és tehető jövedelmezőbbé községemnek a nagylegelője, vagy szomszédomnak a kis rétje, akkor — amikor minden talpalatnyi föld magyar tulajdonot jelent és végeredményben a magyar gazdák összességének az erejét van hivatva fokozni.

Valljuk be őszintén, rét- és legelőgazdálkodásunk ma még nagyon kezdetleges, ősi, primitív állapotban van. Rét- és legelőgazdálkodásunk ma általában még kezdetlegesebb fokozatban van, mint szántóföldi gazdálkodásunk volt akkor, amikor még azt tartották, hogy ősszel fölösleges a tarló felszántani, mert az éppen olyan jól fog teremni, ha csak tavasszal szántjuk föl, avagy pláne, amikor egy évig még parlagon volt szokás hagyni a földet, hogy majd csak a következő évben veltessék be újra. Aki ma így gazdálkodik, az bizony nem jól gazdálkodik és a saját maga kárán fizet meg érte. Már pedig a legelőgazdálkodásnál még mindig ebben a kezdeleges álla-

potban vagyunk. Rét- és legelőgazdálkodásunk jövedelmezőbbé tétele terén ma még számtalan olyan lehetőség áll előttünk, amelyek a mai nehéz idők anyagi viszonyaihoz mérten, minden lényegesebb költség, befektetés és kockázat nélkül, — csupán szorgalommal és hozzáértéssel tudják biztosítani a legelők nagyobb jövedelmét.

Az Alföldi Zöldmező Szövetség nagyarányú és sokoldalú munkájának — nézelem szerint — egyik legcélszerűbbje és leghatékosabbja az a tevékenység, amit a községekben tartott hétnapos ingyenes tanfolyamok alakjában tart. Arról a szerencsés tényről számolhatok most be, hogy vármegyénk a Földművelésügyi Minisztérium, illetve a Zöldmező Szövetség részéről már eddig is abban a megkülönböztetett jóakaralban részesült, hogy a Szövetség vármegyénk területén eddig már két tanfolyamot tartott és pedig egyet a múlt év tavaszán Békéscsábán, egyet pedig ősszel Gyomán. Ezért a tényért hálás köszönetünket kell nyilvánítanunk, különösen már csak azért is, mert tudomásom szerint az egész országban eddig még csak Pest, Bács, Heves és Borsod vármegyék területén vol-

Fejtás

ASPIRIN
TABLETTÁK

A valódiságért és jó-
ságért a Bayer keresz-
szavatól, mely minden
csomagoláson és tab-
lettán látható. ☐

Gyógyszertárban kapható.

tak ilyen tanfolyamok és Pest vármegye mellett Békés vármegye az egyetlen, amely eddig már két tanfolyamot kapott. Ezért most köszönetünket különösen ki akarom emelni a szövetség ügyvezető elnökének, aki az egész mozgalomnak legfőbb irányítója és lelke és akié itt az érdem országlánrésze.

Hogy pedig a vármegyénkben megtartott tanfolyamoknak volt-e igazán hasznos, praktikus hatásuk, az megítélésem szerint elsősorban is csak attól függhetett, hogy azok a gazdák, akik ezeket a tanfolyamokat hallgatták, tudalában vannak-e annak, hogy itt a kezükbe adott egy kis darabkaja annak, hogy jövőjüket megjaví-

SZABÁLYRENDELET.

a gyomai református egyház temetőinek használatáról és fenntartásáról.

1. §.

A gyomai református egyház temetőinek rendbehozataláról és fenntartásáról ezen szabályrendelet rendelkezik, melynek célja az, hogy a temetők a kegyelet és a közegészségügyi követelményeknek megfelelő állapotba kerüljenek és ezen szempontok szerint fenntartassanak.

2. §.

A temetőket drót kerítéssel oly módon kell bekeríteni és kapuval ellátni, hogy a temetőbe csak a kapun át lehessen bejutni.

3. §.

A temetők használatára üzemtervet kell készíteni s annak végrehajtásával a temetői bizottság bízatik meg.

4. §.

A temető beosztása alkalmával arról is kell gondoskodni, hogy ott ravatalozóház építtessék s az előtt a közönség részére tágas hely maradjon.

5. §.

Családi sírboltok és sírhelyek építésére minden református család igényelhet helyet, ha annak használatáért a II. §-ban megállapított díjat lefizeti s ígéretet tesz arra, hogy izléses kivitelben építi meg azt, vagy a sírhelyet maradvány és a kegyeletnek megfelelő módon bekeríti és azt állandóan fenntartja, vagy ezek fenntartására az egyháznál alapítványt tesz.

Sírkő, emlékoszlop, keret, kerítés tervezet előzetesen a temetői bizottság elnökénél bemutatandó s minden csak a bizottság jóváhagyása után építhető fel. A bizottság határozatát írásban közli a kérvényezővel. A határozat végérvényes, az ellenfelebbezésnek helye nincs.

6. §.

Az ugynevezett pandalos temetés a jövőben is megtörténhetik, de csak megfelelő talajon s csak

olyan módon, hogy a pandallal a szomszéd sír meg ne bolygattassék. A pandal csak a temető gondnoka által megállapított irányban ásható minden sorban. Ilyen temetkezés mellett a pandalban rátemetkezés tilos.

7. §.

Ha a ravatalozó helyiség felépült, a temetés onnan történik. Ennek használati díja s a vele kapcsolatos intézkedések akkor állapíttatnak meg.

8. §.

A sírok ásása közben a földből kikerülő csontokat az ezen célra kijelölt dízsírhelyen kell elhelyezni.

9. §.

A temetők rendben tartásával és fenntartásával járó költségek biztosítására temetői-alapot kell létesíteni, melyről évenként a presbiterium előtt el kell számolni. Ezen alap bevételei lesznek:

1. A temető terület minden jövedelme.
2. A sírboltok, családi sírhelyek, egyes sírhelyek árai, ravatalozási és sírásási díjak.
3. Politikai község, magánosok, testületek adományai.
4. Alapítványok.
5. Vegyes bevételek.

10. §.

A fásítás a temetői bizottság feladata és kötelessége. Egyesek és családok is csak a bizottság által megengedett fákat ültethetnek a kijelölt helyen. A tulajdonjog a gyomai református egyházé ezekre is. Gyümölcsfákat a temetőbe ültetni nem szabad.

11. §.

A családi sírboltokért, kripták, családi sírhelyekért és egyes sírok helyéért egyszersmindenkorra lefizetendő díjnak megállapítása jelenleg a következő:

- a) A kisereti és Horthy Miklós uti temetőkben az első sorban a kijelölt sírhely 25 pengő.
- A rendes sorok között előre lefoglalt sírhely 15 pengő.
- A rendes mérettől nagyobb dízsírhelyek négyzetméterenként 3 pengő.

b) A régi Öreg temetőben a rendes méretű dízsírhely 40 pengő.

A második sorban a rendes sírhely 15 pengő. A rendes mérettől nagyobb dízsírhelyek négyzetméterenként 4 pengő.

12. §.

A temető őrzésére, az utak és fák karban tartására, a sírok megásására és a temetőben előforduló egyéb munkák elvégzésére temető őrét kell alkalmazni. Ennek évi fizetését a presbiterium állapítja meg.

13. §.

A ravatalozásért és a sírok megásásáért járó díjak a ravatalozóház felépítésekor állapíttatnak meg.

14. §.

Egyetlen sír ásása sem kezdhető meg a temetői gondnok engedélye nélkül.

15. §.

Tilos a temetőben a kegyeletet sértő viselkedés, lármázás, sírok, fejfák rongálása, fejfák elvitele, koszorúk és virágok eltulajdonítása. Tilos a temető fáinak, kerítéseinek, bokraink rongálása, az utak bepiszkolása.

16. §.

Az ezen szabályrendeletben foglalt rendelkezések megszegése, amennyiben a cselekvés súlyosabb elbírálás alá nem esik, kihágást képez s a hatóságnál a temetői gondnok által feljelentendő.

17. §.

A temetői bizottság áll: az elnök-lelkész vezetése mellett egy gondnokból és hét bizottsági tagból. Megbízatásuk 3 évre szól. A bizottságot a presbiterium választja.

18. §.

A temetőben a református keresztyén hitelvekkel ellenkező jelvények nem helyezhetők el. Gyertya, mécs, világítóeszközök használata tilos.

19. §.

Ezen szabályrendelet egyházhatalósági meg erősítésre felterjesztendő.

hassák, hogy sorsukat a saját kezükben tartva, azt a saját erejükből megjavíthassák.

Én ezeknek a községekben tartandó hélnapos, ingyenes tanfolyamoknak a fontosságát értékelem a legnagyobbra és ebben látom a mozgalomnak legnagyobb erejét. Ezért kérem, hogy rendezzenek mielőbb ismét ingyen tanfolyamot vármegyénkben, — jó lenne talán a legközelebbit Gyulán. Ennek — sajnos — erősen korlátozott anyagi körülmények miatt akadályai vannak. A hallgató gazdák hét napig ingyen ellátást kapnak, stb., stb. egyéb költségek — amit egyelőre nem tudnak elviselni — különösen azért, mert vannak vármegyék, ahol még egyáltalán nem voltak és ahol Őket már nagyon várják.

Legyen szabad erről a helyről mély tisztelettel egy kérésrel fordulnom vármegyénk közszeretében és nagyrabecsülésben álló kiváló alispánjához, aki minden gazdaérdeknek nemcsak, hogy nagy pártfogója, de a segítések egy-egy újabb módjának a kezdeményezője is, továbbá Gyula város nagyérdemű polgármesteréhez, aki velünk való együttérzésének és nagyértékű támogatásának már csak a mi szíves vendéglátásunkkal is tanujelét adta, — hogy ők keresnék meg a támogatásnak azt a legcsekélyebb anyagi határát is, amivel a Zöldmező Szövetség tanfolyamainak a kiadásai a Szövetség részére kisebbíthetők lennének, hogy így azután ilyen tanfolyamok vármegyénk területén talán gyakrabban is tarthatók lennének.

Igaz hitem és meggyőződés, hogy e mezőgazdasági kulturális célra fordított minden munkánk és fillérünk sokszorosán meghálálja majd magát Békésvármegyének a földjén, — amellyel együtt élünk és dolgozunk!

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

HIREK

VARGA PÁL

MÁV állomás előjáró személypénztárnok hosszú, súlyos szenvedés után f. hó 11-én Budapesten 54 éves korában elhunyt. Varga Pál 1921 április 4-től kezdődően 13 évet töltött Gyomán, hol kellemes modorával a társadalmi életben is megbecsült helyet töltött be. Jövőre töltötte volna be 30-ik szolgálati évét és nyugalomba készült, mely időre már előre eltervezte, hogy egyetlen szenvedélyének, a vadászatnak fog élni. Váratlan halála keresztül huzta terveit. Nyugodjék békében.

A forradalom kitörésekor Varga Pál Marosilyén volt szolgálatban, hol az oláhok fosztogatása ellen vasutasokból megszervezték egy kis csapatot, melynek ő és volt főnöke voltak a vezetői. Az őket megrohmozó oláhokat háromszor visszaverték. Az oláhok dühökben az ottani oláh intelligencia ellen fordultak, de a vasutas csapat megvédte az oláh intelligenciát is saját véreivel szemben. Persze, a magyar uralom megszűnése után a mócok halálra keresték Varga Pált, el is fogták, de a marosilyei oláh intelligencia kimentette őt a piski hadbírósnágnál, de később megint elfogták, ekkor az őreit megvesztegette s kimenekült a biztos halálból.

A Nemzeti Egység új vármegyei titkára dr. Fayl Gyula ny. polgármester lett, ki hivatalát már el is foglalta és előreláthatólag május 22-én Nagylaposon és Endrődön, 25-án pedig Gyomán tesz látogatást. Gy. Köllő Gábor a szolnokmegyei litkarságot tartotta meg.

Személyi hír. Berényi Dániel ref. segéd-lelkész — dr. Baltazár Dezső püspök — szolgálal tételre a gyomai ref. egyházhoz oszította be.

Dr. Cseh József endrődi orvosnak községi orvossá történt megválasztását a közigazgatási bíróság is jóváhagyta. Így a megválasztása teljesen jogerőre emelkedett.

Az endrődi jóhírnevű Műkedvelő Gárda f. hó 20-án vasárnap este „Mit susog a fehér akác“ c. vigoperettet adja elő a Népház mozi termében.

Pünkösdkor nézze meg a leventék előadását a ligetben.

Zeleziny Olga polg. isk. tanárnőt Endrődről a vallás- és közoktatásügyi miniszter Szekszárdra helyezte át az ottani állami polgári leányiskolához. Áthelyezése váratlanul jött és gyorsan kellett új állomáshelyét elfoglalnia. Ezúton vesz búcsút azoktól a kedves barátoktól, családoktól és ismerősöktől, kiktől személyesen nem volt alkalma elköszönni.

Megalakul a vármegyei Mész Egyesület pünkösdk másodnapján Békéscsabán.

A helybeli m. kir. polgári fiú és leányiskola június 3-án, délután fél 5 órai kezdettel az Erzsébet-ligeti sportpályán tornaiünnepélyt tart. Polgári iskolánk tornaiünnepélye mindig igen szép és lélekemelő ünnepély volt. Az előkészületek azt mutatják, hogy a mostani még az előbbieket is felülmúlja. Éppen ezért nemcsak a tanítgy és sportbarátok, valamint a szülők figyelmét, hanem az egész község figyelmét felhívjuk e nagyszerűnek ígérkező tornaiünnepélyre.

Bethlen István grófot a Tudományos Akadémia tagjává választotta, hol székfoglalóját Apponyi Albert grófról mondta.

Előadás. Pünkösdk vasárnap és hétfőjén este tartja a Levente Egyesület nagy előadását. Délután népiünnepély, szabad színpad. Előadás után reggelig tánc katonazene mellett. Jegyek még kaphatók és előre lefoglalhatók a levente irodán.

Kodály Zoltánt Békéscsabán ünnepélyesen fogadták, ahol az Erzsébet-helyi Daloskör tanulási óráján a „Székely kesergő“ szoprán és tenor szólamát ő tanította be.

A Nemzeti Egység Pártnak endrődi ifjúsági csoportja május 20-án a Népházban táncmulatságot rendez.

Megették a sorozó katonatiszteket. Dél-Amerikában Bolívia és Paraguay között háború dúl. Ezt a háborút nagyon megunták a Bolíviában élő indiánok, akik nem régen tüntetésképpen megették a sorozó katonatiszteket. Bolíviában több kivándorolt magyar él, akik közül az egyik rendkívül érdekes levélben írta meg a dél-amerikai kannibálizmus történetét Tolnai Világlapjának. A népszerű képeslapnak még a világ leglátványosabb részében is vannak előfizetői és olvasói.

Pünkösdkor hallgassa meg a békéscsabai katonazenekart a ligetben.

Anyakönyvi hírek
Születtek:

Köszegi Piroska, Eiler Mihály.

Házasságot kötöttek:

Árva Mihály Brandt Irénnel, András Ferenc V. Balog Rózával, Arany Gusztáv Garai Máriával, E. Kis Lajos Gábor Juliannával, Nagy A. Gábor Jürsö Máriával, Szilágyi Albert Vidó Ilonával.

Meghaltak:

Megyeri Gábor 73 éves, Pap Imréné Szücs Zsuzsanna 60 éves, Pap Józsefné Csapó Mária 50 éves, Maleák Vencel 66 éves.

Eső. Az utolsó eső április 15-én volt, 3—4 milliméter mennyiségben. Aztán jött a nagy hőség, mely a szépen indult vetéseket, a növényzetet megfultasztotta. Végre fellegetek is láttunk. Szép borulások tartották bennünk a reménységet: még nem lesz későn az eső. De nem tudott esni. Május 15-én, tehát éppen egy hónap múlva kaptunk kevés mérhető esőt 4 milliméter mennyiségben. Az újhord meghozta a változást. Nincs már kánikulai hőség. Vastag fellegek úsznak felettünk. Pénteken megeredtek az ég csatornái. Délután 1 mm. esett. Délután 3 órakor nekieredt és rövid szünetekkel fél 5-ig összesen 38 milliméter esett. Közben írjuk e sorokat, még dörög és az a látás, hogy még több eső is lesz a pénteki napon.

Galambok a színházban. A világ legkülönösebb színházáról a galamb színházról rendkívül érdekes cikket közöl a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben, változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, színházi beszámolókat, filmriportokat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot és közel száz képet talál az olvasó a kitűnő színházi képeslapban. A Délibáb egy szám ára 20 fillér.

Kiadó Arany János utca 24. számú ház (2 szoba, konyha stb.) június 1-től. Értekezni lehet Bíró Benedek asztalosnál.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

Az „Ezüstkócsag“ mindkétnapi előadására jegyek szombaton egész nap a Levente irodában válthatók!

Timár Miklós 48 éves endrődi születésű kondorosi lakos Békéscsabán elfogta a rendőrség többszöri baromfilopásért.

Hirtelen halál. Maiák Vencel 66 éves, róm. katolikus, vásári árus, hőmezővásárhelyi lakos vasárnap a főszoigabiróságnál kényszerülve levelet kért, hol rosszul lett, összerogyott. A kórházba szállították, hol hétfőn meghalt.

Féláru utazás Szegedre. Május 18-tól 27-ig. Visszaútazás május 20-tól 29-ig. Igazolványok a menetjegyirodákban kaphatók.

Fabinyi miniszter nyitja meg a VI. Szegedi Ipari Vásárt. Hónapok óta tartó szívós és kitarító munkával Szeged városa ismét magára irányítja az ország érdeklődését. Május 20-án kezdődik a VI. Szegedi Ipari Vásár, amely a magyar vidéki kézműiparosság művészi felkészültségének és a magyar ipar versenyképességének a legszembelünőbb bizonyítéka. Imponáló az a háttér és felkészültség, amellyel a nemzeti megújulás városa elindította a gazdasági élet megújítását is. A VI. Szegedi Ipari Vásárt Fabinyi Tihomér dr. kereskedelmi miniszter nyitja meg. A vásárra május 17-től június 1-ig féláru jeggyel lehet utazni a MFTR listái vonalán, igazolványok a listazárlati községek előjáróságánál kaphatók. A MÁV és SZÉSV vonalain május 18-tól 27-ig lehet féláru vasúti jeggyel utazni. Az igazolványok, amelyek május 20-tól 29-ig érvényesek a visszaútazásra — az összes menetjegyirodákban kaphatók.

Egyetemi tanárok kongresszusa lesz Szegeden pünkösdkor.

A Szabadság új számában vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre A lengyel nagyhatalom címen ír vezércikket. Tombor Jenő dr. a földbirtok-reform anyagi fedezetével kapcsolatban ír cikket. Balla Antal világpolitikai krónikájában a külpolitikai bonyodalmakkal foglalkozik, Kodolányi János a dunántúli sváb kultúresztétikáról ír érdekes riportot. Ezenkívül Áfra Nagy János dr., Simándy Pál, Vér Andor, Ostor Győző, Kohut Jenő, Gulácsy József irtak még cikkeket a lapban. Gazdag Föld népe rovat, riportok, Tamási Áron folytatásos regénye teszik még teljessé a lapot, amely 12 nagy oldalon jelenik meg és 10 fillérért minden újságárusnál és dohánytőzsdében kapható.

A magyar rotayránusok ösze-szejevetele Szegeden pünkösdkor lesz.

Pályázati hirdetés.

1933/34. tanévre.

Fevételi tájékoztató a békéscsabai m. kir. mezőgazdasági szakiskoláról (v. m. kir. földmivelésiiskola)

A békéscsabai m. kir. mezőgazdasági szakiskola célja a földbirtokkal, vagy bérlettel rendelkező gazdák fiainak a gazdaság minden ágazatában alapos kiképzése, ugyancsak gazdaságok, uradalmak részére gazdasági al-tisztek nevelése és szakképzése. Az iskola sikeres elvégzése kisebb tejipari üzemek vezetésére is képesít.

Felvételre június hónaptól kezdve lehet jelentkezni. A helyek betöltése a jelentkezések sorrendjében történik. Az iskola I. évfolyamára 17 évesnél idősebb, legalább IV. elemiiskolát végző ifjak; a II. évre pedig azon ifjak, kik valamely m. kir. téli gazdasági iskolát sikerrel elvégezték, vehetők fel. Fiatalabbak is folyamodhatnak, de különösebb testi fejlettségüket orvosi bizonyítvánnyal igazolni tartoznak. Aki az elemi népiskola IV. osztályát nem végezte el, csak az esetben vehető fel, ha szeptember hó utolsó köznapiján a tanári-kar előtt tartandó felvételi vizsgán igazolja, hogy írni-olvasni és a négy alapművellettel számolni tud. A felvételnél előnyben részesülnek: akiknek magasabb előképzettségük van, vagy kiszolgált katonák. A képzés két évig tart; a tanév október hó 1-én kezdődik, s a két év elvégzése után az iskola elvégzéséről az ifjak végbizonyítványt kapnak.

A felvett tanulók az iskolánál lakást, ételmezést, mosást, fűtést és orvosi kezelést kapnak. Fizetendő díjak egy évre: eszköz-, bútorhasználati díj 20 P, ellátási díj (ételmezés, lakás, fűtés, világítás, mosás és betegség esetén orvosi vizsgálat) 240 P. Ezek szerint egy tanuló által fizetendő különböző díjak tanévenként összesen 260 P-t tesznek ki. A m. kir. földmivelésiügyi miniszter engedélyével indokolt esetben már 70 P.

A földmivelésiügyi m. kir. Miniszter úr kevéssé tehető, vagy nagy családú egyének fiai részére féldíjas vagy igen kedvezményes, esetleg ingyenes helyet is adományozhat. Békésvármegyei illetőségű ifjak az iskolánál rendszeresített és megüresedett alapítványi helyek elnyerése esetén, ugyancsak ingyenes ellátásban és kiképzésben részesülnek. A beiratási-, eszköz- és bútorhasználati díj megfizetése minden tanulóra kötelező.

A folyamodó ifjak a megfelelőleg felbélyegzett kérvényeiket legkésőbb aug. hó 1-ig személyesen adják be, vagy postán küldik meg az iskola igazgatóságának. Azon ifjak kérvénye, kik saját költségükön óhajtnak elvégezni az iskolát, az iskola igazgatóságához címzendő, aki pedig féldíjas, kedvezményes vagy ingyenes óhajtnak lenni, annak kérvényét a m. kir. Földmivelésiügyi Miniszter úrhoz kell címezni, de ezt is az iskola igazgatóságához kell benyújtani.

A kérvényhez a következő okmányokat kell csatolni:

1. Születési anyakönyvi kivonat.
2. Iskolai bizonyítvány az elvégzett tanulmányokról.
3. Hatósági bizonyítvány, mely feltünteti a felvételért folyamodó atyjának foglalkozását, vagyoni állapotát, földbirtokának vagy bérletének nagyságát, valamint testvérei számát és korát.
4. Szülői vagy gyámi kötelező és beleegyező nyilatkozat tanúk előtt aláírva arról, hogy a folyamodónak a szakiskolába való belépése engedélyével történik, őt a tanulmányi idő alatt szükséges ruházattal és felszereléssel el-

látják, érte az előírt díjakat megfizetik.

A folyamodók felvételükről a szakiskola igazgatósága utján szeptember végén értesítést kapnak.

A beiratási díj, valamint az eszköz- és bútorhasználati díj évenként előre, egy összegben fizetendő. Az ellátási díj, méltánylást érdemlő esetekben, havi előzetes részletekben is fizethető, de a havi részlet az évi díj egytized részénél kevesebb nem lehet.

Amennyiben valamely tanuló az iskola kötelekéből önszántából kilép vagy netán fegyelmi okokból kifolyólag lenne az iskolából eltávolítva, az általa befizetett díjak vissza nem térítetnek. Betegség esetén a tanulók a szükséges gyógyszerek árát, esetleg kórházi költségeket viselni tartoznak.

Békéscsabai m. kir. mezőgazdasági szakiskola igazgatósága.

Pünkösdkor egyen tepertős levente-pogácsát a ligetben. Díjat nyer.

Félpengős Regények 46. sz.

Téves kapcsolás.

Regény. Írta: Walter Hackett.

A kapcsolótábla mögött ülő Phobenak egy pillanatra úgy tűnt fel, mintha valami más csillagzatról szállt volna le elébe az az estélyi ruhás nő, aki az előkelő szálloda hallján átsétálva az 503-as számot kérte tőle. Az 503-as szoba a hatalmas pénzemberé volt s a gyönyörű nő arcába nézve, amelyet valami alig palástolható rettegés tett még izgatóbbá, a kis telefonoslány egyszerűen kimondhatatlan vágyat érzett, hogy kihallgassa ezt a telefonbeszélgetést. Egyszerű, jelentéktelennek látszó szavak, mondattörzsek s a kis Phoebe mégis úgy érzi, mintha leomlottak volna a falak körülötte s a telefondrótok idegszálain keresztül ő is belekapcsolódott volna a szomorúszemű gyönyörű asszony életébe. És ez a mások életébe való egyetlen bepillantás, ez a hivatalában elkövetett első szabálytalanság most már sodorja tovább magát. Keze alatt állandóan ott érzi most már a körülötte folyó élet forró lüktetését és részesevé válik egy megdöbbentő gyilkosság körül bonyolódó bűnügy minden idegfejtő izgalmának.

Frissen szőtt, fordulatos mese, amelyen át meg átizzik a ma életének problémákkal teli, folyót levegője.

A Palladis Félpengős Regényeinek ezt az új kötetét Pálföldy Margitnak az eredeti stílus könnyedségét híven visszaadó fordítása teszi még élvezetesebbé.

A legújabb irodalom legjava

a Modern Kölcsönkönyvtárban
MAGYAR JÓZSEF
(Márcz trafik)

Az Erzsébetligeti vendéglőben egy-két bútorozott szoba az emeleten kiadó, ugyanott abonensek jó polgári kosztra felvétetnek.

Szegedi Ipari Vásár: május 20—27. Féláru utazás. igazolványok a menetjegyirodákban kaphatók.

A vidéki újságírók kongresszusa Szegeden. A vidéken dolgozó hivatalos újságírók május 20- és 21-én országos nagygyűlést tartanak Szegeden. Ezen a vidéki újságírókai érdeklő gazdasági, szociális kérdéseket és az újságírói hivatás fokozottabb védelmét célzó intézkedéseket tárgyalják le. A nagygyűlésen az ország minden vidéki lapjának képviselői megjelennek, akik a kongresszus után mint a város vendégei, megtekinlik a különböző intézményeket és a 20-án kezdődő VI. Szegedi Ipari Vásárt. A vásárra féláru vasúti és hajózási kedvezmény van. Igazolványok az összes menetjegyirodákban és a listazárlati községek előjáróságainál kaphatók.

Értesítés. A m. kir. postahivatal közli, hogy rendszeresített állásra végleges minőségben kinevezett, állami fizetési osztályokba sorozott, hivatali esküt tett s lényegesen szolgálatot teljesítő állami, államvasúti és törvényhatósági tisztviselők 50 százalékos előfizetési díjkedvezményben részesülnek a telefonelőfizetési díjakból, vagyis havi 5 pengő telefonelőfizetési díjat fizetnek. Ugyan ilyen díjkedvezményt élvezhetnek az orvos gyakorlatra jogosult és lényegesen gyakorló orvosok is.

Helybeli és vidéki előfizetőinket — azokat, akik az esedékes előfizetési díjjal hátralékban vannak — listázattal felkérjük, hogy a tartozásaikat szíveskedjenek kiegyenlíteni.

Haszonbérbe
adó 1934 szeptember 29-től körülbelül
388 m. hold
épületekkel, Pusztapón, Szolnok megye. — Tehermentes földbirtok tulajdonosát levélben tájékoztat:
Bátky Gyula, Budapest József utca 3 szám.

Hegedűs József Horthy Miklós-út 63 sz. háza, mely üzlethelyiségnek is alkalmas, elköltözés miatt eladó.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

A gyomai róm. kath. egyház magtárlaposi 100 magyar hold szántó-földje május 30-án d. u. 4 órakor tartandó nyilvános szóbeli árlejtésen haszonbérbe lesz kiadva. Feltételek megtekinthetők a plebánia hivatalban.

SPORT

A Csabai II. oszt. bajnokság állása 1934. május 19-én:

		Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	Turul	16	14	1	1	33	8	29
2	MTK	15	11	—	4	38	17	22
3	BISE	16	10	1	5	38	16	21
4	Textil	12	9	1	2	24	13	19
5	Bocskay	14	7	1	6	14	13	15
6	GySC	15	7	—	8	16	27	14
7	KTE	14	3	2	9	9	37	8
8	M. Törekvés	14	4	—	10	6	26	8
9	OFC	14	3	1	10	16	19	7
10	B. Törekvés	18	2	1	15	4	22	5

Csabai II. oszt. május 20-iki programja:

Nem játszanak bajnoki mérkőzéseket.

Meccseredmények:

GySC—Kunszentmártoni T. E.
4:3 (2:2)

Kunszentmárton. Barátságos.

A szegedi alosztály jóképességű csapata, a KTE látta vendégül a GySC-t az elmúlt vasárnap. Az ottani országos vásár miatt csak kisszámú közönség volt kíváncsi a meccsre, melyre a GySC az alanti túracsapatát állította ki: Jakó — Fekete, Bartha K. — Oláh S., Pulugor, Márta — Ehrmann, Bartha I., Gerda, Kiss S., Nagy B.

GySC kezd, mindjárt támadásba lendül s már a 4. percben kornert ér el, de Bartha mellé rugja. Vezető gólt KTE éri el. Kitérő jobbszélsőjük elhúz Márta és Bartha K. mellett s közelről a sarokba vágja a labdát (0:1) 9. perc. Gól után Gerda tréner megy centerhalfba s a csatársort is át-szervezik, mindjárt jobban megy a játék. Ehrmann, majd Nagy kerül jó lövőhelyzetbe, de labdájuk elkerüli a kaput s így gól csak a 22. percben esik, amikor Kiss a KTE ellen megítélt 11-est rendeltetési helyére juttatja (1:1). 5 perc múlva válaszol a KTE és közeli lövésük gólt eredményez (1:2). Kiss a 40. percben lapos lövéssel egyenlít (2:2). A KTE rendkívül durván játszik, Oláh Sándort oldalba talpalják, de a hazai bíró semmit sem lát meg.

Második féldőben nagy irammal kezd a GySC s a jól védő kapus csak 7 percig tudja mentesíteni a góltól kapuját, amikor is Nagy B. lapos lövése utat talál a hálóba (3:2). GySC nagy kedvvel játszik és Pulugor jókedvében még egy remekbeszabott dugót adományoz a 30. percben (4:2). Ugyilátszik ez marad a végeredmény, de Jakó megirigylé

a góllövés dicsőségét és a 43. percben a KTE egy vérszegény lövését lábbal saját kapujába továbbítja (4:3). GySC támadás közben ér véget a meccs. A GySC tartalékjai ellenére is szép játékot mutat.

Csabai AK—GyTK 7:1 (3:1).

Gyoma, barátságos. Bíró: Heinfarth.

A csabai I. osztály sokszoros bajnoka, a CsAK kitűnő együttese vizitelt a GyTK nál az elmúlt vasárnap és 7 dugóval tette emlékeztetéssé látogatását. Annak dacára, hogy 3 helyen tartalékokat szerepeltetett, mégis olyan remek játékot láthatott a közönség, amelyet gyomai pályán ritkán van alkalma élvezni. A csapatok a következő összeállításban startoltak:

CsAK: Fabulya — Forschner Hankó — Bohus, Balázs, Altmann — Hrabovszky, Krajcsó, Ruttkay, Tömő, Szarvas.

GyTK: Kiss Zs. — Rozsnyai, Kurcz — Kéri, Megyeri, Weigert — Hatvani, Kiss Gy., Bartik, Vatai, Bartha.

Szép reményekkel indul a GyTK. Mindjárt a 3. percben Hatvani átmege a védelmen, Bartikhoz passzol, aki laposan berugja a GyTK egyetlen gólját. 10 percig GyTK van frontban, azután rákapcsol a CsAK és mintaszerű támadások egész sorozatát indítja. 11. percben balszélső lefut, beadását Rozsnyai elnézi s a jobbszélső közelről belövi (1:1). 18. percben balszélső lövése mellé kerül, de a következő percben megszületik a CsAK második gólja (2:1). 26. perc. Szabadrugással balszélső lefut s futtából közelről mellé vágja. Kissből ugyan bemegetett volna! 30. perc. Bartik át-tör, Bartha ad, de szerelik. 38. perc. CsAK rövid passzokkal lefut s a 16-osról góiba rugják a

labdát (3:1). GyTK játékos nem is érintette a labdát. Unalmas játék folyik a hátralevő percekben.

Második féldő 3. percben Hatvani lefut, bead és Bartik veszélyes lövését nagy bravúrral védi a kapus. 6. perc. összefutásból bal-összekötő gólt rug (4:1). A CsAK gyors tüzelést kezd. 15. percben Kurcz miatt 11-es, illetve gól (5:1). 16. perc. Balösszekötő jobbsarokba lö (6:1). 19. percben kornerből ismét gól, de a bíró lesállítás címén megsemmisíti. 25. percben Kurcz és Ruttkay elluf-tolják a jobbszélső beadását s a befutó balszélső beállítja a végeredményt (7:1). 30. percben Bartha lerohan, kapus kiszalad, de Bartik kézzel üti be a labdát az üres kapuba. Nagy helyzet volt! 34. és 35. percben 2 eredménytelen kornert GyTK ellen, GyTK nem tud átjönni a félvonalon. Megyeri sokért nem adná, ha már vége volna a meccsnek. Az az ördögös Ruttkay való-ságos művésze a labdának! A hátralevő 10 percben a GyTK 16-osán tanvázik a CsAK, de a góllövést már nem ambicionálják.

Heinfarth mindkét fél mege-lédésére vezette le a meccset.

Mezőtúri serlegért:
MAFC II.—GyTK II. 6:1.

Sporthírek.

Pünkösdi vasárnapján játssza le a GyTK az ETK-val esedékes serlegmérkőzését Endrődön.

Új játékost kapott a GyTK egy mezőbeírói csatártehetség személyében. — Illetékesek sokat várnak az új szerzeménytől.

Múlt vasárnapra kisorsolt Textil—Turul meccset május 27-re, a BISE—M. Törekvés meccset pedig június 10-re halasztották el.

A GyTK e hét elején értesítette a GySC-t, hogy a pünkösdi meccs rendezésétől visszalép, de hajlandó a VIII. ker. Move ellen kiállni, ha a GySC 10 pengőt előre lefizet. A kényserhelyzetbe jutott GySC kénytelen volt a GyTK feltételeit elfogadni, mert a pesti csapattal már hetekkel előbb írásbeli megállapodást kötött. Ezek szerint a pünkösdi meccsek a GySC rendezésében fognak lezajlani, a hozzáértőknek pedig megvan a véleményük a sport-szerűtlen eljárásról.

Az elmúlt héten heves vita tárgyat képezte egy jeles halfjátékosnak a futballtól való — különösebben meg nem okolt — visszavonulási terve. Sokakkal szemben megjegyezni kívánjuk, hogy nem látunk összeférhetlenséget kitűnő barátunk polgári állása és sportbeli működése között, mert elég hivatkozunk Bosnyákovics Károly rendőrfőfelügyelőre, — a

„33 FC“ egykori világhírű válogatotójára, kire fölöttesei büszkeséggel tekintettek és nem gördítettek akadályt sportbeli szereplése elé.

Rendkívül kedves látványban volt része a CsAK—GyTK meccs közönségének. Az egyébként unalmas mérkőzést szinessé tette egy 5 tagból álló leánykülönítmény fülrepszto drukkolása. Különösen egy lelkes kis barna buzditotta tüzesen a GyTK legénységét: „rugd meg Tukarc, vedd el Kocora, jaj Istenem Bébi“ visították a bájos leányajkak. Az ülőhely közönsége szinte bámulattal adózott a jótüdejű sportlédik iránt, akik a hetedik dugó után is egyenlítést követeltek, de hát az a csunya CsAK nem egyeztelt bele... Rém édesek voltak!

K.

NEM OLCSÓBB MÁR

A B O R O M

mint a szódavíz,

DE NEM IS SZÓDAVIZ!

26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak. tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos

műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden szakmába vágó munkákat.

Szíves pártfogást kérünk:

Kun és Társai
épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaptárl akarnak, keres-senek fel bennünket!

Gyomán és Endrődön

mindenütt kérje

a „Gyomai Ujság“ ot.

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzembetető: Tékét Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félelvi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

NEKÜNK AZ ÉLET BÉKÉJE KELL

Mindig és megint újra hatszázezren jönnek felénk a Drina parttól, Isonzó mélyéről, Flandriából, Visztula mellől és Ural tájáról. Utjukat már nem szaggatják meg gránáttöltések, feltűnk nem víjog srápnél; lépteik neszére csak a lélek sajog: fáj, nagyon fáj a hatszázezer halott. Még ha békéjük a mi békénk volna... De nem a miénk! Hiába, nem volt a békének még soha ilyen erős hadserege, síri béke az, amit magukkal hoznak és ezért a miénk nem lehet soha.

Más a halál békéje és más az életé. Nekünk az élet szép, vidám és megelégedett békéje kell; még akkor is, ha megint harc, megint vér és újabb hatszázezer halott lesz az ára. Csak így tudjuk megbecsülni az elviharzott csapatok hőseinek az emlékét is, azokét a hősökét, akik már csak a szívekben élnek, de itt is csak addig élnek, míg ezen a földön az élet békéjéért lesz harcoskedvű a magyar; csak addig, míg újra és újra oda tudunk állni véresgátnak a magyarság partjaira.

Jaj nekünk, élő magyaroknak, de jaj a meghalt magyaroknak is, ha egyszer megszakadna az élet békéjéért elmasirozott magyar ármádiák végtelen sora. Ránk lépne az élet, mert nem tudtuk megőrizni a békéjét és kinyujtana felénk dermedt karjait a síri béke, amely mindent elporlaszt és végül az emléket is meg-

öli. Jöhetne idő, amikor azt sem tudnák rólunk, hogy éltünk e valaha.

Nem, nekünk nem kell a síri béke, de nem engedjük megszervezni sem. Az élet

szép, vidám és megelégedett békéjével akarunk tovább is őrt állni a világ minden táján elszórt magyar hősi temetők ezreinek síri békéje felett.

Dr. Fayl Gyula

központi vármegyei titkár látogatása Gyomán és Endrődön.

Múlt heti híradásunktól eltérően nem 23-án, hanem 22-én reggel a gyorsal jött Gyomára dr. Fayl Gyula központi vármegyei titkár. A vasutnál Tápay Károly kerületi elnök, Madaras Gyula kerületi titkár és Nyisztor Péter, a Nemzeti Egység Pártja gyomai elnöke fogadták a vármegyei titkárt. A vasuttól a főszolgabíróságra mentek, honnan dr. Fayl Gyula a Nemzeti Egység Pártja gyomai tiszttikaránál bemutatkozó és ellenőrző látogatásokkal tett.

Délben a vármegyei titkár Nagylaposon ebédelt, honnan délután Tüköry József

nagylaposi birtokossal Endrődre ment és meglátogatta a Nemzeti Egység Pártja endrődi tiszttikarát.

Délután 6 órakor Timár Imre községi bírónál, a párt endrődi elnökénél jöttek össze, mely összejövetelre Gyomáról Bakos József tb. főszolgabíró, Madaras Gyula kerületi titkár és Nyisztor Péter gyomai elnök is átmentek.

Dr. Fayl Gyula központi vármegyei titkár az esti gyorsal utazott vissza Gyulára, azzal a szándékkal, hogy a közeljövőben kijön Gyomára s innen kocsival átmennek Kondorosra is.

Tűz a rokkantak tanyáján.

400 pengő értékű kár.

Május 22-én egy Körösladányból Gyomára jött motorkerékpáros beszólt a gyomai tűzörségre, hogy a községtől 10 kilométerre lévő rokkantanyán tűz van. Ezalatt a lórönyör is jelezte a tüzet telefonon.

Bíró Gyula szolgálatteljesztő befogató és Kőszegi Mihály segédtiszt vezetésével kivonulnak egy fecskendővel a tűzhöz, hol azonban nem tudtak segíteni, mert semmi víz sem állott rendelkezésre.

Leégett egy szalma és egy lörekkazal és egy szalmafed-

ő tüzelő szer, melyben többféle gazdasági szerszám is odaégett. A kár 400 pengő értékű, mely biztosítás útján megtérül.

Izsó Mihály bérlő tanyásának felesége ebédet akart főzni s férjétől elkérte az öngyújtót, meggyújtotta a tüzet, az öngyújtót letette a tűzhely mellé s valamiért bement, ezalatt 2 éves gyermeke elesette az öngyújtót, kiszökött a konyhából s kis idő múlva már lángolt a szalma kazal.

Így állapították meg a tűz okát.

MEGALAKITJÁK A VÁRMEGYEI MÉHÉSZETI EGYESÜLETET

Gyomáról Kató Lajos jegyző vett részt az értekezleten.

Pünkösöd másodnapján Békéscsabán értekezletet tartottak a vármegyei községek méhészek kiküldöttei.

Darida Károly tanító, a csabai egyesület elnöke fejtette ki, mik volnának a megalakítandó egyesület céljai: Az állandó méhlegelő megteremtése. A törvényhatósági, illetőleg közfásításoknál mézelő fák ültetése. Mintakaptárak, szemléltető eszközök beszerzése, valamint még sok-sok a méhészettel összefüggő kérdés megvalósítása.

Az alakuló gyűlést három héten belül akarják megtartani.

A gyomai méhészeknek is volna egyesületük, de az már három éve nem működik. Pedig a tavaly tavasszal Schuszték Sándor tanító, kiváló méhésznünk előadásaival megtartott méhésztanfolyamon elért hangulattal könnyű lett volna az egyesületi életet megindítani. Még most sem késő, jöjjenek össze méhészeink, frissítsék fel az egyesület vezetőségét és kapcsolódjanak bele ők is a vármegyei egyesületbe.

A méhészerdekeket csak egy erős egyesület tudja kellően alátámasztani. Csak egyesületi összmunkával tudnak méhészeink olyan tekintélyt szerezni, hogy a közterületeink, közutaink a méhészet érdekeinek is legyen szolgálatára méhlegelők és mézelőfák telepítésével.

Kihűlt dévaványai gyárkémények.

A Schwalm téglagyár tragédiája.

A háború előtt évi három millió téglát szállító üzem felett megperdült a dob.

(A Gy. U. közleménye.) Üres, sivár udvar, eldobált rissz-rossz vasdarabok, piszkos falak, lezárt ajtók, bevert ablakok és lent a gödrök között néhány recsegő-ropogó szárító. Ennyi maradt meg a gazdasági válság nem tudjuk hányadik esztendejében az egykor virágzó Schwalm-féle téglagyárból. A magasba lörö, hatalmas gyárkémény fekele árnyéka keresztben fekszik az egész telepen, mintha jelezni akarná, hogy az üzemel kihúzták az élők sorából. Dermedten hideg ill minden, akár a sírbolt. A magyar ipar elsülyedt

fénykorának néhány éltető és jóságos szelleme temetkezett a falak közé. Valamikor alig kielégíthető keresletnek, Erdély felé graviláló, nagyszerű forgalomnak, káprázatos jövőnek hívták ezeket a szellemeket. Ma nincsen nevük és mégsem pihenhetnek a névtelenek nyugalmával. Lépten nyomon végrehajtók és kikiáltók vásári lármája riasztgajja őket, a holtakat, akik tehetetlenül nézik: hogyan fogy, sorvad napról napra az is, ami a gyártelepből még Schwalm György tulajdonának mondható.

Schwalm György téglamunkás elindul a gyárigazgatói szék felé.

Jó, hogy eszünkbe jutott: Schwalm György. Róla külön fejezetet lehetne írni. Már jóval túl van a halvanon; beleges öreg ember, csak a szelleme friss és a hangja kemény. Még ma is annyi akarat és annyi szívósság van benne, hogy akár előlről kezdhetné, ha a teste bírná. Nem is kellene hozzá más, csak egészség, hisz nincstelen volt akkor is, amikor egyszerű téglamunkásként elindult a karrier felé. Micsoda kezdet volt ezt! Hosszú éveken keresztül feleségével együtt a

gyomai téglagyárakban dolgozott és krajcáronként gyűjtötte a pénzt. A mul század kilencvenes éveinek derekán már annyira vitte, hogy 500 korona megtakarított pénze volt. Ezzel az összeggel önálló vállalkozásba fogott és olyan eredményesen dolgozott, hogy néhány évvel később téglagyártulajdonos lett Gyomán. Ebben az időben már negyven munkásnak adott kenyeret, — ő, aki tíz esztendővel ezelőtt még maga is napszámból élt. De had' beszéljen tovább Schwalm György maga.

Amikor a gyárak még éjjel-nappal dolgoztak és mégsem tudták kielégíteni a szükségletet.

— A dévaványai téglagyárat 1901-ben alapítottam meg. Gyomáról jöttem át és megvettem a telep mai helyét, amely akkor rétség volt. Néhány héttel később megkezdtem a gyár építését. A gyomai gyáramban előállított anyagot használtam fel erre a célra, de így is 50.000 koronámba került a telep. Egyelőre kézi erőre rendezkedtem be, de már akkor láttam, hogy a nagy keresletet ilyen módon nem tudom kielégíteni. Hiába emeltem fel a munkáslétszámot, a megrendeléseket csak lázas munkával tudtam teljesíteni. Magam is éjjel-nappal

dolgoztam, odaálltam a kemencék mellé, sőt nagyon sokszor megtörtént, hogy magam raktam meg a tégláért, telő-cserépért jeleniköz szekeret. Ezekben az években évi félmillió darab téglát állítottunk elő, sokkal kevesebbet, mint amennyit eladtunk volna adni. Ugyanennyit produkált a gyomai gyáram is, de még mindig nem volt elég. Kibéreltem a községi téglagyárat is és amikor a három gyár termelése sem tudta fedezni a keresletet, elhatároztam, hogy a dévaványai üzememet géperőre alakítom át.

Gépüzemmé alakul át a gyár és kétszáz munkásnak ad kenyeret Schwalm György.

— Ez 1910-ben meg is történt. Németországból modern gépeket hozattunk és 150.000 korona költséggel teljesen átalakítottam az üzemet. Teljesítőképeségünk egyszerre évi 3 millió darab téglára és cserépre szökött fel, de ezt a mennyiséget is eladtam adni.

Erdélybe: Aradra, Brassóba, Piskibe és Marosvásárhelyre kezdtünk szállítani és minél jobban megismerték gyármanuályaikat, annál jobban kiszélesedett a piacunk. Ebben az időben 200 munkással dolgoztam. Egyedül Dévaványán 130 munkás követte parancsaimat.

Az első csapás: nagy tűz a telepen.

A fák nem nőhetnek az égig. Sajnos, ennek a közmondásnak az igazát én is hamar megtanultam. 1911-ben olyan csapás ért, amit csak nehezen tudtam kiheverni. Leégett az emeletes színem, amelybe 40 wagon fa volt beépítve. Ez a

károsodás jóidőre megakasztotta az üzem rendes menetét, de végtére csak visszalértünk a rendes kerékvágásba. A világháború kitöréséig pompásan ment az üzem. Ami azután következett, arról jobb volna nem beszélni...

Világháború, forradalom, román megszállás...

— Az első hadüzenetel követő két héten belül leállítottam a gyár üzemét. Az építkezésnek egy csapásra vége lett, nem volt kinek szállítani. Mikor elvonult felettünk a vérzítavar, újból dolgozni kezdtünk. 1919-re már a forradalom csapásait is kihevertük és a munkát folytattuk ott, ahol 1914-ben elhagytuk. Ugyáltszom, hogy nem lesz semmi baj, amikor be-

következett a román megszállás. A forgalom egy csapásra megszűnt és a telejébe még a gépeimet is elakarták vinni. A gyár berendezését csak nagy áldozatokkal sikerült megmentenem. Sok pénzenem elvittek a románok, de nem búsulám utána, hanem a megszállás után megint teljes üzemmel munkába kezdtem.

Néhány évi fellendülés után mindennek vége...

— Néhány esztendőig, talán 1928-ig nagyszerűen ment minden, azután hirtelen beállt a pangás. Hiába tértem át a cementgyártásra, hiába rendezkedtem be bérszántásra, bér-cséplésre, semmi sem sikerült. Közben a közterhek egyre emelkedtek, a vásárlók és megbízók pedig egyre fogytak. Munka nem volt, az adósság nőtt és lassan minden „elúszott”. Először a gyomai téglagyáramat adtam el, aztán feladtam a dévaványai községi téglagyár bérletét s végül eladtam a dévaványai gyáram gépeit. Ma semmim sincsen. Az utolsó gyáram is csak névleg az enyém, tényleg a Salgó szénbányáé. Két héttel ezelőtt volt még egy traktorom és egy cséplőgépem. Mind a kettőt elárverezték 400 pengőért; a 16.000 pengős értéket 400 pengőért. De hisz' éppen ez a baj. Valamikor 130.000 korona adósságot is kihevertem, ma

30.000 pengőt nem tudok kifizetni, mert mindent elpredálnak, amivel egyszer talán még keresni tudnék, vagy a fiaim kereshetnének... Mi lesz velünk, mondják?

Ugyan mi lesz, ki tudja megmondani?

**FÜRDŐKÁDAK
és KÁLYHÁK
MOSDÓK, FÜRDŐSZOBA-
BERENDEZÉSEK, CSÖVEK,
FÉMÁRUGYÁRTÁS,
SZIVATTYÚK, LEMEZEK
HUBERT ÉS TSA b. t.
BUDAPEST
IV., Liszt Ferenc-tér 4. sz.**

Az Erzsébetligeti vendéglőben egy-két bútorozott szoba az emeleten kiadó, ugyanott abonensek jó polgári kosztra felvételnek.

A gyomai róm. kath. egyház magtárlaposi 100 magyar hold szántóföldje május 30-án d. u. 4 órakor tartandó nyilvános szóbeli árlejtésen haszonbérbe lesz kiadva. Feltételek megtekinthetők a plebánia hivatalban.

Vizsga az endrődi róm. kat. elemi iskoláknál.

Csernus Mihály apátplébános, isk. széki elnök az endrődi róm. kat. elemiiskolák vizsgálati sorrendjét a következőkben állapította meg:

Junius 1-én 8 órákor: Szent Imre-iskola I-II. és III-IV. o. 11 órákor Csáky-iskola I-III, 8 órákor Örkénykúti iskola. fél 11 órákor Ugari iskola. d. u. 3 órákor Tanítóföld I-II. 4 órákor III-IV. Junius 2-án 8 órákor: Öregkert-kápolna iskola I-II. fél 10 órákor III-VI., 10 órákor Décspáskumi iskola I-II. 11 órákor a III-VI. o., d. u. 3 órákor Központi fiú V-VI., fél 5 órákor Köz-

ponti leány V-VI. 4 órákor I. o. Junius 4-én 8 órákor szarvasvégi I-II o. 9 órákor III-IV. 10 órákor központi leány II-III. o. 11 órákor központi leány IV. d. u. 3 órákor Varjasi új-iskola I-VI o. 5 órákor Varjasi régi isk. I-VI. o. Junius 5-én 8 órákor Kocsorhegyi isk I-IV. 10 órákor nagylaposi uradalmi iskola. d. u. 3 órákor Mirhó I-II. o. fél 5 órákor III-IV. Junius 6-án 8 órákor Gyomavég I. o. 9 órákor II-III. fél 11 órákor IV-VI. o. Junius 7-én fél 9 órákor Pogány iskola I-VI. fél 11 órákor III-VI. o. (közp.) 12 órákor Közp. I II. o.

A HANGYA SZÖVETKEZETI KÖZPONT ÉS A MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSE

A Hangya igazgatósága az ország területén 16 szövetségi körzetet létesít, amelyek a termelést és az értékesítést fogják megszervezni. Az első ilyen körzeti központ Békéscsabán lesz, amelyhez 60 község szövetsége fog tartozni. Főfeladata a baromfi és tojás értékesítés, valamint Békés, Bihar, Csanád és Csongrád megyék területén levő hízalók

sertéseinek értékesítése. szövetségi alapon.

Ennek a szövetségi munkának nagy szerepe lesz abban, hogy a termelőket állandóan tájékoztatni fogja a világpiacon elérhető árakról és így hozzájuttatja azoknak az áraknak az élvezetéhez, amelyek a nemzetközi értékesítés alapján számukra a belföldön is biztosíthatók lesznek.

SZABADTÉRI OPERAELOADÁS DEBRECENBEN.

Lázás munkával készül Debrecen a június 3-tól 10-ig tartó Ünnepi Hétre és a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásárra. Az előjelekből ítélve az ország második városa a „legmagyarabb civitás” hírnevéhez méltóan olyan káprázatos produkál, amelyenhez méltó még alig-alig volt vidéken.

A Tiszántúli ipar és kereskedelme legjava termékével fog felvonulni ezen a nagy seregszemlén, mintegy dokumentumaként annak, hogy a magyarvidék teljesítménye semmivel sem marad alatta a kor színvonalának. A Nagyerdő üde árnyas lombjai alatt már készülnek a hatalmas kiállítási pavillonok, amelyek az iparnak és kereskedelemnek adnak hajlékot.

Készen várja a sportolókat és a sportkedvelő közönséget az ország első Stadionja is, amelyet

szintén ennek a hétnek keretében fognak felavatni.

A város művésztsadalma is kiveszi részét a munkából és erősen készül, hogy számot adjon arról a magas színvonalról, amelyen Debrecenben a művészetek állnak.

A Debreceni Hét alkalmából a városba özönlő idegenek szórakoztatásáról országos hírű szabadtéri előadások fognak gondoskodni. A szabadtéri előadások szintere a négyszáz éves kollégiumnak szinte e célra épült hatalmas udvara, — amely több mint hétezer embert tud befogadni, — ünnepies külsőt fog öltetni erre az alkalomra. A legmagyarabb város ősi magyar iskolájában a legmagyarabb operát, a Hány Jánost fogják előadni, pazar kiállítású díszletekkel. A szereplők, akiknek

legnagyobb része az Operaház legkiválóbb tagjaiból került ki, már készülnek az előadásra az egyik legtehetségesebb magyar rendező keze alatt. Ez az előadás, ha más nem is lenne a műsoron, már országos érdeklődés homlokterébe állítaná Debrecen, de ezen kívül a szabadtéri játékok rendezősége népművészeti bemutatót is rendez, valamint díszhangverseny keretében fellépteti a Tiszántúli reprezentatív művészeit.

A produkciók értékét bizonyítja, hogy ezt a koncertet és a Hány János egyik előadását a Rádió is közvetíteni fogja.

A földmivelésügyi miniszter 30 liter sertéspestis elleni szérumot adományozott Békésmegyének.

A vármegye segítségével eddig végrehajtott sertéspestis elleni szérumoltás áldásos eredményeket hozott, úgyhogy a sertések száma közel 25 százalékkal emelkedett Békés vármegyében és meghaladta a 130 ezret.

A kedvező eredményt tovább fokozni igyekszik most a földmivelésügyi kormányzat újabb intézkedése, mely a napokban érkezett meg a vármegye alispániához és amelyben a földmivelésügyi miniszter Békés vármegye részére ingyenes sertéspestis elleni oltások céljaira azért, hogy ezen áldásos hatását a legszegényebb sertéstudajdonosok is megismer-

hessék, több ezer pengő értékben 30 liter sertéspestis elleni szérumot bocsátott rendelkezésre.

Tekintettel arra, hogy a vármegye területén a jelen pillanatban is több mint tíz község van fertőzve sertéspestissel és lokalizálása csak így érhető el, a miniszter segítsége igen jókor jött és igen nagy jelentőségű. Nagy jelentőségű főként azért, mert a rendelet szerint ezt a 30 liter szérumot ingyen kell kiosztani az arra rászoruló igazi szegény emberek között.

A községek hamarosan hozzájutnak az ingyenes szérumhoz, amelynek kiosztása most van folyamatban.

Az Endrődi Műkedvelő Ifjuság

Az Endrődi Műkedvelő Ifjuság pünkösdvasárnap és hétfőn a Népház moziltermében színrehozta Erdélyi-Szántó: Mit susog a fehér akác c. 3 felvonásos operettjét. A gárda ezuttal olyan műfajjal lépett a nyilvánosság elé, mely nagy munkát kívánt és méltán felkelte a közönség érdeklődését. A nagy terem mindkét nap telve volt érdeklődőkkel és szórakozni vágyókkal. Rosita Rey filmdiva szerepét Kugler Magda játszotta, ki ügyes táncmozdulataival s megnyerő hangjával nagy sikert aratott. Partnere volt Egerváry szerepében Kondor Gyula. Galagonya Mari szerepét Valah Jolán testesítette meg, aki teljesen beleélte magát szerepébe. Minden mozdulatán, hangján meglátszott, hogy szível-leléssel és rutinnal játszik. Szeretnénk őt a jövőben is gyakran látni a színpadon. Csik József Veréb Mátyás szerepében olyan természetes, ügyes játékot mutatott mely méltán érdemelte meg a sok tapsot, amit kapott. Nagyszerű volt Lövinger Izsó vegyeskereskedő szerepében Szeles Lajos is. Tőle már sok tipikus alakot látunk alakítani, de ezzel sem szer-

zett kevesebb sikert az előbbiekénél Fritz Ritz filmrendező szerepét Alt György alakította nagy odaadással. Jó volt még Szujó Irén, Szabó Eszter, Paucsik Manci, Dinya Teri, Habzda Imre, Kovács Péter, Timár Tivadar, Harnos Lajos, Iványi Mátyás, Knap Vince, Dinya Elek, Szmola János és Tóth Lajos is. A zenét Fehérváry Ferenc tanító zenekara szolgáltatta aki önzetlen, művészi játékaért minden dicséretet megérdemel. A színpad festését Alt György végezte, kinek művészi módon elkészített háttér színlén emelte a hatást és a sikert. A gárda olyan munkát mutatott, mely élesen bizonyítja, hogy van jó anyaga, csak összetartás és önzetlenség szükséges s akkor még sok szép sikert érhetnek el a jövőben is.

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

Kiadó Arany János utca 24. számú ház (2 szoba, konyha stb.) június 1-től. Értekezni lehet Biró Benedek asztalosnál.

H I R E K

Baka,

Öreg baka, már az utolsó hangfoszlányai is régen elhaltak a K. u. K. Armeé takarodójának, amelyet egykor Trebinyétől Leitmeritzig, Brengentől Csernovitzig visszahangzottak a hegyek, de te még mindig itt vagy. Itt jársz kelsz közöttünk. Igaz, hogy egy kicsit megkoptál, megörnyedtél és megderesedtél, az is igaz, hogy a virszinia szivar is hiányzik a zubbonyod két középső gombja közül, de hisz a zubbonyod sincs meg, a sujtásos kék nadrág sem feszül rajtad és a csákódat is elhagytad valahol, de azért jó, hogy itt vagy. Ne is menj el soha, tegalább a szívünkben és a lelkünkben ne, hogy időtlen időkig büszkén nézhessünk fel reád, akinek bakkancsai alatt egykor meg-megremegett ez a vén Európa.

Baka, öreg baka, ne bánd, hogy elfujták a takarodót. Téged rajtunk kívül már ugyis csak a mennyei kaszárnyában tartanak számon és oda még ráérsz bevonulni. Még idelelt is vár reád egy kis öröm. Nézd, ma téged is ünnepelnek. Ezek a sorok is téged köszöntenek, glédában állnak előtted, egyenesen és feszesen, mint te álltál egykor a Kaiser und König parádékon.

Baka, öreg baka, fogadd kegyesen a tisztelgésüket; a leírt szó világhatalmának apró olombetükatonái tisztelgnek előtted, a bajonettek világhatalmának veteránjai előtt...

Hősök emlékűnepe.

Gyoma-község előjárósága a Hősök emlékűnepepályái május 27-én délelőtt 11 órakor a Hősök emlékszobra előtt, kedvezően idő eselén a község háza nagytermében tartja meg. E napon délelőtt mind a négy hűfelekezeti templomában ünnepepályes istentisztelet lesz.

A polgári fiúiskolák most vasárnap Békéscsabán vármegyei atlétikai és torna-versenyi rendeznek. Értésűtűnk szerint a gyomai polgári-sták is részvesznek a versenyen.

„Hősök Emléknepja” Endrődön.

Hagyományos bensőséggel áldoz Endrőd hazafias lakossága f. hó 27-én, vasárnap a Hősök emlékének. Délelőtt fél 10 órai kezdettel ünnepepályes szent mise. A szent mise után a Hősök emlékművenél ünnepepály lesz a következő műsorral: 1. Himnusz. Éneklő az Iparos Dalkör Palolay Ferenc karnagy vezetésével. 2. Forbálh Sándor: Mese a halott katonáról. Szavalja Matuska Vincze polg. isk. III. oszt. tan. 3. Imádkozzunk a hazáért. Éneklő az Iparos Dalkör. 4. Emlékbeszédet mond Lesniczky József rk. igazgató tanító. 5. Farkas Imre Idegen sir. Szavalja Hanyecz Valéria polg. isk. III. oszt. tan. 6. Magyarok Istene. Éneklő az Iparos Dalkör. Gyula diák: Magyar imádság 1919-ben. Szavalja Kovács Olga polg. isk. IV. o. tan. 8. Nemzeti Híszkegy. Éneklő az Iparos Dalkör.

TRIANON JUNIUS 4.

Az Endrődi rk. Szent Imre polgári fiúiskola

Áldozásűlőnőkön délután 4 órai kezdettel tartja tornavizsgáját a ligeti sportpályán, melyre az érdeklődőket ezuttal is szerellett meghívja az igazgatóság.

Az aranyember.

Kevesen tudják, hogy minden ember szervezetében arany van és hogy az agyvelő az aranyban leggazdagabb szervünk. Az újabb orvosi kutatások megállapították, hogy nemcsak arany van az emberi testben, hanem hogy a színaranynak bizonyos betegségeknél nagy gyógyhatása van. Erről az érdekességről és még sok másról rendkívül érdekes cikkek olvashatnak Tolnai Világlapja új számában, amely 52 nagy oldal terjedelemben jelent meg. Egy szám ára 20 fillér.

A tánc Ábc-je.

A táncról rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikkek közül a Délháb új száma, amely 84 oldal terjedelemben, változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Nagyszerű budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket színházi és filmbeszámolókat, közzel száz képei egyfelvonásos szindarabol folytatásos regényt és számtalan érdekességgel talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

NE KÜLDJÜK LEÁNYAINKAT KÜLFÖLDRE

A külföldi iskoláknál többet nyújt a budapesti

BAÁR — MADAS

Református Leánynevelő Intézet.

Alapos nyelvi kiképzés. Internátus. Liceum. Továbbképző. Gyors és gépiró, főző, varrótanfolyam. Buda legszebb és legegészegebb helyén, II. Lórántfy Zsuzsanna-ut 3. Teljesen modern berendezés. Mérsékelt árak!

Kívánatra értesítőt küld az igazgatóság.

Beszámoló a nagy esőről.

A babonásokat megcsufolta a mult péntek. Beköszöntött a várvavárt eső. Legtöbb helyen sokat segített a jó eső, de bizony a szikesföldi buzák nagy részén már nem igen segít.

Hogy milyen változó volt az esőmennyisége, leközzöljük az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat méréseit a május 18 iki esőről.

Társulati székház: 32.5 mm., Köröstadányi őrház: 7 mm., Folyáséri szivattyutelep 13.5 mm., Kecseges zugban 102.6 mm., Peresi szivattyutelep: 13.5 mm., Kéthalmi őrház: 6.8 mm., Udvarnok 40 mm.

Azóta nem volt eső, de azért sokat, a nagy meleg megszűnt, sőt Orbán napra annyira lehűlt a levegő, hogy a fázások már dideregtek.

TRIANON JUNIUS 4.

Értesítés.

A kereskedelemügyi miniszter egyelőre június hó elsejétől kezdődően augusztus hó végéig este 8 és 9 óra között kísérletképpen elrendelte, hogy az összes távbeszélő központok rendes távbeszélő szolgálatait tartsanak. A rendelet különösen azért érdemelne meg a figyelmet, mert a gyengeforgalmu órákra engedélyezett 50 %-os távbeszélő díj kedvezmény igénybevétele lehetővé teszi.

Köszönet. A Gyomai Uri Kaszinó tekintetes Elnökségének hálás köszönetet mond a folyó hó 15-én megtartott növendek hangversenyén a terem és zongora díjlan átengedéséért. Szilágyi Eszter.

Egy nagyon jó cimbalom és egy kezencajto lemezöl olcsón eladó, Horthy Miklós ut 76 szám alatt.

A Magyar Dalpártoló

Bizottság dalpályázataira 715 magyar nótát küldtek be. A Bizottság a legszebb nótákat arányosan 100. P. összeggel jutalmazta. Díjat nyert: Dr. Dobákné Trozonyi Kató és székekykeresztluri Molnár Sándor: „Székely csökecsárdás”, Mikódy András és Lengyel Sándor: „Piros rózsák”, vitéz Bánföldy Antal: „Tüzéresárdás”, Dr. M. Kovács Mária és Dr. Nagy József: „En mindenkit kikacaglam” és végül dr. Tóth Aladár rendőrfogalmazó és Nyárády Ica: „Feltér akác virágzaskor” című szerzeményei. A bizottság néhány szép magyar dal szerzőit díszoklevéllel tüntette ki. A díjak és díszoklevelek a Zeneakadémia kamaratermében június 3-án, vasárnap este 8 órakor a Magyar Melódiák fényes műsoru előadásán a jelenlevő előkelőségek és a sajtó képviselői előtt ünnepepályes keretek közt lesznek átadva. Felvilágosítással szolgál: A Magyar Dalpártoló Bizottság, Budapest, VIII. Horánszky utca 16. Telefon: 441—41.

Meghívó.

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Részvénytársaság 1934 év június hó 17-én vasárnap délután 4 órakor Endrődön a Kath. Népház nagytermében tartja XL évi rendes közgyűlést melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk!

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyv-hitelesítő kijelölése.
3. Igazgatóság jelentése a lefojyt 1933 üzletéről.
4. Az 1933 évi mérleg és eredmény-számla előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével, valamint az eredmény iránti javaslattal, továbbá az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Igazgatóság tagok kiegészítő választása.
6. Felügyelő-bizottsági tagok kiegészítő választása.
7. Esetleges indítványok.

Endrőd, 1934. május hó 23-án.

Az igazgatóság

Értesítjük a n. é. közönséggel, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos

műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves párfogást kérünk:

Kun és Társai épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaplári akarnak, keres-senek fel bennünket!

Félpengős Regények 47 sz.**A gangster leánya.**

Regény. Irta: Katharine N. Burt.
Hortense-nek hívták és ott lakott a magányos szigeten, Rafe Courvoisier régi otthonában. Amikor a hosszú évek hányattatásából hazatért ifju először állott szemben a büszke, fiatal leánnyal, úgy érezte, hogy egész életén át gyűlölnie kell ezt a csodálatos szépségű teremtet, aki ki tudja honnan telepedett ide, hogy elvegye tőle életének ezt az utolsó megmaradt reményét, ezt az ősi házat és birtokot. Szivettépő percek voltak, mialatt Rafe fogcsikorgatva élte át magában újra itt töltött gyermekévének boldog emlékeit, ifjúkorának messzi kóborlásait és végül azt a keserves borzalmakkal teli egy esztendőt abban a sötét rejtelmekkel teli idegen városban, valahol az óceán egy távoli szigetén, amiről soha, senki előtt nem szabad beszélnie... Tehetetlen rabszolgaként, ismeretlen hatalmaknak kiszolgáltatottan tudott csak szabadulni onnan a halál küszöbéről, a rettegett Madrone kegyéből, akinek titokzatos zöldintával írott parancsai most már egész életén át kísérik fogják s akinek bosszúja a világon bárhol elérheti. És mégis csak itt marad és szolgálja a leányt, ott azon a földön, amelyen évszázadok óta apái parancsoltak.

S a büszke fejtartású fiatal leány mind megkapóbb színekkel bontakozik ki a rabszolgasorsot keserű daccal vállaló fiatal férfi előtt. A véletlenek csodálatos összetalálkozása mind megdöbbentőbb sulyal nehezedik mindkettőjük életére s mintha csak a múlt sötét árnyai kelnének életre körülöttük, ismeretlen hatalmak sötét bosszúvágya teszi a levelet izzóvá körülöttük.

A Palladisnak ez a legújabb Félpengős Regénye dr. Fekete Oszkár kiváló fordításában egészen rendkívüli élménye lesz az olvasónak.

A szamóca termesztéséről és értékesítéséről, a különféle gyümölcsök feldolgozásáról, a gyümölcsös és a szőlő június havi összes munkálatairól és növényvédelmi teendőiről, a szőlő zöld oltásáról és egyéb számos aktuális kérdésszel képekkel bőven illusztrálva ír „A Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből egy alkalommal ingyen mutatószámot küld a kiadóhivatal: Budapest Andrassy ut 8.

Petróleumterületekre bukkantak a Mátra és a Bükk alján. Lóczy Lajos egyetemi tanár előadást tartott a Kémikusok Egyesületében Magyarországi petróleum lehetőségeiről, a professzor, aki világhírű szaktekintélye a petróleumkutatásnak, a Mátra és a Bükk alján folyó petróleumkutatások eredményéről és sikeréről elmondotta, hogy Nagybátony, Recsk, Parád és Sály vidékén egészen jelentős petróleumszivárgásokra bukkantak. Eddig főként az Alföld közepén folytak kutatások, a pénzügyi kormány azonban elrendelte hogy a kutatásokat az ősi tengerek egykori partjai mentén, a Mátra és a Bükk alján folytassák. Már is jelentős eredményeket értek el, a környéki kőzetek át vannak itatva petróleummal és aszfaltos petróleumforrásokra is találtak. A munka sikeres folytatása céljából fokozni kellene a furási tevékenységet. Erre természetesen pénz kell de siker esetén energiaellátásunk tekintetében jobb jövő lehetőségei nyilvánának meg előttünk.

Az őszibarack nyári alakítómeteszéséről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl a rózsa nyári kezeléséről, a levéltetvek irtásáról, a gyümölcsösök mesterséges öntözéséről, a virágládák kiültetéséről

a szőlő földmunkáiról, a pajor elleni védekezésről stb. A dusan illusztrált két lapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V. Kossuth Lajos-tér 11) e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatószámot.

Világítógáz a szennyvizből. Zaitz László fővárosi műszaki tanácsos érdekes előadást tartott a Mérnökegyletben Budapest csatornázásáról és a szennyvizkezelés módszereiről. 1869-ben a pesti csatornahálózat hossza 63 kilométer volt, míg ezidőszerint 777 és fél kilométer csatorna van a főváros alatt. A központi szivattyú csatornatelepén rothasztási eljárással az iszapból körülbelül 330.000 köbméter gázmentységet lehet előállítani, amiből közepesen számítva 610.000 kilowattóra energia termelhető.

VIDÁM IRÁSOK

A bíró kérdezi a vádlottól:

— *Mivel tudja bizonyítani, hogy teljesen részeg volt, amikor az utcai lámpaüveget betörte?*

— *Azzal tekintetes bíró úr, hogy csak a 25 ik dobással sikerült eltalálni.*

* * *

A kis Olgát, — kinek testvéreje született — kérdezi az utcán egy ismerős úr:

— *A testvéreké mire hasonlít?*

A papára, vagy a mamára?

— *Mind a kettőre, mert nincs haja, mint a papának és nincs fogja mint a mamának.*

* * *

A szabadságról visszatért közlegény egy kövér libával kedveskedik őrmesterének:

— *Nem fogadom el! Ön nagyon jól tudja, hogy a felebbvalónak alantósától tilos ajándékot elfogadni. De ha már elhozta a libát, megveszem. Mi az ára?*

— *Húsz fillér! — mondta a katona.*

— *Rendben van! Itt egy pengő és akkor még négy libát kapok!*

— *válaszolta az őrmester.*

* * *

Egy munkás ember útlevelet kér. A hivatalnok felveszi személyi adatait és kérdezi:

— *Van-e valami különös ismertetőjele?*

— *Van kérem alázattal.*

— *Micsoda az?*

— *Hiányzik a vakbelem.*

* * *

A fűszerkereskedésben egy úr sajtot kér:

— *Sajnálom, nem szolgálhatok — mondja a segéd.*

— *Miért nem ajánl az úrnak finom halkonzerveket? — Szólt ingerülten a főnök.*

Később egy másik vevő toalett papírt kért:

— *Sajnálom, nem szolgálhatok vele, de igen finom smirgli papírunk van! — ügyeskedett a segéd.*

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás & P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

Közgazdaság**A mezőgazdasági termelés értékének árszintje.**

Statisztikai adatok szerint a mezőgazdasági termények árainak átlagos szintje az 1928. évi 100-ról, állandó csökkenéssel 38-ra esett le. Ami annyit jelent, hogy a magyar gazda ma csak 38 pengőt kap azért, amiért 1928-ban még 100 pengőt kapott.

Az árszintnek alakulása az egyes termelési ágaknál elég eltérő. Például a szántóföldi termelésnél 30, a kertgazdasági termelésnél 43, a szőlő-

gazdaságnál 56, az erdőgazdaságnál 87 az arányszám. Legkedvezőtlenebb tehát a szántóföldi termények áralakulása. Az állattenyésztés termékeinek árszintje már sokkal kedvezőbb, mely átlagosan csak 63-ra szállt alá. Ebben a csoportban a haszon és igazságtalanság 66, a baromfi-tenyésztésnél 53, a méhészetnél 49, a selyemtermelésnél 36 az arányszám.

Újabb rendelkezések a védett birtokosok helyzetének megkönnyítésére.**A védettség megszüntetését az új termés betakarításáig fel lehet függeszteni.**

A védett birtokosokkal kapcsolatos rendelkezések kiegészítése és módosítása tárgyában az igazságügyminiszter által a minisztertanács elé terjesztett rendelettervezet lehetővé akarja lenni, hogy a védettség megszüntetését a bíróság valóban indokolt esetekben az új betakarításáig felfüggeszthesse. Ezenkívül a rendelettervezet végrehajtása során szükségessé vált néhány eljárási szabályt léptet életbe. Ezek közül fontos az a rendelkezés, hogy a védelem alá eső ingóságokat, mihelyt a rendes gazdálkodás meg kívánja, a védettség egész tartama alatt bármikor zár alól fel lehet oldani. A feloldást megelőzően azonban a közfelügyeletet gyakorló helyi bizottságot meg kell hallgatnia. A rendelettervezet gondoskodik arról, hogy a védettség a meg nem szüntetendő zárlat tartama alatt is lehetőleg fenntartható legyen. E végből a zárlati jövedelem elhasználása, illetőleg felosztása tekintetében egységet teremti, egyfelől a zárgondnok eljárása, másfelől a bíróság sorrend megállapító határozata között.

A védettség megszüntetése iránti eljárás szabályait is kiegészíti a rendelettervezet. Ez azért vált szükségessé, mert egy némely bíróság nagyon mereven alkalmazta a védettség megszüntetésére vonatkozó eddigi szabályokat. A leglényegesebb rendelkezése a rendelettervezetnek, hogy felhatalmazza a bíróságot arra, hogy a védettség törlésének elengedését egyes, valóban méltányos esetekben az egyéni

elbírálás alapján a termés betakarításának idejéig felfüggeszthesse.

A hitel érdekeinek lényeges érintése nélkül megengedhetőnek látszik a felfüggesztés a következő esetekben. Ha a gazdaadós a megszabott szolgáltatásoknak elemi csapás miatt, vagy azért nem tud eleget lenni, mert az ingallannak jövedelmét a zárgondnoki kezelés kimerítette, ha továbbá a védettség törlését olyan követelés alapján kérik, amely kellő telekkönyvi biztosítottság hiányában a védettség megszüntetése után sem juthatna kielégüléshez, ez utóbbi esetben azonban a kellő biztosítottságot nem lehet vitássá lenni, ha a követelés biztosítására szolgáló jelzálog egészen, vagy részben a kataszteri lista jövedelem 40-szeresen felül esik.

A rendelet felhatalmazza az igazságügy- és pénzügyminisztert, hogy bonyolultabb esetben a következő fizetések mértékének kiszámítását részletesen szabályozhassák. A rendeletet a legutóbbi minisztertanács letárgyalta és elfogadta.

Haszonbérbe

adó 1934 szeptember 29-től körülbelül

388 m. hold

épületekkel, Pusztapón,

Szolnok megye. — Tehermentes földbirtok tulajdonosát levélben tájékoztat:

Bátly Gyula, Budapest József utca 3 szám.

SPORT

Meccseredmények:

VIII. k. Move-GySC 5:1 (1-1)

Barátságos. Bíró: Kappel (Bp.)

Nagy anyagi áldozatot hozott a GySC, amidőn a Pünkösdi ünnepekre vendégül látta a háromszoros Move ligabajnok csapatot. Gyoma sport-szerető közönsége méltányolta is a GySC fáradozását és mindkét nap olyan hatalmas és előkelő közönség előtt játszottak a csapatok, amilyet Gyomán csak ritkán láthatunk.

A GySC kénytelen volt meghajolni a Move nagyobbjáték-erői képviselő, egységesebb csapata előtt, de az első félidőt méltó ellenfele volt s ha a csatársor jobban megértette volna egymást, úgy sokkal kisebb eredménnyel lett volna kénytelen megelégedni a pesti csapat. A minden tekintetben fair mérkőzés lefolyásáról az alantikban számolunk be.

GySC következő csapattal állt fel: Szrenkányi — Fekete, Baria—Zöld, Oláh S. Nagy — Baria J., Kiss, Cs. Nagy, Pulugor, Bíró.

A pályára kifutó csapatok fasiszta-módon köszöntik a közönséget. A két egyesület elnökeinek kölcsönös üdvözlő szavai után zászlót cserélnek, majd a Move egykori és a GySC jelenlegi trénerének Gerda Andrásnak remekművű emléktáblát nyújtanak át.

GySC kezd s az első percben Kiss elől már kifutással kell menteni a kapusnak. Kirugással Move lefut és egymásután 2 eredménytelen kornert ér el. Lövések mindkét kapura elég gyakran mennek. 5 percben Cs. Nagy hosszú szökletésével kapus kifutással menti. 9 p. balösszekötő lövését Szrenkányi könnyen fogja, de Zöld bombája a 10 p. már veszélyesebb, mert felső lécről pattan a kapu mögé. 14 p. Baria—Kiss—Zöld összjáték után kornert ér el a GySC, de Kiss fölé fejele. Eddig egyenrangú ellenfele a GySC a Move-nak. 15 p. Kiss felvágják, 25 méteres szabadrugást ugyanő kapus kezébe fejele 20 p. Cs. Nagy—Kiss — Baria —Cs. Nagy kombináció után utóbbi magasan fölé lö. Move erősít, 21 p. jobbösszekötőjük kiugrik, de Baria K. beletép a lövésbe s a labda kornerre megy. Kídomborodik a Move főlénye, csatárai percekig a GySC kapuja előtt tanyáznak, de nem jutnak lövéshez. 29 percben nagy túlműsből Szrenkányi ügyesen

kihalássza a labdát. 35 p. kornert a GySC ellen s a center fordulásból küldött lövése a léceket surolja. A következő perc hozza a meccs legnagyobb meglepetését. Kapus kirugásával Baria faképnél hagyja a Move halfját. Kisshez játszik, ez kiugralja Cs. Nagyot, kinek süvítő lapos lövése gól. (0-1) Kiss szeretné megduplázni, öten is fogják, mikor löni akar végre a kapus a lábára veti magát. GySC továbbra is frontban marad, Kiss majd Cs. Nagy lövéseit teszi ártalmatlanná a kitűnően védő pesti kapus. Ugy látszik, ezt a félidőt gól nélkül őrzi meg a GySC, amidőn a Move balszélsője hirtelen lefut s váratlan labdájával Szrenkányi meg sem kísérelti védeni (1-1) 44 p.

Második félidőt határozott Move főlény jellemzi s a center közeli lövése már a 3 p. na őt ér. (2-1) 4 p. Baria beadását Pulugor fölé fejele, majd Nagy B. szöklettel Kiss, aki fordulásból fölé lö. 12 p. Oláh —Cs. Nagy — Bíró támadástaccsra szerelik. Baria minden lefutása veszélyt jelent s a 17 p. csak kornerre tudják szerelni. Kornert remek, de kapus kiöklözi. Utána pár perces GySC ostrom, de a két bekkben nem lehet átmenni 23 p. Fekete a 16-on kézzel érinti a labdát, de ugyanő a center és balösszekötő lövésével mezőnybe vágja. Nagy B. és Pulugor cserélnek és mindjárt jobban megy a játék. 32 p. Kiss passzából Cs. Nagy nehéz szögéből felső lécre lö. 35 percben Pulugor szabadon hagyja a jobbszélsőt, kinek beadásából a balösszekötő gólt rug. (3-1) 36 p. Move kapus megsérül és kiáll, de a GySC nem tudja kihasználni a pillanatnyi előnyt. 39 p. Move kornert ér el s a remek kornert a center becsusztatja (4-1) 40 p. ismét a jobbszélső rohan, átmeleg Pulugoron és Baria is csak kézzel tudja megakadályozni a lövésben a büntető területen belül. A megítélt 11-est a balösszekötő góllá értékesíti. (5-1) Move az utolsó percig támad de újabb gólt nem tud elérni.

VIII. k. Move-GyTK 4:0 (4:0)

Barátságos. Bíró: Kappel (Bp.)

Pünkösdi másodnapján a GyTK-val mérte össze erejét a Move. Ezen a meccsen a Move már nem tudta csillogtatni technikai készségét mint előzőnap, mert a GyTK-ban keményebb futballt játszó ellenfélre talált. A GyTK sem

ludott a nagyobb játékludásnak ellenállni és ezenfelül még a lábukban érezték az előző napi durva endrődi mérkőzést is. A második félidőben magára talált a GyTK és elszánt védőjével akadályozta meg a további gólokat. Ha GyTK az első félidőben is úgy játszott volna, mint a játék második felében és kapuját nem tartalék kapus védte volna, úgy könnyen megakadályozhatta volna a Move győzelmét. Hatvani minden jólulajdonsága mellett sem vérbeli kapus és csak a bekkék jó védőjátékának köszönheti, hogy több gólt nem kapott.

Hétfőn megisméllődött az előzőnap ünnepelés és zászlócsere, majd a GyTK a következő csapattal állt starthoz: Hatvani — Kurcz, Rozsnyai — Kéri, Weigert, Vatai, — Tóth, Tandi, Bartik, Harmati, Baria.

Move támadással indul a játék és a 3 p. eredménytelen kornert ér el. 5 p. Bartik miatt szabadrugás. A kopasz centerhalf a 8 p. fejjel remekül a jobbszélre irányít s a szélső ivelt beadását balösszekötő belövi (1-0) GyTK támad és a 13 p. Tóth labdájával Bartik előretör, de a kapus a lábára veti magát. 14 p. center sarokrugását Hatvani kornerre nyomja. 19 p. Weigert miatt szabadrugás, a labda fejről fejre száll, végre Rozsnyó feliszabadít. Második gól a 20 p. esik. Jobb bekk a balszélre vág, beadást a center kapja, aki habozás nélkül a kapuba rugja. (2-0) Alig kezdenek, máris itt a harmadik gól. 21 p. centerhalf ravasz lövése Hatvani keze között becsuszik. 23 p. szabadrugás a 16-osról. Vatai beugrása miatt ugra rugják, a labda ide oda cikázik s aztán bepattan. (4-0) A GyTK megzavarja a hirtelen bekapott 3 gól s teljes erejével védekezik. A támadás hevében az egyik pesti játékos oly szerencsétlenül talpal Weigert térdébe, hogy a szinpatikus játékos leviszik a pályáról. Helyette Tandi megy centerhalfnak. 37 p. Bartik szabadrugásból Tóth elé passzol, de taccsra nyomják. 38 p. centerhalf lövésével a léce tartja vissza. 40-43 percben két kornert is ártalmatlanná tesz Hatvani 44 p. Csikós áll be Weigert helyett, majd az utolsó percben Baria eredménytelen kornert rug s ezzel vége az első félidőnek.

Második félidőben már elfogyott a Move puskapora s a GyTK gyakori támadásokkal veszélyezteti kapuját. 4 p. Tandi—Csikós—Tóth támadást a bekkék rombolják, majd a 10

p. Baria rohan le Bartik hosszú labdájával, de leszerelik. 17 p. Tóth miatt szabadrugás de a center lövése Kéri lábán irányt változtatva, kornerre megy. 20 p. balszélső lövésébe Hatvani beledobja magát s újabb kornert. A játék helyenként igen kemény s Bartik miatt szabadrugáshoz jut a Move de Kurcz kifejeli. 27 p. sajnálatos incidens zavarja meg a meccset. Balszélső lefut, de Kurcz nyújtott lábbal beleugrik. A Move játékosát orvosi kezelés alá veszik, Kurczot pedig kiállítja a bíró. A játék 2 percig áll. Kéri megy bekknek, a meccs eldurvul s a 34 percben a jobbösszekötő csúnyán leteríti Hatvanit. A közönség a pályára lődul s a bíró a magáról megfélekedzett játékosat leküldi a pályáról. Sorozatos durvaságok úgy a GyTK, mint a Move részéről. 41 p. jobbösszekötőt listára játszik Hatvani rosszul fut ki, de a labda az üres kapu mellett száll el. Az utolsó percekben a GyTK lelkesen küzd a becsület-gólért, de az eredményen már nem tud változtatni.

Mezőturi serlegért.

GySC II. — Gy. Levente 5:1 (3:0)

Gyoma, bíró Kéri Gábor.

Endrődi TK—GyTK 3:1 (0-0)

Endrőd, bíró: Haibach Árpád.

A rendkívül durván játszó ETK majdnem botrányban felfeszította a meccset.

GyTK II — Gy. Levente 5:0 (2-0)

Gyoma, bíró: Heinfarth M.

Góllövők: Csikós (3), Rau és Lakatos.

Turkevei AC—GySC 2-0

Turkeve, bíró: Lach Mihály.

ETK — Sz. Bocskai 3-2

Az ETK immár harmadik szép győzelmét aratta a serlegmérkőzések során. Kurilla II. szép akciójából Kovács II. eredményes. 1-0 Majd Farkas E. lövése talál utat a hálóba. 2-0. Az endrődiek rendszeresebben játszanak ellenfelüknél, lábról lábra száll a labda és Kovács 3-0-ra állítja be az I. félidő eredményét.

A második félidőben a Bocskay a balszélső, majd a jobbösszekötő révén 3:2-re szépíti az eredményt.

Ezzel a győzelemmel az ETK három serlegmérkőzésből 6 pontot szerzett, gólaránya 14:3.

A Gyomai Újság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kladóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Tragikai hős nép.

Ünnepi beszéd Hősök emléknapján, Gyulán 1934-ben.

Ha én a magyarságnak bús siratója akarnék lenni, — ha én annyi százezernyi hős megjelölt és jeltelen sírjánál a mérhetetlen gyász szószólója akarnék lenni: akkor tengerek vize kevés volna a gyász elsíratására, vak éjszakának sötétsége csak homály volna bánatunk mélysége és nagysága mellett, az égre felsíró jajj csak erőtelen suttogás volna azok mellett a fájó, gyötrő, keserű érzések mellett, melyek szívünket megremegtetik, életünket beárnyékolják ma annyi százezernyi magyar hősnek emléknapján!

De én nem is a magyarság bús siratója, nem is csak a mérhetetlen gyász szószólója akarok lenni,

én mindig és minden alkalommal a feltámadni és élni akaró, vallásfelekezettek és társadalmi osztályok keretein felülálló egységes magyarságnak a papja akarok lenni, aki teleszórom a kegyelet, szeretet és tiszteltetés hervadhatatlan virágaival észak, kelet dél és napenyészet minden megjelölt és jeltelen sírját, ki csillagbetűknél fényesebben írom e szent sírok felé, hogy a hősök nem hallnak meg, hanem örökké élnek, — azután pedig azzal akarok áldozni méltóképpen hőseink nagy emlékének, hogy vérré, életté, tűzzé és égre lobogó lánggá akarom átváltani magunkban a hősök örökét, mondván: *Magyarnak lenni tragikai hős sors az örök dicsőségre!*

Tragikai hős nép Kelet Európaföldjén nincsen több, csak egyetlenegy, — az én né-

pem, az én vérem: a magyar! Tragikai hős egyénben és népben nem lehet más, csak az, aki vagy amelyik homály nélkül fényes, mint a napsugár, sálak nélkül való, rozsdamentes érték, mint a színarany és megingatatlan, mint a gránitszikla. Keresztre feszíthetjük, sírba zárathatjuk, de onnan is kijön, feltámad s él, mint becsület, tisztesség, hősi vitézség, hősi dicsőség népe: — ilyen tragikai hős nép pedig Kelet Európa földjén nincs több, csak egyetlenegy: az én népem, az én vérem: a magyar!

Tragikai hős volt a szigetvári Zrínyi Miklós, Erdély nagy fejedelme Rákóczi, tragikai hős volt az aradi Tizenhárom s maga a nemzet hős atyja: Kossuth. Múlhatnak századok, sas szárnyakon szállhat, repül-

het az idő, változhatnak kormányformák, — az Istenért, Hazáért és a Szabadságért való nagy eszméknek hallhatatlan hőse, a nagy Rákóczi marad! Múlhatnak századok, sas szárnyakon szállhat, repülhet az idő, változhatnak kormányformák, de a szabadság, egyenlőség, testvériség félistene, halhatatlan hőse Kossuth apánk marad s míg egy csöppnyi magyar vér ereinkben buzog, mindig azt daloljuk, hogy ha még egyszer azt üzeni, mindnyájunknak el kell menni!

Tragikai hős volt maga a magyar nép tatárdulásnak vézses viharában, amikor drága magyar vértől lett piros a Sajó vize, — tragikai hős volt a magyar nép ott a mohácsi síkon, hol hősvértől pirosult gyásztörté közzöntött sóhajtván a

VITÉZ TÓTH ALAJOS VERSEI.*

TESTVÉREK VANNAK ELTEMETVE.

As urali nagy rengetegben,
Ott nyugosznak a „magyar kert“-ben,
Fakeresztjeik egész erdő,
Száz-száz megmentő, sohase felejtő!

A fejfájukon cirill betűk,
De János, István, meg Pál a nevük.

Már akkor felverte dombjukat a gyom
Ma a kereszt sem áll a sírokon.
Pedig amott el, messze, messze
Testvérek vannak eltemetve, —

Kidőlt fejfájukon cirill betűk,
De István, János, Pál volt a nevük.

HATSZÁZEZER.

Hatszázézer hullott a gáton,
Míg tartották a négy égtájon
A magyar firmamentumot.
De ha sziveden ma bekopogna,
S szeliden a lelkedre hajolva
Igy szólna hozzád
A hatszázézerből egy halott:

* A Hősök Napja alkalmával közöljük vitéz Tóth Alajosnak a fenti két, világháborús vonatkozású versét.

Vigyázzatok,
Nagy átok, nagy a testvérátok
Jaj, ha csak egyszer riadnátok
Testvérek mind, mind kéz a kézbe
Ki lent vár, nyuljatok le érte.
Vigyázzatok,
Négy századon át hullt a kéve, —
Ha most sem köti a vér, meg álom
A szerencsést, vertet tört határon,
A délibábnak vége, vége.

Ha szeliden a lelkedre hajolva
Igy szólítana egy halott,
Hallgasd meg, hallgasd meg
A sugallatot!

AZ OTRANTÓI ÚTKOZET

A hősökre igazán emlékezni csak hőstetteik megmutatásával lehet. Lelkesedésüket, haláltmegvető bátorságukat kell felidézni, hogy az ő roppant nagyságukig magasztosulhasson bennünk az érzés, az emberi életnek ez az ezersípú hangszere, amely egyedül képes arra, hogy közel hozza hozzánk az elviharzott csaták cikloni zenéjében megnőtt embert, akiből hősi csinált a hazaszeretet. Sok, nagyon sok

ilyen hősünk van, de közülük is előjár Horthy Miklós sorhajókapitány, aki 1917. május 15-én megvívta a világháború legdiadalmasabb tengeri ütközetét: az otrantói csatát. Az ő alakját idézzük meg az ágyudörgéstől hangos Adriáról.

1917. május 14-én Horthy Miklós hajóhada: a Novara, Helgoland és Saida nevű cirkálók, valamint a Csepel és Balaton nevű torpedórombolók megtámadták az egyesült angol, francia és olasz tengeri haderő záróvonalát, amely Fanó szigete és St. Mária di Leuca között húzódott és megakadályozta az osztrák—magyar flotta kifutását a Földközi tengerre. A támadás nagy sikerrel járt. A három cirkáló tizenkét gőzöst súlyosított el, tizen harcképtelenné tett és 82 főnyi hadifoglyot ejtett. Ugyanekkor a Csepel felgyújtott egy ellenséges torpedórombolót, a Balaton pedig megsemmisített két

szállítógőzöst. Később a Csepel még felibe talált és megfordulásra kényszerített egy hatalmas olasz torpedórombolót. Az eredményes támadás után a Novara, Helgoland és Saida együtt igyekeztek hazra, Cattaró felé. A Csepel és Balaton szintén Cattaró felé tartottak de más irányban és nagyon távol a három cirkálótól. Ez volt az oka annak, hogy nem vettek részt a később kifejlődött hatalmas tengeri ütközetben, amely reggel fél 9 órakor kezdődött és majdnem délig tartott.

Horthy Miklós reggel 8 óra 50 perckor jeleni szikratávírón Cattaróba, hogy üldözik. Szó szerinti ezeket írja: „A menetirányban a láthatár alatt, ellenséges cirkálók, ki futás eredmény nélkül ke-csegtet.“ Ez a távirat — írja Konek Emil ellentengernagy az Otrantó című könyvében — a legteljesebben mutatja, hogy Horthy Miklós egy pillanatra

költő, — tragikai hős volt a magyar nép a mennyei káprázatu szabadságharc idején Piskinet, Komáromnál, Isaszegnél, Világosnál s az aradi Golgotán, — de falán legnagyobb tragikai hős lett a világháborúban, hol a magyar katona 1918 év nyarán mindenütt messze idegen földön lobogtatta fenn a magyar dicsőség zászlaját, hol önző célokat nem ismerve, a maga házi tűzhelyét, ezredéves örökét védve, a világ békessége, a becsület dicsősége volt fényes hadierényeinek eszménye s mégis Trianon lett a sorsa, töviskorona jutalma, immár két évtizedet tartó babilonai fogság az osztályrésze.

Ám a tragikai hős nép taradulásból újra megépült, török rabigát összetörte magán, német szolgaságból magyar dicsőségre emelkedett s Trianon-síriájából is feltámad, mert a tragikai hős elbukik ugyan, de csak azért, hogy annál halhatatlanabban támadjon fel s éljen mindörökké!

Csontokkal teleszórt mezőkre vitte egykor Ezékielt az Úr, ki megkérdezte a prófétát: élnek-e ezek a tetemek? Ő pedig azt felelte: Te tudod Uram!

Mikor az én lelkem ma csókokat szórva száguldja végig Volchiniától Verdunig, Lengyelországtól Doberdóig a világháború csatáit, hol hős magyar testvéreim nyugosznak s ha kérdi az Isten: mondd papom, mondd magyar papom élnek-e ezek a tetemek? — én nem azt mondom, hogy Uram, Te tudod, hanem felelem a kérdésre magyar hittel, magyar szívemmel, magyar bizottsággal: — élnek Uram, én tudom, hogy élnek, élnek Nálad a halhatatlanság dicsőségében, mert hűek voltak és élnek az én vérem megpezdülésében, az izmim megfeszülésében, a szemem szikrázó tűzében, az agyam minden gondolatában, a lelkem minden imádságában, élnek a gyermekeimben, az unokáimban magyar feltámadásra, magyar dicsőségre!

A fentebbi években gépmadár szállott Amerikából Magyarországra, birodalmak felett repülve hirdette a világbékének egyetlen alapját: Igazságot Magyarországnak!

Ma pedig Hősök ünnepén százezernyi hősnek síriájából kél ki a lélek a kettős tüzes lángnyelvek fé-

nyével, szárnyalásával, a nap elhomályosul, a csillagok elhalványodnak, mikor e lelkek felsugározzák az égre, Isten királyi trónjára: Igazságot Magyarországnak, — ma pedig Hősök ünnepén százezernyi hősnek síriájából kél ki a lélek kettős tüzes lángnyelvek fényével, szárnyalásával, raboló népek megremegnek, áruló Judások megrettennek, mi pedig tüzet fogunk s a pünkösdi lélek erejével kiáltjuk Erdély, Bánát s a Felvidék felé a hősi ünnep nagy tanulságát: tragikai hős nép, mely keresztrefeszíthetetik, sírba zárathatják, de onnan is kijön, feltámad s él, mint becsület, tisztesség, hősi vitézség, ősi dicsőség népe, nincs több Kelet Európa földjén, csak egyetlenegy és ez a mi vérünk, a mi népünk: a magyar!

Gyula város Népe így becsüld meg hőseidet és önmagadat! Gyula város Népe e látomást lásd, e látomást éld át, így áldozd hőseid emlékének, azután pedig ne nyugodj, hanem indulj magyar feltámadásra, magyar dicsőségre!

Harsányi Pál
esperes.

DEBRECENBEN AD TALÁLKOZÓT MAGYARORSZÁG NÉPE AZ ÜNNEPI HÉTEN.

Nagy érdeklődéssel várjuk a Debrecenből érkező híreket. Jól tudjuk, hogy Debrecen milyen nagy fába vágta a fejszéjét az ünnepi hetével kapcsolatban, hiszen országosan beszélnek már is arról a nagyszerű művészi elgondolásról, mely Debrecenben válik valóra Kodály Zoltán Hary Jánosának előadásával. És Debrecen, úgy értesülünk, minden tekintetben ki fogja elégíteni a művészi reményeket, mert olyan pompás előadásban fogja megszólaltatni ezt a világhíres magyar daljátékokat, amire eddig vidéki viszonyokban nem volt példa. A magyar kir. Operaház kiváló művészei dr. Palió Imrével az élen szerepelnek a daljátékban, de erre az alkalomra levonult már is Debrecenbe az Operaház technikai és művészeti személyzetének jó része. Az ősi Kollégium udvarán, mint értesülünk, máris készítik azt a monumentális szabadtéri színpadot éppen az Operaház technikai művészei, amire eddig nem volt példa Magyarországon. Június 8-án, 9-én és 10-én a mesét fogják megvalósítani Debrecenben. Megnézzük, mert az ilyen látni kell. Bizonyára ezt tudja a külföld is, mert már is igen sokan jelentették be nemcsak itthonról, hanem külföldről is, hogy részt akarnak venni a Debreceni Hét pompás előadásain.

sem gondol a saját veszélyére. Ekkor sem kért segítyt, hanem csak az ellenség megsemmisítésére gondolt.

Közben az ellenséges hadihajók, amelyek részben Briuzdisiből, részben Valmából részben pedig Korfu kikötőjéből futottak ki, egyre szorosabb félkört vontak Horthy három cirkálója köré. Összesen negy cirkálóval és nyolc torpedórombolóval állott szemben. Az ellenséges hajóhadat Acton olasz tengernagy, a most elhunyt kifutó haditengerész vezényelte.

A két hajóhad tűzharca reggel 9 óra 28 perckor kezdődött. Horthy ködöt igyekezett fejleszteni, hogy ennek leple alatt közelebb férkőzzön az ellenséghez és hatásosabb tegye kisebb öblü ágyuinak a tüzeit. Ez azonban a kedvezőtlen szél miatt nem sikerült neki. Az ágyutűz mindinkább hevesebb lett. A Novarát, Horthy

parancsnoki hajóját csakhamar telitalálat érte. Szuboris korvetkapitány, a Novarra első tisztje holtan rogyott össze. Horthy Miklós azonban nem engedett. Egy merész manőverrel előre tört és olyan hatásosan tüzelt, hogy az ellenséges hajóhad visszavonult, de nem távozott el az ütközet színhelyéről.

10 óra 10 perckor egy 15 centiméteres gránát csapott be a Novarra parancsnoki hidjára alá. Ekkor Horthy is megsebesült, de csak annyi időre hagyta el a helyét, míg az orvos beköltözte. Hordágyon fekvé vezényelte tovább az egyre hevesebbé váló tengeri csatát. Fél 11 órakor még egy 13 centiméteres gránát csapott be a Novarra fedélzetére, amelyet beszakított és a turbina teremben óriási pusztítást végzett. Tizenhat kazán közül nyolcat azonnal üzemben kívül kellett helyezni. Már csak nyolc kazán

működött, a hajó futása meglassudott és fél 11 órakor a Novarra fedélzetéről jelezték, hogy néhány perc múlva kénytelenek lesznek megállni. A válság tetőpontjára hagott. A megsemmisülés veszélye fenyegetett!

Ekkor a Helgoland tüzeinek minden erejével az ellenséges vezérhajó ellen fordult, majd jobbra kiiört és Acton tengeri nagy hajóhadának tüzeit magára terelte. Közben a Saida a Novarra mellé férkőzött és azt vontakötélre fogta. Ebben a válságos pillanatban történt, hogy az ellenséges hajóhad a tüzelést beszüntette és lőtávolon kívül állott fel; majd mintha Horthy nehéz helyzetét észrevették volna, egyik gyorscirkálójuk tüből támadásba indul, de a Helgoland pergőtüze visszaverte. Utána torpedórombolóval kísérleteztek, de ismét sikertelenül. Horthy három cirkálójának borzalmas tüze egy-

szerre csapódott az útjába, úgyhogy kénytelen volt visszafordulni. Az utolsó ellenséges támadás 11 óra 35 perckor ment végbe. Horthy szó nélkül tüzelést parancsolt. Kész volt arra, hogy vagy győz, vagy lobogódiszbe borított hajóival örökre elsüllyed. És győzött. Az ellenség súlyos veszteséggel megfutoit. A Beufeu nevű angol cirkáló elsüllyedt, a Darmouth cirkáló léket kapott, azokivül erősen megrongálódott két olasz, illetőleg francia torpedóromboló. Horthy Miklós hajóhada diadalmasan futott be Cattaróba, ahol a hősokeket megillető tisztességgel fogadták. Horthy Miklós megkapta a hadidíszítményes és kardokkal ékesített II. osztályú katonai érdemkeresztet, majd jóval később, de ugyanezért a hadileitért a Mária Terézia rendlovagi keresztjét.

Az előadás érdekében sokat fáradozott a levante oktatói kar ifj. Papp Vazul vigalmi főrendező

vezetésével.

A katonazene reggel 5 óráig húzta a szebbnél-szebb nótákat.

Június 30-án megszűnik a boletta.

A gazdák július 15-ig köztartozásaik fizetésére felhasználhatják a bolettát.

Addig is, amíg a kormány az 1934. évi gabonatermés értékesítésének rendszere tekintetében végleges állásfoglalását közzéteheti,

a termelői, kereskedelmi és malomérdekeltiségek tájékoztatására közli azt a döntését, hogy a gabonajegy rendszer 1934 június hó 30 ával megszűnik

és az előző évek gyakorlatával ellentétben a gazdasági év végével fennmaradó gabonakészletek még akkor sem fognak gabonajegyvisszatérítésben részesülni, ha azokat gabonajeggyel már felszerelték. A termelők azonban a tulajdonukban lévő gabonaszelvényeket még 1934 július 15-éig köztartozásaik fizetésére felhasználhatják, illetve beválthatják.

Rádió propaganda-autó látogatása Gyomán és Endrődön.

A m. kir. posta rádió propaganda-autó harmadik propaganda uja alkalmával Gyomára és Endrődre is ellátogat.

A propaganda útnak kettős célja van. Célja egyrészt az, hogy műszaki és térérősségi méréseket végezzen, másrészt pedig szórakoztató térzenével összekötött népszerűsítő előadást tartson és alkalmat nyújtson a kedvezményes rádió előfizetésre. A kedvezmény abból áll, hogy azok, akik a rádió gépkocsi vezető tisztviselőjénél vállalják ki engedélyüket, azok csak augusztus hó 1-től kezdődően fizetnek előfizetési díjat.

A propaganda autó Gyomára június hó 9-én, szombaton dél-

után 1 óra tájban érkezik és 4 óráig tartózkodik községünkben. Az előadás a piactéren lesz, amelyen riika és kivételes szórakozásban lesz része a közönségnek. Ezalatt az idő alatt lehet a kedvezményes előfizetésre is jelentkezni.

A gyomai előadás végeztével az autó 5 óra után Endrődre megy és ott hasonló műsor keretében tartja meg propaganda előadását.

Az előadás díjtalan és azon mindenkit szívesen lát a posta vezetősége.

Az előadás pontos idejét és műsorát a jövő számunkban részletesen ismertetjük.

Betegápolási pótdadó új kulcsa.

Fizetni kell az adómentes új házak után is.

A nyilvános betegápolás, az állami gyermekvédelem és a szegényellátás költségeinek fedezésére szolgáló pótdadó kivetési kulcsát a pénzügyminiszter az 1934-ére szóló érvénnyel az alapadók 16 százalékában állapította meg, tehát az 1934 évre szóló föld-

adó, házadó, általános kereseti adó, társulati és tantiémaadó együttes összege után 16 százalékos pótdadó kerül az adófékönyvben kivetésre. Meg kell fizetni a pótdadót az ideiglenesen adómentes épületek elengedett házadója (eszményi házadó) után is.

H I R E K

Eljegyzés. Iványi Gizikét eljegyezte Szabó József a Dréher uradalom számtartója Martonvásárról. Az eljegyzést május 27-én tartották meg szűk családi körben. Gratulálunk.

Évzáró vizsgák ideje a községi iskolákban. Községi Iskolaszék értesíti a lakosságot, hogy fenti iskolákban a következő sorrendben tartja meg az évzáró vizsgákat: Gazdasági népiskolában június 4-én délelőtt a fiú-, s délután a leányosztályban. A halmagyi elemi iskolában június 5-én (kedden), a csudaballai elemi iskolában 6-án (szerdán) és a nyilasi elemi iskolában 7-én (csütörtökön) délelőtt 8 órai kezdettel. A vizsgálatokra ezuton is tisztelettel meghívom Gyoma község tanügy iránt érdeklődő lakosságát. Iskolaszéki elnök.

A magyar baromfiexport központosítására az angolok tervet adtak és ettől a baromfiárak javulását várják.

Szarvasmarha — tenyésztők szakosztálya alakult a Békéscsaba-i Kisgazda Egyesületben.

Bulgária beszüntette ideiglenesen a gabonakivítelt.

Uborka exportunk az utóbbi években örvendetesen emelkedett. Különösen a Kecskemét vidékén termelt salátának való uborka nagy keresletnek örvend a német piacokon és árban is veri az olasz és a német belföldi árut. A nagykőrösi eltevésre való uborka viszont főleg Ausztriában és Csehországban értékesül. Különlegesen kedvező helyzete van meggytermésünknek is a külföldi piacokon, nemkülönben a nyári almánknak és kajszinbarackunknak. Ezeket a szempontokat figyelembe véve, mit, hol és hogyan kell termelnünk, erről ír „A Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből egy alkalommal ingyen mutatóványszámot küld a kiadóhivatal Budapest. Andrassy ut 8.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Eiler Mihály, Csapó Anna Mária, Bogár Jenő.

Házasságot kötöttek:

V. Balog Lajos—Bódi Róza, Szombati Antal—Eiler Juliánna.

Meghaltak:

özv. Dinya Imréné Forgács Erzsébet 86 év. özv. Baráth Lajosné F. Nagy Sára 79 év. Balári János 59 év. Nyiri Róza 31 év. Tóth Margit 7 h, Márton Sándorné Eke Zsuzsa 55 év. Cselei József 57 éves.

A finn miniszterelnök hivatalos látogatást tett nálunk, Magyarország.

BARABÁS BÉLA

Öregcink fel-felsőhajtanak a moslani választások alkalmával: a régiek, azok voltak az igazi választások! Ezekben az emlékezetes választásokban főhely jut a Barabás Béla választásainak.

Régi korteseit már nagyrészt maga elé küldte s ha vannak követválasztások a más világon is, volt kortesei bizonyosan már munkában is vannak, hogy a nagy kurucnak az oláh parlament után a mennyország magyar parlamentjében csinálnak helyet.

A gyomai kerület háromszor választotta meg képviselőjének, először 1892-ben. Mikor 1901-ben Tisza Kálmán akkori miniszterelnököt Nagyváradon megbukialta s a gyomai mandátumáról lemondott, attól kezdve megszűnt kapcsolata a kerülettel s csak itteni barátival volt összekötöttségben.

Pályája további ivelésében — bár már nem volt a képviselőnk, de mégis büszkének voltunk rá. Akkor is a magunk szószólójának tartottuk, mikor az új országházban tartott első ülésben báran ki merte mondani: „A királyi szónak sem hiszünk!”

A további években, 1906-ban már azzal lesz nemzetének szolgálatot, hogy az akkori koalíció és a kormány között ő közvetíti a megegyezést.

A nagy összeomlás után Aradon maradt s előbb a román parlamentben, aztán a szenátusban harcolt az erdélyi elnyomott magyarságért.

Gyomán 1929 áprilisában volt utoljára. Eljövetelel Kner Izidorhoz írott levelében így jelezte:

„... Csak éppen megmutatni magamat megyek közöttek: lássátok, hogy még megvagyok, élek és érezzétek irántalok való régi szeretetemel, mely mindig élni fog lelkemben.”

Nem válthatta be akkori ígéretét, hogy még eljön hozzánk. A nagy, isteni mérték 79 éves korában szabta meg élete határát — elvégeztetett.

Kilátásba helyezték, hogy általános előléptetések lesznek a közszolgálati alkalmazottaknál.

Akinek két fillérje van abból, — ha okos, — az egyiket reklámra adja, mert reklám nélkül ma már nem lehet üzletet csinálni. Hirdessen a Gyomai Ujságban.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

Levélpapírt

Borítékot

kisebb rendelésnél is olcsón készít a Hungária nyomda, Gyoma

Versenyfárgyalás a piactéri összekötő út burkolására.

Öt pályázó adott be ajánlatot.

Sok vajadás és a tavalyi versenyfárgyalás megsemmisítése után végre május 30-án újabb versenyfárgyalást tartott Gyoma község a gyoma—endrőd—szarvasi lörvényhatósági uttól kiindulva, a községháza előtt haladóan, a Hősök Emlékutját összekötő 268 méter hosszú szakasz állandó burkolattal való kiépítésére. Az ajánlatokat Kovács Gábor bíró, Pánczél Emil főjegyző és Uhrin István mérnök bontot-

ták fel. Az eredmény a következő volt:

Kőburkolatra.

1. Magyar Utépitő Rt. Bpest 22519.23 P. 2. Wagner Márton Fiai Gyoma 22758.78 P. 3. Gyöngyös-Sárhegyi kőbánya 23939.98 P. 4. Danubia Rt. Bpest 25029.47 P. 5. Házépitő Szöv. Gyoma 25229.40 P.

Betonburkolatra.

1. Wagner Márton Fiai Gyoma 18595.83 P. 2. Házépitő Szövetkezet Gyoma 20104.45 P.

HŐSÖK EMLÉKÜNNEPE GYOMÁN.

Gyoma-közönsége, mintegy ezer ember részvételével, vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepelte meg a Hősök emlékünnepét. Az ünnepi beszéd, a kis Molnár Gyuszi izzó és értelmes szavalata, a Dalárda szép énekszámai méltó tartalmat adtak az ünnepélynek.

Minden különösebb szándék nélkül szóvá tesszük egypár külsőséget az ünnepélynek:

A Leventezenekar nem tudja még annyira a Hymnust játszani, hogy azt önálló számként volna szabad vállalnia.

A Leventeszakasz tornáinghen nem illett bele az ünnepély jellegébe.

A diszmenetelés után a zenekarjátékába sehogyansem illett bele sem a leventék, sem a cserkészek kürtösének a trombitálása.

Kár, hogy a felvonuláskor a zenekar nem valamelyik magyaros indulót játszotta.

A Hősök Emlékünnepénemcsak ifjúsági ünnepély, mennyivel mutatósabb volna az ünneplésünk, ha ilyenkor egyesületeink kaszínóink zászlóik alatt vonulnának fel.

Tűzoltó vizsga.

Dévényi (Démusz) Lajos vármegyei tűzrendészeti felügyelő alispáni rendeletre múlt vasárnap tartotta meg délelőtt a gyomai és délután az endrődi tűzoltók téli tanfolyamának vizsgáit. Mindkét testület tagjai teljes kielégítő készültséggel számoltak be az előírt tananyag elvégzéséről.

A Gyomai Tűzoltó Testület parancsnoksága be-

számolt még Dévényi felügyelőnek a folyamataiban lévő kutkataszter elkészítéséről. Tűzoltóink házról-házra járva a házaknál lévő kutak vízmennyiségét és magasságát feljegyzik. Különösen a mirhóhátikutak kevés vízmennyisége aggasztó egy ott előforduló tűz esetére, ezért e részen a községnek fokozatosan fontos, hogy minden

háznál az előírt hordók vízzel feltöltsék.

Dévényi felügyelő a nyári folyamán Endrődön tartan-

dó járási tűzoltóverseny megtartását is megtárgyalta a parancsnokságokkal.

Kiket avat vitézzé vasárnap a Kormányzó?

A folyó évi június hó 3-án tartandó ünnepélyes vitézi avatáson a következő még fel nem avatott békésmegyei vitézek, továbbá várományosok lesznek a Főméltóságú Kormányzó Ur által a budapesti Margitszigeten vitézzé ütvé:

Tisztek: Buina István tanár, dr. Donner Iván banktisztviselő, dr. Illa-Tóth Mihály orvos, Mádaras Gyula malomigazgató, Marossy Béla tanár, dr. Márky Barna alispán, dr. Páncél József vm. főjegyző, Puszkás Imre községi jegyző, Réthy Béla gyógyszerész, Schwéznér Ferenc vendéglős, dr. Szenttornyay Sámuel orvos, Vály László méneskeri százados, Wagner Gyula ny. őrnagy, Wittmann József tisztviselő.

Tiszti várományosok: ifj. Zerinvári Szilárd tanuló, ifj. Wagner Gyula tanuló.

Vitézzé nyilvánított: hősi halált halt Muntján Sándor százados.

Legénység: Kovács Mihály Kis-

szénás, Sánta István Makó, Homoki Lajos, Sári István Füzesgyarmat, Timár János, Timár István Szarvas, Ujlielyi János Köröstarcsáról.

Legénységi várományosok: Gyuláról: ifj. Dobóvári Péter, Békéscsabáról: ifj. Máté György, ifj. Horváth Zsigmond, Bácskai Frigyes, Galgóczi János, Dobozról: ifj. Papp Mihály, Ujkigyósról: Göcző József, Füzesgyarmatról: ifj. Sári István, Petránzski Sándor, Csorvásról: ifj. Kovári András, Hunyadkúrti Mihály, Birkás Béla, Szarvasról: ifj. Timár István, ifj. Batta János, ifj. Csepregi János, Gyomáról: ifj. Nagy János, Mezőmegyerről: ifj. Pándi István, Ócsodról: ifj. Daróczi Ferenc, Békésszentandrásról: ifj. Györi László, Békésről: Berci Mihály, Bucsatelepről: ifj. Szigligeti József, Kisszénásról: Kovács József, Tótkomlósról: Hajdu Mátyás.

Levente mulatság.

A Levente Egyesület pünkösdkor nagyszabású ünnepélyt rendezett, melyről anyagtorlódás miatt csak most áll módunkban beszámolni.

Az Egyesület anyagi áldozatát nem kimélve, lehozatta a békéscsabai katonazenekart. Délután 4 órakor kezdődött meg szabad színpadon az előadás. A szereplők: Tótka Terike, Mertz Gyula, Hornok Lajos, Nagy Terus, Nagy Lajos, Szalóki Lajos mind kitűnőek voltak. A közönség jól szórakozott és minden számukat lelkesen megtapsolta. Molnár Gyula és Laky Sándor Hacsék és Sajó alakítása elsőrangú volt.

Délután a katonazenekar együttese szórakoztatta a közönséget.

Este 9 órai kezdettel színre került a pavillon nagytermében, az Egyesület jeles műkedvelő gárdájának közreműködésével az „Ezüstkócsag” irredenta népszínmű. A közönség a hosszú és izgalmas darabot nagy figyelemmel nézte végig s a műkedvelők lelkes és odaadó játékát sűrűn jutalmazta tapsokkal.

A vezető női szerepet Kiss Juliska játszotta a tőle megszokott közvetlenséggel és rátermettséggel. Tisztán csengő hangjával és remek játékával az első percekben megmutatta, hogy ezt a szerepet nála méltóbbra nem is bízhaták

volna s vele versenyre kelni másnak nem igen lehet. Méltó partnere volt a férfi főszerepben Benke Márton, ki osztozott vele a sikerben és elismerésben. Kéri Ilonka—Szalóki Lajos pár minden szavát, minden mozdulatát a nézőtérről fel-felhangzó kacaj és taps kísérte. Nagyon jó volt még Pfeiffer Magduska. Úgyesen mozgott és tökéletesen beleélté magát szerepébe Tótka Terike, aki ha így halad, pár év múlva nagy sikereket fog elérni. Bácsi Matild, Nagy Terike, Nagy Mariska, Weisz Mariska szintén jól játszottak és nagyban hozzájárultak a darab sikeréhez.

Az Egyesület a női szereplők fáradozását gyönyörű virágkosárral jutalmazta.

A férfi szereplők közül meg kell dicsérni: Kató Istvánt élethű és elsőrendű alakításáért, Vatai Imrét kellemes hangjáért, Kéri Lajost, Mertz Gyulát, Arany Lajost, Laky Sándort, kik elsőrendűek voltak. Nagyon jók voltak még: Papp János, Vincze Endre, Fehér Gyula, Buia Ede, Baráth Elek, Józsi Sándor, Józsi László és Kuba Ferenc.

A rendezés nehéz munkáját Molnár Gyula végezte művészi és a táncokat Molnár Gyuláné, az énekszámokat Igrécz Ede, a kitűnő muzsikus tanították be nagy fáradsággal.

1920. június 4.

A magyar társadalomhoz!

Június 4-én tizennegyedik évfordulóját gyászoljuk annak a napnak, amelyen a gyűlölet, az elvakultság és a tudatlanság Magyarországra parancsolta minden idők legkegyetlenebb és legigazságtalanabb békéjét. Tizennégy esztendeje annak, hogy Trianonban aldták azt a szerződésnek csúfolt kényszerintézkedést, amely Magyarország Kárpátokövezte, legeszményibb fekvésű, ezeréves birtokállományát: a Magyar Szent Korona országait szétszaggatta, darabokra törte és a magyaroknak független ország címen csak egy ezer sebből vérző csonkot hagyott meg!

Az ezévi, tizennegyedik gyászos évfordulón megalázottságunk és megraboltságunk minden fájdalommal, de az egyházába, az egy isteni örök igazságban és Magyarország feltámadásába vetett, minden keserűséggel dacoló törhetetlen hittel emlékezünk!

Magyarok! Emlékezzünk!

Minden igaz magyar szívét tépő balsorsunkról való megemlékezésünknek adjuk látható jelét is! Megemlékezésünk jele egy szál szerény virág legyen! Zarándokoljon el az egy szál virággal minden magyar a Hősök Emlékéhez, vagy az Ország Zászlajához, vagy nemzeti kegyeletünk bármely emlékéhez és tegye le virágát annak talpazatára! Jelképezze e virág-szál világtörténelmi multunk megbecsülését, ezeréves történelmi hátráinkhoz való törhetetlen ragaszkodásunkat, jelképezze Magyarország feltámadásába vetett rendületlen hitünket.

Az ezernyi és ezernyi egy szál virágból nőti virágerdő, az emlékezés virágerdeje borítsa el nemzeti kegyeletünk megszentelt hantjait és hirdesse a csonka haza minden részén: Nem felejtünk! Emlékezzünk!

Hisszük, hogy imánkat meghallgatja a Magyarok Istene, aki már ezeréve néz le reánk és megvédett minden idők forgatagában!

Meghívó. A gyomai Polgári Lövész Egyesület f. év június 17-én d. e. 11 órakor a község háza tanácsstermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az igen tisztelt tagurakat meghívja a vezetőség. Tárgysorozat. Jegyzőkönyv-vezető és 2 hitelesítő kirendelése. Ügyvezető elnök jelentése az Egyesület mult évi működéséről. Az 1933 évi zárszámadás előterjesztése. Az 1934 évi költségeloirányzat előterjesztése. Esetleges indítványok. Arany Gusztáv sk. főtitkár. Dr. Pálka Pál sk. elnök.

Teljes védettséget kérnek a törpebirtokosok. Mint már megírtuk, a kormány elrendelte, hogy a védett birtokosoknak indokolt esetben az új termény betakarításáig fizetési haladékot kell adni. Most az Országos Magyar Gazdasági Egyesület azt kéri, hogy a tiz holdon aluli törpebirtokosok ellen a védettség megszüntetését egyáltalán ne lehessen folyamatba tenni.

Hol kell kérni a háborus kitüntetések igazolását? A Magyar Királyi Országos Levéltár igazgatósága figyelmezteti azokat, akik a világháboruban résztvettek és harctéri szolgálatuk vagy katonai rangjuk megállapítása, továbbá kitüntetései igazolása iránt akarnak folyamodni, hogy azt ne az Országos Levéltárhoz, hanem közvetlenül a Magyar Királyi Hadilevéltár igazgatóságához, Budapest I., Vár, Bécsikapu-tér 4. küldjék.

Országos vásárok. Június 3-án Gyomán, 7-én és 8-án Oroszán, 10-én Kunhegyesen országos állat és kirakodó vásárt tartanak.

Aki velünk barátkozni akar, az ne katonai szempontból, hanem politikai, közgazdasági, néprajzi és elsősorban földrajzi szempontból induljon ki.

Gömbös Gyula

Állatkiállítás Mezőtúron. Június 17-én díjazással egybekötött szarvasmarha és ló kiállítást rendeznek Mezőtúron.

A fűthető harisnya, az ehető fa és a kofferben dobogó szív. Egy francia tudós olyan vegyi anyagot talált fel, amellyel ha átítatjuk a harisnaya talpát, lábunkat a legnagyobb hidegben is melegen tarthatjuk. Egy német vegyész különleges eljárással a közönséges hasábfából jóízű és nagy táperejű táplálékot készített. Egy angol sejtutató kofferben magával viszi egy csirke kioperált szívét, mely a táploldatban egy pillanatra sem szünik meg dobogni. Ehez hasonlót kuriozumok százait közli minden héten Tolnai Világlapja a népszerű képeslap.

Színház az őserdőben. A Belga Kongó legelhagyottabb vidéken a Brazza folyó felső folyásától kétszáz kilométerre lakom az őserdőben. Mégis minden héten résztveszek a pesti színházak premierjén, jelen vagyok, a kullisszák mögött, beszélgetek kedvenc sztárjaimmal, sőt még a budapesti rádió stúdiójában és a pesti filmszínházakban is megjelenhetek. Ezt írja a Délibáb egyik Belga-Kongóban lakó előfizetője, aki mindenről értesül kedvenc színházi hetilapja révén.

Enyhítették a kukoricamoly rendeletet.

A földmivelésügyi miniszter az idej, rendkívüli időjárásra tekintettel a miniszter erre az évre kivételesen úgy rendelkezett, hogy a kukoricamoly elleni védekezésre elegendő, ha a szarát a gazdák padláson, pajtában, vagy más zárt helyen hordják össze, vagy pedig a szabadban egy méter vastagon szalmával befödik és minden oldalról belakarják. Az ellenőrzést az új rendelkezés szerint hajlják végre.

VIDÁM IRÁSOK

Egy bájos kis bakfis jelentkez a postán és kéri, hogy a tegnapi feladott levelét adják vissza.

A postamester kérdezi:

— Egyszerű, ajánlott, vagy expressz levél volt-e?

— Szerelmes levél — felelte pirulva a bakfis.

* *

A mézarszékekben egy hölgy tiz kiló húst méretett le.

A mézáros becsomagolta a le-mért húst és kérdezte, hogy haza küldje-e?

— Isten ments! Az utóbbi időben tiz kilót fogytam és csak látni akartam, hogy mennyit tesz ki az — válaszolta a hölgy.

* *

Egy tökrészeg ember dülöngél az utcán. Amint a sarokra ér megszólít egy járó-kelót:

Ha-ha-hallja, me-me-merre van a Le-le-ven-du-du-la-utca?

— Neveletlen fráter — szólt rá a kérdezt. Nem volna hajlandó ezt valamivel udvariasabb hangon megkérdezni tőlem?

— Ne-ne-nem, — feleli büszkén a tökrészeg ember, i-i-inkább én e-eltévedek.

* *

— Pista! Melyik a legalkalmasabb idő az almaszedésre? — adja fel a kérdést a tanító ur.

Pista kihuzza magát és úgy vágja ki a feleletet:

— Mikor a csösz ebédel!

* *

A skót bejelenti barátainak, hogy elvállik a feleségétől.

— Miért? — kérdezi az egyik.

— Mert tékozló? — kíváncsiskodik tovább a másik.

— Igen, — mondja ingerülten a skót, — tékozló! A mult héten is egyszerre két gyermeknek adott életet! . . .

Az Erzsébetligeti vendéglőben egy-két bútorozott szoba az emeleten kiadó, ugyanott abonensek jó polgári kosztra felvételnek.

A Szabadság új számában közli vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endrének a kultusztárca költségvetési vitájában elmondott beszédét. Érdekes riportban számol be a lap a francia képviselőknek a Nemzeti Radikális Pártban tett látogatásáról. Balla Antal világpolitikai szemléjében a bulgáriai eseményekkel és leszereléssel foglalkozik, vitéz Németh Lajos tábornok a lengyel katonai nagyhatalomról ír cikket. Féja Géza és Kodolányi János irodalmi cikkei. Magyar Miklós, Vér Andor, Örsy Attila dr., ifjabb Asbóth Ferenc irtak még cikkeket és riportot a lapba. Tamási Áron folytatásos regénye teszi még teljesebbé a Szabadság legújabb számát amely 10 filléres árban minden újságárusnál és dohánytözsdében hapható.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves párlfogást kérünk:

Kun és Társai
épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaptárt akarnak, kereszenek fel bennünket!

Haszonbérbe

adó 1934 szeptember 29-től körülbelül

388 m. hold

épületekkel, Pusztapón, Szolnok megye. — Tehermentes földbirtok tulajdonosát levélben tájékoztat:

Bátky Gyula, Budapest József utca 3 szám.

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Jókarban tévő gumikerekes gyermekocsi eladó. Érdeklődni a kiadóban.

SPORT

A Csabai II. oszt. bajnokság állása 1934. június 2 án:

		Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	Turul	17	14	1	2	33	9	29
2	MTK	16	12	—	4	45	18	24
3	Textil	14	11	1	2	31	14	23
4	BISE	16	10	1	5	38	16	21
5	Bocskay	16	7	2	7	16	21	16
6	GySC	16	7	—	9	17	33	14
7	M. Törekvés	15	4	1	10	7	27	9
8	KTE	14	3	2	9	9	37	8
9	OFC	14	3	1	10	16	19	7
10	B. Törekvés	18	2	1	15	4	22	5

Csabai II. oszt. június 3-iki programja:

Szarvason: Bocskay—GySG. Mezőberényben M Törekvés—KFE.
Óroszházán: OFC—Textil.

GyTK—Textil II. 2 0 (2.0)

Mezőberény. Barátságos.

Mar az előmérkőzésre hatalmas nézősereg vonult ki a pályára és személté végig az élvezetes előmérkőzést.

A gyomaiak megérdemelten győzték le a jól összeállított Textil második garnitúrát. GyTK a madással indult a játék, de a csatárok az ide, oda tologatásból nem tudnak eredményt elérni. 15 p. Tóth beadásából Bartik megszerzi a vezetést 1:0. A kapott gól a berényieket is nagyobb lendületbe viszi, de a jól működő halvesor minden kapura törést megakadályoz. 30 p. Berény ellen megítélt 11 est ugyancsak Bartik értékesít. 2:0.

A második féldőben Textil kapust cserél és általában feljavultak támadásai. De minden hiába, mert a legjobb napjaira emlékeztető gyomai védelem szikla szilárdan áll a helyén és mindent ment.

Jók a GyTK-ból Hatvani mint kapus, Tóth, Bartha II. Bartik és Vatai, utóbbi a mezőny legjobbjá.

Textilből a kapus, centerhalf és a két szélső emelhető ki.

A közönség sokszor megtapsolta a gyomaiak tetszetős játékát.

ETK—GySC 3-2 (3:0)

Gyoma, kupamérkőzés.

Bíró: Matuska.

ETK: Büngödsdi—Hunya I. Hunya II.—Szujó, Farkasinszky, Matuska—Kurilla I., Kovács, Tóth, Farkas. Kurilla II.

GySC: Jakó—Fekete, Bartha K.—Oláh S., Matlak, Zöld—Barta J., Jenei Kiss, Pulugor, Nagy B.

Az ETK-t megelőzte rossz híre.

Belemenős, durva játékmódu csapatnak híresztelték, amely a játéktudás hiányát erőszakokodással pótolja. A vasárnap látottak után, mondhatjuk, hogy — legalább is a GySC elleni meccsen mindezen rossz tulajdonságukat otthon hagyták. Merő ráfogás volna ugyan azt állítani, hogy az ETK-ban csupa angyali artatlanságok játszanak, de tény, az, hogy különösebb incidens a meccs folyamán nem történt.

A GySC 1—2 játékos kivételével egészen primitív játékot produkált. Még egy-két ilyen meccs és a jelenlegi szép közönség és kassza sike csak a múlt emléke lesz.

A meccset különben a GySC megóvja, mert az egyébként jól bíraskodó Matuska, az első féldőt 2, a II. féldőt pedig 6 perccel korábban fújta le.

ETK nagy irammal indul, de gólt csak a 10 percben tud elérni. Tóth ügyesen átmegy Feketén és Bartán, Kovácsnak ad, aki közletről belövi 1:0. 5 perc múlva esik a második gól. Matlak miatt 20 méteres szabadrugás Jakó elképesztően rosszul fut ki (ezt a meccs folyamán többször megismételte.) s Farkas befejezi. 2:0 18 percben Matlakot bírósértés miatt kiállítják s ettől kezdve a GySC 10 emberrel játszik. Ez némileg menti a vereséget 35 percben Farkas lerohan, Jakó ismét hibásan fut ki s berugják a harmadik gólt. 3:0.

Második féldőben megembereli magát a GySC s erősen belefekszik. 13 percben Nagy B. lövése gólt eredményez. (3:1) 16 perc Kiss áttör, de elnyomják s a bíró tulszigorúan 11-est ítél, ezt Kiss belövi (3:2). A meccs vége felé a GySC erősen finisél, amikor

a bíró a 39 percben a meccs végét jelzi. A nézőközönség élénken protestál a bíró tévedése miatt kinek bosnyák-sógortól beszerzett kronométere kissé „elmérte“ az időt.

GySC II.—ETK II. 1-0

Bíró: Kádár S.

GySC egyetlen gólját Mácz Ákos rugta.

M. Textil—GySC 6:1 (4:1)

Gyoma, bajnoki. Bíró: Leipnicker.

A GySC pechsorozata még mindig nem ért véget Urnapján kikapott egy olyan meccsen, melyet—ha a csapat rendes formáját kijátsza — legalább is döntetlenné tudott volna tenni. Jakó teljesen le van törve, a csatárok nem bírtak a Textil védelemmel megbirkózni. A halvesort lehet csak az együttesből megdicsérni. Matlak nagyon igyekezett. Leipnickert még mindig engedik bíraskodni.

GySC kezd nap ellen, nagy lendülettel s Fekete a 2 percben ötéstről fölé lö. 6 percben a Textil jobbszélső beadását a GySC balhalfja saját kapujába fejezi (1:0) 15 percben összefutásban begurinják a második gólt (2:0) GySC rohamozik, de újabb gólt mégis a Textil lö a 20 percben (3:0) 27 percben Barta J. javíthatna, de közletről fölévágja, majd Fekete lö 10 méterről kapusba. 43 p. jobbszélső lefutásból gólt rug. (4:0) Utolsó percben GySC erősen támad s Bartha szép kornere kapustól gólba pattan (4:1).

Második féldő első perceiben Jakó 3 lövést tesz ártalmatlanná, de a 17 percben kornerból a Textil mégis ötre emeli a gólok számát (5:1) 21 p. center távoli lövését Jakó kivédi, de a labdát kiejti s a befutó jobbösszekötő beállítja a végeredményt (6:1) a Textil nem nyerte meg a közönség osztatlan tetszését.

Birkózóverseny Békésen.

Május 27-én vasárnap leventéink Békésre rándultak át, birkózóversenyre, hol ismét dicsőséggel szerepeltek és majdnem az összes első díjakat elhozták, alig-alig hagyva ott valamit mutatóba.

Az eredmény a következő:

Légsúly: 1-ső díj Oláh Lajos Gyoma, 2. Veres László Békés, 3. Braun András Gyoma.

Pehelysúly: 1-ső díj Bakonyi János Gyoma, 2. Cs. Nagy Mihály Gyoma, 3. Mészáros Imre Békés.

Könnysúly: 1-ső díj Kiss Imre Gyoma, 2. Kiss Gyula Békés, 3. Bezzegh Károly Békés.

Kis-középsúly: 1-ső díj Kalocsa Jenő Békés, 2. Bene Imre Gyoma, 3. Bakonyi István Gyoma.

Nehézsúly: 1-ső díj Szilágyi Imre Gyoma, 2. Nagy István Békés.

Hazaérkezett leventéink elragadtatással emlékeztek meg a békési Népgondozó Hivatal vezetőjéről, valamint Erdős Zoltán békési tanár figyelmességéről és udvarias vendégszeretetről.

Sporthírek.

MTK—Bocskay 7:1

bajnoki Urnapján. Mezőberényben.

GySC magyaros vendégszeretettel viszonzni óhajtja a pünkösdkor itt járt VIII. ker. Move SE és meghívta a GySC-t f. év augusztus 20-án Bpsten az FTC pályán lejátszandó barátságos mérkőzésre. Ritkán ér ilyen megtiszteltetés vidéki csapatot.

Kiss Zsigmond a GyTK volt kapusa a GySC-be kérte felvételét.

A gyomai polg. isk. atlétái részt vettek május 27-én Bcsabán rendezett vándorzászló versenyen s azon a következő helyezéseket érték el: Csapatversenyben. Magasugrás 3 Gyoma 137 cm. Távolugrás 5 Gyoma 4 43 cm. Súlylökés 6 Gyoma 7.47 cm. Fekete a 60 m-es síkfutásban 9 mp. idővel a 3. helyre került. Pontversenyben Gyoma 3 ponttal a 6. helyet foglalta el.

GyTK június 3-án Mezőtúron játszik serlegmérkőzést az újonnan alakult Szövőgyári SC-vel.

Polgári iskola június 3-án délután rendezti tornaversenyét a futballpályán.

GySC június 3-án a Bocskayval játsza le az utolsóelőtti bajnoki mérkőzését. A jövő vasárnap a szarvasi Turul jön a GySC-hez s ezzel az 1933—34 bajnoki szezon befejeződik.

Tóth Antalt, a GySC igazolt játékosát, a fegyelmi-bizottság a GyTK-ban történt szereplése miatt egy évig eltiltotta a játéktól s határozatát közölte a DLASZ-al.

A vasárnapi és csütörtöki meccsek közönsége a Lach és Kun cég jóvoltából a futballpályán hallgatta a magyar válogatott csapat világbajnoki küzdelmeinek rádióközvetítését.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árkban beszerezhető

BARY PÁL

üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3—4 mm. belgáüveg, matt, mintázoti, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungaria“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, I. negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A VEZÉR HÍV

Hív bennünket a Vezér.

Téged is, engem is. Mindnyájunkat.

Hív, hogy a közös, nagy munka végzésére találkozzunk a Nemzeti Egység Pártjában.

Senkit se kényszerít, hogy közzénk jöjjön. Mindenkinek magától kell jönnie. Önszántából. Ha belátta, hogy fenyezés ma az ok nélküli ellenzékieskedés.

Nem szóval hív, hisz' oly ritkán hallani szavát. Csak ha már nagyon kell szólnia, akkor szól. Tellekkel hív. Te is, jó magyarom, ha még nyíllan nem is, de titkon, bezárt ajtóid mögött vallodd már, hogy lett a Vezér. Hiszed már, hogy nem üres beszéd a beszéde.

Emlékeztessetek?

Tizennégy évvel ezelőtt ilyen tájban léljessedell be végzetünk. Elébbünk tették a trianoni papírrongyot. Alá kellett írunk. A halálos ítéletünket. Mert nem volt e széles világon egy jó barátunk. Csak soha meg nem bántott és mégis könyörtelen ellenségünk, kiket a csalfa hűlenség és cselszövés uszított ránk. Úgy bántak velünk, mint a rossz cseléddel. Se erőnk, se becsületünk nem volt. Mert nem voltak barátaink. Nekünk, a világ leghívebb, legbarátlibb nemzetének.

És ma...?

Ma jó barátaink vannak, az emberiség közös bajában segítő testvéreink. Nagy nemzetek. Ma nem tudnák aláírni velünk a trianoni halálszerződést! De ma már tudjuk, hogy visszkapjuk gyáván elorozott területeinket!

Ez lett!!

Még pár évvel ezelőtt mennyi gazdának ráncolta homlokát a gond, hogy holnap kihuzzák alóla a talajt: apáiról rájutott vagy nehéz munkával, temérdek nélkülözéssel szerzett földecskéjét, gyermekei örökét. Mert a vak vélellem, a körülményeknek szerencsétlen összejártsága és idegen érdek magára hagyott emberi

erővel le nem győzhető bajba sodorták. És a gazdákkal együtt csak a gond gondozta a fejmunkásokat, a kézmunkásokat, a kereskedőket, a kisiparosokat.

És ma...?

Ma a gazdavédelmi rendeletekkel, az adókönyvitési s temérdek más bölcs intézkedésekkel megállt a földrablás, a nem-magyar érdekeket szolgáló idegen faji eszmék új honfoglalása. Ma bizik már a magyar élet reményével a kézmunkás, a fejmunkás, a kisiparos, a kereskedő.

... Vannak még megvalósi-

atlan tervek, kitűzések. Hogy ezek még nem valósulhattak meg, abban te is hibás vagy, aki eddig nem hallgattál a Vezér hívó szavára.

Hív a Vezér. Hogy a teljes, a boldog élethez még szükséges tervek megvalósításában társas légy. Hogy gyere a Nemzeti Egység Pártjába! Amely nem is párt, hanem eszményi egyesülés, a nemzet egyetemének kerete. Ahol az Egységben van a hangsúly, nem a párt. Amit csak azért hívnak mégis pártnak, mert a véges emberi elme megszokta, hogy mindent névvel határozzon meg.

Ez nem egyszerű politikai párt, ez felül áll minden párt, minden politikán. Az az eszmény, hogy mindnyájunkat boldoggá legyen, emeli felül a hamis jelszavas álpróféták, politikai kalandorok pártüzemei fölé.

Hív a Vezér!

Határozz! Itt az élet, a drága, a jó, a piros, meleg Élet. Ott a sötét halál.

Ki ne maradj a nemzetépítő munkából! Az Egységben az erő! Ha magadra maradsz, elveszel, mint az oldott kéveszál.

A Vezér hív!

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter a gyomai járásban.

Közmunkák sürgős megindítását ígérte a miniszter.

Kállay földmivelésügyi miniszter bejárja az aszály által sújtott helyeket, így szombaton délelőtt 9 órára a gyomai járásba érkezését tervezték Szarvas felől. Egy órai késéssel, 10 órakor fogadták a minisztert az endrőd-szarvasi határnál dr. Pálka Pál főszolgabíró, Finta Albert főjegyző és Timár Imre bíró az endrődi előjárósági tagokkal, Lehoczky Károly járási gazd. felügyelő, dr. Zeőke Antal orsz. gyűl. képviselő és Tüköry József földbirtokos. A miniszter kíséretében voltak a megye részéről vitéz dr. Márky Barna alispán, Elek Lajos pénzügyigazgató, Márky Jenő várm. gazd. felügyelő, Reichardt Béla gazd. felügyelő.

Kállay Miklós miniszter a már látottak alapján gazdarszövettel sajnálkozott a terméskárok felett és élénken érdeklődött a termésátlagok felől. Amikor az endrődiek a csütörtöki jégesést hozták szóba, említette a miniszter, már Mezötúron látta, milyen rombolást vitt véghez a jégesés.

Hát ez nagyon szomorú helyzet — mondotta a miniszter — itt gyors segítséget nyújtok, közmunkákat indítok meg, hogy az embereknek kereseti alkalmuk legyen.

A jelen voltak megnyugvással vették a miniszter ígését, ki kíséretével autóra szállt és Endrődön át Gyoma felé tartott, hol a határnál Pánczél Emil főjegyző és Kovács Gábor bíró a gyomai előjárósággal fogadták.

Itt is meghallgatta a panaszokat az aszály és jégverésre vonatkozólag s szintén kilátásba helyezte a sürgős segítséget.

A körösladányi határig elkísérték a minisztert dr. Pálka főszolgabíró és dr. Zeőke képviselő, Lehoczky gazdasági felügyelő pedig tovább ment a szeghalmi járásba is a miniszterrel.

Köszönettel és megnyugvással vesszük a magas helyről ígert segítséget, ha az aratásból kimaradt embereknek, de meg a gyenge aratással megcsappant keresethez a minimális szükségletek beszerzésére munka alkalmakat teremtenek derék munkásainknak.

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter kivétel nélkül elismerését szerezte meg mindenkinek gyors elhatározásával, hogy személyesen látogatja meg a sújtott vidéket.

A sürgősen megindítandó közmunkáknak olyan természetűeknek kell lenni, hogy a rendelkezésre álló pénz legnagyobb részét

munkabérekre legyen fordítható. Ilyen munkák az ármentesítő társulatok földmunkálatai és az utépitések. E munkáknál a munkaterület nagyságából adódóan egyszerre több ezer embert lehet foglalkoztatni. Ilyen munkalehetőség volna:

a Körös—Tisza—Maros társaságnál az endrődi határban a gátmagasítás;

az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat területén Gyoma és Körösladány között egy félmillió pengő értékű átmetszés, melynél akár 5000 embert is lehetne egyszerre foglalkoztatni;

az utépités keretében be kellene fejezni a gyoma—mezőberényi út földmunkálatait. Ennél az utnál meg kellene változtatni a mostani vonalból azt a részt, mely a Fattyas mellett a Tiszamalomnál vezet a községbe, e helyett a fattyasi bekanyarodás elmaradna és a bánomkerti kiszélesített dűlön át a körgát és vasuti átjárónál kapcsolnánk be a temetők között a vásártérszéli utra a községen át történő autóforgalmat.

Azonban a gyoma—mezőberényi út kiépítését szorgalmazni is kellene, de erősen ám.

Polgári iskolai tornainnepély Gyomán

Vasárnap délután tartotta a gyomai polgári iskola tornainnepélyét. Dacára a levegőben lógó esőnek, szép számmal voltak az ünnepeyen.

A Levente zenekar indulói mellett vonult le az ifjuság *Göndös József* igazgató és *Fischer Nándorné* tanárnő vezetésével a sportpályára. A himnus után közös szabadgyakorlatokat végeztek zenére. Minden gyakorlat után élénk tapsalfejezte ki letezését a közönség. Fokozódó elismeréssel vette a közönség a fiúk által külön és a lányok által külön bemutatott ritmikus gyakorlatokat. A falajtornagyakorlatok ötletesek, ügyesek voltak. Mulatók voltak a lányok karikagyakorlatai is. Közben a lányok és fiúk magasugrási versenyét is lebonyolították.

Az ünnepey műsorának összeállítása és lebonyolítása a téli ünnepey sikerének mellő folytatása volt. Nem túlzás a fellevésünk, hogy a jövőben a polgári iskola tornainnepélyei községünk kimagasló eseményei közé tartoznak majd.

Versenyeredmények;

Leányok versenye: *Magasugrás* III—IV. osztály: 1. Kocsis Ilona IV. oszt. 2. Fekete Julianna Paula III. oszt. 3. Weigert Mária III. oszt.

Staféta futás: III—IV. osztály.

Győztes lett a III. oszt. Futóitak: Gálós Irén, Weigert Mária, Nagy Julianna, Fekete Julianna Paula III. oszt. és Kocsis Ilona, Palotás Erzsébet, Sipos Ilona, Molnár Mária IV. o. tanulók.

Sikfutás: II. oszt. tanulók. 1. Zöld Erzsébet, 2. Kovács Ilona, 3. Grósz Hedvig Ilona.

Mint a IV. osztály legjobb tornászai érmet kapnak még Palotás Erzsébet és Molnár Mária.

Fiúk versenye: *Súlylökés* 5 kg-mal. 1. Győri Antal III. o. 2. Papp Sándor III. o. 3. Papp Lajos III. o.

3 kg-mal. 1. Józsik István IV. o. 2. Tóth István IV. o. 3. Fekete József II. o.

Magasugrás: 1. Kató Gergely III. o. 2. Győri Antal III. o. 3. Nagy Géza IV. o.

Távolugrás: 1. Papp Sándor III. o. 2. Kató Gergely III. o. 3. Tóth István IV. o. 4. Kasza József IV. o.

Staféta futás III—IV o. Győztes lett a IV. oszt. Futóitak. Lannert András, Cs. Nagy Lajos, Kasza József Tóth István, Józsik István IV. o. és Papp Sándor, Kató Gergely, Papp Lajos, Porcsalmi István, Győri Antal III. o. tanulók.

Sikfutás: I—II. oszt. 1. Dombi Béla II. o. 2. Fekete József II. o. Gyányi Zsigmond I. o.

Kosárlabda mérkőzésnél a IV. oszt. győzött.

ŰRNAPJA ENDRÓDÖN.

(Endrődi tudósítónktól.) Hagyományos bensőséges lélekkel és pompával ünnepelte Endrőd katolikus népe az Űrnapiját. Verőfényes szép időben indult ki a templomból a körmenet, amelyen egyforma áhitattal vett részt Endrőd népe, gazdák, iparosok, tanult emberek. Sőt még a gyomai katolikuságot is képviselték a gyomai társadalom előkelő hölgyei. Ebből a lényből is látjuk, hogy az Olláriszentség kullusza építő, összekötő kapcsol az emberek sokfélesége között. Csernus Mihály apátplébános erőteljes és lelkesedéstől égő szavakkal hirdette Krisztus szavait: „Jöjjelek mindnyájan, akik fáradoztok s az Olláriszentség az élet útján megmutatja, megérezte a helyes irányt.

Érdekes magyar specialitása ennek a szerlelésnek, hogy a mi magyar szerleléskönyvünk

előírja, hogy „a templomon kívül négy ollár állitassék (a világ négy tája felé).“ Ezeknél mindegyiknél áldás van az Olláriszentséggel. Így az Űrnapi körmenet színesebb és ünnepies és ünnepiesebb magyar elgondolásban. Mig más országban a körmenet nem áll meg sehol sem. Az istenhívő embereknek ez a diszfelvonulása még nyer jelentőségében, ha nem felejtjük el, hogy ősapáink a régi okmányok tanúsága szerint, a régi kemény magyarok már 1292-ben is hívő lélekkel mentek az Olláriszentséget vivő pap mellett, bizonyoságot téve, hogy ők hiszik, hogy velünk az Isten a kenyér és bor színében. Zsigmond király korában (1424-ben) is nagy fénytel ünnepeleék meg az Űrnapiját. Azóta a magyar fölgy sok zivatarkiallolt. Politikai és vallási villongások, idegen rabló kezek tép-

ték és tördelleék az ágait, a régi magyaroknak a sirjait sem ismerjük, de a maradék bizó és hívő magyarok ott vonulnak ma is a kenyérszínben rejlızó Isten mellett, aki a népek

és országok sorsát kezében tartja. Kell a magyarnak a vallás, kell a hit, kell az Olláriszentség, mert „ha Isten velünk, ki ellenünk!“

Tanévzáró vizsgák a gyomai református elemi iskolákban.

A református elemi népiskolák évzáró vizsgarendje és ideje a következő:

Június hó 10-én (vasárnap) d. u. 2 órakor a közp. isk. IV-ik leányosztálya. 11-én (hétfőn) d. e. 8 órakor a közp. isk. VI-ik vegyesoszt. D. e. 10 órakor közp. isk. V-ik fiuosztálya. D. u. 3 órakor a Csapó-féle isk. V-ik leányosztálya. 12-én (kedd) d. e. 8 órakor közp. isk. IV-ik fiuosztálya. D. e. 10 órakor a közp. isk. III-ik fiuosztálya. D. u. 3 órakor a közp. isk. III-ik leányosztálya. 13-án (szerda) d. e. 8 órakor a Gál-féle isk. II-ik vegyesoszt. D. e. 10 óra-

kor a Mirhóháti isk. II-ik vegyesoszt. D. u. 3 órakor a Fegyverneki isk. I-ső vegyesoszt. 14-én (csütörtök) d. e. 8 órakor a Felsőrézsi isk. I-ső vegyesoszt.

Évzáró iszleniszlelet jun. hó 9-én (szombat) reggel 7 órakor. Az értesítők kiosztása jun. 15-én (péntek) reggel 8 órakor történel. Beiratások junius hó 15, 16 és 17 napján, a délelőtti órákban, 8—12-ig lesz.

Az évzáró vizsgákra a szülőköt és érdeklődőket tisztellett meghívja a református egyház Iskolaszéke.

A D Ó

Az adóvégrehajtásnak három fokozata van: intés, zálogolás és árverés.

Az adóvégrehajtásnak három fokozata van: intés, zálogolás és árverés.

Végrehajtás akkor fogatosítható valamely adófizető ellen, ha a fizetési kötelezettségének szabályszerű időben nem tesz eleget. E helyen megemlítjük, hogy a végrehajtható hátralék nemcsak az előző évről állhat fenn, hanem ha pl. valaki az első negyedévi adótartozását február 15-én nem fizette be, úgy arra a negyedévi hátralékára már a következő napon is megindulhat a végrehajtási eljárás.

A végrehajtást intés vezeti be, az intés azonban nem feltétlenül szükséges s elegendő falragasz, dobzó útján való általános intés is.

A zálogolás szempontjából legfontosabb tudnivalók az alábbiak: Végrehajtás tárgyát az adózóknak bárhol lévő vagyona képezheti, tehát lefoglalhatók 1. készpénz, 2. szolgálati járandóság, 3. követelés, 4. ingóságok, 5. ingatlanok vagy üzemek hozadéka, 6. ingatlanok.

A foglalást ebben a sorrendben kell végezni, tehát elsősorban készpénzt, járandóságot, ingót stb. kell lefoglalni. Ingatlan csak abban az esetben vonható végrehajtás tárgyává, ha más kielégítési alap nincs.

Az ingóságok közül nem foglalhatók le:

a) rendjelek, rokkantak ellátási díjai;

b) azoknak, akik magukat kézi munkával tartják fenn, keresetük folytatásához szükséges szerszámok, eszközei, állatai és a kisiparosok feldolgozható anyagkészlete 500 P értékig;

c) a család ruházatához szükséges ruhák, a háztartáshoz szükséges butorok, evőeszközök, ágy és fehéreneműek;

d) a család gyógykezeléséhez szükséges gyógyszerek;

e) egy havi időtartamra szükséges élelmi- és világítószerek;

f) házbér esedékessége előtt két héttel a legközelebbi házbérfizetéshez szükséges készpénz;

g) a hivatás gyakorlásához szükséges iratok, könyvek, segédeszközök;

h) postatakaréknál lehelyezett 2000 P-t meg nem haladó takaréket;

i) a szolgálati illetmény után kivetett adó fejében az illetményt teljes mértékben, azonkívül egyharmad részben lehet lefoglalni.

Abban az esetben, ha az itt felsorolt tárgyak közül valamelyiket lefoglalnák, úgy a lefoglalás ellen 15 nap alatt bélyegmentes panaszt kell emelni a kir. adóhivatalnál.

A lefoglalt zálogtárgyak kiigénylésének általában nincs helye, illetőleg csak az iparosnak feldolgozás végett átadott anyag, a kereskedőnek pedig eladás céljából átadott áru igényelhető ki.

Abban az esetben, ha ingatlan

vagy üzem hozadékot foglalják le, úgy zárgondnokot kell kinevezni. A zárgondnokot a pénzügyigazgatóság nevezi ki s ez lehet maga az adófizető is. Ha azonban már más ügyből kifolyólag van kinevezett zárgondnok, úgy ezt kell kinevezni.

A zálogolás tényleges fogantatása esetén 3 százalékos zálogolási illetéket lehet felszámítani.

A lefoglalt zálogtárgyak elárverezésére két határnapot kell kitűzni s erről az adófizetőt értesíteni. Az ingók elszállítása előtt 3 nappal az elszállításról értesíteni kell az adózót. A tényleg megtartott vagy megkísérelt árverés esetén 5 százalékos árverési illetéket kell számítani. Ugy a zálogolási, mint árverési illeték azonban egy hátralék után csak egy esetben számítható fel, akárhányszor volt is foglalás vagy kíséreltetett megárverés.

Vásári beszámoló.

Június elsején és másodikán volt az állatvásár, 3-án a kirakodóvásár Gyomán.

Az állatvásárra nagy volt a felhajtás, de kevés volt az eladás. Különösen a szarvasmarhánál feltűnő a kevés eladás, ha figyelembe vesszük, hogy a 332 eladott szarvasmarha között több mint 200 borju volt.

A felhajtás és eladás összehasonlítására leközzöljük a múlt év május 26—27-iki vásár adatait is.

Felhajtottak:

	1934	1933
szarvasmarhát	870	516
sertést	956	607
birkát	1521	1262
kecskét	9	18
lovat	1050	787
összesen:	4386	3185

Eladtak:

szarvasmarhát	332	464
sertést	572	551
birkát	311	391
kecskét	4	5
lovat	248	352
összesen:	1467	1763

Az állatárak nyomottak voltak. Különösen a borju árakra panaszkodtak a gazdák: 34—40 fillérért voltak kénytelenek odaadni a borjúkat.

A kirakodóvásárt megzavarta a délelőtti eső. Sok árus volt a vásáron (1500 pengő körüli helypénzt fizettek) de vevő nem sok volt. Szegény vidéki árusok nagy része este hazamenet még útközben alaposan meg is ázott.

Megérkezett az országos híró GAZDAG CIRKUSZ

Magyarország legnagyobb cirkusza.

Június 9-én, szombaton este fél 9 órakor tartja szenzációs megnyitó előadását Gyomán a vásártéren. — 80 személyzet. — Elsőrendű világmárkás magyar és külföldi artistaművészek és műszaki személyzet. — Népszerű olcsó helyárak, amelyek lehetővé teszik mindenkinek, hogy az artista művészek kincsében gyönyörködhesse. Teljesen új személyzettel és új műsorral!

Helyárak: páholyülés 1.40, zártszék 1.20, I. hely 1.00, II. hely 70, III. hely 50, állóhely 30, gyermekjegy 20 fillér. Gyermekesek ülökelyen felét fizetik.

Vasárnap két előadás!

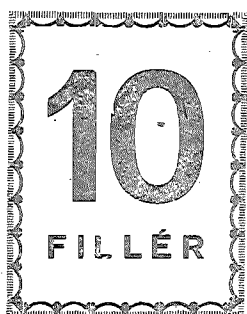
Délután 4 és este fél 9 órakor.

A MUNKÁCSI-CÉH

május 28-án, az Ernst-Muzeumban megtartott sorsjátékának nyereményjegyzéke:

Nyerőszám	Nyeremény száma	Nyerőszám	Nyeremény száma	Nyerőszám	Nyeremény száma	Nyerőszám	Nyeremény száma
498	40	3005	93	5893	68	11407	32
683	47	3196	19	6421	105	11721	20
701	35	3566	99	6440	98	11833	57
821	45	3577	56	7122	36	11843	65
953	34	3697	26	7178	7	11860	46
971	38	4204	78	7203	94	11890	61
1012	18	4262	74	7212	60	11924	92
1117	9	4323	48	8474	82	11930	72
1278	14	4384	1	8612	75	11936	97
1557	84	4516	13	8646	88	11949	21
1601	66	4572	101	8656	73	11970	62
1813	39	4784	44	8675	71	12030	83
1817	29	4817	95	8695	53	12757	5
2002	70	4823	8	8702	30	12805	107
2084	91	4827	15	8705	100	12834	11
2471	59	4841	43	8743	90	14744	51
2487	63	4926	89	8871	52	14806	69
2621	2	4986	64	9236	79	15026	17
2630	76	5030	87	9306	55	15036	22
2718	41	5031	28	9391	96	15206	6
2811	37	5039	54	9747	104	15408	31
2814	85	5043	10	9831	103	16015	25
2848	67	5270	102	9906	24	16049	77
2864	50	5342	58	10632	49	16075	33
2868	12	5449	106	10652	16	16098	3
2900	42	5482	4	11085	80	16152	27
		5820	81	11161	23		

A számok helyességéért felelősséget nem vállalunk.

„Gyomai Ujság“

előfizetői vagy példányonkénti vásárlói ezen 10 FILLÉRES szelvényt készpénz gyanánt fizetésül felhasználhatják azon esetben, ha e lap apróhirdetési rovatában hirdetnek. Egy apróhirdetés 20 fillér. Hirdetést felvesz a kiadóhivatal és az összes elárusítók, valamint a kihordók.

Előfizetési díj negyedévre P 1.30

HIREK

Búcsú májustól.

*Búsan bűg feléd, szép május,
E búcsúzsoltár,
Akár a régi szeretőm
Olyan voltál:*

*Sok, sok virággal közeleddél,
Aztán egyre hevesebb lettél,
Később egész hidegre fagytál
És végül mégis faképnél hagytál.*

A Telekkönyvvezetők Országos Egyesülete f. hó 3-án tartotta háromévi tisztségjel közgyűlését, amelyen jelen volt brassói Greising József gyomai kir. járásbírói telekkönyvvezető, községünk közfoglaltakban álló polgára is. A közgyűlés Marnó György belső-telekkönyvvezető indítványára brassói Greising Józsefet egyhangú lelkesedéssel az egyesület tiszteletbeli tagjává választotta és az egyesület belételeiben szerzett érdemeiért, valamint a telekkönyvi intézmény szolgálatában 40 éven át kifejtett jelentős közhasznú tevékenységéért meleg, bajtársi ünneplésben részesítette.

Istentisztelet Endrődön. F. évi június hó 10-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor református keresztyén istentisztelet lesz Endrődön a gyomavéki közsegl ovodában, a szokott helyen. Az istentiszteletre a gyülekezés már vasárnap délelőtt 10 órakor megkezdődik. Tisztelettel kérjük a gyülekezeti tagjait s akik az istentiszteleten részt óhajtának venni, hogy pontosan szíveskedjenek megjelenni. Az istentiszteleten predikációt tart: Berényi Dániel református s. lelkész.

Be kell jelenteni az előjáróságnak a közfogyasztásra szánt sertések levágásait, ha a levágás a vágóhidon kívül történt is, mert bejelentés, állatorvosi husszemle nélkül a levágott sertés húsa kimérni, eladni nem szabad. Aki a bejelentést elmulasztja, az ellen az előjáróság a büntető eljárást azonnal megindítja.

Az egész világ bizalma az

ASPIRIN

tablettákban

igazolja a készítmény kitűnő voltát. Felülmúlhatatlan meg-hűlésnél és fájdalomknál. Minden tablettán és csomagoláson látható a valódiság jele a BAYER-kereszt. Kérje kifejezetten az eredeti csomagolást.

BAYER

Gyógyszertárban kapható.

Heti hírszemle

Csapadék beszámoló május-ról. Egész májusban csak 15, 18 és 29-én volt eső. Az Iván-fenéki Társulat mérési szerinti az eső mennyiség a következő volt: Társulati székháznál 43 mm, Körösladányi őrháznál 7 mm, Folyáséri Szivattyútelepnél 25.1 mm, Peresi szivattyútelepnél 23.5 mm, Kéthalmi őrháznál 68 mm, Kecseges zugban 104.3 mm, Udvarnokon (Roik csatornaórnél) 44 milliméter.

Mit érdemes termelni hazai viszonyaink közt a külföld számára? Erről ír igen érdekes és tanulságos cikket a Kertészeti Szemle legújabb számában Korponay Gyula a hazai termesztési viszonyok kitünő ismerője. A magyar kertekről és azok növényanyagáról, értékes új őszibarackfajtáról közöl érdekes cikkeket. Ismerteli az időszakos leendőket a kertben és gyümölcsösben. Sok érdekes kép és számos hasznos tanács egészíti ki a kertészettel foglalkozóknak nélkülözhetetlen szép lap tartalmát. Érdeklődőknek, kik e lapra hivatkoznak díjmentesen küld mulatványszámot a kiadóhivatal. Budapest, I. Nagyboldogasszony-utja 45. M. kir. Kertészeti Tanintézet.

Közismert az Aspirin-Tablették fájdalomcsillapító hatása minden meghűléses megbetegedésnél. De nem mindenki tudja, hogy hamisítványok is vannak forgalomban és gyakran pótszereket is kínálnak megvételre. Hogy magunkat káros utóhatásoktól megóvjuk, ügyeljünk Aspirin-tabletták vásárlásánál mindig az eredeti „Bayer“ csomagolásra (a zöld szalaggal) mert csak ebben kerülnek forgalomba az eredeti tabletták.

Nyári állatvédelem. Aki a virágot szereti, az csak jó ember lehet. Ezekhez a jó emberekhez fordulunk azzal a kérésünkkel, hogy a rekkenő nyár szárazságban és napsütésben gondoljunk az igavonó állatok gyakori itatására, hűsítésére. Gongoljanak a láncon tartott kutyákra, a kalitkába zárt madarakra, a heti piacokon a kerekek baromfi börtöneire, a mélyekben szomjúságtól lihegő szárnyasok szenvednek. Megérdemlik állataink, hogy emberséges bánásmódban részesüljünk őket. Sorsuk a kezünkben van. Ők is érzik a fádalmat, a nélkülözést, az éhséget és a szomjúságot.

Országos vásárok. Június 10: Fűzesgyármal, június 14: Püspökladány. Június 17: Turkeve.

Magyarország: — Június 3-án a Margitszigeten nagyszabású ünnepség keretében vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó 1738 magyar hőst és várományost avatott vitézzé. — Az elmúlt hidas harangot ünnepélyes külsőségek keretében átadták a TESZ-nek, hogy mint a „magyar lelkiismeret harangja“ megkonduálásával a fővárosban hirdesse a magyar élniakarást. — A székelek debreceni díszgyűlésen gróf Bethlen István nagy beszédet mondott a magyar társadalom feladatairól az elszakított magyarsággal szemben. Mindennap tegyük meg mindent a revízióért — mondotta. — Imrédi Béla pénzügyminiszter június 6-án a felsőház pénzügyi bizottságának ülésén kijelentette, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel olyan megállapodást tervez, hogy a felekezeti tanítók készpénzjárandóságukat szeptember 1-től kezdve teljes mértékben megkapják. — A kormány a földbérlokre nem terjeszti a gazdavédelmi intézkedéseket, hanem egyéni el-

birálás alapján orvosolja a földbérlok sérelmeit. — Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter meglátogatja az aszálysúlytotta vidékeket. Információit közvetlen a járási gazdasági felügyelőktől és a földjeiken kinn dolgozó gazdáktól szerzi be. — Gömbös Gyula miniszterelnök csütörtökön vidéki körútra indult.

Külföld: — Amerikában szörnyű hőhullám pusztít, 102 fok a hőség Fahrenheit. 45 állam közül 20 államban teljes az aszálykatasztrófa. — A nagyhatalmak hozzájárultak ahhoz, hogy a Saar vidék hovatartozásáról a lakosság megszavaztatásával döntsenek. — Eckhardt Tibor, mint a magyar állam képviselője Genfben a népszövetségi tanács keddi ülésén ismertette a magyar—jugoszláv határsérelmek ügyét. A Népszövetség Magyarország kívánságának megfelelően intézkedett, közvetlen tárgyalások útján orvosolják a sérelmeket. — Egy milliárddal felemelték a román hadügyi tárca költségvetését.

NYILATKOZAT

(Lapzárta után kaptak a következő sorokat.) Folyó hó 5-án „Sport hírek“ rovatában megjelent közleményre, melyben a GySC fegyelmije Tóth Antal azért meri a GyTK színeiben szerepelt egy évre elillólt a játéktól.

Annyit vagyunk bátrak megiegyezni, hogy az eljárás kissé sántít. Mert a GyTK a nevezett játékos (a két egyesület között történt megállapodás értelmében) előzetes beleegyezéssel vette át. Ugyan ilyen eljárást foganasított annak idején amidő Kiss Zsigmond kilépett a GySC-ből. Mindkét esetben a GySC elnökségének barátságos beleegyezése folyán történt.

Ezzel szemben a GySC-be a GyTK-ból átment Oláh Sándort, Szrenkányi Jánost, Barla

Károlyt, Barta Józsefet minden megkérdezletés nélkül átvette és már a harmadik napon bajnoki mérkőzéseken szerepeltette. A napokban átment Kiss Zsigmondra vonatkozólag szintén nem intézel még kikérést a GySC, de ill valószínűleg a helyzet is másképpen alakul, mert a sport club ügyv. elnök ura egyizben kijelentette, hogy ha nevezett történelesen vissza akarna menni, míg Ő elnök az ugysem szerepelhet a GySC színeiben. Várjuk. Gy.T.K.

Kiterjesztették a marhalevél érvényességét. A földmivelésügyi miniszter legújabb rendelete értelmében a helyben kiállított marhalevél a jövőben a helyi piacon a kiállításától számított 14 napon túl is érvényes; új járulat csak a jószág átiratásakor kell váltani. Vidéki viszonylatban a marhalevél érvényessége továbbra is a kiállítás idejétől számított 14 nap marad.

Csapadék naptár.

Június	2	3	4	5	6	7	8	Össz.
Társulati székház		2.7		21.4		19.6		43.7
Körösladányi őrház		1.8		15.-		23.-		38.8
Folyáséri sz.-telep		3.3		15.3		19.8		38.8
Peresi szivattyutelep		13.-		15.-		14.2		42.3
Kecseges zug		3.-		15.4		23.5		41.9
Kéthalmi őrház		1.5		15.5		32.3		49.3
Udvarnok (Roik cs-őr)		0.7	4.-	12.-		31.-		47.7

7-én jég: Körösladány, Kéthalom, Udvarnok.

Névmagyarosítás. Leimdörfer Zollán ny. tisztviselő és kisk. Ilona, Gabriella gyermekei nevéket belügyminiszteri engedéllyel „Lovas“-ra változtatták.

VIDÁM IRÁSOK

A főnök felelősségre vonja könyvelőjét, mert két órát késett. A könyvelő bocsánatot kért és mondta:

— A feleségemnek súlyos szülése volt.

— Az már egészen más, hol lakik ön, majd küldök szegénykének egy pár jó üveg bort — mondta a főnök.

Néhány hónap múlva ismét későn érkezik a könyvelő az irodába. A főnök kérdésére azt mondja:

— A feleségemnek ismét nehéz szülése volt.

— Micsoda a maga felesége, talán házinyul?

— Óh, nem! Szülésznő!

Egy ur azt mondja barátjának:
— Ugy látom, hogy anyósoddal békességben élsz.

— Miről következteted?

— Amikor utóljára beteg voltál anyósod állandóan ágyadnál tartózkodott.

— Igen, ez azért volt, mert orvosi rendeletre izzadnom kellett.

Egy feltűnően csunya, zsiroshaju kofához így szólt a bíró:

— Panaszos! Adja elő panaszát!

— A tolakodó ember először megcsipdette az arcomat, aztán megcsókolta a hajamat.

A bíró mosolyogva szólt az al-tisztnek:

— Vezesse be az ingyencet.

A vonaton utazik a nagymama, a mama és egy kis fiu.

— Kérek két egész és egy fél jegyet, — szólt a fiu anyja.

— Kérem ez a fiu nem utazhat féljeggyel, mert már hosszú nad-rágot visel.

— Ha a nadrágtól függ, akkor majd én utazom a fél jeggyel — válaszolt a fiu anyja.

— Ha így áll a dolog, akkor én tulajdonképpen ingyen utazhatok, — szólt közbe a nagymama.

Pincér! Ez a kenyér tele van szórva homokkal!

— Igenis, nagyságos uram, hogy a vaj ne csusszon le róla.

Éjjel után egy berugott ember torka szakadtából ordítja:

— Gyuri! Gyuri!

A rendőr figyelmeztetésére, hogy ne zavarja az éjjeli csendet, így szólt:

— Biztos úr, csak szabad a legjobb barátomat hívni?

— Természetesen, hogy szabad, de nem így ordítva, — felelte a rendőr.

— Igen ám, de a barátom Körösladányban lakik.

Jégverés halottja.

írta: BAKÓ JÓZSEF

Nagyokat morran a nyár haragja.
Veszetten vág az érett kalásza,
Villámmal kémli, hogy merre vágjon,
Haj! Végzet! állj meg egy torpanásra!

Tudod-e, hol jársz? Koldusok földjén.
Nézd, ernyedt szemekkel lesik a munkád,
Nincs a szemükbe erő már nézni:
Veled csatázni? hiába; — tudják,

Hallod? Így még sohse sirt a tornyuk.
Kerüld el őket kegyetlen kaszás,
Mert imájok is átokká vedlik,
Ha azok vetnek s tied az aratás.

Vagy áldozat kell? Nesze, itt vagyok.
Talán kicsorbult bennem a kaszád.
De szép halott lennék: rámteritnék
Szemfedőnek a falum mosolyát.

A Szabadság új számában viléz Bajcsy-Zsilinszky Endre a Magyar szociál demokrácia tizenöt évvel ezelőtti és ma címen ír vezércikkkel. Féja Géza Kétféle magyarság címen cikksorozatot kezd. Balla Antal világpolitikai krónikát ír a genfi leszerelési értekezlet kudarcáról és Saar problémáról. Érdekes riportban számol be a lap arról, hogy az egyetemi ifjuság, hogy hozta fel Budapestre a hidasi harangot. Magyar Miklós várospolitikai cikke, Simándi Pál, Dr. viléz Rácz Albert cikkei és riportjai, Sérió Kálmán verse érdekességei még a lapnak. Gazdag Föld népe rovat és Tamási Áron folytatásos regénye teszi még teljessé a Szabadság legújabb számát, mely 12 nagy oldal terjedelemben 10 filléres árban minden újságárusnál és dohánylőzsdében kapható.

A retortában előállított énekes. Egy olasz fiziológus évek hosszú sora óta tanulmányozza az emberi hangszálak működésének természetét, különleges operációkkal és kurákkal mesterségesen akarja vékonyítani és vastagítani, hosszabbítani és rövidíteni az emberi hangszálakat. Ha kísérleteinek befejezése sikerül, akkor ugyszólván retortában tudunk majd világhírű tenoristákat előállítani akiknek mesterségesen konstruált hangszálai még Carusot is felülmúlják. Ilyen és ehhez hasonló érdekességek egész sorát hozza minden számában Tolnai Világlapja.

A gépopera. Stolowsky amerikai karmester egy fellaláló mérnökkel együtt különös operaeloadás tervein dolgozik. Az operaeloadáson az énekesek helyett éneklő gépemberek lépnének fel és zenészeket is ilyen gépemberek pótolnák. A világ legfurcsább látványossága lesz ez a gépopera. Színházi érdekességek százait közli minden héten a Délibáb. A gazdag tartalmu színházi és rádió-heti lap egy számának ára 20 fillér.

Közegészségügy

Irtsuk a legyeket.

A tisztaság a fertőző betegségek védőszere.

A korai nagy meleg megjelenése közegészségügyi szempontból is nagy jelentőséggel bír. A legyek korán kikeltek és tömegesen szaporodnak a piszkos, elhanyagolt lakások trágya és személdombjain, a pöcegödörökben, mindazokon a helyeken, ahol a tisztaságra nem fordítanak elég gondot.

Ahány légy, annyi ellenség! Mert lábaira lapadt piszokkal a szélrózsa minden irányában hurcolja szét a kórokozó csírákat. A légy terjeszti a hastífuszt, a kolerát, a lépfenét, a csecsemők bélhurutját, mindazokat a betegségeket, amelyek a falu közegészségügyét leginkább veszélyeztetik. Ezért a higienia

első parancsai közzé tartozik a légyirtás,

Az irtás alapja a légyteték kikelésének a megállása. A házi személet naponta égessük el. A trágyagödörrel, az árnyékszékkel naponta öntsük le frissen készült mészlejjel. Tartsuk tisztán a lakást, az udvart, mert a tisztasággal nemcsak a legyek, hanem a fertőző megbetegedések ellen is védekezünk.

A kikelt, a lakásba belolokodott legyek ellen pedig védjük élelmiszereinket és irtjuk állandóan a szokásos légyirtási módokkal és szerekkel.

Önmaga, családja, a társadalom egészségét védi az, aki a legyeket irtja.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden szakmába vágó munkákat.

Szíves párlfogást kérünk:

Kun és Társai
épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kapitárl akarnak, kereszenek fel bennünket!

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősege ad.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árban beszerezhetők

BARY PÁL

üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3-4 mm. belgaüveg, matt, mintázoti, rubin, ornament, sima szines üveg és, finn tükörből állandóan nagy raktár.

Ingatlan árverés. Junius hó 21-én 9 órakor a gyomai járásbírószágon árverésre kerül Trafikant bádigos háza. Kikiáltási ár 420 pengő. Felvilágosítást ad dr. Tardos Gáspár gyomai ügyvéd.

Bútorozott szoba külön bejárattal, nőtlen magánosoknak azonnali beköltözésre — magános nőtét, aki mosást is vállalja — kiadó. Cim: Hősök útja 107 szám.

Az Erzsébetligeti vendéglőben egy-két bútorozott szoba az emeleten kiadó, ugyanott abonensek jó polgári kosztra felvételnek.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVÍZ
26 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbőlyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuk. tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cim: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

**MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a**

**HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán**

Háztartás

E címmel új rovatot nyitunk. — Kérjük nő olvasóinkat, hogy kipróbált főzési, sütési receptek beküldésével támogassák lapunkat:

Háztartási befőzési receptek:

Cseresznye-befőtt.

Szép kemény, nem túl érett cseresznyét szárától megfisztitjuk, megmossuk és szitára rakjuk. Langyos szirupot öntünk rá, de úgy, hogy elfődjé. A sziruphoz egy liter vízhez 40 deka cukrot veszünk. Légmentesen leköttözzük és az üvegek nagysága szerint 6-8 percig főzzük. Ugyanigy készítjük a meggybefőttet is.

Szalicilos meggy.

A meggyet forró vízzel leöntve üvegbe rakjuk. Legcélszerűbb erre egy 5-6 literes uborkás üveg. Egy és háromnegyed kg. cukrot felforraltunk 2 liter vízben 2 evőkanál szalicillal és még forrón a gyümölcsre öntjük. Lékötözve hűvös helyre állítjuk.

Cseresznyés meggy dzsem.

A megmosott, szárától megfisztitott, kimagozott gyümölcsöt (két rész meggy, egy rész cseresznye) saját levében forrástól számítva 20 percig főzzük. Ekkor beletesszünk 1 kg. gyümölcsre számítva 50 deka cukrot s újra 20 percig főzzük, beletéve egy kanál rumot is. Langyosan üvegekbe rakjuk, leköttözzük s kigőzöljük.

Zöldborsó eltevése.

Az aprószemű, gyenge, frissen szedett, megfisztitott cukorborsót tálba téve forró vízzel leforrázzuk. Szitára rakjuk, hogy a víz lecspegjen róla. Patentzárás üvegekbe rakjuk. Vízet forralunk, melybe egy kis cukrot és szalicilt teszünk, ha kihűlt, ráöntjük a borsóra. Légmentesen lezárjuk és forrástól számítva 2 órán gőzöljük. Kétszer negyednaponként megismételjük a 2 órás gőzölést.

Málnaszörp.

Az érett málnát jól összenyomkodjuk és egy uborkásüvegben 6-8 napra meleg, de nem napos helyre állítjuk. Ekkor az erjedésbe átment málnát vászonruhán átszűrjük. Minden literre 1 kg. cukrot számítva, tűzre tesszük és 8-10 percig főzzük, a habját leszedegetve, üvegekbe töltve, ledugaszolva 20-25 percig gőzöljük.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.**
Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.
Felelős üzemvezető: **Teket Sándor.**

SPORT

A Csabai II. oszt. bajnokság állása 1934. június 9 én:

		Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	Textil	16	15	—	1	37	14	30
2	Turul	17	14	1	2	33	9	29
3	MTK	16	12	—	4	45	18	24
4	BISE	17	10	1	6	39	23	21
5	Bocskay	17	7	1	9	15	20	15
6	GySC	17	7	—	10	17	34	14
7	M. Törekvés	16	5	1	10	10	27	11
8	KTE	16	4	2	10	9	40	10
9	OFC	16	3	1	12	16	19	7
10	B. Törekvés	18	2	1	15	4	22	5

Csabai II. oszt. június 10-iki programja:

Gyomán: GySC—Turul. Mezőberényben. M. Textil—KTE.
Békésen: BISE—M. Törekvés

M. Szövogyári SC—
GyTK 2-1 (1-0)

Mezőtur. MAFC kupáért.
Bíró Heinfarth.

A MSzSC bemutatkozásánál nagyérdeklődéssel várta a közönség. Pontosan 5 órakor elsőnek a GyTK másodiknak a MSzSC vonult a pályára. A közönség mindkét csapatot tapssal fogadta. A csapatok felállásánál meglepődve konstatació a közönség, hogy a szövogyáriak csapatában 9 Máv-ista szerepel, amit azzal magyaráztak meg, hogy a Máv. az első osztályból való kiesése folytán nem biztos, hogy tovább is szerepelni fog az alsóosztályban, ellenben a vasutas bajnokságokat tovább fogja vinni. Addig is, hogy a játékosok kellő kondícióban legyenek leigazolattak a Szövogyáriak javára. Mert ennek semmi akadálya.

A mérkőzés ünnepélyesen vette kezdetét, mert elsőnek a Szövogyáriak agilis diszelnökének kisfia rugta el a labdát. A földre dobás után mindkét csapat erősen támad. A küzdelem nyílt. Mindkét kapunál meleg helyzetek adódnak, de a jól működő kapusok mindent mentenek. Végre a 25 p. megtörik a jég és a szövogyáriak Vlasz révén megszerzik a vezetést 1-0. Az elért gól után Mezőtur van fölényben, aminek több korner az eredménye, de azokat hol a védelem, hol Hatvani biztos fogásai teszik ártalmatlanná. Szövogyári fölényrel ért véget a félidő.

Szünet után még élénkebb a játék. GyTK küzd a kiegyen-

lítésért, szövogyáriak a győzelem megtartásáért. 10 p-ben Szabó lefut és szépen ivelt labdája a kifutó Hatvani fölött hálól ért. 2-0. GyTK nem csügged, támadással válaszol, főleg Barla révén veszélyes. 18 p. 11-es Szövogyáriak ellen amit Bartik szépen lő a jobb-sarokba, de a jól velődő kapus mezőnybe továbbítja. Gyomai fölény alakult ki és a 25 p. Csikós eredményes 2-1. GyTK támadásokkal ért véget a mérkőzés.

Jók voltak: Sikker, Peres, Szabó és Tóth Szövogyári, míg a GyTK-ból Hatvani, Vatai, Barla II. és Csikós vált ki. Bartik is eredményes volt, de lövései nem kísérték szerencsére.

Heinfarth bíraskodásatetszett.

ETK—MAFC 5-0 (0-0)

Endrőd. Kupamérkőzés. Bíró: Herbály Pál.

(Endrődi tudósítónktól.)

ETK: Büngödsi — Hunya A. Kovács L. — Maluska, Farkasinszky, Szujó—Hunya I. (Kovács I.) Kovács D. Tóth, Kovács I. (Hunya I.) Kurilla II.

A mérkőzés első 20 percében tapogatózó játék változatos mezőnyjátékkal. Az ETK megismeri ellenfelének hibáit erényeit és sorozatos támadásokat vezet, de a MAFC védelme részen van. Az I. félidőben nyílt játék.

Szünet után az endrődiek átcsoportosítják a csatársort, ebben az összetételben a MAFC nem tud ellenállni. A 8 p-ben az endrődiek felnyomulnak, lábról-lábra száll a labda és Hunya I. gyönyörű lövéssel megszerzi a vezetést. 1-0. Kezdet után az ETK halvesora Kovács I. jobbszélsőt futtatja, aki

a kapu balsarkába ivel és Kurilla fejese biztosítja a 2-0-t. A két gól között egy perc sem telt el. Megjön a közönség hangja is. Most már fojyamatosabb az ETK játéka. A 10 percen Tóth szöklet Kovács D-t, aki bevágja a labdát. 3-0. Az ETK fölénye mindjobban kidomborodik, hasztalan a MAFC hősies ellenállása Kovács I. 4, majd 5-re szaporítja a gólok számát. Végeredmény 5-0. Az ETK-ban a kapus kevés dolgát jól végezte, a védelem szilárd volt, a halvesor a védelemből és a támadások előkészítéséből is kivette részét. A csatársor az átcsoportosítás után magára talált és szebbnél-szebb támadásokat vezetett. A MAFC-ban a védelem és a jobbszélső játéka emelkedett ki. A bíró általános megelégedésre jól vezette a mérkőzést. Nem is volt nehéz dolga, mert a mérkőzés sima lefolyású volt, durvaságtól mentes. Az ETK-nak rossz híréll köllötték, amikor azt állították róla, hogy durva, kiméletlen a játékmódora. Az ETK—GySC mérkőzésen bebizonyította a gyomai közönségnek is, hogy a győzelem kivívásához nem szükséges durvasághoz folyamodni. Sportszerű játékkal érte el eddigi eredményeit, sokszor sportszerűtlen körülmények között is. Kár a szomszédos jóviszonyt kiélezni. A futball vége eredményben mégis csak sport, az egészséges vetélkedés mindenre hasznos, de ne vezessen gyűlölködésre, kiméletlen játékokra. Keressük a hibát néha magunkban is és ha megtaláltuk, minden igyekezetünk irányuljon oda, hogy azt kiküszöböljük. Akkor szolgáljuk csak környékünk futballnívójának emelkedését.

Bocskay—GySC 1:0 (0:0)

Szarvas. Bajnoki, bíró: Lówy. Ismét egy vesztes meccs. ETK. és Textil után a letört Bocskay is megverte a GySC-t. Egy hét alatt 3 vereség, kissé sok. Előrelátható volt e meccs sorsa, mert éppen a gyomai vásár napjára esett s emiatt több standard játékosát volt kénytelen nélkülözni a GySC. De az ok még abban is megtalálható, hogy a GySC az egész bajnoki szezon alatt talán kétszer sem játszott ugyanabban az összeállításban s a játékosoknak nem volt alkalmuk kellőképpen összeszokni. Áll ez különösen a csatársorra, melyen legjobban érezhető az egység, az összeszokottság hiánya. A GySC tartalékjai ellenére is különb játékok mutatott ellenfelénél s kis szeren-

csével győzlesként hagyhatta volna el a pályát. Ezt igazolja a csatárok 5 kapufa lövése is.

GySC a következő csapattal lépett a pályára: Szrenkányi—Pulugor, Barta K. — Kovács B. Matlak, Fried.—Barta J. Oláh S. Pfeiffer J. Nagy B. Mácz.

GySC kezd, de a Bocskay veszi át a támadó fei szerepét. Veszélyes támadásaikkal a remekül dolgozó közvetlen védelem teszi ártalmatlanná. Szrenkányinak többször nyílik alkalma képességeit csillogtatni. Pulugor pedig — mintha csak megcáfolni akarná a róla terjesztett rossz híreket — önfeláldozóan és kitűnően dolgozik. Bartha K. a gólvonalon ment egy gólnak látszó labdát. Majd felszabadul Szrenkányi kapuja és a félidő végéig nyomászó GySC fölény alakul ki. Közben Mácz 2 méterről két izben is olyan szédületes erőtű bombát vág a kapusba, hogy az a védelem után az ájulás környékezi.

A GySC a második félidőben is támadásban marad, de Barta és Pfeiffer lövéseit a jól védő kapus, illetve a kapufa menti. A bekkék sűrű hazáadással mentenek a fürge GySC csatárok elől. Bocskay győztes gólját Bertók lőtte a második félidő 43 percében.

Turkevei AC— Gy. Levente 6-0
Turkeve. Kupamérkőzés.

Sporthírek.

Madaras Gyulát, a GySC volt kiváló elnökét elmúlt vasárnap a kormányzó vitézzé avatta.

Uj club-titkárok. Kiss István a GyTK titkára tisztségéről lemondott s helyette Varsandán Lászlót választották meg. Ugyancsak megvált tisztségétől Kiss Ákos GySC titkára is, utódja Imre Lajos lett.

GyTK június 10-én Turkevei AC-al játszik kupa-mérkőzést.

Endrődi TK eddig még minden kupa-meccsét megnyerte.

GySC július 15-én a budapesti „Beszkárt“ futball csapatát látja vendégül mellyel revans mérkőzést is játszik augusztus 19-én Budapesten.

MAFC-kupa inlézőbizottsága szerdán tartott ülésén a következő határozatokat hozta:

A GySC-t—ETK elleni óvásával elutasítja, mert a kupa-szabályok 10 §-a alapján kupa meccset bíró miatt megővni nem lehet. Turkevei AC ellen beadott óvásánál pedig elrendelték Papp József és Lach Mihály kihallgatását. Az óvásdíjakat azonban visszautalták.

A Gy. Levente—GySC elleni óvását elutasították és a meccset 5-0 arányban igazolták, az óvásdíjat azonban visszautalták.

Matlak Mártont az ETK—GySC meccsen lőrténtek miatt a kupameccseken való részvételtől eltiltották. K.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Közbecsülés.

„Nem a hatalom szeretetével, hanem a szeretet hatalmával kívánom ezt a vármegyét szolgálni“ — mondotta Korossy György főispán, mikor 1931 október 26-án elfoglalta Békésvármegye főispáni székét. Az azóta eltelt idő alatt — nem nyilvános ünnepeltetések közben — többször járt Korossy György főispán vármegyénk minden községében, miközben nemcsak ő ismerte meg vármegyéjét, hanem őt is megismerték s egyike lett azon főispánjainknak, kiről mindenki, rend és rang nélkül, a főispáni tekintélynek kijáró legnagyobb tisztelettel vélekedett.

Hogy Korossy György főispán mennyire törődött és foglalkozott a néppel is, közeli példa, mikor június elején személyesen járta be a vármegyét kocsival, hogy meggyőződjön az aszálykárról és lássa, hol kell segíteni. E közben, mikor június 1-én az endrődi hártárt járta Timár Imre bíró kíséretében, megtudta, hogy az öregkerti iskolában vizsgák folynak, bement az iskolába s meghallgatta, mit tanultak a tanyai gyermekek.

Korossy György főispán a múlt héten — politikai okokból — lemondott főispáni tisztségéről.

A vármegye közönsége osztatlan megnyilatkozással domborítja ki a távozó főispán iránt érzett szeretetét, bizalmát. A legértékesebbet nyújtja Békésvármegye lakossága távozó főispánjának: a közbecsülést.

Főispáni lemondás és főispáni kinevezés.

KOROSSY GYÖRGY főispán beadta lemondását és utódjául DR. FÁY ISTVÁN országgyűlési képviselőt nevezte ki a Kormányzó.

Alispáni vélemény a gyoma—mezőberényi út kiépítéséről.

Pánczél Emil főjegyző a múlt héten pénteken Gyulán volt és vitéz dr. Márky Barna alispánnal többek között a gyoma—mezőberényi út kiépítéséről is beszélt, mely alkalommal alispánunk kijelentette, hogy az idén megkezdett szarvas—mezőberényi út kiépítése után azonnal a gyoma—mezőberényi utat építik ki.

Örömmel vesszük a hírt, bár tudjuk, hogy legjobb eselben csak 1936-ban kerülhet erre sor, azonban a földmunkálatokat máris véghezvethetjük, ha szükségmunkákra kerül a sor.

Alispánunk részéről ismét bizonyosságát látjuk, ha nem is kértük tőle, ő máris tervbe vette egyik fontos útunk kiépítését.

A MAGYAR BÚZA A VILÁGPIACON

Irta: KENYERES JÁNOS országgyűlési képviselő.

A búza a magyar föld kincse. Jelenleg a kormány Sorgenkindje. Azt mindnyájan tudjuk, hogy a búzával bevetett terület lényeges csökkentése ábránd, az éghajlati, a talajviszonyok megakadályozzák azt, hogy éppen búzatermő vidékeinken lényegesen csökkentsük a búzával bevetett területeinket. Azonban mielőtt áttérnénk más termelvényekre, először még azok számára kell biztos és állandó piacot teremteni. Ez lesz az irányított gazdálkodás főfeladata: olyan termények megjelölése, amelyek a búzatermelést pótolni tudják. Más szóval, a kormánynak még igenis hosszú ideig nagymennyiségű búza elhelyezéséről kell minden évben gondoskodnia.

Ha a búzát értékesíteni akarjuk, akkor tulajdonképpen két irányba kell haladnia levékeny-

ségünknek. Ugyanezen okos, megfontolt tárgyalásokkal piacot kell teremteni. Már ezt megelőzőleg gondoskodni kell azonban a megfelelő jó portékáról. A földmivelésügyi miniszterium évek óta igazán dicsőre méltó és sikeres akciót folytat. Ez az akció arra irányul, hogy a nemesített búzafajták közül kiválasztja azokat, amelyek bő termésük mellett a legkiválóbb, a legjobb lisztet adják.

Nem akarok itt részletesen foglalkozni ezzel a kérdéssel, csak néhány olyan adatot akarok felhozni, amelyek megvilágítják, hogy milyen nagy szükség van erre az akcióra és milyen nagy szükség van búzánk minőségének emelésére. Az a négy állam, amely búzakivitel szempontjából a mi számunkra fontossággal bír: Németország, Ausztria, Olasz-

ország és Csehország 1932-ben 29 millió mázsa búzát importált. 1933-ban ennek a négy államnak búzatermése 18 millió mázsával nagyobb volt, mint az előző évben, de importszükséglete még sem 11, hanem 14 millió mázsa volt, amiből látjuk a kenyérfogyasztásnak, a búzaszükségletnek emelkedését.

Érdekes, ha megfigyeljük, hogy pl. 1932-ben ebből a 29 millió mázsa importszükségletből Románia és Jugoszlávia, ez a két, szomszédunkban lévő agrárország, összesen csak 2 és fél millió búzát exportált. Ebből tehát levonhatjuk a következtetést, hogy ezeken a piacokon a mi konkurensünk a Manitóba, az amerikai búza. Csak akkor remélhetjük, hogy mi ezekben az országokban nemcsak piacot nyerünk a magyar búzának, hanem megfelelő árakat is, ha a Manitóba minőségével vetekedni tud a mi búzánk. Tavaly júliusban a kanadai világkiállításon a magyar búza óriási sikert ért el, mert leverte a Manitóba búzafajtákat: első díjat nyert. Érdekes, hogy akkor, amikor a Manitóbanak átlagos hektoliter sulya 84 klg volt, akkor a Bánkúti-féle 1201-es búzának 88 és míg a Manitóba átlagos sikértartalma 39,6 százalék volt, a magyar búzáé 48 százalék. Hogy ennek az eredménynek tényleg viszhangja is volt az egész világon, az abból látszik, hogy Franciaország a kanadai világkiállítás után kezdett érdeklődni a magyar búza iránt. Azonkívül közvetlenül azután Sir Albert Humphreys, a legnagyobb malomérdekeltség főnöke mintát kért a magyar búzából, most pedig legújabbban Jean Goldschmid párisi tanár, az egyik legnagyobb francia búzacég tagja akarja megvizsgáltatni a magyar búzát és előadást akar tartani a magyar búza kiváló minőségéről.

Ezekből a kiválóknak minősült búzafajtákból 1,200.000 hold, tehát az összes búzával bevetett területünknek fele van

bevetve. Állandóan szaporodik ezeknek a fajtáknak terjesztése, hiszen vannak olyan megyék, ahol egyes járásoknál 82 százalékig ezeket a búzafajtákat termelik. Azt hiszem, hogy ha a magyar búzának már most kivivott sikerét és hírnevét a jövőben is megerősítjük, sokkal egyszerűbb és könnyebb lesz még olyan államokba is kivinni a búzánkat, amelyeknek behozatalra szükségük nincs, de szükségük

van a mi búzánkra minőségjavítás céljából és vetőmagszükséglet fedezésére. A kormány akkor, amikor a búza árának emelését elhatározta, nem erőszakos intézkedésekkel tette ezt, nem fejadagmegszabással, rekvirálással, nem a fogyasztóközönség nagy megterhelésével, hanem — igen helyesen — külföldön igyekszik elérni azt az árfelet, melyre a gazdának szüksége van ahhoz, hogy a termelés rentabilis legyen.

Nagy a tűzkár a vármegyében.

A vármegyei tűzrendészeti felügyelő a napokban állította össze az elmúlt hónapban előfordult tűzkárok statisztikáját. Az elmúlt év hasonló hónapjához viszonyítva a vármegye tűzkára 200 százalékkal nagyobb. A tűzesetek számában is jelentékeny az emelkedés. A tűzesetek 60 százaléka gondatlanságból, 15 százaléka pedig gyermekeknek gyufával való játékból származott. A szokatlan időjárás mindenkinek hatványozottan kötelességévé teszi, hogy a tűz keletkezésére vezethető okokat kiküszöbölje, s e célból a megelőző tűzrendészeti intézkedéseket és szabályokat pontosan be-

tartsa, mellyel elkerülhető lesz az, hogy gondatlanságból tűz ne keletkezhesék, a nemzeti vagyon pedig ne károsodjon. A mai példátlanul súlyos gazdasági viszonyok között nagy érdek fűződik ahhoz, hogy a lakosság fokozott figyelemmel gondoljon a tűzvész következményeire. Az ország egyéb helyein előfordult szomorú példák közül okulni kell mindenkinek. A tűzzel szemben való gondatlanságnak kiszámíthatatlan következményei lehetnek, a legkisebb tűzesetből is könnyen származhatik tűzvész, amely város-, községrészeket pusztíthat el.

Korossy György

főispánt lemondása alkalmával a Kormányzó Gömbös Gyula miniszterelnök előterjesztésére kiváló szolgálatai elismerésül a II. osztályu magyar érdemkereszttel tüntette ki.

KÉPVISELŐTESTÜLETI KÖZGYŰLÉS.

Gyoma község június hó 19-én (kedden) délelőtt 9 órakor képviselőtestületi gyűlést tart, melynek főbb tárgyai a piactér burkolása, beszenszegi iskola építése,

községi vendéglő és csendőrségi laktanya bérösszegeinek leszállítása, Nőegyleti korcsolyaház építési engedélye.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület

június 9-iki gyűlésén elhatározta, hogy az aszály károkkal sújtott helyeken egy évi adó haladékokat kér a minisztériumtól. Szóba került az is, hogy a földművelésügyi miniszter legelőbi Csabán tartózkodása alkalmával elismerte, hogy általában az egész megyében nagyon magas kulcs szerint van megállapítva a kataszteri liszta jövedelem és ezen segíteni kíván. A magas őrési vámok leszá-

llítását is kéri.

A földművelésügyi minisztérium a vármegyei gazdasági felügyelőségek útján huszezerpengős hitelkeretet bocsátott az 50 kat, holdon aluli birtokosok részére abból a célból, hogy az idei takarmányin-ségen a tarlóba és kiszántott búzaföldekre vethető takarmánymagvak kiutalásával segítsen. Az akciót egyévi kamatmentes hitellel bonyolítják le.

Termeljünk takarmánynövényeket.

A kevés szénatermésünket igyekezzünk pótolni. Ahol aszály miatt levágták már a levágandót, vessenek muhart, szudáni füvet. Sőt a learatott búzaföldekbe is vethetjük ezeket.

Akik kedvezményes ve-

tőmagot akarnak, igénylé-süket jelentsék a község-házán. Értesülésünk szerint ezt a vetőmagot csak jövőre kell kifizetni.

Azonban ezekbe a földekbe csak tavaszt szabad majd vetni.

Beiratkozás a gyomai m. kir. állami polgári fiú és leányiskolába.

A beiratásokat az 1934—35. tanévre június hó 25-én és 26-án tartjuk. Az első osztályba életük 9 évét betöltött, de 12 évét még túl nem haladt oly tanulók vétetnek fel, kik az elemi isk. IV. osztályát sikerrel végezték. Fel-sőbb osztályba az előző osztály sikeres bizonyítványa alapján lehet belépni. Oly tanulónak akik az elemi isk. V—VI. osztályából a polgári iskola II. osztályába óhajtanak felvétetni tantervkülön-bözeti vizsgát kell tenniök. Gim-náziumból vagy reáliskolából szintén csak különbözeti vizsgá-val lehet átlépni. A vizsga anyagáról az igazgató ad felvilágosi-tást.

Fizetendő díjak: A beiratáskor 4 P 20 fillért kell fizetni. Jó bizonyítvánnyal rendelkező hadirokkant gyermeke, vagy hadigyámolt nem fizet beiratási díjat. A tanulók bizonyítványaik és szüleik vagyoni helyzete szerint a következő tan- és fenntartási díjat fizetik az év folyamán:

1. csoport egész éven át nem fizet díjat.
2. csoport októbertől-májusig 8 hónapon át 1 pengőt fizet.
3. csoport októbertől-májusig 8 hónapon át 2 pengőt fizet.
4. csoport októbertől-májusig

- 8 hónapon át 3 pengőt fizet.
  5. csoport októbertől-májusig 8 hónapon át 4 pengőt fizet.
  6. csoport októbertől-májusig 8 hónapon át 5 pengőt fizet.
  7. csoport októbertől-májusig 8 hónapon át 6 pengőt fizet.
- Szegénysorsu tanulókat tan-könyvekkel az iskola segély alap-ja látja el.

Beiratkozáshoz az elemi iskolai bizonyítványt, vagy értesítőt kell elhozni. A hatóság által ki-állított születési anyakönyvi ki-vonatot szeptember 6-ig kell be-nyújtani. Figyelmeztetjük az ér-deklődőket, hogy beiratás csak június 25 és 26-án van. A szeptemberi pótbéiratáskor csakis kel-lő igazolással elmaradt tanulót veszünk fel, ha még hely marad. Igazgatóság.

Ingatlan árverés. Június hó 21-én 9 órakor a gyomai járásbírószágon ár-verésre kerül Trafikant bádógos háza. Kikiáltási ár 420 pengő. Felvilágosítást ad dr. Tardos Gáspár gyomai ügyvéd.

Bútorozott szoba külön bejárattal, nőtlen magánosoknak azonnali beköl-tözésre — magános nőnél, aki mosást is vállalja — kiadó. Cim: Hősök útja 107 szám.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

HIREK

ERDÉLYI NÉPDALOK.

1.

Látom az életem
nem igen gyönyörű,
hervadó orcámon
folydogál az könnyű;
fúvom az éneket,
de nem jó kedvembű'
csak a bú fűjtatja
sanyaru szívembű';
fűjjad jó szél, fűjjad
hosszú útnak porját,
hosszú útnak porját,
az én szívem búját.

2.

Megigérted, hogy elveszel
Ha bészántol, ha bévetel,
Bészántottál, bévetettél,
Mégis rózsám el nem vettél.

3.

Száraz a bokor a tetőn
Elhagyott, el a szeretőm,
Ha elhagyott ű bánja meg,
Ki a fene sajnálja meg.

4.

Jó élete van a lánynak,
Szeretőt talál magának.
Szeretőt talál magának.
Hej a legény mint a kutya
Kustorog egész iccaka.

Halálozás. Tóth József kö-
rösladányi ref. lelkész, egy-
házmegyei főjegyző, zsinati
képviselő és egyházmegyei ta-
nácsbíró és egyházmegyei lel-
készszegetyületi elnök június 2-
án hosszas szenvedés után 70
éves korában elhunyt.

**Kiállítás a gyomai állami
polgári iskolában.** A tanulók
egész évi rajz, kézimunka, és
írásbeli munkájából az iskola
a szülők és érdeklődők részé-
re kiállítást rendez az iskola
egyik tantermében. A kiállítás
16-tól 26-ig meglekinthető. A
kiállításra, valamint a június
24-én délelőtt tartandó évszázó
ünnepélyre minden érdeklődő
szívesen lát az igazgatóság.

**„Szabadtéri“ előadás rácsok
mögött.** A világ legkülönösebb
szabadtéri színházi előadását
kétségkívül az amerikai Auburn
fegyházában tartották meg. Az
„ünnepi játékok“ szereplői ki-
vétel nélkül fegyencek voltak
s a „színészeket“ a szabadiá-
bon levő nézőktől magas kor-
lát választotta el. Ilyen és eh-
hez hasonló színházi érdek-
ségekkel, pletykákkal, képes cik-
keket közöl a Délibáb minden
száma. A népszerű színházi
hetilap egy számának ára 20
fillér.

Évszázó vizsgák Endrődön.

Az idő gyors szárnya ismét el-
röpített egy esztendőt. Junius van.
A nap meleg tűzén érésbe haj-
lott az elvetett mag, aranyszínt
ölt a hullámzó kalásztenger.

Junius van az iskolában is. A
gyermeki lélekbe elvetett mag
megérett, lüktet az aratás izgal-
ma. A tanterem fehér fala is
ünnepi díszet ölt, összetalálkozik
ott a nyár minden virága, me-
lyeknél talán csak a padban ülő
barna-szőszke fejek pompásab-
bak és kedvesebbek az ünnepi
hangulatban. Megkezdődik az ara-
tás. Egy esztendei fáradságos
munka érett gyümölcse bontako-
zik itt ki az egyszerű falak csönd-
jében. Most látszik még az a
munka, amely eddig elrejtőzött a
szürke napok egyhangúságában.
Szerető érdeklődéssel várják a
szülők is gyermekeik feleletét s
boldog örömmel látják azok szel-

lemi fejlődését, haladását.

Az endrődi róm. kath. iskolák-
ban június 1—7-ig tartattak meg
az évszázó vizsgálatok. Csernus
Mihály apátplébános iskolaszéki
elnök, Orbók József igazgató, a
vizsgák rettegett vezetője, az
egyházközségi képviselőtestület
tagjai és nagyszámu érdeklődő
szülő jelenlétében. Az aratás bő,
gazdag termést adott. A szép
eredményért, a gyermekek nagy-
szerű tudásáért elismerés a tan-
testület minden tagjának. Az apát
ur tanulságos bucsuztatása után
az iskolák kapui bezárultak. Vége
a tanévnek. A gyermeki kacajtól
máskor hangos tanterem csen-
desek, némák. A fehér falak kö-
zött nem marad egyéb, csak a
virágok illata... egy esztendő
fáradságos munkájának muló em-
léke.

—f.

Törzskönyvezés.

**A Békésvármegyei Szarvasmarhatenyésztők Egye-
sületébe 24 gyomai gazda lépett be.**

Gyoma község gazdaközönsé-
gének állattenyésztése az utóbbi
időben olyan öröndetes fejlődés-
nek indult, hogy a jobb állomány
országos törzskönyvezése vált
szükségessé. Gazdáink állatte-
nyésztés iránti kedvét bizonyítja
az is, hogy nem kimélték a törzs-
könyvezéssel és ellenőrzéssel járó
költségeket és tekintélyes szám-
mál kérték a birtokukban lévő
teheneik törzskönyvi bírálatát.
Negyvenhét állattulajdonos 80 te-
hénrel kérte a Békésvármegyei Szar-
vasmarha tenyésztők Egyesülete
vezetőségét, hogy teheneikre kül-
lemi törzskönyvezést vezessen be.

Erre a kérelemre június 9-én
Gyomára érkezett az Országos
Törzskönyvi Bizottság igazgatója,
Reichardt Béla orosházi járási kir.
gazd. felügyelő, mint a Békés-
megyei Szarvasmarha tenyésztők
Egyesülete igazgatója dr. Thaisz
Lajos kir. gazd. felügyelő a vár-
megyei és járási felügyelő képví-
seletében, kik a földművelésügyi
miniszterrel akkor szemléton

voltak. A bíráló bizottság tagjai
Tóth István kir. járási és Huhn
Ferenc községi állatorvosok, Cser-
mák Kálmán tisztartó és vitéz
Székely Sándor uradalmi intéző
voltak.

Gyoma község bírója, főjegy-
zője és gazdája, valamint sokan
gazdáink közül voltak még ott
a bírálatnál.

Az elővezetelt tehényállomány,
még Dunántúli viszonylatban is
helytálló szép válogatott volt.
Hogy a bírálat mennyire szigo-
ruan és komolyan történt bizo-
nyítja, hogy az elővezetelt 80
tehénből csak 24 db-ot törzs-
könyveztek. Ez a szigorúság azon-
ban ne kedvelenitse el gazdáin-
kat, hanem törekedjenek minél
többben arra, hogy állataikat a
legjobb törzskönyvezésnél fel-
vegyék. Jól tudjuk, a törzsköny-
vezett állatokért mindig nagyobb
árak lehet elérni, tehát a törzs-
könyvezés csak hasznára lesz
gazdáinknak.

Június 24-én filléres gyors indul a Balatonra.

A békéscsabai menetjegyiroda
a múlt évben igen jól sikerült
balatoni kirándulását jövő vasár-
nap megismétli s hír szerint még
a tavalyinál is szebb program-
mot állít össze a filléres gyors
utasai részére. A filléres gyors
Gyula Békéscsabáról indul, ut-
közben Békéscsaba, Mezőbe-

rény, Gyoma és Mezőturon vesz
fel utasokat s végállomása Bala-
tonföldvár lesz.

Hajókirándulás bekapcsolásával
megismerhetik az Alföld kirán-
dulói a Magyar Tenger legszebb
helyeit s gyönyörködhetnek a
Balaton csodás szépségű, törté-
nelmi nevezetességű fűrdőiben. A

hajó indul Balatonföldvárról s
Tihanyban kb. 1 és 1/4 órát idő-
zik, onnan Balatonfüredre megy,
itt kb. 1 és 1/4 órát időzik, majd
átmegy Siófokra, ahova este 7
óra körül érkezik. A Hajókirán-
duláson részvevő utasok Siófo-
kon várják be a Balatonföldvár-
ról jövő vonatot, tehát még lát-
hatják az előkelő fűrdőváros esti
életét.

A vonat pontos menetrendjét
és menetdíját ezidőszerint még
nem tudjuk.

A kirándulás igen olcsó lesz s
előreláthatólag 9 P-ből a hajóki-
rándulással együtt kitelik.

**Szabad e a nőknek cigaret-
tázniuk?** A dohányzás a nők-
re nem ártalmasabb, mint a
férfiakra. Egy kivétel van: a
szoptató anyák eseté. Napi
hét cigaretté elszívása már ko-
moly ártalommal járhat a gyer-
mekre, mert a nikotint ebben
az esetben a csecsemő a szó-
szoros értelmében az anyatej-
jel együtt szívja magába, mint
azt az anyatej kémiai vizsgálá-
lata is igazolta. Ilyen és ehhez
hasonló érdekességek és hasz-
nos tudnivalók valóságos tár-
háza Tolnai Világlapja minden
száma. A népszerű képeslap
egy számának ára 20 fillér.

Farkasinszki Imre zenekara
június 19-től minden kedden
és pénteken térzenét tart a li-
getben este 8-tól 10 óráig.

**A Gyomai Ujság előfizetési
ára negyedévre 1 P 30 fillér.**

**Tudja Ön mi a méz?
Kérdezze meg az orvost.
Gyermeknek vér, fiatal-
nak izom, öregnek erő.
1 kg. 1— pengő.**

A gyomai m. kir. állami polgári fiúiskola igazgatóságához a testgyakorlásban és tanulmányi előmenetelükben kiváló tanulók jutalmazására ezidáig a következő adományok érkeztek: Békésmegyei Takarékpénztár 10 P. Dr. Pálka Pál, vitéz dr. Haviár Gyula, dr. Bartha Gusztáv, G. Nagy László, Földessy István, Glück Ármán, dr. Vincze Endre és Szabó József (Endrőd) 5—5 P. Kner Izidor 4 P. 80 f. dr. Hoczmann István 4 p. Répás Pál, Lehoczky Károly, dr. Christján Kálmán, Tiba András, Nónay Ferenc, Hantzmann Ferenc 3-3 P. Pétermann József, Pintér István, Pánczél Emil, Csermák Kálmán, dr. Szilágyi Ferenc, Iványi István, Tápay Károly, Dukesz Lajos, vitéz Pajor Gyula 2—2 P. Kató Lajos 1.50 P. Ezekon kívül a tornaünnepély alkalmával 1—1 P-t számosan adtak a nemes célra. A szíves adományokért ezúton is köszönetet mond az iskola igazgatósága.

Medárd napján nem esett nálunk, tehát ne számítsunk naponia esőre — 40 napig.

Az oláh összeesküvő tiszteket sóbányába vitték, onnan még élve nem kerültek ki rabok.

A szabadság új számában vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre A magyar „kisebbség” címen érdekes vezércikkkel. Balla Antal világpoliikai krónikájában a genfi leszerelés csödjéről és a Giornale d' Italia főszerkesztőjének Magyarországról írt cikkéről értekeznek. Főző Géza a Szólt kérek rovatban a magyar könyvhözről, másik cikkében pedig a magyar író hivataláról ír. Emellett érdemel még Sertő Kálmánnak a fiatal magyar költőnemenzedék egyik legteljesítményesebb tagjának az ént „miniszterelnökségem” című cikke. Közli még a lap vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre interpellációját a vadkárokról, az aszálysújtotta vidékekről és az áradó Tisza pusztításáról. Érdekes riportban számol be dr. Erdélyi Péter arról, hogy a braziliai hegyek között egy magyar kolóniát találtak. Buday György pompás fametszetel, Áfra Nagy János dr., Talpassy Tibor, Vár Andor, Kovács János cikkei, Mikos Margit lárcája, Sántia György verse, Tamási Áron folytatásos regénye érdekességei még a lapnak, amelyet gazdag Föld népe és színházi rovat egészítenek ki s amely 12 nagy oldalon jelenik meg és 10 filleres árban minden újságárussal és dohánylőzsdében kapható.

Csapadék naptár.

Junius	8	9	10	11	12	13	14	Össz.
Társulati székház				2.0	16.5			18.5
Körösladányi őrház								
Folyáséri sz.-telep				0.5				0.5
Péresi szivattyutelep					9.0			9.0
Kecsegés zug								
Kéthalmi őrház		2.0						2.0
Udvarnok (Roik cs-ór)					15.0			15.0

VIDÁM IRÁSOK

Két egymás mellett lakó skót elhatározza, hogy miután a környéken sok a befőrő, közösen vesznek egy házőrző kutyát. Hosszas keresés és alkut után végre vesznek is egyet és haza viszik. Ott hon aztán azt mondja az egyik skót:

— Na most válasszon szomszéd, hogy a kutyának melyik felét akarja!

— Hogy-hogy melyik felét? — kérdi a másik.

— Hát ha akarja, megkaphatja az elülső felét, ahol a kutya feje meg a szája van, vagy a hátulsó felét a farkával.

— Az elülső felét akarom, a fejével meg a szájával.

— Rendben van, akkor maga fog gondoskodni a kosztjáról.

**

— János gazda! Mondja meg őszintén, miért szeret olyan nagyon a templomba járni?

— Lélekemelő érzést vált ki belőlem és csodás hatással van rám, egy férfit látni, aki annyi sok fehér népet órán át szótlanul tud összetartani.

**

A vályogvető cigány eldicsekszik társainak, hogy tegnap elment a szolgabíró előtt és fűgét mutatott neki.

— Verjen meg a devla, még ránk zúditod a haragját.

— Te marha! A kepenyegem alatt mutogattam neki — felelte a more.

**

— Mi ez pincér, egy röntgen-adag?

— Miért kérem?

— Mert húst nem lehet látni, csak csontot.

A rádióautó június 9-én sok hallgató előtt nagyszerű lemezeket adott le, de összesen csak 2 előfizető akadt. Nem ez az igazi propagálása a rádiónak: szállítsák le a magas előfizetési díjakat, akkor autó nélkül is előfizetnek az emberek.

Megérkezett Aranka Néni a kis láncoló gárda kedvence és szezon tanfolyamát f. hó 16 án megkezdte az Erzsébetligetben. Alacsony tandíj. Kevés zenei pénz. Külön órákat is ad. Beíratkozni lehet minden nap délután a Ligeti-vendéglőben.

NYILTTÉR*

Értesítés tagtársainkhoz!

Szomorodott szívvel tudatjuk, hogy tagtársunk

Cselei József

életének 57. évében elhunyt.

Tekintettel arra, hogy Temetkezési csoportunk tagja volt, **annak ellenére, hogy a temetkezési segélyösszeg még nem járt, hátramaradt családját mégis segélyben részesítettük.**

Gyoma, 1934. június 12.

A csoport nevében:

Bíró Benedek

tem. vállalk. helyi megb.

Országos Temetkezési Segélyakció gyomai csoport. A Magyar Francia Biztosító Rt. vértörőskége alatt.

Nyilatkozat.

Pár hóval ezelőtt Bíró Benedek temetkezési vállalkozónál temetkezési segély biztosítást kötöttem a Magyar Francia biztosító Rt. útján férjem részére. A biztosításért csekély havi díjat fizettem. Rövid tagság után férjem elhalálozott, a biztosító intézet Bíró Benedek temetkezési vállalkozó útján, **annak ellenére, hogy férjem korai elhalálozása miatt, a biztosított összeg nem járt, mégis temetkezési segélyben részesített.**

Indíttatva érzem magam, hogy úgy Bíró Benedek úrnak, mint a Magyar Francia Biztosító Rt.-nek az előzőekben elintézésért köszönetem fejezzem ki.

Gyoma, 1934. június 12.

Tisztelettel:

Özv. Cselei Józsefné

Gyoma, Wesselényi-u. 11.

* E rovatban közölte nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: **Székelly Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Háztartás

Hasznos tudnivalók.

Zöldbab eltevése.

A megmosott és tisztított zöldbabot feldaraboljuk, izlésszerint sózott vízben megfőzzük, de nem egészen puhára, szitára töltjük, hogy a leve egészen lecsurogjon róla. A babot üvegekbe töltjük és forralt — izlésszerint sózott — vízzel teletöltjük az üvegeket. Kis szalicilt szórunk a tetejére, hőlyagpapírral leköjtjük és félóráig gőzöljük. Akkor üvegekbe tesszük el, amilyen egyszerű használatra szükséges.

Vizesuborka eltevése.

Egyenes nagy uborkákat gondosan megmossuk. Nagy uborkásüveg aljába teszünk nagy csomó kaprot, néhány babérlevelet. A megmosott uborkákat felállítva belerakjuk, míg félig tele lesz. Akkor néhány fűt éretlen szőlőt és karikára vágott tormát teszünk rá, ismét felállítva uborkát, amíg az üveg megtelik. Egy szál kettévágott tormát teszünk rá, keresztben az üveg szája alá dugva, amivel leszorítjuk az uborkákat. Erősen sózott vízben, egy marék egész borsot főzünk fel és egészen forrón ráöntjük az üvegbe rakott uborkára. Az üveget előzőleg vaslapra állítjuk, hogy meg ne repedjen a forró víztől. Pergamentpapírral leköjtjük és a kamrába állítjuk. Két nap múlva elkezd forni és 8—10 napig zavaros lesz. Akkor kitisztul. Novemberig nem bontjuk ki.

Csirkebecsináltleves.

Egy szép gyengehusú csirkét feldarabolva forró zsírban sóval és apróra vágott zöldséggel puhára párolunk. 2 dkg liszttel behintjük, azután kellő mennyiségű vízzel, ami 1 darab csirkénél 1 1/2 liter vizet tesz ki, feleresztjük. Izesítés céljából még kávéskanál citromlét tehetünk bele. Ugyanigy készítjük a borjubecsináltleves is.

Baromfiketrecet

a tetvektől mézporral lehet megtisztítani és pedig úgy, hogy néhány marék mézport a falakra vagy a mennyezetre dobunk, hogy porfelhő támadjon. Ezt néhány napon keresztül megismételjük. Ez az eljárás a ketrec kellemetlen szagát is megszünteti. Természetesen a ketrecet mindennap tisztára ki kell söpörni.

Rovatvezető üzenete. Dr. B.

M. A tej és tejtermékekből készült ételrecepteknek már tejpropaganda szempontjából is helyt adunk. Ugyisint közölnifogjuk a diétás ételek egyszerű elkészítési módjait is.

Közegészségügy

Védekezzünk a tifusz ellen.

Tekintettel a melegebb évszak beállására, a gyümölcsérés idejére, ismét számolnunk kell a hasitífusz megbetegedések számának az emelkedésével. Ezért az alábbi óvórendszabályok betartására hívjuk fel olvasóink figyelmét:

1. Ivásra kizárólag az ártézi kutak csiramentes vizét használjuk. A talajvízü kutak vizének fogyasztásától óvakodjunk; ezek vize részben a környezet, részben pedig a belemerített vízhozódó edények miatt fertőzöttnek tekinthető. A tanyai lakosság pedig csak előzetes felforraltatás és lehűtés után fogyassza az ásott kutak vizét.

2. Étkezés előtt mossunk kezét. A nyers gyümölcsöket is csak megmosás után fogyasztjuk. Vigyázzunk azokra az élelmiszerekre, amelyek hidegen kerülnek elfogyasztásra, nehogy azok légykópésekkel legyenek borítva. A légykópések nem egyebek, mint a legyek álcái, melyekhez az emberi egészségre veszedelmes bacilusok vannak tapadva. Mindenféle eszközzel irtjuk a házi legyeket, amelyek veszedelmes betegségek csirahordozói és terjesztői.

3. A lakás tisztaságára és szellőztetésére a legnagyobb gondot fordítsuk. Mert nemcsak a legyek hordozzák magukkal a különféle betegségek csiráit, hanem más élősködők, így a poloskák, tetvek, bolhák is.

4. Már a hasitífusz betegség gyanúja esetén forduljanak orvoshoz, hogy elejét vegyék annak, hogy a tifusz beteg a család többi tagját megfertőzze.

5. Betegünket igyekezzünk a községi járvány kórházban ápolgatni, ahol a beteg elkülönítésével, gondos ápolásával, tifusz bacillust tartalmazó váladékainak, beszennyezett ruha és ágyneműinek, mosdó, ivó és evőeszközeinek fertőtlenítésével nemcsak a beteg gyorsabb gyógyulását segítjük elő, hanem a betegség továbbterjedésének is útját álljuk.

6. A hatóságilag nyilvántartott tifusz bacillusgazdák, — vagyis azok az egyének, akik váladékaikkal tifusz bacillust ürítenek, — fokozott gondot tartásuk be a hatóság által előírt rendszabályokat, nehogy családjaikat, embertársaikat megfertőzzék.

7. Minden olyan lakást, ahol a múlt években tifusz beteg volt, meszeljünk ki újra frissen

készült meszlejjel, a szemet-dombol, árnyékszékét állandóan fertőtlenítsük. Az udvar kuljait is lanácsos kitisztítani. Mert az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy ezek a lakások, különösen, ha a lakók között bacillusgazda is él, állandóan kiinduló pontjai a tifuszos megbetegedéseknek.

8. Akinek családjában hasitífuszos megbetegedés fordul elő és ha a beteg házi ápolásban marad, akkor szigorúan alkalmazkodjunk a kezelő és a hatósági orvosok előírásaihoz, tartjuk be a hivatalos intézkedéseket. Látható helyre ragasszuk ki a belegészt jelző vörös cédulát. A kaput állandóan tartjuk zárva. A lakásból ne vigyünk ki semmi élelmiszert vagy ruhaneműt. A beteg váladékait és az ezekkel szennyezett ruhákat, eszközöket az orvos által előírt módon azonnal fertőtlenítsük, nehogy a fertőző csirákat a betolakodó legyek tovább hurcolják.

9. Ne idegenkedjünk azoktól a vizsgálatoktól, amelyeket a hatósági orvosok végeznek. A bélsár és vizeletvizsgálatok fontos közegészségügyi intézkedések. E vizsgálatok után győződjünk meg arról, hogy a beteg a tifusból teljesen gyógyult-e vagy bacillusgazda marad.

10. Nem szabad a tifuszos belegeket meglátogatni.

11. Ne idegenkedjünk a tifuszellenes védőoltásoktól, amelyek a tifusz ellen csaknem teljes védelemmel nyújtanak. Az oltások veszélytelenek. Mindenki, aki tifuszos beteg környezetében vagy más úton a fertőzésnek ki van téve, oltassa be magát.

12. Akinek orvosi kezelés alatt nem álló hasitífuszos betegről tudomása van, jelentse azt az előjárásnak, hogy a hatóság a betegség továbbhurcolásának megállítására végelt a szükséges intézkedéseket megtegyve.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a

HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Közgazdaság

Milyen baromfit keres a külföld?

A baromfi export kivánalmairól egyik vezető szakember Bernátsky Kornél dr. a következő nyilatkozatot tette:

— Legnagyobb baromfi piacunk Anglia, főleg pulykát importál s ennél a cikknél a fest-suly és a fajta a fontos. Elsősorban a fekete indiai, másodsorban a bronzpulykát veszik az angolok; a fehér és egyéb színű más fajtaikat azonban nem szívesen látják. Az angol fogyasztópiacnak az a sajátossága, hogy karácsony előtt pulykakakast, utána pedig jércét keres. A németországi exportra megfelel a fehér pulyka is.

— Anglia keresi továbbá a gyöngylyukot, amelynek hús a finom fácánpecsenyére emlékeztet. Libából főleg a nagymájú és kicsontu rábaközi libát szereli a külföld. Csakis fehértollu, fehérbőrű fajtaikat kellene libából és kacsából tenyészteni, mert az exportra ezt keresik. Csirkéből az értékesíthető legjobban, amelynek átlag egy kiló az élősúlya. A szállodások a legjobb vevők s ezek legszívesebben a vékony-csonlu, porhanyóshusú, szinezellen bőrű állatot szeretik. Legkedvesebb a magyar parlagi.

Vagyonváltás búa fizetése.

A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő búa árát a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg 1934. évi

június hónapra szóló érvénynyel métermázsánként tizenhárom (13) pengőben állapította meg.

A tengerit ne töltögessük.

A legtöbb gazda azért mégis töltögeli tengerijét, hogy ezzel befejeztesse tekintse a tengeriföld művelését. A töltögetés távolról sem ad oly védelmet a szélkárok ellen, mint ahogy ezt a legtöbb gazda hiszi, mert a sima művelés mellett a gyökerek mélyebben hatolnak a talajba és jobban megfogamzanak benne. A töltögetés inkább csak a harmaigyökerek fejlődését mozdítja elő, aminek

gyakorlati értéke egyáltalában nincs. A töltögéssel nagyobb felületet adunk a talajnak, ami szívesen kiszárad, a helyett, hogy hátráltatná ezt. Ellenben gondoskodjunk a tengeri rendes faltyuzásáról, mert a faltyuzások igen számottevő tápanyagmennyiséget és nedvességet vonnak el a növényektől s ez a termés-hozamban feltétlenül kifejezésre jut.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos
műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves pártfogást kérünk:

Kun és Társai
épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaptárt akarnak, kereszenek fel bennünk!

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztője ad.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árban beszerezhető

BARY PÁL

üvegesnél Endrődön

(Apponyi út 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3-4 mm. belgáüveg, matt, mintázott, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

Az Erzsébetligeti vendéglőben egy-két bútorozott szoba az emeleten kiadó, ugyanott abonensek jó polgári kosztra felvétetnek.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 62.

SPORT

A Csabai II. oszt. bajnokság állása 1934. június 16-án:

		Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	Textil	17	16	—	1	40	13	32
2	Turul	18	15	1	2	36	10	31
3	MTK	17	13	—	4	45	18	26
4	BISE	17	10	1	6	39	23	21
5	Bocskay	18	8	1	9	15	20	17
6	GySC	18	7	—	11	18	37	14
7	M. Törekvés	16	5	1	10	10	27	11
8	KTE	17	4	2	11	9	43	10
9	OFC	18	3	1	14	16	19	7
10	B. Törekvés	18	2	1	15	4	22	5

Csabai II. oszt. június 17-iki programja:

Mezőberényben. M. Törekvés—Textil, Kondoroson: KTE—MTK.

Szarvasi Turul—GySC
3:1 (2:0).

Gyoma, bajnoki. Bíró: Gallovics.

GySC: Szrenkányi — Pulugor, Bartha K. — Fried, Oláh S., Márta — Nagy B., Zöld, Fekete, Oláh K., Bartha J.

GySC már a felállításnál elvesztette a meccset, amikor belső csatárként 3 védőjéleket szerepeltetett. Hiába remekelt a közvetlen védelem, hiába volt a halfok — különösen Fried — minden erőfeszítése, az elgondolt támadásokat nem tudta befejezni a felforgatott csatársor. Így a Turul könnyebben nyerte a meccset, mint remélte s ezzel megközelítette az első osztályba való bejutás lehetőségét. Turul kezd, de a GySC vezeli az első támadásokat, közben Oláh Károly szabálytalanul szerelik. Szabadrugást Zöld kapja, de lövése nem sikerült. Majd feljön a Turul s a 6. percben veszélyes kornerrel rug, de Pulugor felszabadul. Tovább tart a Turul ostrom s a 10. és 15. percben Szrenkányi ugyan nagy bravúrral véd, de a következő percben már nem tudja fogni a jobbösszekötő közeli lövését (1:0). Turul marad támadásban, amit a gyenge halfsor nem tud megakadályozni, csupán Fried dolgozik kilüldően. Csatársorunk sehogysem találja fel magát. 21. percben a jobbösszekötő átmegy a védelmen s közletről belövi a második Turul-gólt (2:0). GySC álcsoportosul, Zöld, Márta és Fried cserélnek s így jobban megy a játék. 25. percben Oláh kiugratná Feketét, de ő nem hagyja magát ugratni s a szökletelés kornerre megy, amit azon-

ban kapu mögé rugnak. Féldő végéig Turul marad frontban, de Szrenkányi és Pulugor mindent mentenek. GySC csak szórványos lefutásokkal kísérletezik, de Fekete és Bartha lövéseit nem kíséri szerencse.

Második féldőben lanya kezdés után kissé felnyomul a GySC és 4. percben Fekete átadását Bartha lövi, de a kapus lehuzza a remek lövést. Oláh-Fekete-Nagy támadást utóbbi magas lövése fejezi be, újabb Fried-Márta-Fekete támadást pedig kornerre mentenek 10. perc. Korner-rugás rossz, de Fried mégis lövi s a lécről visszapatlanó labdáját Oláh közletről bevágja (2:1). Turul rákapcsol Szrenkányi felkap egy hosszú szökletést Galáth elöl, de röviden rugja ki s a befutó balösszekötő belövi. A bíró azonban előbb már offszajd miatt fúj s így a gól érvénytelen. 14. percben Nagy lövését védi a kapus, majd a 15. percben a GySC tragikusan elhunyt kiváló játékosának, Szántai Eleknek, e napra eső évfordulója alkalmából játékosársai egy perccig néma tisztelettel adóznak emlékének.

Az iram lanyhul s a 23. percben Nagy kornerből gólt rug, de a bíró érthetetlenül nem adja meg. Közben az egyik néző a bírót ökörnek titulálja, mire Gallovics sétálni küldi a ligetbe, ezalatt a játék 2 perccig áll. Szórványos támadások mindkét részről, majd a 42. percben a bíró a közönség zugása közben hibásan kornerrel ítél a GySC ellen ezt azonban Pulugor kifejeli. Ulabb gól a 45. percben esik a jobbösszekötő lövéséből s ez marad a végeredmény is. A csapatok

játekán kiütközött a szezonvégi fáradtság s a mulatott jálek után inkább a Textil érdemelne meg a „II. oszl. bajnok“ címet. Gallovics elég jól vezetett.

6. GySC...

Lezajlott a GySC szezonzáró bajnoki mérkőzése. Még egy-két meccs s a csabai II. osztály 1933—34-es bajnoki szezonja is véget ér. A hátralevő meccsek a GySC helyezését már nem befolyásolják s a GySC elért 6. helye véglegesnek mondható.

Ha visszatekinünk az elmúlt bajnoki meccsek sorára s elkészítjük a GySC lejátszott 18 bajnoki mérkőzésének mérlegét, sok érdekes, szép küzdelemre emlékezhetünk vissza. Az ősziak között éppen a Turul ellen futott fel a GySC együttese támadásának csúcspontjára, amikor is a jelenlegi bajnokjelölt otthonában is csak verejtékes küzdelemben s a pártos bíró segítségével tudta legyőzni 2:1 arányban a 77 percig 1:0-ra vezető GySC-t.

Vagy gondoljunk vissza a tavaszi Mezőberényi TK elleni meccsre, amikor a GySC 2:1 arányban ugyan alul maradt a küzdelemben, de remek lendülettel jálékával még az elfogult berényi közönség elismerését is kivívta. Persze akad elég szépséghiba is, amikor is nálánál gyengébb csapatokkal szemben szerencsétlen körülmények között veszített meccset, de hát közismert tény, hogy a futballhoz nemcsak tudás, de nagy adag szerencse is szükséges.

Az őszi gyengébb szereplés oka főként a GyTK megalakulásával kapcsolatban található meg, amikor is a csapat standard játékosainak nagyrésze elhagyta anya-egyesületét s az ujonnan alakult GyTK-ba lépett át. Végeredményben a gyomai sportközönség sem várt lehetetlenséget a csapattól s ha nagyobb játékosgárdával rendelkező és jobb anyagi viszonyok között levő csapatok maguk mögé is utasították a GySC-t a tabellán, a maga erejéhez mérten mégis becsülettel állta meg helyét s szereplése alatt több barátot szerzett magának mint ellenséget.

Ha majd ősszel a bajnoki szezon kezdetén ismét magára ölli a csapat a kék-fehér trikót s a GyTK és ETK társaságában elindul az elérhetetlen magasság, az első osztály kapujának megostromlására, akkor maga mögött fogja találni hűséges közönségét

mely túl minden intrikán és csalódáson, — szeretettel fogja követni csapatát a II. osztályu bajnokság rögzös újjain. Tempó Gyösöcö... K.

TAC—GyTK 2-2 (2-1)

Mafc-serleg Turkeve bíró Papp

Szépszámu közönség előtt, erős iramu, izgalmas mérkőzést játszott a két csapat. Az első féldőben a TAC a löbbel támadó, szünet után kiegyensúlyozott a jálek.

Tac kezdéssel indult a jálek. A 6 p.-ben centerre fölé lö. Majd a 12 p.-ben korner a gyomaiak ellen amiből Turkeve megszerzi a vezetést 1:0. Erős mezőnyjáték alakult ki és Gyoma a löbbel támadó. 18 p. Tóth szépen ad közepre Barlik továbbítja Barhához aki a védelmet kicselezve megszerzi a kiegyenlítést 1:1. Sorozatos támadások alakultak ki mindkétrészről. 34 p. turkevei centernek sikerül a védelmen átsiklani és berugja a második gólt 2:1. A Tac a féldő végéig frontban van.

Szünet után változatos jálek alakul ki, az iram mindkétrészről megvan. A gyomai tartalékok is mindjobban bele jönnek a jálékba. 25 p. Bartha egyéni akcióból megszerzi a kiegyenlítő gólt 2:2. 25 p. Tac összekötője fölé lö. Majd a 34 p. a gyomaiak rugnak hatalmas kapufát. Mindkét részről lefutásokkal ért véget a mérkőzés.

Az eldöntetlen eredmény reális volt. Mindkét csapat lelkesen küzdött. Ha a GyTK complett csapatával tud átmenni úgy biztosan a kétpontnak lett volna a tulajdonosa. A három tartaléknak még szokatlan volt az erős iramu jálek, de a második féldőben már jobban feltalálták magukat.

Jók voltak: Bartha II. Halvani, Barlik, Vatai. Turkeveből a közvellen védelem és a csatársor végzett hasznos munkát

Ezt megelőzőleg előmérkőzést játszott a

TAC II.—GyTK II. 2-1 (1-0)

Endrődi TK—Gy. Levente 25:1

Mafc-serleg, Endrőd.

Bíró: Krutek Vince.

A fenti eredménnyel kapcsolatban csak annyit közlünk, hogy a meccs végén a kapu háló több helyen szelfoszlott.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzembetető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre '60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20. százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A KAMAT MEGÖLI A TŐKÉT

Irta: Dr. KRÜGER ALADÁR

m. kir. kormány főtanácsos, országgyűlési képviselő.

A pénz nem abszolút termelő érték. A pénz maga érték, de újabb értéket csak abban az esetben hoz létre, ha valami produktív vagyonba befektetem és ha hozzájárul még a munka is. A pénzért, a tőkéért tehát vásárolnom kell, mondjuk, ingallant, de ahhoz kell szántóvető ember vásárolnom kell házat, de ebbe lakók kellene, akik dolgoznak és fizetnek, egy üzletet kell alapítanom, de ahhoz kell az én munkám, az alkalmazottak munkája. Más szóval: mindig ott látom a munkát, amely nélkül a tőke, a pénz magában nem termel semmit. És mégis, ha vásárolok valamit a pénzért, a tőkéért, például házat veszek, ez elkopik, ha nem tartozom; földet veszek, elparlagiasodik, termőképtelenné válik, ha nem munkálom szorgalmasan; gépet veszek, elkopik lassankint, sőt az a munkaerő is, amelyet a tőkéhez adok, hogy ez termelőképes legyen, szintén elfogy, az ember meghal, újabb munkaerőt kell a helyébe állítani. És ha a pénzt kölcsönadom: akkor ez a kölcsönadott pénz, — amely magábanvéve nem produkál semmit — elpusztíthatatlan és megsemmisíthetetlen, sőt a kölcsönadott pénz, még kamatot is kell, hogy hozzon, és pedig minden egyéb tényezőtől független kamatot.

A kamalkérdésben az emberiség történelmének kezdetétől fogva különböző nézetek voltak. Az egyik, az őskeresztény nézet, amely épen a tőkének improduktív voltára való tekintettel arra az álláspontra helyezkedett, hogy kamatot venni *erkölcstelen* dolog. Ez az álláspont az őskeresztények primitív viszonyai közt. A másik, az ugynevezett liberális álláspont, a kamalvételi *abszolút szabadságot* hirdette. Egyik sem felel meg a modern életnek, mert, hiszen, a modern életben a tőkére, sőt a tőke

összpontosítására is szükség van. A géptermelés, géptechnika elképzelhetetlen a nagy tőke nélkül s emellett, hogyha a tőke bizonyos kamatot nem hoz, akkor elképzelhetetlen az, hogy az emberek fáradozásaik gyümölcsét félretegyék, tőkébe fektessék. Valahol, tehát, meg kell találni a közeputat az abszolút kamalvételi lilalom és az abszolút kamalvételi szabadság közt. Ez pedig csak úgy képzelhető, hogy a mérsékelt kamalszedés ahhoz igazodjék, hogy a tőkét a vállalkozó, a kölcsönvevő társának tekintjük, aki részesedik az elért haszonból. A kamal, tehát, nem haladhatja meg azt az elért hasznot, amelyet a kölcsönvevő tőkével a vállalkozó produkál, sőt azt el sem érheti, hanem lényegesen alul kell maradnia a tőke utáni kamalnak, azzal a haszonösszeggel szemben, amelyet a tőke segítségével a vállalkozó elér. Ez egészen világos, erkölcsös és a tőkére nézve is teljesen megfelelő megoldás. Ha a kamal eléri a vállalkozói nyereséget, akkor már uzsora, amely már igénybeveszi a kölcsönvevőnek a saját vagyonát is.

Ilyen szempontból bírálva a kamalokat, azt látom, hogy a magyar állam adósságai után ma nem fizetünk uzsorakamattal. Bölcsen és előrelátóan irányítja az állami pénzügyeket a pénzügyminiszter, amikor a 2064 millió pengőnyi államadósság után — ami azonban a pengő és a font értékének esése folytán 1850 millióra csökkent — az állami kamal-szolgáltatás minősége 87.2 millió pengő. Nem magas kamal ez, aránylag, ámbár az ország mai gazdasági viszonyai közt, amikor a nyugdíjasok nyugdíjaiból és a tisztviselők illeményeiből is le kellett vonni, még a 87 millió is tulságos terhet jelent.

Elviselhetetlenül magas azonban a kamal-szolgáltatás a ma-

gánadósságok után. Az a 8 százalékos kamal, amelyet ma, mint biróilag érvényesíthető legmagasabb kamatot ismerünk, csak akkor volna, általában, érvényesíthető, ha a vállalkozói nyereség 16 százalék volna, mert akkor osztoznék a tőke a munkával, osztoznék a kölcsön a vállalkozóval, 16 százalékos nyereséget azonban, legfeljebb, a legutolsó karfelvezéreknel találunk és ez ott sem igazságos. Így tehát a 8 százalékos kamal nem állhat meg. A földbirtoknál már 5—5 százalékosban, a védett birtoknál 4—4.5 százalékosban van maximálva a kamal. Ez is csak akkor állhatna meg, ha a föld-

birtok 10 százalékol jövedelmezne. Nem jövedelmez. Ennél fogva még a most megállapított kamal se méltányos. Mi következik ebből? Az, hogy az egész vonalon le kell szállítani a kamalot s akkor nem lesz szükség még a mai gazdasági rendelkezésekre sem.

Ma a kamal megöli magát a tőkét is, mert lassankint az adós fizetése képtelenné lesz és nem lesz honnan a tőkét megkapni, a legjobb akarat mellett sem. Így azután az a különös helyzet áll elő, hogy a kölcsönadó által megszabott tulságosan magas kamalok miatt megy veszendőbe.

Budapesten országos gyümölcskiállítás lesz.

A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete az összes fiókegyesületekkel és helyi csoportokkal karöltve országos gyümölcskiállítást rendez ez év szeptember 29 és október 8-ika között Budapesten. Midőn erre a nagy méretű és páratlanul érdekesnek ígérkező kiállításra felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, rákivánunk egy pár jelentősebb és fontosabb dologra mutatni.

Békésvármegye Törvényhatósága szeretett Alispánunk bölcs kezdeményezésére a Békésvármegyei Kertészeti Egyesülettel karöltve szintén ez év őszén fogja gyümölcs és kertészeti kiállítását megrendezni. Míg azonban egy vármegyének kiállítása szűkebb keretű, s főleg helyi jelentőségű és legfeljebb csak országos piacokra számít, addig az országos kiállítás célja az, hogy a külföld figyelmét ráirányítsa az áldott magyar földön termelt zamatos, olasz és spanyol gyümölcsöket sokkalta felülmúló gyümölcsökre. A mai válságos helyzetben minden magyar embernek meg kell ragadni az alkalmat amivel önön és a hazája sorsán segíteni tud. Mert a tiszta faj gyümölcsök ter-

mesztése által nemcsak a magán gazdasági élet lendül fel, de az állami bevételeknek fokozási lehetőségeit is látjuk. Évek óta folyik kisebb-nagyobb mértékben gyümölcsünknek külföldre való szállítása, de ez meg közel sem haladja meg azt a méretet amelyekre a gyümölcstermesztésre különösen alkalmas magyar föld képes, igazolja ezt az is, hogy pl. szilva kivitelünk az 1932. évben 46.000 q-ról 1933-ban 161.000 q-ra emelkedett. Pedig a szakszerű gyümölcstermesztés által nagyobb jövedelmet tudunk elérni, mint a mezőgazdálkodás bármely más ágazatával. Sajnos, hogy ezt még kevesen tudják.

A kiállításra küldendő anyagnál a következőkre legyünk különös figyelemmel. Fajtánként osztályozott, egyforma gyümölcs legyen, melyet sem gomba betegség, sem állati kártevő nem bántott, továbbá sérülés mentes. Az egyes példányoknak fajta jelleggel kell birni és természetesen I. osztályu gyümölcsnek kell lennie. A gyümölcs szedésre érett és szárral együtt legyen. Nyilvánvalóan lévén a kiállítás ősszel, kizárólag őszi és téli gyümölcsök-

ről lehet szó. Ezen gyümölcsök-állítás 3 csoportra oszlik.

I.

Az első csoportban azok a kiállítók vesznek részt, akiknek gyümölcse minőség és mennyiség szempontjából exportképes és az országos Pomológiai Bizottság által tömegtermesztésre ajánlott fajták felett rendelkeznek és fajtánként legalább 5 q. eladható készletük van. Természetesen ebbe a csoportba kerülnek azok is, akiknek egymaguknak nincsen meg ez a kívánt mennyiség, de társulás esetén eleget tudnak tenni a kívánt mennyiség követelményeinek. A kiállításra fajtánként csak egy láda mennyiséget kell felküldeni.

A kiállítás legmagasabb díjait ezen csoport résztvevői fogják kapni.

II.

A kiállítás második csoportjába kerülnek azok a termelők, akik az I-alatti követelményeknek nem tudnak megfelelni de mégis helyesen osztályozott és szép gyümölcsöt tudnak kiállítani, fajtánként legalább egy láda mennyiségben.

III.

Ez a csoport fajtagyűjtemény. Itt bármilyen termelt fajta kerülhet bemutatásra, feltéve, hogy legalább 5 db. a fajtára jellemző tulajdonságokkal bíró gyümölcs áll rendelkezésre.

A kiállítás Rendezőse gondoskodik arról, hogy a termelők és kereskedők, valamint a fogyasztók között a közvetlen összeköttetés létre jöhessen és hogy így a megfelelő minőséget garantálni tudó termelők gyümölcseikért megfelelő árat is érthessenek el.

Felkérjük tehát termelőinket, hogy a kiállításra már most készüljenek elő és a kiállításon minél többen és minél szebb gyümölcssel szerepeljenek.

A kiállításra vonatkozólag készséggel nyújtunk felvilágosítást Egyesületünkben (Békéscsaba Széchenyi u. 4.)

Tudjuk azt, hogy ez a kiállítás a külföldi kiállításokhoz mérten talán szerény képet nyújt, de tudjuk azt is, hogy benne a jelen nehéz viszonyok között élő Csonka-Magyarország gazdasági életének tiszteletre méltó erő kifejtése jut kifejezésre. Kívánjuk, hogy siker koronázza törekvéseiket és sikerük összessége legyen az ország sikere.

MATUSEK GYÖRGY
gyümölcstermelési intéző.

Az Erzsébetligeti vendéglőben egy-két bútorozott szoba az emeleten kiadó, ugyanott abonensek jó polgári kosztra felvétetnek.

HOGYAN ELLENŐRIZHETJÜK AZ ADÓKIVETÉST?

A közönség tájékoztatására az alábbiakban hasznos összeállítás közlünk, amelynek alapján mindenki ellenőrizheti a kivett adó helyességét. A fizetési meghagyás adatainak ellenőrzéséhez ismerni kell az egyes adónemek kulcsait, amelyeket itt ismertetünk.

Az általános keresetiadó kulcsa 5 százalék, amelyhez utadó, rokkantellátási adó, betegápolási pótdó címén keréken hozzájön 1.6 százalék, inségjárulék címén hozzájön 2 százalék, összesen tehát 8.6 százalékot tesz ki az az adó, amelyet általános kereseti adó címen joga van az adóhivatalnak kivetni.

A jövedelemadó kulcsa nincsen százalékosan megállapítva, hanem egy táblázat mutatja meg, hogy mely adóalap után mily összegű adót kell fizetni. A táblázatból kiemelünk egy pár összeget.

4000 P adóalap után a jöv. adó összege 104 P. 6000 P adóalap után a jöv.-adó összege 178 P. 8000 P adóalap után a jöv.-adó összege 286 P. 10.000 P adóalap után a jöv. adó összege 396 P. 20.000 P adóalap után a jöv.-adó összege 1200 P. 30.000 P adóalap után a jöv.-adó összege 2310 P.

Ez után az adó után még külön felszámítanak 10 százalékot rokkant ellátási adó címen és 20 százalékot inségjárulék címen, úgyhogy a táblázatban szereplő adóalap után még külön 90 százalékot kell fizetni fenti címeken.

A vagyoadó kulcsa sincs százalékosan megállapítva, hanem színién táblázat szolgál az adó felültevése. Egy pár adótétel ebből a táblázatból a következő:

20.000 P adóalap után a vagyoadó összege 20 P. 100.000 P adóalap után a vagyoadó összege 228 P. 300.000 P adóalap után a vagyoadó összege 350 P. Ez után az adónem után rokkantellátási adó címen 10 százalékot, rendkívüli pótlék címen pedig 100 százalékot kell fizetni, tehát az adó 110 százalékat.

Adókulcs házak után: az adóalap 41.46 százalék állami adómentességnél 19.82 százalék és pótdómentességnél 11.82 százalék.

A társulati adó aszerint változik, hogy a kimutatott tiszta nyereség hány százalékát teszi ki a saját tőkének. Ha a tiszta nyereség nem haladja meg a saját tőke 10 százalékát, akkor az adókulcs 16 százalék, községi pótdó, betegápolási pótdó, rokkantellátási adó stb. címen ehhez hozzájön keréken 13 százalék, inségadó címen az adó 20 százaléka, tehát az adóalap 3.2 százalék, rendkívüli pótlék címen az adó 40 százaléka, tehát az adóalap után számítva 6.4 százalék, összesen tehát keréken 38.6 százalék.

Ezen az összegén kívül még a saját tőke 2 és fél ezrelékét kell lefizetni a boletta-alap javára.

Társulati adónál a legmagasabb alapkulcs abban az esetben, ha a tiszta nyereség a saját tőke negyven százalékát meghaladja, 30 százalék, amelyhez természetesen még a fenti pótlékok is hozzájönnek.

A társulati adó még veszteség esetén is ki kell fizetni, még pedig a társulat saját tőkéjének 2 ezreléke összegéig, a megfelelő pótlékok hozzáadásával.

Vetőmag akció.

A vetőmag árát 1935 őszén kell megfizetni.

Kormányzatunk nagy áldozatot hoz évről-évre, hogy birtokosainkat a saját termésű silány búza helyett jóminőségű vetőmaggal lássa el. A földművelésügyi miniszter a múltban bevezetett búzavetőmag akcióját a minőségi búzatermelés érdekében folytatja, kiegészítve árpára és zabra is. A csere a múltban is követett gyakorlat alap-

ján, a kölcsön pedig ugy lesz lebonyolítva, hogy az igénylők a vetőmag ellenértékét 1935 év őszén kötelesek visszafizetni kamatmentesen. Keddig (június 26) lehet jelentkezni a községházánál.

Saját érdekében kötelessége minden termelőnek meg tudni, hogy a termelésében lévő mag a megkívánt jominőségű-e, mert ha

nem az, igényeljen okvetlenül vetőmagot, mert magára vessen az, akinek jövőre az értékesítéskor kevesebbet adnak a gyenge-minőségű buzájáért.

Vitéz Madaras Gyula ünneplése

Június 16-án este mintegy 60-an az Uri Kaszinóban vacsora keretében ünnepelelék vitéz Madaras Gyula kaszinói alelnököt vitézzé avatása alkalmával.

Elsőnek Záhonyi Aladár kaszinói elnök köszöntötte a kaszinó népszerű alelnökét. Beszéltek még: Kner Izidor, Szóke Ferenc, Schwalm József és Kner Endre. Vitéz Madaras Gyula meghatottan mondott köszönetet a megemlékezésért.

Méhész értekezlet

Számottevő azoknak száma, akik Gyomán méhészkednek. Ezeknek egy táborba hozására most vasárnap (24-én) délután 2 órakor Kató Lajos jegyző irodájában értekezletet tartanak, melyre ezúton is meghívunk minden méhészt vagy a méhészet iránt érleklődőt.

Nemzeti Egység Pártja kondorosi szervezése

Fayl Gyula központi vármegyei titkár Tápay Károly kerületi elnök, vitéz Madaras Gyula kerületi titkár és Nyisztor Péter helyi elnök társaságában csütörtökön Kondorosra ment, hol bemutató és szemlelátogatásokat tettek. Elhatározták a kondorosi pártvezetőséggel, hogy augusztus 26-án nagygyűlést tartanak.

Délután Gyomán tett még egypár látogatást Fayl Gyula és az esti gyorsalvisszatávozott Gyulára.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 26.

Termeljünk kendert

Évek óta tapasztaljuk, hogy vidékünkön a kendertermelés teljesen megszűnt és így e téren az önellátás nincs meg, és ha — mint az idén is — egy bővebb termés van, látniuk, hogy a termelőnek nincs zsákja.

A gabonakereskedelem évek óta küzd a létért és így zsákállománya negyed-résziére zsugorodott, azt pótolni nem tudja, mert az nagy főkét igényel, ennek csak természetes következménye, hogy cséplésre csak kevés zsákot tud a gazdaközönség rendelkezésére bocsátani és ez a kevés is annyira elrongyolódik cséplés végére, hogy ezt mára jövő szezónra pótolni képtelen lesz. Így előreláthatólag jövő termésre még nagyobb lesz a zsákhiány. Ez okból figyelmeztetjük gazdaközönségünket, hogy termeljen kendert és mint nagyanyáink, állítsák fel újra a szövőszékeket és szőjenek-fonjanak, ezzel is a nemzeti vagyoni gyarapítják, nem kell milliókat idegenből hozott anyagért kiadni, melyből amellet sílány zsákok készülnek és amit drága áron kell megfizetni. De sok egyéb textil áru (ruhanemű) behozatalát is fölöslegessé tesszük.

A termelő, ha kellő mennyiségű zsákkal rendelkezik, több vonatkozásban függetleníti is magát a kereskedőtől, de maga a kereskedő is jobb árat tud fizetni, ha nagy főkét igénylő és a cséplés alatt oly erős kopásnak kitétt zsákjainál ért veszteségét nem lenne kénytelen valami formában mégis csak áthárítani a termelőre.

Fenti kérdés átmenetileg megoldást találhatna azáltal is, ha községünkben egy legális zsákkölcsönző intézmény állíthatnák fel, legalább a cséplés idejére és onnan bárki minden különösebb lekötöttség nélkül használati díj ellenében annyi zsákhoz juthatna, amennyire szüksége van.

Az elmondottakat gazdátársaink figyelmébe ajánljuk.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete 1934 június 19-én kedden délelőtt 9 órakor a község háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az alábbi közérdekű határozatokat hozták:

Karsai Lajos vendéglős hasznosítási kérelmének annyiban adott helyet, hogy nevezett az adófizetés terhe alól felmentették.

A Csendőrség laktanya hasznosítási kérelmére 2000 pengőről 1935 január 1-től kezdve mérsékelték évi 1760 pengőre.

Márton László tűzkárosult részére 50 pengő segélyt szavaztak meg azzal a kikötéssel, hogy tűzbiztosítást köteles kötni.

A gyomai Nőegylet részére engedélyt adott, hogy a korcsolyapályánál téglá melegedőt építhet.

Mónusz Miklós és társainak a révlaposi házhelyek ügyében beadott azon beadványára, hogy az Elöljáróság a házhely tulajdonosokat szorítsa reá az építkezésre (bizonyára a kiváló gazdasági helyzetre való tekintettel?) és ne engedje meg, hogy a földtulajdonosok azt veteményesnek használják, a képviselőtestület megbizta az Elöljáróságot, hogy ezen kérdés megoldására találjon módot.

A Magyar Belhajózási Egyesület kérelmére — melynek egyik célja a Körösök hajózhatóvá tételével függ össze — elhatározta, hogy alapító tagul belép.

Oláh András rendőrtizedes kérelmére a már egyszer tévesen

megszavazott 500 P. végkielégítést — jutalom címen újból megszavazta.

A Földesgazdaságtól átvett 3 házhely térítési összegében 450 pengőt megszavazott.

Barabás Bálint és társainak libalegelő használati díj alól felmentése tárgyában beadott kérelmének helyt adott és a tulajdonjog elismerése címén évi 5 pengő díj fizetésére kötelezte őket.

Iványi István kérelmét a halmagyi kút átvétele iránt — elutasította.

Kollmann Józsefnek megengedte, hogy a II. számú ártézi kut felesleges vizét ipari célokra elvezethesse.

Piactéri ut kikövezése tárgyában beérkezett ajánlatok bemutatása után azt Wagner Márton fiainak adta vállalatba.

A besenyszegi iskola építése ügyében elhatározta a régi épület lebontását, — annak építése ügyében 10 nap múlva megtartandó új közgyűlésen fog határozni.

A községi végrehajtó sikkasztása folytán néhai Kovács János jegyző terhére írt térítmény megfizetését a képviselőtestület elengedte.

Habzda Lajos azon kérelmét, hogy a fűzfászugban 6 kat. holdat adjanak bérbe, elutasította azzal, hogy arra a községnek szüksége van.

Végül a községi iskolák, ovodák, gazd. iskola, iparostanonciskola, polgári iskola, építési alap zárszámadásait elfogadták.

Aratással kapcsolatos tűzrendészeti intézkedések.

A vasutmenti birtokosok, illetőleg földbérletiek a termények learatását a termény egyenlő beérése után a vasut felőli részen kell, hogy megkezdjék. A learatott termények a sínektől legalább 100 méterre helyezendők el s nyomban aratás után a tarló 100 méter szélességben fellisztítandó, felgereblyézendő. Az első keresztirányú 10 méter távolságban a vasuti töltés felől 3 méter szélességben védőbarázdát kell szántani. Az egyes birtokrészek védőszántásainak egyvonalba kell esniök, mert a lépcsőzetes, össze nem függő szántás, — ugynevezett védőbarázdá — a tűz ellen nem nyújt védelmet.

A fennálló rendelkezés szerint, ha a learatott termény az előírt távolságra a terület kes-

kenységénél fogva nem helyezhető el, akkor a terményt a legrövidebb idő alatt el kell onnan hordani, de védőbarázdát ez esetben is kell szántani.

Ezen előírt rendelkezések végrehajtását a vasut közegeivel szüntelen ellenőrizteli s a mulasztókat feljelenti.

Mezőgazdasági terményt külön engedély nélkül csak olyan községi beisóségekre szabad behordani s azokat ott tartani, illetőleg kiesélni, amely a legközelebbi lakóháztól vagy gazdasági épülettől, magtártól, kerítéstől stb. legalább 100 méter, illetőleg 2000 keresztirányú kisebb mennyiségű termény esetén legalább 50 méter távolságra van és a szomszéd asztagtól, boglyától legalább 15 méter távolságra fekszik.

Tanyán a lakóháztól legalább 20 méter, gazdasági épülettől legalább 10 m. vasuti vonaltól 100 méternyi távolságra helyezhető el a kazal. Az asztag legnagyobb hosszúsága 10 öl, szélessége 4 öl, magassága 5 öl lehet. Az asztagok közt legalább 4 méter széles, mindenkor tisztán tartott utat kell hagyni.

Közös szériűl csak a tűzrendészeti hatóság által kijelölt, engedélyezett hely az előírt tűzrendészeti intézkedések szigorú betartása mellett vehető igénybe.

A lakosság figyelmét még arra is felhívjuk, hogy a tűzrendészeti kormányrendelet szerinti a község belső területén büntetés terhe mellett szigorúan tilos a fedetlen és be nem épített nyári konyhák és egyéb tűzhelyek használata s mindazoknak a szabályoknak a megszegése, amelyek tűzkeletkezésére vezethetnek. Hazafias kötelességét teljesíti az, aki gondosságával s a tűzrendészeti szabályok betartásával elősegíti azt, hogy a mezőgazdasági termények a tűzvésznek áldozatul ne essenek.

Kedden lesz a hortobágyi vásár

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara ezúton hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy a híres hortobágyi híd vásár június huszonhatodikán kedden lesz megtartva a hortobágyi csárdánál. Kiváló alkalom kínálkozik ott valódi edzett, tisztavérű magyarfajta tenyésztés és vágó állatok, igás ökrök, Nonius fajta lovak s hazai fésűs és racka juhok beszerzésére. A vásár nem kizárólagos állatvásár, hanem egyúttal kirakodó vásár is.

A vásár forgalmának előmozdítása végett a rendes vonatokon kívül a Máv. külön vásári vonatot is állított be, amely a debreceni nagyállomásról 5 óra 42 perckor, a Debrecen Vásártérről 5 óra 42 perckor indul. Hortobágyra érkezik 6 óra 55 perckor, visszafelé indul a Hortobágyról 14 órakor s 15 óra 14 perckor érkezik Debrecenbe. A vásárra weckend kedvezményt is kért a város s azonkívül csoportos utazási kedvezmény is igénybevehető.

HIREK

Főispáni beiktatás.

Dr. Fáy István főispán már átvette hivatalát és a vármegyében tartózkodik.

A főispáni beiktatás június 30-án lesz.

Személyi hir. A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete délmagyarországi körzete Szegeden f. hó 10-én történt megalakulásán *Baranyai Istvánt*, az Endrőd-Gyoma Takarékpénztár igazgatóját igazgatósági taggá választotta.

Doktorrá avatás: ifj. Kovács János f. hó 22-én a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen a jog- és államtudományok doktorává avatták. Gratulálunk.

Hármas-Körös címen új havilap indult meg e hó 15-én Endrődön, Stefán Béla felelős szerkesztésében. Üdvözljük lapjárunkat s kívánjuk, hogy Endrőd nagyközség társadalmi, közigazgatási és politikai életében a haladásnak, a községi békének, az egységnek legyen a szószólója és pillére. A lap előfizetési ára negyedévenként 20 fillér, egy példány ára 6 fillér.

Miniszteri elismerés szegedi iparosoknak. A kereskedelemügyi miniszter Körmeny Mátyas orsz. képviselő, iparügyi elnök javaslata alapján a szegedi iparügyi előterjesztésére Kis Géza mészáros, Vénig Gyula cipész és Üveges András asztalos mester, szegedi iparosoknak sok éven át kifejtett értékes ipari tevékenységükért elismerését fejezte ki. Az elismerő okleveleket az iparügyi előterjesztés keretében fogja a kitüntetett iparosoknak átnyújtani.

Találkozó. Felkérjük mindazokat a volt osztálytársainkat, akik a gyomai polgári iskolában 1929-ben végezték a IV. osztályt, hogy f. hó 29-én este fél 9 órakor az Erzsébetligeti pavillonban tartandó vacsorával egybekötött öt éves találkón megjelenni szíveskedjenek. Zöld Mária. — Gaál Endre.

Értesítetik a lakosságot, hogy a kisgazda társadalom megsegítése s a minőségi buza termelés érdekében a földművelésügyi miniszter ur a folyó évben buza, a jövő év tavaszán pedig árpa és zabvetőmag akcióit fog folytatni. Felhívaink tehát mindazok, akik ezen akció folytán buza, árpa és zabvetőmagot akár csere, vagy akár kölcsön útján igénybe venni óhajtanak, hogy összeírás végéig a folyó év július hó 26-ig a községháza iktatóhivatalában saját érdekükben okvetlenül jelentkezzenek.

Országos vásár Mezőberényben. Mezőberény községben a legközelebbi országos vásár a következő napokon lesz: július hó 6-án, pénteken szarvasmarha, juh és sertésvásár, július 7-én, szombaton lóvásár, július 8-án, vasárnap kirakódóvásár.

„Jövő szombaton, két napra indul a balatoni filléres gyors. Az e hó 24-re tervezett egy napos balatoni filléres a közönség óhajára jövő szombaton, jun. 30-án d. u. 2 órakor indul Békéscsabáról s a Balatonról csak másnap vasárnap indul vissza az esti órákban. A vasúti jegy oda vissza P 6.50, az elszállásolás Siófokon és Balatonföldváron történi, személyenként P 1.50 — 2.50 ig. Vasárnap délelőtti hajókirándulást tesznek az utasok Tihany és Balatonfüredre, mely kirándulás Siófok, ill. Balatonföldvár végállomással P 1.50-be kerül. A békésmegyei kirándulók mindenesetre egy kellemes kirándulás emlékével fognak visszajönni a Magyar Tenger mellől. Jelenkezések: Gyulán az állomásfőnökségnél, Békéscsabán és Mezőtúron a Menetjegyirodában, máshol szintén az állomásfőnökségeknél esz közlendők.”

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Király Ilona Helén, Szellei Lajos, Cs. Tóth Terézia, Barna Gábor, Beinschróth Róza Mária, Mészáros Róza, Neumann Katalin Mária, Csontos István, Vaszkó Ilona, Szántó Mária Eszter.

Házasságot kötöttek:

Bárdos Lajos—Tokai Terézel, Baráth Mihály — B. Marjai Zsuzsannával.

Meghaltak:

Özv. Mikó Istvánné Kovács Róza 82 éves, Harmati Zsiga 59 éves, özv. Róthfeld Zsigmondné Katona Erzsébet 69 éves, Schwalmi Mária 25 éves, Lukács Piroska 8 napos, K. Molnár Lidia 53 éves.

A feledi választókerületben

Krudy Ferenc ny. főispánt, volt országgyűlési képviselőt egységspárti programmal, előreláthatólag egyhangulag megválasztják képviselőnek.

A feledi kerületet eddig dr. Fáy István főispánunk képviselte.

A „Magyar Mezőgazdasági Társaság” legnap tartott elnöki tanács ülésében foglalkozott a termésértékesítéssel és határozati javaslatot küldött a Miniszterelnök urhoz, amelyben ismétellen kéri a gabonaexport közérdekű monopolizálását, vagyis, hogy a Kormány egy elsőrendű szakemberek irányítása mellett működő egységes exportszervezetet létesítsen, nehogy bekövetkezzék újra az a szomorú eset, hogy amíg a gabona felvásárlása tart, a spekuláció súlyosan nyomja az árakat és csak mikor már birtokába jutott a termésnek, hajlja fel a gabona árát, ami sem a gazdának, sem a fogyasztónak, de a kereskedőnek sem érdeke a nagy kockázat miatt. Az idén, amikor jelentékeny területen az őstermelők is kénytelenek lesznek búzát vásárolni, csakis egy egységes közérdekű szervezeten keresztül lehet rugalmasan a gabonaértékesítést megoldani. A határozati javaslat hivatkozik arra is, hogy ezen közérdekű szervezettel működési irányát részletesen már előző két éven át a „Magyar Mezőgazdasági Társaság” felterjesztéseiben kifejtette, s minden alkalommal a boletta előrlése mellett foglalt állást.

Még drágább lesz az építkezés. Július 1-én életbe lép az építési anyagok mint: épületes, téglá, cserép, cement, kátrány-papír stb. fázisadaja, amely 8—12 százalék között lesz. Tekintettel az eddigi 5 százalékos forgalmi adóra, lényeges áremelkedést fog előidézni. Július 1-ig még 3 százalékos lesz a forgalmi adó.

VIDÁM IRÁSOK

Tasziló, már megint nyitva van a szád!

Igen, emlékszem, én hagytam nyitva.

.*

Pöre volt a járásbírósdágon egy írástudó magyarnak. Régen be adta a panaszt, de idézés csak nem jött. Bemegy hát megsürgeti a dolgot.

— Hogy hívják? — kérdik tőle.

— Fehér Mihály vagyok.

— Ki ellen van pöre?

— Szabó Ferenc ellen.

Keresik az aktákat, de nem találják sem az F.. sem pedig az Sz. betűnél. Nézi a magyar a hivatalnokok keresgélő munkáját, aztán ki akarja vágni a rezet, mivel, hogy érti ám ő is az írást: — „kö” betűné tessék megnézni instálom, merthogy kapálaskó küldtem be a zirást.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves pártfogást kérünk:

Kun és Társai
épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaptárt akarnak, kereszenek fel bennünket!

Özv. Mányi Gyulánának mindjárt a lejárátnál levő révlaposi tisztviselőtelke eladó. Értekezni lehet Hősök Emlékútja 39 sz. alatt.

Iványi Aladár és István cég kéri azokat, akiknél a cégtől még el nem számolt búzáról szóló elismervény van, hogy azzal irodájukban nyolc napon belül jelentkezni szíveskedjenek.

Olvasóinkhoz!

Felhívjuk a fővárosba utazó olvasóink figyelmét, hogy megállapodást kötöttünk a **Bethlentéri Színpad** vezetőségével, mely szerint az **Anyaszív c. darab** előadásaira — mely a budapesti napisajtó egyöntetű megállapítás szerint még a **Timosa** példátlanul nagy sikerét is felülmúlja — az alatti szelvény bemutatása ellenében a színház 2 drb. rendkívül kedvezményes jegyet szolgáltat ki.

XXXX Tessék levágni. XXXX

Kedvezményes utalvány a **Bethlentéri Színház** pénztára ezen utalvány beszolgáltatójának 2 drb. zenekari ülést, zsöllyét, támlásszéket, erkély I. sort, vagy páholyülést 33¹/₃% kedvezménnyel szolgáltat ki.

Csapadék naptár.

Június	15	16	17	18	19	20	21	Össz.
Társulati székház	2.5					8.-		10.5
Körösladányi örház	1.5					8.-	3.-	12.5
Folyáséri sz.-telep	2.7					2.-	1.4	6.1
Peresi szivattyutelep	2.5					2.4		4.9
Kecsegés zug	1.-							1.-
Kéthalmi örház	2.8							2.8
Udvarnok (Roik cs-ör)	4.2					6.5		10.7

A szőlőben való gyümölcs-termesztésről ír a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkekkel közöl még a szőlőmoly életmódjáról és kártételéről, a gyümölcs és zöldségfélék eltarthatóságáról, a cukornélküli befőzésről, a körtefa levélbetegségeiről, a filléres fészekodvokról, a kaktusz ápolásáról, az öntözés idejéről és módjáról, helyes gyomlálásáról, a kiültetett virágágyak hibáiról, a gyümölcsfák lanyéroszásáról stb. A dusan illusztrált két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz.) e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatószámot.

„Hogyan tehetjük termékkennyé a termékellen gyümölcsfákat és mi az oka a termékellenségnek? Erről ír igen érdekes cikket a Kertészeti Szemle legújabb számában Krézsek István. Domokos Jánosról a virágos gyep öntözés ellen kertekben című különösen az idei száraz nyárok aktuális cikkei, a gyümölcsfák nyári védelméről, a szamóca gyors szaporításáról és még sok hasznos tudnivalóról közöl cikkeket és tanácsokat a gazdagon illusztrált lap. Mutatószámot e lapra hivatkozva díjmentesen küld a Kertészeti Szemle kiadóhivatala Budapest XI. Nagyboldogasszony-utja 45. M. kir. Kertészeti Tanintézet.”

Egyre átlátszóbb lesz az ember. Ma már a Röntgenkészülék éppen olyan magától értetődő eszköze az orvosnak, mint a szétosztóp. A Röntgensugarak belátnak az ember belsejébe és megmutatják a betegséget. A Röntgenkészülék állandóan fejlődik, és a tudósok elérik, hogy az emberi test egyre átlátszóbb lesz. Minden tudományos felfedezésről és kutatásról állandóan remek képekkel illusztrált cikkeket közöl Tolnai Világlapja, amely 54 nagy oldal terjedelemben jelenik meg és ára csak 20 fillér.

A vándorcirkusz romantikájáról rendkívül érdekes képekkel illusztrált riportot közöl a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelenik meg. Nagyszerű budapesti és külföldi rádióműsorokkal, slágerszövegekkel, folytatásos szindarabot és sok érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képes lapban. Egy szám ára 20 fillér.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

ÉVFORDULÓ

Emléknapot tartottak
Az iparos ifjak,
Bizony a közönség közt
Nagyon sokan sirtak.
Fiatalon elhunyt
Szántai Eleknek
A kör tagjai arckép
Leleplezést rendeztek.
Megnyitá az ünnepélyt
Kiss István az elnök
Ily beszédet mondva
A közönség előtt:
Mintaképe a becsület
És kötelességnek.
Csak díszére váltál volna
Ha élsz, a közönségnek.
Majd utána Kertész
Díszelnök következett,
Szavára a közönség
Meghatva könnyezett.
Huljon le a lepel — mondá
És lehult a fátyol,
S im a meghalt jóbarát
Kedves arcát látom.
Remeg a szó és a szív is
Olyan fájón dobog.
A szülők s a közönségnek
Nagyrésze már zokog.
Hívlak Téged légy még egyszer
Ezen függöny előtt
S az arcképet szeretettel
Nézi maga előtt.
Tudd meg azt, hogy Téged
Feledünk mi el, [soh'sem
Követendő példaképpen
Rád mutatunk fel!
És most vissza bacsájtunk mi,
Holt tagtársunk Te
Menj és pihenj tovább sírod
Csendes mélyibe.
Értán Benke mondta el a
Verse néhány sorát
Csak áldani tudta ő is
A jó barát porát.
Felcsendült utánna lágyan
Az a sok szép nóta
Nem énekelt itt tán senki
Oly szépen azóta.

Csendesen és meghatottan
Remegtek a hangok
Hiszen csak egy éve zúgtak,
Néki a harangok.
Viktória, Nótás kapitány,
Mágnás Miska, Mesék az író-
[gépről,
Gróf Rinaldó, Sybill, stb.
Szinte mosolyg le ránk az arc-
[képről.
A végén Haibach a konferánsz
Szól a közönséghez,
A sírra pár szál virágot
Vigyünk, tán ez szép lesz.
És azután elindulnánk
A temető felé,
De a száz ember ahány
Megyen annyi felé.
Maradtunk ott körülbelül
Tizenöt vagy húszan,
Igy hát ennyin mentünk csak
Csendesen és búsan.
De hát nem értem, hogy lehet,
Hogy egy nagy egyletből,
Melynek vagy száz tagja van
Öt juthat csak ebből?
A régi s az ifjú elnök
És még látok három tagot
Hihetetlen, hát a többi
Ugyan hol maradt?
Hol vannak, kik véle játsztak
Sok ifjú szereplő.
Vagy mindent elfeled s elfeledtet
A porló szemfedő?
Kimentünk mi néhányan
És amint vagyon írva,
Tizennyolcan helyeztünk el
Virágot a sírra!
Azt kit ezer ember kísért
A végső útra el
Csak ennyien keresték
Egy év múlva fel.
Megérdemelt volna nagyobb
Részvétet is ő,
Hisz mindnyájunkhoz olyan
Van a temető! [közel

B. M.

NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér

egy liter **kadarka** vagy
fehér fejtett ujbór Soltvad-
kert állomásra kiszállítva
s feladva. Vasúti fuvar kb.
4 fillér literenként. Csakis
50 literen felüli rendelést
fogadok el. Hordót díjmen-
tesen adok a szállítás tar-
tamára kölcsön; hordóm
30 napon belül bérmentve
küldendő vissza. Szétkül-
dés utánvétellel. Egy pengő
levélbélyeg ellenében kül-
dők mintát a borból min-
tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés
italuak, tiszta, tökéletes za-
matuak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Sürgősen eladó alig használt 2
ágy, 1 szekrény, 1 asztal és 4 szék,
darabonként is. Arany János utca 21.

Kész ablakok

minden méretben leszállított ár-
ban beszerezhető

BARY PÁL
üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3—4
mm. belgaüveg, matt, mintázott,
rubin, ornament, sima színes
üveg és finn tükörből állandóan
nagy raktár.

Hirdetmény.

A gyulai m. kir. Pénzügyigazgatóság
3776/1934. III. sz. rendelete értelmében
felhívom az adózó közönség figyelmét
arra, hogy mivel az aratás és a termés
betakarításának ideje elérkezett, adófi-
zetési kötelezettségének mindenki te-
gyen eleget, mert ellenkező esetben a
lefolyatatandó végrehajtási eljárás csak
felesleges költséget okoz.

Kelt Gyomán, 1934. június hó 20-án.

Dr. Szász jegyző.

Háztartás

Hasznos tudnivalók.

Málnaszörp készítése. Az
érett málnát jól összenyomkod-
juk és egy uborkásüvegben
6—8 napra meleg, de nem na-
pos helyre állítjuk. Ekkor az
erjedésbe álmenni málnát vá-
szonruhán átszűrjük. Minden
literre 1 kg. cukrot számítva,
lüzre tessük és 8—10 percig
főzzük, a habját leszedve,
üvegekbe töltve, ledugaszolva
20—25 percig gőzöljük.

Zöldborsó eltevése. Az ap-
rószemű, gyenge, frissen sze-
dett, megfeszített cukorborsót
falba téve forró vízzel lefor-
rázzuk. Szitára rakjuk, hogy a
viz lecsepegjen róla. Patentzá-
ras üvegekbe rakjuk. Vízet for-
ralunk, melybe egy kis cukrot
és szalicilt teszünk, ha kibűlt
ráöntjük a borsóra. Légmente-
sen lezárjuk és forrástól szá-
mitott 2 órán gőzöljük. Két-
szer negyednaponként megis-
mételjük a 2 órás gőzölést.

A **vöröshagymát**, ha bűzában
főzik meg, aztán lehűlik hideg
vizben, könnyebb meghámoz-
ni. Másik előnye ennek az el-
járásnak, hogy a hagyma így
elveszti kellemetlen szagát.

Soha ne tegyünk a jégszek-
rénybe forró ételt, hogy lehül-
jön, a gőz, különösen nyáron
nagyon árt a többi ott elrakott
ételneműnek. Ugyanez áll a
többi már nem egészen kifo-
gástalan ételekre nézve is.

A **legyek** nem röpködnek az
ablak körül, ha az ablakláblá-
kat petróleummal töröljük át és
fényesre dörzsöljük. A petró-
leumos törlést nyolc naponként
megismételjük.

Ha a befőttesüvegek gumi-
karikája nem zár tökéletesen,
kenjük be tojásfehérjével.

Pehelypaplant nem szabad
porolni, inkább nagyon puha
és liszta kefével keféljük át.

A **tejmaradék**ok felhasználá-
sa nyáron. Akár forralt, akár
nyers tejünk marad, öntsük be
mindig egy erre a célra pincé-
ben tartott ködedénybe. Néhány
nap múlva leönthetjük róla a
meggyült vizet s a sajtos anya-
got zacskóba tesszük. Ha a
viz lecsepegett róla, izletes,
fehér sajtot kapunk.

SZÉP KERESETI
LEHETŐSÉGGEL

keres szegedi paprikaexportőr
cég jól bevezetett helyi és kör-
zetképviselői. Ajánlatok refe-
renciákkal Szeged, Postafiók
175 címre küldendők.

SPORT

A Csabai II. oszt. bajnokság állása 1934. június 23-án:

		Játszott	Győzött	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	Textil	17	16	1	1	40	13	32
2	Turul	18	15	1	2	36	10	31
3	MTK	18	13	1	4	46	19	27
4	BISE	17	10	1	6	39	23	21
5	Bočskay	18	8	1	9	15	20	17
6	GySC	18	7	—	11	18	37	14
7	M. Törekvés	16	5	1	10	10	27	11
8	KTE	18	4	3	11	10	44	11
9	OFC	18	3	1	14	16	19	7
10	B. Törekvés	18	2	1	15	4	22	5

GyTK — Sz. Bocskay 2:1 Kupamérkőzés. Kornerarány 7:0
Bíró: Klimaj.

GyTK: Hatvani—Rozsnyay, Kurtz — Csikós II., Weigerth, Kéri — Tóth, Bartik I., Bartik II., Vatai, Bartha II.

Bocskay: Wéber—Szirony, Gaál — Horváth, Melich, Kiss I.—Kulasek, Korbuly, Kiss II., Gresnyik, Hruska.

Enyhe — játékot nem zavaró — szélben, kellemes időben, a „régijó világ“-ra emlékeztető sok néző előtt játszott a GyTK a Bocskay elleni kupamérkőzését.

Ilyen szép, lendületes, végig heves iramu és kitartós labdarugó küzdelmet már régnem láttunk Gyomán. E durvaságnéiküli, tisztességes mérkőzéssel mindkét csapat megérdemelte a sportbarátok rokonszenvét. A néző közönség viselkedése példás és sportszerű volt; megnyilvánult benne a sportszeretet, sőt több: a sportrajongás.

Igy képzeljük el Gyoma jövő sportéletét.

Bocskay a kapu választó, GyTK kezd, de a támadást azonnal átveszi a Bocskay, s szinte meglepő rövid pár perc alatt Korbuly által megszerzi az első gólt. 0-1. A hirtelen jött gól után a GyTK is komolyan veszi a játékot és egységes támadásokat vezet, melynek eredménye egy zavaros gól, amely vitatható, tehát a bíró nem adja meg. A játék képe állandóan hullámzó mezőnyjáték. GyTK jobbszárnya által végrehajtott támadás kornerbe fut. Tóth sarokrugását Vatai kapuba helyezi. 1-1. Pillanatonként változik a mezőny képe, kölcsönös villámgyors támadások teremtenek parázs helyzetet a kapuk előtt. Két eredménytelen sarokrugás esik még a Bocskay ellen az első félidőben.

A második félidőben talán még élénkebb, fokozottabb iramu játék következik. Mindkét csapat

nagyon szorgalmazza az eredményt. A mérkőzés teljesen nyílt. Egy-egy kölcsönös támadás nagyon foglalkoztatja a védő játékosokat. A 32-ik percben a GyTK csatárjátéka kapura lövéssel végződik, Wéder véd, de kiejtett labdáját Tóth belövi 2:1. A további játékokban a Bocskay minden erejét a kiegyenlítésre fokozza, a támadását azonban a GyTK védelme szétrombolja sőt csatársorát ellentámadásba viszi, de az eredmény marad 2:1.

Minden játékos tudása legjavát nyújtotta, dicséretre méltó munkát végeztek. A bíró igen jó volt.

Fenti elismerésünk nem jelenti azt, hogy tökéletesebb fociballt nem várunk, de a látottak biztatnak.

EKT—Mezőturi Szövogyári SC 3:1 Endrőd.

(Endrődi tudósítónktól.)

A mezőturiakat félelmetes ellenfélnek harangozták be, hiszen a legtöbb játékosát a feloszlott MÁV-ból verbuválta. Az endrődiek ezért az első félidőben túlságosan respektálták ellenfelüket, szinte leálltak. Amikor azonban látták, hogy a mezőturiak tudományából csak egy tipikus po-tyagól tellett, súlyos védelmi elnézésből, magukhoz tértek és a játék jórészt diktálták az iramot. A második félidő az endrődi főlény jegyében folyt le, aminek eredménye három dugó. Az első gól mintaszerű akcióból született, Kovács I. vágta be. A második gólt egyéni kitörésből zugó lövéssel Hunya I. szerezte, míg a harmadikat ismét Kovács I. rugta gyönyörű összjáték befejezése-képen.

A védelmi trió kiemelkedő két tagja ezuttal is a kapus (Büngösdj) és Hunya András volt. Kovács L. is jó napot fogott ki, de az egyetlen gól az ő lelkén szárad. A fedezet sor a kezdeti

bizonytalanságot leszámítva csirájában fojtott el minden mezőturi próbálkozást és tömte a csatársort labdákkal. Szujó is mindjobban fejlődik. Farkasinszky a szokott jó játékát mutatta. Mátuska szenzációs halmunkát végzett. A csatársor nehezen talált magára tartalékos összeállításában. Kiválóan dolgozott Kovács I. és Farkas, akik lendületet vittek a csatársor munkájába. Kurilla II. is jól megállta helyét. Hunya I., amíg dolgozott, veszélyes volt minden akciója, de a játék nagyrésztében kényelmeskedett és páholyból nézte a küzdelmet. Szorgalmasan kell treniroznia, hogy kondícióját feljavítsa és akkor hasznos tagja lehet a csapatnak. Kurilla I. távöltartja magát a játéktól, csak tiszta labdákra megy és hamar készül el erejével. Általában véve a csapat játéka kedvező benyomást keltett, s ha a csapatszellem megmarad és még jobban fejlődik, még sok szépet írhatunk az eddig veretlenül harcoló ETK-ról, amely eddigi serlegmérkőzéseinek során a maximális 12 pontot szerezte 50 adott és 7 kapott góllal.

GySC Old-Boy—GyTK Old-Boy 7:3 (3:0)

GySC: Kiss A.—v. Nagy Szabó, Kovács—Márta, Bankó, Szilágyi Gy.,—Fekete L., Fekete G., Szilágyi F., Mácz, Gecsey.

GyTK: Kertész—Berki, Heinfarth J.—Papp, Kiss A., (Megyeri) Szendrei—Szabó F., Heinfarth M., Mónus, Szepesi, Máyer.

A mérkőzés eredménye körülbelől megfelel az erőviszonyoknak. Jelentőséggel nem bír, de sportszempontról szükségesnek tartjuk az Old-Boy mérkőzések kölcsönös megrendezését, évente legalább kétszer, ősszel és tavasszal. De ne olyan hevenyészett módon, mint a vasárnapi volt.

Itt említjük meg, hogy a GyTK az Old-Boyoknak és a GySC-nek sportszeretettel nyújt baráti jobbot a szives közreműködésért.

ETK—GyLE 25:1

Abból az alkalomból, hogy a Leventék a fenti vereséggel kerületi rekordot állítottak fel, idézünk egy régi esetet, mely a pestvidéki kerület egyik kis csapatával, a Budakalászi FC-vel tényleg meg is történt. A nevezett csapat a leg-erősebb ellenfelétől hasonlóképen 25 gólt kapott. A mérkőzést vezető bíró, hogy az eredményt könnyebben, megjegyezhesse minden gólnál egy kóddarabot tett a zsebébe, ami a gólokkal arányban volt és végül is tekintélyes súlyt tett ki.

A klub az elveszett meccset megóvta azzal a különös indokolással, hogy a bíró zsebében a be-

lerakott sok kóddarab annyira le-
huzta, hogy nem tudta kellő fű-
geséggel követni a játék menetét.A történelmi hűség kedvéért
még azt megírjuk, hogy az óvást
az illetékes fórumon elutasították.**Sporthírek.****Endrődi TK** a MAFC kupa-
meccsek során legyőzte a Mező-
turi Szövogyári SC jóképességű
csapatát 3:1 (0:1) arányban. ETK
eddig 7 kupamérkőzést játszott s
valamennyit megnyerte. Adott 50
gólt, kapott 7 gólt s jelenleg a 9
résztevő csapat között az első
helyen áll.**GySC** június 24-én két fronton
is mérkőzik a MAFC kupáért.
Egyik csapata Szarvason, a Boc-
skaival, a másik pedig a békés-
szentandrászi „Hunyadi“ csapata-
val játsza Je kisorsolt meccsét.**MAFC-kupa** intéző-bizottsága
június 20-án tartott ülésén elren-
delte, hogy a hátralevő kupa-mér-
kőzéseket július 20-ig feltétlenül
le kell játszani.Kisorsolták a még hátralevő
meccseket, melyek közül Gyomát
a következő terminusok érdeklik:

Június 29. GySC—GyTK.

Július 1. Békésszentandrászi
Hunyadi—GyTK, GySC—MAFC,
GySC—M. Szövogyári SC.(A kupabizottság a GySC-t fel-
tűnően mostohán kezeli: egy va-
sárnapra két meccset sorsol ki
számára; bírószértés miatt egy
játékosát végleg eltiltotta a kupa-
meccseken való részvételtől; a
TAC-al szembeni óvását — igaz-
zat adva a GySC-nek — bíró
hibája miatt, mégis elutasítja!
Ilyen bánásmód mellett könnyen
elérhetik, hogy a GySC visszalép
a további küzdelmekről s a kupa-
sorsát majd egymásközött intéz-
hetik el a kedvenc csapatok!)Fontos döntése volt még az
intéző bizottságnak az is, hogy a
résztevő csapatok elnök és titkár
aláírásával legrövidebb idő alatt
igazolni kötelesek, hogy megvá-
lasztott tisztikkal rendelkeznek.
(Mit szól ehhez F. Kiss csapata?)**Most vasárnap** fejezi be baj-
noki szezonját a csabai II. oszt-
tály a BISE.—M. Törekvés mecs-
sel. Utána már csak a „zöld
asztalnál“ lehet hadakozni a baj-
noki címért...**50-150 hold**nagyságu egy tagban lévő föld-
birtokot vennék. Bővebb felvilá-
gosítást a Gyomai Ujság szer-
kesztősege ad.Kerekes Károlynál a bor literje 48
fillér.Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda
vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

IPAROS INSÉG.

Hősies fegyelemmel nélkülözök iparosaink elsőrendű szükségleteiket. Egyes iparágakban teljes a munkahiány. Amelyik ágban még van munkaalkalom, ott a gyilkos verseny miatt nincs kereset.

Ebben a testileg, lelkileg lerongyolt állapotban tapogatódnak derék munkátlan iparosaink, hogy a legnehezebb mezőgazdasági munkában, a cséplésben kapuának egy-egy részes-helyet, hiszen ők is élni akarnak, nekik is van családjuk, melynek eltartásáról nekik kell gondoskodni.

Rekkenő hőségben, a nehéz munkához hozzá nem edzett izmokkal áll be a többiek közzé iparosunk. A testi-lelki gyötrődését még fokozza, ha mint nemszakmabelit sandán nézik s mint aki nem eléggé gyakorlott a mezőgazdasági munkában, állandó tárgya az évelődésnek.

Pattanásig feszült izmokkal verejtékezzve dolgozz és tőrj iparos testvérünk. Kerestetedből a családod és magad fenntartását biztosítod. S amikor ezt a nagy teljesítményt hangoskodás nélkül, szinte szégyenkezve végzed, bámulatunkat, nagyrabecsülésünket fejezzük ki Neked, ki, ha kell, jó iparos vagy, ha kell, jó katoná vagy s aki most jó mezőgazdasági munkás leszel.

Munkás testvérek! Ha a végszükség egy-egy iparos testvért kényszerít a Ti munkakörötökbe, legyetek elnézők, ne tegyétek neki nehezebbé a helyzetét, mint amennyire a szükség kényszeríti. W.

Ma iktatják be dr. Fáy István főispánt

Békésvármegye törvényhatósága ma iktatja be ünnepélyes keretek között dr. Fáy Istvánt Békésvármegye főispáni székébe.

Dr. Fáy István főispán pénteken a déli gyorsal utazott át Gyomán, amikor is a gyomai járás részéről dr. Pálka Pál főszolgabíró, Bakos József tb. főszolgabíró, Pánczél Emil gyomai és Finta Albert endrődi főjegyzők, Kovács Gábor gyomai és Timár Imre endrődi községi bírók szálltak fel a főispán kocsijára és elkísérték Békéscsabáig.

Az Ivánfenéki Ármentesítő Társulat fásítása.

Králl János kir. főerdőtanácsos dícsérő nyilatkozata.

KISBIRTOKOSAINK NEM FÁSITANAK ELÉGGE.

Június 25-én Králl János kir. főerdőtanácsos és Galambos József kir. erdőmérnök Bácsi Elek társulati igazgató társaságában meglekintették a Társulat eddigi fásításait, melyekről Králl János főerdőtanácsos teljes elismeréssel nyilatkozott és feljogosított bennünket, hogy a Társulat értékes fásítása feletti elismerését e cikkünkben is megírjuk. Ezt annál is nagyobb örömmel tesszük, mert évről-évre látjuk azt az áldásos munkálkodását a Társulat igazgatóságának, mellyel a fállan, kiellen határunkat, szívós kitartással, tervszerűen fásítja, erdősíti.

Králl János főerdőtanácsos úr másik megállapítását is közöljük, hogy a kisbirtokosaink nem fásítanak eléggé. Sokan vannak még, kik egyáltalán nem fásítanak. Az 50 holdnál nagyobb birtokkal rendelkezők sem lesznek eleget az 1925. évi XIX-ik törvénycikk-

ben előírtnak, hogy birtokuk 2 százalékát fásítsák legalább. Szóba került a ballai legelő fásítása is, mellyel szintén végezni kellene már, mert az már nem lehet kifogás, hogy zombékos a terep; ott is megterem a köris-szil- és kanadai nyárfa. A ballai fásítás lehetősége mellett felhozhatjuk Geiszt-balla, sőt Telek-uradalom fásítását is.

Dicséretet kapott a Hősök-Emlékülje hárs-fásítása is. Reméljük, ma már az ellenzők is gyönyörködnek a fiatal hársfákban.

De még mindig szaporítanunk kell a mézelő fákat. Nagyon előnyös áron (drb-ként 8 fillér) kaphatnánk fűrtös juhart. Jelöljük ki erre is egy utcát s még az idén ültessük el a juhartfákat.

Ha már tervszerűen fásítunk, a telefon és villanyvezetékek végleges elhelyezését is tervezzük meg.

Országzászló lesz Gyomán.

A Gyomai Jótékony Nőegylet f. hó 27-én tartott választmányi gyűlésén az elnöklő Záhonyi Aladárné bejelentette, hogy a Nőegylet Gyomán országzászlót készül állítani. A nemes gondolatot általános helyesléssel fogadták. A szükséges összeg előteremtésére gyűjtést indítanak, hogy a község minden lakója magának tekinthesse a zászlót s pár fillérrel mindenki hozzájárulhasson a revíziós gondolat megvalósításához.

Méhészeink szervezkedése.

Gyomán mintegy 100 méhész van.

Vasárnap délután Kató Lajos jegyző, méhészegyesületi elnök meghívására huszan jelentek meg a község háza tanácstermében.

Kató Lajos szükségesnek tartja a Méhész Egyesület újbóli működését. Méhészeink és a méhcsaládok száma örvendetesen megsaporodott s már ez is, de meg a méhészet fellendítése és a méztermelés elősegítése is szükségessé teszi, hogy méhészeink egyesületi tömörüléssel a helyi és vármegyei méhészegyesületben a méhészkedéshez szükséges mézlelők megteremtésében tervszerűen működjenek.

A husz jelenlévő helyeselte az egyesületi élet újbóli megindítását. Elhatározták, hogy júliusban tisztújító gyűlést tartanak, melyre nemcsak az összeírt 84 méhészt hívják meg, hanem azokat is, akik később akarnak méhészkedéssel foglalkozni.

EGYENSÚLY.

Napiaink legaktuálisabb és legégetőbb problémája kétségtelenül az európai egyensúly kérdése. E körül zajlanak le a magas diplomácia fondorlatai, e miatt gyűlnek össze a politikusok naponként konferenciázni és kötik nyakra-főre a legkülönbözőbb líkos és nyílt szerződéseket és e miatt olyan ma Európa, mint egy nagy megzavart hangyaboly.

A világháború két nagy táborra osztotta Európa és vele együtt a világ népeit. Ami összefűzte őket, az legtöbbször nem az őszinte szeretet és legteltesebb megértés, hanem csupán az önzés, az egoizmus volt, amely-mint Amerikánál látluk csupán a businessre, üzletre, pénz és értékek összeharcsolására irányult.

Az először érdeköszeütközésekből előálló két tábor a háború folyamán a legádázabb ellenfelekké vált és a gyűlölet lassankint úgy kiéleződött, hogy végül is a Párizs környéki békekében élték ki magukat az ugynevezett győztesek.

A nagy háború előtti egyensúly, amely addig a nemzetek együttműködésének alapján a világ boldogulásának talpkövével jelentette volna, a békekötésekkel kezdődően érdekes módon bomlott meg. E békek ugyanis nem csupán a legyőzötteket alázták meg a legdurvábban és emberi alapjogokat sértve, de a győztesek érdekeit sem voltak képesek egyenlően szolgálni. Ez utóbbi az, amiben a mi boldogulásunknak, a revízióknak alapja rejlik. (Francia-olasz ellentétek.)

Ha ma a különböző nemzetek külpolitikájának vonalvezetését vizsgáljuk, azt láthatjuk, hogy az országok mindegyike a két érdekszféra valamelyikébe tartozik és e két szféra középpontja Róma és Párizs. Tehát két győztes állam szervezkedik és gyűjti maga köré a többi államot. Egyik a jelenlegi állapotok fenntartása mellett agitál, a másik a revízió, az új, igazságos, méltányos békek mellett. Mindkettő egy távoli nagy célt vél elérni: az egyesülés, a megértés, a testvériség nagy ideálját, ami talán egyszer a Páneurópa eszméjében krisztályosodna ki és megszüntetné az ádáz torzalkodást, népek megaláztatását mások diadalára és a legszenvedőbb célra, az emberiség boldogulásának megvalósítására törekedne.

A mi külpolitikánk Róma felé tendál és ennek helyességét éppen most bizonyította be Bari-

hou francia külügyminiszter bukaresti és belgrádi beszédei során. Elhibázott lett volna tehát egy francia barátságot keresni, mert a francia szívéhez hozzá nőttek a mi ellenségeink, akik élősdí módra marnak sebeket szép hazánk testébe. Róma köré csoportosulnak a legyőzött államok, de elvben mellette vannak már azok az államok is, amelyek nem tudják összeegyeztetni mentalitásukat, a versaillesi békék megannyi hazugságával. (Olaszország-Anglia.) Hatalmas tempóban nő a mi táborunk, folytonosan emelkedik a mérleg serpenyője és közel már a perc, mikor a két oldal: Párizs és Róma paritáson áll. Ezután pedig döntsön a józan ész politikája, vagy ha kell, az ököl, a fegyver hatalma.

Ezért kell ma minden miniszternek menetrenddel a zsebében a bársonyszékbe ülni,

mert nincs megállás, örök hajsza folyik; gazdasági szerződésekkel minél előnyösebben alátamasztani az államháztartást, hogy belül megerősödve annál sikeresebben vehesse fel a nagy harcot az elismerésért, az egyenjogúságért. Megnem-támadási, baráti szerződéseket köt ma egész Európa és homályosan, nagy vonalakban ugyan, de kezd már kialakulni az új front, a szemben álló két nagy párt.

Hogy Róma, a magyar igazság, a revízió győzedelmeskedni fog, az nem lehet kétséges és a föld millió éves életében ez csak röpke perc lesz. Hogy a másik, távolabbi cél: a mindent átfogó nagy ideál, a Páneurópa mikor teljeseedik be, az még a jövő méhébe rejlett íltok. De mindenesetre addig még sokat kell fejlődnie Európa népének kultúra, megértés és fair play terén... (Sz. M.)

Temető Gondozó Alap létesítése.

Kevesen vannak, akiket a halál megjelenése ne állított volna már súlyos megpróbáltatás elé, viszont sokan vannak, akiket e váratlan nagy veszteség idején éppen a pillanatnyi anyagi segítség hiánya, vagy a kenyérkereső elvesztése feletti fájdalomban a tanácstalanság és bizonytalanság érzése száll meg amiatt, hogy vajjon miképpen temethetnék el a kedves halottat méltó tisztességgel és hogyan rendezhessék a halálesetekkel járó sokféle költséget és felmerülő illeteket stb.

A halálesetekkel járó családi vagyoni pusztulásának megakadályozása, egyben a nemzeti vagyoni megmentését is jelenti.

Ezt a célt szolgálja első sorban az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat kebelében a dr. Baltázár Dezső püspök urunk elnöke alatt működő, eddig is kiváló nagy eredményeket felmutató temetkezési segélyakció.

Másodsorban ezen akciónak keretében egy szociális elgondolást is akar a Társulat megvalósítani, amellyel a mai közönyös, fásult szíveket fel lehet melegíteni és áldozatkésztségre serkenteni.

Minden községben van olyan református házastárs, akiknek nincsen utódja s napi néhány filléres részvétellel tekintélyes összeget biztosíthat sírjának gondozására. Minden város és minden község vezetősége évről-évre azon fáradozik, hogy temetőjét gondozza és széppé tegye. Az ilyen családok a temetkezési segélyössze-

gét ezen célra áldozhatják olyképpen, hogy azt az egyháza hagyják oly meghatározással, hogy haláluk után ezen összegből, vagy ennek kamataiból az egyház gondoztatja az Ők sírjaikat, sírjaikat megjelöli egy tábláskával, jelezvén azt, hogy „az egyház gondozása alatt áll.”

Milyen megnyugtató gondolat domborodik ki ezen cselekményben és milyen jóleső érzés az illetőnek még életében is az a gondolat, hogy mégis csak van valaki, aki az ő emléktüket megbecsüli és megőrökíti.

Ilyen példa már az egyházkerületben több helyen van Gyulán, Hajdunánáson, Gyomán stb. Az egyházak nagymértékben támogatják ezt az akciót és vele a ki tűzött célt s ennek a sikeres kiépítése mindnyájunk törekvéséről függ.

Harmadsorban a segélyek hagyományozhatók az egyház jótekonny céljaira, árva gyermekek gondozására, szegény gyermekek tankönyveinek beszerzésére. stb.

Vannak száz száma olyan református családok, akik ezen célokat szívvél-lélekkel támogatják és ennek a célnak érdekében nem sajnálnak napi néhány filléres áldozatot hozni. A példa megszívlelendő és követendő mindenki által, mert magyar testvéreink csak így tehetik hasznossá nemes cselekedeteiket.

Minden megértő lelki református hívőnek, akik már eddig is ezeket a célokat előmozdították

és ezekre a segélyakció keretében adományoztak itt mondunk szívből jövő köszönetet.

Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat
Tiszántúli Egyházkerületi Irodája.

Zsákkölcsönző alakult Gyomán.

A Kossuth Lajos utcában, Becher Rezső házában csütörtökön zsákkölcsönző üzlet nyílt. A zsákkölcsönző a következő feltételek mellett ad ki zsákokat:

1. Kölcsöndij, darabonként és naponként 5 (öt) fillér.
2. Legrövidebb kölcsönidő 1 nap.
3. A kivétel napja díjmentes.
4. Kölcsöndij az elszámolás alkalmával (visszaviteikor) azonnal kilizetendő.
5. Elveszett zsákokért P 2.50 térítendő.
6. Kicsérélt zsákokat nem vesznek vissza.
7. A zsákok csak a kiadási helyen adhatók vissza és ott számolhatók el.

A múlt években már gazdáink egy része is terembe vette zsákkölcsönző megalakítását, de anyagiak híján elmaradt az. Állandó hiányérzete volt gazdáink nagy részének a zsákszükösség s mert a gabonakereskedőtől kölcsönkért zsákok eladási kötelezettséggel is jártak, ettől az eladási függéstől szabadítja fel a létesült zsákkölcsönző gazdáinkat.

Reméljük, gazdáink részben kendertermeléssel, részben bevásárlással is beszerzik zsák szükségletüket s csak ha nagyon bő termés lesz, akkor szorulnak a zsákkölcsönzőhöz.

Nem szabad sötétben csépelni.

Tél óta tartó szervezéssel szövetségbe léptek az ország bérceplői, kiknek vezetősége június 26-án a kereskedelemügyi miniszternél járt, amikor is a miniszter megígérte és elrendelte, hogy ezután csak addig szabad csépelni, ameddig világos van.

Nem hisszük, hogy a küldöttségben gyomai járásbeli bérceplős is lett volna, mert a mi cséplőseink eddig éjjel meg sem álltak volna a csépléssel.

Azt hisszük, gazdáink sem örülnek ennek a rendelkezésnek, mert a csépléssel mindenki gyorsan szeret végezni.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

HIREK

NYÁR.

Zimankós téli esteken, mikor a szél sikongva rázza az ablakredőnyöket, már akkor megálmodtuk a napsugaras, verőfényes nyarat, megálmodtuk a ringó búzalkalászokat, daloló munkássereget, aratást-cséplést, füstölgő fekete gépeket és megálmodtuk a friss puha kenyeret, a drága, áldott magyar föld ajándékát.

És eljött a nyár. Szomorúbb, mosolytalanabb nyarat régen láttott a magyar föld. Még fel se ébredtünk, már vége az aratásnak, cséplésnek. A mosoly, a dal a félig tárt ajkakon maradt. Kicsi a termés, kevés lesz a kenyér. Istenem, csak minden magyar embernek jusson egy nagy karéj kenyér. Aztán nem zúgolódnunk, megnyugszunk akaródban...

Sz. M.

Leesett a fáról — agrárzkódást kapott. Schwalm Márton 12 éves gyomai gazdasági cseléd felmászott a fára gyümölcsöt szedni. A fiu elvesztette az egyensúlyt, leesett és súlyos agrárzkódást szenvedett. A békéscsabai kórházban vették ápolás alá.

Szilvaaszalók közléséről, a sárgadinnye termesztéséről, a paradicsom értékesítéséről, az egres termesztéséről, a legjobb magyar almafajtáról, a gyümölcsös, szőlő és pince július havi teendőiről és még sok egyéb aktuális kérdéssel ír „A Magyar Gyümölcs” képekkel bőven illusztrált legújabb száma, melyből egy alkalommal lapunkra való hivatkozással ingyen mulatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy út 8. szám.

Zarándoklat Máriazellbe. A Bibornok Herceggprimás Ur 762/1934. számú engedélyével augusztus hó 3-án zarándoklat indul Máriazellbe. Visszaérkezés augusztus 11-én. Valuta és utlevél megszerzéséről a vezetőség gondoskodik. Lelkivezető Gampel Béla majsajakabszálási plébános. Visszajövet tartózkodás Bécsben, a nevezetességek megtekintése. Utiköltség II. osztályon 52 pengő, III. osztályon 36 pengő. A zarándoklaton csak teljes szabadjegyek használhatók fel, semmiféle kedvezményes jegy nem érvényes. Érdeklődni és jelentkezni lehet: Borsy István technikai vezetőnél, Budapest, IX., Ernő-u. 19. l. 16. — aki válaszbélyeg ellenében részletes programot készséggel küld.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P. 30 fillér.

Vége az iskolaévnnek és kezdődik a gondos szülő nagy gondja, hogy melyik tanintézetbe, melyik internátusba adja gyermekét, milyen életpályát válasszon fiának, leányának. Mosi jelent meg az „Internátusok — Tanintézetek részletes tájékoztató címlára”, mely ügyesen összeállított könyvecske részletesen ismereti a hazai oktatóintézeteket és nevelőotthonokat. Ezt a minden szülőnek nélkülözhetetlen címlár tájékoztatót 20 filléres portóbélyeg beküldése ellenében bárkinek ingyen megküldi Erdős József hirdetési irodája, Budapest, VI., Teréz-körút 35.

Nagy etikai gondolat van a szövetkezésben: az összetartozandóságnak a kifejezése és az önzetlenségnek piederstálra való emelése. A szövetkezeti gondolat feladata nagy eszméket szolgálni, felebaráti szeretetben dolgozni és ez egyértelmű a nemzeti öncéluság gondolatának elismerésével.

Gömbös Gyula.

A detektív szeme. Valóságos detektíviskolát ad Tolnai Világlapjának az a cikke, amely a modern detektívek munkájáról, fogásairól és trükkjeiről számol be. A népszerű képeslap új száma ezenkívül egy sereg kiváló magyar író novelláját közli és az olvasó a pompásabbnál pompásabb cikkeken és képeken kívül még izgalmasan érdekes folytatásos regényt is talál az 54 oldal terjedelmű Tolnai Világlapjában. Ára 20 fillér.

Hálanyilatkozat.

Az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat tekintetes Egyházkerületi Irodájának

D e b r e c e n.

Alig volt néhány napig szegény ferjem a Társulat tagja és az isteni gondviselés úgy intézte sorsát, hogy legnagyobb fájdalomunkra elhalálozott. A Társulat velem szemben, mint özvegyével a legmesszebbmenő előzékenységet tanusította és a legnagyobb gyorsasággal kifizette a mai napon a temetkezési segély összegét, 740, azaz Hétszáznegyven pengőt.

Mindezekért leghálásabb köszönetem fejezem ki a vezetőségnek és minden keresztyén testvéremnek a Társulatba való belépését figyelmébe ajánlom.

Békés, 1934. június hó 19.

Özv. Kocsis Istvánné sk.

Előttünk: Kirner József sk. Bakk István sk. tanuk.

Vidéki szállodák modernizálása. Idegen forgalmunknak egyik nagy akadálya, hogy vidéki szállodáink nagy része berendezés és a vendégek számára nyújtott kényelem szempontjából nem áll a modern igények színvonalán. Ez a szempont Fabinyi Tihamér dr. kereskedelemügyi minisztert arra indította, hogy a Pénzünlézet Központtal megállapodási létesítsen arra, hogy olyan vidéki szállodák, amelyeket tulajdonosaik megfelelően átalakítani akarnak, a tatarozási átalakítási kedvezményekben részesüljenek és a munkálatok végzésére bizonyos hitelkeret is álljon rendelkezésükre. A szállodáknak ez a modernizálása egészen speciális kérdés lévén, a kérelmek nem általános normák szerint, hanem esetről-esetre fognak elbíráltatni. Az idevonalkozó kérelmeket a Pénzünlézet Központnál kell benyújtani.

Egy pesti színész Jávába ment tigrisvadászatra. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben, változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt, közel száz képet és gazdag filmrovalót közöl a Délibáb. Egy szám ára 20 fillér.

Felhívás a tehetséges fiatal magyar költőkhöz és írókhoz. A „Magyar Fáklya” irodalom-művelő, értékesítő és kiadó Társaság, mint a haladó szellemű magyar nemzeti kultúra fóruma, tervbe vette, hogy antológia sorozatban gyűjti össze azoknak a tehetséges magyar íróknak és költőknak írásait, akik eddig még keveset, vagy egyáltalában nem szerepeltek a nyilvánosság előtt. A „Magyar Fáklya” hadat üzen az irodalmi protekciónálusnak és célja: teret nyújtani az összeköttetésekkel nem rendelkező tehetséges kezdőknek. A „Magyar Fáklya” felhív tehát minden tehetséges fiatal költőt és író, hogy legjobb írásait bezárólag 1934. július hó 30-ig a „Magyar Fáklya” Irodalmi Társaság címére (Ujpest, Petőfi-u. 22. Telefon: 94-0-03.) válaszbélyeggel ellátott címettel borítékkal küldjék be. A beküldött kéziratokból a Bíráló Bizottság által kiválasztott írásokat díjmentesen közöljük az ez évi augusztus hó 20-ra megjelenő reprezentatív kiállítású antológiában.

Hírdessen lapunkban!

ZÖLDMEZŐ MOZGALOM

A Gyomán tavaly ősszel tartott zöldmezőtanfolyamot elvégzett helybeli gazdák zöldmezőtevékenységére az idei aszály bő alkalmat nyújtott. A szénatermés sem Ballán, sem a hullámlérben nem sikerült. Ha valaha, úgy most volt igazán szükséges, hogy a kevés szénánkat és lesült legelőinket mesterséges takarmánnyal pótoljuk.

A mezők és legelők megjavításában, a takarmánytermelés szorgalmazásában ősz óta a zöldmezőtanfolyamot végzettek vezetése alatt már egy erőteljes gazdaszervezetnek kellene lenni, mely zöldmezőszellemben szilárd alapot építene állattenyésztésünk alá.

Piukovich József dr., a Zöldmezőszövetség apostoli alelnöke július 5. és 6-ikán Mezőúron, Túrkevén és Dévaványán jár, ha esetleg Gyomára is beloppan, lesz-e, amit számonkérhet a volt zöldmezőhallgatóktól?

Az utlevelék kiállításáért járó díjak a következőleg állapítottak meg. Az 1 évre vagy ennél rövidebb időre szóló utleveléért 15 pengő kiállítási díj és ezen felül 5 pengő bélyegilleték (összesen 20 pengő) fizetendő. Ha azonban kérelmező a szokásos napszámot meg nem haladó kereselből él vagy ha közszolgálatban levő alkalmazott vagy nyugdíjas és ezeknek ellátást élvező hozzátartozója, — úgy 3 P 50 fillér kiállítási díjat és ezen felül 50 fillér bélyegilletéket (összesen 4 pengő) kell fizetnie. Ha az utlevél érvényessége 1 éven túl terjed, a kiállítási díj kétszeresét, ha 2 éven túl terjed, annak háromszorosát kell fizetnie. A bélyegilletéket azonban ezen esetekben is csak egyszeresen kell leróni. Az egy utlevelébe bejegyzett utitársak után külön díjat vagy illetéket nem kell fizetni. Az utlevél meghosszabbításáért ugyanolyan összeg fizetendő, mint a kiállításáért. A bélyegilletéket azonban nem a csekkszámára kell befizetni, hanem természetben kell leróni.

Meghívó.

A gyomai Hangya és Fogyasztási Értékesítő Szövetkezet 1934. július 8-án délután 2 órakor, a Hangya udvarán rendkívüli közgyűlést tart, melyre nemcsak a tagokat, hanem az összes érdeklődőket tisztelettel meghívja az

Igazgatóság.

Mussolini telepítési akciójának eredményei. — Ismeretes Mussolini olasz miniszterelnöknek az a jelszava, mely úgy hangzik, hogy „vissza a faluba”. Mussolini a vidékről a városba vándorló tömegeket szándékozik a falvakba visszatelepíteni s földművelésre szorítani s ezzel a városokat tehermentesíteni. A Popolo d'Italia híradása szerinti a kormányelnök ezen akciója máris nagy eredményekre tekinthet vissza, mert az utolsó 5 év alatt 1 millió 700 ezer városi polgárt telepítettek ki a vidékre. Az akció — írja a lap — a római kormányzat a jövőben fokozott mértékben folytatni fogja és minden erejével azon lesz, hogy a városi falak közé szorult boldogtalan embereknek a kitelepítéssel segítsen, hogy így napsütötte egészséges falusi munkásokhoz kerüljenek.

Felfektetik a gyümölcstermelők katasztrét. A földművelésügyi miniszter elrendelte a gyümölcstermeléssel foglalkozók összeírását. A rendelet végrehajtásával a vármegyék alispánjai biztattak meg. A rendelet szerint külön íratnak össze azok a termelők, akik munkájukat szakszerűen folytatják úgy minőség, mint ápolás és csomagolás szempontjából. Az összeírás célja az országos gyümölcserőforrás megszerzése.

A Duna télen is hajózható lesz. A Dunának egész éven át való hajózhatóságának biztosítása céljából a Nemzetközi Dunabiztonság Galacban tartott legutóbbi ülésén elhatározták, hogy az oroszoknál jól bevált típusú jégtörő hajókat fog beszerezni. Egyelőre 10 db. jégtörő hajó beszerzéséről van szó, amelyekel a Keleti-tengeren az Atlanti óceánon a Gibraltaron és a Földközi tengeren át még az idén hoznak a Dunára. A hajók Bécsből lefelé 10 helyen fognak állomásozni és a kiosztott szakaszokon a víznek egész télen át való hajózhatóságát biztosítani. Az áruszállítás szempontjából a jégtörők munkájának igen nagy fontossága lesz.

Hirdetmény.

A gyulai m. kir. Pénzügyigazgatóság 3776/1934. III. sz. rendelete értelmében felhívom az adózó közönség figyelmét arra, hogy mivel az aratás és a termés betakarításának ideje elérkezett, adófizetési kötelezettségének mindenki tegyen eleget, mert ellenkező esetben a lefolytatandó végrehajtási eljárás csak felesleges költséget okoz.

Kelt Gyomán, 1934. június hó 20-án.

Dr. Szász jegyző.

Kunfajta nép volt.

*Szép volt a szíve, tudott, hitt és érzett,
De nyakára igát rakott a Végzet.
S amíg igáját vitte, hordta,
Messziről intettek mezők és rétek,
Intett a távol s csókjait szórta
Údveit kindíva felé az élet.*

*Robot és szolgaság volt a sorsa,
De szívébe fölírta keserve forrva:
„Szívet és szemet másikat, óh Uram,
Mely semmit se érez, mely semmit se lát,
Vagy magamhoz méltó legyen az utam,
Vagy vakon hordhassak örökkön igát!”*

BEZDÁN SÁNDOR.

NEM OLCSÓBB MÁR A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 26 fillér

egy liter kárpátka vagy fehérvári fejtes újbor Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felül rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból minőségdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. Ízista, tüköletes aromátusak és nem savanyúak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Az Erzsébetligeti vendéglőben egy-két bútorozott szoba az emeleten kiadó, ugyanott abonensek jó polgári kosztára felvétetnek.

SZÉP KERESÉTI LEHETŐSÉGGEL

keres szegedi paprikaexportőr cég jól bevezetett helyi és körzelekviselelő. Ajánlatok referenciákkal Szeged, Postafőnök 175 címre küldendők.

Hirdetési felvesz a kiadóhivatal Kossuth L. ut 62.

Olvasóinkhoz!

Felhívjuk a fővárosba utazó olvasóink figyelmét, hogy megállapodást kötöttünk a Bethlentéri Színpad vezetőségével, mely szerint az Anyaszív c. darab előadásaira — mely a budapesti napisajtó egyöntetű megállapítás szerint még a Timosa példátlanul nagy sikerrel is felülmúlja — az alatti szelvény bemutatása ellenében a színház 2 db. rendkívül kedvezményes jegyet szolgáltat ki.

~~Kérlek~~ Tessék levágni. ~~Kérlek~~
Kedvezményes utalvány a Bethlentéri Színház pénztára ezen utalvány beszolgáltatójának 2 db. zenekari ülést, zsöllyét, lámlásszéket, erkély I. sort, vagy páholyülést 33¹/₃% kedvezménnyel szolgáltat ki.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Csapadék naptár.

Junius	22	23	24	25	26	27	28	Össz.
Társulati székház								2.5
Körösladányi őrház								21.8
Folyáséri sz.-telep								1.1
Peresi szivattyutelep								3.5
Kecsegés zug								0.8
Kéthalmi őrház								1.5
Udvarnok (Roik cs-őr)								2.-

MEGÉRDEMELNÉK...

A magyar róna kalásztengerén serényen folyik a munka. Ha itt-ott szűkebben is, de a magyar föld robotosának veritéke mégis teremtetett kenyeret amennyit, amiből bőségesen jutna Hunnia szomorú mindvalahányának.

Keserű valóság azonban, hogy amikor az ő hallatlan ereje, türelme, fáradságot nem ismerő robotja sokaknak kalácsot juttat, ugyanakkor neki még száraz kenyér sem igen marad!

Ideje lenne, helyénvaló lenne, ha megváltoznának a dolgok rendjei és elsősorban az ő asztalukra kerülne kalács...

Megérdemelnék...

(B.)

A biztosított, de még ez évben be nem oltott jószágok lépfene elleni védőoltása f. évi július hó 2.—12. és 23-án fog eszközöltetni a községi bikaháznál reggel 7 órakor.

HIRDETMEY.

Értesítetik a közönség, hogy az 1933 évi kibocsátású gabonajegy (boletta) érvénye folyó évi június hó 30-ával megszűnik.

A felhasználatlan gabonajegyeket, ha a szelvényvel együtt a levél is megvan, folyó évi július hó 15-ig a postán készpénzre lehet beváltani, míg július hó 15 után a gabonajegyek értéktelenné válnak és mindenféle megtérítés nélkül kell azokat bevonnai.

Az arra jogosult termelők az 1933 évi gabonajegyszelvényeket, 1934 évi augusztus hó 15-ig az adópénztárban köztartozásaik fizetésére felhasználhatják, illetve ha köztartozásaik ki vannak fizetve, vagy ilyenek nincsenek, készpénzre beválthatják.

A malmok kivételével mindenki, akinek birtokában 1933 évi kibocsátású gabonaklevél van, 1934 évi június hó 30 után június hó 7-ig bezárólag a gabonalevelek darabszámát és értékét címletek szerinti részletezéssel feltüntető jegyzéket köteles készíteni és a központi forgalmi adóhivatal malmozstályához július hó 7-ig a gabonaleveleket a jegyzék kíséretében beszoolgáltatni tartozik.

Figyeztetik a közönség, hogy az itt közölt időpontokat jól jegyezze meg, mert az itt közölt időpontokon túl a gabonajegyeket beváltani, illetve a gabonaleveleket beszoolgáltatni nem lehet.

Gyomán, 1934. június hó 25-én.

Dr. Szász jegyző.

Akinek két fillérje van abból, — ha okos, — az egyiket reklámra adja, mert reklám nélkül ma már nem lehet üzletet csinálni. Hirdessen a Gyomai Ujságban.

Gyomai Ujságot olvass!

Háztartás

Hasznos tudnivalók.

Palócleves.

A régi István főherceg szállóban, ahol Mikszáth Kálmán asztaltársasága szokott találkozni, ez volt a kedves leves. Receptjét Mikszáth Kálmán adta. Kockára vágott és a fölös fagygyutól megfűszertolt birkahusból a szokásos módon gulyásleveset főzünk. Közben friss zöldbabot hosszas darabokra vágunk és tetszés szerinti mennyiségben a levesben főzzük. Mikor a félfővésben van, galuskát vagy csipedettest teszünk bele és a babbal együtt főzzük. A levesnek sűrűnek kell lenni. Tálalás előtt lefőlt adunk hozzá.

Disznólapocka tejben.

Disznólapockát kicsontozva apróra vágva főni hagyjuk, állandóan öntözzük, hogy oda ne kapjon. Fél főzésben kb. 1 kg. hushoz $\frac{3}{4}$ liter tejet öntünk és szép karikára vágott hagymát rakunk a husra. A vízartalmat egészen elforraljuk, majd kevés vízzel újra felforraljuk és a szaftot szitán állórkjuk. Egészen főlt ecetes krumplira tálaljuk, a húst vékony szeletekre vágva.

Hálósszűzsült 15 személyre.

Tízdarab sertéshúst megfűszelva beborsozunk. Piritunk zsírban egy fej finomra vágott hagymát, ehhez hozzáadunk negyed kgr. finomra vágott gombát és zöldpetrezselymet. Ezt sózzuk és borsozzuk meg. A sertéshálót hideg vízben kimosva, ruhával leszorítjuk. A húszeleket a fenti leírt fűszerrel bekenjük és egyenkint a hálóra göngyöljük.

Képviselőfánk.

10 dk. zsirt két deci vízzel kis csipelyi sóval lúzon felforralunk és belekeverünk 18 dk. lisztet. Ezt addig keverjük a lúzon, míg a massa az edénytől el nem válik. Ekkor le vesszük a lúzról és hal tojást egyenkint egészen elkeverünk és kávéskanálnyi rumot adunk hozzá. Vajazott pléhre kiadagoljuk, megkenjük tojásárgájával és amikor a massa kihűl, forró sütőben kisüljük. Töllelék hozzá $\frac{1}{2}$ liter tej, 15 dk. cukor, 7 dk. liszt, egy egész tojás és kevés vanília. Ezt a keveréket lúzon sűrűre főzzük és melegen belekeverünk 4 tojás fehérje habját. A fánkot felvágva főljük. A krémet esokoládéval vagy lekvárral izesítjük.

Uborka hagymával.

Középnagyságu hagymát forró vízzel leforázunk, ha kihült

hámozatlanul meggyaluljuk és uborkás üvegbe rakjuk. Egy sor uborkára egy marék sól hintünk, azután egy réteg hagymát és erre megint sól, míg az üveg meg nem teleik. Ekkor ecetet öntünk rá, mindaddig míg az üveg színig nem lesz.

Zöldbarack befőzve.

Az apró zöldbarackot fűvel megsűrűkáljuk és cukorszirupban főzzük. Egy kgr. barackhoz háromnegyed kg. cukor kell. Ha megfőlt, üvegekbe rakjuk, levét rátöltjük és jól leköelve kigőzöljük.

VIDÁM IRÁSOK

Egy fiatal asszony szemre hányást tesz férjének:

— Nap-nap után takarítok, főzök és mit kapok érte? Semmit.

— Akkor több szerencséd van, mint nekem, én emésztési zavarokat kapok — vágta vissza a férj.

***

Egy beteg panaszkodik orvosának, hogy nagyon rosszul érzi magát. Az orvos alapos vizsgálat után így szólt:

— Légzési nehézségei vannak, de én nem aggódom.

— Elhiszem, doktor úr, mert ha önnek lennének légzési nehézségei, én sem aggódnék.

***

Egy vendég e szavakkal vonta felelősségre a pincért:

— A mai adag félakkora, mint a tegnapi volt.

— Ja kérem, tegnap az ablaknál ült, ott pedig reklám adagokat szolgálunk fel — válaszolta a pincér.

***

Lacika lenyelt egy pengőt, de a szülők csak két hét múlva hívták orvosát.

— Ejnye kérem, — csóválja meg a fejét a doktor — miért nem küldték értem azonnal?

— Tudja doktor úr, — mondja a mama — nem akartuk, hogy azt higgye: rá vagyunk szorulva arra az egy pengőre.

***

Egy ember az anyósa temetésén oda lép a sírgödörhöz és egy kiló szódabikarbónát dob a koporsóra.

— Miért dobsz a sírba szódabikarbónát? — kérdik tőle többen.

— Azért, — kangzik a válasz, — hogy a föld könnyebben megeméssze.

***

Egy asszony után — akit egy kutya követ — fut a rendőr és azt mondja.

— Az ön kutyáján nincs szájkosár.

— A kutya nem az enyém, semmi közöm hozzá, — felelte az asszony.

— De a kutya ön után fut — érvel a rendőr.

— Ön is utánam fut, mégsem tartozik hozzám — vágta vissza az asszony.

**Tudja Ön mi a méz?
Kérdezze meg az orvost.
Gyermekek vér, fiatal-
nak izom, öregnek erő.
1 kg. 1— pengő.**

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

**asztalos
műhelyt**

nyitottunk. Elvállalunk minden szakmába vágó munkákat.

Szives párfogást kérünk:

Kun és Társai
épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaplári akarnak, kereszenek fel bennünket!

Özv. Mányi Gyulánénak mindjárt a lejáronál levő révlaposi tisztviselőtelke eladó. Értekezni lehet Hősök Emlekútja 39 sz. alatt.

Iványi Aladár és István cég kéri azokat, akiknél a cégtől még el nem számlolt búzáról szóló elismervény van, hogy azzal irodájukban nyolc napon belül jelentkezni sziveskedjenek.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 26.

Sürgősen eladó alig használt 2 ágy, 1 szekrény, 1 asztal és 4 szék, darabonként is. Arany János utca 21.

50-150 hold nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősege ad.

A békésvármegyei központi forgalmi adóhivatalnál, Gyula.
900/1934. sz.

Bércsépítők figyelmébe.
A bércsépítés és a géprész keretének forgalmi adó leszámlolása tárgyában.

1. A bércsépítés megkezdése akár szóban, akár írásban a munkakezdés helyének és idejének megjelölésével — a hivatalnak bejelentendő.

2. Csak a szoros értelemben vett géprész után kell a forgalmi adót megfizetni, amiből azonban nem vonhatók le a gépész és a fűtő díjazása, továbbá a gép üzemeltetésével, vagy a karbantartással kapcsolatos kiadások, mint például fűtőanyag, gépjavítás és ehhez hasonló kiadások. **Csak a részszámlák keresete mentes a forgalmi adózás alól.**

3. A leszámlolás megejtéséhez — amely a községében történik — elhozandó a helyszínen vezetett, folyószámozott, hitelesített block és mázsálási könyv, (a gépész és bandagazda könyve) amelyben pontosan feltüntetendő a cséplető gazda neve, lakcíme, házátszáma vagy tanyaszáma, az elcséplelt gabonamennyiség gabonanevenként elkülönítve, a cséplési % (százalék) és pedig külön a gép és külön a részszámlák %-a, ami a m. kir. Pénzügyminisztérium rendelete értelmében a mázsálási könyvben a cséplető gazda aláírásával igazoltatandó.

4. Leszámlási határidők:

a) a júliusban megkeresett géprész legkésőbb augusztus 15-ig,

b) az augusztusban megkeresett géprész forgalmi adójának leszámlolása pedig a bércsépítés befejeztével, de legkésőbb szeptember hó 15-ig eszközölendő.

A cséplés eredményének összesítése a leszámláláshoz előre elkészítendő.

A hercsépítés annak befejeztével külön számlandó el.

5. A cséplőgéptulajdonosok által a bércsépítésnél természetben megkeresett gabona értékelésére nézve a hivatalos leszámlolási (által) árfolyami a községében ki lesz függesztve.

A m. kir. Pénzügyminisztérium 153.365/1933. VIII. b. számú rendelete értelmében a bércsépítővállalkozók általános forgalmi adó elszámolására az a forgalmi adóhivatal illetékes, amelynek területén az adókötelesnek állandó lakhelye van. A mázsakönyv adatainak pontos vezetése szempontjából azonban a területileg illetékes, jelen esetben a békésvármegyei központi forgalmi adóhivatal gyakorol ellenőrzést.

7. Az elszámolás elmulasztása, avagy az esedékes forgalmi adó megrövidítése a törvény szigorával torolttatik meg.

Gyula, 1934. évi június hó 25.
Békésvármegyei központi forgalmi adóhivatal, Gyula. (Postatakarékpénztári csekk számlaszám: 55.923.)

Kész ablakok

minden méretben leszállított ársban beszerezhető

BARY PÁL

üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3-4 mm. belgaüveg, matt, mintázott, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

Hirdessen lapunkban!

SPORT

GySC—GyTK 2:1 (2:0)

MAFC-kupa.

Bíró: Ruhmann.

Izgalmakban bővelkedő, rendkívül szép meccset eredményezett a két helyi csapat találkozója. GySC olyan kitűnő együttest küldött harcba, melynek a jóformában levő GyTK sem tudott ellenállni. GySC-ben Fekete, Pulugor, Cs. Nagy és Fried elsőrangú játékot produkált, de külön-külön minden játékos teljesítményének maximumát nyújtotta. GyTK-ban Bartha és a közvetlen védelem felelt meg. Az első féldőt majdnem teljes GySC fölény uralta, amit csak helyenként szakított meg GyTK egy-egy lefutása. Második féldőben magára talál a GyTK s enyhe bírói pártfogás mellett veszélyes támadások egész sorozatát indította a GySC ellen, de a kitűnő bekkekkel nem boldogultak.

Igazi derby-hangulat uralkodott, mikor a GySC nap ellen megindította a játékot. 3. percben Oláh szabadrugásából Nagy B. lő, de a lövés lécről visszapattan. Megújuló GySC roham közben, a 7. percben Kiss remekbeszabott bombaszabadrugása gólhoz juttatja a GySC-t, de a bíró offszeid-cimén megsemmisíti. Nyomasztó GySC fölény, majd a 17. percben Fried szabadrugása Bartha III. elé kerül, aki a kifutó Hatvani mellett bevágja (1:0). GyTK erősít és Tóth magasan lő sarokra, de Szrenkányi kiöklözi, majd újabb leadását Bartha II. mellé emeli. A játék hevében Oláh utána rug Tóthnak, mire bírói figyelmeztetésben részesül. 34. percben Pulugor félpályáról küldött szabadrugása száll a GyTK kapuja elé. Hatvani fogja, de közben Kurc faultolja a befutó Barta III.-at, 11-es, amit Kiss védhetetlen lövéssel értékesít (2:0). 38. percben Cs. Nagy Kéritől és Kurctól erő-

sen szorongatva remekül lefut, de közeli lövését a kapufa védi. Bartha II. lefutását Bartik II. erőfőlen lövése fejezi be. 45. percben Barta III. veszélyes beadását Rozsnyai kornerre menti, de közben letelik a féldő.

Második féldőben GySC jó kezdése után feljön a GyTK s a 10. percben Bartik II. leszorított éles lövése alig megy mellé. 14. percben Bartha III. beadására Hatvani kifut, labda mellé boxol, de a GySC baloldala elügyetlenkedik a gólhelyzetet. További GyTK támadások a Fekete—Pulugor gátról pattannak vissza. Az iram alábbhagy egy-egy kornere esik mindkét részről, míg a 39. percben Bartha II. szabadrugását a fejelni akaró Pulugor — álitólag — kézzel érinti s a megítélt 11-est Rozsnyai felső, sarokba teszi. Még egy alkalma volna a GySC-nek a góllövésre 44. percben Bartha I. maga mögött hagyja Csikóst és Rozsnyait, de közvetlen közelről mellé gurítja labdát. Ezzel vége a meccsnek. A GySC diadalittas csapata még egy kört fut a pálya körül s utána megújuló botrányos jelenetek között oszlik szét a nézőközönség.

GyTK—MTK 1:1 (0:0)

Barátságos. Bíró: Bezzegh.

GyTK: Hatvani—Rozsnyai, Kurtz—Kéri, Weigerth, Bordács—Barta, Vatai, Bartik II. Bartik I. Tóth.

MTK: Varga — Mező, Rau — Huszár, (Tóth II.) Havas, Laki—Tóth I. Ancsin, Földesi, Szentesi, Pangert.

Kánikulai hőségben, a fenti összeállítású csapatok vették fel egymás ellen a küzdelmet. Lassu, nehézkes, tervszerűtlen, majdnem unalmas játék folyt az egész első féldőben. Nem láttunk egyetlenegy egészségesen felépített támadást sem. Az első féldő eseménye Huszár eleséséből eredő harc képtelensége volt, ki helyett Tóth II. állott csatasorba. Esemény: 1 kornere az MTK ellen.

A szünetben eszközölt mosakodás, a hőség csökkenése felüdítette a játékosokat s a második féldő kezdésének pillanatától kezdve a szívvel, lélekkel telt játék egészen más képet adott a küzdelemnek. Gyors iramu csatárjátékkal már a 4-ik percben megtöri Szentesi az eredménytelenséget. 0:1. A GyTK a hirtelen jött gólról hűvösül a játékba s egységes támadás sorozatot vezet az MTK kapuja ellen, sokparázs helyzetet teremtve. Több kapu mellé és fölé való lövésen és 2 korneren kívül azonban mást nem tud kicsikarni. Majd a felszabadult MTK veszélyezteteti a GyTK kapuját, de védelem ment, különösen Hatvani tűnik ki remek védekezéssel. Egy kornere után ismét a GyTK veszi át az irányítást. Tóth mellé fejel, Bartha II. hatalmas kapufát lő. A mezőnybe jutott labda a GyTK fedezet-sorának zsákmánya, valósággal-tómi a csatársort labdával. A vilámgyors csatárjátékot Barta góllal fejezi be, de a bíró honi érzelme nem adja meg, hanem mást ítél. A bíró hézagos ítélkezései a túlzott rajongók méltatlanokodásával találkozhatnak. A közönség hangosan tüntet a bíró ellen. A kedélyek felohadása alatt a küzdőtérén 2 kornere esik a GyTK ellen s 1 az MTK ellen. A végjátékban határozott GyTK fölény bontakozik ki, s a 41-ik percben Bartik II. a 16-osról védhetetlenül lőtt góljával kiegyenlített 1:1. A hátralévő 4 perc alatt állandó ostrom alatt áll az MTK kapuja, de az eredmény még 1 kornereben kimerül.

Az első féldő unalmát megsemmisítette, a második féldő mindent kárpótló lendülete, irama és szépsége.

A bíró kivételével, a pályán küzdők minden tagja elismerést érdemel, de Hatvani különösen jó volt.

Előmérkőzést játszott a

GyTK II.—ETK II. 0:0

0:0-ás eredménnyel, melyen a védelem volt mindkét részről jobb. A csatárok a mezőnyben jól mozgottak, a fedezetek sem sokat hibáztak, de a határozatlanság a kapuk előtt eredménytelenséget okozott. H. Á.

Sz. Bocskay—GySC 3:1

Szarvas, Mafc-kupa.

Bíró: Kruchió Mihály.

Bocskay: Weber—Gaál, Hidasi—Tassi, Melich, Kiss J.—Wrászai, Korda. Kiss P. Lehócky, Waczu.

GySC: Szrenkányi — Fekete, Vincze L — Fried, Oláh, Zöld — Barta J. Cs. Nagy, Kiss S. Mácz, Nagy B.

Bocskay kezdéssel indul a játék s a 3 percben Gaál belövi a Bocskay első gólját. GySC táma-

dással válaszol s az 5 percben Nagy remek góllal kiegyenlített 1:1. Továbbra is GySC a támadó fél, de a tehetetlen csatársor nem tudja az adott helyzetet kihasználni. 16 percben Zöld, majd 20 percben kornerből Cs. Nagy lő mellé. 21 perc. Gaál—Wrászai összjáték után utóbbi gólt lő. 2:1. 22 p. Kiss S. bomba szabadrugása csak centiméterekkel kerül el a szarvasi kaput. Féldő végéig nyomasztó GySC fölény, de a csatársornak semmisenem sikerül.

Második féldő határozott Bocskay-főlény jegyében folyik le, amire GySC alig tud 1—2 lefutással válaszolni. A csatársor teljesen leáll, csak Cs. Nagy, Fried és Fekete küzd remekül. 11 és 15 percben veszélyes kornere rug a Bocskay, majd szép lefutás után a 20 percben Korda beállítja a végeredményt (3:1) 25 percben GySC ellen újabb kornere utána az egész csapat védelembe vonul s így akadályozza meg a további gólokat. Szrenkányi a kapott gólokat nem védhette. Kruchió jó bíró volt.

B. Hunyadi—GySC 5:0

Békésszentandrás. Mafc-kupa.

Bíró: Kádár.

Míg a GySC egyik csapata Szarvason küzdött, addig a másik Szentandrásra ment, hogy ugyanarra a napra kisorsolt második meccs-kötelezettségnek is eleget tegyen. A GySC nem veszi komolyan a kupamérkőzéseket, máskülönbben nem lett volna szabad az alantli összeállítású csapattal kiállani: Csapó G.—Pulugor, Baria K. — Szilágyi Gy, Németh J. Piltz A. — Fekete L. Sebők, Gerda, Ehrmann, Gecsey B.

GySC tucacsapata egy pillanattig sem volt komoly ellenfele a 4 „Turul“ és 1 kunszentmártoni játékosal megerősített Hunyadinak. (A Mafc-kupában ez is meg van engedve.) A csapatból csak a közvetlen védelem és az ujonnan feltűnt Németh János felelt meg, aki meglepő agilitással és nem várt játéktudással küzdött. Ha így fejlődik, rövidesen az első csapat legjobbjai között lesz.

MAFC II.—Gy. Levente 22:0

Mezőtur, Mafc-kupa.

A Levente futball-csapata rendkívül alkalmas a kupában résztvevő csapatok gólarányának megjavítására. Semmi értelme sincs a kupában való szereplésének s a legokosabban tenné, ha visszalépne a további küzdelemtől.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 130 P, Fél évre 260 P, Egész évre 520 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A magyar szent korona nevében!

Egy test hullott végig a komor tárgyalóterem padlóján, egy fej hullott le a magasból, a dicsőség, megbecsülés, tekintély piedesztáljáról. Dréhr Imre volt magyar királyi államtitkár az igazságszolgáltatás első fóruma öt évi börtönbüntetésre, 10 évi szabadságvesztésre és 5000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt a kiálló izgalom következtében eszméletét veszítette.

Első felvonásához érkezett el ezzel az a szomorújáték, amely bár közvetlenül csak egy ember vergődését, egy karrier összeroppanását mutatja be, de közvetve a magyar közélet és ennek megtestesítőjének, a köztisztviselői karnek helyzetét is érinti.

Nagy morális államérdek fűződik ahhoz, hogy a köz bűnös szolgálja elrettentő büntetésében nyerjen az államegész kellő elégtételt, de a mindent felölelő nagy etikai gondolat azt tanítja, hogy inkább meneküljön meg száz bűnös, mint egy ártatlan szenvedjen.

Az a nagy érdeklődés, amely Dréhr Imre perét végigkísérte, az utóbbi napokban oda fajult, hogy szinte bukmekker irodák létesülhettek volna a törvényszék folyosóin azon fogadások lebonyolítására, hogy a bűnösséget kimondják-e, vagy sem?

A nagyközönségnél jobb jogász nincsen, mert az az érzékei útján és a hallottak

alapján, különösen egy nagyváros nyújtotta tapasztalattal felfegyverkezve, legtöbbször pontos jogi diagnózist tud adni. A közönség e pernél nem tudott nyilatkozni: dilemmában volt és ahol már a bűnös-

ség kérdésénél dilemma felmerülhet, ott nincsen vége a nagy pernek, ott még két fórum, két nagy és döntő felvonás lesz, aminek eredményét az egész magyar társadalom jogos izgalommal várja. Sz. M.

Dr. Fáy István főispáni beiktatása.

A vármegyei hagyományokhoz híven méltóságteljesen, fényes előkelőséggel iktatta be Békésvármegye Törvényhatósági Bizottsága dr. Fáy István főispánt állásába.

A beiktatáson résztvettek Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter, Sztranyavszky Sándor, az egységes párt országos elnöke, Marton Béla országos főtitkár, az összes vármegyei országgyűlési képviselők, sok más képviselő, a szomszéd vármegyék főispánjai, felsőházi tagok, stb., stb. Járásunkból ott voltak: dr. Pálka Pál főszolgabíró, Bakos József tb.

főszolgabíró, Pánczél Emil főjegyző, Lehoczky Károly vm. gazd. felügyelő, Csernus Mihály apátplebános, Tüköry József földbirtokos, vitéz Madaras Gyula, vitéz Haviár Gyula, Nyisztor Péter, Kner Izidor és Kner Imre.

Az új főispán programjában teljes felekezeti békét és nemzetiségi megbecsülést hirdet. Elítéli a horog- és nyilaskeresztes mozgalmat. Baráti kézfogásra hívja a munkásságot nemzeti alapon. Hirdeti a nemesebb értelemben vett nemzeti egység szükségességét, melynek vállvetett kiküzdésében akar ő a zászlótartó lenni.

OLCSÓBB LESZ A VILLANY AUGUSZTUS 1-TŐL.

Kiküldött szakértők döntése, szérint kötelezte magát a villany szolgáltató részvénytársaság, hogy folyó évi augusztus 1-től kezdődően, csakis a magánhasználatban, a villanyárakat hektowatt

óránként 10 fillérről 8.5 fillérré csökkenti.

Változatlan marad a közvilágítás és ipariáram ára és az átalány fogyasztás.

Ez is valami.

Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés.

Gyoma község képviselőtestülete július hó 5-én délelőtt a község háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a képviselőtestületi tagok szép számmal képviseltették magukat.

A tárgysorozat főbb pontjai a Lampel-féle malomépület lebontása, a besenyszegi iskola felépítése, illetőleg a bikáknak kézből való fedezetésének ügyei voltak.

A Lampel-féle malomépület ügyében határozatot hozni nem tudott a képviselőtestület, mivel a köztárgyonról szóló községi törvény érdemleges határozatra 30 nap határidőt szab meg.

Az ezzel kapcsolatos besenyszegi iskola építési ügyében a képviselőtestület 2 tantermes iskola tervét és költségvetését elfogadta, mely szerint a malomépületéből kikerülő anyag fel-

használásával 15.000 P költség merül fel.

A bikákkal történő kézből való fedezetés bevezetése érdekében tett előjárósági előterjesztésre a képviselőtestület úgy határozott, hogy célszerűségi és törzskönyvezési szempontokból 1 évi próbaidőre bevezeti a kézből való fedezetést.

HOVÁ ÁLLITSUK AZ ORSZÁGZÁSZLÓT?

Közöljük, hogy a Nőegyesület országzászló felállítását határozta el.

Nem volt még róla szó, hogy hová állítsuk fel az országzászlót? Szükségesnek tartjuk, hogy e zászló felállításánál a közönség véleménye is ismeretes legyen ezért felkérjük olvasóinkat, hogy a felállítási helyre vonatkozó véleményüket közöljék velünk.

A beküldött cikkeket vagy véleményeket sorozatosan közöljük.

Búgnak a cséplők.

Normális időben július első felében kezdődik az aratás. Most, egy rettenetesen száraz május után, július első felében már mindenfelé búgnak a cséplőgépek, folyik az ország aranya, a buza.

Van, akinek alig a vetőmagja térült vissza. Másnak 2-3 mázsás a termése. Van, kinek 6 mázsája is lett holdanként. Nagyon-nagyon változó az eredmény. A becslők legfeljebb 4 mázsára értékelik a községi állagot.

Vigasztalásul a gyengén sikerült buzáért a június és júliusi esőkre olyan tengeri termés ígérkezik, talán még a tavalyelőttinél is jobb lesz.

Jól jártak, akik a szárazság hatása alatt vásárra doblák állataikat, de a nagy kínálat és nagy larozkodás miatt nem kapnak vevőt. Mezőgazdasági szempontból is jobb, ha sok tengeri és lakarmány lesz, mintha sok buza termelt volna és se tengerink, se lakarmányunk nem lett volna.

Az új német forradalom margójára.

Minden forradalom a meglévő jogrend erőszakos megváltoztatására törekszik — ezt tanítja a jogtudomány. Mégis engednünk kell rigorozitásunkból egy kicsit, ha 1848 március idusára, a mi szabadságharcunkra, a mi forradalmunkra gondolunk. Ha egy forradalom győz, úgy a győzelem szentesíti azt; ha meghiusul, polgárháboru, vér, kivégzések jelzik a történelem lapjain.

Forradalom játszódott le a III. német birodalomban, de lefolyását, okait, eredményét még igen soká fogjuk rekonstruálni tudni.

A forradalmak két kísérő tünete kétségtelenül megvolt, ugymint a rövidség és a vérengzés és e kettő a legborzalmasabb. Egy rövid, zökkenés nélküli átmenet, amely látszólag csak külsőségekben nyilvánul, sokkal rosszabb, mint egy hosszú készülődés, amely alkalmat ad a teljes lelki átalakulásra. A vér pedig elmaradhatatlan, mert minden győztes hosszúra vágyik és minden vesztesnek mártírokra van szüksége ahhoz, hogy megma-

radhasson a reménye a fel-támadáshoz.

A lapok hasábjai a legkülönbözőbb és leghihetlenebb okokkal próbálják magyarázni a Hitler kancellár elleni forrongást; van amelyik erélytelenségét, tehetetlenségét, van viszont, amelyik szigorúságát okolja. A lefolyásnál pedig az előmlött vér mennyisége laptípusok szerint váltakozik: hét halottól ötszázig. Az eredmény is megoszlik a vélemények szerint: van olyan ujság, amely Hitler diadalát és van, amelyik a bomlás kezdetét jósolja.

Mindezekből az a tanulság vonható le, hogy túl közel vagyunk az eseményekhez és a modern élet által megrövidített történelmi háttérrel meg kell várni, ha tisztá képet akarunk nyerni a német eseményekből és hatását Európára, valamint hazánkra kutatni akarjuk.

Igen karakterisztikus a gyomai mentalitásra az, hogy a forradalomról szóló hírek estélyén egy jól értesült beszenszegi asszony azt hiesztelte, hogy háboru lesz. (Sz. M.)

Elnökválasztás a szegedi Kereskedelmi és Iparkamarában.

A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara volt elnöke, Wimmer Fülöp elhalálozásával új elnöknek, Vértés Miksa kormányfőtanácsos, szegedi szénnagykereskedőt, a kamara eddigi alelnökét választották meg elnöknek két szótöbbséggel Körmeny Mátyás ipartestületi elnök — országgyűlési képviselővel szemben.

Tekintet nélkül a két jelölt egyéni kiválóságára, a kereskedők a kereskedő jelöltre, az iparosok az iparos jelöltre szavaztak, amit egészen természetesnek talál mindenki. S most megint, mint minden ilyen választáskor, a kisebbség — ez esetben az iparosság — méltatlankodik.

Ismét időszerű, hogy a régóta felvetett eszmét ismét előhozzuk: legyen külön kereskedelmi és kü-

lön iparkamara és akkor mindkét érdekeltség végezze külön a saját szakdolgoit, ezzel elejét vesszük, hogy a kamarai életben szembe kerüljenek egymással iparosaink és kereskedőink.

Ismerjük Vértés Miksa kamarai működését, mint a kamara alelnöke bebizonyította, hogy ő az ipari és kereskedelmi érdekeket egyformán szíven viseli s így bizalommal tekintünk a kamara ezutánani működése elé is.

A MÁV-on olcsóbb díjtételeket akarnak bevezetni a személy és teher forgalomban.

Dr. Bud békéscsabai képviselő a múlt héten ismét választói között volt és a lanyai lakosságot is meglátogatta. Meghallgatta a gazdákat, kereskedőket és együtt tárgyalták meg ügyes-bajos dolgaikat.

KRUDY FERENC A FELEDI KERÜLET KÉPVISELŐJE.

Dr. Fáy István főispánunk volt kerületében, Feleden, vasárnap Krudy Ferenc volt főispánt és volt képviselőt választották meg egyhangulag országgyűlési képviselőnek, egységspárti programmal.

A mezőgazdaság a képviselőházban is ismét egy erős harcost nyert Krudy Ferencel, kinek széles látókörű felkészültsége, fáradhatatlan munkássága eddig is nagy nyeresége volt gazdáinknak.

Ötéves találkozó színhelye volt Péter-Pálkor a ligeti vendéglő.

Volt ám másképp is: napfény, gondtalanság, sok-sok remény. Mennyit jelentett a holnap, a jövő álmok valóráválását, kristályos tavakat, árnyas liget mélyén drága szalelliket, mesebeli herceget, autót, hintót: mindent, amit csak képes átfogni a gondolat. Eltelt az öt év, álmatlan éjszakákon felsír a sóhaj: hol vannak az álmok, a remények? Hát nem lesz soha szép, soha tündöklőbb holnap?

Találkozójukat tartották a ligeti vendéglőben az öt éve végzett polgáristák. Impozáns látványt nyuj-

tott a hosszú fehér asztal fiatal, kipirult arcoktól környezve. 19—20 éves fiatalok és volt tanáraik emlékeztek vissza a régi, szép napokra. Beszédet és távollevők levelei hangzottak el, majd fényképezés volt. Ezután a találkozó táncmulatsággá alakult át, amelyen Gyoma és közel környéke legbájosabb lányai és jóléncos fiúi méltón képviseltették magukat. A jó hangulat hatásaképpen már derengeni kezdett az ég, mikor a jelenlévő hölgyek ismételt szülői unszólásra lovagjaikkal eltávoztak. (Sz. M.)

Kirostálják a nem megfelelő bábákat.

A szülészeti rendtartás törvényjavaslata ősszel kerül a parlament elé. A törvényjavaslat lényege: bábavédőnk beállításával kimustrálni a meg nem felelő bábákat. Egy négyes bizottság, amelynek élén a kerületi szülész—főorvos

áll, fogja kiválasztani a jelenleg működő bábák közül azokat, akik bábavédőnk tanfolyamra alkalmasak. A jövő bábátípusa a bábavédőnk lesz.

Évtizedek mulasztását fogja pótolni ez a törvényjavaslat.

IDÉZET

Fabinyi Tihamér miniszter gyulai beszédéből:

„Az Alföld ellen sokat vétünk, főleg azzal, hogy az alföldi gondolatot csak néhány évvel ezelőtt fedeztük fel. Most fokozatosan jóvá kell tennünk a mulasztásokat.

Kötelességünk, hogy a termelést helyesebb irányba szervezzük az Alföldön, úgyhogy az Alföld aranyából az Alföld lakosságának

minél több jusson. Észszerű, okos, minőségi termelésre van szükségünk és meg kell szerveznünk azt az utat, amely a termelőtől a fogyasztóig visz.

Vízszabályozás, a Körösök szabályozása, bekötő utak építése, az aszálysújtotta vidékek megsegítése a legfőbb alföldi problémák.”

Csapadék naptár.

Junius-július	29	30	1	2	3	4	5	Össz.
Társulati székház		24.5	28.-	2.-				54.5
Körösladányi őrház		18.-	39.7	3.5				61.2
Folyáséri sz.-telep		11.3	52.1	1.9				65.3
Peresi szivattyutelep	23.-	17.-	13.-					53.-
Kecsegés zug		18.2	36.-	2.2				56.4
Kéthalmi őrház		25.5	36.-	2.1				63.6
Udvarnok (Roik cs-ór)	24.-	18.-	6.-	1.-				49.-

Az Első Budapesti Tiszamalom telepe búzát mindenkor legmagasabb napiáron vásárol

Gőzmalmi Rt. gyomai Búzát raktározásra (úgy őrlésre, mint későbbi elszámolásra) elfogad.

Vagy száz kereszt meg odamaradt.

Kora reggeltől késő estig talpon az egész család: apa, anya, gyermekek. Mind a maga munkakörét tölti be: dolgozik, nem fix munkabérért, hanem azért, hogy lesz majd buza, meg lesz a kenyér, az étel, ruha, meg ami kell. Ugy szüret táján meg egybe kelhetnek a párok: rálehetik az ő dolgos életükre a megállapodott élet, a boldog nyugalom koronáját. Aztán léli esteiken összeülhetnek a lobogó tűz mellé elborozgatva megtárgyalni a saját, meg a mások ügyét, politikizálni, pipázni, kalendárium lapjait forgatva a magyar múlt dicsőségeire emlékezni. Ez a kiegyensúlyozott élet, ez a nyugodt vérű, egészséges magyar paraszt nemzedék teszi ki a mi nemzetünk alapjait. Nincsenek nagy igényei, nem vágyik sok szórakozás után és egy kis boldogság soká rezdül át az életén. Meglehetősen nyugalommal járul az adó fizetéshez, mert listában van annak céljával.

Az idei év rossz termést hozott, az esőfén, likkasztó abnormális lavasz meghozta azt az eredményt, amiről sokáig csak jóslatok szóltak, de ami most ime valóság lett. Az újságok statisztikai vigasztaltak, vagy összehasonlítgattak, mégis a valóság nem állítható be számok sorába és a valóság igazabb, valóbb... Nézzük meg mit mutat ez. Azok a nagy- és középbirtokosok, akiknek régi készletük van még, nyugalommal tekintik a helyzetet, mert nagyobb buzárra van kilátás, de egy önellátó kis- és törpe birtok nagyjában független a buzáraktól, különösen rossz termés idején.

Kenyer, vetőmag kis szórakozás és adó, ezek azok a szükségletek, amelyek ez utóbbiakat nyomják. Legelőbb kis birtokosunk átlagos termése alig több, mint amivel ezen szükségletek fedezhetők, de legrikkább eset az, hogy főképképződés, akár új föld, vagy jószág, akár tartalék alakjában előállhassék.

Mi történik mostan, ha a termés az állagosnak csak felét éri el? Az emberi gondoságnak oda kell irányulnia, hogy a magánháztartás jövőjéig ne szenvedjen hiányt, de mi történik, ha a munkások

részesedése után fennmarad gabona nem fedezi a kenyér és vetőmag szükségletet, vagy a hátrább lévő ruha és szellemi szükségleteket, amelyek pedig huzamosabb távollét esetében káros hatásokat válthatnak ki. Enni mégis csak kell, mert a gyomornál erősebb szó nincs! És ha adóra nem jut, akkor mi lesz a sok ezer listviselővel, mi lesz a jogrenddel, amely az adó révén tudja biztosítani azt, hogy a termés azé lehessen, aki dolgozói éri!

gozói éri!

Sok kegyetlen szó, kétségbeesítő kérdőjel és nincsen milderre válasz. Talán az a józan eszű paraszt ember, aki megpihent most a betakarítás után, talán az megadja a választ.

Ott áll a föld, a család ura, kemény nézése a röögőkhöz lapad, homlokán nem a nyugalom, de a gond redői. Így felel a kérdésekre: Veletünk, arattunk, úgy dolgoztunk, mint az állatok és most betakarítottuk a termést, vagy száz kereszt meg odamaradt! Az Isten tudja csak megmondani, hogy hogyan lesz, miként lesz!

H I R E K

GYÜMÖLCSÉRÉS.

A napfény áldott melege piros színt csalt a sápadt gyümölcsök orcájára: gyümölcsérés ideje van most. Talán nincs is nagyobb örömannál, mint mikor emberi munka és isteni gondviselés a termésben: a gyümölcsben összetalálkozik.

A nemzeti egység pártja örömnemre készül: a nemzeti munka, egység és összetartás jegyében Isten segítségével új évfordulójához érkezett el a szervezett öntudatos célkitűzésű építő munka. Ez a munka nem volt meddő, vagy hiábavaló, mert hisz sok-sok, szép gyümölcsöt termett. És ennek a gyümölcsnek nem szabad elhullani, túlérni, hanem a legalkalmasabb percben kell azt leszedni.

Szüret lesz: harsonákkal harangzugással és erre az ünnepre készül most az egész ország, hogy a nemzeti munkahét mindent átfogó, nagy diadalmármorába szédülve, új szebb jövő hajnalára ébredhessen. (Sz. M.)

Előléptetések a MÁV-nál. A júliusi előléptetéseknél a gyomai tisztikarban előléptek: Szigethy István főosztályvezető, Fehér Gyula és Ráday Béla tisztiké. Gratulálunk.

A gyulai kórház 40.000 pengőt kapott „rádium” beszerzésére.

Esküvő. isseni Iszter Izabella és Fekete János 1984. július hó 9-én déli 12 órakor tartják esküvőjüket a bajai református templomban.

Világnézeti kaoszbán élünk, sok az új idea, a világmentő politikai gondolat, amelynek felburjánzását ösztökélik azok a nagy gazdasági, szociális bajok, és anyagi nehézségek, amelyekkel ma a világ minden állama és társadalma küzdök. Bár át vagyok hatva attól a tudattól, hogy nálunk, Magyarországon sok reformra van szükség, mégis az a meggyőződés érelődött meg bennem és kormányomban, hogy rendkívül óvatosan kell a reformok útján előre haladnunk, különösen ha a politikai élet és az állami berendezkedés nagy elvi kérdéseiről van szó.

Gömbös Gyula.

Bélyeg kell a Kormányzóhoz intézett beadványokra is. A kultuszminiszter rendeletet adott ki az államfőhöz intézett beadványok illeték kötelezettsége és a bélyeghiány esetében követendő eljárás tárgyában. Az alárendelt hivatalokhoz, intézetekhez és hatóságokhoz intézett rendelet közli, hogy egy nemrég kiadott pénzügyminiszteri rendelet értelmében az államfőhöz intézett beadványok is bélyegkötelesek. Ezzel kapcsolatosan közli a kultuszminiszter az alárendelt hivatalokkal és hivatalokkal, hogy szabályszerű hivatalos lelet készítésének és a lelet alapján szabályszerű illetékszabásnak van helye, ha a beadványi illetéket az államfőhöz intézett beadványokon nem rótták le.

Angoranyúl tenyésztés. Hatalmas lendületet velt nálunk Magyarországon is az angoranyúltenyésztés, mely kiüföldön sokezer embernek ad kenyeret és megélhetést. Egy-egy nyul évi gyapjuhozama 45—60 deka, amiért az angolok 25—30 pengőt is fizetnek. Meg kell kezdeni nálunk is a tenyésztést, hogy sok kisember, tisztviselő, munkás és munkanélküli jusson keresethez. Csak úgy érdemes foglalkozni a gyapju termeléssel, ha nagyobb mennyiséget leszünk képesek kiszállítani külföldre. Fő törekvés legyen elsőrendű tenyészállatokat nevelni és nagyban, amire most a kezdet-kezdetén kizárólag a nagyobb uradalmak és a lehetősebb gazdálkodók, hozzáértő sportemberek lennének alkalmasok. Felvilágosítást válaszbellyeg ellenében bárkinek szívesen ad a Kisállattenyésztők Lapja szerkesztősége Budapest IX. Mátyás utca 11.

Színésznő a strandon. A divatot mindenkor az első vonalban álló színésznők diktálják. Ugyanez áll az ideai stranddivatra is, amelynek színekben való gazdagságát és formai eleganciáját a legismertebb pesti színésznők mutatják be a Színházi Élet új számában Angelo fotográfiákkal. Beszámol a Színházi Élet új száma a három balkezes magyar vívó Európa-bajnok karrierjéről és varsói élményeiről. Hatvani Lili bárónő ezúttal magánlevelet intéz a közönséghez. Cikkkel szerepelnek Szép Ernő, Szomoró Dezső, Farkas Imre, Bus Fekete László. Képes cikk számol be a Budapesti Színház bemutatójáról. Az interurbán rovat, amely a vidék legérdekesebb eseményeit találja vidám és kedves pletykák formájában. Darabmelléklet a Budapesti Szinkör nagyszerű operettje a Tabáni orgonák. Szenczáción kollasláger, 64 oldalas Rádió Világhíradó, 32 oldalas Gyermekejság, kézimunka melléklet egészíti ki a Színházi Élet új számát, amelynek ára 60 fillér. Előfizetési díj negyedévre 6.50 pengő. Kiadóhivatal: Budapest VII. Erzsébet körút 7.

H A J D U S Z O B O S Z L Ó I G Y Ó G Y F Ű R D Ó
Olcsó és páratlanul eredményes!

73 és 78°-os sós, jódos, brómos, hidrocarbonátos hőforrások. Percenként 3000 liter forróvíz. Strandfürdők, kádfürdők. Állandó orvosi felügyelet és gyógykezelés. Prospektussal s mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az Igazgatóság.

EGY GAZDÁTLAN SIRHALOM FELETT.

*Messzi multaknak régi halottja,
Egyenlő már a sírod a földdel,
Feledés köde hullt porló hantodra,
Az idő mindent semmivé tördel.*

*Amikor te jártál ezen a helyen...
Emlékszel e még a régi napokra?
Mikor lüktött az élet, leverten,
Küldtél e áldást sok ilyen halottra?*

*Küldtél-e sóhaját az alvó felé?
Szóltál-e ahoz, ki régen kidőlt?
Akinék fejfáját, mint a tiédet,
Megették régen az éhes idők?*

*Emlékszel-e még: virágok nyitlak,
Ibolyák szeme kacsintva nézett,
Daioló madarak aalolva hívtak,
Vágyak tüze mikor még égett?*

*Én járok mostan, azon az úton,
A te lábaid ott maradt nyomán:
Fekete jövőn: fekete múlton,
Sok ilyen halott szélfujta porán.*

*Messzi multaknak régi halottja,
Itt az elmúlás virága zöldel!
Más dalnok lép holnap a hantomra,
Az idő mindent semmivé tördel...*

Bezdán Sándor.

Meg akarják szüntetni a házi szappanfőzést. A szappangyárak vakmerő akciólkedtek abban az irányban, hogy a kormány a jövőben csak a szappangyáraknak adjon lúgkő behozatali engedélyt. Ezzel természetesen azt szereinek elérni, hogy a gazdák elhullott állataikat ne tudják kifőzni szappannak, hanem azt kénytelenek legyenek eladni fillérekért a gyárosoknak. Az akció sikere a házi szappanfőzés teljes megszűnését és a fogasziók teljes kiszolgáltatását jelentené. Remélik azonban, hogy a kormány ezáltal résen lesz.

A Nádudvary—ingatlanforgalmi iroda hirdetése:

Eladó házak:

- Szilágyi Dezső ut 25 szám.
  - Zöldfa ut 299 szám.
  - Hősök emlék utja 77 szám.
  - Deák Ferenc ut 16 szám.
  - Zrinyi ut 42 szám.
  - Szabolcska Mihály ut 12 szám
- Eladó földek.**
- Révlapason 1600 n.-ől kert.
  - Hősök utja 256 n.-ől telek.
  - 2000 n.-ől 5 vékás keselyősi föld.
  - 5 hold csejti birtok.
  - Egei halmon 7 és fél vékás 3000 n.-ől tanya föld.
  - 160 n.-ől németzugi gyümölcsös.
  - 9 kath. hold 217 n.-ől varjasi tanya.
- Értekezni a Nádudvary irodában vagy a tulajdonosoknál.

Helyi képviselőt keresünk borainknak 25 literes kishordókban való értékesítésére. Rokkantaképpen. Ceglédi Bortermelő Szövetkezete.

Gazdaszámvitel.

Minden rossznak meg van a jó oldala is. A forró május mérhetetlen aszálykára mellett pár héttel hamarabb hozta meg a gazdaasszony asztalára az új buzából a friss, omlós kalácsot. A rendes gazda előre látva a korai aratást és rövid cséplést, idejében gondoskodott arról, hogy a maglár, a padlás, a hombár kellő időben kiürüljön. A gazda maga veszi kezébe a cirokseprőt, s olyan simára seprí a maglár padolatát, hogy palkós csizmájával maga is alig, hogy lábujhegyen mer rajta járni. Olyan tisztaság, csöndesség van ott akár egy nagy, uri szalonban. A gazda magtárbeli kenyerespajtása, az incifinci egérkoma, kémlelve nézi egérpitvarának könyöklőjéről, hogy mi történik most gazduraméknál. Nem jut eszébe, hogy pár nap múlva már a régi visszamaradt szemetes ocsu helyett frissen onított pallogó szemű acélos buza lerített asztala vár rá, amelyből ő is bőségesen megkapja a maga jutalékát.

Csalódik azonban a gazda, ha azt hiszi, hogy ez a gondos előkészítése a kamrának csak ő nála történik. Mert ugyanezt cselekszi bent a község falai között a fűszeres, a rőfős, a hentes, a kovács, a kerékhajtó, a csizmadia, a szabó és még számosan a községbeli lakosság körében. Ők is rámulnak. Ők is előveszik a cirokseprőt és sepregetnek a kamra egyik sarkában s várják az új buzát, amiből nekik is jut, amit ugyan nem ők veteltek, de amelyért megdolgoztak. Aki nem vetett a barázdába, csak a keréket adja hozzá, meg a palkószegel és nem a kaszaélét veri ki, hanem a csizma sarkán és talpán kalapál, ő is mindennapi kenyérfogyasztó lévén, az ő kamrájából sem hiányozhatik az új szokvány minőségű buza beraktározása.

A gazda, akit a birtokvédelem intézménye véd ugyan a budapesti nagy hitelezőtől, a zárgondnoktól, de nem véd meg a kis emberek számonkérő tekintelétől, amellyel pedig lépten nyomon szemben találja magát, a fülelővél vakarja, amidőn ezekre gondol. Sokból sokat, kicsiből keveset: ez legyen a regula! Kis

embereknek követelése szuró tövis az ember lábában. Kemény annak a gazdának a vánkosa, aki a szomszédjának tartozik.

A társadalmi együtt működés, amely a munkamegoszlással kapcsolatos, magával hozza azt, hogy mindenkinek meg kell adni azt, amit becsületes munkájával kiérdemelt. Szükség van erre azért, hogy a kölcsönös együtt munkálkodás annak minden előnyével és áldásával fenntartható legyen. Ahol ez elmarad és az egyébként fizetni tudó gazdaadós teljesítő készsége megroppan, ott a társadalmi rend bomladozik, a vagyonbiztonság megszűnik. Minden gazdamoratórium nem egyéb, mint egy hatalmas fejszecsapás a gazdaság, a gazdaexistencia és a gazdahitel hatalmas sudár fájának törzsökén. Ha ez a lombos, terebélyes fa kidől, övele együtt megy tönkre a gazdasági léle is. A javak észszerű és arányos eloszlásának érhálózata ilyenkor aratás-csépléskor telik meg éltető és tápláló tartalommal, amely ismét egy évi verejtékes munkát tesz lehetővé azok számára, akik a műhely asztala, széke, gyalupadja, saluja és pörölye mellett töltik el életüknek minden munkáóráját.

A gazda, akitnek gondja anynyiféle irányul, s aki földjének megmunkálása közben a természet örök rendjének állandó megfigyelője, tapasztalatból tudja, hogy áldozat nélkül nincs eredmény. Tudja azt is, hogy mennél súlyosabb a helyzet s mennél erősebben ragad bennünket a pusztulásnak elserpni akaró sodró áradata, annál keményebben kell mindenkinek a lábán megállania.

Dr. K. B.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árban beszerezhetők

BARY PÁL
üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3—4 mm. belgáüveg, matt, mintázoti, rubin, ornament, sima szines üveg és finn tülkörből állandóan nagy raktár.

Hirdessen lapunkban!

Pk./954 sz./1932. 1932/vghatói,162 sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Leopold Elemér ügyvéd által képviselt Shell Kőolaj Rt. javára 300 P. tőke és több követelés járulékaik erejéig a gyoma kir. járásbíróóság 1932 6296 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1932 évi május hó 25-én lefoglalt 1810 P. becsült ingóságokra a gyoma kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI, t-c. 20 §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési jogok ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatban nincs végr. szenv. lakásán, Endrőd IV. ker. 134 házzal leendő megtartására határidőül 1934 évi július hó 11 napjának délelőtti 11 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt cséplőgép, cséplőszekrény és jószág s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van az 5.610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bantépénzül leteszik.

Gyoma, 1934. jun. 22.

FISCHER NÁNDOR

kir. végrehajtó, mint bír. kiküldött.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Olvasóinkhoz!

Felhívjuk a fővárosba utazó olvasóink figyelmét, hogy megállapodást kötöttünk a Bethlentéri Színpad vezetőségével, mely szerint az Anyaszív c. darab előadásaira — mely a budapesti napisajtó egyöntetű megállapítása szerint még a Timosa példátlanul nagy sikerét is felülmúlja — az alanti szelvény bemutatása ellenében a színház 2 drb. rendkívül kedvezményes jegyet szolgáltat ki.

XXXX Tessék levágni. XXXX

Kedvezményes utalvány
a Bethlentéri Színház pénztára ezen utalvány beszolgáltatójának 2 drb. zenekari ülést, zsöllyét, támlásszéket, erkély I. sort, vagy páholyülést 33¹/₃% kedvezménnyel szolgáltat ki.

Iványi Aladár és István cég

gabonakereskedésében és malmaiban mindenféle **gabonát** legmagasabb napiáron vásárol. Búzát őrlésre és későbbi elszámolásra átvesz

Cséplőgépek ellenőrzése. Vármegyénk alispánja a napokban rendeletet adott ki, melynek alapján a lüzrendészeti kormányrendelet rendelkezései következtében szigorúan ellenőrzik, hogy a gőzcséplőgépek szikrafogó szerkezete és hámuládája a lüzbiztonsági követelményeknek mindenben megfelel-e és hogy a traktorok kipufogója védő edénnyel fel van-e szerelve. Minden bér-cséplőgép tulajdonos igazolványt kap, amellyel igazolni tudja, hogy gőzcséplőgépe, traktora a lüzbiztonsági követelményeknek megfelel-e. A csendőrség szigorúan ellenőrzi a kormányrendeletben foglalt kötelezettség teljesítésének végrehajtását s azt, aki igazolványt felmutatni nem tud, a csépléstől elillják.

101 új magyar nóta. A 101 gyönyörű új magyar nótát tartalmazó „Új magyar nótakincsek gyűjteménye” dr. Tóth Aladár zeneszerző összeállításában f. év július havában jelenik meg és 101 kiváló új magyar dalköltő legszebb nótáit tartalmazza. A gyűjteményben való megjelenésre még néhány eredeti magyar nóta beküldhető a Szerkesztőbizottsághoz (Budapest VIII., Horánszky-u. 16.) A gyűjteményben megjelenő minden egyes nóta szerzője 50 pengő jövedelemhez jut.

A bűnleplezés boszorkánykonyhája. A kriminálkémiai kutatás izgalmasan érdekes különlegességeiről pompás cikkben számol be Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számtalan érdekes cikkkel, nagyszerű képekkel, folytatásos regényi és rengeleg érdekességet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

Világhíradó. A világ legérdekesebb színházi és filmese-ményeiről pompás képekkel illusztrált cikkei közül a Délibáb új száma „Világhíradó” címmel. A közismert színházi képeslapban remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, filmriportot, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot, színházi beszámolókat, pletykákat és közel száz pompás képet talál az olvasó. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Elkészült a bugaci madármegfigyelő. Annok F. Szabó Jánosnak, a Madártani Intézet kecskeméti megbízottjának Kecskemét város megengedte, hogy a bugaci pusztához kö-

zelében levő tó közepén madármegfigyelői és nyári lakást építsen. A madármegfigyelő már elkészült és Annok F. Szabó már kiköltözött nyári lakásába. A stílusosan megépített bugaci madármegfigyelő már számosan meglekintették. A napokban a Madártani Intézet hat angol vendége fogja tanulmányozni Bugac madárvilágát. (Csudaballa-madárvilágát is érdemes volna megfigyelni.)

VIDÁM IRÁSOK

Humoros kishírdetések:

Pilótát keresek, ki az anyósom sétarepülésre vinné. Ajánlatot „Lopping” jeligére a kiadóba.

Ki cserélne el egy gyufás skatulyát egy cséplőgéppel? Aki vállalkozik az írjon „Hat ökör” jeligére a kiadóba.

Dohánycsempész sógorságba keveredne pénzügyőrrel. Levelet, „Kéz kezet mos” jeligére.

Betörő, ki a tegnapi kasszafúrásnál ott felejtette a kesztyűjét, átveheti a rendőrségen.

Lopott holmik eladására orgazdát keresek. Levelet „Megélhetés” jeligére a kiadóba.

Álkulcsok eladók. Rendőrség kizárva. Ajánlatot „Álkulcs” jeligére a kiadóba.

Rovotmultu sikkasztónak ki adna kölcsön 500 pengőt? Ajánlatot „Dupla pali” jeligére a kiadóba.

Lehetetlen.

— *Julcsa, ez a sütemény férges!*
— *Lehetetlen, hiszen kétszer is behintettem rovarporral!*

Finom kis vendéglő.

— *Vendég: Miért néz ez a kutya folyton, mikor eszem?*
— *Vendéglős: Csak a tányért nézi, mert ő is abból szokott enni.*

Bíróságon.

Bíró: Miért lopta el azt a nadrágot?
Vádlott: A bíróság iránti tiszteletből, mert nem akartam itt nadrág nélkül megjelenni.

Családi kép.

— *A feleségem egy muskátlit vágott a fejemhez.*
— *Pillanatnyi feldühödésében?*
— *Nem. Csérépben.*

A Kisállattenyésztők Lapja, mely immár az ötödik évfolyamba lépett, mint az ország legjobb baromfi, galamb és nyulszaklap, rendeltetése is hivatalosa magaslatán állva mindig új irányt keres a kisállattenyésztés fellendítésére. Így újabbán a külföldi államok te-

nyésztőivel létesített kapcsolataival sikerült nagyobb mennyiségű tenyészállatot kiszállítani. Most a farmlojásoknak a hűtőházba való tárolását és azokra termelői kölcsönt sikerült kivívnia. A nyulászatainál az angolnyul tenyésztés iránti keltett nagy érdeklődést és angol piacon összekötletést létesített, az angolnyul tenyésztésére. Egy kiló angora szőrért 40 pengőt érnek el a magyar tenyésztők. Ezt a mennyiséget már 3 drb nyul biztosítja. Mint a Galambtenyésztők Országos és számos kisebb Egyesületének hivatalos lapja is nagy ténykedést fejt ki. Előfizetési ára egész évre 6 pengő, félévre 3 pengő 50 fillér. A lap kéthetenként jelenik meg és ezzel is igazolja, hogy nincsen hasonló szaklap az országban. Megrendelhető Budapest, IX., Mátyás-utca 11. Válaszbélyeg ellenében mutatványszámmal küld,

Tudja Ön mi a méz?
Kérdezze meg az orvost.
Gyermekek vér, fiatalnak izom, öregnek erő.
1 kg. 1— pengő.

Meghívó.

A gyomai Hangya és Fogyasztási Értékesítő Szövetkezet 1934. július 8-án délután 2 órakor, a Hangya udvarán rendkívüli közgyűlést tart, melyre nemcsak a tagokat, hanem az összes érdeklődőket tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Háztartás

Hasznos tudnivalók.

Borjumáj leves.

Egy főzőkanálnyi zsirban egy fél kiskanálnyi cukrot, egy karikára vágott vöröshagymát szeletekre vágott borju májjal megjavítunk, majd huslevessel leöntjük, kissé főzzük és főzés után leszűrjük, leszedjük a zsirját és borju sülttel föladjuk.

Töltött rostélyos.

Apróra vágott főtt makarónit, sonkát leöntünk tejföllel, hozzáülünk pár tojást, megsózzuk, megborsozzuk és forró vajban addig pirítjuk míg egy sűrű fölleléket nem kapunk. Ha kihűlt, vékonyra kiveret rostélyosokba töltjük, cérnával összevarjuk és forró zsirban kisütjük. A vissza maradt zsirban kevés hagymát és lisztet megpirítunk, sól és borsoval adunk hozzá, majd ezt huslevessel és fehér borral feleresztjük. Ebben a lében a föltöltött rostélyost megpároljuk, tejfölt és vékony uborka szeleteket adunk hozzá. Zsíros makarónival vagy vajassal metéltel tálaljuk.

Párisi sütemény.

Két deka mandulából, cukorból és tojásból kemény léstelt készítenek. Késvaslagnyira kinyújtjuk, bekenjük barack izel és összehajlítjuk. Cukor és tojás fehérjének habjával bekenjük és apró szeletekre vágva kisütjük.

Száritott zöld borsó.

Gyöngye hámozott cukorborból és cukros vízben felforraltunk. Szitán, papíron megszárítjuk és ritka szövésű zacskóban szellős helyen tartjuk. Használat előtt 24 óráig sós vízben áztatjuk.

Özv. Mátyás Gyulánának mindjárt a lejáratán levő révlaposi tisztviselőtelke eladó. Értekezni lehet Hősök Emlékútja 39 sz. alatt.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 26.

Négyközépiszokolát végzett leányt vagy fiút tanulónak felveszek Kádár Sándor fogtechnikus Horthy Miklós út 37.

A Fogyasztási Szövetkezet italmérésében egy kimérő felvétetik. Jelentkezni lehet Kovács János igazgatónál.

A csepűskertben 5 hold föld lakással jó felesnek, aki apró-józságot is nevel, azonnal kiadó. A föld esetleg eladó, vagy sirtói földért elcserélhető. Ugyanott idősebb házaspár felvétetik. Érdeklődni lehet V. ker. Hősök útja 42 szám alatt.

Helyi képviselőt keresünk borainknak 25 literes kishordókban való értékesítésére. Rokkantakelőnyben. **Cegléd-Bortermelő Szövetkezet.**

SPORT

M. Szövogyári SE—GySC 3:2 (1:2)

Mafc-kupa, Gyoma.
Bíró: Magyar. (Mezőtur.)

GySC: Kovács B.—Fekete, Pulgor — Fried, Oláh S., Jenei — Zöld, Kiss, Bartha J. Nagy B. Bartha K.

A napokon keresztül tartó esőzés következtében felázott, csúszós talajon, szép közönség előtt kezdtek a csapatok. GySC a pénteki meccstől kissé fáradtan mozgó csapat benyomását kellett, majd mindinkább belejött a játékba s egyik szép támadást a másik után indította, de Magyar bíró, aki az eddig látott bírók között a legrosszabbul bíraskodott, lehetetlen ítélkezéseivel egymásután sulytotta a GySC-t. Félredobva minden sportszerűséget láthatólag azzal a szándékkal, hogy a GySC-t mindenáron megveresse, a rosszakaratu bíraskodás iskolapéldáját mutatta be. E magatartása a közönség köréből oly megbotránkozást váltott ki, hogy a rendezőség csak erélyes fellépéssel tudta a felháborodást lecsillapítani.

Mivel a kupabizottság már ítéletileg is megállapította a GySC-vel szemben, hogy bíró miatt meccset megóvni nem lehet, nincs más megoldás, mint a további kupa küzdelemtől visszalépni. Elvégre a GySC nem köteles elütni hogy a kupabizottság jóvoltából egy vasárnapra, futballbírói címmel és jelleggel felruházott, de a bíraskodás tudományában járatlan alkalmi futballbírók, a kezükbe adott hatalomtól kissé megköttyösödve, mint koriátlan hatalmasságok terror alatt tarthassák a vendéglátó csapatot és a közönséget.

Kényszerpihenő.

A GySC titkára az elmúlt szerdán, szokásos módon meccsen-gedélyezés iránti kérvényt nyújtott be a járási főszoigabíróshoz, melyben a GySC-nek a békéscsabai Máv. futballcsapat elleni barátságos mérkőzéséhez kért játékengedélyt július 8-ra. E kérvényre a hatóság véghatározatban értesítette a GySC titkárát, hogy a meccs lejátszását nem engedélyezi, sőt a további tervbe vett mérkőzéseket is betiltja mindaddig, míg a két helyi csapat közötti s már a közrendet is meg-bolygató botrányos rivalizálás meg nem szűnik. E rendelkezés következtében nemcsak a most vasárnapra leköltött csabai Máv, hanem július 15-re tervezett bpesti Beszkar elleni meccs, valamint a Mafc-kupa Gyomán lejátszandó mérkőzése is elmaradnak, hacsak

a hatóság közben meg nem változtatja a gyomai sportéletet egyetemlegesen sújtó rendelkezését.

A GySC köreiben nagy megdöbbenéssel értesültek a betiltásról s elkéseredett kifakadások hangzottak el a közönségnek, inkább a társegyesület színeire esküvő hívek köréből kikertülő renitens és botrányosan viselkedő csoportja ellen. Semmi szükség nincs arra, hogy egy-egy mérkőzés közben és után a jó izlést és erkölcsöt mélyen bántó gúnyos kiáltások és istenkáromlások hangozzanak el. Ki a pályáról a játékosverő, bicikli-összetörő, esernyővel hadakozó nézővel. Ez nem box-meccs, itt nem okvetlenül fontos, hogy vér fojon. Aki nem rendelkezik kellő higgadsággal és nem tud tárgyilagos és komoly, kizárólag sportszemponctokat figyelembe vevő kritikus szemével végignézni egy meccset, az ne nevezze magát sportembernek s tartsa távol magát a futballmeccs izgalmaiktól.

Megdöbbenő az is, amit a nézőközönség egyes hölgytagjai a meccsek alkalmából izzó fanatizmusukban cselekszenek. Sem a GySC, sem a GyTK nem azzal a gondolattal létesítette az ingyenes, majd kedvezményes hölgyjegyeket, hogy ezáltal a férfi-nézők között már divatos, gúnyos megjegyzéseket és sportpályára nem való kifejezéseket, csengő szopránjukon még sértőbbé tegyék (pesti strici, pizok stb.)

A klubhűség és a kedvenc csapat iránti szeretet, minden igaz sportember előtt, tiszteletben tartandó és megbecsülendő tulajdonság, még abban az esetben is, ha nem ért egyet vele százszázalékban, de, hogy valaki kézzel, lábbal, esernyővel kényszerítse valakit sportbeli meggyőződésének megváltoztatására, vagy, tettelesen vegyen magának azonnali elégtételt a vélt sérelmekre, ahhoz a futballpályán senkinek joga nincs.

Mindkét egyesület legfontosabb kötelessége legyen a jövőben az, hogy a botrányt okozó nézőt a sportpályáról, a botrány kitérését sportszerűtlen magatartásával előidéző játékost pedig a sportéletből véglegesen kiirtsa. Akkor rend és nyugalom lesz a pályán és a lelkekben is és nem lesz szükség hatósági beavatkozásra.

Sport hírek.

Endrődi TK az elmúlt vasárnap a Mezőberényi Textil SC csapatával tervezett barátságos meccsét a pálya használhatatlansága miatt kénytelen volt elhagyni s így a Textil dolgvégezetlenül autózott haza.

GySC feltétlenül részt vesz az 1934-35-ös bajnoki szezonban s

a kitűzött határidőig, július 15-ig, eljuttatja benevezését a D. L. A. Sz.-hoz.

Mezőberényi Törekvés-Textil félbeszakadt bajnoki mérkőzést a D. L. A. Sz. által jóváhagyott közös megegyezés alapján július 1-én kellett volna újra játszani. A mérkőzés bruttó bevételét a Stefánia anya és csecsemővédő intézet kérte. Miután a meccs közös kasszára ment volna, Textil ehhez hozzá is járult, azonban a Törekvés elzárkózott a kérés teljesítése elől és inkább mérkőzés nélkül engedte át a Textilnek a 2 pontot.

A Törekvés ifju játékosát, Valneroviczot, mert Gallovics bíró tetteleg inzultálta, a fegyelmi bizottság 2 évre eltiltotta a játéktól.

Második osztály bajnoksága még mindig nyílt kérdés, amennyiben a Textil, Turul és MTK fellebbezéseiről még nem döntöttek a legfelsőbb fórumon. Mint érdekes ujságot közölhetjük még, hogy az elmúlt hét folyamán bizalmas tárgyalások folytak a Textil és MTK közötti fúzió kérdésében!

Felhívás a magyar szülőkhöz és az ifjusághoz!

A Magyar Uszó Szövetség elhatározta, hogy kibontja zászlaját „Mindenki tudjon uszni” felirással.

A cél az, hogy az uszástudás általános elsajátításával megkedvellessük a vízisportot és ezen keresztül az ifjuságot hozzászoktassuk egy egészséges és a test fejlesztése tekintetében az első helyen álló sporthoz.

A Magyar Uszó Szövetség elhatározta, hogy megfelelő ellenőrzés és szakképzés mellett uszóiskolákat és uszó-tanfolyamokat állít fel.

a) *Uszóiskolák.* Uszni még nem tudó 12—14 éves gyermekek részére. Időtartama 14 nap.

célja: , hogy a fiatalok szabályosan, az egészség fejlődésére alkalmas módon tanuljon meg uszni.

b) *Uszótanfolyamok.* Már uszni tudó 15—17 éves fiatalok részére. Időtartama 21 nap. Vezetője a Magyar Uszó Szövetség által kiküldött amatőr tréner.

célja: , hogy a már uszni tudó fiatalok megkapja a kellő irányítást ahoz, hogy szabályosan sajátítsa el az egészség fejlesztésére alkalmas uszástanemeket.

Uszóiskolák, valamint uszó-tanfolyamok leányok és fiuk

részére külön létesülnek. Az oktatás teljesen ingyenes.

A tanfolyam végeztével a Magyar Uszó Szövetség uszóvizsgát rendez, hol a legjobb eredményeket felmutató uszókat ki fogja tüntetni.

A Magyar Uszó Szövetség felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a magyar ifjuság egészséges nevelése mindenek felett álló nemzeti cél. A Magyar Uszó Szövetség ezt látta lebegni szeme előtt, midőn önzetlenül vállalkozott e munkára. A magyar szülők pedig küldjék el gyermekeiket a tanfolyamokra, mert ezzel a jövő generációt és rajtuk keresztül a magyar haza jövőjéért boldogságát szolgálják.

Magyar Uszó Szövetség.

A jelentkezés helyére, módjára és időpontjára vonatkozólag külön tájékoztatás fog közzétélni.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 26 fillér

egy liter kasszárka vagy fehér fejettől újbor Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen feüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbőlyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cim: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves párlfogást kérünk:

Kun és Társai épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaplári akarnak, keresenek fel bennünket!

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földbirtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztője ad.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1-30 P, Fél évre 60 P, Egész évre 5-20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Tábortűz.

A lelkünk mélyéig zaklatott életfolyásunk sivatagában felfrissülő oázis, ha fiatalságunk ünnepélyein elfelejtjük rövid időre a jelent, a múltat és a jövőbe tekintünk.

Az a sok ígéret, mely a fiatal hevületből, a kibontakozó testi rugalmasságból, a serdülő akarásból a vasárnapesti cserkész tábor tűz világa mellett családi melegségben dobogtatta össze azt a 600 embert, ki a magasba fellobbanó rőzsetűz fényénél gyönyörködött kis cserkészszekényességében, okosságában — igen, az a sok ígéret megnyugvást kelt a kételkedőkben, új életkedvet, munkakedvet önt a csüggedőkbe. Csodálatos! Ezelőtt a fiatalság merített erőt, bizakodást a felnőttek munkájából, életéből, ma fordítva, a felnőttek táplálkoznak a fiatalok bizakodásából.

Ilyen körülmények között a fiatalság iskolán kívüli életében ifjainkat intézményesen kell előkészíteni és vezetni testben és lélekben. Erre a legalkalmasabb keret a jól bevált cserkészlet.

Kár, hogy elemi iskoláink még nem vezették be a cserkészletet. Még most sem késő, kezdjék meg. Akinek nem telik ruhára és a többi előírásos cserkészfelszerelésre, nem baj, a fő, hogy a cserkészszellem egyenruháját adjuk fiainkra. Ezt pedig a szeretet posztójából a türelem cernájával egy életreszóló tartósságra lehet megvarni.

Szeptemberben az lenne derék tanítóink legértékesebb iskolakezdése, ha kis elemistáinkat cserkészekké avatnák. W.

A Gyomai Jótékony Nőegylet felhívása.

Magyar Testvérek!

A Gyomai Jótékony Nőegylet azon nemes hivatása mellett, hogy ott segítsen, ahol legnagyobb a nyomor, tíz éves működé-

emeltessék. Csonka Hazánkban már több mint 100 községében lengeti a szél a félárbóca eresztett országzászlót, a magyar igazságért való küzdelemben Gyomának is elől kell járni.

Kell, hogy szemünk előtt lengő országzászló figyelmeztessen és erősítsen abban, hogy ez úgy nem maradhat, csak az osztatlan Nagymagyarországon lehetünk ismét boldogok.

Az országzászló alatt kell megfogadni, hogy az

Hekele László titkár. **Szabó Aranka** jegyző. **Záhonyi Aladárné** elnök.

Vidéki előfizetőinknek lehetővé tesszük, hogy adományait elküldjék be postatakarékpénztári befizetésükkel.

sét azon hazaszeretettől eredő elgondolással óhajtja megkoronázni, hogy lehetővé tegye azt, hogy Gyomán ereklies

ORSZÁGZÁSZLÓ

új honfoglaláson mindannyian ott leszünk.

Hazánkért dobogó női szívéből eredő azon kérelemmel fordulunk a hazafias gyomai közönséghez, hogy a gyomai országzászló felállításához adományokkal hozzájárulni, adományokat gyűjteni és a kitöltött gyűjtőívet az adományokkal együtt a Gyomai Jótékony Nőegylet pénztárosához, Wagner Mártonné úrnőhöz f. é. október 1-ig eljuttatni szíveskedjenek.

punkon s mi az összeget a 23-as számú gyűjtőíven szolgáltatjuk be.

Szerkesztőség.

A mi kulturánk.

Ebben a rovatban beszámolunk Gyoma és környéke iskoláiról, ahol a magyar ifjuság, a magyar reménység készül a szebb, boldogabb jövő megismerésére, hogy szellemileg, testileg megerősödve, egykor megnöve, sikeresen vehessék fel a küzdelmet a hazugságokkal, az igazságtalanságokkal szemben.

Gyomai m. kir. állami polgári fiú- és leányiskola.

Tizennegyedik évét fejezte be a gyomai polgári iskola új igazga-

tója, Göndös József vezetése alatt. A tanulók száma, amely az első öt évben ingadozott, 1925-től 1929-ig csökkent, 1929-től állandóan emelkedik, ami igen szép eredmény, mert hiszen manapság az anyagi hiánya is erősen akadályozza a tanulás lehetőségét. Éppen ennek ellensúlyozására léptette életbe a vallás- és közoktatásiügyi miniszter úr a tandíjmentességről és tandíjkedvezményről szóló rendeletét ez év folyamán, amely rendelet öt kategóriába osz-

totta az intézet 188 tanulója. Az első félévben 75, a másodikban pedig 114 tanuló, összesen 2888 P kedvezményben részesült.

A tanév szeptember 15-től június 24-ig tartott és a szokott ünnepek között zajlott le ez a két határidő. Személyi változás az igazgató személyében állott be. Paál Sámuel igazgatót felettes hatósága Szarvasra helyezte és helyébe Göndös Józsefet igazgatóvá nevezte ki a szolnoki polgári iskolából. A fiatal, tehetséges igazgatót nagy örömmel üdvözölte Gyoma község társadalmi különbség nélkül.

A tanári kar igen szép munkát végzett a folyó tanév folyamán. Munkálkodása a következő főbb pontokra terjedt ki: tanítás, nevelés és a vallásos érzés emelése, a tanulók magyar nyelvkészségének tökéletesítése, növény és állatvédelem, hadirokkantak iránti tisztelet ápolása, magyar ipar pártolása, hazánk természeti szépségei iránti szeretet felkeltése, az utcai közlekedési rend betartása, továbbá a szőlő és tej fogyasztás előmozdítása voltak a főbb irányelvek.

Sikeresen működtek az ifjusági egyesületek, a fiú iskolai Erkel Ferenc fiúönképzőkör Fehér István, a leányiskolai Zrínyi Ilona önképzőkör dr. Szászné, a cserkészcsapat Ruzska Sándor, a Vöröskereszt csoport Pétermanné, a segélyegylet Fischerné, a fiúsportkör Göndös József és a leány-sportkör Fischerné tanárelnökök vezetése mellett.

A tanári kar száma a vallásnárokkal együtt tíz volt.

Szép eredményt végzett a polgári iskola ez évben, mégis idénünk kell Göndös igazgató szavait az idej nyomtatott értesítő előszavából: „Fiutanolóink az iskolából kikerülve még csak az alapokat kapják meg ahhoz, hogy további tanulmányaikban, vagy gyakorlati életpályákon művelt és képzett állampolgárai legyenek hazánkban.“ Ezt a gondolatot ébren kell tartani a tanulóknak, nehogy arra gondoljanak, hogy lenéznek azokat az embertársaikat, akiknek nem adatott meg a tanulás lehetősége, vagy arra gondoljanak, hogy a polgári iskola elvégzése mentesíti őket apáik kemény munkájától és egy könnyebb, esetleg munkátlan életre jögszítja fel őket.

PAX.

Az ősrégi Panonhalma falait eddig ismeretlen, új hangok zaja veri fel. Az ájtatos zsolozsmák és imák helyét öt napra új fogalmak, új problémák váltották fel: Egyke, telepítés, választójogi reform, birtokpolitika.

A magyar kormány öt napos permanens minisztertanácsot tartott az ódon apátság falai között, a bencésrend örök jelszava: a pax, a béke jegyében. Sorra kerültek hazánk jelenleg legsúlyosabb kérdései: speciálisan magyar és általános európai problémák.

Ennek a minisztertanácsnak az eredménye még bizonytalan, de valószínű, hogy eredményesebb az Isten házában kiejtett szó, mint egy hadihajó fedélzetről intézett békeszózat.

Számtalan kérdés vár még megoldásra: a régi választójogi vita eldöntése: titkos, vagy nyílt legyen a szavazás, melyik képes leggyorsabban kifejezni a nép igazi óhaját és vajjon a nép megéreft-e már arra, hogy egy kortesháborút követő titkos szavazáson saját akaratát befolyás nélkül érvényesíthesse? Aztán az egyke rendszer megoldása is sürget. Melyik állapot jobb, megerősödve egy népes, bár tagonkint szegényebb államot alkotni, vagy egyes utódokban összpontosítani a gazdagságot, megfélemlítve a fejlődésről és jövőről. A földbirtok újabb rendezése a telepítés és hitbizomány révén furcsa, új fogalmakat képezhet tanulatlanabb emberek számára a tulajdon szentségéről, amely alkalmas tápot adhat szélsőséges ideológiák kifejlődésére, hacsak nem a legalkalmasabb és legkesztyűsebb kézzel nyulnak ezekhez a kérdésekhez. A hitbizomány kérdésének megoldása azon a gondolaton keresztül oldható meg, hogy jelenleg a birtokok nincsenek elég intenzíven és belterjesen megművelve.

Ilyen problémákról tárgyaltak most az ősi Panonhalmán, hogy az őszi országgyűlési cikluson már mindezek a kérdések törvénytervezet formájában a parlament nyilvánossága elé kerülhessenek.

Reméljük, hogy ezek a javaslatok oly törvényekké lesznek, amelyek nemzeti létünk felvirágoztatására lesznek alkalmasak, kifejezvéen hangjukban népünk igaz, őszinte akaratát.

De ezek a kérdések egyelőre nem képesek megoldani a súlyos gazdasági helyzetet, mert hiszen nem csupán magyar, de világ-gazdasági válság van ma.

Együttesen, közös megértéssel kell megoldani ezeket a világproblémákat,

amihez azonban a mai gyűlölködő politikai légkör legkevésbé sem alkalmas.

És ez a gyűlölködés Trianon nyomán lett még ádázabb és eredményezte azt, hogy a kicsinyeskedések folyamán az utolsó évtized konferenciái: Népszövetség, Leszerelési konferenciák oly kevés eredményt produkálnak.

Talán, ha minden politikai gyűlés és tanácskozás az Isten házában lenne, nem volna annyi jogtalanság és galádság.

Ebben reménykedve, örömmel fogadjuk a kolostori minisztertanácsot, amelyen bizonyosan Isten áldása lesz.

Anglia nem vásárolt és Barthou hazautazott.

Talán rosszul fog esni a cégnek, hogy nem sikerült összeköttetést létesíteni Angliával és elküldi majd a tehetségtelen utazót.

Ez egyáltalán nem lesz helytelen megoldás, mert hiszen Franciaországnak is be kell látnia azt, hogy senki — még ő sem — jogosult arra, hogy felelőtlen elemeket utaztasson Európán keresztül-kasul, akik manna ígérnek az embereknek és a legnagyobb nyomorúságot szállítják... (Sz. M.)

Ujból áldozatot követelt a Körös.

Mennyi remegés, féltés, szülői gondosság között nő fel a kis gyermekpalánta. Mennyi gond és álmatlan éjjel neveli férfit. Mennyi áldozat, lemondás, önmegtartóztatás kell a mai kemény életben ahhoz, hogy meglegyen legalább az ő számára a puha fehér kalács, a gondtalanság, ha már a szülő számára csak viaszszalán száraz kenyér juthat.

Fiatalság bohóság, bátorság, vakmerőség: mind ez oly szép és megbecsülhetetlen érték, mindennapi imába foglalni való és hányan vágnak még többre, még magasabb régiókba, ahonnan megbántva kiált a Mindenható: vissza megtévelyedett ember!

Könnyelműség, meggondolatlanság, a felelőségérzet oly nagy hiánya, ezek csak a nagy gyengeségek, amelyek annyi karriert derékba törtek, annyi virágzó fát: ifju életet tönkre tettek.

Fiatalkor! Mielőtt valami rosszat, könnyelműt tennétek, hűnyjátok be szemétket és képzeljétek el édesanyátok drága, könnyező szemét, megvonagló arcát, örjítő tekintetét, apátok barna, érdes kezét, amint vigasztalva akarja megsimítani az anya homlokát, de remegve áll meg a levegőben, aztán az ég felé mered, hangtalan zokogással.

— Miért tetted ezt?

Egy rövid kis hír, olyan mint a többi ezer: Kuba Ferenc gyomai fiú, aki úszni nem tudott, a Köröshöz ment fürödni. A mélyvizben elvesztette a talajt a lába alól, megijedt és belefulladás. Mire a hozzátartozó társaság segítségére siethetett volna, elnyelték a hullámok.

Szülei és testvére gyászolják.

Helyi képviselőt keresünk borainknak 25 literes kishordókban való értékesítésére. Rókkantak előnyben. **Ceglédi Bortermelők Szövetkezete.**

AUGUSZTUS VÉGÉIG RENDEZHETŐ A RÉSZLETFIZETÉSES ADÓHÁTRALÉK.

Hatszázalékos kamattal 36 hónapos adókedvezmény.

Nagyfontosságú rendeletet adott ki a pénzügyminiszter.

A rendelet értelmében úgy a védellbirtokok tulajdonosai, valamint azok, akik a 16400—1933 számú rendelet alapján adóhátralékukra részletfizetési kedvezményt kaptak és a részletet az év első felében nem tudták fizetni, vagy csak részben rendezték, a folyó évre esedékes fizetéseiket, a teljes részlet összegét augusztus végéig befizethetik s akkor a kedvezményeik érintetlenül maradnak.

Ennek a rendelkezésnek a másik része pedig arról intézkedik, hogy indokolt esetekben 6 százalékos kamattal 36 hónapra terjedő részletfizetésre lehet kérelmet benyújtani az adóhátralék befizelése végett.

BARTHOU ELSZÁMOL.

A francia külügyminiszter befolyezte nyáreleji utazásait és ha más módon is történik beszámolója megbízói részére, mégis hasonló ahhoz, mint, amikor egy kereskedelmi ügynök elszámol cégének. Barthou úr most egy nagy cégnek: a francia nemzetnek utazott, ennek is kell ezért beszámolnia megkötött üzletekről, vagy a sikertelenség okairól.

Barthou táskájában a következő cikkek voltak: antirevizió, történelemhamisítás, Trianont dicsőítő szaklapok és így tovább csupa olyan cikk, amely a kisantant államok körében nagy kelendőségnek örvend és ami balkáni színvonalon álló államok mentalitásá-

nak leginkább megfelel.

Nem csoda hát, hogy Barthou újának ezen része nagy sikerrel járt, különösen, ha meggondoljuk, hogy a megrendelő felek hosszú lejáratú, úgynevezett Trianont támogató kölcsönt is kaptak.

Az út másik része: a londoni már a siker legkisebb reményével sem kecsegtetett, a francia külügyminiszter mégis elindult. Londonban azonban ismerték a céget és annak képviselőjét is és tudták, hogy a rendelt „biztonság” helyett bizonytalanságot kapnak, az ígért béke helyett háborus veszélyt, igazság helyett hamisításokat, hazugságokat. És az a régi vágású gentleman cég,

Az Első Budapesti Tiszamalom telepe búzát mindenkor legmagasabb napi áron vásárol

Gőzmalom Rt. gyomai Búzát raktározásra (úgy őrlésre, mint későbbi elszámolásra) elfogad.

A Tiszántúli gazdatársadalma hálával adózik és szeretettel ragaszkodik vezéréhez: báró Vay László kamarai elnökhöz.

Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara jelenlegi összetételében tartotta utolsó ülését. Báró Vay László elnöki megnyitójában Eszenyi Jenő m. kir. gazdasági főtanácsos napirend előtti felszólalásában az igazgatóválasztmányi tagok hangos leltésnyilvánítása mellett a tiszántúli gazdatársadalom nevében köszönetet mondott báró Vay Lászlónak azért az eredményes, fáradhatatlan munkásságáért, melyet az elmúlt 3 éves ciklus alatt a gazdatársadalom és a mezőgazdasági munkásság érdekében végzett. Hogy ezt a rendkívül súlyos három gazdasági évvel, amelyben csapás-csapásra sújtotta a Tiszántúli agrárakosságát, át tudtuk élni, az annak köszönhető, hogy a gazdatársadalom sohasem remélt szívósságról és ellenállóképességről tett tanúbizonyságot, másfelől pedig annak, hogy olyan érdekképviseleti testülettel rendelkezett, mint a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, melynek elnöki kora és elnöke minden tehetségükkel és legjobb tudá-

sukkal istápolják a tiszántúli agrárérdekeket. Báró Vay László több volt ezen három év alatt, mint a kamara elnöke, ő alyai gondosságú barátja volt a Tiszántúli minden gazdájának s értük végzett eredményes tevékenységével ezen országrész agrártársadalmának legnagyobb háláját, elismerését és szeretetét érdemelte ki.

A gazdatársadalom hivatalos vezérének tekinti báró Vay Lászlót, akinek személyéhez töretlenül ragaszkodik s akik arra kér, hogy ezekben a különösen nehéz időkben legyen meg ezután is minden lehető a tiszántúli gazdák helyzetének könnyítése érdekében.

Eszenyi Jenő keresetlenül meg szavait a kamara választmányára lelkes éljenzéssel fogadta, majd a későbbi felszólalások során Kóder Frigyes kispapja és Bokor Menyhért mezőgazdasági munkás juttatták kifejezésre a gazdatársadalom mélységes háláját, elismerését és szeretetét báró Vay László kamarai elnök iránt.

Búza irányár.

A Futura, a Magy. Szöv. központok Áruforgalmi R. T.-a ezennel közhírré teszi, hogy legalább 80 kg.-os fajsúlyú 2% idegen keveréknél — amelyből több mint 10% idegen gabona nem lehet — többet nem tartalmazó, egészséges száraz, rostált egyébként a Budapesti Áruértéktörzsde szokványainak megfelelő búzát Gyomaálmóson vasúti kocsiba rakva P. 14.05 áron, korlátlan mennyiségben felvesz.

A minőségileg jobb búzáért mintá alapján megfelelően magasabb ár lesz engedélyezhető. Hibás minőségű kisebb fajsúlyú a megengedettnél nagyobb keverékű, vagy rostálatlan búzáért a szokványoknak megfelelő kisebb ár lesz fizetendő.

Az árból levonásba kerülhet a feladóállomáson felmerülő mérlegdíj, kövezeti vám, egyéb helyi illetékek. to-

vább piaci vásárlásoknál az árunak a vasúthoz való fuvarozásával, gyűjtésével, illetőleg a vasúti kocsiba vagy hajóberakással járó igazolható önköltség.

Amennyiben helyi kereslet következtében fentírt árnál magasabb árak alakulnának ki, úgy a „Futura“ bevásárló szerveit esetről-esetre, különvételi megbízásokkal fogja ellátni.

A „Futura“ legközelebbi képviselete külön gondoskodik az albizományosok vételi tevékenységének körzetbeosztásáról és a búza vásárlási helyének és időpontjának a közigazgatási hatóságok útján való hetenkénti közzétételéről.

Budapest, 1964. júl. 9.

„Futura“

a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R. T.

Csapadék naptár.

Julius	6	7	8	9	10	11	12	Össz.
Társulati székház						17.-	6.-	23.-
Körösladányi őrház			5.2			9.8	4.-	19.-
Folyáséri sz.-telep			4.4			11.2	2.6	18.2
Peresi szivattyutelep						10.-	6.-	16.-
Kecsegés zug						15.-	4.2	19.2
Kéthalmi őrház						13.2	4.5	17.7
Udvarnok (Roik cs-őr)						14.-	5.-	19.-

HIREK

Hová állítsuk az országzászlót?

Iványi Aladár véleménye szerint a református templomkert sarkán a község házával és az ártézi kút-tal szemben.

Nyisztor Péter véleménye szerint a Takarékszövetkezet és a Christán porták közötti község porta előtt.

Szabadság. Dr. Márky Barna alispán f. hó 18-án kezdi meg nyári szabadságát, melyet Hévízen tölt el.

Szemvesztés vizsgálati bizottság. A cséplésnél megakadályozandó veszteségek kiküszöbölésére Herdy Ferenc, Nagy József, Uhrin István községi mérnök és Arany Gusztáv s. jegyző tűzoltó parancsnokot küldték ki, akik a helyszínen megvizsgálják a cséplőgépeket, megfelelőek-e az előírásoknak, egyben tűzrendészeti vizsgálatot is tartanak.

Molnár Gyula színműíró két színdarabja nyomtatásban. A budapesti Kökai Könyvkiadóhivatal megvásárolta Molnár Gyula: *Jóska boszorkány* és *Ki viseli a nadrágot* című színdarabjainak kiadási jogát. A két ötleletes és derűs paraszikomédia az ősz folyamán jelenik meg kétezér példányban. Itt említhetjük meg, hogy Molnár Gyula ezévi nyári előadását augusztus hó elején rendezzi az Erzsébet ligeti pavilonban, melynek műsorán Kapitány Rozsi és Túri Bálint hazatér című új szerzeményei szerepelnek.

Táncvizsga. T. Mészáros Aranka táncantalfolyama július hó 28-án szombat este 8 órakor tartja az Erzsébet ligetben bemutató nagy táncvizsgáját és próba bálját. A kicsinyek és nagyok már lázasan készülnek a nagy napra. Aranka néni megint kitesz magáért, s az elért eredménnyel és az apróságok és nagyok mutatványaival könnyekig fogja meghalni a mamákat, papákat — és a gyermekeket szerető vendégeket.

Hangverseny. Julius 22-én vasárnap d. u. 4 órakor az Erzsébet ligeti kert helyiségében, este 8 órakor pedig a nyári színházban *Tárkány Szűcs Ernő* a kiváló baritonista és *Misán István* arany okleveles magyar nótá énekes a gyomai Dalárda közreműködésével zene kísérettel hangversenyt rendez. Az eddig elért sikereket a fővárosi és vidéki lapok igazolják. Mindkét énekes 2 oktáv hangterjedelemmel rendelkezik. Belépti díj nincsen. Műsor megváltása tetszés szerint. A hangverseny műsorát jövő számban közöljük.

A túrkevei út mentén

feksző 107 kat. hold föld, szép hosszú cserepes tanyával, megfelelő meléképületekkel, a csudaballai iskola mellett közvetlen — eladó. Ára 24.000 pengő. 6000 pengő lefizetéssel átvehető.

Nyerhet egy zseborát

a Nyugati vendéglő tekeasztali-játék versenyén. Mindenki egyszeri dobás után megláthatja. 9 dobás 30 fillér. Szíves párlfogást kér

Rácz Tibor vendéglős

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Józsa Mária, Schvalm Magdolna, Török Gábor, Molnár Ilona, óvári Timár Sándor.

Házasságot kötöttek:

Szász Gyula Aladár — Putnoki Máriaival, Beinschróth András — Beinschróth Zsuzsánával.

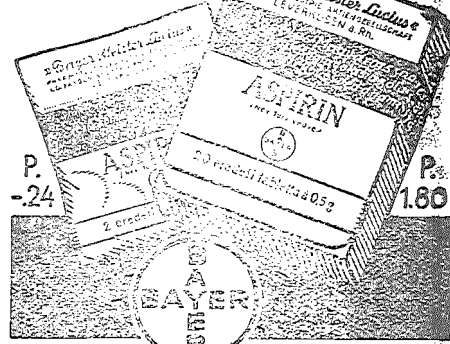
Meghaltak:

Gál Lajosné Megyeri Eszter 51 éves, Kruchió Imréné Izsó Eszter 67 éves, Szerető János 67 éves, Forgács János 1 hó. L. Szilágyi Gabriella Adél 19 éves, Kuba Ferenc 20 éves.

Julius hó folyamán 4 pengőért lehet a „Magyar Szakács“-ra előfizetni. A Magyar Szakácsok Köre kiadásában havonta megjelenő „Magyar Szakács“ című szakácsművelési folyóiratra Julius hó folyamán lapunk előfizetői és olvasói kedvezményesen 4 pengőért, folyó naptári évre előfizethetnek. Az előfizetési díjat lapunkra való hivalkozással az 58.826 számú csekk-számlára, vagy postautalványon a Magyar Szakácsok Köre címére (Budapest, VIII. Eszterházi u. 4.) kell beküldeni. A „Magyar Szakács“ minden számában nemcsak az inycemesterség legraffináltabb receptjeit hozza, de bőven ad a polgári konyha körébe vágó finom vényeket is. Ezenfelül érdekesnél-érdekesebb cikkeket tartalmaz minden száma a diétetika, a konyhaművészet és a szakácsstudomány köréből. A Magyar Szakács minden háziasszonynak nélkülözhetetlen tanácsadója lesz.

ASPIRIN

tabletták

beváltak a meghűlés első jeleinél és fejfájásnál Gyógyszertárban kapható.

Iványi Aladár és István cég

gabonakereskedésében **gabonát** legmagasabb napiáron vásárol. Búzárt és malmaiban mindenféle őrlésre és későbbi elszámolásra átvesz

Az „Országos Magyar Lövészszövetség” amely magában foglalja az egész ország lövész taborát és ca. 200.000 tagot számlál, most tartotta 63-ik közgyűlését. Ezen közgyűlésen nemcsak Budapest, de a vidék is nagy számmal vett részt. Vitéz Hadnagy Domokos tábornok, az „Országos Magyar Lövészszövetség” elnöke számolt be a Szövetség munkájáról és örömmel állapította meg, hogy világvonalkozásban Magyarország kiváló szerepet vitt ki magának a lövészspori terén. Az egyes pontokat, amelyeket a közgyűlés minden vita nélküli fogadott el, követte az elnökség és tiszttakar megválasztása. A díszelnöki és tiszteletbeli elnöki tisztségekre az „Országos Magyar Lövészszövetség” később határoz, míg elnöknek vitéz Hadnagy Domokos, társelnöknek: Schreiner János, Sternád István, vitéz Marlon Béla, alelnöknek: dr. Morvay Zsigmond, dr. vitéz Kiss Károly, dr. Lumniczger Sándor, Hamvassy István dr. és Szeder, főtitkárnak: Kenderassy Kálmán, sportigazgatónak vitéz Bertalanffy Iván ezredes, titkárnak Pintér Arnold dr., pénztárosnak: vitéz Szentpétery Béla választotta meg, ezenkívül 200 tagú igazgatótanács az ország minden részéből és a teljes tiszttakar.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének népnünpélya. Augusztus 5-én vasárnap nagyszabású népnünpélyt rendez a MANSZ az Erzsébet ligetben és a sport pályán. Amint értesülünk, sok mulatságos és ujszerű dolog lesz, amiről legközelebbi számunkban részletesen beszámolunk.

Ösztöndíj a hadiárva és rokkantak gyermekei számára. A belügyminiszter a hadiárva és hadirokkantak gyermekei részére 1934—35. tanévre ösztöndíjjal engedélyezeti. A főiskolai hallgatók részére évi 80, a középfokú iskolák felső négy osztályába és a vele egyenrangú más iskolák megfelelő osztályú tanulói részére évi 60, az alsó 4 osztály tanulói részére évi 50, az iparos és kereskedő tanoncok részére évi 40 pengőt. A kérést közvetlenül a belügyminiszterhez, október 1-ig kell intézni.

A gyógyászat terén kétségteletlenül a legfontosabb találmányok egyike az Aspirin-Tabletta, elismert és bevált szer minden meghűléses betegség-nél, rheumánál, influenzánál, spanyolnáthánál stb. Minthogy sok hamisítvány létezik, jól jegyezzük meg magunknak, hogy az eredeti tabletták „Aspirin 0.5” felirattal vannak ellátva és csak az eredeti „Bayer” csomagolásban (a zöld szalaggal) kerülnek forgalomba.

Világvárosi esempészdek-tívek. Az európai vámdetek-tívek érdekes és izgalmas munkájáról pompás cikkben számolt be Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Egy sereg híres magyar író novelláit, számtalan nagyszerű cikket folytatásos regényi és közel száz képet látunk az ország a népszerű képeiben. Egy szám ára 20 fillér.

Cirkusz az uszodában. Erről közöli rendkívül érdekes cikket a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben, változatos és gazdag tartalommal jelent meg. Remek budapesti és külföldi rádióműsorok, slágerszövegek, színházi cikkeket, pályákak, filmrovatol, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényi száz képet és számtalan érdekességet közöl a Délibáb új száma. Egy szám ára 20 fillér.

Harmonika a női kalapon. A legújabb divatú párizsi kalapok kocsikerék nagyságúak és akad közöttük olyan is, amelyen méhkas, vagy harmonika van. A divat újdonságairól és furcsaságairól pompás képek-

ben és cikkekekben számol be a Párisi Divat, amely gazdag tartalommal jelent meg. Számtalan eredeti párisi toalett és és kézmunka rajzát közli a népszerű divatlap, amelynek egy száma 60 fillér. Kiadóhivatal: VII. Dohány ucca 12.

A munkakerülők nem számíthatnak hatósági támogatásra. Békés vármegye közgazdasági bizottsága július 9-én ülést tartott, amelyen Fáy István főispán nagybbszabású közmunkák megindulását jelentette be. Az ülés foglalkozott az arafásnál munkanélkül maradt munkások helyzetével s elhatározták, hogy elsősorban ezeket fogják megsegíteni, de kimondták, hogy feltétlenül ügyelni fognak arra, hogy azok, akik az arafásnál el tudtak volna helyezkedni, de ezt munkakerülők miatt nem tehetik, semmiféle hatósági támogatásban nem részesülhetnek.

Filléres Madách-vonatok indulnak: a Szegedi Szabadtéri Játékokra. Féláru utazási kedvezmény a szegedi Madách ünnepségre. A kereskedelemügyi miniszter ur a szegedi szabadtéri játékok minden napjára, tehát augusztus 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15-ére budapesti filléres Madách vonatokon kívül augusztus 4, 5, 11, 12 és 15-ére filléres gyorsvonatokkal engedélyezte az ország minden részéből Szegedre. A féláru jegy váltására jogosító igazolványok, amelyek rövidesen forgalomba kerülnek, az ország minden részéből érvényesek lesznek a Szegedre és vissza utazásra.

A Gyomai Újság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

Baleset. A cséplési munkálatok folyamán könnyen végzetessé válható baleset érte Bartha Róza részes munkás-lányt, aki K. Nagy Gábor cséplőgépe mellett dolgozott. A lány a cséplőgépletejeán tartózkodott és éppen lefelé indult, amint egy kiálló vasszeg a balbokáját erősen megszurta. A balesetről értesítették dr. Vincze Endre községi orvost, aki a sérültelet segélyben részesítette.

A magyar nemzet évszázadokon keresztül harcolt függetlenségéért és ma csonkaságában is arra az elvi álláspontra kell helyezkednie, hogy csak az ország minden körülmények között fenntartandó függetlensége erősíti meg a nemzetet, amellyel szemben a múltban sokszor igazságtalanul használtak olyan eszközöket, amelyek fejlődésében gátolták.

Gömbös Gyula.

Közérdekű kis hírek.

A tűzrendészeti kormányrendelet értelmében a csendőrség ellenőrzi, hogy a gözcséplőgépek hamuládája, szikrafogószerkezete, a traktorok kipuffogója a tűzbiztonsági követelményeknek megfelelő-e. — A posta az üdvözlő táviratok pótdíját 50 fillérről 30 fillérré szállította le. — Borfelmői kimérések nem adhatnak el spricert vagy hosszúlépést — A boletát a termelők közfelfizetéseikre augusztus 15-ig felhasználhatják. — A júliusi búzakamukulcs 11.41 aranypengő. — Közös szertűkön olyan gabonát, amely üszöggel van fertőzve, teljesen elkülönítve és csak utólag szabad csépelni. — Az OTI tartozások után fizelendő késedelmi pótlék július elsőtől kezdve havi fél százalék. —

Ülő garnitúra

barok és moka, könyvszekrény, lámpa, asztalok, székek, szekrény, nagy gerenda, egyebek vasárnap délután 2 órakor szabadkézből eladtnak Hősök útja 59, Debreceni ház.

Figyelem!

ÉRTESETÉS.

Figyelem!

Értesítjük a tisztelt közönséget, hogy Gyomán Horthy Miklós ut 27 sz. alatt

Villanyszerelő és műszerész üzleteinket összevontuk.

Raktár készletünket megnövelve állunk a tisztelt közönség rendelkezésére, minden e szakmába tartozó cikkben. Több évi városi és helybeli tapasztalatok alapján, valamint jól berendezett műhelyünkben módunkban áll a legkényesebb munkákat is elvégezni.

Kérjük a t. közönség pártfogását

LACH és VARGA

villanyszerelő és műszerész

Szolid árak!

Pontos munka!

Eiőzékeny kiszolgálás!

Háztartás

Hasznos tudnivalók.

Nyári étlap.

Vasárnap ebéd: husleves, a hushoz sóskamártás, új burgonya, főltölti paprika és almás rétes. Vacsora: hideg sült, tejfeles saláta és madártej.

Hétfőn ebéd: paradicsom leves, rántott csirke salátával és zöldbab főzelék. Vacsora: főzelék ebédre és káposztás kocka.

Kedden ebéd: zöldségleves, spenót lükör tojással és lúróspalacsinta. Vacsora: paprikás csirke galuskával és főzelék délről.

Szerdán ebéd: sóskaleves tojással és bélszin pecsenye lükőfőzeléssel. Vacsora: tökfőzelék délről és lúróspalacsinta.

Csütörtökön ebéd: gulyás leves, főltölti káposzta és rizsfelfújt. Vacsora: főzelék délről és rántotta salátával.

Pénteken ebéd: bableves, borjúpörkölt makarónival és zöldborsófőzelék. Vacsora: főltölti karaláb és almáspile.

Szombaton ebéd: tejleves, főltölti csirke, keltőfőzelék és bundáskenyér. Vacsora: főzelék délről, rántotta salátával.

Narancsos borjusült.

Szép darab borjúcomból vajon puhára pirítunk. Puhára párolt feldarabolt borjú májat kevés húslével megöntözzük, egy pohár vörös bort adunk hozzá és jól felforraltjuk. Utána leönljük egy narancs kicsavart levélével, adunk hozzá egy citrom reszelt héját, 1 tojássárgáját, az egészet ápasszirozzuk és a felszeletelt hússal ráöntve feladjuk.

Mézespogácsa.

3 tojást, 3 evőkanál méz, 25 dk. cukrot, 1 kávéskanál szódbikarbónát, kevés fahéjat és 1/2 kiló lisztet összegyúrunk. Újjnyi vastagra kinyújtjuk, kiszaggatjuk és minden pogácsára fél mandulát teszünk. 3-4 óráig pihenni hagyjuk, majd lassu tűznél kiszüljük.

Fűszeres uborka.

Kisebb foltnélküli uborkákat egy éjszakán át sósvízben áztatunk, majd ruhával leszárítjuk. Cserépedénybe egy réteg zöldkaptot teszünk és rá egy réteg uborkát. Ezt a mennyiség szerint ismételljük, de legfölül kaptot hagyunk. Borecetét sóval és vízzel felfőzzük s mikor kihűlt az uborkára öntjük. Ezt kétszer ismételljük.

Közli: Egri Margit.

VIDÁM IRÁSOK

Eszkimóéknál.

Eszkimó mama: Ördögadta kölyke, nem hallgatsz! Három hónap múlva úgyis reggel lesz és akkor majd kapsz vizet.

Szerencse.

— *Papa az ebédnélben egy nagy fekete macska van.*

— *Hadd, fiam, a fekete macska az szerencse!*

— *Ez aligha, mert már megette az ebédet.*

Jelmez.

— *Pista milyen jelmezt ajánl, ami nem kerül sokba?*

— *Öltözzön fel gázlámpának, ahhoz nem kell semmi, csak egy harisnya, meg egy cilinder.*

Szomszédok.

— *Itthon van a férje?*

— *Nincs.*

— *Ne mondja, hiszen látom, hogy az inge kint szárad az udvaron.*

Vendéglőben.

Vendég: Micsoda újítás ez, kérem? Az egész személyzet úgy bámul rám, mint borjú az újkapura. Mit néznek engem, mikor eszem?

Pincér: Bocsánat, nagyságos ur, a szakácsunk ma véletlenül mérges gombát főzött s most várjuk a hatást.

Valószínű.

A spiritiszta szeanszon az özvegyesre jutott Müller ur is részt vesz. Elhunyt feleségének szellemét idézik, de hiába minden igyekezet.

— *Ne gyötrjük magunkat tovább — szólalt meg végre Müller. — Ha a feleségem nem jön, biztosan nincs megfelelő ruhája.*

Grafológusnál.

— *Látja, ezek a betűk itt a mennyasszonya levelében igen jellegzetesek és erős kíváncsiságra mutatnak.*

— *Tényleg! Mindig kíváncsiskodik, hogy elveszem-e feleségül.*

Többes számban.

Egy gyomai asszony állandóan szemrehányást tesz az urának, hogy mindig egyes számban beszél. Az én lakásom, az én könyvem, az én pénzem.

— *Nézd fiam — mondotta a minap is — szokd meg, hogy itt minden a kettőnké.*

Ebben a pillanatban egy levelet hoztak a férjnek.

— *Mi az? — kérdezte az asszony.*

— *Egy leányismerősünk írja, — szólta a férj, — arra figyelmeztet, hogy ha nem fizetünk, apai kerestet indít ellenünk.*

Nagy gond.

Kohn az országúton bandukol és egyszerre csak az árokszélen egy döglött nyulat pillant meg. Felveszi és így morfondíroz:

— *Most nem tudom mi legyen: vadhuskereskedő, vagy bőrkereskedő?*

Közgazdaság

A rózsafák nyári gondozása.

A virágos kert féltve őrzött büszkesége a rózsafa. Fejlődése kevés fáradsággal előmozdítható és ebben az esetben virágzáskor nem ér bennünket csalódás. A rózsafa sok vizet kíván, ezért száraz időben öntözzük naponta. Különösen hatásos — ha mód van rá 2-4 hetenkint a higitott marha trágyalével történt öntözés a töve körül. Szükséges azonban a töve körüli földet gyommentesen és porhanyósan tartani.

Hernyók, levéltelevék ellen a do-

hánylével való permetezés ajánlatos, mégpedig 100 liter vízre egy kiló kenőszappan és 50 gram nikotin veendő. Az újonnan ültetett fáról nem ajánlatos hosszú szárral levágni a virágot, mert azt a még gyenge korona megsínyli. Leghelyesebb, ha az újonnan ültetett egy éves rózsát nem hagyjuk virágozni, hanem a bimbóját lecsípjük, ez a művelet erőgyűjtést jelent a rózsafa számára és az elkövetkező esztendőre a virágzás sokkal dúsabb lesz.

A hullott zöld szilva összegyűjtése.

A szilva beérése előtt kisebb-nagyobb mennyiség lehullik a fáról. A hullott gyümölcsöt gondosan össze kell szedni és megsemmisíteni.

A hullást ugyanis kárttevő, a poloskaszagú szilvadarázs okozza, amely a még alig észrevehető gyümölcsbe rakja petéit. Vágjunk ketté egy ilyen hullott szilvát, abban feltétlenül egy vagy több

csontszínű pondrót találunk. A pondrónak a poloskára emlékeztető szaga van.

A szilvafákat gyengén meg is rázhatjuk, hogy a már fertőzött gyümölcs lehulljon és összegyűjtethető, megsemmisíthető legyen. A pondró a földben bábozódik be, ezért ősszel a fák alját a korona területéig ássuk fel, hogy a bábok elpusztuljanak.

A lótetű kiirtása.

A zöldséges és virágos kert egyik legveszedelmesebb ellensége a lótetű. Állandóan a földben él, azt keresztül kasul furva szerzi meg táplálékát a földi gilisztát és ennek hiányában a növények gyökereit rágja szét.

Fejlődése két éves, ezalatt többször vedlik, utoljára június havában, amikor a felszínre is jön és rövid távolságra repül. Juliusban a nőstény mintegy 30 centiméter mélységben körte nagyságu fészket készít, ebbe rakja petéit. Eb-

ben az időben fészkestől lehet kiemelni a nőstényt és ivadékait.

Végig kell menni a lótetű járáson a földben, amíg lefelé nem fordul: ott van a fészkek. A fészkekbe szénkéreg önthető, vagy vízzel is kiönthető. Célravezető és hatásos a lótetűs területen egymáshoz közel lukákat készíteni és ezekben petróleumot önteni. Ezt azonban gyakran kell ismételni, hogy a fejlődő petróleumgáz a kárttevőt elriassza.

Olvasóinkhoz!

Felhívjuk a fővárosba utazó olvasóink figyelmét, hogy megállapodást kötöttünk a Bethlentéri Színpad vezetőségével, mely szerint az Anyaszív c. darab előadásaira — mely a budapesti napisajtó egyöntetű megállapítása szerint még a Timosa példátlanul nagy sikerét is felülmúlja — az alanti szelvény bemutatása ellenében a színház 2 drb. rendkívül kedvezményes jegyet szolgáltat ki.

XXXXXXXX Tessék levágni. XXXXXX

Kedvezményes utalvány

a Bethlentéri Színház pénztára ezen utalvány beszolgáltatójának 2 drb. zenekari ülést, zsölyjét, támlásszékét, erkély I. sort, vagy páholyülést 33¹/₃% kedvezménnyel szolgáltat ki.

NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVÍZ!
26 fillér

egy liter **Kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kistrájlítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szótküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Mit kell tudni a szarvutánozásról?

A sertéspestis mikroszkóppal sem látható, úgynevezett „vírus“ okozza. Ez a vírus benne van a beteg állat vérében, ürülékében, váladékában. Egészséges állat csak akkor betegszik meg, ha a sertéspestis vírusa belekerül a szervezetébe. Téves hiedelem az, hogy a betegség benne van a levegőben, az állatok önmaguktól megbetegszenek. Tény az, hogy az egészséges állatok a sertéspestis okozójának, a vírusnak felszedése után 5—11 napi lappangási idő elteltével betegszenek meg sertéspestisben. A betegség önmagától való keletkezésének téves fellelővését az segítette elő, hogy a vírus kicsinysége és fertőzőképességének időnkénti megnövekedése miatt a fertőzés újjamódja szinte kifürkészhetetlen.

Eltekintve a beteg állatok ürülékével, vizeletével, váladékával szennyezett eleség, víz, fürdőstóhely fertőző voltától, igen gyakran a galambok, verrebek, palkányok, az udvarról-udvarra, tanyáról-tanyára járó, a beteg állatok ürülékét lábballijukkal felszedő és azt elhurcoló herélők, miskarolók, kucpécék és vándorcigányok a sertéspestis terjesztői. Igen nagy szerepet játszik városokban a betegség kezdeti, lázas szakában levágott állatok elváltó húsának mosóvíze. Az ilyen mosóvíz rendszeren a moslékba kerül és a moslékka a sertések elé, amelyeket biztosan megbetegít.

Ilyen változatos fertőzési lehetőségek mellett a sertések befertőzése járvány esetén elkerülhetetlennek látszik. Szerencsére a sertéspestis vírusa nem ellenálló. Aránylag kis hideg, meleg megsemmisíti. A fertőtlenítő szerek híg oldatai is hamar elbánnak vele. A fertőtlenítő szerek közül igen jónak bizonyult 1 rész fahamunak és 10 rész lágú víznek forró oldata, az úgynevezett hamulúg. A forró hamulúg az ólak falainak, padozatának, etető, itató edények, eszközök lesúrolására használhatjuk jó eredménnyel. Az ólaknak és környéküknek gyakori tisztogatása és fertőtlenítése nemcsak kötelessége minden sertéstartónak, hanem érdeke is.

A betegség ellen leghatásosabban és megbízhatóbban védekezhetünk: megelőző oltással szimultán módszer szerint. Ez az oltás megelőző védőoltás és nem gyógyító oltás. Tehát eredményt csak egészséges állatok oltásától várhatunk. Beteg állat oltása bizonytalan és költséges. A szimultán oltás ideje akkor van, amikor állományunkat a befertőzés veszedelem fenyegeti, mikor a betegség a község, város területén fellép.

Dr. v. F. M.

SPORT

B. Hunyadi—GyTK 4:1 (1:0)
MAFC-kupa, Békésszentandrás,
bíró: Papp Gábor.

Hatvani kapus helyén Bartik centerrel kiálló GyTK érdemtelen vereséget szenvedett a Hunyadtól. Csatársora Bartik József hiányát nagyon megérezte, aki a kapus posztján nem felelt meg a 4 olyan potyagólt szedett be, amit egy kevés tudással rendelkező kapusnak is fognia kellett volna. GyTK-nak alkalma lett volna az eredményen szépíteni, mert a bíró a gyomaiak javára egy jogos 11-est ítél, azonban a Hunyadi-vezetőség közbelépésére — elég helytelenül — megváltoztatta ítéletét a 16-oson feldobta a labdát. A csapatból senkit sem lehet kiemelni, de minden játékos nagyon igyekezett.

ETK II. — GyTK II. 4:2
Endrőd, barátságos.

Sport hírek.

Futballmeccsek betiltásáról hozott határozatát e héten sem vonta vissza a hatóság s így a futball kiéhezett sportközönsége továbbra is meg lesz fosztva megszokott vasárnap délutáni szórakozásától. Nagy vesztesége ez a két gyomai futball klubnak anyagi szempontból is, mert a nagy adósságok terheit nyögő egyesületek a kellemes nyári vasárnapok elvesztett bevételeit már nem tudják pótolni. A legutóbbi meccsek nagy kassza — sikerrel zárultak s a közönség soraiban a sok nyaraló között több külföldi nézőt is megfigyelhettünk, kik látható érdeklődéssel kísérték a játékot. Ha másért nem, az ide nyaralni és szórakozni jött idegenek szempontjából is vissza kellene már adnia a hatóságnak a futball szabadságát.

A csabai II. osztály jelenlegi helyzetéről a csabai „A Sport“ a következőkben volt szives lapunkat tájékoztatni:

A mezőberényi két csapat és a Turul herce-hurcája még korántsem ért véget és, ha jól halad, még el fog tartani valószínűleg őszig. Lehet ugyan, hogy elaltatja majd az ügyet az, hogy egy hely megüresedett a csabai I. osztályban, ugyanis vasárnap tartotta az Előre rendkívüli közgyűlést, kimondotta a futballszakszintű működésének szüneteltetését. Így csak a Turul állana félre, mert az MTK még nagyobb heveséggel vetné magát a küzdelembe és mindent elkövetne, hogy ő legyen a második. Éppen ezért valószínű, hogy lesz osztályozó, de hogy kik között, azt csak az augusztusi DLASZ-közgyűlés fogja megállapítani.

(Elég sportszerűtlen lesz a küzdelem, akárki is vesz részt rajta, hiszen akkorra hol lesznek már a tavaszi formák?)

Ebben a pillanatban a csabai II. osztály bajnoka a Turul, de, hogy az marad e végleg, az a jövő és Rück Ádám Textil-intéző titka...

A hármas alosztály — ha csak a közgyűlés nem változtat rajta — egyáltalán nem érinti a másodosztályú egyesületeket. A bajnoki szezon eddig 14-es létszám mellett mindig augusztus utolsó vasárnapján indult. Ha ez megmarad, akkor már nem kérdéses az indulási terminus, de ha behozzák a hármas alosztályt, akkor valószínűleg kitolódik szeptember elejére. A második osztály egészen biztosan nem kezd előbb szeptemberbenél. Sorolási csak akkor lesz, ha már véglegesen megállapították, hogy milyen lesz az új bajnoki beosztás, kettes, vagy hármas.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árkában beszerezhető

BARY PÁL

üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3—4 mm. belgáüveg, matt, mintázott, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

Özv. Mányi Gyulánénak mindjárt a lejáratán levő révlaposi tisztviselőtelke eladó. Értekezni lehet Hősök Emlékútja 39 sz. alatt.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás S. P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 26.

Négyközépiszkolát végzett leányt vagy fiút tanulónak felveszek Kádár Sándor fogtechnikus Horthy Miklós út 37.

A Fogyasztási Szövetkezet italmérésében egy kiméző felvétetik. Jelentkezni lehet Kovács János igazgatónál.

A csepüskeriben 5 hold föld lakással jó felesnek, aki apró-józságot is nevel, azonnal kiadó. A föld esetleg eladó, vagy sivatói földért elcserélhető. Ugyanott idősebb házaspár felvétetik. Érdeklődni lehet V. ker. Hősök útja 42 szám alatt.

Ha bármit eladni vagy venni akar, ha állást vagy alkalmazottat keres, hirdessen lapunkban.

Adás-vételei ügyleteit leggyorsabban lebonyolíthatja egy apróhirdetés útján.

NE HAGYJA MAGÁT eltanácsolni máshova, jöjjön el júl. 22-én

TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ

v. zeneakadémiai hallgató és

MISÁN ISTVÁN

okl. magyar nótá énekes

HANGVERSENYÉRE,

amely az „Erzsébet-ligeti“ vendéglő nagytermében lesz megtartva.

Belépődíj nincs.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos

műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szives pártfogást kérünk:

Kun és Társai épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaptárt akarnak, kereszenek fel bennünket!

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő föld birtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

ENDRÖDÖN

Kossuth Lajos u. 578 sz. alatti

lakóház,

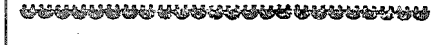
üzlethelyiséggel

jutányos áron eladó.

Érdeklődők irjanak a

BÉKÉSMEGYEI

KERESKEDELMI BANKNAK.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

Levelezőlapot

Levélpapírt

Borítékot

kisebb rendelésnél is olcsón készít a

Hungária nyomda, Gyoma

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.30 P, Fél évre 2.60 P, Egész évre 5.20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csülörök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Fellegős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Ép test, ép lélek.

A nyugati népek társadalmi és egyesületi életében legfontosabb tényezők a torna és sport egyesületek. Még a sörrel hordóalakúra domborított hasú németek és csehek is szorgalmas látogatói a tornaóráknak. S ez a rendszeres testgyakorlás acélossá, rugalmassá teszi az izmokat, erősebbé, ellenállóbbá a szervezetet és fokozza a munkabírást. Az ilyen hetenkénti összejövetelek az együtt dolgozó emberek között nemcsak ösztönös, hanem öntudatos összetartást, összefogást eredményeznek és ez az összetartás sok esetben a köznek is nagy hasznára van.

Gyomán eddig csak a labdarugásnak voltak jelentősebb számú művelői. Tornáról szó sem volt, hiszen megfelelő tornaterem sem állott rendelkezésre.

Gyoma község, a vármegye jóváhagyásával, a polgári iskola alsóépületében, felső átalakítással, egy 85 m² területű tornatermet és 26 m² területű öltözőt létesít, mely őszre már készen is lesz.

Polgári iskolás tanulóinknak már lesz megfelelő helyiségük, hogy télen át is rendszeres testgyakorlással erősödjének, ügyesedjenek. Reméljük, elemi iskolásaink szintén hozzájutnak még a nekik is kívánatos tornatermekhez.

Gyoma társadalmi életében is határkő jelentőségű lehet községünk első tornatermének létesítése. Alakítsunk Torna Egyesületet. Kezdjük meg ösztöla felnőtt férfiak és nők rendszeres testgyakorlását. Rend,

rang és korkülönbség nélkül mindannyiunknak szüksége van a testgyakorlásra, még a testmunkával foglalkozóknak is. A testgyakorlással együtt jár a test ápolása is; erre is szüksége van minden embernek, még a

legésszégesebbnek is.

Akár sportegyesületeink keretében, akár külön, alakítsuk meg tornaegyesületünket, hogy ősszel már megkezdhesük egyéni megerősítésünket a magunk, községünk és hazánk javára.

W.

Jövő héten megkezdik a piactéri út építését.

A zöldség-piac az építés alatt a főszolgabírótság előtti útszakaszon lesz.

Vármegyei jóváhagyás végett beküldte a község a piactéri út terveit és iratait. A jóváhagyás a július 10-iki kisgyűlésen megtörtént, azonban az iratok, illetőleg a tervek visszaküldése késett, ezért a megkezdést a jövő hétre tervezik.

Az építés idejére a zöldség árusításra a Békéscsaba Általános Takarékpénz-

tár Fióktézetétől a kiskifolyóig terjedő Hősök Emlektája szakaszát jelölte ki az előjáróság. A mai piac már itt lesz megtartva. Az építés ideje alatt a község házatól a csendőrségi lakotanya előtt a Hősök Emlektájáig terjedő, tehát az egész építési szakaszon a kocsiforgalom el lesz zárva.

Vér és arany . . .

Az élet a legelképezetőbb fajait mutatja be a gyilkosságoknak, öngyilkosságoknak, amelyekben majd mindenütt főszerepet játszik a pénz, a föld, az arany.

Óbudán halálos testvérdráma játszódott le az elmúlt napokban. Oka a pénz, vége pedig fegyver és vér. Ha kinyitjuk a napilapokat vagy a külföldi lapokat, piros vértől csepegnek mind: rablógyilkosságok, öngyilkosságok, vér és arany.

Dosztojevszky tolla kellene ehhez a tragédiához, amely most községünket méltó izgalomba hozta és amely belső lelki motívumaiban a ma legmegren-

ditőbb bizonyítványa: öngyilkos lett egy derék, munkás gazdaember, mert a fia, akinek gyűjtött, akiért küzdött meglopta munkája eredményét és a lopott holmit elkótyavetyélve, az árát elmulatta, elszórakozta.

Már régóta forrong az a harc, amely a mérsékelt és konzervatív elemű idősebb nemzedék és a fiatal, könnyelműbb utódok között a kormányzás vezetés miatt megindult. Talán örök harc az, amely arra indítja az öreget, hogy tartsa, míg lehet az ekeszarvát, a fiatalabbat pedig elégedetlenséggel töltse el a lassú, meggondolt haladással szemben. Sok

háboruszkodás, sok családi küzdelem okozója lett ez. És a mai élet, a kultúra fejlődése nem hogy tompítaná ezt a nagy feszültséget, ha lehet még feszültebbé teszi azt.

A kultúra nemcsak áldásaival látta el a világot, sebeket is rakott rá szép számmal és a kultúra legnagyobb átka az igények hatalmas megnövekedése, szemben a kereset megcsappanásával.

A fiatalság többet élt már át életében, mint a régi generáció háromszor annyi idő alatt. Hamarabb vágyódik hatalom után, és csak később gondol a munkás kiegyensúlyozott életre. Pénz kell, ha munka után nem, úgy a nélkül, lopva, alattomosan.

Az apa dolgozik nappal évszámra, verítékekkel, lemondásokkal teli életével, a fiú egy éjszakán képes mindent felhabzsolni: gyönyörre, léhaságra felváltani.

Eldördült a fegyver, porbahullott a fej, amely nem bírta nézni ezt a léha életet, nem bírta nézni saját pusztulását és fia züllését. Szomorú a perc, amely elénkhozta az emlékeztést, de kell, hogy megbélyegezzük a fiút, akinek le kellett volna vennie a keresztet, az igát apja válláról és helyette új gondot, új keresztet rakott rá.

Felvetődik a szomorú kérdés, miért is kell a deréknek, szorgalmasnak, jónak pusztulnia és miért nem hullik a társadalom férgese és heréje.

Vér és arany tragédiája múlt és jelen, tragikus találkozása volt ez a szomorú haláleset. (Sz.)

Sztrájk.

Az irigyelt, boldog új hazában, annak is a legszébb pontján Kalifornia szomszédságában, ahol a természet legszebb, legpompásabb adományait tele kézzel szórja, ott ma ostromzár, éhség, felfordulás, ádáz polgárháboru folyik, ennek is a legkeményebb faja a társadalmi osztályharc.

San-Franciscóban ma nem a legkellemesebb az élet, másfél millió ember reszketve könyörög a napi kenyéradagért, meg a konzervért. A legnagyobb jólét és leirhatalatlan nyomor egyformán, egy fronton küzd: a kenyérért.

És ennek oka a sztrájk, ez a fekély, amely most ime béklyóba verte a másfél milliós embertömeget, megsemmisít minden munkakedvet, minden teremtő erő kifejtést.

Tegnap még füstölgő gyárak, munkába siető emberek, délben párolgó levek, meghitt családi kör, munkabér, újra meg újra: munka-kenyér, munka-kenyér. Örök körforgás, örök emberi cél, amely most ime valami ördögi incselkedésre megbénult. Pályatévész-tetten imbolyog az élet megbomlott kereke: százezer munkás sztrájkba lépett, bérdifferenciák miatt nem dolgozik és amíg kívánságait nem teljesítik zár alatt tartja a másfélmilliós metropolist, hogy az éhség: ez a mindent átfűrő, nagy emberi fájdalom megadásra készítse az örök ellenséget: a munkaadót.

Megisméltódott immár hányadszor a plebejusok kivonulása a mons sacrahoz, modern változatban felvetődött újra a has és végtagok meséje, melyek összeesküdtek egymás ellen, sztrájkba léptek azzal a céllal, hogy megmutassák egymásnak, hogy melyikük a nagyobbik ur, melyikük képes a másikat megadásra készíteni?

A régi mese a nagy szenzációk hazájában, Ameriká-

ban ismét felelevenedett és San Franciscóban sem lehet más az eredmény, mint ami a régi Rómában volt: Amint a has és végtagok nem élhetnek egymás nélkül, úgy feltételezik egymást munkaadó és munkás, gép és munka, kenyér és Isten áldása.

Aki a másikat akarja kiéheztetni az maga fog meghón a kenyér után kapni és alázatosan hozsannázni: „legyen meg a Te akaratod“.

Minden sztrájk egy nagy tanulság, az egymás megbecsüléséé, az egymás nélkülözhetetlenségének nagy tanulmánya. Csak az a baj, hogy minden ilyen kísérlet az emberi életet ezt az értékes kincset akarja lombikokba tenni.

Miről nem szabad megfeledkezni a minőségbúza termesztésénél?

Minden növény minősége, valamint a termés mennyisége két tényezőcsoport: az öröklődő *belső* és a *külső* tényezők összehatásának eredménye. Hiába vetnek pld. Hollandiában sikérdus liszavidéki búzát, aratni csak lisztes, gyenge minőségű búzát fognak, a külső tényezők a belsőket ott nem engedik érvényesülni. A belső tényezőket jó velőmag megválasztásával szinte teljes szerinti választhatjuk meg, a külső tényezők: az időjárás, a talaj, stb. már többé-kevésbé függetlenek az emberi beavatkozástól. Jó minőséget csak ott várhatunk, ahol az öröklött jó belső tulajdonságok megfelelő külső tényezőkkel találkoznak. E kettő összehozása hazánk mezőgazdaságának sorsdöntő feladata.

A búzakaraszterrel, velőmag-

A múlt évi Budapest székesfővárosi nagy építőipari sztrájk két millió pengő körüli kárt okozott és a munkásoknak mintegy félmillió pengőnyi bérét vonta el. Mennyivel nagyobb erejében, hatásában és az okozott kár nagyságában a most folyó amerikai sztrájk.

Erő, energia, anyagi javak pazarlása. Vannak még, akiknek nem volt elég a világháború borzalmas energia és értékrombolása?

Agent provocateur ők állanak lesben és tüzelnek széthúzásra, munkátlanságra. És ezeknek az embereknek, a nyomoruság e vámszedőinek kell először elpusztulniok és aztán nem lesznek kiéhezett milliók és éhes éhezettők. (Sz. M.)

cserével az első kérdés megoldottnak tekinthető. Pld. a bányai búza az ezévi aszály idejében is fényesen kiállotta a próbát, legfőképp ott, ahol — az aszálytól eltekintve — a külső tényezők összhangban voltak. Ahol a talajmunka megfelelő volt, ahol a trágyát, főleg a műtrágyát nem sajnálták a búzától, ott most is 12—16 q.-ás búzatermést értek el.

De ez természetes is. Amint a jól tejlő tehén is több abrakot kíván, úgy a nemes búza is csak akkor ad megfelelő termést, ha tápláló anyaggal, hazai viszonyok között szuperfoszfáttal, bőven ellátjuk. A szuperfoszfáttal műtrágyázott búzák különösen ezévből mindenütt feltűnően kiváltak. Szuperfoszfát elszórásáról tehát a minőségbúza termesztésénél nem szabad megfeledkezni.

Biztosítás sertéspestis ellen.

A sertéspestis elleni eredményes védekezésnek egyik jól bevált módja a szimultán oltás. Ennek dacára ezt még mindig nem alkalmazzák olyan kiterjedten, amint az a sertéspestis által okozott veszteségek csökkentése érdekében szükséges volna. Ennek oka egyrészt abban rejlik, hogy az ilyen oltás után, az oltott sertések bizonyos százalékka némelykor elhull, ami különösen a csak pár sertéssel rendelkező tulajdonosi érzékenyen sújtja. Ezen

veszteség ellensúlyozására alkalmasnak mutatkozik a biztosítás.

A Magyar Kölcsönös Állatbiztosító Társaság, mint Szövetkezet (Budapest, IV., Vigadó-tér 1.) hajlandó a szimultán oltandó sertéseket biztosításra elfogadni.

Használt kerékpárt keres megvétele Pánczél Emil főjegyző.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszűntével ugyanott zsák kapható.

HIREK

Alispáni elismerés. Az Orosz-házán 1934. évi július hó 8-án megtartott kerületi tűzoltó versenyen részt vett önkéntes tűzoltó testület parancsnokságának és tűzoltóinak, valamint a versenyen közreműködő önkéntes tűzoltóknak vármegyénk alispánja a muli héten kiadott rendeletével a versenyen való dicséretes szereplésért és az elért eredményért elismerését fejezte ki. Községünkben dícsérő elismerést kapott: Gyoma önkéntes tűzoltó testület versenyző csapata.

Adományok az Országzászlóra. Kner Izidor, Imre, Endre 50.— P. Záhonyi Aladár 10.— P. Iványi Aladár 10.— P. Dukesz Jenő 10.— P.

Dr. Dévai Károly fővárosi ügyvéd és Erdős Böske, Erdős József hirdetőirodalujaidonos leánya, — július hó 29-én, déli 1 órakor Budapesten a Dohány utcai templomban házasságot kötnek.

Tetanusmérgezés. Geilai Mária 21 éves endródi leánynak szolgálati helyén egy szállka ment munkaközben a kezébe. A sebbel nem sokat törődött és csak akkor ment az orvoshoz, amikor fájdalmi szinte tűrhetelelenek voltak. Az orvos azonnal látta, hogy valami fertőzés történt és intézkedett, hogy a leányt vigyék be a gyulai kórházba, ahol megállapították, hogy tetanusmérgezést szenvedett. Állapota súlyos.

A vidéki városok biztosításának kérdésére újabb érdekes statisztika hívja fel a figyelmet 575.000 pengőt fizettek be biztosítási díjként és ennek csupán 12 %-a térült meg. Ez a statisztika nem a biztosítások ellen, de amelleit szói, hogy a városok egységesen igyekezzenek megoldani ezt a jelenlős kérdést.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató válaszmánya f. hó 16-án a békéscsabai székházban gyűlést tartott, amelyen v. dr. Márky Barna alispán ünnepélyes kezelet között adta át Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter elismerésél Remenár Géza fővegyésznek a békéscsabai vegykerületi állomás vezetőjének és Koczor Ferenc vegyésznek.

AUTÓ és motorkerékpár PNEUMATIKOK a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával.

AUTÓALKATRÉSZEK összes olasz, francia és amerikai autókhoz,

FELSZERELÉSI CIKKEK legolcsóbban:

NAGY JÓZSEF

Bpest, VI. Andrassy-ut 34. Telefon: 221-97.

Hangverseny. A gyomai Dárdára közreműködésével az Erzsébet-leleti pavillonban 1934. július 22-én fél 9 órakor Tárkány Szücs Ernő v. zeneakadémiai növendék, Misán István oklevéllel kiűntetett magyarnóta énekes hangversenyt tartanak. Műsor: Tárkány Szücs Ernő énekli: 1. Huszka Jenő: Gülbaba c. operából. 2. Szomorú vasárnap (László Imre.) 3. Tiszaparti fehérházban. 4. Késő ősz: Kacsóh. 5. Rákóczi megtérése: Kacsóh. 6. Felszántalom a miskolci temetői. 7. Mikor eszembe jusz. 8. Susogó szellő (Schubert.) 9. Ária: Traviata c. operából. Misán István énekli: 1. Torreador dal. Carmen o. 2. Szeretném ill hagyni: Hubay. 3. Éll a Maros partján. 4. Csendes ember jellem. 5. Csikós nóta. 6. Ária. Bánk Bán c. operából. 7. Édes anyám ne járjon a temetőbe. 8. Én csak azért születtem meg. 9. Bazsalikum begonia.

A BUDAPESTI HIRLAP című politikai napilap mindennap képesmelléklettel jelenik meg, kiváló írógárdája szerkesztésében ma a legértelmesebb politikai és szépirodalmi lap és mégis a legolcsóbb napilap. Ha mutatványszámot kíván, jelentse szerkesztőségünkben. Előfizetési ár: egy hónapra 2-50 pengő, negyedévre 7-50 pengő.

A gyomai járás főszolgabírájánál őrizetben lévő elkobzott és gazdátlan jószágok árverése 1934. évi július hó 26-án (csütörtök) d. e. 9 órakor fog hivatalomban megtartani. Árverésre kerülnek fegyverek, ptyztoiyok, mérlegek, ócskavasak stb. Lőfegyverekre csak az árverezhet, akinek fegyvertartási és viselési engedélye van. Gyoma, 1934. július 18. Dr. Pálka s. k. főszolgabíró.

A kaliforniai pajzstetűvel kapcsolatos tapasztalatokról ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még az őszibarack-prímörökről, a napon való gyümölcsaszalásról, a gyümölcsöskert hasznos rovarairól, sárguló körtefákról, a dahlia kezeléséről, a cseresznyefák pusztulásáról, a zöldségskert aktuális teendőiről, a szőlőkék szelekciójáról stb. A dusan illusztrált két lapból e lapra való hivatkozással a kiadóhivatal (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz.) díjtalanul küld mulatványszámot.

Gyógyítható-e a féltékenységek? A féltékeny természetnek különös ismeretjeljei vannak, de éppen úgy gyógyítható, mint más betegség. Ujabbán májkivonattal gyógyítják a féltékeny szerelmeseket. Erről az

érdekes témáról pompás cikkben számol be Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül rengeteg cikkel és képekkel talál az olvasó a népszerű képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

A világ legszebb női. Szébbnél szebb nők világhíres szépségek vonulnak el a Délibáb új számának oldalain. A színház, a film és rádió minden érdekes eseményéről pompás képekben, remek cikkekben és riportokban számol be a népszerű színházi képeslap, amelyben ezenkívül kiűnt budapesti és külföldi rádióműsorok, slágerszövegek, egyfelvonásos szindarabok és folytatások regényi talál az olvasó. A Délibáb egy száma 20 fillér

NE HAGYJA MAGÁT eltanácsolni máshova, jöjjön el júl. 22-én **TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ** v. zeneakadémiai hallgató és **MISÁN ISTVÁN** okl. magyar nóta énekes **HANGVERSENYÉRE,** amely az „Erzsébet-leleti“ vendéglő nagytermében lesz megtartva. Belépődíj nincs.

Háziipari tanfolyamok engedélyezése. A kereskedelemügyi miniszter rendeletét bocsátott ki, amely kimondja, hogy háziipari tanfolyamok rendezésére a jövőben az engedélyt a kereskedelemügyi miniszteriumtól kell kérelmezni. E rendelet kibocsátására az a körülmény szolgáltatott okot, hogy a háziipar forgalma sok esetben igen nehezen határozható meg s e bizonytalansággal szemben a miniszter magának kívánja fenntartani a háziipar általános irányításának jogát. Községek, gazdakörök, egyesületek és magánosok háziipari tanfolyamok rendezésére vonatkozó kéréseit az illetékes háziipari felügyelőség útján minden év szeptember 20-ig tartoznak a kereskedelemügyi miniszterhez benyújtani. A kérvények felszerelésére vonatkozó részletes tudnivalókat a hivatalos lap július 8-iki száma tartalmazza.

A Magyar Tekéző Szövetség (MATESZ) június hó 17-én tartotta meg országos érdeklődés mellett alakuló közgyűlését. Azóta sokszáz egyesület és vidéki alakulat jelentette be csatlakozását. Az országos elnökség (Budapest, V., Klóvilá-utca 10. c., telefon: 22-1-17) a tulhalmozott érdeklődés folytán a szervezés óriási munkájával van elfoglalva és kéri

az érdeklődők nagy tömegét, hogy legyenek türellemmel. Egyben nyomatékosan ismétellen kéri az összes egyesületeket, tekepályatulajdonosokat, valamint tekepályakészítőket és vendéglőtulajdonosokat, hogy címeikkel a MATESZ elnökségénél a legsürgősebben, saját érdekükben jelentsék be.

Négy új paradicsom-konzervgyár alakult, jele ez annak a nemzetközi vonatkozású érdeklődésnek, mely a magyar paradicsomkonzervek iránt mutatkozik.

A magyar búza vásárlására alakult olasz bizottság 16 pengőn felüli árat fizetett határolásokon a magyar búzáért.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara felterjesztésben kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy állítsa el az élőállatoknak tüzes vassal való égetését, vagy pedig ennek a bőr szempontjából érdektelen részein történjék. Nagy nemzetgazdasági jelentőséggel tulajdonítanak a kérdés megoldásának, mert sok érték elpazarolására vezetett a helytelen megközelítés.

Köszönet nyilváníttás. Mindazon ismerőseinknek és jóbarátainknak, kik a szerencsétlenül járt boldogult fiunknak a f. hó 13-án végbement temetésén jelenlétükkel mértetlen fájdalomkon enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.
Kuba család

Cserépkályhát használtat keresek megvételre. Ajánlatot a Gyomai Ujság kiadóhivatalába kérik.

SPORT

Tenniszverseny lesz augusztusban Gyomán.

A gyomai II. számú Tennisz-Társaság augusztus 5-5-ig nagyszabású tennisz verényt rendez a környék bevonásával. A nevezési határidő augusztus 1., amikor is a sorsolást a Holler szállóban bonyolítják le. A nevezési díj személyenként 2 P. Verseny kieséses rendszerű, az egyes számok győztese és helyezettei érmet nyernek. A vidéki játékosoknak 3 P-ért naponta teljes ellátás áll rendelkezésre.

A verseny ismét nagy eseménynek ígérkezik és jelentőségét fokozza az, hogy augusztus 5-én rendezik meg a Mansz is táncos ünnepélyét, ami által az ünnepségre érkezők és a tenniszezők összekapcsolhatják a két nagy gyomai eseményt.

Gyoma—Endrőd 5:1

„Körös“ serleg tennisz mérkőzés.

Az elmúlt hét csütörtökén Endrődön játszotta le a két község tennisz csapata a városközi bajnoki mérkőzés első fordulóját, melyből Gyoma került ki győztesként. Részletes eredmények.

Dr. Hegedüs 4:6, 1:6 arányban veszít Kruchió Mihály ellen, dr. Uhrin 1:6, 4:6 arányban veszít Ilyés II. ellen, dr. Hunya 6:2, 0:6, 4:6 arányban veszít Biró Gyula ellen, Uhrin V. 6:2, 6:2 arányban győz Ilyés I. ellen.

Páros játék: Uhrin V. dr. Hunya 3:6, 5:7 arányban veszít Biró-Kruchió pár ellen. Dr. Uhrin-dr. Hegedüs 3:6, 2:6 arányban veszít Ilyés-Ilyés pár ellen.

Második forduló:

Endrőd—Gyoma 1:5

A 16-án lejátszott második fordulón nem sikerült Endrődnek Gyomán revánst venni, mert megismétlődött az első forduló eredménye.

Kruchió 3:6, 6:2, 8:6 arányban győz dr. Uhrin ellen, Pfeiffer 6:1, 6:4 arányban győz dr. Hunya ellen, Pulugor 2:6, 2:6 arányban veszít Vörös Béla ellen, Eiler 4:6, 6:1, 6:3 arányban győz dr. Uhrin Vendel ellen.

Páros játék: Eiler-Kruchió 6:4, 6:4 arányban győz dr. Uhrin-Vörös pár ellen, dr. Legeza-Pfeiffer 6:4, 6:3 arányban győz dr. Hunya-Uhrin pár ellen.

Az ugyancsak „Körös“ serlegért játszó Körösladányi LTC Dévaványai SE I. forduló 4:2 ladányi győzelemmel, míg a második forduló 3:3 döntetlennel végződött.

A „Körös“ serleg jelenlegi állása.

1. Gyoma, 10 győzelem, 2 vereség.
2. Körösladány 7 győzelem, 5 vereség.
3. Dévaványa 5 győzelem, 7 vereség.
4. Endrőd 2 győzelem, 10 vereség.

Kész ablakok

minden méretben leszállított árban beszerezhető

BARY PÁL
üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3—4 mm. belgáüveg, matt, mintázott, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

Négykézpiskolát végzett leányt vagy fiút tanulónak felveszek Kádár Sándor fogtechnikus Horthy Miklós ut 37.

Iványi Aladár és István cég

gabonakereskedésében és malmaiban mindenféle **gabonát** legmagasabb napiáron vásárol. Búzáit, őrlesre és későbbi elszámolásra átvesz.

GySC—Mezőúri AFC II.3:1(1:1)
MAFC-kupa, Mezőúri, bíró:
Papp József.

A kupa megalapítójának, a MAFC-nak, elsőcsapatbeliekkel is megerősített második csapatával vívta meg eredményes mérkőzését a GySC. A hetek óta tartó pihenés után jól esett látnunk a csapat kielégítő formáját, amit azonban szorgalmas tréningekkel kell még tökéleesebbé tenni. A közvetlen védelem szilárdan áll a lábán s a bekkék tértől rugásokkal hátrították el a MAFC csatárainak helyenként veszélyes akcióit. A két szélső half úgy szerelésben, mint passzolásban kijátszotta szokott formáját, de az újonc centerhalfnak még sokat kell tanulnia, hogy benne a csatársor legfőbb támaszával láthassuk. Egyellen erénye nagy szorgalma. Az egységes csatárlánc sok kellemetlen percet szerzett a Túriaknak s ha Bartha Károly pontos és hasznosítható beadásai mellett végre már megtanulná a kapuralövést is, úgy ilyen meccset 3—4 gólkülönbséggel nyerhette a GySC. Nagy Bélát elbágyasztotta az erősen lúzó nap és a lövés nem ment nála a szokott módon. Bartha J. Kiss és Cs. Nagy kiváló játékosok és ügyesen keresztül vitt sok támadás fűződik nevükhöz. MAFC csapata kemény ellenfél volt. A belső trió, a centerhalf és a kapus a csapat erősségei. Az aprótermelű balszélső „többet erővel, mint észszel” közmondás alapján faullolásaival igyekezett „kiemelkedni” az együttesből. A bírót a Túriak alaptalanul szidják.

A csapatok a következő összehállításban léptek a pályára:
GySC: Szrenkányi—Fekete, Pulugor—Zöld, Németh J., Fried—Bartha II., Kiss, Cs. Nagy, Nagy B., Bartha I.

MAFC II.: Lehreffer—Juhász, Szabó—Lukavecz, G. Tóth, Debreceni—K. Sebesyén, Zoltán, Kovacsik, S. Tóth Nagy.

GySC kezdése után MAFC lendül támadásba és Szrenkányi már a 2 percben fogja a center éles lövését. További MAFC fölény, mit a GySC két lefutása szakít meg, de Bartha II. és Cs. Nagy lövése kapu mellé kerül. MAFC gyors támadással válaszol és Fried csak kornerre tud menteni a 8 percben. Berugás pontos és a tisztán álló jobb összekötő

kényelmesen sarokba emeli a labdát. (0:1). A kapott gól felvillanyozza a GySC-t és veszélyes támadásokat vezet a MAFC kapuja ellen. 11 perc. Bartha I. és II. lefutását kornerre szerelik, majd Németh jó passzát Bartha I. közlől mellé gurítja. 15 p. Bartha II. kilör és jól helyezett lövése a kapus lábáról kerül kornerre. MAFC teljesen beszorít. 14 p. újabb kornerből Bartha II. félrelő. 17 p. Bartha I.-t ismét kornerre szerelik, de berugása rossz. 18 p. GySC már az ötödik eredménytelen korneri rugja, mit a 21 percben MAFC korner követ. Gyengül a GySC irama s a MAFC egyre gyakrabban látogat el a gyomaiak kapujához. Németh faullja miatt Szrenkányi 20 méterről szabadrugást véd, majd a 25 percben a MAFC rug korneri kapu mögé. 27 p. Kiss álltör a védelmet s közlől kiegészít (1:1.) Ellől kezdve félidő végéig nyomasztó GySC fölény, de a MAFC keményen védekezik. 37. p. Kiss, Bartha I. Cs. Nagy kombinációt kornerre szerelnek, majd Bartha II. ügyesen, magára húzza a védelmet, Bartha I.-nek ad, de ő pár lépéstről tisztán helyzetben külsővel kapu mellé gurít! 43 percben Cs. Nagy 11-esről durrant a kapura, mit a kapus alig tud kornerre nyomni. 44 p. Szrenkányi erős MAFC támadást tesz ártalmatlanná, majd az utolsó percben Kiss lö messziről élesen mellé. MAFC támadás közben ér véget a félidő.

Második félidőben mindkét csapaton erőt vesz a nagy hőség okozta fáradtság, de a GySC nagyobb állóképességgel rendelkező együttese végül is föléje kerekedik a teljesen kifulladás MAFC-nak. Túri támadással indul a második félidő s Némethet mindjárt az első percben arcon rugják. 2. perc Zöld-Kiss-Cs. Nagy összjátékot Bartha II. rossz lövése fejezi be. 7 perc MAFC centerhalf labdájával a jobbszélső lefut, de beadását összekötője magasan mellé lövi. Kiss szép zsinór-passzát Bartha I. kapu mögé adja, Nagy B. labdáját pedig Bartha II. felső léccet súrolva lövi. 10 p. Kiss-Cs. Nagy-Bartha II. befejezeten akciója után Cs. Nagy beadása kerül a kapu háta mögé. Az iram nagyon ellanyhul, a játékosok alig mennek labda után. Németh

sehogy sem találja fel magát s a kapus egy kirugását sem tudja elfogni. Végre Bartha II. kilörése hoz egy kis izgalmat, de közeli lapos lövését a kapus elvetéssel kivédi a 16 percben. GySC erősít, egyik támadása a másikat éri. MAFC hősiiesen védekezik s a harc hevében a jobb bekk Nagy Béla beadását a kapu előtt leüti 18 perc. A megiltelt 11-es Kiss zugó lövéssel juttatja rendeltetési helyére (2:2) 22 p. Cs. Nagy jobbszélről szépen bead, Kiss lövi, de a labda kapustól kipattan a tisztán álló Bartha Károly elé, aki magasan fölé emeli. Most a MAFC 10 perce kövélkezik. 25 percben balösszekötő messziről lö, de Szrenkányi helyén van. 27. jobbhalf centerhez ível s az éles fejest Szrenkányi szépen lehúzza, újabb támadásból pedig balösszekötő mellé lö. Közben a 29 percben a közönség parázs botrányt rendez, egy állítólagos hendsz miatt 11-es reklamá s mivel a bíró nem adja meg, csúnya sértések érik. Már túlfűtött a hangulat, amikor a 33 percben Fried hosszú szökletését Bartha I. a korner vonalon elfogja, laposan csúsztatja éppen a nagy irammal érkező Kiss elé, aki a 11-es tájékról hatalmas lövéssel a kapuba vágja (3:1.) Fűsikeltő botrány tör ki, a közönség válogatott szidalmakkal illeti a bírót. A pálya szélén egy ordítózó bácsit 3 rendőr sem tud lecsendesíteni, az egyik MAFC játékos pedig teljesen akar elégtételt venni, mire a bíró kiállítja. A játék hátralévő része már csak csapkodás. 41 percben jobbszélső átmege a bekkéken, de jó helyzetben Szrenkányi kezébe gurít. Újabb veszélyes támadás közben a 43 percben Némethet csúnyán faullolják. MAFC erősen finisel, mikor a bíró sipja a mérkőzés végét jelzi.

Sporthírek.

Előreláthatólag még e hó folyamán megszűnik Gyomán a futballilalom.

Endródi TK első vereségét szenvedte az elmúlt vasárnap a MAFC-kupában. Békésszentandrás Hunyadi-csapata 6:2 arányban győzte le. ETK meniségére szolgál, hogy löbb standard játékosát volt kénytelen nélkülözni. A két szélső, valamint az újonc Varga bekk

nem vállolták be a hozzájuk úzótt reményt.

Nagy megdöbbenést kellett a D. L. A. SZ. Intéző Bizottságának július 10-i ülésen hozott azon határozat, hogy a Mezőúri AFC által kiírt „MAFC-kupa” mérkőzéseket, mivel azok megrendezésére az alszövelségiől engedélyt nem kért és nem kapott, leülta. Egyben utasítja a MAFC-ot annak sürgős közlésére, hogy fenti díjért eddig hány és milyen mérkőzés nyert lebonyolítást. Ennek kövélkeztében, míg az ügy tisztázást nem nyer, az ezután kövélkező kupa-mérkőzések jellege megváltozik s a „kupa” helyett „barátságos” mérkőzésként, de a jelenlegi kupaszabályzat épességben tartása mellett fogják lebonyolítani a hátralévő meccseket.

MAFC-kupa f. hó 15-i intézőbizottsági ülésen a kövélkező fontosabb határozatokat hozták:

Gyomai LE csapatát törölték a résztvevő csapatok közül, mert sem anyagi, sem erkölcsi alapját nem látják biztosítottak.

F. hó 15-ről elmaradt Bocskay—Szövögyár meccs lejátszását elrendelték.

A félbeszakadt MAFC-Szövögyár meccset 1:1 arányban igazolták.

Bírókérdésben gyökeres reform készül, mert ez a mai rendszer — kétségen kívül — megbukott.

Legkésőbb aug. 5-én befejeződik az első forduló, de ugyanaznap megindul a második.

A kilüzótt kupa megérkezett Mezőúrra, hol pár napig közszemlére lesz téve, azután Gyomára küldik (sajnos nem véglegesen.)

Jövő számunktól kezdve állandóan közölni fogjuk a kupa-hajnokság legújabb tabelláját. Jelenleg a GyLE szkrecselése miatt áldolgozás alatt áll.
K.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Zongora hangolás. Zongorák rendezését legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 26.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 130 P, Fél évre 260 P, Egész évre 520 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungaria-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGARIA” KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 84.

Telefón: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés: 20 fillér. Ötszori hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, a negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

„Nemzeti Munka a Magyar Földön”

Soha találóbb címe nem volt mozgalomnak, mint az őszi Termény és Gyümölcsbemutatónak. A szeptember 29-től október 8-ig Budapesten rendezendő mezőgazdasági Bemutató szemléltetni fogja azt a munkát, amelyet a magyar nép a földéken végez. Egész mezőgazdaságunk felvonul, hogy tanúságot tegyen fejlettségéről. Az egyes szakcsoportok szemléltetni fogják a minőségi termelés eredményeit. A nyugati fogyasztópiacok igen igényesek és mezőgazdaságunk csakis kiváló minőségű terményekkel tud versenyezni.

Piacszerzés szempontjából jelentős lesz az őszi termény és gyümölcsbemutató.

A külföldi piacok képviselői, bevásárlói közvetlen kapcsolatokat és összeköttetéseket teremthetnek a magyar mezőgazdasággal. Az a külföldi kereskedő, aki a bemutatott minták alapján vásárol és annak minőségével meg van elégedve, azzal a megnyugtató érzéssel utazhat vissza hazájába, hogy az elkövetkezendő években azonos minőségű terményeket bármikor újból beszerezhet.

Egyik igen fontos célja fentiek szerint a mezőgazdasági terménybemutatónak a kivitel megkönnyítése, illetve növelése. Ha termésfeleslegünket akadály nélkül elhelyezhetjük külföldön, akkor ez a belföldi árak alakulására is kihat, több jövedelemhez jut a gazda, ennek pedig egész közgaz-

dasági életünk hasznát látja.

Meg kell tanulni gazdáinknak, hogy az igényes nyugati piacok csak a minőségileg elsőrangú terményeket vásárolják. Az istenáldotta magyar föld különleges éghajlati és földrajzi viszonyainál fogva a legjobb minőségű termények termelésére alkalmas, természetesen azonban, hogy a gazdának is hozzá kell járulnia szakszerű munkával, hogy ezek az erők érvényesülhessenek. Csak a jó minőségű, megfelelően előkészített talajba vetett, nemesített vetőmag termése lehet jó minőségű.

A bemutató igen tanulmányos lesz. A látogatók szakszerű csoportosításban tanulmányozhatják, hogy milyen eredmények érhetők el az egyes terményeknél. Megismerhetik a külföldi piacok izlését, amelyhez alkalmazkodni kell, hogy azok a nekik megfelelő árut megkaphassák.

A gyakorlatban látjuk, melyek azok a termények, amelyek minőségileg ugyiszólván a magyar mezőgazdaság különlegességei és amelyeket külföldön örömmel és szívesen vásárolnak.

A magyar gyümölcs, bors, paprika, hagyma stb. stb. jó hírnévnek örvendének, jó áron veszik a külföldiek. Természetes tehát, hogy ezek termelését forszírozni kell, mert pl. a gyümölcs olyan jövedelmet jelent a gazdának, amelyet egyik szántóföldi terménnyel sem érhet el. Az éles verseny dacára a magyar gyümölcs

első helyen áll külföldön. Itt azonban különbséget kell tenni azok között a gyümölcsök között, amelyek úgy külső, mint belső értékükben fogva exportálhatók és azok között, amelyek a hozzánemértés és a fajtának rossz megválasztása miatt külföldre nem szállíthatók. Gazdáinknak e téren még sok tanulni valójuk van. A Bemutató valóságos szemléltető oktatás lesz. Aki azt figyelmesen végignézi, sok tanulságot meríthet. Meggyőződhetik, hogy mezőgazdaságunk általában fejlett és kész a legkényesebb igények kiszolgálására is.

A bemutatott minták előzetes minőségi vizsgálaton mennek át. Ami tehát a közönség elé kerül, az már a termelésünk legjava. Minden gazdának, termelőnek fontos érdeke, hogy a Bemutatóra részt vegyen. Kisgazdáink közül igen sokan kapcsolódtak be a nemesített vetőmag használatába és nem is maradt el az eredmény.

A magyar föld terményei a külföldi piacokon egyre kedveltebbek lesznek, mindent el kell követni azonban, hogy a kapcsolatokat kiszélesítsük és megnyerjük azokat a fogyasztópiacokat is, amelyek eddig a magyar mezőgazdasági termények előtt zárva voltak.

A földmivelésügyi kormányzat által kezdeményezett és támogatott Terménybemutató hatalmas lépést jelent a cél megvalósítására. A gazdaközönség saját ér-

dekében is kell, hogy részt vegyen a bemutatón, egyrészt mint kiállító, másrészt mint látogató.

Akik a terményeiket be akarják mutatni, forduljanak felvilágosításért a gazdasági felügyelőségekhez, ahol megtudhatják, hogy az egyes terményekből mily mennyiséget és hova kell beküldeni előzetes vizsgálatra. A minták postacsomagban 50 százalékos kedvezménnyel küldhetők. Ennek igénybevétele nincs formásokhoz kötve. Az ország bármelyik postahivatala a Terménybemutató címére, vagy a vizsgálatra megbízott kísérletügyi állomás címére feladott postacsomagokat 50 százalékos mérsékelt díjjal veszi fel.

A rendezőség a bemutatóra utazó vidékieknek 50 százalékos vasuti kedvezményre jogosító igazolványt bocsájt rendelkezésre. Ezek az igazolványok Budapesttől 100 km. távolságra fekvő helyeken 1.— P-be, annál távolabb 2.50 P-be kerülnek és a Bemutató egyszeri megtekintésére is érvényesek. Az igazolványok rövidesen minden községben kaphatók lesznek.

A magyar föld és népe ezen munka-bemutatója a TESz által rendezett Nemzeti Munkahéttel egyidejűleg lesz és egyéb foglalkozási ágak mellett kőlsúlyl fogja dokumentálni országunk gerincét képező agrártársadalom alkotó munkáját.

Panem et circenses.

Mióta az első meleg nap-sugár a gyomai vásárterét éri, azóta egymást kergetik, követik a különböző nevű és minőségű cirkuszok. Egészen nyílttéri, félig zárt, vagy teljesen befedett cirkuszok: lényegében ugyanazt az eredményt és célt szolgálják, az előadó artisták, színészek számára megélhetést, a közönségnek szórakoztatást.

Ha ezen cirkuszok nézőközönségét szemléljük, láthatjuk, hogy az leginkább a szegény és nélkülöző népréteg közül rekrutálódik. Ezen súlyos helyzetben lévő osztály az, amely munkanélkülisége folytán a hatóságoknak folytonos dolgot ad inségmunkák teremtése céljából. Részben ezek a munkanélküli férfiak, részint azok az asszonyok, akiket férjük éppen ilyen inségmunka ideje alatt hagyott otthon, képezik a szabad-téri és egyéb cirkuszok főzsközönségét. És ezek az asszonyok nyolc óra tájban hónak alá kapják a kis széket, magukkal hozták a gyermeküket, majd a karinhozott csecsemőket is, hogy le ne késlel az aznapi előadás. Persze a műsor változatos, a levegő izgalommal és feszültséggel teli. A serdülő gyermekek fél éjszakát izgulnak napról-napra végig és az éjszaka izgalma az utána következő rövid álomban folytatódik, ami a legkevesebb sem kívánatos ebben a korban.

Ezek a cirkuszok naponta 100—160 pengőt tudnak bevenni, ami sok kiadásukat is mérlegelve semmi esetre sem biztosít valami pompás megélhetést, mégis azoknak a szegény embereknek a filléreiből tevődik össze, akik ezt a pénzt is vagy az élelemből, vagy a ruházatból vonják el.

Közel kétezer azoknak a cirkuszos artistáknak a száma, akik így végig barangolják az országot. Igen nyomoruságos és megpró-

báltatásokkal teli ezeknek az élte, mégis korlátozó-sokra volna szükség az engedélyek kiadásakor, mert ezt kívánja annak a sok száz szegény embernek az érdeke, akiknek szüksé-

ges ugyan egy kis szórakozás, de a folytonos felizgatott lelkiállapot károsan befolyásolja egészségüket és a nyújtott pénzaldozat anyagilag is súlyos helyzetbe sodorja őket.

Endrődi római katolikus Szent Imre polgári fiúiskola.

Jubilái az endrődi polgári iskola: tizedik évét zárta le Isten segítségével. Ezalatt a tíz év alatt sokat fejlődött a negyvenegy tanulóval megindult iskola, úgy, hogy ma már a szám 165-re emelkedett.

A tíz esztendő alatt 1109 tanuló iratkozott be és közel 200 végezte el a IV. osztályt.

A júniusi, illetőleg szeptemberi beiratkozások után szeptember 15-én volt az ünnepélyes Veni Sanctis.

Tandij kedvezményben 53 tanuló részesült. Az elégedett tandij összege 823 P volt.

A tanári karban két személyi változás állott be: Zeleziny Olga h. tanár és Páum József híftoktatói felelős hatóságuk más iskolához osztotta be.

A tanári kar munkája elsősorban a vallásos nevelésre terjed ki, a tanulók mindennap hallgathat misét, havonként gyórtak és áldoztak, résztvevők a körmenetekben és egyéb vallásos szertartásokon. A vallásos képes előadások is a vallásos érdeklődés céljából.

Az iskola valamennyi ügyéről 15 énekvezető tanítványok a tanárnak.

Az iskola ifjusági egyesületei nagy vallásos, hazafias és kulturális feladatokat teljesítenek. A „Csernus Mihály önképzőkör” keretén belül a III. és IV. osztályos fiúk és lányok munkálkodtak szép eredménnyel.

A Szívgyárda a vallásos és erkölcsi nevelést tűzte ki céljává.

A Szent Alajos cserkészcsapat Csókási Béla tanár cserkészlősi vezetése mellett több sikerült ünnepséget rendezett. A súlyos gazdasági viszonyok erősen befolyásolták a csapati törekvéseit és szép szándékait, amennyiben a felszerelés és otthon hiánya a munka nagy akadályát képezte.

Ugyan így akadályozta a sportkör működését is az anyagiak hiánya, amennyiben tornaterem nélkül megfelelő, rendszeres és állandó tesztelés elképzelhetetlen. A fiú sportkör vezetője Walthier György igazgató, a lányoknak-

osztályé Zeleziny Olga volt.

Az ifjusági Vöröskereszt Egyesület özv. Maác Jánosné vezetése mellett ez évben alakult meg. Nagy hiányt pótol ez az egyesület, mert jelmondata: „Mindenkinek annyi ér, amennyit használni tud emberlársainak”. Ilyen altruista egyesületeknek minél nagyobb számmal kell működnie az ifjuság körében, hogy az emberi jóságot és megértést ismételjék.

Iskolai ünnepség 8 esztendő volt, az utolsó a Te Deum június 9-én a jubiléi év végét jelentette.

III. osztályok ki azokat a pénzes és érték tárgyakat, amelyeket a község, egyház és társadalom ajándékozott fel a jó tanulók jutalmazására.

A tanári kar száma 6 volt, óraadóké 4.

A 159 nyitvónos és 6 magántanuló közül 150 nyert osztályzatot. A tanulók életkora a 11 és 23 év közötti váltakozott, legtöbb volt az 1922-ben születettek száma. Igaz, karakterszociális az iskola tanulójának megosztása vallási szempontból 150 tanulóból 138 római katolikus volt és 12 tartozott három vallásfelekezethez. A tanulók anyanyelve kivétel nélkül magyar volt. 64 tanuló születnek volt a foglalkozása östermelő, legtöbb itt is a kisbirtokos: 52. A szülők közül 142 Endrődön lakott.

Legjobb volt a jó előmenetelű tanuló, Jozsa volt 27, elbukott 11.

Az iskola fejlődése Walthier György igazgató vezetése mellett szép lövőre enged következtetni.

Könyvgázbombát dobáltak a Karl Cirkusz közönsége közé. A rossz tréfa okozója elmenekült. A cirkusz három éves kis szereplőjének papírba csomagolva békát dobta, amiből a kis gyerek úgy megijedt, hogy egészségi állapota is legyengült. Nem érdemlik meg a sok nélkülözés közti élő artisták az ilyen gonoszszegők: és a nézőközönség sem kór a felesleges pánikokból.

VÁRMEGYEI ÚTÉPÍTÉSEK ASZÁLYMUNKÁK KERETÉBEN.

A kiszivárgott hírek szerint, különösen minket gyomaiakat érdeklő olyan útépitésekről hallottunk, melyek szerint sem a gyoma-dévaványai,* sem a gyoma-mezőberényi, sem a gyoma-lurkevei utak kiépítéséről szó sincs, hanem igenis a devaványa-szeghalmi, valamint a devaványa-körösladányi utak kiépítéséről beszélnek.

Amint a múltban is érvényesültek politikai befolyások közútak építésénél, úgy most a politikai befolyásoktól még fokozottabbnak kell tartanunk. Értelmezhető, ha egyéni érdekből egyes közutak kiépítése kevésbé a köznek, mint inkább egyeseknek a sürgősebb érdeke. Az is érthető, ha egyes közutaknak láncán nyújtják azoknak az utaknak a kiépítését, melyeknél fontosabb volna valamelyik másik út kiépítése, de mert ezt kínálják, miérett ne fogadná el. Devaványa két évvel ezelőtti minden lakosával azt kívánta, hogy a gyoma-dévaványai-út elodázhatatlan gazdasági szükséglete Devaványának. Most kiépül Devaványáról a körösladányi és a szeghalmi út, mely mindkét útnak másodrendű gazdasági jelentősége van a gyomaival szemben, mert hiszen azt minden devaványai lakos tudja, a devaványa-gyomai viszonylatban szemben úgy a Körösladány, mint a Szeghalom felé való gazdasági összeköttetés természetellenes. Devaványáról a Körösladány, a Tarabon, a Lengerehez, Budapesthez Gyoma a természetes út.

Gyoma részéről politikai faktorunk olyan irányú munkáját, melyet a mi szükséges és kívánatos utaink kiépítése szorgalmaztatott volna, nem látható, sőt a jelek szerint nagy mulasztást sejtünk. Az orosháza-kondoros — endrőd — mezőtúri út vonalvezetésében is elkerülték Gyomát. Megmaradt az egyetlen útunk, amely Körösladány felé keletre és Endrőd felé nyugatra teszi lehetővé sáros időben a közlekedést. A körülöttünk levő községek két, vagy több irányú útösszeköttetéseket kapnak és kapnak. Gyoma protektor nélkül, ölbetelt kezekkel várhat, majd ha másutt mindenütt kiépültek az utak, akkor mi is remélhetünk. Addig pedig elkeseredésünkben bánat-kövel rakhathatjuk ki a reményesség útját.

(* A gyulai államépítészeti hivatal mérnöke e héten kezdte meg a gyoma-dévaványai úton végzendő földmunka felvételét és értesülésünk szerint egy hónap múlva aszálymunkaként megkezdik a feltöltést. Kópálya kiépítéséről nem tudunk. — Szerk.)

Éhes föld, éhes növény, éhes gazda.

Azok a gazdák, akik a háború után rendszeresen használtak műtrágyát, de az utóbbi 2—3 évben nem, érdekes megfigyelési végeztek ezekben a években. Termésük mennyiségileg és minőségileg csak a múlt esztendőben volt nagyjában kielőgő; a többi év eredménye mindinkább elmaradt az 1926—30-as évek állagától és ebben az esztendőben évlizedek óta elő nem fordult katasztrófájában csuesosodott ki. Mi ennek a magyarázata?

A talajban lévő tápanyagok csak kismértékben vannak olyan állapotban, hogy azokat a növény felhasználhatja. Kedvező időjáráskor a talaj megfelelő megmunkálása azokat feltárla. Tavaly kedvező volt az időjárás, a növények a talajból úgyahogy fel tudták venni a szükséges tápanyagokat, de a többi évben csak kis mértékben.

Az azelőtt rendszeresen (szuperfoszfáttal) műtrágyázó gazda talaja bizonyos mennyiségű foszfor felvehető tápanyagot tartalmazott, de ezt a múltévi termés teljesen felétele, ezidőre semmi nem maradt, s az aszály miatt a növények a talajból sem tudtak foszforsavhoz jutni, az eredmény pedig az, hogy buzafelcséjük nem lesz, eladni, exportálni való buzánk nem lesz, s nyomoruságos helyzetünk tovább romlik.

Persze, ahol azelőtt sem használtak szuperfoszfátot, ott nem oly feltűnő az ezévi eredmény, ott mindig 4—7 q-ás termésekkel bajlódják. Ahol azonban ezévből sem sajnálják a szuperfoszfátot, ott az aszály dacára is 12—14, sőt 18 q-ás termést csépelnek el.

Hiába, ahol éhes a föld, termést nem várhatunk, a gazda zsebe is üres marad, a természetben, a növényeken kifogni nem lehet, meg kell nekik adni az élelfelelőteiket, nehogy siralmas terméssel bosszualják meg a gazda zsugoriságát.

Kedvezményes méhetető cukor a méhészeknek.

A pénzügyminiszterium a méhészek részére kedvezményes árú, mosott homokkal denaturált kristálycukrot biztosít az inséges méhcsaládok feletetésére. Egy méhcsaládra 5 kg. cukrot lehet igényelni s kilógramonkénti ára 54 fillér.

A hirdetés és reklám jelentősége.

El sem tudjuk képzelni, hogy ennek a szónak: „propaganda” micsoda hatalmas jelentősége van. Nem túlozunk, ha azt állítjuk, hogy a mai modern kultúrának és előrehaladottságnak a progadanda a szülőanyja. Az egész életünk alapját a propágandák sorozatai képezik. Például, Hitler hatalmát nagyrészt szintén a propagandának köszönheti. Politikában, iparban, kereskedelemben a propaganda helyes vagy helytelen alkalmazása dönt. A divat terén szintén a propaganda a lényező. Egyes gyártmányok, autók, illatszer, stb. bevezetése el sem képzelhető reklám, hirdetés nélkül. Amerikában a propagandának kultusza van, amelynek élén az állam áll. Az utcai baleseteknek elhárítására, csökkentésére hatalmas propagandával küzdenek. Hatalmas illusztrált plakátok változatai jelennek meg időnként Newyork utcáin, amelyek a járókelőket, a közlekedési eszközök vezetőit, figyelemre, éberségre és elővigyázatosságra ösztökélik.

„A krematórium nincs messze innen. — hirdeti egy hatalmas plakát. — a mozgó villamosról tehát le ne ugorj!” — „Inkább a mankógyáros maradjon kereset nélkül, minthogy levágják a lábát! Vigyázz ha jönnek az autók!” — Ilyen és ehhez hasonló számtalan más felirat figyelmezteti a közönséget az óvatosságra. Ennek a balesetek elleni propagandának meg is van az eredménye. Johannes Young newyorki tanár a balesetek elleni propaganda eredményeiről írott könyvében statisztikával bizonyítja, hogy a propaganda következtében az utcai közlekedési balesetek 30—40 százalékkal csökkentek az előző propaganda nélküli évekkel szemben.

A hirdetés fokozza a vásárlási kedvet és fogyasztót termel.

A propaganda, reklám, hirdetés diadala tehát kétségtelen. A hirdetésnek és reklámnak hatalmas szerepe van a gazdasági életben. A hirdetés és reklám ma már olyan fontos kelléke az iparnak és kereskedelemben, mint az autónak a kerék, vagy a vonatnak a sín. A hirdetés felbecsülhetetlen szolgálatot tesz, úgy a fogyasztásnak, mint a termelésnek. A fogyasztót elvezeti a legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrásokhoz, míg a termelőnek, gyártónak pedig piacot teremt. Ellenőrzést gyakorol az árak kialakulásánál, a rendellenességeket megszünteti s a termés, a kereskedelem normális vérkeringését idézi elő. Természetesen a reklám és a hírde-

tés értékes kihatásai legjobban csak azokban az államokban jutnak teljesen érvényre, ahol szabadkereskedelem van, mint ahogy csak az egészséges testben lehet tökéletes a vérkeringés.

Nagyobb külföldi városokban, mint például Bécs, a hirdetés és a reklám tudományával foglalkozó iskolák vannak. A reklámnak és hirdetésnek valóságos irodalma van. Sok ezerre rug azoknak a száma, akiknek a hirdetés és reklám nyugodt és rendes egzisztenciát biztosít. Ha ma megalakul egy üzlet vagy gyár, a hirdetés és reklám kiadásai éppen úgy be vannak kalkulálva az illető cég költségvetésébe, mint például az alkalmazottak fizetése, üzletbér, stb. Nagyvállalatok nem csak újságban hirdetnek, hanem a reklám és a hirdetés minden lehető eszközét igénybe veszik, gyártmányaik minél szélesebb körökben való propagálására.

Tudott és lélektanilag bebizonyosodott tény, hogy az ügyes reklám fokozza a fogyasztást és szaporítja a vásárlókat. Ötletes reklámmal a legegyszerűbb cikkekben is lehet a szükségesnél felüli túlfogyasztást előidézni.

Egy ötletes amerikai tésztagyáros, hogy üzemet ne keljen leépíteni, elhatározta, hogy tiszta használnak 50 százalékát reklámra fogja költeni. Hirdetéseiben a fokozott tésztaevés előnyeit propagálta. Azt hirdette, hogy a tészta sokkal egészségesebb, mint a hús; hogy a tészta a soványakat meghízaltja, a kövéreket pedig fogyasztja. Az eredmény egy félév után meglepő volt. Gyárában, amelyet a hirdetés megkezdése előtt le kellett volna építenie, félév múltán 500 munkással többet tudott alkalmazni s ebből a túlproduktumból teljes egészében kihozta a hirdetés költségeit s haszna pedig csorbitatlanul a régi volt.

A hirdetés elősegíti a gazdasági viszonyok javulását.

A kereskedelem, a kínálat és kereslet piaca, mint ismeretes, versenyen nyugszik. A reklám és a hirdetés a versengés céljait szolgálja. Gyárak, vállalatok, kereskedők, iparosok, ha látszólag nem is, de a valóságban állandóan harcban állnak. A harc a piac elhódításáért folyik. A piac a rossz viszonyok miatt kimerül, majd csökken s minél jobban csökken, a kínálók között annál adázabb a versengés. A piac csökkenésével fejlődésében megátolt termelő, gyáros, kereskedő, iparos versenytársa piacának elhódítására kényszerül. Mi történik? Jön a hirdetés és a reklám.

Kezdetét veszi a harc s természetesen mindig az győz, amelyik jobbat és olcsóbbat tud adni. Mi az eredmény, az hogy haladás és fejlődés van. A vásárló jobb árut olcsóbban kapott. A hirdetés segítségével megindult versengés folytán könnyebbé vált az élet lehetősége, ami egyenlő a gazdasági viszonyok javulásával.

A hirdetés és reklám eredményeinek megnyilvánulása.

A reklámhirdetések eredménye sohasem kézzelfogható.

A hirdetés utján megszerzett új vevő sohasem azzal lép üzletünkbe vagy műhelyünkbe, hogy olvassa, hogy olcsó bort, cukrot, vasznat, szövetet, butort vagy cipőt árúsítunk. Ha azt hirdetjük, hogy: „Lakás kiadó”, természetesen a jelenikező azzal jön, hogy olvassa. A reklámhirdetéseknél a helyzet azonban egészen más. Itt nem lehet csak úgy becsalni a vevőt. Nem megy, még pányvával sem. A vevő nagyon óvatos lény. Egy egyszerű hirdetéssel nem lehet megfogni. Az üzlet alapja első sorban mindenkor a bizalom. A vevő csak úgy lép új üzletbe vagy műhelybe, ha előbb meggyőződött valami módon arról, hogy az illető cég, ahol vásárolni vagy csináltatni akar, jó és megbízható. Ehez természetesen idő kell. Innen van az, hogy nagyon sok kereskedő és iparos azt mondja, hogy nincs értelme a hirdetésnek. Nincs, mert 1—2 hirdetés nem ér semmit. Állandó hirdetésre van szükség. Csak az hozza meg az eredményt.

Csak az állandó hirdetés viszi be a köztudatba az illető cég megbízhatóságát. Legjobban csak a hirdetéssel és reklámmal bizonyíthatjuk be, hogy valakik vagyunk a piacon, akiknek áru- és készítményei megálják a helyüket és fogyasztóra találnak. A hirdetésnek és a reklámnak, amint látjuk, reprezentatív módon, állandóságánál fogva jelentkezik az eredménye.

A hirdetésnek és a reklámnak létjogosultsága van a legkisebb helyen is, ahol fogyasztás van. Csak egy tanácsot adhatunk minden kereskedőnek és iparosnak, hogy ha fejlődni akar, ha forgalmát növelni akarja, folyamodjon a reklámhoz és hirdetéshez.

B. D. S.

Névjegyet
a Hungáriában
készíttess!

HIREK

Orvosi hír. Dr. Bárdos László egyetemes orvostudor Horihy Miklós út 11 szám alatt (a Becher-féle házban) augusztus hó 1-én rendelését megkezdi. Rendel. d. e. 8—10-ig és d. u. 2—4-ig.

Orvosi hír. Dr. Vogel Károly rendelőjét augusztus 1-től Budapest VI. Szent. Ferenc tér 10 szám alá helyezi át. Hűséges betegeinek és jó barátainak ezúton mond Istenhozzátot.

Engelbert Dollfuss osztrák kancellárt szerda este horogkeresztes terroristák meggyilkolták. A hatalmat Schuschnigg miniszter vette át Miklós elnök megbízásából. Az ország területén ostromállapot és statárium van érvényben. Egyelőre beláthatatlanok még a politikai gyilkosság következményei, annyi azonban bizonyos, hogy Ausztria és az egész világ sokat veszített a derék kancellár halálával.

A földművelésügyi miniszter rendelettel adott ki az uzsoratorvény és kamalmaximálási rendelet fokozottabb végrehajtásáról.

Nagy izgalommal várja az egész magyar lársadalom, így Gyoma községe is az ez évi állami kinevezéseket.

Kugliversenyt rendezett az Úri Kaszinó és a 48-as Kaszinó. Hétfőn az Úri Kaszinó csapata került ki győztesen.

Az **Endrődi Iparos Dalkör** augusztus 5-én az endrődi ligetben kabaréval egybekötött hangversenyt rendez.

Weigert Mártonné gyomai asszony gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Mire felélt felfedezték már halott volt.

Nagy vihar vonult át hétfőn Gyomán. A strandon főbb kabint felborított. Csónaktörés is történt. Az idei nyár úgy látszik a tavasz méltó folytatásaként nem sok örömet rejt magában. Egyelőre az augusztusi melegben reménykednek a strandosok, nyári vendégszökök, alkalmazottak és a közönség.

A **békésmegyei kéményseprők** augusztus 5-én Békéscsabán, az Ipartestület dísztermében rendkívüli közgyűlést tartanak.

Győri Sándor aratómunkást, aki Kiszely András dévaványai lakosnál volt alkalmazásban, folyó évi július hó 5-én kevéskölés közben a szalma vége megszúrta a jobb mutató ujját, ami gennyes gyulladásba jött. Dr. Vincze Endre nyújtott a sérültnek orvosi segínyt.

Molnár Gyula augusztus hó 2-án, csülörökön este fél 9 órai kezdettel az Erzsébet-ligeti pavillon színháztermében előadást tart 70, 50 és 30 filléres helyárakkal. Kéri a gyomai közönség szíves párfogását.

Bódi József özv. Krizsán Jánosné 15 éves gazdasági cselédje július 21-én balesetet szenvedett. A menetelő kocsirolt leest kalapja után leugrott és a kocsikerék a ballába öregűj körmén áthaladt, amit teljes egészében lezuzolt. Dr. Vincze Endre községi orvos vette kezelés alá.

Aranka néni lánctanárnő szombaton este lánctesztjét tartja a ligeti pavillonban műsorral egybekötve.

AUG. 2 | **MOLNÁR EST!**

2 | **Filléres helyárak!**

csütörtök | **MOLNÁR EST!**

Azok a **hadirokkantak**, hadiözvegyek és hadiárva, akik ipari vagy kereskedelmi alkalmazást, munkát keresnek, a külön jegyzékbe való felvétel céljából, érvényes hadigondozási igazolványukkal jelentkezzenek mielőbb a község háza iktató hivatalában a hivatalos órák alatt.

Augusztusban újból megindulnak a hadikölcsön segélykiutalások. A hadikölcsön-segélykiutalás augusztus hónap második felében kezdődik. Aki még sohasem kapott hadikölcsön-segélyt, az irón néhány soros kérvényt a belügyminiszterhez, adja elő ebben a kérvényben vagyoni helyzetét, írja meg mennyi hadikölcsöne van, ősszegző-e, vagy örökölte és kérjen rá segínyt. A kérvényre nem kell bélyeg és a belügyminiszter a kérvény beérkezése után utasítani fogja az előjáróságot, hogy a kérvényezőnek vagyoni állapotáról vagyenek fel jegyzőkönyvet, hadikölcsönközlvényeit tegyék lefelé és mikor ez megírtént, kezdetét veszi a kérvényező részére a segélykiutalás processzusa. Segélyiránti kérelmeket most kell benyújtani, mert most éri véget az 1933. évi költségvetési esztendő és most kezdődik az új év, amelyből minden hadikölcsönös több segínyt vár.

Gyümölcsösök és a szőlő augusztus havi teendőiről, a gyümölcsösomagolás és szállítás hibáiról, a gesztenye nyári oltásáról, a gyümölcsfák szemzéséről és a fák oltásáról, a Sővári alma termesztéséről, a szamóca telepítéséről, stb. ír „A Magyar Gyümölcs” legújabb száma, mely 32 oldalon képekkel gazdagon illusztrálva jelenti meg. Lapunkra való hivatkozással egy alkalommal ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy út 8.

A **TÜKÖR** parádés júliusi száma. A Balaton ünneplő a Franklin-Társulat folyóirata, a TÜKÖR, legújabb számában s a magyar család e legszebb folyóirata a magyar tenger dicséretére szellemi életünk oly kiválóságait vonultatja fel, mint dr. Fabinyi Tihamér m. kir. kereskedelemügyi miniszter, Szász Károly, a kiváló író, Liber Endre, a székesfőváros alpolgármestere, Csók István festőművész, dr. Lobmayer Géza orvoslanár, Bársony Oszkár és Bodor Aladár. A Balaton e sokszemponlu dicsérete egyben a legjobb tanácsokat adja a nyaralási gondok előtt álló családoknak is. Persze e mellett bőségesen van egyéb változatos olvasnivaló is a TÜKÖR új számában. Mórész Zsigmond, Laczkó Géza, Schöpflin Aladár, Török Sándor, Németh Károly és Balázs Sándor elbeszélései és cikkei mindenkinek örömet fognak szerezni. Nagy művészi élvezetet nyújtanak a szebbnél szebb fényképek és rajzok is, amelyek páratlan gazdaságban sorakoznak fel a TÜKÖR minden számában. Bőséges rovatok foglalkoznak sakkal, bridzsszel, divattal. Új rovat indul az amatőrfényképezőknek szóló szaktanácsokkal. Gazdagon tartalmazott öleletes pályázat mutattatja az olvasókat, akik már egyhanguan azt vallják, hogy a TÜKÖR a magyar közélet legkedvesebb lapja. Ha előfizetni óhajt, szíveskedjék lapunkra való hivatkozással a TÜKÖR kiadóhivatalától (Budapest, IV., Egyetem-utca 4 sz.) mutatványszámot kérni.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

MANSZ népünnepély.

Lázás készülődéssel tevékenykednek a MANSZ asszonyai és leányai, hogy az aug. 5-iki népünnepély minél sikeresebb legyen. Az ünnepély délután 2 órakor kezdődik. Négy órakor szabad színpadon kabaré lesz. Lesz még gyermek szépségverseny, női szépségverseny. A sátrakban a MANSZ asszonyai és leányai filléres áron árúsítanak. Este fél 9 órakor a ligeti pavillonban táncmulatság lesz. Az érdeklődés óriási, a siker már előre biztosítva van.

FILLÉRES GYORS Lillafüredre két napos kirándulás augusztus 4—5-re. Vasúti jegy 5.70—6 P. lesz, oda és vissza. Elszállásolás személyenként 1.50—2.50 pengő. Szegedre augusztus 4-én, vasúti jegy és szabadidéri előadásra állójegy összesen 3 pengő körül.

*Én a magyar helyzetet olyan-
nak láttam az egész történe-
lem folyamán, hogy mindig
optimizmusra, hitre volt szük-
sége, mert állandóan annyi
megpróbáltatáson mentünk ke-
resztül, hogy csak akkor tu-
dunk itt megállni, ha etikai,
erkölcsi erők is segítenek egy
jobb jövőben való bizáshoz.*

Gömbös Gyula.

Anyakönyvi hírek.

Születtek:

Gellai Ferenc, Kovács Teréz Anna, Nyuzó László, Botlik Terézia, Pálkás halva született leány, Gönczi András, Bácsi Lajos, H. Kovács Irén, Táborosi Margit, Szekács Róza.

Házasságot kötöttek:

Gonda József és B. Marjai Róza, Csontó István és Balogh Zsuzsanna.

Elhaltak:

Marjai István, Fodor Mihályné T. Kocsis Mária, Botlik Terézia, Tóth Imre, Weigert Mártonné Börner Margit, Táborosi Margit, Beinschróth Mária.

Országos vásár lesz Gyoma községben augusztus 10., 11. és 12. napjain.

A **SUDAPESTI HIRLAP** című politikai napilap minden nap képesmelléklettel jelenik meg, kiváló írógárdája szerkesztésében ma a legtartalmasabb politikai és szépirodalmi lap és mégis a legolcsóbb napilap. Ha mutatványszámot kíván, jelentse szerkesztőségünkben. Előfizetési ár: egy hónapra 2.50 pengő, negyedévre 7.50 pengő.

VIDÁM IRÁSOK

Rossz jel.

— *Eltörted a tükröt! Ez hét évi szerencsétlenséget jelent.*

— *Oh, jaj! Bizonyára még hét évig maradsz a feleségem*

Bemondás.

Amerikában a fegyházakban minden cellában rádió van.

Az egyik fegyenc valami külföldi állomást keres, majd megszólal:

— *Te fogtam Berlint!*

— *Engem már Berlinben is fogtak, — kontrázik rá a másik.*

Skót vicc.

Egy skót 20 évvel ezelőtt kivándorolt Amerikába. Hozzátartozói levelet kapnak tőle, hogy haza jön látogatába és kéri két öccsét, hogy várják őt a kikötőben.

A hajó megérkezik, a skót kiszáll és körülnéz. Keresi a testvéreit. Már mindenki eltávozott a kikötőtől, csak két hosszuszakállas ember maradt ott. Ez a két szakállas alak a skót testvére, Nagynehezen felismerik egymást, összeölelkeznek, majd az Amerikából hazatért skót csodálkozva kérdezi a testvéreitől:

— *Hogy a csudába tehettetek ilyen, hogy földigérő szakállt növesztettetek?*

— *Hát mit csináltunk volna, amikor husz évvel ezelőtt te magaddal vitted a borotvát — választották a testvérek szemrehányóan.*

Csavargók egymásközt.

— *Én nem szeretem az ünnepnapokat, mert akkor senki sem dolgozik.*

Tilos a dohányzás.

Egyik gyomai magyar fent járt Budapesten, felszáll a villamosra és kényelmesen pipára gyújt.

— *Nem látja maga, — szól a kalauz — hogy ki van írva, hogy Tilos a dohányzás?!*

— *Ki ám, de az is ki van írva, hogy ígyünk Igmándi keserűvizet, — feleli a magyar.*

Egyik vidéki temetkezési

vállalkozó kirakatában a következő feliratu tábla lóg: Aki nálam temetkezik, annak a feltámadáskor a temetkezés költségeit teljes egészében visszafizetem.

Mai viszonyok.

Zálogházi becsüs: Mi tetszik kérem?

Barázda ur: Azután érdeklődöm, hogy mit kaphatnék a rajtam levő ruhára, ha majd behozza a feleségem?

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

Közegészségügy

A most aktuális népegészségügyi problémáknak egyik jelentős kérdése az iskolás gyermekek orvosi megvizsgálásának, úgynevezett „sorozás”-ának kérdése. Ennek a problémának, időrendben is, első szóvivője, aki ennek a kérdésnek a megoldásáért, igazán nagyszerű küzdelmet folytat, Neuber Ede professzor Debrecenben, az antivenereás küzdelem miniszteri biztosa.

Tavaly jelentek meg az ő első évi tanulmányának adatai, az idén a következő 1931/32 tanév részletes vizsgálataival számol be terjedelmes kötetben. E munkát a vallás és közoktatásügyi miniszter adja ki az Országos Természettudományi Tanács segítségével.

Neuber professzor munkatársaival 1612 első osztályos gyermeket vizsgált meg és az ő adatai erősen támogatják azt a törekvést, hogy ezeket a vizsgálatokat intézményesen terjesszék ki az egész ország területére. Ezekből az adatokból kitűnik az, hogy 1612 első osztályos gyermekből 36 volt pozitív szifilisz, azaz a gyermekek 2,2 százaléka, ezenkívül 26 százalék erre a kórra gyanús, 322 gyermek tüdejében gümőkóros folyamat volt észlelhető, 4,2 százaléka pedig aktív tuberkulózisos.

Nem kell részletesebben kiemelnem, milyen veszélyt jelent az egészséges fiatal generációra, ha ilyen súlyos betegségekben fertőzött gyermekkel együtt töltik az iskolákban napjaikat a fertőzésre különösen alkalmas kis gyermekek. Egy padban ül az egészséges gyermek a súlyos kórral inficiálttal. A szülő ilyen adatokat olvasva, megdöbbenve gondol arra a veszedelemre, amely gyermekeinek iskolába küldése révén nemcsak gyermekét, hanem esetleg az egész családot is érheti.

Meg kell védeni az egészséges gyermekeket, az egészséges népet és ezt nem lehet másképpen csak úgy, ha az összes gyermeket, aki az elemi iskola első osztályába kerül, sorozás alá vesszük. Ha ez a sorozás megállapítja, hogy némelyek lényegesen fertőző betegségben szenvednek, ezeket el kell különíteni és különleges módon kell gyógyításukról és annak megfelelően oktatásukról gondoskodni. Herceg Ferenc egyik cikkében azt írta, hogy „semmitől sem szabad visszariadnunk, még a drákói szigortól sem, ha célhoz vezet,

így a tanköteles gyermekek sorozásától sem, hogy a beteg gyermekek kikülöníthetők legyenek.” Teljesen igazra van!

Neuber professzor négyféle módszert talál a sorozásra. Az első a mintajárások kiépítése, a második a vándorszakorvosi bizottságok szervezése, a harmadik a vizsgálatoknak helyi hatósági és iskolaorvosok útján való fogantatása, a negyedik az ország gócpontjain vizsgáló központok létesítése. Ez utóbbi az ő felfogása szerinti, amelyben magam is teljes mértékben oszlozom, talán a legmegfelelőbb elintézés, mert kórházakban, klinikákon, a legszakszerűbben lehetne a vizsgálatokat végrehajtani.

Azt hiszem, hogy egyelőre kezdemek oly módon lehetne megvalósítani az első osztályba lépő iskolaköteles gyermekek sorozását, hogy ezt, a meglévő szervezet, a fiziológusok és más hatósági orvosok segítségével végezzék. Amint értesültem, Debrecenben, a város 117.000 lakosa első osztályba lépő gyermekeinek megvizsgálását, sorozását 8-10 orvos meg tudja csinálni: akkor, az ország 8 és fél millió lakosságát számításba véve, 6-800 orvos rövid idő alatt elvégezhetné az egész ország első elemi osztályosainak megvizsgálását.

Mindenkinek figyelmébe ajánlom ezt a nagyszabású munkát, amelyet Neuber professzor végzett és amelynek feldolgozása annyira instruktív, hogy még a laikusnak is érdekes olvasmány. Ha látjuk ezt a nagy anyaghalmazt és adaggyűjteményt, akkor is imponálóan és közelebbi erővel hat ránk Neuber professzor indítványa, amely az iskolásgyermekek sorozásának propagálására lüktet ki célul.

Meg kell még jegyeznem, hogy Darányi Gyula professzor is igen mélyreható vizsgálatokat folytat ebben az ügyben és témakörben, meg kell emlékezni ezekről a nagy érdekekről, amelyek az ő vizsgálódásához fűződnek. Egyébként alapul szolgálhat erre egy lörvényhozási intézkedés, az 1921: XXX. t. c. 7 §-a, amely gondoskodik a fertőző gyermekek oktatásáról és a kultuszminiszternek ebben megadott felhatalmazás alapján, ezt a kérdést törvényhozási úton tovább lehet fejleszteni.

Megint hivatkozom Herceg Ferencre, aki igazán gyönyörű szavakkal a következőket mond-

ja: „A nemzetnek nemcsak legnagyobb, de egyetlen gazdasága ma a magyar nép. Ez a pompás, emberséges, munkabírásban, férfias erényekben és művészi képességekben oly kiváló parasztság, bizonyára a világ földműveseinek elitjéhez tartozik. Ha lelketlen módon magára hagyjuk, mint tettük eddig, akkor az a tékozlásnak legszörnyesebb módja, amely magában hordja a megtorlást.

Ennek a gondolatnak az érvényesítése az iskolásgyermekek sorozása, amelyet a magam részéről, épen ezért, a kormányzat figyelmébe ajánlok.

Pk. 1879 sz. 1932.

Árverési hirdetés.

Dr. Tardos Gáspár ügyvéd által képviselt Kun Zsuzsanna (csatl.: viléz. Haviár Gyula dr. 258.20, Békéscsabai Takarékpénztár 282, Endrőd-Gyomai Takarékpénztár 4200 P.) javára 760 P. tőke és több követelés járulékaikéig a gyomai kir. járásbíróóság 1931 évi P. 244-6 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931 évi szept. hó 26-án lefoglalt 2190 P. becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendelése, annak az 1908 évi XLI. t. c. 20 §-a alapján a fent megnevezett s a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatok javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végr. szerv. lakásán, Gyomán, Rákóczi-u. 657 házsz. alatt leendő megtartására határidőül **1934 évi augusztus hó 14. napjának d. e. 10 órája** tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bútorok, hintó s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bálnatpénzül leteszik.

Gyoma, 1934. júl. 20.

Fischer Nándor

kir. bir. végreh. mint bir. kiküldött

Azonnali beköltözésre két szoba, konyha lakást keres Ráday Béla MÁV tiszt.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszüntével ugyanott zsák kapható.

Zongora hangolás. Zongorák rendbehozását legolcsóbban vállalja. Hangolás 8 P. Muth Mihály Békéscsaba, Horthy Miklós út 26.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Használt kerékpárt keres megvételre Pánczél Emil főjegyző.

Négyközépkolát végzett leányt vagy fiút tanulónak felveszek Kádár Sándor fogtechnikus Horthy Miklós út 37.

Háztartás

Hasznos tudnivalók.

Galambleves rizzsel

Szép fiatal galambokból jó erős levest főzünk. A zöldséget előre hozzáadjuk. Mikor a hús jól megfőtt, hozzáadunk párolt rizst, kevés rántást egy merőkanál tejet, apróra vagdalt petrezselyemzöldjét és kevés zöldpaprikát. Ezekkel még felforraltjuk és lálaljuk.

Hortobágyi sertésborda.

Hat-hét szép félujnyi vaslagra kivert sertésbordát kevés forró zsírban zsemlyeszínűre pirítunk. Pörköltmártásban puhára pároljuk. Ha kész sűrű lisztel behabart lefőll öntünk hozzá, hogy egy jó márlást kapjunk, majd savanyu paprikasalátát szórunk közé. Pirított tarhonyával lálaljuk.

Lekváros rizsgombóc

Főll tejes rizst cukrozott gyúródezsán pogácsaszaggatóval kiszaggatunk. Mindegyik közepére gyümölcsöt teszünk és gombócot formálunk belőlük. Tojásmasszába mártva, forró zsírban kisütjük.

Bics cukorban.

A bicsot meghámozzuk, szeletekre vágjuk és magházát elávolítva leforrázzuk. Szűzán a vizet lecsepegtetjük róla. Sűrű szirupot főzünk, 1/2 liter bicshez 1 kg cukrot adunk. Ebben 3 nap egymásután felforraltjuk a gyümölcsöt, majd a szirupot még sűrűbre főzzük s ha kihűlt ráöntjük a bicsre és lekötözzük.

Festett padló tisztítása.

Festett padlót legjobb szappanpehelyoldattal tisztítani. Ez jó és ártalmatlan szer, amellyel a kezet nem rongja, mint a többi maró tisztító anyag.

Légypiszkok letisztítása a butorról.

Kevés keményítőt kererünk össze olívaolajjal sima hig péppé s dörzsöljük be vele a foltokat, aztán tiszta vízzel leöblítve dörzsöljük fényesre. A pépnek nem szabad csomónak lenni. Petróleummal való ledörzsöléssel is eltüntethetjük a fénycsillagokat.

Rózsalevelek,

amelyeket nyáron bőségesen gyűjthetünk, kiválóan alkalmasak diszpárnák, babapárnák stb. megtöltésére. A leveleket kisimljuk, megszáritjuk. Csak arra vigyázzunk, hogy teljesen szárazon kerüljenek a párnákba és hogy szár vagy fűvis ne maradjon közlük.

SPORT

Tennisz.

Körös-serleg tennismérkőzés keretében f. hó 21-én mérte össze erejét a Körösladányi LTC Endrőd tenniszszövivel, mely Körösladány 6:0 arányú fölényes győzelmével végződött.

Részletes eredmények a következők: Egyéni: Pejcsik (K) győz Dr. Hunya (E.) ellen 6:2, 6:3, gróf Merán (K.) győz, Vörös (E) ellen 8:6, 6:4. Schwartz (K) győz, Uhrin (E) ellen 6:2, 6:4, viléz Horváth (K) győz, dr. Uhrin (E) ellen 6:2, 6:4. Páros: Schwarz-Pejcsik pár győz, dr. Hunya-Uhrin pár ellen 6:4, 6:1, gróf Merán-viléz Horváth pár győz, dr. Uhrin-Vörös pár ellen 7:5, 6:1 arányban.

Körös-serleg jelenlegi állása: 1. Körösladány 13 győzelem, 5 vereség. 2. Gyoma 10 győzelem, 2 vereség. 3. Dévaványa 5 győzelem 7 vereség, 4. Endrőd 9 győzelem 16 vereség.

Körös-serleg legközelebbi mérkőzése ma, július 28-án lesz Dévaványán, ahol Gyoma tenniszszövivel játszanak a DSE tenniszcsapatával.

MAFC-kupa állása jul. 28-án

1. ETK	7	6	1	—	27:12	12
2. MSzSC	6	4	1	1	16:8	9
3. Hunyady	6	4	1	1	24:13	9
4. Bocskay	5	2	2	1	14:10	5
5. MAFC	6	2	3	1	12:16	5
6. GySC	7	2	5	—	10:18	4
7. TAC	6	1	4	1	5:19	3
8. GyTK	7	1	5	1	9:20	3

Gyomai LE. ellen elért eredmények nincsenek számítva.

MAFC-kupa július 29-i programja: *Mezőtúron*: MAFC — Hunyady, *Turkevény*: TAC — Bocskay.

MAFC-kupa július 22-iki eredményei. *Szarvason*: Bocskay — MAFC 5:1. *Turkevény*: MSzSC — TAC 2:1.

Sporthírek.

Örömmel jelentjük, hogy 4 heti kényszer szünet után a hatóság visszaadta a két helybeli sport egyesület meccsrendezési jogát. A GySC agilis titkára a hír tudomásul vétele után, versenytempóban közzölte a csabai Máv. futballcsapatát, az első osztályu bajnokság 3. helyezését s ezzel lehetővé tette, hogy a közönségnek, hosszú szünet után, most vasárnap egy igazán élvezetes mérkőzésben legyen része.

Ebből az alkalomból e helyről is felhívjuk a közönséget arra, hogy a sportbéke érdekében a jövőben a futballpályán botrányokozástól tartózkodjék s az egyesületek működését sportszerűen viselkedéssel ne gátolja, mert ezzel az egyetemes sportéletnek okoz nagy anyagi és erkölcsi károkat.

DLASZ Intéző Bizottság e heti ülésén az óvások egész tömegét tárgyalta, de nagyrésztben elutasító végzést hozott. Ezek szerint a GySC, KTE és Turul Textil elleni meccseinek, Keres József Textil-kapus igazolatlan szereplése miatt a Turul által, valamint a Textil és GySC Turul elleni meccsein Gyurisán János és Molnár Jenő Ernő jogosulatlan szereplése miatt az MTK által benyújtott óvásokat az országos I. B. határozata alapján elutasította. Ezzel szemben az MTK által, a Textil Grosswirth Nándor nevű játékosa miatt megóvott MTK—Textil meccset megsemmisítette, annak 2 pontját gólarány nélkül az MTK javára írta, mivel megállapítást nyert, hogy nevezett játékos a fenti mérkőzésen jogosulatlanul szerepelt.

Mezőberényi TK-t jogosulatlan játékoszerepeltetés miatt 30 pengő pénzbírsággal sújtották, azonban a határozat végrehajtását 3 havi próbaidőre felfüggesztették. Laki Gyulát az MTK játékosát jogosulatlan játszás miatt a játéktól, Schmidt Márton, az MTK intézőjét pedig a játékos jogosulatlan szerepeltetése miatt egyesületi tisztségének viselésétől augusztus 16-ig eltiltották.

Ismeretes, hogy a debreceni Bocskay profi-csapat f. hó 22-én — miután előző napon 6:0 arányban győzte le a Gyulai AC-ot — a CsAK-ai játszott barátságos mérkőzést, mely 7:1-es Bocskay győzelemmel végződött. E mérkőzésre Fodor Tibor és Lindenberger János, a GyAC két játékosa, engedélyt kapott a szövetségtől arra, hogy a Bocskay csapatában szerepelhessen. A próbajátékok azonban nem kísérték a várt siker s így a remélt profi-szerződés a vízbe esett.

Mezőberényi TK múlt vasárnap szép játék után 3:1 arányú győzelmel aratott a Rákócscsabai AC csapata fölött.

MAFC-kupa hírei. ETK megóvta Hunyady ellen elvesztett mérkőzését, mert Virág Károly

Hunyady játékos — állítólag — a Bocskaynál is le van igazolva. Augusztus 1-i ülésen került tárgyalásra az ügy.

Már csak egy meccs van hátra az első fordulóból, az augusztus 5-én lejátszandó MSzSC—Bocskay. Ettől függetlenül aug. 5-én megindulnak a második forduló meccsei.

MAFC vezetősége elhatározta, hogy a kupa mérkőzéseket csak úgy folytatja tovább, ha az eddigi botrányok megakadályozására, bírókérdés megoldására és a kisorsolt mérkőzéseknek a kitűzött időpontban való lejátszására megfelelő megoldást fog találni a kupa-intéző bizottsága. Megállapítása szerint, az első forduló nem azt a célt szolgálta, amit a MAFC elérni óhajtott: az ifjuság nevelését, hanem sokszor éppen a fociball ellenpropagandája volt. K.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden szakmába vágó munkákat.

Szíves párfogást kérünk:

Kun és Társai épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaplárt akarnak, kereszenek fel bennünket!

Kész ablakok

minden méreiben leszállított árkban beszerezhető

BARY PÁL üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3—4 mm. belgáüveg, matt, mintázoti, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

50—150 hold

nagyága egy tagban lévő földi birtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

AUTÓ és motorkerékpár PNEUMATIKOK a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával.

AUTÓALKATRÉSZEK összes olasz, francia és amerikai autókhoz,

FELSZERELÉSI CIKKEK legolcsóbban:

NAGY JÓZSEF Bpest, VI. Andrassy-ut 34. Telefon: 221-97.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungaria“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

HÍRÖS HÉT ÉS HÍRES HÉT.

Kezderben volt Csonka-Magyarországon Budapest és újra csak Budapest. Hiába nézett szét az idegen magyar vonatkozású Be-deckerekben, ott a magyar Alföld, Dunántul, Mátra, Bakony hallgatagon állanak és legfeljebb a Balaton kap néha elismerést. Budapest hazánk fővárosa szép lett, pompázó, gazdag, csupa fény, a magyar vidék riadva állott meg a centralizálás e kirívó eseténél és közben sorvadtt, csökkent értékben, kulturában.

De most mintha már fel-eszmélne poraiból a tetszhalott magyar vidék. Minden reggel zászlódiszbe öltözött városokra lúz az első nap-sugár, kecskeméti hírös hét, debreceni, szegedi, keszt-helyi, miskolci híres hetek. Mind megannyi örömteli megújulásai a magyar vidéknek, amely teli van az élni akarás és élni tudás nagy boldogságával.

Örölnünk kell Gyomán is a decentralizálás ezen eseteinek, amelyek magyar városok életkedvét, ambicóját alkotó képességét mutatják be egy hét szemléltető szemüvegén keresztül. Mi is készüljünk fel a gyomai hétre, amelyen minden ember képessége legjavát nyújtva, bebizonyíthatjuk életerős voltunkat és azt, hogy nemcsak élni akarunk, de élni is tudunk.

Nem Budapest ellen, de a vidék mellett szólnak e sorok, mert a vidék nem sorvasztható el, nem mehet tovább a vidék existenciái-

nak bomlása, a vándor-lási folyamat, ember, érték, és pénz áramlása a központ felé. Kell a fővárosnak híres hét, egy amelyiken saját magát mutatja meg, saját munkáját, szépségét, erejét. De kell egy, amelyen felvonul a magyar

város, falu, tanya népe, hogy saját maga mellett tehessen egy monumentális nagy fanuságot és amelyen egybeolvadhat a sok hírös és híres hét egy nagy, szép magyar hétté, magyar fel-támadásunk nagy remény-ségévé. (Sz. M.)

Vasárnap országzászló értekezlet volt.

Vasárnap délelőtt fél 11 óra-kor tartotta az országzászló bi-zottság értekezletét dr. Záhonyi Aladárné úrnő elnök elnöklété mellett. Az elnökő szép szavak-ban ecsetelte az országzászló szimbolikus és nagy hazafias je-lentőségét, majd az értekezletet megnyitotta.

Az értekezlet mindenekelőtt egy nagy bizottságot alakított az or-szágzászló ügyeinek intézésére. Az erre vonatkozó indítványt Pé-termann József ny. főjegyző tette meg. Majd az intéző bizottság megalakítását az értekezlet az előbb említett nagy bizottság ha-táskörébe utalta.

A nagy bizottság a közel jövő-ben plenáris ülést fog tartani, amelyen minden ez ügyre vonat-kozó kérdés tárgyalás alá kerül.

A nagy bizottság elnöke dr. Záhonyi Aladárné, helyettese pe-dig Pétermann József lett. Mind-két bizottság jegyzőjévé dr. Pán-czél Emil községi főjegyzőt vá-lasztották meg.

Több tárgy nem lévén az el-nökő az értekezletet bezárta.

Az országzászló helyének meg-állapítása tárgyában érdemleges vita nem indult meg, hanem en-nek megállapítását is a nagybi-zottságra bízta az értekezlet.

A termésértékesítés kulcsa a jó minőség.

Az őszi export terménykiállítás jelentősége.

Az ez évben, szeptember hó végén Budapesten meg-nyíló országos mezőgaz-dasági kiállítás — amely az első céltudatos magyar termény exportkiállításunk — alap gondolata az, hogy a minőségi árúnak mindig van piaca.

Búzáink közül a jóminő-ségű búza-fajta termelésére ugyszólván az egész hazai búzaterület alkalmas. A külföldi gyengébb minősé-gű búzák feljavítására a ma-gyar búza igen megfelelő.

Az a gyengébb liszt, ame-lyet a jó magyar liszttel házasítanak össze, minden tekintetben jobb, sütésre al-kalmasabb lesz. Ezt a bú-zát keresik külföldön és ebből eleget alig tud me-zőgazdaságunk termelni.

Minden kiváló tulajdon-sága mellett mégis nehé-zségek vannak az értékesí-tések körül. Ennek oka pe-dig az értékesítés szerve-zetlenségében és megfelelő propoganda hiányában ke-resendő. Ezt lesz hívatva

pótolni az idei mezőgazda-sági kiállítás. A különböző búzaféleségeket úgy mutatja be a nyugati piacok kép-viselőinek, hogy a minták mellett az előzetes vizsgálatok eredményei doku-mentálni fogják, hogy a sikértartalomtól kezdve egé-szen a térsztában való vi-selkedéséig milyen tulajdon-ságokkal rendelkeznek. De megfudhatja az érdeklődő, hogy ebből vagy abból a mintából hol, mennyit és mennyiért vásárolhat? Egy-uttal biztosítékot nyer az-iránt, hogy azonos minő-ségű árút a következő évek-ben épügy beszerezhet. A külföldi kereslet és igények utasítást adnak termelőink-nek, hogy milyen irányban kell gazdálkodásukat át-alakítani, vagy fejleszteni, hogy a terményeket könny-en értékesíthessék.

A magyar gyümölcs- és főzelékféléknek az európai piacokon még ugyszólván korlátlan lehetőségeik van-nak. A nyugati államok fő-zelék- és gyümölcsimportja a legutóbbi években kör-rülbelül 2 milliárd pengőt tett ki. Ebből Magyarország csak 8 millió pengővel ré-szesedett. Ha ezeket a szá-mokat nézzük, akkor min-den különösebb megfonto-lás nélkül megállapíthatjuk, hogy gyümölcs és főzelék azok a cikkek, amelyek termelését szinte korláto-zás nélkül fokozhatjuk, mert elhelyezési lehetőségük min-den mennyiségben biztosítható. Kormányzatunk min-den eszközzel elősegíti egy-részt a termelés fokozását, másrészt állandóan mun-kálja a kiviteli lehetőségeket és bővíti azt.

Az őszi terménybemutató minden jelentősebb gyümölcsstermelő vidékünk képviselve lesz. A Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete vidéki tagjainak kollektív kiállítása mellett az egyes termelők gyümölcsei is bemutatásra kerülnek egy-egy modernebb csomagolásban. Termelőink tanulmányozhatják, hogy hogyan kell a külföldi piacok számára praktikus, mutatósan és olcsón csomagolni a gyümölcsöket, hogy azok szállítás közben ne törődjenek. Sokszor megtörténik, hogy a termelő árúját, bár a legszebb gyümölcs termelt, a helytelen csomagolás miatt vagy egyáltalán nem, vagy csak levonással veszik át a külföldi rendelők, mert a szállítás alatt igen sokat szenvedett. A bemutató rendezése külön tanfolyamot rendezett azok számára, akik az egyes gyümölcsstermelő vidékeken a felküldendő mintákat összegyűjtik, amelyen megismerhették velük a legújabb csomagolási eljárásokat. Így a bemutató látogató közönsége már a gyakorlatban fogja szemlélhetni, hogy hogyan kell hosszabb szállításra előkészíteni a gyümölcsöket. A magyar gyümölcs tulajdonságai elsőrangúak. Külföldön szívesen keresik és fogyasztják. Termelőinknek tehát arra kell törekedniük, hogy helyes csomagolással, tetszetős külsővel és épen érkezzenek meg azok a fogyasztóhoz.

Gyümölcsöt minden faluban termelnek, mégis csak igen kevés helyen kapható egészséges, kivételre alkalmas gyümölcs. E téren is értékes utbaigazításokkal fog a bemutató szolgálni. A közönség, főleg a termelők szakszerű csoportosításban megismerheti, hogy az egyes vidékeken mely gyümölcsfajok termelése kívánatos a talaj, földrajzi fekvés és éghajlati viszonyok figyelembevételével.

Ha kihasználjuk a magyar föld által nyújtott lehetőségeket, akkor egyöntetű, exportképes gyümölcsnek és

általában speciális mezőgazdasági terményeknek termelésével igen nagy eredményeket érhetünk el.

Itélőszék előtt.

Négy ítélet hajtatót végre. Mind a négy Isten nevében, az ég megfellebbezhetetlen akaratából: Hindenburg német birodalmi elnök 87 éves korában meghalt. A tanenbergi győző, a mazuri tavak halhatatlan hőse nincs többé, Dollfuss kancellár, a kis növésű, de hatalmas koncepciójú és tetterejú államférfi politikai gyilkosság áldozata lett és akik ezt elkövették Panetta és Holzweber nemzeti szocialista vezérek kötélt általi halálbüntetésre ítélve, túl vannak a percen, amelyben a hóhér ezt mondja: „Elvégeztetett.”

A germán faj négy halottjáról beszél ma a világ, erről a négy különböző fajta, minőségű, gondolkodásu emberről, akiknek mindegyike a hatalom, uralom nagy bástyájával volt valamiféle vonatkozásban. Hindenburg generális elért már mindent, amit akart; talán többet is, mert nyugalom helyett a válságos órákban is ki kellett tartania a hatalom mellett. Dollfuss a paraszti származású politikus elérte azt, ahova oly kevesen érnek fel, mégis volt előtte még egy lépcső a köztársasági elnökség, amelyet még el nem ért, de csak halála akadályozta meg ebben volt hát még és lehetett még több vágya és ambíciója. Panetta és Holzweber a kivégzett gyilkosok soha nem voltak hatalmon és talán ezért vágyódtak oly nagyon utána. Tudták bizonyosan, hogy a tét vagy a hatalom, vagy az életük, kalandorok voltak, a hatalom örök kalandorai.

Hindenburg és Dollfuss a békéért, a boldogulásért harcoltak,

Panetta és Holzweber a széthuzzásért és háboruszkodásért. Hindenburg legyőzhetetlen volt, Dollfuss egyszer győzték le és bosszút lihegve hagyták elvérezni. A két gyilkos soha sem győzött, az az egy győzelem pedig, amely orozva történt, brutálisan és komiszul phirrusi győzelem volt.

Hindenburg nyugodtan párak közt halt meg, végegyengüléssel érte utól a sors, halála mégis meghatározó volt, mert nem nyugalomban, a nagy tettek után, de egy nyugtalan ország ezernyi bajával távozott el, pedig az ő halála megnyugtatóbb lett volna még egy harc pergőtüzében is. Dollfuss kancellár mártír lett, kinek véréből még csodák, új tettek kelnek ki. Ő munkája tetőpontján, élete delén lett a gyilkos golyó áldozata. Ember volt ő is, aki tévedett de mindent avval a fanatikus gondolattal tett, hogy hazája javát szolgálja. Panetta és Holzweber könnyen lehettek volna mártírok egy osztrák mozgalom Horst Wesseljei, de amit tettek az a vakmerőségen túl gyávaság és aljasság volt, mert megsértettek minden emberi morált avval, hogy ott hagyták elvérezni embertársukat segély és pap nélkül. Nem lesznek, nem lehetnek hát mártírok ők és nem egyebek, mint politikai gonosztevők.

Itt a Földön elhangzottak az ítéletek, a vélemények. De mindezt mit sem jelent ahhoz az ítélethez, ahhoz a bíróhoz képest aki most fent ítélkezik felettük. Az az ítélet sem lehet más, az isteni ítélet, csak mégis annyiban más, hogy ott bünbocsánatot nyerhet a bűnös is földi büneért.

MANSZ népünnepély.

Az óriási érdeklődéssel várt MANSZ népünnepély előkészületei már majdnem teljesen befejezést nyertek. Minden meg van téve, hogy a közönség ne csalódjék várakozásában.

A népünnepély eszméje dr. Haviár Gyuláné elnök-nőé, aki ezzel is a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének felfogását akarja a köztudatba belevinni, azt, hogy minden magyar asszonyt és leányt szívesen látnak az egyesület kötelékében, itt ne legyen

társadalmi különbség a tagok között, s a népünnepély keretében együtt lehessen a legegyszerűbb magyar asszonytól a leggazdagabbig mindenki.

Az egyesület választmányja egyhangú lelkesedéssel tette ezt a gondolatot a magáévá és mindannyian a legnagyobb igyekezettel és kedvvel munkálkodnak azon, hogy a népünnepély szép, jó és emlékezetes legyen. A szórakozásról mindenki részére gondoskodva van,

amint azt a falragaszokon hirdetik, de első sorban az olcsóság van szem előtt tartva. A gyönyörűen díszített sátrakban — ami külön látványosság lesz — hihetetlen olcsó lesz minden: egy nagy adag pörkölt 30 fillér, egy drb. sütemény 4 fillér, egy tortaszület 8 fillér, fagyalt már 5 filléres adagokban stb. stb., s ezt a nagy olcsóságot az teszi lehetővé, hogy a MANSZ tagjai áldozatkészen adakoznak is, hogy első nyilvános szereplésük sikeres és emlékezetes legyen.

Bájos kis leányok kosárákkal a karjukon árulják majd a szépségverseny szavazólapjait, kis cserkészfiúk bonyolítják le a világpostát, nem is szólva a kabaré-műsorról és az esti táncmulatságról, ahol bizonyára reggelig fog szórakozni a jókedvű közönség.

Legközelebbi számunkban részletesen beszámolunk az ünnepély lefolyásáról.

Nagysikerű Molnár-est a ligeti pavillonban.

Csütörtök este 9 órai kezdettel rendezte meg Molnár Gyula tett ház mellett színházi estjét az Erzsébet-ligeti pavillonban.

Három egy felvonásos darab szerepelt a műsoron: „Túri Bálint hazatér”, „Kapitány Rozi” és „Huszárszerelem”. A két első darab szerzője és szereplője maga a rendező Molnár Gyula volt és úgy darabjával, mint brilliáns játékával hatalmas és rég nem látott sikert aratott.

A többi szereplő is tudásának legjavát adta. Különösen feltűnt Molnár Erzsike és ifj. Molnár Gyula, akik szüleik méltó utódjaként mutatkoztak be. Jók voltak Szilágyi Ilonka, Nagy Teréz, Kéri Ilonka és M. Vajda Adél a női szereplők közül. A férfi szereplők Laky Sándor, Imre Ferenc, Szalóki Lajos és Hornok László is tudásuk legjavát adták.

Örvendetes az a kultura teljesítmény, hogy gyomai szerző, rendező és szereplők ilyen tökéletes munkát végeztek és dicséretre méltó a gyomai közönség is, amely végre szép számmal vonult fel, hogy egy izzig-vérig gyomai speciálisban gyönyörködhessek.

HIREK

Orvosi hír. Dr. Bárdos László egyetemes orvostudor Horlthy Miklós út 11 szám alatt (a Becher-féle házban) augusztus hó 1-én rendelését megkezdte. Rendel. d. e. 8—10 ig és d. u. 2—4-ig.

Orvosi hír. Dr. Vogel Károly rendelőjét augusztus 1-től Budapestre, nem a Szent Ferenc-térre, hanem VI. László Ferenc-tér 10 szám alá helyezi át. Hűséges belegeinek és jó barátainak ezúton mond Istenhozzádot.

A református presbitérium a megüresedett kántori állásra f. hó 2 napján az eddig helyettesként működő Zöld Sándort kérte meg.

Pájer Márton 24 éves fiatal ember cukorbetegségben a gyulai kórházban meghalt. Temetésén nagy számban jelent meg Gyoma közönsége. A temetés érdekessége az volt, hogy az elhunyt akarataiból 2 cigánybanda kísérte szomorú, ulolsó útjára.

Hankó fanár pécsi meteorológus véleménye szerint augusztus 5-én nagyszerű idő lesz. E hír bizonyára örömmel veszi a MANSZ rendezősége.

A földmívelésügyi minisztérium legújabb termésjelentése alapján igen jó minőségű, gyenge közepes mennyiségű a búzatermés.

Szerencsétlenség. Kiss Sándor lakaiós szerda délután súlyos bicikli szerencsétlenséget szenvedett. Biciklivillája eltört, ő a földre zuhant és különösen az arcán szenvedett súlyos sérüléseket. Bartha dr. községi főorvos részeselettel első segélyben és tovább gyógyítás végett a gyulai kórházba utalta.

51 kilós halat fogtak a Körösben a gyomai halászok, amelynél nagyobb példány az utolsó 6 évben nem fordult elő. Derék halászaink dicséretet érdemelnek a szép fogásért, amely anyagilag is szépen jövedelmezett.

A strand-fürdő melletti ingyeu strand közönsége kellemlen ügy szemléltője lehetett. Egy pesti fiatalember ruháját a bokorban helyezte el és abból 7 pengőnyi készpénzt loptak el. Ez az eset is bizonyítja azt, hogy ne sajnálják az emberek azt a 10 fillért, amibe ez évben a közös kabin kerül, mert akkor megszabadulnak az ilyen felesleges áldozatoktól és izgalmaktól.

Egy jó karban lévő vadász fegyver kerestetik megvételre. Érdeklődni a kiadóhivatalban lehet.

Hozzászólás az országzászló elhelyezéséhez.

Tudomásomra jutott, hogy a „Gyomai Nőegylet,” az általa felállítandó országzászló elhelyezéséhez hozzászólást elfogad. Ennek alapján én is előterjesztem erre vonatkozó felfogásomat.

Általánosan felállításkor is alig lehetett megállapodni, hogy az hol legyen elhelyezve. Tekintve, hogy községünk igen sok nyilvános térrel rendelkezik, az egyetlen piactér volt az, amelyen el kellett azt helyezni, hogy hozzáférhető legyen. De, hogy mégse legyen a piacra kidobva, ref. Egyházunk felajánlotta erre a célra a templomkert egy részét, ahol ez legtökéletesebb elhelyezését meg is találta. A megoldás azért volt a legjobb, mert a szobor csoportnak csak előlő része az, amely kidolgozásával kifejez. Ellenkező oldalon háttérre szorúl, amit a templomkert és templomépület szolgált. Az emlékmű téren van és mégis el van némileg különítve a piactól a szennyeződés meggátlása céljából.

Más alkalmasabb hely az országzászló elhelyezésére sem kínálkozik. Egyedül a piactér az, mely központiségével, nagy tömeg befogadó képességével, továbbá azzal, hogy a legnagyobb tömeg összejövetel helye, hivatva van az országzászló célját szolgálni. Ez pedig abból áll, hogy az itt összegyűlni szokott tömeget, a nők és férfiak százait a hazánk megcsonkítása folytán fél-

árbocra bocsátott nemzeti lobogónk, mint gyászjel, figyelmeztesse állandóan e gyászra. Egyben büzdítson minden magyart arra, hogy úgy dolgozzék a hazajaváért, hogy az a félárbocon lengő lobogó minél előbb az árbocon lengve, mint diadalmas öröm jele hirdesse drága hazánk újjászülését, felüdését felszabadulását.

Javaslatom ez: Adjon át a község — a ref. egyház példájára — az u. n. Osváth telek elejéből 10—12 m. széles darabot. Ennek közepén legyen elhelyezve az országzászló szépen parkírozott kertecskében. Elöl díszkerítés kapuval. Ezt annál inkább is megteheti, mert bármiféle középület kerüljön is a kertecske mögé, ez csak díszére válhatik. Sőt meg vagyok győződve arról, hogy piactéri frontra ilyen épületet előkert nélkül nem is építenének. Ebben az előkertben pedig az országzászló annak legszebb díszé lenne. Ezt az áldozatnak sem nevezhető engedélyt, vagy adományt annál is inkább meg kell tenni-e a községnek, hogy a felekezeti események még a csirája se kelhessen ki itt a piaci szennyeződéstől elkülönítve mégis a piactéren töltsse be célját, melynek teljesülését adja meg mielőbb a magyarok Istene.

Hazafias üdvözléssel:
Hajdú Béla.

Izgalmas görényvadászat a Körös parton. Akik csütörtök délután a Körös gáton éskörnyékén jártak, izgalmas vadásznak lehettek tanúi. Vasvillával, dorongokkal felfegyverkezve több mint százankészültek fel a görények megsemmisítésére. Már régóta remélik a görények a környéki házakat azzal, hogy egymásután ragadják el áldozataikat a csirkék és egyéb aprójószágok közül. Csütörtök délután azután leszámolásra készülődött a nép és hosszabb várakozás után részint a gátoldalból, részint a Darányi-utcán végzett földhányás után 6 nagy görénypéldányt fogtak és végeztek ki rögtön halállal.

Bajtársak. A magy. kir. 4 ik honvéd gyalogezred állományához tartozók folyó év aug. 26-án délután 3 órai kezdettel Gyomán a Holler szálló nagytermében a világháborúba való bevonulásuk emlékére 20 éves találkozó tartanak, melyre az összes bajtársakat tisztelettel meghívja a rendezőség. Program: délután 4 órakor a Hó-

sök emlék szobrának megkoszorúzása, este 8 órakor vacsora.

Felvétel a Márta Diákotthonba. A budapesti IX. Liliom u. 13. alatti Márta Mater Diákotthonban megüresedett helyekre, az 1934/35. tanévre szóló felvételi kérvények augusztus 25-ig beadhatók. Pályázhatnak oly szegénysorsu, példás viseletű és jó előmenetelű, egyetemi és főiskolai hallgatók, kik tanulmányaikat Budapesiten végzik. A szobák 2—6 személyesek. A város közepén, még pedig az egyetemhez közel fekvő szép kertes otthonban, hol külön tanuló társalgó és fogadó szoba, fürdő, zuhanyozó, fűtés és gáz-rezszóhasználat, tornaszor és telefon szolgálják a hallgatók kényelmét: a bentlakás díjtalan. Bővebb felvilágosítást készségei nyúl postán is (bélyeges válaszkártyák mellékelendő) az Otthon háznagya reggel 8—9 óra között. Tel.: 37—7—49.

Nem fogunk megöregedni Két híres tudós rábukkanl, nevezett nehézvíz rejtélyes tulaj-

donságaira. A nehézvíz az emberi szervezetben az öregedést idézi elő. Most lázasan folytatják kísérleteiket és biznak abban, hogy rövidesen megoldják az örök ifjúság problémáját. Tolnai Világlapja új száma érdekes cikkel közöl erről a kérdéstről. Ezenkívül sok novellát, riportot, cikket, közel száz képet és folytatásos regényt talál az olvasó a népszerű képeslapban.

A sziámi ikrek és liliputi emberkéek különös házasságairól rendkívül érdekes cikkel közöl a Délbáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. Nagyszerű budapesti és külföldi rádióműsorokai, slágerszövegeket, színházi beszámolókat, filmrovaot, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot és száz remek képet talál az olvasó a Délbáb új számában. Ára 20 fillér.

Vizsgabál.

Szombaton este 3 órai kezdettel rendezte T. Mászáros Aranka táncitanárnő tánciskola vizsgabálját. A kis szereplők igen bájosak voltak és nemcsak a szülők és hozzátartozók, de nagy közönség is ünnepelte őket. Igen bájosak voltak a kicsenyek közül Szász Erzsike, Szász Illi, Grosz Hédy, Schwarcz Évike, Nónay Palkó, Virág Eta, Szabó Ibolya, Grossmann Évi és Koncsek Ica.

A vizsga műsort jól sikerült kis multság követte, amelyen jól szórakozott a fiatalság.

Ki kell emelni Szilágyi Esztike zongora tanárnőt, aki úgy a műsor kíséretével, mint a talp alá való sikeres közreműködésében páratlan nagy munkát végzett és élvezetet szerzett.

Országos vásárok. Augusztus 6-án Mezőtúron országos állatvásár, 7-én kirakodóvásár, 6-án Kenderesen állat- és kirakodóvásár, Gyomán 10., 11 és 12-én állat- és kirakodóvásár, 19-én Berettyóújfalun állat- és kirakodóvásár és ugyancsak 19-én Kunszentmártonban állat- és kirakodóvásár lesz.

Az olcsó ruházati akció árai. A kereskedelmi miniszter az idén is megismétli az olcsó ruházati akciót. Az akció keretében eladásra kerülő szövet, illetve posztó ára a kiskereskedőnél a következő: férfi felsőruhaposztó 6'35, bekecszövet 4'85, nadrágszövet (sírux) 1'04 pengő méterenként. A nyers, sárgaszínű inganyagot 49, a fehérített inganyagot 65, festett inganyagot 69 filléres áron kaphatják az érdekeltek. Az akció szeptember elején indul meg.

Az új közszállítási szabályzat előnye. Most jelent meg az új közszállítási szabályzat, amely a kisiparosságnak a közszállításoknál 6 százalék előnyt biztosít, 25 iparágban a kisipar-nak juttalja az 5000 pengőn aluli közszállításokat s 20.000 pengőit meg nem haladó ma-gasépítéseket, ugyszintén a gya-polruhavarrás 50—75, a láb-beli szállítás 40 és az állami sapkaszállítás 100 százalékát.

Öntözőműveket

„A Vállalkozók Lapja“ július 18-iki száma írja: Az elmúlt hónapok perzselő forrósága, a súlyos károkat okozó idei korai kánikula minden szónál beszédesebben bizonyította: milyen meg-bocsáthatatlan vételt követtek el a magyar föld érdekei ellen azok, akik miatt elsikkadt a bürokrácia utvesztő-jében az

Alföld csatornázásának ügye. Tehetetlenül, csüggedten nézte a ma-gyar mezőgazdaság a korai kánikula pusztításait, amely összegben sokkal nagyobb értékeket semmisített meg, mint amilyenek elegendők lettek volna a csatornázási akciók első etapjának finanszírozás lebonyolításához. Védtelenül és tehetetlenül áll a magyar mezőgaz-daság a természet szeszélyeivel szem-ben, holott kis jóakarattal, reális mezőgazdasági és pénzügyi politikával elejét lehetne venni mindazoknak a tá-madásoknak, amelyeket az időjárás sze-szélye indít a magyar föld termése, a magyar gazdasági élet nagy remény-sége ellen. Az Alföld öntözésének ügye sohasem volt időszerűbb, mint most, amikor minden magyar elborult szem-mel volt kénytelen nézni, hogyan válik a perzselő, gyilkos nap tehetetlen ál-dozatává a magyar föld áldott termése. Minden kérdésnél fontosabb most en-nek a problémának a megoldása, amely-nek fontosságát talán beleégeti minden magyar szívbe a közelmúlt pusztítása, az a csatavesztés, amelyet kénytelen volt tűrni a magyar föld, mert nem gon-doskodtak fegyverről, védőművekről, amelyekkel ellenállhatott volna és a jö-vőben is ellenállhatna a természet vá-ratlan támadásainak. Nincs ma fonto-sabb probléma, mint ez, amely talán a magyarság sorsának, jólétének felfelé ivelését, vagy lefelé hanyatlását is je-enti...

A magyar öntözések jelene és jövője.

Trummer Árpád kir. műszaki ta-nácsos irt közleményt a fenti címen és elmondja, hogy a magyar öntözések száz éves múltja tekintenek vissza. Na-gyobb lendületet csak akkor kaptak, mikor 1879-ben megszervezték a talaj-javításokkal foglalkozó kulturmérnöki hivatalokat. A múlt század utolsó év-tizedében kezdtek foglalkozni az ok-szerű öntözés elméleti kérdésével. A trianoni békeszerződés a történelmi Magyarországot öntözés szempontjából öt részre bontotta, amelynek kö-vetkeztében öntözéseink legnagyobb ré-sze más államoknak jutott. Trummer az öntözések jövő fejlődésének irányait is megjelölte. Ezek eleje az Alföld ön-tözése. Második irány a szikeseknek vizgazdálkodás utján való megjavítása. Mindkét irányban kísérleti teiepek be-rendezése van tervbe véve, hogy eze-ken az öntözés és szikesjavítás részlet-kérdései tanulmány tárgyává tehető-k legyenek.

Valahol a Körös mentén...

*Valahol a Körös mentén, kicsiny fehér házak,
Kikeletről suttognak az Öreg akác ágak...
Fehér galamb turbékolgat, párját hívogatja.
Egy szőke lány elmerengve szépen elhallgatja.
Hívó szavát meghallván a párja odorepül,
Mind a ketten turbékolnak, szebb úgy mint egyedül.
Szeretném a leked látni, merre szállhat akkor,
Mikor a két csacsi galamb, odafönn turbékol...
Ugy szeretném akkor látni, pettyes ruhácskádat,
Ugy szeretném elhallgatni, éneklő kis szádat.
Naplementet kongatna a falu kisharangja, —
De a lelkem mindig ébren Tégedet hallgatna...*

Gyoma, 1934. június.

Irtta: KATÓ GÁBOR.

A föld népének is a hala-dásban, a kulturában rejlik élete, jövője. A haladás és kultúra zászlóvivője a sajtó. Aki a sajtót támogatja, önmaga és gyermekei jövőjének útjait egyengeti.

Régi telekkönyvi bejegyzések förlése. A hivatalos lap legnapj száma közli az igaz-ságügyminiszter rendeletét, mely szerint a koronaértékben vagy forgalomban már nem levő más belföldi pénznemben megha-tározott követelés biztosítására a telekkönyvekben 1914 január elseje előtt kezdődő hatállyal bejegyzett jelzálogjognak, vala-mint az ilyen jelzálogokkal ter-helő jogoknak és kapcsolatos egyéb bejegyzéseknek telek-könyvi förlését akár kéreimére, akár hivatalból el kell rendelni, ha jelzálogos követelés be-jegyzett tőkeösszege pengő értékre átszámítva 25 pengőit nem halad meg.

Záróra után nincs borotválás és ondolás. A belügymi-niszter elrendelte, hogy a mai naptól kezdve vasárnap déli 12 órakor és hétköznap délután 7 órakor a borbélyüzletek tu-lajdonosai kötelesek bezárni. Sem zárórán túl, sem közel a zárórához az üzletbe belépő vendégei kiszolgálni nem sza-bad. E rendelettel megszűnik tehát a zárórán túli kiszolgálás. Elrendelte a miniszter, hogy a nyitás előtt s után a borbélyüzlet személyzete nem végezhet ta-karítást a műhelyben, hanem ilyenkor csak az üzlettulajdo-nos vagy annak cselédje ta-karíthat, azonban a takarítás alatt az üzletben vendég nem tar-tózkodhatik.

A gazda felelős munkása adótarozásáért. A pénzügy-igazgatóságok a hátralékos köztarozások fejébe ismételtten leülloítják, sőt végrehajtás alá is vonták a mezőgazdasági munkások természetbeni mun-kabér járandóságait. Az érdek-képviselők állakoztak ez el-len az eljárás ellen, még pe-

dig azzal a megokolással, hogy a gazdák munkásaikkal szem-ben nem vállalhatják a végre-hajtó szerepét, másrészt pedig az adótarozásokat a maguké-ből nem fizethetik ki. E felter-iesztés kapcsán a pénzügymi-niszter arra az álláspontra he-lyezkedett, hogy a mezőgaz-dasági munkások keresménye után járó adókat a munka-adók kötelesek levonni és be-szolgáltatni. Ha a munkadó e kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a végrehajtási el-járás nem a munkással, hanem a munkadóval szemben foly-talandó le.

HÁROMSZÁZALÉKOS BANKKAMATLÁB MEG-ÁLLAPÍTÁSÁT KÉRIK A GAZDÁK.

A makói kisgazdák a gazdakö-zönség helyzetének megjavítására országos akciót indítottak. Első és legfontosabb kívánságuk a védett birtokos gazdák számára a bank-kamatláb 3 százalékra való le-szabítása és a törlesztésnek fél százalékban való megállapítása. Kérik, hogy azoknak a gazdáknak is adják vissza a védeltséget, akik-től azt megvonták. Felmentést sür-getnek a váltóadás kötelezettsége alól is. Az adóhátralékoknál élet-beléptetett fizetési kedvezmények kiterjesztését kérik az illetékre is. Igen fontos kívánság a még tíz hol-don aluli védett birtokok részbeni tehermentesítése, az egyezségi el-járások megindítása és az adós-ságoknak olyan mértékben csök-kentése, amilyen arányban csök-kent az adósságok fedezetére szol-gáló alap, ingatlan értéke.

Akinek kiadó lakása van, jeientse a kiadóhivatalban.

500 cm³-es oldalkocsis Triumph motorkerékpár jó állapotban eladó. Érdeklődni „Aruforgalom“ irodában, Horthy Miklós ut 15 szám alatt lehet.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Ala-dár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszűntével ugyanoit zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

A BUDAPESTI HIRLAP című politikai napilap minden-nap képesmelléklettel jelenik meg, kiváló írógárdája szer-kesztésében ma a legtartal-masabb politikai és szépiro-dalmi lap és mégis a legot-csőbb napilap. Ha mutatvány-számot kíván, jelentse szer-kesztőségünkben. Előfizetési ár: egy hónapra 250 pengő, negyedévre 750 pengő.

A gyomai kir. járásbíróság, mint telek-könyvi hatóság.
1622/1934. szám.

Árverési-hirdetmény kivonat.

M. kir. Kincstár végrehajthatónak Di-nya Lajosné sz. Timár Ilona végrehaj-tást szenvedő ellen indított végrehaj-tási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 731 P 36 fillér adó és illeték tőkekövetelés és járú-lékai behajtása végett a gyomai kir. já-rásbíróóság területén levő, Endrőd köz-ségben fekvő, s az endrődi 1534. sz. betétben A l. 1—2 sorsz. 3733/1-a hosz. 2. h. 352-ől 3733/2-a, hrsz. 3. h. 417-ől területű Pintér dűlőben levő szántó-nak Dinya Lajosné sz. Timár Ilona nevé-n álló 1/3-öd részére 1265 P kiki-áltási árban elrendelte.

Az árverést 1934. évi augusztus hó 22-napján délelőtt 9 órakor Endrőd községházánál fogják megtartani.

A árverés alá kerülő ingatlan a kiki-áltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánat-pénznek előleges birói letétbe helyezé-séről kiállított letéti elismervényt a ki-küldöttnek átadni és az árverési felté-teleket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási ár-nál magasabb ígéretet tett, ha többet igérmni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megál-lapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1934 évi február hó 2 napján.
Dr. Molnár sk. kir. jbiró.

A kiadmány hitelűl
Pulugor
kiadó.

Kész ablakok

minden méretben leszállított ár-ban beszerezhető

BARY PÁL
üvegesnél Endrődön

(Apponyi ut 19 sz.)

Közönséges ablaküvegből, 3—4 mm. belgáüveg, matt, mintázoti, rubin, ornament, sima színes üveg és finn tükörből állandóan nagy raktár.

Ha élni akarsz: HIRDESS!

Hat és fél millió pengő értékű közmunkával és 130 ezer mázsa vetőmaggal segíti a kormány az aszálysúlytolla gazdákat.

A Szegedi Alföldkutató Bizottság augusztus 11—12-én nagygyűlést tart, amelyen az Alföld összes gyakorlati kérdései kerülnek megvitatásra. Rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg az Alföldkutató Bizottság gyűlése iránt, amelyen részvesznek az alföldi városok főispánjai, alispánjai, törvényhalóságainak kiküldöttei, a községek vezetői és mindazok, akik az Alföld problémáival foglalkoznak. Mindazok, akik a Szegedi Alföldkutató Bizottság nagygyűlésén részt óhajtanak venni, ott fel kívánnak szólalni, vagy pedig haláloszali javaslatot akarnak előterjesztelni, ebben az ügyben forduljanak dr. Kogutowicz egyetemi tanár, ügyv. alelnökhöz, Szeged, Földrajzi intézet.

Vásári hirdetés. Gyoma községben a legközelebbi országos vásár 1954. évi augusztus hó 10, 11 és 12-én fog megtartatni és pedig: augusztus 10-én pénteken hasított körmű állat felhajtással, augusztus hó 11-én szombaton lóvásár, augusztus hó 12-én vasárnap kirakodó vásár. Az állatvásárra szabályszerűen kiállított marhalevéllel minden fajú állat felhajtható, eladásra nem szánt, szekérbe fogott állatok szintén csak szabályszerűen kiállított marhalevéllel bocsáttatnak a vásárlásra. Minden sertésről, juhról külön-külön marhalevél állítandó ki. Iparosok, kereskedők, iparigazolványaikat felmutatni tartoznak.

Néhány éve fárlak Szolnokon mélyforrást és most újra meleg vízre akadtak. A nyeri víz gyógy és gazdasági értéke mind sürgetőbbé teszi, hogy az Alföld egyéb pontjain is kezdjék meg a mélyfúrásokat.

Gyula és Békéscsaba között közlekedő autóbusz menetrendjében olyan változás áll be, hogy az autóbusz a gyulai városháza elől 12 óra 45 perckor fog indulni és Békéscsaba pályaudvarra is érinteni fogja 13 óra 19 perckor. Így meg lesz Orosházával is a csatlakozása.

Szeptember elején tartják meg Szarvason a vármegyei állatképzést 7—9 között. A kiállítás rendezőbizottsága elnökekül az alispán Csabai Kálmán gazdasági tanácslelteli igazgatótól kérte fel.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

Jelentkezzenek, akik részt akarnak venni a csehszlovákiai sertéskivitelben.

Ismeretes, hogy az év végéig Csehszlovákiába nagyobb számú hizott sertés kivitele lehetséges. A kormányzat különös súlyt helyez arra, hogy a Tiszántul vidékeiről is nagyobb mennyiségű sertés kivitele váljék lehetővé és ezért elrendelte, hogy a Csehszlovákiába irányuló sertéskivitel lebonyolítására alakult egyesülés a tiszántuli gazdaságokból felkínálásra kerülő sertésekkel elsősorban tartozik felvásárolni, amennyiben azok minősége megfelelő. Erre a körülményre felhívjuk az érdekeltek figyelmét azzal,

hogy a hizalt és augusztustól november végéig elkészülő fiatal, páronként kb. 400 kgr. súlyú, legelsőrendűbb hizott sertésekkel, amennyiben azokat exportálni óhajlik, sürgősen jelentsek be a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamaránál. (Debrecen, Hunyadi u. 5)

Ebben a bejelentésben fel kell tüntetni: a tulajdonos nevét, lakhelyét, posta, távirat és vasútállomását, a beállított sertések mennyiségét, a beállítás idejét, jelenlegi súlyát és a tulajdonos által kívánt értékesítési időpontot is.

VIDÁM IRÁSOK

— Csak három napig szeretnék az anyád lenni, majd megmatafnám én neked — fenyegeti a tanítónő legrosszabb növendékét.

— Jó! Majd szólok a papának. A mamám úgy is elutazott egy hétre — válaszolt a síhedér.

* * *

Az asszony szemrehányóan így szól a férjéhez:

— Látod, azért vesztettél tíz pengőt, mert a templom helyett a korcsmában voltál.

— Ugyan kérlek, ne járjon a szád, hát aki elnyerte a tíz pengőmet az talán a templomban volt?

* * *

Egy fiatal orvos örömmel újságotla nagybátyjának:

— Képzeld, a mai napon három betegem teljesen meggyógyult.

— Úgy kell neked! Miért foglalkoztál velük olyan keveset! — Válaszolt a kedélyes nagybácsi.

* * *

Egy vendég felháborodva rohan a szálloda igazgatójához és így szól:

— Uram! Ez tűrhetetlen állapot. Nézze ezt a döglött poloskát találtam az ágyamban!

— Drága uram, csillapodjék, egy döglött poloskáért nem érdemes ennyire felizgatni magát.

— Egy döglött poloskáért nem is izgatnám fel magam, de a részvétlétogatók tömege felháborít.

* * *

A vonaton utazik egy fiatal ember, akinek a jobb karja folyton reszket. A mellette ülő ur jóakarattalulag kérdi:

— Bizonyára a háboruban kapta ezt az idegsokkot?

— Szó sincs róla! A múlt hónapban egy karkötőt vettem és ha nem reszkettem a kezem azonnal megáll.

* * *

Szolnokon kérdi a bíró a tanutól:

— Szolnoki ön?

— Nagyobb részt bíró úr!

— Mit jelent az: nagyobb részt? Vagy szolnoki, vagy nem.

— Bíró uram, nagyobb részt azért vagyok szolnoki mert amikor ide kerültem 27 kiló voltam, jelenleg pedig 127 kiló vagyok.

Háztartás

Hasznos tudnivalók.

Tölteni való paprika elrakása télire.

Szép, egészséges paprikákat veszünk erre a célra, de tanácsos előbb megkóstolni, hogy az elrakandó paprika ne legyen fűszárgos, erős. A paprikát ereitől és szárától meg kell tisztítani, azután pedig megmosni, némelyek leforrázzák a zöldpaprikát éppen azért, hogy ne legyen erős. A paprikát úgy kell üvegekbe rakni, hogy belőle kettőt-hármat egymásba dugunk, azután pedig leöntjük, erősen salycilos hideg vízzel, lekötözzük és elrakjuk.

Káposztával töltött savanyú paprika.

A paprikát a száránál kivágjuk kerekben, azután az ereket kiszedjük belőle, de vigyázzunk, hogy a paprikának ne legyen semmi hája, mert, ha szétesik, már nem lehet rendszeresen megtölteni. A káposztának, amivel tölteni akarjuk éretnak kell lennie, a legyalult káposzta három óra hosszáig álljon előzőleg besózva. A besózott káposztát jól kifacsarva, megtömjük a paprikákat jó keményre. Egy bőszájú üveget veszünk, a fenekére szemesborsot, pár meggyfa levelet és hagymát teszünk és a paprikákat beleteresszük. Egy-két szál tormát is felhelyezünk bele. Víz forralunk horecettel és cukorral, a paprikára ráöntjük, azután a lefejtére salycill hintve, lekötözzük és ellesszük.

Zöldség elrakása ecetben.

Különbféle apró zöldségfélét veszünk erre a célra, pl. apró uborkákat, karottát, szép szemű zsenget babot stb. a zöldséget megmossuk és egy nagy uborkásüveg aláforralunk, szőlőlevelet, kis darab fűszert, pár szem szemesborsot teszünk, egy kis kapor is

kell bele, azután beleteresszük a tisztított zöldséget és leöntjük gyenge ecetes vízzel. Kis sós leszünk rá, azután marhahólyaggal lekötjük és óvatosan kikötözzük.

SPORT

TENNISZ

Gyoma—Dévaványa 3:3.
(Körös kupa)

A városközi mérkőzés első fordulóját július 28-án Dévaványán játszották tenniszezőink, melynek részletes eredménye a következő:

Eiler 4:6, 6:3, 5:7 arányban veszít Berki ellen.

Pfeiffer 10:8, 1:6, 8:6 arányban győz Waltner ellen.

Kruchió 5:7, 5:7 arányban veszít Bogya ellen.

Ilyés 6:3, 3:6, 7:5 arányban győz dr. Juhász ellen.

Ilyés—Pulugor pár 1:6, 6:1, 6:3, arányban veszít dr. Juhász—Bogya ellen.

Eiler—Kruchió pár 4:6, 6:1, 6:3 arányban győz Berki—Waltner pár ellen.

Dévaványa hangulatos táncestét rendezett a verseny végeztével.

A második forduló Gyomán augusztus 1-én került lejátszásra, mely 4:0 gyomai vezetés után a sötétség miatt abbamaradt.

Pfeiffer 6:4, 7:5, arányban győz Waltner ellen.

Eiler 2:6, 6:3, 7:5 arányban győz Berki ellen.

Kruchió 6:4, 6:4 arányban győz Bogya ellen.

Ilyés 5:7, 6:3, 7:5 arányban győz dr. Juhász ellen.

A páros játékok lejátszására nem történt még megállapodás, a második fordulóban az eredmény nem fejezi ki hűen az erőviszonyokat.

A „Körös” kupa jelenlegi állása:

1. Gyoma	17 győz.	5 ver.
2. K-ladány	13 „	5 „
3. Dévaványa	8 „	10 „
4. Endrőd	2 „	16 „

A II. sz. tennisztársaság által alapított vándordíjas városközi verseny pénteken vette kezdetét, melyen a mezőúri védőkön kívül: Szarvas, Dévaványa, Körösladány, Szeghalom, Endrőd, Gyoma játékosai vesznek részt. A döntők vasárnap délután kerülnek lebonyolításra, mire felhívjuk a közönség figyelmét. A díjak kiosztása a MANSz esti ünnepélyén történik még.

GySC—Békéscsabai MÁV S. E.
3:3 (0:0) Gyoma, barátságos.
Bíró: vitéz Szabó.

Hosszú szünet után végre ízelítőt kaptunk a futball szépségeiből és izgalmából egyaránt. A meccsel nagy érdeklődés előzte meg, azonban nagy szépséghibája volt a mérkőzésnek, hogy a csabaiak az I. osztályban elért 5. helyezésükhöz nem méltó sportszerűen magatartást és játékol mutattak. Külön egyéneknél jó, átlagjátékosokból álló együttes, de különösebb képességű játékost nem láttunk közülük s félelmetes hírű összjátékukat sem volt alkalmunk élvezni. GySC sem elégitette ki híveit teljes mértekben, de játéka biztató ígéret volt a közeledő bajnoki szezonra. Pulugort riánk láttuk jól játszani.

Csapatösszeállítások. — MÁV: Mester — Zsilinszky, Kóvári — Hrabovszky, Fecenká, Balogh, Aprica, Lipiák, Vakarc, Böschall.

GySC: Szrenkányi — Fekete, Pulugor, — Jenei, Oláh S., Fried — Bartha II., Zöld, Kiss, Bartha I., Nagy B.

Kezdés után nagy csabai fölény alakul, majd GySC indít támadásokat és a 14. percben Kiss S. passza kitűnő lövéshelyzeiben találja Zöldet, aki öléről fölé lö. Utána Fekete szabadrugása nyomán kis izgalom a csabai kapu előtt. A játék képe percenként változik, hol Szrenkányinak, hol a pózolva védő csabai kapusnak kell a közvelel veszélyt elhárítani. 27. percben Oláh—Kiss—Zöld—Bartha II. támadást kornerra védenek, de a bíró tévesen ítél s a kornervonalon feldobja a labdát. 35. percben Kiss kiugratja Bartha II.-t, ki nek jó beadását a belsők elügyetlenkedik. 43. percben Fried kornert vét, de Pulugor tértölő rugással felszabadít.

A játék képe a második félideben teljesen megváltozik. Máv erős, gólrátörő játékba kezd s a 2. percben veszélyes lövésből majdnem góll rug, de — szerencsére — a bíró sipja offszejdet jelez. 5. percben Lipiák Böschallhoz csúszlal, aki futtából belső léctől bepattanó szép góll lö (1:0). 6. percben Mester fölényeskedve akarja Zöld beadását lehúzni, de a tisztán álló Kiss messze, az üres kapu mellé bombáz. 7. percben balszélső átvág a jobbszélre, a pontos beadást a center testtel fogja s közletről bevágja (2:0). A gyors két dugó végre felrázza a GySC-t állóságából, erősen rákapcsol s a 9. percben Nagy belső léctől

visszapattanó labdáját Bartha K. belővi (2:1). Most már GySC kerül fölénybe. 18. percben Kiss kikerül a jobbszélre, ahonnan remek, lapos dobást küld, a kapus dobja magát, de az erős lövés alatta becsúszik (2:2). MÁV megzavarodik, erőszakos, durva játékba kezd, mit a GySC is átvesz. A bíró helytelen ítélkezéseivel még jobban elmérgesíti a helyzetet s a 25. percben a reklamáló Fecenkát kiállítja, közben a játék 5 percig áll. GySC harmadik gólja 30. percben esett. Kiss jobbszélre vág s a jó beadást Bartha K. váratlan lövéssel a lécc mellett beteszi (2:3). Kissé későn, most már megjön a GySC önbizalma s határozott fölényben marad. MÁV elkeseredellen küzd a kiegyenlítésért, amihez csak Pulugor által feleslegesen vételelt kornert segíti, amennyiben a jó berugást a jobb half szép lövéssel a hálóba juttatja (3:3) 43. perc. Mezőnyjátékkal ér véget a 3-perces meghosszabbított mérkőzés s a közönség kissé kiábrándulva hagyta el a pályát.

MTK—GyTK 5:1 (0:0).

Mezőberény, bíró Hainfarth.

A GyTK Weigert és Valai nélkül rándult át a jóképességű berényi csapathoz. A kapott gólok nem fejezik ki kellően az erőviszonyokat, mert a győztes csapat nem volt 4 góllal jobb ellenfelénél, amit igazol az első félide eredménytelensége is.

Kánikulai hőségben állanak ki a csapatok. Az első percben mindkét részről csak tapogatózások vannak, míg később teljes egészében kialakul a játék és mindkét részről teljesítéses támadások jutnak kifejezésre. Egyenlő erők küzdelmével ért véget a félide.

Szünet után a gyomai csapat Rozsnyai nélkül jön ki a pályára, mert a védőjátékos az első félidei forróságtól rosszul lett és nem bírta tovább a játékot. Az MTK jobban bírja az iramot és így fölénybe kerül. 5 p-ben Szigeli 20 méteres lövése Halvani feje fölélt hálót ért. A polyagol a csapatot lehangolja különösen Halvanit, aki az első félideben mindent fogott. A csapaton mindjobban kiütözik a fáradtság és így ellenfele kényelmesen került fölénybe 10 p. Szigeli megszerzi a második góll 2:0, 15 p-ben Bartik I. és II. öszjátékából Bartik I. a kapust is kitriblizve megszerzi a gyomaiak gólját 2:1. Pár percig a GyTK is támad és a 20 p-ben egy kapura löti labdát a berényi bekk büntető területen kéz-

zel fog, de a 11-es Bartik II. kapu mellé rugja. A sorozatos pech a csapatot teljesen lehangolja. Berény ezt kihasználja és gyors egymásutánban megszerzi Szigeli és Szalai révén a 3-ik és 4-ik góll 3:1 p-ben Barthanak sikerült lefutni beadását a belsők jól küldik kapura. A lövést a berényi kapus golgyanusan fogja, a bíró góll ítél, amire a berényi játékosoknak egyrésze igen sportszerűtlenül és durva kifejezésekkel illeti a bírót. Erre a bíró a góllól eltekint és a boltrány elkerülése végett a mérkőzést lefújta.

Ugyalászik, hogy Berényben, minden körülmények közt a helyi csapatnak kell győzni különben box mecsre lesz kilátás.

MAFC-kupa állása az első forduló befejezésével:

1. ETK	7	6	1	—	27:12	12
2. MSzSC	7	5	1	1	16:8	11
3. Hunyadi	7	3	1	1	28:15	11
4. MAFC	7	2	4	1	14:20	5
5. TAC	7	2	4	1	5:19	5
6. GySC	7	2	5	—	10:18	4
7. GyTK	7	1	5	1	9:20	3

Bocskay visszalépett.
GyLE törölve.**MAFC-kupa augusztus 5-iki programja:**Mezőúron: MAFC—GyTK,
MSzSC—TAC.Múlt heti eredmény:
Hunyadi—MAFC 4:2.**MAFC-kupa hírei:**

Bocskay bejelentette, hogy a további kupa küzdelemről indokolás nélkül visszalép. Az I. B. a Bocskay két hátralevő meccsének pontjait 0:0 gólaránnyal a TAC és MSzSC javára irta.

Megüresedett elnöki tisztásra Pintér Lajos (ETK) választották meg.

ETK Hunyadi elleni óvás ügyében elrendelték a bizonyítás kiegészítését.

Rendfenntartásra ezután 1 főrendező vezetése mellett 10, számozott karszalagos rendező fog felügyelni.

Bíróküldés a jövőben tilkosan történi. Minden egyesület 2 bírót nevez, ezek közül küld egyet ki a kupa titkára a mecs levezetésére.

MAFC-kupa mérkőzések fődíját képező művészi kivitelű serleget a kupa intéző Bizottsága meglekintés végett Gyomára küldte. — A serleget a Becher dívalárúház kirakatába tették közszemlére.

MAFC-kupa második fordulójának sorsolása:

Auguszt. 5: MAFC—GyTK,
MSzSC—TAC.

Auguszt. 12: Hunyadi—ETK,
GyTK—TAC.

Auguszt. 19: GyTK—ETK,
MSzSC—MAFC.

Auguszt. 20: TAC—MAFC,
GyTK—Hunyadi.

Auguszt. 26: GySC—TAC,
Hunyadi—MSzSC, MAFC—ETK.

Szept. 2: TAC—ETK, Hunyadi—MAFC, MSzSC—GySC
Pályaválasztók az előálló egyesületek.

Sporthírek.

Gerda András Iréner átvette a GyTK csapatának edzését is és működésével illetékesek nagyon meg vannak elégedve.

Profiválogatott Orosházán.

Bombaként halott a hír, hogy a magyar válogatott futballcsapat OTK rendezésében futballmeccsel játszik Orosházán.

OTK lázasan készül a holnapi mecsre. Óriási közönségre számílanak, ezért új tribünöket építettek. A mérkőzés ellenszolgáltatásaként a válogatottak két hétig fognak nyaralni Gyopároson az OTK költségén. A profiválogatott összeállítása a következő lesz:

Háda — Korányi, Bíró — Lázár, Szalay, Mór — Pusztai, Tamási, Sárosi, Toldi, Kemény.

(Tájékoztatásul közöljük, hogy a vasúti jegy III. osztályon oda és vissza 7 pengőbe kerül.)

AUTÓ és motorkerékpár PNEUMATIKOK
a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával.
AUTÓALKATRÉSZEK
összes olasz, francia és amerikai autókhoz,
FELSZERELÉSI CIKKEK
legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF
Bpest, VI. Andrásy-ut 34. Telefon: 221-97.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Gyomán, Kossuth Lajos utca 35 szám alatt

asztalos műhelyt

nyitottunk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat.

Szíves párfogást kérünk:

Kun és Társai
épület- és bútorasztalosok.

MÉHÉSZEK!

Ha jó kaplart akarnak, keresenek fel bennünket!

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földi birtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

IDEGENFORGALOM

Gyoma egyhangú életében új szín, új hangok teszük ünnepnapokká a más-kör cseménytelen napokat. Tenniszverseny, MANSZ-népünnepély, pesti strandvendégek hozták meg ezt a nagy változást. Zene szólt esténként a Holler előtt, sétáló, táncoló párok, gramafon szó a strandon: mind más, mind új. Milyen nagy jelentőséggel bírma Gyoma életében, ha ezek a ritka szép napok programszerűekké, állandó jellegűekké válnának! Ha a lassan csörgedező pénznatakat megduzzaszthatná az idegenforgalom mindent pénzzé tehető és pénzben átszámítható nagy eredménye.

E lap hasábjain számos esetben hangsúlyoztuk már, hogy Gyomának törekednie kell arra, hogy vonzó specialitásokat termeljen ki magából. Ma már közeledünk ahhoz a jobb belátáshoz, hogy a magyar saját hazáját ismerje meg. Ünnepi hetek, filléres gyorsok és egyéb nagyjelentőségű intézkedések történetek az utóbbi időben ennek a gondolatnak a megvalósítására. Azonban kevés az, hogy idegeneket hívjunk, fontosabb az, hogy valamit mutassunk, valamiben kiválónak mutatkozzunk.

A tenniszverseny, melyet évről-évre megrendeznek a tennisztársaságok, példás rendjükkel, szórakozások biztosításával és azáltal, hogy a természetadta szép liget segítséget nyújt, igen nagy eseménye Gyomának,

a környék arisztokráciája, előkelőségei vesznek részt ezeken a versenyeken. Nem szabadna megelégedni az eddigi sikerekkel, hanem arra kellene törekedni, hogy minél nagyobb kört vonjon be Gyoma tenniszversenyeibe, hogy egy teljes hélig folyhassanak a versenyek és ezen idő alatt vég élet színhelye lehessen a Körös part, liget és utcák. Az idei verseny, amelyen a gyomaiak a döntőig szépen küzdöttek, nagy szolgálatot tett Gyomának, a helyi tenniszélet fellendülésének, bár Szarvas vitte el a pálmát a legtöbb számban, a legjelentősebb számban a férfi szingliben mind inkább nő egy fiatal tehetség, hogy Gyomának még sok dicsőséget szerezzen.

Ünnepségek, multságok és sok más vonzhat közönséget és sokakat hozott is Gyomára a MANSZ-népünnepély. Többen föl-tik itt évszámra a nyári hónapokat és mikor visszautaznak a fővárosba, boldogan gondolnak vissza a Kanyargó Körös vizére, esti sétákra a Holler előtt és sok másra, ami mind egy kis örömteli állomása a nagyváros káoszához szokott idegzetű embereknek.

Megállapítható máris, hogy Gyomáról sokat beszélnek. Gyoma alkalmas arra, hogy az idegenforgalom terén tényező legyen, csak egyről kell leszoknia itt minden embernek: a nemtörődömségről, mellyel eddig az ilyen nagyjelentőségű kérdéseket kezelték...

80.000 pengős földmunkát indít meg a Folyammérnöki Hivatal még augusztusban Körösladány alatt.

E héten csütörtökön *Halácsy Jenő* min. tanácsos, vízépítési kerületi felügyelő *Bácsi Elek* társulati igazgatóval kinyitottak a Körösladány alatti harcáséri részen, hol szemlét tartottak a tervbevetett átmetszés munkálataira vonatkozólag.

A harcáséri átmetszés szükségése már 50 év óta foglalkoztatta az illetékeseket. Az erre vonatkozó első terveket még *Vaniss Gyula* akkori folyammérnöki hivatali napidíjas mérnök készítelte. Az azóta már többször átdolgozott tervek talán még most sem

kerülnének kivitelre, ha *Kállay Miklós* földmívelésügyi miniszter „aszályútja” alkalmával *Schweiger László* társulati alelnök a miniszter figyelmét fel nem hívta volna erre a hasznos munkaalkalomra, melynél körülbelül 1000 embert foglalkoztathatnak és mintegy 80.000 pengő értékű munkát végezethetnek.

A kilátások szerint még ebben a hónapban megkezdendék ezt a munkát, melynél a járásunkbeli munkások is dolgozhatnak majd.

A munka megindítása a pénzügyminiszter kedvező döntésétől függ.

Beszámoló a MANSZ népünnepélyéről.

Évek óta nem tapasztalt erkölcsi sikerrel végződött a „Mansz” népünnepélye, s ha tekintetbe vesszük, hogy az egyesületnek ez volt az első nyilvános szereplése, szinte példátlan a maga nemében az az óriási érdeklődés, amit kitudott váltani. Megelégedéssel, jóleső érzéssel láttuk a társadalmi minden rétegét együtt, tele volt az Erzsébet liget a kora délutáni óráktól a hajnali órákig a nagyszámu közönséggel, akik kivétel nélkül megtalálhatták a maguk szórakozását. A „Mansz” lelkes tagjai nem hiába buzgókodtak, fáradságot nem ismerve, de meg is volt az eredménye.

Amint előző számunkban már megírtuk, főleg az volt a „Mansz” célja ezzel a bemutatkozással, hogy összehozza az embereket és nem az anyagi, hanem az

erkölcsi sikerre helyezte a fősúlyt. Azért csinálta a hihetetlen olcsó árakat, hogy mindenki résztvehessen az élvezetekben. Végtelenül sajnálja a vezetőség, hogy nem tudta a közönség egy részét már kielégiteni, sokan, nagyon sokan nem kaptak már a finom pörköltből, süteményből, halételekből, virsliből, de még a fagyalt és a virág is teljesen elfogyott. A jövő évben ismét megrendezi a „Mansz” népünnepélyét, de akkor sokkal többről gondoskodik, — felbuzdulva a mostani sikertől, — hogy mindenképp elegendő legyen.

Egészen megváltoztatta az ünnepély a liget képét. Ahogy beléptünk, megláttuk a körhintát, céllövészetet, a pavillon előtt a gyönyörűen díszített sátrakat, ízlésesen elrendezve. A süteményes sátor: *dr. Kanyó*

Tivadarné, dr. Bartha Gusztávné; Uhrin Istvánné, Fischer Nándorné sátra egész virág sátrának is beillett volna; a fagyalt sátor: béri Balogh Gyuláné fehér sátora, a csodaszépen díszített virág sátor a „Mansz“ cimereivel: Pétermann Józsefné, dr. Christján Kálmánné, Feiler Ernőné sátra, a világposta sátor: Tiba Andrásné, Pánczél Emilné, dr. Nagy Pálné sátra, az igazi magyaros izlésű gondosan díszített virág sátor: Nónay Ferencné, Dobossy Károlyné, Sébessy Jánosné, Kelemen Sándorné, Kruchió Mihályné, a viharosan vidám hangulatú pörkölt sátor: Wagner Józsefné, Schröder Jánosné, Palotás Istvánné és végső, de nem utolsó a finom, minden igényt kielégítő hal sátor: Pintér Istvánné, vitéz Pajor Gyuláné, Kauczil Erzsike sátra. Nem is tudjuk melyiket emeljük ki jobban, valamennyi a legnagyobb dicséretet érdemli és elismerés illeti a fáradhatatlan asszonyokat és a beosztott leányokat, akik hozzájárultak munkájukkal és adományukkal az ünnepély sikeréhez.

Ezt az első kis tőkéjét a „Mansz“ arra használja fel, hogy az ősszel megvalósítja legelső programszámát, amit már az alakuló közgyűlésén tervbevevett: Ingyen ebédet a szegény iskolás gyermekeknek. Ez lesz a „Mansz“ legelső munkája. Isten áldása legyen rajta: Itt köszöni meg a vezetőség a kölcsönzött sátrakat: Czinkóczi rőfőskereskedő, Mészáros cipész, Erdei szabó, Fekete szabó, Csapó rőfős, Bácsi rőfős, Herter cukrász uraknak, hogy díjtalanul, minden ellenszolgáltatás nélkül bocsátották a Mansz rendelkezésére, úgy szintén a szereplőknek a közreműködésüket, — Szilágyi Ilonka, Kéri Ilonka, Imre Ferenc, Hornok László, Vatai Mariska, Molnár Gyula, Laki Sándor, ifj. Molnár Gyula, Szabó La-

josnak, akik Molnár Gyula rendezése mellett hozzájárultak a délután sikeréhez. Külön köszöni a „Mansz“ ifju Papp Vazulnak heteken át teljesített önzetlen fáradhatatlan nagyérdemű szolgálatait, ugyszintén Bárdos József, Bodendorfer András, Nagy Benedek és vitéz Molnár Pálnak az ünnepély napján szíves és ellenszolgáltatás nélkül teljesített közreműködésüket.

Hálásan köszöni a Mansz az összes adományokat, felülfizetéseket, a tagok összeküldött süteményeit. Csak így volt lehetséges, hogy a gyönyörű erkölcsi siker mellett az ünnepély szép anyagi sikerrel is zárult.

A Mansz beszámolója csak úgy lesz teljes, ha a

szervező és kivitelező munkatársak érdemei fölé vitéz dr. Haviár Gyuláné elnökő érdemeit is felsorakoztatjuk. Tapintatos és fáradhatatlan irányítással végezte az előkészítő munkálatokat. Az ünnepély minden szála az Ő kezében futott össze, mely szálak biztos irányításával vált lehetővé, hogy az ünnepély egész lefolyása kedélyes, méltóságos, öntudatos volt és a legkisebb zökkenő sem zavarta meg az állandó jó kedvet.

Örömmel állapítottuk meg, hogy az ünnepélyen a gyomai társadalom minden rétege jelen volt. Mindenki megtalálta a maga szórakozását és a szegény filléreivel, a módosabb pengővel szolgálta a célt, az inségesek téli megsegítését.

A Nemzeti Egység gyomai vezetősége munkát keres a munkásoknak

A Nemzeti Egység gyomai községi szervezete elnöksége, Nyisztor Péter, takarékpénztári-igazgató, községi elnök indítványára és iniciatívájára a közelmúlt napokban a Nemzeti Egység Szervezete Országos Központjához az alábbi javaslati-kérelmet terjesztette fel:

„Az aszály okozta kár és ezzel kapcsolatban rayonunkban elért gyenge termés folyamánként batorkodunk. Központunk figyelmét felhívni, hogy községünkben nem kevesebb, mint 66 család aratás és cséplési-kereset nélkül maradt, ami cca. 200 egyén megélhetését súlyosan érinti, a többi mezőgazdasági munkát végzetek pedig családfőként maximumán 250—300 kg. búzát kerestek, mely mennyiség a tél bedőltségéig alig lesz kenyérré elegendő. Még szomorúbb a helyzet a szomszédos Endrőd községben, ahol cca. 600 családfő aratási és cséplési kereset nélkül maradt, ami cca. 3000 egyén megélhetését veszélyezteti.

Tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági munkások megélhetése az előbb említett okoknál fogva veszélyeztetve van s nehéz tél előtt állanak, a nyomort enyhítendő, mély tisztelettel javasoljuk, méltóztassanak illetékes helyen odahatni, hogy a Gyoma-

Mezőberényi megyei út és a Gyoma-Déaványa közötti út műutakká építtessenek ki s ezen munkálatok lehetőleg mielőbbi programba véve megindíttassanak.

Ezen utak kiépítése nemcsak közlekedésileg, hanem községünk gazdaságilag is igen fontos, mert úgy Mezőberény-Köröstarcsáról, mint Dévaványáról a gazdák nagy tömege piacunkon sokkal jobban értékesíthetné a terményeiket és jószágait, ezzel szemben Gyoma község ipara és kereskedelme is jobban fellendülne s ezáltal több embernek a megélhetését biztosítaná.

A Gyoma — Mezőberényi út kiépítésével a közvetlen közlekedés Békéscsabára, országos viszonylatban, kedvezően 40 km.-rel rövidülne s különösen télen ez a távolság úgy a kocsis, mint az autoforgalomra jelentőségteljes megrövidülést jelent.

Amidőn mély tisztelettel bejelentjük, hogy jelen javaslati-kérelmünk másolatát Vármegyénk Méltóságos Főispánjához iseljuttattuk, — az ő értékes támogatását is kérve —, a javaslat elfogadása és egyben a kérelem kedvező elintézése reményében maradunk

hazafias tisztelettel:

Nyisztor Péter közs. elnök
Demokos János vezető-titkár

Hozzászólás az ország zászló elhelyezéséhez.

Az országzászló elhelyezése nem feltétlenül kívánja azt, hogy körülötte parkirozás legyen. Budapesten is van több olyan szobor és emlékmű, melyek szabadon állanak, ilyenek pld. a Battyány örök mécses, az 1919 évi vértanúk emlékműve az országháztéren. A „zászló“ fogalma maga kifejezésre juttatja azt, hogy az szabadon, elől, látható, vezetőhelyen lobogjon és nem körül- és beépített helyen legyen és éppen ez az elgondolás mondatja velem, hogy az országzászló elhelyezése szabadon a piac-téren a község háza sarokablakával szemben abban a háromszögben legyen elhelyezve, amely a ref. templom kerítésén kívül kiszögellik. Szerintem nem is kell parkirozni, szabadon, feltűnő helyen álljon, állandóan lássuk, hogy ma még félárbocon van és lássuk, de minél előbb, hogy az árbocon tetefén lengeti a szél, mert ismét nagy, egységes lett a régi határok között drága szent hazánk.

Egy hozzászóló.

TELE VAN FÖLDGÁZ-ZAL A HORTOBÁGY.

Dérecen gazdáközönsege a vízszükséglete kielégítésére a Hortobágyon, a Parajos halmon kútat furaltott. A furás rendkívül szép eredménnyel járt, már a 49-ik méternél gáz tört elő és pedig olyan nagy mennyiségben, amelyben a csárda mellett furt kútból feltörő gázmennyiséget felülmulja. Ez biztosítja azt, hogy a sokszor értéktelennek mondott Hortobágyban rengeleg érték fekszik, olyan érték, amelynek fellárása nemcsak igen jövedelmezővé tehetné a Hortobágyot, de a város háztartásában is jelentős szerepet játszana a nyerhelő jövedelem. A város vezetősége tehát érdemes munkát végezne, ha a Hortobágyon furási akciót folytatna.

Az egész világ bizalma az

ASPIRIN

tablettákban

igazolja a készítmény kitűnő voltát. Felülmulhatatlan megkülönböztetés és fájdalmentes. Minden tablettán és csomagoláson látható a valóság jele a BAYER-kereszt. Kérje kifejezetten az eredeti csomagolást.

Gyógyszertárban kapható.

HIREK

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

Orvosi hír. Dr. Bárdos László egyetemes orvostudor Horthy Miklós út 11 szám alatt (a Becher-féle házban) augusztus hó 1-én rendelését megkezdi. Rendel d. e. 8—10 ig és d. u. 2—4-ig.

Bücsúzás. Becher Ernő községuinkből Budapestre költözött. Jóbarátainak és ismerőseinek ezután mond Istenhozzádót.

Ref. Istentisztelet Endrődön. Endrődön vasárnap (i. hó 12-én) a ref. istentisztelet a vásárra való tekintettel elmarad. Helyette a jövő vasárnap lesz meglátva.

Bajtársi találkozója lesz Gyomán a 4-ik honvédegyeszednek. A m. kir. 4-ik honvédegyeszedhez tartozók f. év augusztus hó 26-án d. u. 3 órai kezdettel Gyomán a „Holler“-szálló nagyermeben, a világháborúba való bevonulásuk emlékére 20 éves találkozó tartanak. A program két részből áll: délután 4 órakor a hősök emlékszobrát koszorúzzák meg a megjelentek. Este nyolc órakor pedig nagyszabású bajtársi vacsora lesz. A nagyjelentőségű esemény iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A jelentkezések Kovács Gábor községi bírónál történnek aug. 24-ig bezárólag.

Harmínchat ünnepi díszbeöltözött fióktüzlettel várja Budapestben szives látogatását a Szent István héten a Meinl Gyula r. i. Őszinte örömet okozó vásárlót Budapestben csak valamelyik Meinl fióktüzletben vegyünk.

Állandó telephelyen üzött drótosipar. A kereskedelmi miniszter konkrét eset kapcsán kimondta, hogy az állandó telephelyen üzött drótosipari tevékenység a bádagos ipar körébe tartozik s így annak, ki a drótosipari állandó telephelyen kívánja gyakorolni, bádagos ipari szakképzettséggel kell rendelkeznie.

Hatszáz ember kenyérhez jutott! Érdekes akció folyik Tolnai Világlapjánál. Egy év óta ugyanis sikerült egész tömeg állásnélküli embert kenyérhez juttatni. Ebből kifolyólag a múlt héten nevezett lapot egy 4 tagból álló bizottság kereste fel, aki köszönetét fejezte ki abból az alkalomból, hogy barátait kenyérhez juttatta. Minthalljuk a loborozás még mindig folyik.

A mai korszak az óvatos politikusok korszaka, a realisan gondolkozó politikusoké, különösen itt, a Kárpátok medencéjében, ahol csak az viszi ma előre a dolgokat, aki a matematika és nem az érzelmek szabályai szerint kívánja irányítani a politikai életet.

Gömbös Gyula.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Vincze Mária Eszter, Szurovecz Mátyás B. Kis Lajos, Bucsi Lajos.

Házasságot kötöttek:

Bakonyi Sándor—B. Erzsébet
K. Szilágyi István—Fekete Erzsébet.

Meghaltak:

Koltai Mihály 74. Alt Mariska 39 nap, Nyitrai Zsuzsa Ilona 13 év, Vass Lajosné Szánadó Etelka 54 éves.

Tüzeset. A nagylaposi uradalomban tűz ütött ki és elégett egy kazal és egy cséplőgép. A tettes egy elbocsátott alkalmazott, aki bosszúból követte el a gyújtogatást. Érdekes, hogy szintén a Tükör-féle uradalomban múlt évben is egy cséplőgarnitúra égett el, mely helyébe azt a gépet vették, ami most a tűz áldozata lett. A kár biztosítás révén megtérül.

Falopás. Magyar Lajos 45 éves napszámost elfogta a csendőrség falopás miatt, amelyet a Grosz-féle faterépen követett el január és február hónapokban. Magyar bevallotta a lopást és előadta, hogy 9—10 esetben bemászott a Grosz faterépre a gál felőli oldalon és a kerítésnek támaszva a deszkákkal, azokat egymásután kiemelte. A lopott fa egy részét feldolgozva megtalálják, egyéb lopott holmit is sikerült találni: kabátot és székeket. A nyomozást a csendőrség befejezte és Magyarit a gyulai ügyészség fogházába szállították.

Ujra jön a bukjel szoknya. A régi világban annyiszor kifigurázott, kinevetett bukjel szoknyája újra divat lesz, de ősszel ezenkívül még kitömött madarakat is fognak viselni a divathölgyek. A legújabb párisi divatról szebbnél szebb eredeti rajzokat közül a Párisi Divat új száma, amely pompás tartalommal jelent meg. A sok kézimunkarajzon kívül még külön kézimunka-iv mellékletet is ad a Párisi Divat. Egy száma ára 60 fillér. Kiadókivafal: Budapest, VII., Dohány u. 12.

A legjobb három szórakozás. Mi lenne, ha nem a rádió, a színház és a film? De egyiket sem élvezheti iökélelesen, ha nem veszi meg minden héten a Délibáb színházi képeslapot, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelenik meg. Pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, remek színházi beszámolókat és nagyszerű filmrovaot talál az olvasó a népszerű lapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Ha Szent Istvánkor Pestre utazik, jusson eszébe, hogy úgy a Keleti, mint a Nyugati pályaudvarról 5 perc alatt az ország legforgalmasabb utcájába a Király utcába jut, ahol 300 különféle szakmájú üzlet dúsán felszerelt, legújabb árúkészlettel, ezernél több szebbnél szebb kirakattal áll a vásárlók rendelkezésére. Közletemásu, hogy a Király utcai üzletekben mindent, amire szükség van és szükség lehet, a legjobban és legolcsóbban lehet vásárolni. Mindenkit meglep a hálattalan olcsóság! A kiszolgálás pedig egyéni és figyelmes, meri maguk a tulajdonosok és főnökök ügyelnek fel személyesen mindent.

Értékes tanulmány. Mindenki tudja, hogy mily megbízható szer az Aspirin, fejfájásnál, megfűlés, rheuma- és mindennemű eredeti fájdalmaik ellen. Számos utánzala van, melyek azonban részben csekélyebb hatásuk, sokszor pedig kellemetlen mellékhatásokkal fejtenek ki. Az Aspirin-tabletták valódiságát az eredeti csomagoláson és a tablettákon látható „Bayer“-keresztiről ismerheljük fel.

Hirdetmény.

Értesítetik az adózó közönség, hogy mindazok, akik adóhátralékukra a községi adóhivatal által havi részletfizetési kedvezményt nyertek és azt időközben nemfizetés miatt elveszítették, hogy amennyiben augusztus-hó 16-án az elmaradt részleteket kiegyenlítik, úgy a kedvezmény újból életbe lép és a jövőben az illető adózó kamatmentesen fizetheti a megállapított havi adórészleteket.

Gyoma, 1934. aug. 9.

Dr. Szász jegyző.

VIDÁM IRÁSOK

Grün meglátogatta Khont és régi fényképeit nézegeti.

— Hát ez ki? — kérdi kezébe véve az egyik fényképet.

— Én vagyok, — feleli Khon — egy éves koromban.

— Gyönyörű a fejed, — dicséri Grün — de ilyen kopasz voltál?

— Dehogyan — exkuzálja magát Khon — csak fordítva tartod a képet.

— Ki a legszigoribb ember az ismerőseid között?

— Az öreg Kovács. Ha nagy a tolongás a vasúti pénztár előtt, ő mindig utolsónak áll a sorba, csak hogy mentül tovább magánál tarthassa a pénzt.

Az orvos a betegéhez:

— Az alkoholtól le kell mondania. Tejet fog inni legalább fél évig. A tej legyen a legfőbb tápláléka. Kérdés, lesz-e ereje hozzá?

— Egyszer már kibírtam.

— Mikor?

— Amikor csecsemő voltam.

Egy jó karban lévő vadászfegyver keresetlik megvételre. Érdeklődni a kiadóhivatalban lehet.

500 cm³-es oldalkocsis Triumph motorkerékpár jó állapotban eladó. Érdeklődni „Áruforgalom“ irodában, Horthy Miklós ut 15 szám alatt lehet.

Tiszítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszüntével ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

200 q. korai rózsaburgonya eladó. Érdeklődni lehet Gyomán Damjanits-tér 1 szám alatt, vagy a mezőberényi hártárban félhalmon, Kruchió Istvánnál.

Két diákot elvállalok egészséges lakásba, zongora használattal. **Roman Pálné** Békéscsaba, gróf Tisza István u. 19.

Eladó. 1 frack, 2 jacket, 1 amerikai rollós szekrény, 2 ágy éjjeli szekrény, lószőrbelétes ruganymátraccal, 1 támlás divány, 1 antik szekrény, 1 kályha asztal, 1 nagy kredenc, 1 tülögarnitúra. Hősök-Emlék útja 39 szám.

Dr. Debreceni Iván háza eladó. Értekezni lehet a helyszínen. Ugyanott egy 350x250 cm szőnyeg eladó.

Akinek két fillérje van, abból, — ha okos, — az egyiket reklámra adja, mert reklám nélkül ma már nem lehet üzletet csinálni. Hirdessen a Gyomai Ujságban.

SPORT

GySC—Kecskeméti MÁV SE.

4:0 (2:0)

Barátságos, bíró: Göndös.

Ugylátszik a GySC meg akarja tartani nehezen szerzett előkelő közönségét és — szakítva az eddigi gyakorlattal, — nem a környék alacsony nívón mozgó, agyonunt csapataival oltja a közönség futballszomját, hanem távoli vidékek jónevű klubjaival keres összeköttetést. Az elmúlt vasárnap is a „híros város“ vasutas footballistáit látta vendégül. A kecskeméti nem elégitették ki teljes mértékben a közönség kényes igényeit. Mentségükre szolgáljon, hogy a mindössze 6 hónap óta fennálló csapat aránylag elég szép játékot mutatott, de ez a jó formában levő GySC legyőzéséhez nagyon kevés volt. Sportszerető állomásfőnökiük és Gyomán is jól ismert agilis titkáruk működése elég garancia arra, hogy a csapat rövidesen a legjobbak közé kerülhessen. Kecskeméti közl a közvetlen védelem, a jobbhalf, a center és helyenként a centerhalf játéka tetszett. GySC minden játékosa megfelelt, de Fried remek játéka még külön szenzáció volt.

GySC kezdéssel indult a játék s a 3. percben a centerhalf lábáról lecsuszik Mattlak átadása, Kiss váratlanul kiugrik a megszerzett labdával, kapus kifut, de a gyenge lövést csak érinteni tudja s a sarkokba esik az első gól (1:0). — Kecskemét erős támadással válaszol a gólra s a 19. percben center jól irányít jobbösszekötőhöz, ez fejfel visszaadja, de a center jó lövése ofszejd miatt kárba megy. 30 perc. Bartha II. szép kornerét Zöld kapus kezébe fejeli. 32. p. Nagy átmegy a védelmen, szépen bead, Kiss lövését kapus röviden üti ki éppen a befutó Bartha I. elé, aki közletről betesz (2:0). 37. p. Fekete mellett megszökik a balösszekötő, okosan a kitűnő helyzetben levő jobbösszekötőhöz passzol, de ez sokat gondolkodik s Pulugornak sikerül kornerra menteni, amit a hallgatag Mattlak fejeli ki. 40. p. Újabb veszély, bal-szélső beadását jobbösszekötő kapja és tiszta helyzetből mellé gurít. 43. p. Center, majd a jobbösszekötő rendkívül veszélyes lövéseit Szrenkányi bravúrosan kivédi. Féldő végéig erős kecskeméti rohamok. Második féldő nagyrészen a GySC fölényét mutatja, de újabb gól csak a 15. percben esik, mikor is Nagy beadását Barta I. a 11-esről védhetetlen lövéssel értékesíti (3:0). — GySC percekig a kecskeméti kapu előtt tanyázik és Barta I., valamint Kiss lövéseit szépen védi a kapus. Végre a 27. percben Fried

nagyszerű keresztlabdájával Barta II. szélsőhöz lefut, Kisshez passzol, de ő a jobb helyzetben levő Barta I. elé adja, aki 2 lépésről bevágja (4:0). Kecskemét erősen küzd a becsületgólért. Center 16-oson jó helyzetben fölé lö, majd 36. percben 16-os sarkáról szabadrugás megy a gyomai kapura. Nagy összefutás, végre Szrenkányi a gólvonalon rádobja magát a labdára. Ezután Kecskemét teljesen elkészül erejével s a hátralevő időt GySC támadásai töltik ki, de a jó kecskeméti védelem nem enged több gólt rugni.

GyTK—MAFC 3:2 (2:1)

Mezőtur, bíró: Dr. Magyar.

MAFC-kupamérkőzés.

Mezőtur kezdi a játékot, de a lassan mozgó játékosok nem jutnak el a kapuig. A gyomai csapat sokkal élénkebben játszik és gyors támadásokat vezet a MAFC kapujára. A 12. percben kapuelőtti kavardásból Bartik I. megszerzi a vezetést (1:0). A gólra hevesen támad a MAFC, sok esetben igen durván is, de a bíró azokat elnézi. 20. percben Bartha, Vatai akcióból előbbi hálóba vágja a labdát (2:0). Az elért 2 gól után az iram alább hagyott és ezt Mezőtur kihasználva, erősen ofszejdgyanus gólt rug (2:1).

Mezőnyjátékkal kezdődik a második féldő, 10. percben Bartik jól startol és 16-os sarkáról megerezett lövéssel megszerzi a harmadik gólt (3:1). Majd gyors egymásutánban gyomai támadások következnek, de a bíró feltűnő pártoskodása mindent megakaszt. 35. percben a túri szélső beadását a center hálóba továbbítja (3:2). Fzzel egyidejűleg a bíró Kurtzot bírósértésért kiállítja. Csapkodással ér véget a mérkőzés.

A gyomai csapat feltétlen megérdemelte a győzelmet, mert sokkal jobban játszott ellenfelénél. Különösen kivált Hatvani jó védeéseivel, rajta kívül még Bartik I. és II., Vatai és Barta mutatott jó formát. A MAFC-ból a védelem és a center mutatott eredményes játékot, míg a szélső feltűnően durva volt.

MAFC-kupa állása aug. 11-én

1. MSzSC	8	6	1	1	22:8	13
2. ETK	7	6	1	—	27:12	12
3. Hunyadi	7	5	1	1	28:15	11
4. MAFC	8	2	5	1	16:23	5
5. GyTK	8	2	5	1	12:20	5
6. TAC	8	2	5	1	5:25	5
7. GySC	7	2	5	—	10:18	4

Mafc-kupa aug 12-i programja:

B.-szentandrason: Hunyadi—ETK. Gyomán: GyTK—TAC. Aug. 15-én, Gyomán: GySC—Hunyadi.

Multheti eredmények: Mezőtúron: GyTK—Mafc 3:2 (2:1)

bíró: dr. Magyar (MSzSC). MSzSC—TAC 6:0 (2:0) bíró: Papp Gábor (GyTK)

Mafc-kupa hírei:

ETK—Hunyadi meccsre tekintettel a mérkőzés fontosságára — hivatalos ellenőr fog kiutazni Szentandrásra.

GyTK—Mafc mérkőzésen kiállított K. Sebestyén (Mafc) és Kurc (GyTK) játékosok fegyelmi ügyét aug. 16-án fogja tárgyalni a kupa fegyelmi bizottsága.

Miként a tabelláról látható, a küzdelem a csapatok között két részre szakadt. Az első hármat nagyon nehéz, szinte lehetetlen lesz behozni a lentieknek, viszont az első három között idegizgató küzdelem fog kialakulni az elsőségért. Minden leadott pont döntő fontosságú, minden meccset komolyan kell venni, mert hiszen az utolsó is elrabolhat pontot a vezetőktől és ez végzetes lehet.

Mafc-kupa fődíját képező serleget csütörtökig Endrődön tették közzsémleire.

Sporthírek.

Ma, szombaton tarja közgyűlést a DLASZ, melynek legfőbb pontja, a hármás alosztály kérdésének rendezése. Csabai alosztály egyesületei élénk figyelemmel kísérik a reájuk nézve rendkívül fontos döntést.

Endrődön az ETK 5:0 arányban lehengerelte a nem rég még félelmetes hírű Békési Iparos Sport Egyletet.

Augusztus 19-én reggel 6 óra 8 perckor indul utnak a GySC lelkes gárdája Budapestre, hogy a Pünkösdkor itt járt bpesti VIII. ker. Move csapatával megvívja esedékes revans-mérkőzését. Előreláthatólag a GySC hűséges drukerei nagy számban fogják elkísérni kedvenceiket, akik Budapesten Sárány Sándor Move-elnök vendégei lesznek. Ezuton is kérjük lapunk olvasóit, hogy Budapesten lakó földieink és rokonaik figyelmét ezen mérkőzésre felhívni sziveskedjenek.

Orosházi lapok jelentése szerint mintegy 3000 főnyi lelkes néző előtt folyt le a profi válogatott elleni meccs, mely a pestiek 7:2 (3:1) arányú győzelmével végződött. Összeállítás a következő volt: Profi válogatott: Kutasi — Korányi, Papp — Laki, Somlai, Bán — Mikes. Lyka, Székely, Toldy, Lázár. Csabai alosztály komb: Luczó (OMTK) — Asztalos (TTC), Adorján (BTE) — Gabnay (OTK), Lindenberger (GyAC), Karácsony (CsAK) — Mersán (MTE), Nyiregyházy (TTC), Csonka (GyAC), Csüllög (BTE), Deák II. (MTE). Góllövők: Toldy 2, Székely 3, Mikes és Bán 1—1, illetve Merzsán és Csüllög. A meccset — melyen a főispán

is megjelent — ünnepélyes aktus előzte meg.

Mezőtúron már tárgyalások folynak a debreceni Bocskay profi csapatával aug. 19. és 20-ra. — Amennyiben ez megvalósul, előre is felhívjuk rá a gyomai sportkedvelők figyelmét. A tárgyalások eredményéről lapunk jövő heti számában adunk hírt.

K.

MEGHÍVÓ.

A GYOMAI TESTEDZŐ KÖR

f. évi augusztus hó 19-én vasárnap délután fél 1 órakor, határozatképtelenség esetén fél 2 órakor a Hóller szállodai székházában tartandó 1. évi

RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

melyre a t. tagok és pártolók ezennel meghívotnak.

A közgyűlés napirendje:

- 1 Elnöki megnyitó.
- 2 Jegyzőkönyvhiitelesítők kinevezése.
- 3 A belügyminiszterium által jóváhagyott alapszabály bemutatása.
- 4 Ügyvezető, titkár, intéző és pénztáros jelentése.
- 5 1934/35 évi bajnokság letárgyalása.
- 6 Beérkezett indítványok tárgyalása.
- 7 A felmentvény megadása.
- 8 A tisztikar és választmány kiegészítésére s választás megejtése.
- 9 Az első választmányi ülés meghatározása

Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal írásban adandók be.

A közgyűlésen csak oiy tag gyakorolhatja szavazati jogát, kinek tagsági díja augusztus hó 1-ig rendezve van, vagy a közgyűlés megkezdéséig rendezti. Gyoma, 1934. augusztus 8.

GYTK elnöksége.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelés fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boralm kellemes édeskés italuk. tiszta, tökéletes zamatauk és nem savanyuak.

Cim: **Székely-Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Akinek kiadó lakása van, jelentse a kiadóhivatalban.

AUTÓ és motorkerékpár PNEUMATIKOK a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával.

AUTÓALKATRÉSZEK összes olasz, francia és amerikai autókhoz,

FELSZERELÉSI CIKKEK legolcsóbban:

NAGY JÓZSEF
Bpest, VI. Andrassy-ut 34. Telefon: 221-97.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Nyomtatva a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemevezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsékkén:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

ISTVÁNKIRÁLY

A szent király glóriája aranyozza be az ország szívét Budapestet. A legeldugottabb kis falu és nagy városok népe egyformán zarándokol el, hogy tanúja lehessen az apostoli király jobbjának körmenetén, felvonulni lássa nemzetünk nagyjait, vezéreit és a nép minden osztályát, rétegét elmerülve a szentségbe vetett nagy fanatizmusban.

Budapest felkészült Szent István hetére. A programok legkülönbözőbb és legváltozatosabb fajtát válogatta össze a rendezőbizottság, hogy mindenki megtalálhassa azt a szórakozást, amiben kedvét leli. Hangversenyek, szabadtéri előadások, Gyöngyös Bokréta, tűzi játék, csónak felvonulás a Dunán. Monumentális ragyogó attrakciók, amelyek felsorakoztatják mindentől a legkiválóbb, legnagyobb anyagot: emberben, munkában, teljesítményben.

A magyar vidék ölelkezik most össze Budapesttel, a Duna gyöngyszemével, a káprázatosan szép fővárossal, hogy ebben a nagy boldog találkozásban feloldódjon minden vetelkedés, rivalizálás, érdekellentét és csak a szebb jövőbe vetett rendíthetetlen hittel emlékezhessünk a nagy szent király emlékére, István király napján...

Egy szomorú momentum homályosítja el az István király napját: eszünke jut az ezeréves magyar határ, Szent István Magyarország és arra vágyunk, hogy régi fényben, régi nagyságban ünnepelhessünk egyszer már újra! (Sz.M.)

A tettek beszélnek.

A Nemzeti Egység Párt Országos Központja, a gyomai községi szervezet javaslati-kérelmére folyó hó 10-én a következőkben válaszolt: „Az aszály okozta kár és ezzel kapcsolatban előálló gyenge termés miatti munkanélküliség ügyében irótlakra szíves tudomásulvétel végeit közli, hogy a kormány minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik segítséget nyújtani a bajtűnő gazdátársadalomnak és a gyenge termés következtében kereset nélkül maradt mezőgazdasági munkásságnak.

Egyben felhívja a községi szervezet vezetőségének figyelmét a kormány által tett intézkedésekre és a hivatalos lap augusztus 5-i számában megjelent 7100/1934. M. E. számú rendelet 13-ik szakaszára, melyben az aszály következtében nehéz anyagi körülmények közé jutott védett-birtokosok helyzetével szemelő intézkedésekről van szó.

Az aszály által sújtott vidékek megsegítése érdekében a kormány az alábbi intézkedéseket fogantatotta:

1. Az aszálysújtott vidékek ama gazdáinak, akiket az aszály oly mértékben sújtott, hogy még a szükséges őszi vetőmaggal sem rendelkeznek s azt önerejükkel beszerezni nem képesek, mintegy 150.000 métermázsa minőségbúza és rozsvetőmagot fog rendelkezésre bocsátani, amelyet a gazdák jövő évi utántermésükből természetben térítenek vissza.

2. E vidékeken a kereset nélkül maradt arató és egyéb munkásoknak munkaalkalom biztosítása érdekében a kormány mintegy hat és félmillió pengőnek megfelelő közmunkát végeztet.

3. Az adózás terén nyújtandó könnyítések érdekében az aszálysújtott vidékeken működő pénzügyigazgatóságok felhatalmazást kaptak arra, hogy irassák össze azokat a gazdákat, akiknek jövedelme egészben

vagy túlnyomórésztben mezőgazdaságból származik és az aszály következtében oly rendkívüli károkat szenvedtek, hogy azok következtében fizetési kötelezettségüknek nem tudnak eleget tenni. Az ilyen károsultaknak adótervezésük megfizetésére minden külön kérelem nélkül hivatalból engedélyeznek a pénzügyigazgatóságok a károsultak egyéni körülményeinek megfelelő mértékben, de legkésőbb a jövő aratásig terjedő halasztást.

4. A gazdaadósságok terén nyújtandó könnyítések céljából lehetőséget biztosít a kormány arra, hogy az aszálysújtott vidékeken a bíróság a védettség megszüntetését legkésőbb folyó évi december hó 15-ig függőben tarthassa az olyan gazdaadóssal szemben, aki az aszály által okozott rendkívül súlyos károsodás miatt mulasztotta el a védettség fenntartásához szükséges fizetéseket; az ilyen védett birtokosok tehát a bíróság által megállapított határidő alatt pótlólag teljesíthetik az előírt fizetéseket.

Ezenkívül még a következő szükségesnek mutakozó egyéb segítséget nyújtó intézkedéseket tette:

1. A takarmányhiány pótlása érdekében:

a) 200.000 pengő biztosított, amelyből a legjobban sújtott lizenegy vármegye 8—30.000 pengőig terjedő hitelkeretet kapott rövid tenyészidejű takarmányvetőmagvak beszerzésére és kiosztására.

b) Erőlakarmányok behozatala kompenzáció keretében nagyobb mennyiségben tételük lehetővé.

c) A korpa kivétele engedélyhez kötött.

2. A szalmatüzelés megállása céljából a „Hangya” szervezet felhatalmaztatott, hogy a cséplőlajdonosoknak métermázsként 50 fillér kedvezménnyel szénbeszerzési hitelt nyújthasson.

3. A törvényhatóságok köz-

igazgatási bizottságainak mezőgazdasági albizottságai felhatalmaztatottak, hogy 1935 április 30-ig a községi, urbéres és közbirtokossági legelőkön az alomhasználatot és az erdei legelítést saját hatáskörükben megengedhessék.

4. A pénzügyigazgatóságok utasítást kaptak, hogy az aszály következtében kiszáradt réteken is becsültesse fel a károkat az elemi kár címén igényelhető földadómérséklés szempontjából.

5. Az első termést ért elemi károsodásra vonatkozólag oly rendelkezés adatott ki a pénzügyigazgatóságoknak, hogy ha a szántóföld csak június hóban vagy még később kerül második vetés alá, akkor az első vetést ért elemi kár címén a gazdák a károsodás mérvéhez képest földadómérséklést kapnak.

6. Pillangós takarmánymagvaknak 36—40 százalékos kedvezményekkel való őszi kiosztása biztosított a mezőgazdasági kamarák útján.

Ami a jelzett Gyoma-Déaványa közötti és Gyoma-Mezőberény közötti utak kiépítését illeti, az Országos Központ közli, hogy a kormány az aszálykárral sújtott vidékek lakosságának munkához juttatása érdekében, miként az előbb is említettett, 6 és fél millió pengő értékű közmunkát rendelt el s tekintettel arra, hogy a békés-vármegyei államépítészeti hivatal ebből a közmunkákra rendelt pénzből szintén megfelelő összeget kap, valószínűleg a jelzett utak kiépítése is lehetővé válik. A községi szervezet utépítési kérelmét ezért az Országos Központ Fáy főispán ur jóindulatú támogatásába beajánlotta.

Az Országos Központ beajánlásától függetlenül is, Fáy főispán ur Öméltósága jóindulatú, értékes támogatásának már is tanujelét adta, amidőn a községi szervezet által közvellenül hozzá is intézett hasonlókélmére azt a megnyugtató és határozott választ adta, hogy a gyoma-déaványai

ut közigazgatási bejárása már folyamatban van; a földmunkálator augusztus 20-a körül veszik kezdetüket; s valószínűleg ez évben befejezést is nyernek.

A gyoma-mezőberényi utkiépítésére megfelelő anyagi fedezet hiányában ez évben már nem kerülhet sor.

Kivánatos és fontos volna, ha a szomszédos Dévaványa község Nemzeti Egység Szervezete a Gyoma-Dévaványa közötti utak községüket illelve vármegyéjüket terhelő szakaszának a kiépítését szorgalmazná, hogy a földmunkálatorok egyidejűleg vehessék kezdetüket s majd jövő év nyárkezdetén a kőalpozás és terítés, hengerelési-munkálatok megindításával elkészülhet a Gyoma-Dévaványa közötti jelentőségteljes műút, mindkét község hasznára és további

fejlődésére.

Gyoma község lakossága és az érdekelt munkásság nevében, valamint... a magunk részéről is köszönetet mondunk a Nemzeti Egység Párt Országos Központjának, nem különben vármegyénk főispánjának dr. Fáy István Őméltóságának, hogy községi szervezetünk elnökségének kérelmét jóindulattal, értékes támogatásban részesíteni méltóztattak, de köszönetünket nyilvánítjuk községi szervezetünk elnökségének, elsősorban Nyisztor Péter lakarékpénztári-igazgató, községi-elnöknek, hogy a munkásság szegénységét és nyomorát enyhítendő, a megfelelő lépéseket ezirányban megtették és teljes odaadással munkálkodnak a köz, a haza és ezek kapcsán a Nemzeti Egység megteremtése és megszilárdítása érdekében.

Megnyitották a M. Kir. József Nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem mezőgazdasági osztályát és a m. kir. gazdasági akadémiákat a szarvasi m. kir. középfokú gazdasági tanintézetet végzett (képesített) gazdák előtt.

A gazdatársadalom régi kívánsága teljesült most, amikor a szarvasi m. kir. középfokú gazdasági tanintézet végzett növendékei „képesített gazdák” előtt korlátozás nélkül megnyitották a m. kir. gazdasági akadémiákat, és egyúttal megengedték, hogy az új m. kir. József nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetem mezőgazdasági osztályára szintén korlátozás nélkül beiratkozhasznanak. Ezzel lehetővé tették számukra, hogy a legmagasabb fokú gazdasági szaktudást megszerezzék és állami- és magángazdasági elhelyezkedési lehetőségük legyen.

A szarvasi m. kir. középfokú gazdasági tanintézetet a földmívelésügyi miniszter azzal a céllal létesítette, hogy legyen a gazdatársadalomnak egy olyan iskolája, ahol a négy középiskola elvégzése után az általános műveltség megszerzése mellett a modern gazdálkodási formákkal megismerkedve megfelelő szakképzettséget szerezzen arra, hogy a saját birtokán

kellő szakértelemmel gazdálkodhasson, s a közép-birtokos osztály betölthesse ezáltal történelmi hivatását a földbirtokának megtartása által. A tanintézetet végzett „képesített gazdák” nemcsak ennek a hivatásnak feleltek meg, hanem közülük olyan értékek váltak ki, kik helyüket a gazdasági akadémiákon fényesen megállították, s a helyi gazdatársadalmi mozgalmakban vezető helyre kerültek, gazdálkodásukkal pedig utat mutattak gazdatársaiknak. Ezt méltányolta most a kormány, amikor megszüntette azt a korlátozást, hogy közülük csak a jelesen képesítettek mehessenek az akadémiákra, s korlátozás nélkül megnyitotta előttük ugy a gazdasági akadémiákat, mint az új gazdaságtudományi egyetem mezőgazdasági fakultását. Nemcsak ők, de hazánk gazdatársadalmá is nyert ezzel a liberális intézkedéssel.

Nagy értékű kék antilop öv elveszett csütörtök délután a Holler szálló előtt. Becsületes megtaláló illő jutalomban részesül. Megkereséseket a szerkesztőségbe kérünk.

Tíz pengőtől négyszáztíz pengőig terjedő segélyt kapnak a hadikölcsönkötvény-tulajdonosok

Az év végéig lehet segélyt kérni.

A belügyminisztérium hadikölcsönosztálya igen sok olyan múltévi kérvényt, amely a hadikölcsön segélyakcióra vonatkozott, nem tudott elintézni 1934. június végéig, ameddig eredetileg fel akarta dolgozni az anyagot és így október elején mindenekelőtt az elmaradt igénylőket elégítik ki és visszamenőleg kiutalják számukra a múlt költségvetési évre tartozó járandóságokat.

Októberben nyílják meg a most folyó költségvetési évre szóló új segélyakciók. A segélyezési kulcs ugyanaz marad, mint az előző évben volt. Így a folyamodók előre tájékozódhatnak, hogy milyen segélyben fognak részesülni hadikölcsön címleteik után. Az elmúlt évben a segélyezési kulcs 1000—100.000 koronáig a következő volt: 1000—1250 korona névértéknél 10 pengő, 1250—1500-nál 12.50, 1500—1750-nél 15, 1750—2000-nél 17.50,

2000—2500-nál 20, 2550—3000-nél 25, 3050—3500-nál 30, 3550—4000-nél 35, 4050—4500-nál 40, 4550—4950-nél 50, 5000—7500-nál 60, 7550—10.000-nél 75, 10.050—12.500-nál 90, 12.550—15.000-nél 110, 15.050—20.000-nél 150, 20.050—25.000-nél 185, 25.050—30.000-nél 225, 30.050—40.000-nél 260, 40.050—50.000-nél 300, 50.050—65.000-nél 335, 65.050—80.000-nél 375, 80.050—100.000 korona névértéknél 410 pengő.

Támogatásért mindazok folyamodhatnak, akiknek 1000 pengő, vagy ennél nagyobb hadikölcsön-címletük van és jövedelmük a megállapított határt nem lépi túl.

Ez a határ jelenleg évi 1500 pengő, amely feleség után 700, gyermekek után 3—400 pengővel emelkedik.

A kérvények bélyegmentesek és legkésőbb december végéig kell azokat előterjeszteni a belügyminisztériumba.

VI. országos frontharcos találkozó.

Az Országos Frontharcos Szövetség kezdeményezése folytán minden év októberének első vasárnapján az ország minden tájáról találkozóra jönnek össze a megmaradt élő frontharcosok. Esztendőnk óta október első vasárnapja az élő frontharcosoké, amikor is fegyelmezett, hatalmas ünnepség keretében emlékeznek és emlékeztetnek a nagy világhéjés hősi halottaira, trianoni megcsönkilottságunkra.

Az idén megrendezendő Országos Találkozón hatodszor fognak összeseregleni a magyar frontharcosok. A találkozásnak különös értéket és súlyt ad az a tény, hogy az 1929. év októberében megalakult Országos Frontharcos Szövetség október havában érkezik el fennállásá-

nak és működésének ötödik évfordulójához.

Minden esztendőben a fényes és hatalmas keretek között megrendezett országos frontharcos összejövetelek országos események szoktak lenni.

A Szövetség egyes alakulatai már most érdeklődnek, hogy mikor és milyen keretek között fog lezajlani az idei találkozó. A kérdezősködésekre a Szövetség Országos Elnöksége egyelőre általános tájékoztatásul közli, hogy az október első vasárnapján megrendezendő hatodik frontharcos találkozó előkészületei megkezdődtek.

E bejelentéssel kapcsolatban az Országos Elnökség már most felhívja a helyi alakulatok vezetőseit, hogy saját hatáskörükben is tegyék meg a szükséges előkészítő intéz-

kedéseket, hogy az idei VI-ik Országos Találkozó úgy külsőségeiben, mint belső tartalmánál fogva méltó legyen Magyarország legfelgyelmezettebb társadalmi szervezetéhez, azaz az Országos Frontharcos Szövetséghez.

Nyáron meleg vanl...

Gyermekkorunk első ép mondatai közé tartozik a fenti megállapítás, az elemi iskolai tollbamondás első mondatai közé tartozik, az első dolgozat címe erről szól, idegen nyelvek tankönyvei is ezzel a mondattal kezdik oktatni a tudásra áhitozókat.

Ki is gondolna arra, hogy ne fogadja el igazságként ezt a mondatot, amelyet belénk idegzett az élet örökké visszatérő keze, amelyet úgy megszoktunk, hogy már nem is csodálkozunk rajta. Nem csodálkozhatunk tehát azon, ha akadnak emberek, akik abból élnek, hogy nyáron meleg van, télen pedig hideg van. Ez nem lutri és nem vabanque számítás, mert az élet egy olyan pillérén alapul, mint a szénbányászat, földművelés és egyéb foglalkozások.

Egy nagyvárosból különösen nagy számban kerülnek ki olyanok, akik idényvállalkozásokkal, idénymunkákkal és hasonló dolgokkal foglalkoznak, mert ily munkák kisebb tőkét igényelnek, mint egy sztereotip jellegű vállalat, vagy munka, rövidebb időre köti le azokat, akik más munkaköri munkanélküliség okából hagynak el, de avval a meggondolással, hogy az idény alatt sikerül saját ügykörükben foglalkozást találni.

Az idei nyárra is felkészült minden ipar, minden dolgozni akaró munkás kéz, vállalkozó szellem és

mind csak arra a gyermekkorában megtanult főmondatra gondolt, hogy „nyáron meleg van.“ Elmult a június, július, vége felé jár az augusztus is, a remények szertefoszolva hullanak szét. Istencsapás ez, ugyanaz, mint ami elvitte a buzatermés oly nagy részét, az, ami az éltető napot adja, vagy elveszi. Újabb főnkrement existenciák sorakoznak az eddigiek mellé, új keresz-

tek a gazdasági háboru elesettjei mellé.

Szomorú magyar nyár után nem következik-e még sok más szomorú nyár, tél, tavasz és ősz, hogy ne maradjon a gazdasági élet sivár harcában több harcos, csak elesett, csak halott. Csak az tudna felelni erre, aki mindnyájunk sorsát intézi, ítélkezik felettünk. Mikor fog már tekinteni csonka hazánkra és nagy nyomoruságunkra!

A földbérlet megsegítésén fáradozik a Nemzeti Egység Pártja.

A Nemzeti Egység Pártja gyomai községi szervezetének elnöksége folyó hó 15 én vitéz Marton Béla országgyűlési-képviselő Öméltósága, mint a Nemzeti Egység Pártja Országos Központja Főtitkárához az alábbi indítványt, mint javaslati-kérelmet terjesztette fel:

A Nemzeti Egység gyomai szervezetének f. havi választmányi gyűlésén felvetett alábbi indítványt van szerencsénk tisztelettel felterjeszteni azon kérelemmel, hogy amennyiben az általános, közérdekű és kivihető lenne annak megvalósítását az arra illetékes helyen szorgalmazni méltóztatnék.

Az aszály miatt a földtulajdonosok egy miniszteri rendelet alapján adóelengedés, illetve mérséklés címén a kormánytól támogatást nyernek, holott azok a földtulajdonosok, kiknek földje haszonbérbe van adva, a kiakudott földhaszonbért teljes egészében követelik és meg is kapják, így tehát ők az aszályból folyó károsodást nem érzik, az a kár teljes egészében a földbérletet sújtja, akiknek existenciája ily módon alapjában veszélyeztetve van.

Méltányos dolognak látszik, hogy bérbeadás esetén a támogatást ne a földtulajdonos, hanem a kár által sújtott bérlő kapja meg, vagyis a földtulajdonos részére megállapított adókedvezményt a bérlőnek kellene megadni, vagy pedig rendelettel kellene a földtulajdonosokat arra kötelezni, hogy a bérlőknek a bérlési összegből és szolgáltatásukból az általuk élvezett adókedvezménynek és támoga-

tásnak megfelelő mértékű engedményt adjanak, annyival is inkább, mert ilyen eljárásra a földtulajdonosok javára már praecedens van, mert hiszen a pénzromlás idején, mikor a bérlési összeg semmivé zsugorodott, miniszteri rendelet kötelezte a bérletet új és méltányos egyezség megkötésére. Ez ellen, ennek méltányosságát belátván a bérlők nem is tiltakoztak, sőt azt teljes készséggel teljesítették is. Most az egyenlő elbánás elve alapján kéri, existenciájuk megmentése érdekében egy ilyen értelmű, az ő javukat célzó rendelettel segítsen a magas kormány az ő nehéz helyzetükön is.

Gyoma, 1934. aug. 15.-én.

Hazafias tisztelettel:
NYISZTOR PÉTER
községi-elnök,
DOMOKOS JÁNOS
vezető-titkár.

Olasz királyi kitüntetés.

Az olasz király az Országos Frontharcos Szövetség országos elnökének gróf Takách Tolvay József ny. altábornagynak az Olasz Korona Rend nagykeresztjét, — Kertész Elemér országos alapító alelnöknek és gróf Pálffy Daun József dr. vezetőségi tagnak pedig az Olasz Korona Rend tiszti keresztjét adományozta a magyar és olasz frontharcos kapcsos-

FIGYELMEZTETÉS!

A legnagyobb sajnálattal szerezünk tudomást arról, hogy a **turkevei főorvosi hivatal elköszönte a fűszer- és vegyeskereskedésekben raktáron levő, eddig általunk és körzeti képviselőink által forgalombahozott „ROJO“ tablettákat** azzal az indoklással, hogy „ROJO“ tablettákat **fűszer- és vegyeskereskedésekben tilos árusítani.** Ennélfogva a mai nappal a nevezett cikk terjesztését beszüntettük és annak vezérképviselőit letettük. Minthogy hallgatásunkkal nem akarjuk t. vevőinket, akik eddig bennünket bizalommal támogattak, esetleges hasonló hatósági eljárásoknak és azzal járó károknak és kellemetlenségeknek kitenni, jelen figyelmeztetésünkkel magunkról ez irányban minden felelősséget elhárítunk. Budapest, 1934. július 25.
Fodor Vilmos okl. mérnök és **Fodor Imre** a „Rojo“-tabletták eddigi vezérképviselői.

latok kiépítése körül szerzett érdemeik elismeréséül.

Az adományozott kitüntetések és a hozzájuk tartozó oklevelek már megérkeztek a budapesti Olasz Királyi Követségre. — melynek ünnepélyes átadása szeptember hó első napjaiban fog megtörténni.

LEHET-E A SZÉNBEN LEVŐ KÉNT KIVONNI?

Ha a szénben csak karbonium, hidrogén és oxigén volna, úgy a szén el-tűzelhetése aránylag könnyű probléma lenne. Azonban a sok millió év alatt, míg az elrothadt növényből és állati maradványokból szén lesz, sok idegen anyag bepréselődik a szénrétegekbe. Egyik ilyen nem kívánatos anyag a kén. Amerikában az alacsony kén-tartalmú szenek állandó fogyása komoly gondot okoz és kísérletet folytatnak arra nézve hogy miképpen lehetne a magasabb kén-tartalmú szénből a ként legalább részben kivonni. A szénben a kén kétféle módon van kötve. Az eddigi eljárások során sikerült az anorganikus ként a szénből kivonni, az organikus azonban nem. Ezeknél a kísérleteknél chlorgázt használtak. Újabb kísérleteknél már biztatóbb eredmények mutatkoznak és érdeklődéssel várjuk a további fejleményeket.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

A DOHÁNYOSOK ÉDES EMBEREK.

Ez a furcsának tetsző megállapítás Dr. Howard W. Haggard és Dr. Leon Greenberg, a Yale University tanáraitól származik. E két tudós kimutatta, hogy azért csökken dohányzás következtében az éhség és fáradság érzete, mert a dohányzással a vér cukortartalma növekszik. A nikotin hatására ugyanis bizonyos mirigyek nagyobb mennyiségű adrenalin-t juttatnak a szervezetbe, mint rendszeren és ennek következményeképpen májban és izmokban felhalmozott glycogen cukorra változik és a vér cukorkoncentrációját gyarapítja.

Vásár után kifosztotta gazdáját egy dévaványai napszámos.

Farkas Márton dévaványai lókereskedő Sárvári István napszámos alkalmazottjával és néhány társával szombalon bejött a gyomai vásárra. A vásár után a társaság mulatozási rendezést az egyik gyomai vendégházban, ahol Sárvári kivételével valamennyien alaposan felöntöttek a garatra. Már virradt, amikor kocsin elindultak hazafelé. Vasárnap délután, amikor Farkas Márton a lakáson felébredt, elszörnyülködve állapította meg, hogy kabátja jobb felső zsebe ki van mészve, 120 pengő értékű tartalmozó pénztárcája és zsebjáréja pedig hiányzik. Farkas nyomban Sárvári gyanakodott, akit fel is szólított, hogy adja vissza pénzét és az óráit, mert különben feljelenti a csendőrségen. Később 120 pengő helyett 100 pengőt is hajlandó lett volna elfogadni, Sárvári azonban a leghatározottabban tiltakozott a gyanúsítás ellen. Farkas erre meglelte ellene a feljelentést és a felmerült gyanúk alapján a csendőrség Sárvárit őrizetbe vette. A napszámos a vallás során azután beismerie, hogy a tolvajlást ő követte el. Elmondta, hogy amikor a részeg társaságot a kocsin elnyomta az álom, Farkas zsebéből kiemelte pénztárcáját és zsebjáréját, majd pedig, hogy a gyanút elhárítsa magáról, Farkas kabátjának jobb felső zsebéből kimetszette. Ezzel azt a látszatot akarta kelteni, hogy a tolvajlást a vásáron követte el valamelyik zsebmetsző.

A zsebjáré és a pénz hiánytalanul megkerült. Sárvári ellen csendőrség a bűnvádi eljárást megindította.

Leesett a kocsiról és szörnyethalt egy fiú.

Juhász Lajos 15 éves gyomai Sóska-telepi lakos nagyatyjával Kónya Ferencsel f. évi VIII. hó 10-én d. e. 10 órakor a Berényi országút melletti VI. ker. 366 sz. tanyáról annak két lovas kocsiján kimentek tengeri rikkításért. Míg nagyatya a kévékbekötött tengeri rikkítást a kocsira félrakta, a kisfiú fennmaradt a kocsin. Közben a lovak valamitől megijedtek és a kocsi elragadva, neki-szaladik egy útszéli akácfának, mely az alsóvényel együtt a gyermekel is kivágta a kocsiából, ki koponyaalapú törést szenvedve azonnal meghalt.

Énekes I. Dévaványán.

Dévaványai Sport Egylet vasárnapi sportnapján részt vesz Énekes I. a los-angelosi olimpiai világbajnok, háromszoros Európabajnok. A verseny keretében a mezőtúri MÁV-Budapesti O. S. C. (országos csapatbajnok) boxcsapatai mérkőznek, előtte Sárrét válogatott csapata a mezőtúri MÁV csapatával mérkőzik. Belépődíj vacsorával 80 fill.

Mezőgazdasági kiállítás és vásár Szegeden.

A Szegedi Gazdasági Egyesület az összes szegedi gazdakörök és intézmények bekapcsolódásával szeptember 2 és 9 között a Szegedi Iparostanonc Iskola (Eötvös u. 2 sz.) összes helyiségében mezőgazdasági kiállítást és vásárt rendez, melyre a saját útján is meghívja a szomszédos vármegyék gazdasági egyesületeit és gazdaköröit.

A kiállításon részt vehet minden mezőgazda, állattenyésztő, az ezekkel vonatkozásban levő ipar és kereskedelem.

A térdíj minimális a propaganda és eladási alkalom igen jelentékeny. A kiállítás fő tárgyai: gabonák, háztartási és alkalmi cikkek, zöldség, burgonya, gyümölcs, szőlő, bor, háziipar, baromfiak, házinyulak, galambok stb.

A kiállítás és vásár előmunkálatai teljes erővel folynak és környékbeliek részére kedvezményes vasúti utazásról is fognak gondoskodni.

Bővebb felvilágosítást a kiállítási iroda ad, Szeged, Széchenyi-tér 9 sz. II. emelet 7 ajtó.

A szegedi gazdak ezután is meghívják és szívesen látják a kiállítókat és látogatókat.

A BUDAPESTI HIRLAP című politikai napilap minden nap képesmelléklettel jelenik meg, kiváló írógárdája szerkesztésében ma a legértékesebb politikai és szépirodalmi lap és mégis a legolcsóbb napilap. Ha mutatványszámot kíván, jelentős szerkesztőségünkben. Előfizetési ár: egy hónapra 250 pengő, negyedévre 750 pengő.

Figyelem!

ÉRTESÍTÉS.

Figyelem!

Értesítjük a tisztelt közönséget, hogy Gyomán Horthy Miklós ut 27 sz. alatt

Villanyszerelő és műszerész üzleteinket összevontuk.

Raktár készletünket megnövelve állunk a tisztelt közönség rendelkezésére, minden e szakmába tartozó cikkben. Több évi városi és helybeli tapasztalatok alapján, valamint jól berendezett műhelyünkben módunkban áll a legkényesebb munkákat is elvégezni.

Kérjük a t. közönség pártfogását

LACH és VARGA

villanyszerelő és műszerész

Szolid árak!

Pontos munka!

Előzékeny kiszolgálás!

HIREK

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

Dr. Singer István fogorvos ezúton tudatja, hogy az elköltségéről terjesztett kósza hír a valóságnak egyáltalán nem felel meg, mert ez nem csak a jelenben, de a jövőben sem fog megtörténni és rendelésel továbbra is változatlanul folytatja az eddigi rendelőjében.

Budapest Székesfehérváros Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága Tanulmányi Társasága Szent István hejére nagyszabású programmal dolgozott ki a vidékről felutazók részére. A program 15—29-ig terjed. Legnagyobb jelentőséggel azonban az augusztus 18-tól 20-ig terjedő programpontról hírnak. 18-án a királyi palota, országház. Magyar kir. Kuria épületeinek megtekintés, csekély belépődíjak mellett. 19-én a királyi palota, Országos levéltár és Fővárosi Képtár vannak soron. 20-án este a tűzijátékkal megkintésére 1P-ös részvételi díjjal sétahajó indul 600 személlyel és egy különhajó 1200—2000 befogadóképességgel. A többi napokon megtekintést nyernek Gül-Baba sírja, a Svábhegyi csillagvizsgáló, Torbáb és Törökbalini vidéke és sok más érdekesség. Bővebb felvilágosítást szerkesztőségünkben kaphatnak az érdeklődők.

Antológia címmel f. hó 20-án jelenik meg a „Magyar Fákja” Irodalmi Társaság kiadásában a legjobb magyar ifjú költők verse, mely egy lakos társunk Bíró István versét is tartalmazza. Akik e könyvet megvenni óhajtják 3 pengő bolli ár helyett 2 pengőért nála előjegyezhetik.

Ha bármit eladni vagy venni akar, ha állást vagy alkalmazottat keres, hirdessen lapunkban.

Tanár (fizika-vizsgán a diákhoz): Mondja meg kérem, hogy mit ért ön lekötött meleg alatt?

Diák: Zalogba tett télikabátot.

— Nem adhatnál kölcsön száz pengőt?

— Nem tehetem.

— Hát legalább tized.

— Annyit sem.

— Akkor kínálj meg egy szivarral.

— Nem dohányzom.

— Hát akkor mondd meg, hány óra van?

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Dr. J. V. Szarvas. A vésztoi állomásfőnök érdeklődik, forduljon közvetlenül hozzá.

A grafológia csodája.

Zsombok Zoltán a rádióból is ismert író, grafológus az egyén írása és egyéb adatai alapján, lapunk olvasói részére analíziseket készít, ha az alatti szelvényt kitöltve beküldik. Ez az akció nem üzleti jellegű, mert az író a kidolgozás honoráriumát elengedik, s csupán a hirdetés és a megválaszolás költségeire kér 60 fillér bélyegösszeget. Minden olvasó jelentkezhet, akit pedig személyi kidolgozások nem érdekelnek, az bárki másnak pársoros írását és korának megjelölését küldheti be. A levelek így címzendők: Gyomai Ujság szerkesztősége.

GRAFOLÓGIAI UTALVÁNY

Név.....
Cím: .....
Családi állapot .....
Testi hiba.....
Szül. év, hó, nap.....

Sertésorbánc. A vármegyei állatorvosi hivatalhoz érkezett jelentések szerint Ócsödön és Kondoroson nagyméretű sertésorbánc járvány lépett fel.

Az oroszok magyar hússal és zsírral akarják ellátni az inséget szenvedő Dél-országi ország egy részét.

200.000 mázsa magyar búzát vásároltak az elmúlt hónapban Ausztria részére.

Békésvármegye búzája a legjobb az egész országban.

A földművelésügyi minisztérium jelentése az idei termésről most jelent meg. A termésjelentés szerint a legjobb minőségű búza Békésvármegyében termelt. Az országos átlagos búzatermés kat. holdanként 6 mázsa. Békésvármegye déli része eléri ezt az átlagot, az északi községek legnagyobb részén azonban alig üti meg a 4 mázsát. Ezévi termésünk mintegy 10 millió métermázsával kevesebb a múltévénél.

Német-francia nyelvoktatás. Kellő számú jelentkezés esetén f. év szeptember 15-ől kezdődőleg egyenkénti, vagy csoportos oktatásra francia és német nyelvfolyamot nyit négy évi külföldi tartózkodás után Nagy Margit okl. tanítónő. Felülteken kívül gyermekek tanítását is vállalja, 4 éves kortól játékos módszerrel. Személyes érdeklődőknek a gyomai r. kat. tanítónő, Horthy Miklós ut 12 sz. ad bővebb felvilágosítást, vagy levélbeli megkeresést Gyoma, Póhalompuszta kérek.

Állami gépjárművezetőképző (soffőr) tanfolyam nyílik meg leszállított tandíjakkal a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében szeptember 3-án este fél 7 órakor, az intézet Budapesti, VIII., József-körút 6 szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9—1 óra között az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges űrlapok a hivatalos órák alatt beszerezhetők. Igazgatóság.

13-as klub. A babona ellen küzdők 13-as klubjáról rendkívül érdekes képesekket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Magyar írók legregebbébb novellái, pompás képek, nagyszerű riportok, folytatásos regény és számtalan tudományos és szórakoztató apróság a népszerű képeslap új számában. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Tízgyermekes család adómentes. Olaszországban íz gyermekes szülők adót nem fizetnek. Az aggregényekre 25—60 éves korig tetemes különadót vetnek ki.

Gyoma község képviselőtestülete f. hó 16-án rendkívüli közgyűlést tartott.

Vandál kezek pusztítása a tennispályán. Ismeretlen tetelések behatoltak az I. számú tennisztársaság ligeti pályájára és részint a kerítést vágták fel, másrészt a hálót tették tönkre, több alkatrészt magukkal vevé. A nyomozás megindult a tettesek kiderítésére, akik bizonyára elveszik méltó büntetésüket embertelen és oktalan pusztításukért.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Márton Erzsébet, Cs. Szabó Péter Andor, Forgács halvaszületett lány.

Meghaltak:

Kató Lajosné Szaniszlai Etelka 51 éves, Juhász Lajos 12 éves, Hunya János 76 éves.

Beszámoló a vásárról. F. hó 10, 11 és 12 napjain országos vásár volt Gyomán. Az első két napon az állatvásárnak igen jó idő kedvezett, a vasárnapi kirakodó vásárra azonban megérkezett a szokásos gyomai vásári eső viharral együtt, ami a szépen induló vásárlási kedvet megakasztotta. A felhajtott állatok száma 4407 db volt, amelyből 257 darabot adtak el. 991 szarvasmarhából 651, 1503 lóból 626, 610 juhból 533, 1503 sertésből 768 adatott el.

Bohócok furcsa nyilatkozata a színészekről. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. Remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket színházi és filmbeszámolókat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot és számtalan képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

VIDÁM IRÁSOK

Orvos: Folytatta a mély lélegzést?

Beteg: Igen!

Orvos: És milyen eredménnyel?

— Beteg: A mellényem hátul megrepedt!

* * *

— Tanár úr megigérté, hogy előadást tart nekünk az agyvelőről.

— Majd más alkalommal. Most más van a fejemben.

Mussolini a munkásokért

Mussolini egyik legfőbb törekvése a heti munkaidő leszállítása, hogy a felfokozott gépmunka és az emberi munka között megteremtse a kiegyenlítődést. Mussolini abból indul ki, hogy a modern, újabb és újabb gépek nem arra valók az iparban, hogy a munkásokat kiszorítsák munkahelyeikről s őket munkanélküliekké, kenyérlélenekké tegyék, hanem arra, hogy a munkás munkáját megkönnyítsék. Ezt a célt szolgálja Mussolini nem régen megjelent tanulmánya a 40 órás munkahét bevezetéséről, amelyben kifejti, hogy mindent el kell követni a munkaidő nemzetközi szabályozásának és a heti munkaidő leszállításának az érdekében. A gazdasági szakemberek azt állapították meg, hogy a munkanélküliség fő oka a technikai eszközök, a gépek nagyarányú fejlődése, amelyek az emberi munkaerőt kiszorítják, a minimumra szűkítik le az iparban. Az újabb gépek évenként átlag 1.000.000 embert tettek munkanélkülivé. Amit Mussolini szükségesnek tart, az az egyensúly helyreállítása az emberi szükségletek és a gép nélkülözhetetlensége között. Ezért az olasz küldöttség a Nemzetközi Munkaügyi Bizottságnak azt az indítványt terjesztette elő, hogy foglalkozzék az értekezlet a 40 órás munkahét bevezetésének a szükségével, továbbá a fogyasztóképesség fokozásának az eszközeivel és módjaival.

MEGHÍVÓ.

A GYOMAI TESTEDZŐ KÖR f. évi augusztus hó 19-én vasárnap délután fél 1 órakor, határozatképtelenség esetén fél 2 órakor a Holler szállodai székében tartandó f. évi RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

melyre a t. tagok és pártolók ezennel meghívottnak.

A közgyűlés napirendje:

- 1 Elnöki megnyitó.
- 2 Jegyzőkönyvhiitelesítők kinevezése.
- 3 A belügyminisztérium által jóváhagyott alapszabály bemutatása.
- 4 Ügyvezető, titkár, intéző és pénztáros jelentése.
- 5 1934/35 évi bajnokság letárgyalása.
- 6 Beérkezett indítványok tárgyalása.
- 7 A felmentvény megadása.
- 8 A tisztikar és választmány kiegészítése s választás megejtése.
- 9 Az első választmányi ülés meghatározása.

Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal írásban adandók be.

A közgyűlésen csak oly tag gyakorolhatja szavazati jogát, kinek tagsági díja augusztus hó 1-ig rendezve van, vagy a közgyűlés megkezdéséig rendezte. Gyoma, 1934. augusztus 8.

GYTK elnöksége.

Egy jó karban lévő vadászfegyver kerestetik megvételre. Érdeklődni a kiadóhivatalban lehet.

500 cm³-es oldalkocsis Triumph motorkerékpár jó állapotban eladó. Érdeklődni „Áruforgalom” irodában, Horthy Miklós ut 15 szám alatt lehet.

Leányinternátus

közép-, szak-, és főiskolás bentlakó és félbentlakó **leányok részére.** Kötelező társalgási nyelv: német. Tanulmányi felügyelet, korrepetálás, zene, sport, idegen nyelvek. Naponta ötszöri bőséges étkezés. Mérsékelt árak.

Prospektust készséggel küld az Igazgatóság: Budapest, VIII. Luther ucca 1. A) II. 8. Telefon: 335—85.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszüntével ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

200 q. korai rózsaburgonya eladó. Érdeklődni lehet Gyomán Damjanits-tér 1 szám alatt, vagy a mezőberényi határban Félhalmon, Kruchió Istvánnál.

Két diákot elvállalok egészséges lakásba, zongora használattal. **Román Pálné** Békéscsaba, gróf Tisza István u. 19.

Eladó. 1 frack, 2 jacket, 1 amerikai rollós szekrény, 2 ágy éjjeli szekrény, 1 lószőrbetű ruganymatráccal, 1 támlás divány, 1 antik szekrény, 1 kártyaasztal, 1 nagy kredenc, 1 ülő garnitúra. Hősök-Emlék útja 39 szám.

Dr. Debreceni Iván háza eladó. Értekezni lehet a helyszínen. Ugyanott egy 350x250 cm szőnyeg eladó.

Beinschroth Gábor borbélynak az üregpoccosban levő szőlős és gyümölcsöskertje, valamint egy kétfelényítő nagy ajtó eladó. Hősök útja 83.

Szépen berendezett különbejárta uccai szoba 1—2 ur részére szept. 1-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Dr. Debreceni Iván földje felesbe kiadó. Értekezni lehet naponta 10—12 óra között.

NEM OLCSÓBB MÁR A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter **kadarka** vagy **fehér** fejtett ujbó Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boram kellemes édeskés italok, tiszta, tőkéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cim: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

50—150 hold

nagyságu egy tagban lévő földi birtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

Ha valamit eladni vagy venni akar, ha állást vagy alkalmazottat keres, ne várjon, hanem azonnal hirdesse meg lapunkban. A gyors és eredményes elintézés a hirdetés költségeinek tisztesítését is megéri.

SPORT

Textil—GyTK 3:1 (1:0)

Majdnem mérkőzés nélkül maradt a testedzők csapata, mert a Turkevei A C vasárnap d. e. 10 órakor lemondta a mérkőzést. Hogy mégis legyen mérkőzés, sok telefonálást és költséget nem kímélve sikerült az utolsó percben megszerezni a szabadnapos mezőberényi Textilt.

Fél órai késéssel (különösen a GyTK-ra vonatkozik) szitaló esőben állanak fel a csapatok. Mezőberényi kezdéssel indul a játék. Az 5 percben Kurtz a tizenhatoson szabálytalanul szerel, a büntető rugás kapu fölé száll. Textil van fölényben, de Kertész jó napot fogott ki. 15 percben Bartha beadására a belsők elkésnek — tiszta helyzet volt. 20 percben, hogy a mérkőzés 11-es nélkül ne maradjon Kurtz 16-oson belül kézzel leüti a labdát, amit Hoffmann értékesít. 1:0. Változatos mezőnyjátékkal ért véget a félidő.

Szünet után Csikós helyet cserél Lakatossal és ezzel teljesen megváltozik a játék képe. Erős gyomai támadások indulnak Brassányi kapujára, de az egyenlítés sehogysem sikerül. 12 percben egy előre adott labdával Rozmann megszökik és közletről megszerzi a második berényi gólt 2:0. 16 percben Kéri sportszerűtlen viselkedéséért megítélt büntetővel fölénybe kerül a Textil és csak hajszál tartotta, hogy elmaradt a harmadik gól. 22 percben Csikós átvereksszi magát a berényi védelmen és berugja a GyTK gólját 2:1. Ettől kezdve a gyomaiak is erőteljesebb játékba kezdenek és úgy látszik, hogy a kiegyenlítés nem is marad el. A szélsők jól adják a labdát, de a jól működő berényi védelem is helyén van. 38 p.-ben a védelem kapu elé tömörül és egy rosszul sikerült rugással Kéri saját kapujába emeli a labdát 3:1. Gyomai fölényrel ért véget a mérkőzés.

Mindkét csapat tartalékosan állt ki, ha a gyomai kaput Hatvani védi és Bartik sportszerűtlen viselkedése nem maradt volna el, — úgy könnyen meglehetett volna nyerni a mérkőzést. Az ujonc Heinfarth első szereplése az első csapatban bevált, csak igyekezzen még, hogy a szerelése is pontosabb legyen. Kertész a kapott gólokról nem tehet. A berényi csapatban Rozmann, Hoffmann, Huszár és Büngödsi játéka tetszett, de a többi is igyekezett. Matuska bíró jó volt.

Akinek két fillérje van, abból, — ha okos, — az egyiket reklámra adja, mert reklám nélkül ma már nem lehet üzletet csinálni. Hirdessen a Gyomai Ujságban.

GySC—Hunyadi 5:2 (3:0).

MAFC-kupa.

Bíró: Takács (Túrkeve.)

Ez a meccs már is igazolta mult heti jóslatunkat és az utolsó helyre jutott GySC 2 értékes pontot rabolt el a jóképességű szentandrási csapattól. Egyébként a GySC csak az első félidőben játszotta ki szokott formáját, második félidőben kissé visszaesett s így a Hunyadi gyakran látogatott el a gyomaiak kapujához. A GySC imponáló gólarányú győzelme még a klubhoz közelállónak is meglepetés volt. A 2 öngól csak emeli az eredmény értékét. Külön élmény volt a turkevei Takács bíraskodása. Az egykori válogatott játékos, aki utoljára 1921-ben öltötte magára a címeres trikót, mindvégig kezében tartotta a csapatokat s Gyomán ritkán látott kitűnő bíraskodással emlékeztetett a nevére.

GySC kezdéssel indul a játék és már a 8. percben a Hunyadi kapujában táncol az első gól (1:0). GySC nagy fölénye szél ellen is állandósul, s a Hunyadi alig tud átjönni a félvonalon. 27. p. Bartha I. és II. remek összájátékkal lefutnak s a kis Barta ravasz lövése a kapu balsarkában köt ki (2:0). GySC csatársora elemében van, Kiss, Barta II. és Fried szemképrázta trükkökkel dolgoznak. Hunyadi meg van zavarodva s egészen kezdetleges hibákat követnek el. Ezt használja ki a 33. percben Bartha II., aki maga mögött hagyja a Hunyadi védelmét, okosan Barta I.-hez játszik át s ő közletről beteszti (3:0). Félidő végéig frontban marad a GySC, de újabb gól nem esik. A játék második félidőben teljesen megváltozik. Hunyadi energikus támadásba kezd. 4. percben Fekete kornert vé s a kornier rugás Puluportól saját kapuba pattan (3:1) 13 p. Nagy szépen lemegy, Kisshez passzol aki átdolgozza magát 2 emberen, élesen löv, de a kapus a labdát kiejti s a befutó Barta I. a góiba továbbítja (4:1) 32 p. Kiss a 16-oson felvágja. Szabadrugás elé sorfalat állnak s Bencsik kornere fejel. Kornier jó, a bekkek elengedik s a szemfüles Kiss bepöcköli 5:1. Két perc múlva 20 méteres szabadrugás GySC ellen. Bencsik lövi, Fekete fejjel akarja védeni, de szerencsétlenül saját kapuba továbbítja 5:2. Gól után a Hunyadi centerhalfját durva játék miatt a bíró kiállítja. Erős Hunyadi támadással ér véget a mindvégig izgalmas mérkőzés.

Hunyadi—ETK 2:1 (2:1)

MAFC-kupa. Békésszentandrás, bíró: Herbály (Mezőtúr)

(Endrödi tudósítónktól) E.T.K. két legjobb csatárát volt kénytelen nélkülözni. Vezetőgólt az ETK

érte el Knapp révén, aki a 10 percben Matuska átadását a hálóba lövi. Hunyadi sorozatos durvaságokkal válaszol. 15 percben Hunya I.-et kit már előzőleg kétszer is megrugtak, most gyomron bokszojják. Percekig eszméletlenül fetreng az ETK leáll s a labda a hálóba kerül. A bíró a gólt megadja. (1:1). 20 percben egy jótalan 11-esel beállítják a végeredményt. Második félidőben Farkasinszky sportszerűtlenül elhagyja a pályát s ettől küzdve a 9 ember oroszlanmódrá küzd. Büngödsi szenzációs formája és a 2 bekk fáradhatatlansága menti meg az ETK-t a nagyobbarányú vereségtől.

ETK—Sz. Bocskay 4:0 (1:0)

Nagyboldogasszony napján, barátságos. Endröd.

Nívós mérkőzés, melyből a jobb fizikummal rendelkező ETK került ki győztesen. Góllövők: 20 p. Szentesi. Második félidő 12 és 24 percében Kurilla. A 40 percben Szentesi védhetetlen lövéssel állítja be a végeredményt. Jók Bocskayból Kiss I. és II. ETK-ból Knapp I. Hunya A. de különösen Szentesi, a Mezőberényi TK volt játékos, aki nemcsak góljaival hanem mezőnybeni szép játékával is magára vonta a közönség figyelmét.

GySC—GyTK 3:0 (0:0)

kölyökesapatok mérkőzése.

MAFC-kupa

Intéző Bizottság hivatalos

közleményei:

MAFC-kupa állása aug. 18-án

1. MSzSC	8	6	1	1	22:8	13
2. Hunyadi	9	6	2	1	32:21	13
3. ETK	8	6	2	—	28:14	12
4. GyTK	9	5	5	1	12:20	7
5. GySC	3	3	5	—	15:20	6
6. MAFC	8	2	5	1	16:23	5
7. TAC	9	2	6	1	5:25	5

MAFC-kupa programja aug. 19-én: Mezőtúron: MSzSC—MAFC, bíró: (közös megegyezéssel) Heinfarth (GyTK). Gyomán: GyTK—ETK.

Aug. 20-án: Turkeven: TAC—MAFC bíró: Szita (TAC), Gyomán: GyTK—Hunyadi.

Az IB f. hó 16-án tartott ülésén a következő határozatokat hozta:

ETK—Hunyady óvás ügyében bizonyítás kiegészítést rendel el. A Virág-ügy végleges tisztázása miatt kiküldi a kupa titkárát Szarvasra és Békésszentandrásra.

Kurtz (GyTK) és K. Sebestyén (MAFC) játékosok fegyelmi vétségeit eddigi felfüggesztésükkel eléggé megbüntettének vette, azonban Farkasinszky (ETK) játékos, mivel a pályát minden bejelentés nélkül elhagyta, dorgálásra ítéli.

GyTK panaszát az TAC ellen nem tárgyalta a bizottság, mert a TAC a 12-i meccs lemondása miatt olyan elégtételt ajánlott fel a GyTK-nak, hogy az ügyet a két egyesület barátságosan fogja elintézni egymás között.

GyTK az elmaradt TAC meccs két pontját 0:0 gólaránnyal megkapta.

Elrendeli az IB, hogy a kupa hivatalos hirei a jövőben a „Gyomai Ujságban“ jelenjenek meg. A hírek közlésével a kupa titkárát bizza meg.

GySC részéről bírókul vitéz Nagy Szabó Bélát és Kádár Sándort jelölte.

GySC—Hunyady meccsen kiállított Hettmann (Hunyadi) játékos ügyét legközelebb fogja tárgyalni az IB.

Fischer Gyula
az IB titkára.

Sporthírek.

Érik a „Turul“ bajnoksága.

Az országos fellebbviteli bizottság kimondotta a végső szót az ismeretes Mezőberényi Textil SC elleni tömegővások ügyében, amennyiben Kertes József kapus igazolatlan szerepeltetése miatt a Textilnek, a Turul, KTE és GySC elleni mérkőzéseit megsemmisítette és azok 2—2. pontját gólarány nélkül a fenti egyesületek javára írta.

Bankó Gerda András hivatásos futballtréner Gyomáról való távozása alkalmából ezuton búcsuzik sportársaitól és kedves ismerőseitől.

GySC eredeti terv szerint 19-én vasárnap reggel 6 óra 8 perckor induló vonattal utazik Budapestre, előre lefoglalt külön kocsiban. A vezetőség a következő játékos keretet jelölte ki: Szrenkányi, Papp János, Fekete Puluportól, Fried, Matlak, Oláh Sándor, Oláh Károly, Zöld, Jenei, Bartha Károly, Bartha József, Nagy B., Kiss S., Cs. Nagy Gábor. Bizunk fiainkban, hogy pesti szereplésükkel kivívják az ottani közönség elismerését is. A meccs a Kőbányai-uti Máv-pályán lesz, délután fél 6 órai kezdettel. Jövő heti számunkban részletes tudósítást közlünk a meccsről. Jó mulatást és sok szerencsét. Tempó Gyösöcő...

K.

AUTÓ és motorkerékpár PNEUMATIKOK a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával.
AUTÓALKATRÉSZEK összes olasz, francia és amerikai autókhoz,
FELSZERELÉSI CIKKEK legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF
Bpest, VI. Andrassy-ut 34. Telefon: 221-97.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemezőtő: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzártá csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszori hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Leperzselt legelőnk
aszott tőgyű tehének
sétahelye.

A falyasi legelőnk lesült. Még a szaharai szárazsággal is dacoló egy-két szármárkóró vagy szerbtövis díszlik és garral hirdeti a tönkrement növényzet mellett, hogy a fehénpásztorok az Istenadta hosszú napokon annyit sem tesznek meg kint a legelőn, hogy ezeket a szerbtövis díszpéldányokat kiírtanák.

Szegény teheneink reggelenként kimennek az egy hónap előtt még üdezőld legelőre s a hosszú nap tikkasztó melegében tömegkoplalókúrárt tartanak s este korgó gyomorral, aszott tőgyvel haza ballagnak.

A novemberi zöldmező tanfolyamon olyan meggyőző előadásokkal és képekkel igazolták, hogy kevés költséggel és kitartással sokat javíthatunk legelőinkön. Sőt nálunk, ahol teheneink legelőjének többszáz holdja a Körös hullámterében fekszik, amely mellett naponta elfolyik több ezer köbméter aranyat érő Körösvíz, tehetetlenül nézzük, tűrjük, hogy legelőnk lesüljön, teheneink koplaljanak.

Ugyanígy lehetséges volna, hogy a falyasi legelőnk egy részét is öntözzük a Torzsászugi holt Körösből.

Aki pedig még mindig nincs meggyőzve a Körösvíz csodás öntöző értékéről, az vegyen magának fáradságot, nézze meg a vasúti állomás ország híres virágos kertjében a zöldelő füvet, azt Körösvízzel öntözik. Ilyen lenne a legelő füve is, ha öntöznék.

Hétfőn megkezdik a gyoma-dévaványai út békésmegyei szak- szának földmunkálatait

Gyomai és endrődi munkásokkal
végeztetik a földmunkát.

A múlt héten tartották meg vitéz dr. Pánczél József vármegyei főjegyző elnöklése alatt a hivatalos köz-igazgatási bejárást a gyoma-dévaványai út földmunkálatainak kiépítésére vonatkozólag. A bejáráson jelen voltak Ritter Sándor kir. műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke, Harmatha András és Gödry Lajos államépítészeti hivatali mérnökök, dr. Pálka Pál főszolgabíró, Pánczél Emil községi főjegyző, Kovács Gábor bíró, Uhrin István községi mérnök és Bácsi Elek társulati igazgató.

A bizottság hozzájárult,

hogy az elkészített tervek szerint a földmunkálatokat már a jövő héten megkezdhessek, valamint Kovács János földjéből 60 □-ölet kisajátítsanak, mellyel megszüntetik az útnak ott a törését.

Vitéz dr. Pánczél József vármegyei főjegyző elrendelte, hogy ennél a munkálatnál csakis gyomai és endrődi munkásokat alkalmazzanak.

Ezúton is köszönetet mondunk vitéz dr. Pánczél József vármegyei főjegyzőnek, amiért járásunk inséges munkásai részére tartotta fenn ezt a munkálatot.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Augusztus 16-án rendkívüli közgyűlést tartott Gyoma község képviselőtestülete, melyen a következő érdemleges határozatokat hozták:

A Lampel-féle malom lebontását tavaszra halasztották, akkor építik fel az iskolát is.

A polgári- és gazdasági iskolák részére padok és más iskolai szerek beszerzését határozták el.

Néhai Barabás Béla volt

gyomai kerületi országgyűlési képviselőnek gyomai mandátumait a képviselőházi múzeumnak adják át.

A járdaépítési szabályrendeletet úgy módosították, hogy a betonjárda építéséből kivetett hozzájárulási költséget 5 évi egyenlő részletekben fizethetik kamat nélkül. Aki egy összegben és előre fizeti be a hozzájárulást, az 10% térítést kap. A részletekre megállapított fizetés elmulasztása

esetén a közdókra megállapított kamatot kell fizetni.

A hangversenyek engedélydíját mérsékeltek.

A dobolási díjat 2 dobbal 1 pengőben, a piaci dobolást 50 fillérben állapították meg. A hirdetési díjakat 16 fillérről 10 fillérré mérsékeltek éspedig: 5 géprásos sorig 10 fillér, azon felül 20 fillér. A dobolásnál és hirdetésnél vidékiek duplán fizetnek.

Sertésvágásért vágóhídi díjat nem szed addig a község, míg a sertésvágóhíd fel nem épül. (Mikor lesz az? Szerk.)

A községi haszonbérlok bérleszállításában egyelőre nem hozott határozatot a képviselőtestület.

AZ ŐSZI EXPORT KIÁLLÍTÁS JELENTŐSÉGE.

Ez év őszén lesz Budapesten az első Országos Mezőgazdasági Export-kiállítás. A miniszterelnök kívánságára életre hívott Nemzeti Munkahéten eddig főleg az ipar és kereskedelem nemzeti munkája szerepelt. Ez évben mezőgazdaságunk is kiveszi a részét ebből a demonstrációból.

„Nemzeti Munka a Magyar Földön.” Ez a címe a kiállításnak. Már maga ez mondat is jelzi, hogy a magyar agrártársadalom munkájának minden vonatkozása bemutatásra kerül.

Mezőgazdaságunk létérdeke, hogy feleslegeinket minden zavaró körülmény nélkül jó áron értékesíthesse külföldön és az Őszi Mezőgazdasági Kiállítás egy hatalmas lépést jelent exportunk fejlesztése terén.

A kiállítás célja, hogy külföld felé dokumentálja a magyar mezőgazdaság fejlettségét, amely képes a legkénye-

sebb igények kiszolgálására is, másrésztől utóbbi évben a külföldi importőrök részéről megnyilvánuló kívánságokhoz mértén utmutatást nyújtson gazdáinknak, hogy *milyen fajta és minőségű termények azok, amelyek külföldi elhelyezkedésre számíthatnak, hogy milyen irányban alakítsák át gazdálkodásukat.* Itt első sorban a minőség kérdése jöhet számításba. Akkor amikor a külföldi importőr válogathat abban, hogy melyik országból szerezze be szükségletét, egészen természetes, hogy egyéb mellékkörülményeken kívül első sorban azt akarja, hogy a vásárolt termék minősége kifogástalan legyen. Hála kormányzatunk évek óta folytatott céltudatos törekvésének, ma már az a helyzet, hogy *mezőgazdaságunk kivételre kerülő feleslegeinek igen jelentékeny része eléri a külföld által megkívánt minőséget.*

A magyar föld, a magyar éghajlat speciális adottságai egyes terményeink minőségét olyan különlegessé teszik, hogy azok szinte versenytárs nélkül állnak a nemzetközi piacokon. Természetes tehát, hogy a kínálkozó lehetőségeket meg kell ragadnia mezőgazdaságunknak és főleg ezekből a cikkekből kell termelését fokozni. A mezőgazdasági tömegáruk minőségét is javítani kell. Mindezeket a szempontokat szakszerű egymásutánban fogja szemléltetni az Őszi Mezőgazdasági Export-kiállítás úgy, hogy gazdáinknak különleges alkalmuk nyílik megismerni azokat a tényezőket, amelyek kell, hogy jövő gazdálkodásukat irányítsák. Egyetlen gyomai gazdálkodóra nézve sem lehet közömbös, hogy milyenek a mezőgazdasági termények árai, bár e tekintetben függőségi viszonyban vagyunk a külföldi piacokkal szemben, mégis az tapasztalható, hogy a különlegesen jó minőségű termények könnyebben és jobban értékesíthetők.

Az egyes terményekből a minták már törést beérkeztek a kiállítási kísérletiügyi állomásokhoz és azok vizsgálata fokozott erővel folyamatban van. Örömmel tölti el a szemlélőt, ha látja, hogy a nagy és kis gazdaságokból beérkező minták minőségi szempontból milyen kiválóak. Elismeréssel kell megemlékeznünk kisgazdáinkról, akiknek terméseredményei azt igazolják, hogy intenzív gazdálkodást folytatnak.

A kiállítás szeptember 29-től október 8-ig tart Budapesten az Iparcsarnokban és ez alatt az idő alatt az összes magyar vasu-

lak és hajózási vállalatok féláru kedvezményt engedélyeztek a Budapestre utazó látogatók részére. Az igazolványok melyekkel a kedvezmény igénybe vehető, már kaphatók a községi előjáróságnál, illetve az IBUSZ-nál és kirendeltségeinél, de készséggel küld a kiállítás Előkészítő Bizottsága is. A jegy ára Budapesttől 100 km. távolságig 1.— pengő, ezenül 2.50 pengő, ebben az összegben a kiállítás belépőjegye is benne van.

Az Őszi Mezőgazdasági Export-kiállítás már maga is egy olyan érdekes látványosság lesz, amely bőven kárpótol az utazás fáradalmáért. A TESZ által egy időben rendezett Nemzeti Munkahét is értékes látivalók és szórakozások egész sorozatát nyújtja a látogatóknak. Az *Előkészítő Bizottság Krudy Ferenc elnökletével* a Földművelésügyi miniszteriumban működik és bár milyen felvilágosítást készséggel megad.

Veszedelemes gyújtogató garázdálkodott a tanyákon.

Varga István elvetemült gyújtogatója.

A halmagyi tanyák tulajdonosait napokig rémületben tartotta egy konok gyújtogató.

Augusztus 18-án este Lonszoci Ferenc tanyájánál felgyújtották a búza és zabszalmát, valamint a főreket és ezek el is égtek.

Szent István napján este 11 órakor Erdélyi Mihály gazda Varga István nevű 20 éves bérese kerékpáron bejött az ügyeletes tűzoltóhoz és jelentette, hogy valami gyújtogató meggyújtotta a tanyájuk melletti csutkakúpokat, kérte vonuljon ki a tűzoltóság eloltani a tüzet. Gecsei ügyeletes tűzoltó feltelefonált a toronyőrnek, ez azonban nem látott semmiféle tüzet, mire Varga elment.

Reggel 5 órakor kigyuladt az Erdélyi Mihály tanyáján, Varga gazdájánál a szénakazal. Az oltásra összeszaladt tanyaszomszédoknak oltás közben Varga elmondta, látta, amikor a meggyújtás után a gyújtogató a tanya melletti tengeribe szaladt. A szomszédok előbb eloltották a kezdődő tüzet, utána a tengeribe bujt gyújtogatót mentek keresni. Ezalatt ismét meggyulladt a szalmakazal s megint Varga lármázta össze a tengeriben gyújtogatót kereső szomszédokat, kik ismét eloltották a tüzet. Ez négyszer ismétlődött meg. Ezután a főreket

és újra a csutkái gyújtotta meg a titokzatos gyújtogató, míg az emberek a Varga által „itt szaladt” „ott szaladt” gyújtogatót keresték.

Ez a többszöri gyújtogató, oltás és gyújtogató keresés 5—6 óra között történt.

Az oltásnál segédkező Schuszter Jánosnak gyanus volt Varga István bérese viselkedése. Schuszter észrevette, hogy Varga lóra akar ülni, hogy kereket oldjon, Vargára vetette magát s egypár barátságos arcsimogatás után Varga beismerte, hogy ő a gyújtogató. Közben egyszerre égett két főrekkazal, két szénaboglya és három csutkakúp.

A társulati gátórtól betelefonáltak a tűzörségre, honnan 6:30 órakor Seprenyi Lajos őrzető és Kovács G. Lajos önkéntes tűzoltók kivonultak egy kocsisfecskendővel. — Gecsei Imre kerékpáron ment utánuk. A szomszédok a vitéz Purgly Emil uradalmából kapott lajt segítségével és a fecskendővel megvédték az épületeket, a szalmát és egy boglya szénát. Az elégett takarmány értéke 800 pengő, mely biztosítás útján megtérül.

Varga Istvánt csütörtökön beszállították a gyulai ügyészségre.

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

A GyTK közgyűlése

mult vasárnap volt, amelyen az új vezetőséget választották meg. A tisztikar névsora a következő:

Tiszteletbeli elnök: Pánczél Emil.

Elnök: Bácsy Elek.

Társelnök: Gecsei Sándor, Grosz Salamon.

Alelnök: Hanczman Ferenc, Hekelle László.

Ügyész: dr. Legeza Tibor.

Orvos: dr. Neményi Honfi, dr. Nagy Pál, dr. Bárdos László.

Főtisztikár: Varsandán László.

Football ügyvezető: Heinfarth Mihály.

Háznagy: Gábor Antal.

Jegyző: Szepesi Sándor.

Intéző: Papp Gábor.

Pénztáros: Szokolai György.

Ellenőr: Haibach Árpád, Vatai János.

Számvizsgálók: Szabó Bálint, Bedő Imre, Szendrei Ferenc.

Szertáros: Imre Elek.

Válaszmányi tagok: Csáki Dániel, Kiss István, Szilágyi Kálmán, Varga Károly, Vaiai Lajos, Mayer Ferenc, Németi Lajos, Nagy Károly, Tandí Imre, Szabó Imre, Márton Bálint, Kiss Sándor. Pótagok: Pfeifer Márton, Arany János, Balogh Lajos, Podani Mihály.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Magyar Órállók!

Békésvármegye Törvény-halósági Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága 13 évi működésének emlékére Évkönyvet adott ki. Az ízléses kiállítású könyvet — melyet igaz lelki gyönyörűséggel lapozgattunk — Tantó József író, vármegyei népművelési titkár szerkesztette. A Bizottság 13 évi munkásságát találjuk meg benne frásban és számadatakban. Békésvármegye területén a népművelési tevékenység 1921—22. évben összesen 271 előadást és 16 előadót mutat. Ezek a számok a bizottság ügybuzgósága folytán évről-évre emelkedtek, úgy, hogy az 1932—33 év már 9643 előadást és 986 előadót könyvelhet. — Ugyanilyen arányban növekedett a hallgatók száma is. Ezek a szürke statisztikai számok égő fáklyaként lobognak a magyar éjszakában! Békésvármegye Népművelési Bizottságának munkája nem meddő igyekezet. Hatalmas, nagyjelentőségű kulturtevékenység ez, melynek hatása mindjobban mutatkozik.

Az évkönyv közli dr. Hömann Bálint m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszternek 76.800—933. számú iránymutató rendeletét a népművelés legközelebbi teendőire. Értékes dolgozatokat találunk a könyvben: Herczeg Ferencz, dr. Korniss Géza, dr. Ravasz László, dr. Bibó István, Karácsony Sándor, Hegedüs Margit tollaiból. Végül a Bizottság magasztos szózáttal fordul a magyar népművelők táborához:...

„Magyar Órállók, kérünk benneteket, adjátok lelketek melegét, hiszen érzitek, hogy e hazában „Sósabbak itt a könnyek, s a fájdalmak is mások, ezerszer Messiások a magyar Messiások“

Magyar Órállók vigyázatok, résen legyetek, mert „Ha minket elfű az Idők zivatarja, Nem lesz az Istennek soha több magyarja“

— m. gy. —

HIREK

Még dalol a nyár,

hetykén és vidáman, de valahol messze, a rozsdásodásnak indult hegyek között már dohog az ősz. Éjszakánként idáig ér a lehelete, elsápad egy-két falevél és ha rezzen a szél, leperdül a tavalyi avarra.

Még dalol a nyár, de már az ősz szele bágyaszt és meglehet, hogy mire fakóvá barnul a határ, én is, te is lehullunk a tavalyi avarra: bevágódunk a semmiségbe. Mert ez a sorsunk: falevéle és emberé egyaránt. Egyikünk korábban megy el, a másikunk későbbben, de mind elmegyünk, ha megcsap benűnket az elmulás lehelete. (.)

Felvétel a Márta Diákotthonba. A budapesti IV. Liliom u. 13. sz. alatti Mária Mater Diákotthonban megüresedett helyekre, az 1934/35 tanévre szóló felvételi kérvények augusztus 25-ig beadhatók. Pályázhatnak oly szegénysorsu, példás viselkedű és jó előmenetelű egyetemi és főiskolai hallgatók, kik tanulmányaikat Budapesten végzik. A szobák 2—6 személyesek. A város közepén az egyetemhez közel fekvő szép kertes otthonban, hol külön tanuló, társalgó és fogadó szoba, fürdő, zuhanyozó, fűtés és gázrezsóhasználat, tornaszor és telefon szolgálják a hallgatók kényelmét: a bentlakás díjtalan. Bővebb felvilágosítási készséggel nyujt póstán is (bélyeges válaszboríték melléklendő) az Otthon háznagya reggel 8—9 óra között. Telefon: 57—7—49.

Öngyilkosság. K. Molnár Sándorné Baráth Julianna 81 éves tanyai asszony hétfőn délután 4 órakor az ajtókilincsről felakasztotta magát. Tettének oka végegyengülés és életuntság volt. Mire rátaláltak már halott volt és a kihívott közvégső orvos is csak ezt tudta konstatálni. Temetése szerdán délelőtt volt.

A szilva feldolgozását ismereteti a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a helyes permealizációról, a permealizógépek megválasztásáról, a darazsak irtásáról, a gyümölcs szedéséről és raktározásáról, a rácürmös készítéséről, a nitrogéntrágyázásról stb. A két dúsan illusztrált lapból egy alkalommal díjtalanul küld a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, Földmívelésügyi Minisztérium, V. ker., Kossuth Lajos-tér, e lapra való hivatkozással mutatványszámot).

Háztartási és továbbképző tanfolyam nyílik szeptember havában a Luther-Szövetség védnöksége alatt (IV. ker. Veres Pálné-utca 36. sz. alatti). A növendékek a modern nyelvek és

az általános műveltséghez szükséges elméleti ismereteken kívül a főzésben, kézimunkában, fehérnemű és felsőruha varrásban, valamint a csecsemő és gyermekgondozás, illetve a gyermeknevelésben is gyakorlati kiképzést nyernek. A tanfolyam egyéves illetve 3 hónapos. Felvilágosítás személyesen vagy írásban (válaszbélyeg küldendő).

Munkásjutalmakra pályázat. A kereskedelemügyi miniszter pályázatot hirdet olyan ipari munkások 100—100 pengővel és oklevéllel való kiutaltására, akik 50 életévüket már betöltötték és legalább 25 év óta megszakítás nélkül állanak ugyanazon munkaadó szolgálatában. A pályázatok a kereskedelmi és iparkamaránál f. évi szeptember hó 30-ig nyújthatók be és a pályázati kérvényhez a munkakönyvet, ez évben kiállított erkölcsi bizonyítványt és a munkaadó szolgálati bizonyítványát kell csatolni. A minisztérium által már kitüntetett munkások újlag nem pályázhatnak.

A legjobb csemegeszőfajtákról, a kisebb méretű gyümölcsaszalókról és azok kezeléséről, homokterületeken a gyümölcsfa ültetéséről, az őszibarackbefőtli készítéséről, a dió szedéséről és szárításáról, a kevertlen ültetendő gyümölcsfajtákról, a gyümölcsösben és szőlőben a szeptember havi teendőkről, a vértelű irtásáról, a férges dióról és számos egyéb gyakorlati aktuális kérdéssről ír, képekkel bőven illusztrálva „A Magyar Gyümölcs“ legújabb száma, melyből lapunkra való hivatkozással egy alkalommal ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrassy ut 8.

Akinek két fillérje van, abból, — ha okos, — az egyiket reklámra adja, mert reklám nélkül ma már nem lehet üzletet csinálni. Hirdessen a Gyomai Ujságban.

REJTÉLYES GYILKOSSÁG.

Nem találják az áldozatot.

Augusztus 19-én este a dévaványai csendőrségnél jelentkezett Takács Antal 22 éves devaványai legény és elmondta, hogy 18-án este Gyoma vasuton tuli részében. Besenyszegen meglátta Czihai László turkevei születésű, 25 év körüli régi haragosát, ki valószínűleg Turkevébe ment gyalog, 6 400—500 lépés távolságban nyomon követte Czihaiot s amikor az a közúti hídon átment és a Körös hullámterében taposott gyalogulon haladt, utána sietett s mikor utólérte, revolverrel fejbe lőtte. Czihai azonnal meghalt, mire ő (Takács) felkapta a hullát, elvitte a Köröshöz és a vízbe dobta s utána, mint aki jól végezte dolgát, hazament Dévaványán lakó szüleihez.

Otthon Takács elmondotta tetteit, mire közbecsülésben álló jómodu szülei rábeszéltek, jelenkezzen önként a csendőrségnél, mit ő meg is tett és részletesen elmodta az egész gyilkosságot.

Czihai László hulláját eddig nem találják meg. A nyomozás sem tudta eddig kideríteni — dacára a szorgos kutatásnak — voltaképpen ki is hát az állítólag meggyilkolt Czihai László, kinek sem Turkevében, sem Ecsegen eddig nem tudtak nyomára akadni.

A gyilkosság helyszíni szemléljén találtak vérnyomokat, tehát valaminek kell lenni Takács vallomásában.

Takácsot pénteken reggel vitték a gyulai kir. ügyészséghez.

Liliputi-olimpiász Budapest. A törpék budapesti olimpiászáról rendkívül érdekes fényképekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagyoldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezenkívül magyar írók remek novelláit találja az olvasó a népszerű képeslapban, valamint folytatásos regényt, számtalan érdekesebbnél érdekesebb cikket és közöl száz pompás képet. Egy szám ára 20 fillér.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Szász János, Bartolff Zsuzsánna, F. Nagy Róza, Fekete Erzsébet. **Házasságot kötöttek:** Mihály Lajos—Kurilla Mária, Laskai Lajos—Fülöp Mária, Wolf Lajos—Papp Teréz, Vidó János—Kovács B. Erzsébet. **Elhaltak:** özv. Fekete Andrásné Debreceni Sára 79 éves, Gyöngyösi Sándor 4 hónapos, K. Molnár Sándorné Baráth Julia 81 éves, Molnár László 73 éves.

Dizsmagyarban vonulnak fel Szent István napján a magyar élet kifűnőségei. A Tükör augusztusi száma erről érdekes és gazdagon illusztrált cikket közöl. Persze egyéb érdekesség is nagy számmal akad, tanulmányos és érdekes cikkek, elbeszélések és versck. A mellett ez a szám is beszámol a színház és a film új eseményeiről, divatról, konyháról, gyermeknevelésről, kép és rajz, fényképezésről és grafikusokról, rejtvény-, sakk-, bridzs-, fényképpályázatok teszik változatossá a Tükör ragyogó augusztusi számát. Ha előfizetni óhajt, szíveskedjék lapunkra való hivatkozással a Tükör kiadóhivatalától (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) mutatványszámot kérni.

Nagyemberek papucsban. Ez a címe annak a rendkívül érdekes cikknek, amely a Délibáb új számában jelent meg és amelyben rendkívül sok intimizáció olvashatunk a nagy emberekről. A kiűnő színházi képeslap remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, nagyszerű filmrovaot, slágerszövegeket, folytatásos szindarabol és nagyon sok képet közöl. Egy szám ára 20 fillér és minden újságárusnál és dohánytözsdében kapható.

A grafológia csodája.

Zsombok Zoltán a rádióból is ismert író, grafológus az egyén írása és egyéb adatai alapján, lapunk olvasói részére analíziseket készít, ha az alant szelvényt kitöltve beküldik. Ez az akció nem üzleti jellegű, mert az író a kidolgozás honoráriumát elengedik, s csupán a hirdetés és a megválaszolás költségeire kér 60 fillér bélyegösszeget. Minden olvasó jelentkezhet, akik pedig személyi kidolgozások nem érdekelnek, az bárki másnak párosos írását és korának megjelölését küldheti be. A levelek így címzendők: Gyomai Ujság szerkesztősége.

GRAFOLÓGIAI UTALVÁNY

Név.....
Cím: .....
Családi állapot .....
Testi hiba.....
Szül. év, hó, nap.....

Szept.

9

Levente szüreti bál

A BUDAPESTI HIRLAP című politikai napilap minden nap képesmelléklettel jelenik meg, kiváló írógárdája szerkesztésében ma a legértelmesebb politikai és szépirodalmi lap és mégis a legolcsóbb napilap. Ha mutatványszámot kíván, jelentse szerkesztőségünkben. Előfizetési ár: egy hónapra 250 pengő, negyedévre 750 pengő.

AUTÓ és motorkerékpár PNEUMATIKOK a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával.
AUTÓALKATRÉSZEK összes olasz, francia és amerikai autókhoz,
FELSZERELÉSI CIKKEK legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF
Bpest, VI. Andrássy-ut 34. Telefon: 221-97.

50-150 hold

nagyságu egy tagban lévő földi birtokot vennék. Bővebb felvilágosítást a Gyomai Ujság szerkesztősége ad.

Csővestengerit és heremagot a „Futura“ (Wagner Márton Fiai cég) legmagasabb napi áron vásárol.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszűntével ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

200 q. korai rózsaburgonya eladó. Érdeklődni lehet Gyomán Damjanits-tér 1 szám alatt, vagy a mezőberényi hártában Félhalmon, Kruchió Istvánnál.

Két diákot elvállalok egészséges lakásba, zongora használattal. **Román Pálné** Békéscsaba, gróf Tisza István u. 19.

Dr. Debreceni Iván földje felesbe kiadó. Értekezni lehet naponta 10-12 óra között.

Beinschroth Gábor borbélynak az Öregpocosban levő szőlős és gyümölcsöskertje, valamint egy kétfelénylő nagy ajtó eladó. Hősök útja 83.

Szépen berendezett különbejáratu uccai szoba 1-2 ur részére szept. 1-re kiadó. Cím a kiadóhivatalban..

Eladó. 1 frack, 2 jacket, 1 amerikai rollós szekrény, 2 ágy éjjeli szekrényvel, lószőrbetétes ruganymatráccal, 1 támlás divány, 1 antik szekrény, 1 kártyaasztal, 1 nagy kredenc, 1 ülő garnitúra. Hősök-Emlék útja 39 szám.

Dr. Debreceni Iván háza eladó. Értekezni lehet a helyszínen. Ugyanott egy 350x250 cm szőnyeg eladó.

Kivonatatos másolat.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

Kir. Kincstár végrehajthatónak Iványi Miklós és Iványi János végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi. hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881. IX. t.-c. 144., 146. és 147. §. értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 663 P 60 f. köztartozás tökekövetelés, ennek 1932 évi június hó végéig számított 148 P 20 f. eddigi valamint a kifizetésig járó 9 százalékos kamata 18 P 38 f. eddig megállapított per és végrehajtási költség stb., behajtása végett a gyomai kir. járásbírósg területén levő Endrőd községben fekvő s az endrődi 1004 sz. betétben A. f 1. sorszám, 683 hrsz. 297 négyzetögl területű végrehajtást szenvedettek nevében álló beltelkes házra 1500 P kikiáltási árban.

A tkvi. hatóság az árverésnek Endrőd községhezánál megtartására 1934 évi november hó 3 napjának d. e. 9 óráját tűzi ki és az árverési feltételeket az 1881. IX. t.-c. 150 §-a alapján a következőkben állapítja meg.

1. Az árverés alá eső ingatlant és pedig a csatlakozottnak kimondott Grosz Zoltán végrehajtató érdekében 4050 P-nél, Hartenstein Herman és fia csatlakozottnak kimondott végrehajtató érdekében 5170 P-nél, Kir. Kincstár végrehajtató érdekében 6400 P-nél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

2. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. IX. t.-c. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltótnél letenni vagy a bánatpénznek előlegesen bírói lététbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltótnak átadni és az árverési feltételeket aláírni.

3. Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, me-

lyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

4. Vevő köteles a vételárat az árverés napjától járó 5 % kamattal együtt a békéscsabai m. kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál három egyenlő részletben megfizetni, még pedig az első részletet 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt, a harmadikat 45 nap alatt az árverés jogerőre emelkedésétől számítva. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

5. A vevő köteles nyomban az ingatlant terhelő és az árverés napja után esedékes adókat, az átruházási illetéket, valamint az elárverezett ingatlant a fennálló törvények szerint terhelő szőlődézsma, urbéri és más hasonló természetű váltásdógot a birtokrendezési költségjárulékokat, ugyszintén a visszabdlyozási tartozásnak az árverés napja után esedékes részleteit a vételárba betudás nélkül viselni.

6. Ha az árverés napjától számított 8 nap alatt előterjesztést és 15 nap alatt utóajánlatot nem adnak be s a vevő a vételár $\frac{2}{3}$ ad részét befizette a tkvi. hatóság a vevőnek vételi bizonyítványt ad ki, amelynek alapján a vevő a megvett ingatlant birtokába veheti.

7. Ha az árverés jogerőre emelkedett és a vevő az árverési feltételeknek eleget tett, különösen a vételárat egészen lefizette az ingatlant tulajdonjogának a vevő nevére bekebelezését a tkvi. hatóság hivatalból rendeli el.

8. Ha a vevő az árverési feltételeknek a kitűzött időben eleget nem tesz, a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő pedig a tkvi. hatóság felhívásának készhezvételétől számított 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói lététbe helyezni köteles és az érdekeltfelek bármelyikének kérelmére a tkvi. hatóság újabb árverést rendel el.

Gyoma, 1934. év július 12 napján:
Záhonyi s. k. kir. íb. elnök
A kiadmány hitelűl: Pulugor sk. kiadó.
A kivonat hitelűl:
Gyoma, 1934. augusztus 23.

Dr. Szász jegyző.

Köszönetnyilvánítás.

Az e hó 20-án este és 21-én nappal a Halmagyi tanyánkon történt tüzeset alkalmával tanúsított buzgó tevékenységért köszönetet mondunk mindazoknak, akik e nagy szerencsétlenségben segítségünkre voltak, különösen nagys. Purgly János úrnak és személyzetének, ugyszintén ifj. Kovács G. Lajos és Seprenyi Lajos községi tisztviselők, önkéntes tűzoltóknak.

Erdelyi Mihály és családja.

Adás-vételi ügyleteit leggyorsabban lebonyolíthatja egy apróhirdetés útján.

Szuperfoszfát műtrágya jövő évi fizetésre előjegyezhető Wagner M. Fiai cég-nél, Gyoma

SOK KUKORICA-GOLYVÁSÜSZÖG VAN A HATÁRBAN.

Foglyászás közben sok gyönyörűséget szerez a szebbnél-szebb tengeri táblák szemlélése. Ilyenkor beszédes összehasonlítást is tehet az ember a földminőségek mellett a föld műveléséről is.

Feltűnő, hogy milyen sokan hantolják még fel a tengerit.

Ugyancsak feltűnő, hogy egyik-másik táblában mennyi kukorica-golyvásüszög van. Ennek a kiirtására leközzöljük a „Növényvédelem“ 1933 évi július 15-iki számában:

Védekezzünk a kukorica-golyvásüszög ellen.

Irta: TABAJDI KÁLMÁN dr.

Keves növénybetegség ellen lehet olyan kis áldozattal és mégis eredményesen felvenni a küzdelmet, mint a kukorica-golyvásüszöggel szemben, ha a védekezési eljárást szakszerűen és általánosan alkalmazzák. Kártételét a legcsekélyebbre lecsökkentő, mondhatni teljesen kiküszöbölő védekezési eljárás fogatosítása nem jelenti a kukorica termelési költségeinek a védekezőszerek árával történő megerhelését, hanem csak egy kis gondot, körültekintést és a kukorica művelésekor az üszögfertőzés mértéke szerint kisebb-nagyobb munkatöbbletet kíván. A védekezést olcsó és egyszerű voltának ellenére — talán nem törődémségből vagy mert nem ismerik — igen kevesen hajtják végre és ennek a mulasztásnak következtében tengerivetéseinkben a golyvásüszög évről-évre jelentkezik és évenként ismétlődő kártétele szakszerű becslés alapján az ország tengeriterméseinek körülbelül 5 százaléka tehető, de egyáltalában nem tartozik a ritka esetek közé, amikor egyes vidékek kukoricaterméseiben, 25—30 százalék, sőt még ennél is nagyobb kárt okoz. Az utolsó 5 év tengeriterméseinek átlagát véve alapul, a kukorica-golyvásüszög kártétele következtében körülbelül 8400 vagón szemes tengerivel csökkent az évenkénti országos tengeritermés.

Ennek a tengerimennyiségének az alább ismertetett egyszerű védekezési rendszabályok pontos betartásával és általános alkalmazásával legalább kétharmadrészt biztosan meg lehetne menteni, ezért kötelességemnek tartom, hogy a tengeri természetével foglalkozók figyelmét a golyvásüszög elleni védekezés fontosságára idejekorán felhívjam. A védekezési rendszabályok felállítása ezen üszöggomba fejlődésmenetének ismerete alapján történik, az alábbiakban tehát röviden leírom a kukorica-golyvásüszög (Ustilago-Maydis D.C.Tul) szaporodásának, elterjedésének és a kukoricán való megtelepedésének módját.

A kukorica-golyvásüszög, amint azt neve is mutatja, a tengeritől különböző részein mutatkozó golyvaszerű kinövések (daganatok) alakjában jelentkezik és annak bármelyik részén előfordulhat, mégpedig a szárán, levelein, főleg a levélerek közelében, továbbá a tengeri hím- és nővirágzatán (csöveken), a gyökérnyakokon, sőt néha gyökereken, mégpedig leginkább az u. n. harmatgyökereken is.

A borsószemnyitól gyermekfej nagyságig terjedhető golyvák fényes, fehér-szürke, kissé lilába játszó hártya fed. Belső részük éretlen állapotban összeáll, kissé ragadós, eleinte szürkés, később fekete és barna anyagból áll. Ha a golyvák megérnek, a bennük

levő fentebb leírt összeálló anyag sötétbarna porrá változik és a felrepedt hártán keresztül, mint a kukorica-golyvásüszög spórája, egy-egy golyvából több milliárdnyi mennyiségben kihullik. Ezek a spórák a kukorica-golyvásüszögnek a szaporodásra, áttelelésre és továbbterjedésre szolgáló szervei. Ahhoz, hogy a tengeritöveken a fertőzés létrejöhessen, a golyvából kihulló spóráknak ki kell csírázni. Az idevonatkozó tudományos vizsgálatok megállapították, hogy a spórák közvetlenül a kiszóródás után vízben igen nehezen csíráznak, azonban élettelen szerves anyagokban, pl. gombatáptalajokban, istállótrágyában és azal frissen trágyázott, vagy igen humózus talajban csírázásuk gyorsan és eredményesen történik. A spórák csírázása bizonyos nyugalmi idő eltelté után a legkedvezőbb. A csírázás alkalmával a spórák rövid, befűződött válaszfalak által több sejtre osztott fonalat növesztenek, amelyen újabb spórák jönnek létre. Ezek a spórák a szél útján a tengeritövek földfeletti részeire kerülnek és egészen fiatal növényeken a talajhoz közel a gyökérnyakokon, idősebbeknél a hajtások, levelek és hím- és nővirágzat fejlődésben levő zsenge részein megtelepedve, behatolnak a növény szöveteibe és a megtelepedésüktől számított 3—4 héten belül kifejlesztik a már ismertetett üszöggolyvákat. Egy spóra fertőzése nem terjed ki az egész növényre, amint az pl. gabonafélék repülő és fedett üszögjeinél előfordul, hanem a fertőzés helyének közvetlen környékére korlátozódik. Tehát minden egymástól távolabb fekvő üszöggolyva külön-külön fertőzésnek az eredménye. Ezen körülmény a védekezés szempontjából nagy fontossággal bír, mert az üszögfertőzés megszüntetéséhez elég a golyvas növényrészt egy darab egészséges résszel együtt eltávolítani és nem szükséges pl. a leveleken lévő golyvák miatt az egész tengeritövet kivágni és megsemmisíteni.

Az elmondottakból megállapítható, hogy az üszögdaganatok előidézésében azoknak a spóráknak van a legnagyobb szerepük, amelyek a talaj felszínén, vagy csak kevésse alátaikarva, csírázásukat elősegítő trágyacsomócskákba jutva, erőteljesen csíráznak és létrehozzák a közvetlen fertőzést okozó, levegőben továbbterjedő spórákat. Ezért a kukorica-golyvásüszög elleni védekezésnél elsősorban arra kell vigyázni, hogy a leendő kukoricatáblára vagy annak közelébe a kikelő növényeken fertőzést előidéző üszögspóra ne kerülhessen. A tengeri-vetőmagot tehát teljesen üszögmentes tábláról, vagy legalább is tövekről kell venni. Ha a tengeri fejlődésében — rendes értelem növekedésű növényeket véve tekintetbe — az egy méter magasságot elérte, gondosan át kell vizsgálni a töveket és az esetleg már mutatkozó üszöggolyvas növényrészeket — kis darab egészséges résszel együtt levágva, össze kell gyűjteni, a tengeritábláról eltávolítani és megsemmisíteni. Mivel a kukorica-üszögspórák csírázóképességüket a talajban hosszabb ideig betemetve is megőrzik, ha a tengeri kapálásakor vagy egyéb módon a talaj felszínére jutnak, újra csíráznak, tehát a növények egész fejlődési idejük alatt ki vannak téve az üszögfertőzés veszélyének. Azért az üszögdaganatok eltávolítását a tengeri tenyészideje alatt többször és mindaddig ismételni kell, amíg azok valahol egy kicsit is mutatkoznak. Az igen sok helyen fertőzött tengeri tövet legcélszerűbb teljes egészében eltávolítani. A tengeritáblát az üszögtől akkor kell megtisztítani, mikor még a golyvas éretlenek, vagyis a munkának a golyvas felrepedése előtt kell történnie. Az éretlen üszöggolyvákat a szarvasmarhák szívesen fogyasztják és

egészséges takarmánnyal bőven keverve, minden veszély nélkül lehet etetni.

Ha nem sikerült volna az üszöggolyvákat idejekorán eltávolítani és megsemmisíteni, akkor a legnagyobb gondot kell fordítani arra, hogy az üszögös kukorica-szárrészek a trágyába ne kerüljenek. Semmi esetre sem szabad az üszögös tengeriszárat szárított állapotban feltakarmányozni vagy almózára felhasználni, mert ez esetben az istállótrágyának tengeri-üszöggel való megfertőzése elkerülhetetlen. Azért, hogy az ilyen tengeriszár takarmányozás céljára megmenthető legyen, azt közvetlenül a csövek letörése után szartépővel feldolgozva, le kell zombolyozni, mert zombolyázással azt a veszélyt, hogy a felvetett tengeriszár útján fertőzőképes üszögspórák jutnak a szántóföldre, a legcsekélyebbre lehet korlátozni.

Amint már megemlítettem, a friss istállótrágyázás az üszögfertőzést igen nagy mértékben elősegíti, azért ahol nagyobb mennyiségű tengeri-üszög fellépésétől kell tartani, a tengeri alá történő trágyázást kerülni kell.

Tekintettel arra, hogy a kukorica-golyvásüszög nem a csiranövényeket, hanem a már fejlődésben levő tengeri földfeletti részeit támadja meg, az ellene való védekezésnél a vetőmag csávázásának nincs szerepe és csak akkor célszerű a vetőmagot valamely csávázószerrel kezelni, ha az erősen üszögös tábláról (csövekről) származik és így attól kell tartani, hogy a vetőmaggal együtt nagyobb mennyiségű üszögspóra kerülhetne a kukoricaföldre.

A kukorica-golyvásüszögn kívül, amely nálunk a kukorica-üszög-károk legnagyobb részét okozza, még két, az ismertektől sokkal veszélytelenebb és nálunk aránylag ritkán előforduló üszög elődik a kukoricán és pedig a kukoricamagüszög néven ismert Ustilago Reiliana Kühn. és a hozzá hasonló Ustilago Fischeri Pass. Mindkettő a kukorica nővirágzatát, vagyis a csövet támadja meg és magvakat teszi tönkre. Az előbbi a círok szeméin is előfordul. Nálunk mindkét üszögféleséget — kártétel szempontjából — alárendelt jelentőségűnek tartom, azért részletes ismertetésüket mellőzöm. Az ellenük való védekezés: teljesen egészséges, üszögmentes vetőmag használatából áll és csak ha ilyen egyáltalán nem áll rendelkezésre, akkor kell a vetőmagot csávázni.

SPORT

A NAGY MECCS UTÁN.

GySC budapesti futballmeccse alkalmából nem lehet szó nélkül hagyni azt a — szinte tulásba vitt — vendégszeretet, melyet a VIII. ker. Move vezetői és játékosai a GySC-vel szemben tanúsítottak. Megható volt az a gondoskodás, mellyel költséget és fáradságot nem kímélve, kellemes és örökre felejthetlenné tették fiaink első bpesti szereplését. Minden igazi sportember őszinte köszönettel adózik a sportbarátság és testvériesség megnyilvánulása felett.

Külön köszönet és elismerés illeti azon Bpsten lakó, gyomai származású családokat, akik a mai nehéz viszonyok között is a legnagyobb készséggel vállalkoztak, hogy földieik részére lakást adjanak. Talán még adódik az

életben alkalom, hogy ezen kedvességüket a megvendégelték valamilyen formában viszonzhassák.

S, ha még valakit elismerés illet a bpesti meccs megszervezése és kivitelezése érdekében, az a GySC szeretőit alelnöke, intézője, a csapat lelke és a játékosok bálványja: dr. Vincze Endre. Mindenkinek aki a GySC-hez közel áll, tudja, hogy mit köszönhet neki az Egyesület. Tartsa meg sport-szeretettel a jövőben is Egyesülete és az egyetemes magyar sport igaz öröme.

Befejezésül még egy kedves sor: GySC bpesti szép szerepléséhez ezúton is gratulál a GyTK.

MAFC-kupa

Intéző Bizottság hivatalos

közleményei:

MAFC-kupa állása aug. 18-án

1. MSzSC	9	7	1	1	25:9	15
2. ETK	9	7	2	—	31:16	14
3. Hunyadi	10	6	2	2	34:23	14
4. GyTK	11	3	6	2	16:25	8
5. TAC	10	3	6	1	5:25	7
6. GySC	8	3	5	—	15:20	6
7. MAFC	10	2	7	1	16:23	5

MAfc-kupa programja aug. 26-án: Gyomán: GySC—TAC, Mezőturon: MAFC—ETK, Békésszentandrason: Hunyadi—MSzSC

Ezúton is felhívja az Egyesületeket az IB titkára, hogy a mérkőzések rendezése körül a jövőben a legmesszebbmenő erélyt tanúsítsanak, és szükség esetén karhatalmat is vegyenek igénybe, mert a beérkező bírói jelentések alapján — különösen Gyomára — ismét sok a panasz.

A kétnapos ünnepi program két fegyelmi ügyet eredményezett nevezetesen Farkas és Dávid Hunyadi játékosokét.

MSzSC—MAFC 3:1 (0:1) bíró: Heinfarth. Ha a Mafc első félidei formáját tartani tudja, úgy nagy meglepetést okozhatott volna. Nehéz győzelem volt s csak az utolsó negyedórán dőlt el a meccs sorsa. Heinfarth, mindkét fél legnagyobb meglepedésére, kitűnően vezette a mérkőzést.

TAC—MAFC mérkőzés elmaradt, mert a Mafe-ot vivő kocsi kereke összetört az uton s így a Mafc nem tudott beérkezni idejére.

Az első forduló góltrekdere Kovács Imre (ETK) 10 góllal, utána Bencsik Mihály (Hunyadi) 9, Molnár Béla (Hunyadi) 7, Kiss Sándor (GySC) 6, Tóth József (ETK), F. Kiss Mihály (MSzSC) 5—5, Lukács Gyula (MSzSC), Zsidó András (Hunyadi) 4—4, Zoltán Sándor és Balogh István 3 gólosok. (Jövő héten az utánuk következő 10 játékos listáját közzöljük.)

Fischer Gyula
az IB titkára.

ETK—GyTK 3:2 (1:2)

Gyoma, Mafc-kupa,
bíró: Dévai (Mezőtur)

ETK: Büngödsi — Hunya A. Kovács I.—Matuska, Farkasinszky, Szulyó—Kovács II., Szentesi, Hunya I., Kurilla II., Knap I.

GyTK: Hatvani—Kurcz, Heinfarth — Csikós, Weigerth, Kéri — Tóth, Bartik I., Bartik II., Vatai, Barta.

Nagy GyTK fölénytel indul a játék, de gól csak a 20. percben esik. Vatai ügyesen kiugratja Bartát, aki futtából remek gólt lő (0:1) 25 p. Veszélyes korner GyTK ellen. Védekezés közben Kéri csúnyán felvágja Hunyát s a megítélt 11 est Szentesi bevágja (1:1). További GyTK akciók Bartik I. lassúságán s a kitűnő Büngödsi éberségén törnek meg. 35 percben vezetéshez jut a GyTK, mert Csikós 30 méteres jól ivelt szabadrugását a nap ellen védő Büngödsi elnézte (1:2). Ujabb gólok: tól Hunya A. és Farkasinszky önfeláldozó játéka menti meg az ETK kapuját. Utolsó percben Szentesi remek szöktetését Kovács II. durrantja kapura, mit Hatvani csak kapkodva tud menteni.

Az ETK nagyobb tudása csak a második félidőben bontakozik ki. Csatársora a fáradt GyTK halvesora és a csapnivaló Heinfarth mellett nagyon él. Különösen Szentesi és Hunya I. mutat erősen gólrátörő játékot. Viszont a GyTK csatárainak tulkombinált, széteső támadásait Hunya A. elegáns stílusban veri vissza. Közben Hunya I.-et Kéri leteríti, de a bíró sipja néma marad. 12 percben Kurcz recsegő szerelése fölött nem lehet személt hunyni s így az ő jóvoltából Szentesi 11-sei egyenlít (2:2). 19. percben mintaszerű ETK támadás. Hunya I. szép kiadásával Knap I. maga mögött hagyja Kérit kinek zugó sarkos bombája lécről pattan vissza. A gól a levegőben lóg. Bartik I. hendszet vét, a szabadrugást Csikós elé esik, aki röviden ad haza s a befutó Knap I. belövi a győztes gólt (3:2). 20 p. a kapott pótyagól után elkeseredett küzdelem indul mindkét részről, melyhez Kurcz, Kéri és Kovács I. szolgáltatják a csontzenét. 26 p. Meccsdöntő pillanat. Korner után fault miatt, Endrőd ellen 11-es mit a 680 néző őszinte elképedésére Bartik I. gyengén Büngödsi remegő kezeibe gurít. Utána durvaságik menő, kiméltelen játék folyik, melyben minden játékos teljes tudásával vesz részt. Végre az idő letelik s az endrődiek kitérő örömmel fogadják a boszantóan rosszul bíraskodó Dévai kétfős sipjelét.

A Gyomai Újság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

GyTK—Hunyadi 2:2 (2:0)

Gyoma. MAFc-kupa.
Bíró: Herbály (Mezőtur)

Az előző napi mérkőzés fáradalmait még erősen állott ki az—izgalomban bővelkedő — mérkőzésre a GyTK csapata.

Első félidőben nagyszerűen ment a játék. A másodikban viszont, bőven adódott jelenet ami a mérkőzés menetét megzavarta, de ezt a nagyszámu közönségből kivált vidéki drukkerek idézték elő. A rendezőség hiába követelt el mindent, hogy megakadályozza a a kiobbanásokat miután a bíró teljesen kiengedte a mérkőzést a kezéből a megfeszített munka sem járhatóit kellő eredménnyel.

Hunyadi kezd a játékot, azonban a GyTK balszárnya viszi az első támadást. Nagy iramban folyik a játék. 10 p. Barta rohan, szépen ad be és Bartik erős lövéssel megszerzi a vezetést. (1:0) Gyönyörű akció volt. Gyomaiak vannak fölénybe. Támadást támadásra vezetnek. 25 p. Vatai—Bartik szöktetéséből Barta a védelmet kiátszva, éles szögből hatalmas lövéssel berugja a második gólt. (2:0).

Szünet után Hunyadi erősebben támad. Belemenős játékával a GyTK térfeleire került és meleg helyzetet teremt a Hatvani kapuja előtt. 10 percben Bencsik egy szélről kapott labdával megszökik a védelem nem éri utól és szép lövéssel megszerzi a szentandrásiak gólját. (2:1). 18 p. egy kapu-előtti kavarodásból Hunyadi kiegyenlít (2:2). Innen kezdve igen meleg légkörben folytatódik a játék. Mindkét csapat küzd a győztes gól megszerzéséért. Szentandrás folytonosan reklamál és a bíró még jobban elveszti uralmát. 25 p. Vatait a 16-os vonalon kiméltlenül felvágják, amiért a Hunyadi játékos kiállításba részesül. A büntetőt a sorfalat álló védelembe rugják. Majd a 35 p. a Hunyadi bekkje a bírót megsérti és így őt is kiállítja. GyTK teljesen uralja a pályát, ellenfelét kapujához szegezte, lövés-lövést ér, de összefomörült védelem önfeláldozóan védekezik — és ez sikerült is—40 p. alkalom nyitlik a GyTK-nak a győzelem megszerzésére, mert 11 est vét a szentandrásiai bekk. A rugásnak Rozsnyai készül, de látszik rajta az izgatottság és így hatalmas lövéssel küldi a labdát a kapu fölé. GyTK a sorozatos balszerencse révén kedvét veszti s az ostromot eredmény nélkül fejezi be.

Bp. VIII. ker. Move SE—GySC 3:3 (3:1)

Budapest. Máv-pálya. 2000 néző.

GySC a közönség tapsai között futott ki a pályára. Előbb a Move népszerű elnöke Sárándy Sándor üdvözölte a csapatot s

örömeinek adott kifejezést, hogy viszonzhatják a Gyomán töltött felejthetetlen Pünkösödöt, utána dr. Vincze Endre köszönte meg a szívélyes szavakat s hatalmas virágcsokrot nyújtott át. GySC a következőképen állt fel: Szrenkányi —Fekete, Pulugor—Jenei, Matlak, Fried—Bartha II. Cs. Nagy, Zöld, Barta I. Nagy B.

GySC kezd gyenge szél és nap ellen és Nagy B. az első percben mellé lö. Move támad s a 3 p. Szrenkányi elvetéssel véd, de a 4 percben már Barta I. szökteti Cs. Nagyot aki nehéz szögből mellé lö 6 p. Ujból Szrenkányinak kell védenie egy erős lövést majd a következő percben Pulugor ment fejjel. Most már a Move teljesen átveszi az irányítást. 8 p. A kopasz Kiss centerhalf fejésére Szrenkányi dobja magát 10 p. Fekete elengedi a balösszekötőt s Pulugor kornerre ment. A jó korner Szrenkányi zsákmánya. 12 p. Fried és Pulugor közösen szereli a jobbszélsőt. Kis mezőnyjáték után 17 percben balszélső lefut, éles beadását Szrenkányi lehuzza. Szrenkányi ma szenzációs formában van s több veszélyes lövést tesz ártalmatlanná, amiért udvarias tapsot kap. 19 p. Nagy B. jó helyzetben hátrafelé ad be. 20 p. Szrenkányi kifutással véd. 21 p. Balszélső Feketével történt összezapás után elterül, de a bevált futbalista gyógy mód—megrázás — után, gyorsan meggyógyul. 25 p. Move támadás fut. Fekete, Fried, Pulugor és Cs. Nagy sorra hibáznak, de a lövés —szerencsére— mellé megy. 26 p. Balösszekötő beadását jobbszélső kiengedi, majd újabb beadását 27 percben Szrenkányi gyönyörű robinzonáddal védi, amiért óriási tapsot kap. Az állandó ostrom következtében kissé meginog a GySC védelem, mit a Move kihasznál s a következő 3 perc alatt 3 gólt rug. 28 p. Kavarodás a gyomai kapu előtt, balösszekötő a labda, aki előbb kapufát lö, majd a visszapattanó labdát a hálóba sodorja. (1:0). 30 p. Balszélső elhuz Fekete mellett és laposan belövi (2:0). 31 p. Ismét balszélsőnél a labda, kinek kapufától bepattanó labdáját Szrenkányi — állítólag — vonalon belül fogja és a bíró gólt ítél (3:0) Gól után GySC magára talál s félidő végéig fölényben is marad 35 p. Pulugor összezap a balösszekötővel, nagy csattanás, de baj nincs. 36 p. GySC csatársora nagy helyzetbe kerül, de gól csak a 37 percben esik. Barta II. gyönyörűen lefut s kornerre szerelik. Berugást Zöld belövi 3:1. 41 p. Ujból Barta II. fut le, magas beadását Zöld szépen lehuzza, de magasan a kapu fölé lövi. 43 p. Barta II. szökteti Cs. Nagyot, de előle a bekk félpályá-

ról haza ad. Erős GySC támadás közben végződik a félidő.

Második félidőben megváltozik a játék képe s az első félidőben lámpalázzal dolgozó GySC veszi át az irányítást 1 p. Cs. Nagy szökteti Barta II.-öt, kinek lövése alig megy lécfölé. 4 p. Cs. Nagyot kornerre szerelik. Pulugor és Fekete félpályán állva verik vissza a Move rohamait. 8 p. Cs. Nagy Nagy Bélát szökteti, aki Bartához szépen bead. Kornerre szerelik, de a bíró kapu-rugást ítél. 11 p. Barta II. gyönyörűen meglóg, bead, de Cs. Nagynak nem sikerül a lövés. 13 p. Balösszekötő szép lövését Szrenkányi szépen védi. 14 p. Szrenkányi összerug a jobbösszekötővel, mindketten elterültek. Utána bravurosán véd egy lövést, de Fried kornerre rugja. 15 p. Barta II. bead Zöldhöz, aki jó helyzetből alig lö fölé. 16 p. Fekete a balszélsőt kornerre szereli. Berugást Szrenkányi teszi ártalmatlanná. 17 p. Matlak fölényesen korneret vét. 18 p. Balszélső lefut, lövését Szrenkányi vetődve kiüti s a befutó Fried felszabadít. 20 p. Cs Nagy megszökik a lövése hajszálnyira megy kapu mellé. 23 p. Zöld kiugratja Cs. Nagyot, aki nehéz szögből mellé lö. 25 p. Jobbösszekötő éles lövést küld mellé, félperc múlva Pulugor balösszekötőt kornerre szereli. 26 p. Nagy szépen ad be Barta II.-nek, aki Cs Nagyhoz passzol, de őt taccsra szerelik. 28 p. Move támadás fut, erős ofszejdon, bíró nem látja, szerencsére a lövés fölé megy. 29 p. Matlak leteríti Kiss centerhalfot, 20 méteres büntetőt ugyan ő élesen fölé lövi. 30 p. Barta I. kiugratja Zöldet, de kornerre nyomják, azonban a bíró gólit ítél. 32 p. Nagy B.—Bartha I.—Zöld—Nagy B. a labda utja, de mellélövessel végződik. 35 p. Barta II.-t ketten is nehezen szerelik taccsra. Move állandóan okosan ofszejdre állítja a GySC csatárokat. 38 p. Bartha I. az állandó szorongatás után kapust is kicselezve szép gólt rug. 3:2. Megéltlenül az iram az egyenlítésért A Move inkább csak védekezik. A tribün ütemes „hajrá Gyoma“ kiáltással buzdítja a GySC-t, aminek meg is van az eredménye, mert Barta II. a 42 percben a meglepett kapus mellett váratlanul kiegyenlít 3:3 Élénk GySC finis közben végződik a nagy meccs.

E. I.

500 cm³-es oldalkocsis Triumph motorkerékpár jó állapotban eladó. Érdeklődni „Áruforgalom“ irodában, Horthy Miklós ut 15 szám alatt lehet.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Nyomtatta a „Hungária“ könyvnyomda vállalat, Gyomán.
Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Kender áztatás.

A Torzsás-zugi csordalejáró mellett, a hullámtéri régi Körösmederben, mint ha újra feléledne a nálunk haidan elég virágzó kenderáztatás. A vízből kiszedett és szárításra kibontott sok apró kenderkéve sátor megannyi ígéret, hogy a tilolással, megfonással és megszövéssel sok munkaalikalom mellett egy már elhanyagolt mezőgazdasági és háziipari termelési ágat újítanak fel, melynek nyomán — hacsak a külföldről behozott silányabb és aránylag drágább jutaanyagot tudjuk kiszorítani s a zsákszükségletünket magunk tudjuk fedezni, máris szép eredményt értünk el. Pedig a zsákon kívül még a sok előnnyel bíró és aránylag olcsóbb háziszöttesekkel a pénzbeli haszon mellett nagy erkölcsi hasznunk is lenne.

Még negyven évvel ezelőtt gazdasszonyaink és munkásasszonyaink is a ház nőtagjaival, helyenként a férfitagok segítségével, maguk látták el a háznépét a fehérműhöz szükséges maguktermelte vásszonnal. A törülközők, az asztalterítők a népművészet darabjai voltak, egyuttal nyűhetetlenek is.

Az olcsóbb, silányabb gyári árú térhódításával elmaradt a kendertermelés, az áztatás, a tilolás, a fonóka, a szövés. Asszonyaink egy nagy adag kényelemmel lettek gazdagabbak és nem számították azt a sok pengőt, mely így a háztartásból kicsuszott.

A torzsászugi kenderáztatóba nagyobbrészt idegen határbeliek hozzák el a kendert. Tót szót is hallottam ott. Pedig a gyomaiaknak mennyivel közelebb a Torzsás-zug, mint a berényi határbelieknek.

Jövőre a kenderáztatók nevét is feljegyezzük, hogy olvasóink tájékozva legyenek, kik azok a szorgalmas háziasszonyok, akik unalom helyett kenderfeldolgozásra is ráérnek. W.

A Gyomai Dalárda kulturnapja.

A Gyomai Dalárda régen foglalkozik azzal a tervvel, hogy szokásos sétahangversenyeit minél színesebbé, eseményteljesebbé tegye és a közönség száz százalékban megtalálja a maga szórakozását, ami visszahat a rendező egyesületre és anyagi valamint erkölcsi sikerével állandó tápot ad további életére és boldogulására.

Szeptember 2-án délután 3 órai kezdettel tartja meg a Gyomai Dalárda sétahangversenyét az Erzsébetligetben. A hangversenyen közreműködik a jóképességű és többszörös díjat nyert Békéscsabai Máv. Zene- és Dalegylet is.

A sétahangverseny sikeréhez nagyon hozzá fog járulni az a helyes megoldás, hogy a délután folyamán a ligetbe való belépés nincsen fix belépődíjhoz kötve, hanem mindenki tetszés szerint adakozhat. Ez az eljárás alkalmas lesz arra, hogy népszerűsítse és mindenki számára elérhetővé tegye a sétahangversenyen való részvételt és ezzel is jutalmazza dalosainkat derék és önzetlen munkájukért.

A hangverseny, mint zenei esemény sem lesz meg-

vetendő, mivel a békéscsabaiak rádióban szereplő dalárdája nekünk gyomaiaknak fog először beszámolni az ott előadandó számokról, miáltal Gyomának jut a főpróba kritizálásának művészileg igen értékes lehetősége.

A Békéscsabai Máv 50-60 dalost és kíséretet ígért be, akik valószínűleg egy kis idegenforgalmat is produkálnak az este rendezendő táncmulatságon, amelyen Farkasinszky Imre cigányzenekarának muzsikájára együtt látjuk majd szórakozni Gyoma és környéke aranyifjúságát.

A táncmulatság egyébként társas vacsorával veszi kezdetét, amelyen egy teríték ára a táncmulatságon való részvétellel együtt 1 pengő 20 fillér. Valószínűleg sokan jegyeztetik elő magukat a vacsorára és az e célra szánt fiatal borból nem sok marad az utókor számára.

A táncmulatság jó hangulatot és kedves emlékeket ígér és végre nem éjfél körüli véggel rendezett bál lesz, hanem a reggeli órákig együtt maradhatnak a táncolók.

A szép reményekkel jögisítő nap amelynek megrendezésén Nyisztor Péter

bankigazgató, a dalárda elnöke önzetlen és odaadó munkával fáradozik; bizonyára szép és felejthetetlen lesz, sok barátot szerezve a Gyomai Dalárdának.

KÉPVISELŐTESTÜLETI KÖZGYŰLÉS.

Augusztus 28-án rendkívüli közgyűlési tartott a képviselőtestület, melyen a felekezeti iskolák segélyezésére a református egyháznak 1632 P, az evangélikus egyháznak 326 P 40 fillért és a katolikus egyháznak 489 pengő 60 fillért szavaztak meg.

Elfogadják a járdaépítési-, a vámos-uti alapok, a szeszfőzde, a fattyasi lehéntariógazdaság és a házipénztár költségvetését.

A Horthy-segélyalap és Takarékmagtár gabonáját a jövőben bérlet útján házilag kezelik.

POLGÁRISTÁINK ELSŐ TIZÉVES TALÁLKOZÓJA

Az 1924-ben végzett polgári iskolai tanulók augusztus hó 22-én este 8 órakor rendezték tíz éves találkozójukat a Holler vendéglőben. A találkozó bankettel kezdődött, amelyen a régi tanári karból Pétermann Józsefné és Wagner Mártonné tanárnők jelentek meg.

Az ünnepi szónok Varga Béla békési tanító volt, ki szép szavakkal emlékezett vissza az iskola padjai között eltelt kedves időre és rámutatott azokra a szoros szálakra, amelyeknek össze kellett hozniok a régi iskolatársakat erre a boldog megemlékezésre.

Többen távolmaradtak, 1 volt iskolatárs meghalt, többen megházasodtak, így hát sok változás történt és indokoltá tette ezt a találkozót, amelynek valóban csak akkor van jelentősége, ha nagyobb változások történtek az összegyűltelek életében.

A bankettet jól sikerült tánc követte, amelyen sok idegen is részt vett. A jó hangulatban 2 óráig tartott el a mulatság, amelyről mindenki kellemes emlékekkel távozott.

Szent István hét margójára.

A pályaudvarok előtt ezrekre menő tömeg, a vonatokból végeláthatatlan emberáradat: Szent Istvánra érkezik a vidék, csomagokkal, esernyőkkel, mindenki hoz valami emléket, valami ajándékot a pesti rokonnak, üdvözetet, csókot az otthonmaradottaktól. A nagyváros képe hatalmas változáson ment át, a fő utakat előnti a parasztruhába, fejkendőbe öltözött nép, néha kiválik egy-egy díszmagyar, vagy pántlika a kalap mellett.

A pesti nép pedig éli a maga életét és elmosolyodik néha valami furcsa jeleneten, amit a szokatlan és váratlan pesti dolgok ezekben az egyszerűbb emberekben kivánnak.

Az előadások, látványosságok jóknak bizonyultak, mégis sokan nem kaptak helyet már sehhol, ami arra kell hogy bírja a rendezőbizottságot, hogy máskor az lebegien szemű elől: inkább üresen maradjon 100 hely, mint hogy egy ember, aki távol falujából feljött a „nagy Pestre” elkedvetlenedve, szórakozás híján kerüljön haza.

A Szent István hét legnagyobb szenzációja a külföld monumentális felvonulása volt. Autóbusz, vonat, magánautó szállította a sok ezer külföldit Budapestre, hogy szórakozva szórják el pénzüket, amire szegény hazánknak oly nagy szüksége van. És megfigyelhetjük, hogy ezeknek a külföldieknek ragyogott az arcuk, csillogott a szemük, nevetett a szájuk, mert amit láttak és tapasztaltak az nem volt mindennapi.

A kivilágított, ragyogó, szép Budapest, a Dunakorzó édes romanikája, a nyájasan hívogató zöld hegyek Budán, mind oly szépek és felejthetetlenek voltak. A magyar népviselet megannyi változatos pompája, a Szent János körmenet monumentális, pazar látványa, a magyar vendégszeretet, a nagyváros kulturája mellett, egy szép vidék mennyi szentimentalizmusra, rajongásra csábította.

Szép volt ez a Szent István hét és anyagi, valamint erkölcsi tekintetben is párhuzamos.

A nyugatot védő Buda ime összetalálkozott nyugattal, kelettel a nagy szent magyar király, Szent István ünnepén. A magyar rónák népe pedig találkozott nagyvárosi testvéreivel, hogy az ölelés szenvedélykötésében elfeledjék a nagy különbségeket lelki világban, erkölcsben, gondolkodásban és ne lássanak mást, mint egy nagy magyar boldogságot, dícsőséget, ünnepet. (Sz. M.)

FÉNYESEN SIKERÜLT A 4-ES HONVÉDEK TALÁLKOZÓJA.

Augusztus hó 26-án vasárnap a volt 4-es honvéd gyalogezred hadbavonult tiszti és legénységi állománya bajtársak hadbavonulásuk 20 éves évfordulóját ünnepélyes keretekben tartották meg Gyomán, mely alkalomból d. u. 4 órakor a Hősök emlékszobránál szép számú közönség jelenlétében az elesett bajtársak iránti tisztelettel kegyeletüket rótták és az emlékszobrot megkoszorúzták.

Az ünnepi szónok Répás Pál ref. elnök-lelkész volt, ki a főleg megszokott magasszámnyalásu beszéddel méltatta a bajtársias összejövetele magasztosságát és kegyelettel emlékezett meg az elesett bajtársak hősiességéről és beszéde folyamán helyesen utalt a magyar egység szükségességére és fontosságára.

Az ünnepély fényét a Gyomai Dalárda közzenklése is emelte és az ünnepség a Szózat közzenklésével ért véget.

Este a Holler Szálloda előtti terrazon 280 leritéken társasvacsora zajlott le, amelyen a bajtársakon kívül közönségünk intelligenciájának nagy része is résztvett. A vacsora alatt Répás Pál ref. elnök-lelkész pohárköszöntőt mondott Kormányzó úrnak őfőméltóságára, az ünnepi beszédét pedig ez alkalommal Tiba András ref. lelkész mondta.

Felszóltak még Szóke Ferenc ref. iskolai igazgató-tanító,

ki a 4-es honvéd bajtársak nevében a közönségnek köszönetét tolmácsolta és a bajtársiasság szellemében ugyancsak a magyar összefogás és nemzeti egység megteremtésére és szükségességére utalt.

Felszólt még Kovács Libor endródi 4-es honvéd, ki a bajtársi összejövetelekre megjelent Ponyiczki Kálmán szarvasi városi főmérnököt, volt népfőlkelő századosi, mint századparancsnokot meleg szavakkal ünnepelte.

A házigazdai tisztelet Kovács Gábor községi bíró töltötte be, ki a megjelentek minden egyes tagját nagy szeretettel fogadta és a rendezés nehéz feladatát ügyesen megoldotta.

A hangulat olyan emelkedett volt, hogy a bajtársias szellem hatása alatt, mely mindenképp kívánatos, reggelig marasztalta a megjelent közönség jó részét.

Tekintettel arra, hogy közönségünk lakosságán nem csak a 4-es honvédeknek, hanem a 101-es gyalogezrednek is az állományát képezte, kívánatos volna, hogy a 101-esek és hasonlóképpen megmozduljanak is ha nem is külön, de a jövőben együttesen évről-évre ápolják azt a bajtársiasságot, melyre mai megemlékezésünkben oly nagy szükség van s mely hivatott lenne a magyar összetartozandóság s ezáltal a nemzeti egység megteremtését elősegíteni és aláírmasztani!

Gyakorlati tanfolyam (vita esték) a gazdasági népiszkola rendezésében.

A múlt esztendő kudarcától el nem rettenve, újból elhatároztam, hogy amennyiben 15—16 hallgató jelentkezik, a következő télen nov., dec. és január hónapokban gazdasági irányú gyakorlati tanfolyamot rendezek az aziránt érdeklődők részére. A múlt télen a jelentkezett hallgatók csekély száma miatt nem lehetett, nem volt érdemes megtartani azt. Mindössze 12 hallgató jelentkezett, akik most megengednek nekem, hogy b. neveiket nyilvánosságra hozzam, s a következő tanfolyamra előjegyzésbe vegyem: vitéz Biró Endre, Erdős Mihály, Erdős Ferenc, vitéz Juhos József, vitéz Lévárdy Béla, Lukács Sándor, Molnár Pál, Oláh Károly, vitéz Terenyey György, Veress Sándor és ifj. Wagner Ádám. Nem rajtunk múlott, hogy a múlt téli

estéket nem tölthetjük el együtt, hasznos dolgokról vitatkozva.

A tervezett tanfolyam nov., dec. és január hónapokban lenne megtartva, úgy hogy minden héten 2 nap jönnék össze az esti órákban 2.5—2.5 órai megbeszélésre. Az órák minden esetben a gazdasági iskola tanonciskolai jól világított és fűtött tantermében lennének megtartva. A beiratkozott hallgatók kötelesek a tanfolyamot végig hallgatni, miről a záró ünnepélyen bizonyítványt kapnak. Jelentkezni szeptember 15-ig kell vitéz Pajor Gyula gazd. ismétlő iskolai igazgatónál, aki a jelentkezéseket szívesen felveszi akár a révlaposi lakásánál, akár az utcán való találkozásnál, de e-célből minden szerdán és szombaton a tanonciskolában lévő irodájában délelőtt 9 órától 11 óráig ren-

delkezésre áll. Azért kérem ilyen korán a jelentkezéseket mert szeptember 15-én jelentem nem kell felsőbb hatóságomnak, hogy a tanfolyam megtartható lesz-e?

A tanfolyam tárgyai és előadói lennének: Állattan és gazdasági vegytan Tóth István járási főállatorvos ur előadásában, a növények élete és talajismeretét vitéz Pajor Gyula gazd. isk. igazgató adná elő, a háztartás és apróállatokra vonatkozó felvilágosításokat és vilákat a gazd. iskola szakitanitónói rendeznék. Az estéket azzal óhajjuk gyakorlativá és vonzóbbá tenni, hogy elsősorban és főképpen a hallgatók által felvetett kérdéseket tárgyaljuk és bocsátjuk vita alá, tehát gyakorlati kérdéseket igyekezünk tisztázni, a hallgatók érdeklődésének megfelelően. Azért már illi is kérem a jelentkező hallgatókat, szíveskedjenek már a jelentkezés alkalmával bejelenteni, hogy a tanfolyam alatt miféle kérdéseket óhajtanak részletesen tisztázni.

A vitaestéket különösen figyelmébe ajánlom a helybeli gazdasági népiszkolát végzetek figyelmébe, akik az összejövetelek alkalmával beszámolhatnak arról, hogy az iskolában hallottak mennyiben feleltek meg az életkövetelményeinek? Minél többen leszünk, annál több kérdést tisztázunk! vitéz Pajor.

MEGYEBIZOTTSÁGI TAGOK KISORSOLÁSA.

Ezelőtt 5 évvel választották meg először 10 évre szóló megbízással a megyebizottsági tagokat, de ezek közül most a felét kisorsolták s most már ezután öt-évenként 10 évre választánk megyebizottsági tagokat.

Gyomáról kisorsolták: ifj. Beinschróth Márton, Szabó Józsefet és Papp Zsigmondot. Endródról: Szabó Frigyes, Vaszkó Pált és Kalmár Imrét.

A választott tagok közül bentmaradtak további 5 évre Gyomáról: Eiler Márton, Oláh Lajos és Vincze Andor. Endródról: Dinya Vilmos, Dinya Imre és Frolyó István.

A kisorsolt tagok megbízatása f. évi december hó 31-én jár le.

Az új tagok választása még ebben az évben lesz.

Akinek két fillérje van, abból, — ha okos, — az egyiket reklámra adja, mert reklám nélkül ma már nem lehet üzletet csinálni. Hirdessen a Gyomai Ujságban.

Uj kapitalizmus

Írta: Dr. Bud János.

A mai kapitalizmus nem ugyanaz, ami husz évvel, vagy ötven évvel ezelőtt volt. A kapitalizmus a maga fejlődésében nagyon sok átalakuláson ment át. Az individualista liberális kapitalizmus sok tekintetben megváltozott és az organizálás, az egész vonalon, nem az államok részéről indult meg, hanem magából a gazdasági életből. A túlzott verseny ellen akartak fellépni, amikor rátértek az élet szabályozására és a túlzott verseny káros hatásainak megakadályozására.

Ha a kapitalizmus országok szerint való alakulását nézzük: a szélsőséges individualista jellegű angol kapitalizmus nem ugyanaz, ami a kontinens kapitalizmusa, ahol a kapitalisztikus fejlődéshez—azonban ezt aláhúzom, soha sem az egyén ellen, hanem mindig az egyénnel karöltve, — végeredményben az állam erős keze járult hozzá. Nem tudom magamévá tenni a szélsőséges individualizmus abszolútizmusát de semmi körülmények között nem fogadhatom el a kollektívizmus despotizmusát sem. Én azt találom, hogy éppen ezek a tények szabják meg tulajdonképpen azt, hogy hol van a határ, ameddig az állam beavatkozhatik.

Én végigéltem nagyon sok változatát ennek a problémának. Csak egyre hivatkozom. Idézni szoktam azt az adatot, hogy amikor közéleti miniszter koromban a termelés nem tudott egy lépést sem előrehaladni, bátran feloldottam minden korlátozás alól az östermelést, első lökést adva meg mezőgazdaságunk fejlődésének. Egy másik példát is idézek: amikor mint állam jöttem a gazdasági élet segítségére, amikor 370 milliós deficitünk volt a külkereskedelmi mérlegben,—amit már rég elfeledtünk,—amikor ezt a deficitet el kellett tüntetni, nap-nap mellett órák hosszát ott ültem a különböző érdekeltiségekkel, vezettem a tárgyalásokat és megállapodtunk ott, ahol lehetett, az állam támogatása megtermelle a maga gyümölcsét, eltűnt a deficit és 80 millió pluszt értünk el. Viszont ezzel szembeállítom a másik oldalról azt, hogy ahol kénytelen voltam magam is deferálni, ahol az állam gazdasági tevékenységei folytalott, semmit sem értünk el. Ezek az irányelvek megvilágítják az állami intervencionizmus helyes irányát.

Nem hiszem, hogy nagyon helyes a kapitalizmust mindig

annyira lebecsülni. Hiszen a kapitalizmusból él a világ. Még a kommunista államok is rájönnek arra, hogy csak a kapitalizmuson keresztül lehet termelni. Nem az a hivatásunk, hogy a kapitalizmust rontsuk, hanem az, hogy javítsuk.

Kétségtelen dolog, hogy egy új kapitalizmus van kifejlődőben, egy magánkapitalizmus,

amely harmóniába kell hogy kerüljön a nemzeti állami érdekeivel, egy új kapitalizmus van kifejlődőben, amelyben talán nagyobb rend akar születni, nagyobb kiegyenlítődés, amelyben a szocialis elgondolások és az összhang megteremtése lehetséges. De soha se higgyük azt, hogy ez az egyén kikapcsolásával történik.

Nagyszabású szüreti bálát rendez a gyomai Levente Egyesület szeptember hó 9-én a ligetben.

A gyomai leventékről ismét sokat hallunk. Az érdekeltektől nagy sürgés-forgás jelzi, hogy a levente egyesület nagy tervet foglalkoztatja, az egy hónappal elmúlt Mansz népi ünnepély után szüreti bálát és népi ünnepélyt rendeznek a ligetben, amelyen állandó szórakoztatásról, bő programról és jó mulatságról biztosítják az érdeklődőket.

Délután 2 órakor kezdődik a népi ünnepély melyen diszfelvonulás, hangulatos szüreti mókák, szőlőlopás, szépségverseny lesz állandó zenekisérettel a Levente zenekar és Farkasinszki Imre muzsikájával.

Délután szabad színpad, este 8 órakor pedig Pesta Pista vigjáték előadása Molnár Gyula tollából, rendezésében és felleptével, a színlapon szereplő műkedvelő gárda már régi ismerősünk és valószínűleg most is öregbiteni fogják színpadon szerzett eddigi sikereiket.

Az előadás után a hajnali órákig tánc lesz.

Délután tetszés szerinti belépődíjak, este 60 fillértől 1 pengőig váltakoznak.

Nagy érdeklődéssel várja Gyoma közönsége a leventék ezen megmozdulását és valószínűleg nem fog elmaradni a várt siker.

Az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság felhívása.

Az iskolai év kezdetével a népművelési tevékenység előkészítésének ideje is elérkezett. Midőn Békés vármegye népművelőinek a múltban végzett önzetlen, áldozatos tevékenységéért ezúton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk, kérjük, hogy a népművelés nemzetmentő munkáját, hazafias lélekből fakadó szeretettel ismét karolják föl egyes vagy sorozatos népművelési, közműveltségi előadások, avagy különféle tanfolyamok, műsorok délutánok stb. tartásával.

Felkérjük, hogy a múlt év folyamán megküldött Tájékoztató Körendeletünk

figyelembévételeivel a végzendő népművelési tevékenységet gyűlésen tárgyalni és bejelentőlapot a tudnivalók alapján kitöltve a Békés vármegyei Törvényhatósági Iskolánkívüli Népművelési Bizottság (Gyula, Vármegyeháza) címére legkésőbb szeptember hó 15-ig feltétlen visszaküldeni sziveskedjék, hogy a tiszteletdíjakat költségvetésünkben előirányozhassuk. Az utóbb érkező Bejelentőlapot csak kellő indoklás után fogadjuk el.

Tisztelettel kérjük ez évben is legyenek segítő társaink, akarjunk egyet: a magyarság újjászületését,

mert a nemzet életében minden a lelkeken fordul meg. Az állam összeomlását, a lelkek összeomlását előzte meg. A nemzet minden jáva, minden jó vagy balsorsa a lelkek alkításának függvénye, a lélek az ami építi a testet, a szellem az, ami építi és fenntartja az államot, a látható világ ezen a láthatatlan világon épül föl.

A népművelés a lelket formálva a jövő Magyarországot építi. Legyen tevékenységünkön Istennék áldása.

A MEFHOSZ

őszi tanulmányutja Olaszország, Francia- és Spanyolországba, Spanyolországba és Portugáliába.

A MEFHOSZ Utazási Osztálya szeptember 20—október 8 közötti időben rendezti ez évben utolsó rendkívüli kedvezményes körutazását a Földközi tengeren és az Atlanti oceánon egységes osztályú oceánjáró hajón Nápoly-Capri-Szicília-Algír-Ceuta, Tetouan-Sevilla-Lissabon és Vigo megtekintésével.

A tanulmányuton való részvétel díja Budapestől-Budapestig szóló utazással, a hajón kétfő és háromgyás kabinelhelyezéssel és elsőosztályú ellátással 390 pengő.

Az utazás utvonala: Budapest-Velence-Milano-Genova-Bonifacio-Nápoly-Capri-Palermo-Algír-Ceuta-Tetouan-Cádiz-Sevilla-Lissabon-Vigo-Brema-Berlin-Prága-Budapest.

Az utazás iránt érdeklődőknek részletes programot díjmentesen küld és minden felvilágosítási készséggel megad (levélben is) a MEFHOSZ Utazási Irodája, Budapest, IX. Ferenc krt. 38. fsz. 2. Telefon 872—74.

Dr. vitéz József Ferenc kir. herceg nyitja meg az orsz. magyar iparművészeti társulat nyiregyházi propaganda kiállítását. Az Iparművészeti Társulat október végén Nyiregyházán nagyszabású kiállítást rendez, amelynek anyaga a magyar iparművészet, a Szabolcsmegyei népművészet és háziipar igen értékes alkotásait fogja magában foglalni. A kiállítás iránt máris igen nagy érdeklődés mutatkozik különösen azáltal, hogy az Országos Magyar Iparművészeti Társulat elnöke, dr. vitéz József Ferenc kir. herceg Úr Ófensége kiállításba helyezte, hogy személyesen fogja megnyitni a kiállítást.

Hősök III. Csillagtúrája.

Az Országos Frontharcos Szövetség autó és motorsportosztálya 1934. évi október hó 7-én vasárnap rendezti meg a VI-ik Országos Frontharcos találkozóval kapcsolatban a már hagyományossá vált „Hősök Csillagtúráját”.

A Csillagtúra autó és motoros vezetői bárholonnan indulhatnak; a díszes emléklapoktól mindazok megkapják, akik október hó 7-én, vasárnap délelőtt 9 és 10 óra között a budapesti Hősök Terén lévő célvonalon áthaladnak. Értékes díjazásokat kapnak a legtöbb benevezett taggal beérkező klubok, ugyancsak legtovábbról startolt autósok és motorosok.

Nevezési határidő: 1934. szeptember 29. Nevezési díj 3 pengő.

A túra szabályait, valamint nevezési levelet felhívásra postán küld az Országos Frontharcos Szövetség autó és motorsportosztálya, Budapest VIII., Rákóczi ut. 27.

MUTASD AZ IRÁSOD, MEGMONDOM KI VAGY!

Zsombok Zoltán a rádióból is ismert író, grafológus az egyén írása és egyéb adatai alapján, lapunk olvasói részére analíziseket készít, ha az általi szelvényt kitöltve beküldik. Ez az akció nem üzleti jellegű, mert az író a kidolgozás honoráriumát elengedik, s csupán a hirdetés és a megválaszolás költségeire kér 60 fillér bélyegösszeget. Minden olvasó jelentkezhet, akit pedig személyi kidolgozások nem érdekelnek, az bárki másnak pársoros írását és korának megjelölését küldheti be. A levelek így címezendők: „Dévaványai Hírlap” szerkesztősége, Dévaványa Széchenyi-u. 13.

GRAFOLÓGIAI UTALVÁNY

Név.....

Cím: .....

Családi állapot .....

Testi hiba.....

Szül. év, hó, nap.....

A kormány megállapította az akciószövetek árát.

A kormány múltévi ruhaakciója annyira bevált, hogy a kereskedelemügyi miniszter az idén is megisméli a szegényebb néprétegek jóminőségű olcsó ruhával való ellátását. A rendelet szerint az akciószövetek ára 30 százalékkal olcsóbb mint a hasonló minőségű közönséges kereskedelmi forgalomban lévőké.

A férfi felsőruhának való

szövet 6 pengő 35 fillér, bekecsnek való 4 pengő 83 fillér, a Strux-nadrágszövet 1 pengő 4 fillér, pamutszövet (fehér vagy színes) 49—69 fillérméterenkint. A rendelkezéseket a Hangya-Szövetkezeteknél vagy a kereskedőknél lehet feladni. A minták ugyanolyanok, mint a tavalyiak s ezért újabb mintát csak külön kívánságra küldenek.

A községek önrendelkezését alaposan megnyírbálja az új közigazgatási törvénytervezet.

A községet közelről érinti az a törvényjavaslat, ami most készül el a belügyminiszteriumban s amely a községek képviselőtestületének létszámát a felére szállítja le s inkább tanácsadó, mint határozathozó testület lesz.

A javaslat szerint a községi képviselőtestület tagja nem lehet, akit nyereségvágyból elkövetett vétség vagy büntetés miatt jogerősen elítélt a bíróság még akkor sem, ha politikai jogaiak felfüggesztve nincsenek. (Ezek a bűncselekmények: lopás, sikasztás, rablás, gyújtogatás, pénzhamisítás, vétkes bukás, csőd, hitelrontás stb. és mindezek kísérlete.) Nem lehet tagja

ha gyilkosság, hüllenség, kémkedés vagy ezeknek kísérlete miatt ítéltettek el.

A képviselőtestület összeállításában is változás áll be. Kétféle jogon lehet valaki képviselőtestületi tag: virilis jogon és érdekképviselői jogán, vagyis az iparosok, a kereskedők, a köztisztviselők, a munkások, magántisztviselők, az értelmiség a maga köréből választás útján küld megbízottat a képviselőtestületbe.

A javaslat szerint a községi főjegyzők és a községi alkalmazottak nem választás, hanem kinevezés útján kerülnek hivatalukba és az alispán áthelyezheti őket más községekbe.

Magyarország szándékai abszolút békés természetűek, s örült ember s örült politikus az, aki a meg nem oldott nemzetközi kérdéseket a háboru útján és a háboru segítségével akarná megoldani. Gömbös Gyula.

VIDÁM IRÁSOK:

— Hallod, leányom ez a Pista már bizonyára megcsókolt téged, másként nem merne a levelében ezer csókot küldeni.

— Esküszöm neked, anyukám, hogy ez az első ezer.

***

Két birtokos egymás mellett lakott és folyton pörlekedett. Alig beszéltek egymással. Rendszerint csak egy két mogorva szót váltottak félvállról.

— Jó napot.

— Jó napot.

— Mondja, mit adott maga a tehenének, amikor köhögött?

— Terpentint.

— Terpentint? Jó napot.

— Jó napot.

Másnap újból szóba ereszkednek egymással.

— Jónapot.

— Jó napot.

— Mondja, mit adott maga a tehenének, amikor a télen köhögött?

— Terpentint?

— Hát én is terpentint adtam a tehenemnek tegnap és megdöglött.

— Az enyém is megdöglött.

— Jó napot.

— Jó napot.

NEM OLCSÓBB MÁR

A B O R O M

mint a szódavíz,

DE NEM IS SZÓDAVIZI

26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejett ujbó Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok, tiszta, tőkéletes zamatok és nem savanyúak.

Cím: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

Ha valamit eladni vagy venni akar, ha állást vagy alkalmazottat keres, ne várjon, hanem azonnal hirdesse meg lapunkban. A gyors és eredményes elintézés a hirdetés költségeinek tiszteletét is megéri.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P. 30 fillér.

Szept. 9-én

??

Levente szüreti bál

A VALORIZÁLT ÉLETBIZTOSÍTÁSOK KIFIZETÉSE.

A kormány az 5.702/1934. M. E. sz. rendeletével a biztosító magánvállalatok m. kir. állami Felügyelő Hatóságát felhatalmazta, hogy az életbiztosítások valorizált értékének kifizetését 1935. évi január 1-én megkezdheti, a rendelet kimondja egyben, hogy valorizációra csak azoknak van, illetve lesz igényük, akik biztosításukat átértékelésre bejelentették s amelyeket a biztosító társaságok a Felügyelő Hatóságra átruháztak, azok részére pedig, akik igényükkel mindeztideig még nem jelentették volna be, a rendelet az utolsó bejelentési határidőt 1934. október 31-ig tűzte ki.

Hogy pedig mindenkinek, aki eddig már jelentkezett, módjában legyen meggyőződni arról, hogy biztosítása a valorizációra fel van-e véve, a Felügyelő Hatóság a biztosító társaságok által reá átruházott kötvényekről készített valorizációs jegyzéket folyó évi szeptember hó 30-ig közszemlére tette ki, amit azonban a vidéken lakó érdekelteknek nincsen alkalmuk személyesen megtekinteni, s ha esetleg a jegyzékbe felvéve nem volnának, a pótlás iránt — az átértékelésre való joguk megóvása érdekében záros határidőn belül — intézkedni. E tekintetben a Pest Takarékszövetkezet és Előleg Társulat Tisztviselő Egylet (Budapest, VIII., Rákóczi ut. 19. félmelet 12/a.) a kötvény számának, a biztosító társaság-, a szerződő fél-, valamint a biztosítói- és kedvezményezett nevének közlése esetén kívánatra eljár, az eredményt, ugyancsak a kifizetésre kerülő valorizált összeget is készséggel közli s szükség esetén a pótlás bejelentését is eszközli. Akik pedig az átértékelésre vonatkozó igényüket bejelenteni eddig elmulasztották, annak pótlása végelt közöljék fent nevezett Tisztviselő Egylettel a kötvény számát, keltét, a biztosító társaság, valamint a szerződő fél, a biztosított és kedvezményezett nevét.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

HIREK

LOPTAM...

*Paraszt kölyök voltam...
Pattanásos arcu és tizenkét éves.
Szerettem játszani és a szomszéd
kertjéből vörös szilvát lopni.
Az apám rajtacsipett a lopáson
és megvert görbe meggyfabotjával.
Sosem felejttem el ezt a verést,
de az anyámat sem.
Sirt szegény, amikor
az apám vert, majdnem agyon vert
Tizenegy szem
vörösszilváért.*

(P.)

Búcsúzás. Kőszeg állomásra való áthelyezésem folytán az idő rövidsége miatt ezúton mondom „Isten Hozzád”-ot barátainak és ismerőseimnek. — Vass László Máv tiszt.

Dr. Haller J. József ügyvéd irodáját Endrődről Budapest VIII., József körút 53. II. em. 19 sz. alá helyezte át. — Telefon: 38—3—31.

A Nemzeti Egység választmányi gyűlése. A Nemzeti Egység Párt gyomai községi szervezetének elnöksége felkéri választmányi tagjait, hogy a f. hó 2-án d. u. 2 órakor tartandó választmányi gyűlésre a pártkörbe (Br. Wodianer utca 5.) megjelenni sziveskedjenek.

A gyomai polgári fiú- és lányiskolában a javító- és tantárgykülönbözeti vizsgálatok szeptember 4. és 5-én d. e. 8 órakor tartanak. A pólbeiratások az igazoltan elmaradtak részére szeptember 6. és 7-én lesznek. Tanév megnyitó istentisztelet szeptember 9-én reggel 8 órakor.

Megnyílt a Nemzeti Egység Párt helyisége. Örömmel értesülünk, hogy a Nemzeti Egység Párt gyomai községi szervezete pártirodáját és körhelyiségét Br. Wodianer utca 5 sz. alatt bérelt helyiségben megnyitotta.

Vizbefulladás. Sáfri Lajos 23 éves nőilen gazdasági cseléd augusztus 24-én délután 5 óra körül belefutott a Körös Sírától lejárójánál. Sáfri löbhekkkel indult fürödni, azonban csak ő ment bele egyedül a vízbe. Szerencsétlenségére éppen 180 centis vízbe ért és mivel úszni nem tudott, fuldokolni kezdett, halálküzdélme majdnem negyedóra hosszat tartott, mégsem tudta senki sem kimenteni. Holtfestél a halászok igyekeztek kihalászni nagy hálójukkal, ami azonban nem sikerült. Ráadásul hálójukat egy főnk kiszakította.

A békéscsabai felső kereskedelmi iskolába és a vele kapcsolatos női kereskedelmi szakfolyamra a beiratások szeptember 6. és 7. napjain (csütörtökön és pénteken) történnek. Tájékoztatót készséggel küld az igazgatóság.

Tennisverseny. A gyomai és körösladányi tennisezők szerdán 22-én délután játszották le kupáért folytatott mérkőzésük második gyomai szakaszát. A mérkőzés összesített eredménye 26:24 lett Körösladány javára. Tennisezőink közül Illyés István vált ki.

MIBE KERÜLT A VILÁGHÁBORÚ?

A világháború embervesztése tizenegymillió halott volt. Ha koporsóikat egymás mellé helyeznénk, Párizstól Vladivosztokig húzódná a szomorú vonal. A hadiköltségek 1055 milliárd pengőt emésztettek fel. Egy ember megölése 95.580 pengőbe került. Egyetlen országban, Franciaországban 741.883 házat pusztított el a világháború ezenkívül 23.000 ipartelepét, 165 millió hold földet, a vastermelés 90 %-át, a széntermelés 37 százalékát, a gyapjútermelés 94 százalékát és a cukortermelés 70 százalékát. Az országok gazdasági értékben 2500 milliárd pengőt veszítettek. Ezzel az összeggel Németországban, Ausztriában Magyarországon, Oroszországban, Belgiumban, Franciaországban, Angliában, Amerikában, Kanadában és Ausztráliában minden családnak építeni lehetne egy-egy házat 14.000 pengő értékben, 6000 pengő felszereléssel 2500 pengő értékű kerttel. A maradékból minden 20 ezer lakosú várost el lehetne látni szép könyvtárral, kórházzal, szegények menhelyével és ingyenes felső iskolákkal.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

A VIDÉKI SZINIKERÜLETEK ÚJ BEOSZTÁSA.

A közoktatásügyi miniszter most osztotta be a vidéki színikerületeket és Gyomát ismét **Homonnay István** színikerületének adta, kinék a kerületéhez tartozik még Turkeve, Szeghalom, Füzesgyarmat, Kunszentmárton, Tiszaföldvár, Sarkad, Mindszent, Battonya, Elek, Tótkomlós, Kistelek, Kiszombor, Monor, Vecsés, Pécel, Rákoscaba, Abony, Jászapáti, Püspökladány.

Ugy tudjuk, Homonnay szeptemberben Turkevéen kezdi meg a szezonit.

Ha élni akarsz: HIRDESS!

A gyomai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
2032/1934. szám.

Árverési-hirdetmény kivonat.

Magyar Általános Takarékpénztár r.t. végrehajtónak Kiszely István és neje Habzda Mária, ifj. Kiszely István (nős: Katona Ilonával) és Kiszely János végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 1097 P. tőke követelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbíró területén levő Gyoma községben fekvő, s a gyomai 3475 sz. betétben A 6 sorsz. 10062/11 hrsz. 1375 öf. Nagyállás dülöbeni Kiszely István és neje Habzda Mária nevének álló szántóra 343 P. 50 f., a gyomai 6108 sz. betétben A 2. sor. 10062/10 hrsz. 2 hold 574 öf. Nagyállás dülöbeni ifj. Kiszely István (nős Katona Ilonával) nevének álló szántóra 588 P. 50 f., a gyomai 6109 sz. betétben A I. 1-3-4 sor. 10061 hrsz. 368 öf., 10062/8. hrsz. 1 h. 800. öf., 10062/9. hrsz. 2 hold 32 öf. területű Nagyállás dülöbeni Kiszely János néven álló ház és szántóra 1648 P. 50 f. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1934 évi szeptember hó 25 napján délelőtt 9 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

A árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX.: t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1934 évi június hó 5 napján.
Dr. Molnár sk. kir. bíró.

A kiadvány hitelűl

Pulgor
kiadó.

Gyomai anyakönyvi hírek:
Születtek: Pap Ilona, R. Szücs János, F. Tóth Gábor Daniel, Gerold József Lajos, Molnár Eszter, Weidmann Mihály. Házaszást kötött: Kató Lajos—Szerető Erzsébet, Nagy István—Köszegi Eszter. Halálozás: Sáfri Lajos 24 éves, Bucsi Julianna 81 éves, Demeter Mária 39 éves, Imre Sándor 4 hónapos.

Hortobágyi hidi-vásár. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekelt gazdák közönség figyelmét, hogy a híres hortobágyi (hidi) őszi országos vásár szeptember hó 4-én (kedden) a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartatik meg. A hortobágyi vásár kedvező alkalmat nyújt magyarfajta tenyésztés, igás és vágó marhák, Nonius tájfajta lovak, hazai fésűs és magyar racka juhok beszerzésére.

Héjnékülkü dió terem már három év óta Hrabovszky Mihály szarvasi földbirtokos öt éves diófáján. A termés zöld, külső burka alatt a kemény héj éréskor teljesen hiányzik, de a dióbél rendszeren fejlődött. Az ilyen diót termő fa a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

Az ujjlenyomatokból meg lehet állapítani, ki milyen betegségben szenved. Az egész világon nagy felhűnést kellett egy világhírű tudós nagyjelentőségű felfedezése, amely szerint az ujjlenyomatokból meg lehet állapítani, ki milyen betegségre hajlamos. Erről a felfedezésről egy kiváló magyar tudós rendkívül érdekes nyilatkozatait tett Tolnai Világlapja munkatársa előtt és a cikk a népszerű képeslap új számában jelent meg. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Egy keleti fejedelem és egy pesti úrinő romantikus házassága. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, érdekesebbnél érdekesebb színházi és filmriportokat, pletykákat, folytatásos szindarabot és közel 100 pompás képet talál az olvasó a kitűnő színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Jó minőségű lesz az új bor. Székely Ferenc solivadkeri borkereskedőtől, lapunk állandó hirdetőjétől kaptuk a hírt, hogy az új termés minősége olyan kiválóan mutatkozik a korai fajok szüretelése alapján, hogy parádézni lehet majd vele. Az időjárás is kiválóan kedvez a szőlő érésének és fejlődésének. Lesz tehát az új kampányban jókedv a borfogyasztók táborában.

SPORT

GySC—TAC 8:0 (1:0)

MAFC-kupa. Bíró: v. Dombovány. (B.-Szentandrás.)

GySC könnyen győzött a több tartalékkal felálló Turkevei AC ellen. A feltöltés alatt álló, laza talaju pályának köszönheti a TAC hogy nem kétszámjegyű vereséggel tért haza. GySC, a betegségből felépült Kiss irányítása mellett, a rossz pálya miatt, csak a második féldobben tudta teljes tudását kifejteni, de akkor aztán kipótolta mulasztását, amit a 8:2 kornerarány is igazol. Most nagyon jó a GySC, július 7-i M. Szövetség ellen elvesztett mérkőzése óta hétről—hétre sorozatos győzelmeiket arat. GySC-ben minden játékos kielégítően játszott, talán Oláh Sándor nem tudta kifejteni teljes tudását, TAC-ban a kapus, a center és a jobbösszekötő volt jó.

GySC kezd s mindjárt kitűnik a csapatok közötti nagy erőkülönbséget. 3 percen Nagy, az 5 percen pedig Kiss 16 kapufát. TAC csak a 6 percen tud először átmenni a GySC térfelére. 9 percen Barta Károly már a harmadik kapufát rugja. GySC csatárok a puha talajon nem tudnak lövéshez jutni s a gól nehezen akar megszületni. Végre Jenei a felpályán taccsot dob Kisshez akinek váratlan lövését a kitűnően védő Müller kapus csak érinteni tudja (1:0) GySC nyomasztó nagy fölényét az első féldob 5 kornere hűen fejezi ki. Második féldobben TAC teljesen beszorul, percenként megy lövés. 4 percen Barta II. ügyesen lefut, Barta I-nek ad, aki a bekk mellett kiugorva gólt rug. (2:0). 5 p. ismét Bartha I-nél a labda, ő a GySC jobbösszekötőjének adja, kinek erős lövését a kapus kiejti, de Barta I már rajta van és beteszi (3:0) Most egy kis szünet van a góllövésben, egészen a 20 percig, mikor is Kiss felső sarkos góllal négyre emeli a gólok számát, 25 p. Bartha II. az összekötő helyére kerül és éles, lapos lövése a kapu alsó sarkába köt ki. (5:0). A remekül játszó Jenei Kisshez passzol s a bombalövés védhetetlen (6:0) 36 p. TAC kombinációt Pulogor biztos lábbal rombol, labdája Bartha I.-hez száll, aki Nagyot szökteti s már is a kapuban táncol a hetedik dugó. GySC jobbösszekötője 43 percen jobbszélen lefut, de a kapus kifutva kornerre menti. TAC megadja magát sorsának. Két perc hosszabbítás után Nagy közlelő beragasztja az utolsó gólt. (8:0). Vitéz Dombovány kissé bizonytalan ítélkezéseivel zavarta a mindvégig fair meccs sima lefolyását.

MAFC-kupa Intéző Bizottság hivatalos közleményei:

MAFC-kupa állása szept. 1-én

1. MSzSC	10	7	1	2	26:10	16
2. ETK	10	8	2	2	33:16	16
3. Hunyadi	11	6	2	3	35:24	15
4. GySC	9	4	5	2	23:20	8
5. GyTK	11	3	6	2	16:25	8
6. TAC	11	3	7	1	5:33	7
7. MAFC	11	2	8	1	17:28	5

MAFC-kupa programja szept. 2-án: Mezőtúron: MSzSC—GySC Turkeven: TAC—ETK. (A Békésszentandrásra kisorsolt Hunyadi—MAFC mérkőzés elmarad, mert a MAFC-vezetősége a múlt vasárnap Szentandrásra történtek után nem engedi a csapatot Szentandrásra menni.)

Múlt vasárnapi meccsek eredményei: Mezőtúron: ETK—MAFC 2:0 (2:0) bíró: Heinfarth (GyTK) ETK megérdemelten győzött, de a MAFC is szépen tartotta magát és a meccset gyenge csatársora miatt veszítette el. Békésszentandrás: Hunyadi—MSzSC 1:1 bíró: Szita (TAC). A mérkőzés után óriási botrány volt, valósággal megröhittek az MSzSC-t és hatalmas közaport zudítottak rájuk. Valósággal szöknök kellett, hogy ép bőrrel megmeneküljenek. Ezzel az ügy még nincs lezárva, valószínűleg fogunk még hallani róla.

Augusztus 29-re tervezett I B ülés a titkár közbejött betegsége miatt elmaradt. Ujabb terminus még nincs megállapítva.

A bírókérdés körül ismét bajok vannak, olyan községben, ahol botrányok szoktak lenni, egyik bíró sem akar meccsvezetésre vállalkozni. Békésszentandrásra csak vasárnap délelőt lehetett telefonon, nagy nehézségek után bírói szerepni. Előzőleg három kiküldött bíró nem vállalkozott a meccs levezetésére.

A kupa titkára helyesbíti múlt heti azon figyelmeztetését, mely szerint a bírónak „Gyomára” ismét sok panaszuk van. Ezt egyelőre csak a GyTK meccseire érte, de megjegyzi, hogy a GySC nek is van még hátra otthon meccse.

Folytatjuk az első forduló góllövőinek listáját: 3 gólosok: Veress János (Hunyadi), S. Tóth Sándor és Kudlacsak György (MAFC), Wlasz Sándor és Kiss Endre (MSzSC), 2 gólosok: Bartha József és Nagy Béla (GySC), Csikós László és Bartha István (GyTK), Kocsistyak János (MAFC).

FISCHER GYULA
az I. B. titkára.

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

Hűségese gondozója, ápolója lennének magányos idősebb urnak—urnáknak esetleg házaspárnak, anyahelyettesnek is mennék lehetőleg vidéken, nem anynyira fizetere, mint jó bánásmódra és otthonra vágyom. 25 éves jömegjelenésű, független, kis barna leány vagyok. Választ megbízható jellegre kiadóhivataltba kérek.

Csővestengerit és heremagot a „Futura” (Wagner Márton Fiai cég) legmagasabb napi áron vásárol.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladar és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszüntével ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Pk. 45 sz. 1934. v. ghtói 14 szám.

Árverési hirdetés.

Ús. Tóth Geyza dr. ügyvéd által képviselt Első Magyar Általános Biztosító Társaság javára 97 P. tőke és több követelés járulékaik erejéig a budapesti közp. kir. járásbíró 1933 évi 203640 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1934 évi január hó 20-án lefoglalt 1015 pengőre becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbíró fenti számú végzésével az árverés elrendeltét, annak az 1908. évi XL. t.-c. 20. §-a alapján a fenti megnevezett s a foglaltat ki nem tűnő más foglaltat javára is az árverés megtartását elrendelem de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs végre szenv. lakásán, Endrődön VI. ker. 62 házsz. alatt leendő megtartására határidőül 1934 évi szept. hó 5 napjának déli 12 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt a leg többet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőnél felül van, az 5610-931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzül leteszik.

Gyoma, 1934. évi aug. hó 12.

VILLANYI-FISCHER NÁNDOR

kir. bír. v. hajtó, mint bírósági kiküldött

A BUDAPESTI HIRLAP
című politikai napilap minden nap képesmelléklettel jelenik meg, kiváló írógárdája szerkesztésében ma a leg tartalmasabb politikai és szépirodalmi lap és mégis a legolcsóbb napilap. Ha mutatvány számot kíván, jelentse szerkesztőségünkben. Előfizetési ár: egy hónapra 250 pengő, negyedévre 750 pengő.

AUTÓ és motorkerékpár PNEUMATIKOK a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával.
AUTÓALKATRÉSZEK összes olasz, francia és amerikai autókhoz,
FELSZERELÉSI CIKKEK legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF
Bpest, VI. Andrassy-ut 34. Telefon: 221-97.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Nyomtatta a „Hungaria” könyvnyomda vállalat, Gyomán.
Felelős üzemvezető: Tékét Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

ŐSZ.

Sárgult levelek hullanak fáradtan alá, borongós, kora sötét napok, napsugár nélküli szürke égbolt. Napfárral, megszokással, mindennel szembe szállva, dacosan, fényezetően jön a fáradt, koravén ősz.

Máskor még aranyló napsugár küldötte csókját a földre, nyíló virágra, emberekre, máskor a nyári munka utáni édes bódulatban távoli zsongás volt még a szüret, a szőlőérés, must, új bor. Ma hol vagyunk már a vágyaktól, ábrándozástól, benne vagyunk a kemény munkában. Kukorica főzés, szüretelés, lassan vége mindennek és jönnek a végtelennek tetsző, borongós, téli esték, amelyek hírnökeiket sürgetve küldték esőben, sárban, koranapnyugtával, kimondhatatlanul, hosszú éjszakákkal.

És a munka, a robot lassan véget ér, egybekelnek a párok, akik régóta várnak már a boldog percre, megpihenhet a munkás keze, hogy végigtekinthesen egy év megannyi verejtékén, gondján, lássa mindennek eredményét: a gyümölcsöt, a termést, a kenyert, az éltető áldást.

Nemzeti munka a magyar földön. Ez jut eszükbe, amikor látjuk mindezt. A kora őszi napok talán jók lesznek arra, hogy mindenkinek ideje legyen kiválogatni termésének, munkájának legjavát, a legszebbet mindenből, hogy a Nemzeti Munka hét boldog örömműnnepen megmutathassa ország-világnak, hogy mit tud alkotni nagy emberi akarat, nélkülözésteli verejtékes munka, meg az Isten-áldás.

(—y—s.)

Dalosest a dalosnapból

Szeptember 2-ára tűzte ki a Gyomai Dalárda sétahangversenyét és társasvacsorával egybekötött táncmulatságát az Erzsébet-ligetben, a Békéscsabai Máv. Zene és Dalegylet közreműködésével. Mindenki nagy és szép reményekkel fűzött a dalosnaphoz, amelyre minden előkészületet megtett az elnökség, az időjárás azonban tönkretette a délutáni sétahangversenyt, ami jelentékeny anyagi veszteséget okozott a rendező egyesületnek, a délutáni bevétel elmaradása következtében. Nagy kár volt továbbá az is, hogy a nagyközönség nem lehetett tanuja a művészi eseményeknek.

Este 8 órára gyűltek össze a társasvacsora résztvevői, amelyen a megjelent szép számú közönség soraiból a következőket sikerült feljegyeznünk:

Répás Pál ref. elnök-lelkész, Záhonyi Aladár kir. járásbíró-sági-elnököt és nejét, Pánczél Emil községi főjegyzőt, Nyisztor Péter takarékpénztári-igazgatót, a Gyomai Dalárda elnökét és nejét, dr. Tardos Gáspár ügyvédet és családját, dr. Legeza Tibor ügyvédet, viléz Madaras Gyula malomigazgatót, dr. Bárdos László orvost, Kner Endre, a Kner-cég bellagját és nejét, brassói Greising József ny. telekkönyvezetőt, a Gyomai Dalárda lb. elnökét, Simor János Máv. intézőt, a Békéscsabai Máv. Zene és Dalegylet karvezetőjét és nejét, Kató Lajos községi-jegyzőt és nejét, Szóke Ferenc igazgatótanítót, Hajdu Béla igazgató-tanítót, a Gyomai Dalárda karvezetőjét, Törzsök Bélát a Mezőturi Iparos Dalkör karvezetőjét és Bódi Jánost, a Békéscsabai Máv. Zene és Dalegylet lítkárát.

Fél 9 órakor a vendégdalárda énekével kezdődött a program, mely két hatásosan előadott énekszámából állott. Nagy fellünnést keltett a csabaiak kilünné együlnése, a magas hangok érces tisztasága, a fortlék

és pianók pompás változata, a végletek kidomborítása és az átmenetek hatásos hullámozása. Mindez rövidesen megnyerte a szép számban megjelent közönség szimpátiáját és hatalmas taps üdvözölt mindent számot.

Az énekszámok után 150 terítékes társasvacsora vette kezdetét. A felszolgálatot a Gyomai Dalárda volt vegyeskarának hölgytagjai végezték dicsérendő buzgalommal és körültekintéssel. A csinos leányok és a jó vacsora nagy hatással volt a csabai és a többi vendégekre. Az igen jóízű és bőséges vacsora után Nyisztor Péter, a Gyomai Dalárda elnöke frappáns rövidségű, daloslestvéri szeretettelől átitatott, kedves, színes szavakkal üdvözölte a Békéscsabai Máv. Dalárdát és a többi megjelent vendéget s örömeinkre szolgál, hogy ezt a talpraesett beszédet sikerült szósz szerint feljegyeznünk és ezúton leközzölni.

„Hölgyeim és Uraim, Daloslestvéreket Kedves köteletségemet teljesítem, amidőn a körünkben megjelent Békéscsabai Máv. Zene és Dalegylet karnagyát Simor János Máv. intéző urat, dalosait és kísérővendégeit, valamint mezőturi vendégeinket meleg daloslestvéri szeretettel köszöntöm, hogy részvételükkel esaládias mulatságunk fényét emelni és bennünket megülszteni szivesek voltak.

A Békéscsabai Máv. Zene és Dalegylet nemcsak vármegyei, de daloskerületi, sőt országos dalosszövetségi viszonylatban is igen jó hírnévnek örvend, amit eddig elért eredményei és mai szereplésük is mindenképp igazolnak. Tevékenysége tradícionális dicső múlt bázisán alapszik, amennyiben tudomásom szerint az otthonából menekülni kényszerült és otthonától megfosztott Aradi Máv. Zene és Dalegylet méltó jogutóda.

A tradíciót szimbolizáló daloszászót mint ereklyét féltő gond-
dal őrzi, ápolja, gondozza, hogy

majdan, a magyar fellámadásba vetett hittel elérendő felszabadulás pillanatában, azt teljes épségben jogelődjenek visszaadhassa. Adja a Mindenható, hogy ez a lehetőség mielőbb bekövetkezzék.

Most pedig, hogy a magyar rádió Studiójának kapui előttetek daloslestvérek megnyílnak s ott egy hangverseny keretében szerepeltek, az éter hullámain keresztül és a zengő magyar dalok szárnyán hirdessétek elszakított véreinknek, hogy az Aradi Máv. Zene és Dalegylet, ha Békéscsabai Máv. Zene és Dalegylet név alatt is, de él és a többi dalosegylettel karöltve, hazánk régi halárainak visszaállítása és egy szebb, boldogabb magyar jövő kiépítése érdekében lankadallan kitartással dolgozik, munkálkodik.

Befejezésül, szíves közreműködésükért ismétellen hálás köszönetemet nyilvánítom és kívánom, hogy rádiószereplésüket szép siker koronázza, mely sorozatos eredményeiknek koronája legyen.

Köszönet és hálta nagyrabecsült közönségünknek és dalbarátainknak, kik mulatságainknak a méltó keretet alkotni és ezáltal bennünket támogatni mindenkor készek.

Az itt elhangzott üdvözlőbeszédre Bódi János, a Békéscsabai Máv. Zene és Dalegylet lítkára keresetlen szavakkal válaszolt, megköszönvén a Gyomai Dalárda szíves meghívását és vendéglátását. Örömmel emlékezett meg az 1933. évi Budapesten lezajlott Országos Dalosversenyéről, amelyen az általuk elért szép sikerhez elsőnek a Gyomai Dalárda gratulált és ez a gratuláció őszinte, szívből fakadó volt. Emelte poharát Nyisztor Péter takarékpénztári-igazgató, a Gyomai Dalárda elnökére és a jelenvolt közönségre, Isten áldását kérve a Gyomai Dalárda további működésére.

Ezútlán ismét énekszámok következtek. Előbb a csabaiak Révffy Géza két dalát: Oda-bent a nagykozmában és Magyar dal és magyar zene;

majd Auspitz N.: Falu végén kurta kocsmá c. dalát énekeltek. Utóbbinak freneitikus hatása volt. Az a csodálatos párbeszéd, tenor-szóló, szemléltető dalolás, a káromkodás patlogásának oly nehéz és mégis sikeres megoldása a legjobb számá avatta Auspitz szerzeményét. A megjelentek nagy csodálattal adóztak a dalolás nagy mestereinek ezen szám után.

Ezután a csabaiak a gyomaiakkal Hajdu Béla, a Gyomai Dalárda karnagyának vezényletével, összkarilag elénekelték a „Dalünnepen“ című dalt, majd Törzsök Béla, a Mezőturi Iparos Daloskör karvezetőjének dirigálása alatt Ámer: Nem, Nem, Soha! c. dalát. Az összkar teljesítménye próba nélkül meglepően kiváló volt, ami mindkét kar dalosainak fegyelmességét és alkalmazkodó készségét juttatta kifejezésre.

Végül a Gyomai Dalárda, Hajdu Béla karvezető vezénylete alatt önállóan mulatta be felkészültségét. Legjobb sikerült számai: Petrányi: Szerenád, Hajdu karvezető összhangszóításában: Szeressük egymást gyerekek és Cantó, cantare... c. dalok voltak, amelyek freneitikus lelkesedést váltottak ki a megjelentekből. Utóbbi két dal interpretálása nemcsak helyi, de országos viszonylatban is oly kiváló volt, hogy ezekkel bárhol szép sikert érhet el az igyekvő, ambíózus Gyomai Dalárda.

Az énekek után jól sikerült táncmulatság következett, amelyik a legjobb hangulatban reggellig tartott.

A nagyszerű rendezés érdeme a Gyomai Dalárda elnökét, Nyisztor Péter takarékpénztári igazgatót dícséri, aki agilitásban, munkateljesítményben ismét felülmúlta magát.

A dalárda minden tagja buzgó segítőjárása volt a rendezésben.

Sz. M.

NEM OLCSOBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter **kadarka** vagy **fehér fejtett ujbó** Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Boriam kellemes édeskés italnak, tiszta, tökéletes zamatnak és nem savanyúnak.

Cim: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Halálos szerencsétlenség.

Vasárnap délelőtt a cirkáló csendőrörs Gyoma község határában arra lett figyelmes, hogy az út mellett fekvő árokban egy két lovas kocsi fekszik. Meglepetten észlelték a rendkívüli esetet és csakhamar hozzákezdtek a rejtély megoldásához. Hosszú, fáradságos munka után sikerült a kocsit kiemelni a több méter mély árokból. A kocsi alatt borzalmas látvány tárult a nézők elé összetörve, élettelenül találtak egy fiatalembert.

A csendőrség megkezdte a

nyomozást az áldozat kilétére és a szerencsétlenség lefolyására vonatkozólag. Megállapították azt, hogy a szerencsétlenül járt fiatalember K. Kovács Mihály 25 éves turkevei lakos, aki gazdája kocsiján szombat éjjel elaludt és vezetés nélkül maradt lovai a mély árokba borították. A kocsi erősen meg volt terhelve és ily állapotban maga alá kapva a fiatalembert, teljesen összenyomortotta, úgy hogy több sérülést szenvedett, amelyek halálát okozták.

Mire taníttassuk leányainkat?

A megnehezült életkörülmények és az élet megváltozott igényei új feladatok elé állítanak bennünket leánygyermekneink nevelése és taníttatása terén. Az általános ismereteket nyújtó iskolák mellett egyre fontosabb hivatást öltönek be azok az intézetek, amelyek praktikus, az életben azonnal hasznosítható tudnivalókat nyújtanak és egyben rövid tanítási idejükkel megkímélik a szülőket a hosszabb iskoláztatás költségeitől s az iskola elvégzése után növendékeiknek azonnal kenyérkereseti lehetőséget nyújtanak.

Teljesen e célok szolgálatában áll vármegyénk egyetlen ilyen tanintézete, a békéscsabai felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos **női kereskedelmi szaktanfolyam**, ahol a leányok már egy év alatt elsajátítják a legszükségesebb kereskedelmi és irodai alapismereteket és ügyességeket, úgyhogy nemcsak mint gyors- és gépirónők, hanem mint levelezők, könyvelők, pénziárnokok és általában irodai munkaerők alkalmazhatók, vagy ezekben a munkakörökben szüleiknek és leendő férjeiknek hathatós segítségére lehetnek, illetőleg mint saját üzletük vezetői e munkakörök elvégezhetik. Hogy pedig a végzett növendékeknek az elhelyezkedés állami vagy községi hivatalban is lehető legyen, a leányoknak a szaktanfolyam módot nyújt arra is, hogy a tanév végén az iskolában a gyors- és gépirásból **államvizsgálatot** telessenek.

A női kereskedelmi szaktanfolyam tehát leginkább kereskedők, iparosok, gazdálkodók és tisztviselők 4 polgári vagy

4 középiskolai osztályt végzett oly leányainak érdekeit szolgálja, akik egy ével a gyakorlati életben szükséges és hasznosítható ismeretek szerzésére óhajtanak fordítani.

A tanítás kizárólag délelőtt 8—1 óráig tart, úgyhogy a Békéscsabára bejáró leányok az onnan 1 óra után induló vonatokkal hazajöhetnek. A beiratások f. hó 10-én 8—12 óráig a felső kereskedelmi iskolában (Andrássy-ut 1.) történnek. A felvételi díj 24 P, az évi tandíj 140 P, amely havi, negyed vagy félévi részletekben fizetendő. Szegénysorsu, jó előmenetelű tanulók tankönyvszegélyben és tandíjkezdményben részesülhetnek.

A tanév ünnepélyes megnyitása 11-én lesz, 12-én reggel 8 órakor kezdődik a rendszeres tanítás.

HATODSZOR HARSANNAK A FRONTHARCOS KÜTÖK...

Hatodszor harsannak a kütök, hatodszor indul meg az ország férfierdeje, hatodszor gyűlnek össze évi nagy találkozójukra a frontarcosok! Október hó 7-én hatodszor vonulnak fel Budapest utcáin a vitézségi érdemektől csillogó frontarcos ezredek, hogy megemlékezzenek a világháború kitörésének huszesztendő évfordulójáról, lelegyék a kegyelet virágait elcseszt hős bajtársaik jelképes sirhaniján, — de azért is, hogy tetemre hívják a magyar társadalma!

Tetemre hívják ott, a Hősök kövénel, ahol a zászlókoszorúza Emlékkő előtt a világháború poklail végigszen-

vedett, a későbbi elfelejtettség, közöny és hálátlan igazságtalanság keserűségeit összeszorított foggal, de vasfegyelmességükben némán viselő tízezrek látlára talán megszólal végre egyszer a társadalom lelkiismerete? Talán észébe jut majd, — talán belehasít majd az ország polgárságának kihűlt szívébe a felelősség érzése, a felelőssége, hogy ma, tizenhat esztendővel a világháború után, még mindig adósa azoknak, akik annakidején az élüket vitték vásárra, a lesűt épségüket adták a Hazáért.

Magyar Társadalom! Vezérlő férfiak, közéleti és társadalmi vezetők, városok, községek, falvak! Október hó 6-án, az aradi Tizenhármak emlékűnnepén és október 7-én lássátok meg őket is, a Tizenhármak mellő utódait! Ott mennek majd előttek a hősök, akik ma is küzdenek, ma is csaláznak, közülök sokan beteges, sokan bennán, nagyon sokan az inségtől nyomorultan, de ott lesznek, — mert odataroznak, ahol ma is csalázni, küzdeni kell a magyar jövőért — de nekik még küzdeni kell, azért a megélhetésért is, amellyel ti vagytok nekik adósa.

A találkozóra október hó 6-án érkező vidéki és külföldi frontarcos bajtársakat a budapesti fűcsoportok ünnepélyesen fogadják a pályaudvarokon. Este — a Hősök Terén — a köemlék előtti tisztelőtadással nyílik meg ünnepélyesen a VI. Országos Frontarcos Találkozó, — vasárnap október 7-én a Hősök III. Csillagfúrája befutása, felvonulások, tisztelgések, bajtársi ünnepségek következnek. A bajtársi közebedek után a külföldi nemzetek frontarcosainak részvételével bajtársi értekezlet lesz, utána a „Frontarcos“ filmet mutatják be, este pedig résztvesznek a Kormányzó úr Öfóméltósága tisztelőtára — a TESZ által — rendezendő csónak, motoros és autós diszelgésen.

Hisszük, hogy a frontarcosok ünnepélyes megmozdulásán ott lesznek nemcsak azok, azok valamikor szintén frontarcosok voltak, de ott lesz az egész főváros társadalma, hogy megjelenésével hittel tegyen, hogy a Találkozó végét jelző „Lefuvás“ után is ott lesz, ott marad szívével és tetteivel hősei, a frontarcosok mellett.

! Hetven millióval kevesebb az idei búzatermés. A római nemzetközi mezőgazdasági intézet közlése szerint a világ búzatermése 70 millió mázsával kevesebb a tavalyinál.

A VALORIZÁLT ÉLETBIZTOSÍTÁSOK KIFIZETÉSE.

A kormány az 5.702/1934. M. E. sz. rendeletével a biztosító magánvállalatok m. kir. állami Felügyelő Hatóságát felhalalmazta, hogy az életbiztosítások valorizált értékének kifizetését 1935. évi január 1-én megkezdheti, a rendelet kimondja egyben, hogy valorizációra csak azoknak van, illetve lesz igényük, akik biztosításukat átértékelésre bejelentették s amelyeket a biztosító társaságok a Felügyelő Hatóságra átruháztak, azok részére pedig, akik igényüket mindeztideig még nem jelentették volna be, a rendelet az utolsó bejelentési határidőt 1934. október 31-ig tűzte ki.

Hogy pedig mindenkinek, aki eddig már jelentkezett, módjában legyen meggyőződni arról, hogy biztosítása a valorizációra fel van-e véve, a Felügyelő Hatóság a biztosító társaságok által reáátruházott kötvényekről készített valorizációs jegyzéket folyó évi szeptember hó 30-ig közszemlére tette ki, amit azonban a vidéken lakó érdekeltnek nincsen alkalmuk személyesen megtekinteni, s ha esetleg a jegyzékbe felvéve nem volnának, a pótlás iránt — az átértékelésre való joguk megóvása érdekében záros határidőn belül — intézkedni. E tekintetben a Pesti Takarékos és Előleg Társulat Tisztviselő Egylet (Budapest, VIII., Rákóczi ut. 19. félemezlet 12/a.) a kötvény számának, a biztosító társaság-, a szerződő fél-, valamint a biztosított- és kedvezményezett nevének közlése eseti kiváratra eljár, az eredményt, ugyszintén kifizetésre kerülő valorizált összeget is készséggel közli s szükség esetén a pótbeküldést is eszközli. Akik pedig az átértékelésre vonatkozó igényüket bejelenteni eddig elmulasztották, annak pótlása végell közöljék fent nevezett Tisztviselő Egylettel a kötvény számát, keltét, a biztosító társaság, valamint a szerződő fél, a biztosított és kedvezményezett nevét.

A békéscsabai fiú felső kereskedelmi iskolában a beírások szeptember 6., 7. és 10. napjain történtek. Tájékoztató szívesen küld az igazgatóság.

HIREK

ŐSZI HANGULAT.

*Cseng a csend.
Fél a fény.
Valakit vár
a bús határ
ünnepeiben.
Csöpg a köd.
Nézd, a jégkucsmás hegykaput,
ahol a varjú száll,
jön a halál...*

Csáki Imre.

Búcsúzás. Miután az idő rövidsége miatt mindenkitől személyesen el nem búcsúztam, ezúton köszöntöm és mondok Isten hozzádol jóbarátainak és kedves ismerőseimnek. Klein Jenő.

Iskolai hír. A Nm. VKM. Ur Merkovics Mária rendes tanárt Szabadszállásról a gyomai m. kir. állami polgári iskolához helyezte át.

A pénzügyminiszter Genfben. Imrédi Béla pénzügyminiszter szerdán Genfbe utazott dr. Csizik Béla miniszteri osztálytanácsos kíséretében a Népszövetség pénzügyi bizottságának ülésére. Ezen fogja ismeretlni Magyarország pénzügyi helyzetét.

Református istentisztelet lesz Endrődön szept. 9-én a gyoma-végi községi ovodában. Az istentiszteletre gyülekezés már 10 órakor megkezdődik. Predikál Berényi Dániel s. lelkész.

A gyomai m. kir. állami polg. fiú- és leányiskolában a Nm. VKM. Úr 34.400/1934. sz. rendelete értelmében a pótbeküldéseket szept. 10-én reggel 8 órától tartjuk. A tanév ünnepélyes megnyitása f. hó 11-én reggel 8 órakor lesz. A rendes tanítás 12-én veszi kezdetét.

— Igazgatóság.

A vagyonszállás búza ára. A pénzügyminiszter a vagyonszállás búza szeptemberi árát 16 pengőben állapította meg.

Csökkentik a búzaterületeket. Winkler István a külkereskedelmi hivatal vezetője beszámolt a buzaértékelési tárgyalásairól és közölte, hogy a buzaárak emelése céljából sikerült a búzaterületek 15 százalékos csökkentését keresztülvinni.

Sajnálatra méltó emberek, kik rheumától szenvednek! — Könnyen segíthetünk azonban rajtuk néhány Aspirin tablettánál. A tablétán látható Bayer-kereszt szívesen küld mutatóanyagát és jószágát.

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

A szivarozó „csecsemő”. A legkiválóbb orvosok is bámulják azt a hároméves fiút, aki tizenégy hónapos kora óta szenvedélyesen szivarozik. A gyermek fogyni kezd, álmatlanság gyötri és nem eszik, ha a napi 4 szivart nem kapja meg. Az orvosok nem tudják megfejteni ennek a különös betegségnek a rejtélyét. Erről az érdekes esetről remek képpel illusztrált cikket közöl a Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Egy szám ára 20 fillér.

Magyar énekesek Afrikában. Négy magyar énekes afrikai kalandjáról rendkívül érdekes cikkben számol be a Délbáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben jelent meg. Remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, színházi és filmriportokat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot és közel 100 képet talál az olvasó a kitűnő színházi képeslapban. A Délbáb egy száma 20 fillér.

Három választék a nők háján. A párisi nők már három választékot viselnek a hajukon és ez a frizuradívat rövidesen hozzánk is elkerül. Az őszi dívat különben is sok meglepetéssel szolgál és ezekről pompás képeket, remek toalettrajzokat közöl a Párisi Divat c. divatlap, amely nagyszerű tartalommal jelent meg. A remek laphoz külön kézimunkaiv-mellékletet ad a kiadóhivatal. — A Párisi Divat egy száma 60 fill.

A mai magyar irodalom legkitűnőbb nevei adtak egymásnak találkozót a Tükör képes havi folyóirat most megjelent szeptemberi számában: Kosztolányi Dezső, Karinthy Frigyes, Fűs Milán, Hunyady Sándor, Bodor Aladár, Tamási Áron, Szerb Antal. Riportok, utirajzok az első magyar oceanrepülő: Magyar Sándor és a világiáró Megyery Ella tollából, Lékay-Lingauer Albin élvezetes cikke az ünneplő Szombathelyről, kritikák s különböző pályázatok gazdagítják az amugy is páratlanul gazdag szeptemberi számát, amely a Tükör hatalmas fényképpályázatának eredményéről is beszámol s közli a nyertesek névsorát. — Lapunkra való hivatkozás esetén a Tükör kiadóhivatala (Budapest, IV., Egyetem utca 4., Franklin-Társulat) szívesen küld mutatóanyagát és jószágát.

MINDENÜTT még a legkisebb falvakban is kapható a

„TUDOR”
ACCUMULATOR-GYÁR R.-T.
világhírű gyártmánya a
PERTRIX
zseblámpaelem.

**SZEPTEMBER 23-ÁN
BÉKÉSCSABÁRÓL
BUDAPESTRE
KÜLVONAT INDUL.**

A XXV. jubiláris Országos Katolikus Nagygyűlés szeptember 23-ik napjára az ország minden nagyobb városából s így Békéscsabáról is kereszties gyorsok szállítják a nagyközönséget. A vonaton természetesen nem katolikusok is résztvehetnek. Indul: Békéscsabáról 5.50, Békéscsabadról 6.04, Mezőberényből 6.13, Gyomáról 6.35, Mezőtúrról 6.59, Pusztalenyőről 7.28, Szajolból 7.36, Szolnokról 7.57, Újszászból 8.12-kor, és érkezik Budapest keleti p. u.-ra 9.39-kor, onnan visszaindul 20.25-kor, érkezik Békéscsabára 0.02-kor. A személyenkénti részvételi díj oda-vissza Békéscsabáról P 6.24, Békéscsabadról P 5.94, Mezőberényből P 5.74, Gyomáról P 5.24, Mezőtúrról P 4.94, Pusztalenyőről P 3.94, Szajolból P 3.94. Minimális létszám 500.

Jelenkezések a plébániai hivatalnál, vagy a máv. hiv. meneljegyziroda békéscsabai fiókjánál eszközölendők.

Értesülésünk szerint a Békéscsabán tul fekvő községek, valamint az ulközbeni állomásokon csatlakozó községek plébániai hivatalai már szorgalmasan gyűjtik az előjegyzéseket s minthogy férőhelyek csak korlátolt számban állnak rendelkezésre, ajánlatos mielőbb jelentkezni.

ASPIRIN
tabletták

beváltak a **meghűlés első jeleinél és fejfájásnál**
Gyógyszertárban kapható.

Vasárnap: Levente szüreti bál a ligetben!

SPORT

A bajnoki szezon elé.

A mai vasárnap nevezetes forduló lesz Gyoma sportéletében. A község két futballcsapata ez-alkalommal elsősorban indul együtt közeli és távoli vidék 10 más csapatával egyetemben a délmagyarországi futballbajnokság csabai II. oszt. bajnokságának elnyeréséért.

Az elkeseredett küzdelem, mely a község futballozni tudó fiatal-ságát magában foglaló két helyi egyesületet oly élesen elkülöníti egymástól, most rendszerbe foglalt és szigorú szabályok keretei közé szorított nemes vetélkedés-sé fog válni. Megfognak szünni az eddigi kilengések a játékosok és a közönség részéről. A rakoncátlanok játékos ezután a szigorú szövetségi bíró jóvoltából, a fegyelmi bizottságok komor színe előtt nyeri majd el méltó büntetését, de módot találnak a nézőközönség részéről tanusított renitenskedés megtorlására is. Tehát lassan a testtel! A játékos legyen ura cselekedeteinek s ne ragadtassa el magát játékosársaival szemben. A közönség pedig őrizze meg higgadtságát s ne akarjon feltétlenül többet tudni a vizsgázott szövetségi bírónál. Ne nevezze azt hólyagnak, ne ajánljon neki se szemüveget, se szamarat.

Most mindkét csapat egyenlő pontszámmal és egyenlő eséllyel startol, a vezetőknél és nem kis részben a közönségen mulik, hogy egymást megelőzve, mindfeljebb törjenek a listán. A közönség hallgasson és — figyeljen. A vezetők pedig úgy vigyék előre csapataik ügyét, hogy abból ne disz önmaguknak, de dicsőssége legyen a futballnak, a gyomai futballsportnak.

Csituljon el tehát minden sport-szerűtlen ellentét és testvéri, lelkes együttérzéssel figyeljünk a bíró sipszavára, mellyel a gyomai futballpályán az 1934—35-ös bajnoki szezont ma elindítja.

M. Szövogyári SC— GySC 7:1 (3:1) Mezőtúr. MAFC-kupa.

Az egész nyáron át minden vasárnap meccset játszó GySC-n a fáradtság jelei ütözködtek ki s mindjárt az első percekben láthatóvá lett, hogy a kupa listavezetőjének ez alkalommal nem lehet méltó ellenfele a GySC. Hozzájárult még ehhez az a körülmény is, hogy a feltöltés alatt álló gyomai pályán egész héten át nem lehetett kiadós tréninget tartani, minek hiánya azonnal meg is mutatkozott. Nem akarjuk ezzel a súlyos vereséget menteni, de aki a GySC állandó formáját is-

meri és ezt a meccset is látta annak tárgyilagosan meg kellett állapítania, hogy a GySC hónapok óta most játszotta ki leggyengébb formáját és — szerencsétlenül — éppen legerősebb ellenfele ellen.

Alig kezdődött meg a játék, már is bent volt az első gól a GySC hálójában. A balszélső megfut, Fekete csak kisérni tudja, de a góllövésben nem tudja megakadályozni (1:0). Szövogyár továbbra is fölényben marad s a 10 percben szép összjáték után rugja a második gólt. (2:0) 18 p. GySC szép támadás hajt végre. Cs. Nagy jobbszélen lefut, Bartához küldi a labdát, aki Kissnek adja át és ő ügyes testcsel után szép lövéssel szerzi meg a GySC egyetlen gólját (2:1). Ezekután azt hittük, hogy most már a GySC fog támadni, de fordítva lett úgy, hogy Szrenkányinak kell sokszor beavatkozni a játékba, de a 37 p. ő sem tudja a harmadik gólt megakadályozni. Szövogyár kornert rug, melyből a center szép gólt lő. (3:1). A hátralevő időben is Szövogyár támad. Második féldőben Szövogyár még nagyobb fölénybe kerül úgyhogy Fried is hátramegy harmadik bekknek. Később Pulgor előremegy balszéleire és Bartha jön hátra, de már ez sem segít. 6 p. kornert GySC ellen, amit szépen küldenek kapu elé. Szrenkányi mellé üt, így a balösszekötő berugja a negyedik gólt (4:1). 16 percben rugja a Szövogyár legszebb gólját. Centerhál keresztlől meg három emberen és jó lövéssel jobb felső sarokba lövi a labdát (5:1). 25 illetve a 37 percben rugják a 6-ik és 7-ik gólt. Volt még Kissnek egy szép lövése, amit a mezőturi kapus csak kornerre tudott védeni. Még az a pechje is volt a GySC-nek, hogy 3 kornert rugott és mind a hármat kapu mögé rugta. Szövogyár legjobb napjaira emlékeztető játékot, míg a GySC egyenesen a legrosszabb napot fogta ki. GySC-ből nagyon jó volt Fried aki a bekk poszton is jól játszott. Rajtakívül Szrenkányi, Fekete és

Kiss mutatott elfogadhatót. Remélhetőleg vasárnap a bajnoki meccsen szebb játékkal fog kedveskedni a közönségnek a GySC, amit már megszoktunk a csapatától. —Báthory—

Futball-szabálymódosítás.

A futballbírák testülete bizonyos tapasztalatokra hivatkozva utasította tagjait, hogy a most folyó futballszezonban a következő új rendelkezések szem előtt tartásával vezessék a mérkőzéseket:

1. Ha valamelyik játékos felesel a bíróval, szabadrugás jár a játékos csapata ellen. A szabadrugást arról a helyről kell rugatni, ahol a feleselő játékos áll.
2. A bírónak nem szabad figyelmeztetni a játék közben beálló játékos, hogy várjon, amíg a labda nincs játékban, hanem szabadrugást kell itélni.
3. Ha a játékos ellenfelét meg akarja tévesztetni kiáltással (pl. hagyj) ezért is szabadrugás jár.

Sporthírek.

DLASZ intéző-bizottsága, tekintettel a csabai 1933—34 II. oszt. bajnokság még mindig elintézetlen voltára egyenlőre csak a következő két fordulót sorsolta ki a II. oszt. részére.

Szept. 9. M. Törekvés—M. Máv, OFC—Világosság, GySC—MTK, Kinizsi—BISE, Bocskai—GyTK, KTE—X.

Szept. 16. Világosság—M. Törekvés, X—Bocskai, M. Máv.—BISE, GyTK—OFC, KTE—GySC, Kinizsi—MTK. (Pályaválaszték az előálló egyesületek.)

GyTK játékos igazolásait az IB alaki hiba miatt egyenlőre nem tudta elintézni s így a most vasárnapra kisorsolt Bocskai elleni meccsét hivatalból elhalasztották s lejátszására új terminust tűznek ki.

MTK—GySC ellen küldendő csapatát csak ma, szombaton fogja összeállítani: Kapus a nem fitt Konyár helyett, valószínűleg Varga lesz és feltétlenül helyet kap a csapatban az MTK új szerzeményei közül Havas: centerhál,

Az „Áru forgalom” bevásárlási helye.

Tisztelettel hozom becses tudomására, hogy

ŐSZI CIPŐUJDONSÁGAIM megérkeztek.

Nagy választék úgy női, mint férfi és iskolacipőkben.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Szíves látogatást kér

KEREKES KÁROLYNÉ

Gyoma, Horthy Miklós utca.

Laky jobbhál, és az ifju Roosz jobbszélső.

Csabai II. oszt. bajnokságban az 1934—35-ös szezonban a következő 12 csapat vesz részt:

Szarvasi Bocskai, Mezőturi Máv. Gyomai SC, Gyomai TK, Mezőberényi Törekvés, Mezőberényi TK, Békési ISE, Orosházi FC, Kondorosi TK, Sarkadi Világosság SC, Medgyesegyházi Kinizsi SK. A 12-ik hely kérdésében az Országos Intéző Bizottság mondja ki a végső szót, amennyiben az ismeretes Textil—Turul harc végére pontot tesz mai napon tartandó ülésén. A látszat az, hogy a Szarvasi Turul lesz az új első osztályú csapat, amit igazol az a körülmény is, hogy a DLASZ határozata alapján már meccset is játszott az elmúlt vasárnap az Eleki TC ellen. A sorsolásban egyenlőre X-el jelöltük a II. osztályban maradó csapatot, mivel lapunk zártáig ez ügyben döntés még nem történt.

Egy 500 mázsa csövestengeri befogására alkalmas görög haszonbérbe kiadó. Érdeklődni lehet a Tiszamalomnál.

Eladó 2 ágy töltött ruganymatracca, 2 éjjeli szekrény, 1 ruhásszekrény, egy rollós irodai szekrény, 1 ebédlőszekrény, 1 használatlan állapotban lévő frakk és zsaket, Hősök emléktűje 39 sz.

Csövestengerit és heremagot a „Futura” (Wagner Márton Fiai cég) legmagasabb napi áron vásárol.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés: megszüntévet ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

AUTÓ és motorkerékpár PNEUMATIKOK a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával.
AUTÓALKATRÉSZEK összes olasz, francia és amerikai autókhoz,
FELSZERELÉSI CIKKEK legolcsóbban:
NAGY JÓZSEF
Bpest, VI. Andrássy-ut 34. Telefon: 221-87.

Uradalmi nagy járgány, szecskavágó, répvágó, morzsoló eladó. A járgány daráló hajtáshoz is megfelelő. Megtekinthető Sági István terménykereskedőnél, Dévaványán.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Nyomtatta a „Hungária” könyvnyomda vállalat, Gyomán.
Felelős-üzemvezető: Tékai Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

VENI SANCTE!

A héten elindult az ország hatalmas hadserege, hogy a betűhadállásokat 10 hónapi ostrommal bevegye. Van, aki kedvvel megy ebbe a csatába, van, aki szívesebben játszana az iskolai idő alatt is, de a kéréletlen élet nem tágit és a pötömnyi gyerekeket is rákényszeríti, hogy az ábcével vívjon fárasztó tusákat.

Uira megszokjuk, hogy az útca megélénkül iskolásaink apró soraival s az iskolától távolabbra esők pajkos hancurozással térnek haza a napi tudományos adag beraktározásával.

Miközben gyermekeink játékos ifjúságukat az iskola fegyelmébe kényszerítik, nekünk, felnőtteknek: szülőknél iskolafenntartóknak az adható tanulási és nevelési lehetőségeket kell előteremtteni.

Időszerűnek tartjuk derék tanítóinkat felkérni, hogy az elemi iskolákban szervezzék meg a cserkészteket. Nem gondolunk az egyszerű beszerzési nehézségeire, anélkül is meglehet kezdeni a cserkészszellemű gyermeknevelést.

A nemzeti életünkben megújított népek nagy gondot fordítanak a nemzeti és erkölcsi szellemben történő ifjúsági nevelésre (Balillák, Hitler, Jugend), mely a mi cserkész szellemünknek felel meg. Minden okunk megvan, hogy a mi elemiiskolásaink cserkészszellemben történő nevelését kívánjuk, de ezt csak tanítóink tehetik meg, tehát őket kérjük, szervezzék meg összes elemiiskolásainkkal az elemiiskolás cserkészteket.

Jó munkát!

W.

A Nemzeti Egység Párt gyomai gyűlése.

A Nemzeti Egység Párt gyomai községi szervezete folyó hó 9-én, vasárnap délután 2 órakor a báró Wodiáner-utca 5 sz. alatt levő pártköri-helyiségében választmányi ülést tartott, amelyen dr. Fájl Gyula ny. polgármester, a Nemzeti Egység Párt békésvármegyei központi titkára is részt vett.

A választmány adminisztratív ügyeken kívül, ez alkalommal is a munkásság érdekében, munkaalkalmak megteremtésének biztosításával foglalkozott s ez irányban a központi vármegyei titkár agilitására és tevékenységére számítani lehet.

A Központi vármegyei titkár egyébként a választmány tudomására hozta, hogy folyó évi október hó 21-én, vasárnapi napon délelőtt 11 órakor a község-háza udvarán, kedvezőtlen idő esetén annak nagytermében több, közismert, tekintélyes országgyűlési képviselőnek bevonásával nagygyűlést óhajt tartani, amit a választmány örömmel vett tudomásul.

Nyisztor Péter takarékpénztári-igazgató, községi elnök a központi vármegyei titkár megjelenését és értékes direktíváit megköszönve, meleg szavakkal köszöntötte a községi szervezet III-ik körzetének új

alelnökét, Garai Imre volt községi esküdtet és Kőszegi Mihály új külterületi választmányi tagját s ezután az ülést berekesztette.

Ez alkalommal tudomást szereztünk arról is, hogy községi szervezetünk párt-helyiségében *hétköznap délután 2 órától 4 óráig* hivatalos órát és *este 6 órától 9-ig* pártköri életet tart, vasárnap pedig a hivatalos órát *délelőtt 9 órától 11 óráig* tart, *délután pedig 2 órától este 9 óráig* pártköri életet vezetett be. A hivatalos órák alatt a körzeti alelnökök és körzeti titkárok az érdeklődőknek rendelkezésére állanak.

A fa ültetéssel kezdődik.

A gyümölcsstermelés irányításában nagy szerepe lesz az Őszi Budapesti Mezőgazdasági Kiállításnak.

A földművelésügyi kormány őszi bemutatójának egyik legnagyobb érdeklődéssel várt csoportja a faiskolák felvonulása lesz. Tudvalevő, hogy Magyarországon évenként több millió darab csemete várja az értékesítést, az utóbbi években azonban az ellenőrzhetetlen fakupekedés elhatalmasodása folytán a megbízható és jól vezetett faiskolák is rövidséget szenvednek; abban az értékesítésben úgy a belföldön, mint a kivitelenben zavarok álltak elő. Ezzel szemben minden beavart tudja, hogy a gyümölcsstermelés megalapozása voltaképpen már a facsemete elültetéssel megkezdődik. Ezen a ponton tehát teljes megbízhatóságot kell követelni a termelő-

nek és a Faiskolai Szövetségnek, amely ebből a célból alakult és éppen az a célja, hogy a termelők irányításánál és megnyugtatójánál szerepet vállaljon.

A kül- és belföldi értékesítési viszonyok leromlása és sok más csapás annyira megviselte ezt a nagymultú magyar termelési ágat, hogy reprezentálásra évek óta gondolni sem lehetett. Ez lesz az első eset hosszú évek óta, hogy csemetekerlőjeinek ismét a nyilvánosság elé lépnek és a termelők és gyümölcsletelepítők bizalmát maguk felé igyekeznek fordítani.

Tudvalevő, hogy Magyarországon még nagyon kevés a gyümölcsfa, tehát szaporítani kell és lehet, mert a piac felve-

vőképessége még nincsen kimerítve annál kevésbé, mert a gyümölcsfogyasztás fokozására irányuló akciók is most veszik kezdetüket és ezek fokozni fogják a belső piac felvevőképességét. Minden termelőnek, aki gyümölcsfát akar telepíteni érdekében áll ennél fogva, hogy a kiállítás tanulságait közvetlenül tanulmányozza és e részben nemcsak a magyarországi termelőknek, hanem a szomszédországok termelőinek is iránymutatást fog nyújtani az őszi Budapesti Mezőgazdasági Kiállítás, mert hiszen a nagy arányban folyó osztrák, cseh-szlovák, erdélyi és délvidéki gyümölcsletelepítések érdekelt magyar gazdái is meglehetősen tájékozatlanul, iránymutatás nélkül állanak ezzel az igen fontos kérdéssel szemben.

A Budapesti Őszi Mezőgazdasági Kiállítás, minihogy időponja éppen összeesik az ültetési évad kezdetével, különösként fog nyújtani arra, hogy

mindazok, akik telepítést terveznek, a kiállítás színhelyén személyesen győződjenek meg arról a faanyagról, amely rendelkezésükre állhat s tájékozódhassanak azokról a garanciákról is, amiké a facsemetéket termelő érdekelttség nekik nyújtani tud.

Felkerestük Krudy Ferencet, a Magyar Faiskolai Szövetség elnökét, aki egyúttal a Őszi Mezőgazdasági Kiállítás rendező Bizottságának az elnöke, aki lapunknak a következő felvilágosításokat adta:

— A Budapesti Őszi Mezőgazdasági Kiállítás felőleli mind azokat a fontos terményeket, amik Magyarországon az őszszel beérnek. A legfontosabb kiállítási csoportok, mint pl. a buza, a lengeri, a burgonya, a gyümölcsfélék, a bortermékek és az irányított magtermés egyaránt gazdag csoportokkal fognak szerepelni. Különös súlyt fognak azonban helyezni arra is, hogy bemulassuk a magyar termelő munka csemete-termelési eredményeit s ebből a célból szerepelnek a kiállításon önálló csoport gyanánt a faiskolák. Ezt a csoportot a Magyar Faiskolai Szövetség rendezi, amely gondoskodni fog arról, hogy az érdeklődő közönség hozzájuthasson a kellő felvilágosításhoz és mindennemű tudnivalókról tájékozódhasson.

— Ma már físzfában vagyunk azzal, hogy az össze-vissza telepített gyümölcs nem érik, hanem bizonyos rendszert kell bevinni ebbe a munkába. Viszont azoknak a termelőknek, akik alávetik magukat a legutóbbi tudományos megállapításoknak és magukévá teszik a piac szükségleteihez való igazodás észszerű követelményeit, garanciát kell kapniok arra nézve, hogy munkájuk nem vész kárba s 5—10 év múlva, amikor az elültetett csemete teremni kezd, nem éri őket keserű meglepetés, ami egész befektetésüket kockáztatja. A kiállításnak tehát az a célja, hogy megnyugvást, bizalmat és tervszerűséget vigyen bele abba a gondolatba, hogy a magyar talaj olyan gyümölcsöt tud produkálni, ami izre, zamatra, piaci kelendőségre nézve versenyezni tud a külföldi piacokon kiélesedett kínálatokkal szemben.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszűntével ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

„Egységre a nemzet minden tagjának szüksége van”

A Nemzeti Egység Pártja gyűlése Endrődön.

A Nemzeti Egység Párt endrődi csoportja e hó 8-án d. u. 3 órakor választmányi gyűlést tartott a községháza tanácstermében. Jelen voltak: Dr. Fayl Gyula a párt vármegyei főtitkára, Bakoss József, a járás tb. főszolgabírája, Timár Imre községi bíró, a párt helyi csoportjának elnöke, Klinghammer László titkár és a különböző kerületek elnökei, alelnökei, titkárai csaknem teljes számban.

Timár Imre helyi elnök üdvözlő szavai után dr. Fayl Gyula vm. főtitkár emelkedett szólásra. Örömmel jelentette be, hogy a Párt jubilál, mert egy évi sikeres, eredményekben gazdag működését zárja le.

Sokan emlegetik, hogy Gömbös Gyula a kitűzött 95 pontból semmit sem valószínűsített meg. Ő ezzel szemben megállapítja, hogy a kitűzött pontok 50 százalékát már megvalósította. Hátra van még a legnagyobb, mingnyájunk álma, a revízió. Enélkül Közép Európában nem lehet béke, mert ez mindnyájunk boldogulásának fundamentuma. Ezen a téren leglelkesebb támogatónk a külföldiek közül az olaszok lelkes nagy vezére: Mussolini. Most a politikában nagy változás van kialakulóban, melynek megvalósításáért Mussolini oly sokat fáradozik: az olasz-francia barátság megteremtése. Ez Magyarország részére kiszámíthatatlan hasznot hozhat és eredményezheti Nagymagyarország feltámasztását. Enélkül a revíziót megoldani nem lehetséges.

A másik hatalmas terve Gömbös Gyulának a gazdasági társadalom talpraállítása.

Ezen a téren fellépése óta igen sokat dolgozott és eredményeket is ért el. A védettség, a bank kamatoknak 5 százalékra való leszállítása, a római egyezmény stb. mind a gazdasági társadalom helyzetének könnyítését célozza. A miniszterelnök tudja azt, hogy a nemzet minden rétege értékes, de legnagyobb pillére a nemzetnek a gazdasági társadalom, mely mindnyájunk betevő falatját, a kenyeret termeli. Kétszáz évvel ezelőtt Tessedik Sámuel szarvasi lakos az akácot, hogy a futóhomokot megkösse. Ma az egész ország ilyen futóhomokkal van tele, — a talajt megkötő akác Gömbös, ki megmentette a nemzetet a pusztulástól, attól, hogy dobra verjék az ősi földet.

Egységre a nemzet minden tagjának szüksége van. Nem a vezér a fontos, hanem az összetartó szellem, a zászlótartót lelőhetik, de tovább viszi azt más. A Nemzeti Egység gondolata nem egyéni ambíciója a Nagyvezérnek, a nemzet érdeke kívánja ezt. Nekünk Trianon után kevés maradt. Egy erősségünk van csak, ha összetartunk. Csak ez lehet a kivezető út a mai nehéz helyzetből. Szüksége van a vezérnek katonára, szüksége van Gömbös Gyulának arra, hogy a magyar nemzet tábort a mögötte érezze, hogy összetartással, egymást megértve dolgozzunk, mert csak így valószínűleg meg mindnyájunk álma, a régi boldog Nagymagyarország!

Ezután a választmány több kisebb aktuális ügyet tárgyalt, végül Klinghammer László helyi titkár köszönte meg a vm. Főtitkárnak

értékes beszédét és fáradozását.

Az Ipartestületben és a Népszövetségi Kisgazdakörben tartottak még beszámoló gyűlést. Este a Főtitkár Bakoss József tb. főszolgabíró kíséretében részt vett az Ugar-Peresi köravató vacsoráján, ahol hasonlóképpen igen értékes beszédet mondott a szép számban megjelent tagokhoz.

101-esek és 4-es honvédek együttes ünnepe.

Folyó év szeptember 23-án Békéscsabán együttes találkozóra gyűlnek össze a volt 101-es és volt 4-es honvéd bajtársak. Ugyanakkor leplezik le ünnepélyes keretek között a v. 101-es laktanya falába elhelyezett 101-es és 4-es honvéd emléktáblákat is.

Az ünnepélyre szóló meghívók a napokban lesznek kézbesítve, miután azonban a legtöbb bajtárs címre ismeretlen, a rendezőség ezúton hív meg minden 101-es és 4-es honvéd, 4-es népfelkelő bajtársat, hogy ezen együttes ünnepélyen megjelenjen szíveskedjék.

Gyülekezés szept 23-án d. e. 9 órakor Békéscsabán; a városháza II. udvarán a 101-esek, a III. udvaron a 4-es honvédek és népfelkelők. 1/2 10 órakor katonazene mellett kivonulás a pályaudvarra az ezredzászlók és a budapesti bajtársak fogadtatásához. 1/2 11 órakor az emléktáblák ünnepélyes leleplezése a gyalogsági laktanya előtt. 12 órakor TÁBORI EBÉD a laktanya udvarán. (50 fillér).

Délután 4 órakor bajtársi körök ülésai: 101-esek a vigadó nagytermében a 4-esek a városháza nagytermében. 5 órakor térszene a Széchényi ligetben.

Este 8 órakor az ezredzászlók és a budapesti bajtársak kikisérése a pályaudvarra.

Budapestről eddig mintegy 500 v. 101-es és 4-es honvéd bajtárs jelezte érkezését.

A vidéki bajtársakat kéri a rendezőség, hogy az ünnepélyen való részvételüket önállóan szervezzék meg és szept 20-ig jelentsék az érkezők, valamint a TÁBORI EBÉD-en résztvevő bajtársak számát. (Rendezőség címe: Békéscsaba, Városháza I. 42.)

A vidéki bajtársak igényeljék az állomásfőnöknél társasutazás címén a 33 % os menetdíjkezdményt.

Akik szerkesztőségünkben, vagy Fekete Sándornál jelentkeznek, 18-ig (kedd este) azoknak megszerezük a kedvezményes vasutijegyet és bejelentjük őket a ünnepélyre is.

Az Állomásfőnökségtől a kedvezményes utazásra nézve azt a felvilágosítást kaptuk, hogy legalább 15 jelentkező esetében, csoportjeggyel a rendszeren közlekedő vonatokra az utiköltség Békéscsabára és vissza személyenként 2.44 pengő. Ez esetben a reggeli törvényszéki vonattal kellene beutazni.

Ha legalább 60 jelentkező lenne, külön motorvonatot is adna a vasut, amely a jelentkezők kívánsága szerint indulna Csabára és onnan vissza. A külön motorra az utiköltség oda-vissza 3.40 P.

Az eső megzavarta a leventék szüreti bálját.

Vasárnap szeptember 9-én tartotta a gyomai Levente Egyesület szokásos szüreti bálját programmal egybekötve. Délután 2 órakor napsütésben kezdődött a diszfelvonulás. A községháza udvarán gyülekeztek a csősz-párok és lovasok, majd a levente zenekar hangjai mellett végigvonultak a Horthy Miklós, gr. Tisza István és Kossuth Lajos utcákon. Amerre csak elhaladtak, óriási tömeg kíváncsi és gyönyörködő szemei tapadtak rájuk.

A ligetben már várta a közönség a leventéket és minden ment volna a maga rendjén, amikor hirtelen beleszólt a tervekbe az ég és lassan, de biztosan megkezdődött egy kétórás eső.

Fél 5-re elállott és megkezdődött a szőlőlopás, az 1 és fél mázsa szőlő fél óra alatt elfogyott, mégsem volt meg a kellő bevétel, a nagy sár és eső sokakat viszatartott a szórakozástól.

Öt órakor a tervezett szabad színpad helyett a pavilonban előadást tartottak, amelyen, Tótka Teréz, Molnár Gyula, Imre Ferenc, Szabó Lajos, Kató István, Józsik László és Kegyes Mihály szépen szerepeltek.

Fél hatig tartott az előadás és ekkor mindenki hazament, hogy az esti műsorra és mulatságra erőt gyűjtsön.

Nyolc órakor színrekerült Pesta Pista Molnár Gyula és Igrécz Ede 3 felvonásos zenés vígjátéka Molnár Gyula sikeres rendezésében. A megjelent közönség igen jól szórakozott és sokat tapsolt a törekvő és kitűnő szereplőknek. Pfeiffer Magda, Vatai Mariska, Molnárné, Kéri Ilonka a női szereplők mind tudásuk javát adták. Jók voltak a férfi szereplők is Molnár Gyula, Mercz Gyula, Kegyes Mihály, Józsik László, Imre Ferenc és Szabó Lajos.

11-kor kezdődött a bál amely igen jó hangulatban reggel 4 óráig tartott.

Szépségverseny is volt, amelyet Bácsi Matildka 377 szavazattal nyert Tótka Terézzel szemben 3. lett Kucsmik Mária. A győztesek szép szervizeket nyertek. Amerikai árverés is volt és a szőlőkoszorút Kiss Zsigmond nyerte 60 fillérrel, amit valóban megért a gyönyörű koszoru, ami az asztaltársaság jóvoltából azonnal elfogyott.

A zenét Farkasinszki Imre és teljes zenekara szolgáltatta.

HIREK

Dr. Fáy István főispán a napokban hazalér szabadságáról és átvészi hivatala vezetését.

A Gazdasági Népiskola téli tanfolyamára az eddigiekhez jelentkeztek még Gaál Imre (gróf Tisza István utca 24 sz.) és Csapó Endre (Baross utca 30 sz.) lakosok. Az eddig jelentkezettek 14-en vannak. Legalább egy jelentkező kellene még, hogy az előírt 15-ös létszám betelje. Felhívjuk gazdáink és gazda ifjaink figyelmét, hogy jelentkezésükkel (vitéz Pajor Gyula igazgatónál) járuljanak hozzá a tanfolyam megnyitásához.

Megyei Gyümölcs és Kertészeti Kiállítás Békéscsabán.

Békésvármegye törvényhatósága a Békésvármegyei Kertészeti Egyesülettel karöltve rendezi meg f. évi október hó 12—14-én a megyei gyümölcs és kertészeti kiállítását Békéscsabán a Széchenyi-ligetben, melyre felkérjük a kiállítani szándékozókat, hogy azon a hely biztosítása érdekében mielőbb, de legkésőbb október 1-ig jelentkezni sziveskedjenek. Jelentkezni lehet: a Békésvármegyei Kertészeti Egyesület Elnökségénél Békéscsabán II, Széchenyi-u. 4. vagy a GyOE helyi csoportjának békési, mezőberényi, szeghalmi, gyulai Elnökségénél.

Pótdíjat kapnak a vitézségi érmek tulajdonosai. Gömbös Gyula honvédelmi miniszter a minisztertanács hozzájárulásával rendeletet adott ki, amelynek értelmében az igényjogosultak részére — ha kérelmezik, — viszszaemlékező július 1-től kezdve a legénységi arany vitézségi éremmel kitüntetetteknek havi 20 pengőt, a legénységi I. osztályú ezüst vitézségi éremmel legalább három ízben kitüntetetteknek havi 10 pengőt, a legénységi I. osztályú ezüst vitézségi éremmel kétféle ízben kitüntetetteknek pedig havi 5 pengő vitézségi érem-pótdíjat fog folyósíttatni.

A Gyomai Levente Egyesület birkozószakosztálya f. hó 16-án, vasárnap este 8 órai kezdettel az Erzsébet-ligeti pavilonban birkozóversenyt rendez. A birkozómérkőzésen ellenféleként a Turkevei Atletikai Club birkozói jelennek meg, kik a Nagykun—Kiskun közöföldi viadalon szép sikereket értek el. Ugy ezen birkozók, mint saját levente-birkozóink képességét mérlegelve, szép mérkőzésre van kilátás s reméljük, hogy a sportbarátok a verseny megtekintését nem fogják elmulasztani.

Sertés piac zárlat. Kondoros község sertés piacát sertéspestis miatt lezárták, így oda tilos mindenféle sertésfelhajtás.

Egyenruha a hadirokkantoknak. Gömbös Gyula miniszterelnök a HON Sz hadirokkant tagjai részére formaruha viselését engedélyezte, egyrészt, hogy ezáltal is megkülönböztethetők legyenek a világháború élő hősei, másrészt pedig olcsóbbá teszi számukra a ruházódást. A miniszterelnök ezzel egyidejűleg megengedte azt is, hogy a HON Sz tagjai, de különösen a hadiözvegyek részére egyesületi jelvényt rendszeresíthessenek. A formaruha és jelvény a HON Sz országos központjától lesz igényelhető.

Hány lakója van az erdélyi városoknak? A román Országos Statisztikai Hivatal augusztus havi jelentésében feldolgozta a januári népszámlálás adatait, amely szerint Erdély legnagyobb városa Kolozsvár 99 207, majd Temesvár 91.004, Nagyvárad 81.841, Arad 76.695, Brassó 59.941, Szatmár 50.575, Nagyszeben 48.781 és Marosvásárhely 38.261 lakossal következik a nagyobb városok sorrendjében.

Kik a legnagyobb birtokosok az országban? Az ország legnagyobb birtokosa Eszterházy Pál herceg, akinek 213 413 hold földje van, ebből 205.297 hold a hibizományi birtok. A második legnagyobb birtokos Debrecen város 92 669 holddal, majd a Vallásalap 85.667 holddal, az egri főkapitány 81.267 holddal és Festetics György herceg 75.196 holddal.

A külföldi urileány és a magyar cigányprimás. A félvilágot bejárta egy előkelő lizenhal éves külföldi urileány, mert beleszeretett egy magyar cigányprimásba. Erről a romantikus szerelemtől rendkívül érdekes cikkben számol be a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben jelent meg. A népszerű színházi képeslap remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, számos pompás cikket és közel száz képet közöl. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Folyik az almaszüret Hala-son. Amire a legöregebb szőlősgazdák sem emlékeznek, a szőlőkben megkezdtek a téli alma szüretjét. A különös nyár miatt, minden egy hónappal hamarabb kezdődik. Már szüretelik a korai szőlőfajtákat is, nem egy helyen 18—21 cukorfokos must van, ami igen jó minőség. A nagy mustpiacok két hét múlva megkezdődnek az Alföldön.

POCSOLYA.

*Csepp, csepp, csepp.
Nedves a föld,
sáros a föld,
pocsolya.*

*Csepp, csepp, csepp.
Több ember lett,
sok ember lett,
millió lett,
pocsolya.*

Csáki Imre.

Moratóriumot kért a Hartenstein-cég.

A gyomai gazdasági életnek egyik 80 éves régi szerve, a Hartenstein Herman és Fia terménykereskedő cég beszüntette fizetéseit és a hitelezőktől moratóriumot kért.

Vasárnap a községházánál népes értekezletet tartottak a hitelezők, melyen *Batári Antal* elnökölt. Felkérésre *Szabó Sándor* ny. főispán, volt országgyűlési képviselő terjesztette elő a Hartenstein cég szanalási programját, mely szerint, ha a hitelezők moratóriumot adnak a cég 100 %-os kielégítést ad, amit annál is inkább ajánl a hitelezőknek, mert csak a magánegység költségmentes és minden más megoldás esetén az eljárási költségek, valamint az erőltetett gyors, mindenáron való értékesítés a hitelezők rovására történik.

Az értekezlet egy bizottságot alakított, melynek feladata, hogy f. hó 16-án, az újra összehívott hitelezők elé terjeszti a cég vagyoni helyzetéről szóló jelentést.

A jelek szerint minden remény megvan, hogy az egység a 100 %-os kielégítéssel megtörténik.

Egy 9 éves gyermek kimentette anyját a Tiszából. Tiszakaradon Kelemen Ferenc gazdálkodó felesége a Tiszában fürdött 9 éves Pál nevű fiával együtt. A gyermek egyszer csak megdöbbenve látta, hogy édesanyja fuldokolva elmerül a Tiszában. A kis Kelemen Pál odaszólt anyjához, megragadta a már-már eszméletlen asszonyt, kivonszolta a sekély vízbe, ahonnan aztán a partról besietők segítségével kivitték a szárazra.

Beteg, aki folyton beszél. Furcsa betegség még furesább tünetei mutatkoznak egy 32 éves soffőrön. Helekkor elelőtt beszélni kezdett és azóta nem tudja abbahagyni. Éjjel-nappal beszél és csak akkor tud néhány órát aludni, ha az orvosok injekciót adnak neki. Erről és a világ sok furcsaságáról pompás képekkel illusztrálva cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Egy szám ára 20 fillér.

Eladó 2 ágy töltött ruganymatracsal, 2 éjjeli szekrény, 1 ruhásszekrény, egy rollós irodai szekrény, 1 ebédlőszekrény, 1 használatlan állapotban levő frakk és zsaket, Hősök emléktája 39 sz.

Az endrődi téglagyár kedvező fizetési feltételek mellett eladó, esetleg földért is elcserélhető. Érdeklődők forduljanak Wagner Márton Fiai fakereskedőkhöz, Gyomán.

SPORT

Mezőberényi TK-GySC 2:2 (1:1)

Gyoma, II. o. bajnoki,
bíró: Gallovics.

Szezonnyitó bajnoki meccsén szép közönségre számított a GySC Kissé borus, de egyébként ideális idő ígérkezett a meccsre. Alig vonultak ki a csapatok, mindinkább erősödő záporosodó zudult a játékosok és a kisszámú, de lelkes közönség nyakába. Az első félidő legnagyobb részében a szakadó eső és a ragadó sár meggátolta a játékosokat teljes tudásuk kifejtésében és reális játék nem is alakulhatott ki. GySC különben is erősen érezte a katonai szolgálatot teljesítő Bartha Károly és az átigazolási eljárás alatt álló Kiss Sándor hiányát. A helyükre beállított két halfjátékos igen gyenge játékot produkált, különösen Oláh Sándor nem tudta magát feltalálni a neki szokatlan összekötő poszton.

MTK: Varga—Rau, Földesi — Laki, Havas, Balázs — Pangert, Gyebnár, Szigeti, Ancsin, Makai.

GySC: Szrenkányi — Fekete, Pulugor—Jenei, Matlak, Fried — Bartha, Oláh S. Cs. Nagy. Oláh K. Nagy B.

Szítáló esőben, élénk MTK támadásokkal indul a játék az első gólt mégis a GySC rugja. 8 p. Oláh Károly kiugratja Nagyot, kinek lapos lövésszerű beadását a befutó Bartha bevágja 1:0. 10 p. Nagy ismét kitűnő gólhelyzetbe került, elhuz a bekk mellett, kapus rosszul fut ki, de ő tisztán állva élesen mellé lö. Az eső már teljes erővel zuhog, Pulugor a 12 p. megcsuszlik, a jobbhalf előre adott labdáját elluftolja s így a tiszta helyzetbe került Pangert néhez szögből, védhetetlen góllal kiegyenlített (1:1). 28 p. Pangert lövésébe Pulugor belelép, a jó kornert Fried kifejezi, GySC csak a 30 p. szabadul fel a nagy nyomás alól és a berényi kapu előtt támad kis izgalom, de Nagy fölé lö. MTK megismétlődő támadásai folytán GySC védelmére nagy feladatot hárul, de a fiúk—szószereinti értelmében véve állják a sarat. 41 p. Gyebnár fut le, balszélre játszik, a gyorslövést Szrenkányi kiejti, de Fekete felszabadít. 44 p. Pangert lö, Friedtől és Pulugortól erősen zavartatva s a ravasz lövést Szrenkányi elvetődve szépen védi. Utolsó percben Szigeti gyenge lövése jut a kapu mellé.

Második félidőben — váratlanul — a GySC veszi át az irányítást, bár neki jutott a nehezebb sárosabb talaj a városfelőli kapunál. 5 p. Nagy kornert erőszakol ki, de mentik. 8 p. Nagy B. Oláh K. labdájával remekül lefut s a kapus bravurosan fogja szép lövését. GySC meglepő frissességgel,

Az „Áruforgalom“ bevásárlási helye.

Tisztelettel hozom becses tudomására, hogy

ŐSZI CIPŐUJDONSÁGAIM
megérkeztek.

Nagy választék úgy női, mint férfi és iskolacipőkben.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Szíves látogatást kér

KEREKES KÁROLYNÉ

Gyoma, Horthy Miklós utca.

igen jól játszik és állandó támadásban marad. 12 p. Bartha hosszú szöktetésére kapus kifut, de vonalon kívül fogja a labdát. Szabadrugást Rau vágja a mezőnybe. 16 p. percben MTK vezet erős támadást, a labda Pulugortól kornerra pattan. Rossz kornert távoli lövés követ, Pulugor luftol, de Szrenkányi jól helyezkedik. 18 p-ben Jenei szökteti Barhát, Rau és Földesi kornerra mentenek előre. Veszélyes kornert Rau a kapu szájából vágja ki a labdát. 21 p. Ismét Makai fut le, de Pulugor lekeresztezi s a labda kimegy, viszont Makai nyögve tapogatja csontjait. Közben a bíró vitába száll egy nézővel s a játék 2 percig áll. MTK egyideig még támadásban marad, majd kibontakozik a GySC és gyakori lefutásokkal veszélyezteti a berényi kaput. MTK kezd kifulladásra s támadásaik befejezetlenek maradnak. GySC már erős fölénybe került s a 40 p. megszületik a várva várt gól. Barta elhuz Földesi mellett, lapos lövését a kapus védi de Nagy a kezéből a kapuba rugja 1:2. Egy percig sem örülhet a GySC a vezetésnek. Kezds után MTK váratlan hevességgel támad, a gyomai kapu előtt terem Pulugor messze elől kalandozik s a villámgyors Ancsin védhetetlen, fordulásból lött sarkos góllal egyenlített 2:2. Nagy taktikai hiba volt a GySC-től, hogy 2:1-es vezetés után nem vonult az egész csapat védelembe. A hátralevő 4 p. alatt már nem változik az eredmény. Havas távoli szabadrugását Szrenkányi kibokszolja, még egy-két akció mindkét részről s utána a bíró sipja tesz pontot a félsikerrel végződött erős mérkőzés után.

ETK—Mezőberényi Textil SE
2:1 (2:0)

(Endrődi tudósítónktól.) Nívós mérkőzés, melyben kidomborodott az ETK nagyobb tudása. ETK góljait Kurilla II. lőtte az első félidő 15 és 23 percében, míg a Textil részéről Rozmann II. volt eredményes a II. félidő 25 percében. Textil a második félidő végén nagyon eldurvul, de a jó

endrődi védelem, élén az ujonc Simon centerhalfal, mindent ment. Jók: ETK részéről Simon, Hunya A. és Szentesi, a Textilből Kertész, Rozman és Tótká.

ETK—GyTK 5:3 (1:2)

(Endrődi tudósítónktól.) Esős időben is szépszámú közönség előtt folyik a küzdelem. Kezds után a vendégcsapat hamarosan megszerzi a vezetést, melyet a 20 percben Hunya I. kiegyenlített. 24 percben Bartik egyéni akcióból újra megszerzi a vezetést. Második félidőben ETK mindjobban belefekszik a játékba a szerencse is kedvez, s öngóllal egyenlített. Sorozatos lövések mennek a GyTK kapujára de Kertész kapus mindent pariroz, majd Szentesi két bombája foglalkoztatja. 35 p. Hunya I. a 16-osról felső lécre lö, melyről élesen a hálóba repül a labda. Pár perc múlva ugyancsak ő éles szögből lö, a kapus kezéből kicsuszlik a labda és Kovács Imre hálóba küldi. A gyomai védelem hendszet vét, melyet Simon értékesít góllá. A mérkőzés végén egy bírói ítélet miatt Bartik igen sportszerűtlenül ront a bírónak, amiért kiállítás jár. Jók ETK: Simon, Szentesi és Tóth, GyTK: Kertész, Rozsnó és Weigerth.

H. I.

CSABAI II. oszt. bajnokság
ősz sorsolása.

Szeptember 16. Világosság—M. Törekvés, Textil—Bocskai, Máv.—BISE, GyTK—OFC, KTE—GySC, Kinizsi—MTK.

Szeptember 23. Kinizsi—M. Máv, BISE—GyTK, OFC—KTE, GySC—Bocskai, MTK—Világosság.

Szeptember 30. Bocskai—MTK, Világosság—BISE, GySC—GyTK, KTE—Kinizsi, M. Máv—OFC, Textil—Törekvés.

Október 7. KTE—Máv., BISE—Textil, MTK—Törekvés, OFC—GySC, GyTK—Világosság, Kinizsi—Bocskai.

Október 14. M. Máv—GySC, BISE—MTK, Bocskai—KTE, Törekvés—Kinizsi, Textil—OFC.

Október 21. Bocskai—M. Máv, Világosság—Kinizsi, OFC—BISE, Törekvés—GyTK, GySC—Textil, MTK—KTE.

Október 28. M. Máv—Textil, KTE—Világosság, Kinizsi—GySC, BISE—Törekvés, MTK—OFC, GyTK—Bocskai.

November 4. Világosság—Máv, GySC—BISE, Textil—GyTK.

November 11. Máv—MTK, Törekvés—OFC, GySC—Világosság, KTE—Textil.

November 18. GyTK—M. Máv, OFC—Kinizsi, Törekvés—GySC, Bocskai—BISE, Világosság—Textil.

November 25. Textil—MTK, Világosság—Bocskai, GyTK—Kinizsi, KTE—Törekvés.

December 2. Bocskai—OFC, Textil—Kinizsi, BISE—KTE, MTK—GyTK.

December 9. Törekvés—Bocskai, GyTK—KTE, Kinizsi—BISE.

Pályaválasztók az előálló egyesületek.

Veszélyben a MAFC-kupa.

A MAFC-kupa sorsa komoly veszélyben forog. A MAFC, mely a nyári szünet alatt kupamérkőzések rendezésével állandó tréningben tartotta a környékbeli egyesületeket az utóbbi időben Gyomán és Szentendrason történt botrányok, a Hunyadi viszály, a szept. 6-i IB ülés teljes csődje és különösen a gyomai egyesületek közömbössége folytán elkedvetlenedve, a további játékok megszüntetését határozta el. Vasárnap 16-án Endrődön lejátszásra kerülő ETK—TAC meccs — valószínűleg — már az utolsó lesz. Jövőheti számunkban bővebben referálunk az ügyről.

Csővestengerit és heremagot a „Futura“ (Wagner Márton Fiai cég) legmagasabb napi áron vásárol.

NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbéllyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskes italok. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombatn reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Veni Sancte után.

Elhangzott a hálaadó ima a különböző templomokban, az utcák tászkás apróságokkal, az iskolák udvarai nevető, játszó fiatal haddal telnek meg, gondterhelt kis arcok, nyitott könyvek, számok, ákombákomok fölött, felelet, osztályzat, drukkolás, ezernyi izgalom: itt az iskola szesz.

Az élet napról-napra, óránként többet és többet vár azoktól, akik meg akarják állani helyüket, akik egy darab száraz kenyeret áhítoznak. Kisebbségi lehetőségek, alacsonyabb élet nívó és mégis magasabb intelligencia és műveltség kell, mert két pályázó közül, amennyiben szubjektív befolyások nem érvényesülnek, mégis csak az lesz a győztes, aki nagyobb tudás és műveltség megszerzését igazolja.

De a gond, a tanulás gondja mégsem az ifjúságot nyomja, mert hisz a pedagógia mindinkább modernebb lévén, ma könnyebben, gyorsabban tanul egy átlag tanuló, mint máskor. Különösen egy jól felszerelt könyvtárral, szerzőtárakkal, képekkel ellátott egészséges, szép iskola igen hozzájárul a tanulási kedv emeléséhez és nagyobb eredmény eléréséhez. E téren csak az a gond, hogy egy kis város, vagy község nem képes elérni egy nagy várost, részint kis tanuló létszáma, részint az anyagi fedezet aránytalansága miatt.

Az igazi és nagy gond mégis a szülőké, azoké a

szülőké, akik féltő gondal, a múlt, a jelen ezernyi tapasztalatával igyekeznek tanítani gyermekeiket, hogy ezáltal minél biztosabb existenciát teremthessenek számára. A szülők gondja ma hatalmasabb, mint az előtt, a kenyérből kell egy részt leszakítani, hogy meg legyen a tandíj, könyv, ruha, vizsgadíj, meg a többi. Álmatlan éjszakák, hosszú hónapok számtani műveletei előzik meg az iskolai évet. Mennyi könny, gyűrött párna, komor redő

a homlokon, mi minden van a háttérben, ami nem látszik, mert a végén nyomorúságon, nélkülözésen át mégis boldog vég jelzi a gyermek iskolába vonulását. Végül mégis meg van a nagy öröm: elvonulnak párosával a kis emberpalánták dalolva, vagy csacsogva, hátukon az iskolatáska könyvekkel, uzsonával. Kicsi a gondjuk, kicsi a felösségük és mégis bennük van egy ország, világ minden boldog, örömteli reménykedése. (Sz. M.)

Dr. Fáy István főispán és vitéz Márky Barna alispán látogatása a gyomai járásban.

Folyó hó 19-én, szerdán délelőtt érkeztek a gyomai járás látogatására dr. Fáy István főispán és vitéz dr. Márky Barna alispán dr. Heinrich Dezső központi előadó kíséretében a gyomai főszolgabíróra, hol a járás tisztikarának élén dr. Pálka Pál főszolgabíró fogadta az előkelő látogatókat.

Vitéz dr. Márky alispán azonnal megkezdte hivatalos vizsgálatát, míg dr. Fáy István főispán dr. Pálka Pál főszolgabíró kíséretében több látogatást tett.

A főispáni látogatással megtisztelték a következők voltak: dr. Pálka Pál és Bakos József főszolgabírók, Nyisztor Péter takarékpénztári igazgató, ugyis mint a Nemzeti Egység pártjának

körzeti elnöke, vitéz Madaras Gyula, a Nemzeti Egység pártja kerületi titkára, Répás Pál ref. elnök-lelkész, Csernay Géza r. kath. plébános, Feiler Ernő ev. lelkész, Záhonyi Aladár járásbíró elnök, Kner Izidor nyomdatulajdonos, vitéz dr. Haviár Gyula kir. közjegyző, dr. Christian Kálmán ügyvéd, Máday Aladár gyógyszerész, Bácsi Elék társulati igazgató, Oláh Lajos hentesmester, G. Nagy László gazdálkodó, Wagner József fakereskedő és Wagner Márton építési vállalkozó, a Gyomai Ujság szerkesztője.

Délben Csernus Mihály endrődi apátplébánosnál voltak ebéden a főispán és alispán, dr. Heincich Dezső központi előadó, dr.

Pálka Pál és Bakos József főszolgabírók és Tüköry József földbirtokos társaságában.

Ebéd után dr. Fáy főispán az endrődi községhezánál fogadta a Nemzeti Egység pártja, az előjáróság, a községi tisztviselői kar és a tanítóság tisztelgő látogatását, valamint a főispán ur külön kívánságára megjelent munkásküldöttséget, kiknek a munkaalkalmak és kereseti lehetőségek előteremtésében minden támogatását megígérte a főispán, mely segítséget a küldöttség tagjai hálasan megköszöntek.

Dr. Fáy István főispán a délutáni gyorssal Pestre utazott hivatalos ügyben, vitéz dr. Márky Barna alispán este Nagylapason Tüköry József vendége volt és másnap Szarvason folytatta hivatalos vizsgálatait.

Kner Izidor kitüntetése.

Örömmel szereztünk tudomást arról, hogy az eszt kormány magas kitüntetésben részesítette községünk szülőfőjét, a mindnyájunk által szeretve tisztelt és nagyrabecsült Kner Izidort, ki nek az eszt kormány a balti államok írói irodalmi munkásságának ismertetése érdekében kifejtett irodalmi tevékenységét honorálta.

A magas kitüntetést, amely II. osztályú vöröskeresztrend, vitéz Márky Barna dr. f. hó 19. napján, szerdán, szűk családi körben adta át.

TÉLI TANFOLYAM ÉS TERMÉNY BEMUTATÓ A HELYBELI KÖZSÉGI GAZDASÁGI NÉPISKOLÁBAN.

Az e helyen már egy ízben meghirdetett gazdasági irányú téli tanfolyam november elején minden valószínűség szerint meg fog kezdődni. A hallgatók létszáma Nagy Károly 1., gróf Tisza István utca 7. szám alatti kisbirtokos társunkkal teljes lett. A hallgatók létszáma fölfelé nincs korlátozva, azért a tanfolyam megkezdésének napjáig Pajor igazgató elfogad jelentkezéseket. Az előadók száma is emelkedik, amennyiben a méhészeti kérdések fejtegetésére Schusztik Sándor tanfő urai szándékozom megkérni, akinek méhészeti szaktudását már a két éve rendezett méhészeti tanfolyamról ismerjük. Október végén pedig a múlt évihez hasonló termény bemutatót is tervezünk tartani, amelyre jelentkezéseket szintén már most elfogadunk. Bemutatunk mindenféle arra alkalmas terményt, gyümölcsöt, különleges és praktikus szerkesztésű kert eszközt és baromfi tenyésztési eszközöket is. Bejelentésre kérem a Gyomán már szép számmal lévő saját készítésű és használatban bevált keltetőgépeket is. Akinek tehát bemutatásra érdemes terménye van (hiszem, a nagy határban olyan sok lehet), ne sajnálja a kevés fáradságot, amellyel a gazdasági iskola tanonciskolai tanterméhez szállítja. Mert a bemutatás semmibe sem kerül. Bemutatót az esti órákban kedélyes kóstolóval — de nem burgonya, hanem iskolai termésű csibe pörkölttel, kacsasülttel, különféle (leányaink által készített) gyümölcsbefőttel és amit talán elől kellett volna említenünk, Kner-féle pocosi borral — fogunk bezárni, illetve folytatni. A legutóbbit azonban csak remélni tudom! A kóstolóra még a legnagyobb örömmel fogadunk el szintén már most jelentkezéseket, annál is inkább, mert az abból remélhető jövődelemből szegény sorsú tanulóinkal lánók el tankönyvekkel már a folyó tanévre. Tehát ismételve, fel a jelentkezésekre, mi mindenben rendelkezésre állunk!

Állandó talajvíz vizsgálatot tart Országos Talajvízvizsgáló Intézet az Ivánfenéki Ármérsítő Társulat székháza előtti kerlben 785 cm. mélyen, 30 cm. szélesen furt nyíláson. A talajvíz magasságát hosszabb ideig havonta mérik.

Előterben a gyoma-mezőberényi út kiépítése.

Állandó hiányérzete gazdasági életünknek Gyomán, hogy nincs elég kiépített utunk. Különösen hiányzik a dévaványai és mezőberényi utak kiépítetlen volta. A dévaványairól egyelőre két okból kell lemondanunk: Dévaványa a Békésmegyehez kívánt átcsatolásról lemondott, viszont Békésvármegye az út kiépítését az átcsatoláshoz kötötte. Bár tudjuk, hogy az említett érvék nem helytállóak, mert a gazdasági szükséglet mégis csak a gyoma—dévaványai út kiépítését kívánja, — és mégis le kell mondanunk erről egyelőre.

Azonban a gyoma—mezőberényi út kiépítésének most lehetőségei kínálkoznak. Szeretett alispánunk ezt a kiépítést csak 1936-ra

tervezte, de most, amikor állítólag egyik előkelő budapesti pénzintézet nagyobb összegű pénz kölcsönzését vetette fel a vármegyének, elsősorban a gyoma—mezőberényi út kiépítésére gondoltak a vármegyén.

Hálásan vesszük, hogy a megyénél figyelemben tartják, hogy erre az útra úgy Gyomának, mint Mezőberénynek nagy szüksége van s ezentúl még a vármegye is hasznát látja ennek a kiépítésnek, mert ha Szolnok megye kiépíti, vagy az állammal kiépíteti a hiányzó 5 kilométert az endrőd—mezőtúri útból, Mezőberény — Gyoma — Endrőd — Mezőtúron át mégis közelebb érik el autóval a budapestre vezető utat.

Kultur- és ismeretterjesztő esték

Gyoma község Közművelődési Egyesülete 1934. szeptember hó 12-én Pánczél Emil főjegyző elnöklétével gyűlést tartott, melynek tárgya az 1934—35 évben megindítandó népművelési tevékenység volt. A gyűlés határozata értelmében 1934 október hó 6-tól 1935 március hó 14-ig bezárólag tart az egyesület 22 ismeretterjesztő és 4 kultúrestét a különböző Olvasókörökben és az Apolló mozgóban. Az ismeretterjesztő esték szerdai napokon, a kultúresték pénteki napokon tartatnak este 7 órai kezdettel.

Ünnepi megnyitó előadását október hó 6-án, szombaton este 7 órai kezdettel tartja az egyesület a községi háza nagy tanácstermében a Gyomai Dalárda közreműködésével. Ünnepi beszédet Ruzska Sándor

polgári iskolai tanár mond.

A további esték előadói: Szóke Ferenc, dr. Legeza Tibor, Tiba András, Kner Imre, Fehér István, Tari János, Domokos János, Nyisztor Péter, Wagner Márton, vitéz Varga Kálmán, dr. Bartha Gusztáv, Göndös József, Ruzska Sándor.

A Gyomai Közművelődési Egyesület kultur- és ismeretterjesztő előadásai 1934 október hóban este 7 órai kezdettel:

Október 6-án, szombaton, a község nagy tanácstermében. Ünnepi megnyitó előadás. Ruzska Sándor: Október 6 emlékezete. A Gyomai Dalárda közreműködésével.

Okt. 10, szerda, Egyetértés Olvasókör. Dr. Legeza Tibor: Az igazság és a valóság.

Okt. 17, szerda, Kiseréti Olvasókör. Tiba András: Helyi kérdések.

Okt. 24, szerda, Nemetvárosi Olvasókör. Kner Imre: Közgazdasági kérdések.

Okt. 26, péntek, Apolló mozgó. Kultur est. Fehér István: Magyarország a XVI—XVII. században.

Okt. 31, szerda, Ipartestület. Tari János: A céhek élete.

A Stefánia központjának köszönete.

Gyomai Jótékony Nőegyesület
Gyoma.

Gyomai védőintézetünk legutóbbi ellenőrzése kapcsán értesültünk arról a meleg érdeklődésről és megszemenő támogatásról, melyben a Jótékony Nőegyesület a védőintézet szegénysorsú védenecinek ügyét állandóan részesíti. Nemeslelkű fáradozásainak volt köszönhető, hogy az intézet védeneci közül nagyon sokan részesülhetek karácsonykor jelentős természetbeni segélyezésben. Ezen értékes szociális munkásságával a Jótékony Nőegyesület jelentős mértékben segítette elő a védőintézet működésének eredményességét.

Midőn ezért a Jótékony Nőegyesületnek Szövetségünk Igazgatósága nevében hálás köszönetet mondunk, egyben kérjük, hogy az intézet szegény sorsú védenecinek sorsát a jövőben is figyelemmel kíséri és istápolni szíveskedjék.

Fogadja a Jótékony Nőegyesület kiváló tiszteletünk őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1934. március 21.
üggy. igazgató.

Örömmel hozzuk nyilvánosságra fenti levelet, melyben legfelsőbb helyen is elismerik a Nőegyesület közhasznú munkálkodását. Szerk.

Egészségügyi sorozás alá veszik a kultuszmi- niszter tervei szerint az elemiiskolai tanköteleseket.

Hómann Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter a napokban nyilatkozatot tett arról, hogy az iskolaorvosi intézményt az összes hazai iskolákban rendszeresíteni kívánja. A kultuszminiszter tervei szerint arról van szó, hogy a hatosztendős iskolaköteles gyermekeket ugyanevezett „egészségügyi sorozás” alá vegyék és a fertőzőképes gyermekeket addig ne engedjék be az elemi iskola első osztályába, amíg fertőzőképességüket el nem veszítették.

Ez a rendelkezés természetesen összefüggésben lesz különféle intézmények, pl. a szabadlevegős-iskola, gyermekszanatóriumok, erdei-iskolák stb. létesítésével is.

Csővestengerít és heremagot a „Futura” (Wagner Márton Fiai cég) legmagasabb napi áron vásárol.

Az eső megzavarta a leventék szüreti bálját.

Vasárnap szeptember 9-én tartotta a gyomai Levente Egyesület szokásos szüreti bálját programmal egybekötve. Délután 2 órakor napsütésben kezdődött a diszfelvonulás. A községháza udvarán gyülekeztek a csösz-párok és lovasok, majd a levente zenekar hangjai mellett végigvonultak a Horthy Miklós, gr. Tisza István és Kossuth Lajos utcákon. Amerre csak elhaladtak, óriási tömeg kíváncsi és gyönyörködő szemei tapadtak rájuk.

A ligetben már várta a közönség a leventéket és minden ment volna a maga rendjén, amikor hirtelen beleszólt a tervekbe az ég és lassan, de biztosan megkezdődött egy kétórás eső.

Fél 5-re elállott és megkezdődött a szőlőlopás, az 1 és fél mázsa szőlő fél óra alatt elfogyott, mégsem volt meg a kellő bevétel, a nagy sár és eső sokakat visszatartott a szórakozástól.

Öt órakor a tervezett szabad színpad helyett a pavillonban előadást tartottak, amelyen, Tótka Teréz, Molnár Gyula, Imre Ferenc, Szabó Lajos, Kató István, Józsik László és Kegyes Mihály szépen szerepeltek.

Fél hatig tartott az előadás és ekkor mindenki hazament, hogy az esti műsorra és mulatságra erőt gyűjtsön.

Nyolc órakor színrekerült Pesta Pista Molnár Gyula és Igrócz Ede 3 felvonásos zenés vígjátéka Molnár Gyula sikeres rendezésében. A megjelent közönség igen jól szórakozott és sokat tapsolt a törekvő és kitűnő szereplőknek. Pfeiffer Magda, Vatai Mariska, Molnárné, Kéri Ilonka a női szereplők mind tudásuk javát adták. Jók voltak a férfi szereplők is Molnár Gyula, Mercz Gyula, Kegyes Mihály, Józsik László, Imre Ferenc és Szabó Lajos.

11-kor kezdődött a bál amely igen jó hangulatban reggel 4 óráig tartott.

Szépségverseny is volt, amelyet Bácsi Matildka 377 szavazattal nyert Tótka Terézszel szemben 3. lett Kucsmik Mária. A győztesek szép szervizeket nyertek. Amerikai árverés is volt és a szőlőkoszorút Kiss Zsigmond nyerte 60 fillérrel, amit valóban megért a gyönyörű koszoru, ami az asztaltársaság jóvoltából azonnal elfogyott.

A zenét Farkasinszki Imre és teljes zenekara szolgáltatta.

HIREK

Dr. Fáy István főispán a napokban hazatér szabadságáról és átveszi hivatala vezetését.

A Gazdasági Népiskola téli tanfolyamára az eddigiekhez jelentkeztek még Gaál Imre (gróf Tisza István utca 24 sz.) és Csapó Endre (Baross utca 30 sz.) lakosok. Az eddig jelentkezettek 14-en vannak. Legalább egy jelentkező kellene még, hogy az előírt 15-ös létszám beteljen. Felhívjuk gazdáink és gazda ifjaink figyelmét, hogy jelentkezésükkel (vitéz Pajor Gyula igazgatónál) járuljanak hozzá a tanfolyam megnyitásához.

Megyei Gyümölcs és Kertészeti Kiállítás Békéscsabán. Békésvármegye törvényhatósága a Békésvármegyei Kertészeti Egyesülettel karöltve rendezti meg f. évi október hó 12—14-én a megyei gyümölcs és kertészeti kiállítását Békéscsabán a Széchenyi-ligetben, melyre felkérjük a kiállítani szándékozókat, hogy azon a hely biztosítása érdekében mielőbb, de legkésőbb október 1-ig jelentkezni sziveskedjenek. Jelentkezni lehet: a Békésvármegyei Kertészeti Egyesület Elnökségénél Békéscsabán II, Széchenyi-u. 4. vagy a GYOE helyi csoportjának békési, mezőberényi, szeghalmi, gyulai Elnökségénél.

Pótdíjat kapnak a vitézségi érmek tulajdonosai. Gömbös Gyula honvédelmi miniszter a minisztertanács hozzájárulásával rendeletet adott ki, amelynek értelmében az igény jogosultak részére — ha kérelmezik, — vizsámenőleg július 1-től kezdve a legénységi arany vitézségi éremmel kitüntetetteknek havi 20 pengőt, a legénységi I. osztályú ezüst vitézségi éremmel legalább három ízben kitüntetetteknek havi 10 pengőt, a legénységi I. osztályú ezüst vitézségi éremmel kétféleképpen kitüntetetteknek pedig havi 5 pengő vitézségi érem-pótdíjat fog folyósíttatni.

A Gyomai Levente Egyesület birkozószakosztálya f. hó 16-án, vasárnap este 8 órai kezdettel az Erzsébet-ligeti pavillonban birkozóversenyt rendez. A birkozómérkőzésen ellenfélként a Turkevei Atlétikai Club birkozói jelennek meg, kik a Nagykun—Kiskun közölli viadalon szép sikereket értek el. Ugy ezen birkozók, mint saját levente-birkozóink képességét mérlegelve, szép mérkőzésre van kilátás s reméljük, hogy a sportbarátok a verseny megtekintését nem fogják elmulasztani.

Sertéspiact zárlat. Kondoros község sertéspiactát sertéspeszi miatt lezárták, így oda tilos mindenféle sertésfelhajtás.

Egyenruha a hadirokkantoknak. Gömbös Gyula miniszterelnök a HON Sz hadirokkant tagjai részére formaruha viselését engedélyezte, egyrészt, hogy ezáltal is megkülönböztethetők legyenek a világháború élő hősei, másrészt pedig olcsóbbá teszi számukra a ruházódást. A miniszterelnök ezzel egyidejűleg megengedte azt is, hogy a HON Sz tagjai, de különösen a hadiözvegyek részére egyesületi jelvényt rendszeresíthessenek. A formaruha és jelvény a HON Sz országos központjától lesz igényelhető.

Hány lakója van az erdélyi városoknak? A román Országos Statisztikai Hivatal augusztus havi jelentésében feldolgozta a januári népszámlálás adatait, amely szerint Erdély legnagyobb városa Kolozsvár 99 207, majd Temesvár 91.004, Nagyvárad 81.841, Arad 76.695, Brassó 59.941, Szatmár 50.575, Nagyszeben 48.781 és Marosvásárhely 38.261 lakossal következik a nagyobb városok sorrendjében.

Kik a legnagyobb birtokosok az országban? Az ország legnagyobb birtokosa Eszterházy Pál herceg, akinek 213 413 hold földje van, ebből 205.297 hold a hibizományi birtok. A második legnagyobb birtokos Debrecen város 92 669 holddal, majd a Vallásalap 85.667 holddal, az egri főkapitány 81.267 holddal és Festetics György herceg 75.196 holddal.

A külföldi urileány és a magyar cigányprimás. A félvilágot bejárta egy előkelő lizzenhal éves külföldi urilány, mert beleszeretett egy magyar cigányprimásba. Erről a romantikus szerelemtől rendkívül érdekes cikkben számol be a Délbáb uj száma, amely 84 oldal terjedelemben jelent meg. A népszerű színházi képeslap remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, számos pompás cikket és közel száz képet közöl. A Délbáb egy száma 20 fillér.

Folyik az almaszüret Hala-son. Amire a legöregebb szőlősgazdák sem emlékeznek, a szőlőkben megkezdtek a téli alma szüretjét. A különös nyár miatt, minden egy hónappal hamarabb kezdődik. Már szüretelik a korai szőlőfajtákat is, nem egy helyen 18—21 cukorfokos must van, ami igen jó minőség. A nagy mustpiacok két hét múlva megkezdődnek az Alföldön.

POCSOLYA.

*Csepp, csepp, csepp.
Nedves a föld,
sáros a föld,
pocsolya.*

*Csepp, csepp, csepp.
Több ember lett,
sok ember lett,
millió lett,
pocsolya.*

Csáki Imre.

Moratóriumot kért a Hartenstein-cég.

A gyomai gazdasági életnek egyik 80 éves régi szerve, a Hartenstein Herman és Fia terménykereskedő cég beszüntette fizetéseit és a hitelezőktől moratóriumot kért.

Vasárnap a községházánál népes értekezletet tartottak a hitelezők, melyen *Batári Antal* elnökölt. Felkérésre *Szabó Sándor* ny. főispán, volt országgyűlési képviselő terjesztette elő a Hartenstein cég szanálási programját, mely szerint, ha a hitelezők moratóriumot adnak a cég 100 %-os kielégítést ad, amit annál is inkább ajánl a hitelezőknek, mert csak a magánegység költségmentes és minden más megoldás esetén az eljárási költségek, valamint az erőltetett gyors, mindenáron való értékesítés a hitelezők rovására történik.

Az értekezlet egy bizottságot alakított, melynek feladata, hogy f. hó 16-án, az újra összehívott hitelezők elé terjeszti a cég vagyoni helyzetéről szóló jelentést.

A jelek szerint minden remény megvan, hogy az egység a 100 %-os kielégítéssel megtörténik.

Egy 9 éves gyermek kimentette anyját a Tiszából. Tiszakarádón Kelemen Ferenc gazdálkodó felesége a Tiszában furdótt 9 éves Pál nevű fiával együtt. A gyermek egyszer csak megdöbbenve látta, hogy édesanyja fuldokolva elmerül a Tiszában. A kis Kelemen Pál odauszott anyjához, megragadta a már-már eszméletlen asszonyt, kivonszolta a sekély vízbe, ahonnan aztán a partról besietők segítségével kivitték a szárazra.

Beteg, aki folyton beszél. Furcsa belegség még furesább tünelei mutatkoznak egy 32 éves sofförön. Hetekkel ezelőtt beszélni kezdett és azóta nem tudja abbahagyni. Éjjel-nappal beszél és csak akkor tud néhány órát aludni, ha az orvosok injekciót adnak neki. Erről és a világ sok furcsaságáról pompás képekkel illusztrál cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Egy száma ára 20 fillér.

Eladó 2 ágy töltött ruganyamatracsal, 2 éjjeli szekrény, 1 ruhásszekrény, egy rollós irodai szekrény, 1 ebédlőszekrény, 1 használatlan állapotban levő frakk és zsaket, Hősök emléktája 39 sz.

Az endrődi téglagyár kedvező fizetési feltételek mellett eladó, esetleg földért is elcserélhető. Érdeklődők forduljanak Wagner Márton Fiai fatereskedőkhöz, Gyomán.

A Hartenstein cég 100 százalékos egységet ajánl.

A Hartenstein Herm. és Fia cég moratórium ügyében a hitelezők f. hó 16-án újabb értekezletet tartottak, melyen a hitelezőbizottság jelentést tett arról, hogy a cselekvő vagyont 336.286.—P-re, a szenvedő vagyont 282.000.—P-ré értékelte, miért is alapos remény van a követelések 100 %-os kielégítésére. Több hozzászólás után Csernay Géza piébános indítványára egyhangú határozatba ment, hogy az ügyet magánegység útján 100 %-os kielégítési alapon egy évi moratóriummal rendezik a család kezessége mellett. A szükséges iratok megszövegezése folyamatban van és a hitelezőbizottság a gyors eljárás érdekében sürgősen elkészíteli az aláírási íveket. A hitelezők aláírása Gyomán és Kondoroson a cég irodájában, Endrődön a község házában a bírói hivatalban történik.

Hány kartel működik Magyarországon?

Hivatalos megállapítás szerint 1934 június 30-ig 440 kartel-szerződést mutattak be nálunk a kereskedelmi miniszternek. Ebből három év alatt 121 kartel szűnt meg, tehát a jelenleg érvényben levő kartelmegállapodások száma: 329. Éppen elég, talán több is a kelletnél! Csak az a vigasztaló, hogy az illetékes kormányzati tényezők szigorúan ellenőrzik a karteleket s azonnal közbelépnek, ha működésük közérdekeltenes vágnokokra léved.

Kötelezővé akarják tenni a sertések oltását orbánc és sertésvész ellen.

Az ország több vidékén nagy mértékben lépett fel a sertésvész, úgyhogy több sertéspiacot le kellett zárni, nehogy a vész tovább terjedjen. A gazdák az oltóanyag drágasága miatt kénytelenek nézni, hogy mint pusztul el sertésállományuk. Többhelyütt az az indítvány merült fel, hogy a földmívelésügyi miniszter a sertéspestis és sertésorbánc elleni oltást tegye kötelezővé, mert az eddigi rendszabályok nem elégségesek és járványelfojtására elégtelenek.

Országos vásárok. Szeptember 24-én Szeghalmon, szeptember 28-án, 29-én és 30-án Mezőberényben, október 3-án Sárrétudvariban országos állat- és kirakodóvásár lesz. Mezőberényben sertés nem, a többi községbe vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

Az állattenyésztés a gazda kalkulációjában.

Varsányi Emil dr. adatgyűjtése szerint egy 510 kg. súlyú tehén önköltsége 458.45 pengő vagyis kg.-ként 0.90 P. Ebből azonban még le kell számítani 80 q trágya ára fejében 30 fillérrel 24 P-ot, ami az önköltséget néhány fillérrel apasztja. Ez tehát a gazdaszemponijából: az optimális számítás, amelyben nemcsak minden felhasznált takarmányneműnek az ára teljes piaci egységáron szerepel, hanem a kalkuláció a tőkeszükségletnél is abból indul ki, hogy a gazda teljes mértékben kölcsönpénzzel dolgozik, ezenfelül pedig az épület amortizációja és minden más rezsiköltség ideális mértékegységekkel szerepel. A termelési költségek a gazdaság szempontjából így oszlanak meg:

A gazdaságban termelt anyagok értéke	238.30 P.
Istállóbér	11.46 P.
Cselédbér	50.75 P.
Legelő	35.— P.
Állatorvos (ebben egyúttal a só, világítás stb.)	24.— P.
Kamat, biztosítás	24.45 P.
Forgatóke kamata és kockázat	69.49 P.
Hágatási díj	5.— P.
Készkiadások összege:	220.15 P.
Összes kiadás:	458.45 P.

E szerint a gazdaság összesen 220.15 P. készkiadással kénytelen számolni, a marha

nevelés három éve alatt. Azonban a gyakorlatban ezek a tételek igen nagy mértékben csökkenhetnek. Az istállóbér csak abban az esetben ilyen magas, ha az amortizációt nagyon gondosan hajtuk végre s egyébként a gazdának fontos, hogy ez így is történjék, mert egyébként az a veszedelem fenyegeti, hogy amikor azt hiszi, állatainak árát fogyasztja, voltaképpen épületeit éli fel. A cselédbért a gazdaságok tulajdonos részben saját terményeikkel fizetik, a kamat és tőkeszükséglet, valamint a biztosítás tétele is változhatik a tényleges szükséglet szerinti. A marhatenyésztés tehát a termelési költségnek 52—75 %-ig lámaszkodik a gazdaság saját termékeire és ennyiben jelenti ezeknek tovább való nemesítését. Kész kiadások a második és harmadik évben aránylag emelkednek, már csak amiatt is, mert a marha növekszik, „tőke-szükséglete” mind nagyobb lesz. Ez a magyarázata annak, hogy a pénztelen kisgazdaságok fiatal marhákat kénytelenek eladni, lévén számukra ez az igazi pénzforgás és nem a szemes termény, ami a legtöbb esetben saját szükségletüket sem fedezi.

Hitelakció indul a Tiszántúli állatállományának helyreállítására.

A Tiszántúli megsegítésére a kormány számos akciót kezdeményezett. Ez a vidék Magyarországnak az elemi károktól leginkább súlytott vidéke és évről-évre szinte változóan nagy áradások pusztítják a vetést, vagy pedig aszály okoz helyrehozhatatlan károkat. Az évek folyamán a károktól sújtott vidék állatállománya igen megrikkult, viszont a termőterület helyes megművelését teszi lehetetlenné.

A kormány elhatározta, hogy a Tiszántúli gazdasági megsegítésére gyökeres intézkedésekkel kezdeményez. A közmunkák és egyéb segítségek csak kiindulási jelentenek és azt most nagyszabású hitellakcióval akarja betölteni a kormány. Arról van szó, hogy a Tiszántúli állatállományának helyreállítására különleges hitellakciót indítsanak már a közeli hetekben és ez a hitellakció kedvező feltételekkel és könnyű visszafizetési módozattal álljon a gazda-

közönség rendelkezésére.

A hitellakció nem egy hitelkeretnek egyszeri rendelkezés-rebocsátásából állana, hanem több évre elosztva veheték igénybe ezt a keretet. A feltételek kedvezőek, úgyhogy a regenerálódó állatállomány hasznából is elegendő tudnának lenni kötelezettségüknek. A hitellakció módozataira vonatkozó tárgyalások most folynak a földmívelésügyi miniszteriumban és értesüléseink szerint már a közeli hetekben a nyilvánosság elé lép a kormány ezzel az akcióval, amelynek lebonyolítása valószínűleg a pénzügy- és szövetkezetek útján történik meg.

Ha valamit eladni vagy venni akar, ha állást vagy alkalmazottat keres, ne várjon, hanem azonnal hirdesse meg lapunkban. A gyors és eredményes elintézés a hirdetés költségeinek tiszteletét is megéri.

A VALORIZÁLT ÉLETBIZTOSÍTÁSOK KIFIZETÉSE.

A kormány az 5.702/1934. M. E. sz. rendeletével a biztosító magánvállalatok m. kir. állami Felügyelő Hatóságát felhatalmazta, hogy az életbiztosítások valorizált értékének kifizetését 1935 évi január 1-én megkezdheti, a rendelet kimondja egyben, hogy valorizációra csak azoknak van, illetve lesz igényük, akik biztosításukat átértékelésre bejelentették s amelyeket a biztosító társaságok a Felügyelő Hatóságra átruháztak, azok részére pedig, akik igényüket mindezideig még nem jelentették volna be, a rendelet az utolsó bejelentési határidőt 1934. október 31-ig tűzte ki.

Hogy pedig mindenkinek, aki eddig már jelentkezett, módjában legyen meggyőződni arról, hogy biztosítása a valorizációra fel van-e véve, a Felügyelő Hatóság a biztosító társaságok által reá átruházott kötvényekről készített valorizációs jegyzéket folyó évi szeptember hó 30-ig közszemlére tette ki, amit azonban a vidéken lakó érdekelteknek nincsen alkalmuk személyesen meglátni, s ha esetleg a jegyzékbe felvéve nem volnának, a pótlás iránt — az átértékelésre való joguk megóvása érdekében záros határidőn belül — intézkedni. E tekintetben a Pestli Takarékos és Előleg Társulat Tiszviselő Egylet (Budapest, VIII., Rákóczi ut. 19. földemelet 12/a) a kötvény száma, a biztosító társaság, a szerződő fél, valamint a biztosított és kedvezményezett nevének közlése esetén kívánatra eljár, az eredményt, ugyancsak kifizetésre kerülő valorizált összeget is készséggel közli s szükség esetén a pótbeküldést is eszközli. Akik pedig az átértékelésre vonatkozó igényüket bejelenteni eddig elmulasztották, annak pótlása végül közölnék fent nevezett Tiszviselő Egylettel a kötvény száma, keltét, a biztosító társaság, valamint a szerződő fél, a biztosított és kedvezményezett nevet.

Szeptember 23-án Országos Katolikus Nagygyűlés Budapesten.

Szeptember 29-től október 8-ig Nemzeti Munkahét Budapesten. Ugyanekkor Országos Mezőgazdasági Kiállítás.

Október 6-án és 7-én Országos Frontharcos találkozó Budapesten.

Mind a három alkalommal 50 százalékos menetjegy-kedvezményt ad a MÁV.

HIREK

KÉPES MELLÉKLETET AD A „GYOMAI UJSÁG” OKTÓBERTŐL KEZDVE.

T. Olvasóink megterhelése nélkül októbertől kezdve képes mellékletet adunk minden lappéldányunkhoz, — egyelőre próbaképpen. Már most közöljük T. Hirdetőinkkel, hogy a képes melléklet egyik féoldalát — megfelelő árért — helybeli hirdetésekre fenntartjuk. Akik ilyen hirdetésre igényt tartanak, jelentsék azt kiadóhivatalunkban.

A képes melléklet legolcsóbb hirdetése 1 pengő lesz.

Halálozás. Csermák Miklós okl. gyógyszerész, dévaványai lakos 49-ik életévében Dévaványán váratlanul elhunyt. Az elhunyt Csermák Kálmán tisztartó öccse volt.

Esküvő. Hunya Imre Fülöp Mónikával f. hó 24-én a kondoros-tanyai róm. kat. templomban tartják esküvőjüket. Fülöp Mónika Fülöp Imre kondoros-tanyai kiscsászáné leánya. Fülöp Imrétől már több értékes cikket közlünk a tanyai életről. Az új párnak és az örömszüzlőknek sok boldogságot kívánunk.

Füzesgyarmat vitéz dr. Márky Barna allspáni díszpolgárává választotta és vasárnap adta át díszközgyűlés keretében a díszpolgári oklevelet.

Megkezdtek a harcsási átmetszés munkálatait. Most 195 ember dolgozik. A munka tartamát november közepéig tervezik.

Halmagyi Olvasókör felszentelése. Szombaton este 7 óra-kor szentelik fel a Halmagyi Olvasókör ujonnan épített körj helyiségét.

A gyümölcsfateleptetés költségeinek csökkentéséről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a legújabb óriási málna- és eperfajtákról, a gyenge borok javításáról, a házilag elkészíthető gyümölcscellartó-házzról, a gyümölcsöskert aktuális tenedőiről, az amerikai gyümölcs-termesztéséről, peremezőgépekről, az almamoly teletéséről, gyümölcszedés utáni peremezősekről stb. A két dusan illusztrált szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Földművelésügyi Minisztérium, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) egy alkalommal díjlanul küld e lapra való hivatkozással mutatványszámot.

Most vasárnap leplezik le nagyaládi Szabó István szobrát Kaposvároitt.

Dízsírhelyet az elhalálozó hadirokkantoknak. Magyarország nagyobb városai és községei egymásután dízsírhelyet ajánlanak fel az elhalálozó hadirokkantoknak. — A példát Gyomának is követni kellene. Legjobb volna, ha a temelőkben egy-egy parcellát elkülönítenének erre a célra és azokat díszes növénykerítéssel vennék körül. Így csinált legutóbb Újpest, amely a parcellákon belül 44 dízsírhelyet jelölt ki a hadirokkantak temetkezési helyeül.

87 vagon magyar pipa- és szivarkadohányt szállítottak a múlt héten Franciaországba.

Korai és kemény tél lesz. A méhészek rendszerint helytálló jóslatokat szoktak adni a bekövetkező létről. A méhek ugyanis csodálatosan megérik az eikövetkező időjárást, már 4—5 hónappal előbb. Az idén már júniusban elkezdtek a kap-tárakban levő nyílások, repedezések betömését. Ebből arra lehet következtetni, hogy korai és kemény tél lesz.

„Sebes vonat”-ok járatását tervezi a MÁV, ezek a gyors- és személyvonatok közötti típusuak lesznek.

Őrölt fűszerárút a jövőben csak zárt csomagolásban szabad forgalomba hozni. Az utóbbi évek során nagyon sok panasz merült fel a törölt fűszerárúk forgalombahozatala és minősége ellen. Rengeleg hamis őrölt fűszer került eladásra. Ennek megállása érdekében most új rendeletet adott ki a kereskedelmi miniszter. A rendelet kimondja, hogy őrölt fűszerárút a jövőben csak lezárt és cégjelzett csomagolásban szabad forgalomba hozni. Leghelyesebb, ha a kiskereskedő az őrölt fűszert már a gyár által adagolt és annak cégjegyelével lezárt csomagokban szerzi be. Ez esetben, ha a fűszer eselleg hamis, őt felelősség egyáltalán nem terheli. Ha azonban az adagolást a kiskereskedő végzi és hebizoyosodik, hogy a forgalomba hozott őrölt fűszer hamis, a hamisítás vádja alól csak úgy szabadulhat, ha igazolni és bizonyítani tudja a hamis fűszer eredetét. Ebben az esetben azonban a vegyvizsgálati díjat akkor is köteles megfizetni, ha a fűszer nem bizonyul hamisnak. Ellenkező esetben a hamisításért akkor is felelősséggel tartozik, ha a hamisítást nem ő követte el.

Megyeegyűlés lesz szeptember hó 27-én.

Kiskunhalas hétezer pengő segélyt kapott csipkeház építésére.

A borvidék híradása szerint kevés bor terem az idén, de az jó minőségű lesz.

Turkeve és Kisujszállítás a vasutjuk kiépítését sürgetik.

Békésenyében 5,760.763 pengő adóhátralék van.

Törvényt hoztak a kartellek ellen — Jugoszláviában. Déli szomszédaink egyszerűen kimondták, hogy kartell az ország határain belül fenn nem állhat és újat nem szabad alakítani, — csak miniszteri jóváhagyással. Ezt az utat arra az esetre hagyták nyitva, ha fontos államérdek megkivánná valamilyen kartell felállítását.

Megyei Gyümölcs és Kertészeti Kiállítás Békéscsabán. Békésvármegye törvényhatósága a Békésvármegyei Kertészeti Egyesülettel karöltve rendezi meg f. évi október hó 12—14-én a megyei gyümölcs és kertészeti kiállítását Békéscsabán a Széchenyi-ligetben, melyre felkérjük a kiállítani szándékozókat, hogy azon a hely biztosítása érdekében mielőbb, de legkésőbb október 1-ig jelentkezni sziveskedjenek. Jelentkezni lehet: a Békésvármegyei Kertészeti Egyesület Elnökségénél Békéscsabán II., Széchenyi-u. 4. vagy a GyOE helyi-csoportjának békési, mezőberényi, szeghalmi, gyulai elnökségénél.

A mérgezett nyíl. Három szörnyű esztendőt töltött Dél-Amerika dzsungeljében egy magyar tengerészkapitány, aki ott többek között megismerkedett a borzalmas mérgezett nyíllal is. Kalandjairól pompás cikkben számol be Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A remek cikkeken, képeken és folytatásos regényen kívül a legkiválóbb magyar írók novelláit közli a népszerű képeslap. Egy szám ára 20 fillér.

A torzszülöttek érdekes élete. A cirkuszok és varietek világában sok torzszülött él: öszennőt ikrek, szakállas nők, óriások és törpék. Ezek életéről érdekes foglalkozásáról pompás képes cikkben számol be a Délbáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Kifűnő budapesti és külföldi rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, változatos filmrovaot és rengetek érdekességeket tartalmaz a Délbáb új száma. 20 fillérért minden újságárusnál és dohánylőzsdében kapható.

AKI ISZIK — FIZESSEN!

Vendéglősök, korcsmárosok és kávécsok érdekes mozgalmat indítottak.

Az 1928-ik évi második törvényeikk egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezésével meg akarják szüntetni azt a helyzetet, amely szerint a hitelbe elfogyasztott bor és egyéb szeszes italok ára 4 pengőn felül peres úton nem hajthatók be.

Az italmérők ezt a rendelkezést teljesen elhibáztották, alhumanisztikusnak tartják, amely sok embert könnyelmű mulatásra csábít. Az a rendelkezés, amely szerint kávéházban, vendéglőben, korcsmában elfogyasztott ital ára 4 pengőn felül nem perelhető,

kinevelte a szélhámos, potyázó vendégeket,

akik mindenféle csalafintasággal, ígéretekkel és fogadkozásokkal azzal a hátsó gondolattal csalják ki az italt, hogy annak árát úgy sem lehet rajtuk behajtani. Rámúltak továbbá arra, hogy

a jelenlegi szőlőterület is kedvező konjunktúra esetén megduplázható lenne,

s ennek a konjunkturának az előmozdítását a korcsmai adóságok behajthatatlanságais akadályozza.

Nyilatkozat.

Mely szerint kinyilatkoztatom, hogy Cherrier György urat becsületében soha nem volt szándékomban megsérteni vagy megbántani, a köztünk támadt ügy félreértésen alapszik, miért is ez uton őszinte sajnálatomat fejezem ki.

Gyoma, 1934 szeptember 18.

Gyuricza Sándor
vendéglős.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

SPORT

GyTK—OFC 3:2 (1:0)

Gyoma, II. oszt. bajnoki, bíró: Kiss.

Első bajnoki mérkőzését értékes győzelemmel tette emlékeztetővé a GyTK, amidőn megadásra készítette az OFC csapatát. GyTK következő összeállításban játszott: Kertész—Kurtz, Heinfarh—Csikós, Weigerth, Kéri—Hatvani, Bartik I., Bartik II., Vatai, Barta.

GyTK kezd, OFC erős nap ellen játszik. 5 percen már itt az első GyTK gól. Barta fejfel szökteti önmagát, lerohan és közeli lövése védhetetlen. 7 percen szigorított szabadrugás labdahordozás miatt a GyTK ellen, de Kertész helyén van. Változatos mezőnyjáték és a gyomai csatársor látható fölényben van, de a kitűnő orosházi bekkeken nem tudnak átmenni. Ezzel szemben az OFC már jobban boldogul a gyomai védelemmel, de a legjobb helyzeteket is elügyetlenkedik. Az olasz származású centerük minden igyekezete eredménytelen marad s félidő végéig nem sikerül az egyenlítés.

Második félidőt főként erős GyTK támadások jellemzik, melyek felőrlik az OFC maradék erejét. Az OFC egyenlítő gólja azért rövidesen megszületik. 3 p. Bartik II miatt félpályáról szabadrugás. A center—Camporese—keresztül megy a védelmen, Kertész rosszul fut ki és mellette gyengén begurul az egyenlítő gól. (1:1). Megjön a közönség hangja és élénk tempózással tüzelik küzdelemre a GyTK-t. Az eredmény meg is van, mert Hatvani a 9 percen elhuz a bekkek mellett s a kifutó kapus mellett gólt rug. (2:1). Nagyon erős az iram, most mutatkozik meg az igazi, pontokért menő bajnoki küzdelem. Hol az egyik, hol a másik kapu előtt támad izgalom, de a jó védelmek miatt a csatások nem jutnak lövőhelyzetbe. 20 p. Erős gyomai támadás után Barta az összekötő helyéről bal alsó sarokba helyezi a labdát (3:1). 30 p. Kéri miatt szabadrugás, mit az OFC jobbösszekötője közlelő laposan bevág (3:2). OFC erősen rákapcsol s a GyTK teljesen beszorul, de a bekkek jól védekeznek. Különösen Kurcz abszolút fair játéka érdemel dicséretet. Az utolsó 5 percen a GyTK váratlanul erős finist vág ki, de újabb gól már nem esik. A közönség egyhangú megállapítása szerint a GyTK első bajnoki bemutatkozása kitűnően sikerült.

KTE—GySC 2:1 (2:1)

Kondoros, II. o. bajnoki, bíró: Löwy.

GySC Kondoroson játszotta második bajnoki mérkőzését, de tar-

talékos csatársora miatt alulmaradt a küzdelemben. Ezzel szemben Kondoros csapata meglepően jó játékot mutatott s a fanatikus helyi közönség biztatására rajtaütésszerűen 2 gólt rugott a meglepett GySC-nek s utána—helyes taktikai érzékkel—egész csapataival védelembe vonult. Összeállítás: Szrenkányi—Fekete, Pulu-gor—Jenei, Matlak, Fried—Barta J., Oláh K., Kiss, Oláh S., Nagy. GySC-nek kedvez a sorsolás és a KTE erős nappal szemben kezd. Alig kezdődik meg a játék, KTE már is góll ér el a 2 percen balösszekötője révén. 5 percen Barta kornere kapu mögé kerül. Tovább támad a GySC és a 12 percen újabb kornert ér el, amely jól száll a kapu elé, de a tömörülő kondorosi védelem biztosan ment. Kondoros jön fel és támadása eredményes is, mert a 13 percen Gyimesi szép összjáték után a második gólt rugja. Most állandó támadásban van a GySC, de eredményt a kemény kondorosi védelemmel szemben elérni nem tud. 18 percen a biztos gólhelyzetben levő Bartát elgáncsolják. A megítelt 11-est Kiss rugja, de a bal felső sarokba tartó labdát a—szabálytalanul, már a rugás előtt helyezkedő—kapus kornere öklözi. A kornere eredménytelen marad. 21 p. újabb kornere, amit a kapus ismét kiöklöz. GySC támad állandóan, de Bartára 3 ember vigyáz és nem tud labdához jutni. 30 perc Nagy egyéni akcióból rugja a GySC góliját. 36 p. végre Barta is labdához jut és gólt is rug, de a bíró ofszejd címén nem adja meg. Kondoros is támad és a 40 percen kornert rug a GySC ellen, de az eredmény nem változik.

Második félidőben már az első percen kornert ér el a GySC, melyet újabb kornere követ. 6 p. Kondorosi támadást GySC védelem kornere ment, de a szép kornert Pulu-gor kifejeli. A labda Bartához kerül, aki lefut és szép beadását Kiss erős lövéssel küldi kapura, de a kapus fogja a bombalövést. 12 p. Oláh S. és Fried helyet cserélnek s most már mint-ha jobban menne a játék. Kondorosiak csak szórványosan támadnak s a 20 percen egy lefutásból a center hatalmas lövést Szrenkányi gyönyörűen kornere védi. A jó kornert szintén kivédi. Szrenkányinak a továbbiak folyamán még többször bele kell avatkozni a játékba. GySC Nagy révén támad, de KTE szívesen védekezik s ha kell 7—8 embere is a kapu előtt tömörül. Nagyon sok szabadrugás van Kondoros ellen durva játéka miatt. Szabadrugásokat Kiss rugja, de vagy sorfalba, vagy a kapu mellé. 35 p. Szrenkányi a 16-ig kifutva láb-

Az „Áruforgalom” bevásárlási helye.

Tisztelettel hozom becses tudomására, hogy

ŐSZI CIPŐUJDONSÁGAIM megérkeztek.

Nagy választék úgy női, mint férfi és iskolacipőkben.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Szíves látogatást kér

KEREKES KÁROLYNÉ

Gyoma, Horthy Miklós utca.

bal hárit el egy kondorosi támadást, de hiába minden igyekezet, most már nem tud egyenlíteni a GySC. Kist közben fejberugják s vérző fejjel játszik a meccs végéig. Az eredmény marad 2:1. Jók voltak KTE-ből a kapus, balhál, center és balösszekötő, GySC-ből Jenei, Fried, Nagy és Barta. Löwy, kisebb hibáktól eltekintve elég jól biráskodott.

—Báthory—

ETK—TAC 6:1 (4:0)

Endrőd, MAFC—kupa. Bíró: vitéz Nagy-Szabó Béla. (Gyoma).

(Endrödi tudósítónktól.) Mindvégig ETK fölényben folyik a mérkőzés. A gólarány nem fedi hiven az erőviszonyokat. Az endrödi csatársor gólképtelenségén mulott, hogy nem kétszámjegyű eredménnyel terhelték meg gyenge ellenfelük hálóját. Gólok a következőképen estek: I. félidő 26 p. Szentesi szabadrugásából 30 p. Hunya J. fejesgól, 35 p. Szentesi kornereből, 40 p. Simon 11-eséből, II. félidőben: Hunya I. 10 p. és Simon kornereből jutnak a hálóba. TAC egyetlen gólja II. félidő 44 percében a kapus hibájából esett Takács I. révén. Jók TAC-ból a kapus, Takács I. és II. az ETK-ből Simon, Hunya A. és Szentesi. A bíró kifogástalanul vezette le a mérkőzést.

A gyomai levente birkozók sikere.

Vasárnap 16-án este 8 órai kezdettel rendezte meg a gyomai levente egyesület birkozó versenyt a Turkevei Atlétikai Clubbal. Az eredmény 12:8 lett Gyoma javára, amivel revansot vettek Turkevén elszenvedett vereségükért. Igen szép számú közönség nézte végig a jól megrendezett versenyt, amelyen Csaba vezér utódai győzedelmeskedtek a Kunság bajvivói ellen.

A nagy siker valószínűleg újabb verseny rendezésre bírja az egyesületet.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

A BUDAPESTI HIRLAP című politikai napilap minden nap képesmelléklettel jelenik meg, kiváló írógárdája szerkesztésében ma a legértelmesebb politikai és szépirodalmi lap és mégis a legolcsóbb napilap. Ha mutatványszámot kíván, jelentse szerkesztőségünkben. Előfizetési ár: egy hónapra 2.50 pengő, negyedévre 7.50 pengő.

NEM OLCSÓBB MÁR

A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZ!

26 fillér

egy liter **kadarka** vagy **fehér fejtett ujbór** Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétel. Egy pengő levéltétele ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok, tiszta, tökéletes zamataik és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszüntével ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

1201-es **bánkúti** első utántermésű búza, vetőmagnak előkészítve Csermák Kálmán tisztartónál 16 pengőért kapható. Már csak 30 mázsa van belőle.

Német és francia nyelvoktatást csoportos vagy magánórákon felfőttek és gyermekek részére Nagy Margit okl. tanítónő Horthy Miklós út 25 sz. alatt megkezdte. A tanulók és 4 éves kortól a kicsinyek tanítása játékos módszerrel történik. Megbeszélések a délelőtti órákban.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavidállaat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedév. hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Lucernatermelők Szövetkezete

A tél folyamán megalakítjuk Gyomán a „Lucernatermelők Szövetkezetét“. A szövetkezés célja, hogy minél gazdaságosabban kihasználjuk a természet adta talaj és éghajlati viszonyainkat.

A mi lucernánk a legjobb, a legkeresettebb a földön.

A lucerna termesztése a legkényelmesebb és e mellett a legjövödelmezőbb.

A lucerna a legfehéredűsabb szalastakarmányunk. Nemcsak szárított takarmányként, hanem őrölt állapotban lucernalisztalakjában kiszámíthatatlan lehetőségeket nyújt a sertés- és baromfitenyésztésben. Kisgazdaságainknak ezek mellett a jelentős előnyök mellett még az az előnyük is megvan, hogy a termelt lucernaszénájuknak egyúttal maguk a fogyasztóik, hiszen az állattartásukban nem tudják nélkülözni a szénát, másrészt meg a kis táblákon könnyebben tudnak védekezni a sok kártevő rovar ellen.

A lucernatermelés sok előnyét, hasznát akarjuk a „Lucernatermelők Szövetkezetében“ kihasználni.

A termelési területek szaporításával, okszerű kezelésével lesz állandó tanácsadója a „Szövetkezet“ tagjainak. Szövetkezeti értékesítésnél vagontételes mennyiséget lehet összehozni, erre külföldi elhelyezésnél jobb árat lehet elérni. S ha majd a gyomai lucernamagot mint „gyomai lucernamag“ márkázza az európai piac, könnyű

Ave Gubernátor

Bágyadt tavaszi nap volt; a háborús fáradtság már eluralkodott az embereken, amikor az otrantói vizokról először cikázott fel a halódó reménységek egére Horthy Miklós neve. És ez a név azóta is fennragyog a sötét magyar firmamentumon. Fényesebben és reményteltebben mint valaha. Sziporkázó sugarai példákat mutatnak a multban és beszórnak a jövő útját, amelyre Horthy Miklós nyomdokain léptünk rá tizenöt esztendővel ezelőtt. Az ő nyomába törve eszmélt fel mély alélttségéből a magyarság és kezdte újból igeneini az életet. Az ő kemény ökle terem-

tett rendet a kaoszban, az ő kardja állította meg Madarescu román főparancsnok hadait, az ő lobogó hazaszeretetéséből lett béke, jogrend, köz- és vagyonbiztonság ebben az országban és az ő higgadt kormányzása szerzett megbecsülést Magyarországnak.

Küldetés volt Horthy Miklós eljövetele, történelmi szükség-szerűség, amely az Iráni fennsíkról nyugatra vetődött és haladásnak indult kicsiny nemzetünk millió és millió jajkiáltásából tevődött össze dacos, cselekvő akaratú. Már a sír széléről sikoltottunk életért az égre, amikor Horthy Miklós átvette a parancsnokságot a magyarság hajóján és azóta kitart a parancsnoki hidon, ahonnan tizenöt esztendeje irányítja második nagy csatáját, amelyet mindannyiunkért folytat. Mint egykor az osztrák-magyar hadiflotta tisztjei, mi is halálosan bizunk benne, hogy győzni fog. Ezzel a törhetlen bizalommal állunk be azok sorába, akik ma az ország nevében üdvözlik Budapestre való bevonulásának tizenötödik évfordulóján. Családja régi patriájából, az egykori Partium széléről, ősi szokásunk megbecsülésével köszöntjük: Ave Gubernátor.

lesz az értékesítés, csak legyen mit eladnunk.

Ha a most szántóművelésű területnek csak a negyedén termelünk lucernát és a hozamot szövetkezeti irányítás mellett értékesítjük, a lucernatermelés kisgazdáinkat megszabadítja

anyagi gondjaiktól.

Készülünk fel a szövetkezésre, közben áldozunk egy percre Tessedik Sámuel volt szarvasi lelkész emlékének is, aki mintegy 150 évvel ezelőtt hozta az országba az első lucernát.

W.

Beszámoló gyűlést tart A Nemzeti Egység Endrődi csoportja.

(Endrődi tudósítónktól.) A Nemzeti Egység Pártja Endrődi Csoportja október hó 7-én délután fél 4 órakor, a községháza udvarán nagy beszámoló gyűlést fog tartani, amelyen a kerületi képviselőkön kívül öt más országgyűlési képviselő is felszólal.

A Nemzeti Egység Párt endrődi szervezetének vezetősége ezúton is kéri a lakosságot, hogy ezen nagyfontosságú gyűlésen minél többen jelenjenek meg és ezáltal is demonstráljanak a Nemzeti Egység gondolatának összefogó, hatalmas ereje mellett.

Harmincéves tanítói jubileum Endrődön.

(Endrődi tudósítónktól.) Az endrődi róm. kat. tanfőiskola október hó 9-én ünnepli három kiváló tagjának: Orbók József igazgató-tanítónak, Orbókné Belényesi Emilia és özv. Vörös Ferencné Schédel Stefánia tanítónők 30 éves érdemekben gazdag pedagógiai munkásságát. Ezen alkalommal a Kat. Népházban esperes-kerületi tanfőiskolai gyűlést tartanak, utána fél 1 órakor a jubilálók tisztelőre díszbéd lesz, melyen a jubilálók tisztelői és barátai vesznek részt. Az ünnepségről részletesen fogunk beszámolni.

KIK KAPHATNAK OFB FÖLDEKET.

A földművelésügyi miniszter az ország összes lörvényhatóságaihoz rendeletet intézett az OFB földek szétosztásáról. A rendelet szerinti a gazdálanná vált OFB földeket olyan juttatottaknak kell kiosztani, akik hátralebten nincsenek és ezáltal kellő biztosítékot nyújtanak a kincstárnak arra, hogy a földek megváltási árát a jövőben is megfizetik.

Ezeknek nem kell a megváltási ár 20 százalékát előre megfizetniük.

Másodsorban azok kaphatnak OFB földeket, akik arra igényjogosultak, de az eddigi szétosztásnál juttatási kérelmüket nem vehették figyelembe. Ezeknek azonban a megváltási ár 20 százalékát előre meg kell fizetniük.

A kimozdítás, lemondás vagy egyéb okok folytán tulajdonos nélkül maradt OFB földekből a méltányossági szempontok figyelembevételével másoknak is lehetővé teszi a miniszter a juttatást.

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

A Hartenstein cég hitelezői köréből kaptuk és szószerint közöljük az alábbi sorokat:

Az utolsó napokban a Hartenstein cég fizetési nehézségeiről a fővárosi lapok is irtak. A lapok többsége tárgyilagos és komoly hangú, a helyzetnek megfelelő cikkeket közölt. Néhányan azonban egyoldalú és a helyzetet felborítani akaró információk alapján a tényleges helyzetnek meg nem felelő, rosszindulatú cikkeket jelentettek meg. Nyilvánvaló, hogy ezek a tendenciózus cikkek nem célozhatnak mást, mint a hitelezők nagy többsége által kívánt és elfogadott magánegyesség meghiusítását.

A hitelezők elég nagykoruaknak tartják magukat ahhoz, hogy saját érdekeiket legjobb tudásuk szerint megvédjék és nem kérnek az olyan védelemből, amely a hitelezők érdekeit súlyosan sérti.

A 20 tagú és csupa komoly, értelmes gazdasági ismeretekkel rendelkező emberből álló bizottság összesen 270 hitelezőt állapított meg és nem tud az állítólagos félezernyi károsultról. Egy hitelező van, aki büntügyi uton kísérelte meg követelésének a többi hitelezőt megelőző kifizetését. A hitelezők tulnyomó többsége a békés megegyezésnek híve, mert csak békés és költségmentes magánegyesség mellett lehet mód a követelések 100 százalékos kiegyenlítésére. Az ingatlanok feltétlenül legalább annyit érnek, ha nem többet, mint amennyit a bizottság óvatos becsléssel a vagyonmérlegben felvett, ehhez azonban azok kényszerhelyzetmentes és lehetőleg kevés költséggel járó értékesítése szükséges. Minden más mód tetemes költséggel jár és a hitelezőknek kárt okoz.

Reméljük, hogy a józan belátás lehetővé fogja tenni a már 80 esztendő vállalatnak, hogy munkáját minél előbb újra megkezdje, ami tekintve a 100-nál több alkalmazottat, közérdek. Egyébként a kiküldött hitelezőbizottság állandó és éber figyelemmel őrködik a vagyonállag és annak kezelése felett.

Felhívás.

Felhívjuk Hartenstein Herman Fia cég hitelezőit, hogy a „Hitelezők Bizottsága“ által készített és a Hartenstein céggel elfogadott magánegyességet aláírni sziveskedjenek. A hitelezőknek saját jól felfogott érdekük, hogy az aláírások, amelyek már nagy számban inegtörténtek, minél előbb befejeződjenek. Felkérjük tehát az összes hitelezőket az aláírások azonnali megtételére, mert csak így remélhetik követeléseik 100 százalékos megfizetését.

A hitelező bizottság.

Aláírni lehet: Endrődön: Timár Imre községi bírónál, Dévaványán: Hunya József tanítónál, Kondoroson: Wolf Mihály magtárosnál, Gyomán: Hartenstein irodában.

A nemzeti munkahét hajnalán.

Száz oldalas kis prospektust kap minden Pestre utazó a jegyéhez, tájékoztatással, programponatokkal, kedvezményekkel, reklámokkal. Minden szó, minden mondat a Nemzeti munkahét propagálására célozza, mégsem ér fel mindez annak az egyetlen képnek az értelmével, amely a füzet fedelét díszíti.

Hatalmas szobrot ábrázol a kép, 7-es szám van kifaragva rajta a magyar címerrel és az összeközlözött szobrot négy magyar ember igyekszik ereje megfeszítésével felállítani. Alól pedig hajladozó buzakalászik, a háttérben fény, talán a felkelő nap glóriája. Mi minden van ebben az egyetlen képben.

A magyar munkás, a magyar erő megfeszíteti izmokkal, verejtékezve, emberfeletti munkával hordja össze a téglákat a Nemzeti Munkahét szent szobrához, amelyen dicsőségesen domborodik a magyar címer. Már csak órák kérdése és állni fog a szobor a munka, a fegyelmélet akarát, a millió verejtékes magyar ember szobra.

Ünnep lesz. Néma csendben állja körül a nagy szobrot egy kicsiny család. Kalap levéve, lehajtott fejjel áll a maroknyi magyarság. A nagy világban árván, elhagyottan, magára utalva áll ez a csonka nemzet. És eszünkbe jutnak a költő szavai: „Naggyá csak fiaid szent akarátja tehet“. S az elhagyottság, az árvaság nagy-nagy vágyat olt bele a szívekbe: naggyá lenni, hatalmasnak lenni, lerázni a szomszédok meg-

alázó rabságát, egy szép Nagy-magyarországban egyesülni.

De ehhez a szép ideálhoz hosszú verejtékes országúti vezet, út, amely sebeket szakít a lábból, amellyel végigtapossák, a szenvedések, kínok ezernyi sebével eiborított végeláthatatlan út, munka és újra csak munka. Magyar nemzet, kevés öröm, vígalom jár még most ezért a vérverejtékes munkáért, de azután mindent kárpótolva, sok sok szenvedést feledve ragyogó, boldog embertömeg ad hálát az égnek a Kárpátoktól le az Adriáig.

Van-e szebb cél, van-e kárpóztató reménység? Ezért érdemes dolgozni.

Megállunk közben néha egy gondolatnyi időre ebben a nagy munkában, hogy végignézzük, végiggondoljuk: mit dolgoztunk, mit végeztünk?

Egy hétre összesereglik ma az ország népe: Nemzeti Munkahét az ünnep neve. A nemzeti egység csodás szép zászlaja alatt dicsekvő, megbecsülő szemekkel nézhetünk szét a nemzeti munkán a magyar földön. Nemcsak az ország, de a külföld is képviseltetni fogja magát ezen az ünnepen és meglátja majd, hogy ez az ország nem politizál, nem érzelmeskedik, nem löli hiába az időt. Ill munkaláz van és a munka igaz szeretetével dolgozik minden magyar ember, hogy megmutathassa nem azt, hogy mit dolgozott ő, de azt, mit tud alkotni egy magyar!

(—y —s)

A Halmagyi Olvasókör felavatása.

Múlt szombaton este több mint százán voltak kint a Halmagyi Olvasókör felavatásán, köztük *Pánczél Emil* főjegyző és *Kovács Gábor* községi bírónál az összes előjárósági tagok, az intelligencia több tagja, a Nyilasi Olvasókör népes küldöttsége és a dévaványai tanyarész képviselője.

A nagyszerűen sikerült vacsora után hosszú sora következett a felszólalásoknak. Beszédet mondtak:

dr. Legeza Tibor, dr. Vincze Endre, Tiba András, Kruchió Mihály, Szóke Ferenc, Schusztér János, a Halmagyi Olvasókör elnöke és ugyancsak talpraesett beszédben tolmácsolta a Nyilasi Olvasókör elnöke is a nyilasiak jókívánságait.

Különösen élvezettel hallgatták *Kruchió Mihály* tanítónak, a Halmagyi Olvasókör szellemi vezetőjének felszólalását, melyben élénken vázolta, mennyi lelki

és anyagi nehézséggel kellett megküzdeniük, míg most 40 taggal saját erejükkel felépítették olvasóköri helyiségüket. A szükséges vályogot maguk a tagok verték ki. Az építésnél az összes segédmunkát szintén ingyen végezték a tagok, csak a fáért, cserépért és szakmunkáért adtak pénzt és csakis így volt lehetséges, hogy 700 pengőért egy nagy teremmel és olvasó helyiséggel ellátott hajlékot tudtak maguknak építeni.

Kruchió Mihály tanítónak, Schusztér János elnöknek és 38 társuknak munkája a halmagyi tanyavilág kulturéletében az a messzevilágító szövetség, mellyel kíméletlenül bevilágíthatunk a művelt nemzetek rólunk alkotott sötét éjszakájába:

Ahol az emberek hatalmi kényszer nélkül, tisztán lelki ösztönből, pénzt, munkát tudnak összehozni, ott kultura van, ott élet van, ott jövő van.

És nálunk ez a kultura a tanyákon is megvan.

Megérdemelték a halmagyiak, hogy kimenjünk hozzájuk ünnepelni Majd a tanulásra, tanításra is kimegyünk.

Milyen lesz az októberi időjárás?

A „Békési Hírlap“ meteorológusa szerint így alakul az októberi időjárás: 1—3-ig borongós, hűvös idő lesz, helyenként esővel. 3—4-ig erősebb északnyugati szelek váltakoznak zivatarokkal. 4—8-ig a szelek gyengülnek, de az idő továbbra is borongós marad. 8—10-ig szép, derült idő várható. 10—11-ig ismét erős északnyugati szelek lesznek zivatarokkal. 11—18-ig csapadékos, hűvös idő éjjeli deréképződéssel. 18—20-ig erős északnyugati, majd északi szél, 20—23-ig derűs enyhe napok, de az éjszakák hűvösök. 23—24-ig erős északi szél éjjeli deréképződéssel. 24—31-ig szelek gyengülnek, enyhe derűs napok.

A pénteki megyegyűlésen három aktuális veszedelemre hívta fel a gyűlés egyik tagja a figyelmet.

A pénteki lörvényhatósági bizottsági gyűlésen az állandó ellenzéki távszónokok félórás beszédekkel ismét megkenették régi frázisaik csűrészcsavarási parittyáit a tagok meghallgatási türelmével. Bő alkalom volt az ismeretek fágítására.

Mezőgazdasági hallgatóink megtudhatták, hogy a búza és árpakalászon kívül olyan „kalász” is van, melyet, ha egy könyvkereskedővel és tanítóval csépelteknének ki, a gyűlölet vetőmagját hoznák ki belőle.

Egyik felszólaló őszintén megmondta: „Annyi hasznunk legalább van a bejövetelemből, hogy jól kibeszéljük magunkat.”

A türelmetlenségig elnyújtott hangulatban tragikus beállítással tárta a közgyűlés elé Szentetornya népszerű volt bírja a minden nyomorúságunkat túlszárnyaló három veszedelmet:

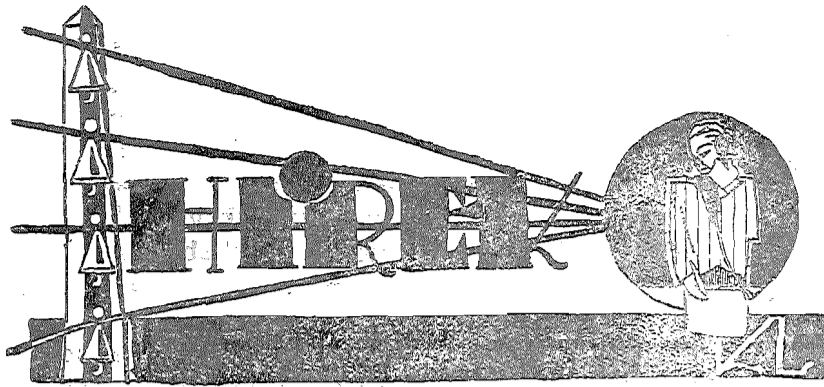
1. A fórumokon sok demagóg beszéd hangzik el.
2. A határban sok a veréb.

3. Az országúti kocsival közlekedést veszélyeztetik a sok biciklista.

... Milyen jó, hogy a vármegye gépezete úgy van megszerkesztve, hogy akkor is jól dolgozik, ha keveset beszélnek és akkor még jobban dolgozik, ha sokat beszélnek.

Abban a mi határunk is hasonló a szentetornyaihoz: nálunk is sok a veréb a határban. Vadásztársaságaink társas veréb-vadászatokat is rendezhetnének.

LUCERNÁT, szemes- és csövestengerit, olajpogácsát stb. tökéletesen olcsón, lisztfinomságúra örölhet magyar gyártmányu **MEDICAGO** egyetemes **ÖRLŐGÉPPPEL**. A mezőgazdasági kiállításán üzemből megtekinthető.
KÁLMÁN és LÁSZLÓ
műszaki és gépüzlet
Budapest, VI., Vilmos Császár ut 61.

FALU NÉPE,*

fajunk törzse, őserényeink letéteményese, hozzád száll köszönetem és meleg üdvözlétem a mai napon ebből a nagy, megtévelyedett városból. Ha a te fehér házacskáidból kisugárzó őserő megtölti a kőpaloták és munkásházak lakóinak szívét, akkor Magyarország nagyobb és hatalmasabb lesz, mint valaha.

*) Vitéz nagybányai Horthy Miklós kiáltványa, melyet 15 esztendővel ezelőtt, Budapestre való bevonulásának napján, 1919. november 16-án intézett a falu népéhez.

Halálozás. Tragikus két haláleset borította gyászba a múlt héten a dévaványai Csermák családot. Szeptember 20-án éjjel álmában meghalt Csermák Miklós gyógyszerész 49 éves korában a temetés utáni éjjel, szeptember 22-én meghalt az édesanyja id. özv. Csermák Vilmosné született Jánosy Emma, 83-ik életévében, kit 24-én Dévaványán, az egész község lakossága részvételével temettek el. Az elhunyt Csermák Kálmán lelki tisztartó édesanyja volt.

Halálozás. Dr. kozmai Kun Béla a II. fiz. osztály jellegével felruházott ny. m. kir. igazságügyi államtitkár, a vaskorona-rend lovagja, az I. oszt. polgári hadi érdemkereszt és számos más kitüntetés tulajdonosa életének 74-ik évében szeptember 19-én Budapesten elhunyt. Az elhunytban Schulek Béla főmérnök neje édesatyját gyászolja.

Halálozás. Mezőkovácsházi Németh Géza ny. társulati vízmester életének 65-ik, boldog házasságának 39-ik évében szeptember 23-án hirtelen elhunyt. Temetése nagy részvétel mellett 25-én délután volt és a református öreg temetőben helyezték örök nyugalomra.

Meghalt Sajó Elemér. Sajó Elemér nyug. min. tanácsos, a magyar belvízhajózás egyik leglelkesebb harcosa a napokban váratlanul elhunyt. Sajó Elemér a Körösvölgyi Vízhasznosító Társaságnak is patrónusa volt s értékes tudásával és gazdag tapasztalatával nagy

nyereséget jelentett a Tiszántul egyik leggrandiózusabb terve, a Körösök hajózhatóvá tétele számára. Halála az egész vármegyében általános és igaz részvételt kelt.

Az endrődi rk. Szent Imre polgári fiúiskolában megüresedett tanári állásra az egyházközségi képviselőtestület **Hidvégi Nándor** polg. isk. tanárt választotta meg, aki eddig a dombovári magán polg. iskolánál működött.

A frontharcosok VI. Országos Találkozója. Az Országos Frontharcos Szövetség rendezőbizottsága már teljes egészében kidolgozta az október 6-i és 7-i Országos Találkozó részletes programját. Az előkészületi munkálatok befejeződtek, a meghívók szétküldettek, az összes budapesti és vidéki frontharcos szervezetek felkészültek a nagy seregszemlére. A kétnapos ünnepségek október 6-án délután kezdődnek és 7-én este érnek véget. Megjegyezni kívánjuk, hogy ezt az alkalmat kívánják felhasználni a magyar frontharcosok arra, hogy Örökös Fővédnökük a Kormányzó előtt diszmenetben hódoljanak Budapestre való bevonulásának tizenötödik évfordulóján. A frontharcosok október 6-i kegyeleti ünnepségéről a Magyar Rádió helyszíni közvetítést ad.

Másodszor termett az idén az almafa Bolehovszky Jenő lakostársunk lisztviselőtelepi házában kertjében.

Építőipari téli tanfolyam kőműves, kőfaragó és ácsmesterek képzésére Szolnokon. A szolnoki m. kir. áll. fa- és fémmipari szakiskola ezidei építőipari téli tanfolyamát folyó évi november hó 3-án kezdi meg. A tanfolyam szervezete s a nyert képesítés azonos a budapesti felső építő ipariskolán állandósított és hasonló címet alatt tartott tanfolyamával. A tanfolyam négy évfolyamra terjed, s a négy évfolyam elvégzése a kőműves-kőfaragó és az ácsmesteri képesítést adja három éves gyakorlat felmutatása mellett. A tanfolyamon résztvehetnek kőműves kőfaragó és ácsipari segédek és tanulók. Jelenkezni lehet levél útján is az intézet igazgatóságánál október hó végéig. A tanfolyam vidéki hallgatói az intézet internátusában nyerhetnek elhelyezést. Az idei tanfolyamon az első évfolyam nyílik meg. Bővebb felvilágosítást ad az intézet igazgatósága.

Nem lehet eléggé hangoztatni, mily fontos intézmény a m. kir. osztálysorsjáték. Tudni kellene mindenkinek, mily sokan nyertek óriási nyereményeken kívül tekintélyes összegeket és ma gondatlanul élhetnek. A m. kir. osztálysorsjáték huzásainál az állam gyakorolja az ellenőrzést, ott nincs protekció, nincs kiváltság, se rang, se kor, se idő, sem érdem, se képesség, se tehetség, se vagyon, hanem teljesen a „véletlen szerencse” dönti el, melyik sorsjegy nyer. Senkise mulassza el most a gyors meggazdagodás lehetőségét és a kiváló alkalmat. Október 20-án kezdődik az új sorsjáték, rendeljen egy sorsjegyet még ma akár melyik főárusítónál.

A lucernaliszt korpa helyett. Amerikában már hosszabb idő óta rájöttek arra, hogy a lucerna széna lisztje örölve, magas fehérje tartalmánál fogva, úgy a növények állatnak, mint a hizó sertésnek és fejős tehénnek is igen értékes. Legelterjedtebb amerikai rendszerű, magyar gyártmányu lucernaliszt készítő gépről közölt mai hirdetésünket olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Premier-zuható a színházakban. Négy premier volt a budapesti színházakban egyetlen héten. Ezekről a színházi bemutatókról pompás képekkel illusztrált cikkekben számol be a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben jelent meg. Remek budapesti és külföldi rádióműsorok gazdag filmrovat, egyfelvonásos szindarab, folytatásos regény, szebbnél szebb képek és számolatlan más érdekesség van a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Nem pusztá álom a reménység!

Természetes tehát, hogy az emberiség általában arra törekszik, hogy a hangulatot, a kedvet, a reményt előidézze és fokozza.

Ez leginkább elérhető a magy. kir. osztálysorsjáték által, mert akinek sorsjegye van, alapos a kilátása, hogy egy kis befektetés árán gyorsan nagy vagyonra tehet szert.

Hol nyerhet most 20 ezer, 25 ezer, 30 ezer, 40 ezer, 50 ezer, 100 ezer, 200 ezer vagy 300 ezer pengőt!

Az osztálysorsjáték módot, alkalmat ad mindenkinek, hogy kisebb-nagyobb nyereségben részesüljön bárki, mert mindenkinek és az összes sorsjegyeknek egyforma a nyerési esélye.

Az új sorsjáték húzása már október 20-án kezdődik, tehát

szerencse fel! Aki mer, — az nyer!

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára az összes főárusítónál:

Egész 24 pengő	Fél 12 pengő	Negyed 6 pengő	Nyolcad 3 pengő
-------------------	-----------------	-------------------	--------------------

Állandó és kitartó játék által érhető el eredmény!

Gyomai rom. kath. temető előtt az elmúlt napokban különös alaku csukott legherszállító autó jeleni meg, melyből egy olasz-fasiszta jelvényes fiatalember száll ki, két munkás kíséretében. Kérdésünkre elmondták, hogy Magyarországon elhunyt olasz hadifoglyok holttestének hazaszállítása céljából járnak be az országol. Rövidesen megjelenik Csernay Géza rom. kath. lelkész segítségével, valamint a hatóság képviselője és egy csendőrijárőr, kiknek asszisztenciája mellett felbontották a temetőben nyugvó egy olasz hadifogoly sírját. Rövid íma után autóra lettek koporsóját s megindultak vele, hogy átadják a hazai földnek.

A gyümölcs téli raktározásáról, a gyümölcsfaültetéséről, az értékesítés kérdéseiről, az október havi teendőkről a gyümölcsösben, szőlőben és pincében, a mandula termesztéséről, a kaliforniai pajzstetű kötelező irtásáról és még számos aktuális kérdésről ír. „A Magyar Gyümölcs” legújabb száma. A képekkel bőven illusztrált lapból egy alkalommal, lapunkra való hivatkozás mellett ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrassy ut 8.

1000 pengős zenei, irodalmi és előadói pályázat. A Magyar Zenei és Irodalmi Társaság országos pályázatot hirdet. A 10 részre osztott pályázaton részt lehet venni: 1. magyar nótával, — 2. jazz-szerzeményekkel, — 3. klasszikus zenei munkákkal, — 4. egyházi énekekkel és zenével, — 5. kölleménnyel és nótaszöveggel, — 6. novellával, elbeszéléssel és regénnyel, — 7. szindarabbal, valamint személyesen részvehetnek, — 8. ének, — 9. zene és 10. előadóművészek illetve növendékek, mint előadók. A zenei szerzemények zongora-

kísérettel, az egyházzenei szerzemények harmonium, vagy orgonakísérettel, az irodalmi pályamunkák pedig jól olvasható kézírással, vagy gépirással küldhetők be és részletes pályázati feltételek megtudhatók a Magyar Zenei és Irodalmi Társaságnál Budapest, VI. Andrassy ut 41. II. 4. Telefon: 18—4—32. Pályázati határidő 1934. október 15. Nevezési díj nincs. A pályázat eredményét lapunkban közölni fogjuk.

Aki könyvek közé rejtette vagyonát, hogy megráfálja örököseit. Egy dúsgazdag tanár, hogy megráfálja kapzsi örököseit, egész vagyonát pénzé tette és a bankjegyeket könyvek lapjai közé ragasztotta. Ezzel arra kényszerítette örököseit, hogy több ezer kötetes könyvtárát gondosan átlapozzák. Erről és sok más eseményről pompás cikkekben számol be Tolnai Világlapja új száma, amely 52 nagy oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Egy szám ára 20 fillér.

Hány ember van ma, aki hisz a csodában? A felelet egyszerű. Aki végiglapozza a „Déliab” című hetilapot, az hisz benne. Miért? Ami szép érdekes és izgalmas történet a rádió, színház és mozi világában, pompás cikkekben és ragyogó képek sokaságában elevenedik meg hétről-hétre a 20 filléres Délibáb 100 oldalán. A budapesti és külföldi műsorok pompás képekkel és érdekesítő riportokkal szolgálják a rádióhallgatók seregét. A Délibáb rádióműsora a legelső. Győződik meg róla. A film világa mindenkét érdekel és erről a világról ad a „Déliab” intim tudósításokat és pompásabbnál pompásabb képeket. Méltóan egészíti ki a „Déliab” gazdag és változatos tartalmát az állandó szindarab és regény. A Délibáb 100 oldalon közel

száz képpel valóban csodaszamba megy. Vegye meg és Ön is hinni fog a csodában, a 20 filléres „Déliab” ban.

Akeió indult a házaknak nemzeti ünnepeken való fellobogozása érdekében. A Magyar Nemzeti Szövetség megkeresést intézett valamennyi törvényhatósághoz, amelyben arra való hivatkozással, hogy nemzeti ünnepeink alkalmával a középületeken kívül alig egyik házra tűzik ki a nemzeti lobogót, olyértelmű szabályrendelet alkotását kérte, amely kötelezővé teszi nemzeti ünnepeken a házak fellobogozását. Az átirat rámutat arra, hogy úgy a távolabbi, mint a körülöttünk levő külföldi államokban nemzeti ünnepnapokon zászlódiszben vannak a házak, az utóállamokban pedig a magyarságnak még nemzeti érzelmeivel ellentétben, gyásznapokon is zászlók kitűzésével kell kifejezést adnia az új állam iránti hűségének. Ezzel ellentétben nálunk még a legnagyobb nemzeti ünnepeken is csupasz házak fogadják az idegeneket, kik körében már sokszor visszatetszést keltett a nemzeti érzés megnyilvánulásának hiánya. A vidéki törvényhatóságok a hazafias akciót megértéssel és helyesléssel fogadják. Mindenütt intézkedés történik, hogy valamennyi háztulajdonos nemzeti zászlót szerezzon be és azt hazafias ünnepek, nemzeti ünnepek alkalmával házára ki is tűzze.

Leszállítják a táncmulatságok díjait. A belügyminiszter rövidesen rendeletet ad ki, amelyben országosan mérsékli a táncmulatságok díjait.

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér.

Olyan politikát kell folytatnunk, amely a térdrekényszerítéssel szemben megóvja Magyarországot függetlenségét és hazánkat alkalmassá teszi arra, hogy kivárja azt az időt, amikor a józanság szempontja fog Európában a magyar kérdés tekintetében is dominálni.
Gömbös Gyula.

Hol rendeljünk az új m. kir. osztálysorsjátékokra sorsjegyet? Ez most nem kérdés, mert odamegy mindenki, ahol „szerencse” van. Ugyanis a szenzációs 300.000 pengőt a **Belvárosi Váltóútlelet R.-T.-nél Budapest, Teréz-körút 37.** nyerte e héten 8 boldog ember. Ezenkívül is a legutóbbi 5 év alatti számos nagy nyereség mellett a 200.000 pengő főnyereményt is 2-szer nyerték e népszerű főárusítónál. Siessen tehát Ön is és rendeljen egy levelezőlapra még ma egy sorsjegyet. Kifizetni van ideje az október 20-án kezdődő húzás előtt.

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

M i n d a z o k, akik forrón szeretett hitvesem, édesapánk, testvérünk mezőkovácsházi Németh Géza nyugalmazott árm. társulati vízmester elhalálása alkalmából, szóval vagy írásban igyekeztek mély gyászunkon enyhíteni, fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló család.

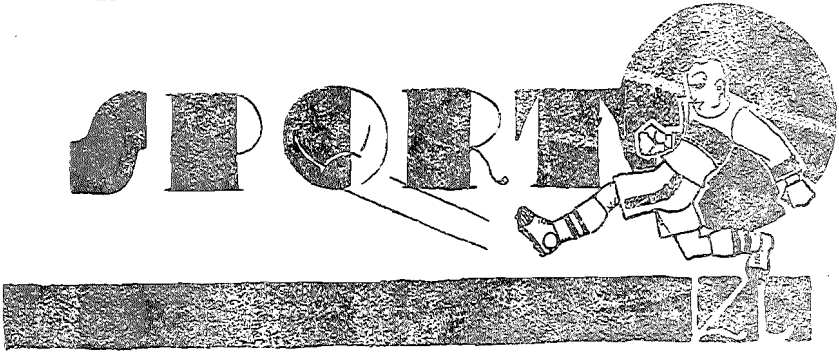
Kérelem!

Alulírott temetkezési vállalkozók tudatjuk, hogy nem áll módunkban hiteleket nyújtani, mivel azt tőlünk is megvonták a budapesti cégek.

Ez oknál fogva kérjük az igen tisztelt vevő közönséget, hogy nagybecsű vásárlásaikat azonnal rendezni szíveskedjenek, mert ettől legnagyobb sajnálatunkra eltekinteni nem tudunk, még kivételesen sem.

Ezúton tudatjuk azt is, hogy vasárnap és ünnepnapokon délután 2 órától reggel 6 óráig, köznapokon este 7 órától reggel 6 óráig üzletünket zárva tartjuk, vásárlást nem szolgálunk ki.

Biró Benedek Szabó Albert
Gecsei Sándor

DERBY...

A most vasárnapi futballtalálkozó — kétségtelen — legalkalmasabb fokmérő lesz annak elbírálására, hogy melyik is hát Gyoma jobbik futballcsapata? Az is kétségtelen, hogy a győzelmet nagyban befolyásolja a közönség magatartása is, mert ha jó drukkerhadat érez maga mögött a csapat, úgy teljesítésének maximumát képes adni. Ez mind szép mindaddig, míg sportszerű keretek között történik a drukkeres részéről a csapatok támogatása. A két helyi csapat vasárnapi találkozója, hisszük, hogy a közönség részéről nem fog kiváltani oly nagymérvű sportszerűtlenséget, mint amilyen az eddig lefolyt GyTK—GySC meccseket végigkísérte. Hiszük, hogy még élénk emlékezetükben van a renitenskedőknek az a hatósági intézkedés mely rendbontásuk folyamánként egy hónapra megszüntette a futballéletet Gyomán. És hisszük, hogy ezek a nagyhangok belátva tévedésüket, nem fogják ismét megbénítani a sportéletet és a mai GyTK—GySC meccsen igazi sportemberekhez méltó nyugodt viselkedést fognak tanusítani. De ha ismét tulteng a temperamentum, ott lesz a hatósági szigor, mely kiméletlenül fog elbánni a rendbontókkal. Ezt tartsák szem előtt a tulhangosak, a tudós futball — pápák mielőtt sportszerűtlen cselekedetekre ragadtatják magukat.

GySC—Sz. Bocskai 3:1 (2:1)

Gyoma, H. o. bajnoki, bíró: Gallovics.

Szép kezdés után érthetetlen módon visszaesett a GySC s így a Bocskai kiegyenlíthetett. Már—már meglepetésre lehetett számítani, amikor végül is megembelelte magát a GySC s két újabb góllal bebiztosította magának a győzelmet.

GySC a következő komplett gárdával vette fel a küzdelmet: Szrenkányi — Fekete, Pulugor — Jenei, Matlak, Fried — Bartha J. Cs. Nagy, Kiss, Bartha K. Nagy B.

GySC kezd erős nap ellen. Első percek Bocskai támadásokkal telnek el, de a 6 percben Jenei nyugodtan leviszi a labdát, a 16-os tájékán álló Cs. Nagyhoz passzol, aki egyet fordul, egyet cselez s már is a kapu jobb sarkába táncol az első gól (1:0). 10 p. Gyönyörű GySC támadás fut és Cs. Nagy kapásból szépen he-

lyez sarokra, de az ügyes kapus kifogja. Az első negyedóra letelével az egész GySC-n látható fásultság vesz erőt, amit a Bocskai kihasznál és percekig tartó izgalmas helyzeteket teremt Szrenkányi kapuja előtt. Közben a 15 percben a csapatok 1 percig tartó néma csendben áldoznak a GySC-vezérkar váratlanul elhunyt kitűnő tagjának, id. Németh Géza emlékének. Megy tovább a játék s a 18 p. a befutó Fried az utolsó pillanatban védi az üres kapuban a balszélső egy gólbatarót lövését. A nagy szorongatásból csak a 31 p. bontakozik ki a GySC csatársor és szépen lefut. Cs. Nagy szép gólt is lő, de Gallovics hosszas magyarázkodás és ugrádozás után ofszejd címén megsemmisíti. (Egyébként Gallovics a meccs folyamán még több ízben keltett élénk derültséget neveltséges mutogatásaival) 34 p. Bartha lő kapusba. 36 p. Szrenkányi egy Bocskai támadást kifutással akar ártalmatlanná tenni, de a fürge center elhuz mellette s kiegyenlít (1:1). Csak 2 percig örülhet a Bocskai a gólnak, mert a 38 p. Kiss leadásával Bartha J. lefut, beadását Cs. Nagy lövi, de a kapus kiejti az erős lövést és a lesipuskásoktól csak nemrég hazatért Bartha K. a kapus fölött a hálóba emeli a labdát (2:1). Féldő végéig kölcsönös lefutásokkal tarkított változatos mezőnyjáték.

Féldőben alkalmazott mosdatástól felüdülve erős irammal kezd a GySC s mindjárt a 3 percben kétszer is jó gólhelyzetbe jut, de fölé lő. A nap leáldozott s a Bocskai védelmet már nem zavarja. 18 p. Bartha K. passzával Kiss a 16-oson belül kiugrik, de a balbék — szabálytalanul — kézzel tartja fel. A megítélt 11-est Kiss helyezte, de gyenge lövéssel sarokra irányítja, de a jó kapus vetődve kivédi. GySC nem tudja kihasználni nagy fölényét 22 p. Bartha J. nagy támadás után remekül lő, de a kapus ezt is kifogja 30 p. Fried szép szabadrugását küld alig túl a félvonalon. A labda a kapu elé esik s berohanó Kiss bombafejessel küldi a jobb sarokba. (3:1). 32 p. Matlak hosszú előreadását Bartha K. kézzel üti a hálóba. Ezután az iram kissé gyengül, de a GySC azért állandó támadásban marad s csak a csatársor tehetetlenségén

mult, hogy több gól nem esett. Végeredményben mégis csak az a fontos, hogy a 2 pont Gyomán maradt.

GyTK—BISE 1:0 (0:0)

Békés. H. o. bajnoki, bíró: Löwy.

Három teherautóval, körülbelül 110 kísérővel érkezett a GyTK csapata Békésre. Ehhez csatlakozott még a békési vásáron lévő 40 gyomai drukker. A nem mindennapi alkalmat meg is ragadta a Bise vezetősége és magas helyekkel biztosította bevitelét, mert békési néző mindössze 50 személy lehetett aki jegyet váltott.

Következően állottak ki a csapatok: GyTK: Kertész—Heinfarth, Kurtz—Kéri, Weigerth, Csikós — Hatvani, Bartik I. Bartik II. Vatai, Bartha.

Bise: Cs. Varga II. — Faragó, Tamás — Képiró, Batizi, Cs. Varga I. — Bezzeg, Hidvégi, Lipcsei, Fábián Veress.

Gyomai kezdéssel indult a játék. Már a 4 percben Hatvani bombája hajszálnyira megy kapu mellé. 10-ik percben Veress szépen lefut de a labda Heinfarth zsákmánya lesz, aki továbbítani akar, de a rugás pillanatában olyan erővel vágja fel a békési csatár, hogy vállficamodást szenvedett. Helyébe Vatai húzódott hátra. Ettől kezdve változatos mezőnyjáték alakult ki. Hol a Bise hol a GyTK van frontban.

Fordulás után a GyTK mindjárt büntetőrugáshoz jut, amit a békési védelem ment. Bise is támad, de sok esetben igen durván. 15 percben Hatvani terítik le. 20 p. Hatvani elhuz a bekkék mellett, beadását Bartik II. szép lövéssel küldi a hálóba (1:0) Most már teljesen Gyoma került fölénybe. 24 percben Bartha lövését kornere védi a kapus. A berugott labdát Bartik I. lábáról szedi le a jól működő Varga II. 30 p-ben Batizi az üres védelmi oldalon megszökik és ritkán látható szép lövést küld a GyTK kapujára, amit Kertész gyönyörűen fog. 35 p-ben szigorított Békés ellen, de azt a csatárok nem tudják kihasználni. 38 percben Bartik I-t olyan erővel rugják hasba, hogy menten elterült és ki kellett vinni a pályáról. Innen a GyTK már csak 9 emberrel küzdött a győzelem megtartásáért. 42-ik percben Bartha kornere a békési bekk kézzel üti ki a kapuból, a bíró 11-est ítél. Itt aztán jelentkezett a gyomai csapatok peche, mert Hatvani hatalmas lövéssel küldi a labdát a felső kapufának. Erős gyomai támadással ért véget a mérkőzés.

GyTK jó játékával megérdemelte a két pontot, különösen Kertész és Kurtz volt jó, de rajtuk kívüliek is szívvel dolgoztak. BISE-ből Cs. Varga II. Faragó, Batizi és Bezzeg tünt ki. Löwy jó volt.

GyTK II—KAC I 1:1 (1:0)

Körösladány.

ETK—Orosháza és Csorvás válogatott 3:0 (2:0)

Nagy érdeklődés előzte meg a várt mérkőzést, mely a várakozásnak megfelelően, mindvégig fair volt és élvezetes sportot nyújtott. Nehezen jön bele az ETK különösen a Simon nélküli halvesor bizonytalankodik 25 percben születik az első gól. Kovács átadását Farkas szépen fogja, elhuz a védők mellett és a sarokba helyezi. (1:0) 35 p. Farkas végigverekszik magát a védelmen és beadását Hunya I. kapásból juttatja rendeltetési helyére (2:0). Második féldőben sem változik a játék képe. 30 percben Kovács rug kornert, amely mesterien irányítva, érintés nélkül köt ki a hálóban. (3:0). Mezőnyjátékkal végződik a rég nem látott fair mérkőzés. Dicséretet érdemel a válogatott minden tagja, de különösen Rajki, Tóth és Nédó, az ETK-ból a védelem és Farkas volt jó.

MAFC kupa közleményei

MAFC-kupa állása szept. 29-én

1. MSzSC	11	8	1	2	33:11	18
2. ETK	11	10	2	-	39:17	18
3. GySC	10	4	6	-	24:27	8
4. GyTK	11	5	6	2	16:25	8
5. TAC	12	3	7	1	6:39	7
6. MAFC	11	2	8	1	17:28	5

Békésszentandrás Hunyadi bejelentette visszalépését a kupamérkőzésektől s így a tabellán nincs is számítva.

***

Szept. 16-i ETK—TAC mérkőzés (melyről mult számunkban részletesen beszámoltunk) volt az utolsó kupamérkőzés az idén. MAFC-vezetősége ugyanis, nem engedélyezi a további kupamérkőzéseket mindaddig, amíg megfelelő idő nem áll az egyesületek részére azok lejátszására, tehát valószínű, hogy tavaszra marad a befejezése. Az okok, amik arra készítették a MAFC-vezetőséget, hogy a mérkőzéseket beszüntesse, a következők:

1. Gyomán és Békésszentandrásan lejátszódott botrányok, amik — különösen a szentandrás — ugyyszólván példátlanul állanak. Ezek egyáltalán nem alkalmasak azon cél elérésére, mely a kupával volt kapcsolatos;

2. Szentandrás Hunyadi visszalépése, ami lehetetlenné teszi azt, hogy egy egyesület felelősségre legyen vonható és így elveszti a komolyságát az egész nyár munkája;

3. Gyomai egyesületek azon álláspontja, hogy ők csak decemberben tudnák folytatni a második fordulót — tekintettel a most folyó bajnoki mérkőzésekre, — bár ez ellenkezésben van a kötelezően elfogadott kupaszabályzat 10 pontjával;

4. Végül az MLSZ által megindított vizsgálat is egyik ok, mert a MAFC vezetősége a fentiek alapján, nem érdemesíti a kupa mérkőzéseket arra, hogy ezekért esetleg súlyosabb bírságolásban legyen része.

Legközelebb még néhány érdekes statisztikai adatot fogok közölni a lefolyt kupamérkőzésekről.
Fischer Gyula az IB titkára

A Gyomai Közművelődési Egyesület kultur- és ismeretterjesztő előadásai 1934 október hónapban este 7 órai kezdettel:

Október 6-án, szombaton, a község nagy tanácstermében. Ünnepi megnyitó előadás. Ruzska Sándor: Október 6 emlékezete. A Gyomai Dalárda közreműködésével.

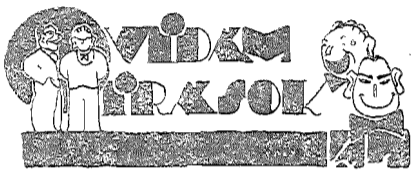
Okt. 10, szerda, Egyetértés Olvasókör. Dr. Legeza Tibor: Az igazság és a valóság.

Okt. 17, szerda, Kisréti Olvasókör. Tiba András: Helyi kérdések.

Okt. 24, szerda, Németyvárosi Olvasókör. Kner Imre: Közgazdasági kérdések.

Okt. 26, péntek, Apolló mozgó. Kultur est. Fehér István: Magyarország a XVI—XVII. században.

Okt. 31, szerda, Ipartestület. Tari János: A céhek élete.

Brassay Sámuel és Gyulai Pál a magyar irodalmi életben a kritikai szellem utörői voltak. De nemcsak másokat, egymást is kritizálták és az egyik heves vitaközös közben a hórihorgas Brassay, amikor már fogyott az érvekből, váratlan fordulattal így szólt a közismerten kistermetű Gyulaihoz: „Mingyárt felkaplak — s a zsebembe duglak”. „Akkor több lesz a zsebedben, mint a fejedben” — vágott vissza Gyulai.

* * *

Naszredzsín hozza meg a felesége éj közepén felriadtak csesemőjük sírására. Felesége altatgatta a kicsikét, a hozza pedig nyugodtan elaludt. Az asszony bosszankodott.

— Te, Naszredzsín — mondotta neki dühösen, — ez a gyerek ép-ugy a tied, mint az enyém. Fele a tied, fele az enyém.

— Helyes, — jegyezte meg a hozza — csak ringasd azt a felét, amelyik a tied. Az a fele, amelyik az enyém, tőlem bõghet is.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVÍZ!
26 fillér**

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak. tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cim: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

**KÖZ
GAZDASÁG**

Az őszi búza vetési időszakáról. Vigyázzunk a túl korai vetéssel. Vessünk ésszerűen korán, hogy korábban és többet arathassunk.

Szélteben-hosszában folynak a vetéselőkészületek. A vetőszántások kitünően készíthetők el, még szikes területen is kifogástalanok. Egyes helyeken már őszi búzavetések történtek, ezeket igen korai vetéseknek kell minősíteni. A vetési időszak megválasztásánál alföldi viszonylatban tekintettel kell lenni a hesseni légyre. Ennek rajzását és peterakási időpontját az alföldön szept. hónapra teszik, ezért van a legkedvezőbb vetési időpont oly módon megállapítva, hogy október első hete után keljen ki a búzavetés. A buzalégy károknak legkisebbre való csökkentése mellett a vetés még korai jellegű lesz. Az őszi búzavetés időszakai a következőképpen oszlanak meg: igen korai vetésnek a szept. 10—25-ig, korai vetésnek a szept. 25—okt. 15-ig, közepes vetésnek az október 15—november 1-ig, kései vetésnek a november 1 utáni vetések számítanak. Az előrehaladott munkák már csábitanak a vetésre, az igen korai vetések buzalégy kártételétől ment alig lehet, ezért leghelyesebb ha a jövő héten a korai vetési időszakban kezdjük meg a búzavetéseink első részleteinek vetését. Olyan beosztást eszközöljünk, hogy az összes búzavetés területünk október közepére, de legkésőbb október végére teljes befejeződést nyerjen.

Korai vetés előnyeit az olykor sikerült kései vetés senki előtt sem csökkentheti. Korai vetéssel együtt jár a holdankénti több és biztosabb termés. A több termés alföldi viszonylatban 2 q-át is megüthet. Biztosabbá termésünk a korai vetések korábbi beérésével válik, ami aszályos jellegű, rozsdakáros, műtrágyát anyagiak hiánya miatt sem használó alföldi részeken megszivlelendő módszer. Az elmúlt csapásokkal telt években láthattuk: gazdatársaink egyik-másik korai vetése mennyivel jobb eredményt tudott felmutatni. Minden gazda törekedjen a korai vetés előnyeit biztosítani, de e téren sem szabad túlzásba esni, mert az igen korai vetéseket a buzalégy károk annyira megrongálhatják, hogy azt esetleg ki is szánhatja a gazdája. Az általános vetési előkészületeknek már

most oda kell irányulni, hogy a szikes talajok és a mélyebb fekvésű helyek készen várják a vetőmagot, mert ezek a területek a gazdaságokban a legkényesebbek, miután egy rövidebb ideig tartó esőzés megronthatja. Őszi vetésünket a bemunkálásra legkényesebb helyeken kell először elvégezni. — A korai vetések kevesebb vetőmagot igényelnek.

Ez a magas vetőmagáraknál szintén a korai vetés előnyének számítható be. Sokan a korai vetésnél arra is számítanak, hogy azt legeltethetik is és ez hajlja őket tulzásba a szakszerű vetési idő előtti vetések eszközlésére. Ennél a módszernél azt sohasem szabad elfelejteni, hogy a tél legeltetés száraz fagyok mellett még megengedhető, de aki tavaszi bokrosodás után legelteti meg a búzavetését, az magát lopja meg, mert ez a termés rovására mehet 1 q-val is holdanként. A késő tavasszal legeltetett vetések, ami érthető is, csupa sarju búzákat hoznak. Ilyen gazdák vessenek legelőül őszi kalászos keveréket és azt május hónap minden veszteség és munkatorlódás nélkül elvethetik korai tengerivel. Ezzel nemcsak téli legelőt biztosítanak maguknak, de szálas takarmányt is őszi pillangós keverékkel és az utána következő korai tengeri félek vetésével gazdaságukban ésszerű kettőstermést vezethetnek be. Jószándék, akarat és munka teljes sikert fog hozni, anélkül, hogy a természetet becsapni kívánnánk, ami rendszeren önmagunk becsapására vezet. (gf.)

A BUDAPESTI HIRLAP
című politikai napilap minden nap képesmelléklettel jelenik meg, kiváló írógárdája szerkesztésében ma a legértelmesebb politikai és szépirodalmi lap és mégis a legolcsóbb napilap. Ha mutatóvány számot kíván, jelentse szerkesztőségünkben. Előfizetési ár: egy hónapra 250 pengő, negyedévre 750 pengő.

Országos vásárok. Dévanyán október 8 án lesz állat- és kirakodó vásár. Sarkadon október 4-én állat, 5-én pedig kirakodóvásár.

Rizsaratás a Maros mentén. Most aratták le először Magyarországon, Deszken a legnagyobb — 60 katasztrális hold — rizsterületet. A termés igen jól sikerült, a korai nagy szárazság ellenére, ami a vetési munkálatokat megnehezítette. Az átlagos hozamot holdanként 14 q-ra becsülik, de vannak előnyösebb fekvésű területek is, ahol a vízszolgáltatás kifogástalan volt, ott a terméseredmény elérte a 20—22 q-s hozamot. A deszki rizstermelés majdnem értéktelen, silány szikes talajon történt, az öntözést a Maros vize szolgáltatta.

Apróhirdetések

Német és francia nyelvoktatást csoportos vagy magánórákon felnőttek és gyermekek részére Nagy Margit okl. tanítónő Horthy Miklós út 25 sz. alatt megkezdte. A tanulók és 4 éves kortól a kicsinyek tanítása játékos módszerrel történik. Megbeszélések a délelőtti órákban.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszüntével ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

Bútorozott szoba két ágygal (esetleg egy ágy is) kiadó gyermektelen házaspárnál. Táncsics Mihály út 17.

1201-es bányai első utántermésű búza, vetőmagnak előkészítve Csermák Kálmán tisztartónál 16 pengőért kapható. Már csak 30 mázsa van belőle.

Mindazoknak, kik feledhetetlen édesanyánk és Miklós öcsénk elhunytával részvételükkel enyhítették mérhetetlen fájdalmunkat, köszönetet mondunk.

Csermák Kálmán
Csermák Lajos

Vidéki előfizetőink figyelmébe! Felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy amennyiben előfizetési díjjal hátralékban vannak, úgy azt szíveskedjenek mielőbb hozzánk beküldeni. Tisztelettel a Kiadóhivatal.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabása:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A Gömbös kormány két évi működése gyomai megvilágításban

Amikor Gömbös Gyula átvette a miniszterelnökséget, mi, gyomaiak is helyeslőleg hümmögtünk a programnak, a 95 pontnak.

Bár a statárium nem nagyon feszélyezte vérmérsékletünket, mert sem politikai, sem társadalmi kérdések nem tudtak annyira lázba hozni bennünket, hogy e miatt a „statáriumba“ botlottunk volna. Ennek eltörlése mégis emelte Gömbös miniszterelnök tekintélyét előttünk. Vagyis: a bemutatkozással meg voltunk elégedve.

Csak akkor szisszentünk fel, mikor az adóhátralékok és adók erőteljes behajtása megindult. Ennek már fele sem volt tréfa! Volt is nagy elégedetlenség s a közbejött egyik—másik választókerületben megtartott képviselő választás erőpróbája után a választásokra nagy erővel felvonult kisgazdapárttal történt választási sérelmek a mi kisgazdáink sérelmét is képezték... A hajdani 48-as ellenzékieskedés visszajáró kísértetének hatása alatt folyt a politizálás, duzzogás.

Hiába hoztunk fel érveket a nemzeti összefogás szüksége mellett. Hiába mondtuk: Még nem volt magyar kormány, mely úgy, mint a Gömbös kormány, annyira a kisgazdák és munkásság érdekeit szolgálta volna, néha még

más foglalkozásuk rovására is.

Most már ott tartunk, hogy a Gömbös kormány munkájának nehézségét, a becsületes szándékot és a vitathatatlan értékes eredményeket elismerik.

Eltételezve a kivészőfélben lévő kákáncsomótkeresők bíráltságától, nincs már szükség, hogy a gyomai választókerületben hangzattatni kellene a Gömbös kormány áldásos munkálkodását, arról meg van győződve munkás, gazda, iparos egyaránt. Amit a kormány nem tud elérni, az nem a szándékon, hanem az anyagiak híján mulik.

A Nemzeti Egység Párt endrődi csoportja

október hó 7-ére hirdetett beszámolóját közbejött akadályok miatt későbbi időre elhalasztotta.

Beszámoló az Őszi Mezőgazdasági Kiállításról.

Szalonképesek lettek a főbb mezőgazdasági termelvények is. Az állatkiállítások mellett a búza és gyümölcskiállítások is divatba jönnek.

Azt most már megállapíthatjuk: Kiállítani, van is mit és tudunk is, de kiállítást látogatni, azt még nem tudunk. Pedig ezt is meg kell tanulnunk.

Az Iparcsarnok kupola alatti része a kertészet remeke. Ahol az árumintavásárokon a magyarországi textil- és fémipar szokott tornyokat építeni, ott most üdezőld pázsit alapon bőditő virágok sokasága gyönyörködte. A hatalmas

csarnokot átszelő utcákban megyénkinti csoportosításban gyümölcs, búza és a többi mezőgazdasági termelvény izléses rendszerben tanít és beszél a magyar föld termőképességéről.

Minket, békésmegyeieket elsősorban a mi termelvényeink érdekelték.

A búzakiállításban Békésvármegye vezet 131 kiállítóval. Hanem a díjazásban lemaradtunk. A megyeiek közül a legnagyobb díjat, állami bronzérmét Pusztai István orosházi termelő nyerte 1201/12 bányai búzával. Ugyancsak Pusztai István

bányai 1014 és a Bányai Föld Springur uradalom Bucsatelep 1205-ös bányai-ival nagy oklevelet nyertek. Oklevelet kaptak: dr. Montag István és László Nagy-bányai 1201-es, dr. Jakabffy László Pázmány-puszta 1205-ös, id. Sári József Füzesgyarmat Tiszavidéki, Uhrin Vendel Endrőd Tiszavidéki és Altruista Bank Szentandrás bányai 67-os tavaszi búzával.

Az állami aranyérmét a Söregi Uradalom nyerte 1201-es bányai-ival.

Az aranyérmét nyert búza adatait leközzöljük és zárjelben a gróf Bethlen Ödön teli uradalmában termelt és kiállított ugyancsak 1201-es búzájának az adatait is közöljük.

Hektoliter súly: 81.85 (81.85). Nedves siker: 44.95 (41.05). Száraz siker: 15.85 (13.95). Viz felvevő képesség: 68.00 (67.25).

Kár, hogy a gyomai gazdasági népiskola nem vett részt az országos versenyen. Ugy tudjuk, a most Gyulán rendezendő versenyen eddig a mi gazdasági iskolánk búzája áll első helyen.

A gyümölcs kiállításban nagy eredményt ért el a vitéz dr. Márky Barna alispánunk előrelátó érzékével megépített szilva aszalónk által készített szilva aszalvány. Valósággal elkapkodták a kiállított aszalt szilvát, pedig jóval drágábban adták, mint a baranyamegyei. Szakembereink véleménye szerint Békésvármegye gyümölcs termelési programját röviden így lehet

kifejezni: szilvát, szilvát és szilvát.

A Csorvási Uradalom nagy propagandát csinált lucernalisztiének. Tehette is, mert dr. Zajtay (Zait-schek) Ferenc kísérletügyi igazgatótól kapott bizonyítványában ez is áll: „Öszszetétele alapján a vizsgált minta aránylag kevés nyers rostot és sok fehérjét tartalmazó, igen jó minőségű lucernaszéna finom őrleménye, melynek emészthető fehérje tartalma 11.7%, keményítőértéke 45.8 %“.

Reméljük: jövőre már a gyomai lucernaliszt is ott lesz a versenyen.

Nincs annyi helyünk, hogy a többi kiállított termelvényről is beszámoljunk. Összefoglalóan csak annyit: szép volt az anyag minősége, izléses és tanulságos volt az elrendezés.

Sajnálhatja, aki nem nézte meg a kiállítást.

Bacillus tenyészet Endrőd belterületén

Közegészségügyi szempontból sokat javultak a Körösmentén lévő községek, mióta a lakosok az ártézikutak egészséges vizét isszák a Körös vize helyett. Annál érthetlenebb, hogy éppen az ártézikút felesleges vizének rossz elvezetésével a gyomavégi résznek valósággal tenyésztek a bacillusok. Amit a háztartásokban elhasznált ártézivíz javít a közegészségügyi mérlegen, azt a rossz elvezetés miatt poshadt, békanyálás állott vízzel lerontják.

A Gyoma felől a községbe érkezőnek nagyon lesújtó véleménye lehet Endrőd közegészségének őrei felől, ha már a körgáton kívül látja és szagolja a Körös medrét megszegyentető széles és mély kanálisban orrfacsaróan párolgó bűzt és ugyanezt látja és érzi bent, a körgáton belül is, egészen az Árpád utcáig.

Gyoma község műúthálózata

Talán soha ilyen erővel nem folyt hazánkban az utak építése, mint napjainkban. Hosszú, háborúelőtti évtizedek, vagy éppen századok mulasztásai, mintha most egyik napról a másikra fétetnének jóvá.

Helyes is ez most a nagy munkanélküliség idején, sokszorosan helyes; mivel az arra rászorultakon, — eltekintve attól, hogy az elkészült útnak az egyetemesség veszi hasznát — némiképpen így történik segítség.

Sajnos, hogy mi gyomaiak ezt az útéptési folyamatot mind csak halljuk, vagy máshol látjuk, de nem élvezzük, hasznunk belőle talán nincs is s általa mezőgazdaságunk, forgalmunk érdekében semmit tenni nem tudunk, azon egyszerű oknál fogva, hogy eddig határunkban egy méter út sem készült mostanában és talán nem is fog nagyon hosszú ideig.

Lehetetlennek tartom, hogy ezért senkit sem terhelne mulasztás és nem tartom véletlennek, hogy ugyanakkor a szomszédos, társközség: Endrőd egyszerűen két esztendő alatt 30 km. hosszú műutat kap.

Úgy látszik, hogy az endrődiek illetékes fórumoknál, ahol ez ügyben el kellett járni, esetről-esetre, ha a helyzet úgy kívánta, mindig serényen tudtak kilincselni és most, hogy az útjaik megvannak, egyelőre még föl sem lehet beszélni, hogyha majd a mindannyiunk által óhajtott értékesítési viszonyok helyreállhatnak, mezőgazdaságukra minő haszon hárulhatik ebből.

Gyomának a területe 39—40.000 k. hold. Műútjának a hossza mindössze 13 km. (Nincsenek bele számítva a községben levő műutak.) Ez is úgy szeli ketté határunkat nyugatkeleti irányban, hogy cse-

kély mértékben tudja szolgálni a mezőgazdaság érdekeit. A gyoma-endrődi út mellett nincsenek tanják. A körösladányi út határunknak aránylag csekély részét érinti, jóformán csak Halmagy veszi hasznát, a külső részén Varsányhátnál meg már mintegy 5 km. hosszban idegen megye, Dévaványa községének határa mellett megy, így ott sem a gyomaiak érdekeit szolgálja. Ezzel ki vannak merítve az összes műútjaink.

Endrődnek a területe 13.000 k. holddal kevesebb mint a miénk, vagyis 26.000 hold és ezidő szerint van 40 km. műútja. Vagyis ezek szerint, ha az endrődiek műútját határunk kiterjedésével arányba állítjuk és azt Gyoma területére is vonatkoztatjuk, úgy nekünk 60 km. hosszú műútnak kellene lenni. Azonban ennyire nincs is szükségünk.

Igen fontosak volnának az alább felsoroltak:

A közúti hídtól a turkevei országúton	15 km.
Dévaványa felé	4.5 km.
Mezőberény felé	7 km.
Egyebek	4 km.
Esetleg a mezőúri	4 km.
Összesen	34.5 km.

hosszúságban. Tehát a meglévő 13 km. úttal együtt lenne 48 km. Ez a műúthosszúság tudná igazában szolgálni községünk mezőgazdasági érdekeit. E nélkül csak hiányosan, egyoldaluan, nélkülözések árán tud gazdasági életünk tovább vergődni.

Hogy ennek az útszükségletnek csak kevés hányada is mikor fog elkészülni, sajnos, továbbra is homály fűdi.

Értesülésem szerint itt környékünkön legközelebb a szarvas—mezőberényi országutat fogják kiépíteni és mi megint csak megelégszünk a reménységével, hogy majd valamikor talán ezeket az utakat is kiépítik.

ifj. Cs. Szabó Imre
okl. gazda.

Szent Mihály napja

Kánikulai hőségben álltik meg az idén Szent Mihály napját.

A szántó-vető földműves vezetőkezeve, ingújjban kínozza önmagát és állatait, hogy a túlkörfényességű ekevasat valamiképp mélyebbre erőltesse be a földbe. Sok esetben mondják is: „Könnyen megy az eke mert nem veszi be a föld s így csak a föld telejét kaparja.“ Aki mégis annyira vitte már, hogy a vetőgépet is munkába állíthassa, most nem sokáig bírja a vetőgép mögötti menést, elfűstöli a nagy por a vetés folytonosságát ellenőrző gazdát. Sőt, a görgözők nyomán is valóságos perffelég úszik.

Aggódva szorongunk mindannyian a rendkívüli és a mezőgazdasági munkálatokra cseppet sem kedvező időjárás hatása alatt. Még egy rossz termés és akkor... akkor...

És még „akkor“ is ki kell és ki fogjuk bírni!

Bizzunk vezetőinkben, de főképpen a jó Istenben. Mi csak adjuk meg áldott földünknek a megadandót, a magyarok Istene nem hagy el bennünket, a többit majd ő elvégzi.

HOGYAN PÁRTOLJÁK A HELYBELI IPART?

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1929. évi 121.000 sz. rendeletével kiadott Közszállítási szabályzat 29. szakaszának 5. bekezdése akként intézkedik, hogy az iparigazolvánnyal bíró szakiparosok előnyben részesítendőek abban az esetben is, ha azok a legolcsóbb ajánlatnál 6%-kal drágábbak.

Hogy mennyire tartják szem előtt Gyomán ezt a rendeletet, egy pár esetet, — mint érdekelt — köteleességszerűleg felsorolok, csak azért, mert egy esetben sem fog az a bizonyos nem gyomai cég egy fillér hozzájárulással sem segíteni Gyoma község háztartásán, ellenben a helybeli ipar rendkívül megérzi, mikor minden csekélységért máshova fordulnak az illetékesek. Száz és száz község képviselőtestülete határozatilag mondta ki, hogy csak helybeli iparostól szerzi be szükségletét.

Ez évben kerítették be a román. kat. temetőt. Jelenleg pedig a gazdasági iskolánál folyik a munkálat. Egy esetben sem hívtak fel ajánlattevőre, egyszerűen meghozták pestről a drófonatot.

Tisztelettel szabadon megkérdezni az illetékes uraktól,

hogy tulajdonképpen, ha már rendeletileg védik a kisipart, mi oknál fogva mellőzik azt? Hiszen elismert tény, hogy a kisipar által előállított áru minden tekintetben megfelelőbb, mint a gyárilag előállított tömegárú. Szabadjon tehát kérem, hogy a jövőben engem is szólítsanak fel ajánlattételre.

F. Kiss Gábor

drótkerítés és szitaárú készítő.

KILENC FELE SZAKADT ÉLET

cimen írta a Budapesti Hírlap szeptember 27-iki számában Losonczy Zoltán, ki a multkoriban Gyomáról is két kedves és tárgyilagos cikkben emlékezett meg, most Nagykátáról a következőket:

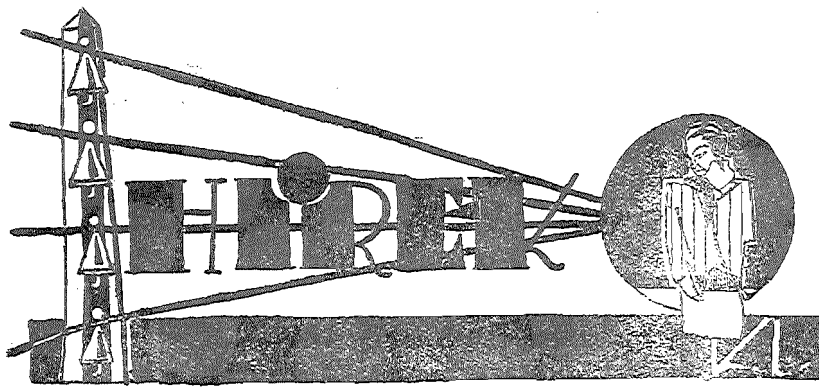
„A gazdatársadalom élénk életére mutat Nagykátán, hogy kilenc gazdakörbe tömörülve igyekszik megvédeni érdekeit és kielégíteni kulturális igényeit. Mindkettőre egyetlen gazdakör is kiválóan alkalmas, de kilenc — az kevés. Kilenc körben szétforgácsolódnak az erők, elvesznek a gondolatok, de azután mód sincsen rá, hogy rendes helyiséget, körhöz méltó berendezést, újágot, könyvet adjon tagjainak mind a kilenc gazdakör. De még azt is megakasztja ez a széttagoltság, hogy a szakemberek, akik szívesen szolgálnának a tudományukkal a haladni akaró gazdáknak, kilenc helyen tartanak előadást kevésszámú hallgatóság előtt.”

Mintha Losonczy Zoltán ezeket gyomai beszámolójából kifejejtette volna. Mi is érezzük olvasóköreink túltengésében az erők szétforgácsolódását.

Milyen szép volna, ha gazdáinknak egy köre volna, de az számarányukhoz mérten lenne erős, a többi olvasóköri helyiségek pedig fenségesen szolgálhatnának a napközi otthon célját.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Cukorgyáraink a múlt évben 1,220.105 mázsa cukrot állítottak elő, 289.411 mázsával többet, mint előző évben.

OKTÓBER 6

A rohanó élet ma ismét visszaparancsol bennünket egy percre az aradi vesztőhelyre. A szabad csonka hazafiainak, a megszállt területek lélekben és anyagiakban megsemmisített fiaiknak ma ismét leróják gondolatban kegyeletüket a vértanúk emléke előtt. A szent sírokat még ma is idegen és kegyetlen uralom teszi megközelíthetlenné. És ebből a sok nemzeti fájdalomból, könnyből, ebből a kegyeletes megemlékezésből a reménység, a bizakodás ereje tölti meg hitünket, hogy nem hiába áldozták életüket. Ha ma megtépázva, megalázottan vergődünk, ebben az elesettségünkben is az ő emlékükből merítünk erőt a további küzdelemre.

Házasság. Iványi Gizella és Szabó József uradalmi számtartó Martonvásár folyó hó 9-én tartják egyházi esküvőjüket Gyomán a családi háznál. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Mihály napja. Az endrődi plebánián már kora reggel megkezdődtek az endrődiek Csernus Mihály apátplebános köszöntésével. Még a külterületi egyesületek is besorakoztak az egyházi, községi és társadalmi egyesületek küldöttségei közé, hogy nagyrabecsült és szeretett apátplebánosukat köszöntsék névnapja alkalmával. — Több, mint 300 köszöntő kereszte fel az öreg plebánia fiatal apátplebánosát.

Magyarországon a járművek évente 500 emberi gázolnak halálra és 4000 embert tesznek nyomorékká.

Dr. Herczeg Béla a kisujszállási kerület országgyűlési képviselője meghalt.

A vármegyei kertészeti kiállítás október 13-án nyílik meg Békéscsabán.

Örökös Törvényhatósági Bizottsági tagok: Dr. Raffay Sándor ev. püspököt és Korossy György volt főispánt Békésvármegye törvényhatósága örökös tagokul választotta. **Gyomai Ujság részére hirdetések** felvesz a Mertz trafik. **Egy apróhirdetés 30 fillér**

A mezőberényi lörpebirtokosok és földmunkások új székházát építettek, melyet október 13-án avatnak fel.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS!

A „Gyomai Ujság” mai számához is 8 oldalas képszemléletet és „Parasztírás” címen 4 oldalas társadalmi és szépirodalmi lapot mellékelünk. Lapunk terjedelme tehát a főlappal együtt 18 oldal, az előfizetési ára negyedévre változtatlanul 130 pengő marad. Ezért a potom összegért három hónapig mindenki megkaphatja a vidék legterjedelmesebb hetilapját: a Gyomai Ujságot. Lépjen be ön is előfizetőink sorába. Előfizetni lehet a kiadóhivatalban, Gyoma Kossuth Lajos utca 64 sz. alatt (Wagner fatelep). A Gyomai Ujság példányonként kapható Gyomán a trafikokban és Endrődön Hornok József kereskedőnél. Ára 10 fillér.

Csővestengerit és heremagot a „Futura” (Wagner Márton Fiai cég) legmagasabb napi áron vásárol.

Csapadék beszámoló szeptember hónapról. Az Ivánfenéki Ártmentesítő Társulat mérései alapján szeptemberben 1, 2, 3, 4, 5, 6 és 9-én a következő csapadék mennyiséget jegyezték fel: Társulati székház: 39.8 mm, Körösladányi órház:

30.1 mm, Folyáséri szivattyutelep: 25 mm, Peresi szivattyutelep: 15 mm, Kéthalmi órház: 30.4 mm, Udvarnok: 28 mm, Kecsegészug: 28.4 milliméter.

MANSZ közgyűlés. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége gyomai csoportja folyó évi október 12-én délután 4 órakor a község háza dísztermében tartja évi rendes közgyűlését. Tárgy: 1. Elnök megnyitója. 2. Titkár évi jelentése. 3. Pénztáros évi jelentése. 4. A jövő évi munka programjának megbeszélése. 5. Szakosztályok megalakulása és a választmányi tagok számának kibővítése. 6. Eselleges indíványok.

Törvényszéki tárgyalás.

A gyulai kir. törvényszék egyes bírója, Vályi Nagy István ítélkezett ma Kovács Kálmán ingatlanforgalmi iroda tulajdonos és alkalmazottja, Tóth Ernő felett. A vádat Tompa ügyészségi elnök látta el, míg I. r. vádlottat dr. Konkoly Tihamér ügyvéd védte.

A bíróság a tanúk özönét hallgatta ki, kiknek legnagyobb része semmit sem tudott. A vád tárgya az volt, hogy Raffay András kalocsai lakost egy birtokeladási ügyből kifolyólag záloglevelek vásárlásával ffordorlatosan tévedésbe ejtették s mintegy 4000 pengővel megkárosították. Bár vádlottak együtt jártak el a megbízásokban, mindegyik a másikra akarta tolni bűnét.

A kir. törvényszék a bizonyítás befejezése után mindkét vádlottat bűnösnek mondta ki, s I. r. vádlottat 6 hónapi, II. r. vádlottat pedig 9 hónapi börtönbüntetésre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Vádlottak a bűnösség kimondása miatt — a kir. ügyészség pedig súlyosbításért felbevezelt, így az ítélet nem jogerős.

Sorsjegy nélkül nincs reménység! Sorsjegy nélkül se kis, se nagy, se főnyereményt nem nyerhet! Sorsjegy nélkül nincs alkalom, nincs lehetősége, hogy-holnapra gazdag legyen. Pedig mily jóleső érzés az a remény, hogy egyszerre jó módu, vagyonos lesz. Most itt az alkalom, október 20-án kezdődik az új sorsjáték. Óriási összegek nyerhetők ezen kitűnő intézmény húzásainál. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyforma az esélye, tehát jó szerencsét! Rendeljen még ma egy sorsjegyet bármelyik főarustionál, fizetni van ideje legkésőbb a húzás előtt.

MÁR 5 ÉVE

ismeretes Magyarországon is

a sav és szalmiakmentes

PERTRIX

anód és zseblámpaelemek
felülmulhatatlan teljesítménye.

A Budapesti Hírlap szeptember 16-iki rejtvénypályázatán 2 darab díszkölésű szépirodalmi könyvet nyert Gyomáról Kószegi Mihály.

A Kondorostanyai Dalárda Bencze József kántortanító, karnagy vezetésével f. hó 14-én nagy hangversenyt rendez a kondorostanyi Szövetkezet kulturtermében. A hangversenyen az endródi Iparos Dalkor is részt vesz néhány szabadon választott dallal, Palotay Ferenc karnagy dirigál.

Hosszu szolgálattal rendelkező mezőgazdasági cselédek megjutalmazására kért javaslatot a Kamara.

A magyar föld szépségei és Mongolia rejtelmői egyformán helyet találnak a „Tükör” most megjelenő októberi számában biznyságául annak, hogy ez a kitűnő folyóirat csakugyan a mai élet tükré. A legmagasabbrendű irodalomtól könnyed, szórakoztató tréfáig, a fényképezés magyar művészeitől a színház és mozi aktuális eseményeig, gazdagon jutalmazott, érdekes pályázatokról háziasszonyoknak szóló praktikus divat- és kozmetikai tanácsokig mindenről bőven talál képet, cikket a „Tükör” olvasója. — Lapunkra való hivatkozás esetén a Tükörkiadóhivatala (Budapesti, IV. Egyetem utca 4. Franklin-Társulat) szívesen küld mutatványszámot.

Nem engedélyezte a belügyminiszter Kondorostanya községgé alakulását. A vármegye alispáni hivatalához hétfőn érkezett le a belügyminiszter leírata arról, hogy a belügyminiszter az Endrőd községhez tartozó Kondorostanya önálló községgé való fejlesztése iránti előterjesztelt kérelmét nem találja teljesíthetőnek. A belügyminiszter nem engedélyezte Kondorostanya önálló községgé való alakulását. Ezzel kapcsolatban azonban elrendelte a belügyminiszter Kondorostanyán egy jegyzői kirendeltség mielőbbi felállítását. Kondorostanyán az ügyek zavartalan elvégzése érdekében egy segédjegyzői állás szervezéséhez és betöltéséhez hozzájárult a miniszter.

Hírdetéseket

a „Gyomai Ujság” részére felvesz a Mertz trafik. — Apróhirdetés egyszeri közlési díja 30 fillér. — Nagyobb hirdetés centiméterenként 20 fillér.

Kettőezeröttszáz esztendő s kelta sírokat találtak csatornázás közben Ózedmajor mellett.

A Gyoma—déványai ut csatornázásának és feltöltésének munkálatai során az elmúlt héten, az Ózedmajori vasútállomás közelében mintegy másfél méter mélységben 12 ósrégi sírt tártak fel. A sírokból egy férfi, egy nő és egy körülbelül 10 éves korában meghalt gyermek csontváza teljesen épen kerültek elő. A csontvázak mellett agyagedények, bronzból és vasból készült szerszámmaradványok, azonkívül a nő csontváza koponyája alól néhány gyöngyszem került elő. A lelet legérdekesebb darabja azonban az a filléres nagyságu, kerek ólomszerű fémdarab, amelyen nagyon halványan figurális nyomok láthatók.

Munkafársunknak alkalma volt a leletet megtekinteni és

hozzávetőlegesen megállapítani, hogy a sírok és az azokban talált tárgyak minden valószínűség szerint az ugynevezett La Tène kor (rómaiak előtti vaskor) elejéről származnak. Erre vall, hogy a talált tárgyak között a bronzszerszámmaradványok dominálnak és vas-tárgymaradvány alig akad közülük. És mivel a vas Krisztus előtti 1000 körül terjedt Európában, a sírok legalább 2500 évesek. Ebben az időben Magyarország területén kelta népek laktak és úgy a schweizi Ferdinánd Keller, mint az olasz Castellazzo melletti ásatások vezetőinek megállapítása szerint cölöpökre építkeztek.

A véletlenül előkerült sírok feltárását érdekes volna folytatni. (.)

Kiméletlenül ivartalanítják
a nem engedélyezett méneket.
Gyomán október 13-án
délelőtt fél 9 órakor
lesz a ménvizsgálat.
Gyomán 4 vagy 5, Endrődön 2
törzskönyvezett mén lesz az idén.

Miután a földművelésügyi miniszter tudomására jutott, hogy Gyomán 55 drb., Endrődön 42 drb., Békésen 78 drb., Körös-tarcsán 9 drb., Mezőberényben 29 drb. köztenyésztési igazolvánnyal el nem látott mén károsan befolyásolja a felsorolt területek lótenyésztésének fejlődését, sőt az ezen területen a lóanyag minőségbeli visszaeséséből kétségtelenül arra lehet következtetni, hogy ott a zugménekkel való fedezetés nagyban elterjedt, elrendelte, ezekről a területekről a köztenyésztésre nem szánt összes egy évet betöltött és ennél idősebb mének, illetve méncsikók, melyek tenyésztési szempontból alkalmatlanok, még a folyó év őszén, ivartalanítsák.

A vármegyei Hármass bizottság az összes egy évet betöltött és ennél idősebb mének, illetve méncsikók vizsgálatának idejét a gyomai járásban Gyomán 1934 október 13-án 8 óra 30 perckor állapította meg.

Elhatározta még a Hármass bizottság, hogy Gyomán az 1935 évben a tenyésztők kérelmére egy 4 vagy 5 ménlovas törzskönyvezett állomást állít fel, Endrődön pedig 2 ménlovast.

Ahol más országok faiskoláiban a fa 5—6 év alatti állítható elő, ott a magyar éghajlat és talajviszonyok révén ugyanazt a fát 2—3 év alatt fejlett koránál, kiültetésre teljesen kész fává lehet nevelni.

Inségmunkások összeírása. A Körös-Tisza-Maros árm. társulat egy 250 ezer pengős inségmunkát akar indítani. A számbavehető inségmunkások összeírása és száma iránti már meg is kereste a községi előjáróságot.

Hadirokkantak soronkívül. Ilyen plakátszerű felhívás szövege díszíti a község háza falát. Vagyis tudára adatik mindenkinek, hogy a hadirokkantak ügyei soronkívül intézettek. Szép és helyes intézkedés, ha megbecsüljük hadirokkantjainkat és elsőbbséget biztosítunk nekik: magunkat becsüljük meg ezzel.

Hosszutávú kifutó. A deványai esendőrség a körösladányi után igazoltatta Bordács József 25 éves tiszakürti fiatalembert, aki mint kifutó volt alkalmazásban Hajdu István sülörmesternél. Az igazoltatás során kiderült, hogy gazdájától egy kerékpárt és 9 pengőt ellopott és világgá ment. A hosszútávú kifutó ellen megindították az eljárást.

Egy newyorki üzletember New-York környékén egy gazdag kínai-val sétált. Leszálltak a vonatról s csak pár percet kell gyalogolniuk, hogy céljukhoz érjenek. Elrobog előttük a villamos. Az amerikai ezt mondja:

— Üljünk inkább gépkocsiba, akkor három percet nyerünk.

— És — szól szemrebbenés nélkül a kínai, — ha megnyertük ezt a három percet, mit csinálunk vele? ...

Mussolininál nincs előrelátóbb, meggondoltabb államférfi — szól az egyik olasz. — Reggelenként bezárkózik a dolgozószobájába, meghányja—veti azokat a terveket, amelyeket föl akar dolgoztatni, tanulmányozza, módosítja őket.

— Igen, — szól egy francia, — akkor van nélatok a minisztertanács.

Vidéki előfizetőink figyelmébe! Felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy amennyiben előfizetési díjjal hátralékban vannak, úgy azt szíveskedjenek mielőbb hozzánk beküldeni. Tisztelettel a Kiadóhivatal.

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

A csíha és a kova.

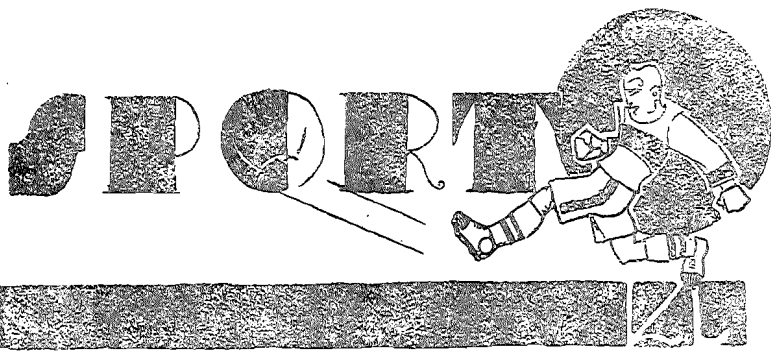
Néhány esztendővel ezelőtt dehogy gondoltuk volna, hogy a csíha és a kova: ez az ősi lüszerszám konkurálni tudjon a hatalmas gyufakartel gyártmányaival. Most ezt is megértjük. Reisner úr, a kartelba tömörült gyulai, kecskeméti, szegedi és budafoki gyufagyárak egyik exponense, — mint egyik környékbeli lapban olvassuk — arról panaszkodik, hogy a „primitív lüszerszámok” használatának elterjedése veszélyezteti a gyufagyárak egzisztenciáját. A raktárak tele vannak és már azt a 160.000 doboz gyufát sem tudják eladni, amit naponként termelnek.

Ehisszük Reisner úrnak, hogy a gyufa nem fogy. De ennek nem egészen a „primitív lüszerszámok” elterjedése az oka. Igaz, hogy a tanyai magyarok nagyrésze szép lassan visszatért a csíhára és a kovára, mert már nemhogy a gyufát, hanem még az öngyújtót és a belevaló tüzkövet és benzint sem tudja megfizetni. De azért nem olyan veszélyes a dolog. Próbálnák csak leszállítani a gyufa árát. Milyen könnyen ki lehetne szorítani a „primitív lüszerszámokat”. Dehát ehhez első sorban egy kis jóakarát kellene.

Aranytányérról eszik makarónit Európa leggazdagabb embere. A rejtélyes életű Bazil Zacharovról, aki mérhetetlen vagyona ellenére naponként csak egy tányér makarónit eszik keveset tud a világ. Gyomorbaja miatt csak makarónit szabad ennie, de azt aranytányérról eszik. Zacharovról rendkívül érdekes képet, cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Egy szám ára 20 fillér.

Párisi toalettekben jár és nincs pénze. Ki lehet ez a nő? Ezer és ezer asszony és leány visel divatos és pompás párisi ruhákat, pedig nincs módjukban, hogy sok pénzt költsenek öltözködésre. Ennek az a lilka, hogy mindnyájan a legnépszerűbb magyar divatlap, a Párisi Divat olvasói. Ez a pompás lap száz párisi kabát, ruha és kosztüm eredeti rajzát közli és ezek szabásmintái is kaphatók a kiadóhivatalban: Budapest VII. Dohány u. 12.

A régi szolnok vár földalatti folyosójára akadtak egy beomlott kút nyomán. Most fel akarják keresni a régi feljegyzések szerinti 5—6 méter mélységben volt várfolyosókat.

II. o. bajnokság állása X. 6-án

1 GySC	4	2	1	1	10:6	5
2 Kinizsi	3	2	1	—	9:7	5
3 Textil	2	2	—	—	12:1	4
4 OFC	4	3	—	2	9:8	4
5 GyTK	3	2	—	1	5:6	4
6 Törekv.	3	2	—	1	4:5	4
7 MTK	4	1	1	2	13:9	3
8 KTE	3	1	1	1	5:5	3
9 M. Máv.	3	1	—	2	7:4	2
10 BISE	2	1	—	1	4:3	2
11 Bocskai	3	1	—	2	6:10	2
12 Világos.	4	—	—	4	2:22	—

Okt. 7-iki program: Gyomán GyTK—Világosság, Orosháza OFC—GySC. Mezőberényben MTK — Törekvés, Kondoroson KTE—M. Máv. Medgyesegyházán Kinizsi—Bocskai, Békésen BISE—Textil.

Szept. 30-iki eredmények:

KTE—Kinizsi 3:3 (3:1), M. Máv—OFC 5:1 (2:1), Textil—Törekvés 5:0 (2:0), BISE—Világosság 4:2 (1:1), Bocskai—MTK 4:0 (1:0)

GySC-GyTK 4:1 (3:1)

II. oszt. bajnoki. Bíró: Lefkovics.

Példátlan érdeklődés előzte meg a két csapat első bajnoki találkozását. A közönség sűrű tömegekben tódult a futballpályára, hogy tanuja legyen a nagy mérkőzésnek. GySC rendezőinek ügyességére vallott, hogy ezt a nagy és díszes közönséget mégis példás rendben tudták helyhez juttatni. A nyárvégi toalettek tarka sokasága, a futballpályán ritkán látható arcok, „már évek óta nem

voltam meccsen, de ezt már csak megnézem” és hasonló kifejezések igazolták a közönség körében is a mérkőzés „derby” jellegét. Tetőpontra hágott már az izgalom, mikor a tűző napsütésben a közönség tapsai között megjelentek a csapatok és felsorakozva üdvözölték a közönséget. Megszólal a bíró sipja s középhívja a kapitányokat. A szerencse a GyTK-nak kedvez, de érthetetlenül, mé-

gis a nappal szemben álló kaput választják s a GySC-nek a város-felőli kapu jut. A csapatok a következő összeállításban kezdenek: GySC Szrenkányi—Fekete, Pulugor—Jenei, Matlak, Fried—Barta J. Cs. Nagy, Kiss, Bartha K. Nagy. GyTK Kertész—Rozsnyai, Kurtz—Kéri, Weigert, Csikós—Hatvani, Bartik II. Bartik I. Vatai, Barta I.

GySC indítja el a labdát. Mindjárt átveszi a támadó fél szerepét és első percben már Kiss—Cs. Nagy — Bartha J. kombinációt Bartha J. gyenge lövése fejez be, amit Kertész kissé bizonytalankodva véd. 5 percig tartó eredménytelen GySC ostrom után indul az első formás GyTK támadás. Hatvani lefut, de Pulugor faultolja. Szabadrugást Fried miatt újabb szabadrugás követi, de ez Bartik II. szabálytalan támadása miatt kárba megy. Még nincsen semmi iram s inkább a GySC kezdeményez támadásokat. 11 p. Bartik szép passzával Hatvani elhuz Fried mellett, de Pulugor taccsra szereli. Bedobás Feketéhez kerül, kitől kornerre pattan. Korner szép és Fekete ismét kornerre fejel. A második kornert, változatosság okáért, most Pulugor fejeli ki újabb kornerre, de Hatvani harmadik kornerrugása kapu mellé kerül. GyTK frontban marad s a 18 p. Bartik I. szép lövése kapuléc mellett süvit el. Feljön a GySC és a 20 p. Kisst Kurtz szabálytalanul akadályozza, amiért bírói figyelemztetésben részesül, majd Barta J. szép beadása Bartha K. hendszén akad meg. 21 p. meghozza a GySC vezető gólját. Cs. Nagy remek szabadrugását Kertész fogja, de a nagy rőssel befutó Kiss abszolút szabályosan labdástól együtt a kapuba sodorja (1:0). A közönség élénken tüntet a bíró ítélete ellen. Gól után a GyTK fokozódó irama a kitűnő GySC védelmen törlik meg. 24 p. Bartik II. szöktetését Pulugor fogja s a rárohanó Hatvani nagy csattanással zuhan keresztül rajta, de nagyobb baj nincs. 25 p. Bartik I. vezeti a labdát, de Jenei utána rug. A megítélt szabadrugást mintegy 25 méterről Barta I. nagyon szép lövéssel a jobb felső sarokba lövi. (1:1). A kapott gól felrázza a GySC-t és sorozatos támadásokat indít Kertész kapuja ellen 27 p. a fairén és remekül játszó Cs. Nagyot leterítik, szabadrugást Kiss testtel fogja és gyors fordulásból, közletről a kapuba vágja (2:1). 29 p. Matlak kezelése miatt szabadrugás, de Fekete ment. 31 p. Erős GySC támadás Kiss offszeldjén törlik meg. Sok fault esik mindkét részről. 33 p. Weigert hendszet vét. Szabadrugást Kiss a 16-osról Kertész kezefőlött a hálóba küldi (3:1). Remek helyezett lövés volt. 35 p. Jenei miatt szabadrugást. Matlak kifejeli, labdá-

KÉRDÉS:

FELELET:

HOL van szeretet? — — — AHOL béke van!
 HOL van béke? — — — AHOL nincs gond!
 HOL nincs gond? — — — AHOL pénz van!
 HOL van pénz? — — — AHOL nyercmény van!
 HOL van nyercmény? — — AHOL osztálysorsjegy van!

Számtalanszor beigazolódott, hogy mindazoknak, akiknek osztálysorsjegyük van, joggal ábrándoznak, reménykednek, mert sokan nyernek és egyszerre gazdagok, boldogok lesznek.

Ma már alig van ember, akinek ne volna legalább egy sorsjegye. A havi költségvetésben már úgy szerepel a sorsjegyéért járó összeg, mint pl. cukor, gyufa, cigaretta, fürdő, mozi, ujság, szappan, stb.-re szóló kiadás.

Szegény, gazdag, kereskedő, iparos, ügyvéd, orvos, mérnök, művész, gazda, földmives, tisztviselő, ügynök, alkalmazott és munkás mind részt vesznek a m. kir. osztálysorsjátékon, mert a jelenlegi gazdasági és kereseti viszonyok mellett ez célszerű, hasznos befektetés, nagyon okos dolog és a boldogulásnak egyik előfeltétele.

Az új sorsjáték október 20-án kezdődik. A főnyeremények 300.000 pengő, 200.000 pengő, 100.000 pengő, 50.000 pengő stb., stb. okvetlen kisorsoltatnak és készpénzben fizettetnek ki. Az is köztudomású, hogy minden második sorsjegy nyer, mert 84.000 sorsjegy közül 42.000-et, tehát a felét feltétlenül kihúzzák.

A hivatalos árak egész sorsjegy 24 pengő, fél 12 pengő, negyed 6 pengő, nyolcad 3 pengő (tehát mindenki viszonyaihoz mérten vehet részt) — az összes főelárusítóknál, kik hivatalos játéktervet ingyen és bérmentve küldenek kívánatra mindenkinek.

Tehát szerencse fel! — Aki mer, az nyer!
 Új sorsjáték... új reménység!

jával Kiss lefut, de felvágják. 20 méteres szabadrugást ugyanő lövi, de Rozsnyaitól visszapattan. 36 p. Eredménytelen korner GyTK ellen. 38 p. Pulugor ráfut Hatvanira, szabadrugást Fried védi, Weigert azonban szabálytalanul akadályozza, amiért bírói figyelmeztetés jár. Félidő végéig erős fölényben a GyTK. 39 p. Bartha elől Fekete ment, majd a 40 p. Bartik II. szép szöktetésével Bartha ismét lefut, de Fekete ügyesen a vonalon kívül teszi. Munkában a GySC védelem. GyTK támadás fut, de Pulugor elfejel Bartik I. elől, majd újabb támadást Bartik II. hendsze állít meg. Utolsó percben Szrenkányi szépen fogja Bartik II. 16-osról küldött gyenge lövését.

II. félidő.

GyTK erős támadásaival indul a második félidő, de mégis GySC rugja az újabb gólt Bartha K. révén a 12. percben (4:1). 18. p. Kiss-Bartha J. kombinációt Bartha K. fölélvése fejez be. GySC erősen belefekszik s erős nyomás után 20. percben 20 méteres szabadrugást lö, de Kertész szépen ki védi. Kirugásával Bartha lefut, de faultolják és Weigert szép szabadrugása máris Szrenkányit foglalkoztatja. Megújuló GySC támadások közben Kurcz durván utána rug Bartha Józsefnek, de a bíró nem torolja meg a csunya faultot. Barthát orvosi segélyben részesítik, a közönség pedig élénken tüntet a bíró és Kurcz ellen. GyTK elkeveredetten küzd, hogy gólarányát emelje. GySC csatárait Kéri, Kurcz és Weigert erőszakos játékmódora megfélemlíti s teljesen leállnak, csak a halvesor és a bekkek küzdenek remekül. Erőilen GyTK támadás után Hatvani mögé lö. 26. p. GySC ellen szabadrugás a 16-osról, de Pulugortól vissza pattan. 28. p. Kiss hosszú szöktetése Kertész zsákmánya. 32. p. indokolatlan szabadrugás GySC ellen a 16-osról, de Fekete a mezőnybe vágja. Labdája Kisshez száll, aki azonnal Nagyhoz továbbítja. Már rég leadta a labdát, amikor Kurcz oda ér s látva, hogy a bíró figyelmét a játék leköti, csúnyán belerug Kissbe. Kiss nem tudja túrni ezt a játékmódot, inkább lemegy a pályáról s csak nagyobb kapacitálás után jön vissza. Mindjárt utána a gyomai pályán még nem látott sajnálatos botrány zajlik le, mely végét veti a mérkőzésnek. Kéri durva faultját a bíró kiállításal akarja megbüntetni, mire ez a bírónak ront s előbb mellbe löki, majd mindkét öklével az arcába sujt. Lefkovics fájdalomában arcához kap, a mérkőzést a 35. percben lefújja és lesiet a pályáról. Példátlan botrány, a közönség a pályára tódul s izgatottan tárgyalja a bíróverés körülményeit. Szenvedélyes kifa-

Kérelem!

Alulírott temetkezési vállalkozók tudatjuk, hogy nem áll módunkban hiteleket nyújtani, mivel azt tőlünk is megvonták a budapesti cégek.

Ez oknál fogva kérjük az igen tisztelt vevő közönséget, hogy nagybecsű vásárlásaikat azonnal rendezni szíveskedjenek, mert ettől legnagyobb sajnálatunkra eltekinteni nem tudunk, még kivételesen sem.

Ezúton tudatjuk azt is, hogy vasárnap és ünnepnapokon délután 2 órától reggel 6 óráig, köznapokon este 7 órától reggel 6 óráig üzletünket zárva tartjuk, vásárlást nem szolgálunk ki.

Biró Benedek Szabó Albert
Gecsei Sándor

kadások röpködnek, de — dicséretére legyen mondva a GyTK közönségnek — a legcsekélyebb rendzavarás sem történik. A közönség még sokáig a pályán marad és ünnepli a GySC szép győzelmét.

GyTK II.—GySC II. 3:0. Előmérkőzés.

ETK—Mezőturi SzSC 3:2 (0:1). (Endrődi tudósítónktól.)

Mindkét csapat több tartalékkal állt ki. ETK Simon, Szentesi és Kovács nélkül nehéz küzdelemben harcolta ki az eredményt. Első félidőben Mezőtúr támad többet és a 25. percben szabadrugásból gólt ér el. Szünet után magára talál a csonka ETK és rövid időn belül 11-esből egyenlít, melyet a tétovázó csatárok helyett Büngödsdi kapus rug be. 35. percben Kurilla ideálisan szökteti Knapp I-et. Gy. Szabó zavarja és a mentésre szánt lövés a balsarokba hálót ér. Nem sokára Büngödsdi einéz egy labdát és az egyik belső csatár közelről belövi. 40. p. Hunya átmegy a védelmen s bár közben kézzel is nyomják mégis a hálóba lö. A bíró egy mezőturi játékos fegyelmeztlenségért kiállított. Jók voltak a mezőturiakból Gy. Szabó, Peres és a center, az endrődiekből Hunya A., Kurilla I., Kurilla II. és Matuska.

Sporthirek.

Oláh Sándor (GySC), Kéri László és Kurcz József (GyTK) játékosok katonai szolgálatra vonultak be. Ugyancsak végleg eltávoztott Gyomáról Megyeri István (GyTK.) is.

A gyomai pályát 65x110, a Medgyesegyházi Kinizsi pályáját pedig 55x108 m. mérettel hitelesítették.

Az OFC GyTK elleni és az MTK GySC elleni óvását végső fokon is elutasították.

Bíróküldés a vasárnapi meccsre: GySC — OFC meccs bírója: Lefkovics. GyTK — Világosság meccs bírója Ruhmann.

Lefkovics bíró a DLASZ-hoz ínyezett feljelentésében nyomatékosan kiemelte, hogy amennyiben a vasárnapi GySC—GyTK meccsen történt botrány okozóját, Kéri László GyTK játékost nem büntetné a DLASZ végleges eltiltással, úgy ő bírói tisztségétől megválna.

OFC GySC elleni összeállítás: Bor—Devosa, Vecseri—Dorogi II. Pálka II. Forján — Ujj, Kovács, Camporese, Pethő, Dorogi I.

A GyTK vezetősége f. hó 1-én megtartott választmányi és fegyelmi ülésén az alábbi határozatokat hozta.

Azon valótlan híreszteléseket, melyek szerint a GyTK vezetősége lemondott volna — a legerélyesebben megcáfolja.

A mérkőzés óvásától eltekint.

A mérkőzésből kifolyólag előfordult eseményél az egyesület nem azonosítja magát.

A fegyelmi szabályok figyelembe vételével Kéri Lászlót a mérkőzésen elkövetett durva sportszerűtlen magatartásáért az egyesületből ki zárta.

Kurcz József játékost tulerélyes játékaért, melyben a szándékosság is megállapítható volt. Ezért okt. hó 1-től 13-ig bezárólag a játéktól eltiltja és ezen felül dorgálásban részesíti. Elnökség.

A Gyomai Közművelődési Egyesület kultur- és ismeretterjesztő előadásai 1934 október hóban este 7 órai kezdettel:

Október 6-án, szombaton, a község nagy tanácstermében. Ünnepi megnyitó előadás. Ruzska Sándor: Október 6 emlékezete. A Gyomai Dalárda közreműködésével.

Okt. 10, szerda, Egyetértés Olvasókör. Dr. Legeza Tibor: Az igazság és a valóság.

Okt. 17, szerda, Kisréti Olvasókör. Tiba András: Helyi kérdések.

Okt. 24, szerda, Németsvárosi Olvasókör. Kner Imre: Közgazdasági kérdések.

Okt. 26, péntek, Apolló mozgó. Kultur est. Fehér István: Magyarország a XVI—XVII. században.

Okt. 31, szerda, Ipartestület. Tari János: A céhek élete.

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el! A helybeli ipart és kereskedelmet pártoljuk!

Apróhirdetések

Német és francia nyelvoiktatást csoportos vagy magánórákon felnőttek és gyermekek részére Nagy Margit okl. tanítónő Horthy Miklós út 25 sz. alatt megkezdte. A tanulók és 4 éves kortól a kicsinyek tanítása játékos módszerrel történik. Megbeszélések a délelőtti órákban.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszűntével ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

Bútorozott szoba két ágyal (esetleg egy ágy is) kiadó gyermektelen házaspárnál. Tánicsics Mihály út 17.

Egy jókarban levő fekete hímű eladó. Megtekinthető Hősök emléktúja 39 sz. a.

NEM OLCSÓBB MÁR A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levéltévelyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cim: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.**
Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős üzemvezető: **Teket Sándor**

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Királygyilkosság.

A szerb nemzet királyát egyik horvát nemzetiségű alattvalója francia földön agyonlőtte. Mintha ezzel a két revolver golyóval pontot tett volna ez a horvát sérelmekkel túlfűtött gyilkos a nagyszerb—horvát ellentétekre és most egyszerre minden megváltoznék otthon, Jugoszláviában... Ha nem ezek a gondolatok vezették a gyilkost, akkor még kevesebb a mentsége, bár ígyis, minden emberi és politikai érzésünkkel elítéljük, megvetjük a gyilkosságot. Ahogy a nemzetek közötti ellentétek végső fokú háborús elintézése is igazságtalan, úgy nem tartjuk annak a politikai vezetők meggyilkolását sem. Minduntalan revolverdurranások hangzanak el körülöttünk s a durranások után egy-egy ember elnémul, két család — a meggyilkolt és gyilkos családja — gyászba borul, az újságok nagyobb példányszámban fogynak párnapig — s aztán marad minden a régiben. A rendszer nem változik, csak egy eltávozott embert pótolnak.

Szokva vagyunk, hogy a déli szomszédunk érveléseiben a revolver nagyon előkelő helyet foglal el. Így láttuk ezt Obrenovics Sándor volt szerb király és felesége meggyilkolásaikor, melyben a mostani rendszernek is része volt, így volt 1914-ben Ferdinánd trónörökös és felesége meggyilkolásaikor és pár évvel ezelőtt a szerb

képviselőházban, mikor a horvátok vezérért, Radicsot egy szerb képviselő agyonlőtte.

Az események sűrűn ismétlődnek, csak a szereplők mások.

Ebben a puskaforos feszültségben ismét jólesően állapíthatjuk meg, hogy

kormányzónk és kormányunk bölcs vezetése alatt nálunk nyugalom van, biztonság van. Ebben a megkülönböztetett nemzeti légkörben folyik lassan, de biztosan az az építő munka, mely a Revízióhoz segít bennünket, csak további türelem, fegyelem.

A gyulai búzakiállítást

október 14-én (vasárnap) 10.30 órakor nyitják meg ünnepélyesen a Göndöcs-kertben. A kiállítás október 14 től 20-ig tart és naponta 8 órától 16 óráig van megnyitva. A látogatás díjtalan.

November 4-én nyílik meg a gyomai gazdasági népiskola téli tanfolyama.

A helybeli gazdasági népiskola által rendezendő téli tanfolyam november hó 4-én megnyílik, itt is kérem a beiratkozott hallgatókat, hogy az említett napon, délelőtt 11 órára az iskola tantermében a megnyitásra és a további teendők megbeszélése végett megjelenni sziveskedjenek. Örömmel teszem közzé, hogy a hallgatók száma örvendetesen szaporodik. Újabb jelentkezők: G. Nagy László, Tóth László, id. Szabó Lajos, ifj. Szabó Lajos (apa és fia), s Oláh József. Schuszték Sándor ev. tanító urat pedig sikerült megnyernem, hogy méhészeti előadásával tarkítani és hasznosabbá tenni sziveskedjék az összejövetelek

estéit. Ugyancsak ismét itt értesítem a község érdeklődő lakosságát, hogy az iskola által tervbe vett termény bemutatót és kóstolót szintén megtartjuk és pedig november 3-án és 4-én. Akinek bemutatásra érdemes bárminő mezőgazdasági, kerti terménye, vagy eszköze van, kérjük most már beszállítani, vagy jelenteni, hogy helyről gondoskodhassunk. A meleg kóstolót 3-án (szombaton) este 8 órakor, a hideg kóstolót pedig 4-én (vasárnap) egész nap tartjuk, míg a készletből tart. Jelentkezéseket a jótékony célra való tekintettel szívesen fogadunk és köszönettel vesszünk.

V. Pajor.

NINCS ALMA GYOMÁN

A silány minőségű hozott almákat 40—50 fillérért árusítják.

Mintha még mindig abban a világban volnánk, amikor egyes országrészek olyan elszigetelten élték gazdasági életüket, hogy a kereskedelmi tevékenységük csak egy-kétnapi kocsiútra terjedt. Ha e körzetben belül valami nem termett, arról a szegény embernek le kellett mondani.

Nálunk az idén sem alma, sem szilva nem termett. A szőlőről már le is mondott itt a szegény ember.

Ugyanakkor a gyümölcs-termelő vidékek tele vannak panasszal, hogy gyümölcs-termésüket a nagykereskedők potomáron vásárolják tőlük össze.

Ezek a termelő és fogyasztó panaszok élénk megvilágítói az idény termelvények gyors, olcsó és a keresletnek megfelelő kereskedelmi szervek hiányának.

Hiányoznak a termelők szövetkezetei épen úgy, mint a fogyasztók szövetkezetei. S a helyett, hogy ezekkel a szövetkezetekkel segitenénk magunkon, minden évben tele vagyunk panasszal, szidjuk a kapzsi lánckereskedelmet és akinek van rá pénze, az méregdrágán vesz legtöbbünknek felkopik az állat, — a termelő meg kénytelen áron alúl is odaadni termelvényét és ő is tele van panasszal.

Majd ha termelő és fogyasztó — legalább a mezőgazdasági termelvényeit és szükségleteit — szövetkezeteken át adja el vagy szerzi be, akkor, csakis akkor megszűnhetnek ezek a panaszok.

HOGYAN PÁRTOLJUK A HELYBELI IPART,

című multheli cikkben F. Kiss Gábor ur felpanaszolja, hogy sem a róm. kat. Egyház, sem a gazdasági iskola nem Ó nála rendelte a sodronykerítés anyagait. A róm. kat. Egyház építkezéseire sem cikkíró urnak, sem nekem semmi közöm, tehát azzal nem foglalkozom, csak az iskola építkezésével. Első soraimban hangsúlyozom, hogy szigorú elvem minden helyben beszerezni és elkészíteni, ha megfelelő anyagból és áron meglehetősen az lenni. Erre bizonyosság az, hogy az iskola rövid 8 évi sodronymunkáit, kezdve az 561 pengős góré fonatán, folytatva a 1020 pengős 177 folyó méter kerítésen s 286 pengős 73 fm.-es kerítésen, saját baromfi ablaksodronyon át egészen az iskola kézirostájáig, mindent cikkíró ur végezte. Most speciális, baromfiudvar kerítésére volt szükség, amit tudtommal a helybeli ipar nem tud elkészíteni, s bizonyára F. Kiss Gábor ur is Pestről rendelte volna azt, s az iskola nevében bizonyára nem alkudozott volna az olcsóbb ár és részletfizetés dolgában a pesti céggel, hanem — azzal a kijelentéssel, hogy az iskolának ugyanis van pénze — az eredeti áron megrendelt áru értékéhez az Ó fáradságának díját is számította volna igen helyesen. A mai világban a mezőgazdaság nem dobálhatja meg gondolat nélkül a pengőket, de még a filléreket sem s ha takarékoságról van szó, néha az elveinkből is engedni kell valamit. Amint cikkíró ur védeni igyekszik a helybeli ipart — bár itt saját maga az érdekelt fél, s a látszat az, hogy nem a köz, hanem saját érdekét igyekezik védeni — úgy igyekszem én védeni takarékosággal a mezőgazdaságot és az adófizetők ezreit. Fontosabbakhoz már a törvényre nem is kellene hivatkoznom, de mert a cikkben az idevonatkozó törvénynek cikkíró urra kedvező passusa idézve van, én is hivatkozom arra, hogy a szabályzat 8. §-ának 15. pontja értelmében a 2500 pengőn aluli építkezések és beszerzések minden versenytárgyalás nélkül, házilag eszközölhetők. A házilag eszközölt munkálatokra és rendelkezésekre vonatkozólag pedig a 2. §. 5. bekezdése csak azt írja elő, hogy az anyag hazai termelésű legyen s a munkás magyar honpolgár. A házi kezelésben végzett munkákra tehát a 29. §. 5. pontja nem vonatkozik. Ahhoz meg,

hogy a sodronyokat a cölöpökre mi magunk szegezzük fel, véleményem szerint jogunk volt. Engem nem bánt a lelkiismeret, hogy elhanyagolom a helybeli ipart, mert az nem áll, de örülök, hogy a kerítés idejében kész s a baromfiak nem rugják ki a vetőmagot az amugy is száraz, nem sokat ígérő talajból. A munka minősége pe-

dig szerintem nem attól függ, hogy kis- vagy nagyipar végzi-e, hanem az iparos egyéniségétől. Azon pedig végtelenül esodálkozom, akár milyen nehéz is a helyzet, hogy a jelen esetben egy alig 10—12 pengős kereseti lehetőségért valaki a régi összeköttetés szálait széjjeltetni igyekszik.

vitéz Pajor Gyula
gazd. isk. ig.

Kijavítják a rossz téglajárdákat

Az 1925-ben megindult betonjárda építési munkálatok folytatását szintén megakasztotta a rossz gazdasági helyzet. Közben a régen épített téglajárdák évről-évre szétcsuszáltak, süppedtek, helyenként egy-egy téglaki is pergett.

Községi vezetőink gondossága, hogy a nehéz községi háztartás keretébe legalább annyit beszorítottak, hogy a rossz téglajárdákat kijavíttatják.

Kedden Pánczél Emil főjegyző és Uhrin István községi mérnök a beérkezett ajánlatok alapján átlagos egységárban egyeztek meg a pályázókkal és nagyon helyesen, a javítási munkákat az összes gyomai kőműves-mesterek és kőműves iparosok között arányosan osztják el.

A munkák befejezésének legfeljebb az lehet az akadály, hogy a helybeli téglagyárakban nem lesz elegendő téglaki.

A szegedi kamara javaslata az inségmunkák ügyében.

A múlt télen az egyes városok és községek által végeztetett inségmunkák keretében számos olyan munka is elvégzésre került, amely mint szorosan vett képesítéshez kötött munka már az ipartörvény értelmében is csak iparigazolvánnyal rendelkező önálló iparosok által lett volna elvégezhető. Ezeknek a munkáknak igen jelentékeny része a közbiztonsági és életbiztonsági szempontból is felelősségteljes építőipar körébe tartozik.

A munka nélkül szükölködő kézműiparosság állandó panaszát képezték ezek a munkálatok, mert ezáltal a még meglévő és részükre kínáló munkálatoktól is elesnek. Ezenfelül komoly elkedvetlenedést is váltott ki az iparosság legszélesebb köreiben, hogy éppen a hatóságok azok, amelyek a törvény imperatív rendelkezései ellenére képesítés-

hez kötött ipar körébe tartozó munkákat arra nem jogosított egyénekkel végeztették el.

A kereskedelmi és iparkamara a hozzájuk érkező sorozatos panaszokra még a múlt évben megkezdtek az egyes városokat és községeket és felkérték őket a sérelmek orvoslására. Jóllehet a legtöbb esetben megértéssel találkozott a nehéz gazdasági változásban lévő iparosság felvételével, mégis számos esetben nem vezetett teljes eredményre. Ezek az esetek pedig sajnálatosan éppen az építőipar körébe tartozó nagyobb munkáknál fordultak elő.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara most felterjesztéssel fordult az illetékes miniszteriumokhoz, amelyben az egyes helyeken most folyó inségmunka-program összeállításokrais tekintettel, olyan kormányintézkedést sürget,

amely a községeket és városokat ipari munkának az inségmunka keretében történő végzésétől kifejezetten eltiltja. Az iparosság joggal reméli, hogy a korábbi panaszok megfelelő kormányintézkedéssel végre megfognak szünni.

Gömbös Gyula miniszterelnök előtt

a Nemzeti Munkahét befejezése alkalmával a Társadalmi Egyesületek vezetősége és a különböző kongresszusok elnökei tisztelgésekor Baross Gábor orsz. gyűl. képviselő a Nemzeti Munkahét adatait a következőleg ismertette:

A Nemzeti Munkahét kimagasló eseménye a nemzet tisztelgése volt a Kormányzó ur Öfömeltóság előtt. Ezen a tisztelgésen résztvett huszonöt városi és vármegyei törvényhatóság, ötvenkét város, 2875 község és 2435 egyesület küldöttsége. A résztvevők száma százhetvenezzerre becsülhető. Az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság felvonulásán 392 jármű vett részt. A dunai hajóflotta felvonulásában mintegy ötven hajóegység szerepelt.

A Nemzeti Munkahéten, nem számítva a Mezőgazdasági Kiállítását, öt kiállítást rendeztek, a képzőművészeti kiállítást a városi Műcsarnokban, amelyen közel 150 festő és szobrász állított ki, az iparművészeti kiállítást az Iparművészeti Társulat helyiségében, amelyen 130 iparművész állított ki, továbbá a Magyar Őstehetségek Kiállítását, valamint a munkásvédelmi kiállítást és a hazai tűzfelügyelet kiállítását. A kiállítások közé sorolom a kirakatversenyt is, amelyen 4328 cég vett részt. Ide tartozik a Városi Színházban rendezett divatbemutató is, amelyen 115 ruhakreációt mutattak be a nevezetesebb budapesti szabócégek.

A nemzeti kulturmunka bemutatása az említett képző- és iparművészeti kiállításokon kívül az Operaház szimfonikus estjén, a Zeneakadémia kamarazene-estjén, Városi Színház dalestjén és ugyancsak a Zeneakadémián a magyar írók irodalmi estjén történt meg.

A különböző érdekképviseletek szövetségei és társulatok összesen 63 kongresszust tartottak, amelyeken 204 előadás hangzott el. Jelenteni kívánom még, hogy a Nemzeti Munkahéttel kapcsolatos szervezőmunka folyamán 92.000 plakátot, 200.000 programfüzetet bocsátottunk ki és a sajtóban 1875 közlemény jelent meg.

A KISKERESKEDŐK ÉS KISIPAROSOK ILLETÉKÜGYE

Az elmúlt hónapokban országsszerle felülvizsgálják a pénzügyi közegek a kiskereskedők és kisiparosok üzleti feljegyzéseit és sorra megtelezték azokat. Az érdekképviseletek közbenjárására a pénzügyminiszter most körrendeletben szabályozta a vitás kérdéseket. A rendelet értelmében a kiskereskedők és kisiparosok saját céljaira készült egyszerű feljegyzései nem esnek illeték alá.

Számlák illetéke kérdésében kimondja a rendelet, hogy az iparosnak vagy kereskedőnek az a feljegyzése, amelyet készpénzvásárlásnál a vevőnek az áruval együtt házhoz küld, nem esik illeték alá.

Az üzleti könyvekre vonatkozólag a rendelet kimondja, hogy a lelet felvétele előtt a pénzügyi hatóságok kötelesek a felet a hiányzó illeték pótlására felhívni és a leletet csak akkor lehet felvenni, ha a fél a felhívásnak nem lesz elegendő.

November hó 19-én beáll a tél.

Sirius időjós elkészítette őszi jóslatát, amely december 31-ig érvényes. Októbernek a középső hete lesz szép, az első és utolsó azonban csapadékos és szélsőséges. A novemberi jóslat már ijesztő. A hónapnak csak az első felében ígér 10—20 fok meleget Sirius, de 16-ától kezdve nagy havazásokat jelent be s Európa legnagyobb részében esni fog 18, 20, 27, 28 és 29-én. A december hó csapadékos jellegűnek mutatkozik, de azért Sirius úgy vigasztal, hogy „gyengéd hideg lesz az idén”. Tartós, zord hideg nem ígérkezik. Végül összefoglalja a jóslat lényegét. Hosszu őszi, egy kis kánikulát is ígér: 25—30 fokos meleget, de november 16-án beáll a tél.

Mexikó salétromot kínál mezőgazdasági gépekről. Folyó év első felében 2226 mázsa salétromsavat és 1003 mázsa nitrátokat hoztunk be Jugoszláviából, Auszriával és Németországból.

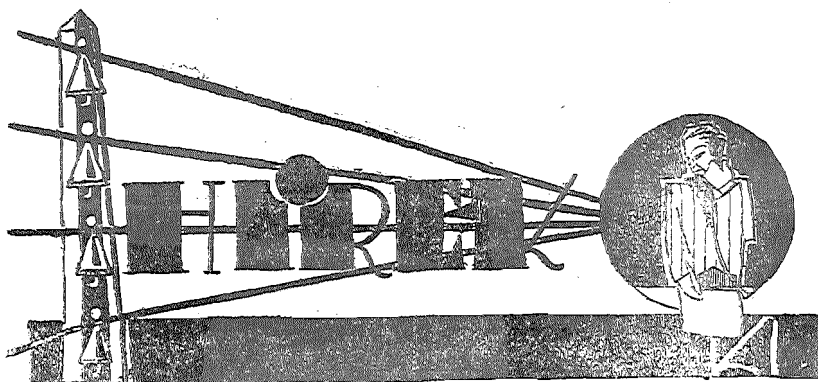

Vegyen csak Dr Oetker-féle sütőport

mert ez pótolhatatlan!

Kérjen képes receptkönyvet. Ingyen és bérmentve küldi: Dr. Oetker A. cég.

Budapest, VIII. Conti-utca 25

Ref. istentisztelet Endrődön. Okt. 14-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor Endrődön ref. istentisztelet lesz a községi ovdában. Gyülekezés 10 órakor. Prédikál Berényi Dániel s. lelkész.

A Mezőturi Iparos Daloskör 25 éves jubileuma. Október 7-én ünnepelte a Mezőturi Iparos Daloskör fennállásának 25 éves jubileumát, melyen a környékünkről résztvettek: a Gyomai Dalárda, az Endrődi Iparos Daloskör és a Szarvasi Dalkör, Szolnokról pedig az Összetartás, Máv Zeze- és Dalegylet. Az ünnepély fényes anyagi és erkölcsi eredményre végződött. Az 1000 terlékes társas vacsoráról egymásik gyomai és endrődi dalos a hétfő reggel félhetes vonattal jött haza.

Dobreczenben a Tóth és Sebestyén cég két négyemeletes palotát épít, melyben 100 öröklakás és 100 üzlet lesz és azokat nemcsak bérbe, hanem 20 éves törlesztés mellett örökáron is meg lehet vásárolni.

Levente énekkar. Nyisztor Péter levente főoktató megkezdte a Levente Énekkar szervezését. Az eddigi hangpróbák után 34 tag vált be. Jövő vasárnap délután kerül még 25 levente próba alá. Az énekkar vezetését Nyisztor Péter főoktató kérésére Zöld Sándor ref. kántor vállalta, kinek ez irányú vállalkozásától szép eredményt várunk.

Kishalásra visszajöttek a már elköltözött fecskék.

A békéscsabai öntözött rét tanulmányozására egy indiai vegyész mérnök volt a múlt héten Csabán.

Nagy cigányok és hercegnők szerelme. Erről szól Porzolt Kálmán nagyon érdekes visszaemlékezése amely a Délibáb új számában jelent meg. A közkedvelt színházi képeslap remek budapesti és külföldi rádióműsorokat, pompás színházi beszámolókat, különféle filmrovatot, folytatásos regényt és egyfelvonásos szindarabot közöl. A száz oldalas, gazdag tartalma Délibáb egy száma 20 fillér.

Báró Feilitzsch Berthold volt békésmegyei főispánt eredményes közéleti működéséért az I. osztályú Magyar Érdemkeresztel tüneltte ki a kormányzó.

Baleset. Tandi Sándor kőműves mester 15 hónapos Sándor nevű fia Fegyverneki-uccai lakásukon 10-én egy óvatlan pillanatban magára rántott egy tányér forró levest és igen súlyos égési sebeket szenvedett. Dr. Vineze Endre közs. orvos részesítette első segélyben.

ISMERTETÉS.

Szavalókórusok. Iskolák, dalárdák, leventék és műkedvelő egyesületek részére a legkiválóbb költők verseiből két (I—II.) füzet hazafias tárgyú szavalókórust szerkesztett Tiboldi József, kinek énekes könyvei kevés kivétellel az ország minden iskolájába be vannak vezetve, s karénekes műveit a legtöbb egyházi és világi énekkar használja.

A kiváló szerző jelen vállalkozásával az úttörés és hűség pótlás nehéz munkája mellett, valósággal missziót teljesít.

Missziót egy olyan műfaj érdekében, mely az énekkarokhoz hasonlóan, rendkívül alkalmas arra, hogy a társadalmat egy nagy érzésközösségbe és egy egységes nemzeti akaratra olvassza.

Miután a szavalókórusokban való aktív részvételhez a zenei hallás és énekhang nem szükséges, ebből kifolyólag a nagy műgonddal megszerkesztett füzetekben, melyek elemi, közép és felsőfokú iskolákban egyaránt használhatók, tanítók, tanárok és karnagyok olyan segédeszközt nyertek, mellyel hazánk jelenlegi helyzetében nemzeti céljainkat a legeredményesebben szolgálhatják.

Egy füzet ára 2.— P. Megrendelhető a szerzőnél: Pestszenterzsébet, Vas Gereben-utca 11 és minden könyvkereskedésben.

Kérelem! A m. kir. osztálysorsjáték főárusítói kérik, hogy akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, sziveskedjenek a megfelelő összeget ki fizetni, mert a nyereségigény és minden más jog csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára a hivatalosan megállapított költségállannal együtt a huzás előtt kiegyenlített. Ha azonban bármely oknál fogva a sorsjegyeket nem akarják megtartani, sziveskedjenek azonnal visszaküldeni az illetékes helyre, mert nagy kár és veszteség éri a főárusítókat, ha azokat postafordultával nem kapják vissza.

A zöld sugarak völgye. Venezuelában, a zöld sugarak völgyében járt egy magyar utazó, aki rendkívül érdekes és izgalmas kalandjairól pompás cikkben számol be Tolnai Világlapja új számában. A népszerű képeslap rengeleg cikkel remek novellákkal, folytatásos regényt és közel száz nagyszerű képet közöl. Egy szám ára 20 fillér.

KEDVES SÓGOR URAM! *

Elérkezett immár november utója
 Harmincadikával szent Andrásnak napja,
 S ha bár te Endre vagy, neked is névnapod,
 Szíves üdvözlétem tehát ezért kapod.
 Az ám nagy bökkenő ebben a dologban,
 Hogy jól kéne tudnom, milyen izlésed van,
 Mert a mi nem tetszik, minék emlegessém,
 Nem kellemes biz az, még réám nézve sem.
 (Például hogy főlem az idő eljáván.
 Ott létemben biz azt nem csak egyszer hallám,
 Hogy az idős lányok neked nem tetszenek...!
 Magam helyt pedig mást nem kívánok neked.
 Sógornőnek hidd el, jobbat sem kívánhatsz,
 Engem, ha ott vágyok, könnyen mulattathatsz.)
 Hogy most mit kívánok, mindjárt meghallhatod:
 Legyen meg mindenben a te akaratod!
 Kívánom szivemből most és mindenkoron,
 Ahogy következik itten a papiron:
 Ne legyen árvized, de legyen bő termés,
 Legelhessen a juh, marha és a sertés,
 Az asszony — feleség tyúkjának, lúdjának
 Nyitott szája legyen a megtellett zsáknak,
 Melyből táplálhassa kedve szerint őket,
 Vélek még a számos család és háznépét,
 Meg az erzsényét is a feleslegesből, —
 Maradék így hozzánk is kerül némelyből...
 A te zsebed meg az aranyakkal telve,
 Ne könnyebbédjék, de súlyosodjék egyre.
 Ám a mi a legfőbb bárminő helyzetben,
 Minden családtagod egészséges legyen,
 S ha épén egy kis baj előadja magát,
 Soha ne üthessen ottan hosszú tányát.
 Áldjon meg az Isten számos éveken át,
 Érd el friss jó kedvvel sokszor András napját!
 (En tőlem egyhamar már több vers nem kerül,
 Mert az „ihlet“ engem messziről elkerül.
 Csak kísérlet biz ez, de jó szívvél írott...
 Gyulai vagy Greguss bele nem pislogott.
 A te szived pedig nem méri a verset,
 Mert a jó szándékot biztosan meglelted.)

*) E tréfás verses köszöntőt, melynek ríme és ritmusa ma is megállja a helyét, — körülbelül hatvan évvel ezelőtt Dovánszky Emília karcagi községi óvónő írta sógorának: Debreczeni Endre főszolgabírónak névünnepe alkalmából.

Régi írások nyomán: Mányiné Prigl Olga.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Márlón Bálint Mihály, Debreceni Ilona, Bariófi Magdolna, Kulik Terézia, Klein Ágola Veronka, Izsó Lajos, Beré Erzsébet, Tari Endre, Molnár József, Vizsnyai Juliánna, Bukovinszky Mária Róza, Julis Mihály.

Házasságot kötöttek:

Dinya Elek—Timár Máriaival, Bogár Imre—Ladnai Erzsébetiel, G. Máriai József—Káló Eszterrel, Szabó József—Iványi Gizella Boriskával.

Meghaltak:

Ágoston Józsefné R. Kovács Sára 87 éves, Buzi Andrásné Szilágyi Eszter 51 éves, özv. Szatmári Gáborné Tuba Eszter 66 éves.

A takarékos háziasszony tudja, hogy a dr. Oelker-féle sütőpor elsőrendű minőségénél fogva kizárja azt, hogy a sütőpor használatával a kalács, vagy sütemény ne sikerüljön, amiért is minden háziasszony kizárólag Dr. Oelker-féle sütőporral készíti süteményét, mert ezáltal kárit soha sem szenved.

Leégett a csorvási vasúti szálloda, melynek tulajdonosa Nádasdi Gergely Endróról csorvási származott polgártársunk. A kár biztosítás újján megtérül.

Csövestengerit és horemagot a „Futura“ (Wagner Márton Fiai cég) legmagasabb napi áron vásárol.

Törhetetlen

bizakodással nézünk a jövő elébe. Jóleső érzés, ha mindennapi gondjaink mellett a jövő reményeinek is szentelhetünk egy csekély összeget. Az osztálysorsjáték mindenkinek módot nyújt — vagyoni viszonyaihoz mérten — helyzetének javítására. Ha az osztálysorsjáték egyebet sem szolgálna, mint egy kis izgalmas játékot, mely kizökkent bennünket egyhangú életünkől, mely szuggesztív erevel kellemesebb hitbe ringat bennünket, növeli önbizalmunkat és reménységet nyújt, hogy a jövőt szebbnek és jobbnek is láthassuk, már üdvös dolgot végzett.

Hát még az a kitartó remény, hogy szerencsével még a szenzációs 100.000 pengőt, 200.000 pengőt, sőt 300.000 pengőt is nyerhet bárki, gyönyörű perspektívát nyit meg a gazdagságért, boldogságért vágyódók számára. EZÉRT fokozódik évről-évre a m. kir. osztálysorsjáték híveinek hatalmas tábor.

Az új sorsjáték október 20-án kezdődik

A „Gyomai Ujság“ részére hirdetéseket felvesz a Mertz trafik és a kiadóhivatal. Apróhirdetés 30 fillér

Kérelem!

Alulírott temetkezési vállalkozók tudatjuk, hogy nem áll módunkban hiteleket nyújtani, mivel azt tőlünk is megvonták a budapesti cégek.

Ez oknál fogva kériük az igen tisztelt vevő közönséget, hogy nagybecsű vásárlásaikat azonnal rendezni szíveskedjenek, mert ettől légnagyobb sajnálatunkra eltekinteni nem tudunk, még kivételesen sem.

Ezuton tudatjuk azt is, hogy vasárnap és ünnepnapokon délután 2 órától reggel 6 óráig, köznapokon este 7 órától reggel 6 óráig üzletünket zárva tartjuk, vásárlási nem szolgálunk ki.

Biró Benedek

Szabó Albert

Gecsei Sándor

A Gyomai Ujság előfizetési ára negyedévre 1 P 30 fillér, egy hónapra 44 fillér, egyes szám 10 fill. Kapható trafikokban

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

Gyümölcsfát

Magastörzsű és bokorrózsát

Díszfát

Díszcserjét

Évelő virágot

Gyökerez szőlővesszőt stb.

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József

faiskolája

CEGLÉD

Budapesti iroda VI. Andrassy ut 56

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

A gyomai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
2396/1934. szám.

Árverési-hirdetmény kivonat.

Békésmegyei Általános Takptár r.-t. végrehajthatónak özv. Czákó Józsefné G. Kovács Julianna végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 1080 P főkekövetelés és járuléka behajtása végett a gyomai kir. járásbíró területén levő, Gyoma községben fekvő, s a gyomai 1099. sz. betétben A + 1-2. sorsz. 4202., 4203. hrsz. 60 öl és 1343 öl területű végrehajtást szenvedett nevén álló Csepiiskertben fekvő lakóház és szántóra 1378 P 50 fillér kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1934 évi október hó 30. napján délelőtt fél 11 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

A árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§. 1908: LX. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Gyoma, 1934 évi július hó 5 napján.
Záhonyi sk. kir. bírósági elnök.

A kiadmány hitelűl
Pulugor
kiadó.

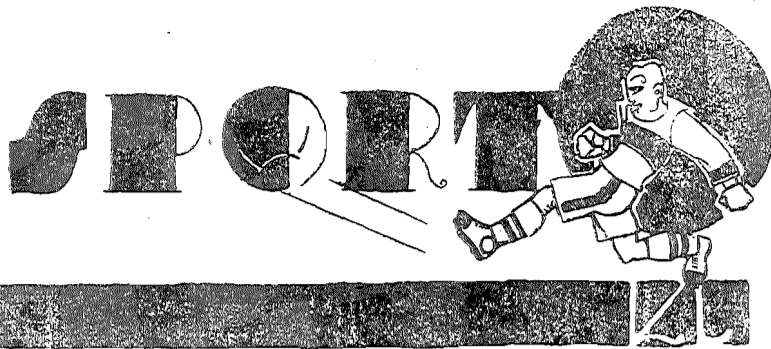
NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: Székely Ferenc
Soltvadkert, Pestmegye.

Amire jut pénz. A gazdasági leromlásról mindenki panaszkodik. Nincs pénz — mondják az emberek. Észak-Amerikában egy év alatt csaknem huszmillió dollárt költöttek el szépségápolási cikkekre. Erre volt pénz — nálunk is van ilyenre.

II. o. bajnokság állása X. 13-án

1 Kinizsi	4	3	1	—	10:7	7
2 Textil	3	3	—	—	17:2	6
3 GySC	5	2	2	1	11:7	6
4 GyTK	4	3	—	1	8:7	6
5 MTK	5	2	1	2	15:10	5
6 OFC	5	2	1	2	10:9	5
7 M Máv.	5	2	—	3	11:7	4
8 Törekv.	4	2	—	2	5:7	4
9 BISE	4	2	—	2	5:8	4
10 KTE	4	1	1	2	8:9	3
11 Bocskai	4	1	—	3	6:11	2
12 Világos.	5	—	—	5	3:25	—

Okt. 14-i program: Mezőtúron

Máv—GySC, Mezőberényben Textil—OFC, Törekvés—Kinizsi, Bácskán BISE—MTK, Szarvason Bocskai—KTE.

Okt. 7-i eredmények: Máv—

KTE 4:3 (1:1), Textil—BISE 5:1 (2:1), Kinizsi—Bocskai 1:0 (1:0), MTK—Törekvés 2:1 (1:0).

GyTK-Világosság 3:1

(1:0) Gyoma, II. o. bajnoki. Bíró: Ruhmann.

Lanyha iramu mérkőzésen világgal lelépte gyenge ellenfelét a GyTK. A csatárok törekvéseit azonban nem kísérte szerencse s így aránylag hízegő eredménnyel uszta meg gyomai kirándulását az igen kezdetleges futballt játszó sarkadi együttes.

Erős szélből támogatva, nagy fölényben indulnak a GyTK első támadásai, de a csatárok az első negyedórán nem tudnak összehozni egy valamire való támadást 15 p. Bartha lő fölé, majd Hatvani lövését 17 p.-ben védi a kapus. GyTK újabb támadásait nagy szerencsével menti a Világosság kapu előtt tömörülő teljes csapata. 24. p. Vatai hosszú szöktetésével Bartha lefut, de gyengén gurít be. 28 p. Korner Világosság ellen, de a nagyon gyengén szereplő Bohovszky magasan fölé lő. Weigert távoli szabadrugása után kapusráadás miatt szabadrugás GyTK ellen. 36 p. Vatai szabadrugását Csikós fejjel, de faultolják. A 20 méteres szabadrugást Bartha félmagas éles lövéssel mellé szurja. 42 p. Korner Világosság ellen, de Bartik II. közelről sem találja el a kaput. 43 p. Vi-

lágosság jobb bekkje 16-oson hendszet vét, erős szabadrugást a kapus kiöklözi, a labda a részen álló Bartikhoz kerül, aki a kifutó kapus mellett a gólból lövi.

Második félidő első perceiben szórványos Világosság-támadások majd felnyomul a GyTK s szél ellen most már meglepően jó játékot produkál. 11 p. Hatvani ivelt beadását Bartik I. kapus kezei között hálóba fejeli. (2:0). 15 p. Weigertet lerugják, de alapos megrázás után feléled s a labdát mindjárt magához kapartja. Labdája Barthához száll, nagy izgalom Világosság kapuja előtt, de a jobb bekk felszabadít. 18 p. Ártatlannak látszó távoli lövés megy Kertész kapujára, ő fogná, de átpattan fölötte, csak a kapufa tartja vissza. Állandósul a GyTK fölény, Bartik II. lő megszűröl, lövését a lécszál szedi ki a jó kapus. 33 p. Vatai ügyesen hátrahúz és Bartik II. gondolkodás nélkül bevágja. (3:0). Erősen alkonyodik, alig látni már a labda utját, amikor a 44 p. Világosság lefut, a balszélső kapura tartó távoli lövését Kertész elnézi s a befutó Vatai csak beljebb segíti. (3:1). Kezdet után a bíró a mérkőzés végét jelzi.

GySC-OFC 1:1 (1:0)

Orosháza, II. o. bajnoki. Bíró: Lefkovics.

GySC Szrenkányi—Fekete, Pulugor — Jenei, Matlak, Fried — Bartha J. Zöld, Kiss, Bartha K. Nagy.

Az első percek változatos mezőnyjátékkal telnek el, majd a GySC indít támadást, melynek eredménye a 10 p.-ben egy kihatás nélküli korner. GySC lövi

a vezető gólt a 14 p.-ben, amikor is Bartha J. beadását Bartha K. gyönyörű lövéssel a hálóba küldi. (1:0). Gól után OFC támad ami a 17 p.-ben egy eredménytelen kornerben nyilvánul. Mindjárt utána GySC indul támadásba, a kapus kifutással akar menteni azonban a labdát elveszti de

Kiss üres kapura célzott lövése emberről visszapattan. 25 p. Korner GySC ellen, de a védelem jól áll a lábán. Változatos, inkább unalmas mezőnyjáték némi GySC fölényrel. 44 percen korner a GySC ellen, de az eredmény nem változik.

Második félidő GySC támadással indul, de lövéseket vagy a kapus védi, vagy kapu mellé kerülnek. OFC is támad, ugylátszik a szél ellen jobban megy a játék a csapatoknak. 25 p. 11-es a GySC ellen, amit a center kapu mellé rug. A csatársor nem tud egy valamire való támadást összehozni, pedig a halvesor most tömi labdával a csatárokat. Különösen Matlak és Jenei játszik kitűnően de az erős szél minden akciót elront. 40 p.-ben esik az egyenlítő gól. Balszélső lefut, a labdát középen a jobbösszekötő tisztán kapja és szép lövéssel értékesíti. (1:1). Hátralevő időben nagyon belefekszik a GySC, de az eredményen változtatni már nem tud.

A múlt vasárnapi játékot tekintve nagyon rosszul játszott a GySC. Különösen a csatárok nem tudtak alkalmazkodni a pályán keresztbe fuvó szélhez. Jók voltak GySC-ből a halvesor, Szrenkányi és Bartha II.

A jövő vasárnap a Mezőtúri Máv ellen sokkal jobban kell menni a játéknak, ha győzni akar a GySC, amihez bizunk is.

—Báthory—

A Gyomai Közművelődési Egyesület kultur- és ismeret- terjesztő előadásai 1934 októ- ber hóban este 7 órai kezdettel:

Okt. 17, szerda, Kisréti Olvasókör. Tiba András: Helyi kérdések.

Okt. 24, szerda, Németvárosi Olvasókör. Kner Imre: Közgazdasági kérdések.

Okt. 26, péntek, Apolló mozgó. Kultur est. Fehér István: Magyarország a XVI—XVII. században.

Okt. 31, szerda, Ipartestület. Tari János: A céhek élete.

Apróhirdetések

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszüntével ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

Egy jókarban levő fekete hintó eladó. Megtekinthető Hősök emléktúja 39 sz. a.

Eladó a Cifrakertben 1400 négyszögöl szántóföld. Bővebb felvilágosítást nyújt özv. Beinszróth Mihályné Bocskai-utca 50 szám alatt.

Ha élni akarsz: HIRDESS!

Mit akar a védőnő?

Az Országos Stefánia Szövetség Anya- és Csecsemővédő Intézetének áldásos működése a védőnő nélkül el nem képzelhető. Ezért az Anya- és Csecsemővédő Intézettől, a védőnők látogatásaitól és tanácsaitól idegenkedő anyák okulására a Magyar Anyák most megjelent naptárából vettük át az alábbi közleményt:

Sokan talán nem is tudják, ki az a védőnő? Nem értik meg azt a buzgóságot, odaadást, mellyel házról-házra járva érdeklődik a család legapróbb tagjának, a kiscsecsemőnek sorsa iránt. A védőnő az anyák segítőtárs, legszebb, de talán a legnehezebb feladatok teljesítésében: a *csecsemő, gyermeknevelésben*. Küzd mind az ellen, ami az anyákat a lőrekvésükben, nemes munkájukban akadályozza s harcol mindazért, ami ebben segítségükre lehet.

Azt akarja, hogy ne pusztuljon el az a sok kis magyar csecsemő védtelenül, céltalanul, hanem nőjön fel s legyen öröme a családnak, dolgoz keze a társadalomnak s jövő reménysége a nemzetnek.

S e cél elérése érdekében védi, neveli, segíti az anyát — aki szíve alatt hordozza magzatát, aki karján tartja a kis pólyás babát s aki lesi, imával kíséri a botorkáló kisdéd minden lépését, gügyögését, mosolyát.

Azt akarja, hogy minden anya megtanulja s kövesse a csecsemő-, gyermektáplálás, nevelés helyes, egészséges módját...

Azt akarja, hogy a régi divat, veszedelmes, káros szokások, babonák helyett az orvos jóakarata, helyes utmutatásait fogada el irányításul...

Azt akarja, hogy az a környezet, melyben a kis féltett virágszál növekedik, a lakás, az udvar — tisztá, napfényes, egészséges legyen, mert különben a virág fonnyad, elveszti színét s idő előtt elhullatja szirmait...

Azt akarja, hogy a nyomor, szenvedés keresztül lekerüljön az amúgy is gondterhes anyák vállairól s ezért ő maga is mindent megtesz segítő kezével, mélyen érző szívével, finom lelkével.

Azt akarja, hogy minden anya örüljön anyaságának s minden csecsemő megmenekessék az egészséges élelnek, mert csak így nőhet fel egy gazdagabb, nemesebb, egészségesebb gyermeknemzedék — támaszul a jelennek, — alapul a nagy magyar jövő újabb ezredévének.

KÖZGAZDASÁG

Március 31-ével végződik a gazdasági cselédek szolgálati éve.

A múlt heti minisztertanács foglalkozott a gazdasági cselédek felmondási idejének szabályozásával. Az erről szóló törvényjavaslatot a kormány még ebben a hónapban benyújtja a képviselőháznak.

Mivel azonban a képviselőház tárgyalása és ezzel a javaslat törvényerőre válása so-

káig elhúzódhatik, a kérdést rendeletileg kívánja a kormány szabályozni. A rendeletet kiadása előtt bemutatja a 33-as országos bizottságnak.

A javaslat leglényegesebb pontja az, hogy a gazdasági cselédek költözködési időpontja ezenül április elsején lesz január elseje helyett.

Adómentes cukrot kapnak a méhészek az inséges méhcsaládok számára.

A pénzügyminiszter a száraz nyár miatt inségbe jutott méhcsaládok téli élelmének biztosítására 10 vagon 4 százalékos homokkal denaturált fehér lisztá kristálycukrot bocsátott a mé-

hészek rendelkezésére. Az elsőcukrot az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (Budapest, IX., Üllői ut 25.) osztja ki. Minden méhcsalád után 5 kgr. cukor igényelhető.

MÓDOSÍTOTTÁK A GAZDARENDELETET

A rendelet értelmében olyan ingatlanok tekintetében, amelyek védeltségét törölték, a bíróság a gazdaadós kérelmére legkésőbb 1934 december 31-ig elhalaszthatja az árverést, abban az esetben, ha az adós igazolja, hogy a védeltséggel kapcsolatos szolgáltatásokat az érdekelt hitelezők irányában póllólag teljesítette, illetve, ha azt igazolja, hogy az érdekelt hitelezők az

elhalasztáshoz hozzájárultak. Ha az adós gazdálkodásának általános eredményére kiható rendkívül súlyos károsodás következett be valamely természeti csapás következtében, mely kihat a következő gazdasági évre is, akkor a bíróság az adós gazdák kérelmére az árverést nem csupán a folyó gazdasági év végéig, hanem a következő gazdasági évre is elhalaszthatja.

Adótörlesztés kérhető, ha nem fizet a lakó.

Pénzügyminiszteri rendelet intézkedik az elvitt lakberek utáni adók törlesztéséről. A kiköltözéstől számított 15 napon belül lehet bélyegmentes kérvényben — a m. kir. adóhivatalhoz címzett — kérni az elvitt lakberek utáni adótörlesztést.

Nincs helye adótörlesztésnek, ha a házbér a házbirtokos mulasztása folytán azért válik behajtathatlanná, mert 3 havi bér nem fizetése után sem érvényesítette a felmondási jogát. Hat hónapnál hosszabb időre eső bér-

háltraleknak csak akkor van adótörlesztésnek helye, ha a házbirtokos igazolja, hogy a bérlet eltávoztatásában bírói vagy más hatósági rendelkezés korlátozta.

IRTSUK A BAGOLYPILLE HERNYÓIT

Ha ősszel a vetésben jelenkezik a bagolypille hernyója, akkor legalkalmasabb a pusztuló folt szélét fél százalékos

arzenpép oldattal ködalkban megpermetezni. Ezenkívül az ugarföldről es fel nem szántott tarlóit sűrűn kell sertéssel járítani, mert a sertés nagyon jó rovarirtó. A kinördött trágyát minél előbb tökéletesen le kell szántani, mert a bagolypille rendszerint a kiálló, rosszul elszántott szalmaszálakra rakja le a tojásait. A tengeri- és burgonyaföldről a termés betakarítása után a hernyó irtása végezt alaposan meg kell sertésekkel járítani. A mesgyéket, utak széleit rendszeresen kaszálni kell, mert az oda gyűlő pillék örökös veszedelmel képeznek. A helyes vetésforgó betartása, valamint a jó és idejében elvégzett talajmunka már részben védekezés a kártevők ellen.

Akik az elszaporodott bagolypille hernyóinak irtását elmulasztják, kihágást követnek el és az idevonatkozó rendelkezések szerint azokat megbüntetik.

A TELEPÍTÉS TERVE

Megbízható forrásból nyert értesítés szerint a kormány telepítési programjának első lépése az lesz, hogy a bankok birtokában levő kb. 100 000 hold földet a Bankok Birtokközpontja, amelynek megalakulása befejezett tény, — 40 millió pengőért megvásárolja. A terv szerint a negyven millió egyharmadát készpénzben ki kell fizetni, két harmadát hitelezni a bank, mely erre az összegre váltót fog kapni. Tízmillió pengőt kontemplál a kormány a telepítés céljára és 3 és egyharmad milliót fizet maga a telepes. E szerint új telepes csak az lehet, aki a föld vételárának egy lizedét lefizeti. A telepítésnek ez az első lépése két év alatt bonyolódik le. A telepítés céljaira szolgáló további földet a hitbizományi reform és a mezőgazdasági egység készülő törvényei fogják biztosítani.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdavidallalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2 60 P, Egész évre 5-20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél
15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és
félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

ÉRTÉKESÍTÉSI FAJDALMAK

Most van a baromfi értékesítés főidénye. A szerda és szombati hetipiacaink baromfi eladásából kell ma kikerülni az adóra valónak is, mert szemesterményből nem nagyon telik eladásra.

Kisgazdáink e kereskedelmi ténykedésükben is szervezetlenül állanak szemben egy erősen megszervezett kartellel, mely az ország területét úgy osztotta el a kartell tagjai között, hogy mindenüvé csak egy kartelltag jár vásárolni. Hozzánk a nagykőrösi kartelltag jár, dacára, hogy jóval közelebb, Békéscsabán vagy Orosházán is vannak baromfinagykereskedők, kik kevesebb szállítási költséggel vihetnék haza az itt vásárolt baromfit, vagyis többet fizethetnének érte. Így érthető, ha a keselyősi birtokosok baromfiakat szombatonként a kondoroszi hetipiacra viszik, mert ott a békéscsabaiak többet adnak érte, mint a nagykőrösiek Gyomán.

Az árak letörését az ilyen egyedvásárlás azzal kezdi, hogy a baromfiak valamelyik fajtáját egyáltalán nem vásárolják. Most szerdán a pulykát nem vásárolták és így magánforgalomban csak 40—50 fillért adtak a pulyka kilójáért. Persze, hogy a megszorult ember ilyen áron is kénytelen eladni a sok veszéllyel, gondnal és kockázattal felnevelt pulykáját. Ugyanakkor a csirke 80 fillért, a hizott kacsza és liba 75 fillért és a gyöngytyúk 110 fillért ért el különként. Ezekben az árakban sem éri el a termelő megérdemelt termelői hasznát, de a pulyka árához képest

mégis beletörődik.

S ilyen körülmények között még szerencsének kell tartanunk, hogy a baromfikartell kegyeskedik piacainkra elfáradni és az általa megszabott alacsony áron vásárolni.

Itt valami hiba van! Itt tenni kell! — de ebben segítsenek gazd'uramék is. Legolcsóbb és legegyszerűbb mód a szövetkezés

volna, erről azonban a gyomai gazda hallani sem akar, mert nem mer senki-ben sem bízni. Majd ha már körülöttünk a gazdák szövetkezetei szabják meg saját termelvényeik árát, akkor... akkor talán nálunk is lesz szövetkezés...

Amíg hivatott és hivatlan szakértőink hajbakapásig vitatják, hogy a parlagi vagy nemesített baromfi-

fajtákat tenyészük, addig okosan számító gazdaszonyaink áttérnek a gyöngytyúk tenyésztésére, mely a parlaginál is igénytelenebb, a betegségek iránt sem olyan fogékony, jobban is keresik s mindig többet adnak érte 50 százalékkal, mint a többi tyúk-félékért.

W.

Beszámoló a békésmegyei búza minőség versenyről.

A bemutató október 14-én délelőtt fél 11 órakor nyílt meg ünnepélyes keretek között. A gyulai Gön-döcs kert pavillonjának nagytermében sorakoznak egymás mellé Békésmegye jobbnál-jobb minőségű búzafajtái. Holdankénti ter-

més átlag jóval a múlt évi alatt marad, a minőség azonban felülmúlja azt. Minket, gyomaiakat legjobban a saját búzáink minősége érdekel, azért a Gyomáról beküldött 24 búza-minta minőség vizsgálatának eredményeit közlöm,

amennyire alkalmam volt a rövid idő alatt feljegyezni azokat. Előre bocsátom, hogy most is büszkék lehetünk a búzáinkra, mert megállták helyüket a több mint 300 minta között. A vizsgálat eredményei a következők:

	Hls.	Tiszt.	1000 sz. s.	Vmm.	N. s.	Sz. s.	L. m.	Csoport
Kruchió I.	84kg	100%	41 gr.	94 kg.	40.3%	12.7%	65.5	b. 1.
Kruchió I.	82.6	100	39.3	90	40.2	12.8	76.7	a. 2.
Zs. Timár A.	82.7	100	34	78	41.2	13.4	82.3	a. 2.
Izsó F.	81.4	99.9	34.8	80	38.8	11.7	68.9	b.1.a.2.
Kovács G. L.	82.2	100	29.5	68	40.6	13.5	82.8	a. 2.
ifj. Wagnér A.	83.2	100	38.8	89	34.9	10.5	65.6	b. 1.
G. Nagy L. díjas	82	100	35.3	81	45.1	14.9	93	a. 1.
Kovács G.	83.8	100	39.3	90	49.5	16.1	76.9	a. 1.
Gál Antal	81.5	99.5	31.3	71	36	11.3	77.2	a. 2.
Gazdasági iskola díjas	83.4	100	34.4	79	48	15.9	100	a. 1.
Bethlen Ö. díjas	80.7	100	38.4	88	61.6	20.4	95	a. 1.
Bethlen Ö.	82	100	43.9	90	47.1	14.9	87.7	a. 1.
Csik I.	82.4	100	41.2	95	37.9	11.3	82.3	a.2.a.1.
Huszár K.	82.4	100	40.4	93	42.9	13.3	79.5	a. 2.
Kádár I.	82.4	100	38.4	88	40.2	12.8	78.8	a. 2.
Kovács J.-né	82.6	99.4	31.8	73	37.9	12.1	88.5	a. 1.
Herter A.	80.9	100	34.5	79	40.9	12.2	72.7	a. 2.
K. Nagy E.	83.7	100	35.1	81	34.4	10.3	76.3	a. 2.
Nagy K.	82.9	100	31.9	73	40.5	13.2	94.4	a.1.a.2.
Kocsis G.	83.1	100	43.6	100	34.7	10.9	65	b. 1.
D. Kovács J.	84	100	43.3	99	38.1	12.5	67.7	b. 1.
Kádár J.	84.3	100	37.1	85	33.5	10.5	85.5	a.1.a.2.
ifj. Lukács L.	82.9	100	41.1	95	37.2	12.2	67.4	b. 1.
Cs. Nagy D.	82.9	100	42.6	98	41.7	13.3	79.4	a. 2.

Az első és második díjazott adatai pedig a következők:

Geiszt Gy. Kondoros	78.3	100	33.5	77	59.1	20.3	100	a. 1.
Szabó B. Endrőd	81.8	100	39.3	90	57.2	18.6	100	a. 1.

A függőleges rovatok megnevezése: Hls.—hektoliter súly, Tiszt.—tisztaság, 1000 sz. s.—1000 szem sulya, Vmm.—vetőmag mennyiség kh.-ként, N. s.—nedves sikkér, Sz. s.—száraz sikkér, L. m.—liszt minőség (általános értékszám, ez határozza meg a búza általános értékét).

Az egyes búzafajták pedig minőség szempontjából az ideai vizsgálaton a következő sorrendet kapták: Bánkúti 1014, Székács 1055, Tiszavidéki, Bánkúti, Bánkúti 5, Székács 1242, Bánkúti 1205, Bánkúti 1201, Gazdasági fajták és Székács.

A minőség szerint első és második búza adataival összehasonlítva a gyomai mintákat, a legszebb reményekkel nézhetünk a jövőbe, mert a különbség nem sok. Fenti eredményekből csak erőt meríthetünk arra, hogy az öt évre tervezett minden búzaminőség versenyen szebb és szebb eredménnyel vegyünk részt gyomaiak.

Vitéz Pajor.

Igazságok, melyek esetleg fájnak.

Vasárnap délután az olvasókörök megbizottai értekezletet tartottak a betöltendő törvényhatósági tagságok jelölésére. Ebből az egész értekezletből csak azt ragadom ki, hogy régi, rossz szokás szerint, ismét a saját embereiket igyekeztek az olvasókörök jelölni, tekintet nélkül a rátermettségre.

Vegyük csak sorjába a dolgokat.

A község 3 rendes és 5 pótagót választ a törvényhatósági bizottságba, kiktől reméljük és elvárjuk, hogy községünk érdekeit a vármegye gyűlésein és bizottságaiban képviseljék, elősegítsék, megvédjék. Hogy ennek a köteleységnek eleget tessenek a megválasztottak, a Gyuláig és visszaváló utiköltséget és legkevesebb reggel 6 órától délután 5 óráig terjedő időt kell minden gyűlés alkalmával rászánniuk. Ez a legkevesebb és ezt a legkönnyebb megtenni, ehhez csak pénz és idő kell. A dolog nehezebb része abból áll, hogy a gyűlésekre szorgalmasan bejárógató tagok értelmes, okos viselkedésükkel, felszólalásaikkal, érdeklődéseikkel rokonszenvenessé teszik önmagukat és a községünk érdekében szükséges ügyet és így megszerzik községünk érdekeihez a vármegye hozzájárulását.

Csakis az, aki birtokában van ezeknek a képességeknek és az anyagi áldozatra is képes, az vizsgálja meg magát liszter is csakis akkor vállalja a jelöltséget, ha ezeknek a kellekek-

nek eleget tud tenni és eleget is tesz megválasztása után.

Nem érdeke a községnek, hogy olyan törvényhatósági bizottsági tagjai legyenek, kik nem tudták meggátolni, hogy Gyoma uthalózata leminősítése (mezővári és orosházi utak) mellett a kondorosi ut is nem Gyomán, hanem Endrődön át lett megépítve. A dévaványai, mezőberényi és turkevei utak kiépítéséről ugyan szólalt-e fel egyik tagunk is?

Azt kell hinnem, nem is olyan könnyű dolog a község háztartási és fejlődési érdekeit jól ismerni és megfelelően képviselni a megyénél, S mégis, mit látunk: a kaszinói tagság előképzettségével nyugodt lélekkel merik többet vállalni a jelölést, talán előre tudva, hogy egyszer sem mennek be még a gyűlésekre sem. Fő, hogy a rang meglegyen, a velejáró köteleességek mellékesek.

Azt sem hallgatom el, hogy gazdáinkal ne figyelmeztessenem

rát: A vármegyénél nem a gazdák sorsát, hanem a községek sorsát intézik, tehát ebből ne csináljanak egyoldalú gazdakérdést, hanem lássák be, akinek több tanultsága, több tudása szélesebb látókörre, gyorsabb áttekintése és becsületes szándéka van, még ha nem is gazda, sokszor a községünk érdekei mellett a gazdatársadalomnak is nagyobb hasznára van, mint az a gazda, aki mindezekkel nem rendelkezik.

Azt talán csak nem kell vitatnom, hogy a betöltendő 3 rendes és 5 pótagóságot mind gazdákkal betölteni óriási rövidlátásra és nagy osztályönzésre vall.

A kaszinói érdekeket elégtétellel ki a kaszinók sivar életében. A község nehéz és felelősségterhes ügyeit csak rátermett, okos és önzetlen emberekre szabad bízni, mert csak akkor számíthatunk fejlődésre.

B. J.

Községi iskolaszéki gyűlés.

Oktober hó 16-án népes gyűlést tartott a község iskolaszéke *Répas Pál* elnöke alatt, melyen a következőket határozták el:

A Besenyszegen építendő iskola „*Besenyszegi községi elemi népiskola*” nevet kapta.

Tekintettel a Besenyszegi összeírt 107 tanköteles nagy létszámára, két tanítói állás megszervezését határozták el, melyhez a vármegye és a vallás- és közoktatásügyi miniszter hozzájárulását kérik.

A tanítók kezdő fizetését 55 százalékban a község vállalja, míg a hiányzó 45 százalékot és az előléptetési különbözetet államsegélyként kérik. A felajánlott 55 százalékkal a tanítókat a község választhatja.

A gazdasági elemi népiskola 300 tankötelese közül 50-en kértek felmentést, részben betegség, részben ruhátlanság, részben szolgálat miatt.

Feltűnő, hogy többen alapos ok nélkül keresnek kibuvót, hogy ne kelljen a gazdasági iskolát látogatniuk, pedig amit a felmentéssel

elmulasztanak, talán soha az életben nem fogják pótolni.

Befejezésül *vitéz Pajor Gyula* gazd. elemi népiskolai igazgató, iskolaszéki jegyzőnek a múlt esztendőben és a most november 3-án tartandó gazdasági kiállítás megrendezéséért köszönetet mondott az iskolaszék.

Hogyan pártoljuk a helybeli ipart

című cikkemben *vitéz Pajor Gyula* gazd. isk. igazgató ur olyan kitélet tulajdonított nekem amelyet nem irtam,

Nem panasztam fel, hogy nem nállam rendelték a drótkerítést, csupán azt kifogásoltam, hogy nem hívtak fel ajánlatlételre.

Speciális baromfiudvar kerítés csak a nagyvállalatok árjegyzékében van, a valóságban azonban nincs, mert nem az a fontos, hogy milyen a fonás, hanem, hogy a célnak megfeleljen.

Bizonyára látta az igazgató ur a pesti állatkertet, egy méter fonat sincsen abból a speciális fonatból, mert nem felelt meg. Ami az árat illeti, nem vagyok

drágább, mint Bpest és ugyanolyan feltételek mellett le tudom szállítani. Tehát nem kellett volna a pengőket, illetve a filléreket kidobálni.

Ha azon csekélységért pedig, mert kérni mertem, hogy ajánlatlételre hívtanak fel és ezért az összeköttetés megszakítását állítja elő, a legnagyobb sajnálatomra még ma is azt állítom, hogy jogos volt a kéresem.

Kiváló fizetellel:
F. Kiss Gábor.

A Gyomai Jótékony Nőegylet gyűlése.

A Gyomai Jótékony Nőegylet f. hó 13-án választmányi gyűlést tartott. Ezúttal először saját helyiségében, a községháza mellett felépült korcsolyaházban. Nagy anyagi áldozattal építette ezt a Nőegylet, hogy a téli sportot kedvelő község kényelme teljes legyen. Elhatározta a választmány, hogy az Egyesület tagjai jóval olcsóbban jutnak korcsolya bérlethez és jegyekhez, miután az ő filléreikből épült a kellemes melegedő házikó. A pénztáros beszámolt a melegedő építési költségeiről. Több napirenden levő dolog megtárgyalása után a gyűlés kellemes hangulatban ért véget.

A gyomai MANSZ közgyűlése.

Oktober hó 11-én tartotta évi rendes közgyűlését a Mansz gyomai csoportja. A fiatal egyesület tagjai szép számmal jelentek meg és élénk megbeszélést folytattak az elmúlt és a következő év munkáiról. Megalakultak az egyes szakosztályok, melyek keretében minden segíteni vágyó asszony és leány megtalálhatja a neki legjobban megfelelő munkát. Szóba került a szegények karácsonyi segítése és a közgyűlés 150 pengőt szavazott meg meleg ruhákra, amit a háziipari szakosztály tagjai fognak megvarni. Végül elhatározta a közgyűlés, hogy

állandó helyiségről fog gondoskodni, ahol munkadélutánokat és egyéb összejöveteleket tarthat a Mansz.

Ezúton is felhívjuk a gyomai nők figyelmét az egyesület komoly és jó céljaira. Aki részt óhat venni ennek elérésében, lépjen be az egyesületbe, bármelyik Mansz tag segíti ebben.

FELHÍVÁS A LEÁNYOKHOZ!

A gyomai református egyház elnöksége szíves szeretettel hozza tudomására a mi leánykainknak ama — bizonyára — nagyon örvendéles hírt, hogy a leány egyesületi munkák 7. évi október hó 24-én, szerdán délután 2 órakor az egyháztanács termében megkezdődnek.

Szeretettel várunk és hívunk mindenkit. Az a meggyőződés vezet és irányít bennünket, hogy a jövőnek neveljünk és építsünk. Ebből a nagy, de szép és gyönyörű munkából kivetheti minden leányka a maga részét, akiben buzgóság és igazi keresztyéni hit van. Minden leánynak az a legdrágább ékessége, ha szívének nemes, tiszta voltát, lelkének tisztaságát megőrizte s hitben erős. De azt sem szabad elfeledni, hogy ez a legkevesebb, ami nélkül a leány nem lehet el. Szomorú, szálnalmas a hit nélküli férfi, de a hitetlen nő egyenesen visszariasztó.

Leányok! A magyar haza titöltek sokat vár! Vegyetek részt a nemzeimentés nagy munkájából! Református Sionunk kiláti karokkal vár mindnyájókat. Tiszta hiteket, meggyőződéseket akarja erősíteni és megtartani. Loránffy Zsuzsanna, Bethlen Katala példája buzdíson mindnyájókat.

Ti lesztek a jövő magyar egyházának a tagjai. Elkészültek-e már erre a nagy feladatra? **Jöjjetek a református leány egyesületbe,** itt egyesületek lesvéri szeretetben, itt erősödjétek hitben, itt kedveljétek meg a szépet, a jót, az erényt, a szívóságot és a lelki gazdagságot. Hívjatok mindenkit magatokkal!

Minden édes anyát is kérünk tisztelettel és keresztyéni szeretettel, hogy buzdítsa leánykáját erre a szép munkára. Itt tagdíj nincs. Mi nem pénzt kérünk; mi szívet kérünk és hitben erős lelket akarunk, mi a jövőnek óhajunk építeni a lelkek egységéből és hitbeli buzgóságából. **Minden szerda délutánt a lelkiekben való épülésre használjanak fel.** Ha minden édes anya megteszi a maga kötelességét s minden leányka meghallja a legdrágább édes anyának, az anyaszentegyháznak hívó szavát s követi azt, akkor egyházunk és hazánk ékességei és drága kövei lesznek. Isten adjon elhatározást és áldja meg a jó munkát.

A posta pénzt is kézbesít.

Lassan, de biztosan haladunk mi is a fejlődés felé. Még emlékezünk, amikor a postás állal kikézbeseilt vevénnyel a postára mentünk, ott aztán kiadták az ajánlott leveleket.

Most október 1-e óta már a pénzt is házhoz hozza a postás. Ez is nagy kényelem volna, ha legalább minden páros napon kézbesítené a derék postás vagy 100 pengőt. De mert ezt az üdvös újítást a postának csak ujság közleményekből ismerjük meg, nem sokra értékeljük, pedig megérdemli a postánk, hogy hálásak legyünk érte.

HIREK

Fülöp Imre (kisgazda):

ÖNÉRZET

*Magyar az én nemzetségem,
Földműves a mesteriségem.
Önérettel szántok vetek,
Mert kenyeret én termelek.*

*Munkám ha Isten megáldja,
Ugy van mindenki számára:
Kenyér, ruha, s nincsen inség:
Nem kell a koldus segítség!*

*Az iparos készítményit,
Ha fogyasztom — az értékít —
Földből vettem, Ő már kapta;
Részben Őt is munkám tartja.*

*Azért soh'se szégyeljétek,
Szántó-vető mesteriségetek.
Mondjátok fej-főlemelve:
Vagyok olyan legény mint Te!*

Közöljük T. Olvasóinkkal, hogy e héten rajtunk kívüli okok miatt, nem adunk mellékleteket, de a jövő számmal ismét adunk.

Gömbös Gyula miniszterelnök ma éjjel Lengyelországba érkezett.

A „Magyar Mezőgazdasági Társaság“ most tartotta évadnyitó ülését. Dr. Nagy Ferenc ny. miniszter, az Egyesület elnöke megnyitójában mély hódolattal emlékezett meg a Kormányzó jubileumáról, amelynek alapján a Társaság a Kormányzóhoz hódoló felirattal intézett. Ezt követően Sternád István ügyvezető elnök beszámolt a nyár folyamán végzett munkáról és megtartott előadásokról. Elhatározatolt, hogy eltérően az eddigi rendszertől, amelynek alapján kizárólag a fővárosban tartózkodó, mezőgazdasági tudományt művelő egyének előadásai szerepelnek, ezentul megszólaltatják az egyes vidékek kiválóságait is, hogy közvetlen értseülések alapján járhasson el a 70.000 tagol számláló „Magyar Mezőgazdasági Társaság“ tagjainak érdekében a Kormányznál. Ezt követően a napirend tárgyalatolt le.

A fehér fakir csodája. Egy különös ember csodálatos fakirmutatványokkal ejlt ámulatba egész Európát. Koporsóba zárta magát, a koporsót viz alá süllyesztik és csak órák múlva emelik ki újra, a fakir életben marad. Erről a rendkívüli emherről érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja új száma, amely nagyterjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek képek, pompás cikkel, érdekes folytatásos regény és rengeteg érdekesség van a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Az ország legnagyobb faiskolája

**UNGHVÁRY
LÁSZLÓ
FAISKOLA RT.
CEGLÉD**

Szállít: mindenfajta gyümölcsfát, szőlővesszőt, utmenti-, sor- és díszfát, rózsát- díszcserjét, évelőt, — herényi (Szombathely mellett) fenyőtelepéről tartós földlabdával, kiváló minőségben és sok fajtában fenyőt és örökzöld díszcserjét. Speciális kultúra: Rhododendron, Magnolia, stb. Állandó ellenőrzés alatt. **KÉRJENÁRJEGYZÉKET**

Az egyetértés Olvasóegylet nov. 4-iki előadásán: Csókos regiment.

Anyakönyvi hírek

Születtek: Tóth Endre, Kató Sándor, Kiss Anna, Pulogor Terézia, Csikós Bálint, S. Nagy Irén. **Házasságot kötöttek:** Pálinkás Mihály—Krucsió Erzsébet, Munkácsi Lajos—Czeplédi Erzsébet. **Elhaltak:** özv. Szatmári Gáborné Tuba Eszter 66 éves, Karádi János 77 éves, Horváth Imre 42 éves, Faragó Piroška 4 hónapos, Bacsa Béla 11 éves, Paróczai Ferenc 15 hónapos Csikós Bálint 2 napos.

Trükkök és intimitások. A szinpadon kulisszatitkaikról, a filmgyártás trükkjeiről és a filmvilág intimitásairól szebbnél szebb képekben és érdekesebbnél érdekesebb cikkeken számol be a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Gazdagon illusztrált budapesti és külföldi rádióműsorokat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot, slágerszövegeket, színházi beszámolókat és pompás rovatokat közöl a különő színházi képeslap. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Hogyan tervezzük meg gyümölcsöskertünket? Erre a kérdésre ad felvilágosítástíterrajzokkal együtt a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a zöldségfélék téli eltartásáról, a kaliforniai paizstetűvel kapcsolatos aktuális kérdésekről, a koszu kótréről, a zöldségekert ősi munkáitairól, az elhanyagolt alakfák metszéséről, a szőlőtörköly értékesítéséről, a bornspince higiénijéről stb. A dusan illusztrált két szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Földmívelésügyi Miniszterium, Budapest, V. Kosuth Lajos-tér 11.) egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

Kaliforniai paizstetűtől mentes

**Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Díszfát
Díszcserjét
Évelő virágot
Gyökerez szőlővesszőt stb.**
bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József
faiskolája
CEGLÉD

Budapesti iroda VI. Andrassy ut 56
Oktató nagy árjegyzék ingyen.

Szövogyári SC—GyTK 4:0 (0:0)

Barátságos. Bíró: Heinfarth.

A szabadnapos GyTK öt második csapatbeli játékosának kipróbálásával állt ki a jóképességű tური csapat ellen. A tartalékok nagy lendülettel és szívvel feküdtek a játékba, de a tempóbirás csak az első félidőben volt eredményes. A második félidőben a kiforrottabb tურიak, a fáradt ujoncok ellen fölénybe kerültek és lelkes játékkal egymásután szereztek meg a gólokat.

Mezőturi támadással indult a játék. Hol az egyik, hol a másik csapat van némi fölénybe. Erős mezőnyjátékból a 20. p.-ben a tური center eredményes, de a gól lesálás miatt érvénytelen. 30. ik p.-ben Vatai szép lövését kórnerre menti a tური kapus. A berugást mezőnybe továbbítják. 40. p. kórner a GyTK ellen, eredmény nélkül. Gyomai támadásokkal ért véget a félidő.

Szünetben nagyon látszik a fáradtság az ujoncokon.

A II. félidő GyTK kezdéssel indult. Vatai előre adott labdával Barta szépen futott a tური kapura, de a jó védelem az utolsó pillanatban szerencsésen közbelépett. Innen kezdve a szövogyár került fölénybe és erősen ostrom alá vette a Kertész kapuját. 5. ik p. a tური center átjátsza magát a védelmen és közlőrlől megszerzi a vezetést 1:0. Majd a 10 percben kórnerből a jobbszélső révén eredményesek 2:0. Most a GyTK került némi fölénybe és sikerült is egy kórnerrel elérni. De az kihasználatlanul maradt. A kiadott labdával Kiss centerhalf tör előre és a 22. ik p. szép lövéssel megszerezte a harmadik gólt 3:0. Amit a 40. ik p. a center 4-re szaporít. Tური fölényrel ért véget a mérkőzés.

A győztes csapatból mindenki dicséretet munkát végzett.

GyTK-ból Kertész, Vatai és Weigerth vált ki. A tartalékok nem tudtak még kellően beleilleszkedni egy erősebb mérkőzésbe, de azért igyekeztek.

A bíró mindkét fél megalégedésére vezette a mérkőzést.

GySC—Mezőturi Máv 2:1 (1:0)
Mezőtur. Bajnoki. bíró: dr. Podani.

Rendkívül erős és a Máv részéről — helyenként — durva mér-

kőzést vivott a GySC Mezőturon. Az elért eredmény nem fedi hiszen az erőviszonyokat, mert a GySC úgy a mezőnyben, mint a védekezésben magasan fölülte állott ellenfelének. Két zsufolt teherautó hűsleges drukkerhada buzdította a GySC kiténő együttesét, mely a lelkes tapsokat ritkán látható szép összjátékkal és szemtelket gyönyörködte ügyes kombinációkkal hálálta meg. Külön kiemelni az együttesből senkit sem lehet, mert az egységes csapatrészek minden tagja tudásának legjavát adta. Némi hiba csak a jobboldali védelemben volt felfedezhető. A ritkán szereplő jobbhalf a várakozásnak ha meg is felelt, hibás helyezkedésével néha a rutinizott Feketét is zavarba hozta. A keménykötésű Matlak testi fölényrel pótolta az előfordult apróbb hibákat. Ha most, vasárnapi meccsén megtartja a csapat mult heti egységet és lelkesedését, úgy könnyen megállíthatja az első osztály felé törekvő Textilt sorozatos győzelmében. Akkor pedig jobban felfognak figyelni az osztálybeli pályatársak a GySC szorgalmas és kiténő együttesére.

GySC kezd nap és enyhe szél ellen. Első negyedóra Máv támadásaival telik el, de a jó védelem ellen nem tudnak eredményt elérni. Majd magára talál a GySC és a 20. p.-től kezdve átveszi a tempót. Nagy lefut Bartha II. höz vág át s az ő passzából Bartha I. által küldött erős lövést a kiténő Cövek kapus kivédi. 22. p. Csiszár jobbösszekötő veszélyes lövését Szrenkányi ritkán látható robinzonáddal kórnerre üti. 35. p. Kiss—Zöld—Bartha I. összjáték után Bartha II. kiugrik elhuz a bekk mellett, de közvetlen közlőrlől lécs mellé lö. Mindjárt utána Kiss lövését bravurosán védi a kapus. Végre a 43. ik p.-ben Bartha II. az előbbi recept szerint Cs. Nagy remek labdájával közepén kiugrik s bombalövése most már a kapu sarkában robban 1:0. Fekete meggy át 3 emberen mikor a bíró a félidő végét jelzi.

Második félidőben folytatódik a GySC fölénye s a 3. p. Kiss passzából Bartha I. szép gólt lö, de a bíró ofszejdet jelez. Percekig tartó izgalom a GySC kapu előtt, végre Pulugor hosszú fesséssel felszabadít. Kiss remek át-

tórását Podani tévesen ofszejdon megállítja. 22. p. Szücs hálóra esett beadása után veszélyes, gólgyanus helyzet és Szrenkányi a gólvonalon rádobással véd. 26. p. Matlak nagyon szépen ivel Nagyhoz, a szép beadást Kiss Bartha I.-hez fejele, aki 3 lépést tesz és a sarokba lö (2:0). Közönség kiábrándulva kezd hazafelé indulni. 31. p. Lehretter lefut, beadását Fekete rosszul fogja és saját hálójába emeli. (2:1). Két perccel később majdnem megismétlődött az előbbi eset. Ujból Lehretter fut el. Beadása most Friedtől tart az öngól felé és Szrenkányi csak az utolsó pillanatban tudja rávetéssel elfogni. 42. p. Kiss szabadrugása sorfalba megy. Utolsó percek, öldöklő az iram s egy utolsó alkalom az egyenlítésre. Szabadrugás GySC ellen 16-osról, de fölé lövik s ezzel vége is a meccsnek. Podani megengedte a durva játékot s igen elnéző volt a Máv-istákkal szemben.

A II. o. bajnokság tabellája e heti számunkból anyagtorlódás miatt maradt ki.

Okt. 21-i futballprogram: Gyomán GySC—Textil, Mezőberényben Törekvés—GyTK, MTK—KTE, Szarvason Bocskai—M. Máv. Sarkadon Világosság—Kinizsi, Orosháza OFC—BISE.

Okt. 14-i eredmények: Textil—OFC 3:1 (3:0), MTK—BISE 4:1 (2:0) Törekvés—Kinizsi 6:1 (2:0).

Bírókölődés. GySC—Textil meccs bírāja: Kiss. GyTK—Törekvés meccs bírāja: Leipnicker.

Szerdán megtartott Gyulai AC—Áttila magyar kupamérkőzés félőrai meghosszabbítás után is 2:2 arányban eldöntetlenül végződött.

Alsövetségi Tanács korábbi határozatát, melyszerint szövetségi igazolt játékosok, nem szövetségi, ugynevezett uccai csapatokban nem szerepelhetnek, fentartja azzal, hogy ilyen szerepiésért az illető játékosokat mindenkor fegyelmi eljárás alá vonja.

A szegedi csapatoknak a bajnokságba való késői bekapcsolódása folytán a Zrínyi—MAK, illetve KEAC—MTK mérkőzések lejátszása Karácsony első napjára toldott ki.

GySC agilis titkára az elnökség hozzájárulásával, körlevelet intézett a II. osztályban szereplő egyesületekhez, melyben csatlakozásra szólítja fel az érdekelteket annak kivívására, hogy a DLASZ-hoz intézendő beadványban a II. osztályból 2 csapatnak a II. osztályba való kerülését erőlyesen követeljék.

A félbeszabadt GySC—GyTK meccs 4:1 arányu eredményét a szabályok alapján a GySC javára igazolták.

GySC—GyTK mérkőzésből kifolyólag Roznyait ért sérelem—téves félreértésből eredt — és a kellő kimagarázkodás után barátságosan elintéződött.

FIGYELEM! A GyTK folyó hó 28-án tartja a Holler-szállóudában hirneves dísznótoros vacsoráját. Melyre ezuton is szeretettel hívjuk meg a kedves sportpártoló közönséget. A vacsora izletességéről a jó Hantzmann konyha gondoskodik. Az ívek már kivannak adva, de jelentkezni lehet a Hollerban is.

GySC november 4-én vasárnap este vacsorát rendez az Uri Kaszinóban, melyen Fekete Géza 20 éves játékos jubileumát ünneplik meg.

Meghívó.

A Gyomai Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszfőző Szövetkezet 1934. évi október hó 28-án délután 1 órakor Gyomán, a Gróf Tisza István ut 97. sz. alatti nagytermében tartja meg az 1933/34. üzletévről

évi rendes közgyűlést, amelyre a tagokat ezennel meghívja.

Amennyiben a tagok a fenti napon határozatképes számban nem jelennek meg, úgy a közgyűlést ugyancsak a fenti helyen 1934. évi november hó 4-én délután 1 órakor fogjuk megtartani, mikor is a tárgysorozatba felvett alábbi ügyekben a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozunk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, jegyzőkönyvezető és két hitelesítő kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1933/34. üzletévről, ugyanezen üzletévről a zárszámadások, mérleg és eredményszámola bemutatása, mérleg és veszteség megállapítása és az utóbbi fedezéséről határozathozatal.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok 31-ik §-nak módosítása.
5. Alapszabályszerű időben benyújtott indítványok tárgyalása.

A szövetkezet 1933/34. évi zárszámadásai, mérleg és eredményszámola, igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések Gyomán, a szövetkezet iroda helyiségében közszemlére ki vannak téve és az érdeklődők ott megtekinthetik.

Gyoma, 1934. október hó 17.

Az igazgatóság.

Tisztítsuk a vetőmagot Iványi Aladár és István cég központi magtárában és malmaiban, cséplés megszüntével ugyanott zsák kapható.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

Horthy Miklós út 63. sz. ház azonnali beköltözéssel eladó. Ugyanott egy lakás kiadó.

Gyümölcsfa oltványokat előnyösen szerezhet be Zöld Péternél, Kossuth Lajos utca 22. sz. alatt. Fekete földben nevelt, frissen szedett fáinak fajazonosságáért felelősséget vállal. — Ugyanott kaptáros méhcsaládok eladók.

Kaptáros méhcsaládok eladók Perei László asztalosnál, Petőfi-ut 46.

Zöld József kocsigyártó

hintók és kocsik ujonnan való készítését és javítását a legolcsóbban és kedvezményes fizetés mellett vállalja. — Lakik III. ker. Zrínyi út 53. szám.

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős üzemvezető: Toket Sándor

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félelvi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

ÉPITSÜNK HŰTŐHÁZAT.

Ha termelőink összebe-szelnének és pulykáikat, csak egy hónapig is nem vinnék a piacra, majd meglátnák, hogy a most kiméletlen „kartelltag“, ki félvállról veti oda a neki szinte könyörgő termelőnek — „Válogassa ki a kakasokat, azokat nem veszem meg, a többiért meg adok kilónként 50 fillért!“ — mondom, ez a tobzódó „kartelltag“ leszállna a kevély autóról és gyalog mászkálna ki a tanyákra, ahol ő könyörögne a termelőnek, hogy adja el neki a pulykáit.

Vérlázító és hallatlan ez a kihasználása a termelőknek, ahogyan most kihasználja az egyedvásárlású kereskedelem gazdáink helyzetét a baromfival! Az őszi vetés után nem kívánatos már, hogy a tyúk vagy pulyka kapargáljon a vetésen, ezért igyekeznek mindenki szabaduini a felesleges baromfitól s így egyszerre olyan kínálat van a piacon, hogy a termelők valósággal könyörögnek a kereskedőnek, ha áron alul is, csak vegye meg az övékét.

A tömeges idénycikkek beérkezésekor évről-évre visszatér ez a helyzet: a nagy kínálat lerontja az árakat.

Gyoma és Endrőd 86 ezer katasztrális holdas hátrában a belfogyasztáson kívül legkevesebb 2 ezer sertést 200 ezer kg. súlyban és legkevesebb 300 ezer darab baromfit (tyúk, liba, kacska, pulyka) átlag-

ban 300 ezer kg. súlyban kellene eladni. Ha volna egy hűtőházunk s ezzel kapcsolatosan baromfihízlalónk s a tömeges beérés-kor nem kellene elkótyavetyélni állatainkat, hanem a hűtőházi tárolással kivárhatnánk a jobb árakat és a fent jelzett 500 ezer kg-on kilónként csak 10 fillérral kaphatnánk többet, ez évente 50.000 pengőt jelentene.

A baromfihízlalóban a saját termésű tejet és szemesferményeinket értékesíthetnénk.

A hűtőházzal kapcsolatosan állandó munkaalkalmat adnánk sok embernek.

A leölt állatok tollát, szőrét külön értékesíthetnénk, a vért meg a sertéshízalásnál hasznosíthatnánk.

Lakosainknak most sem pénzük, sem hitelük nincs, hogy egy hűtőházat építsenek. A baromfikereskedelem-kartellnek sem érdeke, hogy nálunk hűtőház legyen. Gyoma és Endrőd községeknek különféle alapokban van annyi pénzük, vagy építsék fel a községek a hűtőházat és legyen az „Községi hűtőház“ (nem volna rossz befektetés, talán később pótdórá sem lenne szükség,) vagy adják kölcsön a termelők alkalmi alakulatának a szükséges összeget, hogy ők építsenek fel egy hűtőházat.

Ugylehet, ez a hűtőház lesz a kiindulása, hogy mezőgazdasági termelőink össze tudnak majd fogni más dolgaikban is és segíthetnek magukon. W.

Képviselőtestületi közgyűlés Gyomán.

Október 23-án délelőtt képviselőtestületi rendkívüli közgyűlés volt, melyen a következő érdemleges határozatokat hozták:

A múlt számunkban közölt iskolaszéki határozatot, hogy a besenyszegi iskolánál két tanítói állást szerveznek, magáévá tette a képviselőtestület azzal a változtatással, hogy az ott lévő kert használatra, ha egy tanító lesz, teljesen azé legyen, ha két tanító lesz, akkor ketten kapják feles használatra.

Miniszteri átiratra határozatot kellett hozni, hogy az országos vásárok ezután két naposak legyenek és a második napon tartatnék a kirakodóvásár is. Képviselőtestület kéri a minisztert, maradjon továbbra is három napos a gyomai vásár, melynek vasárnapi

kirakodó vásári napjára gazdasági és szociális szempontból szükség van és tekintettel, hogy a kirakodó vásár a környék legnagyobb vására, így az elég tágas vásártér sem volna elégséges, ha egy napon állat és kirakodóvásár volna.

A vásári és piaci helypénzeket a lehetőség szerinti mértékben csökkentették.

A gödrök közötti területen négyen kaptak ház-helyet.

A községi földek haszonbérleti nem kaptak haszonbér elengedést, csak fizetési haladékot adtak nekik a f. évi haszonbér 30%-ára kamatmentesen jövő évi szeptember hó 1-ig való kifizetésre.

Jóváhagyták a piactéri burkolással kapcsolatos pótmunkákat.

SZEPTEMBER 21-ÉN ADTÁK ÁT A FORGALOMNAK AZ ÚJ PIACTÉRI UTAT.

Mintegy 1000 négyzetméterrel lett nagyobb a baromfipiac.

A gyoma—endrődi törvényhatósági utat a Hősök Emléktávjával összekötő 266 folyó méter hosszú út építéséhez július 24-én fogtak hozzá az alkalmilag társult Wagner Márton Fiai gyomai és Máthé György békésabai cégek és szeptember 21-én adták át a forgalomnak a kész utat,

mely 5 méter szélességben épült, a Szabadságtéren egyoldalú lejtéssel, azzal a számítással, hogy e mellé még egy másik 5 méter széles útpályát építenek később s akkor a Szabadságtéren 10 méter széles lesz az út, a Rákóczi utcában marad a most megépített 5 méter szélesség.

Az út betonból épült, két rétegben, 18 cm. vastagságban, a Szabadságtéren — az egyik oldalon — 206 folyóméter hosszúságban kiálló betonszegéllyel.

Az átépített és új téglajárdákkal együtt készült:

1482 m² betonút,

1862 m² téglalburkolat.

A levénte iroda mögötti porta felének megnyitásával és a vízlevezető árok beföldelésével a piactér mintegy 1000 négyzetméterrel lett nagyobb.

Az építési munkálatok a pótmunkálatokkal együtt 19663 pengőbe kerültek.

Községünk megerőltette magát és a baromfipiacot esős időre is járhatóvá tette, mert a piacainkra járó baromfikereskedő azzal ijesztgetett bennünket, ha nem tesszük lehetővé, hogy sáros időben is közlekedhessen autójával, nem jön a piacainkra. Vagyis: községünk áldozatot hozott, hogy baromfitenyésztőink zavartalanul értékesíthessék baromfiaikat, de a baromfikereskedők nem méltányolják a község áldozatkészségét, mert nagyon alacsony áron vásárolják a baromfit, amivel tetemes veszteséget okoznak az amúgyis haszon nélkül dolgozó termelőknek.

Mióta a baromfipiac a legnagyobbított területre jött vissza, olyan nagy a felhozatal, máris kicsinek bizonyul a piactér. Ha azt gondolták előljáróink, hogy több évre el van vetve a baromfipiac gondja, tévedtek, mert reméljük, a baromfitenyésztés nem fog csökkenni, hanem mindig erőteljesebb lesz.

A község kasszája 20000 pengővel szegényebb lett a piactér rendezésével, de a hasznos beruházás leltára ennnyivel értékesebb lett.

A búza árai. Átlagos búzaárak 1924-ben 28.17, 1925-ben 36.90, 1926-ban 31.50, 1927-ben 31.88, 1928-ban 29.95, 1929-ben 23.63, 1930-ban 19.18, 1931-ben 12.78, 1932-ben 12.74, 1933-ban 10.88, 1934 májusban 11.41 pengő.

Búcsú Endrődön.

Tíz éves az endrődi polgári iskola

1824-ben szentelte fel Wurum Iózséf nagyváradi megyéspüspök az endrődi nagytemplomot. — Endrőd katolikus népe nagy kegyelettel adózik templomépítő őseinek s azért a templom védőszenltjének: szent Imre herceg ünnepén, november 5-én nagy ünnepséggel tartja meg a templom búcsúnapját. Még az a nagy kitüntetés is éri az endrődi egyházközséget, hogy a búcsúünnepi nagymiséjét 1922 óta minden évben, most is az egyházmegye Főpásztora dr. Lindenberger János apostoli kormányzó Ur mondja. A szent beszédek tartását pedig Szabó Frigyes

szeghalmi és Gönczy Károly csanádapácai plebánok vállalták. A nagymise fél 10 órakor kezdődik.

Ünnepélyesebbé válik e nap azért, hogy d. u. 3 órakor kerületi Actio Catholica gyűlést hívott össze az egyházmegyei tanács igazgatója: Mellau Márton pápai prelátus, apostoli kormányzó helynök. A gyűlésen beszédet mondanak: dr. Czapik Gyula apátkanonok, Kovács Sándor az Actio Catholica országos főtitkára, dr. Krüger Aladár és Kóródy Katona János országgyűlési képviselők. A gyűlés a Népház mozihelységében lesz.

Ugyanaznap tartja az endrődi róm. kat. polgári fiúiskola 10 éves fennállásának ünnepét.

Kiemeli a nap jelentőségét még az is, hogy a róm. kat. Szent Imre polgári fiúiskola tanár-testülete akkor tartja a polgári iskola fenn-

állásának tíz éves ünnepét. A tíz éves jubileum d. u. 6 órakor lesz a polgári iskolában a következő műsorral:

1. Szent Imre herceg. Énekli Hidvégi Nándorné tanárnő vezetésével az ifjúsági énekkar.
2. Lovich Ilona: Mi vagyunk. Szavalja: Uhrin Dezső III. oszt. tanuló.
3. Az iskola 10 éves történetét ismerteti Walthier György róm. kat. polg. isk. igazgató.
4. Végvári: Nagy magyar téiben. Szavalja: Hanyecz Valéria IV. o. tanuló.
5. Prónay—Puszlay: Szent Imre látomása. Melodráma: Előadják: Szmola János (szavalat), Főföldy Béla (zongora), Fehérváry Ferenc (hegedű).
6. A volt növendékek nevében Paróczay Péter tanárjelölt üdvözli az iskolát.
7. Both Bálint: Magyar advent. Szavalja: Matuska Vince IV. oszt. tanuló.
8. a) Szentirmay: Fehér galamb. b) Urbán: Ej, haj, gyöngyvirág. c) Urbán: A tamási bíró háza. Előadja az ifjúsági énekkar Hidvégi Nándorné tanárnő vezetésével.

Lókötés Gyomán.

A pórujlárt tolvajokat a lopás után 2 órával elfogták

Oktober 23-án Fried budapesti lókereskedő lovakat vásárolt Gyomán. Este Fried két megbízottja a Karsay vendéglő istállójába kötötte a nyolc lovat és 1/2 10 órakor a vendéglőbe mentek vacsorázni. Tizenegy órakor visszamentek az istállóba. A nappali világítást adó teli hold fényénél ijedten vették észre, hogy az istállóból, két külön helyről,

hiányzik két ló, a nagykapu meg félig nyitva van. A megijedt lókötsérek egyike a vasúthoz ment, az ott szolgálatot teljesítő rendőrnek tett jelentést a lopásról, a másik meg a csendőrséghez sietett.

A gyanu azonnal Marjai Albert és Gál Sándorra volt, kik este 9 óra körül 10 óra utánig a vendéglőben voltak, hol 3 fél-

liter bort ittak meg s valószínűleg, mikor látták, hogy a lókötsérek bent vacsoráztak, azalatt tervezték el a lólopást.

Kovács Sándor rendőr a vonat kiindulása után lesbe állt a Marjaiék háza közelében. Nemsokára a temetőn át jöve Marjai Albert és Gál Sándor, bementek Marjaiékhoz, honnan később kijöttek, a kapu előtt elbúcsúztak. Mikor Gál Sándor a Kovács rendőr búvóhelye előtt elhaladt, a rendőr odaintette magához a megszeppent tolvajt, kit azonnal bevitt a Karsay vendéglőbe. Kis idő múlva a csendőrijárőr Prókay tiszthelyettes vezetésével Marjaiakat is odavitte a vendéglőbe, a sarokbaszorított tolvajhamarosán kivallotta, hogy a lovakat Marjaiék tanyájába vitték. A csendőrök azonnal kimentek a tolvajokkal a tanyába, behozták a lovakat s a rosszul sikerült lopás hőseit éjjel 2 órakor megvasalva bevitték a fogdába.

Békésvármegyei Kisgazdák Egyesületének gyűlése.

Oktober 21-én tartotta a Békésvármegyei Kisgazdák Egyesülete rendes évi közgyűlését, melyen többek között elhatározták,

— hogy az egyesület belép a Társadalmi Egyesületek Szövetségébe;

— hogy hivatalosan állapítsák meg évről-évre a búza árát;

— (Kovács István endrődi gazda indítványára), hogy mindazok a gazdák kérhessenek kényszeregyességet, akik földjének egy-egy holdja 300 pengőnél többel van megterhelve;

— hogy minden nap lehessen Pestre sertéseket szállítani;

— hogy olcsóbbak legyenek a szérumok;

— hogy minden kereskedő árusíthasson szódát;

— hogy a gazdaadóságokat rendezzék;

— hogy az adórendszer egyszerűbbé tegyék.

43 liter tej naponta. Ausztriában új világrekorder tehén tűnt fel. Egy év alatt 13.443 liter tejet produkált. Egy napi teljesítménye 43 liter.

A Körösöket Körösladányig és Békésig, a Berettyót Turkevéig teszik hajózhatóvá

és 28.000 katasztrális hold föld öntözéséről gondoskodnak.

A Körösök hajózhatóvá létele ügyében október 24-én dr. Mayer Károly államtitkár elnöksége alatt értekezletet tartottak a földművelésügyi miniszteriumban. Az értekezleten megjelentek Kállay Miklós földművelésügyi miniszter, a miniszterium szakelőadói és Körös-Tisza menti ármentesítő társulatok képviselői, köztük dr. Schweiger László alelnök és Bácsy Elek igazgató, akik az Ivánfenéki Vizszabályozó és Ármentesítő Társulatot képviselték. Az értekezlet megnyitása után Kállay Miklós földművelésügyi miniszter rámutatott a kérdés fontosságára és emlékeztetett Békéscsabán tett ígéretére, amelyet minden körülmények között be akar váltani. Amint a hitelviszonyok megjavulnak, azonnal munkába kezdenek. Hangsúlyozta, hogy az idei inségmunkákra előirányzott 8 és fél millió pengőből erre a célra nem juthat, mert a Körösök hajózhatóvá tétele csak kevés földmunkát igényel, nagy tömegeket tehát nem tudnának foglalkoztatni; most pedig éppen az a cél.

Uliána Benedek József miniszteri tanácsos ismerlette a Körösök hajózhatóvá tételének terveit, amelyek első része

biztosítaná a Hármaskörösnek, az egyesült Fehér és Fekete Körösöknek, valamint a Sebes Körösnek hajózhatóvá tételét Körösladányig, illetve Békésig. Ennek a szakasznak a hossza 130 km.

lesz. A tervek második része a Berettyó hajózhatóvá tételére vonatkozik.

A Berettyót alsó szakaszán, mintegy 20 km. hosszúságban Turkevéig teszik hajózhatóvá.

Mindezek megvalósításához szükséges a Szentés alatti Bökönyi duzzasztó átépítése. Ezt a duzzasztót 25 évvel ezelőtt építették, de azóta hasznavehetelenné vált. Átépítése, ami 500.000 pengőbe kerül, Békésszentandrásig biztosítja a hajózáshoz szükséges, megfelelő magasságú vizállást. Békésszentandrásnál egy második

duzzasztógátat létesítenek. Ez lesz a második vizlépcső, amelynek hatása körülbelül 90 kilométerre terjed és a Körösladányig, illetőleg Békésig biztosítja a megfelelő magasságú vizállást. Ennek a duzzasztónak a megépítése 4 és fél millió pengőbe kerül. A Berettyó 20 kilométeres szakaszának hajózhatóvá tétele körülbelül 700.000 pengő költséggel jár.

Az összes költség 5.700.000 pengőre tehető.

Tervbe van véve az is, hogy a Körösöket és a Berettyót feffelé Gyuláig, illetőleg Komádiig szintén hajózhatóvá teszik, erre azonban csak később kerül a sor. Ennek a tervnek a végrehajtása 7—10 millió pengőbe kerül. Mindezeknek a munkáknak a megvalósítása természetesen állami feladat és a költségekben esetleg csak másodsorban járulnak hozzá az ármentesítő társulatok.

A fent említett duzzasztók megépítésével nemcsak a hajózás, hanem az öntözés kérdését is dűlőre lehetne vinni.

A bökönyi és a békésszentandrás duzzasztók elárasztó rendszer mellett

A Körösök és a Berettyó mentéről átlag 1 millió mm. búzát szállítanak el évente. Ha figyelembe vesszük a hajón történő szállítás költsége mázsánként 30—40 fillérrel kevesebb mint a vasúti szállítás költsége, a Körösök és a Berettyó menti gazdák 3—400.000 pengőt takarítanak meg évente, illetve, annyival drágábban értékesíthetik búzájukat. Már ez az összeg messze felülmúlja a befektetett 5.700.000 pengő tőke 7 százalékkal számított amortizációs költségeit. De hasonló megtakarítások érhetőek el a tengeri, szén, fa, kő és más tömegcikknek szállításánál is.

Benedek miniszteri tanácsos előadása után az árvízmentesítő társulatok kiküldöttei tették még észrevételüket a tervekre vonatkozólag. Elsőnek a legnagyobb tisztánlúli ármentesítő társulat képviselője: Palasovszky Sándor ny. miniszteri tanácsos szólalt fel és miután kijelentette, hogy az ismerletett terveket jóknak és kivihetőknak tartja, hangsúlyozta, hogy az ármentesítő társulatok válsággal küzdenek és ezért nincsenek abban a helyzetben, hogy anyagi áldozatot hozzanak. Az ármentesítő társulatok az egész akció lebonyolítását állami feladatnak tartják, Majd

11.000 katasztrális hold, permetező rendszer mellett 28.000 katasztrális hold föld öntözését teszik lehetővé.

Tájékoztatásul meg kell jegyeznünk, hogy az öntözésbe bevonható terület nagyságát nem a földeknek a folyókhoz való közelségük határozza meg, hanem a rendelkezésre álló vízmennyiség.

A tervekkel kapcsolatban egyesek annak az aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy a Körösöknek egyes helyeken való megduzzasztása árvizet idéz elő. A szakértők erre vonatkozólag teljesen megnyugtató kijelentést tettek. Hangsúlyozták, hogy a víz nem fog a gátak lábáig terjedni és áradás esetén sem lesz nagyobb baj, mert a zsilipek szükség esetén vízszintesen lefektethetők a folyók medrébe úgy, hogy a vízfolyás elé adott eszekben akadályt nem gördítenek.

Hogy a Körösök és a Berettyó hajózhatóvá tétele és a mellettük elterülő földek öntözése közgazdasági szempontból mit jelent, ennek megvilágítására rámutattak a következőkre:

arra kéri felvilágosítást, hogy mi módon képzelik el a tervezők az öntözési és ezen a téren mennyire akarják igénybe venni az árvízmentesítő társulatokat. Hasonló értelemben szólalt fel a többi társulat képviselője is.

Dr. Schweiger László, az Ivánfenéki Vizhasznosító és Ármentesítő társulat alelnöke arra hívta fel a figyelmét, hogy az öntözés kérdésének megoldása még a hajózásnál is előbbre való. Öntözéssel fokozható a terméshozam, sőt duplertelés is elérhető, az öntözés tulajdonképpen a rendelkezésre álló földterület meny-

nyiségei sokszorozza meg és a korlátozott mennyiségű terület mellett is nagyobb mértékben teszi lehetővé a telepítést.

Röviden annyit jelent, hogy az öntözött területen 1 hold föld 2-t számít majd.

Beszédének végén odakondludált hogy a duzzasztást a lehetőségekhez képest fokozzák és ezáltal tegyék lehetővé, hogy az előirányzott 28.000 katasztrális holdnál nagyobb területet vonhassanak bele az öntözésbe.

A felszólalásokra Benedek miniszteri tanácsos azonnali reflektált és megadta a kért felvilágosításokat.

Reméljük, hogy a nagy terv, amelynek megvalósítása Magyarország feladata lett volna, most már rövidesen kivételre kerül és ezáltal lehetővé válik a Tiszántul mezőgazdaságának felvirágoztatására és különösen ennek a vidéknek a megsegítése, amely állandóan szenved az aszálytól.

Betöréses lopás Endrődön.

Varju Fülöp korcsmájából ellopták az italt és a pénzt.

Október 24-ikére virradóra vakmerő tettesek megfúrták Endrődön Varju Fülöp korcsmájának bejárati ajtaját, a lyukon át kinyitották a belső kapcsokat, behatoltak a kocsmába, honnan mintegy 5—6 liter pálinkát, rumot és valamennyi bort, a kézipénztárból 5—6 pengőt vittek el s mint akik jól végezték dolgukat, az ajtót betették maguk után s elszeleltek. A betörést csak reggel vetették észre s azóta a csendőrség erélyesen keresi a tetteseket.

Zenepályázat 100 díjjal. A Magyar Zenealbum most megjelent gazdag tartalmu októberi száma nagy magyar nőla és tánczene pályázathirdet, melynek során 100 díj kerül kiosztásra és a pályadíjnyertes munkák külön díszes albumban jelennek meg karácsonyra. A Magyar Zenealbum előfizetési ára 1 évre 6 P. fél évre 3 P. egyes szám ára 1 P. Műtárványszámot 50 fill. bélyeg ellenében küld a kiadóhivatal: Ujpesti, Ósz-u. 46.

Az ország legnagyobb faiskolája

UNGHVÁRY
LÁSZLÓ

FAISKOLA RT.
CEGLÉD

Szállít: mindenfajta gyümölcsfát, szőlőveszszőt, utmenti-, sor- és díszfát, rózsát- díszcserjét, évelőt, — herényi (Szombathely mellett) fenyőtelepéről tartós földlabdával, kiváló minőségben és sok fajtában fenyőt és örökzöld díszcserjét. Speciális kultúra: Rhododendron, Magnolia, stb. Állandó ellenőrzés alatt. KÉRJENÁRJEGYZÉKET

Németország megbélyegzi a pontatlan adózókat.

A jövőhétől kezdve fekete listákat vezetnek Németországban a késedelmes adófizetőkről. Állandóan nyilvánosságra hozzák neveiket, hogy megbélyegezzék és közmegvetésnek tegyék ki őket. Aki nem teljesíti adófizetési kötelezettségét — mondja a pénzügyminiszter felhívása — az pontatlan és becstelen, mert megszegi az állammal és a népközösséggel szemben kötelező hűséget. Az állam csak akkor lehet erős és csak akkor tudja teljesíteni feladatait, ha a megfelelő pénzügyi eszközök rendelkezésére állanak.

Vidám irások:

Szilágyi Dezsőt, a ferencjózsefi Magyarország híres igazságügy-miniszterét gyakran keresték fel képviselők és jól jövedelmező állásokat kértek pártfogoltjaik számára.

Egyizben egy magasrangú hivatalnok halála után néhány órával felkereste őt egy képviselő és így szólt:

— Az elhunyt helyére N. barátomat szeretném betéltetni.

— Ennek semmi akadálya, — felelte komolyan Szilágyi Dezső, — amennyiben a koporsó mérete megfelelő számára.

HIREK

Október 31.

A reformáció emléknepja nem kerülheti el figyelmünket. Ma különösen időszerű megemlékezni a reformációról. A régi világ előttünk alapjában megrendülten recseg-ropog. Az új, amely helyére ígérkezik, nem biztat, inkább rettent. Megújulást vár mindenki. Honnan jön a megújulás? A reformáció felelete rövid: *megújulás ott támad, ahol úrrá lesz Isten sérthetetlen törvénye.* Isten törvényének tisztelete és komolyan vétele nélkül nincs menekülés az ítéletes gyorsasággal és sötétséggel közelgő összeroppanás elől.

Mit adott a reformáció? Megteremtette az imádság, a szolgálat, az imádság, a lelkiismeret, a szeretet és az Istenbe vetett rendíthetetlen hit emberét.

Az imádság emberét. A reformáció korának fáradt, csüggedt, magára hagyott embere már régóta vágyott felüdülésre és ez a vágya az előtte feltárt, ősi, tiszta evangéliumi forrás felfedezésével beteljesült. Csodálatos erők közvetítője, kiváltója lett az imádság. Az új embert nyomoruságok, üldöztetések között is mosolygóvá, boldoggá tette. Luther Mártonról jegyezték fel, hogy egy napon, mikor igen sok, szinte erején felüli teendői voltak, így szólt: ma annyi elvégezni valóm akadt, hogy egy órahosszáig kellett imádkoznom, hogy elegendő erőm legyen.

És az erőt megkapta.

A szolgálat emberét. A reformáció előtt egy egy hívő ember minél mélyebb és komolyabb vallásos életet élt, annál inkább elvonult a világtól. A reformáció a mindennapi szolgálatot lelki törvényé tette. Minden lelki kincset, értéket csak azért gyűjtünk, hogy embertársainknak szolgáljunk vele. Minél több kincsünk van, minél mélyebb a hitünk, — annál inkább űz a vágy, hogy kovásszá, magvetővé lehessünk. Nem az a gazdag ember, akinek sokja van, hanem aki sokat ad. Kálvin János megtiltotta, hogy a sírját megjelöljék és ma sem tudjuk hol pihen. Még halálával is szolgálta az evangéliumi hit tisztaságát. — Ne őt nézzék, ne őt keressék, — még sírhalmában sem, — hanem azt, aki őt elhívta.

Az igazság emberét. Károli Gáspár 1560-ban fájdalmak és aggodalmak közepette élte át Szatmár ostromát, melyet magyar védett magyar ellen. Ekkor csendült fel fülében az Ige: Megismeritek az igazságot és az igazság szabaddá tesz titeket. Felsőhajtott: és századokon át annyi nemzedék nem ismerte meg. Megszületett benne a magyar bibliafordítás gondolata, — mellyel a nép kezébe az igazság legerősebb fegyverét adta.

A lelkiismeret emberét. A lelkiismeret szava, mely annyira el-tompult, melyet elnémitott az egyéni érdek, s szolgátságra kárhóztatott a bűn, — újra felcsendül szabadon — csengőn.

Dévai Bíró Mátyás, magyar reformátoraink egyik elődje 2 évig synlodótt Bécsben dohos, nyirkos, —kegyetlen börtönben. Faber püspök elé sokszor felvezették kihallgatásra s valahányszor a püspök gyönyörű, csillogó, levegős, meleg palotájában megjelent, a kísértő folyton a fülébe sugta: „ember kedvezz magadnak.“ S ha kedvezett volna, — soha nem került volna vissza a börtönbe, de a lelkiismereti szabadság hőségé se válhatott volna...

A szeretet emberét. Valami csodálatos erőt, fényt árasztó szeretet volt ez... olyan, amelyről Pál apostol himnuszt zengett. Ez a szeretet volt a legerősebb fegyver, mely a magyar nép lelke fellett diadalt aratott.

Szegedi Kiss Istvánt árulás török fogságba juttatta s Peruizbég véresre korbácsolta. Később mint ráckevei prédikátor találkozott Peruizzal s a megbánással közeledőnek szemrehányás nélkül megbocsátott. ... A szeretet mindent legyőz.

Az Istenbe vetett, rendíthetetlen hit emberét. Jöjjön bár a legkegyetlenebb vihar, csapás, — gálya — az egyén áll szilárdan, egyenesen, mint viharban a sziklaorom, — vagy viharzó tengeren az iránytű.

Bethlen Gábor halálos ágyán, mikor már beszélni sem tudott, papírt kért és reáírta a Bibliából vett utolsó szavait: Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk? — bizonyára senki, senki sincsen...

A hit, a vallás világító fátylái, égbenyuló oszlopai voltak ezek az új emberek. A magyar reformátusok ezen a napon meg kell kérdezzék önmaguktól: Vajjon mi régiek maradhatunk-e?

M. S.

Áthelyezés. Értesülésünk szerint Tóth István járási állatorvosát Gyomáról Székesfehérvárra helyezték át, utóda dr. Kómár Gyula m. kir. állatorvos lell. Tóth István több mint 7 éve teljesített szolgálatot a gyomai járásban, mely idő alatt nemcsak hivatalos működésével, hanem lársadalmi életében is közszerelelet szerzett magának. Sok szerencsét kívánunk neki új állomás helyén, utódát pedig szeretettel várjuk.

Alispánunk kezdeményezésére a vármegye Gyopároson egy vármegyei tisztviselői fürdő és üdülőtelepet létesít, ha Oroszáza ingyen telket ad hozzá.

A **kunhegyesi kerületben** vitéz báró Hellenbach Gollfried nemzeti egységpárti jelölletválasztották meg képviselőnek.

Halottak napja.

Az elmulás árnyéka ma és mindennap ránkborul, de csak halottak napján vesszük igazán észre, amikor a kereszténység roppant misztikuma élénk döb-benti a betelt és betellő sírokat, meghalt édesapánkat, édesanyánkat, testvérünket, feleségünket és gyermekünket, akiket elsirattunk és akiket siratunk ma is, hogy egykor bennünket is megsiratlak, mert ha az a siratás egyszer megszakadna, örök halottak napja borulna a földre. Mig kegyelet lesz, élet is lesz. Az élet a halálon túl is folytatódik, csak mi nem érünk el az időtlen idők végtelenségéig, mi, ma élő és a sorban utánnunk jövő emberek. Nekünk csak egy darabka élet adódott és a halottak napja ezért az embersiratás ünnepe, azé az emberé, aki azért született, hogy meghaljon. Mi az embert siratjuk, de nem az életet, mert az élet végtelen, de nem bizonyos, — írja a költő, —

„NEM BIZONYOS...“

Ha elszunyadunk, hogy felébredjünk,
Ha elutazunk, hogy megérkezzünk,
Hogy learatjuk azt, amit vetettünk,
Hogy megtarthatjuk azt, amit szereztünk.
Nem bizonyos, hogy kinyílik a rózsá,
Hogy a kenyérből mindig lesz egymorzsa,
Hogy felnő minden fa, virág, gyerek,
Hogy mozdulatlanul állnak a hegyek,
Hogy nem lesz soha gazság az igazság-

[ból,

Nem válik gyász, bánat, a vigasztalásból...
Kiert ma égünk, hogy holnap is szeretjük,
Mit maigérünk, hogy holnap megtehetjük.
Nem bizonyos itt semmi, semmi sem,
Mégis építünk, bizunk, remélünk,
Gyűjtünk, mulatunk, égünk, ígérünk,
De arra alig-alig gondolunk,
Hogy egy bizonyos: — az, hogy megha-

[lunk.“

Ezzel a biztos haláltudattal forduljunk a meghaltak sírja felé, hogy rajtuk keresztül örök életként folytatódják kegyelet...

A „Gyomai Ujság“ kapható a trafikokban, ára 10 fillér.

A ref. egyház hírei:

Uj lelkész.

A füzántuli református egyházkerület püspöke, Főtiszteletű és Nagyméltóságú dr. Ballazár Dezső püspök f. évi október hó 19-én kelt rendeletével Répás Pál gyomai elnök-lelkész oldala mellé Szóke Mihály lelkészt nevezte ki segéd-lelkézi szolgálatra. Szóke Mihály segéd-lelkész f. évi november hó elsején kezd meg szolgálatát közönlünk. Működésére és szolgálatára Isten áldását kérjük.

Reformációi emlékűnnep.

Folyó évi október hó 31-én, szerdán a gyomai ref. egyház reformációi emlékűnnepet tart, amikor is a templomban délelőtti kilenc órakor ünnepi istentisztelet lesz. Predikál: Répás Pál elnök-lelkész.

A Gyomai Református Nőegyesület.

A Gyomai Református Nőegyesület elnöksége szíves szeretettel értesíti ezúton is a nőegyesület tagjait, a gyülekezeti összes asszonyait, hogy a nőegyesületi összejövetelek f. évi november hó elsején, csüförlőkön délután három órakor, a délután templomi istentisztelet után megkezdődnek.

Felkérjük a nőegyesület tagjait, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg ezen összejövetelen az egyházi tanács termében.

Akik még a református asszonyok közül nem tagjai ezen egyesületnek, azok is irakozzanak be s jöjjenek buzgósággal az egyházi élet szolgálatában való hű munkára.

Mindenkit szeretettel hív és vár a nőegyesület Vezetősége.

Vallásos estélyek.

A gyomai református egyház elnöksége hittestvéri szeretettel jelenti a gyülekezeti tagjainak, hogy f. évi október hó 30-án, kedden este hat órakor a vallásos estélyek megkezdődnek s ettől kezdve minden héten a keddi napon az iparosok iskolájában, III kerület, Jókai utca és minden pénteki napon a mirhóháti református iskolában I. kerület, Baross utca, lesznek megtartva.

A vallásos esték mindig este hat órakor kezdődnek.

Felkérjük a gyülekezeti tagjait, községünk lakosait, hogy ezen vallásos estéken minél nagyobb számmal vegyenek részt. Mindenikönk maga ad számot magáról Istennek! Használjátok a kegyelemből néktek adatott időt

lelki épülésre s a hit dolgaiban való erősödére.

Minden kedden és pénteken este hat órakor legyünk ott a vallásos estéken.

Választói névjegyzék.

A gyomai református egyház a választók névjegyzékét most állítja össze. A törvény szerint választójoga van annak a férfinak és nőnek, aki 24 éves és önjogu magyar állampolgár. A választói jogosultság feltétele, hogy az egyházi tag konfirmált-e; hogy magát a választójogra érdemtelenné nem tette azzal, hogy gyermekeinek más vallásban nevelésére megegyezést kötött; hogy az egyházi és iskolai köztérhek viselésében törvénytörően részt vesz; hogy ünnepélyesen kijelenti, hogy a református keresztyén hitet vallja és magát az egyházi fegyelemnek aláveti és kéri a választók névjegyzékébe felvételét.

A törvény rendelkezése alapján az egyház elnöksége a következő felhívást bocsátotta ki az egyházi tagokhoz:

Kedves Hittestvérünk!

Az új egyházi törvény szerint az egyházi választók névjegyzékébe csak az az egyházi tagot (férfit vagy nőt) lehet felvenni, aki felvételét saját maga kéri, annak ünnepélyes kijelentése mellett, hogy a református keresztyén hitet vallja és magát az egyházi fegyelemnek aláveti.

Tisztelettel kérjük, hogy egy ilyen nyilatkozatot sziveskedjék az egyház lelkézi hivatalában 3 nap alatt sajátkezűleg aláírni és ott személyesen átadni.

Ilyen nyilatkozat mintá az egyház tagjainak rendelkezésre áll, csak jelentkezni kell érte s ott azonnal alá is írhatja.

Az egyház elnöksége tisztelettel kéri az egyház tagjait, hogy november hó 4-ig a választók közé leendő felvétel végett az egyház tagok, férfiak és nők sziveskedjenek jelentkezni.

Az utas hajótörést szenvedett. Kivüle mindenki elpusztult a hajón. Kétségbeesetten ballag befelé a szigetre. Attól tart, hogy ott emberevők laknak. Egy bozótban füstöt pillant meg. Amikor össze akarta szedni maradék erejét, hogy futásnak eredjen, azt hallja a bozótból:

— Persze, hogy ezt a kártyát kellett volna kijátszanom.

Erre az utas térdre rogy, szemét az égre emeli s így szól:

— Hála Istennek, keresztyének.

Gömbös Gyula Varsóban.

Gömbös Gyula miniszterelnök az elmúlt héten két napot Varsóban töltött és aláírta a lengyel — magyar kulturális egyezményt. A lapok megállapítják, hogy régen fogadtak felelős államférfit olyan rokonszenvenvel Lengyelországban, mint a magyar miniszterelnököt. Míg legutóbb Barthou francia külügyminisztert csak a lengyel külügyminiszter államtitkára fogadta, addig Gömbös miniszterelnököt a kormányelnök, a külügyminiszter és a kultuszminiszter, valamint Varsó polgármestere várták. Kétségtelen, hogy ez a fogadtatás hangsúlyozása akart lenni annak, hogy Lengyelország Magyarországnak a kulturális egyezmény megkötésén túl kitűnő politikai engedményeket is biztosít és nemcsak Magyarország külpolitikai helyzetét, hanem Európa békéjét is megerősíti.

Vásári hirdetmény.

Gyoma községben a legközelebbi országos vásár 1934 évi november hó 9, 10 és 11-én fog megtartatni és pedig: november hó 9-én pénteken hasított körmű állatfelhajtással, november hó 10-én szombaton lóvásár, november hó 11-én vasárnap kirakodó vásár.

Az állatvásárra szabályszerűen kiállított marhalevéllel minden fajú állat felhajtható. — eladásra nem szánt, szekérbe fogott állatok szintén csak szabályszerűen kiállított marhalevéllel bocsáthatnak a vásártérre. Minden sertésről, juhról külön-külön marhalevél állítandó ki.

Iparosok és kereskedők iparigazolványaikat felmutatni kötelesek.

Jön az italfázisadó. Értesülésünk szerint a kormány ez év végén életbelépteti az italfázisadót. Ez új adó nem által az italmérők megszabadulnak az italforgalmi adó okozta bajoktól. A községek jövedelme ellenben ismét csökkenni fog.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner-fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

Értesítés. A Kir. Pázmány Péter Tudomány Egyetem és Budapest-Székesfőváros Szabad Egyetemén Dr. Molnár Imre a Zeneművészeti Főiskola tanára A magyar dal (történelmi vázlat bemutatásokkal) címen október 24-től minden szerdán este fél 7—8-ig a Zeneművészeti Főiskolai I. emeleti kis hangversenytermében előadás-sorozatot tart. Beiratási díj: 2 P., Tandíj az egész előadás-sorozatra 3 P. Egyes előadás-
ra belépődíj 60 fillér. Beiratkozás Budapest-Székesfőváros Népművelési Bizottsága hivatalában IV., Szép-utca 5 félem. 2. köznapokon d. e. 9—2 és pénteken d. u. 5—7 között is.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Pulnoki Mihály, Weigert Lajos.
Házasságot kötöttek:

Biró Gyula—Kurilla Máriaival, Székely István—Barát Erzsébettel, Gál Benedek—R. Nagy Julianna, Gál Imre—Biró Róza Vilma.

Meghaltak:

Kaló Sándor 11 napos.

Kislányból nagy filmprima-donna. Egy szegény pesti kislányból híres filmesillag lett és érdekes karrierjéről pompás képekkel illusztrált cikkben számol be a Délibáb új száma. A népszerű színházi képeslap száz oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Gazdagon illusztrált rádióműsorokat, slágerszövegeket, pompás színházi beszámolókat, nagyszerű filmrovatot, folytatásos regényt és egyfelvonásos szindarabot talál az olvasó a Délibábnak. Egy szám ára 20 fillér.

Ezüstláncot nyel egy híres tudós. Egy ismeri egyetemi tanár, aki nagy tudósa a keleti nyelveknek, tanítás közben ezüst láncot nyel. Erről és a világ sok aktuális furcsaságról remek képekkel illusztrált cikkeket közöl a Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett pompás cikkeket, szebbnél-szebb képeket és nagyon érdekes folytatásos regényt közöl. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Az Új Vivmányok a legújabb műszaki kérdésekkel, találmányokkal olyan világos, népies magyarázással foglalkozik, hogy ebben a vonatkozásban egyedülálló. Kérjen lapunkra hivatalozással mutatványszámot. Új Vivmányok Budapest IV. k. Kossuth Lajos utca 4.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes
**Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Dízfát
Dízcserjét
Évelő virágot
Gyökeres szőlővesszőt stb.**
bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József
faiskolája
CEGLÉD

Budapesti iroda VI. Andrassy utca 56
Oktató nagy árjegyzék ingyen.

A GYÜMÖLCSFÁK ÜLTETÉSE.

Írta: Bezegh Sándor vm. gyümölcsstermelési felügyelő.

Az ültetés ideje laza, homokos száraz talajon az őszi. Lombhullástól kezdve ültethetünk még télen is, ha a talaj nem fagyos. Általában az őszi ültetés eredményesebb, ilyenkor a fának van ideje a tavaszi növekedés meginduláig támadt sebeket beforrni. Az őszi ültetésnél az öntözés elmarad, így valamivel kevesebb munkával is jár.

Hideg, nedves talajon tavasszal ültessünk, ellenkező esetben a gyökerek sebei nehezen forrnak be, megfeketednek s elrothadnak. Minden esetben lehetőleg tavasszal ültessük a fagy iránt érzékeny diót, mandulát és őszibarackot. Ha mégis védett helyen ősszel ültettük volna, úgy célszerű lesz törzsét papírral, vagy szalmával beburkolni és talaját szalmás trágyával védeni a hideg ellen.

Fagyos időben nem szabad ültetni.

Gyümölcsfáinkat nem szabad túl közel ültetni egymáshoz. Sajnos sokan esnek abba a hibába, hogy „több fáról több termés lesz” elgondolás után túlszűfoznak egy területet s később bosszankodva lesznek kénytelenek gyümölcsösök felét kiirtani.

A gyümölcsfák térszükséglete méterekben kifejezve:

dió	15 x 20 m.
cseresznye	10 x 12 m.
alma	8 x 10 m.
körte	7 x 9 m.
kajszibarack	7 x 9 m.
mandula	7 x 9 m.
szilva	6 x 7 m.
meggy	6 x 7 m.
birs	4 x 5 m.
naspolya	4 x 5 m.
őszibarack	3 x 5 m.
mogyoró	4 x 5 m.
ribizke	140 m.
köszméte	140 m.
málna	90 m.
szamóca	40 m.

Ennél közelebb fáinkat semmi esetre se ültessük, ellenkező esetben egészséges termőfákat és jó termést ne reméljünk.

**

Ültetés előtt igen jó szolgálatot teszünk önmagunknak, ha alaposan előkészítjük a talajt. Ez állhat a talaj egyenetlenségeinek elsimításából, amikor is különösen a espadék egyenetlen elosztódását biztosítjuk a talaj számára; vagy állhat terraszírozásból, amikor a talajt különböző magasságú vízszintes területekre osztjuk, különösen meredek hegyoldalokon, ahol máskülönbén a talajmivelés lehetetlenné válna, köztesekkel nem, vagy alig volna hasznosítható s fáink közt sem tudnánk permetezőgéppel, létrával, stb. könnyen mozogni.

A nagyobb talajmozgatási munkák közben ügyelnünk kell arra, nehogy a feltalajt egy helyre összehordva, másutt csak a terméketlenebb altalaj maradjon, hanem mindkét helyről (a lehordandóról és a feltöltendőről is) a feltalajt leásva és félredobva, az altalajt mozgassuk el s erre hordjuk vissza a feltalajt.

A talaj előkészítését különösen a forgatásra értjük, mely művelet homoktalajon — azt mondhatnók — elkerülhetetlen. E fordításnak nem az amugy is laza összetételű homok lazítása a célja, hanem a cserebogárpajorok (gsimasz, pata) kiirtása.

Óriási az a kár amit a pajorok az új telepítésekben tenni tudnak. Ép ezért nem luxus a forgatás (idén m²-ként 8 fillér.) A fordítással egyidejűleg kiirthatjuk a tarackot, nádat, régi gyökereket is s ezzel további évek talajmunkáit is megkönnyítjük. A pajor a fák gyökerét is elrágja s különösen új telepítésekénél, ahol minden egyes táplálék felszívó gyö-

kérére nagy szükség van, mérhetetlen kárt okoz.

A fordítást nem ott kezdjük ahol az első fa állani fog, hanem legalább is 5—6 méterrel előbbre és ugyanígy 5—6 méterrel tovább végezzük az utolsó fától. Ezzel elérjük azt, hogy később is pajormentes lesz a területünk, a nem messze, de azért mászkáló pajorok nem fognak a gyökerekig eljutni. Az utakat ép úgy megforgatjuk mint a többi területet. A pajoroktól nagyon megfertőzött területeket forgatás után burgonyával ültessük körül, ez megvédi a később kívülről behuzódó pajorok ellen.

Kötött talajon a forgatás nehezebben megy, költségesebb is, inkább csak a talaj egyengetés, kövek, régi gyökerek, fókák kiszedése miatt célszerű, amit azonban pótolhatunk a fák gödrének szélesebb kiásával is.

(Folytatjuk)

Keresd Az Est

százpengőseit.

Új országos játékot rendez Az Est. Október 29-től naponta izgalmas hajsza nagy készpénzjutalmakkal.

Ki nem emlékszik Az Est tavalyi nagy kulcskereső versenyére? Az Est elrejtette a kulcsot, kiadta a jelszót, hogy „keresd a kulcsot!” s az egész ország kereste lázas izgalommal Az Est kulcsát. Aki megtalálta Az Est kulcsot, nagy készpénzjutalmat kapott, ha a kulcsot bevitte a szerkesztőségbe, vagy vidéki városokban átadta Az Est bizományosának.

A pompás és főleg hasznos szórakozásból, a kulcskeresésből országos játék, lát, szenvedély, végül divat lett. A hölgyek már kis ékszer-kulcsokat hordtak aranyból—ezüstből, s ha két ember bárhol összetalálkozott, ez volt az első kérdés, a beszélgetés első témája: **hol Az Est kulcsa?**

Az Est most, mint értesülünk, a tavalyihoz hasonló országos versenyt rendez olvasói szórakoztatására A verseny kulcsa—hogyan enné a szónál maradjunk—**maga Az Est.** A lap mindenki által jól ismert cimbetűt: „Az Est” szót eredeti művészi betűformában fémbevéssük s naponta több ilyen fémbevésett Az Est plakettet fognak elrejtteni Budapesten és vidéken. Minden vidéki városra kiterjesztik a hajsza, amelynek szerencsés győzteseit most is hatalmas készpénz díjakkal jutalmazzák.

Október 29-én kezdődik Az Est új versenye, amelynek jelszava ez lesz: **Keresd Az Est százpengőseit!** Naponta fogja közölni Az Est azokat a mulatságos, kedves, önmagukban is szórakoztató szövegeket, amelyeknek helyes értelmezése rávezeti az olvasóit a 100 pengőt érő plakett rejtekhelyére. A földön, sőt a játékban hever a pénz, — csak meg kell találni.

Legolesóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

A Gyomai Közművelődési Egyesület kultur- és ismeretterjesztő előadásai 1934 november hónapban este 7 órai kezdettel:

Okt. 31, szerda, Ipartestület. Tari János: A céhek élete.

Nov. 7, szerda, 48-as Olvasókör. Domokos János: A villamoság.

Nov. 14, szerda, Nyugdíjasok Köre (Polgári Olvasó). Dr. Legeza Tibor: Mi a jogosultság és mi a kötelezettség.

Nov. 21, szerda, Kisréti Olvasókör. Kner Imre: Közgazdasági kérdések.

Nov. 23, péntek, Kultur est (Apolló mozgó). Nyisztor Péter: A vidéki pénzintézetek jövője. A Gyomai Dalárda közreműködésével.

Nov. 28, szerda, Németvárosi Olv. Wagner Márton: A zöldmező.

Jogászmuzeumot

létesített Budapesen az Országos Ügyvédszövetség. A gyűjteménylárnak máris gazdag anyaga az elmúlt hónapban a Nemzetközi jogi, — majd az Osztrák Birói Egyesület Budapesire nagyszámban ellátogatott tagjai előtt bemutatásra került.

A Muzeum egyéletes jogélet emlékeit gyűjti össze és így az ügyvédség, a bíróságok és közjegyzőségek okirati, nyomtatványi és tárgyi emlékeiből alakítja ki gyűjteményét, amely szemléletesen mutatta be a külföldi jogászság előtt jogásznemzetünk hagyományiszíntjét és a jogi élet emlékeinek megbecsülésén keresztül jogaihoz való örömettel ragaszkodását is.

A Muzeum vezetősége lapunk ulján fordul a nagyközönséghez, hogy régi jogirodalmi műveket, okiratokat, metszleteket, plaketteket, családtörténelmi leveleket ajánljanak fel adomány vagy lelétképpen e kulturintézmény fejlesztésére.

Az adományozók, illetőleg a letevők nevével a tárgyakon feltüntetik és a sajtóban nyilvánosan nyugtallják. E tárgyak az Országos Ügyvédmuzeum címére, Budapest, V., Szemere utca 10, a Budapesti Ügyvédi Kamara székházába küldendők.

Dr. Boda Ernő budapesti ügyvéd a Muzeum előadója október hó 29-én délután 5 órakor „Az ügyévilág emlékei” címen rádióelőadást tart.

A krumpli karriérje. A tervszerű gazdálkodás következtében a burgonya rákerült az exportálható cikke listaára. Magyarországon jelenleg 500.000 holdon termelnek burgonyát. Az évi termés 20 millió mázsa, ebből kivitel évi 6—8 millió mázsa. Exportpiacunk Olaszország.

Drágul a bor. Az idén kevesebb bor termelt, mint tavaly. A termelők Malligand fokoként 2.2—2.5 fillért kérnek érte. Átlagminőségű borok literenként 30 fillérért kelnek el.

Pillanaffelvétel a Körösön.

Meleg augusztusi nap volt. A Körösön Gyoma felől egy halászhajó uszolt az endrői vashid felé. A halászok ki-kivetették a hálót, egyik kör a másik után csinálva. Önkéntelenül a bibliai halfogással hasonlítottam össze. Hogy mennyire csalódtam! Amini hozzám értek, a hajó orrán levő ádámkosztümös fiatal halász olyan megszólítást bocsátott ki gyomai dialektusban a száján, hogyha én azt most azonmód lenám, ez a szegény papiros szégyenletemben menten kilyukadna. Az otromba fizkő iránti megvelésemel aztán azzal mutattam ki, hogy szóra se méltattam. Nemsokára kacskaringósnálkacsckaringósabbgyomai Istenkáromlásokkal tovább eveztek. Ugy elgondoltam: Milyen különbség ama tizenkét halász és ezek között!

Bizony Arany János sem ilyen halászkokra gondol. mikor a „Hamis tanuban” azt írta: „Ne feleljetek rá körösi halászkok. Kéltű a kérdés, a kérdés bajt hozna reátok. Hal-kan imádkozva evezetek itt el: S ne mondjatok eskül, hanem igaz hittel”. Ezeknek a halászkoknak a legocsmányabb szavak és káromlások hagyták el a szájukat imádság helyett: szinte csoda, hogy a Körös el nem nyelte őket. A Gyomai Ujság nemrégén megírta, hogy Gyoma nevezetességeit és természeteli fekvéseit idegenforgalmi szempontból propagálni lehetne és kellene. Én azt hi-

szem, hogy az elmondott eset-hez hasonlók nem nagyon emelnék az idegenek előtt a becsületet! De ha már lörvény van az aljas káromkodás és Istenkáromlás büntetésére, hát hol késik az ilyenek megtör-lása?

Ezzel a rosszul sikerült csunya fényképpel kapcsolatban eszembe jut egy történet, amely régi, jó, becsületes öreg-halászkóttól hallottam:

Amikor még nem volt a Körös megszabályozva és a nagy kanyarulatokban, kiöntésekben bőven termelt a hal: az endrői öreghalászkok egy ritka nagyságu harcsát fogtak. Hamarosan híre futott a faluban és siettek a nagy halat meg-nézni. Élt akkoriban Endrődön egy jó öreg tanító: Balla Mátyás, aki a Körösparlon sétál-galva szintén odaérkezett és csodálkozva nézte a nagy ha-lat. Majd, amikor a harcsa vergődni kezdett a parton és fel-feivelte magát; így kiáltott fel: „Ebadta nagy harcsa, hogy ug-rált!” És ezért a kifejezésért, vagy mint akkor minősítették a halászkok. káromkodásért a vízhányó lapáttal büntetésül — a halászlörvények szerint — hatot ütöttek rajta. Ugyan mit csináltak volna ezek a jó öreg halászkok előbb említett korcs utódaikkal? A feleletet mindenki kitalálhatja.

Füldöp imre kiegészít.

A „Gyomai Ujság” kapható a trafikokban, ára 10 fillér.

Meghívó.

A helybeli községi gazdasági népiskola november 3. és 4-én a gyakorlóterületén termelt gazdasági termelvényekből tanulságos bemutatót és kóstolót rendez segélytankönyvek beszerzése javára, melyre Gyoma község érdeklődő lakosságát tisztelettel meghívjuk. Az iskola beszámol 3 évi munkájáról. A bemutatott termények termés mennyisége, használati értéke és jövedelmezősége könnyen áttekinthető táblázatokon lesz feltüntetve. Gazdálarsainkól november 2-án (pénteken) estig szintén elfogadunk bármely bemutatásra alkalmas mezőgazdasági, kert termelvényt. Bemutató a helybeli tanonciskolában elhelyezett fiutantermünben lesz, s díjtalanul megtekinthető mindkét napon. Látogatóinkat ill is kérem, hogy az aláírásra keltt leveket szíveskedjenek aláírni, hogy becses neveiket irattárunkban megőrizhessük.

A bemutató műsora:

November 3-án (szombaton)

Délelőtt 10 órakor ünnepélyes megnyitó.

Délután 3 órakor — amennyiben elegendő hallgató jelentkezik — vitéz Pajor Gyula igazgató tart rövid értekezést időszerű munkákról.

Fél 8 órakor termény kóstoló vacsora. (Kacsa aprólék párolt rizszel, turós lepény, kacsasült egészben sültt burgonyával, savanyúság, v. befőttel, édes tészta.)

November 4-én (vasárnap)

Délelőtt 8 órakor nyitás. Egész nap hideg kóstoló.

Délelőtt 8—9-ig bemutató iskola növendékeinek.

Délelőtt 11 órakor a téli tanfolyam megnyitása.

Délután fél 4 órakor az 1933—34. tanévi vizsgai jutalomtárgyak kiosztása rövid ünnepség keretében.

7 órakor zárás.

v. Pajor.

Kérelem!

Alulírott temetkezési vállalkozók tudatjuk, hogy nem áll módunkban hiteleket nyújtani, mivel azt tőlünk is megvonták a budapesti cégek.

Ez oknál fogva kérjük az igen tisztelt vevő közönséget, hogy nagybecsű vásárlásaikat azonnal rendezni szíveskedjenek, mert ettől legnagyobb sajnálatunkra eltekinteni nem tudunk, még kivételesen sem.

Ezúton tudatjuk azt is, hogy vasárnap és ünnepnapokon délután 2 órától reggel 6 óráig, köznapokon este 7 órától reggel 6 óráig üzletünket zárva tartjuk, vásárlást nem szolgálunk ki.

Biró Benedek

Szabó Albert

Gecsei Sándor

Országos zenei és irodalmi pályázat. vitéz dr. József Ferenc kir. herceg védnöksége alatt működő Magyar Zenei és Irodalmi Társaság pályázatának határideje a nagy érdeklődésre, való tekintettel nov. 1-éig meghosszabbított. A pályázaton magyar nótával, jazzal, klasszikus és egyházi zenével, verssel, nótaszöveggel, novellával, regénnyel és színművekkel lehet részt venni. Pályázhatnak továbbá ének, zene és szavalóművészek, mint előadók. Pályamunkák beküldhetők és pályázati feltételek megtekinthetők a Társaság irodájában. Budapest, VI. Andrásy-utca 41. II. 4. Telefon: 184—52.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM**
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVÍZI
26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejlett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felül rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Zöld József kocsigyártó

hintók és kocsik ujonnan való készítését és javítását a legolcsóbban és kedvezményesfizetéssel vállalja. — Lakik III. ker. Zrínyi út 53 szám.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

Horthy Miklós út 63. sz. ház az onnali beköltözéssel eladó. Ugyanott egy lakás kiadó.

Gyümölcsfa oltványokat előnyösen szerezhet be **Zöld Péternél**, Kossuth Lajos utca 22 sz. alatt. Fekete földben nevelt, frissen szedett fának fajazonosságáért felelősséget vállal. — Ugyanott kaptáros méhcsaládok eladók.

Kaptáros méhcsaládok eladók Perei László asztalosnál, Petőfi-ut 46.

Folytonegő kálykák kiváló jókarban és egy cserépkályha olcsón eladók az Ehrmann háznál.

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor

SPORT

GyTK-Törekvés 2:0 (0:0)

Bajnoki. Bíró: Leipnicker.

Dacára a korai kezdésnek, szépszámú közönség érdeklődése mellett a következőképpen állottak ki a csapatok.

GyTK: Kertész—Rozsnyai, Heinfarth—Kurcz, Weigert, Vatai—Hatvani, Csikós, Bartik II. Bartik I. Barta.

Törekvés: Kiss—Rück, Szilágyi—Várad, Mészáros, Nagy—Kiszely, Lukoveczki, Huguycz, Jonánth. Kovács.

Erős Törekvés kezdéssel indult a játék. Már az első percekben korner fenyegeti Kertész kapuját, de ő bravurosan öklözi ki a labdát. 7 percben Csikós szépen szökteti Hatvanit, akit a 16-os sarkán Szilágyi olyan erővel vágott fel, hogy mindenki komoly sérülésre gondolt. A büntetést Kiss szépen fogja. A lövésekben a berényi csatárok is jeleskednek. Igen meleg helyzetek vannak mindkét kapunál. 15 percben Bartik I. lövése kevésbé megy kapu fölé. Van dolga mindkét védelemnek, főleg a kapusok bravuroskodnak nagyszerű védésükkel. 30 p. Lukovecki ötösig viszi a labdát. Kertész a lövés pillanatában dobja magát a csatár lábára és a cipőjéről szedte le a labdát. Most erősít a Törekvés és fölénybe került. 40 ik percben Törekvés elleni büntetőnek Rozsnyai áll neki és szépen küldi a jobb sarokfelé, de a berényi kapus párducként ugrik utána s a gólnak látszó labdát idejében kapja el. Sok tapsokat kapnak a kapusok.

Szünetben mindkét csapatnál bizakodnak.

Az újra kezdésnél a csapatok támadókedve nem lankad. Már a 4 percben Hatvani erős lövése hajszálra megy kapu mellé. A GyTK az erősebben támadó, 6-ik percben Vatai—Bartik—Barta a labda útja, amiből utóbbi szép fejesével megszerzi a vezetést 1:0. Berény is komolyan veszi a dolgot. De a gyomaiaknak nagyszerűen megy minden támadás. A fellángoló igyekezett a 15 percben egymásutáni két kornert eredményez, de azokat a jól működő berényi védelem tisztáz. 18 p. ben Csikós kapufája lelkesíti a köcséget. 21 p. Huguycz labdaja ad munkát Kertésznek. 24 percben Weigert kiteszi Hatvanit, aki remek helyzetből ad be, amit Bartik II. fordulásból olyan erővel továbbítja, hogy azt védeni nem lehetett. Mesteri gól volt. 2:0. Most feljön a Törekvés is, de abból csak kornert sikerült elérni, eredmény nélkül. 35-ik percben Szi-

lágyi szabadrugása izgatja a kedélyeket, ami alig ment mellé. Aztán Kiszely lövése alig megy mellé. Innen kezdve a GyTK veszi át az irányítást és szebbnél szebb támadásokat vezetnek a berényi kapura. A jól működő berényi legénység mindenben benne van. Még egy Bartik I. bombát fog a berényi kapus és vége a mérkőzésnek.

Csendes a Törekvés, hangos a GyTK a meccs után. A GyTK szívvel-lélekkel játszott az egész csapat. Minden ember igyekezett és dicséretet kapott a szépszámu berényi közönségtől.

A Törekvésnek megártott a Kinizsi ellen elért 6:1-es eredmény. Lenézték ellenfelüket és ez volt a veszítük. A második félidőben viszont már nem volt alkalom a győzelem megszerzésére, mert a GyTK olyan lendülettel feküdt a játékba, hogy azt csak néha néha Szilágyi durvasága akasztotta meg.

A Törekvés legjobbja Kiss, Lukovecz, Huguycz és Várad. Leipnicker kifogástalanul vezette az erős mérkőzést.

Textil—GySC 2:0 (1:0)

Gyoma, bajnoki. Bíró: Kiss.

Gyomai pályán eddig még alig látoit öklöklő iramu erős mérkőzést vívott a két csapat. Nagy fölényrel indult a Textil, halvesora tömte labdával a csatárokat, a bekkék pedig könnyedén háritották el a GySC szórványos támadásait. Jellemző a Textil fölényére, hogy kapusa csak a 6-ik p. fogta az első labdát. Pulogor hiányát nagyon megérezte a GySC. A felforgatott védelem, élén a nagyszerűen küzdő Fekete Gézával azonban hősiessen verte vissza a Textil megújuló támadásait. Állítjuk, ha a GySC standard védelme és halvesora a megszokott helyén játszik a Textil ellen és a csatársor baloldala nem fog ki magának ilyen peches napot, úgy most meglepetésről számolhatnánk be.

Textil: Kertes—Huszár, Vörös—Nyerges, Rozman I. Laczó—Mészáros, Büngödsdi, Zahorán, Hoffman, Halász.

GySC: Szrenkányi—Fekete, Fried—Németh, Matlak, Jenei—Bartha II. Cs. Nagy, Kiss, Bartha I. Nagy.

Textil kezd s mindjárt nagy fölénybe kerül, de a GySC közvetlen védelme remekül működik. 8 percben akad a GySC első jó helyzete, de Nagy nincs a helyén. 12 p. Matlak faultol, Zahorán erős szabadrugása fölé megy. GySC nagyon le van szoritva. Az ujonc Németh sokat bizonytalanodik. 15 p. Rozman aláfékszik Kissnek és megsérül 17. Fried kornert vét

Cs. Nagy ment, 25 p. Szrenkányi nagy nyugalommal védi Zahorán bombáját. Textil kissé lefekez és pár percig támadásba van a GySC 30 p. Cs. Nagy távoli lövését Kertes könnyen fogja, majd a 31 percben Kiss baloldaltól jövő lövésszerű beadását elvetődve védi. 32 p. Fried ismét kornert vét; Szrenkányi kiboxolja és Fekete a mezőnybe továbbítja. 39 p. Textil szabadrugás száll félpályáról a GySC kapu elé. Szrenkányi előbb kiejji, majd Büngödsdi elől ügyesen elkapja. 42 p. szabadrugás Textil ellen, Kertes elvetődve véd. 43 p. Korner GySC ellen, Hoffman befejeji (1:0).

Másodikfélidőben teljesen egyenrangú ellenfél a GySC és kis szerencsével kiegyenlíthetett volna. 2 p. Kiss kornerét Kertes szépen lehuzza 7 p. Barta II. és Kiss kerül jó helyzetbe, de fölé lönek. 11 p. Kiss a 16-oson belül felvágják. A bíró 11-es helyett 16-osról rugat szabadrugást, de fölé megy. GySC erősít. Kiss szép passzával Barta II. kiugrik, de a 16-oson belül őt is felbuktatják. A bíró most sem adja meg a jogos 11-est. 27 p. GySC szép támadása után óriási izgalom a Textil kapuja előtt, de a labda helyett Nagy Béla ugrik a hálóba és Kertes elvetődve a gólvonalon véd. Ezzel ki is fullad a GySC és a hátralevő időben főleg a Textil támad. 31 p. Percekig tartó ostrom után Büngödsdi lapos lövése a sarokba vágódik (2:0). 34 p. Fried kornerre ment, Szrenkányi kezébe fejelik. 35 p. Matlak miatt szabadrugás, Zahorán gyors lövését Szrenkányi elvetődve védi 37 p. Büngödsdi erős lövése kapu fölé száll el. 38 p. Erős mezőnyjáték után Bartha II. középen Kertes kezébe lö, majd a 42 percben Cs. Nagy veszélyes lövését elvetődve védi. GySC erősen finiselt, de a berényi Textil is keményen védekezik s így az eredmény már nem változik.

II. o. bajnokság állása X. 27-én

1 MTK	7	5	1	1	17:7	11
2 Textil	5	5	—	—	22:3	10
3 GyTK	6	5	—	1	10:7	10
4 OFC	8	4	1	3	14:12	9
5 GySC	7	3	2	2	10:9	8
6 Törekv.	7	4	—	3	11:10	8
7 Kinizsi	6	3	1	2	10:14	7
8 M. Máv.	7	3	—	4	12:9	6
9 BISE	7	3	—	4	6:15	6
10 KTE	6	2	1	3	8:16	5
11 Világos.	7	2	—	5	4:16	4
12 Bocskai	11	—	—	11	1:7	6

Okt. 28-i program: Gyomán: GyTK—Bocskai, Mezőberényben: MTK—OFC, Medgyesegyházán: Kinizsi—GySC, Mezőtúron: Máv—Textil, Kondoroson: KTE—Világosság, Békésen: BISE—Törekvés.

Okt. 21-i eredmények: MTK—KTE 7:0 (5:0), OFC—BISE 3:1 (3:1), Világosság—Kinizsi 1:0 (1:0)

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Halottak napja után

Az örök pihenés homokóráján is lepergett egy év. A megpihenés csendes birodalmában nincs időszámítás, csak mi élők tartjuk számon ezt a kegyeletes napját a polgári éveknek s sokan csak ilyenkor, egy napon a háromszázhatvanötödől, csak a halál gondolatában tudnak nemesebb emberi érzésekbe merülni, — de a többi háromszázhatvannégy napon az önzés, a mások bajai, szenvedései iránti érzéketlenségben tobzódnak. Pedig mennyire megható, mikor az emberek többsége rend, rang és születésre való tekintet nélkül ünneplőbe öltözik, csokorba vagy koszoruba fonja az ős virágzó rózsáit, ezekkel életet visz a sirra, a visszaemlékezésben a fájdalom és a kegyelet a megkönnyebbülés könnyeit hívja elő ilyenkor, — a kegyeletnek ebben a fenséges megnyilatkozásában vagyunk igazán emberiek.

A napi életünkben ezer-szer próbáratott bíróképeségünk megerősödésével hagytuk a temetőben drága hozzánktartozóit. Folytatjuk a robotot, míg egyenként mindannyian mi is oda kerülünk a Nagybirodalomba, melynek népesebbi statisztikájában sohasincs veszteség, ott állandó szaporodás, gyarapodás van.

Vajha megszállna bennünket az a józanabb belátás, hogy rövidre szabott földi életünket kevesebb irigységgel, több szeretetre rendeznénk be.

Az Ivánfenéki és Körös-Tisza-Maros Ármentesítő Társulatok hétfőn megkezdik az inségmunkákat.

A gyomai és endrődi munkások nagyobb részét a turkevei munkálatokhoz lesznek beosztva.

A bennünket érdeklő két ármentesítő társulat nagyarányú inségmunkálatait november 5-én kezdi meg. Az Ivánfenéki Társulat a Berettyógát munkát a turkevei határban, míg a Körös-Tisza-Maros Társulat az endrődi határban kezdi meg a munkát, Szarvas felé haladóan.

Közigazgatási hatóságainknak nehéz feladata, hogy ezekhez a munkálatokhoz minden inséges községből a rászorulókat juttassák munkához. A Körös-Tisza-Maros Társulathoz Békéstől-Szentesig terjedően 11 községből szándékoznak munkásokat beállítani. Terv szerint állandóan 900 ember dolgozna itt.

Az Ivánfenéki Társulat munká-

lataiból a gyomai és endrődi munkásoknak mintegy 50.000 pengő értékű munkát szándékoznak juttatni.

A munka és a szükséges pénz elő van készítve, most még csak alkalmas idő legyen hozzá, hogy derék földmunkásaink verejtékes munkájukkal megkereshessék, ami még hiányzik nekik a téli szükségleteikből.

Elismerés illeti a miniszteriumot, hogy a pénzt előteremtette; a társulatokat, hogy a munkát előkészítették és a közigazgatási hatóságainkat, különösen vitéz dr. Márky Barna alispánt, hogy a munkások között arányosan osztották el a munkákat.

A lucernaliszt térhódítása.

Októberben 400 mázsa lucernalisztet őrlött a Kollmann darálómalom.

Mióta a műszaki emberek megszerkesztették azokat a gépeket, melyekkel a lucernaszénát liszté tudják őrölni, az egyszerű és olcsón beszerezhető gépek alkalmasak voltak, hogy a legértékesebb szénánkból lisztet őröljenek, mely alakjában kisebb helyen tárolható, a baromfi és sertés tenyésztésben is könnyen és eredményesen alkalmazható legyen — azóta az állattenyésztésben végzett kísérletek nagyszerű eredményeket értek el. Különösen kisgazdáink jövő állattartásában nagyjelentőségű a lucernaliszt.

Mire vigyázzunk a lucernaliszt etetésénél?

Állatainkat lassan és fokozatosan szoktassuk a lucernaliszt fo-

gyasztásához, a hirtelen nagy mennyiségben való etetés emésztési zavarokat, gyomor- és béltelettséget okozhat.

Hogyan etessük a lucernalisztet sertéseinkkel?

Mikor a malacokat darára fogjuk, már akkor kezdetjük a lucernaliszt etetését. Kezdetben a napi adag 5 százaléka (50 gr.) legyen lucernaliszt, ezt 7—10 nap alatt fokozatosan 30—35 százalékra lehet felemelni (200 grammig). Mert fontos, hogy a lucernaliszt az abrakban jól legyen elkeverve, ajánlatos, hogy még száraz állapotban végezzük a keverést és mikor így már jól összekevertük

az abrakot, csak azután adagoljunk hozzá vizet vagy tejet.

A süldőknél a lucernalisztet az abrak 50 százalékáig (feléig) lehet felemelni. Naponta 250—750 grammig fejenként.

A szoptatók kocáknál 40 százalék lucernalisztet adagolhatunk.

A maglóknál a lucernaliszt adag százaléka mindaddig felemelhető, míg a sertések jó étvágygal eszik.

Hízó sertéseknél lucernaliszt alkalmazásával nagyon jó eredményt érhetünk el a hizlalás első harmadában 0.5—1.0 kgr. korpa helyett. Hízó sertésekkel korpa és takarmányliszt helyett etethetjük a lucernalisztet, mert azokat teljesen pótolja és helyettesíti.

Milyen hatása van a lucernalisztnek a sertéseknél?

Malacoknál elsőrendű esontképző hatással van.

Süldőknél kitágítja a gyomrot és bélcsatornát és ezzel fokozza a süldők abrak felvevő képességét.

A szoptatók kocáknál kitűnő étrendi hatást vált ki és ezenkívül nagy fehérje tartalmával nagyon jó tej kiválasztó takarmány.

Hízó sertéseknél csontképző hatása és vitamin gazdagsága folytán meggátolja a zsugorodást és lábfájást, ami nagyon fontos az expressz hizlalásnál.

Vigyázat

A vemhes kocák adagja legfeljebb 25 százalék (0.5—1.0 kgr.) lucernaliszt lehet, mert nagyobb adag gyomorteltséget okoz, ami káros a fejlődésben lévő vemhre.

Lucernaliszt etetésénél a szénasavas takarmánymész etetését malacoknál csökkentjük, kifejlett süldőknél szüntessük be.

Borjuk, növendék-állatok, hízó szarvasmarhák és fejőstehenek abrakjában, tekintet nélkül a szálasan adagolt lucernára, fokozatos emelkedéssel 2-5 kgr. lucernaliszt adagolható naponta fejenként korpa vagy más malomipari takarmány pótlására.

Csikók, szoptató kancák, bányók, anyajuhok és hízó ürük

takarmányában is eredményesen használható a lucernaliszt korpa pótlására.

Baromfinál

szintén elsőrendű táplálék a lucerna liszt — különösen a fejlődési időszakban — darába és korpába keverve. A téli tojástermelésben is kiváló hatása van a lucernalisztnak.

Szemle a Kollmann-féle lucernaőrölő malomban.

Kollmann József élelmes szakérzőkével felismerte, hogy a gyomai járás kisgazdaságaiban is kiadós lehetőségei vannak a lucernaliszt bevezetésének, de egy lucernaőrölővel a daráló üzemét is gazdaságosan tudja kiegészíteni, ezért beszerzett egy „Medigago“ gyártmányu lucernaőrölőt, mely óránként 3—4 mázsa lucernalisztet őröl kazalszárú lucernaszénából. Kollmann József elmodta, hogy maghere gubójából és a vékonyabb száru maghere szalmából is őröl lisztet, persze ebben nincs annyi tápérték, mint a lucerna levélből. Eddig 400 métermázsa lucernalisztet őrölt, melynek nagyobb részét endrődiek őröltették. (Talán a gyomai gazdák még nem ismerik a lucernalisztet?)

Kollmann József a Gyomai Ujságon át is azt üzeni az őröltető gazdáknak:

Azt a lucernaszénát, melyet meg akarnak őrölni, tegyék száraz helyre, félszerbe, hogy száraz maradjon, azt a szénát bármikor bevihetik megőrölni.

Gyomán őrlik a lucernát legolcsóbban.

A lucernaliszt alkalmazásánál sokat jelent, mennyibe kerül az őrlés. A békéscsabai Flamm-malom, mely vármegyénkben az első lucerna őrölő volt, 40 százalékosért, a szeghalmi Pusztai-malom 30 százalékosért,

Kollmann József 20 százalékosért őrli a lucernát.

Lucernaliszt eladására is berendezkedett Kollmann József.

99 kg-ig 10 fillér, 100 kg-on felül 9 fillér kilója a lucernalisztnak.

A lucernaliszt előnyeinek megismerésétől azt is reméljük, hogy gazdáink fokozzák lucernatermelésüket. Közelnek látszik az idő, amikor belátják gazdáink, hogy mezőgazdálkodásuk lelke nem a búza, hanem a lucerna lesz.

Az endrődí rom. kat. Szent Imre polgári liiskola 1934 évj november hó 5-én (Szent Imre napján) d. u. 6 órakor a polgári iskola kulturtermében tartja 10 éves fennállásának ünnepét.

Polgári iskolai szülői értekezlet Dévaványán.

A gyomai állami polgári iskola tantestülete október 27-én délután a dévaványai lpartestület nagytermében, a gyomai polgári iskolába járó 46 dévaványai tanuló szüleinek részvételével hangulatu értekezletet tartott. Egypár körösiadányi tanuló szülője is átment Dévaványára, hogy résztvehessen az értekezleten.

Az értekezlet megnyugtató bizonyítéka volt, hogy a dévaványai szülők szerető törődéssel végzik gyermekeik nevelését és gondos figyelemmel kísérik a gyermekek iskolai életét és előmenetelét. Ők nem állnak meg ott, hogy naponta percponosságra eresztik gyermekeiket a reggeli vonathoz, őket a gyermekek iskolai viselkedése és tanulmányi előmenetele is érdekli. Ott is volt az értekezleten, aki csak tehetett.

Polgári iskolánk vezetősége helyesen fogja fel hivatását, hogy az egyébként előírt szülői értekezletet nem a kényelmesebb megoldással tartja és a vidéki tanulók szülőit is az iskolába hívja meg, hanem az egész tantestület átmegy Dévaványára, a szülők helyébe és lehetővé teszi, hogy minden szülő személyesen megismerkedjék gyermeke tanáraival és őszinte tanári véleményt kapjon azokról gyermekére vonatkozóan. A nagy számú érdeklődés,

a mindvégig szeretetteljes hangulat beszédes bizonyítéka, hogy a dévaványai szülők hálásan vették a polgári iskola tantestületének dévaványai szülői értekezletét.

Gyoma község érdekében is felfigyelünk polgári iskolánk dévaványai szereplésére. A gyomai tanulók létszáma nem volna elégséges polgári iskolánk fenntartásához. Dévaványa tanulóit teszik életképesse iskolánkat. Ha — talán átmenetileg — nem lehetséges, hogy Gyoma, Endrőd, Dévaványa, a három egymásra utalt község tanulóit egy erőteljes polgári iskolát képezzék, az átmeneti idő alatt a dévaványai szülőkre és gyermekekre kell támaszkodnunk. Ezért is helyeseljük polgári iskolánk vezetőségének dévaványai helyszíni tájékozódását és kérjük, hogy ezt a nemcsak pedagógiai, hanem az iskola további létére, megerősödésére is szolgáló szellemet tartsa meg és ápolja.

A tantestület tagjai több tanuló szüleinél is tettek látogatást. Este az lpartestületben barátságos vacsorával vendégeliék meg a szülők a tantestület tagjait, kik este 10 órakor érkeztek haza Gyomára, egy kellemes és hasznos délután emlékével.

Az egei ősök örök pihenésének megbolygatása.

Joó Gábor egy emberi koponyát, felső karcsontot hozott a szerkesztőségbe.

Nagy darab csomagoló papírt bontott ki **Joó Gábor**, miközben élénken mondja, hogy már ez előtt többször került ki embercsont az örökösnyilasi tanyájuk földjéből. A most hozott koponyát és bal felsőkar cson-

tot akkor találta, mikor a jászolcölöpnek ásta a gödröt. A csontok 80 centiméter mélyen lehettek a földben. Gondolta, elhozza ezeket a csontokat a szerkesztőségbe, hátha itt valami hasznát veszik.

Kézbe vesszük a varratoknál megnyitott és fekete földdel tele koponyát. Forgatjuk, tapogajuk s próbálgatjuk az alsóálcapocsa- ba ágyazott fogakat meglazítani, de biz azok nem engednek. Meg is állapítjuk, mennyire irigyeljük az erős, egészséges fogakat.

Leültetem Joó Gábort és kérdéseket adok neki.

— Mióta a családiuké az örökösnyilasi tanya?

— Körülbelül 40 éve, hogy az édesapám vette, az akkor még legelőnek használt földet. Ők aztán megdugózták s a legelőből szántót csináltak. Akkor is sok csontot, egész csontvázakat találtak. Mikor burgondi vermet ástunk, akkor is találtunk csontokat. Ahol a szomszédok ástak, azok is mindenütt találtak csontokat. — Még a háború előtt, mikor a burgondi vermet ásták, az ott talált koponyát sokáig őrizték a háznál. — Itt fiui kegyelettel emlékezett meg Joó Gábor, hogy az atyja, Joó Dániel a háború alatt többször kézbevette azt a koponyát, melynek szintén olyan egészséges fogsora volt s ő rá, Gábor fiára gondolva, ki akkor a harc-téren volt, hangosan elmerengett, mondván: „Hát a Gábor fiam vajon hol hagyja majd a fogát“? — de aztán elkallódott a többi csontokkal az a koponya is.

— És a tanyai emberek mit gondolnak, honnan kerültek oda azok az emberi csontok?

— Ha úgy tanyáztatás közben erről esik szó, azt véljük, a török harcokban elesettek csontjait sodorhatta oda az idők folyamán a még akkor szabályozatlan Körös. Máskor arra is gondolunk, hogy a hajdani Szepes-ér, melyet Házi-érnek is hívhattak és egészen Orosházaig húzódott, az ennek mentében bujkáló betyárok, talán éppen Rózsa Sándorék, a leütött pandurokat földelték ott el.

Ege község halottainak szelleme

Az „örökös-nyilasok“ mostani megjelölése alatti területen volt valaha Ege község, mely már a XIII-ik században is tekintélyes község lehetett. Itt lakott a váradi szentszéki ügyvivője is. Ege falut 1705 táján a Rákóczi-ellen Bécsből felbujtolt rácok — a környékbeli többi falukkal együtt — felgyújtották, elpusztították. Az elűdözött lakosság az Egei-zugba menekült, ott siratta faluját. Azóta az Egei-zugot „Sirató-zugnak“ nevezik. Az egei templom helyét még most is ismerik.

Egei elődeink csontvázai kerülnek most elő digózásnál, burgondiverem ásáskor. Ezeknek az ősöknek szelleme kísért a felszínre került csontokkal, de nem a hajdani falu történelmével, mert azt nem ismeri népünk, hanem téves következtetésekkel.

Tanítsuk határunk szegényes történelmét.

Olyan kevés maradt fenn határunk történeléből, legalább ezt a keveset mentjük át az utókoroknak.

Ege, Félhalom, Póhalom, Nyárszeg és Varsány virágzó községek voltak va-

laha Gyoma mai határában. Minden iskolás gyermeknek tudni kellene ezeknek történetét és a helyszínen kellene megismerni, hol voltak ezek valaha.

A loó Gábor által be-

hozott egei ősök csontjainát kérjük a hivatottakat, szedjék össze határunk tanításra érdemes történelmi adatait, állítsák össze határunk történetét s tanítsanak meg bennünket rá. (W)

Egy függöny története.

Hogyan jubilál a tízéves Tündérújjak?

Tíz évvel ezelőtt egy új, színes és ügyes folyóirat jelent meg az utcasarkokon és a kézimunkasztalokon. Friss és tarka volt, mint egy divatlap. Izgalmasan új volt s a nők kapkodtak utána. Pár hét alatt már ott volt a nagyvárosi és falusi otthonokban, mint egy régi örömnök új hirdetője, a legnépszerűbb kézimunka-újság, a Tündérújjak.

Most ünnepli tizedik születésnapját.

Vajjon hányszor tízezer otthonot tett azóta szobrá, hány százezer asszonyt, leányt serkentett a leghasznosabb munkára és hány millió színes szép kézimunkával gazdagította a családok életét?

Tíz évvel ezelőtt milyen más világ volt mifelénk? A jómód, legalább látszólag még mindenféle aranyfüsttel borította be az otthonokat. A mindennapi gondokat elhalványította a rossz pénz bősége. De az okos, előrelátó asszonyok már akkor sejtették, hogy az otthonok életét tartósan megsemmisítő mulatozás biztosítja. Örömmel fogadták a kézimunkaujság első számait, mert megtanította őket s főleg az ifjabb nemzedéket a szép lakások tartós örömeire.

Asszonyok, leányok megismer-

kedtek a himzőtű, a csipke, a ruhadisz, a színes fehérnemű, a szőnyeg, a kelengyeszekrény tartalmának, az asztalnak, a bútoroknak, a függönyanyagoknak ezerféle díszítő technikájával.

Mindig új, izléses mintákat kaptak, pontos mintávevőkkel és kitűnő szövegírókkal.

És minden új előfizetési év kezdetén (karácsonyra) egy-egy olyan ajándékot a Tündérújjak kiadójának jóvoltából, amelyhez fogható legfeljebb csak amerikai mammutvállalatok nyújtanak előfizetőiknek.

Pengő 14.40-ért egy évre ennyiféle kedvezményt adott nagy „családja“ minden egyes tagjának a Tündérújjak.

Egy évben gobelin-kép, másikkban igazi szőnyeg, uzsonnaabros hozzávaló csészékkel, ágypárnák — két ágyra is elegendő egyszerre. Mit még? Évről-évre szebbet, jobbat. Az ellenkező oldalon, a vetélytársak frontján szinte leplezetlenül kárörömmel mondták: a Tündérújjak önmagukat pipálja le, de vajjon meddig?

Most itt van a jubiléris év ajándéka.

És mintha merész ugrással minden eddigi rekorderedményt megakarna dönteni, a talpraugrott

Tündérújjak „veri“ valamennyi eredményét.

A függöny, mellyel a második tíz évet nyitja meg a népszerű kézimunkaujság, csakugyan remeke az iparművészetnek.

Bemutatták egy egyszerű polgári otthon keretében, az ablak egész szélességében ezt a nemes tüllanyagú „bonne femme“-ut. Elragadóan színes a fehér kockákból kiemelkedő, gyönyörű motívumával. Légies és egyúttal erős, szolid anyag is. Muzsikálnak ezek a stilizált virágminták és a bútorok az opálos fényben egyszerre kifinomulnak közelében.

Ötthonművészet van benne. Remekmű — 14 pengő 40 filléres előfizetési díj ajándéka — és valószínűsleges művészeti mutatvány. Bűvészet, amelynek nyitja egyszerű. A lapot, mely mindenkinek tetszik, mindenki ajánlja s annyi az előfizetője, hogy a legszebb produkciókat is könnyen tudja véghezvinni.

A Mansz műsoros leasitja november 10-én az Uri Kaszinóban. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége gyomai csoportja f. hó 10-én megnyitja a tervezett leasit-sorozatát. Az első alkalommal a rövid műsori lánc fogja követni. Mivel belépődíj nincs, valószínűleg nagy számu érdeklődésre lehet számítani. Meghívó igényelhető a titkárnál. (Áll. polg. iskola.)

Árpád utca 11 számú ház (régii Kató Lajos-féle ház) szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítást ugyanott adnak.

Kilenc öl törek jutányosan eladó. Érdeklődni Arany János utca 4 sz. alatt.

CSINSZKA HALÁLÁRA

írta: sz. Csorba Tibor. 1934.

Örökre becsukódtak a „szébb szemek minden volt szemeknél“, amelyekbe Ady Endre 1914 júniusába oly nagyon belefeledkezett. Csucsán, a „Kalota partján“, Boncza Bertuka, a kis rokon szemében akkor „végekép megpecsételtetett“ Ady „örök-bus“ ifjúsága. 1915 március 27-én örök hűséget esküsznek egymásnak Budapestén a hosszúideig levélben barátkozók. Bertuka, becenyén Csinszka, odaadó hitvese volt erősen betegedő férjének és ha az öreg Boncza, lánya esküvője után rövidesen el nem hal, bizony el kellett volna mennie hozzájuk lakni, mert házasságukat Ady haláláig erős kéz tartotta. Ady Csinszkával 1914 nyarán találkozott először. Ekkor szánta rá magát a csucsai kirándulásra s aztán kikötött mellette és kitartott vele haláláig.

A 15. éve halott Ady most már igazán kezd beérkezni. A sors csodálatos megrendezése figyelmetlenül küldött e másfélévtizedes évforduló elé, amikor ez év elején, Ady elhalálzásának napját megelőzően, meghalt a „második asszony“ Léda asszony. Az ezzel elénk idézett Ady ravatala mellé helyezte az élet Léda ravatalát s kettőjükkel az eléggé nem forgatott irodalom lapjai kezdtek életre kelni és életté formálódni a magyarság lelkében.

A sors rendezését nem látta beteljesedtetnek. Léda halálának évében, Ady halálának 15. évében felravatalozta Csinszkát is. Két asszonya közt nyugszik a halott költő s e hármas, ravatali találkozásán keresztül küldi az örök zseni üzenetét az örök emberbe mélyült nemzete felé. Három szemben elaludt fényében tüzel felénk a magunk felzaklatott és felpiszkált lelkiismerete, hogy egyetlen

Ady Endrékkel szemben még mulaszthatatlan tartozásaink vannak. Hogy Ady zsenije ennek a nyomorultan élni is akaró nemzetnek tulajdona lett, azt Isten munkájának kell tulajdonitanunk. Szenvedéseink, csapásaink fájdalomdija volt Ady Endre s mi még tizenöt éves halott voltában sem róttuk le iránta eléggé kegyeletünk és hálánk nemzeti kötelességünk adóját. A fővárosban és a vidéken egyetlen Ady szobor sem hirdeti nemzetünk büszkeségét. Pedig a csonka ország holdvilágos éjjeli egére hármas ravatal komor képe rajzolódik s a hármas ravatal közepéből lángbetűkkel a három sokatjelentő betű: Ady.

Léda halála és Csinszka halála élőszóbeli figyelmeztetés volt számunkra. Lélekbemerkoló figyelmeztetés, hogy elérkezett az ideje annak, hogy a legnagyobb magyar zseni, aki a magyarságnak igazi felfedezője volt, megérett arra, hogy

az ifjuság kezébe kerüljön hivatalosan is. Megérett arra, hogy e csonka ország minden kulturgócponáján szobor hirdesse nagyságát, mert ezek a felállítandó Ady szobrok mindennél beszédesebben hirdetének mindazt, amit például az országzászlók hirdetnek. Ady Endre költészete napról-napra jobbau vonzza és irányítja a külföldi figyelmét erre az Isten áldotta-verte népre. Az utódállamok 15 éves irodalma tele van Ady hatással (elég ha a szlovák és román írókra utalok).

És nekünk?... Nekünk beszélnék az asszonyok... Beszél az új ravatal: a Csinszkaé, aki igazi muzsája volt Ady Endrének...

Léda ravatalán már virággá fakadt a kegyeletos emlékezés, Révész Béla Ady és Léda könyve napvilágot látott. Csinszka sírjánál is fakadjon elhatározás és tett... Fakadjon bennünk munka Ady Endre költészetének igazi magunkává tételére!

Ma nyílt meg a községi gazdasági népiskola kiállítása!

A cukor fontos szerepe a táplálkozásban

Míg a víz, a nitrogén és ásványi sókat tartalmazó élelmiszerek a felhasznált sejszövetek pótlására és újonnan való képzésére szolgálnak, addig számtalanszor bebizonyított tény, hogy az emberi gépezet fűtőanyagát a cukorkülönleges fajai, szőlőcukor (dextrose) és a gyümölcs-cukor (levulose) képezik, melyek a testi melegének az energiának és az izomerőnek legfőbb forrásai. Legékebben szóló bizonyítéka ennek, hogy szervezetünk az elfogyasztott eledelnek keményítő és zsírtartalmát is átváltoztatja dexirosává, hogy e fontos anyagot előteremtse. Hogy ez mennyire igaz, próbáljuk csak meg a mindennapi kenyert kellelénél tovább rágni, magunk is meggyőződhetünk róla, hogy édeses lesz, mert a nyál ptyalinja a keményítőt cukorrá változtatja.

Táplálkozásra, azaz a szervezeti munkaképesítésére, a munka közben elhasznált energiának újra való képzésére egyedül a dextrose és levulose alkalmas, mely a méz, szőlő és a többi gyümölcsfélék cukortartalmát képezi. Ily alakban a cukor szervezetünk minden átalakítás nélkül felszívja közvetlenül s ezért ez a leggyorsabb erősítőszer és a leghatásosabb táplálék. Hiszen a mai modern orvostudomány sem lesz egyebet, mint rendelkezésre bocsátja az emberi szervezetnek a leghatásosabb energiaforrást, amidőn egy súlyos és élet-halál közt vergődő betegnek dextrose növényi cukoroldatot fecskendez be, néha 2000 gr-ot is.

A tudomány ezen tantételét sietett a gyárpar világgá kürtölni s azt a saját céljaira felhasználni. A vegytanban járatlan közönség arra nem gondol, hogy a gyárilag készített cukor nem azonos a természetes cukorral. E kis felületességet drágán kell megfizetni a fogyasztóközönségnek, ez sok belegségnek és sok bajnak az okozója, mert

a mesterséges cukor csak fűszer, de nem élelmicikk.

Halálozás. Serkedy János ny. társulati tisztviselő életének 80-ik évében november 2-én meghalt, temetése november 3-án, ma délután 2 órakor lesz.

HIREK

Dr. Pálka Pál gyomai járási főszolgabíró a törvényhatósági bizottság 1934 évi június hó 1-től kezdődő hatálytal a VI. fizetési osztály A. csoport 3 fokozatába léptette elő.

Orvosi hír. Dr. Sallai László f. hó 5-én, hétfőn, nyitja meg rendelőjét Petőfi utca 23 szám alatt.

November 1-én éjjel végre kaptunk egy kevés esőt. Az Ivánfenéki Társulat mérései szerint a társulati székháznál 6.—, a körösladányi órháznál 6.—, a folyáséri szivattyú telepnél 7.5, a peresi szivattyútelepnél 4.5, a kéthalmi órháznál 6.2, Udvarnokon 5.—, a Kecsegyezugban 7.— milliméter csapadék volt.

Kedvezők a vármegye tűzrendészeti viszonyai. Békés vármegye tűzrendészeti felügyelője a tűzrendészeti kormányrendelet alapján leendő negyedévi jelentését, 1934 év harmadik negyedéről a napokhan terjesztette be a vármegye alispánjához. A legutóbbi negyedévben a vármegye községeinek tűzrendészete ismét fejlődött. A harmadik negyedévben 61 tüzesel fordult elő vármegyénkben. A kár épületekben 10783 P. ingóságokban 22722 pengő, az összes tűzkár 33505 P. amelyből biztosítva volt 30983 P. nem volt biztosítva 2522 P. értékben megsemmisült épület, illetve ingóság. Az elmúlt hasonló időszakához viszonyítva a tűzkár 36280 P-vel kevesebb, ami jelentékeny % al jobb mint a múlt évben volt. Dacára a folyó év április, május havában előfordult gyakoribb tüzeseteknek és tekintélyesebb tűzkároknak, a folyó évben október 1-ig tűzkár adataink 24408 pengővel kedvezőbbek. Ez kétségtelenül a megelőző tűzrendészeti keresztlévitelének a modernizált védelmi szerekeknek és a tűzoltóság szakszerű munkájának tudható be. A vármegyebeli önkéntes tűzoltóság a folyó évben eddig 8060 munkanapnak megfelelő időn állt szolgálatra önzellenül és értékes munkával a vagyonvédelem fontos érdekeit.

Olaszország egy millió mázsa búzát vesz át tőlünk 58 lírás alapon, ami 17.40 pengős árnak felel meg.

A spanyol forradalomban kélezerkétszáz lázadó esett el.

Gömbös Gyula miniszterelnök e hónapban Rómába utazik.

A Nemzeti Egység gyulai nagygyűlésén, múlt vasárnap gróf Pongrácz Jenő, Bud János, Krudy Ferenc, dr. Lányi Márton, Csizmadia András, dr. Temesvári Imre és Fayl Gyula mondtak beszédeket.

A cseheknek 40.000 vagon buza bevételére van szükségük az idei gazdasági évre.

Franciaország majdnem az egész juhkivitelünket elveszi.

Negyedméteres cipősarok. A női divat soha annyi furcsaságot nem mutatott, mint most. Párizsban és Londonban huszhuszonöt centiméter magar cipősarok viselnek a divathölgyek, arcukon pedig a legfantasztikusabb fátylakat hordják. A divat modern változásáról beszámol a Párisi Divat, amelynek minden száma pompás tartalommal jelenik meg. Közel száz pompás toalet kabát, kézimunka rajzát közli, hasznos tanácsokkal szolgál a háziasszonyoknak és sok szórakoztató cikkel is közöl. A legszebb ruhák és kabátok szabásmintái már 96 fillértől kaphatók a Párisi Divat kiadóhivatalában, Budapest, VII. Dohány-u. 12.

Hónapok óta táncol egy leány és nem bírja abbahagyni. Szokatlan betegségben szenved egy leány. Hónapokkal ezelőtt táncolni kezdett és azóta nem tudja abbahagyni. Este a kimerültségtől összerogy, de néhány órai alvás után újra kezd a táncolást. Erről és még sok más furcaságról érdekes közleményeket olvashatunk Tolnai Világlapja új számában. A népszerű képeklap gazdag tartalommal jelent meg. Sok cikkel, közel száz képet, pompás novellákat és nagyszerű folytatásos regényt találnak benne az olvasók. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Furfangos szélhámos garázdálkodik a vidéken. Az utóbbi időben több környékbeli községben szélhámoskodott és legutóbb Szeghalom községben tünt fel egy egyén, aki Kiss Mihály, Kovács Mihály, Kovács Zsigmond, Cs. Kovács Károly és Szilágyi Mihály álnévek alatt számos hiszékeny ember pénzét csalta ki. A csalásokat oly módon követi el, hogy felkeresi az egyszerű falusi embereket és rendszerint 20 P óvadék ellenében jól jövedelmező házmeisteri, vagy uradalmi gépészi állásokat ígér nekik. Az óvadékokat az állítólagos állást adó részére megcímzett borítékba teszik és együtt a postára viszik. Itt a család óvatlan pillanatban kivesszi a borítékból a pénzt és a borítékot papírszeletekkel béleli ki. A borítékot azután a sértettekkel együtt leragasztja. Néhány nap múlva a papírral bélelt boríték „címzett ismeretlen” postai jelzéssel visszajön a sértetthez. A szélhámos pedig más községben tovább folytatja üzletét. A család kb. 44 éves, nyírmihályoki születésű, 165 cm. magas, barna, napszámos, fekete, puha kálapot, drapp nyári kabátot, fekete bársony csizmanadrágot és fekete csizmát visel. Óvatosságra intjük a lakosokat és kérjük, hogy a gyanúsított felbukkanása esetén azonnal tegyenek jeletést a legközelebbi csendőrsőrnél.

Az óra rejtélye. A világ legkellemesebb és legérdekesebb pályázatát közli óra rejtély címen a Délibáb. A pályázat keretében értékes díjak kerülnek kiosztásra. A népszerű színházi képeklap új száma pompás tartalommal jelenik meg. Gazdagon illusztrált budapesti és külföldi rádióműsorokat, remek színházi beszámolókat, nagyszerű filmrovatot, szebbnél szebb képeket, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és slágerszövegeket közöl a Délibáb. Egy szám ára 20 fillér.

A vágóállatok állatorvosi vizsgálatáért fizetendő díjak. A földművelésügyi miniszter november elsejével kocsiakománnyonként 2—4 pengőre redukálta a vágóállatok állatorvosi vizsgálatáért fizetendő díjakat. Ez a redukció 36—60 százalékos csökkentést jelent.

Ütessünk gyümölcsfát című cikkünkkel helyszüke múlt jövő számunkban folytatjuk.

Esküvői meghívót rendeljen a Hungária nyomdában.

Tízéves a Tündérujjak

és ünnepi ajándéku ad

mindenkinek egy függőnyt, aki P 14.40-nel egész évre előfizet a népszerű magyar kézimunkaujságra. A féligkész függőny 150x260 cm. méretű és hozzájár a kihimzéshez szükséges selymfényű MEZ gyöngyfonal.

A gyönyörű ajándékfüggőnyt nyomban megkaphatja.

Budapest, IV., Szervita-tér 3.

Tanyaiak, védjétek a fiatal fákat!

Felbecsülhetetlen kár, amit télen át a nyúlak okoznak a határban, mikor a fiatal fák kérgét lerágják. Ha még annyi enivaló is talál a füles, a fiatal fák kérge olyan csemegéje, mint a gyermeknek a cukor.

Az a gazda, ki a szabadon álló fiatal fát elülteti, de télre nem védi meg a nyúlragástól, az ne számítsa eredményes fásításra. Pedig olyan kevésből telik ki az egész. A kukoricaszár minden tanyánál megtermett, csak azt a kevés spárgát vagy drótot kell előteremteni, amivel a tengeriszalakot összeköltjük.

Már novemberben vagyunk s az egész határban alig egy-két gondos gazda látta el fiatal fáit védelemmel. Még nem késő, de egy hónap múlva már az lehet.

Aki a tavalyi védő szárat nyáron át is rajta hagyta a fákon, az azonnal szedje le azokat, tegyen ujakat, mert a kártevők legközelebb eső búvóhelye volt a nyáron át a fákon hagyott kukoricaszár.

A Gyomai Közművelődési Egyesület kultur- és ismeretterjesztő előadásai 1934 november hónapban este 7 órai kezdettel:

Nov. 7, szerda, 48-as Olvasókör. Domokos János: A villamosság.

Nov. 14, szerda, Nyugdíjasok Köre (Polgári Olvasó). Dr. Legeza Tibor: Mi a jogosultság és mi a kötelezettség.

Nov. 21, szerda, Kisréti Olvasókör. Kner Imre: Közgazdasági kérdések.

Nov. 23, péntek, Kultur est (Apolló mozgó). Nyisztor Péter: A vidéki pénzintézetek jövője. A Gyomai Dalárda közreműködésével.

Nov. 28, szerda, Németvárosi Olv. Wagner Márton: A zöldmező.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Horthy Miklós út 63. sz. ház azonnali beköltözéssel eladó. Ugyanott egy lakás kiadó.

Gyümölcsfa oltványokat előnyösen szerezhet be Zöld Péternél, Kossuth Lajos utca 22. sz. alatt. Fekete földben nevelt, frissen szedett fának fajazonosságáért felelősséget vállal. — Ugyanott kaptáros méhcsaládok eladók.

Folytonosság kálykák kiváló jókarban és egy cserépkályha olcsón eladók az Ehrmann háznál.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

Előlegezzék a munkaadók gazdasági cselédjeiknek a gyógyszer és kötszer árát.

Naponként előfordul, hogy a kisebb gazdálkodók balesettel szenvedett alkalmazottaikat sokszor 15—20 kilométeres távolságokról pénz nélkül engedik utnak, illetve küldik az orvoshoz. Az orvos kezelésbe is veszi őket, de a kötszer és gyógyszer kiszolgáltatása már nem megy ilyen simán. Az 1900 évi XVI. l.-c. 14. §-a ugyanis kimondja, hogy a kötszer és a gyógyszer költségeit a munkaadó az Országos Gazdasági Munkáspénztárhoz tartozó cselédeknek negyedévig, a gazdasági munkásoknak 10 hélig előlegezni tartozik. Ilyen körülmények között a gyógyszerész joggal elvárhatja, hogy a kötszerért és gyógyszerért hozzáforduló cseléd, vagy munkás azonnal fizessen, különben a „felírt” kötszerekkel és gyógyszerekkel nem adja ki. Ez alól csak akkor van kivétel, ha a

recept „Stalim” (Sürgős) jelzéssel van ellátva. Viszont az is igaz, hogy miből fizessen a cseléd, vagy a munkás, ha nem kapott pénzt a gazdájától, akinek sokszor magának sincs, vagy ha van is, nem szívesen előlegez 5—6 pengőt. A kérdés ilyenformán meglehetősen nehéz probléma, de valami uton-módon mégis meg kell oldani, mert ennek a tarthatatlan helyzetnek a balesettel szenvedett cseléd, vagy munkás semmi esetre sem vállalhatja kárát.

Itt említjük meg és felhívjuk a munkaadó gazdák figyelmét arra, hogy az alkalmazottaikat igazolvánnyal lássák el és ezen a néven kívül a biztosítási tagság számát is okvetlenül tüntessék fel, mert ennek elmulasztása csak rájuk nézve jár kellemtelenséggel.

SPORT

II. o. bajnokság állása XI. 3-án

1 MTK	8	6	1	1	22:7	13
2 Textil	6	6	—	—	23:3	12
3 GyTK	6	5	—	1	10:7	10
4 GySC	8	4	2	2	12:9	10
5 Törekv.	8	5	—	3	15:12	10
6 OFC	9	4	1	4	14:17	9
7 Kinizsi	7	3	1	2	10:15	9
8 KTE	7	3	1	3	15:17	7
9 M Máv.	8	3	—	5	12:10	6
10 BISE	8	3	—	5	8:19	6
11 Világos	8	1	—	7	4:23	2
12 Bocskai	11	—	—	11	1:7	6

November 4-i program: Gyomán GySC—BISE. Mezőberényben Textil—GyTK.

Október 28-i eredmények: Textil—Máv 1:0 (0:0), MTK—OFC 5:0 (2:0), Törekvés—BISE 4:2 (2:1), KTE—Világosság 7:1 (3:1)

GyTK—Boeckay 1:0 (1:0) barátságos bíró Heinfarth.

(Beküldött cikk) Ismeretes, hogy a múlt hétre összehívott fellebbviteli ülés elmaradt. Ennélfogva nem történelmet dőnlés arra nézve, hogy a vasárnapi mérkőzés bajnokí lesz-e vagy sem. Hogy a GyTK bajnokira helyesbítette a plakátokat, azt indokolta tette a DLASZ által a Boeckayhoz intézett levél tartalma, melyben az áll, hogy a Boeckay ügyét pénleken este tárgyalják. Múltán annak eredménye biztosra vehető, így semmi akadály nem volt, hogy ne bajnokí mérkőzés legyen. Az ülés meg nem tartá-

sáról a GyTK csak vasárnap értesült (később a sport lapból is). Az elhalasztás mindenesetre nem kedvező sem a GyTK-ra sem a Boeckayra, mert decemberben játszani nem kellemes és bevételre sem lehet számítani.

Kemény belemenős játékot vívott a két csapat. Eleinte a Boeckaynak ment jobban, majd a GyTK került fölénybe. Váltakozó támadások mellett mindkét kapunál adódott meleg helyzet, de azokat a jólműködő kapusok mentesítették. A 24-ik percben Bartát a 16-oson belül felvágják, a 11-est ugyancsak ő értékesíti 1:0. Boeckay támadással ért véget a félidő.

Szünet után a GyTK balszárnya vezet szebbnél-szebb támadásokkal, mégis a tizedik percben Boeckay centerének volna alkalma a kiegyenlítésre, de lövése hajszára megy kapu mellé. A játék keménysége nem változik. Sűrűn adódnak büntetések. A késői kezdés miatt erősen kezd sötétedni. 36-ik percben a bíró kérdést intéz a csapalkapitányokhoz, hogy folytassák-e a játékot? (Tette azért, hogy ne az a látszat legyen, hogy azért fújta le a mérkőzést, mert a GyTK van előnyben). A Boeckay kapitány kérésére folytatódott a játék. Szarvas erősen küzd a kiegyenlítésért, de nem tudja letörni a GyTK fölényét. Így gyomai győzelemmel végződött a mér-

közés. A játék végét jelző sípolás után Kiss a Boeckay bekkje belerugott Kurczba, amiért az elvonuló közönségből inzultáltak, de a GyTK játékosok idejében körülfogták a szarvasi bekket és megvédték a továbbiaktól. A csapatok elvonulása után a Boeckay vezetősége is belátta a játékosának hibáját, ugyszintén Kiss is belátta azt, hogy ő kezdeményezte, ennélfogva barátságosan válltak el a csapatok és a két játékos is kibékült.

A GyTK nem játszotta ki formáját, egyénileg csak Kerlész vált ki. Boeckayból Wéber, Petykó, Fazekas és Szirony vált ki.

A bíró a tulerélyes játékot nem akadályozta meg, de a faultokat büntelte.

**

A GyTK vasárnap tartotta 240 terítékes disznóloros vacsoráját, amelyen megjelent Gyoma társadalmának színe java. Ezzel is dokumentálta a GyTK jogosultságát. Az izletes vacsora elfogyasztása után Bácsy elnök üdvözölte a megjelent közönséget és a társ egyesület kiküldöttjeit, melyre szép szavakkal válaszolt vitéz dr. Haviár a GySC elnöke. Következő szónok dr. Legeza volt, akit a közönség hatalmas tapsal köszöntött. Felszólalásában ismertette az egyesület működését és annak további munkálkodását. A negyedik felszólaló Göndös polg. isk. igazgató volt (mint egyesületen kívüli) beszédében további kitarításra buzdította Gyoma sporttársadalmát, Végül Rozsnyai mint a GyTK csapalkapitánya köszöntö meg a vezetőség támogatását s a közönség szeretetét. A játékosok nevében ígéretet tett, hogy a zöld színek mellett egyesült erővel fognak kitarítani és ígértek, hogy a zöld színeket diadalra fogják vinni. A felszólalókat nagy tapsal jutalmazta a szépszámu közönség, amely reggelig kitarított a jólsikerült estén.

Heinfarth.

GySC—Kinizsi 2:0 (0:0)

Mezőkovácsháza, bajnoki.

Bíró: Rátfai. (Ruhman)

Nagyon szép eredményt ért el a GySC Mezőkovácsházán. Nyolcvan kilométeres autó ut után, oltthonában verte meg a Kinizsít.

GySC: Szrenkányi—Fekete, Pulugor—Németi, Mallak, Fried—Bartha II. Zöld, Kiss, Bartha I. Nagy.

Első percek Kinizsi fölényvel telnek el. 8 p. Nagy B. gyönyörű helyzetből fölé lö.

19 p. Kiss lövése kapufától kispallan. 26 p. korner Kinizsi ellen, ebből 11-es lesz, melyet Bartha J. nagy nyugalommal, lapos lövéssel a balsarokba helyez. 1:0. 27 p. Kinizsinek van nagy helyzete, de csatárai nem tudják üres kapuba lőni a labdát. 43 p. Kucselata baloszszekülő hatalmas bombája csak hajszálnyira megy fölül.

Második féldő ismét Kinizsi lámadásokkal indul s a 14 p. eredménytelen kornert rug a Kinizsi. 17 p. Veszélyes Kinizsi lefutás, de Pulugor jókor lép közbe. 26 p. Csunya öszszecsapás, a bíró Kiss Sándort és Drendát, a Kinizsi bekkjét kiállítja. 30 p. Ragyogó akció. Bartha K. Nagyhoz passzol, aki 16-osról szép lapos lövéssel megszerzi a második gólt 2:0. 31 p. Büntető GySC ellen a 16-osról, Matlak kornerre ment Tömörülésnél Pulugor 11-esét vét, melyet a center laposan jobbra mellé lő. Utolsó percben még egy gólt lőheine a GySC, de Bartha K. fej helyett kézzel üti be a labdát. Szinte kísérteties komályban ér véget a meccs. Kiss Zs.

SPORTHIREK

Kéri László a GyTK volt játékosát a GySC—GyTK meccsen történet ismeretes botrány okozóját, végső fokon örökre eltiltották a játéktól. Futbalistára nézve ez az elképzelhető legnagyobb büntetés és bizonyára sokan lesznek, akik osztják azt nézelünkkel, hogy ezt a rendkívüli súlyos büntetést túlzottnak tartjuk. Elvégre bármennyire szent és sérthetetlen legyen is a bíró személye egy, a játék hevében elkövetett inzultusért nagyon is elég büntetés lett volna az első fokon hozott ítélet, a 3 éves eltiltás is.

Hiába tolokodott fel az első osztályba a tavalyi II. oszt. se-reghajlója, a békéscsabai Törékvás vérszegény együttese. Az I. osztályban is csak dísztelen utolsó helyre utasították ellenfelei. A lejátszott 8 meccs közül egyszer győzött, egyszer döntetlenül játszott, hatszor pedig meccset veszített az alosztály kedvence.

Bankó Gerda a GySC volt hivatalos tréneré sportirovalvezetőkhöz intézett levelében üdvözlését küldi gyomai ismerőseinek. Jelenleg Nagyatádon működik s csapata sorozatos sikereket ér el. Szokott, eredeti modorában ezt írja többek között: „Vigyázzon a GySC, hogy győzelmi szériájában meg-

ne állítsa egy vérszegény, hajrácsapat”.

Dr. Uhrin András fegyelmi egyesbíró szerdán este a következő határozatokat hozta:

A sarkadi Világosság csapatát — mivel a Szövetséggel szemben fennálló adósságait nem rendezte — szkreccselés és hátralevő meccseinek 2 pontját 0:0 gólaránnyal az ellenfelek javára írja.

Kiss Sándor (GySC) és Drenka János (Kinizsi) játékosokat 4 hétre a játéktól eltiltja, azonban az ítéletet 6 heti próba-időre felfüggeszti (Tehát most vasárnap is játszhatnak már.) Ruhmann bíró jelentése szerint ugyanis a szándékosság beigazolását nyert.

GySC november 4-re hirdett klub-vacsorája az Uri Kaszinóban folyó festési és szerelési munkálatok miatt bizonytalan időre eltolódott. A vacso-

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

**Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Dízfát
Dízcserjét
Évelő virágot
Gyökeres szőlővesszőt stb.**

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József

faiskolája

CEGLÉD

Budapesti iroda VI. Andrásy ut56

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

ra pontos dátumát jövő heti számunkban közöljük.

Textil a GyTK ellen multheti összeállításban játszik. Center Rosmann II. helyett Zahorán lesz.

Mindszentek napján a GySC egy 5 tagból álló küldöttség újján helyezte el a megemlékezés virágait halottainak: Junker Arhur, id. Némethi Géza és Szántai Elek sírjára.

Kikapott a Bocskay.

Barátságos meccs a vidéken. Színhely. — sajnos — ismét Gyoma. Így is lehetne kezdeni: Egy Bocskay játékos Gyomán hagyta a fogát. Keltől!

Nagy közönség siker volt az elmúlt vasárnapi meccsen. Friss tudóval vonultak fel ismét a játékosverő mezsei hadak, hogy a meccs végén lábbal tiporják az MLSz rendszabályait és a vendégcsapat játékosait. Hát ez a

szellem végleg gyökeret fog már verni Gyomán? Ha a játékosok nem tudnak eléggé kárt tenni egymásban, akkor a közönségnek kell feltétlenül segítségre szólni? Tehát, kikapott a Bocskay. Még pedig ököllet.

A vasárnapi meccs után történetek fölöttébb alkalmasak arra, hogy jóízű emberek kedvenc sportjuktól elforduljanak. És még egyet: A GySC a verekedés pillanatába éppen 80 kilométerre volt Gyomától.

Vidám irások:

Zsitvay Leó, a leghíresebb magyar bírók egyike mesélte:

— Valamelyik tárgyaláson történt. A teremszolga egymásután hívta be a „feleket”. Legelőt egy jóképű, harcsabajszu magyar lépegetett. Mint később megállapítottam, ő volt a vádlott. Amint a terembe lépett, rögtön észrevettem, hogy jókora furkósbot van nála. Persze rászóltam: *hogy mer botol a tárgyalóterembe lépni! Az én magyaram szörnyen elcsodálkozott, majd indignálódva a zsebébe nyúlt és elém tette az idézőlevelet. „Ehun van ni, — bökött az ujjával a legutolsó sorra, — ide van nyomtatva, hogy védelemről magamnak kell gondoskodnom. Há azért hoztam a botot”.*

Az ir bemegegy egy londoni nyilvános telefonfülkébe. Felszólítja a központot. A telefonos kisasszony visszaszól:

— Kérem beszéljen hangosabban. Egy szót sem értek.

Az ir hangosabban beszél.

— Még hangosabban, — kéri a telefonos kisasszony.

— Hallja, — ordít az ir — ha én ennyire ordítok, akkor nem is szorulok rá erre a vacak telefonra. Meghallják anélkül is.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehérréztett ujbör Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.**
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős ügyvezető: **Teket Sándor**

Kérelem!

Alulírott temetkezési vállalkozók tudatjuk, hogy nem áll módunkban hiteleket nyújtani, mivel azt tőlünk is megvonták a budapesti cégek.

Ez oknál fogva kérjük az igen tisztelt vevő közönséget, hogy nagybecsű vásárlásaikat azonnal rendezni szíveskedjenek, mert ettől legnagyobb sajnálatunkra eltekinteni nem tudunk, még kivételesen sem.

Ezúton tudatjuk azt is, hogy vasárnap és ünnepnapokon délután 2 órától reggel 6 óráig, köznapokon este 7 órától reggel 6 óráig üzletünket zárva tartjuk, vásárlást nem szolgálunk ki.

Szabó Elek

Kiszely Simon

Timár Benedek

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma” csekkiszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felolós szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 54.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (35 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszeresét
15 százalék. 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és
félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Búza tárolás

Feltűnő, hogy a mostanában Gyomáról elszállított búzát zsízsik miatt kifogásolják. Szinte híre van már a gyomai búza zsízsíkosságának a gabonatőzsdén. Ez pedig nagy kára az egész gyomai búzakereskedelemnek, végeredményében a termelőknek.

Most ősszel sokan gazdáink közül otthon tárolták búzájukat, dacára, hogy nem volt megfelelő tároló helyük és ebben a kifogásolható helyiségben sem a megfelelő szellőztetésről, sem a szükséges forgatásról nem gondoskodtak. Már eddig is számottevő búzamenyiség az, mely a rossz helyen tárolás és kezelés hiánya miatt dohos lett, értéktelenné vált.

Eddig azt kifogásoltuk gazdáinknál, hogy már a cséplőből a kereskedők zsákjába szedik a búzát s azonnal beraktározzák azt, kiadják kezükből az egész évi termésüket. Persze ebben a kényelmesebb, de nem olcsóbb megoldásban nemcsak a zsákkészletük nincs már gazdáinknak, hanem megfelelő tároló helyük sincs és talán még a búza kezeléséhez sem értenek már.

Nagy kár a sok kockázattal, verejtékkel termelt búza illeténi elvesztése. Ez nemcsak az illető termelő kára, hanem nemzeti kár is. Ma nem közömbös a nemzeti vagyon gyarapításában vagy megőrzésében az, ha valaki csak egy talpalatnyi földet is rosszul művel, rossz vetőmaggal vet be vagy a termést helytelen kezelés-

A Nemzeti Egység gyomai és kondorosi nagygyűlése.

December 2-án, publikáció után a Nemzeti Egység gyomai szervezete a község háza udvarán propaganda nagygyűlést tart, melyen Mayer János volt Miniszter és Marschall Ferenc államtitkár is részt vesznek.

Délután 2 órakor Kondoroson lesz gyűlés.

A Gazdasági Népiskola terménybemutatója.

Kat. holdanként 273 mázsa termésű takarmányrépa, 6—7 csöves mazsola tengeri, 3-5 kg-os uborka, harmadtermésű alma és sok más termény kiváló eredménye volt a kiállításon.

A vitéz Pajor Gyula gazdasági iskolai igazgató által elvetett mag kicsirázott. A terménybemutatók beváltak. A tavalyi bemutató után az ideit szombaton és vasárnap tartották meg. Nem volt kétséges, hogy ezek a bemutatók oktató jellegükkel lassan, de biztosan megmozdítják községünk mező-

gazdasági és kertészeti termelőit s a szebb terméseredmények nemes versengésre s végeredményében a jobb és nagyobb termés forsztározására indítják termelőinket.

Igy van ez jól Akadjon egy hivatása magaslatán álló szakember, ki a tudását nem rejti véka alá, ha-

szel értéktelenné teszi. Ebből hazafias kérdést kell csinálnunk, mert minden hiányzó mázsa búza a nemzet gazdasági mérlegét rontja.

Akik búzájukat olyan helyen tárolják, hol akár az altalaj, akár a falak nedvesek vagy nincs megfelelő szellőzés, egy percig se hagyják ott tovább búzájukat. A forgatásról se feledkezzen meg, még az sem, kinek megfelelő magtára van. Azt talán nem is kell mondani, mert

minden gazda tudja, hogy minden gabonaszemet minden hónapban legalább egyszer meg kell mozgatni. Ehhez pedig megfelelő hely és munka kell.

Az a gazda, ki e kettőt nem bírja, az rendezkedjen be a további ónámításra, hogy a gabonakereskedő nem számít neki semmit a beraktározásért és csak raktározza be ezután is a gabonáját, mert az a búza legalább a nemzeti mérlegből nem fog hiányozni. W.

nem rendkívüli kitartással, bámulatos türelemmel oktat, biztat, kapacitál, agitál, kis gazdálkodásában olyan terméseredményeket produkál, hogy a vármegyei versenyeken az elsők között áll s addig nem nyugszik, míg a szerényen közreadott és itthon tulzottnak mondott terméseredményeiről meg nem győzi a helybeli gazdákat —

igy jellemezhetjük vitéz Pajor Gyula gazdasági iskolai igazgatót.

A idej terménybemutatót november 8-án nyitották meg az iparostanonc iskolában. A kiállított anyag minőségében kiváló volt. Mennyiségben még sok kívánni való van. Szokják meg termelőink, hogy a szép termények kiállítása nem hivalkodás, amiért pirulni kell annak, aki azt tudással, szorgalommal termelte, hanem érdem, amiért a termelőnek elismeréssel adózunk. Ha majd termelőink mind így gondolkodnak, akkor szűk lesz egy tanterem a kiállítás anyagának befogadására.

A kiállítás anyaga.

A kiállítás anyagának mennyiségében és minőségében a gazdasági iskolánk vezet. A tanuló leányok női kézimunkája, a fiúk háziipari munkája, a baromfi felszerelések, kerti eszközök, a leányok által készített sajáttermésű gyümölcs befőttek, virágok, mezőgazdasági termények, melyekből külön kell megemlítenünk az első díjat nyert búzát lisztmintáival, a jó morzsolási arányú Fleischmann tengerit, egy-egy tengeri kórón 6—7 csöves olasz mazsola tengeri, az imponáló nagyságú takarmány tökök, a katasztrofális holdanként 273 má-

zsás hozamu takarmányrépa, a marhakáposzta s még több mezőgazdasági termelvény, a jövedelmezőségi kimutatásokkal. A konyhakerti termelvények nyers és konzervált kiállítása háziasszonyaink tetszését, elismerését eredményezte.

Az iskola anyaga önmagáért beszélt. Az iskola tanítóinak oktató kiválóságát minden kiállított tárgy érzékeltette. Örülünk kell, hogy vitéz Pajor Gyula igazgató, Biró Teruska és Faddy Jolánka szaktanítónők kezében van a gazdasági iskolánk vezetése, ők hivatásuk magaslatán állanak és megvan bennük a szükséges szorgalom is.

Iskolánkivüli kiállítók.

Elismerésre méltó anyaggal vettek még részt a bemutatón:

Báró Huszár Lászlóné póhalmi gazdasága tanulságos fajbemutató tengeri és szegesborsó kollekciójával igen szép elismerést érdemel;

Feiler Ernő ev. lelkes hatalmas Vörös Mammuth-, takarmány cukor és sárga eckendorfi répával, méteres hosszúságú petrezselyemmel, 3,5 kg-os uborkájával, hatalmas paprikáival tűnt fel;

Schuszték Sándor ev. tanító csinosan és ügyesen összeállított méz gyűjteményével, lépes mézzel és a méh grafikonjával szerepelt;

Kruchió István kiscgazda torz-búzát, torz-árpát és búzamintákat, állított ki;

Mészáros János, Herter József és Klimó Mátyás búzamintákat mutattak be;

Feiler Lajos ev. tanító szépen előkészített keretekbe épített mézet és helybeli szilvaaszalványokat mutatott be;

iff. Cs. Nagy Dániel 88 százalékos morzsolási arányú kukoricát mutatott be;

A kecskeméti termelők csodálkozást keltő almamintáikkal a bemutató díszei voltak;

A békési gazdasági népiskola almamintái szintén általános tetszést keltettek;

Kner Endre remek török (édes) hagymáival, hatalmas szemű saláta-babjával és kóstoló pocosi borával remekelt;

Vass Lajos ny. Beszkárt tisztviselő, a ref. egyház pénztárnoka körtéivel tűnt fel;

Lach Fülöp borbélymester a nemes cserlevelű császárkörtéivel szerzett elismerést; *Molnár Benedek* gazdálkodó 12-15 kg-os süftököt állított ki, melyeket megcsodáltak a látogatók.

A kiállítás bemutató vacsorája.

A terménybemutató egyik gyakorlati újítása volt, hogy a gazdasági iskola terményeiből egy több fogásos vacsorát adott. Ezzel az iskola működésével rokon-szenvező lakosainknak módot adtak, hogy egy kellemes vacsora elfogyasztása közben szerény jótékonkodást gyakorolhattak és gazdasági iskolánk tanítói iránti elismerésüket ebben a társadalmi formában is kifejezésre juttathatták.

Az ízletes elkészítés, a vitéz Pajor Gyula házigazdai figyelmessége olyan meleg családi jellegű adótt a szép számmal részvevő vacsorázók hangulatának, hogy *Répas Pál* ref. elnök-lelkész

keresetlen szavakban kifejezett elismerése egyúttal az ottlévők elismerése is volt.

Vitéz Pajor Gyula házigazdai köszöntőjében röviden vázolta, milyen nehézségeket küzd le gazdasági iskolánk munkájában. S mint már sokszor máskor, most is felajánlotta, hogy gazdasági vonatkozásban mindenkinek készséggel áll szolgálatára az iskola.

Jól esett látni, hogy a vacsorán *Pánczél Emil* főjegyző vezetésével az egész előjáróság ott volt; intelligenciánk szintén szép számmal bizonyította be rokonszenvét a gazdasági iskola tanítóival szemben.

Szabadjon remélni, hogy vitéz Pajor Gyula munkatársaival biztatásnak veszik a lakosság részéről megnyilvánult érdeklődést és elismerést s jövőre ismét megrendezik a terménybemutatót, melyen termelőink még nagyobb számmal álltanak majd ki.

retet ünnepén ily módon megajándékozott.

A legszebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándék a határokon innen is túl a TÜKÖR képes havi folyóirat egyévi előfizetése.

Szívesen fogadják és egész évben egyre fokozódó érdeklődéssel olvassák minden művelt családban, mert érdekes, szórakoztató, tanulmányos, gyönyörködtető és mulató. Minden száma gazdag tartalmú, magas színvonalú, művészi kivitelű könyv, száz képpel, számtalan ötlettel, hírneves magyar írók, költők, tudósok, rajzolók, gyakorlati szakemberek és fotóművészek remek alkotásaival. Egy év alatt 1100 oldal, több mint 1200 gyönyörű kép és az értékes közlemények sokasága.

Karácsony hetében művészies üdvözlőkártyát küldünk az Ön nevének feltüntetésével, annak akit Ön a legszebb és legmaradandóbb karácsonyi ajándékkal: a TÜKÖR 1935. évi előfizetésével kíván megörvendeztetni.

MEGNYILT A GAZDASÁGI TANFOLYAM.

Szerdán este a Levente-otthon egyik tantermében volt az első előadói összejevetele a vitéz Pajor Gyula igazgató megszervezésében létesített gazdasági tanfolyamnak.

Esle fél 7 órakor kezdte meg *Schuszték Sándor* ev. tanító méhészeti előadását. A szemléltető, világos előadás színes bepillantási nyújtott a méhek csodás államszervezetébe és a méhek egyedi életére. Aki sohasem foglalkozott méhészetel vagy aki nem is akar vele foglalkozni, annak is egy élvezetes élménye, ha *Schuszték* tanító lebűvölő előadását meghallgatja.

8 órától 9 óráig *vitéz Pajor Gyula* igazgató növény-élettant adott elő a löle megszokott talpraesett hasonlataival. *Vitéz Pajor* gördülékeny előadói képességével, igazi tanítói ráteremttségével világított bele a növényi életbe és hallgatóit — dacára a késői időnek — élénk figyelmre kötötte le.

Ezen az előadásokon községünk öreg és fiatal gazdáinak egyaránt ott kellene lenni. Kaszinózás, tanyázás vagy haszontalan időfecsérlés helyett ott élvezni és tanulni lehet. Merre valaki állítani, hogy neki nincs tanulásra szüksége? Merre gazdálkodóink nagy társadalmának csak egy tagja is önmagával elhívelni, hogy neki nincs szüksége gazdasági tanulásra, különösen, ha a tanítást ingyen végzik?

A tanfolyamra eddig a következők járnak: *Vitéz Biró Endre, Csapó Endre, Erdős Mihály, Erdős Ferenc, Gaál Imre, vitéz Juhos József, Kajla János, Kovács Jánosné, Kruchió László, Molnár Antal, vitéz Molnár Pál, Cs. Nagy Dániel, G. Nagy László, iff. Nagy Károly, Oláh Károly, Oláh József, Pólus Lajos, id. Szabó Lajos, iff. Szabó Lajos, Tóth László,*

Liszt-forradalom Köröstarcsán.

300 tarcsai lakos kérvényt írt alá, melyben kéri, hogy a gyomai Tiszavidéki malom köröstarcsai cseretelepe megmaradhasson.

Lisztikivitelünk megbénulása kereskedelmi malmainkat nehéz próba elé állította. Nagy berendezésüket nem tudják kihasználni, hacsak belső piacukat nem bővítik. Így került a Tiszavidéki malmunk is Köröstarcsára, hol cseretelepet állított fel és az egyetlen köröstarcsai malom által bevezetett alapon cserélte a lisztet.

Természetes, hogy a helyi malomnak nem volt kedvére ez a verseny, mert a gyomai liszt mégis kiadósabb volt, mint a tarcsai. Sikertült is a békési főszolgabírótól olyan végzést szerezni, mely elhívja a Tiszamalom cseretelepeinek fenntartását.

Köröstarcsán mozgalmat indítottak a szegényebb emberek és több mint 300-an írták alá azt a kérvényt, melyben a gyomai Tiszavidéki malom cseretelepe további működésének megengedését kérik.

Érdekes látvány volt november 5-én, mikor az Endrőd. alatt meginduló Körösgát munkákhoz 50 teljes felszerelésű kubikos megállt a Tiszavidéki ma-

lom előtt pihenni. Gyalog, talicskával jöttek Köröstarcsáról. A malom főmolnára beszédbe elegyedett a tarcsaiakkal, kiknek vezetője formás beszédben fejtette ki a főmolnár előtt, hogy ők, Tarcsa szegényebb emberei szociális szempontból is nagyon fontosnak tartják, hogy a gyomai malom cseretelepe továbbra is fennmaradjon és ezt, ha kell, a minisztériumig is felviszik.

Szükségesnek tartjuk összehasonlításként megemlíteni: Köröstarcsának 6000 lakosa van és egy malma, Gyomának 12000 lakosára négy malma van.

Az ajándékozás művészete

Néhány szó a legszebb karácsonyi ajándékról.

Nem kell találgatnia, hogy az idei karácsonyra mivel szerezhetne legnagyobb örömet, ... nem kell fáradnia a bevásárlással, ... s mégis ez az ajándék tizenkét hónapon át új meg új gyönyörűséget nyújt és jövő karácsonyig emlékeztetni fogja az Ön figyelmeségére mindazokat, akiket a sze-

Veres Sándor, ifj. Wagner Ádám.
Az előadások minden szerdán és szombaton este fél 7 órakor kezdődnek a Levente

otthonban (Régi Szeretel ház). Az előadásra azok is elmehetnek, kik nem tagjai a tanfolyamnak.

Exportáljanak maguk a gazdák.

Kell-e újabb szövetkezeteket létesíteni?
Néhány megjegyzés a most meginduló baromfiszezon elé.

Ellenzője vagyok mindféle olyan időszerűsítő ujlásnak, amely a mai deconjunctionális gazdasági életben csak fiascóval végződhet. Mert ma, amikor régi, évtizedes cégek nap nap után mennek lönkre éppen a normális gazdasági élet pangása miatt, nem-e megfontolandó ugyanakkor új „Szövetkezesek”, — „Egyesületek”, vagy ehhez hasonló alapítására gondolni? Ahelyett, hogy a már meglévők közül kiválasztanók az erre legmegfelelőbbet, azt reorganizálnók s lassan, megfontolt tempóban vinnők a biztos sikert előbbre? Minek új Szövetkezet, új Egyesület, amikor a meglévők sem tudnak, vagy okának prosperálni?

Hol van a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete, az a megszámlálhatatlan többi társ Egyesület, Szövetkezet? Hol van az Országos Baromfibi-zottság? Az Országos Baromfitenyésztői Tanács? stb. stb. ehhez hasonló szerv, amely hivatalosan van — jelen esetben — a magyar baromfitenyésztés ügyét képviselni és szolgálni?

Tenyésztő és termelő Gazdálársaim!

Pusztába kiáltó frázisként hallszik az újabb jelszó:

„Szövetkezetet alapítani, újat gründolni!”

Hisz csak nem régen, ha jól tudom, júliusban alakult meg éppen Kecskeméten a „Hirös—Kisállattenyésztők Országos Szövetsége!”

Hol van ez a Szövetség, miért nem áll ki a porondra, miért nem áll az oly szépen beharangozott s maga elé tűzött célok keresztülvételének az élére?

Gazdálársaim!

Óva intelek Benneteket a hasonló, beugrató beharangozásoktól. Az a sok phrasis, amivel kecsegtetnek, csak olyan agyak szüleménye, amilyenek — egyéb megélni tudás, vagy akarás hiányában — posztit remélnek biztosítani maguknak. De mikor céljukat elébb s más-

ként érik el, egyszerűen faképnél hagynak Benneteket. Viszont a másik rész, akik csak „Grata Personá”-knak állítatlak oda, mit sem törődnek Veletek! Így volt ez a múltban s így lenne a jövőben is.

Ne hagyjátok Magatokat tovább ámitani. Ébredjétek Öntudatára!

Ne akarjatok béka-ökör harcot folytatni, így egyedül, magatokra hagyva! Ismeritek jól azt az arany igazságot: „egyesülésben rejlik az erő!”

Igen ám, de a Magatok véres-verejtékének az egyesülésében. Olyan egyesülésben, amikor nemcsak a munkában vetitek vállaitokat Egymásnak s fűzitek karjaitokat egymásba, hanem annak a munkának a gyümölcsözésében is!

Ne számítsatok, még kevésbé várjátok Ti arra, hogy a Ti ügyeiteknek önzellen, lelkes szószólói akadnak majd, akik a Ti érdekeiteket önzellenül fogják szolgálni. Már pedig a mai nehéz, $\frac{1}{4}$ fillérekkel kalkuláló, lesorvadt gazdasági világban Nektek, termelőknek, dolgozó fáradozóknak kell ezeket az $\frac{1}{4}$ fillérekkel is zsebre vágnotok, ha élni akartok. S ha élni akartok, akkor mutassátok meg, hogy arra érdekesek, arra méltók is vagytok.

Elétek idézem Csonka Hazánk jelenlegi Miniszterelnökének, Gömbös Gyula Ur Ó Exellentiajának, akkori országgyűlési képviselőnek, mint az akkor még létező „Magyar Leghorn Club” diszelnökének felhívását:

„Teremtsünk baromfitenyésztési ipari Hazánkban!”

Ő állapította meg, hogy . . . . a baromfi iparos nálunk ismeretlen fogalom.

Ő szögezte le tényként: „Magyarországon rendszeres baromfitenyésztés nincs. Magyarország baromfiállománya általában silány, a baromfitenyésztés számára iskolázva nem vagyunk, nem ébredtünk tudatára annak, hogy okzerű baromfitenyésztés mellett ki-

számíthatatlanul egyszerű eredményeket tudunk felmutatni.”

Az Ó intervenciójára indult meg az a nagy baromfi-ació s conjunctura, ami nagyszerűen bevált az „Egyesek”-nek, de legkevesebb jutott belőle Nektek, termelő Kisgazdáknak!

Ő jelölte meg a helyes irányt: . . . „hogy állandó eredményt nemzetközi viszonylatban csak tökéletes, alapos és rendszeres munka révén érünk el”.

Mennyi arany igazság van e mondatban lefejtelve?

De kérdem tisztellel:

Hol van a Ti számotokra kiérdemelt „állandó eredmény”?

Nem a Ti zsebelekben!

De ennek csak Magatok vagytok az okai, kedves termelő és lenyészítő gazdálársaim!

Mert nem akartok tanulni, üzleleskedni, — mert máról-holnapra akarok meggazdagodni s ezért inkább állhatatlanok vagytok saját Magatokhoz, mint a Titeket, Benneteket kiuzsorázni akarókhöz! S most, hogy bajban vagytok s látjátok, hogy végeredményben mégis csak be vagytok csapva, most azután kapkodtok fűhöz-fához, jajgatok s várjátok a: „mesebeli-segítséget”.

Ja kedves Barátaim! A fát sem vágják ki egyszerre. Ez sem fog máról-holnapra menni ám!

Hogy a jövő évi pulykáitokat, háromfajtákat, „majd megfelelően értékesíteni tudjátok”, ahhoz az acliól már most kell elkezdenedetek! És pedig:

Nem azzal, hogy hűtőházat építünk, mert hiába rakod a portékádat hűtőházba, örökké ugysem tarthatod ott. Hanem;

1.) Keressél a Te prima, jó árudnak külföldi piacot, úgy, amint X.Y.Z. cég megtette ezt évtizedekkel ezelőtt. De jól jegyezd meg Magadnak:

„nem az áru mennyisége, hanem a minősége, mégpedig az abszolút megbízható minősége a fontos a külföldi előtt”.

2.) Az értékesítésnél ne légy kapzsi, hanem szerény! Eléged-jél meg inkább kevesebb haszonnal, mert, ha amellelt, hogy jó vagy, még olcsón is adsz, biztosan számíthat az a külföldire. De, ha azt látja, hogy ki akarod zsákmányolni, többé szóba sem áll Veled. Ez tisztán calculatív dolog!

3.) Mikor meg van a biztos piacod, (természetesen az áru mennyiségét illetőleg se légy kapzsi, hogy többnek a leszállítására vállalkozol, mint a mennyit Te Magad képes vagy beszerezni!) gyere szépen haza, dugd össze a fejedet azéval, esetleg azokéval, akikről meg-

vagy győződve, hogy ugyanolyan becsületes, mint Te Magad vagy! Meséld el neki, mit végeztél s hívd Magad mellé segítő Társnak. Üljétek össze, beszéljétek meg:

kinél, mennyi baromfi számlíthatok; ezt a körülményt olyanoktól, akiben esetleg nem biznátok, vegyétek írásba s mikor az egy wagonnyi portékátok meg van, menjétek az illetékes fórumhoz s kérjétek:

„A—B,-vagy C” község részére x wagon baromfi kiszállítására engedélyt. Biztosak lehettek benne, hogy a legnagyobb megértésre találtok. Azt mondanom sem kell talán, hogy az ehhez szükséges szakismereteiket szorgos tanulás és tanulmányozással, összejöveteleken kicserélt eszme cserékkel s szakemberekkel leendő érintkezésekkel lehet a legjobban megszerezni.

De a hasznot nem ám zsebre vágni! Hanem a beszolgáltatott áru, portéka arányában szélesíteni, hogy megszerezd Magadnak a bizalmat falubeli polgár és gazda társaid előtt!

Könnyű ezt ilyen szépen elmondani és leírni, hallatszik a viszon válaszi! Hát Te! Mit csinált X.-Y.-Z cég őse évtizedekkel ezelőtt s mit csinál még ma is? Nem ugyanezt? Azzal a különbséggel, hogy Ó annyiért veszi Tőled az árut, amennyiért akarja, Neked pedig oda kell adnod, mert nem tudsz vele mit csinálni. De Te előnyben vagy vele szemben, hogy nincs üzemi költség, nincs semmiféle kiadásod, mert azt az egész falu, község, vagy körzet termelő Egyetemessége közösen viseli. De, ha Te be- várod azt, hogy a különféle bizottságok, ellenőrző szervek stb.-iek intézzék el ezt helyetted, mi fog Neked maradni kedves Barátom, mit gondolsz?

Semmi. Ugyanugy jársz, mint a kereskedővel, sőt talán még rosszabbul, s a végén vissza somfordalsz hozzá szegyen szemre:

S amikor így szorgos összedolgozó munkával már azt látjátok, hogy egy-egy falu, község, vagy körzet nem tudja a forgalmat lebonyolítani, akkor majd gondolhattok már hűtőház létesítésére. De akkor sem ujnak építésére, hanem:

1.) vagy annak az átvételére, amelyet valamelyik cég hátrahagyott, mert látva azt, hogy a concurrentia erősen fellépett, pályán módjára megfutamodott, hátrahagyva csapot papot. Mert jegyezd meg Magadnak: ott van csak üzleti élekedv, ahol erre megfelelő terep, talaj van. Mert mihelyt X.-Y,

HIREK

Gömbös miniszterelnök bécsi és római útja

vagy Z cég azt fogja látni, hogy az életre valóságos ellesed, ellanullad lőle, s már nem bir Veled, egyszerűen ott hágy mindent s golya módjára jobb tájra, alkalmasabb vidékre költözik. Vagy;

2). ha már ezt nem tudod kívánni, akkor is lesz ott a közelebben egy, erre a célra megfelelő épület komplexum, amit szakértők meghallgatása után át tudsz erre a célra alakítani. De, ha minden áron újat és modernet akarsz, amit már a zsebed is elbir, hát Isten neki!

Építsél egy új, modern hűtő házat! Csak ugy ne, hogy mire elkészül a hűtő háza, már meg is bukál. Mert tudod, nekünk Magyaroknak van egy jó tulajdonságunk; szerelünk tovább takarodni, mint ameddig a paplanunk ér. Igaz? De meg vagyok győződve, Te már okosabb vagy, mint őseink s okultál saját Magadon; ezt már csak akkor fogod megcsinálni, amikor kész szak és üzletember vagy! Meri jegyezd meg Magadnak:

minden üzleti vállalkozás rentabilitásának az alapja a szakszerűség és üzletszerűség. Akikből akár az egyik, akár a másik hiányzik, az az üzlet már is megbukott! Érted mi az? Egyelőre ennyit óhajtottam Veletek közölni kedves gazda Társaim, hivatkozással a Ti megmozdulástokra. De, ha óhajlítjátok, mondhatok még többet is erről a kérdéstről, de azt már csak legközelebb.

Tehát az eselleges viszont-hallásra! Tisztelettel;
N É M O .

Szórakoztató kis lexikona TŰKÖR novemberi száma: Magyarország és a nagyvilág művészi ábrázolása, műremeknek beillő fényképek, rajzok és derűs novellák, versek, tudósítások, útleírások és érdekesnél érdekesebb rovatok változatos sorával, olyan pazar tartalommal, amely elejétől végig lenyűgözi és heteken át élvezetes olvasni- és néznivalóval ajándékozta meg a TŰKÖR mindegyre növekvő közönségét: a magyar vezető értelmiségét. A Vigadóban rendezett magyar-osztrák művészi fényképiállítás jegyében áll a gyönyörű illusztrációs anyag, a cikkeket pedig a magyar irodalmi és tudományos élet legjobbjai írták. Zsindely Ferenc, Keöpe Viktor, Leidenfrost Gyula, Nádai Pál hangulatos cikkei, Karinthy Frigyes, Laczkó Géza, Nagy Lajos, Pajzs Elemér, Török Sophie kitűnő írásai. Füst Milán, Toldalagi Pál, Vas István versei, Gyenes Rózsa, Kertész Róbert, Szenes Erzsébet, Zakariás János riportjai mellett színházról, könyvekről, divatról, filmről, zenéről, fényképezésről találunk rovatokat a TŰKÖR novemberi számában, s nem maradnak el a kedvelt rejtély-, sakk-, bridzs és grafológiai rovatok sem. Külön említést érdemelnek a Tükör eredeti divattudósításai és kézimunkatervei, melyeknek magyaros mintái stílusosan illeszkednek a legszebb magyar folyóirat keretébe. Lapunkra való hivatkozás esetén szívesen küld mutatványszámot a TŰKÖR kiadóhivatala: Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Gömbös Gyula miniszterelnök Varsó után Bécsbe, majd Rómba látogatott el az elmúlt héten. A látogatásokat az egész európai sajtó rendkívül nagyjelentőségűnek mondja. Majdnem egyöntetűen megállapítják, hogy a magyar-olasz-osztrák jóviszony nem változott. Az angol sajtó hangsúlyozza, hogy a kisan ant csak Budapestben keresztül juthat el Rómba. A Times arról ír, hogy „...

ha a kisantant őszintén óhajtja az együttműködést Magyarországgal, területi módosítást kell adni.“ A Giornale d' Italia megállapítja hogy „... szilárd sziklaként áll Róma, Budapest és Bécs politikájának folytonossága.“ Kétségtelen, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök bécsi és római látogatásával nagyon megszilárdította Magyarország békés politikai törekvéseinek helyzetét.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük tisztelt olvasó közönségünket, többek kérésére elhatároztuk, hogy a heti hirdetéseket (publikációkat) melyek péntek, délig Szerkesztőségünkbe beérkeznek, november 16-tól kezdve „Hirdetés“ rovatunkban csekély 10 fillér hirdetési díj ellenében közöljük le és ezen hirdetési díjért még a Gyomai Ujság azon számát tiszteletpéldányként is kézbesítjük.

Erre olvasóközönségünk óhaján kívül az indított bennünket, hogy egyrészt megkíméljük a közönséget a hirdetés feladása alkalmávali ácsorgástól és várakozástól, másrészt lehetővé tegyük a hirdetés teljes anyagának ismertetését azok részére is, kik a vasárnapi publikáción nem jelennek meg.

Megjegyezzük még, hogy ezzel a gyorsabb adás-vételt is biztosítjuk, mert lapunk már szombaton délelőtt jelenik meg, így olvasóink és hirdetőink már ekkor szereznek tudomást a kínálatról.

Olcsóbb is a hirdetés, mert annak díja csak 10 fillér.

Adjuk le tehát publikációnkat a „Gyomai Ujságban“.

A MANSZ gyomai csoportja ma este, november hó 10-én fél 9 órai kezdettel Műsoros Teasérel rendez az Uri Kaszinóban. Az esélyen Farkasinszki Imre muzsikál teljes zenekarával.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara november 6-án tartott gyűlésén újra báró Vay Lászlót választotta meg elnöknek.

Csapadék naptár. Társulati székház november 7-én 3.8, 8-án 13.—, Körösladányi órház november 4-én 2.—, 7-én 1.1, 8-án 13.2, Folyáséri sz.-telep november 4-én 2.1, 7-én 2.—, 8-án 15.8, Peresi sz.-telep november 4-én 4.—, 7-én 4.3, 8-án 13.5, Kéthalmi órház november 4-én 2.5, 7-én 1.5, 8-án 10.2, Udvarnok (Roik cs.-ór) 4-én 7.2, 7-én 5.—, 8-án 6.3, Kecsegés-zug november 4-én 2.2, 7-én 3.3, 8-án 16.6 mm. csapadék volt.

Békésvármegye Törvényhatósági Bizottsága ma rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyik fontosabb tárgya az 1934 évi törvényhatósági választások határnapjainak kilüszése.

A kedvezményes telefonbeszerelés csak december 31-ig tart.

Állítólag csökkentik a választókerületek számát. Vajon a gyomai kerülethez melyik kerületet csatolják?

Gyulán megalakult az Országos Frontharcos Szövetség gyulai fősoportja, melynek vitéz dr. Pánczél József vármegyei főjegyző és dr. Varga Gyula gyulai polgármester lettek elnökei.

A békéscsabai méhészek 30 000 mézelőfacsemetét ültetnek el még az idén. A gyomai méhészek ilyirányu levékenységgel még nem ismerjük.

Legyen udvarias minden telefonos kisasszony. Br. Szalay Gábor póstavezérgazgató rendelkezlet adott ki, melyben a látbeszélőnél alkalmazott személyzetet utasítja, hogy szolgálat közben udvariasan beszéljenek és türelemmel és készséggel álljanak a közönség rendelkezésére.

Köszönet nyilvánítás. A helybeli községi gazdasági népiszkola nevében itt is hálás köszönetet mondok azoknak, akik az iskola terménybemutatójának sikerét megjelenésükkel, áldozatkészségükkel, edények, különféle tárgyak kölcsönzésével, termelvényeik bemutatásával biztosították. Az eredményre büszkék vagyunk, s azok lehetnek segítő társaink is, mert a főérdem őket illeti, melynek csak az előkészítés és rendezés munkája volt. Külön is meg kell köszönnöm Karsay Lajos urnak az evőeszközök és poharak, Kucsik József urnak az összes edények és üvegek, Lovas Zoltán urnak és a cserkész otthon vezetőségének asztalok és székek, Glück Ármán urnak fél literes üvegek, Kovács Józsefné urnának a poharak és tálcák, Vaskor Károlyné urnának a takaréktűzhely, Gyuriczáné és Kovácsné asszonyoknak a lábasok kölcsönzését. Utoljára hagytam, pedig az élen kellett volna megköszönnöm Biró Jánosné és vitéz Pajor Gyuláné meghálálhatatlan segítségét a sütés és főzések körül. Sem fáradságot, sem anyagi áldozatot nem tekintve mindenütt ott voltak, ahol segítségre volt szükség. A háztartás körül szerzett bő tapasztalatuk átsegített bennünket a nehézségeken is. Amidőn újból mindnyájuknak megköszönöm szíves áldozatkészségét; arra kérem Önöket hogy a jövőben se vonják meg tőlünk segítségüket.

vitéz Pajor Gyula
gazd. isk. igazgató.

Anyakönyvi hírek

Születtek: Kereki Mária Erzsébet, Ádám Imre, Csapó Mária Róza, Rafael Mária, Tóth Erzsébet. **Házasságot kötöttek:** Gál Imre—Biró Róza Vilma, Kovács József—Duschek Julianna, Sz. Nagy István—Knap Lidia, Beinschróth Mihály—Knap Mária, Varga Lajos József—Izsó Piroška, Szokolai Géza—Tari Ilona. **Elhaltak:** Kaló Sándor.

A férgek megeszik a világot. Nemsokára itt a világ vége, mondta egy nagynevű ludós. Ezt azonban nem egy üstökös fogja okozni, hanem a férgek irtózatoss elszaporodása. A férgek meg fogják enni a világot. Erről a különös jóslatról és a férgekről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számos ragyogó cikket közöl. Egy szám ára 20 fillér.

A cigarettakirály rejtélye. Az arisztavilágban cigarettakirálynak nevezik azt a rejtélyes embert, akiről nagyon érdekes képescíkket közöl a Délibáb új száma, Magyar és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, illusztrált színházi beszámolókat, pompás filmrovaat, pletykákat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, közel száz képet és ezer érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A 100 oldalas Délibáb egy szám ára 20 fillér.

Függönyt ajándékoz

a Tündérujjak

mindenkinek, aki P 14.40-nel egy évre előfizet a népszerű kézimunka-újságra. A gyönyörű féligkész függöny mérete 150x260 cm. és hozzájár a kihimzéshez szükséges selyemfényű MEZ himzőfonal is. Ön is előfizet, ha meglátja az értékes ajándékot!

Budapest, IV., Szervita-tér 3.

ISMERTETÉS

Hazafias színművek szavaló-
kórusra

„Nem! Nem! Scha!“ „Igazságot
Magyarországnak!“ „Talpra ma-
gyar!“

Ezek a címeken most jelent meg
három hazafias tárgyú, egyfelvonásos
színmű, melyet Tiboldi József, isko-
lák, dalárdák, cserkészek, leventék és
műkedvelő egyesületek számára írt.

Hazánk jelenlegi helyzetében, mikor
nemzeti jogainkért csak a kultúra fegy-
vereivel harcolhatunk; a tanítók, taná-
rok, karnagyok s mindazok, kik a nép
kulturális vezetására hivatottak, az
igazságért folyó küzdelemben, olyan
segédeszközt nyertek e színművekben,
melynek segítségével a társadalmat
egy nagy érzésközösségbe s egy egy-
séges nemzeti akaratba lehet olvasz-
tani.

A szindarabok jelenlegi helyzetünket
bemutatva a jog, az igazság s a sza-
badság diadalát hirdetik, s abból kifö-
lyólag rendkívül alkalmasak arra, hogy
a jobb jövőbe vetett hitet megszilár-
dítsák, a cetüggedők lelkében reményt,
bizakodást ébresszenek s polgártár-
sainkat élni akarásra, nemes fölbuzdu-
lásra és önfeláldozó cselekedetre sar-
kentsék.

Mindhárom színmű könnyen előad-
ható, lelkesítő, nagyhatású darab.
Mindazonáltal nem olcsó hatásvadá-
szatra, hanem komoly, céltudatos ne-
velésre hivatott maradandó alkotások.
Fiu- és leányiskolákban egyformán
használhatók s úgy az elemi, mint a
közép- és felsőfokú iskolákban, vala-
mint műkedvelő egyesületekben is elő-
adhatók.

Egy füzet ára 2.— P. Megrendelhető
a szerzőnél: Pestszenterzsbéti, Vas
Gereben-utca 11. és minden könyvke-
reskedésben.

**Tültrehimzett függöny a
Tündérujjak ajándéka.** Tíz-
éves jubileumának jelentős for-
dulóján a nagyon népszerű
kézimunkaujság ezt a kedves
híri üzeni minden magyar assz-
zonyoknak, leánynak. Tíz szép
kötet a könyvespolcon, sok—
sok kézimunka a buforok közt,
a magyar otthonok értékes kul-
turmunkája áll a folyóirat első
évlizete mögött. És évről—
évre egyik karácsonyi megle-
pelés a másik után. De szép-
ségben, zengő színeivel, csóni-
színü állalapon remek virágai-
val, valamennyit felülmúlja a
mostani ablakfüggöny. A 150 x
260 cm. méretű, nemes anyagú
füll tartós és megszépíti az
egész szobát. Jubiláni szöszre-
rint örömet jelent, de ez a ju-
bileumi ajándék valóságos meg-
koronázása egy nagy család a
Tündérujjak előfizető-láborá
örömeinek. S most is, minél
mindig, része lehet ebben az
örömben mindenkinek, aki a
Tündérujjakra P. 14.40-vel a
meginduló lizenegyedik évfö-
lyam alkalmából egész évre
előfizet. Budapest. IV. Szervita
tér 3. Az előfizetők nyomban
megkapják az ajándékfüggőnyt.
Kérjen ingyen mulatványszámot.

SPORT

II. o. bajnokság állása XI. 5-én

1 Textil	8	8	—	—	27:3	16
2 GySC	10	6	2	2	14:9	14
3 MTK	8	5	1	1	22:7	13
4 Kinizsi	8	5	1	2	12:15	11
5 Törökv.	8	5	—	3	15:12	10
6 GyTK	7	5	—	2	10:11	10
7 OFC	10	4	1	5	14:19	9
8 MMáv.	9	4	—	5	12:10	8
9 KTE	7	3	1	3	8:16	7
10 BISE	9	3	—	6	8:21	6
11 Világos	11	1	—	10	3:16	—4
12 Bocskai	11	—	—	11	1:7	—6

Nov. 11-i program: Gyomán:
GyTK—Bocskai, Mezőturon: Máv
—MTK, Mezőberényben: Török-
väs—OFC, Kondoroson: KTE—
Textil.

Múlt vasárnapi eredmények:
Kinizsi—OFC 2:0 (1:0), (KTE—
Törökväs mecses félbeszakadt.)

GySC—BISE 2:0 (0:0)

Gyoma, bajnoki, bíró: Rátfai.

Balsors üldözte a GySC-t ezen
a mecsén. Az egész mérkőzés
alatt állandóan ostromolt a GySC
de gölt löni csak a II. féldőben
sikerült. BISE elszántan védeke-
zett s egy-egy veszélyes lefutás-
sal néha eszünkbe juttatta a múlt
évi nagy BISE-t is. Kapusa nagy
szerencsével párosult jó védésé-
vi érdemelte ki a közönség elis-
merését. A jobb bekk és a cen-
ter a csapat erősei. GySC-ben
a védelem és halvesor a szokott jó
volt. A csatárso: a mezőnyben
kitűnően kombinált, de a lövések
nem sikerültek.

GySC Jenei helyén Zölddei áll
fel és mindjárt kezébe veszi a
játék irányítását. Bartha II.-t már
az első percben alig tudják sze-
relni. Utána felnyomul a BISE is,
de a jó védelem elakadnak a
kombinációk. 4 p. Nagy B. majd

Cs. Nagy lö alig lécc mellé. de
Kiss lövése sem sikerül 11 p.
Jobb bekk 16-oson belül hend-
szet vét. Megítélt 11-est Bartha
II. belső léccnek lövi, ahonnan a
mezőnybe pattan. GySC csatárai
szinte szárnyakat kapnak, ellen-
átlíthatatlan erővel ostromolják a
BISE kapu, de a sorozatos lövé-
sek mind elkerültek a kapu. 17 p.
Kiss mellé fejel. 18 p. Bartha I.
belsővel irányított ravasz lövését
a kapus vetődve kiüti. 20 p. Kiss
16-osról küldött bombaszabadru-
gára ismét a kapus zsákmánya.
29 p. Cs. Nagy hajszálnyira mol-
lé vágja. Közben a BISE is el-
vergődik a GySC kapuig, de a
center lövése kapu mellé kerül.
GySC tovább szorongat. 35 p.
Bartha II. lapos lövését majd Bart-
ha I. könnyű labdáját fogja a ka-
pus. A hátralevő 10 percet az
elkeseredetten védekező békésiek-
nek sikerül gól nélkül megszűni.

Szünet után folytatódik a GySC
ostroma. 5 p. Bartha II. ofszejd-
gyanus helyzetből lö a lécc mellé.
BISE a nagy ostromból sehogy
sem tud kibontakozni s teljesen
beszorul. Szrenkányi csak a 18 p.
kapja az első labdát. Már ugy-
látszik, hogy gól nélkül fog le-
folyni a GySC peches mecsse,
amikor Bartha II. és Kiss cserél-
nek s a 30 p.-ben Bartha II. lö-
vésére megrezdül a háló. (1:0)
Kezdés után ismét Bartha II. tör
előre, a labda Friedhez kerül, aki
25 méterről iveti kapura s a vá-
ratlan lövést a kapus meg sem
kisérelni védeni. (2:0). A hirtelen
kapott 2 gól nem törle a BISE-t
s mecsa végéig több igen veszé-
lyes támadást vezet, de Szrenká-
nyinak ma nem lehet gölt rugni.
Közben 37 p. még egy ofszejd
gól kerül a BISE hálójába. BISE

támadás közben a jól biráskodó
Rátfai a mecs végét jelzi.

Textil—GyTK 4:0 (0:0)

Mezőberény. Bajnoki.

bíró: Leipnieker.

A szépszámú közönség nagy-
szerű mérkőzést látott. Különösen
az első féldőben gyönyörködhe-
tetett a lelkesebben játszó gy-
omaiak küzdelemben. A második
féldőben már a GyTK nem bírta
az iramot a nagyobb játékerőt
képviselő Textilések és a feltü-
nően pártoskodó bíró ellen.

Pontosan negyed 3 órakor ál-
lanak ki a csapatok:

Textil: Kertes—Huszár, Veres
— Rozmann I., Zahorán, Lacó —
Mészáros, Büngösi, Halász, Hoff-
mann, Ancsin.

GyTK: Kertész—Rozsnyai, Hein-
farth — Kurcz, Weigert, Vatai —
Hatvani, Csikós, Bartik II., Bar-
tik I., Bartha.

GyTK választ, Textil kezd, de
az első támadást a gyomaiak ve-
zetik. Bartik kiadásával Hatvani
szépen kanyarodik a berényi ka-
pu felé. A veszélyes bevezetés
nem tetszik Veresnek és hatalmas
belépéssel száll Hatvaniba. A
szélső elterül, a bíró minden fi-
gyelmeztetés nélkül büntetőt ru-
gat. A rugásnaak Csikós áll neki
és érthetetlenül átvágja baloldaira
a labdát.

10 p. Lacó szögletre ment, a
borogás mezőnybe került. 15 p.
ismételten Veres miatt büntető,
amit Rozsnyai hajszálra küld ka-
pu fölé. Most Mészáros lefutása
veszélyezteti a gyomai kaput, de
Kertész idejében lép közbe. 22 p.
Bartik II. fejesét Kertes ököllel
üti vissza, a kapu elő esett lab-
dára későn mennek a csatárok.
Tiszta helyzet volt. Most újra a
GyTK van frontba, de kapu előtt
tehetetlenek. 35 p. Bartha ad be
szépen Bartik II.-t a lövés pillá-
natában akasztja meg a bíró les-
állítás címén. 41 p. Halász lövését
Kertész fogja. Még egynéhány
erős gyomai támadás — de ered-
mény nélkül és vége a féldőnek.

Az öltözőkben nagy az izgalom.
GyTK-án látszik, hogy erejét na-
gyon igénybe vette az erős mér-
kőzés. A Textilnél viszont egy-
mást okolják és helycseréket tár-
gyalják.

Második féldő GyTK kezdés-
sel indul. 4 p. Veres bravurosko-
dik Csikós felvágásával, most fi-
gyelmeztetésben részesül. A küz-
delem a Textil részéről igen ke-
mény, sőt durvának is mondható,
de a bíró nem látja. Nagy berényi
főlény alakul ki 10 p. Gyoma
ellen büntető, a GyTK sorfalat
áll a bíró viszont elnézi, hogy
Büngösi a sorfalon belül áll és
a Huszár által előre adott labdát
tisztá lesállításból továbbította a
kapuba 1:0. Hiába tiltakozik a

Kérelem!

Alulírott temetkezési vállalkozók tudat-
juk, hogy nem áll módunkban itteleket nyuj-
tani, mivel azt tőlünk is megvonták a budá-
pesti cégek.

Ez oknál fogva kérjük az igen tisztelt
vevő közönséget, hogy nagybecsű vásárlá-
saikat azonnal rendezni szíveskedjenek, mert
ettől legnagyobb sajnálatunkra eltekinteni nem
tudunk, még kivételesen sem.

Ezúton tudatjuk azt is, hogy vasárnap
és ünnepnapokon délután 2 órától reggel 6
óráig, köznapokon este 7 órától reggel 6
óráig üzletünket zárva tartjuk, vásárlást nem
szolgálatunk ki.

Szabó Elek

Kiszely Simon

Timár Benedek

vagy Z cég azt fogja látni, hogy az életre valóságos ellesed, elfanultad időre, s már nem bir veled, egyszerűen ott hágy mindent s gölya módjára jobb tájra, alkalmasabb vidékre költözik. Vagy;

2). ha már ezt nem tudod kívánni, akkor is lesz ott a közelebben egy, erre a célra megfelelő épület komplexum, amit szakértők meghallgatása után át tudsz erre a célra alakítani. De, ha minden áron újat és modernet akarsz, amit már a zsebed is elbir, hát Isten neki!

Építsél egy új, modern hűtő házat! Csak ugye ne, hogy mire elkészül a hűtő háza, már meg is bukál. Mert tudod, nekünk Magyaroknak van egy jó tulajdonságunk; szerelünk tovább takaródnani, mint ameddig a paplanunk ér. Igaz? De meg vagyok győződve, Te már okosabb vagy, mint őseink s okultál saját Magadon; ezt már csak akkor fogod megcsinálni, amikor kész szak és üzletember vagy! Meri jegyezd meg Magadnak:

minden üzleti vállalkozás rehentabilitásának az alapja a szakszerűség és üzletszerűség. Akikből akár az egyik, akár a másik hiányzik, az az üzlet már is megbukott! Érted mi az? Egyelőre ennyit óhajtottam Veletek közölni kedves gazda Társaim, hivatkozással a Ti megmozdulásokokra. De, ha óhajjátok, mondhatok még többet is erről a kérdéstről, de azt már csak legközelebb.

Tehát az eselleges viszont-hallásra! Tisztelettel;
N É M O .

Szórakoztató kis lexikon a TÜKÖR novemberi száma: Magyarország és a nagyvilág művészi ábrázolása, műremeknek beillő fényképek, rajzok és derűs novellák, versek, tudósítások, útleírások és érdekesnél érdekesebb rovatok változatos sorával, olyan pazar tartalommal, amely elejétől végig megnyugózi és heteken át élvezetes olvasni- és néznivalóval ajándékozta meg a TÜKÖR mindegyre növekvő közönségét: a magyar vezető értelmiséget. A Vigadóban rendezett magyar-osztrák művészi fényképképzés jegyében áll a gyönyörű illusztrációs anyag, a cikkeket pedig a magyar irodalmi és tudományos élet legjobbjai írták. Zsindely Ferenc, Keöpe Viktor, Leidenfrost Gyula, Nádai Pál hangulatos cikkei, Karinth Frigyes, Laczkó Géza, Nagy Lajos, Pajzs Elemér, Török Sophie kitűnő írásai. Füst Milán, Toldalagi Pál, Vas István versei, Gyenes Rózsa, Kertész Róbert, Szenes Erzsébet, Zakariás János riportjai mellett színházról, könyvekről, divatról, filmről, zenéről, fényképezésről találunk rovatokat a TÜKÖR novemberi számában, s nem maradnak el a kedvelt rejtély-, sakk-, bridzs és grafológiai rovatok sem. Külön említést érdemelnek a Tükör eredeti divattudósításai és kézimunkatervei, melyeknek magyaros mintái stílusosan illeszkednek a legszebb magyar folyóirat keretébe. Lapunkra való hivatkozás esetén szívesen küld mutatószámot a TÜKÖR kiadóhivatala: Budapest, IV., Egyetem-utca 4 sz.

HIREK

Gömbös miniszterelnök bécsi és római útja

Gömbös Gyula miniszterelnök Varsó után Bécsbe, majd Rómába látogatott el az elmúlt héten. A látogatásokat az egész európai sajtó rendkívül nagyjelentőségűnek mondja. Majdnem egyöntetűen megállapítják, hogy a magyar-olasz-osztrák jóviszony nem változott. Az angol sajtó hangsúlyozza, hogy a kisanant csak Budapesten keresztül juthat el Rómába. A Times arról ír, hogy „...

ha a kisanant őszintén óhajtja az együttműködést Magyarországgal, területi módosítást kell adni.“ A Giornale d' Italia megállapítja, hogy „... szilárd sziklaként áll Róma, Budapest és Bécs politikájának folytonossága.“ Kétségtelen, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök bécsi és római látogatásával nagyon megszilárdította Magyarország békés politikai törekvéseinek helyzetét.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük tisztelt olvasó közönségünket, többek kérésére elhatároztuk, hogy a heti hirdetések (publikációkat) melyek péntek, délig Szerkesztőségünkbe beérkeznek, november 16-tól kezdve „Hirdetés“ rovatunkban csekély 10 fillér hirdetési díj ellenében közöljük le és ezen hirdetési díjért még a Gyomai Ujság azon számát tiszteletpéldányként is kézbesítjük.

Erre olvasóközönségünk óhaján kívül az indított bennünket, hogy egyrészt megkíméljük a közönséget a hirdetés feladása alkalmávali ácsorgástól és várakozástól, másrészt lehetővé tegyük a hirdetés teljes anyagának ismertetését azok részére is, kik a vasárnapi publikáción nem jelennek meg.

Megjegyezzük még, hogy ezzel a gyorsabb adás-vétel is biztosítjuk, mert lapunk már szombaton délelőtt jelenik meg, így olvasóink és hirdetőink már ekkor szereznek tudomást a kínálatról.

Olcsóbb is a hirdetés, mert annak díja csak 10 fillér.

Adjuk le tehát publikációkat a „Gyomai Ujságban“.

A MANSZ gyomai csoportja ma este, november hó 10-én fél 9 órai kezdettel Műsoros Teasest rendez az Uri Kaszinóban. Az esélyen Farkasinszki Imre muzsikál teljes zenekarával.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara november 6-án tartott gyűlésén újra báró Vay Lászlót választotta meg elnökének.

Csapadék naptár. Társulati székház november 7-én 3.8, 8-án 13.—, Körösladányi órház november 4-én 2.—, 7-én 1.1, 8-án 13.2, Folyáséri sz.-telep november 4-én 2.1, 7-én 2.—, 8-án 15.8, Peresi sz.-telep november 4-én 4.—, 7-én 4.3, 8-án 13.5. Kéthalmi órház november 4-én 2.5, 7-én 1.5, 8-án 10.2, Udvarnok (Roik cs.-ör) 4-én 7.2, 7-én 5.—, 8-án 6.3, Kecsegés-zug november 4-én 2.2, 7-én 3.3, 8-án 16.6 mm. csapadék volt.

Békésvármegye Törvényhatósági Bizottsága ma rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyik fontosabb tárgya az 1934 évi törvényhatósági választások határnapjainak kilüszése.

A kedvezményes telefonbeszerelés csak december 31-ig tart.

Állítólag csökkentik a választókerületek számát. Vajon a gyomai kerülethez melyik kerületet csatolják?

Gyulán megalakult az Országos Frontharcos Szövetség gyulai főszerelője, melynek vezér dr. Pánczél József vármegyei főjegyző és dr. Varga Gyula gyulai polgármester lettek elnökei.

A **békéscsabai** méhészek 30 000 mézelőfacsemetét ültetnek el még az idén. A gyomai méhészek irányu levékenységet még nem ismerjük.

Legyen udvarias minden telefonos kisasszony. Br. Szalay Gábor póstavezérgazdálkodó rendeletet adott ki, melyben a látbeszélőnél alkalmazott személyzetet utasítja, hogy szolgálat közben udvariasan beszéljenek és türelemmel és készséggel álljanak a közönség rendelkezésére.

Köszönet nyilvánítás. A helybeli közszociális gazdasági népiszkola nevében itt is hálás köszönetet mondok azoknak, akik az iskola terménybemutatójának sikerét megjelenésükkel, áldozatkészségükkel, edények, különféle tárgyak kölcsönzésével, termelvényeik bemutatásával biztosították. Az eredményre büszkék vagyunk, s azok lehetnek segítő társaink is, mert a főérdem őket illeti, milyen csak az előkészítés és rendezés munkája volt. Külön is meg kell köszönnöm Karsay Lajos urnak az evőeszközök és poharak, Kucsik József urnak az összes edények és üvegek, Lovas Zoltán urnak és a cserkész otthon vezetőségének asztalok és székek, Glück Armin urnak fél literes üvegek, Kovács Józsefné urnának a poharak és tálak, Vaskor Károlyné urnának a takaréktűzhely, Gyuriczáné és Kovácsné asszonyoknak a lábasok kölcsönzését. Utoljára hagyjam, pedig az élen kellett volna megköszönnöm Biró Jánosné és vitéz Pajor Gyuláné meghálálhatatlan segítségét a sütés és főzések körül. Sem fáradságot, sem anyagi áldozatot nem tekintve mindenütt ott voltak, ahol segítségre volt szükség. A háziartás körül szerzett bő tapasztalatuk átsegített bennünket a nehézségeken is. Amidőn újból mindnyájuknak megköszönöm szíves áldozatkészségét; arra kérem Önöket hogy a jövőben se vonják meg tőlünk segítségüket.

vitéz **Pajor Gyula**
gazd. isk. igazgató.

Anyakönyvi hírek

Születtek: Kereki Mária Erzsébet, Ádám Imre, Csapó Mária Róza, Rafael Mária, Tóth Erzsébet. **Házasságot kötöttek:** Gál Imre—Biró Róza Vilma, Kovács József—Duschek Julianna, Sz. Nagy István—Knap Lidia, Beinschróth Mihály—Knap Mária, Varga Lajos József—Izsó Piroska, Szokolai Géza—Tari Ilona. **Elhaltak:** Kató Sándor.

A férgek megeszik a világot. Nemsokára itt a világ vége, mondta egy nagynevű ludós. Ezt azonban nem egy üstökös fogja okozni, hanem a férgek irtózatossá elszaporodása. A férgek meg fogják enni a világot. Erről a különös jóslatról és a férgekéről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikkkel közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számos ragyogó cikket közöl. Egy szám ára 20 fillér.

A cigarettakirály rejtélye. Az arisztokráciában cigarettakirálynak nevezik azt a rejtélyes embert, akiről nagyon érdekes képesekkel közöl a Délibáb új száma, Magyar és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, illusztrált színházi beszámolókat, pompás filmrovatot, pletykákat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, közel száz képet és ezer érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A 100 oldalas Délibáb egy szám ára 20 fillér.

Függőnyt ajándékoz

a Tündérujjak

mindenkinek, aki P 14:40-nel egy évre előfizet a népszerű kézimunka-újságra. A gyönyörű féligkész függőny mérete 150x260 cm. és hozzájár a kihimzéshez szükséges selyemfényű MEZ himzőfonal is. Ön is előfizet, ha meglátja az értékes ajándékot!

Budapest, IV., Szervita-tér 3.

ISMERTETÉS

Hazafias színművek szavaló-
kórusra

„Nem! Nem! Scha!“ „Igazságot
Magyarországnak!“ „Talpra ma-
gyar!“

Ezek a címeken most jelent meg három hazafias tárgyú, egyfelvonásos színmű, melyet Tiboldi József, iskolák, dalárdák, cserkészek, leventék és műkedvelő egyesületek számára írt.

Hazánk jelenlegi helyzetében, mikor nemzeti jogainkért csak a kultúra fegyvereivel harcolhatunk; a tanítók, tanárok, karnagyok s mindazok, kik a nép kulturális vezetésére hivatottak, az igazságért folyó küzdelemben, olyan segédesszöveget nyertek e színművekben, melynek segítségével a társadalmat egy nagy érzésközösségbe s egy egységes nemzeti akaratra lehet olvasztani.

A szindarabok jelenlegi helyzetüket bemutatva a jog, az igazság s a szabadság diadalát hirdetik, s ebből kifolyólag rendkívül alkalmasak arra, hogy a jobb jövőbe vetett hitet megszilárdítsák, a csüggedők lelkében reményt, bizakodást ébresszenek s polgártársainkat élni akarásra, nemes fölbuzdulásra és önfeláldozó cselekedetre serkentessék.

Mindhárom színmű könnyen előadható, lelkesítő, nagyhatású darab. Mindazonáltal nem olcsó hatásvadászatra, hanem komoly, céltudatos nevelésre hivatott maradandó alkotások. Fiu- és leányiskolákban egyformán használhatók s úgy az elemi, mint a közép- és felsőfokú iskolákban, valamint műkedvelő egyesületekben is előadhatók.

Egy füzet ára 2.— P. Megrendelhető a szerzőnél: Pestszentkereszt. Vas Gereben-utca 11. és minden könyvkereskedésben.

Tünderújított függöny a Tünderújjak ajándéka. Tíz éves jubileumának jelentős fordulóján a nagyon népszerű kézimunkaujság ezt a kedves hírt üzeni minden magyar asszonynak, leánynak. Tíz szép kötet a könyvespolcon, sok-sok kézimunka a butorok közt, a magyar otthonok értékes kulturmunkái áll a folyóirat első évtizede mögött. És évről-évre egyik karácsonyi meglepetés a másik után. De szépségben, zengő színelvel, csontszínű tüllalapon remek virágai-
val, valamennyit felülmúlja a mostani ablakfüggöny. A 150 x 260 cm. méretű, nemes anyagú tüll tartós és megszépíti az egész szobát. Jubileumi szöszereint örömet jelent, de ez a jubileumi ajándék valóságos megkoronázása egy nagy család a Tünderújjak előfizető-lábor örömeinek. S most is, mint mindig, része lehet ebben az örömben mindenkinek, aki a Tünderújjakra P. 14.40-nel a meginduló tizenegyedik évfolyam alkalmából egész évre előfizet. Budapest. IV. Szervíz tér 3. Az előfizetők nyomban megkapják az ajándékfüggönnyel. Kérjen ingyen mutatószámot.

SPORT

II. o. bajnokság állása XI. 5-én

1 Textil	8	8	—	—	27:3	16
2 GySC	10	6	2	2	14:9	14
3 MTK	8	6	1	1	22:7	13
4 Kinizsi	8	5	1	2	12:15	11
5 Törekv.	8	5	—	3	15:12	10
6 GyTK	7	5	—	2	10:11	10
7 OFC	10	4	1	5	14:19	9
8 MMáv.	9	4	—	5	12:10	8
9 KTE	7	3	1	3	8:16	7
10 BISE	9	3	—	6	8:21	6
11 Világos	11	1	—	10	3:16	4
12 Bocskai	11	—	—	11	1:7	—6

Nov. 11-i program: Gyomán: GyTK—Bocskai, Mezőturon: Máv—MTK, Mezőberényben: Törekvés—OFC, Kondoróron: KTE—Textil.

Múlt vasárnapi eredmények: Kinizsi—OFC 2:0 (1:0), (KTE—Törekvés meccs félbeszakadt.)

GySC—BISE 2:0 (0:0)

Gyoma, bajnoki. bíró: Rátfai.

Balsors üdözte a GySC-t ezen a meccsen. Az egész mérkőzés alatt állandóan ostromolt a GySC de gólt lőni csak a II. félidőben sikerült. BISE elszántan védekezett a egy-egy veszélyes lefutással néha eszünkbe juttatta a múlt évi nagy BISE-t is. Kapura nagy szerencsével párosult jó védésével érdemelte ki a közönség elismerését. A jobb bakk és a center a csapat erősei. GySC-ben a védelem és hátsor a szokott jó volt. A csatársor a mezőnyben kitűnően kombinált, de a lövések nem sikerültek.

GySC Jensi helyén Zölddel áll fel és mindjára kezébe veszi a játék irányítását. Bartha II.-t már az első percben állig tudják szerezni. Utána fejtöme a BISE is, de a jó védelem elakadnak a kombinációk. 4 p. Nagy B. majd

Cs. Nagy lő alig léc mellé. de Kiss lövése sem sikerül 11 p. Jobb bakk 16-oson belül hendszet vét. Megítelt 11-est Bartha II. betető lécrek lövi, ahonnan a mezőnybe pattan. GySC csatárai szinte szárnyakat kapnak, ellenállhatatlan erővel ostromolják a BISE kaput, de a sorozatos lövések mind elkerültek a kaput. 17 p. Kiss mellé fejel. 18 p. Bartha I. belsővel irányított ravasz lövését a kapus vetődve kiüti. 20 p. Kiss 16-osról küldött bombaszabadrúgása ismét a kapus zsákmánya. 29 p. Cs. Nagy hajszálnyira mellé vágja. Közben a BISE is elvergődik a GySC kapuig, de a center lövése kapu mellé kerül. GySC tovább szorongat. 35 p. Bartha II. lapos lövését majd Bartha I. könnyű labdáját fogja a kapus. A hátralévő 10 percet az elkeseredetten védekező békésieknek sikerül gól nélkül megszűni.

Szünet után folytatódik a GySC ostroma. 5 p. Bartha II. ofszejtgyanus helyzetből lő a léc mellé. BISE a nagy ostromból sehogy sem tud kibontakozni s teljesen beszorul. Szrenkányi csak a 18 p. kapja az első labdát. Már ugyatészik, hogy gól nélkül fog lefolyni a GySC peches meccse, amikor Bartha II. és Kiss cserélnek s a 30 p.-ben Bartha II. lövésére megrögzül a háló. (1:0) Kezdet után ismét Bartha II. tör előre, a labda Friedhes kerül, aki 25 méterről ivell kapura s a váratlan lövést a kapus meg sem kísérelni védeni. (2:0). A hirtelen kapott 2 gól nem törte a BISE-t s mecca végéig több igen veszélyes támadást vezet, de Szrenkányinak ma nem lehet gólt rugni. Közben 37 p. még egy ofszejt gól kerül a BISE hálójába. BISE

támadás közben a jól biráskodó Rátfai a meccs végét jelzi.

Textil—GyTK 4:0 (0:0)

Mezőberény. Bajnoki.
bíró: Leipnieker.

A szépszámu közönség nagy-szerű mérkőzést látott. Különösen az első félidőben gyönyörködhetett a leikesebben játszó gyomaiak küzdelmében. A második félidőben már a GyTK nem bírta az iramot a nagyobb játékerőt képviselő Textilések és a feltűnően pártoskodó bíró ellen.

Pontosan negyed 3 órakor állanak ki a csapatok:

Textil: Kertes—Huszár, Veres—Rozmann I., Zahorán, Lacó—Mészáros, Büngösi, Halász, Hoffmann, Ancsin.

GyTK: Kertész—Rozsnyai, Heinfarth—Kurcz, Weigert, Vatai—Hatvani, Csikós, Bartik II., Bartik I., Bartha.

GyTK választ, Textil kezd, de az első támadást a gyomaiak vezetik. Bartik kiadásával Hatvani szépen kanyarodik a berényi kapu felé. A veszélyes bevezetés nem retszik Veresnek és hatalmas belépéssel száll Hatvaniba. A szélső elterül, a bíró minden figyelmeztetés nélkül büntetőt rugat. A rugásnaak Csikós áll neki és érthetetlenül átvágja baloldaira a labdát.

10 p. Lacó szögletre ment, a berugás mezőnybe került. 15 p. ismételtén Veres miatt büntető, amit Rozsnyai hajszállra küld kapu fölé. Most Mészáros lefutása veszélyezteteti a gyomai kaput, de Kertész idejében lép közbe. 22 p. Bartik II. fejését Kertes ököllel üti vissza, a kapu elé esett labdára későn mennek a csatárok. Tiszta helyzet volt. Most újra a GyTK van frontba, de kapu előtt tehetetlenek. 35 p. Bartha ad be szépen Bartik II.-t a lövés pillanatában akasztja meg a bíró lesállítás címén. 41 p. Halász lövését Kertész fogja. Még egynéhány erős gyomai támadás — de eredmény nélkül és vége a félidőnek.

Az öltözőkben nagy az izgalom. GyTK-án látszik, hogy erejét nagyon igénybe vette az erős mérkőzés. A Textilnél viszont egymást okolják és helycseréket tárgyalják.

Második félidő GyTK kezdéssel indul. 4 p. Veres bravuroskodik Csikós felvágásával, most figyelmeztetésben részesül. A küzdelem a Textil részéről igen kemény, sőt durvának is mondható, de a bíró nem látja. Nagy berényi fölény alakul ki 10 p. Gyoma ellen büntető, a GyTK sorfalat áll a bíró viszont elnézi, hogy Büngösi a sorfalon belül áll és a Huszár által előre adott labdát tiszta lesállításból továbbította a kapuba 1:0. Hiába tiltakozik a

Kérselem!

Alulírott temetkezési vállalkozók tudatjuk, hogy nem áll módunkban hiteleket nyújtani, mivel azt tőlünk is megvonták a budapesti cégek.

Ez oknál fogva kérjük az igen tisztelt vevő közönséget, hogy nagybecsű vásárlásaikat azonnal rendezni szíveskedjenek, mert ettől legnagyobb sajnálatunkra eltekinteni nem tudunk, még kivételesen sem.

Ezúton tudatjuk azt is, hogy vasárnap és ünnepnapokon délután 2 órától reggel 6 óráig, köznapokon este 7 órától reggel 6 óráig üzletünket zárva tartjuk, vásárlást nem szolgálunk ki.

Szabó Elek

Kiszely Simon

Timár Benedek

GyTK, Leipnickert nem változtat. Az érdemtelenül kapott gól a GyTK-t teljesen lehangolja s feltűnően leállanak 13 p. ismételtén Bűngösdí eredményes (ez szabályos gól volt) 16 p. égbe kiállító bírói tévedéssel szaporítja a Textil a gólok számát. Rosmann által előreadott labdát Halász az 5-ös vonalon kézbeveszi és bedobja a hálóba. A bíró gólt ítél. 3:0. Ez betetőzte a GyTK hangulatát. 24 p. Halász messziről küldött lövését Kertész lábbal akarja visszarugni, a labda földre pattanása alkalmával és Kertész érintésével irányváltoztatva a hálóba gurul. 4:0. 35 p. ismételtén a GyTK van frontba, de az eredmény szépítése már nem sikerül, csupán Lacó kiállítása az eredmény. A gyomaiak öltözője lehangolt, mindenki a bírót okolja, amiben a berényi közönség is elismert. A játékban a GyTK volt többet fölényben. A első félidőben a belsők fűrgeségével a helyzetek kihasználásával könnyen meg lehetett volna nyerni a mérkőzést — ha ugyan a bíró engedte volna.

A Textil jobban bírta az iramot Veres kiállítást érdemelt volna. Jók voltak Kertész, Rosmann, Zahorán, Bűngösdí — de a többi is tud.

A GyTK minden embere szívvel—lélekkel küzdött, nem érdemelték meg a 4 gólos vereséget. Kertész az első félidőben kapott három labdát szépen fogja, a második félidőben bizonytalan volt.

Leipnickert úgy ismerik a környéken, mint a Textil házbíróját, tehát ő köteleességét teljesítette.

SPORTHIREK

Muttheti számunkban hibásan közöltük Kiss Sándor (GySC) és Drenda Gyula (Kinizsi) játékosok büntetését, amennyiben büntetésük helyesen: 1 havi eltiltás és az ítélet 3 havi próbaidőre függesztették fel, nem 6 hétre.

GySC műkedvelőgárdája Karácsonykor előadást rendez. Színpadra kerül, a pesti színházakban is nagy sikerrel előadott „Ezüsti sirály” című énekes, táncos operett. Karácsony első napján nyilvános főpróba, másodnapján pedig táncal egybekötött bemutató előadás.

GySC szezonzáró klubvacsoráját november hó 25.-én fogják megtartani. Ez alkalommal ünneplik Fekete Géza 20 éves és több játékos 5—8 éves játékosjubiläumát. Aláírási iverk az Uri Kaszinóban, a Hollerban és az Ipartestületben a közönség rendelkezésére állanak.

Sportrovatunk élén közölt bajnoki tabella a Bocskaival és a Világossággal szemben hozott új határozatok következtében megváltozott.

Földesi Mihály (M.MÁV) játékos 9 hétre, vagyis 1934. okt. 29-től december 18.-ig és 1935 február 15. től február 28.-ig bezárólag a játéktól eltiltották.

A bajnokság további küzdelmeiből, 22 pengő 50 fillérszertartozás miatt kizárt sarkadi Világosság csapata fenti tartozását a végső határnap után megfizette és megfeleltette az egyesbíró ítéletét. Most vasárnapra kisorsolt GySC elleni meccsét azonban nem engedélyezték, mert újabb határozat értelmében felebbezését csak 15 nap eltelté után veszik tárgyalás alá.

Gyomai csapatok hátralévő ellenfelei: GySC: Világosság, M. Tőrekvés, GyTK: Bocskai, M. Máv, Kinizsi, MTK., KTE.

Horthy Miklós út 63. sz. ház azonnali beköltözéssel eladó. Ugyanott egy lakás kiadó.

Gyümölcsfa oltványokat előnyösen szerezhet be **Zöld Péternél**, Kossuth Lajos utca 22. sz. alatt. Fekete földben nevelt, frissen szedett fának fajazonosságáért felelősséget vállal. — Ugyanott kaptáros méhcsaládok eladók.

Nyilatkozat.

Folyó hó 3-án megjelent „Kikapott a Bocskay” című közleményre és abban foglalt megjegyzésekre csak annyit válaszolunk a cikk szerzőjének, hogy kár ennyire elragadtatni magát az amugy is felizgatott hangulatot még jobban kiélezni. Nem hisszük, hogy az Ön által használt megjegyzésekre a társegyesület hívta volna fel, mert — hála a Mindenhatónak — a mai viszonyok a két egyesület között kielégítőek. Tehát semmi értelme sincs azt ilyen megjegyzésekkel elrontani. Nem tiltakozunk a tárgyilagosság ellen, de az legyen mindenkor egyenlő sarpenyővel mérve-színkülönbség nélküli.

Végül csak annyit, hogy a cikk író ur nem tette zárjelbe és idézőjelbe azt amiből megütötték Matuska bíró, dr. Magyar bíró és vasárnap amidőn az egyik játékos megütötte a békési játékos. Ekkor a GyTK—ha nem is 80—de 20 km.-re volt Gyomától.

GyTK. Varsandán titkár.

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

**Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Díszfát
Díszcserjét
Évelő virágot
Gyökerecs szőlővesszőt stb.**

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József
faiskolája
CEGLÉD

Budapesti iroda VI. Andrassy utca 56

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

A GYÜMÖLCSFÁK ÜLTETÉSE.

Irta: **Bezegh Sándor** vm. gyümölcsstermelési felügyelő.

Hogy a szomszéd telektől mily távolságra álljon első fánk, legyünk tekintettel a következőkre: azt korlátozni, hogy a fa vagy bokor árnyékot ne vessen, nem lehet s ezért a szomszéd semmiféle kártérítést nem követelhet,

de a telek tulajdonosa levághatja és megtarthatja magának a szomszéd telken álló fa gyökereit, amelyek az ő telkére behatolnak. Ugyanezt teheti az ily fák ágával, amelyek az ő telkének légkörébe nyulnak, ha a fa tulajdonosát az ágak eltávolítására megfelelő határidő kitűzésével előzetesen felhívja és ez a felhívásnak eleget nem tett. (Curia. 1923.

okt. 3. P. V. 595/1923 sz.)

a „Magánjogi Törvénykönyv” 434. §-a szerint: „a mesgyn álló fa eltávolítását nem lehet követelni, ha a fa határjelül szolgál és a körülmények szerint másféle célszerű határjellel nem pótolható”, de

„közhasználatú szomszédos telekre (köztér, utca) hullott gyümölcsöt, amelyet a fa tulajdonosa haladéktalanul fel nem szed, saját személyes szükségletére bárki felszedhet és elvihet” (M. 537.)

*

Haszongyümölcsöknél legcélszerűbb a középtörzsű fa, mely hamarabb terem mint a magas-

törzsű és kezelése is könnyebb, gyümölcse szebb. Utak mentén, legelőknél, szérűskertekben magas-törzsű fákat ültessünk, hogy alatta a közlekedés (kocsik, állatok) zavartalan legyen.

*

A vasuton érkezett gyümölcsfa oltványokat sűrgősen szállítsuk haza és ügyeljünk, hogy útközben meg ne sérüljenek. A fácskákat gyökerével előre vigyük, így nincs annyira kitéve, hogy útközben valamelyik ágát letörjük, vagy a lajta lévő szemeket ledörzsöljük. Kocsin való szállításnál vigyázzunk, hogy a kocsis, szekér oldala ne dörzsölje a fa törzsét, veszsejét.

*

Ha a fákat nem ültetjük el azonnal, úgy ideiglenesen elvermeljük. Megfelelő hosszú és mély árkot ásunk, hogy a föld gyökerek közé mindenhol behatoljon. Vermelés után a fákat beöntözzük. A fagy iránt érzékeny dió, mandula és őszi barack fákat, ha ősszel vermeljük el, fektelve helyezük el az árkokba és törzsét is takarjuk be földdel, lombbal.

*

Jó, ha tavasszal minél korábban elültetjük fáinkat s ha már megkéstünk attól, hogy megbízható faiskolából idejében szerezünk be szükségletünket, óvakodjunk attól, hogy a piacon még tavasz végén is árult, rég ott száradó oltványokkal pótoljuk azt.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI!
26 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italnak. tiszta, tökéletes zamatainak és nem savanyuak.

Cim: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Folytonosság kálykák kiváló jókarban és egy cserépkályha olcsón eladók az Ehrmann háznál.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: **WAGNER MÁRTON.**
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős üzemvezető: **Tekét Sándor**

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.
Befizetések postacsekken:
„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.
Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felolós szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA
Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.
Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél
15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és
félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

TIZENÖT ÉVE...

mikor Budapest utcáin bevonult a vezér, vitéz nagybányai Horthy Miklós önkéntes seregével és megteremtette annak a rendnek alapját, mely a ma körülötünk recsegő, mesterségesen nagyra felfújt nemzeti határakkal létrehozott államok között a biztonság, a nyugalom, a lassú előrehaladás lehetőségét biztosította országunknak.

Az akkori emlékek nagy része elmosódott. Az egyéni fájdalmak, sérelmek feloldódtak, ma már csak rossz álomnak tetszik az egész.

... Mi Gyomán és Endrődön azon a napon még nyögtük a „hős megszálló“ mócok uralmát. A nemzeti hadsereg Budapestre bevonulását csak később és szájról-szájra adva tudtuk meg. Örülni, remélni is csak némán, titokban mertünk. Nálunk még javában tobzódott a megszálló sereg, a világháború leggyávább katonasága.

A rekvirálások bent a községben és a tanyákon napirenden voltak... A hosszú vonatok ellopott gépekkel és más értékekkel egymást érték Arad felé... A községi vendéglőben elszállásolt szakasz „katonái“ már korán reggel kezdték a „nemzeti táncukat“ rakni s egész nap azt csinálták... A lesóványodott hegyi mókánlovak helyett akkora már a legszebb magyar méneket lopkodták össze maguknak és a móc nívóra lezúllott szászitstek is ezeken a lopott lovakon feszítettek... Talán éppen e napon pofozta meg Batáry

Antal akkori albiró a község háza udvarán a vele kezdeti oláh-káplárt... Talán e napon adta tudtára a községet megszálló csapatok parancsnoka előljáróinknak: ha nem teremtenek elő tüzelőfát, míg egy deszkakerítés van a községben, addig ebből tüzeljet a Tiszamalomban, hogy villany legyen a községben! A belterületi és külterületi fákat hosszú sorokban vagdalták ki, hogy a „tiszt urak“ villany mellett mulathassanak... A rablások, éjszakai lövöldözések napirenden voltak... Nagy kegyéből a katonai parancsnokságnak polgári éjjeli őrségeket alakíthattunk s egész éjjel jártuk az utcákat.

— Így folytathatnánk, de visszahuzzuk a feledés függönyét, elég volt ebből ennyi is.

Az elmúlt 15 év viszontagságos, nehéz munkájával felépített nemzeti életünk eredményeit akarjuk összegezni s örülni akarunk egy percig, hogy a Magyarok Istene kegyes volt hozzánk s bölcs és bátor vezetőket adott nekünk, mi pedig elég erősek voltunk, hogy a helyes vezetés nyomán azzá építettük ki állami életünket, hogy létezőnk és hűdomást vesznek rólunk és megbecsülnek bennünket.

Kérjük Istenünket, adjon erőt a fölünk elszakított magyar testvéreinknek a nagy megpróbáltatásban, tartsa meg vezetőinket, nekünk pedig erős lelket és kitarító izmokat adjon, hogy régi határainkat visszaszerezhessük.

A Nemzeti Egység Párt

Gyoma-községi szervezete f. hó 18-án, most vasárnap a publikáció után a község háza nagytanácstermében évi rendes és tisztújító közgyűlést tart, melyre az elnökség a tagokat és polgártársainkat hazafias tisztelettel meghívja.

Törvényhatósági bizottsági tagok választása Gyomán és Endrődön.

November hó 18-án választanak megyei viriliseink (504-en vannak) maguk közül 168 virilis tagot a Törvényhatóságba. Az 504 virilis választó közül Gyomáról a következők vannak felvéve: vitéz Purgly Emil, Debreceni Endre, Oszváth Sándor, heőpapi Pikó Béla, dr. Christján Kálmán, dr. Vadász Pál, Hainal Ferenc, Hartenstein Ignác, Bácsy Elek, dr. Szilágyi Ferenc, Máday Aladár, Kner Izidor, Béres Mihály, Mihályi József, dr. Singer István, Kovács János, vitéz dr. Haviár Gyula, Ailer Márton, dr. Vadász Károly, Simon Ignác, dr. Bartha Gusztáv, dr. Tardos Gáspár, Pfalfer Ádám, Kovács Lajos.

Endrődi virilisek: dr. Ádám Ferenc, Csernus Mihály, dr. Weisz Aladár, dr. Kovács Péter, Timár Imre, Hanyecz Vince.

Ugy hírlik, a 168 virilis tagságból Gyomának és Endrődnek egyaránt 6-6 tagságot juttatnak majd a törvényhatósági bizottságban.

November 25-én, vasár-

nap tartják meg az egész vármegyében a 10 évre szóló törvényhatósági tagválasztásokat. Gyoma és Endrőd egyaránt 3-3 rendes és 3-3 póttagot választ.

A gyomai választás elnöke Pétermann József, h. elnöke Pánczél Emil, Endrőd elnöke Finta Albert, h. elnöke Alapi Andor.

Gyomán a régi házszámolás szerint 1-500 házszámig az Oláh István Baross urcai iskolájában, 501-1000 házszámig az Iparostanonciskolában, 1001-1500 házszámig a Varga féle Horthy Miklós úti iskolában, 1501-2050 házszámig a Központi ref. iskolában és 2051 házszámig a község háza kistanácstermében lesznek a szavazások.

A szavazás titkos lesz és csak hivatalos szavazólapokkal lehet szavazni. Szavazó joguk azoknak van, kik az 1934 évi képviselőválasztó névjegyzékben szerepelnek. A szavazás reggel 9 órától délután 4 óráig tart.

A jelölések már megtörténtek. A gyomai hivatalos

jelölést még nem közölték. Annyit tudunk csak, hogy a hivatalos listán indulók mind a Nemzeti Egység Párt tagjai.

Egy magánjelölésről is hallottunk, mely szerint dr. Legeza Tibor, Pikó Béla és brassói Greising József a jelöltek.

A szocialisták állítólag nem álltanak jelölteket.

Endrődön a hivatalos lista szintén a Nemzeti Egység Párt tagjából lett összeállítva, itt a lista vezető Timár Imre községi bírósági. A szocialisták szintén álltanak jelölteket.

Munkás Otthon alakul Endrődön.

Vasárnap délután lesz az alakuló közgyűlés.

Klinghammer László, a Nemzeti Egység endrődi szervezetének agilis főtitkára irányítja a mozgalmat.

Az elmúlt hetekben Endrőd munkáságának képviselőiben egy 60 tagú küldöttség kereste fel Klinghammer Lászlót, a Nemzeti Egység endrődi szervezetének főtitkárát és arra kérte, hogy egy politikamentes egyesület szervezésében legyen segítségükre.

Klinghammer László megígérte támogatását, rövidesen érintkezésbe is lépett a Keresztény Földmunkás Egylet vezetőségével és megállapodott velük, hogy a két csoport közös egyesületbe tömörítésével megalakítják az Endrődi Munkás Otthont. Ennek alapján a „Keresztény Földmunkás Egylet” november 18-án délután tartandó közgyűlésén módosítani fogja alapszabályait és a megállapodásnak megfelelően „End-

rődi Munkás Otthon” nevet fogja viselni.

Ugyanezen közgyűlésen fogják megválasztani az Otthon tisztikarát és választmányát.

Az alapszabály tervezetnek különös figyelmet érdemlő pontja az, hogy a választmány 6 tagú munkavállaló szakosztályt és betegsegélyező pénztárt alakít.

Az új egyesület előreláthatólag Endrőd társadalmi életében jelentős szerephez jut és így nagyban hozzá járul majd szociális és kulturális tevékenységével — a nemzeti gondolat megerősödésén keresztül — a munkásság gazdasági helyzetének megjavításához.

A vármegye alispánja — értesülésünk szerint — 100 pengő segélyt utalt ki az alakulandó „Endrődi Munkás Otthon” felszerelésére.

sokat is adtak el. Megint elvittek több ezer pengőt, mely összeget, ha ilthon köllenének el lakosaink, az ilthoni ipar és kereskedelem forgalmához, munkaalkalomhoz és egy kis kereselhez jutna. A vásári olcsóságról majd csak azután essék szó, ha helyi iparosainkat és kereskedőinket eléjük helyezük a vásáriaknak.

A káposzta a trónon.

Tavaly valóságos káposzta hegláncok maradtak még vásár utánra is. Szegény termelők örültek, ha mázsánként 1 pengőt kaptak. Az idei szárazság rendet vágott a káposzta sorokban is, mielőlt káposzta lett belőle. Most a tavalyinak csak töredéke volt a vásáron: 16 vagonnal érkezett, Mázsánként 8 pengővel kezdték az árusítást, de vásár után már 4-50 pengőért lehetett kapni.

Burgonya minleg 22 vagon érkezett a vásárra.

Csepürágók.

A szerencse felkent apostolai is hűségesen keresik fel vásárainkat. Mindig akad valami újabb trükk, amivel be lehet

„dűteni” a jámbor vásárost. Eltűnnek már a „hol a piros — itt a piros” ártatlan játék szervezői banditái. Az újabbak szerényebbek: megelégszenek 10 filléres szegbeveréssel s ha a játékos ügyes és nyer, a befizetelt 10 fillérre 6 fillér értékű csokoládét kap. A „páros-páratlan” játékon már pengősökkel is lehet mozgóítani. A planétás tudomány művelőjét ne érje gáncs, ő hiszi, amit jóslott.

Foghúzás fájdalom nélkül.

Legnagyobb publikuma a fájós fogak varázslójának volt. A csodaszerezet bekenet fogíny azonnal levált a fájós fogról s a varázsmester karcsu ujjai között gyors egymásutánban villantak fel a fájdalom nélkül kihúzott fogak. Csekély 1 pengőért árusította a varázsszer kis üvegeit. Akadt, aki otthon a kihúzott fog szomszédját is kiszedte, pedig ez programban sem volt. Ezekre a varázsemberekre rendőreink vigyáztak vásár éjszakáján, olyan értékeseknek találta őket a halóság.

Apró rendőri kihágásokon kívül a vásár nyugodtan, zavar nélkül ment el.

Fűtéssel kapcsolatos óvintézkedések

A téli időben előforduló tüzelesek s az ebből származó tüzkárok jelentékeny százaléka a fűtéssel kapcsolatos óvintézkedések be nem tartásából, leghát gondatlanságból keletkeznek. Nemcsak kívánatos, de szükséges is, hogy a fűtés megkezdése előtt meggyőződést szerezzünk arról, hogy a fűtőtestek (kályhák) különböző tüzelőterek és azoknak tartozékai használható állapotban vannak? Ha ezek nem jók, javításra szorulnak, nem tanácsos, de nem is szabad a tüzelést megkezdeni addig, míg a szükséges javítás elvégezve nincs. A hibás, rossz tüzelőterek, kályhák, fűtőtestek és füstcsövek igen gyakran okoztak már nagyobb tüzkárral járó tüzeleket. A károsult nemcsak vagyoni értékekben rövidül meg, de meg is lesz büntelve. Nagy gond fordítandó arra, hogy a kályháknak hamutartója jó legyen, s hogy az ajtók jók legyenek és jól zárjanak. Nem szabad a füstvezető csövekbe elzáró tolályt beépíteni, mert ez könnyen a kályha robbanásához, a tűz keletkezéséhez vezet. A kályhánál ügyelni kell arra, hogy az égés tökéletes legyen, mert ellenesében

szintén kályharobbanás keletkezhetik. Minden vasszerkezetű fűtőtestnek a padlóól kellően szigetelnie kell lennie. A hordozható kályha csak tűzálló alapra helyezhető el s azt ügy kell felállítani, hogy fel ne boruljon. Ha a füstcsövet a falból a fűtési idény alatt kivesszük, a nyitva maradt nyílást be kell falazni, vagy pedig bádoggal kárpakkal kell ellátni, mert papírral, ronggyal való betömés tűz keletkezésére vezetnek. Bajt okozhat az is, ha a füstcső nem illeszkedik bele teljesen a kémény nyílásába, hanem mellette hézag van, ez esetben a füstcső könnyen ki és szél eshetik és ha a kályhában tűz van, tűz származhat. Szállítás végén könnyen gyuló tárgyat, ruhát a fűtőtestre ráhelyezni, a kályhához közel tenni nem szabad, mert éghető tárgyak a sugárzó hőtől meggyuladnak és tűz okozójává válhatnak. A tüzeléshez szükséges tüzelőanyagot ügy kell raktározni, hogy az a tüzelőtől meg ne gyulladjon. A tüzelőanyag végeit a tüzelő térbe benzint, petróleumot vagy olajat önteni veszélyes is, de meg tilos is. A tüzelőtöveket nem szabad felügyelet nélkül hagyni, mert

BESZÁMOLÓ A GYOMAI ŐSZI VÁSÁRRÓL

Állatforgalom.

A tartós szép idő a vásárra esősre fordult és ezzel erősen csökkentette a felhajlást. Csodálatos véletlen, hogy a tavalyi őszi vásár eladásai majdnem olyan számban történtek, mint a mostaniak. Zárjelben leközzöljük a tavalyi felhajlásokat és eladásokat, valamint a két hete tartott békéscsabai állatvásár felhajlásait és eladásait.

	Felhajtvá	Eladva
16	741	194
tavalyi	(403)	(166)
békéscsabai	1449	297

szarvasmarha	606	434
tavalyi	(580)	(433)
békéscsabai	1577	1061
sertés	597	403
tavalyi	(587)	(482)
juh	344	187
tavalyi	(317)	(177)
csabai	334	330

Kirakodó vásár.

Vasárnapra szép, napsütéses idő lett. Nemcsak Gyoma épkezláb embere, hanem a környék is bevonult. Kereskedők, iparosok sokan hoztak árut,

A gyomai Uri-Kaszinó üzeme 1935. január hó 1-től bérbeadó.

Bérelti feltételek a kaszinó előkségétől megtudhatók, bérelti ajánlatok folyó évi november hó 30-ig ugyanoda küldendők.

gyermeknek hozzáférhetnek, a kihulló, kipattanó szikra tüzet okozhat. Kereskedésekben, műhelyekben, ipartelepeken zárás után a tüzet a tüzelőlérből okvellenül ki kell oltani, ha a parazsat és a hamul kiszedik, azt csak tűzálló anyagból készült hamulartóba lehet helyezni. Le nem oltott parazsat és hamul az udvarra, utcára, személdombra kiönteni tilos és tűzveszélyes. Olyan műhelyekben, ahol gyulékony anyagok vannak, nagy gondot kell fordítani a tüzelésre és a tüzelőlér körül legalább 1 méter körzetben nem szabad tartani semmiféle gyulékony anyagot. Minden tüzelőtest elé megfelelő parázstálcát kell tenni a netán kihulló parázs felfoghatása végett. Parazsat az egyik helyiségből a másikba átvinni veszélyes, ezért csak olyan parázslapát használható, amely a tűzbiztonsági követelményeknek megfelel.

Gondoskodni kell arról, hogy a kémények rendszeresen seperlessenek, orosz kéményeknél arra is figyelmet kell fordítani, hogy a lisztlőajtók pontosan zárjanak. Kémény körül könnyen gyuló anyagot tartani nem szabad.

Az egész vármegye ünneplte az alispánt közszolgálati jubileuma alkalmából.

Vitéz dr. Márky Barna alispán novemberben töltötte be közszolgálatának 25-ik évfordulóját.

A hétfői közigazgatási bizottságon Telegdy Lajos dr. üdvözölte az alispánt, aki válaszában kijelentette, hogy a jövőben is lankadatlanul fog dolgozni a vármegye lakosságának érdekében.

Közszolgálatának jubileuma alkalmából, mint értesülünk, a vármegye minden részéből a jókívánságok egész halmazával ke-resték fel az alispánt.

2 éves gyakorlattal bíró borbélysegédet elsejére felvesznek. Gecsey fodrász Dévaványa.

Publikációs hirdetés díja 10 fillér. Feladható a kiadóhivatalban (a Wagner fatelepen).

Kaliforniai pajzstetűtől mentes
Gyümölcsfát
Magastörzsű és bokorrózsát
Díszfát
Díszcserjét
Évelő virágot
Gyökerez szőlővesszőt stb.
 bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József

faiskolája

CEGLÉD

Budapesti iroda VI. Andrásy ut 56

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

Lovak törzskönyvezése

Majdnem 200 kancát törzskönyveztek.

Mikor teheneink törzskönyvezését sikerült bevezetni, már akkor vetette fel *Kovács Gábor* községi bíró a lovak törzskönyvezésének fontosságát és szükségességét. Az azóta eltelt idő alatt Kovács Gábor megtárgyalta a ménparancsnoksággal a törzskönyvezés megejtésének előfeltételeit és módzatait s a kibocsátott 200 meghívóra november 14-én elővezették kancáikat a meghívott gyomai gazdák és azok az

endrődi és mezőberényi gazdák, kiknek földjük a gyomai határban vagy azal határosan van.

A törzskönyvezésre megfelelő kancák száma várakozáson felüli. Mintegy 186 kancát találtak törzskönyvezésre megfelelőnek.

Ezzel a másutt már régebben jól bevált törzskönyvezéssel lötenyésztesünk egy új fejezethez jutott. Kovács Gábor bíró fáradozásának gyümölcse meghozza majd neki lötenyésztesünk elismerését is.

Leemelt kalappal kell elhaladni az országzászlók és hősi emlékművek előtt.

A miniszterelnök kezdeményezésére az egyes miniszterek rendeletet intéztettek a fennhatóságuk alá tartozó hivatalokhoz és intézményekhez, amelyben a honvédcsoportok zászlói, valamint a hősi emlékművek előtti tisztelgésre hívják fel a tisztviselők és alkalmazottak figyelmét. Meg-

jegyzik a rendelet, hogy a polgári lakosság részéről még nyilvános ünnepek alatt sem iut kellőképpen kifejezésre az annyira szükséges tisztelgés a zászlók és a hősi emlékművek előtt, aminek egyik oka az, hogy a közszolgálati alkalmazottak, megfelelő kiképzés hiányában maguk

is tájékozatlanok az iránt, hogy mily alkalomkor és miképpen történjék a tisztelgés.

Az alaki végrehajtásra vonatkozólag megjegyzi a rendelet, hogy tisztelgés akkor kell, ha a zászlótól vagy emlékműtől harminc lépésnél nincs távolabb az illető, akár mozgásközben járművön is, hacsak nem maga vezeti a járművet. A tisztelgés mélyen levett kalappal és fővetéssel, illetve odatekintéssel történik, úgy, hogy a tisztelgő a kalapját három lépéssel a zászló vagy emlékmű előtt leveszi és a tisztelgés tárgyától három lépésre teszi megint fel.

A tisztelgést a honvéd csapatok zászlói előtt teljesíteni kell akkor is, ha a zászlót hüvelyben viszik, vagy őrségen tűzik ki.

Az ország zászlók és a vidéki hősi emlékművek előtt is tisztelgés kell.

Felhívja a rendelet a közszolgálati alkalmazottakat arra is, hogy a családtagjaikat szintén oktassák ki a tisztelgésre. A tanulóik tisztelgésére vonatkozóan a kultuszminiszterium még 1929-ben rendeletileg intézkedett.

A MANSZ teaestélye

Szombaton este lelkis hangulatban telt el. Az Uri Kaszinó ujonnan átfestett nagyertermében, a vitéz Madaras Gyula alelnök és Kner Endre háznagy izléses tervezésében felszerelt villanyvilágítás kellemes fényében dr. *Legeza Tibor* kezdte meg az estély műsorát prologusával. Szilágyi Eszti a tőle megszokott közvelen, hozzáértő zongorálásával ért el nagy sikert. *Zolnay Zsuzsa* szívvél, átérzéssel szavalt. Vitéz Molnár Mária és Arany Manci kedvesen táncoltak és végül *Göndös József* polg. isk. igazgató olvasta fel társadalmi életünket szellemesen, találóan jellemző kirokiját, melyet közben is tapssal honorált a hallgatóság. A reggelig tartó tánc bizonyítéka, hogy mindenki jól mulatott.

SINGER képviselet LACH és VARGA

HIREK

TRIANON

November 14-én múlt tizennégy esztendeje, hogy Trianonban ránkényszerítették Nagymagyarország háromnegyed részének elvesztését kimondó békeszerződést. Ránkényszerítették és a nagy tragédia fináléjában az volt az egyedüli szerencsénk, mert mint Schiller mondja a „Maria Stuart”-ban: „Was man nicht aufgibt, hat man nie verloren; amit nem adtunk fel, azt sohasem veszítettük el”. És mi Nagymagyarországot sohasem adtuk fel. Ady Endrével együtt valjuk: „Ad az Isten jót is holnap minden sirva vigadónak... És ha leszakad az Ég is, marad magyar mégis-mégis ősi nép és rémületlen. Marad magyar és mig magyar marad, nincs elveszeve Nagymagyarország sem.

Fáji Fáy István dr. főispánunkat a TESz igazgatósága a Társadalmi Egyesületek Szövetségének társelnökévé választotta.

Névváltozás. A belügyminiszter engedélyével dr. Dévianszky Kálmán gyomai malomellenőr nevével „Dombos”-ra változtatta.

Eljegyzés. Márkstein Ilonkát Gyomáról eljegyezte Waldman Miklós Budapest. (Minden külön értesítés helyett)

Halálozás. Dr. Forray Lajos békéscsabai ügyvéd 38-ik évében Budapesten meghalt, november hó 15-én Békéscsabán temették el.

Ref. istentisztelet Csejten. November hó 18-án, vasárnap Csejten a községi iskolában délelőli 9 órakor ref. istentisztelet lesz. Prédikál Berényi Dániel s. lelkész.

Ref. istentisztelet Endrődön. A november 11-iki rendes havi istentisztelet a gyomai vásár miatt elmaradt, pótlásul november 25-én, vasárnap délelőli 9 órakor lesz istentisztelet az endrődi községi ovodában. A gyülekezés fél 9 órakor kezdődik. November 25-től kezdődőleg az endrődi istentiszteletek időpontja állandóan délelőli 9 óra lesz. Prédikál Berényi Dániel s. lelkész.

Külmissziói előadás. A gyomai református egyház elnöksége szíves szeretettel hívja a gyülekezet tagjainak tudomására, hogy folyó évi november hó 23-án, pénteken délután 4 órakor a központi fiú iskolában nagy előadás lesz, melyet vetített képekkel kísérek. Az elő-

adásom belépti díj nincs. Mindenkit szívesen látunk. Önkéntes perselyes adakozást kérünk a külmisszió céljaira.

FIGYELEM! A gazdasági tanfolyam ma (szombat) esti előadása a tanonciskolában lesz és este fél 7 órakor kezdődik méhészeti vetített képek bemutatásával.

Békéscsabán megszűnt a sertéspestis.

Kis tündérek... ajándékok sokszor szerepelnek a népregeben. De valamennyire rácafol a Tündérujjak az ő igazi ajándékaival. Tíz év, — tizmeglepő ajándék jelzi a szép magyar kézimunka-újság életútját. Most itt van a tiznegyedik év megnyitója: egy gyönyörű tüllfüggöny (150x260 cm.) kockás mintázatú, virágos motívumai, nemes elefántcsontszin anyaga csupa színöröm. „Mindenki nyomban megkapja” — ez a Tündérujjak jelszava, — aki P. 14.40-nel egész évre előfizet a népszerű kézimunka-újságra. Budapest, Szervita-tér 3. De hozzájár a teljes kihimzéshez szükséges selyemfényű MEZ himzőfonál is, úgy hogy karácsonyra mindenki könnyen elkészítheti a gyönyörű függönyt. Kérjen ingyen mutatványszámot.

Hogyan élnek a film híres táncos leányai. Erről közöl párhuzamosan szép-képekkel illusztrált cikket a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Nagyszerű budapesti és külföldi rádióműsorokat, sláger-

szövegeket, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, érdekes színházi beszámolókat és remek filmrovalót közöl. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Gonda Istvánt az endrődi Keresztény Földmunkás Egylet elnökét az elhalálozott Dinya Imre helyébe a vármegyei törvényhatósági bizottságba hívták be.

Csapadék naptár. Az Ivánfenéki Társulat székházánál nov. 12-én 18 mm. 13-án 20.5 mm. 15-én 5 mm. Körösladányi órháznál 12-én 13.6 mm. 13-án 20.5 mm. 15-én 5 mm. Folyáséri szivattyutelep 12-én 11.4 mm. 13-án 15 mm. 15-én 6.4. Peresi szivattyutelepen 12-én 14 mm. 13-án 18 mm. 15-én 4.7 mm. Kéthalmi órháznál 12-én 11.5 mm. 13-án 17.2 mm. 15-én 3.6 mm. Udvarnokon 12-én 12 mm. 13-án 18.5 mm. 15-én 6.5 mm. Kecsegészugban 12-én 17 mm. 13-án 17.6 mm. 15-én 11.8 mm.

Villámias mennydörgés volt esütőrökön este. A hőmérséklet még este 10 órakor is 10 Celsiuson felül volt. Igazi tavaszias időjárás teszi széppé a hosszúra nyúlt őszt.

Az endrődi Iskolánkívüli Népművelési Bizottság programja:

November 18-án d. u. fél 6 órakor a Népház mozi-termében Szent Erzsébet emlékére műsoros ünnepély. Előadó Kins László s. lelkész: Szent Erzsébet, mint a keresztény anya mintaképe. — D. u. 5 órakor a Földművelő Egyletben Kovács Matyás ig. tanító: Szociáldemokrácia és Kommunizmus. — 5 órakor Ugari Körben Varga Ferenc tanító: Becsület, tisztaság, jellem. (Lelkiismeret.)

November 22-én d. u. 5 órakor Népszövetségi Kisgazdakörben Földföldi Béla s. lelkész: Szent István intelmei fiához. (Milyen legyen a viszony apa és fia között?)

Doktorrá avattak egy párdücbert. Tudományos körökben nagy feltűnést keltett, hogy doktorrá avattak egy párdücbert, aki gyermekkorában még emberhúst evett. Erről a különös eseményről rendkívül érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A népszerű képeslap a legkiválóbb magyar írók novellái mellett számos illusztrált cikket, közel száz pompás képet és nagyszerű folytatásos regényt közöl. Egy szám ára 20 fillér.

Kérelem!

Alulírott tevékenységi vállalkozók tudatjuk, hogy nem áll módunkban hiteleket nyújtani, mivel azt tőlünk is megvonták a budapesti cégek.

Ez oknál fogva kérjük az igen tisztelt vevő közönséget, hogy nagybecsű vásárlásaikat azonnal rendezni szíveskedjenek, mert ettől legnagyobb sajnálatunkra eltekinteni nem tudunk, még kivételesen sem.

Ezutón tudatjuk azt is, hogy vasárnap és ünnepnapokon délután 2 órától reggel 6 óráig, köznapokon este 7 órától reggel 6 óráig üzletünket zárva tartjuk, vásárlást nem szolgálunk ki.

Szabó Elek

Kiszely Simon

Timár Benedek

Függönyt ajándékoz

a Tündérujjak

mindenkinek, aki P. 14.40-nel egy évre előfizet a népszerű kézimunka-újságra. A gyönyörű féligkész tüllfüggöny mérete 150x260 cm. és hozzájár a kihimzéshez szükséges selyemfényű MEZ himzőfonál is. Ön is előfizet ha meg látja az értékes ajándékot.

Budapest, IV., Szervita-tér 3.

SPORT

Védekezés a nyúlragások ellen.

Gyümölcsösökben, gazdaságokban, amint azt lépten-nyomon hallani lehet, a nyulak tetemes károkat okoznak, ugyanarra, hogy a gazdák nem riadnak vissza azok teljes kiirtásától sem. Miután azonban a vadászat a mezőgazdaságnak ma egy igen fontos ága, ilyesmire még csak gondolni sem lehet. Nem a nyulak kiirtása, hanem azok kártevősei ellen való védekezés a fontos. Ezt a következőképpen érhetjük el: Híg pépel készítenek két rész homokból, két rész sárga agyagból, két rész marhatrágyából és egy rész oltott mészből. Ezzel bekenjük a fák törzseit egy méter magasságig. Ezzel az eljárással nem csak a nyúlragást hátráljuk el, hanem egyáltalán biztosítjuk a fátrözszt a kéreg hasadékaiban lepeléző kártékony rovarok elszaporodása ellen is. Ezt a keveréket ajánlhatjuk a fagallyak és törzsek sebeinek, valamint a levágott ágak sebének kezelésére is.

NYILTTÉR*

Nyilatkozat.

Tisztelettel igazoljuk, hogy a temetkezési gyorssegély csoportunknál a 442883 kötvényszámu biztosított Horváth Imre úr Gyoma I., Dobó István út 14. sz. alatti lakos — okt. 11-én történt elhalálása folytán — (havi 1 P-ös díjfizetéssel kötött) 285.20 pengőt özvegyének, az okmányok bemutatása után október hó 17-én kifizettük.

A fenti összeget köszönettel felvettém.
Özv. Horváth Imréné s. k.

Ezuttal is kívánunk reámutatni a biztosítás fontosságára. Gondoskodjunk előrelátással családunkról és önmagunkról. E nagy kérdést oldja meg a „temetkezési gyorssegély csoportunk.“

Részletes felvilágosítással és belépési nyilatkozattal készségesen szolgálnak helyi megbízottaink: **Sáfró L.** (Zerke-télep), **Bodon L.** (I. Kazinczy F. u. 10 sz.), más cím hiányában A Turul Magyar Országos Biztosító Intézet Rt. Budapest.

* Ezen rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kisebb háztartáshoz ajánlkozok idősebb bejárónőnek. Cim. Zöld Gáborné, Hősök útja 50.

Kerekes Károlynál a bor literje 48 fillér.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner-féle) legmagasabb napiáron vásárol.

Kilenc öl törek jutányosan eladó. Érdeklődni Arany János utca 4 sz. alatt.

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál

II. o. bajnokság állása XI. 5-én

1 Textil	9	9	—	—	33:5	18
2 MTK	9	7	1	1	25:9	15
3 GySC	10	6	2	2	14:9	14
4 Kinizsi	9	6	1	2	15:16	13
5 Törekv.	8	5	—	3	19:13	10
6 GyTK	7	4	1	2	13:14	9
7 OFC	10	3	2	5	16:22	9
8 M Máv.	9	3	—	6	14:13	6
9 KTE	7	2	1	4	10:22	5
10 BISE	9	2	—	7	9:24	4
11 Bocskai	5	—	1	4	4:10—5	—
12 Világos	11	1	—	10	3:16—4	—

Nov 18-iki program: Gyomán GyTK—Máv. Mezőberényben Törekvés—GySC. Szarvason Bocskai—BISE.

Mult vasárnapi eredmények: Törekvés—OFC 4:2 (1:0), Kinizsi—BISE 3:1 (2:0), Textil—KTE 6:2 (4:1), MTK—Máv 3:2 (1:0).

Bocskay—GyTK 3:3 (2:1)

bajnoki bíró Dr. Podani.

Bocskay: Véber—Petykó, Kiss—Korbely, Melich, Kiss,—Kulesák, Virág, Fazekas, Nótári, Hruska.

GyTK: Kertész—Rozsnyai, Heinrich—Kurcz, Weigert, Vatai—Csikós, Bartik I. Bartik II. Tandi, Barta.

Tapogatózó játékkal indul a mérkőzés. A 4 p. perében Melich által előre adott labda a nagy ofszájdön álló Fazekashoz kerül aki a leállt GyTK védelem mellett gondolkodás nélkül a hálóba továbbít 1:0. 10 p. Vatai, Barta vezet szép támadást, de a lövés kapu mellé talál. 15 p-ben Korbely, Virág akciót Kurcz kézzel védi. A 11-est Petykó értékesíti 2:0. Ezután a GyTK is rákapcsol és erősen ostromolja Véder kapuját. 25 p. Csikós kornerét csak újabb kornerre való mentéssel védi Véber a berugást mezőnybe továbbítják. Majd 30 p. Weigert, Bartik II. Bartik I. akcióból utóbbi gólt szerez 2:1. A GyTK van frontba a 40 p-ben alkalom volna kiegyenlítésre, de a bíró a 16-os vonalon belől leütött labdát nem veszi észre. (Második elnézés volt. Mezőnyjátékkal ér véget a félidő.

Szünet után ismétellen a GyTK a többet támadó, de a kapu előtt a Bocskay veszélyesebb. 10 p. büntetőrugás Szarvas ellen. A kapu elé esett labdát a Bocskay bekk kézzel érinti a bíró 11-es pontra mutat, amiből Barta megszerzi a kiegyenlítést. 2:2. Most a Bocskay jön lendületbe, de a GyTK halvesora biztosan akadályozza meg. Erős küzdelem mindkét részről. 22 p. védelmi hibából Kulesák szerzi meg a vezetést 3:2. 24 p. Barta kornerét Véber nehezen fogja. 28 p. újabb korner Bocskay ellen amiből

Weigert szerez gólt a GyTK-nak. 3:3. A kiegyenlítés után mindkét csapat alábbhagy az irammal és inkább az eredmény megtartására törekcsenek. GyTK támadással ér véget a mérkőzés.

Egyenlő erők küzdelme volt. Az eredmény reális. A GyTK volt a többet támadó, de a Bocskay védelemesebb volt a kapu előtt. A GyTK-ból hiányzott Hatvani, Barta még nem nyerte vissza régi formáját, de igyekezett. Jók voltak még Kertész, Rozsnyai, Vatai, és Weigert.

Bocskayból nagyszerűen végzett Véber, rajta kívül Virág, Petykó és Melich volt eredményes. Dr. Podani eltekintve az ofszájd góltól és az elnézett 11-estől jó volt.

SPORTHIREK

Bocskai SE által benyújtott fellebbezésnek a DLASZ fellebbviteli bizottsága részben helyt adott s megsemmisítette az alaphatározat azon részét, mely a nevezett egyesületet a folyó bajnokság továbbbi részvételétől eltiltotta. Ezzel kapcsolatban a GySC megkezdte az alszövetséget az iránt, hogy a fellebbviteli bizottság döntése mennyiben érinti a GySC-nek a Bocskai ellen elért 3:1 gólarányu győzelmét, valamint Bocskainak az MTK ellen elért győzelmét.

Az elmaradt Máv-BISE meccs lejátszását a DLASZ elrendeit.

GySC szezonzáró klubvacsorája — a korábbi elhatározástól eltérően — november 24-én lesz megtartva.

Az elmaradt Bocskai — KTE mérkőzést, december 16-ra a Bocskai—Máv mérkőzést pedig december 23-ra tűzték ki.

Rövidesen megszervezik a bíróképzőtanfolyamot, amennyiben a szükséges intézkedések végrehajtásával az alszövetségi főtitkárt hivatalosan is megbízták. Tanácsos lenne, ha megfelelő előképzeltségű sport emberek minél nagyobb számban jelentkeznének a tanfolyamra.

Bíróküldés a vasárnapi meccsekre. Törekvés—GySC meccs bírója: Gallovics, GyTK—Máv meccs bírója: Kiss. Bocskai—BISE meccs bírója: Göndös.

GySC leigazolta Simon Gyula (volt Szentlőrinci AC) és Szalay Ferenc (volt Dévaványai SC) játékosokat. Előbbit a centerhalf, utóbbit pedig a jobbösszekötő posztion fogják kipróbálni, annál is inkább, mivel Matlak Márton, a GySC jelenlegi centerhalfja visszavonulási gondolatokkal foglalkozik. Ugyancsak megerősödött a

Máv is Sántha Károly (volt MAFC) átigazolásával.

Az elmúlt héten belügyminiszteri engedéllyel a következő ismertebb futbalisták névmagyarosítását engedélyezték: A Bpesti Törekvés csapatából: Régnér Béla és Ferenc „Regősre“, Deutsch Gyula „Dérre“, Keszler József „Keszre“, Názer Sándor „Nemesre“ és Titjung József (Hungária) „Titkosra“.

E rovatban a mult héten „GyTK. Varsandán titkár“ aláírással megjelent nyilatkozatra sportrovatvezető megjegyzi, hogy a kifogásolt cikkben a GyTK-ról említés nem történt. A cikk éle kizárólag csak a verekedő nézők ellen irányult s ebben minden jó érzésű sportembernek egyet kell értenie. A meccs után történt súlyosabb inzultust éppen a GyTK játékosai akadályozták meg saját testi épségük kockáztatásával. Kár volt a brutális nézőket ennyire védelembe venni.

Futballista-vacsora

GySC klubvacsorája a legezebb siker jegyében indul, a kiadott aláírási levek örvendétesen telnek. A klub minden közeli és távoli barátja kötelességének tartja, hogy a GySC évadzáró vacsoráján jelen legyen, s községünk intelligenciája, — hogy megjelenésével a vacsora fényét emelje — nem várt aláírási készséget tanúsít. A GyTK küldöttséggel fogja magát képviseltetni.

Ezt a vacsorát különben nem csak a megszokott keretek jellemzik, mert a vacsora egy ritka jubileumot is takar: ennek keretében fogják ünnepelni Fekete Géza 20 éves futballista múltját. Mindazok, akiket ügyes játékával elszórakoztatott s akihez a sok futballrajongó kellemesen eltöltött vasárnap délutánja fűződik, tartsa kötelességének, hogy az iránta való tiszteletből e vacsorán részt vegyen. És köszöntsük Öt a Huszonegyedik év küszöbén kellemes társaságban, fehér asztal mellett éppen olyan szeretettel, mint amilyen megbecsülés a zöld gyepen is kíséri. Vegyünk részt minél nagyobb számban a GySC nov. 24-i kedélyes vacsoráján.

Uj okmánybélyegek. Uj okmány-, forgalmi- és törvénykezési bélyegeket hozott forgalomba november elsejével a posta. A régi kibocsátású bélyegeket a postahivatal hasonló értékű pénzügyi értékekre 1934 december 15-ig becsereéli.

Mennyi a pótdadó a szomszédos városokban? 46 százalék Szolnokon, 49 Békéscsabán, 64 Karcagon és Mezőtúron, 71 Gyulán és Kisujszálláson, 85 Turkevén.

A mesterséges cukor csak fűszer, de nem élelmicikk.

A közönséges cukor (saccharose), amint a kereskedelemben kapható, egy gyári uton előállított ipari termék. Kényelmesen használható fűszer, de egyáltalában nem tápszert. Izgatja és kifárasztja a gyomrot és beleket, szerfelett nagy munkát ad nekik az által, hogy előbb át kell változtatni azt eredeti alkotó elemeire. A hírneves német orvos, dr. Boerner következőleg nyilatkozik erről: „Éz időszerűt a cukor uralkodó szerepét játszik kávénál, teánál, a konyhában, különösen pedig a gyermekekénél és a belegekénél. Ebből joggal azt lehetne következtetni, hogy a cukor kiváló jó, könnyen emészthető, vagy talán a maga nemében a legjobb tápszert képezi. — Ez azonban nem felel meg a valóságnak. A cukor, mint cukor, emészthetetlen. Ha a gyomorba kerül, akkor a gyomornedv, különösen a sósav hatása alatt előbb vegyileg át kell változtatnia, hogy a véredények által felvételhessék. Ha ez az átváltozás, mint pl. gyomorbetegéknél akadályozva van, akkor a cukor emészthetetlenül hagyja el a testet, vagy pedig erjedésbe megy és emésztési zavarokat, különösen gyermekekénél gyomor- és bélbetegségeket okoz. Tapasztaltuk ezt mindnyájan, ha nagyobb mennyiségű cukrot, vagy cukros süteményt fogyasztottunk egy-egy alkalommal. Hogy a cukor emészthető legyen, szükséges, hogy átváltozzék, invertálódjék, vagyis két cukornemre: a dextrose és levulose szétbontassék. Ekként aztán felvételik a véredények által. Ezzel szemben a méz kizárólag invertcukorból, dextroséból és levuloseból áll és a cukorral szemben ki nem emelhető eléggé azon előnye, hogy közvetlenül minden átváltozás nélkül átmege a vérbe. Ebből önként következik, hogy a cukor veszélyes és sok esetben határozottan káros és mérges hatású a szervezeire.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

A GYÜMÖLCSFAK ÜLTETÉSE.

Irta: **Bezogh Sándor** vm. gyümölcs termelésifelügyelő

Ugy az őszi, mint a tavaszi ültetésnél jó, ha a gödröt he- tekkel előbb kiássuk, hogy az eső, levegő vagy hólé és a fagy a talajt megpuhítsa. Olyan helyeken, ahol a talajvíz igen magas, esetleg mocsaras, úgy ültetünk, hogy minden fa helyén egy 2—3 méter átmérőben a talajt felásva, oda néhány kocsis földet hordunk, a talajt kel- lően megemeljük s erre a domb- ra ültetjük a fát, mely ott jól fog fejlődni.

Ha idősebb, kiveszelt fa helyé- re kell fát ültetni, úgy ott egy nagy gödröd ásva a régi talajt s a kiveszelt fa gyökereit hord- juk el, majd a gödröt új, jó földdel töltjük ki s erre ültes- sük az új fát.

Nagyobb szabású telepítésnél munkánk egyszerűsítésére hasz- náljuk az u. n. „ültetőlécel“, mely nem egyéb, mint egy kb. 2 mé- ter hosszú és 10—15 cm. szé- les, erős léc, közepén egy fél- kör alakú bemetszéssel és a két végén egy-egy ék alakú kivá- gással. Használatban a középső bemetszést illesztjük a fa helyét jelölő cövekhez, majd a két végén levő kivágáson át a földbe szúrunk egy-egy cövet. Ha már most a gödröt kiássuk s vele együtt a fa helyét jelölő cöveket is, az ültető lécel víz- szahelyezve eredeti helyére, látjuk, hogy hová kell a fát ül- tetni, a középső bemetszésbe. ha ide állítjuk a fácska törzsét s úgy ültetjük el, nem lesz szük- séges a fa ültetése közben az egyes sorok egyenesbe intése miatt szaladgálni.

Az ültetés menete a követ- kező:

1. a fák helyét pontosan ki- jelöljük egy cövek segítségével (az ültető léc végeit is);

2. a kitűzött helyeken ásunk egy 120x120 cm.-es 70 cm mély gödröt. Ásás közben a felső jó földet jobbra, az alsó alla- lajt balra hanyjuk; ültetésnél megfordítva, a felső földet tesz- szük a gödör aljába s a gyö- kerekhez;

3. a felső jobb földből víz- szahányunk annyit, hogy kb. csak 30 cm.-nyi mély legyen a gödör. Umenti sorfáknál és széles vidékeken, ahol a fák karózása szükséges, a gödör közepébe szurunk egy erős karót;

4. a beültetendő oltvány gyö- keréből a sérült, hibás része- ket éles késsel levágjuk, egész addig, amíg teljesen egészszé-

ges gyökérig jutunk, de a haj- szál gyökerekből semmit se vágunk le. Igyekedünk minél több gyökérrel ültetni. A met- szési lapok lefelé nézzenek.

5. a megmetszett gyökereket híg agyagpépbe mártjuk, mely- hez egy kevés friss marha trá- gyát kevertünk;

6. az ültetőlécel visszahelyez- ve a két cövek közé, az olt- ványt a középső bevágásba ál- litva oly magasan, mint az a faiskolában a földben állit, be- ültetjük. Mivel a talaj kb. 8—10 cm-t süppedni fog, az egész ültetést ennyivel magasabbra végezzük, számítva arra, hogy süppedés után a fa a kívánt helyére kerüljön;

7. a még maradt jó földet a a gyökere köré szórjuk, ha kell, kézzel eligazítjuk, meg- lömködjük, közben a fát gyen- gén rázogattjuk, hogy a föld egyenletesen oszoljon el a gyö- kerek közt s ha a gyökereket már földdel betakartuk, gyen- gédén megtapossuk;

8. tavaszi ültetésnél alaposan megöntözzük;

9. őszi ültetésnél a földet egy széles kupachban a törzs köré huzzuk, hogy azt a fagyól meg- védjük, tavasszal a fa köré egy lányért készítünk az esővíz, ön- lözés felfogására;

10. ott, ahol a karózás elke- rülhetetlen, a fa törzsét közvet- len a korona alatt és a föld- től félmagasságnyira a karó- hoz erősítjük úgy, hogy a karó ne dörzsölje a törzset. Elő- ször magát a karót, majd a karót és a fát kanyarítjuk kö- rül s a karó és a fa között kö- tünk meg. A karó oly hosszú lehet csak, hogy a koronába ne érjen.

Ültetésre a 2—3 éves erő- teljesen fejlett, dus gyökérzetű tövek a legalkalmasabbak.

Mivel a ribizke nagyon hamar kezd tavasszal hajlani, az ülte- tés ideje az ősz. Csak nagyon hideg talajokon ültessük ta- vasszal, de télen is ültethetjük fagymentes időben.

Jó művelés alatt tartott terü- leten elég, ha 50 cm. mély és ugyanolyan széles gödörbe ültetjük, műveletlenek területel forgassuk meg cca. 30 cm. mélységig, majd a már előző- en leír sor és lőtávolság be- tartásával ültessük ne mélyeb- ben mint az eredetileg a fais- kolában a földben volt.

Ugyanígy ültetjük a köszmé- tét is.

A málna tápdus talajt igényel ezért jó, ha talaját telepítés

előtt megtrágyázzuk s megfor- galjuk, majd a jó gyökérzetű egyéves sarjakat úgy ültessük el, hogy a tövében található fejlett rügyek, melyekből kép- ződnek majd a bokor ágai, le- ne törjenek, Őszi ültetésnél a töveket földdel feltöltjük.

A szamócat magunk is köny- nyen szaporíthatjuk oltorindá- ról úgy, hogy kapálás közben az indákon levő apró növény- kéket a talajba rögzítjük, ahol meggyökeresednek, vagy július- augusztus hónapban az indák- ról lemetszett növénykéket egy jól megmunkált s éretl trágyá- val megjavított ágyasba 8 cm. sor és lőtávolságra elültetjük, ahol is azok kb. két héten be- lül meggyökeresednek. Ültetés után szálas szalmával, vagy lombos ágakkal beárnyékoljuk az ágyást és naponta öntözzük. talaját mindig kissé nyirkosan tartjuk. Meggyökeresedés után állandó helyére 40 x 40 cm. sor és lőtávolságra elültetjük jól megmunkált, tápdus talajbe. (Vége.)

A Gyomai Közművelődési Egyesület kultur- és ismeret- terjesztő előadásai 1934 novem- ber hóban este 7 órai kezdettel:

Nov. 21, szerda, Kisréti Olvasókör. Kner Imre: Közgazdasági kérdések.

Nov. 23, péntek, Kultur est (Apollo mozgó). Nyisztor Péter: A vidéki pénz- intézetek jövője. A Gyomai Dalárda közreműködésével.

Nov. 28, szerda, Németvárosi Oly. Wagner Márton: A zöldmező.

December 5, szerda: Ipartestület. Dr. Legeza Tibor: Örökölhető és adomá- nyozható iparjogok.

December 12, szerda: 48-as Olvasó- kör. Fehér István: Az ember és gép

Publikációs hirdetés díja 10 fillér. Feladható a kiadóhiva- talban (a Wagner fatelepen).

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér**

egy liter **Kadarka** vagy fehér fejtett ujbór Soltvad- kert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csak 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmen- tesen adok a szállítás tar- tamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétkül- dés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében kül- dök mintát a borból min- tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes za- matuak és nem savanyuak.

Cím: **Székeley Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felölös üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám: 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A Nemzeti Egység gyomai szervezetének közgyűlése.

Községi szervezetünk f. hó 18-án délelőtt, publikáció után, 11 órai kezdettel tartotta meg megalakulása óta első évi rendes közgyűlését, mely tisztújítással is kapcsolatos volt.

Nyisztor Péter takarékpénztári-igazgató, községi szerve-

zetünk elnöke, a szép számban megjelent polgártársak üdvözlése után, annak előrebocsátásával, hogy a közgyűlést a szervezési utmutatásban foglalt intézkedések alapján szabályszerűen hívta össze, a közgyűlést határozatképesnek nyilvánította s azt megnyitotta.

buzaarak kialakulása és különösen munkaalkalmak megremejlése és adózási ügyekben, az aszály és ennek következtében a bérlők helyzetének javítása tárgyában. Munkánkat nem egyszer siker koronázta.

Tanácsérti hozzánk forduló tagjainknak mondani a napnak minden szakában rendelkezésre állottunk és igyekeztünk mindenkinek ügyét, néha még lehetetlenné váló kívánalmakat is kedvezően elintézni. Elintéztünk 55 drb. hozzánk intézett kérelmet, nagyrésztben kedvező eredménnyel.

Szeptember hó folyamán sikerült a báró Wodiáner-utca 5. sz. alatti iroda, illetve körhelyiséget szerezni. A helyiség szerény, de a semmiből ez is olyan teljesítmény, amely ha nem is büszkeséggel, de bizakodással tölthet el bennünket. Nevezett helyiségben minden nap délután 2 órától 4 óráig hivatalos órákat tartanak a beosztott körzeti elnökök és titkárok, amikor mindenkinek kész szívvvel állnak ügyes-bajos dolgában rendelkezésre. Estéknél 9 óráig páriköri-élet folyik és a körben kitélt lapokat, folyóiratokat és

könyveket minden tag használhatja, olvashatja. Jogi tanácsal ingyen dr. Tardos Gáspár ügyészünk látja el a tagokat esetről-esetre.

Az elmúlt másfél év alatti szervezetünket majdnem minden hónapban meglátogatta a központi vármegyei titkár, aki mindannyiszor meglepedésnek adott kifejezést.

A pénztár állapota a következő:

Bevétel volt — 45.20 ar. P

Kiadás volt — 43.06 ar. P

Maradvány — 2.14 ar. P

mint pénztári egyenleg készpénzben.

Ezekben volt szerencsém az elnökség jelentését megtenni. Ha csodás eredményeket nem is tudunk felmutatni, azt jó lelkiismerettel vallhatjuk, hogy az ut leggyöngyösebb részét megtettük s reméljük, hogy talán egy év múltán többet mutathatunk fel. Mi megyünk a megkezdett úton és hívunk mindenkit, mert erős a meggyőződésünk, hogy csak az egység hozhatja meg ennek a sokat szenvedett országnak és népének a jobb korszakot, nem pedig az átkos széthúzás.

Az eredmény azonban nem csupán fölünk, hanem sokkal inkább a lakosság megőrléséről függ.

A közgyűlés a beszámolót és a vezető-titkárnak ezzel kapcsolatban röglőnzött, talpraesett beszédét figyelemmel hallgatta meg s az előadottakat egyhangulag tudomásul vette.

Jövő évi költségvetés.

Következő a következő évi költségvetés előterjesztése. Tekintettel arra, hogy a szervezet, a tagdíjak gyér befizetése következtében reális költségvetést nem készíthet, másrészt minimális kiadásokkal számolhat,

elnök bejelent, hogy az elnökség számszerű költségvetés elkészítéséről eltekintett. E körülmény tudomásul vételét kérve, a közgyűlés a bejelentést egyhangulag tudomásul vette.

A Nemzeti Egység ismertetése.

Ezt követőleg Nyisztor Péter helyi elnök, a Gömbös Gyula miniszterelnök ur Ónagymellő sága szeptember havi rádiószózatában foglaltak kapcsán, a Nemzeti Egység fontosságát

és szükségességét ismertette és a polgárságot odaadó támogatásra, lömeges belépésre buzdította, illetve szólította fel. A folyó hó 25-iki megyebizottsági tagválasztással kapcsolatban

Elnökség beszámolója.

A tárgysorozat következő pontja: „Az elnökség beszámolója, a helyi szervezet eddigi működéséről“. Elnök felkérte Domokos János ref. elemi isk. tanítót, a helyi szervezet vezető-titkárát, hogy a vonatkozó beszámoló olvassa fel, mely a szervezet zárszámadási adatait is tartalmazza.

Domokos János vezető-titkár az elnökség beszámolóját a következőkben ismertette, illetve olvassa fel:

Igen tisztelt Közgyűlés!

A Nemzeti Egység gyomai szervezetének megalakulása óta a mai napig terjedő működéséről a következőkben vagyok bátor az elnökség nevében beszámolni:

1933 évi június hó 18-án tartottuk az alakulógyűlést, ahol is a szervezési utasítás szerint megválasztottuk a körzeti elnökök és körzeti titkárok, akik az ünnepélyes fogadalmat letévén, megkezdődött a bizony nehéznek mondható uttoró munka, mert hiszen egyáltalában elmondhatjuk, hogy nem volt könnyű és ma sem mondható könnyűnek az emberek hideg magatartásával megküzdni. Nagy elismeréssel kell adóznunk a körzeti titkároknak, akik a reájuk háruló nagy irodai munkát a legnagyobb gyorsasággal, pontossággal és ön-

zelligséggel végezték el. Így hamarosan megkezdődhetett a taggyűjtés nehéz és hálátlan munkája. De itt is elismeréssel kell szólnunk a teljesen önzellenül, csak a magyar haza jobb jövőjének megalapozása céljából fáradozó választmányi tagokról, akik sokszor a kellemetlen megjegyzések mellett is igyekeztek a legjobbat és a legjobbat produkálni.

Rendes tagjaink száma 1933 június hótól kezdve, havonként a következőképpen alakult: 77, 87, 87, 132, 155, 180, 215, 301, 735, 786, 895, 910, 920, 950, 980, 941, 977.

Fizető tag van ezidőszerint 70. De ez is csak papíron, mert bizony a tagdíjak nagyon gyengén folynak be és így anyagiak híján a szép célkilüzetektől még nagyon messze vagyunk. Pártoló tagunk meg épen a nagy tagdíjra való tekintettel nincs egy sem. Jelvényes tagjaink száma 25. A választmányi-tagok száma ezidőszerint 37.

A választmány minden hó első vasárnapján megtartotta havi gyűléseit, amelyeken a folyó ügyek elintézése mellett foglalkozott minden olyan előterjesztett ügyes-bajos dologgal, amelyek akár egyeseknek, akár a nagy közösségnek hasznára szolgáltak. Előterjesztést tettünk az utépítések, a Körös hajózhálóvá tétele, az előnyösebb

pedig felkérte a szervezet tagjait, hogy a pártfegyelem, közös crókifejtés és összetartozandóság szem elől tartásával, a

Nemzeti Egység Párt tagjaira, mint hivatalos jelöltre szavazzanak.

Tisztújítás.

Tekintettel arra, hogy a helyi szervezet tisztikara és választmánya hiányos volt, elnök a tisztikar és választmány kiegészítését tartotta szükségesnek és e körülmény, valamint a tisztiségi-határidő egyöntetű lejárta érdekében a tisztikar és választmány újbóli megválasztását javasolja, 5 éves ciklusra. A választmány javaslata érdekében az egyes tisztiségre a következőket ajánlja:

Társelnököknek: id. Cs. Nagy Dániel, id. Batári Antal és Ailer Mihály.

Körzeti elnököknek: Oláh Sándor, Garai Imre, Szilágyi János, Kovács Sándor, ifj. Marjai Lajos, Domokos István, Kovács Sándor, K. Szilágyi Lajos, ifj. Sallai Antal, id. Zs. Timár András és Uhrin György.

Körzeti titkároknak: Csapó Gergely, Batári Mihály, Küri József, Batári István, Seprenyi Lajos, Erdei Lajos, Á. Kovács János, Harmati Lajos és Parkas

Sándor.

Választmányi tagoknak: Kéri Lajos, Baráth Lajos, Szilágyi Sándor, Hajdu Imre, Négyesi Gyula, Hajdu Lajos, Csúvarszky Mihály, Békési Lajos, vitéz Molnár Pál, Simon Dénes, Hajdu Péter, Tóth István, Lehoczky Ádám, Haibach Mihály, Oláh András, Kőszegi Lajos, Schusztler Lajos, Tóth Károly, Kruchió István, Kéri Antal, Domokos László, H. Takács Imre, dr. Kovács János, Imre Sándor, Tari János, Szabó József, Szász Imre, Csele István, Kalona Gyula, Sáfri Sándor, Biró Gyula, Fekete Sándor, Adamik Zsigmond, Táborosi Imre, Csillag János, Gellai Mihály, ifj. Erdei Mihály és Kovács János kerékgyártó, helybeli polgártársainkat.

A közgyűlés a felolvasottakat tisztiségekben egyhangulag megválasztotta, mire elnök azokat határozatilag, tisztiségükben 5 évre megválasztottaknak jelölte ki.

A közgyűlés berekesztése.

Miután eselleges közérdekű indíványok a közgyűlés előtt három nappal az elnökhöz nem futottak be, ilyenek tárgyalhatók nem voltak s a tárgyszorozat ezzel kimerültevé, Nyisztor Péter takarékpénziári igaz-

gató, helyi elnök, megköszönve a közgyűlési tagok méltóságjeljes, higgadt, fegyelmezett magatartását, érdeklődését és szíves türelmét, nemzeti imánk, a Himnusz eléneklésével a közgyűlést berekesztette.

Belépések a Nemzeti Egység Pártba.

Közgyűlés után a jelen voltak közül többben a szervezet tagjai sorába beléptek.

Mind ezek után kedves kötelességünknek tartjuk, hogy polgártársaink és a magunk részéről Nyisztor Péter takarékpénziári igazgató, helyi elnöknek és Domokos János ref.

elemi iskolai tanító, helyi vezető-ítikárnak elismerésünket és köszönetünket nyilvánítsuk azért a fáradhatatlan, agilis, odaadó munkásságukért, melyet a Nemzeti Egység zászlajának diadalra juttatása érdekében, szeretett Hazánk és polgáraink javára kifejeztek.

Függőnyt ajándékoz

a Tündérujjak

mindenkinek, aki P. 14.40-nel egy évre előfizet a népszerű kézimunk-újságra. A gyönyörű féligkész függőny mérete 150x260 cm. és hozzájár a kihimzéshez szükséges selyemfényű MEZ himzőfonal is. Ön is előfizet ha meg látja az értékes ajándékot.

Budapest, IV., Szevita-tér 3.

Szavazzunk!...

A választás reggel 9 órától este 6 óráig megszakítás nélkül tart és a szavazás titkosan, a rendelkezésre bocsátott szavazólapok útján történik.

Szavazó helységek:

(a régi házszámzás szerinti)

1—500 házszámig Oláh István Baross-utcai iskolájában,

501—1000 házszámig az Iparostanonciskolában,

1001—1500 házszámig a Varga Pál féle Horthy Miklós uti iskolában,

1501—2050 házszámig a Központi ref. iskolában,

2051 házszámtól végig a község háza kistanács-termében.

A választójogot csak személyesen lehet gyakorolni és csak annak, aki a választói névjegyzékbe fel van véve.

A kitöltött szavazólapokat a választó akként köteles összehajtani, hogy a nevek belül legyenek és az összehajtás után kívülről ne legyenek olvashatók. Az összehajtott szavazólapot az e végből elhelyezett urnába sajátkezűleg kell bedobni.

A választók, a szavazás megkezdése előtt, a szavazatszedő küldöttség mellé négy bizalmiférfit jelölhetnek.

Aki nem kért előre szavazólapot, a neki kijelölt szavazóhelyen az elnökségtől kérjen üres szavazólapot és ott írja rá, hogy kire szavaz.

Megválasztották a virilis Törvényhatósági Bizottsági tagokat.

Gyomáról 6 rendes és 6 póttagot, Endrődről 3 rendes és 2 póttagot választottak be.

A törvényhatósági bizottsági tagválasztások első fordulója vasárnap volt Gyulán, amikor 504 megyei virilis maga közül 168 tagot választott a törvényhatóságba.

Gyomáról rendes tagok lettek: vitéz Purgly Emil földbirtokos, dr. Christján Kálmán ügyvéd, dr. Szilágyi Ferenc jár. orvos, Máday Aladár gyógyszerész, vitéz dr. Haviár Gyula közjegyző és Ailer Márton földbirtokostéglagyáros. Póttagok: Debreczeni Endre földbirtokos, Pikó Béla földbirtokos, Osváth Sándor földbirtokos,

Bácsi Elek társulati igazgató, dr. Bartha Gusztáv községi orvos, dr. Tardos Gáspár ügyvéd.

Endrődről rendes tagok: Timár Imre bíró-földbirtokos, Hunya András és Kovács Libor földbirtokosok. Póttagok: dr. Weisz Aladár községi orvos és Hanyecz Vince földbirtokos.

Országos vásárok. Karcagot november 26-án, Békéscsabán december 3, 4 és 5-én lesz országos vásár. Békéscsabán 3-án szarvasmarha, juh, kecske és sertés, 4-én ló, szamár és öszvér, 5-én pedig kirakodó vásár lesz.

A BOR IS PANASZT GYÖNGYÖZ.

Székely Ferenc soltvadkeri bornagykereskedőtől, ki külön fajborait a Gyomai Ujságban is állandóan hirdeti, véleményét kértünk a bortermelők és értékesítők helyzetére vonatkozóan, melyet alábbiakban közlünk;

A lezajlott Nemzeti Munkahét a magyar ipari munkának szép demonstrációja volt. Láttunk s gyönyörködtünk a magyar ipar európai fejlettségén s büszkékké lehettünk arra, hogy megcsontított Hazánk iparsai teljesen magukra hagyva, az államhatalomnak csupán erkölcsi támogatását élvezve, mily tökéletes gyártmányokat készítenek s úgy árban, mint minőségben mindinkább erős versenytársai lesznek a külföld régi fejlettségű iparának. Ez annál inkább is örömmel tölt el minden magyar keblet, mert az a sok pénz, ami eddig külföldre vándorolt iparcikkék ellenében, ezenul javarészt idehaza marad s a magyar munkásságnak ad alkalmat a további munkafejlesztésre s a megélhetésre.

Meg kell azonban e helyen emlíkeznünk a mezőgazdaságnak egy igen mostoha ágáról is, éspedig a magyar homoki bortermelésről.

Aki 40—50 évvel ezelőtt a Duna—Tisza közének végtelen futóhomokbuckáit látta, nem ismerne ma rá. Mit művelt e helyen a mezőgazdaságra leleményessége és alkotni akarása, az egyenesen a csodával határos. Szőlőket telepítettek, amivel leköltötték a futóhomokot s azt a néhány hold hitelbe vásárolt homokbuckát, amit egy-egy nincstelen mezőgazdasági munkás magáénak mondhatott, virágzó szőlőligetekké varázsoltak. De nem álltak itt meg, mert ez, dacára a kilartó és állandó munkának, még mindig csak sovány kenyereket adott gazdáinak s családjaiknak. Végtelen kísérletezések folytak és folynak még ma is a szőlőfajok nemesítése terén, míg végre sikerül olyan fajokat kitermelni, melyek zamatokra a tökéletességnek csúcspontját érték el, színre és tetszelőségre nézve pedig a szemnek is gyönyörűség.

Ne gazdagítsuk se a külföldi sörgyárakat, se a magyar sörgyárak külföldi tulajdonosait, nyujtsa megértő kezét a magyar buzavidék a magyar szőlővidéknek, a kenyérmagvakat termelő gazda karolja fel a szőlősgazdákat, pártolják egymást, hogy e szegény ha-

zaban mindenki megialálhassa boldogulását.

Az idei bor minősége oly kiváló, hogy ilyen állítólag akkor volt utoljára, amikor még Nőé apánk karonülő csecsemő volt.

**

Eddig tart Székely Ferenc soltvadkeri bornagykereskedő beszámolója. Olvassák el olvasóink lapunkban Székely

Ferenc hírdetését s disznótorra, lakodalomra, névnapra s más ünnepekre hozassanak tőle 50 liter bort. Aki egyszer megizleli az ő 54 filléres karkájál, mely fogyasztási adóval, vasúti fuvarral együtt körülbelül 47 fillérbe kerül, az mindig onnan szerzi be bor-szükségletét. A rendelésre vonatkozó felvilágosítási készséggel ad szerkesztőségünk.

Földadó elengedésért nem kell felebbezni.

Gyoma község előjáróságától.

6988/1934. ikt. sz.

HIRDETMÉNY.

A gyulai Pénzügyigazgatóság 5888—1934. VI. számú rendelete alapján értesíti az előjáróság mindazokat, kik a folyó évi aszály miatt földadó elengedés végett annak idején károsodásukat bejelentették, hogy a Pénzügyigazgatóság az előjáróság közbenjárására a községi adóhivatalnál közszemlére kitett adóleírású jegyzék felülvizsgálatát elrendelte, tekintettel arra, hogy a Pénzügyigazgatóság megállapította azt, miszerint a leírású jegyzék összeállításánál tévedés történt a károsult területek megállapításánál. Pénzügyigazga-

tóság által kiküldött felülvizsgáló biztos a helyszíni felülvizsgálást i. hó 27-én kezdi meg.

Értesíti végül az előjáróság a közönséget, hogy ezen pénzügyigazgatósági rendelkezéssel a jelenleg közszemlére levő jegyzék az előjáróság a közszemlére kitételről bevonta s így az még nem felebbezhető, de erre szükség nincs is egyáltalán, mert a pénzügyigazgatósági megállapítás szerint a már jelzett téves felvétel annyira nyilvánvaló, hogy a jelenleg sérelmes adóleírás a tényleges állapotnak megfelelően fog helyesbítettetni.

Gyoma, 1934. november 23.

Pánczél Emil
főjegyző.

Kovács Gábor
bíró.

Törvényhatósági bizottsági választás.

November 18-án többen kérték ki előre a szavazólapokat, ami már előjele volt, hogy a most vasárnapi törvényhatósági bizottsági tagválasztások nagyobb élénkségű szavazással történnek.

A kaszinókban lázas érdeklődések, találgatások és helyenként elégedetlenségek voltak. Mikor aztán megtudták, hogy az október 14-iki összejövetel jelölését „hivatalos jelölésnek” szentesítették, különösen az Alsórézsi 48-as Olvasókörben nagy méltatlankodással vették és kifogásolták, hogy arra a bizonyos összejövetelre nem is kapott a kaszinó elnöksége meg-

hívást, azon ott sem volt, tehát a jelöléseket a község legnagyobb tagszámú kaszinója nélkül ejtették meg. S meri a kaszinó egyik legbecsültebb tagját, Papp Zsigmondot, ki egyik kisorsolt bizottsági tag, nem jelölték, elhatározták többen, nem veszik figyelembe a „hivatalos jelölést”, hanem új listát állítanak.

A Polgári és az Egyetértés Olvasókörökben is elégedetlen volt a hangulat. Amikor az Alsórézsi Olvasókörben összeállított jelölést megtudták, ők is csatlakoztak és így még délután közölték a többi olvasókörökkel is, hogy

Papp Zsigmond Rákóczi utca

Pikó Béla

Dr. Legeza Tibor

Wagner Márton fakereskedő

Kruchió István Damjanich tér

Greissing József ny. tkvezetőt jelölték.

A különjelölések híre még vasárnap elterjedt a községben, sőt élénk korteskedés

indult meg az új listán állított jelöltek érdekében.

Egész héten mozgalmas

volt a kaszinók napali és esti élete.

Az a hír is elterjedt, hogy a szocialisták nem állítanak jelölteket. Azonban mindkét polgári párt e tekintetben óvatosságra intett, hátha ez csak egy választási trükk.

A hivatalos jelöltek névsorát egész héten titokban tartották, csak feltevésekről lehetett hallani. Voltak is, kik e titkolódzást nem helyeselték, mert ezzel tág tere nyílt annak, hogy a jól értesültek a hivatalos listán olyan embereket is szerepeltettek, kik ellen könnyű volt a másik polgári lista jelölteit felvonultatni.

A vasárnapi választás azt is igéri, hogy azok is, kik a törvényhatósági bizottsági választások iránt eddig nem sok érdeklődést mutattak, most felvonulnak.

Feltételezzük, választóink olyan emberekre adják szavazataikat, kiket megfelelőeknek találnak arra, hogy községünket 10 éven át méltón képviseljék a vármegyénél.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük tisztelt olvasó közönségünket, többek kérésére elhatároztuk, hogy a heti hirdetések (publikációkat), melyek péntek délig Szerkesztőségünkbe beérkeznek, „Hirdetés” rovatunkban

CSEKÉLY 10 FILLÉR

hirdetési díj ellenében közöljük le és ezen hirdetési díjért még a Gyomai Ujság azon számát tisztelt példányként is kézbesítjük.

Erre olvasóközönségünk óhaján kívül az indított benünket, hogy egyrészt megkíméljük a közönséget a hirdetés feladása alkalmávali ácsorgástól és várakozástól másrészt lehetővé tegyük a hirdetés teljes anyagának ismertetését azok részére is, kik a vasárnapi publikáción nem jelennek meg.

Megjegyezzük még, hogy ezzel a gyorsabb adás-vételt is biztosítjuk, mert lapunk már szombaton délelőtt jelenik meg, így olvasóink és hirdetőink már ekkor szereznek tudomást a kínálatról.

Olcsóbb is a hirdetés, mert annak díja csak 10 fillér.

Adjuk le tehát publikációnkat a „Gyomai Ujságban”.

Nagyon olcsó, szép fillé munkák kaphatók. Érdeklődni lehet Klein Sándornál Gyomán.

Lakodalomra, disznótorra Kerek Károlytól vegyen kifizető minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

HIREK

Beköszöntő.

A Franklin-Társulat képes havi folyóirata, a TŰKÖR, melynek tartalmas füzetéről lapunk hasábjain már gyakrabban megemlékeztünk, a művelt olvasóközönség figyelmét és szeretetét rövid idő alatt meghódította. Ez a gyönyörű magyar havi folyóirat diadalmos útján községünkbe is elérkezett, s most már lapunk tisztelt előfizetőin mulik, hogy mint a magyar kultúrának értékes és élvezetes reprezentánsa itt közöttünk is szíves fogadtatásra találjon.

A „GYOMAI UJSÁG“ fejlődésének és előfizetőiért való áldozatkész munkálkodásának bizonyodágaként jelentjük tisztelt előfizetőinknek, hogy mai naptól kezdve szoros kapcsolatot létesítettünk a TŰKÖR-rel és ennek révén sokféle kedvezményt van módunkban felajánlani.

A GYOMAI UJSÁG—TŰKÖR együttes előfizetése egész évre P 11 92, félévre P 5 96, negyedévre P 2 98, tehát lényegesen olcsóbb, mint ha külön—külön történnék a megrendelés. Az együttes előfizetés mindazokra a kedvezményekre jogosít, amelyeket a TŰKÖR nagy bőséggel juttat előfizetőinek. — Együttes előfizetéseket kiadóhivatalunk (Gyoma, Kossuth Lajos u. 64. sz., Wagner fatelep) bármely időponttól kezdve elfogad.

Gyomának és környékeinek művelt közönségét tisztelettel hívjuk meg és szeretettel várjuk a GYOMAI UJSÁG—TŰKÖR szellemi közösségébe.

GYOMAI UJSÁG

Szerkesztősége és Kiadóhivatala.

Ref. istentisztelet Endrődön.

A november hó 25-ikére hirdetett református istentisztelet a lörvényhatóságai választások miatt, tekintettel arra, hogy a nagyovoda helyisége is szava-zatszedő terem lesz, elmarad. A legközelebbi istentisztelet napja december hó 9-ike, kezdete d. e. 9 óra, a gyülekezés fél kilenckor kezdődik. Prédikál Berényi Dániel s. lelkész.

Báró csetei Herzog Mór Lipót a csetei uradalom tulajdonosa Budapesten meghalt. temetése nagy részvét mellett november 21-én volt.

Borvendég Ferenc Budapest főpolgármestere váratlanul meghalt.

Szabó Lujza a rádióból is jól ismeri kiváló operaénekesnő, ki soványító kurával nagyon legyengítette szervezetét, hirtelen meghalt.

Postánk fejlődése.

Örömmel közöljük, hogy postánk e hó 26-ikától kezdve megkezdte értékelevelek, postai megbízások és csomagok házhoz kézbesítését.

Tündérüjjak—10 éves jubileum—függönyajándék. Ez a háromszavas jelszól sürgönystílusban is megérti minden kézimunkázó nő. Mert mind-egyik számonlatja az otthonok és lakás szépítésének meginduló szezonjában, hogy mit üzen a Tündérüjjak, ez a népszerű kézimunkaujság. Nos tehát, ezt üzeni: jó kedvvel, ujjal energiával megyünk a második évfized munkájára. Velünk lesz minden kedves és szorgalmas kéz, minden otthonát szerető, kézimunkázó nő. S hogy jubileumunk felejté-vel ellen eseménye legyen ezeknek az otthonoknak, minden előfizetőnek, aki a Tündérüjjakra egész évre P. 14.40-nel előfizel, egy gyönyörű ajándékfüggönnyel küldünk, megkoronázzván ezzel eddigi ajándékaink sorozatát. Ez a szép, svájci anyaga tüllön (150x260 cm méretben) izléses stilizált mintákkal ékes bonne femme az ő gyönyörű színakkordjával valószínűs legő örömförrás. A Tündérüjjak kiadó (Budapest, IV. Szervita-tér 3.) ezzel a rendkívüli figyelmességgel mindenki számára írtós és értékes jubileumi emléket juttatnak. Kérjen ingyen mutatványszámot.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Tóth Erzsébet, Tóth István, Kiss Károly, Braun Zsuzsanna, Szilágyi Mária, Bohák János, Nemes István, Sütő Lajos, Gecsei Ida Sára, S. Szabó Imre.

Házasságot kötöttek:

Horváth László — Megyeri Róza, Nádudvary Zsigmond — Nagy Róza, Braun Márton — Kruchió Mária, Hornok Lajos — Bácsi M.

Meghaltak:

Serkédi János, Kovács Irén, Hegedüs Imréné, Babarik Margit, B. Molnár Eszter, özv. Eke Gáborné Timár Eszter.

Matuskát, a bialorbágyi fene vadai halálra ítélték. Az ítélet csak akkor hajják végre Matuskán, ha Ausztriában kitölti a rászabott büntetését.

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

Kérelem!

Alulírott temetkezési vállalkozók tudatjuk, hogy nem áll módunkban hiteleket nyújtani, mivel azt tőlünk is megvonták a budapesti cégek.

Ez oknál fogva kérjük az igen tisztelt vevő közönséget, hogy nagybecsű vásárlásaikat azonnal rendezni szíveskedjenek, mert ettől legnagyobb sajnálatunkra eltekinteni nem tudunk, még kivételesen sem.

Ezuton tudatjuk azt is, hogy vasárnap és ünnepnapokon délután 2 órától reggel 6 óráig, köznapokon este 7 órától reggel 6 óráig üzletünket zárva tartjuk, vásárlást nem szolgálunk ki.

Szabó Elek

Kiszely Simon

Timár Benedek

Országos Gazdaijfu kongresszus. A Hódmezővásárhelyi Gazdaijfu Egyesületi 1935 január hó 12—13-án országos gazdaijfu kongresszust rendez. A kongresszussal kapcsolatban több kiállítás és műkedvelői verseny is lesz, amelyen a tanyai gazdakörök műkedvelő gárdái vesznek részt. A kongresszus előadói között dr. Gszteleyi Nagy László egyetemi magántanár, a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Kiss Károly kir. tanácsos, tanfelügyelő, dr. Szathmáry Dezső ügyész, Simándi Béla a Tanyai írások szerkesztője és Tóth Jakab gazdálkodó szerepelnek. A fővédnöke Alsólakachi Farkas Béla dr. főispán. A kongresszus iránt érdeklődők, azon résztvenni óhajtók levélben forduljanak a Gazdaijfu Egyesületéhez Hódmezővásárhelyen.

A kutyafogu ember. Rejtélyes körülmények között tűnt el a kutyafogu ember és látkál csak izgalmas nyomozás után tudták megfejteni. A kutyafogu ember bűnügyéről szól M. Diltson „A Fort streeti rejtély“ című izgalmasan érdekes regénye, amelynek közlését legújabb számában kezdte meg Tolnai Világlapja. A népszerű képeslap új száma nagy terjedelemben, gazdag tartalommal jelent meg és a legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekes cikket és közel száz remek képet közöl. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A szőke színésznő halálának rejtélye. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Délbáb legújabb száma, amely száz oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. Illusztrál

rál budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, remek színházi beszámolókat, tizenhat oldalas filmrovatót, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, iréfákat, pletykákat és kulisszatitkokat talál az olvasó a népszerű színházi hetilapban. A Délbáb egy száma 20 fillér.

Karácsonykor kétéhetes tanulmányut Párisba és tengeri utazás Madeiraba a MEFHOSZ rendezésében. A MEFHOSZ Utazási Irodája dec. 27-én indítja közismert 15 napig tartó párisi tanulmányutazását, melynek részvételi díja 320 pengő. December 21-én induló Spanyolországot—Portugáliát. Északafrikát érintő 16 napos utazás részvételi díja egy Oceánjáró óriás-luxushajón való utazással Budapesttől—Budapestig 528 pengő. Mindkét utazásról készséggel küld ismeretelől és programmal a MEFHOSZ Utazási és Idegenforgalmi Irodája. Bpest, IX. Ferenc krt. 38. fsz. 2. Telefon 872—74.

NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVÍZ!
34 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozba, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak. tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

A gyomai Uri-Kaszinó üzeme 1935. január hó 1-től bérbeadó.

Bérieri feltételek a kaszinó előkségétől megtudhatók, bérieri ajánlatok folyó évi november hó 30-ig ugyanoda küldendők.

A gyümölcstermesztés egy újabb módjáról ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkei közül még a gyümölcsfacsemeték házi neveléséről, a dió lenyészviszonyairól, a gyümölcsfák törzsének bemeszeléséről, az ideai szüret következményeiről, a nyulragás elleni védekezésről, a gyümölcs karbolineumos permetezéséről stb. A dusan illusztrált két szaklaphól a Növényvédelem kiadóhivatala Földmívelésügyi Minisztérium (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) egy alkalommal díjazatlanul küld mutalványszámmal.

Felhívás a „parasztírókhoz“. Az a siker, mely az újabb feltűnt, ugynevezett parasztírókat kíséri, kétségtelen annak a jele, hogy az egyszerűbb emberek közül is vannak tehetséges művészek, írók és költők. Sajnos, elzárva a világtól, nem tudnak érvényesülni. Ezen szeretne segíteni Bálint János kiskgazda (Érsekcsanád), aki maga is költő s egy olyan verses és prózai gyűjteményt akar kiadni, amelyben csak földműves-, kiskgazda-írók szerepelnek. Tekintettel arra, hogy nem tudhatja mindenkiről, hogy ki ír, ki nem, ezúton is szívelellettel kér minden olyan kiskgazdát, földművest, erdészt, halászt, egyszóval mezőgazdasággal foglalkozó embert, tekintet nélkül arra, hogy hány iskolát végzett s jelent-e meg valami írása, hogy közölje vele pontosan a címét legkésőbb november hó 30-ig. Ugyancsak kéri azokat is, akik ilyen emberekről tudnak, hogy azok címeit sürgősen közöljék vele. Tekintettel arra, hogy a „parasztírók“ e csoportosulási szerintiünk is érték, készséggel adunk helyet a kiskgazdaköltők kérésének és mi is figyelembe ajánljuk ezt az akciót olvasóinknak.

Hány kubikos van az országban? A Stud november 15-iki számában közli, hogy az 1930 évi népszámlálás alapján összesen 9176 kubikos munkás volt az országban, kiknek eltartottcsaládtagjaik száma 18529 — Legtöbb kubikos munkás van Mindszent községben 1000, Csongrád 871, Jászárokszállás 785 Szentés 618, Mezőtúr 528, Jászladány 487, Endrőd 372, Békésszentandrás 265 és Békés 217. A kubikosok és eltartott családtagjaik 1930-ban 27.700 lelket számláltak.

SPORT

II. o. bajnokság állása XI. 24-én

1	Textil	9	9	—	—	33:5	18
2	MTK	9	7	1	1	25:9	15
3	GySC	11	6	2	3	15:13	14
4	Kinizsi	9	6	1	2	15:16	13
5	Törekv.	9	6	—	3	23:14	12
6	GyTK	7	4	1	2	13:14	9
7	M Máv.	9	4	—	5	17:15	8
8	OFC	10	3	2	5	16:23	8
9	KTE	7	2	1	4	10:22	5
10	BISE	9	2	—	7	9:24	4
11	Bocskai	5	—	1	4	4:10	—5
12	Világos	11	1	—	10	3:16	—4

November 25-iki futballprogram: Gyomán: GyTK—Kinizsi. Mezőberényben: Textil—MTK.

M. Törekvés—GySC 4:1 (0:0)

II. o. bajnoki, Mezőberény, bírő: Gallovics.

A szezonban az első nagyarányú vereségét szenvedte a GySC az elmúlt vasárnap. A meccsről alant tudósításban számolunk be. Törekvés kezd, de az első támadásokat a GySC vezeti. Barta II. mindjárt az első percben kapufát lö. Törekvés csak a 7. percben jön először a GySC kapuja elé. 8. p. Bartha II., aki közben jobbszélre húzódott, Cs. Nagy labdájával kiugrik és nagy helyzetben újabb kapufát lö. GySC a jobban támadó fél, lefutásai veszélyesebbek. A Törekvés lassan megszokja a feneketlen sarat és a víztől és sártól húzódozó GySC kezéből mindinkább átveszi a játék irányítását. 11. p. ben Hugyecz kiugrik, Szrenkányi csak rávetéssel tudja a labdát kornerre tolni. Kiss Sándor azonban emberfeletti munkával, úgyszólván egyedül veri vissza a támadásokat. 16. p. GySC jobbszárny lefut, de Szilágyi, aki a játék alatt feltűnt kíméletlen játékmódorával, durván faultol a 16 oszon. Kiss lövi, sarkos, lapos labdáját a kitűnő kapus alig tudja elcsipni. 23. p. Bartha I.-nek volna alkalma gólt rugni, de még az ötösön is télovázik és a befutó bekk kornerre szereli. A játék képe sehogy sem tud kialakulni, a sár miatt egyik fél sem tud eredményes támadást vezetni. 39. p. Egymás után 3 eredménytelen korner a GySC ellen, Kiss és Pulugor azonban jól fejelnek. GySC támadással ér véget a félidő.

Második félidőt újból GySC támadások vezetnek be, mégis a Törekvés ér el gólt. 9. p.-ben Hu-

gyecz előredobott labdáját bal-szélső tiszta ofszejdon fogja és a leálló védelem mellett közvetlen közelről a hálóba lö (1:0). A gól felvillanyozza a Törekvést és támadást-támadásra vezet. 12. p. Szilágyi szabálytalanul akasztja Bartha II-t a 16-oson, de a tömörülő védelem tisztáz. 22. p. Németh szabálytalanul löki a jobb-összekötőt jóval a 16-oson kívül, Gallovics azonban Napoleoni gesztussal a 11-es pontra mutat. Törekvés maga sem akar hinni a bírónak és a fault helyére teszi a labdát, de a bírő csallhatatlan. A 11-est balösszekötő nyugodtan belövi. (2:0). GySC-t a 2 szabálytalan gól nagyon lehangolja, támadásai kapkodók, befejezettek. Törekvés mindinkább feljön, a bírő is erősen segíti őket. 30. p. Hugyecz hosszan szökteti a jobb-szélsőt. Az előálló Pulugor nem éri utól s így a szélső zavartalanul beviszi a harmadik gólt (3:0). Ugyanezt megismétli a 34. p.-ben is (4:0). Törekvés biztosítva látja a győzelmet, inkább a mezőnyben tologat, kapura ritkábban támad. Így a GySC is feljön és a 43. p.-ben egymásután 2 korner ér el. Az utóbbiból Fried ivelt lövéssel megszerzi a GySC becsületgólját (4:1). 44. p.-ben még Nagy B. javíthatna, azonban a kifutó kapus mellett sem tud kapura találni.

Jók: Kiss Sándor és Cs. Nagy. Igyekezett Németh, Fried és a közvetlen védelem.

Gallovics igazságtalanul és pártosan bíraskodott. — E. L. —

Máv — GyTK 3 : 2 (3 : 2) Gyoma. Bírő: Kiss.

Máv: Cövek — Csapó II., G. Tóth—Lukács, Csapó I., Sánta—F. Kovács, Finta, Lehretter, Kudlacsek, Szücs.

GyTK: Kertész Rozsnyai, Heinfarib — Kurcz, Weigert, Vatai — Hatvani, Csikós, Bartik I., Bartik II., Barta.

A szombati nagy esőzés ellenére is elég jó pályán érdekes meccset vívott a két csapat. A GyTK-t ugylátszik, hogy üldözi a balszerencse, mert úgy a Bocskay ellen, mint a Máv ellen nagy fölénye ellenére vesztette el a pontokat.

A mérkőzés Máv. kezdéssel, de gyomai fölényel kezdődik. Már az első percekben Barta lövése foglalkoztatja Cöveket. A

turi védelem erősen munkában van. 8 p. Hatvani szélről küldött bombája Sántát érintve perdül a hálóba 0:1. Néhány perc múlva Szücs lövése ad munkát Kertésznek. Most újabb gyomai osztróm következik, 15 p. Weigert, Bartik II.-höz ad, aki kiteszi Hatvanit. A szélső egyedül rohan a kapu felé ügyesen kanyarodik és hatalmas lövéssel megszerzi a második gólt. 0:2. A honi csapat a két gólos előnyre elbizakodva könnyen hagyja a Máv. gyors szélsőjét. A Máv ezt kihasználva erősen támadásba jön s a 18 p. Szücs révén, 30 p. védelemi hiba folytán Lehretter kiegyenlít 2:2. A kiegyenlítés után GyTK támadás következik, mégis Lehretter a gólszerző 3:2. Most Barta vezet veszélyesen, de bukattják, a büntető kapu mellé kerül. Egymásutáni két korner következik a Máv ellen, amit a védelem tisztáz. 43 p. nagy kavardás a turi kapu előtt, de Bartik és Barta a kapufának esnek és a labda a vonalon kívül kerül. A szöglet-rugást Cövek fogja.

A második félidő GyTK támadással indul és tartott 45 percig. Egyik roham a másikat éri. Lövést lövés követ, de az majdnem minden esetben a tíz emberrel védekező Máv játékosokban megakad. Háromszori egymásutáni szöglet-rugás sem hozza meg a kiegyenlítést. Minden pillanatban várható a gól, de a lövések hol kapufának, hol hajszállra kapu mellé kerülnek. Óriási a GyTK iram, de nem sikerül semmi. A Máv önfeláldozó védekezése sikerült; s így elvitték az értékes két pontot.

A GyTK elkönnyelműsködte ezt a mérkőzést, mert ha a két gólos előnyére a közvetlen védelmet erősíti, úgy 11 pontnak lehetne a birtokosa. Intő példa ez a „Kinizsi“ mérkőzésre. A Máv-ból Cövek nagyszerűen védte kapuját. A bekkék biztos rugásuak. A halvesorban Lukács volt a jobb. A csatárláncban Lehretter kifogástalan irányító és jó lövő. Mellette még Kudlacsek eredményes. A szélsők közül Szücs a veszélyesebb.

Kertésznek kevés dolga volt, a kapott gólokból kettő védelmi hibából keletkezett. A közvetlen védelemben Rozsnyai biztos volt, de Heinfarib szürkén mozgott, a két góiban benne volt. A csapat erőssége a halvesor, kivétel nélkül igyekeztek. A csatársorban a két Bartik lövését nem kísérté szerencse — Csikósnak nem ment a játék. Nem tartott kellő iramot

Hatvanival, aki a mezőny legjobbjait volt. Barta javuló formát mutatott.

Kiss bíraskodása általános tetszést aratott. Igazi játékvezető.

SPORTHIREK

Kucselata nem játszik a GyTK ellen. Ismeretes, hogy Kucselata Pál, a Kinizsi kiváló játékos ellen eljárást indítottak, mert bebizonyosodott, hogy egyidejűleg a MOVE-liga tagjaként is szerepel. A Kinizsi a szervezkedés lázas előkészületei között ugyanis megfeledezett a kikérésről. A régóta huzódó ügyben most mondta ki a végszót az MLSz Országos Intéző Bizottsága, melyben a MOVE Remetei S C részére történt igazolását megsemmisíti, őt a Kinizsi játékosának tekintik és a szövetség megítéléséért miatt 3 hónapra, 1934 november 15-től december 15-ig és 1935 február 15-től április 15-ig a játéktól eltiltja. Tehát a GyTK ellen már nem szerepelhet.

GyTK bíró miatt megóvta a Textil ellen elvesztett meccsét.

Erősít a GyTK. A hét folyamán a következő játékosigazolásokat terjesztette a DLASZ-hoz: Izsó (Dévaványai SC), Kurilla és Szulyó (Endrődi TK) és Kertes (Knap) volt Textil játékosokét.

A Békéscsabán megjelenő A Sport c. lap hosszú cikkben számol be a második osztály csapatairól. A gyomai csapatokról a következőket írja: A régi gárda tagjait vesszük bonckés alá s előjárójában azokat, akik tavalyhoz képest feltűnően nagy javulást mutattak. A GySC-ről kell elsőnek megemlékeznünk. Nagyon nagy örömeinkre szolgálnak, hogy Gyoma sportélete sok-sok évi vajadás után határozottan az izmosodás jeleit mutatja s ha a tempó megmarad, két éven belül ismét az első osztályban üdvözölhetjük egyik vagy másik csapatát (Nagyon nagy a rivalizálás). Az újonc GyTK is becsülettel megállja a sarat. Nem ért el világraszóló eredményeket, de jó középcsapatnak bizonyult s ez éppen elég ahhoz, hogy mint az előjelek mutatják egy-két éven belül teljesen kifejlődjék.

GySC ma esti klubvacsorája 7 órakor kezdődik.

Textil—MTK holnap esti összecsapását óriási érdeklődés kíséri MTK a titkos favorit. A meccs végeredményét a Lach és Varga cég kirakatában vasárnap este kifüggesztjük.

GyTK—Kinizsi meccs bírása Leipnicker lesz.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

Kilenc öl törek jutányosan eladó. Érdeklődni Arany János utca 4 sz. alatt.

INGATLANFORGALOM

1934. jun. 10-től aug. 20-ig.

Pfeiffer Mihályné Braun Julianna gyomai lakos vett egy beltelkes háznak 1/10-ed részét Pfeiffer György gyomai lakostól 75.— P.-ért.

Oiáh Mátyás és neje Gellai Viktória gyomai lakosok vettek 4 hold 800 n. öl nagyalási földet Forgács Pál (nős: Németh Annával) endrődi lakostól 1440 P.-ért.

Hornok Gergely és neje Dzusek Ilona és Dzusek Eszter vettek 1 hold 800 n. öl félalmi szántót özv. Tóth Sándorné Fekete Julianna és társaitól 500 P.-ért.

Beinschróth Mihály (nős Herter Magdolnával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Payer Imre és neje Török Mária gyomai lakosoktól 900 P.

Özv. R. Szűcs Lajosné B. Molnár Julianna gyomai lakos vett 1 hold 241 n. öl kölesfenéki szántót Béres Jánosné G. Nagy Erzsébet gyomai lakostól 560 P.-ért.

Szilágyi Ferenc gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat dr. Vogel Károly és nejétől 4000 P.-ért.

Sütő Dániel és neje Bárdos Zsuzsanna gyomai lakosok vettek 3 hold 19 n. öl vidólaposi szántót Tandí Gergelyné Horváth Erzsébet és társaitól 1350 P.

Bohus Lajos (nős B. Kovács Zsuzsánával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat özv. Szarka Zsigmondné Szilágyi Eszter és társától 1900 P.

Gál András (nős Mika Erzsébettel) gyomai lakos vett 1/2-ed rész házat Gál Imre (nős Bácsi Erzsébettel) gyomai lakostól 500 P.-ért.

Sárhegyi Károly és neje Ujházi Mária gyomai lakosok vettek 1 hold 158 n. öl zsófiamaajori szántót Wolf Mihály és neje Pilcz Zsuzsától 680 P.-ért.

Mulicz István és neje Fazekas Mária gyomai lakosok vettek 4 hold 376 n. öl pusári szántót Nádudvari Lajos (nős Kiss M. Eszterrel) gyomai lakostól 2200 P.-ért.

Braun Mártonné Kéri Julianna gyomai lakos vett egy hold 1515 n. öl tanyai szántót Horváth Erzsébet Tandí Gergelyné és társaitól 1200 P.-ért.

Csáki Ernőné Turcsányi Franciska vett 603 n. öl ciferkerti ingatlant Ladnai Mária Szilágyi Albertné és társától 300 P.-ért.

Horváth Imre (nős Herter Zsuzsánával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóház 3/4-ed részét Horváth Erzsébet Tandí Gergelyné és társaitól 525 P.-ért.

Pető Lajos és neje Kiss Julianna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóház 1/3-ad részét Béres Vilma Rácz Imréné körösladányi lakostól 1000 P.-ért.

Gál Ferenc gyomai lakos vett 16 hold 1129 n. öl zsófiái ingatlant 3/32-ed részét Gál Péter budapesti lakostól 375 P.-ért.

Kéri Andrásné Tari Eszter gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Kovács P. Lajos (nős Karajos Rózával) gyomai lakostól 1100 P.-ért.

Kovács P. Lajos (nős Karajos Rózával) gyomai lakos vett 24 n. öl, 963 n. öl és 318 n. öl ciferkerti szántót és lakóházat özv. R. Szűcs Lajosné B. Molnár Julianna gyomai lakostól 900 P.-ért.

Özv. Bátor Gáborné Tokai Erzsébet gyomai lakos vett 3 hold 66 n. öl tanyai szántónak 5/6-od részét Nagy Lajos és társaitól 1800 P.-ért.

Szabó Gyula és neje Szabó Margit gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Béres Mihály és neje Kiss Róza gyomai lakosoktól 4000 P.-ért.

kk. Dinya Elek gyomai lakos vett 1

hold 256 n. öl kölesfenéki ingatlant Kotroc Károlyné G. Nagy Eteltől 500 P.-ért.

H. Kovács Gábor és neje Kruchió Emma gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat K. Nagy Andrásné Gálos Regimától 1900 P.-ért.

Zurek János (nős Szakállas Mária-val) gyomai lakos vett 103 n. öl előalmi szántót Szerető Lajosné Kiss Zsuzsanna gyomai lakostól 20 P.-ért.

Domokos Albert és neje Kiss Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat néhai kk. Gábor Tibor örökösétől 840 P.-ért.

Kun Zsigmond és neje Hatvani Eszter gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Gábor Lechniczki Lajosné és társaitól 1180 P.-ért.

Pető Lajos (nős Kiss Juliannával) gyomai lakos vett egy beltelkes lakóház 1/3-ed részét Tóth Jánosné Béres Ida gyomai lakostól 260 P.-ért.

Czeplédi János és neje Lechnitzki Ida gyomai lakosok vettek egy ház ingatlant Putnoki Lajos és neje Kiss Julianna gyomai lakosoktól 200 P.-ért a faksz. Lebosz és haszonbérhátralék átváltása mellett.

Pikó Béla gyomai lakos vett 983 n. öl zöldlaposi szántót Meskó Andor szegedi lakostól 983 P.-ért.

Kovács Gábor és neje Toldi Erzsébet gyomai lakosok vettek egy bánomkerti lakóházat Czeplédi Mihályné Toldi Eszter és társaitól 950 P.-ért.

Kereki Lajos és neje Eszteró Mária gyomai lakosok vettek 250 n. öl beltelken fekvő üres telket özv. Csapó Balázné Nádudvari Eszter és társaitól 475 P.-ért.

Imre István (nős Izsó Terézrel) gyomai lakos vett 387 n. öl németzugi szántót Nyitrai Eszter Bodon Bálintné és társaitól 140 P.-ért.

Ailer Márton és neje Megyeri Erzsébet gyomai lakosok vettek 1 hold 467 n. öl fattyasi szántót Herter Pálné Ailer Zsuzsánától 600 P.-ért.

Takács Ferenc és neje Ducza Zsuzsanna turkevei lakosok vettek 1 hold 800 n. öl csudaballai ingatlant id. Cs. Tóth János turkevei lakostól 500 P.-ért.

Özv. Szilágyi Bálintné Biró Teréz gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Jó Teréztől 1000 P.-ért.

Schwalm József és neje Szilágyi Irma gyomai lakosok vettek 4 hold 1487 n. öl csergettyűsi szántót Papp János és társaitól 250 P.-ért.

Jó László (nős Eke Eszterrel) gyomai lakos vett 622 n. öl ciferkerti szántót Ladnai Mária Szilágyi Albertné és társaitól 1000 P.-ért.

Tuba Sándor gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat dr. Tardos Gáspár gyomai lakostól 320 P.-ért.

F. Kiss János budapesti lakos vett egy beltelkes lakóházat Csalah János és neje Cselei Erzsébet gyomai lakostól 1900 P.-ért.

Kiss István és neje Herter Róza gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Sebők József gyomai lakostól 500 P.-ért.

Weigert György és neje Kiss Margit gyomai lakosok vettek 797 n. öl kölesfenéki szántót Tópai Sándor (nős Putnoki Rózával) gyomai lakostól 240 P.-ért.

Gellai Mihály (nős Hornok Eszterrel) gyomai lakos vett 7 hold 733 n. öl csudaballai ingatlant Mészáros Vincze endrődi lakostól 3000 P.-ért.

Közegi István és neje Fried Berta gyomai lakosok vettek 6 hold 239 n. öl előalmi szántót Tóth Jánosné Béres Ida gyomai lakostól 5000 P.-ért.

kk. Szarka István vett egy beltelkes lakóházat Pintér István és neje Mészáros Emma gyomai lakosoktól 1200 P.-ért.

Bátori Lajos és neje Tóth Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat özv. Szilágyi Lászlóné Hajdu Matild és társaitól 4500 P.-ért.

MOST MÉG NEM KÉSŐ

megtenni az előkészületeket hasznos madaraink téli etetésére. Ezzel semmiesetre sem szabad elkésnünk, mert előállhat olyan eset, mint tavaly decemberben volt, mikor három napon belül a +5 fokú hőmérséklet — 12 fok C-ra süllyedt alá, s ehez még ólmos eső is járult. Az ólmos eső jéggel vonja be a fákat, elzárta a rovarlátlátékokat a madarak elől s a hideggel párosult éhség 4-5 óra alatt végzett a kismadarakkal. Így például tudunk olyan helyről is, ahol ezalatt a 5 nap alatt a sármányok tökéletesen kipusztultak. Hasznos madaraink csak úgy bírják a hideget, ha lesűk hőmérséklete nem csökken, azaz megfelelő táplálék áll ennek fenntartására rendelkezésükre. Ha tehát madarainkat óvni akarjuk, úgy most készítsük el a téli etetőket és gondoskodjunk előre megfelelő élelmőkről. A madaraknak hőfejlesztő zsíros anyagokra van szükségük. Ezért a legalkalmasabb a madarak téli etetésére az úgynevezett madárkalács, amely zúzott magvakból s olvasztott marha- vagy birka-faggyúból áll. Ezt a következőképpen készíthetjük el: egy rész valamilyen zúzott, olajos magval egy rész faggyúval összeolvasztunk. Az olajos magvak közé köles, hámozott zabot, húsragdalcot és zsemlyemorzsát is tehetünk, mert a faggyú ezeket is megvédi a romlástól. A faggyút felolvasztjuk és a magvakkal jól összekeverjük. A kihűlt és megmelegedett keverékből azután majd ökönyi darabokat törünk le és helyezük ki az etetőasztalra. A konyhából kikerült hájdarab, főtt rizs, húsragdalc s. b. szintén megfelelő a madarak etetésére, tejbe vagy vízbe mártott kenyérrel azonban sose etessük a madarakat, mert az könnyen megsavanyodik és pusztulást hozó betegséget hoz a madarakra. Jó, ha etető közepébe fészekodvakat is helyezünk el, mert ezekben a madarak éjjelre is meghúzódnak s ott sem a hideg, sem a ragadozó madarak nem bántják.

E cikket a „Növényvédelem“ november 15-iki számából vettük át.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MARTON.
Hungária könyvnyomdával, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefón: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötösöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A VÁLASZTÁS EREDMÉNYE.

Csak 25 %-a szavazott le a szavazati joggal bírónak.

Az elmúlt hét élénkségének megfelelő érdeklődéssel ment végbe a megyebizottsági tagok választása. Mondhatnánk: megyebizottsági választás még ennyi szavazót nem mozdított ki, mint a mostani. Bár a gyomai 5101 szavazati joggal bírók közül csak 1343-an (25 %) szavaztak, ami még mindig azt bizonyítja, nagyon sokan nem érdeklik meg, hogy szavazati joguk van, mert nem élnek vele.

A szavazás eredménye olyan többséget hozott megválasztott törvényhatósági bizottsági tagjainknak, melyből méltán várhatják polgáraink, hogy tőlük telhetően működnek közre a vármegyénél községünk sok igényének kimunkálásánál.

Rendes tagok lettek:

Pikó Béla 764

Dr. Legeza Tibor 725

Pánczél Emil 509

Póttagok lettek:

Kovács Gábor 394

Szabó Á. Lajos 389

Papp Zsigmond 347

A szavazás minden legkisebb zavar nélkül folyt le. A bizottságok jól végezték a 9 órától délután 4 óráig tartott fárasztó munkát.

A szép idő szintén hozzájárult a rendkívüli nap kellemes lefolyásához. Este sokan voltak a piac téren és fázódva várták az eredményt.

Választás után az Egyet-

értés kaszinóban vidám áldomásra gyűltek össze főbben.

Kuriózumként felemlítjük még, hogy a név-azonos-

sági előírásokkal külön szavazatokként vett nevekkel együtt körülbelül 60 egyénre adtak le szavazatokat.

Szavazó táblázat körzetek szerint:

Hány szavazó van?	I.	II.	III.	IV.	V.	Össz.
	989	1115	1001	1003	993	5101
Pikó Béla	236	177	117	126	108	764
Dr. Legeza Tibor	228	163	144	117	73	725
Pánczél Emil	126	137	97	81	68	509
Kovács Gábor	122	104	67	64	37	394
Szabó Á. Lajos	92	112	60	60	65	389
Papp Zsigmond	57	135	56	42	57	347

Jobb gabona-értékesítést!

Egy komoly statisztikai megállapítást idézünk, amely legutóbb az egyik fővárosi napilap hasábjain látott napvilágot. Azt állapítja meg ebben a szerző, hogy a magyar mezőgazda — nagy általánosságban — 20 %-kal olcsóbban kénytelen értékesíteni termelvényeit, mint amennyit azok valóban érnek, ezzel szemben szükségleteit — a normális nagykereskedelmi áraknál 26 %-kal drágábban szerzi be.

Ennek a megállapításnak helyességében kételkedni nincs okunk. Ezzel tisztában van ma már minden termelő, aki a maga bőrére érzi, mit jelent az, hogy egy métermázsza 16 pengőt érő búzáért végeredményben csak annyi ipari cikket vásárolhat, amit 8 pengő 64 fillérért is megvásárolhatna.

Maradjunk egyelőre csak az értékesítésnél, s tegyük fel magunknak a kérdést:

— Indokolt-e vajjon, hogy a gazda 20 %-kal, egy ötödrésszel olcsóbban adja el terményeit?

A válasz lejutó:

— A gabonaértékesítés jelenlegi szervezettsége (vagy szervezetlensége) mellett teljesen indokolt. Azok a tetemes közterhek, amelyekkel ma a gabonakereskedelemnek számolnia kell, csak egy nagyon kis forgalomra oszthatók el. Eppen csak annyira, amennyit szerény tőkájával lebonyolítani képes. Mennél kisebb tehát a rendelkezésre álló tőke, mennél kisebb így a lebonyolítható forgalom, annál magasabb kell hogy legyen a haszonkulcs, amivel a kereskedelemnek kalkulálnia kell. Azonban ma még a legnagyobb haszonkulcs alkalmazása sem ad lehetőséget a gyarapodásra. De mert minden üzleti vállalkozásnak végeredményben a gyarapodás a célja, amit a kereskedelem soha sem téveszt el szem elől, — akarva, nem akarva — egy lapra tesz fel mindent és kockázatos üzletekbe — spekulációs üzletekbe bocsátkozik, ami aztán rendszerint balul üt ki.

E mellett a jelenség mellett — ha ez az érdekelten kívül mást nem érintene — szólanul mehetnénk el, de amikor azt kell fájdalommal tapasztálnunk, hogy egy-egy lív balul sikerült spekulációs tevékenység — a legszegényebb rétegekből — százakat és százakat károsít meg nagyon érzékenyen — önkéntelenül is feimerül bennünk a kérdés:

— Helyes-e ez így? Hát nincs valami más, kevésbé veszélytelen megoldása a gabona értékesítésnek? Olyan megoldás, amely mellett nyugodtan alhatna a gazda, hogy az az áru, amely egyetlen kézzelfogható eredménye egy-egy hosszú esztendő fárasztó, verejtékes munkájának, — nem válik a Csáky szalmájává?..

Van bizony. A szövetkezeti alapon.

Több példa is van előtünk, de most csak a legközelebbire, a szolnoki példára hivatkozunk. Itt az elmúlt nyáron alakult meg az a szövetkezet, amely már megalakulásának első hónapjaiban tevékeny részt vett a németországi, s schweizi és az osztrák búzaexportban, s amely szövetkezet ezzel — függetlenül attól, hogy saját magának ugy a belföldi, mint a külföldi piacokon egy fontos pozíciót szerzett, — lehetővé tette azt, hogy a kebelében tömörült gazdálkodók azt az árat kaphassák terményeikért, amelyeket nem csorbított meg a közvetítő mai kereskedelem haszna.

Ez a példa lebeg most előttünk, amikor rámutatunk

arra, hogy ezt a szövetkezeti Gyomának is meg kell csinálnia.

Kell, mert diktálja ezt a józan ész, de az a különleges helyzet is, amely itt a legutóbbi hónapok szomorú eseményei következtében állott elő, s amely helyzetben — még szerencse a szerencsétlenségben, — hogy nincsenek számottevő gabonafeleslegek, mert ezeknek értékesítése félő, hogy kudarcba fulladt volna.

Kell, mert a változott viszonyok között szükséges, hogy a magyar mezőgazda saját maga gyakorolhasson ellenőrzést ezen intézmény felett, amely az ő egyetlen mozgatható javát: a gabonáját értékesíti, s mert csak ebben a formában biztosítható az aránytalanul drága közvetítő kereskedelem kikapcsolása.

Kell, mert csak egy ilyen nagyobb érdekközösség vereskedheti ki magának a külföldi szállításokban való eredményes részvételét, azokban a külföldi szállításokban, amelyek az aránytalanul jobb magasabb árak fizetését teszik lehetővé.

Ennek a gondolatnak a felvetése nem egyéni ötlet. Egy bevált receptet akarnak átültetni Gyomára. Azonban egyedül rajtunk áll, Gyoma és vidékének gazda társadalmán, hogy azokat a tanulságokat, amelyeket a felhozott példa ad, leszűrje s a maga javára gyümölcsöztesse. Mi részünkről mellette leszünk ennek az elgondolásnak, s hisszük, hogy a kivitelezés sem húzódhatik már soká, mert az idő sürget. A szervezés rendkívül sok munkával, fáradsággal jár, s időt, sok időt vesz igénybe. Ezt tehát sürgősen meg kellene kezdeni, hogy az új apparátus akkor, amikor az új — és Isten kegyelméből talán az ideinél bőségesebb — termést betakarítjuk, a kezdeti nehézségeken már teljesen vehesse fel a harcot a közigazdasági élet a „búzafronton“.

Csak kezdeményezést, erélyt és ügyességet hozzá!

A nem védett gazdák is sürgetik a gazdaegyházi rendelet megjelenését.

Védett birtokok tulajdonosai már hosszú hónapok óta várják a kormány által beígért gazdaegyházi rendeletet, amely tudvalevőleg az első elhatározó lépést jelentené a földteherrendezési eljárásba bevont gazdaadósságok rendezésére.

A védettség elrendelése óta ismét nagy mértékben romlott a mezőgazdaság általános helyzete és a gazdakörökben máris hangok hallatszanak, hogy a földteherrendezési mozgalom lezárása előtt gondoskodni kell arról, hogy

azok a gazdák, akik a legújabb időkben jutottak súlyos anyagi helyzetbe, ugyancsak bele legyenek vonhatók a földteherrendezési eljárásba. Ezt a pénzügyi statisztikai kimutatása is indokolja, amennyiben az évi esedékességnek a védett gazdák 71 százaléka tudott eleget tenni, míg a nem védetteknek csupán 66 százaléka. A nem védett gazdák fizetési képessége tehát erősen romlott, szemben az ideiglenesen jóval kisebb adósságteherrel számoló védett gazdaadósságokkal.

Üzen a temető.

Az elmulás örökkévalóságának könnyörtelenségével szembeáll a szeretet. A gazdaság márványból emel emléket, mauzóleumot annak, akit szeretett és eltemetett. A szegénység virágokkal szórja be szeretteinek sírját. Minden küzdelem, minden szenvedés megpihen a sírban. Az élet abszolút igazsága és egyenlősége a halál. Az Isten a halált állította a hatalom, a gőg elé intő, figyelmeztető fekete oszlopul. Cézárokat, királyokat, hadvezéreket, szabadságot író zsarnokokat a trónról, a palotákból a temetőbe vezeti. A halál egyenlősége figyelmeztető, tanító és intő arra, hogy életünket az igazság és az emberszeretet ékköveivel verjük ki.

A halottak néma városa, a temető, sokat beszél az élőknek. Jóvá nem tehető blűnök és cselekedetek pihennek a sírokban márványnál keményebben. Ha felébrednének, ha kikelhetnének sírjukból azok, akik a földön csak könnyeket okoztak, ha kiléphetne sírjából a zsarnok, ki nemzetének szent testére láncokat rakott, aki kilépte nemzete történetének egy századából a szabadság, a népeket éltető szent haladás zászlaját, fútna és ha tehetné, egy óra alatt, egy perc alatt jóvátenné élete bűneit. De a temetőből nincs visszatérés, mert ha volna, akkor visszasielne a sírba szálló apaletöröltni a könnyeket a hiives és gyermek arcáról, melyet könnyelműséggel okozott.

A halálra emlékeztető lombhullató őzkor százezren viszik ki az emlékezés könnyeit és virágait a temetőbe. A sírok előtt állók szívében felébred az emlékezés könnye, a visszahívás hiábavalóságának álma és vágya és a megnyug-

vás a hit reménységén keresztül a viszonzatlásban.

A millió sírokban nyugvó életek azonban üzenetet küldenek vissza a világra. Üzen a hatalom a hatalomnak, adjatok több szabadságot a népnek, mondjatok le az önzés, a hárcsolás, a minél többet bírás gonosz tetteiről, munkálkodjatok a minél több ember anyagi és kulturális boldogulásán.

Üzen az apa, aki nem gondoskodott családjáról, akinek, ha látná felesége, gyermekei sápadt, éhező arcát, ha látná a bűn sikátorába tévedt leányát, újból megszakadna a szíve. A temető üzen az élőkhez, gondoskodjatok családokról, mielőtt menetek kell a cselekedetek nélküli örök városba, a temetőbe. A családról való gondoskodásokat be fog világitani a sírgödörbe és ott sem lesz egyedül, mert imádkozó asszony és gyermekajkak rebbenek téged áldó imát.

A mulandóság mindent eltemet. Hatalmas kultúrák tűnnek el és a gulákat, a fáraók e büszke tornyait befújja és eltemeti a homok s a temetők márványoszlopait is megemészli az idő. Csak egy örök, csak egy marad meg, mint a fölénk boltozoló, csillagokkal kiveri égboltozat és ez: a szeretet. A szeretet, mely a sírnál elválaszt, de a hiten át az örökkévalóságban egyesít. A szeretet, mely a sírnál elválaszt, de a hiten át az örökkévalóságban egyesít. A szeretet ékköveivel és csillagaival kell kiverni földi életünk erkölcsi égboltozatát. Ezt üzeni a temető. Üzeni, hogy az apa gondoskodjék feleségéről, gyermekeiről. A temető üzeni, hogy a mulandó élet bizonyosságával helyezzük szembe a szeretet marandóságait és az örök életet.

A hervadás, elmulás és halál gondolatai vesznek körül. De a halálnak is az életet kell szolgálnia. Csaladkezdeteinkben legyen meg a szeretet marandósága a családról való gondoskodáson keresztül, mert emlékezni, mert szeretni, mert áldani csak azokat tudjuk, akik gondoskodtak szeretteikről.

Ne hagyjátok az élet bizonytalanságával szemben gondoskodás nélkül a családot. Ezt üzeni a halottak néma városa az élőknek.

Mogán Ákos
ref. tdkész, püspöki titkár.

Adótörleszt lehet kérni vagyoni romlás címén.

Ha valaki jövedelme az adóztól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán tartósan és annyira csökkent, hogy az adózó adótorlesztését még részletekben sem tudja megfizetni, akkor a jövedelem- és vagyonadósszabályok érvényes rendelkezései szerint a leromlást előidéző eset bekövetkeztekor még esedékessé vált adó aránylagos része egészben vagy részben törölhető.

Ha a jövedelemforrás vagy adótárgy időközben megszűnt volna (az adózó halála, vagy az adóztól függetlenül bekövetkezett más rendkívüli körülmény folytán), vagy ha a tartozás behajtása a hátralékos megélhetését létfalapjában lámadná meg, még a hátralék is elengedhető kivételesen részben, vagy egészben. Ezt a kivételes kedvezményt lehet kapni hasonló okokból az általános kereseti adónál is.

A töröltetést vagy elengedést kétpengős okmánybélyeggel ellátott kérvényben kell kérni az illetékes m. kir. adóhivatalnál benyújtott, de a pénzügyigazgatóságához címezve. A kérvényhez csatolni kell azokat a bizonyítékokat, amelyekkel a kérvényező az anyagi romlás tényét igazolja.

A benyújtott kérvényt ezek alapján az adóhivatal részletes kivizsgálás útján véleményes jelentéssel terjeszti fel a pénzügyigazgatóságához, amely első fokon határoz. A határozat ellen 15 napon belül a törvényhatóság közigazgatási bizottságának adóügyi bizottságához lehet fellebbezni. E határozat ellen a közigazgatási bírósághoz intézett fellebbezésnek van helye.

Meg kell jegyeznünk azonban, hogy a kivételesen elengedésére nem szolgáltat igényt az, ha az adózó foglalkozása valamely oknál fogva az év egy részében szünetelt.

Gazdasági tanfolyam.

Schusztek Sándor tanító befejezte a méhészeti előadásokat, dr. Kómár Gyula járási állatorvos megkezdte az állattenyésztési előadásokat.

Vitéz Pajor Gyula gazd. isk. igazgató nagy ügyszerelellettel buzgólkodott, hogy megfelelő számú hallgatót toborozzon a téli gazdasági tanfolyamra. A jelenként szerdán és szombaton este fél 7 órakor kezdődő előadásokat eleinte a Levente-Olthon kisebb lantermében tartották s még ide sem jártak el a beiratkozott hallgatók sem mind, most azonban már a közben jelentkezett újabb hallgatókkal tekintélyes, de még mindig nem elégséges számú hallgató és érdeklődő hallgatja az igazán nívós és hasznos előadásokat, ezért az előadásokat a nagyobb tantermű iparostanonciskolában tartják.

Még azoknak is kellemes élmény egy-egy előadás végig hallgatása, kik nem foglalkoznak gazdálkodással vagy méhészettel. Ha valamelyik hallgatóval vendégként került oda valaki, bizonyos, abból már lelkes hallgató lett. Ujabban beiratkozott rendes hallgatók: *Drahó Lajos, Herter Imre, Kovács Imre, Fridrich Márton, Nagy Sándor, Ágoston Lajos és Dobó János*, így a hallgatók száma 31.

Múlt szombaton este tartotta Schusztek Sándor ev. tanító, méhészeti előadó befejező előadá-

sát, amely alkalmat vitéz Pajor Gyula igazgató felhasználta és a hallgatók lelkes helyeslése mellett mondott köszönetet a tanulságos méhészeti előadásokért. Utána vitéz Pajor Gyula igazgató vetítőképekkel mutatta be — ismételként — az eddig előadott növényélettani anyagot.

Ismételten és hangsúlyozottan hívjuk fel lakostársaink figyelmét erre a még egy hónapig tartó gazdasági tanfolyamra. Érdeklődőket szívesen látnak ott. Aki egyszer elmegy, lehetetlen, hogy lelkes híve ne legyen ennek az ingyen elérhető tanulásnak. Nemcsak férfiak, nők is járnak a tanfolyamra. S bizony, a nők is komoly hallgatók; az egyik nőhallgató adja a legtöbb kérdést vitéz Pajor Gyula előadónak virág, konyhakertészeti és gyümölcsstermelési tekintetben, kitől minden hozzáintézett kérdésre szakszerű, érthető, meggyőző feleletet kap.

Most szerdától dr. Kómár Gyula járási állatorvos állattenyésztési és állategészségügyi előadásait kezdte meg, melyekből szintén sok hasznos ismeretet szerezhetnek a hallgatók. Az első előadás bizonyíték, hogy értékes orvost kapunk.

Megyei képviselők választása Endrődön.

Endrődön is lezajlott a nagy nap. A 3247 szavazati joggal bírók közül csak 1389-en (24 százalék) szavaztak le, 1858-an nem éltek a joggal.

Rendes tagok lettek:

Kovács Frigyes	733
Uhrin György	720
dr. Tóth István	716

Póttagok:

Cserven István	643
Varju Tamás	634
Gellai Mihály	623

A megválasztottak, dr. Tóth Istvánt kivéve, mind a Nemzeti Egység Párt tagjai. Dr. Tóth István is bejelentette azonban már belépési szándékát a pártba.

Érthetetlen, az egész vármegyében az a hír terjedt el, hogy Endrődön szociáldemokrata és független kisgazdapárti jelöltek lettek megválasztva. Reméljük, Endrőd szavazóit rehabilitálják e tekintetben, hiszen csupa Nemzeti Egység pártállású képviselőket küldtek a vármegye parlamentjébe, kiktől Endrőd lakossága még azt is reméli, hogy a vármegyén Endrőd község ügyeiben járnak el, itthon pedig a régen vágyott békét, a megértő együttműködést, a kölcsönös megbecsülést, a község nyugalalmát építik ki.

Endrődön 55 egyénre szavaztak.

A KÓTYAGOS KISÁNTÁNT

a szerb király meggyilkolása feletti féktelen dühében Szerbia jegyzéket adott be a Népszövetséghez, melyben Magyarországot rít vádakkal illette. A há csatlósok: Csehország és Románia is csatlakoztak a vádhoz.

Eckhardt Tibor magyar megbízott beadványára a Népszövetség december 5-ikére hívta egybe a népszövetségi tanácsot, ekkor hatá-

rozzák el, mikor tárgyalják le a szerb vádakat.

Mi felemelt fővel várjuk az ítélezést. A magyar nemzetpolitikai fegyvertárban nincs helye az orvgyilkosságnak. A Szóván túli szomszédaink szoktak orvgyilkosokkal ott-hon és másutt királyokat el-tenni az útjukból.

Az a hitünk, a kisántánt ezzel a léppéssel nagyban elősegítette reviziós igazságunkat.

A diphtheria elleni védőoltásról.

Irta: dr. Vincze Endre közs. orvos.

Mint tudjuk a legfőbb fertőző betegség tavasszal és ősszel lép fel tömegesebb számmal. Ez azzal magyarázható leginkább, hogy ezen évszakokban a hőmérséklet rendkívül nagy ingadozásoknak van alávetve és ez az egymást gyorsan követő hőmérséklet különbség a szervezet ellenálló erejét is csökkenti, miáltal a fertőző baktériumok számára alkalmasabbá teszi azt.

A fertőző betegségek egyik legveszedelemesebbje a *diphtheria*, másképen *roncsoló toroklob.* Ez a fertőző betegség rendkívül heves formában szokott fellépni úgy, hogy néhány óra alatt is kifejlődhetik és a beteget a legválságosabb helyzetbe hozhatja, sőt, ha a gége és légesőre is ráterjed, akkor bizony legelőbbször áldozatul követeli a betegét.

Mint hogy kifejlődött diphtheria ilyen veszedelmekkel rejt magában, az orvosi tudomány igyekezett olyan orvosi tudomány birtokába jutni, amellyel a kifejlődött betegséget sikeresen lehet gyógyítani. És ez: *Diphtheria elleni gyógysavó* alakjában rendelkezésünkre is áll. Azonban a súlyos folyamatot sokszor ezzel sem tudjuk gyógyítani egyrészt, másrészt pedig az ára igen borsos. Anynyira drága, hogy egy beteg egyszeri beoltása 10—16 pengőbe kerülhet. Egy ilyen betegség lezajlása mondjuk egy 4—5 gyermekes családban természetesen sokszor szinte éltelbevágó anyagi terhet jelent.

Minden körülményt megelőzendő 1933-ban a belügyminiszter körrendelettel adott ki a védőoltások bevezetésére, melynek hivatása az, hogy a gyermekek ne betegedhessenek meg diphtheriában, illetve ha mégis megbetegednek, úgy a betegség sokkal könnyebb lefolyású legyen, mint védőoltásban nem részesülteknek.

Ez a cél szolgálja a Ramon félé anatoxinvaló védőoltás, amellyel ma már sikeresen védekezhetünk a veszélyes és

igen sok ártatlan gyermek halálát okozó betegség ellen.

Igy az eddigi tapasztalatok szerint a védőoltásban részesült gyermekek közül kb. 90 %-ai kevesebb betegszik meg, mint a be nem oltottak közül. Nyilvánvaló tehát, hogy a védőoltások kb. egyhizedére csökkentik a megbetegedések számát. De ha a védőoltott gyermek meg is betegszik, a tapasztalat szerint enyhébben zajlik le nála a betegség, mintha nem lett volna beoltva.

A védőoltásra 2—6 éves korban a legalkalmasabb a gyermek. Az oltások díja 20 fillér. Minthogy a védőoltási háromszor kell végezni 2—3 heti időköznel, hogy annak hatása sikeres legyen, ezért csak az a szülő jár el helyesen, aki ez alól nem vonja ki gyermekét sok elfoglaltságára való hivatkozásával, de valóban a nem-törődőmségével.

Községünkben előre megbeszéli és kiűzött terv szerint minden tavasszal a 2 éveseket, tehát 1935 tavaszán az 1933-ban születetteket, minden év őszén pedig az első elemistákat fogjuk beoltani. Jelenleg mosi december 3-án kezdődik az első elemisták beoltása a belterületi iskolákban, míg a tanyai iskolákban 6-án.

A fentiekből minden szülő levonhatja a következtetést, azt ugyanis, ha beoltatja gyermekét 2 éves és 6 éves korában, szinte biztosította e veszélyes baj ellen családját, másrészt a gyógyszer árának megtakarítása folytán előre nem látott tetemes kiadástól kimélteli meg önmagát, mely összeget gyermekeinek egészséges felnevelésére fordíthatja.

Az oltás semmi veszéllyel nem jár, még csak munkájában sem zavarja a gyermeket, tehát minden szülő tartása kötelességének gyermekét védőoltásban részesíteni.

A HAJDANI EGE KÖZSÉG HATÁRA

E lapnak november hó 3-iki számában a Szerkesztő úriól egy cikk jeleni meg. Egéről, melyhez most folytatásképpen én is füzni akarom a gondolataimat.

Nagyon kevesen tudjuk gyomaiaiak, hogy az az Ege, mely kétszázegy néhány évvel előbb elpusztult, nem is lehet nekünk olyan közömbös. Hiszen jelen határaink keleti része teljesen oda tartozott, Sokónknak egei rögön terem meg a mindennapi kenyérünk, így annak a története, a mi ősi történelmünk is.

És most önkéntelenül eszembe jut Kisfaludynak a Rákosra vonatkoztatott költeménye:

„Míról apám nagy búsan szólt,
Hogy itt hajdan szebb élet volt,
Érzi szívem s felsőhajtok,
Amint Rákos terén szántok.

Hol Mátyás, az igazságos?
Te látod őt boldog Rákos!
Tán itt nyergelt hajdanában,
Hol én szántok mostanában“.

A történelmi író szerinti Gyoma és Ege között a kövekezők alkották a határt: Az őzedihalom, mely ma is meg van a dévaványai országút mellett, hol Őzed-major állott. Innen délfele a Siralózug irányában húzódott és valószínű, hogy a Siraló körül folyó körösi rész és a jelenlegi kenderázlatónak használt holt-ág voltak a további határok, mely „aranyásús“ néven van emlegetve. A további határt a Kettős-halom jelezte, mely nem más, mint a csepüskerői nagy Bicó-halom (Bi-kettő). Majd kis darabon a régi békésszarvasi országút jelezte a határt, amit pontosan nem tudok meghatározni, hogy hol húzódott. (Talán a tanyák és a páskumok szélén a jelenlegi vasútvonallól délre?) Végül határjelző volt a két község között a Keselyűs-halom.

Ezek szerint nem szolgáltak határjelzésül azok a halmok, melyek a mezőberényi országút baloldalán a 37—38. vasúti őrházak között vannak. Bár ezek közül a legnagyobbak Egeihalom a neve (részletes térképen így szerepel).

Teljes bizalommal állíthatjuk tehát, hogy tanyai dűlőjeink közül 4 egészben, 4 pedig részben Egehez tartozott. Oda tartozott még az Örökösnyilas, Halmagy és Őzed-puszta is.

Maga Ege véleményem szerint a jelenlegi csordalegelőnk délkeleti szögletében lehetett, hol a csorda a hullámtérbe ma bejár.

Itt lehet találni nagyszámban kőtörmelékeket, mely bizalommal jelzi egy hajdani falu helyét.

Igy Ege határának Gyomafelől szélén feküdt. Itt volt a Körösön keresztül közlekedéshez egy révje is. Talán épp a Torzsásnál, vagy a kenderázlatónál, melyen a följegyzés szerint Dózsa György is átkelt, Erdélyből Buda felé húzódva gyűlévész hadaival 1514-ben.

Keleti határát jelezte a tarcasai állomáson erről levő Péter, vagy a Fekete halom, (talán a Félhalom is?) továbbá a Temető halom, mely a nyilasok szélén, a régi gát mellett, a volt Ailer birtoknál van. Hozzá

tartozott még a jelenlegi Ivánfenék, de nem biztos, hogy teljes egészében.

Ege elpusztult, de nekünk utódoknak legyen erkölcsi kötelességünk, kik a területen élünk, hogy a róla hálottakat megőrizzük, ha alkalom adódik reá még gyarapítsuk is. Tanítsuk meg reá gyermekeinket, hogy azok majdan tovább adhassák, mert a múlt megbecsüléséből fakadhat szebb jövő!

íj. Cs. Szabó Imre
okl. gazda.

„VAN-E BAROMFIKARTELL MAGYARORSZÁGON, VAGY NINCS?“

Nekünk magyaroknak meg van az a jó szokásunk, hogy a hibát sohasem magunkban igyekszünk felfedezni, hanem másokban. Így van ez jelen esetben is. A „kartelleket“ okozzuk, amikor nincs is „kartell“ ahelyett, hogy a sok töprengés, helyben topogás helyett megtalálnánk, sőt megmutatnánk az egyedüli helyes, kivétel utat. Szinte hihetetlen, sőt egyenesen háborzongató, mikor az ember olvassa...

„...külön szervezettel, amely ellenőrzi a vásárló kartelleket, amelyek létezését bizonyítani nem lehet, működésük azonban nyomot hagy... a kartell kiírja a kisebb verseny társakat s megszünteti a szabad versenyt. Végül:... már helyi bizottságot alakítottak, amely a baromfiárakat ellenőrizni fogja. stb.

Bármennyire is hihetetlenül hangzik, de éppen fentiek alapján is a leghatározottabban állítom és alábbiakban bizonyítom, hogy nálunk, Magyarországon ez idő szerinti baromfi-kartell nincs. Mert akik ezt hangoztatják, még inkább állítják, azok nincsenek tisztában a kartell fogalmával. Beszélnélünk szén, fa, pék, vas, stb. kartellról, de baromfi-kartellról egyáltalában nem. Hanem igenis, az a helyzet nálunk, e csonka hazában, hogy:

három baromfi-kereskedési üző család irányítja Csonka—Magyarország baromfitenyésztéssel foglalkozóinak sorsát, olyképen, hogy ők diktálják az árakat, ami természetes is. S azért ez a három család és nem másik, mert ezeknek az őseik még jóidőben kezdték ezt az akkoriban még nagyon lenézett foglalkozást s évtizedeken keresztül éppen elég idejük volt nagyszerűen megalapozni és világ márkára emelni annak a szorgos munkának eredményét, amit e sze-

bad országban bárki más is elérhető volna, ugyanazzal a szorgalommal és kitartással. S most, 1934-ben, amikor országunk megcsontult, amikor megsekkadtunk, amikor gyomor harc folyik mindenütt, akkor erőszakkal akarunk máról-holnapra kérdéseket megoldani, embereket máról-holnapra reformálni, avagy deformálni?

Könnyű a szépen berendezett, fülött iródból, zöld asztal mellől rózsaszín üzleti képeket festeni, écákat termelni. De tessék kijönni, vagy kimenni az életbe s mindezeket gyakorlatilag keresztül vinni, úgy amint megtették annak idején egyes cégek alapítói, sőt megteszik még ma is a vezető factorok. Mert üzletet nem lehet ám theoretikusan vezetni. Ahhoz más is kell.

Szakszerűség, — Üzletszerűség.

Ezek az alap pillérei bármily üzleti vállalkozás rentabilitásának. S ha egy ily pillér inog, mozog, összedől az alap, megbukik a üzlet!

De, ha lenne is baromfi-kartell nálunk, akkor is a baromfitenyésztők, termelők gerinces összességén megdőlné ez a kartell, ha az a néhány millió termelő gazda, amely minden féle kartelizálásnak ki van szolgáltatva, annak idején részeseült volna kellő felvilágosításban, kellő oktatásban. Így azonban: mi a helyzet legalább is egyelőre?

Az, hogy a három vásárló család a sok bizottság, a sok ellenőr stb. láttára vissza fog vonulni és nem fog vásárolni. S amikor a mi termelőink ezt látni fogják, kerülő utakon mégis csak oda fogják adni portékájukat a „zsidónak“, mert nekik bizony pénz kell. Ki meri garantálni, hogy nem így lesz-e ez esetleg?

De lássuk csak, hogyan is áll ez a baromfi-kartell ügye?

Kik is a tagjai ennek az ismeretlen, nem létező kartellnek?

Egyetlenegy alkalommal volt szerencsém a Külkereskedelmi Hivatalnál betekintést nyerni a magyar-baromfi exportőrök névsorába. A sok ismeretlen név között ott láttam a Benedek, Hartmann és Schneider cégek neveit is. A nevek felémlesztésével nem követelek el semmi féle indiscretiót, mert hiszen közfudomásu nyílt titok, hogy külföldön e három név export terén nemcsak, hogy fogalom, de egyenesen világ márka. Mert pld. a Schneider-cég így exportál: S. Hungária, ami annyit jelent, hogy Schneider-Magyarország.

E sorok írójának szerencsés véletlen folytán sikerült ez év nyarán Schneiderék Kiskushalasi és Békéscsabai, Hartmannék Szentesi és Benedekék Kecskeméti üzemeiket megtekinteni. Így tudtam meg, hogy pld. a Schneider-cég 11 családi beltaggal vezeti az üzemeiket. De milyen szak és üzlet szerűen! De a feleségek is kiveszik a részüket a munkából, mert mikor az egyikkel beszéltem, azt hittem, valami előmunkás, avagy feügyelő nővel beszélek. S csak később árulta el kitélét.

A másiknál megtudtam pld. hogy a főüzem Suboticán (Szabadkán) székel, de azonkívül 6000 holdnyi ültetvényük is van Afrikában. És így tovább. De talán nem is ez a fontos! Hanem bepillantani abba a kartellnek vélt műhelybe, ahol az egész export-transactió lebonyolítódik.

A Duna—Tisza köze és a Tiszántul, mint az ország legjobb baromfitermelő terrena, a három család között rayonirozva van. De Isten mentse ám, hogy az egyik rayonból a másikba lépjen valamelyik. Egyegy központ kellő (10—12) számu teher autóval dolgozik. Az üzemet úgy tessék elképzelni, hogy pld. a Békéscsabai az előállítható autó alkatrészeket is maga gyártja és állítja össze az autót. Valóságos asztalos és vasgyári üzem, ahol száz és száz iparost, munkást foglalkoztatnak. Hogy hány bevásárlójuk van, illetve lehet, ezt már igazán nem is tartottam illendőnek, de szükségesnek sem megkérdezni, mert elképzelhető, ahol hetenként 50—100.000 drb. baromfit forgalmaznak, micsoda apparátus szükséges? Szóval ezek a bevásárlók szedik össze azután a heti piacok baromfiát. De olyan heti piacot méltóztassék ám elképzeini, mint pld. a békéscsabai, amelyik felér bár-

melyik nagy város országos vásárjával.

Mi sem természetesebb, mint-hogy a beszerzési árakat a központ diktálja, aszerint, hogy milyen a felhajtás, illetve az üzem szükségé. Mert, ha tul-sok pld. az export cikk oda-haza, (mint jelenleg a pulykában), a raktárban s a felhajtás is nagy, persze, hogy lenyom-ják az árakat, vagy egyáltalában nem vásárolnak. Viszont ha az üzem fires s a felhajtás is gyenge, az árak megélelnek. A kettő között van az a bizonyos stagnáló, amikor kell is áru, meg nem is, vagyis amikor a kereskedőnek van is vételi kedve, meg nincs is. Ez azután már a cégek, kereskedők leginterebb üzleti liika, amit talán még hozzá legközelebb állónak sem árul el. (Láttam pld. júniusban az egyik cégnél 20 bazeinban 2 és fél millió tojást meszes vízbe el-rakva.)

Viszont a termelő gazda, miután pénzre van szüksége, kénytelen portékáját oda adni, függetlenül a vásárlói kedv, avagy kedvtelenségtől. Holott, mi volna az előnyös az eladó termelőre?

Ha azt tudná előre, milyen lesz a vételi kedv? Kell-e áru, vagy nem?

Ugyanez a helyzet az export piacokon is. S mivel kevés exportőrnek, illetve helyesebben így mondjuk:

A kis exportőröknek nem igen van külföldi lerakaluk, még kevésbé üzleltük, kénytelenek az exportált árut sok esetben még áron alul is értékesíteni. Erre mondják ők: Kráchnom volt.

Ilyen eset nem fordulhat elő azoknál a cégeknél, amelyek már évlizedek óta exportálnak külföldre, hol expositurájuk van, sőt kimondott üzleltük is van. Ezek már bedolgozott márkák, ezekkel a versenyt felvenni szinte: lehetetlenség! Ne csodálkozzunk tehát azon, ha egy ilyen, évlizedek szorgos munkája árán, abszolút tökéletesen beszervezett céggel, illetve cégekkel nem tudjuk felvenni a versenyt.

Csak béka-ökor harc lenne belőle, ha így, az elhangzótlak szerint járnánk el.

Mert, mi lenne pld. akkor, ha ez a három jelenlegi nagy cég hat hónapig pihenne? S egyáltalán nem dolgozna? Avagy talán ez annyira ki van zárva, hogy szinte lehetetlen?

Merem állítani, azért nem tud nálunk életre kelni egy életképes baromfi-Szövetkezés, mert sok benne a theoretikus, de annál kevesebb a képzett, igazi, praktikus gyakorlati szak

és üzlet ember. Hány baromfi egyesülés, Szövetkezés volt már s van még ma is e csonka Hazában? S melyik működik ezek közül életképesen? Hisz legutóbb is, — éppen Kecskeméten alakult meg a hí-rős héten a: „Kisállattenyész-tők Országos Szövetsége”. Hallottunk e azóta is róla valamit? Mert én még nem.

Avagy mit produkál a termelők érdekében: az Országos Baromfibiizottság?

Miért exportál a Hangya oly keveset külföldre? Miért nem áll a magyar baromfienyész-tés élére?

Mert így van ez minden oly Szövetkezéssel, egyesüléssel, amely nem a fenti két siámi-iker testvér alapján jön létre: szakzszerűség, — üzletszerűség.

Tehát igenis, nem a baromfi-kartell az oka a magyar baromfi arányos értékesíthetőségének, hanem elődeink konzervatív gondolkodása, amikor elfeledtek, illetve nem is akartak bennünket a praktikus pályára nevelni. Most viszont egyszerre szerelelnék máról-holnapra kereskedők, exportőrök lenni. Próbáljon valaki máról-

holnapra orvos, mérnök, szobrász, avagy csak cipész is lenni?

Épen így nem lehetünk tyukászok sem, még kevésbé kereskedők. Hanem az erre hivatottak álljanak ennek a nagyon beteg magyar baromfienyészítésnek és értékesítésügyének az élére, vegyék magukat körül arra hivatott igazi szakemberekkel, — de semmiesetre sem kontárokkal, — neveljenek ennek az ügynek buzgó apostolokat, akik azután termelő gazdáinkat s általában az arra hivatottakat praktikusán bevezetik, az új nemzedéket pedig ránevelik a magyar baromfienyészítés hasznosítására. S mint ilyeneket, beszervezik egy, a már meglévő életképes értékesítő szervezetbe, hol már ők kerülvén tulsúlyba, mint ilyenek, hivatva lesznek az árakat is diktálni. Addig azonban hiába való lesz minden pressió, minden erőlködés, a szegény termelőnek csak nem lesz jobb sorsa!

— „Ehhez azonban ernyedetlen szorgalom, sok-sok önzellen munka és még több kitartás szükséges.” NÉMÓ.

Szigoruan ellenőrzik a mezőgazdasági cselédek szociális védelmét

A földmivelésügyi miniszter rendeletet küldött a községekhez, amelyben a mezőgazdasági cselédek viszonyait szabályozó 1897 évi LXV. t.-c. ama pontjának szigorú betartását és ellenőrzését rendeli el, mely szerint minden cselédnek vásárlásnap és az évnek sátoros ünnepein munkaszünete legyen. Ezekon a napokon csak

a törvényben megengedett, legszükségesebb munkákat szabad végeztetni.

A törvény végrehajtását a hatóság szigoruan ellenőrzi, adott esetekben a kihágási eljárást megindítja, sőt — mint a rendelet kiemeli, — a törvényt be nem tartókkal szemben kártérítési keresetnek helye van.

A mezőgazdasági munkásságot a kormány mentesíteni fogja a búza- és lisztforgalmi adóválság alól.

(A D. H. eredeti tudósítása.) A képviselőház szerdai ülésén Rakovszky Tibor a földmunkásság nehéz helyzetéről beszélt. A nép feléle nyári kereselét és előállott az a furcsa helyzet, hogy ha téli élelmiszere vásárolt gabonaneműket akar öröklíteni, lisztforgalmi adóválságot fizetnek vele. A földmunkásság a legnehezebb helyzetben van országsherte és a kormány régebbi intézkedése értelmében mégis kénytelen búza- és lisztforgalmi adóválság fejében métermázsánként nyolc pengőt fizetni a pénzügyi

kincstárnak. Az elsőrendű élel-szükségletekre kivett fogyasztási adó a legantiszocialisabb. Az ország elvárja az új stílus kormányától, hogyha átfogó és általános intézkedéseket nem tehet is, legalább a részlelkérdéseket oldja meg.

Imrédy Béla pénzügyminiszter azonnali válaszlal az interpellációra és kijelentette, hogy a mezőgazdasági munkások sérelmét orvosolni fogja, hogy az arra jogosultak megkapják az örlési engedélyt.

MIÉRT TERMEL RÁFIZETÉSSEL A GAZDA?

A Mezőgazdasági Közlöny számítása szerint egy darab 150 kg. sulyu és 117 pengőbe kerülő sertésre huszféle oim-nen 31.31 pengő (1 kg-ra 22.2 fillér) költség járul, amíg a fővárosi fogyasztóhoz eljut. Ebből vasuti fuvar, köveztvám, kincstári illeték, sib. országos átlagban 6.75 P, a fogyasztási és forgalmi adó 15.25 P.

Ugyanez a huszféle oimen van megterhelve a vágómarha. Egy darab 600 kg. sulyu, 300 pengőért eladott marha után 80.23 P. a költség, vagyis 1 kg-ra esik 12.35 fillér. Ebből a vasuti fuvar, kincstári illeték 16.80 P. míg a fogyasztási és forgalmi adó 44.14 P.

A fenti statisztika összeállítása óta az árak ujból esnek s így a helyzet még rosszabbodott. Valójában tehát ennél is rosszabbul fest az őstermény utja az eladótól a fogyasztóig.

Mennyit keresnek a pulykaexportőrök?

Az egyik nagy budapesti napilap közgazdasági rovatvezetője kiszámította, hogy milyen nagy nyereséggel dolgoznak a pulykaexportőrök. Számításának alapja a 60 filléres pulykaár volt. Ehez Ostendeig 63 fillér költséget számított, ami a pulyka árával együtt kilogramonként 1 pengő 23 fillért tesz ki. Az exportőr a pulykért fontot kap, amiért a Magyar Nemzeti Bank 4 százalék felárat fizet a 17 pengős hivatalos kurzus fölött, vagyis 24 pengőt. Eszerint 1 pence 10 fillér. Londonban a pulyka kilója 18.7 pence, ebből le 5 százalék jutalék, vagyis 0.9 pence, vám 2.2 pence, szállítás Ostendétől Londonig 0.7 pence, egyéb költségek 0.2 pence, összesen le 4.0 pence, marad nettó londoni ár 14.7 pence, kilonként 1 pengő 47 fillér. Ime, — írja az említett lap, — egy pulykán ke-reken egy pengőt lehet keresni, egy vagon árun tehát 2.400 pengőt, annak a 17 cégnek, amely a pulykakivittél kézbe kapta. De mindezek fölött igen nagy, rejtett haszon van azon a réven, hogy a pulyka bevásárlási ára nem 60 fillér minden esetben, hanem csak 45 fillér. Igaz, a termelő, aki közvetlenül az exportcégnek ad el, megkapja a 60 fillért kilonként. De minthogy a nem exportáló kereskedő a pulykát tetszés szerinti mennyiségben vásárolhatja meg 45 fillérért, ettől már kis haszonra átveheti az exportáló cég, mondjuk 48 fillérével. S ebben az esetben fantasztikus haszon érhető el, ezt jobb nem számítani.

A Magyar Vöröskereszt Egylet gyomai fiókegyesülete december 1-én este 9 órai kezdettel az Uri Kaszinóban tea-estélyt rendez.

HIREK

REGGELI TÜZEK

A hosszantartó őszi meleg a hagyományos Erzsébetnap dísznő-öléseket is befolyásolta. Félős volt, hogy a friss hús nem áll el.

A november 21-ikére virradó reggeli fagy élénk mozgolódást váltott ki. A gazdasszonyok a fűszervásárlásokat intézték, az öléshöz szükséges eszközök előkészítését és a segítségkéréseket gazd-uramék.

A késő reggeli hold telfényénél a község minden tájáról a magukkal tehetetlenségre hívott áldozatok haláldordítása, elcsukló hörgése hallatszik. Aztán a község szélén apró tüzek támadnak — perzselnek.

A patagóniak idejétől, kik egy ólbaégett dísznő elfogyasztásakor jöttek rá a perzselésre, ettől kezdve mostanig a romantikus perzseléssel tisztították meg a sertést szőrétől és pirtították a bőrét ropogósra. Most ide is betört a technika és már holmi benzines hurkatöltő félével, lánggal borotválják le egy mentre a dísznőt.

Ezer szerencse, hogy a dísznőölés hagyományából a kolbászt és hurkát nem tudják valami hasonló technikai huncuttal elsikkasztani.

Halálozás. Birkenhauer Mihály Imre m. kir. adóhivatali tanácsos, kinek Gyomán és Endrődön is több jó ismerőse volt, 51 éves korában hirtelen meghalt nov. hó 28-án Békéscsabában.

A földművelésügyi miniszter járásonkénti vadászati szakreferenseket nevezett ki. A gyomai járás referenséül Máday Aladár gyógyszerészi nevezte ki a miniszter.

OTBA orvosnak Gyomán dr. Sallai Lászlót nevezte ki a pénzügyminiszter.

Nyolcvannégy megyebizottsági tagot választottak vasárnap, ezek közül 62 a Nemzeti Egység pártjához, 10 a Független Kisgazdapártihoz, 10 a szociáldemokratákhoz és 2 a Festslich-féle nemzeti szocialista pártjához tartozik.

Szalay Lukács 61 éves gazdasági cselédet fellökte egy ökör, elesett, több helyen megsérült. A békéscsabai kórházba szállították be.

Kodály Zoltán világhírű zeneköltő december 15-én Békéscsabában szerepel.

függőnyt ad a Tündérújjak

mindenkinek, aki P 14.40-nel egy évre előfizet a népszerű kézimunka-újságra: A gyönyörű, félig-kész tüllfüggöny mérete 150X260 cm és hozzájár a kihimzéshez szükséges selymfényű MEZ himzőfonal is. Kérjen mutatványszámot!
Budapest, Szervita-tér 3.

Egyházi kitüntetés. A csonka nagyváradai r. k. egyházmegye apostoli kormányzója, dr. Lindenberger János két érdemes papiját, Szabó Frigyes szeghalmi és Riegel Géza füzesgyarmati plébánosokat püspöki tanácsosokká nevezte ki. A kitüntetés híre meggyeszerie nagy örömet kellett.

Kállay Miklós földművelésügyi miniszter kijelentése: „Az erdő nyújtja a legtöbb munkalehetőséget és foglalkoztatja a legtöbb munkást.

Az iparos érdekképesítések 6 törvényhatósági bizottsági tagját a vásárosok és a járási székhelyeken tíkos szavazással december 16-án választják meg.

Kecskemét új hűtőház építésére 120 ezer pengő állami kölcsönt kap; melyet 15 év alatt, félévi annuitás és 55 százalékkal kell visszafizetnie.

Az Alföld fásítását 189.000 holdnyi területen, évi 12.000 holdas periódusokban kezdi meg az állam.

Ajándékfüggöny leng tiszta écrűszínű, rácsos tüllanyagból szép virágokkal minden ablakon, ahol szerelik a kézimunkát. A tízéves Tündérújjak kedveskedik ezzel az ajándékkal jubiláris emlékül mindenkinek, aki a népszerű kézimunka-újságra egész évre P 14.40-nel előfizet. (Budapest, Szervita-tér 3.) Ugyanott megnézheti az ajándék-függőnyt, melynek 150-260 cm a mérete és amelynek teljes kihimzéséhez hozzájár a selymfényű MEZ gyöngyfonal is. Kérjen ingyen mutatványszámot.

Bella Gáspár endrődi 22 éves fiatal ember a múlt héten Békéscsabán agyonlőtte magát.

A **békéscsabai** kolbászi egyelőre a város címerével akarják márkázni.

Miképpen tehetjük olcsóbbá a gyümölcsfák permetezését, a magyar fügetermelésről, a féli arany parmen almáról, a rak-tározott gyümölcs romlásáról, szőlő exportunkról, a folyékony gyümölcsről, mit érdemes gyümölcsből kivitelre természetünk, a december havi leendőkörrel és még számos egyéb aktuális kérdéssel is beszámol a Magyar Gyümölcs legújabb száma, melyből mutatványszámot, lapunkra hivatkozva, egy alkalommal ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy út 8.

Homonnay István az előnyösen ismert ker. színigazgatónk járt a napokban szerkesztőségünkben és bejelentette, hogy újonnan szervezett zenekaros társulatával a közeljövőben megkezdte előadásait Gyomán. Már most felhívjuk T. Olvasóink figyelmét az élvezetesnek ígérkező színházi estékre és a kiváló művészgárdára. A társulat főtitkára Korányi Sári nemsokára megkezdte bérletgyűjtését is.

A **szegedkörnyéki** gyümölcs-termelők konzervgyárat akarnak létesíteni.

A **békéscsabai** Bethlen Gábor gyalogezred tisztii- és altisztikara november 15-től március 10-ig naponként 8 inséges hadirokkantot lát el ebéddel és vacsorával.

A **pulykák** után most már a hízórt sertés olcsó ára keseríti el a termelőket.

A **Külkereskedelmi Hivatal** az egész ország területére irányárakat állapít meg.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Bella István Tibor, Halvani Piroska, Timár Mária Magdolna, Rabi Lajos.

Mázasságot kötöttek:

Bolehovszki Jenő György—Veres Erzsébettel, Arany János—Majoros Erzsébettel, L. Szilágyi Antal—Szilágyi Máriaival, B. Kiss Lajos—Kiss Rózával, Dobó Lajos—Weigert Magdolnával, Bogár Benedek—Uhrin Gizelával.

Meghaltak:

K. Kocsis György 86 éves, B. Kiss Mihály 26 éves, Csapó Dánielné Munkácsi Julianna 73 éves, Lehoczki Ádám 40 éves.

Hét bő és het szűk esztendő, avagy hét évenként változik a bőség és a szükség és nem pedig tíz évenként, mint ahogy a gazdasági tudósok állították. Most egy fiatal gazdasági tudós azt állítja, hogy ő nem a konjunktúrákról beszél, hanem a szükség és bőség periódusáról, amely hét évenként változik és ennek igazolására közli, hogy 1914-től a szükség periódusa kezdődött el s az ellátott 1921-ig, azután 1921-től 1928-ig következett a bőség periódusa, a bőség periódusa után 1928-tól 1935-ig pedig tart a szükség gazdasági korszaka. 1935-ben véget ér a szenvedésnek ideje, nekilendülünk az új bőség periódusának, egészen természetes tehát, hogy jobban meggy majd minden és könnyebben fogunk élni. Adja Isten.

Vigyázz a hajtásra. Saját érdekében minden kocsilajdosos vigyázzon kocsija hajtására s a mindenkor érvényben levő hajtási szabályoknak legyen eleget, mert ellenkező esetben kihágást követ el, ami szigorú büntetéssel jár. A község belterületén a gyorshajtás a legszigorúbban tilos. Éjjeli közlekedésnél kocsilámpa alkalmazása szinte kötelező. Tanácsos azt használni is, mert ennek hiányáért is jár a bírságolás.

SINGER képviselő LACH és VARGA

SPORT

Tiboldi József népdalai. Tiboldi: Népdalok I. kötet címen most jelent meg Tiboldi Józsefnek egy klasszikus formában kiállított díszes kötet, mely a szerzőnek szebbnél-szebb népdalait tartalmazza. Petőfi Sándor, Endrődi Sándor, Vályi Nagy Géza, Baja Mihály, Havas István, Erdődy Elek s több kiváló költőnk örökbecsű versére szerzett hangulatos, szívbemarkoló dalok, lüzes, pattogó csárdások, székely dalok, góbé-dalok, tavaszi napsütést és vidámságot sugárzó gyermekdalok a népszerű dalköltőnek a sablonos közkhelyeken felülemelkedő, maradandó értékű alkotásai. Nemzeti dalkultúránk szempontjából nagy nyereségnek tartjuk, hogy e kötet útján lehetővé válik az, hogy a társadalom legszélesebb rétegeiben is elterjedjenek ezek a dalok. A szerző arcképével ellátott kötet Rózsa-völgyi és Társa bizományában jelent meg Budapesten. — Ára 4 pengő. Megrendelhető a szerzőnél: Pesiszenterzsébet, Vas Gereben-utca 11. és minden könyvkereskedésben.

A fáraók átkának huszadik áldozata. Nemrégiben ismét meghall egy tudós, aki szintén részvett Tulenkámen sírjának feltárásában. A huszadik, aki az ásatást végző tudósok közül. Erről a filokozatos, baljós esetről rendkívül érdekes eikkel közül Tolnai Világlapja új száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben jelenik meg. Közel száz kép, egy sor nagyszerű illusztrált cikk, sok novella, folytatásos regény és rengeteg érdekes apróság teszi változatossá a népszerű képeslapot. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

100 = 20. Csak egy esetben egyenlő a száz a hússzal, még pedig a Délibáb esetében. A népszerű színházi képeslap száz oldal terjedelemben jelenik meg és ára mindössze 20 fillér. Remek képes budapesti és külföldi rádióműsorokat, színházi beszámolókat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, pompás filmrovaftot, tengernyi pletykát és ezernyi érdekességet közöl a Délibáb új száma. A nagy terjedelemben és gazdag tartalom és az olcsó ár a tízika Délibáb nagy népszerűségének.

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

II. o. bajnokság állása XI. 24-én

1 Textil	9	9	—	—	33:5	18
2 MTK	9	7	1	1	25:9	15
3 Törekv.	10	7	—	3	24:14	14
4 GySC	11	6	2	3	15:13	14
5 Kinizsi	10	6	1	3	15:20	13
6 GyTK	8	5	1	2	17:14	11
7 MMáv.	9	4	—	5	17:15	8
8 OFC	10	3	2	5	16:23	8
9 KTE	8	2	1	5	10:23	5
10 BISE	9	2	—	7	9:24	4
11 Bocskai	5	—	1	4	4:10	—5
12 Világos	11	1	—	10	3:16	—4

December 2-i futballprogram: Mezőberényben: MTK—GyTK, Textil—Kinizsi, Szarvason, Bocskai—OFC, Békésen: BISE—KTE.

Múlt vasárnapi eredmények: Törekvés—KTE 1:0 (0:0), (Textil—MTK meccs a Textil 1:0 arányu vezetése után félbszakadt).

GyTK—Kinizsi 4:0 (1:0)

bajnoki, bíró: Leipnicker. Már mindenki azzal volt, hogy nem lesz mérkőzés a Kinizsi elmaradása miatt. Az izgalmas várakozásra végre látható lett a teherautó, amelyen a csapat érkezik. A Kinizsi az utolsó másodpercet is igénybe véve érkezett meg a pályára.

GyTK: Kertész—Rozsnyai, Kurtz—Csikós, Weigert, Vatai—Hatvani, Tandi, Bartik II., Bartik I., Barta.

Kinizsi: Stiffler—Engelhard, Kovács—Kruchió, Hürkesz, Zay—Silbereisz, Grönich, Springer, Renda, Vári.

A GyTK már az első percekben igyekszik kezébe veni a mérkőzés irányítását. A 4 p. Barta veszélyesen indul, beadását Tandi az ötösön fejjel fogja és szépen irányítja a hálóba 1:0. A hirtelen kapott gól a Kinizsit kissé felrázza és a 10 p. Silbereisz—Springer vezetésből kornert sikerül elérni. A berugást Rozsnyai mezőnybe továbbítja. 25 p. Kovács miatt szabadrugás, ami kapu fölé szállt.

A további játék hullámszó. 44 p. még egy korner adódik a GyTK javára, de az kapu mögé kerül és ezzel vége a félidőnek.

Szünet után a gyomaiak belefekszenek a játékba és Bartik I. nagyszerű labdáival bombázzák az ellenfél kapuját. Az erős GyTK ostrom az 5 p. eredményes, Barta a szélre kapott labdával a védelmet kijátszva megszerzi a második gólt 2:0. 15 p. Springer vezet szép akciót, de Rozsnyó és Kurtz áttörhetetlen. 25 p. Bartik

II., szép lövése ér hálót 3:0. 38 p. Barta veszélyes de Hürkesz felvágja. Barta ezért neki megy—de nem történik semmi—csak mindkettőnek el kell hagyni a pályát. 40 p. Hatvani lövését Stiffler rosszul fogja, amire Bartik II. fürgén ott terem és a kapus által bizonytalanul fogott labdát szépen küldi a jobb sarokba. 4:0.

A meccs a honi csapat fölénynek jegyében folyt le. Megérdemelt győzelem volt.

Jók: GyTK-ból a védelmen kívül Bartik I. de a többi is részese volt a szép győzelem megszerzésének.

A Kinizsiből: Engelhard, Springer, Grönich és Kruchió vált ki. Leipnicker jól volt.

SPORTHIREK

GyTK—MTK meccs végeredményét a Gyomai Ujság sport-hírszolgálat vasárnap a meccs után a Lach és Varga cég kirakatában kifüggeszti.

GyTK december 9-én táncos egybekötött szezonzáró tea-estet rendez a Holler-szállóban.

Gyulai AC a Miskolczi Atilla Kör elleni Magyar Kupa mérkőzését lemondta, ellenben a Szegedi AK ellen kisorsolt mérkőzését — valószínűleg — megtartja.

December 9-i magyar—olasz futballmérkőzést Milánóból közvetíti a magyar rádió. Az érdekes eseményt Pluhár István mondja mikrofonba.

GySC—Törekvés elleni óvását valamint a GyTK—Textil elleni óvását a DLASZ elutasította. Utóbbi azzal, mert megállapítást nyert, hogy a Textil Anosin nevű játékos a békéscsabai Suck SC-ben tényleg szerepel, de mivel ez szövetségen kívüli csapat, az abban való szereplés a szövetségi tag-egyesülethez való igazolás szempontjából figyelembe nem vehető.

Bíróküldés a vasárnapi meccsekre: GyTK—MTK Gallovcis, Bocskai—OFC Göndös, Textil—Kinizsi Boros, BISE—KTE Rátfai.

BISE megkapta a Boesikai ellen orvos hiánya miatt le nem játszott meccs 2 pontját.

GySC kitűnően sikerült 150 teritékes vacsorát rendezett az elmúlt vasárnap, melyen Fekete Géza 20 éves játékosjubileumát ünnepelték. A vacsorán felszóltak Tiba András elnök és dr. Vincze Endre alelnök, aki átnyújtotta a jubilánsnak a GySC értékes ajándékot is GyTK üdvözle-

tét dr. Legeza Tibor tolmácsolta. Az elhangzottakra. Fekete Géza közvetlen szavakkal válaszolt. A vacsorát reggelig tartó táncmulatság követte.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük tisztelt olvasó közönségünket, többek kérésére elhatároztuk, hogy a heti hirdetések (publikációkat), melyek péntek délig Szerkesztőségünkbe beérkeznek, „Hirdetés” rovatunkban

CSEKÉLY 10 FILLÉR

hirdetési díj ellenében közöljük le és ezen hirdetési díjért még a Gyomai Ujság azon számát tiszteletpéldányként is kézbesítjük.

Erre olvasóközönségünk óhaján kívül az indított benünket, hogy egyrészt megkíméljük a közönséget a hirdetés feladása alkalmávali ácsorgástól és várakozástól másrészt lehetővé tegyük a hirdetés teljes anyagának ismertetését azok részére is, kik a vasárnapi publikáción nem jelennek meg.

Megjegyezzük még, hogy ezzel a gyorsabb adás-vételt is biztosítjuk, mert lapunk már szombaton délelőtt jelenik meg, így olvasóink és hirdetőink már ekkor szereznek tudomást a kínálatról.

Olcsóbb is a hirdetés, mert annak díja csak 10 fillér.

Adjuk le tehát publikációikat a „Gyomai Ujságban”.

Pk 302 sz. 1933.

Árverési hirdetmény.

Dr. Fésüs József ügyvéd által képviselt Hazai Gépkereskedelmi rt. (csatl. Gazdák Biztosító szövet. 63 P. 02 Shell Köolaj rt. 469 P. 37 f.) javára 1840 P. 29 f. tőke és több követelés járulékaik erejéig a bp. közp. kir. járásbíróóság 1931 évi 463706 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőktől 1932 évi december hó 22-én lefoglalt 3590 P.-re becsült ingóságokra az árverés elrendeltétven, annak végr. szenv. lakásán, Gyomán Horthy Miklós u. 47 házsz. em. ajtósz. alatt utána nyomban a vh. szenv. Németzugi tanyájában leendő megtartására határidőül 1934. évi december hó 13 napjának délelőtt 10 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, benzín motoros szivattyu, gazdasági eszközök s egyéb ingóságokat el fogom adni.

Gyoma, 1934. évi nov. hó 5-én.

VILLÁNYI NÁNDOR

kir. bir. v. hajtó, mint bírósági kiküldött

Lakodalomra, dísznótorra Kereskes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

HÁROM KÖNYV A MÉRLEGEN

Mérlegre tette:
sz. Csorba Tibor, 1934.

Révész Béla: *Ady és Lédá.* (Dante kiadás, 1934.) Révész újabb Ady könyve — mondjuk Ady-Lédá könyve — Ady több mint száz ismeretlen levelével, verskéziratokkal, fényképekkel és egyéb mellékletekkel annak igazolására íródott, hogy Ady és Lédá története „egészen másfajta anyagból” volt megszőve, mint más szerelmi történetek. A szerző ragyogó stílusművészettel járja elénk, hogy Ady-nak Lédá-ival való találkozása sorsszerű és elkerülhetetlen volt. Ady-nak ezt a „beteljesítő Lédá-utját” Révésznek kellett megírni, mert ő volt „az egyetlen, akil Lédá zárkózottsága elfogadott” s mert ő volt a sorsszerűen melléjük rendelt író és élettárs, akinek kötelességévé vált mindent elmondani, amivel Ady zsenialitásának közelségében járhat a közönség.

Előbb bemutatja Ady „érlelő zsenijét”, majd boncolgatja Lédá lelkét. „Feszülő, önmagát is áthágni kívánó lélek volt a Lédáé”, „annyira magas intellektus volt Lédá” írja rendíthetetlen hitei sugallón. Ezek a megállapítások mégsem fogják megváltoztatni a közönség kétségeit. Ezt a magasra transponált „intellektust” nem tudjuk maradéktalanul elfogadni, még Révész Bélától sem. Lédá, kétségtelenül, művelői és világot látó nő volt, olvasottsággal és kulturával felszerelt. De Ady és Lédá sorsszerű találkozásának mégsem ez volt fő indító oka. Vannak még Ady-Lédá-utjának élő szemtanúi, akik a kortes és író szemével látják a zseni nőkapcsolatait, azok valószínűleg felelni fognak Révész könyvére. Mi csak kétkedésünknek adunk kifejezést, hogy Lédá Ady-hoz méltó „Magas intellektus” lett volna, oly magas, amilyen Révész könyve alapján látszik.

Még így is, az Ady irodalom és a magyar irodalom nélkülözhetetlen és szükséges, értékes munkával gazdagodott. Révésznek sok mondanivalója volt, van és lesz még Ady Endréről.

Ruszkabányai Elemér: *Minden második.* (Regény. Szeged, 1934.) A szerzőnek negyedik könyve a Délmagyarországi Hírlap és Nyomdávállalat R.-T. kiadásában jelen meg. — Tárgya színhelyétül a „halálháza” választotta, — aminél a földszanatóriumot „a völgybe szorult falusiak” nevezték, mert halálraítélt lakói közül „jó sze-

rencse, ha minden második megdől”. Egy darab életet mutat be az író, érdekes meseszöveggel, jó írókészséggel és érdekes egyéni meglátásokkal, de vaskos realitása az írói felelősség határán túl jár. Ruszkabányai „a halálháza” lakóinak kövelelőző vértógát állította inkább regényhőssé, mint magát a sanatóriumot. Bármennyire igaz és bármennyire véres valóság a tény, hogy a beteg emberek, tudószanatórium lakók jobban hajszolják az élvezeteket, „hiszen csak egyszer élünk” önámilgatásokkal, — az írói felelősség tartozik számolni azzal, hogy az életsok ezer és ezer részlete közül nem minden való tollhegyre. Ennek a felelősségérzelmek hiányát annál inkább fájjaljuk Ruszkabányai műveivel kapcsolatban, mert a szerzőben vannak tényezők, melyeket jó irányban fokozottabb mértékben aknázhajna ki a maga és az irodalom javára.

Valahol a Tisza táján. Dalok.
Összeállította: Alföldi Géza.

(Hortobágy kiadás. Cegléd, 1934) Értékes vállalkozásba kezdett Alföldi Géza író és zeneszerző, amikor megalakította a „Hortobágy” kiadásában megjelenő „Új Magyar Írások”-at, hogy nemzeti értékeink védelmére keljen, megőrizze az irodalomnak a magyarság kincseit. Az „Új Magyar Írások” harmadik köteté van előttem. „Valahol a Tisza táján” címen dalokat szedte össze a szerkesztő, ismeri és ismeretlen dalköltőktől. Az értékes és izléses kiállítású gyűjtemény, a maga, kétszázötven meghaladó, dalszövegével, lehet, hogy azért készült, hogy a magyar nótaszerzők kutatásait megkönnyítse s csokorba-fűzötten adja kezükbe az értékes, különféle hangulatu nótaszöveget, valójában mégis töltött fegyver a magyarnótakincset támadó dzsesz ellen. Az „Új Magyar Írások” harmadik köteté: egy öntudatosan épült, dalkulturánk élni akarásának hirdetője. A könyvhöz Bodán Margit és Kubányi György írtak előszót.

A szalagos gramofón lemez felé

cikkben írja az „Új Víványok”: „Egy bécsi gyár már évek óta kísérletezik, felvételeket készít, mégpedig olyképpen, hogy a Ravag minden leadását rögzíti s így a készülék megjelenésekor csak a nagyközönség számára lesz meglepetés a gyár óriási, minden zenei műfajt magába foglaló repertoírja.

Egy kis papíroslekeres, nem nagyobb, mint az írógépeken levő szalagtekeres, szemben a mostani három-négy perc átlagos játékidéjű sellaklemezekkel; ennek átlagos játékidéje kb. egy óra, tehát egy tekerésen vehetjük meg az egész Paraszlebecsület-operát. Szédülétes perspektíva, mely azonnal érthetővé válik, ha kiemeljük azt, hogy értesülésünk szerint a reprodukáló lekeresek ára csak fillérekbe kerül majd és így nagyon könnyen valósággá válhat a lehetőség, hogy néhány éven belül eltűnnek a lemez gépek. Ezt látjuk a fonográfnál és a tölcseres beszélőgépeknél is.”

INGATLANFORGALOM

Fekete János és neje Szafián Ilona gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Kovács János és neje Műzsek Mária és társaitól 1500 P.-ért.

Bodon Lajos (nős Lada Lidiával) gyomai lakos vett 1/2-ed rész házat Kovács Sándorné Lada Eszter szolnoki lakostól 550 P.-ért.

Weigert Mihályné Beinschróth Magdolna gyomai lakos vett 1153 n. öi cífrakerti ingatlant Beinschróth Mihály gyomai lakostól 600 P.-ért.

Özv. Huszár Józsefné Gábor Emilia gyomai lakos vett 341 n. öi zöldlapiosi házhelyet özv. Mányi Gyuláné Prigl Olga budapesti lakostól 338 P. 55 f.

Ifj. Szendrei Ferencné Herter Mária gyomai lakos vett egy beltelkes lakóházat Konczek Gy. Józsefné Varga Juliánától 1500 P.-ért.

Nádudvari Lajos nagybaracskai és Nádudvari László szentendrei lakosok vettek 267 n. öi, 3 h. 614 n. öi és 1 h. 1272 n. öi pusári ingatlant özv. Csapó Józsefné Kiss Ágnes és társaitól 3150 P.-ért.

Trupper Sándorné Czako Jolán budapesti lakos vett 5 h. 381 n. öi zöldlapiosi szántót Fekete Jánostól 2300 P.-ért.

Kánya Piroska gyomai lakos vett 629 n. öi pocosi szántót Nagy Mihály (nős Holmann Máriaival) szolnoki lakostól 800 P.-ért.

Forgács György és neje Baráth Róza gyomai lakosok vettek 1190 n. öi félhalmi szántót Szilágyi István és Szilágyi János gyomai lakosoktól 415 P.

Táborosi Vincéné Soczó Mária gyomai lakos vett 2 hold 1174 n. öi pusári szántót Kiss Lajos és társaitól 1200 P.-ért.

Barta Endre (nős Oláh Erzsébettel) gyomai lakos vett 1685 n. öi félhalmi rétet Joó Gábor (nős Haibach Magdolnával) gyomai lakostól 200 P.-ért.

Pataki Lajosné Bügre Eszter gyomai lakos vett 1/2-ed rész beltelkes ház ingatlant Erdei Róza gyomai lakostól 500 P.-ért.

Szatmári Sándor és neje Tóth Lidia gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Kegyes István és neje Kocsis Róza gyomai lakosoktól 500 P.-ért.

Schulek Béláné kormai Kun Ilona gyomai lakos vett 232 n. öi, 270 n. öi, 1 hold 954 n. öi és 455 n. öi félhalmi ingatlanokat Nyitrai Lajosné F. Kiss Erzsébet és társaitól 1792 P.-ért.

Brassói Greising József és neje Fadygyas Anna gyomai lakosok vettek 339 n. öi zöldlapiosi ingatlant Kovács Albert budapesti lakostól 425 P.-ért.

Varga László (nős Timár Mónikával) endrődi lakos vett 1 hold 800 n. öi nagyállási ingatlant Zs. Timár András és neje Csik Katalin gyomai lakosoktól 660 P.-ért.

Rácz Erzsébet gyomai lakos vett 228 n. öi bánomkerti ingatlant Izsó Elekné Béres Erzsébet és társaitól 150 P.-ért.

Gál Antal és neje Juhász Róza gyomai lakosok vettek 3 hold 985 n. öi tanyai szántót Vincze József (nős Csapó Etelkával) gyomai lakostól 3000 P.

Özv. Ágoston Gergelyné K. Szabó Eszter gyomai lakos vett 166 n. öi németzugi szántót Varga Ferenc gyomai lakostól 45 P.

Szebeni Lajos (nős Bodon Máriaival) gyomai lakos vett 558 n. öi cífrakerti szántót Weigert György gyomai lakostól 320 P.-ért.

Arany János (nős Csapó Terézzel) gyomai lakos vett 2 h. 574 n. öi, 368 n. öi, 1 h. 800 n. öi, 2 hold 32 n. öi, 1375 n. öi ingatlant Ifj. Kiszely István és társaitól 3100 P.-ért.

Varga Lajos (nős Imre Máriaival) gyomai lakos vett 1 hold 1308 n. öi, 880 n. öi kölesfenei ingatlant Timár Lajos és társaitól 1279 P. 92 f.-ért.

Csapó Lajos és neje Lukács Erzsébet gyomai lakosok vettek zöldlapiosi ingatlant Marjai Gyula és társaitól 800 P.-ért.

kk. Hegedüs László endrődi lakos vett 669 n. öi tanyai szántót özv. Duber Sándorné endrődi lakostól 275 P.-ért.

NEM OLCSÓBB MÁR A B O R O M mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVÍZ! 34 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett **ujbor** Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartására kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szótküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból miatásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskedés italok, tiszta, tőkéletes sarmatuaik és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

MINDEN NEMŰ nyomtatványt bizalommal rendeljen a HUNGÁRIA könyvnyomdában Gyomán

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungária könyvnyomdávállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Tékét Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felölős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Társadalmi életünk

kohója alatt a szenvedélyek rőzselángja a széleken is magasra kicsapó lánggal hevíti az üstben sístergő kedélyeket. A jóérzés-fedője szélét sűrűn emelgeti a rotyogó folyadék s a réseken ki-kicsap egy gőzgomolyag, mely a látó- és szaglószerveket különböző érzetekre ingerli. Ha valaki biztos, bátor kézzel fülön ragadná az ide-odabillenő fedőt, lerántaná, hadd legyen szabad kigőzölgése a vastag sutfogásból, gyanusításból, lekiesnylésből, vesenyúzásból összesűritett alattomos szenvedélyek forrásából felgyülemlett indulatoknak, egy pillanatra megtántorodna a társadalom ettől a nehéz gőztől, de utána megcsillanna a lecsendesülő keblekben, az apró üstökben egy-egy gyöngyszeme a nemesebb emberi érzelmeknek: a megnyugvás.

Az örök emberiharc nemcsak kézzel markolható gyilokkal, de a lélek megsemmisítő hálójával is támad. Sokan állandó támadásra készen állnak gyávaságuk pitarajtájában s akit a sorsa véletlenül ott vezet el, azt minden ok nélkül fejbekölinérik, mert hátha ellenség?

Ebben a feszültségben éljük ma életünket. Osztálykülönbség, vallási különbség, faji különbség mind—mind jogcím, hogy egymást megsemmisítő ellenségek legyünk. Ha egy szó, egy pillantás, más vélemény, más hit-vagy pártállás lesz ismeretes előtünk, ezek egy

életre szóló ellentétet, haragot, gyűlöletet válthatnak ki, még testvérek között is.

Az élet leélése sokkal szebb formában, az emberi közösség nemesebb értelmében kötelez bennünket és elsősorban az intelligensebb embereket, hogy állandó versengésben, — de nem a veszekedésben versenyezve — nem a más legázoló önzésben, hanem emelkedettebb szellemben a magunk, gyermekeink, szüleink, testvéreink, embertársaink javát szolgáljuk.

Aki a maga hivatali, mesterségbeli dolgát elvégezte, ezzel kötelességének mégcsak a könnyebb részét végezte el. A nehezebb, egyben a nemesebb része mindenki kötelességének, ha a közösség társadalmi munkájában is részt vesz. Ebben a munkában pedig nem az adja meg az egyesek értékét, hogy képesítésükkel, szorgalmukkal, szüretésükkel, szerencsésükkel milyen magas társadalmi állást töltenek be, sőt, a közös munkában éppen ezektől várunk legtöbbet.

Kezdődjen a vállvetett munka. Némuljon el a hivatkozás, szünjön meg az áskálódás. Becsületes szándékkal fogja meg ki—ki tehetsége, rátermettségeszerint a dolog végét. Van munka bőven, csak legyen, aki azt végezze. Bárki megtalálhatja a megfelelő teret.

Aki pedig csak rendbontó, önző, alattomos szerepet akar betölteni, azt seprűzzük ki a közösség szentélyéből. W.

Igy kezdődik a háború.

Szerb szomszédunk Genfben bepanaszolt bennünket, hogy elősegítettük királyának meggyilkolását. Most tárgyalják ezt a súlyos rágalmat Genfben, de otthon, a megszállt területen, a szerb műveltséget és állami biztonságot szemléltető módon ártatlan magyar testvéreinket kiutasítják, annyi időt sem hagyva nekik, hogy vagyonukat eladják, vagy biz-

tonságba helyezték.

Részvételt vagyunk megnyargatott testvéreink iránt. Akik hontalanná vált véreinken segitenek ideát, azoknak hajlékot adnak, nemcsak az egyesek, de a nemzet háláját is megérdemlik.

Tartsuk meghiggadtságunkat, önuralmunkat, az igazságnak ki kell derülni, az ártatlan szenvedésért kárpótlást kell kapni.

Képviselőtestületi közgyűlések.

December 6-án délelőt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a képviselőtestület, melyen a következő határozatokkal hozták:

Kisipari és kiskereskedelmi hitelakcióra a jövő évre a vármegye által felajánlott 450 pengőhöz a község is 450 pengőt szavazott meg. A hitel kiutalását a Kamara melletti bizottság végzi majd.

A községi faiskola átszervezésével kapcsolatban képviselőtestület előljáróságot bizza meg, hogy a kertész elbocsátására vonatkozó tárgyalást folytassa le.

A községi pénzekelet mintegy felerészben a Gyoma—Endródi hitelszövetkezetnél, másik felerészben a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókjánál helyezik el.

Szegény iskolás gyermekek cipőakeiójára 600 pengőt szavaztak meg.

Községi ügyvezető orvosnak dr. Vineze Endrét jelölték.

A községi iskolaszéket újjáalakították és a következőket választották be: Kovács Gábor bíró, Pánczél Emil főjegyző, Kató Lajos, dr. Szász Lajos jegyző, Bácsi János albíró, Gaál Antal, Pulnoki Mihály esküdtek, Izsó Ferenc községi gazda, Arany Lajos közyám, Pétermann József ny. főjegyző,

Szöke Ferenc, Schuszték Sándor, Hajdu Béla, Mohácsy János tanítók, Tiba András ref. lelkész, Tápay Károly ny. Máv, felügyelő, Paraizs Imre, Papp Zsigmond, Oláh Lajos, Szabó Á. Lajos, F. Kiss Gábor, Oláh Sándor, Baráth Mihály, Uhrin György.

A révlaposiak körösi gyaloghíd építésének kérelmére elfogadták az előljáróság előterjesztését: megkérlik a vármegyét, tekintve, hogy a törvényhatósági hid kiszélesítéséről van szó, vállalja ezt a vármegye, mert ez nemcsak községi, hanem általános érdek is, hogy a község háza melletti holtköröshidon — annak keskenysége miatt — a közlekedés a gyalogjárók tesli épségét ne veszélyeztesse.

A gyámpénztári kölcsönök kamatát 8 %-ról 5.5 %-ra csökkentették.

Számvizsgáló bizottságot jelöltek ki, Nyisztor Péter elnökelete alatt Papp Zsigmond, Kruchió István és Szabó Á. Lajos tagokkal.

**

Az ugyancsak december 6-ikán délelőt 11 órára hirdetett rendkívüli közgyűlésen a Gyomai Testgyakorlók Körének visszavonásig, megengedték, hogy a ligeti áttöltéstől keletre keresőlyapályát létesíthessen.

Szülői értekezlet a gyomai polgári iskolában.

December 3-án tartotta meg ez iskolai évben első szülői értekezletét állami polgári iskolánk tanári kara, amelyen szép számban jelentek meg az érdekelt szülők. Az iskola agilis igazgatójának üdvözlő szavai után Ruzska Sándor tanár nagyon értékes és tárgyilagos előadás kapcsán fejtegette azokat a téves nézeteket, amelyek a polgári iskola céljával kapcsolatban elterjedtek. Rámutatott a polgári iskola igazi hivatására, életre nevelő fontos feladatára s kérte a szülőket, hogy gyermekeik érdekében a tanári karral együtt végezzék az építő munkát.

Majd Göndös József igazgató indítványára elhatározta a szülői értekezlet, hogy a tanári kar a téli időszakban havonta kétszer az iskolában közművelődési estét rendez, amelyen tanulókat és szülőket egyformán érdeklő vallásos, tudományos és vetített-képes előadásokat tart.

Értekezlet után a szülők gyermekeik magaviselete és tanulmányi előmenetele után érdeklődtek.

A Vörös Kereszt tea-estje.

December 1-én tartotta a gyomai Vörös Kereszt Egyesület tea-estjét az Uri-Kaszinóban.

Érthetetlenül kevesen jelentek meg. Ugy látszik, már elfelejtették az emberek azt, hogy mit tett éreftük a világháború alatt is a Magyar Vörös Kereszt Egylet, pedig most is itt lóg fejünk felett a Damokles kardja.

Akik ott voltak jól érezték magukat. Mindazoknak, akik megjelentek, valamint azoknak, akik teajegyüket megváltották és azzal anyagiakban sikeressé tették a tea-estét, ezúton mond hálás köszönetet a jövőbe vetett reménnyel az Elnökség.

Karácsonyi süteményét süsse csak dr. OETKER-féle sütőporral!

Fűszeres keksz receptje: 50 dkg liszt, 1 csomag Dr. Oetker-féle sütőpor, 18 dkg vaj, 18 dkg cukor, 1 csomag Dr. Oetker-féle vanilincukor, 2 tojás, 1/3 liter tej, 1 evőkanál rum, izlés szerint lőrött fahéj és szegfűszegből készült gyurunk, lestsés szerinti formákba szaggatjuk és közepes lúznál sütjük.

Kereskedő és iparos törvényhatósági kiküldöttek választása.

6 iparost és 6 kereskedőt választanak december 16-án a megyebizottságba.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara Békésvármegye törvényhatósági bizottságába az iparosok közül 6 rendes és 3 póttagságot, a kereskedők közül szintén 6 rendes és 3 póttagságot állapított meg. E tagok megválasztására december 16-át tűzték ki.

Gyoma és Endrőd iparosai és kereskedői Gyomán szavaznak. Az iparosok a gyomai Ipartestületben, a kereskedők a Németvárosrészi Kaszinóban. Szavazni lehet délelőtt 9 órától délután 4-ig.

A kereskedők szavazásánál elnök: Berkovics Adolf, helyettes elnök: Glück Ármin, rendestagok: Schwarcz S. Ferenc és Katona Gyula, póttagok: Szepesi Sándor és ifj. Szendrei Ferenc, jegyző: Bedő Imre, h. jegyző: Blum Mór.

Az iparosoknál elnök: Oláh Lajos, h. elnök: Szendrei Ferenc, rendes tagok: Szilágyi Péter és Kocsis Imre, póttagok: Kertész Lajos és Gecsei Sándor, jegyző: Perei Lajos, h. jegyző: Beinschróth Gábor.

Ugy a kereskedői, mint iparos tagságokat a vármegye városai és nagyobb községei már el is osztották maguk között. Persze a gyomai járást az iparosoknál teljesen mellőzték, csak a kereske-

dőknél tudta felelős szerkesztőnk a december 5-én este Békéscsabán tartott vármegyei összehívottak értekezletén kiharcolni, hogy a gyomai járásból is legyen egy jelölt, kit *Kerekes Károly* személyében fel is vettek így a hivatalos listára.

Aktuális volna, ha a gyomai járás iparosai és kereskedői együttesen beadványt intéznének a Kamarához, hogy a jövőben minden járás és város külön-külön a saját választói közül küldhessen be egy rendes tagot a törvényhatósági bizottságba, vagyis a hat járás és két város összesen 8 iparos és 8 kereskedő taggal tényleg a vármegye iparos és kereskedő érdekeltiségét jelentené. Ezzel a most megállapított 12 tagságot 16-ra emelnék, de még az az előnye is volna, hogy megszűnne a mostani versengés, amikor a városok és nagyobb községek maguk között osztják szét ezeket a tagságokat.

Már most felhívjuk járásunk iparosait és kereskedőit, hogy lehetőleg mindannyian adják le szavazataikat, nehogy megint azzal érveljenek ellenük, nem jelölnek a járásból senkit, mert még szavazni sem mennek el, annyira nem tördnek a saját érdekeikkel.

A Gyomai Ujság karácsonyi meglepetése.

Lapunk mindazon tisztelt előfizetőinek, akik már eddig is részesültek az „együttes előfizetés” kedvezményében és azoknak is, akik mostantól kezdve kívánják igénybevenni az együttes „előfizetés” keretei közt felajánlott sokféle kedvezményt, értékes karácsonyi meglepetéssel szolgálhatunk. Örvendetes meglepetésünk: a Tükör decemberi száma, amelynél szebb, tartalmasabb, irodalmi, művészi és publicisztikai szempontból értékesebb magyar képes folyóiratot még sohasem kapott a művelt olvasó.

**

A kaszinóban és a zsurokon mindenütt Székely László a nap hőse, aki a „lehetetlenség országában” Szumaira szigetén, magyar ujságot olvasó honfitársával találkozott egy pagoda árnyékában s ezt az élményét olyan szivbemarkoló művészettel írta meg, hogy nincs ember, aki lelke mélyéig meg ne rendülne, amikor olvassa. A szerző saját fényképfelvételei növelik ennek az uti emlékek érdekességét a Tükör decemberi számában, amely ragyogó tükröt tart a karácsonyra készülődő olvasó elé. Babits Mihály halhatatlan új karácsonyi költeménye fémjelzi ennek a számnak irodalmi színvonalát, s a komoly értékű, mégis derűs hangú riportok alatt kilúnó publicisták nevét olvassuk. Mikulás napjáról, a london—melbournei repülőversenyéről, lengyel királykisasszonyok rég porladó szívének örök romantikájáról, a budapesti Szépművészeti Múzeum Correggio-Madonnájáról, száműzött uralkodókról Farkas Zoltán, Ráth-Végh István, Supka Géza írt megkapó cikkel. Tersánszky J. Jenő népi játéka, Szombathy Viktornak a kisebbségi sorsban élő magyarság lehetséges írójának jóízű elbeszélés mellett dr. Kertész Róbert, Gyenes Rózsa és Rónay Mária gazdagon illusztrált írásai vonják magukra a figyelmet. A decemberi Tükör száz illusztrációja megannyi műremek. A könyvismertetések, a filmszemle, a divattudósítások, a fénykép-, sakk-, bridzs-, rejtély-, grafológia-rovatok külön értékei a Franklin-Társulat nagy folyóiratának. A Tükör decemberi számának páratlan bősége nem lehet egyszerre kimeríteni, egész hónapban át élvezetes nézni- és olvasnivalóval szórakoztatja a művelt olvasót.

**

Lapunk tisztelt előfizetői a már többször ismertetett kedvezményes feltételekkel hívjuk és várjuk a velünk együttműködő Tükör előfizetőinek sorába is. Karácsony közeledik, ajánlunk nekik megcsalásukat, jóbarátjaikat a Tükör 1935 évi előfizetésével.

Növényvédelem

E cikket a „Növényvédelem“ november 15-iki számából vettük át.

Őszi ültetésnél nem szükséges beöntözni a fákat, még akkor sem, ha az őszi időjárással száraz lenne. A talaj természetes nyirkossága ugyanis a gyökereket megóvjaa a beszáradástól. A télen lehulló bőséges csapadék, valamint a talaj süppedésével járó hajszálcsővesség révén tavasszal a növénynek elegendő nedvesség fog rendelkezésére állani. Az öntözéssel a vegetációban megállapodott gyökérzetet láthatatlan sérüléseinek rohadásnak is kitéhetjük. A télen lehullott csapadék visszatartására jól teszünk, ha földbe lözög korpát teszünk, mert fizikai sajátosságánál fogva, saját térfogatának többszörösét képes vízben lekötöni és a felvett nedvességet tavasszal is hosszasan megtartja.

Elpusztult gyümölcsfák helyére ritkán telepíthetünk sikerrel fiatal. A gyakran 80—100 évig is élő gyümölcsfák, ha ezek lerebélyesek, a gyümölcsös talaját nemcsak a korona csurgóig, de azon jóval túl behálózzák és idővel úgy a természetes, mint a mesterségesen pótolni tápanyagokat is teljesen felélik. Mégis a talaj regenerálódó képessége — az okszerű trágyázás — és a gyümölcsnemek váltásával gyakorlati eredményeket értek már el az idősebb és kipusztult fák helyébe történi pótlulásoknál is. A szabály mindamellett ma is csak az marad, hogy elpusztult gyümölcsfa közvetlen helyére lehetőleg ne ültessünk újat, hanem a telepítést mindig olyan helyen hajtsuk végre, ahol, vagy soha nem állott fa, vagy már igen régen kivágták. Olyan esetekben azonban, ha a telkek drágák vagy belső udvarkeri hiányainak pótlására van szükség, más szóval az adott körülmények kényszerítettek bennünket arra, hogy kivágtott öregb gyümölcsfa után ismét csak gyümölcsfát ültessünk, akkor a következőképpen járunk el: A szokásos gyümölcsfa gödör méreteit megsokszorozzuk olyan méretekben, amint ezt a fizikai lehetőségek megengedik. A gödör mélysége nem szükséges, hogy az egy métert meghaladja, de szélességben azután 2—3 m-es átmérőjű körben az összes földet cseréljük ki jó termőerejű szántóföldi vagy csak másodsorban kerül földdel lehetőleg olyanval, mely bőven tartalmaz meszet. Trágyázni csak a normális gödör méreteinek megfelelő földet

szükséges egyelőre. Gyakorlatilag beigazolódt, hogy a gyümölcsnemek váltásával is sikerrel vehető fel a küzdelem, az ilyen nemű talajúnissággal szemben. Alma után cseresznyét, cseresznye után körtét és szilva után almát ültethetünk és az eredmény teljes bizonyossággal jobb lesz, mintha a pótlásra ültetett fa az eredetivel azonos nemű és fajtájú. A talaj életét, üdeségét és termékenységét rendszeres — erőteljes trágyázással, meszezéssel és talaj ápolással állítjuk helyre. A nagy gödör helyébe, ha földje nem elég mész tartalmu, keverjük használt gipszet. Ter-

mészetes, hogy a fa növekedésével egyidejűleg és fokozatosan az egész környezet ápolásával intenzívebben kell foglalkozni. Szerves és műtrágyákai egyensúlyban tartva, az őszi rögzős ásás, a tavaszi sekély ásás végrehajtása is állandóan kívánatos, továbbra arról kell gondoskodni, hogy a nyári szellőztető kapálásokkal a gyomirtás és talajlazítás is legyen elvégezve. Fokozott gondot és nagyobb munkával bár, de biztos reménykedéssel nézhetünk a fiatal fa fejlődése elé.

Gyümölcsfát addig ültethetünk, míg ezt a talaj fagy megengedi, néha egész télen át.

HIREK

VÁRJ RÁM . . .

Irta: Kiss Gergely.

*Nem régen képed a szívembe zártam,
Egy kis utca sarkon reád minden este vártam.
Néha meg is jöttél, néha elmaradtál,
Majd hízelyések után szemembe kacagtál.
Véget vetek ennek, nem várlak már téged,
Ugy sem hatottak meg a gyötrő szenvedések,*

*Mégsem tudtalak feledni szenvedések árán,
Erre tanu reggelenként könnytől ázott párnák.
Mégis azt kívántam, tudom, hogy nem vétek,
Bár tanulnád meg te is, mik a szenvedések,
Bár tanulnád meg mi az, hogyha szived vérzik,
S gyötrő fájdalmakat kacajok kísérik.*

*S ha már megtanultál engemet szeretni,
Bús könnyeket sirva éjjelenként szenvedni,
S ha már megtanultál én utánam vágyni,
Egy kis utca sarkon tudnál reám várni,
Üzenetet hallasz hangjában a szélnek,
Én üzenem — várj rám, most már visszatérek.*

Gyoma, 1934. október 8.

KORMÁNYZÓNK

névnapja előestéjén a gyomai levélték lampionos felvonulást rendeztek.

December hó 6-án a felekezetek templomaikban tartottak hálaadó istentiszteletet, ezeken a tanulóifjúság is részt vett.

Este az Uri-Kaszinóban és a Nyugdíjasok Olvasókörében vacsorára gyűltek össze sokan.

Kormányrendelet készül a gabonaraktaozásról. Egyes gabonakereskedő cégek kényszeregyességével kapcsolatban előfordult, hogy azok a termelők, akik gabonájukat beraktározás céljából átadták a kereskedőnek, a kényszeregyesség folytán terményüket nem tudták visszakapni s a többi hitelezőkkel együtt csupán kvótilis kielégítésben részesültek, ami legtöbb esetben súlyos veszteséget jelentett nekik. Értesülésünk szerint a kormány az ilyen esetek miatt, gazdavédelmi o-

kokból, olyan intézkedést tervez, amely a gabonaberaktározás feltételeinek megfelelő megállapításával biztosítaná, hogy hasonló esetek a jövőben nem fognak előfordulni.

A Kisbirtokosok Földhitelintézete s a gazdakölcsönök. A Kisbirtokosok Földhitelintézete, hogy a gazdaközönség pillanatnyilag legalább kisebb kölcsönhöz jusshasson, előterjesztést tett a pénzügyminiszternek abban az irányban, engedje meg, hogy néhány száz gazdának 1000 pengőt meg nem haladó hitelt nyújthasson. Hír szerint a pénzügyminiszter az előterjesztést a magáévá teszi s így az intézet a hitelek nyújtását rövidesen megkezdi. A kamatoit 7 és fél százalékban állapította meg.

A gyomai halászkok egy szép növésű vidrát ütöttek le. A párja megmenekült.

Lakodalomra, disznótorra Kereskes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Iparművészeti és háziipari vásárt rendez az Országos Magyar Iparművészeti Társulat december 4-től január 6-ig bezárólag a Magyar királyi Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet (VIII., József-körút 6.) kiállítási termében. Köznapokon a vásár délelőtt 9-től délután 7-ig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 10-től délután 2-ig van nyitva. Belpépés díjtalan.

Jótekonycélu mozi előadás az Apolló Mozgóban.

A gyomai Jótekonycélu Nőegylet által felállítandó országzászló javára jótekonycélu mozi előadás lesz f. hó 12-én szerdán este 6 és 8 órai kezdettel az Apolló Mozgósínházban.

Előadás előtt a hazaszeretetről előadást tart Záhonyi Aladárné a Jótekonycélu Nőegylet elnöke.

Előadásra kerül Zaney Gey: „Az erdő szerelme“ c. 8 felvonásos gyönyörű életképe.

Helyárok a rendesek. Az előadás bruttó bevételének 20 százaléka az országzászló alapja javára fog fordítatni.

Utbiztosai állásra hirdet pályázatot Békésvármegye a békési járásban Békés székhellyel. Pályázatokat december 31-én 12 óráig lehet beadni.

A Magyar Zenei és Irodalmi Társaság november 1-én lezárult pályázatán a beérkezett 16,252 pályamunka közül Kiss Gergely fiatal lakosársunk a 40 pályanyertes közé került és elismerő oklevelet kapott. Kiss Gergelynek egyik pályanyertes versét mai számunkban közöljük.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság december 12-én délután 6 órakor a Társaság helyiségeiben (VI. Andrassy-út 8.) Mezőgazdaság és Külkereskedelmi politika címen vitautulást rendez. A Társaság legközelebbi programja: A mezőgazdasági szakoktatás reformja. Termelési szerződés. A mezőgazdaság helyzete a rekompensációs szerződéseknél. A mezőgazdasági cselédek gyógykezelésének országos megszervezése. A mezőgazdasági kényszeregyesség keresztülvitele.

A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete december 13-án délelőtt 11 órakor az Országos Mezőgazdasági Kamara székházának (Budapest, V. ker. Szabadság-tér 10.) nagytermében rendkívüli közgyűlést tart,

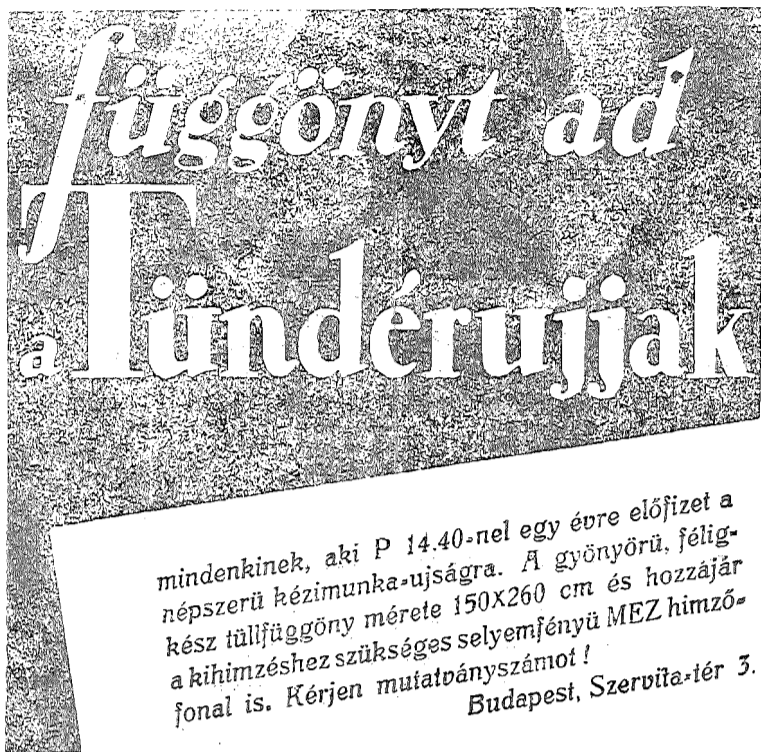
A MANSZ magyar bálja január 5-én!

Nád exportunk 1934. évben. Az idei nádszezon vége felé közeledik. A Dunántúlról, a Duna-Tisza közéről és Sopron környékéről eddig mintegy 600 vagon nádat exportáltunk Németországba, 10 vagon pedig Svájcba és Franciaországba. Az export a készleteket teljesen kimerítette. Olyannyira, hogy a tél elején megkezdődő nádvágásig az exportnak szünetelnie kell.

A kíváncsi repülő meredő nyakkal és bémésködő szemekkel fixírozott egy ablakot. Talán szép asszonyt kémlent, vagy egy rejtelmes lilkol? Nem. Egy olyan függőnyt látott az egyik ablakon, hogy azért érdemes volt siklórepüléssel és nyakszirimeravedéssel kockáztatni életét. Utóbb pontosan meglátta, hogy remek függőnyt a Tündérújjak jubileumi éve alkalmából ajándékol adja minden előfizetőjének. A 150x260 cm méretű soru lülfüggöny kockás mintái közt a gyönyörű virágokkal, már megkezdve jut az előfizető kezéhez, aki ezután az ugyancsak ajándékol kapott színtartó Mező gyöngyfonallal igen könnyen kihimezi az ajándékfüggőnyt, úgy, hogy a legszebb szoba ablakát fényel és színekkel teszi hangulatosá. Most már tudja a pilóta, mi a teendője. Sürgősen előfizetett P 14.40-nel a Tündérújjak egész évfolyamára (Budapest, Szervita-tér 3.) és légipóstán küldötte el feleségének az ajándékfüggőnyt.

Mit jövedelmez a bugaci pusztá? A kecskeméti városi idegenforgalmi iroda részéről Homoki József most terjesztette elő ezévi jelentését. E szerint az idén 56 csoportban 3627 idegen látogatta meg Bugacot, a tavalyi 1500-zal szemben. Még Dél-Afrikából, Ausztráliából és Amerikából is jöttek kecskemétre. Az idegenek legalább 50 ezer pengőt hagytak Kecskeméten. Ez a szám duplájára emelkedik, ha figyelembe vesszük, hogy a csoportokon kívül is ezrek jártak Bugacon. Rámulat a jelentés arra, hogy világszerint sikerült felhívni a figyelmet Bugac-pusztára.

Gyönyörűségét csak fokozza a háziasszonynak, ha kalácsához mindig dr. Oelker-féle sütőport használ, mert elsőrendű minőségénél fogva a kalács sikere biztosítva van. A kalács vele gyorsan és egyszerűen készül, amiért is minden háziasszony lelkesedik érte.

54 szál gyufa lesz a skatulyákban. A Budapesti Közlöny közli a pénzügyminiszter rendeletét a gyufa csomagolásának és árának újabb megállapításáról. A rendelet a doboz gyufa tartalmát 52 szálról 54-re, a rózsa gyufa doboz tartalmát 100-ról 106-ra emeli fel, a gyufa gyári árát pedig százas dobozonként 2 fillérrel leszállítja. Érdekességként jegyezzük meg, hogy ezenkívül a kakasgyufát kimérve is kell árusítani, még pedig tíz szálanként egy fillérért.

Csodaszép lesz a Tolnai Világlapja karácsonyi száma, amely három ragyogó melléklettel, összesen 588 oldal terjedelemben fog megjelenni. A duplatérjedelmű karácsonyi szám mellékletei a következők: Arnold Beneti „Az áruház rejtelme” című lebilincselően érdekes regénye, színes kartonkötésben, Mark Twain „Koldus és királyfi” című világhírű ifjúsági regénye, nagyszerű illusztrációkkal és egy előjegyzési naplár az 1935. évre. Ára a mellékletekkel együtt 90 fillér. Példálatlanul olcsó ár ez, mert a lap és a mellékletek bolli ára 6 pengő lenne. December 14-én már minden újságárusnál és dohánytözsdében kapható lesz.

Üvegruhában fognak járni a nők. A párisi és londoni divathölgyek törheletlen és hajlékony üvegből csinálják estélyi ruhájukat. Az első üvegöaletek nagy sikert arattak. A Párisi Divat a legnépszerűbb magyar divatlap, minden divatujdonságról számol. Közel száz ruha, kabát és kézimunka eredeti rajzával közli és a szabásminták után minden nő akár sajátkezül-

leg is elkészítheti nagyszerű, divatos loalelljél. A Párisi Divat sok hasznos tanácsot közöl, rovatát a háziasszonyok és a lányok között egyaránt népszerűek. Egy szám ára 60 fillér.

Magyar színész és amerikai milliomos házassága. Romanikus házasságot kötött egy magyar színész egy amerikai milliomossal. Erről pompás cikkben számol be a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek képes rádióműsorokat színházi beszámolókat, nagyszerű filmrovatot, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és számtalan érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Lopott Signum Laudisszal tüntette ki barátait. A kéthalmi uradalomban az igazgatói lakpadlásán kőműves munkát végeztek, miközben dr. Schweiger László uradalmi jószágigazgató tulajdonát képező 4 díszkötésű regényt és 2 Signum Laudiszt ismeretlen teljes ellopott. A csendőrség kinyomozta, hogy a könyveket és a két kitüntetést Cs. J. dévaványai kőműves legény lopta el, aki azután a kiüntetésekkel az utcán barátai mellére tűzte, a könyveket pedig elajándékozta. A nagylelkű tolvaj ellen megindították a büntető eljárást.

Legolcsóbban és legeredményesebben az újság publikál!

Anyakönyvi hírek

Születtek: T. Kiss Erzsébet, Kelemen Jusztina, Kaiona Erzsébet, Ádám Lajos. **Házasságot kötöttek:** Varga Ferenc—Varga Lidiával, Horváth János—Bácsi Lidiával. **Elhaltak:** K. Nagy Andrásné 62 éves, Kiss Lajosné Bogár Eszter 70 éves, Kalocsa Lajos 85 éves.

Adomány. Kereskedő asszony a gyomai jólékony Nőegylet javára 1 P. 20 fillér adományt küldött be szerkesztőségünkbe továbbítás végett. Rendelgetési helyére jutattuk.

Könnyen kereshet naponta 2—3 pengőt. Munkanélküli kereskedő-, vagy iparossegédek, asszonyok, leányok (ügyönkök még többet). Két darab 10 filléres levélbélyeg beküldése után munkát és utasítást küld: Hungária, Hódmezővásárhely, Kossuth-tér 5. A munkát azonnal meg lehet kezdeni. Irjon azonnal, mert egy városban csak két egyéni bizunk meg.

Aki itt keresi a pénzt, itt is költse el!

Pártoljuk a helybeli ipart és kereskedelmet!

Pk. 1544 sz. 1932. 1931 vgtől 237 sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Morvai Béla ügyvéd által képviselt Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth stb. rt. (csatl. Sheil Köolaj rt. 291 P 67 f.) javára 1500 P tőke és több követelés járuléka erejéig a bp. közp. kir. járásbíró 1930 évi 459964 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytatás végrehajtást szenvedők-től 1931 évi június hó 15-én lefoglalt 2300 P-re becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbíró fenti számu végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatba nincs, végr. szenv. lakásán, üzletében **Endrőd, Seiyom-u. 47** házszám alatt leendő megtartására határidőül **1934 évi december hó 12. napjának délelőtt 11 órája** tűztetik ki, amikor a bíróság lefoglalt gözgep, cséplő szekrény s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban csak a végrehajtást szenvedő beleegyezésével, el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5.610/991 M. E. számu rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedét bánatpénzül leteszik.

Gyoma, 1934. évi nov. hó 4-én.

Villányi Nándor
kir. bir. végrehajtó,
mint bir. kikiáltó.

SPORT

II. o. bajnokság állása XII. 8-án:

1	Textil	9	9	—	—	33:5	18
2	MTK	10	8	1	1	31:9	17
3	Törekv.	10	7	—	3	24:14	14
4	GySC	11	6	2	3	15:13	14
5	Kinizsi	10	6	1	3	15:20	13
6	GyTK	10	5	1	4	19:23	11
7	M. Máv.	9	4	—	5	17:15	8
8	OFC	10	3	2	5	16:23	8
9	KTE	9	2	2	5	11:23	6
10	BISE	10	2	1	7	10:25	5
11	Bocskai	7	—	1	6	4:10	—5
12	Világos	11	1	—	10	3:16	—4

December 9-i program: Gyomán GyTK—KTE. Mezőberényben Törekvés—Bocskai. Medgyesegyházán Kinizsi—BISE.

Mult vasárnapi eredmény: BISE—KTE 1:1 (1:0). (Kinizsi lemondta Textil elleni mérkőzését.)

GySC—ETK 2:0 (1:0)

Gyoma, barátságos. Bíró: Papp. Szépszámu közönség volt kíváncsi a két rivális késő őszi találkozására. Meg is érdemelték a nagy érdeklődést, mert mind a két csapat az utolsó percig erős iramu, de lényegesebb durvaságoktól mentes kemény játékot mutatott. GySC-nél látható volt ugyan, hogy ez a meccs nem megy bajnoki pontokért s bár minden játékos szívvel-lélekkel játszott, mégis ki kell emelnünk Kiss Sándor és Fried kiváló játékát. Az ujonc Szalay csinált néhány ügyes húzást, de a csapatba kellőképpen beilleszkedni nem tudott. Papp János a jövő nagy ígérete. Kellő bátorsága meg van ugyan és elég jól helyezkedik, de kifutásai még bizonytalanok. ETK-nál Simon, Szujó és Matuska meglepően jól játszott. Kár hogy a jól védő Büngödsdi kapus sportszerűtlen viselkedésével lesülyesztli a jó csapat niveljét is. A meccsről helyszűke miatt csak nagy vonalakban számolhatunk be,

GySC: Papp János — Fekete, Pulugor — Németh, Kiss, Fried — Zöld, Szalay, Bartha J., Bartha K., Nagy B.

ETK: Büngödsdi—Szujó, Farkas III.—Kurilla, Simon, Tóth — Knap I., Gubicza, Matuska. Farkas II., Dinya.

Jó endrődi kezdés után feljön a GySC és a félidő legnagyobb részében kezébe tartja a játék irányítását. ETK lefutásokkal kísérletezik és Pappnak többször nyílik alkalmja a közbelépésre. Gól csak a 20-ik percben esik. Zöld taccsot dob, a labdát Kiss fejjel továbbítja Barta Károlyhoz, de előle a befutó Nagy a hálóba lövi 1:0. További GySC ostrom következik, de félidő vége felé erős ETK támadásokat csak nagy önfeláldozással tud parirozni a jó GySC védelem.

Második félidő elején ismét ETK van fölényben s Papp többször kifutással ment. 32-ik p-ben korner ETK ellen, miközben Fried lövését a jobbhalf ököllet leüti. A jogosan megítélt 11-est a kapus nem akarja védeni s kiáll. Kis vita után Zöld az üres kapuba lövi a büntetőt. (2:0.) Kezdet után Nagy a labda, lefut de az eléje rohanó Büngödsdi durván faultolja. Ujabb 11-es, de Bartha K. gyenge lövését a kapus kivédi. ETK erősít s a játékidő leteltéig sok veszélyes támadást vezet, gól azonban már nem esik. Papp Józsefet az ETK részéről erősen kritizálták, pedig lényegesebb hibát a meccs folyamán nem csinált.

MTK—GyTK 6:0 (1:0)

Mezőberény, bíró Gallovics.

MTK: Pangert II.—Pangert I., Laki—Rau, Plavec, Balázs—Szentesi, Földesi, Szigeti, Puskás, Ancsin.

GyTK: Izsó—Rozsnyai, Kurtz—Csikós, Weigert, Vatai — Hatvani, Kurilla, Bartik II., Bartik I., Bolehovszky.

Magáról a mérkőzésről nem sok írni való van. A lelkesebben és az egymást megértő együttes megérdemelten győzött. Mindenestre intőpéldaképpen szerepeljen ez a GyTK csapatának. Mert ha nem fordult volna elő az egymásutáni kiállítás, úgy komplett csapattal könnyen elkerülhető lett volna az őszi forduló legnagyobb veresége.

A balsiker kezdődött az elindulás alkalmával, amihez erősen hozzájárult a két endrődi játékos sportszerűtlen elmaradása is. A vezetőség az utolsó percig várta megjelenésüket — ami természetes is volt — mert a két játékos szombaton délután kijelentette, hogy vasárnap minden bizonnyal a GyTK színeiben szerepelnek. Hogy mi készítette őket az elmaradásra, nem tudjuk, de reméljük, hogy mulasztásukat pótolni fogják. A vezetőség által összeállított csapatot a mérkőzés előtt néhány perccel újból meg kellett változtatni. Miért?...

A mérkőzés GyTK kezdéssel indult, de a támadást hamarosan az MTK veszi át. 10 p. Kurcz kissé erélyesen akasztja Földesit, de semmi esetre sem adott okot 11-es re. A bíró 11-est ítél. Szigeti az általa megszokott biztos irányítással küldi a jobb sarkok felé. Izsónak helyén van a szive és szép vetődéssel hártja el a biztosnak látszó gólt. Nagy tapsot kap érte. A kifogott 11-es kissé lendületbe hozta a GyTK-t. Hatvani lefutása hozza veszélybe Pangert kapuját. Egymás után következik néhány erős támadás de azokat hol Laki hol a bíró hártja el. 18 p.-ben korner Gy-

Takarékoskodjunk készpénziünkkel és
Bizalommal vásároljunk CIPŐT

Csabán Fehérnél, ahol készpénzfizetésnél 6% engedmény jár.
HITELIRODÁN KIVÜL!!

Fehér cipőnagyház

Andrássy-út 6. sz.

Telefon 489.

ma ellen a berugott labdát Bartik I. az ötösön stoppolja, Szigeti résen van s az eléje készített labdát kapuba vágja. 1:0. 20 p. Hatvani kiegyenlítésre alkalmas labdával fut a kapura, de a bíró érthetetlenül a 16-os vonalon belül ofszeid címen megakasztotta. Hatvani ezért vitatkozásba keveredik a bíróval aminek kiállítás ett az eredménye. A kiállítás elősegítette a csapat meggyengülését. 35 p. Földesi hatalmas lövését bravurosan fogja Izsó. 40 p.-ben Bolehovszky labdáját Pangert kornerre tojja, a berugást Laki mézőnybe továbbítja.

Szünet után az MTK kihasználja a GyTK lanyhaságát és a bíró segítségét, egymás után szerzi meg a gólarány javításához szükséges gólokat. 5 p.-ben védelmi hibából Ancsin megszerzi a második gólt. (2:0). A 10 p. Weigert megsérül, és lejön. Közben Földesi fordulásból gyönyörű gólt rug. (3:0). 20 p. Bartik I. jön le erős örr vérzéssel. Az MTK így hol nyolc, hol kilenc ember ellen játszik. Ancsin 25, Balázs 32, majd a 38-ik p.-ben Puskás a 6-ik gólt rugják, 40 p. még egy támadás, de ez Szentesi révén jut kifejezésre, oly módon, hogy a labda nélkül álló Kurczot erősen bokánrugja, hogy a keménykötésű futballista elterül a földön. Szentesi mint aki jól végezte dolgát lesiet a pályáról.

A MTK helyenkint igen szépen játszott különösen Szigeti, Ancsin és Laki játéka tetszett.

A GyTK legjobbja Izsó volt. A kapott gólokat nem védhette, de nagyszerű formájával több góltól mentette meg a gyamaiak kapuját. A csapat többi része rossz napot fogott ki. Nem sikerült semmi. A deprimált hangulat már az elindulásnál kezdődött és méltó befejezésképpen 6 góllal végződött.

Reméljük, hogy az elmulasztottakat az utolsó mérkőzés alkalmával igyekeznek helyrehozni. Az elrontott gólarányt adaadó lelkes önfegyelmézett játékkal kifogják pótolni. Mert ha akarnak tudnak.

Különösen figyelembe kell venni a játékosoknak, hogy az a nagyszámu kísérő és áldozatot nem kimélő vezetőség csak úgy tart-

ható meg, ha a játékosok ezt lelkes játékkal honorálják.

Kívánjuk, hogy a befejezés minden tekintetben sikeres legyen hogy az utána következő évszázó vacsorán meglegedetten mondjunk köszönetet a kedves pártoló közönségnek.

SPORTHIREK

GyTK vasárnap este 8 órakor tartja saját rendezésében szezonzáró filléres vacsoráját. Egy adag pörkölt 96 fillér. Az idő rövidsége miatt az iveket sok helyre már nem tudták elvinni, miért is kérik a kedves pártoló közönséget, hogy részvételüket ma, szombaton estig jelentsék be Domokos Albert, Kiss István vagy Baráth Elek uráknál, vagy a Hollerban.

GyTK f. hó 5-én tartott választmányi ülésén megalakította a korcsolya-szakosztályát. GyTK-korcsolyapálya a ligeti új átjáró jobboldalán fekszik. Ugyancsak megalakította boxoló szakosztályát mely hamarosan be fog mutatkozni.

Ezüst sirály. A GySC fiatal műkedvelő gárdája lázasan készülődik Karácsonyra egy régi kedves operett bemutatására. A próbák már előrehaladott állapotban vannak úgy, hogy abból megállapítható, hogy a nehéz feladatot, mely a szereplőkre hárult, játszói könnyedséggel oldják meg. A darab maga kitűnő, orosz tárgyú darab, kellemes, fülbemászó zenével, valódi orosz táncszámokkal, melyekre mind a legjobb erők állanak rendelkezésre. A 22 tagból álló gárda oly igyekezettel mozog, hogy külön-külön, mind tudásának legjavát fogja adni s így a várható siker ei nem maradhat. A betanítást Molnár Gyula és neje végzik, a fölük megszokott kedvességgel, alapos hozzáértéssel. A kísérő zenét Farkasinszki Imre adja, őt nem kell külön dicsérnünk, annyi azonban bizonyos, hogy igazi sikert csak ilyen jól összeállított kerettől várhatunk. A vigalmi bizottság nagyon helyesen tette, hogy a mai tartalmatlan és szintelen darabok helyett, egy olyan darabot választott, mint „Az Ezüst sirály“, mely a nivós tartalom mellett is élénk és egyesíti magában mindazon jó tulajdonságokat, melyeket egy igazán jó darabnak adnia kell.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÓD

1934 december 8-án szombaton és
9-én vasárnap

Magyarul beszélő nagyszerű hangosfilm!

MINDENT A NŐÉRT

(Magyar bokréta) vigjáték.

Főszereplők: Gombaszegi Ella, Kabos Gyula, Halmai Tibor, Balla Lici, Haraszti Mici, Szőke Szakál és még több kiváló magyar színész.

**Éjjel a patikában,
Jaj de jó szeretni,**

Az új igazgató,

három kedves viktórián egy műsorba foglalva, szintiszta magyar film, amelynek derűs jelenetei mellett a közönség nem fogy ki a kacagásból. Aki jól akar mulatni, okvetlen nézze meg.

Nápolyi emlékek

Kulturfilm.

Hangos magyar világhírűd.

Szombaton este két előadás 6 és 8 órakor. Vasárnap este egy előadás 7 órakor.

INGATLAN- FORGALOM

Tóth Lászlóné Icsa Ilona gyomai lakos vett 1 hold 584 n. öf. félalmi szántót Tóth P. Károlytól és társaitól 800 P-ért.

Wolf Mihály (nős Scherer Juliánával) gyomai lakos vett 7 hold 829 n. öf. zsófiai szántót Wolf Mihály és neje Pölcz Zsuzsanna gyomai lakosoktól 4205 P-ért.

Magyar ált. Takarékpénztár Rt. vett egy beltelkes lakóházat Vatai Gábor gyomai lakostól 10.000 P-ért.

Stótz Margit vett 1/2-ed rész ház ingatlant özv. Sallai László gyomai lakostól 2000 P-ért.

Pápai János és neje Balog Klára gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat D. Szabó Mihály és neje Balog Sára gyomai lakosoktól 600 P.

Bátori Sándor és neje Szerető Piroška gyomai lakosok vettek 1 hold 36 n. öf., 238 n. öf. pocozug és holt-kőrösi szántót Bodendorfer András és neje H. Kovács Teréz gyomai lakosoktól 1550 P-ért.

Kölcsei Mihályné Pintér Eszter gyomai lakos vett 4 hold 632 n. öf. görbe-
kutlapi szántót Rákóczi Gyula és neje Czeglédi Lidiatól 2300 P-ért.

Szalóki István és neje K. Kocsis Etelka, K. Kocsis Sándor és neje Imre Zsófia gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Molnár Lajos és társaitól 1300 P-ért.

Dutkan István és neje Biró Teréz gyomai lakosok vettek 377 n. öf. 362 n. öf. pusári szántót Csapó István és társaitól 160 P-ért.

Czeglédi Gergely gyomai lakos vett 292 n. öf. és 296 n. öf. cifrakerti szántót Józsik Sándor gyomai lakostól 320 P-ért.

Rabi Mihályné Kovács Teréz gyomai lakos vett egy németzugi ház ingatlant G. Szabó Eszter és társaitól 620 P-ért.

D. Kovács János és neje Szilágyi Piroška gyomai lakosok vettek 293 n. öf. és 8 hold 163 n. öf. tanyai szántót Biró Ernőtől 5000 P-ért.

Seprenyi Elek és neje Gál Erzsébet vettek 1 hold 238 n. öf. kölesfenei ingatlant Cs. Szabó Imrénétől 500 P.

PUBLIKÁCIÓ

(A dec. 2-iki gyomai publikációból.)

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük tisztelt olvasó közönségünket, többek kérésére elhatároztuk, hogy a heti hirdetések (publikációkat), melyek péntek délig Szerkesztőségünkbe beérkeznek, „Hirdetés” rovatunkban

CSEKÉLY 10 FILLÉR

hirdetési díj ellenében közöljük le és ezen hirdetési díjért még a Gyomai Ujság azon számát tiszteletpéldányként is kézbesítjük.

Erre olvasóközönségünk óhaján kívül az indított benünket, hogy egyrészt megkíméljük a közönséget a hirdetés feladása alkalmávali ácsorgástól és várakozástól másrészt lehetővé tegyük a hirdetés teljes anyagának ismertetését azok részére is, kik a vasárnapi publikáción nem jelennek meg.

Megjegyezzük még, hogy ezzel a gyorsabb adás-vételt is biztosítjuk, mert lapunk már szombaton délelőtt jelenik meg, így olvasóink és hirdetőink már ekkor szereznek tudomást a kínálatról.

Olcsóbb is a hirdetés, mert annak díja csak 10 fillér.

Adjuk le tehát publikációinkat a „Gyomai Ujságban”.

Eladások:

Ház eladás.

Özv. Pálincás Mihályné, Széchenyi ut 77 számú háza.

Varga Gábor, Szilágyi D. u. 41 sz. háza.

Kovács Antal kocsmája. (Vásártéren.)

Bérbeadás.

Ifj. Szilágyi Albert Bocskai u. 56 sz. alatt 2 szoba, konyha, kamra azonnali beköltözésre.

Alkalmazás.

T. Kocsis István, Kossuth L. u. 32, bérest vagy tanyást keres.

Vegyes eladások:

Nagy Jánosné gr. Tisza I. u. 26, 1 darab kutyám, 1 darab vastag körtefa dereka.

Juhász Lajos VI. ker. 67 sz. 1 boglya hereszéna és rózsza.

Ifj. Szilágyi Albert egy 7 éves fejős tehene.

Terék Mihály Horthy M. u. 77 sz. háza.

Bagi László, Fegyverneki u. 30, kölesfenei nyilas, kutyám, kutágas.

Csapó Mihály Széchenyi u. 1 kutágas, kutyám, boglya széna.

Sebők Jolán, Hunyadi u. morzsolt csutka.

Özv. Marjai Antalné Kiss B. u. 5. egy takaréktűzhely.

Malatinszki Lajos, Luther u. 15. egy kályha.

Körödi József, Tompa u. 23 fias koca 6 malaccal.

Kulik Istvánné VII. 341. kazal széna. Ifj. Pataki Lajosné, Táncsics u. 30, félház, asztali tűzhely, kanca ló, stráf kocsi.

Kun és Társa asztalosoknál butorok. Kerekes Károly bor 48 fillérért.

Papp László Rákóczi u. 8. 17 k. hold föld, 5 drb. tizhetes malac.

Schwalm Ádámné, Kinizsi u. 3. két oldal szalonna.

Kossuth u. 58 sz. szalma és tengeri. Csalah Sándor 1 kup csutka, cirok-szakál. VII. 112.

Ugrai Lajos Hartenstein gyárral szemben egy tűzhely.

Fried Géznál, négy ló. Takarmány rópát, töreket, szalimát venne.

Kovács Gábor Hunyadi u. 51, fias disznó 7 malaccal.

Hornok Lajos, zsellérföld szecs-kavágó Földvári Nagy Imre Zrinyi u. 2. 100 keve rözse.

Heinfarth Józsefnek cifrakertben 743 m. öf. föld. Ért. Német kaszinó.

Beinschróth Mihály egy 8 hónapos sertés.

Csapó István Attila u. 29. szánkó.

Oláh András Attila u. 19, egy kályha.

Hizó eladás:

Juhász Sándor, VI. ker. 444 szám. 2 drb 100 és 180 kg. súlyu.

Nagy János, gr. Tisza I. u. 26 szám alatt 1 darab.

Erdős Gábor. Attila u. 24 sz. 5 drb. 100 kg-os.

Juhász Sándor (hidon túl a Hatvani tanyában) 2 darab.

Haibach András, gr. Tisza I. u. 23. 2 darab 100 kg-on felüli.

Id. Megyeri Sándor, Baross u. 23. 1 darab.

Kálmán Farkas utcában 2 darab.

Baráth Klára, Andrásy u. 16. egy darab.

Csapó Bálint, Rákóczi u. 35 szám 140 kg-os.

Csapó Mihály Széchenyi u. 1. egy darab.

Ifj. Baráth Sándor, VII. 225. egy drb.

Baráth Sándor, Jókai u. 29. egy drb.

Pető Sándor, Deák F. u. 6. egy drb.

Özv. Marjai Antalné, Kiss B. u. 5. egy darab.

Csapó Lajos, Bocskai u. 54. két drb. 100 kg.

Fekete Gábor, Zrinyi u. 50. egy drb. 140 kg.

V. Balog Lajos, Fegyverneki u. 26 sz. két darab.

K. Kovács Mihály, Széchenyi u. 63. egy darab 100 kg.

Molnár Károly, vitéz Molnár tanyáján. két darab.

Tóth László, Körösi Csoma S. u. 15 három darab.

Veres Károly, Darányi u. 7. egy drb. 100 kg.

Schwalm Ádámné Kinizsi u. 3. egy drb. 120 kg.

U. Kovács Mihály Rákosi 20. egy drb.

Szücs Sándor Árpád u. 42. négy drb.

Molnár Endre Hősök u. 20. egy drb.

Özv. H. Kovács Gyuláné Arany J. u. 4 darab.

Özv. Harmati Lászlónénak a régi vásártéren 1 drb.

Csalah Sándor egy drb.

Papp Sándor Garzó 33. egy darab 80 kg.

Molnár Mihály Kiss B. u. 3. egy drb.

Györi László Berzsényi u. 6. két drb.

Tóth Sándor, Halmagy két darab.

Kiss Bálint u. 16. két darab.

Vinceze Gábor Kiszfaludi u. 12. öt drb. 120 kg.

Imre Péter Gyóni u. 19. két darab 150 kg.

Varga Sándor. Körösi Cs. u. 17.

Nádudvary Lajos Baros 27. 110 kg.

Horváth Gábor Garzó u. 19.

Özv. Fekete Jánosné Attila u. 14 sz. két darab.

Csapó Gábor pályafelügyelő.

Horáok Lajos zsellérföld.

Csath Imre Nagyatádi u. 18. egy drb.

Kormányos István Bersényi u. 4 sz. egy darab.

Köszegi István Bánffy u. 7. egy drb.

Molnár Gábor Luther 28. egy 170 kg.

Kiss Dániel Széchenyi u. 34. egy drb.

Beinschróth Mihály Zrinyi u. 18. egy 70 kg.

F. Nagy István Bocskai 29. egy drb.

Ádám Lajos Hartenstein telep 110 kg.

Erdei Sándor Nyilason 3 drb.

Kruchió Lajos, Tisza I. u. 68. öt drb.

Domokos Lászlónak 1 drb jó hizója van eladó. Hősök-utja 81 hsz.

Karácsonyi ajándékul

*névjegyet rendeljünk
a Hungaria nyomdában*

**NEM OLCSÓBB MÁR
A B O R O M
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI!
26 fillér.**

egy liter kadarka vagy fehér fejtett ujjbor Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítást tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuk. tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cim: **Székely Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

**Lapunkat
● támogatja,
● ha
● hirdetőinknél
● vásárol!**

*Vásárlásoknál, rendeléseknél
hivatkozzon lapunkra, elő-
nyös kiszolgálásban részesül!*

**Lapunk hirdetőinél
rendeljen és vásároljon!**

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.
Hungaria könyvnyomdávaltalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felkész szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

G y o m a, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Béke

Ismét átéltük a háború borzalmainak elgondolását. Talán még rémesebb helyzettől féltünk, mint a múltban volt, mert akkor nekünk is volt fegyverünk, most pedig fegyvertelenül álltunk az állig felfegyverzett szomszédainkkal szemben.

A népszövetség már erősen megtépázott tekintélye most óriásit nőtt. Ha a népszövetség tagjai a múltban is ennyire tárgyilagosak tudtak volna lenni — hogy a mi, magyar ügyünkönél maradjunk — az elszakított területeken élő testvéreink kisebbségi panaszait elintézték volna, és pedig igazságosan, a kisértés és Magyarország közötti ellentétek sem volnának olyan nagyok, mint így.

Hálát adunk Istennek, hogy az utolsó pillanatban mellénk állította az illetékes hatalmak segítségét és megszűnt a háborús veszedelem.

A kiüldözött, megsanyargatott testvéreink ügye is jó úton halad. Barátaink között a hatalmas Angol Birodalom tevékenykedik abban, hogy sinylődő, kiüldözött testvéreink is nyugalomhoz jussanak, esetleg a visszahagyott hajlékaikba vissza is térhessenek.

Ha a népszövetség a jövőben is hasonló igazságérzettel és bátran meri a legyőzött államok odakerülő ügyeit elintézni, akkor tekintélye lesz, melynek hatalmával — legalább az európai államok között —

áldásos munkát végezhet. Egyik ilyen legjelentősebb döntését a népszövetségnek, a revízió kimondását várjuk legközelebb.

A genfi népszövetség mostani ténykedését vonatkoztatassuk át a mi községi életünkre is.

Nálunk is — éppen az intelligens osztályban — egyesek között áthidalhatatlannak látszó egyéni ellentétek támadtak. Ne hagyjuk, hogy akár világnézeti, akár személyes ellentétek bomlasztó, pártos-

kodó eredményeket érjenek el.

Minden egyéni kiállásnak — hacsak menthetetlen alacsony színvonalon nem nyilvánul az meg — ereje van, melyet a társadalmi erőközpontban hasznosítani lehet. Ezeket az erő-egyedeket gyűjtsük össze, hassunk rájuk, hogy az okosság mértékével vegyék revízió alá önmagukat s a társadalmi közönségre hasznos értékeikkel legyenek szolgálatára és hasznára társadalmunknak, községünknek, hazánknek.

W.

Még a vadászatba is lehet revíziós propagandát vinni.

Gróf Wenckheim József kigyósi nagy vadászata.

Főuraink közül gróf Wenckheim József, kigyósi földbirtokos egyik legrokonszenvesebb és legelfoglaltabb tagja arisztokratáinknak. Sohasem szerepel; sem politikai, sem társadalmi téren nem hallunk róla s mégis, mindenütt, ahol dologról, közszolgálatról, adakozásról van szó, ott ő, rendezett anyagi viszonyaihoz és nemes lelkehez mérten, teljesíti kötelességét.

Akinek csak egyszer is alkalma volt gróf Wenckheim József kigyósi mintagazdaságát meglátni és a nemes lelkű gróf első munkatársát, vitéz Orsovay (Gramling) Alajos jószágigazgatót megismerni, az

lelkimegnyugvással jön el onnan. Az a közveitenség, amivel a tulajdonos és tisztjei a munkásokkal érintkeznek, az a gondosság, ahogyan a munkások szociális ellátásáról is gondoskodnak, mely téren gróf Wenckheim Józsefné értékelhetetlen érdemeket szerez, amikor a legutolsó béresgyerek, az asszonyok testi és lelki egészségét számon tartja és a saját költségén fenntartott intézményekkel épségben tartja, ritka helyen látható. Kevés uradalomban lehet annyi jól táplált, egészséges és tiszta ruhájú béresgyereket látni, mint a kigyósi uradalomban s ez egészben a gróf Wenckheim József és gróf

Wenckheim Józsefné érdeme.

A mi községünk határában is vannak nagybirtokosok s most mégis a kigyósi Wenckheim grófot mutatjuk be olvasóinknak. Tesszük ezt azzal az alkalommal, hogy a kigyósi uradalomban december 3—4—5-én főúri vadászatot tartottak, melyen József főherceg, Festetich György herceg, Kinsky Ulrich herceg, gróf Bethlen István és más magyar főurakon kívül Mac Farlane angol ezredes, katonai attasé, Major Schaw angol őrnagy is részt vettek több külföldi előkelőségekkel.

Ezzel a vadászattal gróf Wenckheim József mint házigazda külföldi vendégeit olyan szellemes, ötletes módon hangolta revíziós mozgalmunk mellé, ami eddig páratlan.

Vadász szokás, a naponta lőtt vadat egyfömegben kiteríteni. Kigyóson a nagy mennyiségű lőtt fácánból és nyúlból a vadászlat egyik napján Magyarország nagy címerét, másik napon Magyarország nagy térképét, benne a trianoni határt nyulakból, „Nem, nem, soha!” és „Éljen a haza!” felirásokkal rakták ki.

A hatás teljes volt.

Kigyós nemes grófja előkelő gesztussal domborította ki igaz hazafiasságát és kimutatta, hogy a jó hazafi szórakozása közben is tehet szolgálatot hazájának.

Főuraink nagy érdeme, hogy előkelő külföldi ismerőseik körében revíziós törekvéseinknek már eddig is sok barátot szereztek.

Valutavisszaélés-e a pulykaexport fiaskója?

A „nyoleak monopóliuma“ és a nagykörösi Benedek-cég. — Ellenőrizhetetlen angol ügynökségek számolják el a londoni követeléseket. — Mister Holt = Winkler Jenő.

A pulykakivitel külföldi monopóliuma nem biztosítja a Nemzeti Bank valutáris érdekeit, de a termelői érdekeket sem. Minden évben felszigazott reménykedéssel várja az agrárvilág az angliai pulyka-üzlet eredményeit, de ezekben a reménykedésekben mindig csalódnak, mert annak eredménye rendszerint csak néhány protekcionárius cég birtokába kerül. Olyan cégek birtokába, amelyeknek a hatóságok halálán kedvezményeket biztosítanak.

A kiviteli fiaskók között a magyar pulykaexport veszteséges statisztikája esztendőnk során az első helyen szerepel. A termelők, kis- és nagykereskedők nagyarányú veszteségek nem közömbösök a Magyar Nemzeti Bank valutáris szempontjából sem.

Ismeretes, hogy az angliai baromfi piac az egyetlen, amely kontingens megszorítás nélkül szabad kiviteli lehetőségeket nyújt. A magyar baromfit az exportőrök korlátlan mennyiségben vihetik az angliai piacokra. Különösen karácsony táján élénkül meg ez az üzlet, amelynek kihasználása különösen a világhírű magyar pulyka nagytömegű elhelyezésére vonatkozólag magyar szempontból elsőrendű pénzügyi, mezőgazdasági és kereskedelmi érdek.

Talán ez az egyetlen kiviteli cikkünk, amelyet nem kompenzációk ellenében bonyolítanak le, mert az exportőrök a világhírű magyar pulykát csak nemes valutáért adják

tehát a kivitel és az ezzel járó minél előnyösebb eladási ár fokozása és biztosítása nemcsak az exportőröknek érdeke, hanem magyar nemzetgazdasági érdek is.

Különböző furcsa üzleti manőverek után fontos lenne, hogy nemcsak a belföldi beszerzést, hanem a londoni piacon történő eladásokat is elkerülhetetlenül és sürgősen szervezzék és ellenőrizzék.

Eddig két vagy három cég bonyolította le az angliai üzletet, a nagykö-

rösi Benedek cég vezetésével.

Véleményünk szerint nem elég, ha néhány kiváltságos cég kap kizárólagos jogosultságot a termelőkkel szemben, a baromfi felvásárlására és exportálására. Ez az ugynevezett baromfiszindikátus, amely az egész országot behálózva, ellenőrizhetetlen ügynökei szervezete ujján értékesíti az árut. Nem a londoni fogyasztóknak vagy nagykereskedőknek adják el az árut közvetlenül, amelyekkel könnyen lehetne ellenőrizni a Magyar Nemzeti Bank érdekeinek védelme céljából, hanem ügynökeik helyezik el azt a londoni piacon, természetesen ellenőrizhetetlen eladási árak mellett.

Igy könnyen születnek legendák veszteséges üzletekről. Az angliai baromfi piac híhetetlen krachjáról. A különleges elbánásban részesülő cégek extra prémiumainak igénybevételeiről,

és az idehaza hatalmas kárt okozó 50—60 filléres árcsúszamlásról, amely százezernyi dolgozó gazda létét és vagyonát veszélyezteti.

A napilapokban már hetek óta cikkek jelennek meg a londoni baromfi piac erősen szigorított vámvédelméről. Ezekből a hírekből nagyrészt egy szó sem igaz. Az angol importőrök munkáját a világhírű magyar baromfi elhelyezésével kapcsolatban nemhogy megnehezítették, — hanem megkönnyítették. Csakugyan hangzottak el Angliában olyan felszólalások, hogy az importpulykákat ki kellene szorítani az angliai piacokról és az ir pulykákat kellene az angliai termelők érdekében fokozott mértékben piacra hozni. Ezzel szemben az igazság az, hogy

a tiz-tizenkét kilós, sőt tizenöt kilós ir pulykák nem jelentik a tömegtelálékot. Árban és minőségben nem tudnak versenyezni a három-négy kilós sulyu kítűnő és olcsó — még a szállítási és vámköltségeket is beleszámítva, — a magyar pulykával.

Az angliai vám- és exportnehézségek csupán azt a célt szolgálják, hogy egy speciálisan magyar belföldi pánikot idézzenek elő a termelők között és a minimumra szorítsák le a magyar pulyka és baromfi kereskedelmi árát, hogy a néhány, hatóságoktól támogatott cég, minél olcsóbban vásárolhasson a hazai piacokon és minél nagyobb kereskedői hasznot érthessenek el.

Véleményünk szerint szabad területekre lehetővé kellene tenni, hogy az exporttal mindazok foglalkozhassanak, akik erre jogosultak. Bizonyos az, hogy a hatóságok jóakarattal kezelik a magyar exportőröket, akik végeredményben a magyar nemzeti érdeket szolgálják,

de viszont az megengedhetetlen, hogy a beszerzési árakat sajtópropagandával és ügyes üzleti trükkökkel lenyomják, nem lenyomják, nem törődve azzal, hogy a termelőknek és a kiskereskedőknek az egész sorát teszik kenyértelenné.

A mindenkorai szükségletek szerint alakulnak ki a piaci árak. Ezt a magyar baromfiszindikátus, sajnós nem veszi eléggé figyelembe, ők maguk szabják meg az árakat brachiális eszközökkel.

A külkereskedelmi megbízottak feladata az lenne, hogy ellenőrizzék az eladási piacot.

Ezt a feladatot lelkiismeretes szakembereknek kellene ellátni, hogy a magyar baromfi az ottani szükségletek szerint kellő időben kerüljön a piacra.

A külkereskedelmi megbízottak közül ezt a munkát úgy látszik kevesen végzik el pontosan és lelkiismeretesen, ezért fordul elő olyan sokszor, hogy minden fetszserűség nélkül szállítják le az árut. Természetesen csak olcsóbb árak mellett lehet gyakran értékesíteni.

Londonban a magyar külkereskedelmi megbízottunk, Eugon Holt. Csak kevesen tudják, hogy a derék külkereskedelmi megbízottat Winkler Jenőnek hívták Budapesten, ahol mint textiles szerepelt.

Angliában változtatta meg a nevét és foglalkozását, egy időben kertli székkel kereskedett Londonban. Az angliai baromfi piacon történt eseményeknek, amelyek a magyar gazdasági életet súlyosan érintették, a magyar Külkereskedelmi Hivatal megbízottját terheli részben a felelősség.

A nyár folyamán a földmi-

velésügyi minisztérium elől bemutatott egy részletes tervezetet a baromfikivitel nagyarányú lebonyolítására.

Ez a tervezet a kisebb kereskedői egzisztenciák exporttörvényesítésének lehetőségeit is magában foglalta. Ezt ugyilátszik elgáncsolták, ahelyett azt a tervezetet fogadták el, amelyet a nagykörösi „Benedekék nyoleadik monopóliuma“ című kereskedői szindikátus szerkesztett.

Ma már okulhat a történeteken és megállapíthatja, hogy melyik tervezet szolgált volna jobban a magyar érdekeket.

Nekünk csupán az a szerény véleményünk, hogy hagyjanak fel a szindikátusi rendszerek agyonlárogatásával, legalábbis ott, ahol a kötöttkontingens nem akadályozza a magyar exportot és ahonnan magyar áruért nemes valutát kaphatunk. Az állami beavatkozást szorítsák kizárólag az eladási árak tényleges ellenőrzésére és az elhelyezési piac jobb és egészségesebb kihasználására.

Fenti cikket a Magyar Pénzügy dec. 5-iki számából vettük át.

Felhívás

A már európai híres „Gyöngyös bokréta“ apostola, Paulini Béla a közeljövőben Gyomára és Endrődre is el látogat. Paulini régi népi dolgok után kutat. Elődeink eredeti ruházatkodása, házi butoraik és szerszámaik, feljegyzéseik, — szóval mindaz, amiből akár a magyar, akár az ide települt nemzetiségek életéből még megőrzésben van, hozzák el szerkesztőségünkbe, mi addig megőrizzük azokat, míg Paulini Bélának bemutatathatjuk s aztán mindenkinek visszaadjuk a magáét.

Felkérjük lakostársainkat foglalkozzanak komolyan felhívásunkkal, ki tudja, milyen értékeket találunk a padlások poros ereszei alatt vagy a dohos ládafiókban.

Büntetés. A gyomai járás főszolgabírója Jurcsó János és Klimó Mihály gyomai lakosokat azért, mert a Hősök Emlék útján, a hősök emlékére ültetett hársfákat törölték, 10—10 pengő pénzbüntetéssel büntette meg.

A Gyomai Ujság előfizetői jószívű adakozásai.

A Jugoszláviából kiülőzött testvéreink segítségében járásunk megérő lehetőségeink is kötelességüket kell teljesíteni. Bármennyire is súlyosak terheink, annyira még sokónknak van, hogy hajléktalanná vált testvéreinknek adhassunk. Ha sokan adunk, kis adományokból is nagy mennyiség gyűlik össze.

Az adakozás mérvére az alábbi levelek szerint nemes példáival járul elől Kovács János családja a vezetéseik alatti szövetkezetekkel.

Mélyen Tiszteelt Szerkesztő Ur!

A Gyomai Szövetkezetek Vezetősége mély megbotránkossággal itéli el a jugoszláv hatóságok embertelen eljárását, mellyel sok ezer magyar testvérünket, minden ok nélkül máról-holnapra, hajléktalanná tettek. Mindnyájan vérző szívvel állunk kiutasított magyarjaink mellett és úgy érezzük, hogy ezekben a keserű órákban segítségükre kell sietnünk. Legutóbbi gyűlésünkön — erre való tekintettel — egyhangu lelkesedéssel 75 P-t szavaztunk meg.

Ugyanakkor azonban fájdalmas szívvel gondolunk millió és millió csonka-magyarországi testvérünkre, akiket a kemény Sors munkalehetőségüktől fosztott meg és most a Szeretet legnagyobb Ünnepe nélkülözni kénytelenek. Ezen magyar testvéreink nevében felemelte már kérő szavát Magyarország első asszonya. Mi a kérő szóra hallgatva, örömmel igyekezünk segítséget nyújtani azzal, hogy felajánlunk ugyancsak 75 P-öt a Horthyné akcióra. Szeretnénk remélni, hogy minden tehetősebb magyar ember szíve belső szavára hallgatva-adakozni fog és ezzel egy-egy „bajbajutott“ könnyeit letörli.

Kérjük a t. Szerkesztő urat, méltóztasson a mellékelten átszarmaztatott összeget — a mások által küldött adományokkal együtt — illetékes helyre eljuttatni.

Szívésségét sokszor megköszönve maradunk

Gyoma, 1933. december 14.

szövetkezeti üdvözlettel a

GYOMAI SZÖVETKEZETEK

Dr. Kovács sk. Kovács sk.

Adományaink részletezése:

Gyomai Termelők Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete 25 P.
Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszfőzde 25 P.

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 25 P.

a menekültek segélyezésére.

Gyomai Termelők Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete 25 P.
Gyümölcsértékesítő és Központi Szeszfőzde 25 P.

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet 25 P.

a Horthyné akcióra.

Kedves Szerkesztő Ur!

A Jugoszláviából kiülőzött segélyezésére 25 pengőt; a Horthyné akcióra 25 pengőt, összesen 50 pengőt azzal a kéréssel küldöm el, méltóztasson azt mielőbb ille-

tekes helyre eljuttatni.

Szívésségét külön is megköszönve maradok őszinte hiva

Kovács János és neje
Münnich Mária.

Befolyt a menekültek részére 100 P.

Befolyt a Horthyné akcióra 100 P.

A Gyomai Ujság a befolyt összeget hetenkint a nyilvánosság előtt nyugtázza és egyuttal rendelési helyére is elküldi.

Gyoma és Endrőd virilisei 1935-ben.

Mindkét községben publikációs meghirdetés után november 15-én tették közzemlére a virilisek név-

jegyzékét s mert a felebbezési idő alatt azok ellen senki kifogást nem emelt, így jogerősek.

Gyomai virilisek:

vitész Purgly Emil	9952.60 P.*
Harlensztein Ignác	5578.18 P.
özv. csáki Geiszt Gyuláné	2898.32 P.
Schwarz Gyula	2566.10 P.
Debreczeni Endre	2368.78 P.*
Ozsváth Sándor	2044.88 P.
Pikó Béla	1808.96 P.*
dr. Vadász Pál	1723.72 P.*
Hajnal Ferenc	1519.96 P.*
Bácsy Elek	1291.38 P.*
dr. Szilágyi Ferenc	1142.76 P.*
Máday Aladár	1100.86 P.*
Kner Izidor	1067.64 P.
Lénárt Bálint	1035.65 P.
Béres Mihály	961.68 P.
Mihályi József	944.48 P.*
dr. Christán Kálmán	924.76 P.*
dr. Singer István	911.54 P.*
dr. Tardos Gáspár	881.24 P.
Lénárt József	846.49 P.

Póttagok:

vitész dr. Haviár Gyula	830.98 P.*
Ailer Márton	818.02 P.
Lénárt Péter	811.26 P.
dr. Vadász Károly	792.94 P.

A *gal jelöltek adója kétszeresen van számítva.

Összehasonlításként közöljük, hogy a vármegye első virilise dr. gróf Wenckheim László 84160.18 P. kétszeres adóval, az 504-ik megyei virilis Schwartz Vilmos ke-

Endrődi virilisek:

özv. Czibak Károlyné	1260.45 P.
dr. Ádám Ferenc	1161.06 P.
özv. Szatmáry Andorné	1102.91 P.
Esernus Mihály	1036.07 P.*
dr. Waisz Aladár	1004.58 P.*
dr. Kovács Péter	976.61 P.*
Timár Imre	801.57 P.
Hanyecz Vincze	785.89 P.
Alapy Andor	645.58 P.*
Ugrin István (Gyoma)	634.13 P.*
dr. Ugrin László (Gyula)	616.82 P.*
dr. Tóth István	563.16 P.*
Bácskai István	554.77 P.
Grósz Zoltán (Gyoma)	547.70 P.
Kalmár Károly	535.81 P.
Kalmár Imre	529.41 P.
ifj. Uhrin Sándor	501.43 P.
Varju Fülöp	494.75 P.
Uhrin Vendel	459.54 P.
Szabó Elek	445.48 P.

Póttagok:

dr. Izsák Adolf	444.62 P.*
özv. Pintér Györgyné	431.03 P.
Balogh Mihály	430.16 P.
dr. Uhrin Nándor	429.90 P.*

reskedő Szeghalmon 690 P. adóalappal.

Ailer Márton gyomai második póttag 818.02 P. adóalappal a vármegye 373-ik virilise.

KISGYŰLÉSI HATÁROZATOK.

A december 11-iki közgyűlésen a járásunkat érintő következő határozatokal hozták:

Gyoma: A villanyáram egyszerű leszállítása ügyében felmerült 550 pengő szakértői díj megtérítését jóváhagyták.

A hangversenyek és más mulatságok után szedhető díjak ügyében beterjesztett szabályrendeletet nem hagyták jóvá, mert nem a vármegyei minta szerint lett elkészítve.

A községi előjárók stb. fizetési szabályrendeletének módosítását jóváhagyták.

Az országos vásárok alkalmával szolgálatot teljesítő községi alkalmazottak étkezési pénzének

megállapítását nem hagyták jóvá, erre vonatkozólag egy általános alispáni rendelkezés jön.

Endrőd: Trafik-bódé építésére terület átengedése tárgyában az ellene beadott fellebbezést elutasították.

A kondorostanyai jegyzői kiirendeltség megszervezése tárgyában kelt B. M. rend végrehajtása tárgyában az ellene beadott fellebbezést elutasították, marad kiirendeltség egy segédjegyzővel, de a miniszter által jóváhagyott pénzre nem egy, hanem két esküdtet választanak.

Az örménykúti, az ugari és a polyákhalmi dülötak megnyitását jóváhagyták.

A hangversenyek és más mulatságok után szedhető díjak ügyében beterjesztett szabályrendelet módosítást íft sem hagyták jóvá.

A kondoros-iányai szerződéses magánorvos tiszteletdíjának 80 pengőről 100 pengőre való emelését jóváhagyták.

Kondoros: a fedeztetési díjak mérsékléséhez 1 évi próba időre hozzájárultak.

A vármegyei és Városok Országos Mentőegyesületébe évi 100 P. tagdíjjal belépett.

Záhonyi Aladárné

tartott felolvasást 12-én a mozi helyiségében a hazaszereletről. Felolvasása mindvégig lelkes, érdekes volt. Tanuságot tett a szerző mély, hazaszereletről, amit megtanulhatunk tőle. Felolvasása buzdítás volt arra is, hogy mindnyájan fogjunk össze és fillérezsünk tegyük lehetővé a gyomai országzászló felállítását, amint az ország 140 helyén tették. Hisszük, hogy a gyomai közönség megérli ennek jelentőségét és mielőbb ünnepelhetünk az országzászlónk alatt.

A felolvasás keltte nemes és emelkedett hangulatot igen lerontotta az utána következő lehetetlen film. Ezt szívesen elengedjük volna.

Készül a szegények karácsonyi ajándéka.

Ködös, sötét decemberi este-ken hivogatón világít a polgári iskola néhány ablaka. Bellehemi csillag a mai részvélen éjszakákban. Puha asszonykezekben villog ott a tű, vigan zörög a varrógép. Meleg fehérnemű, kesztyű készül a szegény, fázó gyomai gyermekek számára.

A „Mensz“ gyomai csoportja dolgozik szorgalmasan vitész dr. Haviár Gyuláné vezetésével azon, hogy örüljenek karácsonykor, akik egész évben szenvednek a nélkülözéstől. Uri hölgyek és egyszerű asszonyok áldoznak időt és fáradságot, hogy ez meglegyen.

Mindnyájunk elismerése és Isten áldása vezesse őket jótékony munkájukban.

Szalmaruhák. Egy londoni divatkiállításán olyan női ruhákat mutattak be, melyek szalmaruhából készültek. A szalmaruhák lény és tartósság tekintetében versenyeznek a selyemmel, — csak sokkal drágábbak.

HIREK

ZELINKA JÁNOS

pápai prelátus, a Szentháromságról nevezett c. apákanonok, Endrőd katolikus lakosságának 22 éven át volt lelkipásztora december 9-én, 88 éves korában, papságának 67-ik évében Nagyváradon meghalt. Az elhunytban Endrőd lakossága hajdani nemesszívű lelkipásztorán kívül a község egyik volt kegyes párfogóját is elveszítette.

Óvodai ünnepély. Gyoma község II. számú új óvodájában f. hó 16.-án, vasárnap délután 3 órai kezdettel karácsonyi ünnepélyt tartok szép hazafias műsorral, melyre a községi képviselő- és iskolaszéki tagokai, valamint az érdeklődő szülőket tisztelettel meghívom. Vaskorné Nádudvari Mária községi óvónő.

December 19-én kisgyűlés és 20-án vármegyei törvényhatósági bizottsági gyűlés lesz.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület december 22-én rendes őszi közgyűlést tartja Békéscsabán.

Hankó Márton pécsi tanár időjárásjelzője: Hőmérséklet szempontjából úgy a december, mint a január igen változatos lesz. Nem lesz állandó hideg és a tél december közepe és január huszadika között adja ki mérgét. Ekkor havazást, több hófuvást és hideget kapunk. De ez a téli időjárás is szinte naponként váltakozik.

Most már csakugyan márkázzák a csabai kolbászt. A triebina vizsgálat díja darabonként 24 fillér, a kolbász márkázási díja 50 kg-ként 2 pengő.

1000 vagon nyers vasat vettünk Oroszországból.

Fiatalszerzők csoportosítása. Ez a régi kívánság most megvalósult. Megalakult az „Irodák, Művészek és Zeneszerzők Értékesítő Szövetkezte”, mely a fiatal magyar tehetségek munkáinak erkölcsi és anyagi értékesítéséért küzd. A József kir. herceg fővédnöksége alatt álló zenei és irodalmi pályázatol hirdető „Magyar Zenei és Irodalmi Társaság” beolvadt az új szövetkezetbe s annak keretén belül fejli ki eddigi munkásságát. Ugyancsak beolvadt a szövetkezetbe a Magyar Szepmives Céh is. A szövetkezet úgy a fővárosban, mint vidéken hangversenyeket és irodalmi esteket rendez. A tehetséges fiatal

írók részére a „Magyar Bástya” irodalmi és művészeti folyóiratot, a zeneszerzők részére pedig a „Magyar Zenealbum” zenei folyóiratot jeleníti meg. A szövetkezet Budapest, Andrásy-ut 89. sz. alatt van. Érdeklődőknek díjtalanul megküldi a Magyar Zenei és Irodalmi Tudósítót.

A póstás csemetét és a családot ámulva veszi át az ajándékokat. Egyik csomagban ott van egy gyönyörű kézimunka-újság, a Tündérújjak friss száma. Csupa szép kép, hasznos szöveg. Egy másik csomagban gyönyörű tüllfüggöny, 150x260 cm. levegős, rácsos, finom holmi. Kockák, virágok rajja (részben már el is van kezdve a kézimunka). Ebben a csomagban van azonkívül egy kis csomag MEZ gyöngyfonal a függöny motívumainak kihimzéséhez. S mindez ajándék. A család kémlélődve néz a meglepetés szerzőjére: a kedves családfőre. Egyszerre hányféle öröm! Olvasnivalók, kézimunka, szórakozás karácsonyig és végül egy gyönyörű függöny a legszebb szoba ablakán. Mindezt pedig egyetlen mozdulattal szerezte meg: előfizetett a Tündérújjak egész évfolyamára P 14.40-nel. Ehhez jár a nagyszerű ajándékosomag. Kérjen ingyenes mutatványszámot! (Budapest, Szervita-tér 3.)

Csodák csodája Tolnai Világlapja karácsonyi száma, amely három pompás melléklettel, összesen 588 oldal terjedelemben jelent meg. Mellékletek: Arnold Bennett „Az Áruház rejtelme” című regénye, Mark Twain „Koldus és Királyfi” című ifjúsági könyve és egy előjegyzési naptár az 1935. évre. Ára a mellékletekkel együtt 90 fillér, holott a bolti ára hal pengő lenne.

Megjelent az OTBA tájékoztató. Kevés könyvet előzött meg olyan nagy érdeklődés, mint a most életbelépett Országos Tisztviselői Betegségélyezési Alap tájékoztatóját. A könyv ismerteti az OTBA tagok összes jogait és kötelezettségeit, kimerítő, részletes felvilágosítást nyújt az OTBA betegségélyező biztosítási ügyekben. Teljes terjedelmében közli a m. kir. miniszterium 1934. évi 7.700 M. E. számú rendeletét, amely tartalmazza az OTBA tagokra vonatkozó összes szabályokat. Az OTBA tájékoztatót egy OTBA tag sem nélkülözheti, azt minden OTBA tagnak ismernie, tudnia kell, mert különben nem tud eligazodni a bejegyzési biztosítás igen szövevényes jogterületén. Az OTBA orvosok kinevezésével e hó elején az egész országban megkezdődött a központi és körzeti orvosok óriás jelentőségű egészségvédelmi munkája. A könyv ára 1 pengő, amely összeg előzetes beiktatása ellenében bérmentve küldi meg a kiadó Szongoth Gyula, Budapest, IV., Királyi Pál utca 4.

Ezer érdekesség van a Délibáb új számában, amely száz oldal terjedelemben jelent meg. Nagyszerű képes rádióműsorokat, színházi beszámolókat, remek filmrovatot, slágerszövegeket, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt, pletykákat, riportokat és közel száz pompás képet közöl a Délibáb új száma. Ára 20 fillér.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. G. Jövő számban hozzuk a „Régi plakátot”.

Idb. J. G. Azt hiszem, a Gyomai Ujság olvasói is szívesen veszik további írásait. A karácsonyi számban hozzuk őszinte igazságait.

AZ IPARTESTÜLET VEZETŐSÉGE ezúton értesíti Tagjait, továbbá az iparigazolvánnyal rendelkező egyéb foglalkozásukat, nevezetesen: (vendéglősöket, korcsmárosokat, bérkocsisokat, baromfivásáriókat stb.) hogy a vasárnap tartandó körzeti iparkamarai törvényhatósági kiküldöttök választói mennél nagyobb számban vegyenek részt. A jelölték névsora megtudható az ipartestületben, ahol a szavazás reggel 9 órától d. u. 4 óráig tart.

Gyomai anyakönyvi hírek

Születtek: Beinschróth Mihály, Farkas Mária, Farkas Mihály, Gyebnár Mihály, S. Juhász Erzsébet, Bagi Ferenc halva szül. leánya, Hamza Sándor, G. Kis Erzsébet, Tari Terézia, Pap Piroška.

Házasságot kötöttek: Gál István—Bíró Eszter, Krausz Márton—F. Kis Erzsébet, V. Szabó László—Juhász Mária.

Elhaltak: Pap Tibor János 8 hónapos, Nagy A. László 79 éves, B. Kis Imréné Barna Lidia 35 éves.

Endrődi anyakönyvi hírek:

1934. dec. 2-től — 8-ig.

Születés: Bella Eszter Mária, Mátyus Julianna, Lizica Margit.

Házasságot kötött: Koloh Máté—Dinya Etel.

Elhalt: Elek Zoltán 3 hetes

Táncmulatság. A Polgári Olvasókör december 26-án karácsony másodnapján rendezte meg hagyományos táncmulatságát saját helyiségében könyvtárának javára.

„A kék postakocsi” című 3 felvonásos operettet adják elő karácsonykor az Iparos és Kereskedő Ifjak műkedvelői. Karácsony első napján főpróba, másodnapján táncmulatsággal egybekötött műkedvelőelőadás.

HIRDETME NY.

Értesítelük a lakosság hogy a Pénzügyminiszter Ur 170.806/1934. VIII. a számú rendeletével megengedte, hogy azon adózók, akik a 16.400/1933. M. E. számú rendeletben nyújtott kamatmentes részletfizetési kedvezményt önhibáikukon kívül nem tudták betartani, és elmaradt részületeiket folyó hó végéig befizetik, — úgy a részletfizetési kedvezmény hatályának visszaállítását a gyulai m. kir. pénzügyigazgatóságnál kérik.

Arany Guszláv s. jegyző.

Mezőberényben

vasutállomáshoz közel

60 kishold föld

tanyával,

Endrődön,

Nagyperes dűlőben

8 kishold föld

kedvező fizetési feltételekkel

eladó.

Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

függönnyt ad
a Tündérújjak

mindenkinek, aki P 14.40-nel egy évre előfizet a népszerű kézimunka-újságra. A gyönyörű, féligkész tüllfüggöny mérete 150x260 cm és hozzájár a kihimzéshez szükséges selyemfátyú MEZ himzőfonal is. Kérjen mutatványszámot!
Budapesti, Szervita-tér 3.

SPORT

II. o. bajnokság állása XII 15-én

1	Textil	9	9	—	—	33:5	18
2	MTK	10	8	1	1	31:9	17
3	Törekv.	11	8	—	3	28:15	16
4	GySC	11	6	2	3	15:13	14
5	GyTK	11	6	1	4	29:23	13
6	Kinizsi	10	6	1	3	15:20	13
7	M. Máv.	9	4	—	5	17:15	8
8	OFC	10	3	2	5	16:23	8
9	KTE	10	2	2	6	11:33	6
10	BISE	10	2	1	7	10:25	5
11	Bocskai	8	—	1	7	5:14	—5
12	Világos	11	1	—	10	3:16	—4

December 16-i programm:
Mezőtúron: M. Máv—BISE, Mezőberényben: Textil—Kinizsi, Szarvason: Bocskai—KTE.

GyTK—KTE 10:0 (2:0)

bajnoki bíró Rátfai.

Hatalmas gólarány-javító mérkőzéssel zárta a GyTK az őszi fordulót. Ez volt a csabai alosztályban a legnagyobb eredmény. Ha a GyTK teljes csapattal állt volna ki úgy a katasztrófális eredmény megduplázódott volna. A 10 gól eléréséhez természetesen hozzájárult azon körülmény, hogy a kondorosi csapat autódéfer miatt csak 7 emberrel tudott kiállni, míg a hiányzó 4 csak a második félidő 30-ik percében érkezett meg s így már nem tartották érdemesnek a beállást.

A mérkőzés teljesen egy oldalú volt. Az ellenfél hiányossága miatt nem tudott egyetlen egy komoly támadást sem a gyomai kapura levinni. Az első félidőben a GyTK tartalékjainak nem a legjobban ment a játék és ennek tudható be a 2 gól. Szünet után ők is jobban belemelegedtek és állandó ostrom alá vették a kondorosiakat, aminak a következménye lett, a végeredmény. A gólokon következőképpen osztozkodtak: Bartik II. 3, Csikós 3, Vatai 2, Kurilla 2.

A hiányos kondorosi csapat legjobbja — dacára a gólok sokaságának — a kapus volt. Rátfainak könnyű dolga volt.

A kapuzárással a GyTK lényegesen bebiztosította pont és gól arányát, ugyszintén az őszi helyezés 5-ik helyét.

Törekvés-Bocskai
4:1 (1:0)

Mezőberény, bajnoki,
bíró: Leipnicker.

(Mezőberényi tudósítónktól)

Törekvés: Kis—Szilágyi, Simcsik—Várad, Mészáros, Nagy—Lukoveczky, Kiszely Hugyecz, Unyatinzky, Kovács.

Bocskai: Wéber—Fazekas I., Fazekas II. — Szirony, Melich, Kiss II.—Kulasák, Lehoczky, Szentpéteri, Korbély, Virág.

Bocskai kezd, de a támadások irányítását a Törekvés veszi át. Leipnicker mindjárt az első percekben lehetetlen ítéletet hoz, emiatt Korbély reklamál, sorsa kiállítás. Korbély indulatba jön, a bírót felé rohan, de a Bocskai drukkerok csillják, mire lemegy a pályáról. Előbb azonban dühösen kiállt a bírót felé: „Maga bíró? Maga egy lehetetlen alak!” Ezután sorozatos Törekvés támadások, melyet Kovács góllal fejez be. (1:0.) Ujabb Törekvés támadás és a Bocskai kapuja előtt nagy tömörülés. Az egyik Bocskai-játékos a sárban ráesik a labdára s a bírót 11-est ítél. Lukoveczky lövi, de megcsuszik a sárban s így lövését Wéber fogja. Félidő végéig változó mezőnyjáték. Szünet után Bocskai lendül támadásba, mely Lehoczky lövése nyomán meghozza az egyenlítést. (1:1.) Törekvést a gól felvillanyozza és Hugyecz újra megszerzi a vezetést. (2:1.) E 2 gól 6 perc alatt esett. Ujabb Törekvés támadás. Kovács ofszejdból indul, bírót nem látja, lő és gól. (3:1.) Bocskai is támad, de csatársora nagyon érzi Korbély hiányát s eredményt elérni már nem tud. Még egy Törekvés akció. Kovács eredményes és beállítja a végeredményt. (4:1.)

Jók voltak: Törekvésből Hugyecz, Kiss, Kovács és Nagy, Bocskaiakból a nagy gólarány ellenére is Wéber, de különösen Melich nyújtott kiválót.

Leipnicker nagyon gyengén bíráskodott. ifj. Bárh György.

SPORTHIREK

MTK—GyTK meccsen kiállított Hatvani László (GyTK) játékost 6 óra, vagyis 1934. december 3-tól december 15-ig és 1935. február 15-től július 30-ig bezárólag és Szentesi Sándor (MTK) játékost 1 óra, azaz 1935. március 2-ig bezárólag a játéktól eltiltották. Kurecz József (GyTK) játékost, a meccs után történt bírósértés miatt fogelmi eljárás alá vonták. Hatvani büntetését a GyTK megfellebbezte. GyTK—Kinizsi meccsen kiállított Bartha István (GyTK) 1935. március 14-ig nem játszhat.

December 2-re kisorsolt Textil—Kinizsi meccs azért maradt el, mert a pályaválasztó Textil a mérkőzést délelőttre jelentette be, holott a délelőtti mérkőzések megrendezésére a szabályok értelmében külön engedélyt kellett volna kérnie. Így a Kinizsi ilyen engedély hiányában jogosan járt el, amikor a mérkőzés lejátszására nem utazott el.

Mult számunkban tévesen közöltük a Kinizsi—BISE meccs sorsolását, mivel e meccset november 4-én már lejátszották és Kinizsi 3:1 arányban győzött.

Bocskai—OFC mérkőzést 1935. február 24-re halasztották el.

Jól sikerült záróvassorát rendezett a GyTK. A rögtönzött vasorán 120-an vettek részt és érezték magukat kellemesen.

Bácsy elnök szeretettel köszönte meg a kedves közönség kitarató pártfogását, amit az egyesülettel szemben megjelenésükkel kifejezésre juttattak. Utána Szöke Ferenc igazgató tartott szép beszédet, melyben kitért, a jelenlegi jugoszláv eseményekre. A közönség meghatottan hallgatta a szónokot. A bezárót a töle megszokott derűs és lelkesítő szavakkal tartotta dr. Legeza Tibor. A felszólalókat nagy tapsal jutalmazta a közönség.

A csabai „A Sport” az előrehaladott szezonra való tekintettel — egyelőre — beszüntette megjelenését. A szezonban még hátralevő sporteseményekről a Gyomai Ujság sportrovata továbbra is hűségesen tájékoztatni fogja t. Olvasóközönségét. A fontosabb meccsek eredményeit a Lach és Varga cég kirakatában minden vasárnap délután 5 órakor továbbra is közölni fogjuk.

DLASZ elnöksége felkérte az egyesületeket, vezessék be azt a szép és sportszerű szokást, hogy a csapatok, úgy barátságos, mint bajnoki mérkőzések végeztével üdvözljék egymást. Ez nagyon alkalmas a kölcsönös megbecsülés és sportszeretet fokozására.

Textil—MTK botrányba fult mérkőzés sorsáról még nem történt döntés. DLASZ felkérte a mezőberényi esendőrsparancsnokságot annak közlésére, hogy a rendbontásban névszerint kik jártak elől?

A Nemzeti Sport érdekes pályázatot hirdet a közszájon forgó idegen sportmúzavaknak magyarrá való átültetésére. Például „finis” helyett „hajrá”, „tréning” helyett „edzés”, „start” helyett „rajt”, valamint a „tempó”, „tacs”, „tip”, „trial” és hasonló angol származású szavaknak magyar kifejezéssel való pótlására.

Csabai AK és a Gyulai AC az I. osztályú bajnokság létszámának csökkentése tárgyában javaslatot nyújtott be az alszövetséghez, melyben azt kérik, hogy az I-ső oszt. 14-es létszámát szüntessék meg, illetve csökkentésük 12-re. Az I. osztályból a 11, 12, 13 és 14-ik helyezett essen ki és az I. osztályba 11 és 12-ik résztvevőnek a II. osztály első és második helyezettje kerüljön be.

GySC vezetősége elhatározta, hogy évente bizonyos összeggel fog hozzájárulni a jobb sorsra méltó, derék ping-pongozók vidéki utazásaihoz.

GySC trénerkérdése valószínűleg megoldást nyer. Egy jónavú vidéki játékosal kezdett tárgya-

lást ugyanis, aki mint tréner és mint játékos is az egyesület rendelkezésére állana.

GySC ping-pong csapata dec. 9-én Ilyés—Piltz—Németh—Pulugor összeállításban részt vett a szarvasi Turul SE versenyén és a 8 résztvevő csapat között csapatversenyben a II. helyet foglalta el. Egyébként Karácsony első napján meghívásos versenyt rendeznek ping-pongozóink.

GySC műkedvelő ifjusága — mint már jeleztük — karácsony két napján az „Eztüst sirály” c. hangulatos, kedves tárgyú operett előadásával fogja tanujelét adni képességeinek.

Lapzárta után érkezett legújabb sporthírek: BISE nem akar elutazni vasárnapi meccsre, mert nincs pénze a játékosok ebédeltetésére. — Orosháza vasárnap Csaba—Orosháza válogatottjai fogának mérkőzést tartani a jugoszláviai kiűzöttek javára. — Bocskai és KTE együttesen kérték hoinapi meccsük elhalasztását, de az egyesbíró, tekintettel a jó időre, nem járult hozzá kérelmükhöz. — Az MTK—Textil meccset szövetségi ellenőr felügyelete mellett újra kell játszani, meccs terminusában 8 nap alatt meg kell állapodniuk. Csendőrség jelentése szerint a pályára először berohant nézők között MTK vezetőségi tag nem volt. — Bocskai—KTE meccset GONDOS József szöv. bíró fogja vezetni.

Lakodalomra, dieznótorra Kereskes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

A házalókereskedés eltűlése egyes városokban. A kereskedelemügyi miniszter arról értesítette a kamarát, hogy Baja (Hj. város, Kecskemét Hj. város és Szolnok megyei város) a folyó évben szabályrendeletet alkottak, amely az illető városok területén a házalókereskedést eltűlteti. Ezeket a szabályrendeleteket a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta és Baja, Kecskemét és Szolnok városokat felvette azon városok jegyzékébe, amelyeknek területén a házalókereskedés tilos.

Könnyen kereshet naponta 2—3 pengőt. Munkanélküli kereskedő, vagy iparossegédek, asszonyok, leányok (ügynökök még többet). Két darab 10 filléres levélbélyeg beküldése után munkát és utasítást küld: Hungária, Hódmezővásárhely, Kossuth-tér 5. A munkát azonnal meg lehet kezdeni. Irjon azonnal, mert egy városban csak két egyént bizunk meg.

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol

SZENZÁCIÓS MAGYAR TALÁLMÁNY.

Egy magyar mérnök, akitnek a nevét még ma az izzólámpakonzern is erősen titkolja, olyan villanykörtét állított elő, amely fényerősségben minden eddigi lámpát felülmúl és az áramfogyasztást csökkenti.

Értesülésünk szerint a találmány lényege abban áll, hogy a villanykörte üvegburkát egy egészen speciális összetételű gázzal töltik, amelynek az lenne a hatása, hogy a fényerősséget fokozza, az ennergiáfogyasztást pedig csökkenti.

Az európai izzólámpa-tröszt vezéreinek be is mutatták a kísérleti telepet. A mérnök ott mutatta be új találmányát, amelyről a világ legkiválóbb szakemberei és gyárosai a tapasztaltak után elragadtatással nyilatkoztak.

Az európai izzólámpa-tröszt 10 millió frankot szavazott meg kísérleti célokra és elhatározták, hogy a további kísérleteket Párizsban folytatják.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÓD

1934. december 15.-én, szombaton és
16.-án, vasárnap

Nagy hangos világhírű!

Árvák a viharban

Dráma d' Emery és Cormon világhírű regénye nyomán.

Főszerepben:

Gabriel Gabrió, Ivette Guilbert, Renée Saint — Cyr, Emmy Lynn.

Két árvalány izgalmas és megrázó kalandjai egy nagy város rejtekelyein. A szörnyűségek borzalmának és szívetfacsaró szenvedéseknek olyan halmozása ez a film, hogy minden néző szemében könnyet varázsol. Izgalmas, érdekesítő események pazar kiállítású hangosfilmje!

Zenés hajókirándulás vígjáték.

Hangos magyar világhírű

Ezt a megható hangos filmet, hogy mindenki megnézhesse, szombaton egy előadást tartunk 7 órákor, leszállított helyárrakkal.

Vasárnap két előadást tartunk 6 és 8 órákor, rendes helyárrakkal.

Karácsonyi ajándékul

*névjegyet rendeljünk
a Hungaria nyomdában*

PUBLIKÁCIÓ

ÉRTESETÉS.

Értesítjük tisztelt olvasó közönségünket, többek kérésére elhatároztuk, hogy a heti hirdetéseket (publikációkat), melyek péntek délig Szerkesztőségünkbe beérkeznek, „Hirdetés” rovatunkban

CSEKÉLY 10 FILLÉR

hirdetési díj ellenében közöljük le és ezen hirdetési díjért még a Gyomai Ujság azon számát tiszteletpéldányként is kézbesítjük.

Erre olvasóközönségünk óhaján kívül az indított benünket, hogy egyrészt megkíméljük a közönséget a hirdetés feladása alkalmávali ácsorgástól és várakozástól másrészt lehetővé tegyük a hirdetés teljes anyagának ismertetését azok részére is, kik a vasárnapi publikáción nem jelennek meg.

Megjegyezzük még, hogy ezzel a gyorsabb adás-vételt is biztosítjuk, mert lapunk már szombaton délelőtt jelenik meg, így olvasóink és hirdetőink már ekkor szereznek tudomást a kínálatról.

Olcsóbb is a hirdetés, mert annak díja csak 10 fillér.

Adjuk le tehát publikációnkat a „Gyomai Ujságban”.

Bérbeadás.

Az V. ker. ház, egy pados szoba, konyha kamra.

Széchenyi u. 81, egy szoba konyha. Klein Péter Bocskay u. 4 sz. alatt utcai lakás azonnali beköltözésre.

Alsórészi Olvasókör két üzlethelyiség.

Aikalmazás.

Községi állatorvos bentkosztos kocsinak való gyereket keres.

Hizó eladás:

B. Molnár Imre Ladányi út melletti tanyájában 2 drb. mázsán aluli hizó van eladó.

Domokos Lászlónak 1 drb. 140 kg. hizója van eladó, Hősök utja 81 sz. alatt.

Kovács István Tancsics u. 11. kettő darab 320 kg.

Szabó Lajos Attila u. 16. kettő drb. 120 kg.

Herter György Bocskai u. 17. kettő darab.

Sütő Irma gr. Tisza István u. 81.

Beinsöhróth Mihály Zrinyi u. 18, egy darab 70 kg.

Izsó Lajos Zrinyi u. 43. egy darab. Zöld László egy darab.

Hatvani Lajos Lehel u. 20. 100 kg. Vincze Gábor VII. ker. 126, három drb 120.

Özv. Imre Andrásné Hunyadi u. 1. két darab.

F. Nagy László Gyóni u. 32. két drb. Csapó Imre Dobó u. 17. egy darab 140 kg.

Szendrei János Kálmán F. u. 16, két darab.

Özv. Herter Józsefné Horthy u. 32. két darab.

V. Balog Mihály Árpád u. 6. két drb. 100 kg.

Seprenyi Gábor Fegyverneki u. 31. egy darab.

Vékony Mihály Széchenyi u. 5. Bodon Bálint Széchenyi u. 30. három 120 kg.

Udvari Lajos Mikszáth u. 17. négy darab, hathónapos.

Szerető István italmérő, három drb. Csontos Imre Hősök u. 109. egy drb.

Tóth László Zrinyi u. 28, egy darab. Pálkás István Nagy u. 19, egy drb. 90 kg.

Márton Lajosnak Bocskai u. 38. három darab 150 kg.

Szücs Sándor Árpád u. 42. négy drb. Szilágyi Sándor Szabolcska u. 18. három darab 100 kg.

Izsó Lajos gr. Tisza I. u. 121 két drb. Nyitrai Lajos Pósa u. 9. 100 kg.

Özv. Kéri Albertné Zrinyi u. 1 szám egy darab.

Herter Dániel Fegyverneki u. 13, egy 180 kg.

Klein Péter Bocskai u. 4. három drb. Nagy István Petőfi u. 54. négy drb.

Fekete M. János Hunyadi u. 45. két darab.

Molnár Géza Hunyadi u. 11. két drb. Gyenge Bálint, Baross u. 12. egy drb.

Nádudvary Lajos Baross u. 24. egy darab.

Józsik Mihály Baross u. 9. egy drb. 150 kg.

Bogár Benedek Zrinyi u. 55, egy drb. 140 kg.

Csáki János Rákosi u. 16, három drb. Kun Lajos Schulcz Jenő tér 1.

Lukács Balázs Szabolcska M. u. 21. több darab.

Kruchió Andor, Mátyás u. 19.

Csalah Sándor VIII. 112, egy darab 120 kg.

Szilágyi Endre, Hősök utja 83, két darab, 140 kg.

Szatmári Lajos, Fegyverneki u. 40. egy darab.

Schvalm Erzsébet gr. Tisza I. u. 20. egy darab, 150 kg.

Fegyverneki u. 12 sz. két darab.

Molnár Gábor, Luther u. 28, egy drb. 170 kg.

Özv. Zöld Józsefné, Zrinyi u. 53, egy drb. 120 kg.

Fekete Elek, Kiss B. u. 18, több drb.

Fekete János, Katona J. u. 5. egy drb.

Vegyes eladások:

Felkéretnek az állatbiztosító szövetségi tagok a tagdíjak sürgős befizetésére.

Özv. Csapó Andrásnéál egy csolnakos varrógép eladó. Kossuth Lajos út 38 sz.

Kovács János szövetségi igazgatónál 12 drb. napos malac eladó, újévkor lesznek 5 hetesek. Előjegyzéseket máris elfogad.

Szakállas Lajos VII. ker. egy darab 5 éves tehén.

Zöld László Veres féle páskumból 4 kat. hold föld, egy boglya zab árpa szalmája.

Tóth László Fattyasi tanya, csútká izék.

Gyermektelen házaspár tanyásnak felvétetik. Erd. özv. Bodon Lászlóné Kossuth L. u. 25.

Özv. Kruchió Józsefné Wesselényi u. 13, két drb. hordó.

Herter András ugari tanyán, tőrek. Ért. Fegyverneki u.

Hősök u. 78. ókécskei bor.

Julis János Porcsolmi tanyán, tőrek. Márton Lajos Lehel n. 9. 200 kéve leveles csútká takarmányrépa.

Szilágyi Sándor Szabolcska u. 18. egy hold csepűskerti föld.

Molnár Károlynak vitéz Molnár tanyán vágó marhája van eladó.

Rózsa Imréné a cifrakertben 5 és fél lánccal kert földje rajta levő épülettel és egy diófa derék eladó.

Kruchió Ferenc III. 4 sz. kis csomó széna és 125 kéve csútkája izikért eladó.

Kató Lajos örökösének, Tancsics M. utca 31 káz, 2 fertály kaszálónyilas.

Kalocsa Lajos csepűskert, egy fejős tehén.

Csapó Imre mézárósnak egy hasas üsző és egy hasas tehén.

Csath János Horthy M. u. 26. két ló, egy kocsi, szerszám.

Arany János hentes 2 drb. hasas üsző esetleg vágóért elcserélné.

Bogár Márton, Rákóczi u. 31, szemes tengeri 8 mázsa.

Özv. Fekete Benedekné, Álmos u. 6 heles malacok.

Kiss Mihály örökösei újkerti háza, Fekete Elekkel Kiss B. u. 18.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZ! 26 fillér

egy liter **kadarka** vagy fehér fejtett ubor Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból min-tásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italok. tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: **Székelly Ferenc**
Soltvadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős üzemvezető: Teket Sándor.

Takarékoskodjunk készpénzünkkel és

Bizalommal vásároljunk CIPŐT

Csabán Fehérnél, ahol készpénzfizetésnél

HITELIRODÁN KIVÜL!!

Fehér cipőgyárúház

Andrássy-út 6. sz.

Telefon 489.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.30 P, Fél évre 2.60 P, Egész évre 5.20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Óh drága Karácsony...?

Karácsony ünnepe a legkedvesebb, legpoetikusabb, legmelegebb ünnepe az emberi léleknek.

Mig a nagypénteki gyász komor fenségében jajongva sirunk az égre fel: kicsoda szabadít meg engem a halálnak testéből, — mig a husvéti feltört sir diadalának szent ihlettségében zengi-zugja a lelkünk: győzedelem, győzedelem, az ellenség megőzeteit — addig szent Karácsony napján a legszebb költészeinek kedvessége, bája zsong körül bennünket, a szeretet dobogtat meg és sugároz tele minden szívet és csudás angyali himnusz tölti be a világot mondván: Dicsőség Istennek, — békesség legyen embereknek!

Igy volt ez régen, így van ma és így lesz a messze jövőben is!

Két ezredév előtt a világ és üdvtörténeli nagyszerű eseményt, az égi szeretet jászol bölcsőbe való alaszállítását fényes csilagnak felragyogása, betlehemi pásztorok és napkeleti bölcsék szent alázatu tisztességtevése, égi angyalok hozsánnája és hallelujája kísérté ezernyi kedvességnek bizonyosságaként.

Ma az esztendőnkint való évfordulón szülők és gyermekek szemében csillan fel a boldogságnak gyöngyharmatos könnye, ma az édes meleg otthonba vágyik tiszta és szent szeretetnek találkozására, ilyenkor minden nemesen érző emberi

szív, koldus kunyhót és királyi palotát egyezően tölt be ilyenkor az angyali himnusz: Istennek dicsőség — embernek békesség!

És valameddig lesz ezen a világon egyellen szülői szerető szív és valameddig lesz ezen a világon egyellen hálással szerető gyermek és valameddig lesz ezen a világon egyetlen édes otthon, — vagy mig a szeretet fénynyel tudja tele sugározni a nyomoruságnak éjszakáját, le tudja csókolni a hulló könnyeket, összetudja arany szálakkal kötni a szegényt a gazdaggal, a boldog örvendezőt a siró árvával: a Karácsony mindig a legkedvesebb, a legpoetikusabb és legmelegebb ünnepe lesz az emberi léleknek!

Ma összetört világ romjai felett járunk. Ma alattunk remeg a föld, felettünk örök borus az ég s körülöttünk zug a fergeteg. Ma lépő gond fővissei vérzik a lábunkat, aggodalmak tüskéi szakgatják ruháinkat.

Sötét éjszakában esengünk legjobban a derengő hajnal felragyogása után, — háborgó világban vágyunk legégetőbbben a békesség után, — szeretetlenség és gyűlölet izzó kohójában tekintünk legszentebb érzéssel a jóságos szeretet felé!

Jövel óh drága Karácsony, szeretetnek, békességnek ünnepe — jövel óh ma élő világ, akari és tudj ünnepet ülni, ünnepet a szeretetnek és békességnek!

Légy betlehemi pásztor vagy napkeleti bölcs, légy agg Simeon vagy parányi gyermek, légy megvetett vámszedő, vagy dicsőség fényében élő, légy legelső, vagy legutolsó — jöjj a betlehemi jászolbölcsőhöz, lásd és érezd, hogy reád hull az örök, isteni szeretet melege, fénye, éld át, hogy

mindnyájan az Isten családja s egymásnak testvérei vagyunk, azután indulj el romok felett új világot, a szeretet világát felépíteni a karácsonyi himnusszal: Dicsőség Istennek — békesség embereknek!

Gyula, 1934 Karácsony.

HARSÁNYI PÁL
esepes.

Szemelvények az alispáni jelentésből

Dr. vitéz Márky Barna alispán szeptember, október és november hónapokról beterjesztett terjedelmes alispáni jelentéséből a következőket ragadjuk ki:

Élveszülettek száma: 1876, elhaltak száma: 1202, tehát a három havi szaporulat 674 lélek.

18 anya és csecsemővédelmi intézet (Stefánia) működik a vármegyében.

42 tüzeset volt, 16133 P. kárral.

A nov. 30-ával befejezett apaállatvizsgálatok szerint 349 bikát és 355 kant minősítettek köztenyésztésre alkalmasnak.

Az Endrődön kiosztott a gazdák szerint gyengébb csirázási

erejű búzák felülvizsgálására s a gazdák megnyugtatóására a napokban a Földművelésügyi Minisztériumból egy központi tisztviselő érkezik.

Az idén törvényhatósági költségén 43 km. 972 méter és állami költségén 3 km. 96 méter, összesen 47 kilométer és 68 méter hosszú utat építettek, összesen 843.609 pengő költséggel. (Ebből Gyomára semmi sem jutott.)

Utak építésére, az öcsödi híd átalakítására, az utak fásítására (9.900 P), az állami és törvényhatósági épületek tatarozására összesen

1.743.540.— pengőt fordítottak, ebből

1. anyagokra, úgy mint kőre, homokra, kavicsra vasra, cementre esik	609.338 P. (35.0 %)
2. A fenti anyagok vasuti fuvarjára	605.671 P. (34.5 %)
3. kocsis fuvarokra	173.586 P. (10.0 %)
4. munkabérekre	354.954 P. (20.5 %)

A felhasznált munkaerő:

175.592 napszamos napszám,
17.592 szakmunkás napszám,
24.323 igás napszám.

Az adófizetésből csak annyit: a folyó évi előírás: 598.385 P, erre decemberig befizettek 498.084 pengőt.

A borbély és nőifodrász iparban sajtószerű jelenség, hogy alig három-négy év alatt a borbély és nőifodrász üzletek száma megkétszereződött.

Önálló iparosok a vármegyé területén 7.520

Segéd munkások 2.752
Tanoncok 1.824
Munkanélküli szakm. 5.202

Felemlíti még a beszámoló az egyes iparágak küszködését, vergődését.

Jelenti még alispánunk, hogy megalakult a vármegyei méhészeti egyesület, melybe a számottevő községi és városi méhészeti egyesületek mind beléptek.

Az elmúlt negyedévben Dinya Imre, Sorly Kálmán, Birkenhauer Mihály és dr. Forray Lajos törv. hat. bizottsági tagok haltak el.

A Vármegyei Népművelési Bizottság közgyűlése.

Békésvármegye Törvényhatósági lakólkivüli Népművelési Bizottsága f. évi december hó első napjaiban tartotta őszi rendes közgyűlését Gyulán viléz dr. Pánczél József vm. főjegyző, h. alispán elnökletele alatt a vármegyháza kis tanácsstermében, a bizottsági tagok szépszámu érdeklődése mellett. Tantó József népművelési lítkár részletesen ismertette az újabb 3 éves terv alapján elkészített 1934/35 tanévi (első évi) munkatervet. Összesítélve számokba a vármegye területén dec. 1-ig jóváhagyott különböző népművelési tevékenységek egységét, összesen 11.206 egységet tesz ki.

Tlítkár jelenti, hogy a népművelési tevékenység tervezetei átvizsgáltattak s az illetékeseknek jóváhagyva megküldettek, a helyi felügyelet gyakorlására az egyes egyénekkel felkérte, az előadók politikai és személyi megbízhatóságuk tekintetében informálódott. Tlítkár részletesen ismertette az évi munkaterv alapján készített 1935 évi költségelóirányzatot, az összes bevételi és kiadási tételek költségfelhasználási tervezetét és indokolását, valamint a kíséző jelentést. Tlítkár jelentést tesz a bizottságnál történt ügyviteli és vagyonkezelési felülvizsgálatairól. A látogatási jegyzőkönyv szerint az ügyviteli és vagyonkezelés teljesen kifogástalan, racionalis és mintaszerű. Majd az érkezett miniszteri rendeletet ismerteti a lítkár. A bizottság a felsoroltakat tudomásul veszi. Majd az időközben megérkező viléz dr. Márky Barnái a bizottság melege óvációjában részesíti és a helyettes elnök az alispánnak negyedszázados jubileuma alkalmából álnyújtja a részére készített ezüst-plakettel. Az alispán végtelen meghatva köszönte meg a nem várt meglepetést és kedves figyelmet, s egyben biztosította a bizottságot, hogy a vármegye népművelési ügyét mindenkör szívébe zárja. Végül Harsányi Pál békésvármegyei ref. egyházmegye eszperese kiemelte a lítkár értékes munkásságát, melyet bölcs tudással, nagy jóakarattal és fáradhatatlan munkabírassal végez. Egyben bucsuzik Hercsuh Kálmán ügyv. elnök, kir tanfelügyelőtől, aki sok hűséggel és buzgó szolgálattal igyekezett mindenkör javára lenni a népművelésnek. Értékes szolgálataiért az Isten áldását kéri.

Képviselőtestületi közgyűlés Endrődön

December 18-án képviselőtestületi gyűlést tartott Endrőd község, melyen a következő fontosabb határozatokat hozták:

Belterületi szülésznőnek megválasztották özv. Kurilla Antalnét és kondorostanyai szülésznőnek Szabó Ilonát.

A körösöntuli orvosi kijárásokat január 1-től kezdve megszüntetik.

A mázsálási díjakat ugy csökkentették, hogy 100 kg-ig 10 fillér, ezenfelül minden 10 kg-ért 1 fillért kell fizetni.

Az 1935 évi költségvetés

alispáni jóváhagyását tudomásul vették.

A községi pénzek gyümölcsöztető elhelyezésére vonatkozólag ugy határozta, hogy a folyó évi december 31-ig adódó készpénz készleteket már most a Békéscsabai Általános Takarékpénztár endrődi fiókjánál helyezik el, egyben utasítják a községi előjáróságot, hogy az Endrőd-Gyomai Takarékpénztárnál levő betéteket január elsejére mondja fel.

Választási sajtóperek tárgyalása.

Gál György állami polgári iskolai tanárt két alkalommal szuronyos csendörök állították elő a gyulai törvényszéken.

Gál Györgyöt 80 pengő pénzbüntetésre, Nádudvari Mihályt 14 napi fogházra ítélte a gyulai törvényszék.

Az 1931-es országos képviselőválasztások alatti kifejtett sajtótevékenységük egy részéért kellett december 11-én számot adni a gyulai törvényszék Unghváry tanácsa előtt Gál György, volt gyomai, most diósgyőri állami polgári iskolai tanárnak és Nádudvari Mihálynak.

Kérdezhetők: mi oka volt, hogy az 1931-ben indított sajtóperekben csak 3 év múlva hozták az első ítéleteket? Ennek egyik oka az is volt, hogy vádlottak közül Gaál György két alkalommal nem jelent meg a kitűzött tárgyalásokon, így azokat el kellett halasztani. Gaált így két alkalommal, most december 11-én is, szuronyos csendörök hozták Diósgyőrből Gyulára, karhatalommal állították elő a tárgyalásra.

Feltesszük a kérdést: Milyen törvénytisztelre nevelheti a reá bizott tanulókat egy olyan állami szolgálatban lévő tanító, aki a magyar bíróság idézését kutyába sem veszi, nem is egyszer, hanem kétszer nem jelenik meg a bíróság idézésére és a bíróság mindkét alkalommal szuronyos csendörökkel vezeteti őt maga elé?

Gyávaság volt ez a Gál részéről? Ez még az enyhébb eset len-

ne. Bár humoros érzéseket vált ki annak elgondolása, hogy egy fiatalember, ki három évvel ezelőtt az „Ecsegi“ álnév mögül, napoleoni pózban, mázsás gorombaságot írt az azóta jobbléire szenderült „Gyoma — Endrőd — Kondoros“ lapba, s lovagias elégtételt nem adott a sértéséért, az most gyávaságból nem mert elmenni a bírói tárgyalásra, hogy helytálljon? Ha azonban nem gyávaságból, hanem törvénytisztelet híján engedte meg magának Gaál, hogy nem jelent meg az idézésekre, annál súlyosabb, különösen egy állami tisztviselőnél. Majd ezt Gál felettes hatósága tisztáznifogja.

Még 1931-ben több sajtópert indított a Gyomai Ujság, Kruchió István és Wagner Márton a néhai Gyoma—Endrőd—Kondoros című lapban megjelent becsületsértésekért, rágalalmazásokért, melyekért a gyulai törvényszék Unghváry tanácsa Gaál Györgyöt és Nádudvari Mihályt vonta felelősségre.

A törvényszék összevontan tárgyalta a pereket s így átlag elég enyhe büntetésekkel uszták meg vádlottak, feifüggesztéssel.

December 11-én Gál Györgyöt a Gyomai Ujság és külön Wag-

ner Márton ellen az „Ecsegi“ álnév alatt írt rágalmakért 80 pengő pénzbüntetésre, nem fizetés esetén napi 10 pengővel átszámitott fogház büntetésre, kincstári költségekre és külön Nádudvarival egyetemlegesen 280 pengő ügyvédi költségekre, valamint az egész ítéletnek indokálva együtt a Gyomai Ujságban közzétételre ítélte.

Nádudvari Mihályt a Wagner Márton sérelmére elkövetett rágalmazásért, különösen amiért azt írta, hogy Wagnerék 10.000 pengőt kaptak báró Dánieltől, 14 napi fogházra és az előbb említett költségekre ítélte a törvényszék.

Gál megnyugodott az ítéletben, Nádudvari félebbezett.

A bíróság ugy a vád, mint a védelemnek a legszelesebb bizonyítást engedte meg.

A MANSZ karácsonyi ünnepéiye.

A gyomai MANSZ csoport f. hó. 23-án vasárnap délután 4 órakor ünnepélyes keretek között fogja kiosztani a község háza nagytanácsstermében a szegény iskolás gyermekek részére készített meleg téli ruhákneműt. 60 iskolás gyermek fog ajándék csomagot kapni, amit mind a MANSZ lelkes tagjai készítettek. Összegyűlték kézimunka délutánokon már hetek óta dr. Szász Lajosné a házi ipari szakosztály elnökének a vezetése mellett, aki dr. viléz Havár Gyuláné a MANSZ elnökének az eszméjét fáradhatatlan munkáival, nagy kitartással vitte sikerre. Követésre méltó példa ez, mi lehetnek a szorgalmas asszonykezek, s az összetartás.

A MANSZ külön meghívóit nem bocsátott ki, lit hívja meg a tagokat és az érdeklődő barátokat.

Felhívás

A már európai híres „Gyöngyös bokréta“ apostola, Paulini Béla a közeljövőben Gyomára és Endrődre is el látogat. Paulini régi népi dolgok után kutat. Elődeink eredeti ruházatkodása, házi butorai és szerszámai, feljegyzéseik, — szöveik mindaz, amiből akár a magyar, akár az idelelepiült nemzetiségek életéből még megőrzésben van, hozzák el szerkesztőségünkbe, mi addig megőrizzük azokat, míg Paulini Bélának bemutatjuk s aztán mindenkinek visszaadjuk a magáét.

Felkérjük lakostársainkat foglalkozzanak komolyan felhívásunkkal, ki tudja, milyen értékeket találunk a padlások poros ereszei alatt vagy a dohos ládafiókokban.

Néhány szó az influenzáról.

A nyirkos téli időjárás leggyakoribb és egyben igen változatos formában sokszor súlyos alakban fellépő fertőző betegsége az influenza.

Fertőző azért, mert ezt a betegséget is bacillusok okozzák.

Terjedésre leginkább azon uton történik, hogy a már benne megbetegedett emberek minden lelkiismeret furdalás nélkül járnak — kelnek, társaságokban, gyűléseken részt vesznek és ott szaporán megisméltető tüszentéseikkel szorgalmasan szerteszét szórják az influenza bacillusokat, amit belélegezve már mint fertőzött visszahaza családjá körébe az azelőtt egészséges családtag.

Azt lépten-nyomon látjuk, hogy meghűt emberek felelősség nélkül köpködik szana-széjel kevésbé gusztyos, influenza okozta hurutjuknak „kézzel fogható” bizonyítékait.

A betegség igen változatos formában jelentkezhetik.

Lehet csak hirtelen magas láz, vagy csak erős fejfájás, vagy láz és köhögés az első tünete, amelyek néhány nap alatt el is mulhatnak.

De nem mindig ilyen simán zajlik ám le, hanem igen gyakran súlyos hörkhurutot — különösen a gyermekeknél lépett fel most az az alakja — súlyos középfülgyulladás, még súlyosabb tudógyulladás okozhat, amikor is nem egy halálos áldozatot is követel.

Ha tehát ez ilyen veszedelmes betegség, akkor kötelességünk elene védekezni is, úgy, ahogy tudunk.

Beteg ember feküdjön le, ne menjen idegenek közzé, legkevésbé gyűlésekre, nehogy a betegség terjesztőjévé váljék.

Ha hirtelen magas láz lép fel, minden különös ok nélkül, még hozzá húzó fegfájdalmak lépnek fel, nem is beszélve arról, amikor ezen tünetekhez az u. n. „nátha” is társul, akkor már szinte biztosok lehetünk az influenzás megbetegedésről.

Ha a betegnek hidegrázása van és utána hamarosan köhécsegni kezd, több mint bizonyos az influenzás tudógyulladás kórképe.

Ilyen esetben sohasem hanyagoljuk el bajunkat, hanem azonnal menjünk orvoshoz, mert azt annak kezdetén sikeresebben lehet gyógyítani.

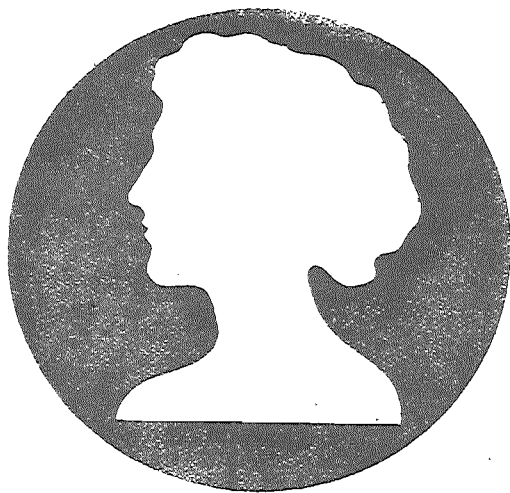
Védekezzünk ellene az időjáráshoz illő, tehát nem a divat diktálta, okos öltözködéssel. Ne menjünk olyan helyre, ahol tudjuk, hogy influenzás beteg van. Ne ülünk a meleg szobában abban az öltözékben, amelyben a hidegben kint jártunk, hanem vessük

azt le és csak akkor vegyük fel ismét, ha kimegyünk a lakásból, mert különben az nem véd már meg bennünket a hidegtől!

Ha náthások vagyunk, feküdjünk le, mert néhány napi fekvés többet használ, mintha liter számra isszuk a meleg teát és a mellett fent járunk.

Nehéz a védekezés ezen betegség ellen, de kevés jóakarattal és megértéssel eredményesen vehetjük fel a harcot ellene, különösen akkor, ha adott jó tanácsokat nem intézzük el egy böleselkedő kezlegyintéssel, hanem elfogadjuk azokat és a szerint élünk.

Dr. Vincze Endre
községi orvos

Karácsonyi süteményét süsse
csak dr. OETKER-féle
sütőporral!

Fűszeres keksz receptje: 50 dkg liszt, 1 csomag Dr. Oetker-féle sütőpor, 18 dkg vaj, 18 dkg cukor, 1 csomag Dr. Oetker-féle vanilincukor, 2 tojás, 1/2 liter tej, 1 evőkanál rum, izlés szerint löröll fahéj és szegfűszegből készült gyurunk, lestsés szerinti formákba szaggatjuk és közepes lánznál sütjük.

Takarékoskodjunk készpénzünkkel és

Bizalommal vásároljunk CIPŐT

Csabán Fehérnél, ahol készpénzfizetésnél
6% engedmény jár.
HITELIRODÁN KIVÜL!!

Fehér cipőnagyárúház

Andrássy-út 6. sz.

Telefon 489.

függönnyt ad
a Lündérujjak

mindenkinek, aki P 14.40-nel egy évre előfizet a népszerű kézimunka-újságra. A gyönyörű, félig kész tüllfüggöny mérete 150X260 cm és hozzájár a kihimzéshez szükséges selyemfényű MEZ himzőfonal is. Kérjen mutatványszámot!
Budapest, Szervita-tér 3.

Ponyva és zsák
gyártmányainak gazdakörökben való eladására jól bevett megbízható jutatók

Ügynököt keres
versenyképes gyárvállalat. Ajánlatok „Biztos jövedelem 856” jellegére Blockner J. hirdetőjébe, Budapest VI. Andrássy-ut 14 küldendő

Temetési segély.

Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat Temetkezési Segélyegyletének tagja volt a gyomai református egyház tagjai közül B. Kiss Imréné Barna Lidia Gárdonyi Géza utca 15 szám alatti lakos is. B. Kiss Imréné Barna Lidia 1934. december hó 8-án meghalt. Bár csak öt hónapon keresztül volt tagja ezen református temetkezési egyesületnek, mégis Répás Pál gyomai elnök lelkész Ur kérelmére a Társulat Igazgatósága B. Kiss Imréné eltemetésére egyszáz pengő rendkívüli segélyt utalt ki B. Kiss Imre részére.

B. Kiss Imre ezen egyszáz pengő segélyt f. évi december hó 16-án Répás Pál elnök lelkész Urtól felvette s egyszersmind a református temetkezési egyesületnek hálás köszönő levelet írt.

A KÉK POSTAKOCSI

Karácsonykor ismét kellemes szórakozási lehetőséget nyújt a műkedvelő előadások iránt érdeklődőknek a Gyomai Iparos és Kereskedő ifjak Önképzőköre jó hírnevének örvendő műkedvelő gárdája.

A Kék postakocsi egyike a legnagyobb érdeklődést érdemlő magyar daljátékoknak.

A próbák éretten várják a Karácsonyi előadás napját.

Kellemes zenére, gyönyörű énekek és hatásos táncok egész sorozata, valamint a darab meséje feltétlenül és számtalanszor kiérdemli a közönség tetszés kinyilatkoztatását.

Szilveszterkor: Süt a nap.
A gyomai Levente Egyesület sem marad el a többiekől és nagyban készülődik a Szilveszter estének kellemes ellátására. Ez az elsőrangú összevágott műkedvelő gárda Molnár Gyula rendezésében előadja Zilahy Lajos 5 felvonásos magyar életképét: Süt a nap. Az előadást táncmulatság követi és így adva van az alkalom, hogy táncolva hagyassuk el ezt az esztendő.

A KISBIRTOKOSOK FÖLDHITELINTÉZETE ÉS A GAZDAKÖLCSÖNÖK

A Kisbirtokosok Földhitelinté- zete, hogy a gazdaközönség pillan- tatnyilag legalább kisebb kölcsön- höz juthasson, előterjesztést tett a pénzügyminiszternek abban az irányban, hogy néhány száz gazdá- nak 1000 pengőt meg nem haladó hitelt nyújthasson. Hir szerint a pénzügyminiszter az előterjesztést magáévá teszi s így az intézet a hitelek nyújtását rövidesen meg- kezdi, a kamatot 7 és fél százalék- ban állapították meg.

Uj rendelet az adókedvezményről.

Mint értesülünk, a pénzügy- miniszterium új rendeletet ad ki az adóhátralékosok helyzetének meg- könnyítésére.

Ismeretes, hogy a pénzügyi kor- mányzat 60 hónapos fizetési en- gedélyt adott a hátralékosoknak, akik közül igen sokan nem tudták betartani a részleteket. Most a miniszter újabb rendeletben azt a kedvezményt nyújtja, hogy akik december 31-ig rendezik az el- maradt részletüket, azoknak a meg- adott 60 havi részletfizetési mó- dozat továbbra is érvényben ma- rad.

Adókedvezmények ingatlanok átalakítása esetén.

Mindenkit érdekel, milyen át- alakítások után biztosít a pénzügy- miniszter legújabb rendelete adó- kedvezményeket az ingatlanulaj- donosoknak. Ilyen átalakítások: a villanynak az adóköteles bérle- ménybe való bevezetése, vagy tel- jes újítása; a falon kívül elhelye- zett villanyvezetéknek a falba való süllyesztése; fürdőszobának, cseléd- szobának létesítése, ideértve a für- dőszoba megfelelő felszerelését is: a bérleménynek magyar szén, vagy széntermékek gazdaságos haszná- latára alkalmas fűtőberendezéssel való felszerelése, vagy a meglévő kályhának magyar szén, vagy széntermékek gazdaságos haszná- latára alkalmas új kályhával való kicserélése; az elavult födém, padló, ablakok kicserélése; portálé és ki- rakatszekrények létesítése; több kisebb bérleménynek egyesítése, vagy valamely nagyobb bérlemény- nek felaprózása. Az adókedvez- mény feltétele, hogy a munkálatok megkezdése előtt nyolc nappal a terveket és költségvetést a községi előljárásnál be kell mutatni, a munka befejezését pedig 30 nap alatt a hatóságnál bejelenteni.

A dédapám

Irtta: sz. Csorba Tibor. 1934.

Szomorú történelét Édes- anyám idézte fel. Ő a nagy család örömeinek, bánatának leghűségesebb őrzője. Édes- anyánk honvágyán keresztül táplálkozik a miénk.

Amikor a végtelen lapos kis- kunságot elhagylam, a vonat- menti alföldi falvak sötétbebur- kolt temetőiben pislogtak a ke- gyelemécsek és világos, szí- nes follokkal szakadt meg a sírhantok honának komor söté- tése.

Óthon már égelt a méceses Nagyapám és Nagyanyám képe előtt és a sarkantyuvirágból Édesanyám művészeke által készített biedermeier csokor előtt. Mi így adóztunk a kegyelemnek.

A sötétedő szoba áhítatos csendjében csak az órák ke- tyegése hallatszott, a sóhajunk, a hazavágyódásunk, a szép Szepesség. Furcsa, fantaszti- kus gondolatainkal csak a fel- lobbanó gyertyaláng árnyképei multak felül. Könnyes szemek- kel néztük, hazavágyó lélekkel, szomorúságtól fojtogatott szív- vel. Édesanyánk ekkor szólt meg.

— Szegények... Isien nyug- tassa őket...

Kulcsolt kezét szeméhez emelte és feltörülte legördült könnyét.

— De sokan vannak már ott, folytatta szakadozott beszédét.

— Bizony sokan — erősít- gelltük — löbben már, mint a váralatti kis város utcáin... A rokonok javarészt már kint pi- hennek.

— Ki tudja... látom-e még... a sírukat legalább... Csak egy- szer... ilyenkor szeretnék úgy odaszökni... és egy pár szál virágot a keretből sírjukra ten- ni... Drága apám, anyám, sír- jára... a kisfiaméra.

Édesanyánk sírt. Köréje ku- porodtunk. Az étellerhétől jól- megrakott fehér vállára hajlot- tuk fejünket... Ketten. Ketten meg az ölébe, az ösénk nem volt óthon. Rá is gondoltunk, aztán csak néztük a képet. Nagyszüleink képét s a pislo- gó méceses játékát a falon, amint a virágot árnyképben velítette a falra.

— Ők még csak könnyen fejezték be ezt az életet... Ha- nem szegény dédapátok, az én Édesanyám Édesapja...

— Akik Szikszón?

— Igen — vágott közbe Édes- apánk, majd Édesanyánk me- séllte a sokszor hallott és meg- könnyezett tragédiát.

Lassan, lélekben utra kellünk

a váraljai temető fenyőfakoszor- us sírhantjai mellől a szikszói temető egyetlen németfelirású sírja felé. Édesanyánk vitt oda a lelke bánatával, szíve fájdalom- mával.

— Szegény Dédapátok... mielőtt elment, az előző napon az ebéd utáni feketekávés csé- széjét véletlenül fellökte s az a sima asztal abroszán szilán- kokra tört. Mondta szegény dédmama, hogy ne menjen, sehová, az rossz jel. Dédapa határozott ember volt, erős akaratú és nem hitt az asszony- beszédben. Most már azért is megyek, pedig nem nagy ked- vem volt, de most elhatároz- tam: megyek. Ezzel kiadta az utasítást a kocsinak, hogy ké- szüljön, holnap utra kelnek. A szüretutáni időben sokszor messzire ment, kocsin, bortvá- sárolni. Oda készült most is. Lekoesházott sokszor az Al- föld széléig, hogy annál jobb bort vigyen haza a Tátrabér- ces Szepességbe. A kolbachi kocsis tudomásul vette hatal- mas termelő, szigorú gazdájá- nak parancsát és készült a nagy- utra. Készítette a nagy ter- vet.

Édesanyánk megigazította a kép előtti virágcsokrot, mert egyik szirmára már rá-rányalt a mécselángja, majd folytatta.

— Éppen huszonöt éves ju- bileumra készülök. Hazatérve, az új bor mellett akarták meg- ünnepelem.

— A gyerekei miért nem tar- tolták vissza? — kérdezte kis- hugom.

— Kérték őket nagyon, de ki- kaptak, hogy kishitűek és ba- bonások. Márcsak nem marad óthon, mert eltört egy fekete- kávés csésze?!

— Mennyi időre ment el?

— Ugy volt, hogy egy héten belül visszatér, mert jó lovai voltak és nem akart most mess- zire menni. A kocsin kigördült az udvarról és a családapa nél- kül maradt házból lázas készü- lődés folyt a házassági évfordu- ló megünneplésére. Torták és ruhák készültek. Már csaknem mindennel készen voltak, ami- kor a nagy ünnepi lázban sür- göny érkezett a szikszói elől- járáságtól, hogy Hannel Wil- mos nagy szerencsétlenség ál- dozatául esett... Szegény jó Nagyanyám, a lí Dédanyátok ment Szikszóra, Nelli nénivel, a legidősebb leányával, aki ép- pen akkor volt menyasszony. Mit kinem bír egy asszony!...

— Csak ketten mentek?...

És látták a dédapát? — kér- dezük.

— Ketten, a löbbi nyolc gye- rek óthon maradt... Nem lát- ták, mert a borzalmasan ösz- szeroncsolt holtesttel nem akar- ták megmutatni nekik.

— És ott megtudták, hogy mi történt?

— Hát igen. Elmondták ne- kik Szikszón, hogy a falu fe- letti dombon történt az egész... Amint Dédapa elküldte a ko- csist, hogy hátul fékezzen be, az magával vitte a ballát és... hátulról keltéhasította a fejét. Pénzét, óráját, ékszerét elvitte... szegényi az egyik ló farkához kötözte és a megostorozástól elvadult loval a szántóföldek- nek hajtott a Dédapával, ma- ga pedig beült a kocsiba és elhajtott.

— És ki látta ezt?

— Egy szegény pásztor, aki ott legeltelt a réten. Vesztére a szerencsétlen, mert jelenteni ment be, fogva tartották. Sőt éjszakára egy terembe zárták szegény Dédapával s ott kel- lett neki virrasztani.

— Így gondolták, hogy ki- vallja, hogy ő követte el a gyil- kosságot?

— Így, ilyen emberlelennül... de hát nem volt egyelőre más bizonyítékuk, hát fogták ezt a szerencsétlen embert, amíg a szomszéd községben elő nem került a gyilkos. Tetemrehívták, de az olyan szörnyű jajveszé- kelést, sírást rendezett, hogy ártatlanra sírt magát. Ezt is a Dédapa mellé akarták zární egy éjszakára, de sírásával annyira félrevezette az előljá- róságot, hogy azt elengedte neki... Az életfogytiglani fog- házat már nem tudta kevesebb- re sírni.

— Mi lett a pásztorral?

— Azt szabadon bocsátot- ták és Dédmama nagyon meg- sajnálta, hát megajándékozta néhány koronával. A negyed- százados családi ünnepből így lett családi gyász, melyről egész Szepesben beszéltek az em- berek.

— Anyuka mikor volt ott?

— Szikszón?

— Ott!

— Bizony régen... Harminc- nyolc évvel ezelőtt, amikor szegény Mama Miskolcra vitt a Tóth Pál intézetbe. Elhanya- golt volt a sír... senki sem gon- dozta... alig tudtuk kioltvasni a síriratot.

Édesanyánk elővette a nyá- ron Szikszóról hozott fényké- pet. Villanygyújtottunk és néz- tük a virágbaborított sírt, amely- nek szomorú történelét még ma is sájnálattal emlegetik a szikszóiak.

— Hamar megtalálta Édesanyánk a Dédapa sírját?

— Hamar... mindenki tudja, hogy az egyetlen német felírásu sír hol fekszik, bár a síriratot nem sokan érihették.

Aztán előszedte a papírt, amelyről olvassuk:

WILHELM HENNEL geb. zu. KIRCHDRAUF 24. MÄRZ 1815. Begraben 14. Nov. 1865. Das Opfer eines Raubmordes welcher von 11 unmündigen Kindern und seiner trauernder Gattin beweint wird.

Utolsókat lobbantott a mé-

cses. Néztük a képet. Valahogy rémlelt előttünk, hogy valahányszor Szikszón keresztül utaztunk, megdobban a szívünk.

A mindenszentek estéjének szomorú igaz történelét magamba zártam és megjegyeztem. Most haza küldöm, mert az ellávoztak — ha vissza nem térhetnek... legalább visszavágynak. Halott porában a Dédapánk... és évenként sokszor, de a kegyeletgyújtotta mécses mellett föléltlenül mindnyájan.

mellettem elszaladó munkásra. Valamit visszakiáltott, nem érttem, de úgy éreztem, hogy itt nagy bainak kell lenni. Idegesen kapkodtam magamra ringy-rongy ruhadarabjaimat és futottam én is fékezű muszka gazdámval a löbbiek után.

A templom előtt már akkor egy csemóban körben lóháton ültek a falu megietl férfiai, mind szakálás, szép-szál emberek, középen pedig egyenes testtartással fekete lován kiemelkedett a löbbiek közül egy csapzott haju, fehérre öregedett, szikár, csontos ember. Fakó, ráncos arcából félelmesen lüzelt két sasszeme és ellenmondást nem tűrő hangon kiáltotta a köréje gyülekezett falubelijeinek parancsát. — A szomszéd községben tartózkodó vörösek azt üzenték, hogy az itt kapott multkori kudarcukért, ha a lábukat ide betehelik, nem irgalmaznak senkinek. Falunkból a fehérgárdisták, akiket a vörös gárdisták itt megállásra kényszerítettek, erősítést nem kapva, az éj folyamán visszavonultak, így mi, egyedül maradva, kevesen vagyunk ahhoz, hogy a családi lüzhelyünket és kis vagyonunkat megvédelmezhessek, a harcot tehát nem vesszük fel velük, hanem itt hagyjuk a falut. Fogjon be mindenki, legfőlebb dolgait és pár hétre való ételmelet legyenek a kocsikra, egypár öreg marad itthon a falura felügyelni, mindenki más velünk jön. Egy óra múlva indulunk, majd ha a nagy méreg elmulik, visszajövünk.

Nem telt egy órába sem, amikor a megpakolt kocsik kigurultak az udvarokról, ki az országútra, oldalt és hátul a lovasok, elől pedig fekete lován az a fehér, csapzott haju, szikár, csontos ember, nagy esendességben vezette a karavánt, falujának népét, nagyját és kicsinyét.

Kilenc napot lőtőlünk vagy husz kilométerre a falutól, mélyen bent az erdőben, az évszázados fenyők között levő egyik tisztáson és úgy esienkint, ha már alkonyodni kezdett, amikor a mindent éltető nap bucsuzól szinpompáját még egyszer ráontotta a tisztásokon meghuzódó ezerszínű virágokra, összeültünk a sátrak előtt és a balalajka pengő hurjai mellett szállt a dal, szállt haikán, alig hathatóan, szállt, panaszosan, mint egy fohász, vadvirágok illatával együtt szállt, szállt a nagyszerű, titokzatos végletenségben trónoló gyönyörűséges Istenhez, majd később azután jobban és job-

ban erősödött, szinte már dörögött a mély basszus, maga után emelve a lágy tenort is és a mindiobban erősödő dal és zene ütemére egy nyurga, szőke gyerek láncba kezd. Először csak ritmikusan, lassan, finoman mozog minden izomzata, majd mindég gyorsabban és gyorsabban, úgy, hogy azután már kurjantásokkal is diktálták a tempót, a lánc pedig villámgyors mozdulatokkal folyt tovább, guggolva, majd egyenesen fölállva, keringve a levegőben, mint az orsó, aztán újra és újra leguggolva és forogva, most már talán nem is a dal, a zene, hanem az ősiember ösztöne, ereje, ügyessége diktálta az eszeveszett tempót és amikor vége lett ennek a kimerítő táncnak, zenének és dálnak, sátraikba huzózkodtak éjszakai pihenésre a családok.

A kis tisztás szélén pedig, egy vén fenyőnek támaszkodva, ott állt egy fehérre öregedett ember, aki minden neszre felelő figyelt, őrködött, vigyázott az ő falujának népére, nagyjára és kicsinyére.

Kilencedik nap után a lóháton porlyázó örök, akik az összekötést fenntartották az ottthon maradt öregekkel, üzenetet hoztak, hogy haza mehetünk a faluba, senkinek sem lesz bántódása. Szavukat azonban a vörös gárdisták nem tartották meg, mert amint hazatértünk, ennek a falunak egyetlen vezető emberét, aki megmentette falujának népét, agyonlőtték... Vajon látja-e Nikolaj tábornok régi szülőházájának sok, kis, apró faluját, virágos rételeivel? Vajon látja-e házának gyönyörű színekben pompázó lemenő nap sugarát? Vajon látja-e ezeket a posztjukon meghalt, fehér, öreg embereket? Hallja-e az ottani folyók és patakok hömpölygését, csobogását, a trojka csilingelő vágatását? Érti-e a párologó szamovár illatát vagy a fenyők gyanta szagát? Vajon litokban nem gondol-e arra, hogy milyen nagy kár volt mindenért és mindenkiért???

A legendának vége. A látomás eltűnik. A közönség tapsol, az énekesek pedig hajlongva köszönik.

Régi plakát, fakó plakát: helyedbe jönnek majd mindég újabb és újabb plakátok, elevenebb színekkel és frissebb nyomdafestékekkel.

Beinschróth Gábor.

Régi plakát

Színéből kifakult, régi, gyürről plakát került a kezembe: „Az Apolló Mozgóban f. év április 23-án este fél 9 órakor Nikolaj Wszevolodov, cári vezérkari tábornok és 8 tagu cári doni kozák kórus nagy hangversenyt tart orosz és magyar dalokból.”

Évekkel ezelőtt zajlott le községünkben ez a hangverseny. Ott tolongtam én is a pénztár előtt, hogy aztán a megváltott jegyemmel beléhessek a fényesen kivilágított moziterem vörösre mázolt falai közé.

Bent a sokszínű, rövidre nyírt emberfejek mosolyogtak, beszélgettek. A harmadik csengetés után azonban a terem ráült a nyugalom, a csend és a fehér vászon előtt bevonultak az orosz énekesek balalajka, mandolin vagy gitár hangszerekkel. Legelől jött Nikolaj tábornok; öles termelét, mint a szálfá, egyenesen hordta, utána méltóságteljesen lépkedett a felesége, majd két fia és a löbbiek. Zsinóros fehérselem kozák kabát, fehér kucsma, kék bugyosnadrág és hegyes orru lakcsizmákban egymásmellé ültek, hogy aztán pengelő hangszerükről elinduljon a tizenkét rabló című híres zárda legenda.

Én, hogy jobban lássak, felálltam ülő helyemről, neki támaszkodtam a falnak és szememmel a tábornok szemét kerestem; bele akartam nézni, hogy olvashassak a lelkéből, a szívéből. Ő azonban gitárját gépiesen pengelve elnézett az emberek feje felett, el messzire, föl északnak, szülőföldje, régi hazája felé.

Vajon mik lehetnek a gondolatai ennek a megalázkodással birkozó embernek? Felvonulnak-e lelki szemei előtt azok az orosz faluk, városok, ahol ő is sok ezer ember élete és halála felett rendelkezett?

Hiába nézem, nem bírom elkapni tekintetét, nem oszlogalja senkinek. Ellenben az én szemem előtt lassanként elmosódik minden. Képzetelem ott jár az Ural vidékén, szétszórt kis falukban, Ufától föl Ekaterinburgig és Permtől le Krasznaufimszkon keresztül Cseljabimszkig, ahol 1918-nak nyarán a legvéresebb bandaharcok folytak. Egyik falu nekiment a másiknak és mint a mindent magával ragadó futó ár, folyton szaporodva mentek előre a következő falunak. Ha ellenállt, megbirkóztak, sokszor oly vadul, hogy egy-egy falu lakóinak fele is elpusztult. Így hajtottá széles fronton az egyik ellenforradalmi kozák tábornok hadserege előtt előörsként a falusi parasztiokat.

A zene száll, az acél hurok szépen pengnek és melodrá mává alakítják át ezt az elindult látományt, még csak egy röpké pillanat, már el is sötétedett előttem minden és halom, hogy halkán száll az éji madár, alszik a falu, millió esilág az égen, én pedig az udvar közepén egy rossz kocsi telején fekszem hanyalt, nézem az eget, a nagy mindenséget, hadak ulját, göncöl szekeret, majd elfog valami fájó vágy, marcangolja a lelkemet, a szívemet, úgy érzem, hogy menni szeretnék, menni, menni oda, ahol születtem, ahol játszadozva nőttem, ahol az ismerősök laknak, meg az anyám és a feleségem, menni, csak menni, haza, haza menni. Pieike csatornákon könnyeseppék gördülnek keresztül az arcomon, régen mosolt, mocskos orosz ingemre. Lecsukom a szemem, talán el is aludhattam, amikor valaki megzörgeti házunk ablakát és bekiált nyomorék gazdámnak: Iván Stepanovits! Leugrottam a kocsi telején készített vackomból, kinézek a kapun. Mi van itt? — kiáltok rá egy

Lakodalmora, disznótorra Kerek Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

HIREK

Adakozás. A jugoszláviából kiüldözöttek segélyezésére az előljárásnál kitett gyűjtőívre a Nyilasí Olvasókör 10 pengőt jegyzett.

Eckhardt Tibort genfi főmegbízotti működéséért a kormányzó az elsőosztályu magyar érdemkereszttel tüntette ki. Ezzel a kitüntetéssel a kegyelmes címzés is jár.

Knap János endrődi gazdasági cselédel veszekedés közben megszurta. Beszállították a békéscsabai kórházba.

Szivárványt láttunk december 15-én az égbolton.

Uradalmi vadászat volt december 15-én Nagylaposon, melyen több előkelő vendég vett részt. Tizenegy vadász 54 nyulat lőtt.

Országos baromfi-, galamb- és házinyulkiállítás lesz január 5-7 között Békéscsabán.

Fejenként 6 pengőre büntettek 17 szentesi gazdát, mert vasárnap szántottak.

A szolnoki fa- és fémipari szakiskolában 1935. január 10-én d. u. 5 órakor kezdődik a 11 hétig tartó stabil gőzgép és gőzturbina kezelők tanfolyama. Tandíj 28.50 pengő. Hirdetmény a szerkesztőségünkben megtekinthető.

A borbély és fodrász üzleteknek december 24-én és 31-én való nyitvatartása. A december 24-ére és 31-ére eső hétfői napokon a borbély és fodrász üzleteket reggel hat órától, december hó 24-én este hét óráig, december hó 31-én pedig este kilenc óráig szabad nyitvatartani. December 25-én és 1935. január hó 1-én egész napon zárva kell tartani.

Békésvármegye adóhátraléka 5.605.000 pengő, ez egy évi előírásnak 116 százaléka, ebből 94 százalék a védett birtokokosok hátraléka.

Ugy látszik, ha a télen nem lesz jég, aktuális lenne egy jéggyár létesítése, amelyhez azonban sem hitel, sem készpénz nem áll rendelkezésre, így esetleg csak a lehűtött kedélyekkel tesszük hideggé a fröccsöket.

A mezőgazdasági érdekképviseleti választásokon beválasztották Gyomáról rendes tagoknak: Szabó A. Lajos, pótagagnak Szilágyi Sándor. Endrődi rendes tagoknak: Polányi István, Timár István, Kovács István.

Lakodalomra, disznótorra Kereskes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

A közalkalmazottak arképes igazolványainak érvényesítése december 15-től február 28-ig tart.

Hazudik a muzikaszó. A gyomai Egyetértés Olvasó Egyesületi műkedvelő gárdája ezzel a kedves, magyar operettel kezdte meg az új évet és bizton tudjuk, hogy az elsőrangú műkedvelő gárda megfogja érdemelní a közönség tapsát, de főleg azt, hogy minél többen nézzék meg az előadást.

A Gyomai Sport Club december 25-én este az Ezüst Sírálly operett előadásával, az U-i Kaszinóban 8 órai kezdettel nyilvános főpróbát, 26-án este előadást és zárkörű táncestélyi tart.

Bicskázás. Csütörtökön este felé a Napnyugati vendéglő mellett barátságos bicskázás volt. Két fiatalkoru elegyedett szövéllésbe, aminek az lett a vége, hogy az egyik bicskát rántott és azt lársa nyakába szurta. A sérülttel azonnal kórházba kellett szállítani operálás végett. Az eljárás megindult.

Megindult a téli sport. Bármerre megy az ember, mindenütt azt hallja, hogy hol ez, hol azt loptak. A ligetben egyre másra vágiák és lopiák fényes nappal karácsonyfának a fenyőfákat, míg a napokban már egy kerítésnek estek neki s majd elhordták az egészet, azonban egy szemfüles rendőr észrevette idejében és nyakoncsipte a sportolókat. Erélyesebb ellenőrzést kérünk.

Betörés a cukrászdába. Szerdára virradóra az ablakon keresztül bemásztak a volt Wessel Elmászféle cukrászdába, honnan 16 P készpénzt és nagyobb mennyiségű cukrot, süteményi és narancsot loptak el. A nyomozás folyamatban van.

Az Uri Kaszinó nagy termében f. hó 28-án d. u. 1/2 3 órai kezdettel tartják zongorahangversenyüket Szilágyi Eszter nővendékei. Mindenkit szeretettel várnak.

Miért kell ehhez protekció? Példálan sikert aratott Tolnai Világlapja duplatermelű karácsonyi száma és három remek melléklete. A közönség annyira kapkodja, hogy sokhelyütt csak protekcióval lehet hozzájutni. Ez a nagy siker érthető is, hiszen Tolnai Világlapja karácsonyi száma a három melléklettel együtt 588 oldal terjedelemben jelent meg és ára mindössze 90 fillér, holott bolti értéke hat pengő lenne.

Rongyos regiment

*Éhes regiment,
öt lompos gyerek
énekelni ment
karácsonyestén.*

*Tölgyfakapu.
cserepes ház,
sötét zsalu...
Továbbmentek
s énekeltek.*

*Kalácsot is adtak egyszer!
Egy egészet!
— Mert megégett.*

*Éjfél felé hazamentek.
Megosztottak,
falatoztak
és megmaradt egy gyereknek
hetven fillér!...*

*hogy is kaptak volna többet?...
csak Krisztusról énekeltek...*

CSÁKI IMRE.

Páratlan a hírlapkiadás történelében az, amit a Délibáb karácsonyi száma uyujt. A népszerű színházi képeslap karácsonyi száma mindössze 20 fillér és tartalmából csak a következőket emeljük ki: Surányi Miklós és Aszlányi Károly regényei: Erdős Renée novellája, Szép Ernő verse, rengeleg cikk, szépségek a világ minden tájáról remek, képes rádióműsorok, egyfevonásos szindarabb és még sok érdekesség.

A szoba szeme az ablak. Ha ez a szem tisztia, derűs, akkor belül is rendben van minden. Ezért helyeznek ma olyan nagy súlyt a lakásdoktorok az ablakra. Nem győzik eléggé hangsúlyozni, hogy napfény, levegő suhanjon át az ablakainkon. De milyen legyen az ablak felett lógó függöny? Egyszerű, szép és jókedvű. Hosszas kísérletek eredménye a „minimáliszerű függöny“. Ezt példázza a Tündérújjak ajándékfüggönye. A nagyszerű kézimunka újság most ünnepli fennállása tizedik évfordulóját s ezt olyan ajándékkal akarja emlékeztetése lenni előfizetői számára, mely a maga nemes szépségével az oltlon egész légkört megfínomítja. Erre valóban alkalmas az a 150x260 cm méretű ajándékfüggöny, amivel a Tündérújjak minden előfizetőnek kedveskedik. Anyaga a most divatos tüll. Mintázata kockákba foglalt virágok. Ezeket a virágokat a megkezdett minta szerint folytatóva, az ugyancsak ajándékkal adott szintartó MEZ gyöngyfonállal, hamarosan olyan elegáns és fényálló függöny mosolyog ránk a szobafalról, mely minden butort megszépít. Aki P 14.40 nel a Tündérújjakra egész évre előfizel (Budapest, Szervila-tér 3.) kelts örömtől szerez magának és családjának. Kérjen mutatványszámot.

Hősök utja 42 sz. alatt 2 drb 150 kgr-os hízó és 3 drb 6 hetes malac eladó. 1-2

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRŐD

1934 december 23-án, vasárnap este 6 és 8 órakor filléres helyárrakkal, 25-én karácsony első napján 6 és 8 órai kezdettel rendes helyárrakkal:

IZA NÉNI

Fedák Sári magyarul beszélő hangos filmje. — Főszereplők: Fedák Sári, Gombaszögi Ella, Agai Irén, Beregi Oszkár, Huszár Pulyi, Jávör Pál és még több kiváló magyar színész.

Kísérő műsor:

Montblanc tetején

Kultur film és

Hangos magyar világhíradó

1934 december 26-án, karácsony másodnapján este 6 és 8 órai kezdettel, rendes helyárrakkal:

KAIRÓI KALAND

Zeneség történet. Főszereplők: Renata Müller, Willy Fritsch és Leopoldin Konstantin.

Kiegészítő műsor:

Ufa slágerek — Egy földi paradicsom — Hangos magyar világhíradó.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű lakosságot, hogy

üzletemet

Kis Klein mellé, Kiss órás házába helyeztem át és raktáramat kibővítettem, áruimat ezután is közismert olcsó áron bocsátom vásárlóim részére.

Teljes tisztelettel

Czinkóczy Lajos

Köszönetnyilvánítás.

Hogy a Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézettel szemben érzeti hálámát kifejezésre juttassam, másrésztől megnyugtatóan szolgáljon mindazoknak, kik esetleg bizalmatlanok az Intézettel szemben, nyilvánosan is köszönetet mondok a Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézetnek, hogy megboldogult fiam Pájer Márton rövid 9 havi tagsága után meghalt és a biztosítási kötvény értelmében 100 pengő temetkezési segélyt kiutalta.

Gyoma, 1934 december 19.

Teljes tisztelettel

özv. Pájer Mártonné
Gyoma, Zrínyi-u. 34.

Tekintetes

Magyar Élet és Járadék Biztosító
Vezérigynökségének

Szolnok

Ezúton mondok hálás köszönetet, hogy megboldogult férjemnek, Paulik Jánosnak halála után a temetkezési segélyt kiutalta.

Amidőn felhívom ezen tényle a nagy nyilvánosság figyelmét, nemcsak fenti Intézetnek vélek vele jó szolgálatot tenni, hanem minden embertársamnak, mert kimondhatatlanul jól esik a nagy csapás közepette, ha közel van az anyagi segítség.

Endrő, 1934 december 18.

Teljes tisztelettel

özv. Paulik Jánosné
Endrőd, Szent Imre-u. 2

SPORT

Gyönyörűségét csak fokozza a háziasszonynak, ha kalácsához mindig dr. Oetker-féle sütőport használ, mert elsőrendű minőségénél fogva a kalács sikere biztosítva van. A kalács vele gyorsan és egyszerűen készül, amiért is minden háziasszony lelkesedik érte.

A szegedi m. kir. Ferenc József tudományegyetemen az 1934—35. tanév II. felére szóló rendes beirakozások 1935. január 7-től—18-ig bezárólag tartanak. Az utólagos beirakozás az akadályoztatásnak január 18-ig történő igazolása után február 6-ig kari dékáni engedéllyel végezhető. Azok, akik nem voltak még ennek az egyetemnek hallgatói, kérvényezés útján nyeri felvételi engedély alapján irakozhatnak be. Ezek a jogi-, az orvosi-, a bölcsészeti- és a matematikai természettudományi kar tanártestületéhez címzett felvételi kérvényüket 1934. december hó 31-ig nyújthatók be. Tandíjmentesség iránti kérvények a jogi-, az orvosi- és a matematikai- és természettudományi karon 1935. január 18-ig, a bölcsészettudományi karon 1935. január 6-ig nyújthatók be a dékáni hivatalba. Ide vonatkozólag a Budapesti Közlöny 1934. december hó 10-től megjelenő számaiban közölt részletes hirdetés nyújt bővebb tájékoztatást.

A szegedi kamara a házilagosan végzett ipari munkák ellen. A múlt esztendőben a téli inségmunkák alkalmával több panasz érkezett a szegedi kamarához, hogy egyes városok és községek inségmunka címén házilagos építkezéseket és más képesítéshez kötött ipari munkákat is végeztek és ezzel még azt a kevés munkaalkalmat is elvonták az iparosoktól, mellyel ezek maguk és családjuk fenntartását legalább részben biztosíthatták volna. E panaszok alapján a kamara megkereséssel fordult kerületének városaihoz és nagyobb községeihez és felkérte őket, hogy képesítéshez kötött ipari munkáknak az inségmunka körében való kiadásától tekintsenek el, mert nemesak a jogszerűség, de a mellányosság is azt kívánja, hogy az önálló iparosok az őket megillető munkaalkalmaktól el ne ültessenek. Ezt a felhívását a kamara az idén is megismételte és azt a reményét fejezte ki a városokhoz és községekhez intézett átiratában, hogy a kereskedelmi kormányzat intencióit figyelembe tartva, a képesítéshez kötött ipari munkákat házilagosan végzett inségmunka helyett szabályszerű módon iparosoknak fogják kiadni.

II. o. bajnokság állása XII 22-én

1 Textil	10	10	—	—	39:5	18
2 MTK	10	8	1	1	31:9	17
3 Törekv.	11	8	—	3	28:15	16
4 GySC	11	6	2	3	15:13	14
5 GyTK	11	6	1	4	29:23	13
6 Kinizsi	11	6	1	4	15:20	13
7 M Máv.	10	5	—	5	17:15	10
8 OFC	10	3	2	5	16:23	8
9 KTE	11	2	2	7	11:33	6
10 BISE	11	2	1	8	10:25	5
11 Bocskai	9	1	1	7	5:14	—3
12 Világos	11	1	—	10	3:16	—4

Dec. 23-i program: Szarvason Bocskai—Máv.

Mirhóhát—Fegyvernek 2:0 (1:0)

Gyoma, bíró: Lach.

A szerbek által otthonukból kiűzött szegény magyar festvérek segélyezésére a Gyomán működő 2 futballcsapat játékosai meccset rendeztek az elmúlt vasárnap. Vasut utcát véve választóvonalnak, a Körös-felőli oldalon lakók „Fegyvernek” a másik oldal pedig „Mirhóhát” elnevezéssel a következő összeállításban játszott:

Mirhóhát: Kiss Zs. — Jakó, Pulugor — Csikós I., Németh, Tandí—Sebők, Csikós II., Bartik II., Vatai, Kurilla.

Fegyvernek: Szrenkányi — Fekete, Rozsnyai—Piltz, Weigert, Maác—Bartha III., Bartik I., Kiss S., Bartha I., Nagy B.

A mérkőzés favoritja Fegyvernek volt, azonban — mint az eredmény is mutatja — előre elintézett meccs nincsen. Mirhóhát nagy lelkesedéssel és egyes játékosainak kimagasló teljesítésével megérdemelten győzött. Alig kezdődik a játék Mirhóhát támad és a 4 p.-ben már meg is van az eredménye Bartik II. lövése nyomán (1:0). Ezután feljön Fegyvernek is, támadását azonban a jól működő Mirhóhát-védelem menti. Nem hagyják löni a csatárok, vagy pedig a szenzációsan és vakmerően védő Kiss fogja a lövéseket. Utána Mirhóhát támad de az eredmény félidő végéig nem változik.

Második félidőben mindenki Fegyvernek föltényét várja, ehelyett azonban jó halvesorarévén, Mirhóhát támad, melynek eredménye a 2 percben egy eredménytelen korner. Fegyverneki támadást a kitűnő Mirhóhái közvellen védelem könnyen ver vissza. Mirhóhái támadás kövekezik a 8-ik p.-ben, mely kornert eredményez, ezt a 10-ik p.-ben újabb korner követ, melyet a fegyverneki védelem tisztáz. 17 p. Fegyvernek ér el kornert, de a berugást Pulugor hosszú rugással küldi előre

s ebből Mirhóhát Vatai révén a 18 p. a második gólt rugja. 2:0. A hátralevő időben hol az egyik, hol a másik csatársor támad, de az eredmény már nem változik. Változatos mezőnyjátékkal végződik a mérkőzés.

Mirhóhát megérdemelte a győzelmet nagyobb lelkesedés és jobb halvesora révén. Jók voltak a győztes csapatból Kiss Zs. a kapuban (aki egyben a mezőny legjobb embere volt) Pulugor és a halvesor Németh az élen, a vesztesből Fekete. Szrenkányi, Weigert és a két szélső emelkedett ki. Lach Mihály jól vezette a meccset. —Báthory—

Textil—Kinizsi 6:0 (2:0)

Mezőberény, bajnoki, bíró: Leipnicker.

(Mezőberényi ludósifonktól.)

Textil: Kertes—Huszár, Vörös—Mitykó, Rasmann I., Laczó—Mészáros, Zahorán, Halász, Hofmann, Büngösdí.

Kinizsi: Strifler—Engelhardt, Drenda—Zsilinszky, Grónich, Kruchió—Zay, Klement, Springer, Vári, Szamolni.

Textil kezdés után Kinizsi támad, de támadását 16-osnál szerelik. Textil felnyomul, Laczó ad labdát Zahoránnak, aki azt góllá értékesíti (1:0). Kezdet után Kinizsi próbál akciót összehozni, de nem sikerül. Újból Textil támad s előbb Halász lö kapu mellé, majd Mészáros erősen lesgyanus helyzeiből gólt rug. (2:0). Rövid ideig a pálya közepén folyik a játék, majd lefutásból Büngösdí küld erős lövést. Strifler is éri, aki megsérül és leviszik a pályáról. Emiatt Kruchió felesel a bíróval, mire Leipnicker kiállítja. Ettől kezdve a Kinizsi 9 emberrel játszotta végig a mérkőzést.

Szünet után erős Textil föltény alakul ki, de Mészáros lesállításán elakadnak az akciók, míg végre Büngösdí lövése gólt hoz (3:0). Textil továbbra is szorongat és Büngösdí előbb mellé, majd a hálóba talál (4:0). Ezután a Kinizsi inkább védekezik és Szamolni hátra megy harmadik bekknek. Textil büntetőből éri el ötödik gólját, Mészáros által (5:0). Kezdet után mindjárt ismét Mészáros eredményes. (6:0) Textil támadás közben a bíró a mérkőzés végét jelzi. A meccs nivóttan volt, a Textil lélektelenül játszott, még az ötösön is tologainak lövés helyett. Kinizsi annál lelkesebben játszott, kü-

lönösen a második félidőben de 9 emberrel nem tudott sokra jutni. Szamolni nagyon jól játszott. Leipnicker a szokott gyenge volt.

—ifj. Bárh György—

SPORTHIREK

BISE szintén kérte a Máv ellen kitűzött meccsének elhalasztását. Ok: szintén kellemetlen időjárás a —kasszában. Kérésüket dr. Uhrin András egyesbíró elutasította, mire a BISE nem utazott el Mezőtúrra s a mérkőzés 2 pontját a Máv-nak engedte át.

Országos fellebbezési Bizottság a Medgyesegyházi Kinizsi SK fellebbezésének —Kueselata Pál játékos ügyében— helyt adott és Kueselata Pál elfittlását 1 és fél hónapra, azaz 1934. december 15-ig, illetve 1935 február 28-ig mérsékelte.

Kellemes karácsonya lesz, ha megnézi a GySC működveleinek operett előadását. A nagy érdeklődésre való lekin-tettel jegyekekről ajánlatos előre gondoskodni. Akik tévedésből meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, forduljanak a kérelmükkel Imre Lajos titkárhoz.

Mezőturi AFC a Gyulai TE elleni meccsét 5:0 arányban elvesztette és mindhárom gólt öngól volt! MAFC ennek dacára is az első osztályban az előkelő negyedik helyet foglalta el őszi szezonban.

DLASZ felszólította az egyesületeket, hogy a tavaszi bajnoki forduló sorsolásával kapcsolatos eselleges kérelmüket legkésőbb december 31-ig, feltétlenül terjesszék be az alszövetséghez.

Gyulai AC fizetési nehézségekkel küzd és az alszövetséghez fordult segélyért.

Lapzártakor értesültünk, hogy a múlt vasárnapra kitűzött Bocskai—KTE meccsre Kondoros az utolsó percben mégis megérkezett, hogy a mérkőzést lejátsza, de itt az a kellemetlen meglepetés érte, hogy a bíró nem jelent meg. Az alszövetség —ugyanis— vasárnap délelőtt táviratozott Göndös József szöv. bírónak, hogy a meccs el marad.

Textil—MTK meccset 1935. március 5-án fogják lejátszani Békéscsában.

Mezőberényben

vasutállomáshoz közel,

60 kishold föld

tanyával,

Endrődön,

Nagyperes dűlőben

8 kishold föld

kedvező fizetési feltételekkel

eladó.

Érdeklődni lehet Békéscsában, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

INGATLAN-FORGALOM

Trafikant Lajos szajoli lakos vett egy beltelkes lakóházat Trafikant Sámuel és neje Pollák Barta gyomai lakosoktól 1773 P 20 fill.

Tandi Sándor (nős Danka Juliánával) gyomai lakos vett 186 n.-öl cifra-kerti ingatlant Vass Péter (nős Cselei Eszterrel) gyomai lakostól 75 P-ért.

Ailer Mihály (nős Ailer Máriával) gyomai lakos vett 1 h. 1210 n.-öl faltyyasi szántót Ailer Lajos és neje Fekete Rózától 800 P-ért.

Vincze József és neje Csapó Eteleka gyomai lakosok vettek 2 h. 1273 n.-öl és 1491 n.-öl zsófiai szántót Özv. Szilágyi Lászlónétól 1700 P-ért.

Dukon István és neje Biró Teréz gyomai lakosok vettek 350 n.-öl pusári szántót Kovács G. Mária Csapó Lajosné 100 P-ért.

Kiss Pál (nős Fekete Juliánával) gyomai lakos vett 1405 n.-öl pocoszug és holtkörösi szántót B. Kiss János (nős Fekete Lidiával)-tól 300 P-ért.

Dutkon István és neje Biró Teréz gyomai lakosok vettek 423 n.-öl pusári szántót Kiss Lajos (nős Varga Irénnel) gyomai lakostól 80 P-ért.

Adamik Zsigmond és neje Kereki Mária gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Marjai Lajosné Gecsei Eteleka és társaitól 1200 P.

Adamik Gyula (nős Csath Jolánnal) dévaványai lakos vett egy beltelkes lakóházat Braun Zsuzsanna Pfeiffer Mártonné és társaitól 2600 P.

Joó Gábor (nős Haibach Magdolnával) gyomai lakos vett 3 h. 441 n.-öl félhalmi szántót Török Gergelyné Sal-lai Ilonától 1200 P-ért.

Kiszely János és társai vettek 2 h. 400 n.-öl nagyalási szántó kétharmad részét Kiszely Teréz és társaitól 300 P-ért.

Dr. Vincze Endre gyomai lakos vett 7 h. 465 n.-öl tanyai szántónak egy-hatod részét Herter Lajosné Aranyi Lidia gyomai lakostól 900 P.

G. Szabó József (nős Földi Ágnessel) gyomai lakos vett 1040 n.-öl és 1 h. 4 n.-öl félhalmi szántót Özv. Joó Dánielné és társaitól 850 P-ért.

Kocsis Lajos és neje Csapó Anna gyomai lakosok vettek egy bánomkerti lakóházat F. Kiss Béla és neje Paraizs Erzsébet gyomai lakosoktól 500 P-ért.

Gál Benedekné R. Nagy Julianna gyomai lakos vett 5 h. 51 n.-öl és 1236 n.-öl félhalmi szántók felerészét Juhász Sándor (nős Csáki Lidiával) gyomai lakostól 1000 P-ért.

Weigert György és neje Kiss Margit gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat N. Kovács Sándor és Márton Andrásné Kovács Ilona szolnoki lakosoktól 1350 P-ért.

Ceglédi Dániel és neje R. Szücs Julianna gyomai lakosok vettek egy beltelkes lakóházat Szabó Balázsné Szilágyi Eszter gyomai lakostól 1150 P-ért.

Kiss Lajos és neje Herter Magdolna gyomai lakosok vettek 1116 n.-öl cifra-kerti szántót R. Szabó Lajos és neje Kovács Lidia gyomai lakosoktól 700 P-ért.

K. Nagy Gáborné Réves Mária gyomai lakos vett fél rész ház ingatlant Barna Mária gyomai lakostól 2000 P-ért.

Bodendorfer András és neje H. Kovács Teréz gyomai lakosok vettek cifra-kerti szántót Özv. Ladnai Sándorné gyomai lakostól 2100 P-ért.

Kiss Lajos és neje V. Csapó Erzsébet gyomai lakosok vettek 648 n.-öl pusári szántót Kiss Lajos (nős Varga Irénnel) gyomai lakostól 140 P-ért.

Biró Géza (nős Kun Lidiával) gyomai lakos vett 1 h. 1235 n.-öl faltyyasi szántó fele részét R. Kiss János (nős Csapó Mártával) gyomai lakos 500 P-ért.

PUBLIKÁCIÓ

ÉRTESETÉS.

Értesítjük tisztelt olvasó közönségünket, többek kérésére elhatároztuk, hogy a heti hirdetéseket (publikációkat), melyek péntek délig Szerkesztőségünkbe beérkeznek, „Hirdetés” rovatunkban

CSEKÉLY 10 FILLÉR
hirdetési díj ellenében közöljük le és ezen hirdetési díjért még a Gyomai Ujság azon számát tiszteletpéldányként is kézbesítjük.

Erre olvasóközönségünk óhaján kívül az indított benyújt, hogy egyrészt megkíméljük a közönséget a hirdetés feladása alkalmával ácsorgástól és várakozástól másrészt lehetővé tegyünk a hirdetés teljes anyagának ismertetését azok részére is, kik a vasárnapi publikáción nem jelennek meg.

Megjegyezzük még, hogy ezzel a gyorsabb adás-vételt is biztosítjuk, mert lapunk már szombaton délelőtt jelenik meg, így olvasóink és hirdetőink már ekkor szereznek tudomást a kínálatról.

Olcsóbb is a hirdetés, mert annak díja csak 10 fillér.

Adjuk le tehát publikációkat a „Gyomai Ujságban”.

Vegyes eladások:

Özv. Csapó Andrásné 1 drb, egy csónakos varrógép Kossuth 38.

Weigert András Ady u. 37. Tizenöt székér trágya, 300 kéve leveles csutka, egy szánkó, első és hátsó saroglyája.

Csapó László 127 sz. tanyáján ültetni való gyökerező csemege oltvány és otelló szőlő és egy 300 és 100 l. hordó.

Ily. Rau József VII. 217. takarmány burgondi.

Csodaballai Legeltető Társaság Elnöksége felkéri az intézőbizottsági tagokat f. hó 23-án 2 órakor a kistanácssteremben jelenjenek meg pásztorfogadásra, azok is, akik pásztorok akarnak lenni Gecsei Sándor pusztagyazdánál jelentkezzenek.

Néhai Arany János házában egy téli kabát, egy öltöny ruha, egy kazal törek. Ungi Lajos Hartenstein téglagyárral szemben egy tüzhely.

Sándor Lajos. Deák-u. 22. egy fias tehén.

Kovács Ferenc, Kazinczi 1. szemes tengeri.

Csapó Lajos örökösnyilas, négy székér szalma, a házában avas leveles csutka II. Jókai-u. 8.

Honti Antal kettő drb disznóperzselőgép.

Lukács Gergely II. 485. hereszéna, árpaszalma, zabszalma.

Nyugati vendéglőben egy fűthető fürdőkád, kályhacsövel és egyéb apróság.

Zöld László, Jókai-u. 35. egy boglya árpa, zab, szalma és 4 kat. hold föld.

Vékony Lajos. Zöldlapon egy kazal hereszéna.

Megyeri István ács mesternél 2 drb csirkeköltető gép eladó. Horthy M. u.

Pfeiffer József, Tompa-u. 19. újkerti szántóföld.

Perei Dániel, 300 kéve csutka.

A turkevei országút mellett Perei Lajos és Balázs féle 15 hold föld tanyával.

Nagylaposi dűlőben Szücs Imre féle három kat hold 1318 négyszögöl szántóföld eladó.

Kovács Imre Kiss B. u. 8. két mázsa árpa, 100 kéve csutka.

Jó akácfa, tűzifa van eladó. Kisfaludi-u. 8.

Barát Lajos, Hősök-u. 85. 500 kéve takarmány csutka, törek, egy kocsi.

Hősök-u. 42. három drb hathetes malac, két birka, szőlő venyige és csutka.

Özv. Pásztor Pálné Losonci 4. trágya, száraz rözse, tüzhely.

Kovács Benedek. Aponyi-u. 16. ciroksár feldolgozást vállal.

Brandt József Luther-u. 18. csutka izik.

Iványi A. és István lucernalisztörést szerdán megkezdik.

Bari Menyhért áthelyezte műhelyét a Csapó cukrász házába.

K. Kovács Mihály, Fegyverneki-u. 8. csutka izik.

Csapó Balázs egy drb hasas koca, egy-két éves kanca csikó.

Tandi Lajos Kis B.-u. 17. egy kutyagás és egy kutgém.

Özv. Kovács Lajos Mikszáth-u. 1. morzsolt tengeri.

Özv. Fekete Jánosné, Attila-u. 14. bor.

Kovács Antal vásártéri korcsmája eladó.

Eladó egy 50 fiókos üzletberendezés, pultok, álványok, egy telepes kétlámás rádió, egy kombinált akkumulátor töltő, két drb erős vas járkerék, Bary Pál üvegesnél Endrődön. Ugyanott kész ablakok is állandóan kaphatók.

Békési Lajosné Horthy Miklós-ut 23. szám alatti háza egészben vagy fél részben eladó, ugyanott egy bármilyen műhelynek alkalmas helyiség és butorított szoba kiadó.

Özv. Fekete Lászlóné Hősök utja 4 sz. alatti lakos, egy olyan asszonyt keres, aki munkájáért kosztot és lakást kap.

Özv. Cs. Szabó Albertné 3 hold ugari szántó eladó. Lakik: I. ker. Deák Ferenc u. 3. sz.

Dávid Géza fényképész Endrődön 3 nagy levelezőlapot 2 pengőért, 3 nagy fényképet 4 és 6 pengőért készít.

Olcsón eladó: két lámpás Telefunken gym. egyenáramú hálózati gép, hangszóróval, 4 drb 213x94 cm. méretű üvegezett kirakat ajtó szárny, 1 nagy mosóteknő alig használt, 1 fali inga óra keményfatokban, metszett üveggel. Gyoma, Horthy Miklós u. 23. szám alatt.

Hízó eladás:

Betári Mihálynak, Arany János-u. 21. sz. alatt 1 drb 110 kg hizott sertése eladó.

B. Molnár Imre tanyáján kettő drb. Kovács Sándor, Attila-u. 10. egy drb. Garai János, Vörösmarthy-u. 1. egy 140 kg-os.

Kovács István, Tancsics-u. 11. három drb 170 kg.

Izsó László, gr. Tisza-u. 121. két drb. Álmos-u. 14. sz. három drb 120 kg.

Néhai Arany János házában egy drb. Molnár Imre, Pósa-u. 14. egy drb 160 kg.

Zöld Ferencné, Tancsics 24. egy drb.

Molnár János, VIII. 73. egy drb.

Györi Lajos, Garzó-u. 7. négy drb. Nyitrai Lajos, Pósa-u. 9. egy drb. Szabó Lajos, Attila 16. kettő drb mázsán felül.

Oláh Imre, Berzsényi-u. 4. kettő drb. Csapó Lajos, Örökösnyilas, három drb.

Wagner Ádám, Luther-u. 26. kettő drb.

Özv. Maász Andrásné, Bocskai-u. 22. egy drb.

Özv. Garai Jánosné, Vörösmarthy-u. 15. egy drb.

Özv. Németh Gézané, Rákóczi-u. 26. Jurcsó János, Lehel-u. 4. kettő 100 kg-on felül.

Payer Mihály, Bocskai-u. 11. egy egy drb.

Tari Dániel, Rákóczi-u. 39. kettő drb 70-75 kg.

Beinschróth Mihály, Zrinyi-u. 18. egy 70 kg.

Lukács Mihály, Losonci-u. 8. négy drb.

Kovács Imre, Nagyatádi-u. 12. kettő drb 120 kg.

Özv. Imre Andrásné, Hunyadi-u. 1. egy drb 150 kg.

Özv. Molnár Gáborné, Luther-u. 28. egy drb.

Szerető István korcsmáros, egy drb. Kéri Lajos, Hunyadi-u. 25. egy drb.

Szabó Károly kocsigyártó 40—50 cm. vastag kivágni való diófát keres.

Lehoczki Mihály, a Hartenstein téglagyárban hizókat vesz.

Hatvani Lajos, Lehel-u. 20. egy drb. Kun Lajos, gr. Tisza-u. 53. egy drb 130 kg.

Özv. Józsa Istvánné, Losonci-u. 16. egy drb.

Marjai Gábor, Vörösmarthy-u. 10. egy drb.

Herceg János, Kiss B. 14. kettő drb. 130 kg.

Hősök-u. 42. két drb 150 kg.

Csath János, Álmos-u. 4. egy 150 kg. Diószegi Dániel, Gyóni-u. 3. három drb 60—70 kg.

Arany József, Attila 34. három hizó. Csölei Mihály, Bocskai-u. 49. egy drb.

Csontos Imre, Hősök-u. 109. egy drb. V. Kovács Lajosné, Hunyadi-u. 15.

Özv. Nagy Lajosné, Árpád-u. 18. két drb.

Lukács Balázs, Szabolcska-u. 21.

Ifj. Kun Gergelynek egy drb 100 kg, két 150 kg.

Juhász Sándorné, Fegyverneki-u. 17. kettő drb.

Kruchió Gábor, Vörösmarthy-u. 24. egy drb.

Oláh Lajos, Bánfi-u. 9. egy hizó esetleg fél.

Miklovicz János, Apponyi-u. 9 egy 90 kg.

Csath Lajos, Álmos-u. 9. három drb.

Schwalm Erzsébet, gr. Tisza-u. egy 140 kg.

Juhász Lajos, Losonci-u. 18. egy drb. mangalica.

Özv. Fekete Jánosné, Attila-u. 14. kettő 120 kg.

Karácsonyi ajándékul

névjegyet rendeljünk a Hungária nyomdában

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner fa-telep) legmagasabb napiáron vásárol.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős ügyvezető: Teket Sándor.

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1-30 P, Fél évre 2-60 P, Egész évre 5-20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csülörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Feladós szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

1935

Ismét lemorzsolunk egy nehéz esztendő. Fáradtan ülünk le az ó—év utolsó lépcsőjén, mielőtt átlépnénk az újév küszöbét. Miközben a reménység zsebkenődjével letörüljük verejtékes homlokunkat, visszarevedező emlékezéssel nagy vonásaiban elvonul előttünk az elmúlt év sok-sok nehézsége, eltűnt reménysége, jeges derűje, perzselő aszája, tehetetlen vergődésünk szomszédaink mindenre képes gyanúsításai áradataiban, egy újabb háború közelségének lidércnyomása, kiüldözött testvéreink ellen elkövetett égbekiáltó igazságtalanságok, az állandóan fejuink fölött lógó nagy nyomor, a fájoan sötét magyar életünk.

A nagy erőfeszítések összesítésében első helyen áll kormányzatunk eredményes igyekezete barátok szerzésében, termelvényeink külföldi elhelyezésében, munkaalkalmak teremtésében, hogy munkástestvéreink legalább a legszükségesebbekre valót megszerezhessék. A várme gyék, városok, községek és egyesek is hősiess akarással, vállvetett összefogással teremtették elő azt és annyit, amennyit csak lehetett.

Ha voltak, kik ebben a nemzetmentő munkában bűnös önzéssel használták ki helyzetüket, előfordulhattott, de a nagy többség becsülettel dolgozott, türt koplalt. A legtöbbje megtette a magáét. Gazdasági

életet jelentő utak, vízabolázó gátak, tárházak épültek. Csodás szállítási eszközöket állítottak elő légi, földi és vízi közlekedésre. A műszaki, orvosi, vegyitudomány nagyszerű lépésekkel haladt előre a múlt évben is. Az emberi felsőbbrendűség zseniális eredményei jellemzik korunkat, csak a lelkekben van valami fogyatékos, onnan hiányzik valami, s ez a valami képtelenné teszi az emberiséget életének olyan berendezésére, hogy a szeretetben, megértésben, általános jólétben élhesse le életét.

Nincs idő a további visszaemlékezésre. A vi-

lágégyetem mérhetetlen gépezete nem áll meg tépelődéseinkre. Az Örökkévalóság időszerkezetén számításunk az 1935-ik esztendő kezd meg. Felegyenesedve búcsút intünk a múlt esztendőnek, aztán biztos léptekkel átlépjük a küszöböt, folytatjuk nemzeti életünk továbbépítő munkáját, hogy ennek biztonságában a magunk létfenntartását is megalapozzuk. Bizakodni tudunk, hiszen ez tartja a lelket bennünk, lelkesedni tanuljunk még meg, mert a további kitartásra, a végcél eléréséhez, a régi határok visszaszerzéséhez határtalan lelkesedésre lesz szükségünk. W.

Vasuti szerencsétlenség a gyomai határban

Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt f. hó 21-én este a gyomai mezőberényi összekötő vasulvonalon a 36-os számú órház mellett fekvő vasuti rámpán, hol az esteli órákban Ágoston Gábor gyomai lakoskocsijával, amelybe 3 lova volt befogva, áthaladni akart, miközben az egyik lova elesett.

Ágoston leugorva kocsijáról az elesett lovát talpra akarta állítani, ami nem sikerült és a vonal, mi még Ágoston nem látott akkor, mikor a rámpára felhajtott, odaért — szekerét, szerszámját összezúzta — keltő darab lovát megölte és ő maga is, ki lova talpraállításával volt elfoglalva, megmenekülésél az Isten különös kegyelmének köszönheti.

A gyomai határban nincsen vasuti rámpa, amelyen nagyobb forgalom nyerne lebonyolítást, mert itt sok szabados állatot hajtanak, itt közlekedik a lakos-

ság éjjel, nappal, sötétben, ködben és meg a sok gyermek, nő, fogatok és egyéb járművekkel, de ugyanilyen forgalom mellett ezen a rámpán mindazideig, míg itt a sorompó megszüntelve nem lett, semminemű szerencsétlenség soha elő nem fordult.

A sorompót a Máv. üzletvezetősége 1933 november hónapban megszüntette.

ifj. Cs. Szabó Imre 1933 december hónapban minlegy 125—130-ad lakostársával kérelmezte az üzletvezetőségtől a sorompó visszaállítását, sajnos eredmény nélkül.

A sorompó megszüntetéséhez a megbízott előljárósági tagok hozzájárultak, a mi elgondolásunk szerint nem volt helyes, mert valamilyen szempontból, ha Máv. üzletvezetősége jónak is látta a sorompó megszüntetését, a lakosság érdeke, élele vagyonbiztonsága

ezen a rámpán a sorompó fennállását kívánja, miért is az előljáróságok egy ilyen fontos kérdést jól meg kell gondolni, mert méltán elvárhatjuk, hogy az előljáróság mindég a lakosság érdekét mérlegelje első sorban.

Ágoston most valószínűleg perulján fogja megpróbálni kárai megtérítésének érvényesítését, kérdés a per milyen eredménnyel végződik.

Dehát a sorompó megszüntetése után beállott szerencsétlenségből kifolyólag valakinek mégis felelni kell.

Ezidőszerint nem lérek ki arra, hogy 1933 dec. hóban milyen szegényes érvel hoztak annak aláímasztására, hogy miért nem lehet már a sorompó visszaállítását kérelmezni, nem akarok arra sem kitérni, hogy most késedelemre hivalkozva nem akarták megengedni, hogy a lakosságnak publikáció útján tudomására hozassék, hogy az üzletvezetőségtől kérni fogjuk a sorompó visszaállítását és mindazok, akik azt óhajlják, a kérelemnek irjanak alá — úgy annyira, hogy Bakos József főbíró urat kellett megkérni, hogy ezt a közérdeket szolgáló publikációt a község házában hirdessék meg, mely kéresemnek a főbíró ur azonnal eleget tett.

Az a kívánságunk és kérésünk, hogy ebben a földművelő állattenyésztő agrár államban, ahol végeredményben nagyrészt minden állami háztartásunkat biztosító anyagi eszköz annak az éjjel-nappal hivatalos órák tartó, hangyaszorgalmu munkásnak verejtékes munkája útján fakad, — támogassa a földművelő munkásnépet minden becsületes törekvésében mindenki.

Jusson eszébe mindenkinek, hogy késedelemre nem szabad hivalkozni ott, ahova csak jóakarati kell, mert jóakarattal még a 12-ik órában is meg lehet tenni sok mindent, — jusson eszébe az embernek, hogy sok esetben azok támogatásával jutott abba a pozícióba, amely biztosítja megélhetését.

Eddig több mint 200-an írták alá a sorompó visszaállítása érdekében a Máv. üzletvezetőségéhez benyújtandó kérvényt.

heőpapi Pikó Béla
földbirtokos.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Bocsánatot kérek, hogy ezen szavaimmal bátor vagyok fölkeresni. Kérem legyen szives b. lapjában közölni azokat. Ha helyesírási hibám is van, vagy sértő szó kerül bele, az a tanulatlanságom miatt történik. Kérem, legyen szives korrigálni.

Amiről írni akarok, a címe: „*Akié a föld, azé az ország*”

Régi közmondás ez. Bár többet gondoltak volna rá a régi kormányfők és a régi földesuraink és földművelőink. De együtt, a mai korbeltiek is több hasznát vitték volna, de mi is, utódok.

Történelem után tudjuk, hogy a mi szép országunkat ezer év óta, mióta Árpád apánk dicső őseinkkel elfoglalta, mindég a magyarok bírták. Nem volt itt ur más nép, csak a mi kegyelmünkéből. Ez az a nehéz 150 év, amíg a konfyos pogánnyal kellett viaskodnunk, hogy megóvjuk tőle Európa többi népeit, nagyon kipusztította a magyarságot. Nagy területek elnéptelenedtek. Már kevés volt a magyar arra, hogy a földet művelje, mikor kivonultak. Ekkor telepítettek be hozzánk oláhokat, rácokat, pásztor népeket, amelyek a hegyeik közti békeességben szaporodhattak az alatt, míg mink a síkságon verekedtünk a törökökkel. Sok pompás alföldi termőföldhöz jutottak már akkor is, az ország többi részeiben pedig még több birtokhoz jutottak, mikor a jobbagyságnak vége lett. Ez idő óta nemcsak a mienk volt a föld, hanem a másé is.

Ki hitte volna akkor, hogy a föld után megy az ország is?

Az új telepesek előbb — utóbb szétdarabolják a mi szép ezeréves hazánkat is?

Pedig úgy történt és most kétségbeesve tapasztaljuk, a mi végtelen kárunkra, hogy igaz a közmondás: „*Akié a föld, azé az ország!*”

Talán ezen a közmondáson fog eldőlni a saarvidéki nép sorsa is, mikorra e sorok napvilágot látnak.

A többiek, kik idekerültek hozzánk, vagy nagyon szorgalmasak voltak, mint a németek, vagy nagyon kevéssel beérték, mint az oláhok, így aztán az ó vagyunkájuk lassan — lassan szaporodott.

Ha valahol egy darab föld eladásra került, azt siettek megragasztani. Ha egy nem birt vele, összeálltak többen, de magyaroknak nem hagyták megvenni.

Már 25—30 évvel ezelőtt — emlékezzünk csak vissza — a magyar ment csendőrnek, rendőrnek, villamosokhoz, a gyárba és itt hagyta a földet az endródiaknak. Másutt meg a más nemzetiségűnek.

A többi nép, ha valahol olcsó föld volt eladó, fölkereskedtek, elmentek még a tizedik házába is. Ezért történt, ha valahol uradalmi földet parcelláztak, több volt a más nemzetiségű, mint a magyar. (Az endródiakat csak példának hozom föl a keselyősi földekkel, nem vádolásnak.)

Talán ezért született meg a mi nyomorgó földművelő lelkünkben, kik szeretjük a földünket és azt nem hagytuk el, minden nyugdíjasok iránt az ellenszenv. Bár az államot szolgálták, de földjük otthagyasával segítettek ezen. Most az idejött idegen nyugdíjasok földet vásárolnak ezen a kicsi területen is, vagy benőveléssel jutnak hozzá.

Elővehetjük: „*Akié a föld, azé az ország!*”

Vajmi kevés maradna e csonka honból is! De ennek okát, ha keressük, mi is hibásak vagyunk ebben nagyon, magyarok. Bár, ha szeretjük is földünket, de szeretünk pörösködni, virruskodni, kocsmába járni és divatosan járni, ami sok pénzbe kerül.

Háboru alatt tapasztalhatjuk, hogy minden más ajku baka jobban megosztotta sorsát bajlásával, csak a magyar nem.

— Ha megengedi Szerkesztő ur, a következő számba is írok, hogyan ment végbe a változás; a kormány

és bankok, meg a nép összetartásával. Számokkal bizonyítom, ami megdönt-hetetlen.

Maradok mély tisztelettel, b. lapjának híve:

Gyoma, 1934. dec. 10-én.

Idős Józ Gábor
IV. ker. 429 szám.

A Magyar Mezőgazdasági Társaság vitaülése

A „Magyar Mezőgazdasági Társaság” december 12-én vitaülést tartott „Mezőgazdaság és külkereskedelmi politika” címen, amelynek eredményét az alábbiakban, határozati javaslat formájában nyújtotta át a Miniszterelnök urnak és a kereskedelemügyi Miniszter urnak a Társaság elnökségé.

1.) A „Magyar Mezőgazdasági Társaság” a gabona értékesítés ezévi tapasztalatai alapján is szükségesnek látja a minimál árak helyett az áraknak a gazdasági év tartamára szóló megállapítását a tárolási költség, kamatvesztés stb.-nek megfelelő havonkénti emelkedésével. A gabona export már lényegében néhány vállalatra támaszkodó rendszer helyett helyesebbnek tartja a teljes kiviteli monopóliumot s annak egy közérdekű, az állam, termelők, kereskedők részvételével alakítandó export-szerveire való ruházását.

2.) Az olasz és osztrák buza export nehézkés lebonyolításával kapcsolatban felkéri az illetékes körök figyelmét arra, hogy nem lenne-e előnyösebb a buza termelési és árproblémáját itthon megoldani és más uton keresni megfelelő ellenértéket a clearing, illetve re-kompenzációs üzletekben.

3.) Jóllehet tudja, hogy a Kormány figyelmét ez nem kerülte el, mégis szükségesnek látja rámutatni, hogy az ország jórésztében igen nagy a szőlő- és szőlőtermelés hiánya, melynek pótlására még a kisgazdák is erőteljesen kénytelenek felhasználni, s mivel az árpa, korpá kevés és drága, főleg tengerit etelnek. Ezt az inszézges helyzetet szem előtt kell tartani az árpa, tengeri, széna, stb. kivitelénél, mert a nyomában járó drágaság az állathizlalt erősen visszavetné és a külkereskedelmi mérleget rontaná. Különösen szükségesnek tartja a sertéshizlalt biztosítását a sertés és zsirkivitel örvendetes fellendülése folytán, amelyet javasával különben is súlyosan

fog érinteni a soványserlésárak várható emelkedése, holott a mai kedvező hizlaltserlés árakat — a főmezes sertéshizlalt piacra kerülésén kívül — főleg a soványserlés alacsony ára tette lehetővé. A tengeri kivitelét nagyobb mennyiségben csak abban az esetben ajánlatos megengedni, ha esetleg külföldi olesó tengerit lehetne behozni ipari export ellenében.

4.) Bizalommal kérjük a Kormányt, hogy a gyapju értékesítésénél ez évben elszenvetett gazdaságelmélet az árak ingadozásmentes megszabásával orvosolja és a gyapjufeldolgozó ipart annak átvételére kötelezze.

A folyó évben ugyanis hétről-hétre eső árakat diktáltak, melyekkel meglévesztették a gazdákat, akik riadtan igyekeztek a gyapjún, — további árésésről tartva, — letudni, s mire a német vásárlás elkövetkezett, a gyapju legnagyobb része nem a gazdák kezén volt. Kivánatos volna kivizsgálni, hogy kik, illetve mely érdekeltségek jutottak itt a gazdák kárára jogtalan előnyökhöz. A gazdák érdeke, hogy a kereskedelem ne kapcsolódassék ki a gyapju értékesítésből.

5. Mivel kétségtelen, hogy országunk gazdasági alapja a mezőgazdaság, s az 1931. óta toldozással-foldozással épülő egész gazdasági rendszerünk ezen épül fel, — úgy a belső fogyasztás, mint az ipari termelés érdekében is kivánatos, hogy clearing és kompenzációs kereskedelmi egyességeink megközlésénél szabály szerint a mezőgazdasági export biztossítottassék, ami nem jelenti az egészséges ipari export elhanyagolását, mert az agrár exportból származó gazdasági és pénzügyi előnyök inkább lesznek lehetővé az ipari exporttal járó áldozat elviselését.

6.) Mivel az ipari nyersanyagok biztosítása a szabad devizaszerzés korlátozott volta miatt egyre nehezebbé válik, kivánatos, hogy póttanyagok felkuta-

tásával, illetve előállításával nálunk is foglalkozzanak, s az ipari racionalizálási bizottság kezdeményezését örömmel üdvözöljük. Különösen kívánatos volna a nagymennyiségű és nehezen beszerezhető pamutanyagokat német minára műselyemmel pótolni, melynek gyártása az iparnak is látványos foglalkoztatását biztosítaná. Kérjük, egy évi határidőn túl külföldi len- és kender behozatalának előállítását és termelési szerződésekkkel a honi termelés biztosítását.

7.) Ellenszenvünket nyilvánítjuk a mezőgazdasági terményeket és termékeket ellepő szindikátusok iránt, melyek az árak megállapításánál saját monopoliumos és a termelők szorult helyzetét kihasználják és egy-egy korlátozott szűk érdekesoport számára lehetővé teszik az aránytalan jövedelem és vagyon gyűjtését, amelyek tevékenysége a közérdek szempontjából (deviza elszámolás, ármegállapítás, stb.) alig ellenőrizhető. Ez magasabb erkölcsi szempontokat sért, kihívja a nemzeti társadalom elégedetlenségét. Ennek megváltoztatásáért már azért is szívesen kérjük, mert az állam gazdasági és szociális igénybevétele oly rohamosan növekszik, hogy nemsokára amugyis rákényszerül az export-import árdifferenciák igénybevétele. E szűkkörű szindikátusok helyett termelők és kereskedők

bevonásával közérdekű nagy export-szervezetek alapítását javasoljuk, az állam ellenőrzése mellett, mely inkább alkalmas a közérdek biztosítására és a visszaélések könnyebben megakadályozhatók. Különösen ajánljuk a lengyel export-import hatalmas szervezet tanulmányozását.

8.) Minthogy szabad devizát főként a mezőgazdasági exportból szerezhessünk, de ennek elszámolásánál köztudomásúlag a mezőgazdaság állandóan károsodik, az ipar pedig olcsóbb áron jut import nyersanyaghoz, igazságtalan és tarthatatlan az a helyzet, hogy a mezőgazdaság az ipari anyagokért és gyártmányokért a túlzott vámvédelemmel és kartell egyezményekkel megmerevített magas árakat fizesse. Ezért különösen kérjük a vas, cement, jutásák, stb. árak leszállítását. Az árak mérséklése, mint az a textil áruknál is történt, bőségesen megtérül a forgalom, illetve a fogyasztás emelkedésében.

9.) Amint szükségesnek tartjuk az export-import közérdekű nagy szervezeteinek kiépítését, mely az ország gazdasági és pénzügyi érdekeinek is legjobban megfelel, kifejezést adunk abbéli meggyőződésünknek, hogy ezek csak abban az esetben felelnek meg rendelkezésüknek, ha a szakképzett, hivatalos kereskedelmi munkájukban igénybe veszik. Külö-

nösen hangsúlyozni kell ezt a mezőgazdasági idénycikkek-nél (gyümölcs, zöldség, stb.) szárnyasok stb. forgalmánál, bürokratikus lassúságot nem tűr.

Módot kell adni a kereskedelemnek, hogy közreműködjön új értékesítési lehetőségek, kivitelezési piacok felkutatásában az árak kialakulásánál a versenyelőlekedések megteremtésével.

10.) A legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk a Külkereskedelmi Hivatalt kiváló teljesítményéről, megnyugtató, s kiválóan közérdekű működéséről, de egyben szükségesnek tartjuk a Hivatal rendszeres további kiépítését. Az ügyvitel gyorsítása végelt hatáskörének bővítését, anyagi eszközökkel való ellátását, de különösen szükségesnek tartjuk a Külkereskedelmi Tanács olyan reformját, hogy egy kisebb külkereskedelmi parlamenti szerepét öltölhesse be, hol gazdák, iparosok, kereskedők, fogyasztók stb. képviselői közvelenül megfárgalhatnak a lehetőségeket, újabb irányokat, s a különböző foglalkozási ágak érdekeinek kiegyenlítését, miként már 1932. július 9-én kelt felterjesztésünkben bátrak voltunk erre vonatkozó javaslatainkat megtenni.

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

A gyomai „MANSZ” karácsonyi ünnepélyt rendezett f. hó 23.-án délután a szegény gyermekek részére. A községháza nagytermében gyülekeztek a MANSZ hálgytagjai, vitéz Haviár Gyuláné elnök, Pétermann Józsefné alelnök vezetésével, a karácsonyfa alá, ahol már előre elkészített csomagokban várta a szegény gyermekeket a meleg ruha, édes kalács. Pétermann Józsefné megleghangú megnyitó beszéde után 60 szegény gyermeknek adtak ajándékot a szeretet ünnepén, a fiatal egyesület tagjai. Megértő, jó lelkű, dolgozó ügyes kezű munkáját. Itt köszönjük meg a megajándékozott gyermekek nevében. M i n d e n „MANSZ” tagnak, aki bármiképpen lehetővé tette ezt a nemes gesztust és külön Szász Lajosné tanárnőnek, aki mint a háziipari szakosztály agilis vezetője, kevés szabad idejét heteken át erre áldozta.

Érezze minden adakozó az adakozás boldogító tudatát, jutalmuk legyen a mosoly a sápadt kis arcokon, amit ők akkor felgyújtottak s ami világítóbb volt minden karácsonyfa gyergyánál.

W.-né.

A Magyar Külügyi Társaság küldötteit a békéscsabai vitézi szakasza múlt szombaton vendégül látta. Beszédet mondtak dr. Nagy Emil ny. miniszter, orsz. gyűlési képviselő, dr. Eötvényi Olivér a K. T. ügyvezető elnöke, dr. vitéz Nagy Iván.

Mi a hazaszeretet?

Írta és felolvasta: Záhonyi Aladárné.

A hazaszeretetről beszélek a kedves hallgatóságoknak. Gyermünk vissza 1914. évre, július 28-ára. Kiűt a háború, mindenki nagy lelkesedéssel indul a Haza védelmére. Mi asszonyok tudjuk, hogy férjeink, testvéreink és fiaink a Haza megmentésére indulnak. Megsírattuk Őket, hogy hátha nem fogjuk Őket visszontánni. Sajgott a szívünk a bucsucsók után, de arra nem gondoltunk akkor, hogy mivel tartozik egy hőleány a Hazának. Önfeledozással és szeretettel. Abban a pillanatban, amikor a Haza veszélyben forog, nincs testvér, nincs hűves, nincs szerető gyermek, csak az a Rög, amelyiket meg kell védeni az életünkkel és vérünkkel az ellenségtől. Itt idézem a Szózatnak azokat a szavait: a magyarnak a hazájáért élni és meghalni kell.

1915-ben indultam Galiciába, éppen szent karácsony napján. Bialikaminyembe (az egy gali-

ciai község) mielőtt elindultam volna a harctérre, mert oda mentem: a harctérre, mert négy kilométernyire voltam csak az állástól. Megkértem a hadba vonult katonáknak a feleségeik, hogy vigyék az ő uruknak egy kis hazai karácsonyi csomagot. Vittem vagy 20 csomagot. Szívesen tettem. És Baranyából Galiciáig megtettem 1000 kilométer utat fázva, fűtetlen, ajtó, ablak nélküli kocsiban. Vittem azoknak a kedves, jó katonáknak, akik a Hazájokért szenvedtek, fáztak és síriak a Kedveseik után, mert síriak. Mikor a csomagot átvették, nem tudták nekem mondani, hogy köszönöm, mert a sírás fojtogatta a torkukat. Karácsony szent napján ott messze-messze, egyedül a hazaszeretetért a kis csomag, az a kis csomag volt a vigasztalásuk. Másnap érdeklődtek, hogy hogy vannak otthon. Az egyik kérte, hogy van a kislányom, a másik kérte, hogy van a feleségem, a harmadik kérte, hát a kisfiam nagy-e már tekintetes asszony. Sírva megvigasztaltam minden-

kül s bátorítottam őket, hogy otthon nincs semmi baj, csak szeressék ezt a drága magyar Hazát és védjék meg az ellenségtől.

Apák, anyák, amikor az a kicsi kis gyermek, az első szót kimondja, hogy édesanyám vagy édesapám, tanítsátok azt az édes apróságot arra a harmadik szóra, édes hazám. Akkor lesz házatokon Isten áldása, mert a magyarok Istene nem hagy el bennünket, az velünk van és velünk is marad. Nem veszítellük el a háborút, csak próbára tesz bennünket a jó Isten, hogy milyen türelemmel viseljük ezt a nagy csapást, amelyet Trianon igazságtalanul mért reánk. Hát az a sok magyar vér hiába folyt? Hát az a sok magyar testvérünk hiába halt meg a hőzánkért?

De jön nemsokára és közel van a mi megváltásunk. Nem sokáig verik, ütlik, ami szegény, jó magyar testvéreinket megszállott területen, megjön az az idő is, amikor mi is fizetői fogunk. Már hajnalodik, már

virrad, csak várjuk be azt a szép Magyarhajnalit, mikor az ég alján nagy befűkkel lesz írva: Szabad a magyar haza és uiból nagy lett Magyarország. Sok ember, magyar ember nagyon rosszul gondolkozik, mikor azt mondja, nem bánom én akárhogy lesz, csak gond nélkül élhessek, legyen meg mindenem. Mondják meg nekem emberek, asszonyok, tudnák-e végig nézni, hogyha az ellenség iiporná ezt a szegény, megcsontított magyar hazát. Nem hiszem én azt, hogy mink azt féltlenül néznénk. Hanem ha volna is köztünk egy, vagy mikor látná, hogy a falat kenyérét viszi az, aki nem munkálta, aki nem fáradozott érte, kitépné a kezéből, mert azt a falat kenyérét magyar föld adta, azt csak magyar ember eheti, nem pedig bílang bocskoros, sem pedig a cseh, sem a szerb. Akik bitorolják a mi szép Erdélyünket és pusztítják gyönyörű fenyves Felvidékünket.

(Folyt. köv.)

Lucernamagot, tökmagot és mindenféle terményt a Futura (Wagner-faltelep) legmagasabb napiáron vásárol.

Vasárnap este a
HOLLERBAN

Süt a nap

nyilvános főpróbája

Belépődíj:
50 és 40 fillér.

Gy. S. C. „Ezüst sirály”

(Beküldött cikk.)

Emlékezetes szép este volt karácsony este az Uri Kaszinóban, amikor Farkasinszki Imre és kísérete zenéjével felhangzottak az „Ezüst sirály” első akkordjai. Az „Ezüst sirály” az operett aranykorának kimagasló műve, előadásával nagy feladatra vállalkozott ifjuságunk s dicséreitükre legyen mondva, hogy azt mily könnyedén oldották meg. Az egész darab oly nagyszerűen pergett le, mintha azt nem is ifju műkedvelőink adták volna elő különösen a „Finálék” voltak azok, melyekről külön kell megemlékeznünk. A szépszámu közönség élvezett és mulatott Földes Imre érdekes és vidám szövegén és tapsolt az operett főszereplőink; Kiss Juliának, Márcz Gyulának, Kéri Lajosnak, Józsi Lászlónak és a többieknek, mert az az egész szereplőtábor alakítása tökéletes, színházi szenzáció volt. Bizonyára sokáig fogják emlegetni Kiss Julia Xéniáját, amely kétségkívül kiemelkedik a szokvány operettalakítások sorából. Valami különösen nemes, megragadó vonása van ennek a szerepnek és Buttykay Ákos zenéje csak fokozza azt az előkelőséget, amely a legszebb módon érvényesül, a nélkül, hogy rovására volna annak a derüs és mulattató elemnek, amely mégis csak éltető ereje egy igazi operettnek.

Az öltözékeket sem lehet megemlíteni nélkül hagyni. Kiss Julia toillejtjei oly káprázatosak voltak, hogy azokról csak elragadtatással lehet beszélni. Iskolázott, kellemes hangja s ügyes játéka egymagában biztosította a darab sikerét. Kéri Lajos (herceg) igazi nagyuri állurokkal tudta személyesíteni a férjét, akinek át kellett engednie helyét vetélytársának. Különösen jól érvényesült mély bariton hangja. Márcz Gyula (Cziáky gróf) szerepe fontosságát átérve, tökéletesen az volt, amelynek szerepében meg kellett felelnie. Balogh Erzsikét (Klementin) és Biró Jánost (kamarás) már jól ismerjük az elmúlt előadások sorozatából, derüs jeleneteikkel most is sok kellemes percet szereztek. Ugy szintén Négyessy Nusika (Marietta) és Józsi László (Jakotibó az operett különösen kedves figurája) kik — bár ujoncok még e téren — önmagukat multák felül

és kedves mozdulataikkal mindannyiszor tapsra ragadták a hálás közönséget.

Szándékosan hagytuk utoljára a Bartha Rózsi és Józsi testvérpár orosz táncjelenetét, mert ez feltétlenül külön fejezetet érdemel. Tomboló sikert váltottak ki. Négy-szer ujrátzták.

Hasonlóan tombolt a közönség azon bájos jelenetnél, amikor a kislányok matróz ruhában, vállalkon puskával bevonultak és nagy precizitással végezték katonás mozdulataikat.

Most pedig, hogy tudósításunk végére értünk, meg kell állapítanunk, hogy a Molnár házaspár ismét kitett magáért. Abból a teljes anyagi és erkölcsi sikerből, melyet a Gy.S.C. ez alkalommal

is kivívott, jelentős rész illeti meg őket, Molnár Gyulánét a táncok — férjét pedig a darab betanításáért és a rendezésért. A kísérő zenéről elegendőnek találjuk, ha azt mondjuk, hogy azt Farkasinszki Imre és kísérete látta el. A sugó Molnár II. Gyula kifogástalan volt.

Előadás után a rendezőség percek alatt varázsoltá át a termet s Imre bácsi „Nem lehet a Gy.S.C.”-vel... ütemes zenéjére hamarosan összeütődtek a bokák. A minden tekintetben jól sikerült est a reggeli órákban ért véget.

Végül egy kéréssel fordulunk a Gy.S.C. vigalmi bizottságához: adjon alkalmat mielőbb nekünk, hogy e sikerülten összeállított szereplőtáborot ismét ott láthassuk viszont a színpad között.

HIREK

Előfizetőinknek és olvasóinknak boldog új évet kíván a Szerkesztőség és Kiadóhivatal.

Dr. Pálka Pál főszolgabíró Endrőd községben ujonnan szervezett III-ik segédjegyzői állásra 1935. január 10-ik napjának déli 12 órájáig pályázatot hirdet.

Halálozás. Czinkóezky János nyug. folyamfelvigyázó életének 69-ik évében hosszas betegség után elhunyt. Szombaton délután temelik el nagy részvétel mellett.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásárt 1935. március 21-től 26-ig tartják.

A Gyomai Termelők Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete most vasárnap délután 2 órakor a Horlhy Miklós uti épületének udvarán, „szövetkezeti propaganda” napot tart, melynek keretében vásárlói között 200 darab vizsztatériési csomagot oszt ki.

Szilágyi Esztike növendékeinek december 28-ára hirdett zongorahangversenye 1935. év január 2-án d. u. fél 3 kor lesz megtartva az Uri kaszinóban.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület múlt szombati gyűlésén Beliczey Géza elnök beszámolt arról, hogy a dunántúli vármegyék vezetői azt állítják, az idén minőségileg is utóérték az alföldi búzát — A dunántul gazdátársadalma — mondta Beliczey elnök — kevesebbet örökök a politikával, de egyesületekbe és szövetkezetekbe tömörülve könnyebben vezethető és szívesen áldoz a mezőgazdasági kultúra előhatalásáért. — E gyűlésen terjesztette elő dr. Székács István indítványát, hogy a gabonamarkázó és vetőmagvizsgáló állomás, termelő és értékesítő szövetkezeteit állítsanak fel Békésvármegyében. Az indítványt nagy lelkesedéssel fogadták el.

T. vevőknek,
megrendelőiknek

b. u. é. k.
Lach és Varga.

Lakodalomra, disznótorra Kereskes Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

1935. január 5-én:

MANSz magyar bálja
az **URI KASZINÓ**
összes termeiben

AZ IPAROS ÉS KERESKEDŐ IFJAK ÖNKÉPZŐKÖRE

által megrendezett nagyszerű előadásáról a következő számunkban számolunk be.

Ugy hallik, hogy a minden tekintetben fényesen sikerült táncos operettet a lelkes gárda január 6-án vagy 13-án megismétli a szégyensorsu iskolás gyermekek felruházására.

Ezen előadásra már előzőleg is felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét, mert ami szép és várható egy műkedvelő gárdától, — ebben minden kifejezésre jut.

A Tündérújjak Magyar Kézimunka Ujság számaiban érdeklődésre ezután is közli, hogy előfizelőinek a P 14.40 egész évi előfizetési díj beérkezése után azonnal kiadja, vidékre pedig 24 órán belül elküldi gyönyörű függönyajándékát. A 150x260 cm nagyságu lülfüggöny megkezdett mintájával és a kihimzéséhez szükséges MEZ himzőfonallal, mely ajándékul is nagyon alkalmas. Kivánságra szélesebb függönnyel is küld a Tündérújjak kevés ráfizetéssel. Aki óhajlja, a függöny helyett kaphat: egy Indanthren-szegélyű lenvászonabroszt, vagy újabb mintájú ágyneműt, esetleg a három polcos állványt, a közismereti „Fakuli”-t.

Karácsonyi ajándék. A Levente Egyesület a dec. 23-ik focimérkőzés bevételeiből és a vm. testnevelési felügyelő adományából szegény leventék között 14 szelvért, 2 eipót, 7 harisnyát, 2 könyvet, 5 kesztyűt és eukorkát szórt ki. — Mindazoknak kik e célra adományt adtak és közreműködőknek hála köszönetet mond a vezetőség.

T. vendégeinek és ismerőseinek

b. u. é. k.
Hanczmann Ferenc.

Vásárlóinak

b. u. é. k.
Gyomai Termelők
Fogyasztási és értékesítő
Szövetkezete.

Vásárlóinak, ismerőseinek és barátainak

b. u. é. k.
Kun Ferenc.

Boldog új évet kíván

kedves betegeinek,
barátainak és ismerőseinek

DR. NEMÉNYI HONFI

t. ezred-
orvos

a Koronás arany érdemkereszt, a Signum Laudis, a II. oszt. Vörös kereszt tisztijelvény tulajdonosa.

Megjelent az Est-lapok Hármaskönyve. Az Est, Pesti Napló és Magyarország évek óta Ezüsti Hármaskönyvet ajándékoz karácsonyra előfizetőinek. Az idei Hármaskönyv elkészült és ma érkezett meg lapunk szerkesztőségébe. A nőről szól Az Est-lapok idei ajándékkönyve, amely kétszer akkora formában jelent meg ezidén, mint eddig. Pompás kiállításban, színes nyomással és művészi mélynyomással rengeleg gyönyörű kép mutatja be a világ legszebb nőit és a legkiválóbb írók eikket foglalkoznak a nők ezernyi problémájával. A keddi karácsonyra való tekintettel vasárnap kapják meg Az Est-lapok előfizetői az Ezüsti Hármaskönyvet. Minden előfizető teljesen díjlanul lakására kézbesítve kapja meg az ajándékkönyvet. Kedden, karácsony ünnepén reggel második meglepetés érte a Pesti Napló előfizetőit. A Pesti Napló ünnepi száma párhuzamosan gazdag tartalommal a magyar újságírás minden értékét felsorakoztatva jelent meg karácsony reggelén. Ebben a számban kezd közölni a Pesti Napló Hehal Jenőnek, a kiváló írónak új regényét.

Betegek gyógyítása zenével. Híres orvosok nagy sikerrel kísérleteznek a zenével való gyógyítással. Meglepő eredményeket érnek el ezen a téren. Erről a különös gyógyódról rendkívül érdekes cikket közöl Toinei Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számos pompás illusztrált eikket, közel száz képet és nagyszerű folytatásos regényt talál az olvasó a népszerű képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

A szőke kislány nagy karrierje. Egy szőke pesti kislány nagy karrierjéről nagyszerű képes cikkben számol be a Délibáb új száma, amely száz oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Nagyszerű rádióműsorokat, remek filmröportokat, egyfelvonásos színdarabot, folytatásos regényt, pompás színházi beszámolókat, pletykákat és száz képet talál az olvasó a kiünő színházi héttalban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Legjobb permetezőgépekről, a körtefatermesztésünk lehetőségéről, a mandulafák kezeléséről, a gyümölcsfák és a szőlő trágyázásáról, a kajsziatermesztés jövedelméről, a gyümölcsfák közeli termelhető növényekről és számos egyéb aktuális

Nyilatkozat!

Számtalan érdeklődésre közdijük, hogy előfizetőinknek a P. 14.40 egész évi előfizetési díj beérkezése után 24 órán belül elküldjük gyönyörű függöny-ajándékunkat. A 150x260 cm. nagyságu tülffüggöny megkezdett mintájával és a kihímzéshez szükséges MEZ gyöngyfonállal ajándéknak is nagyon alkalmas. Kivánságra szélesebb függönyt is adhatunk kevés ráfizetéssel. Aki óhajta a függöny helyett kaphat: egy Indathren-szegélyű lenvászon abroszt, vagy újabb mintájú ágyneműt, esetleg hárompolcos állványunkat a „Fakuli“-t.

SIESSEN ELŐFIZETNI!

TÜNDÉRUJJA K
Magyar Kézimunka Ujság
Budapest, Szervita-tér 3.

kérdésről ír, képekkel bőven illusztrálva, „A Magyar Gyümölcs“ legújabb száma, melyből mutatványszámot egy alkalommal, lapunkra hivatkozva, ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, VI., Andrassy ut 8.).

Felhívás

A már európai híres „Gyöngyös bokréta“ apostola, Paulini Béla a közeljövőben Gyomára és Endrődre is el látogat. Paulini régi népdolgok után kutat. Elődeink eredeti ruházata, házi butorai és szerszámai, feljegyzéseik, — szóval mindaz, amiből akár a magyar, akár az ide települt nemzetiségek életéből még megőrzésben van, hozzák el szerkesztőségünkbe, mi addig megőrizzük azokat, míg Paulini Bélának bemutatathatjuk s aztán mindenkinek visszaadjuk a magáét.

Felkérjük lakostársainkat foglalkozzanak komolyan felhívásunkkal, ki tudja, milyen értékeket találunk a padlások poros ereszei alatt vagy a dohos ládafiókokban.

A hadipótlékok elnyeréséhez szükséges feltételek igazolása. A belügyminiszter kibocsátott körrendelete értelmében a hadipótlék elnyeréséhez szükséges arcvonalbeli szolgálattal igazolását a honvédelmi miniszter magának tartotta fenn. A jövőben tehát a kérelmek csak akkor vehetők figyelembe, ha az arcvonalbeli szolgálattal az illetékes esapattest által a világháboru alatti kiállítás eredeti, vagy pedig a honvédelmi miniszter által kiállított okmány tanúsítja.

A gyümölcsös egész évi kezelése ismerteti a Növényvédelem és Kertészet mosi megjelenés decemberi száma. Cikkekkel közöl a gyümölcsös téli

permelezéséről, az őszibarackfák metszéséről, a gyümölcsfák sebeinek kezeléséről, a bor eladásánál fontos tudnivalókról, rózsza téli takarásáról, különböző trágyafélékről, a betonból vagy téglából készült melegágyról, a díszcserjék metszéséről stb. A kétdusan illusztrált szaklapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Földmívelésügyi Minisztérium, Budapest, V., Kosuth Lajos-tér 11.) egy alkalommal díjlanul küld mutatványszámot.

Tervpályázat. Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat a Fonál és Hímzőipar R.-T. felkérésére pályázatot hirdet bluzok magyaros díszítésére szolgáló mintarajzok terveire. A tervek magyar népies motívumok alapján készüljenek. A pályadíjak: 1. első díj 150 P., 2. második díj à 100 P., 3. harmadik díj à 50 P. Pályamunkák az Országos Magyar Iparművészeti Társulat (VI. Andrassy-u. 69. sz.) küldendőek 1935 január 21-ig.

INGATLAN-FORGALOM

Molnár Antalné Izsó Róza gyomai lakos vett 742 n.-öl cífrakerti szántó Heinfart József és neje Kurez Katalin gyomai lakosoktól 390 P.-ért.

Molnár Antalné Izsó Róza gyomai lakos vett — h. 1469 n.-öl cifra kerti ingatlant Rau József és neje Maác Anna mezőberényi lakosoktól 800 P.-ért.

Kovács Antal gyomai lakos vett fél rész ház ingatlant Szilágyi Ágnes és társaitól 840 P.-ért.

Nagy Endre kiskundorozsmai lakos vett 5 h. 694 n.-öl tanyai szántót Scherer Ádám és társaitól 3800 P.-ért.

Horváth Sándor és neje Joó Julianna vettek 3 hold 1005 n. öl tanyai szántót 19/12-ed részét Joó Róza és társaitól 1875 P.-ért.

Herter Ádám és neje Braun Zsuzsanna vettek 1 hold 1303 n.-öl tanyai szántót Horváth Sándor és neje Joó Juliannától 1300 P.-ért.

A JUGOSZLÁVIÁBÓL MENEKÜLTEK

részére a község házában lefektetett iven eddig a következő pénzáradmányokat jegyezték:

Gyomai Szövetkezetek	100.— P
Nyilas Olvasókör	10.— P
Alsórézi Olvasókör	20.— P
Tiba András	2.— P
Wagner Márton Fiai	2.— P
Ailer Márton	2.— P
Összesen:	136.— P

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ ENDRÖD

1934. december 30-án, vasárnap és 1935. január 1-én, kedden, újév napján magyarul beszélő hangosfilm.

A kísértetek vonata

Az izgalmas vigjátéka.

Főszerepben: Röck Marika, Gombaszögi Ella, Bodó Ica, Törzs Jenő, Beregi Oszkár és Pethes Sándor.

Érettségi találkozó

Kiegészítő másor.

Hangos magyar világhíradó.

Vasárnap két előadás lesz állított filléres helyárrakkal.

Kedden, újév napján két előadás rendszer helyárrakkal.

Előadások kezdete este 6 és 8 órakor.

Köszönti

üzletbarátait és az új esztendő alkalmából legjobb kívánságait küldi:

ERDŐS JÓZSEF

hirdetőiroda tulajdonos
BUDAPEST, Teréz-körút 35.

— Telefon: 125—58. —

Domokos Albert vilanyszerelő üzletében elárúsító lányának azonnali belépésre felvesz egy 4 polgári végzett leányt.

NEM OLCSÓBB MÁR A BOROM mint a szódavíz, DE NEM IS SZÓDAVIZI 26 fillér

egy liter kadarka vagy fehér fejteit ujbör Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen feletti rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordón 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak. tiszta, tökéletes szemtuak és nem savanyuak.

Cim: Székely Ferenc

Soltvadkert, Pestmegye.

SPORT

II. o. bajnokság állása XII 29-én

1 Textil	10	10	—	—	39:5	20
2 MTK	10	8	1	1	31:9	17
3 Törekv.	11	8	—	3	28:15	16
4 GySC	11	6	2	3	15:13	14
5 GyTK	11	6	1	4	29:23	13
6 Kinizsi	11	6	1	4	15:26	13
7 M Máv.	11	6	—	5	19:15	12
8 OFC	10	3	2	5	16:23	8
9 KTE	11	2	2	7	11:33	6
10 BISE	11	2	1	8	10:25	5
11 Bocskai	10	1	1	8	5:16	—3
12 Világos	11	1	—	10	3:16	—4

Máv—Bocskai 2:0 (0:0)

Szarvas, bajnoki, bírő: Göndös.

A II. o. bajnokság őszi fordulójának utolsó mérkőzésére a csapatok következőképpen állottak fel:

Máv: Cövek — Csapó I., Csapó II., Lukács I., Sántha, G. Tóth — Finta, Bánki, Lehretter, Kudlacssek, Szűcs.

Bocskai: Wéber—Kiss II., Fazekas II.—Szirony, Melich, Kiss III. —Kulaság, Fazekas I., Szentpéteri, Lehoczky, Virág.

Üres tribün előtt kezd a Bocskai. Már az első percekben jobbnak bizonyul a Máv, de a csatársora eredménytelen. Szűcs az ötösről is kapu fölé lö. Az első féldő legnagyobb része eredménytelen lefutásokkal telik el. 40-ik percében a Máv egy ofszejd-gólt ér el, amit a jól bíraskodó Göndös természetesen nem ad meg.

Második féldőben nagy iramot diktál a Máv s mindjárt a 2-ik percében szép összjáték után G. Tóth belövi a vezető gólt (1:0). Máv továbbra is erősen ostromol, de rossz csatársora miatt — ugylát-szik — nem fog több gólt rugni. Bocskai helyenként igen veszélyes támadásokat indít, de a csatársor jobb oldala teljesen formán kívül játszik. Változatos mezőnyjáték után 43 p.-ben Finta jó labdával szélesebben lerohan s remek beadása a meglepett Wéber mellett hálóba kerül (2:0). Az eredmény kialakulását a vizes és átázott talaj nagyban hátráltatja. Jók Máv-ból: Cövek, Tóth és Finta, Bocskai-ból: Melich, Kiss II. és Kis III. Bocskai legrosszabb embere Kulaság és Lehoczky volt. Göndös nagyszerűen vezette a mérkőzést, Fegyvernek—Mirhóhát 6:4 (4:1)

barátságos, bírő: Heinfarth.

Az évszakhoz mérten rendkívül enyhe, szép napsütéses időben de, kis számu néző előtt folyt le az év utolsó futball meccse. A megismételt mérkőzésen főként győzött Fegyvernek. Kapuk előtti vizes talajon nagyon sok akció fult a füligéző sárba. Fegyvernek volt most a jobbik csapat és a második féldőben már 5:1 arányban vezetett, amikor — az

addig bekket játszó — Pulgor előremont centernek és 3 szép góllal enyhítette Mirhóhát vereségét.

Heinfarth mindkét fél teljes megelégedésére vezette le a meccset.

SPORTHIREK

Egyesbírói ítéletek. Törekvés—Bocskai meccsen bírósértés miatt kiállított Korbely István (Bocskai) játékost 6 óra 1935 július 31-ig a játéktól eltiltották. Kurcz József (GyTK) csak 3 hetet kapott, de már ez is letelt december 24-én. Hatvani László és Bartha István ügyében lapunk zártáig nem történt döntés.

Az őszi bajnoki szezon befe-

jeztével lapunk sportrovata ideiglenesen szünetelni fog. Február közepén megjelenő számunk részletesen be fog számolni a DLASz, szünet alatt megjelent fontosabb határozatairól és közölni fogjuk a tavaszi forduló sorsolását is. Amidőn a t. Olvasóktól ideiglenes bucsút veszek, egyben a „Sportrovat“ lelkes munkatársainak: Báthory István, Erhmann Izidor, Eiler László, Heinfarth Mihály, Imre Lajos és Kiss Zsigmond uraknak, valamint Hunya István endrődi, Báth György mezőberényi, Fischer Gyula mezőúri és Stefani Mihály szarvasi tudósítónknak önzetlen munkálkodásukért köszönetet mondok

Klein László

Gyomai Ujság sport-rovatvezetője.

PUBLIKÁCIÓ

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük tisztelt olvasó közönségünket, többek kérésére elhatároztuk, hogy a heti hirdetéseket (publikációkat), melyek péntek délig Szerkesztőségünkbe beérkeznek, „Hirdetés“ rovatunkban

CSEKÉLY 10 FILLÉR

hirdetési díj ellenében közöljük le és ezen hirdetési díjért még a Gyomai Ujság azon számát tiszteletpéldányként is kézbesítjük.

Erre olvasóközönségünk óhaján kívül az indított benünket, hogy egyrészt megkíméljük a közönséget a hirdetés feladása alkalmával ácsorgástól és várakozástól másrészt lehetővé tegyük a hirdetés teljes anyagának ismertetését azok részére is, kik a vasárnapi publikáción nem jelennek meg.

Megjegyezzük még, hogy ezzel a gyorsabb adás-vételt is biztosítjuk, mert lapunk már szombaton délelőtt jelenik meg, így olvasóink és hirdetőink már ekkor szerzik tudomást a kínlatról.

Olcsóbb is a hirdetés, mert annak díja csak 10 fillér.

Adjuk le tehát publikációinkat a „Gyomai Ujságban“.

Vegyes eladások:

Eladó egy 50 fiókos üzletberendezés, pultok, álványok, egy teleses kétlángos rádió, egy kombinált akkumulátor töltő, két drb erős vas járkerék, Bary Pál üvegesnél Endrődön. Ugyanott kész ablakok is állandóan kaphatók.

Békési Lajosné Horthy Miklós-ut 23. szám alatti háza egészben vagy fél részben eladó, ugyanott egy bármilyen műhelynek alkalmas helyiség és butorított szoba kiadó.

Özv. Fekete Lászlóné Hősök utja 4 sz. alatti lakos, egy olyan asszonyt keres, aki munkájáért kosztot és lakást kap.

Özv. Cs. Szabó Albertné 3 hold ugari szántó eladó. Lakik: I. ker. Deák Ferenc u. 3. sz.

Dávid Géza fényképész Endrődön 3 nagy levelezőlapot 2 pengőért, 3 nagy fényképet 4 és 6 pengőért készít.

Olcsón eladó: két lámpás Telefunken gym. egyenáramu hálózati gép, hangszóróval, 4 drb 213x94 cm. méretű üvegezett kirakat ajtó szárny, 1 nagy mosóteknő alig használt, 1 fali inga óra keményfatókban, metszett üveggel. Gyoma, Horthy Miklós u. 23. szám alatt.

Megyeri Albert, Jókai u. 20, egy zsellérföld eladó.

Megyeri István ácsnál, Horthy u. 43, két drb. csirkekelletőgép.

B. Kiss János, ladányi ut mellett, egy kazal hereszéna.

Kovács István, Ady u. 3, négy mázsa szemestengeri.

Varga István VII. ker. 16 sz. akác-fája kutyáknak, szerszámnak való — csutkát keres megvételre.

Hornok Pálnak a zsellérföldön 550 kéve leveles csutka.

Tóth Sándornak Halmagyon egy másfél éves üsző, egy rugott csikó.

Kun Antal 465 sz. egy bárány.

Kun Zsigmond, Kölesfenék, 15 mázsa morzsolt csutka.

Zsomba Pál, Hősök u. 105, öt darab hathetes malac.

Szerető Mihály VI. ker. 14, leveles csutka 200 kéve.

Özv. F. Kiss Antalné, Vörösmarthy u. 8, négy kocsikerék és disznó pelyva.

Herter Ádám, Tánccsis u. 14, egy lánc Ujkert.

Weigert György VI. ker. 101. kettő ló, egy tehén, szerszámok.

Fekete Gábor, 300 kéve csutka, Pósa ut 10.

Hősök u. 68 alatt egy tengeri daráló, egy fűrészbakk kerékkel.

Horthy u. 55. egy takaréktűzhely.

Arany János hentesnek egy hasas üszője.

ifj. Ádám Lajosnak, Berzsényi u. 9, egy szoba kiadó.

Adamik Zsigmond, Jókai u. 22. két kerekű kordé és méz.

Kovács József kereskedőnél egy cserépkályha.

Herter Lajos, Kisfaludy u. 8. tűzrevaló akác.

Kató Lajos örököse háza eladó.

Biró Benedek, Arany J. ut 26, egy tanulót keres.

Trafikánt Matildnál, Horthy M. ut 68. egy szobás konyhás lakás kiadó.

Csapó Mihály, Zrinyi u. 38, két 16 szerszám, 50 kéve rózse, 12 szekér trágya.

Kereki Antal, Rákoci u. 12. csutkát vesz, vagy iziket cserél.

Értesíti az Előjáróság a közönséget, hogy a kiadott P. M. rendelet értelmében az időszaki mezőgazdasági munkások, tehát a részes, sommás, nap-számos, továbbá a cséplőgépeknél alkalmazott munkások háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiség erejéig a község előjáróságától beszerzendő bizonyítvány alapján vámmentes jogviszonyban részesülnek, tehát a búza után métermázsánkénti 4 P. 50 fillér lisztforgalmi adóváltás fizetési kötelezettsége alól mentesülnek. Az igazolvány az iktatói irodában szerezhető be, délelőtt a hivatalos órák alatt.

Hízó eladás:

Varga István VII. ker. 16 sz. egy drb. fiatal.

Özv. Schwalm Ádámné, Kinizsi u. 3. egy 150 kilós.

Ádám Lajosnak a Hartenstein gyárban egy 120 kilós.

Tóth Sándornak Halmagyon két 140 kilós.

Pápai János Körösi Cs. S. 21, egy 140 kilós.

Csapó Imre, Dobó u. egy drb. 150 kilós.

Kun Zsigmond, Kölesfenék, 3 drb. Szilágyi Endre, Hősök utja 85, egy 150 kilós.

Gyüre István, Toldi u. 6, két 80 kilós, Papp Mihály kovácsm. két drb. 150 kilós.

Bartótf Mihály, Bocskai ut 19. két drb. 40 kilós.

Seprenyi Gábor, Fegyverneki ut 30. 100 kilón felüli.

Vatai János, Attila ut 43, 100 kilós. Kéri Lajos Széchenyi ut 35, kettő 100 kilón felüli.

Csapó János, Horthy ut 17, négy drb, Beinschróth Mihály, Zrinyi ut 16, egy darab.

Máté István, Széchenyi ut 29, egy 80 kilós.

Trafikánt Dénesné, Tompa M. utca, négy drb.

Szilágyi Péter, Bánomkert 3 drb.

Özv. Nagy Á Lászlóné, Hősök u. 70 két drb.

Gecsei Lajos, Garzó u. 5, két drb. 100 kilós.

Arany Jánosnak a mezőberényi tanyáján 4 drb hízója van eladó.

Juhász Sándornak a Ladányi-féle órház mellett 4 drb hízója van eladó.

MINDENNEMŰ
nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a
HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdával, Gyoma Felelős üzemvezető: Teket Sándor.